VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A BARANYA MEGYEI PÁRTBIZOTTSÁG ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIII. ÉVFOLYAM, 206. SZÁM ÁRA 50 FILLÉR SZOMBAT, 1956 SZEPTEMBER 1

Bemutatjuk a Pécsi Állami Áruház konfekció üzemét

A Pécsi Állami Áruház 1954 augusztus elsején Pécsett, az Anna utca 4. szám alatti épületben saját konfekciós üzemet létesített. Az üzem olyan árucikkeket készít, amelyeket a magyar konfekcióipar vagy kis mennyiségben vagy egyáltalán nem gyárt. Például: női flanellruhákat, flanell pongyolákat, düftin és matlasszé pongyolákat. Ezenkívül sötétkék kamgarn-öltönyöket, valamint különleges szabású, divatos női télikabátokat is készítenek. Augusztusban 200—200 női flanellruhát és pongyolát, 100—150 düftin pongyolát, 150—200 darab matlasszé pongyolát varrtak a lakosság részére. Ezeket az árukat a Pécsi Állami Áruház konfekciós osztályán hozzák forgalomba. Az üzem ma már ott tart, nemcsak a Pécsi Állami Áruházat látja el konfekcióáruval, hanem a budapesti Corvin Áruház részére is megkezdi a szállítást.

Új tanév kezdetén

Egyre rövidebbek a napok. Itt-ott már sárguló falevelek is jelzik, hogy közeleg az ősz. Ismét kitárulnak az iskolák kapui, befogadják a jövő reménységeit, gyermekeinket.

Szorongó szívvel, figyelő tekintetekkel lépik át a küszöböt az elsőosztályosok. Szorosan fogják édesanyjuk, édesapjuk kezét, bár tudják, hogy az iskolában sok szépet és jót tanulnak. Köszöntjük elsőosztályosainkat, akik rövidesen nagy szorgalommal rójják a betűket és ismerkednek a számok világával.

A nagyobb fiúk és lányok a hazatérők örömével keresik fel iskolájukat, nevelőiket. Kipihenték már az elmúlt tanév fáradalmait és újult erővel látnak a rendszeres iskolai munkához. Ők már ismerik a fegyelmet, ismerik az iskola rendjét. Egyik fontos feladatuk, hogy segítsék, bátorítsák a kicsiket, akik még csetlőbotló léptekkel ismerkednek ifjú életük új szakaszával. A kispajtásokat szeretettel fogadják és üdvözlik a pedagógusok. Ők azok, akik embert faragnak gyermekeinkből, akik nagy igyekezettel formálják, alakítják szocialista emberré gyermekeinket.

Nagyszerű munkájukhoz a párt és a kormány a jövőben több lehetőséget, sokkal több segítséget igyekszik nyújtani. Tervbe vették, hogy a pedagógusok kötelező óraszámát a második ötéves terv végére a középiskolákban 18-ra, az általános iskolák felső tagozatában 20-ra csökkentik. Meg fogják teremteni a lehetőséget arra is, hogy az évi pihenésre és az önképzésre biztosítva legyen a két hónapi zavartalan szabadság. Több alkalmat fognak keresni arra, hogy pedagógusaink nagyobb számmal látogathassanak el a Szovjetunióba és a népi demokratikus országokba. A kormány nagy erőfeszítéseket tesz, hogy továbbfejlessze iskoláink hálózatát, növelje a tantermek számát.

Bizonyosra vehető, hogy ezek az intézkedések gyümölcsözni fognak és ennek eredményeként tovább fog javulni a nevelőmunka. A jobb eredmények eléréséhez feltétlenül szükséges a szülők nagyobb segítsége. Az iskola és a család között szoros együttműködést kell kialakítani. Vegyenek részt a szülők az iskola munkájában, segítsék a nevelők áldozatos munkáját, hogy gyermekeik élete szebb, változatosabb és gazdagabb legyen.

A Hazafias Népfront Városi Bizottsága szeretettel köszönti és üdvözli a tanév megnyitása alkalmából az iskolás gyermekeket és a nevelőket. Erőt és egészséget kívánunk városunk nevelőinek, a gyerekeknek és a szülőknek, hogy az új tanévben a komoly és lelkes nemesítő feladataikat becsülettel tudják elvégezni.

KOCSIS FERENC
Városi Népfront Bizottság titkára.

A bányásznapi verseny legjobbjai:

Komlón: III-as üzem, Pécsett: Petőfi-akna

A Komlói Szénbányászati Tröszt

dolgozói tegnap reggel jelentették, hogy külszínre szállították az augusztusi terv teljesítését jelentő utolsó tonna szenet.

A bányászőrség napjaiban még nem látott eredmények születtek. Augusztus 30-án a komlói szénmedence üzemei közül Béta-akna kivételével valamennyi bányaüzem túlteljesítette napi tervét. Az üzemek bányásznapi versenyében a III-as akna érte el a legjobb napi eredményt, augusztus 30-án 123,5 százalékra teljesítette előirányzatát és már a szeptemberi tervükön is dolgoztak. A III-as üzem dolgozóinak munkalendületére jellemző, hogy a III. negyedévre a 300 ezer tonna szénből vállalt 1 400 tonna szén helyett már 1 898 tonna szenet termeltek. Különösen a DISZ frontbrigádok tűnnek ki: Szebény József DISZ-csapata augusztus 30-án 139 százalékra, Harsányi János DISZ frontbrigádja pedig 115 százalékra teljesítette napi tervét.

A bányásznap közeledtével nemcsak a frontbrigádok, hanem az üzem szenes körleteinek dolgozói is versenyeznek. A hónap eleji elmaradás pótlásáért különösen Notheisz Antal körletének bányászai álltak helyt. Ezt bizonyítja, hogy letörlesztették havi adósságukat, már terven felül termelnek, s nyomában vannak az egész hónapban egyenletes munkával tervszerűen dolgozó Donovál József körletének.

A pécsi szénmedencében

a vasasi bányászok továbbra sem engedték elhódítani az első helyet. Augusztus 30-án 8,9 százalékkal szárnyalták túl napi előirányzatukat. A vasasiak példájára az egész hónapban adósággal küzdő szabolcsi bányászok is túlteljesítették napi tervüket. A bányászőrség napjaiban munkájuk azt bizonyítja, hogy a baranyai bányászok büszkén ünnepelhetik a VI. magyar bányásznapot.

51 csille szén terven felül egy műszakban

Fekete Ferenc Széchenyi-aknai frontbrigádjának havi teljesítménye augusztus 30-ra bezárólag 130,9 százalék. — E nagyszerű eredmény 558 terven felüli csillét jelent.

A bányászőrség hajrájában Fekete Ferenc csapata még korábbi napi teljesítményeit is túlszárnyalja. A csütörtöki műszakon 168,9 százalékot értek el. A tervezett 74 csillén felül még 51 — tehát összesen 125 csille szenet szállítottak. Méltán érdemelték ki Fekete Ferencék a legjobb frontbrigád címet.

A körlet előnye: 132 tonna

Gulyás István körletének hat fejtési csapata csütörtökön 22 tonna szénnel termelt többet a napi előirányzatnál, s ezzel a Gulyás-körlet augusztus utolsó napjáig 132 tonnára növelte előnyét.

A körlet havi teljesítménye ekkor 103,6 százalék volt.

Az országos tejtermelési verseny eredményei

A tejtermelési verseny háromnegyedévi eredményeinek értékelése során az állami gazdaságok nagytehenészetei versenyében a 2. a szentlőrinci tangazdaság.

Az ország legjobb fejőjeként címért folyó versenyben a termelőszövetkezeteknél 1. Hajba Dezső, (az ivándárdai Sarló Kalapács Tsz), 3. Hamvas István (Pécs Remény-pusztai Uj Elet Tsz) fejője.

Az ország legjobb tehene címért folyó versenyben az állami szektorban: 2. csokakapusztai törzsállattenyésztő állami gazdaság 82 Czukor nevű tehene,

a termelőszövetkezetekben: 2—3. az ivándárdai Sarló Kalapács Tsz 19 Emma és 8 Virág nevű tehene.

A kistehenészetek versenyében: 2. ivándárdai Sarló Kalapács Tsz.

Homorúdi helyzetjelentés

Mohácssziget újjáépítése erőteljes ütemben halad. Homorúd egyike volt azoknak a községeknek, amelyeket az árvíz jóformán teljesen elpusztított. De ma már látni, hogy a falu valamennyi utcájában épülnek az új házak, sőt valóságos utcasorok. Varga Mihály tanácselnök így nyilatkozik az építkezés jelenlegi helyzetéről:

— Községünkben az árvíz előtt 515 lakóház volt. Ebből 477 házat az árvíz rombadöntött, vagy annyira megrongált, hogy lakhatatlanná vált. Az államtól kapott támogatás révén mindjárt az árvíz befejezte után megkezdtük a község helyrehozását. Eddig hetvennégy házat építettünk fel, 180 pedig építés alatt áll.

— A helyreállítási munkálatokkal kapcsolatosan merültek-e fel problémák?

— Legutóbb a szakmunkások elhelyezése okozott elég nagy gondot a községi tanácsnak. Homorúdon mintegy 125 főnyi szakmunkásgárda dolgozik. Szállásukról gondoskodnunk kell. Ugy próbáljuk elhelyezni őket, hogy — a lakosság segítségét kérve — a már felépített családi házak tulajdonosai egy-egy szobát, vagy más helyiséget erre a célra rendelkezésükre bocsátanak. Grécs József, Bencsik József és még nagyon sok gazda azonnal felajánlotta szobáját a messziről ideérkezett szakmunkások részére.

— Hogyan biztosítottak kellő mennyiségű élelmiszert a lakosság részére?

— A helyi földművesszövetkezet engedélyt kapott arra, hogy a környéken felvásárolhassa a gyümölcs- és zöldségfélét. Van kenyerünk és húskészletünk is elég, csupán a raktározás nehéz. A szövetkezeti bolt épületét még nem tudtuk felépíteni, mert erre külön épületanyag-keret kell, és elsősorban a lakóházakat építjük fel, ez fontosabb. Ideiglenesen helyet biztosítottunk itt a tanácsházán a szövetkezeti boltnak, de az is kicsi. Abba a szobába, ahol az italt árusítják, öt-hat embernél több semmi esetre sem fér el, pedig esténként 250—300 ember tolong a bolt előtt.

— Ha ilyen nagy gondot okoz a szövetkezeti bolt helyzete, történt-e már valami biztató intézkedés?

— A járási pártbizottság és különösen König elvtárs, a pártbizottság első titkára próbál valami megoldást találni. Ugy hallottam, Vas Zoltán elvtárs a közeljövőben meglátogat bennünket, éppen ebben az ügyben. A bolt építésére van pénzünk is, elkészült a terv is, csupán az anyag megszerzésére kellene engedély. Reméljük, Vas Zoltán elvtárs ebben a tekintetben segítségünkre lesz.

— Hogyan halad az iskola helyreállítása?

— Befejeződött. A nyár folyamán sürgettük a munkálatokat, hogy a gyerekek Homorúdon is megkezdhessék az új tanévet. Egyébként a tavasszal megkezdjük az új, négy tantermes iskola építését, s így jövőre már teljesen megszűnik a tanteremhiány. Ami pedig a község általános helyreállítását illeti, azon igyekszünk, hogy a tél beállta előtt alá juttassuk Homorúdnak valamennyi lakóját.

MEGYÉNK ÉLETÉBŐL

Több millió forint értékű sajtot szállítottunk külföldre

Ebben a hónapban is több millió forint értékű sajtot szállítottunk a nyugateurópai országokba. Három vagon trappista sajtot mentünk Nyugat-Németországba. Másfél vagon Ementálit küldtünk Belgiumba. A Német Demokratikus Köztársaságba másfél vagon Pannonia-sajtot s egy vagon rockfortot küldtünk.

A sajt exportálása nekünk igen előnyös, mert a nyugati piacokon jól megfizetik. A mi pénzünkön számítva egy mázsa sajt átlagos ára 4 900 forint. Célunk, hogy a jövőben is megtartsuk külföld előtt a baranyai és általában a magyar sajt jó hírnevét, keresettségét.

Vajda
Tejipari ES

12 mázsa búza — csak előleg

A máriakéméndi Petőfi Termelőszövetkezetben kiosztották a búzaelőlegeket. — Egy munkaegységre három és fél kilót kaptak a tagok. Danajka Lajos, aki egyedül dolgozik a szövetkezetben, 341 munkaegységre 11 mázsa 93 kilót kapott. Czinege Pál 350 munkaegységet szerzett és több, mint 12 mázsa búzát vitt haza előlegbe. Hohmann János már túl van a hetvenen s egymaga 395 kiló búzát keresett. Jankovics István és felesége 17 mázsát zsákolt fel a magtárban előlegbe. Ugyanakkor az egyéni gazdáknak bizony a fele sem maradt meg az arató, cséplőrész, beadás és vetőmag kiszámolása után. Búcsúházi Károlynak 30 mázsa búzája termett. S mire mindent kifizetett és félre tett, mindössze nyolc mázsa maradt a család számára. Búcsúházi, aki már korábban dolgozott a közösben, most ismét érdeklődik a termelőszövetkezet iránt.

Értelmiségi konferenciát tartanak Pécsett

Budapesten szeptember második felében értelmiségi konferenciát tartanak. Pécsett szeptember első felében rendezik meg az értelmiségiek konferenciáját. Erre mintegy 60—70 pécsi és baranyai értelmiségit hívnak meg. Ez alkalommal a fővárosból a Hazafias Népfronttól központi előadó érkezik Pécsre, ahol megtárgyalják majd, hogy az értelmiségiek miként kapcsolódhatnának be az eddigieknél aktívabban a békemozgalomba.

Kitüntették a bányász társadalmi ellenőröket

Bányászaink nemcsak a munka frontján állják meg helyüket, hanem szabadidejükben társadalmi munkát is vállalnak. Ma már igen nagy a száma azoknak a bányászoknak, akik mint kereskedelmi ellenőrök tevékenykednek. Ilyen többek között Turi László, Stenczer János, Nagy Károly, akiket jó munkájuk elismeréseként az Állami Kereskedelmi Felügyelőség oklevéllel tüntetett ki. Heller József bányász pedig elnyerte a Pécs városi Állami Kereskedelmi Felügyelőség vándorzászlaját.

Megkezdődik a szarvasbikavadászat Baranyában

Az ország egyik leggazdagabb szarvasállománya ma Baranyában van. A Szakszervezetek Baranya Megyei Vadásztársasága felkészült a szarvasvadászatra, amely szeptember elsején kezdődik meg. A társaság tagjai az elmúlt esztendőben összesen hatvanhat szarvast, 21 bikát és 45 tehenet lőttek és Bakóca környékén ejtették el Európa egyik legszebb szarvasbikáját. A pécsi és baranyai vadászok szombaton és vasárnap puskát öltenek vállukra és minden reményük megvan, hogy a mecseki erdőkből ez évben is gazdag szarvas zsákmánnyal térnek haza.

Melegvízfürdőt létesítenek Szebényben

Szebény községben a Hazafias Népfront tervbevette, hogy melegvízfürdőt létesít. A község lakosai eddig már mintegy nyolcezer forint értékű társadalmi munkával járultak hozzá a fürdő létesítéséhez. A földmunkálatok elvégzése után most a községi tanács segítségét várják.

Megjelenik a „Dunántúl" folyóirat legújabb száma

Szeptember első hetében megjelenik a „Dunántúl" című irodalmi folyóirat legújabb száma. A folyóirat közli Déry Tibor elbeszélését, Gelléri Andor Endre eddig kiadatlan novelláját, Palotai Boris elbeszélését, Weöres Sándor és Nemes Nagy Ágnes verseit.

„Körséta Pécs állomáson"

A MÁV állomás színjátszóiból alakult „Pécsi ütköző" humoregyüttes, szeptember 1-én, szombaton este 7 órakor „Körséta Pécs állomáson" címmel szórakoztató műsort ad a Váradi Antal utca 7/1 sz. alatt lévő Vasutas Kultúrotthonban. A műsor keretében a pécsi állomás kisebb-nagyobb hibáit mutatják be a humor tükrében. Közreműködnek: Berta Kázmér, Bognár Lajos, Cseke László, Divják György, Györi Miklós, Heit Ilona, Kuti Tivadar, Nagy László, Port János, Lintersteller Géza. Műsor után tánc következik.

Értekezletet tartanak a pécsi horgászok

A Pécsi Horgász Egyesület szeptember 4-én, kedden délután 6 órakor vezetőségi, illetve választmányi ülést tart a Doktor Sándor Kultúrotthonban. Az ülés tárgysorozatán az üszögi tó horgászat céljára való rendbehozása szerepel.

Pécsiek tanulmányútja a Szovjetunióban

A Magyar-Szovjet Társaság tagjai közül hárman utaztak a Szovjetunióba tanulmányútra. Pécsről tizenhárom napos tanulmányútra ment: Sztipánovits József, az MSZT városi titkára, dr. Gárdos Istvánné, a pécsi Gorkij Könyvtár vezetője, az MSZT megyei elnökségének tagja és Nagy Erzsébet, az MSZT mohácsi járási titkára.

A szuezi kérdésről

Kairó (MTI) Az AFP jelentése szerint Nasszer elnök csütörtök este magához kérette Byroadot, az Egyesült Államok kairói nagykövetét, hogy kifejtse előtte véleményét Eisenhower elnöknek a szuezi válságról tett nyilatkozatáról.

A félhivatalos középkeleti hírügynökség — Nasszer elnök közlését az alábbiak szerint ismerteti:

„Az egyiptomi kormány sajnálja Eisenhower kijelentését, amelyben azt állította, hogy a Szuezi-csatorna az 1888-as egyezmény értelmében nemzetközi vízút. Valójában az egyezményt az aláíró államok kötötték kifejezetten abból a célból, hogy biztosítsák a hajózás szabadságát a Szuezi-csatornán. Az egyezmény bevezetője leszögezte, a célkitűzés az, hogy minden államnak biztosítsák a csatorna szabad használatát annak az egyiptomi rendeletnek az értelmében, amelyben hangsúlyozottan leszögezik, hogy a csatornatársaság egyiptomi társaság, amely alá van vetve az ország törvényeinek és szokásainak".

Az egyezmény azt is megszabta, hogy az előirányzott rendelkezések életbenmaradnak a koncesszió megszűnése után is, s ha e koncesszió lejár, az egyiptomi kormány biztosítja a csatorna igazgatását.

A szuezi övezet kiürítésére vonatkozó 1954-es angol—egyiptomi egyezmény 8. cikkelye az alábbi záradékot tartalmazza:

„A két szerződő fél elismeri, hogy a Szuezi-csatorna, amely Egyiptom integráns része, gazdaságilag, kereskedelmileg és stratégiailag nemzetközi fontosságú vízút és kifejezik azt az előkélt elhatározásukat, hogy a konstantinápolyi egyezményt, amely a hajózás szabadságát garantálja a csatornán, tiszteletben tartják." Egyiptom már újból leszögezte, hogy tiszteletben tartja az 1888-as egyezményt és megtartja szavát",

BONN

(MTI) Von Brentano szövetségi külügyminiszter felhívását az egyiptomi kormányhoz amelyben azt tanácsolja, hogy önkéntesen mondjon le a Szuezi-csatornára szóló szuverénitása egy részéről, határozottan el kell vetni — jelenti ki Egyiptom bonni nagykövetségének tájékoztató közlönye.

Von Brentano szerdai rádió üzenetében indítványozta, hogy az egyiptomi kormány egyezzék bele a szuverénitás némi korlátozásaiba az európai szén- és acélközösség tagországainak példájára.

A TASZSZ közleménye a Szovjetunióban végzett újabb kisérleti atomrobbantásokról

Moszkva (TASZSZ): Augusztus 24. és 30. között kísérleti atomrobbantásokat végeztek a Szovjetunióban. E próbarobbantásoknak az előbbiekhez hasonlóan az a céljuk, hogy tökéletesítsék az atomfegyvert és kidolgozzák újabb típusait a hadsereg különböző fegyvernemeinek felszerelésére,

A Szovjetunióban rendszerint nagy magasságban végzik a kísérleti atomrobbantásokat, ami lehetővé teszi, hogy jelentősen csökkentsék a rádióaktív-csapadékot. Ugyanebből a célból a legminimálisabb mennyiségű rádióaktív anyagot használják a kísérleti töltetekben.

A szóbanforgó kísérleti atomrobbantásokkal kapcsolatban a TASZSZ-t felhatalmazták az alábbiak közlésére:

A szovjet kormány békepolitikájától vezérelve több ízben javaslatot terjesztett az ENSZ elé az atom- és hidrogénfegyver feltételnélküli betiltására. A Szovjetunió kormánya 1956. tavaszán javasolta, hogy az atom- és hidrogénfegyverrel rendelkező államok a leszerelés egyéb kérdéseivel kapcsolatos megállapodásoktól függetlenül kötelezzék magukat e fegyverfajták kipróbálásának beszüntetésére. Egy ilyen megállapodás az első lépést jelenthetné az atomfegyver betiltásához és megsemmisítéséhez és elősegítené az államok közötti bizalom megszilárdulását.

Az Egyesült Államok vezetői a szovjet atomrobbantásokra hivatkozva hangoztatják, hogy létre kell hozni az atomerő nemzetközi ellenőrzését. A szovjet kormány úgy véli, hogy nincs szükség a kísérleti atomrobbantások semmiféle speciális ellenőrzési rendszerére, minthogy a modern technika eszközei lehetővé teszik a világ bármely részén végzett atomrobbantás felfedezését.

Ismeretes azonban, hogy az Egyesült Államok és néhány más nyugati állam részéről a szovjet kormánynak ez a javaslata csakúgy, mint az atom- és hidrogénfegyver betiltására vonatkozó javaslat sem talál támogatásra. Az is ismeretes, hogy

az Egyesült Államokban és Angliában ebben az esztendőben kísérleti atom- és hidrogénfegyverrobbantásokat végeztek. A szovjet kormánynak számolnia kell ezzel a körülménnyel és biztonságának érdekeiből kiindulva, kénytelen kellő figyelmet fordítani a kísérleti atomrobbantásokra.

Mindazonáltal a szovjet kormány a továbbiakban is kész lankadatlan erőfeszítéseket tenni, hogy nemzetközi megállapodás jöjjön létre az atomfegyver gyártásának, tárolásának és alkalmazásának teljes megtiltására, valamint az e fegyverrel végzett kísérleti robbantások betiltására vonatkozólag.

A szovjet kormány ugyanakkor minden eszközzel fokozza az atomerő békés célokra való felhasználása érdekében folyó kutatásokat.

A budapesti rendőrkapitányság közleménye

A főváros rendőrség egy hét óta megfeszített erővel dolgozik a XIV. kerületben, az Erzsébet királyné úti 142-es postahivatalban történt fegyveres rablás és gyilkosság ügyében. A lakosság bejelentései alapján is számos fontos adat birtokába jutott a rendőrség. Az eddigi nyomozás alapján megállapítást nyert, hogy az ismeretlen tettes 1956 augusztus 23-án háromnegyed kettő és két óra között követhette el a bűncselekményt. A gyilkos 11 000 forintot rabolt el és cselekményét nyolc lövéssel hajtotta végre. Az egyik áldozat: Nagy Józsefné 67 éves takarítónő a kórházban történt kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy ő látta a tettest és személyleírást is tudott róla adni. Eszerint a gyilkos személyleírása a következő: körülbelül 25—30 évesnek látszó, 175—178 centiméter magas, keskenyarcú, sötétbarna, hátrafésült hajú férfi, aki a szóban forgó időben szürke-fehér-fekete aprókockás pepitaszerű zakót viselt. A rendőrség a továbbiakban is számít a dolgozók jószándékú bejelentéseire abban a vonatkozásban, hogy ki látott valakit a jelzett időben a helyszínen vagy annak környékén, vagy tud-e valaki bármit az ismeretlen tettesre vonatkozólag. Telefonszám: 123-456, 15-00 mellékállomás.

Dél-Amerikából Budapestre érkezett Páger Antal

Páger Antal ismert magyar színművész, aki a háborús események következtében hagyta el Magyarországot, 1956. augusztus 30-án Dél-Amerikából Budapestre érkezett.

A DISZ Központi Vezetőségének tiltakozó távirata

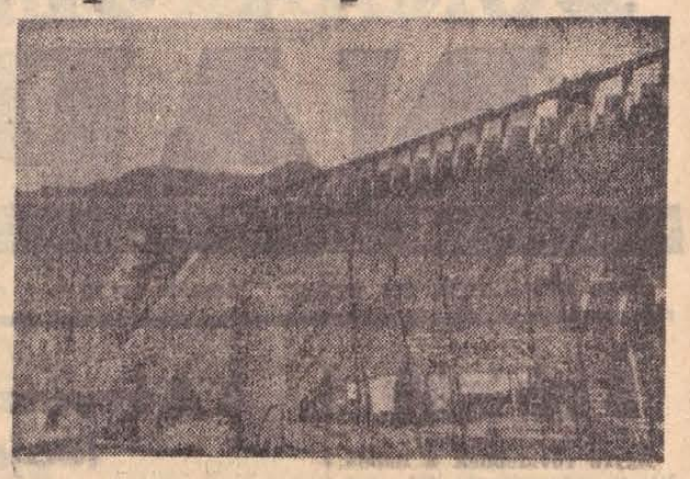
A DISZ Központi Vezetősége tiltakozó táviratot intézett a Német Szövetségi Köztársaság kormányához.

A Dolgozó Ifjúság Szövetségének Központi Vezetősége a magyar ifjúság nevében mélységes felháborodással tiltakozik a Nyugat-Németország haladó erői ellen indított hajsza, a Nyugatnémet Kommunista Párt és a békemozgalom betiltása ellen — hangzik a táviratban.

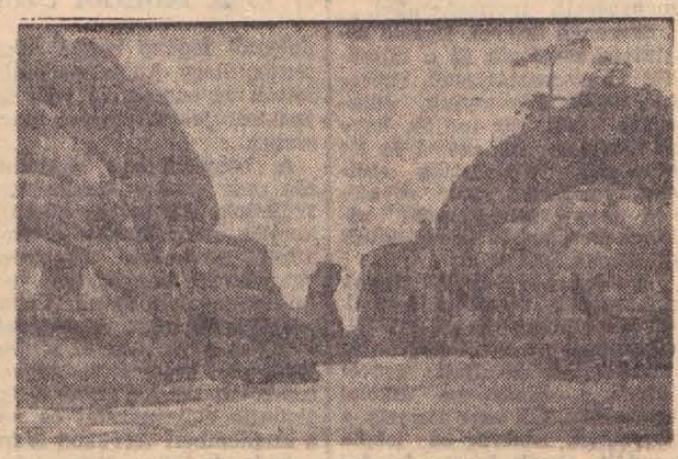
A dolgozó nép pártját, a nép és a béke ügyéért küzdő mozgalmakat nem lehet megsemmisíteni, mert nem lehet megsemmisíteni a német munkásosztályt, a német népet, amely megalkotta őket.

Mélységesen bízunk abban, hogy Nyugat-Németország haladó erőiben, a világ népeinek tiltakozásában van elegendő erő arra, hogy gátat vessenek a fasizmus újjáéledése elé.

Képek a népi Koreából

Az Aranokkan folyón nemrégiben helyreállították azt a vízierőművet, mely a legtöbb villamos energiát szolgáltatja Koreának.

A Gyémánt Hegyek — Korea festői szép vidékén.

Taxirabló határsértőket ítélt el a zalaegerszegi bíróság

Július 12-én négy fiatalember: Varga János 20 éves alsógödi elektroműszerész, Babella Antal 24 éves váci könyvelő, Virág Imre 20 éves váci géplakatos és Sajtos István 21 éves váci lakatos útnak indult Budapestről, hogy az ország nyugati részén határátlépést kíséreljen meg. Tizenharmadikán a reggeli órákban érkeztek Keszthelyre, majd Hévízre mentek, onnét pedig gyalog útnak indultak Pacsa felé. Itt a késő esti órákban felkeresték Horváth László taxisoffőrt, hogy vigye el őket Zalaegerszegre. Azzal a szándékkal indultak el Pacsáról, hogy a kocsi vezetőjét ártalmatlanná teszik. Mint a vallomásukból kiderült, taxival akartak eljutni a határig. Néhány kilométeres autóút után Varga a hátsó ülésből egy üveggel fejbevágta a kocsivezetőt, akinek az ütés következtében betört a feje. Ezután Babella vette kezébe a volánt, azonban a kocsival nem messze tudtak menni, mert kiderült, hogy közülük egyik sem tud rendesen kocsit vezetni. Amikor a sofőr magához tért, visszaülteték a volán mögé, de agyonlövéssel fenyegették, ha szökni mer. A gépkocsi vezetője végül is — nem volt mit tennie — vezette az autót a megadott útvonalon. A körmendi Rába hídnál azonban, ahol a határőrség megállásra szólította fel őket, kiugrott a kocsiból. A rablóbanda egyik tagja a lábát a gázon tartotta és így sikerült nekik a taxival tovább haladniok. Nem jutottak azonban messzire. Mivel nem tudtak rendesen vezetni, el kellett hagyniok az autót s a határőrség egy búzatáblában még aznap éjjel elfogta a négy taxirablót.

A zalaegerszegi járásbíróság ítélkezett felettük. A bíróság bűnösnek mondta ki a vádlottakat s társadalmi tulajdon sérelmére elkövetett rablás, tiltott határátlépési kísérlet és könnyű testi sértés bűntette miatt. Ezért Varga Jánost 6 évi, Babella Antalt és Virág Imrét 5 és fél—5 és fél évi, Sajtos Istvánt pedig 5 évi börtönbüntetésre ítélte. A bíróság kötelezte a vádlottakat a gépkocsin esett kár megtérítésére.

Külföldi hírek

BERLIN

A kölni katolikus nap megnyitását Adenauer kancellár arra használta fel, hogy ismét német polgárháború megindítására uszítson.

Adenauer felkereste azokat a helyeket, ahol a Német Demokratikus Köztársaságból érkezett katolikus hívők tartózkodtak és kijelentette előttük: Tartsatok ki! Mi felszabadítunk titeket! Nem feledkezünk meg a Csehszlovákiában és Lengyelországban élő testvéreinkről sem!

Adenauer kijelentéseit a résztvevők felháborodással fogadták.

ATHÉN

A görög kormány tiltakozni fog az ENSZ-nél Antimosz püspök háziőrizetbe vétele miatt — jelenti a Reuter. Csütörtök esti athéni jelentés szerint Görögország úgy tekinti ezt a lépést, mint újabb beavatkozást a görögkeleti egyház ügyébe, amely a ciprusiakat meg akarja fosztani egyházi vezetőik befolyásától.

PHENJAN

A koreai Központi Távirati Iroda szóuli sajtójelentésekre hivatkozva közli, hogy a Li Szin-man-kormány az ú. n. „politikai pártok összeírási törvényének" alapján több mint tíz társadalmi szervezetet feloszlatott.

BERLIN

A nürnbergi városi tanács elvi jelentőségű döntést hozott. Elhatározta, hogy a kommunista városi tanácsnokok továbbra is részt vesznek a város irányításának munkájában, mert mandátumuknak a karlsruhei alkotmányjogi bíróság döntése alapján történő esetleges megvonása törvénytelen cselekedet lenne.

PEKING

Van Vaithajakon, thaiföldi külügyminiszter a Sziam Nikorn bangkoki napilap tudósítójának adott nyilatkozatában foglalkozott Souvanna Phouma laoszi miniszterelnöknek Kínában a békés egymás mellett élés kérdésében tett nyilatkozatával és kijelentette, a különféle politikai és gazdasági rendszerű országok baráti kapcsolatokat teremthetnek és előmozdíthatják a kölcsönös megértést.

A thaiföldi külügyminiszter a továbbiakban azt mondotta, nem felel meg a valóságnak, mint ahogy sokan gondolják, hogy Thaiföld a nyugati hatalmak álláspontjához ragaszkodik.

WASHINGTON

A Reuter jelenti, hogy az Egyesült Államok kormánya Raymond Haret nevezte ki az Egyesült Államok új egyiptomi nagykövetévé Henry Byroade helyére, aki átveszi az Egyesült Államok nagykövetségének vezetését a Délafrikai Unióban.

MOSZKVA

A bandungi értekezleten részt vett országok moszkvai diplomáciai képviseletének vezetői csütörtökön ebédet adtak Sukarno, indonéziai köztársasági elnök tiszteletére.

Az ebéden részt vettek a Sukarno elnökkel együtt Moszkvában tartózkodó indonéziai személyiségek. Szovjet részről Vorosilov, Bulganyin, Sepilov és más személyiségek.

Sukarno és kísérete augusztus 31-ére virradó éjszaka a Vörös Nyíl expresszen Leningrádba utazott.

Leningrádi látogatása után Sukarno elnök körutat tesz a Szovjetunióban.

BELGRÁD

A Privredni Pregled című jugoszláv gazdasági lap pénteki számában külön mellékletben foglalkozik Magyarország gazdasági helyzetével és első helyen közli Bognár József külkereskedelmi miniszter cikkét — jelenti a belgrádi rádió.

A VIT-re készül a magyar ifjúság

A DISZ Központi Vezetősége pénteki ülésén a jövő év augusztusában Moszkvában rendezendő VI. világifjúsági és diáktalálkozó itthoni előkészületeiről tanácskozott. Az ülést Molnár János, a DISZ Központi Vezetőségének titkára nyitotta meg, majd Nagy Tibor, az intézőbizottság tagja számolt be a magyar ifjúság felkészüléséről a moszkvai VIT-re. A beszámolóhoz több hozzászólás hangzott el.

Katona Ferenc, a Pécsi Nemzeti Színház igazgatója:

színházunk műsoráról és terveiről

A színház nyári szünete lassan végetér. Megkérdeztük Katona Ferenc elvtársat, a Pécsi Nemzeti Színház igazgatóját, milyen zenés és prózai műveket láthat a közönség az új évadban, és milyen problémák foglalkoztatják a színház vezetőségét és művészeit?

— Előreláthatólag szeptember 14-e körül nyitja meg kapuit a színház — mondotta Katona elvtárs. — A nagyszínházban a Cigányszerelem, a Luxemburg grófja és egy új bemutatóval, a Nem élhetek muzsikaszó nélkül című darabbal kezdünk. Érdekesség lesz, hogy a darabokat nem sorozatban játsszuk, hanem naponkint váltogatva, repertoárszerűen. Igy általában időszakonkint 3—3 darab lesz műsoron.

A Kamaraszínház október elején nyit. Jelenleg még tartanak a nézőtér átalakítási munkálatai. Itt is repertoárszerűen mutatjuk be a Mirandolina, a Zsuzsi kisasszony és a Nászutazás című darabokat.

A nagyszínházban az évad során bemutatjuk még Shakespeare: Vízkereszt című darabját, Schiller: Haramiák című romantikus drámáját és egy-két új magyar darabot, Háy Gyula, Kodolányi János, Futaky Hajna és Örsi Ferenc művei közül. Műsorunkban szerepelnek még Lehár: Víg özvegy, Millöcker: Koldusdiák és Offenbach művei közül valószínűleg a Szép Heléna című operettek. A Luxemburg grófja mellett felújítjuk Strauss: Denevér-jét és műsoron tartjuk a Szabin nők elrablásá-t. Megemlíthetem azt is, hogy az idén megvannak a személyi és anyagi feltételek operák előadásához is.

A Kamaraszínház műsorán a három bemutatón kívül szerepel még egy Ibsen dráma, valószínűleg Ben Johnson: Volpone című klasszikus komédiája, Molnár Ferenc: Olimpia című vígjátéka. Itt mutatjuk be Szirmai: Mágnás Miska operettjét is.

A társulattal kapcsolatban az a véleményem, hogy a személyi cserék nem jelentik a színház gyengülését, mert az eltávozott művészek helyett kitűnő újak kerültek a színházhoz, akiket a közönség meg fog szeretni. Ezenkívül a közönség a színház fiatal tagjait az eddigieknél nagyobb feladatok megoldása közben láthatja. Az énekesekről csak annyit, hogy jelentős erősítést kaptunk és — amint említettem — végre operát is játszhatunk.

Az idén a színház a városi tanács kezelésébe került. Egyenlőre nem látjuk világosan mit jelent ez a változás. Az eddigi rendeletek sajnos, nem a legjobban sikerültek és az eddigiek során az igazgató jogköre nem sokban növekedett. Sőt, az új rendeletek a bürokratizmus bizonyos fokozódását idézhetik elő. Pécsett ezek csak veszélyek, a tanáccsal való kapcsolatunk jó. A tanácsosítástól várom a centralizált bürokrácia megszüntetését és a színház vezetőségének hatáskörének növelését.

Elsősorban vetődik fel a színház renoválásának, korszerűsítésének problémája, amelyet az utóbbi időben bűnös mértékben elhanyagoltunk. A tanács jószándéka megvan, azonban véleményem szerint a probléma megoldásához kevés az ereje. A beruházásokhoz, felújításhoz országos erőfeszítésre van szükség. Azt hiszem, minden eszközt meg kell ragadnunk, hogy ezt kivereksdjük. Ma 4 millió forintra lenne szükség. Jövőre esetleg már 5—6—8 millióra, mert a színház állaga rohamosan romlik.

Remélem azt is, hogy a tanács fokozottabban foglalkozik majd a művészek szociális helyzetével. A lakásproblémák tarthatatlanok, és sürgős megoldásra várnak. Igéreteket — ha szerényeket is, de — kaptunk a tanácstól ezek megoldására. Ide tartozik még az is, hogy a tanács irányítása alatt vizsgáljanak felül egy sor olyan intézkedést, amelyeket az elmúlt évben szektáns politikai álláspont alapján hoztak, például azt, hogy a színházat megfosztották klubjától — fejezte be nyilatkozatát Katona Ferenc elvtárs.

PÁRT ÉS PÁRTÉPITÉS

A Központi Vezetőség határozatáról beszélgetnek, azt valósítják meg a kommunisták

A pécsi üzemek és hivatalok pártszervezetei, illetve pártszervei most tartják taggyűléseiket, vezetőségi vagy pártbizottsági üléseiket. Nézzünk meg néhányat közülük és vizsgáljuk meg, hogy vajon milyen tapasztalatokat szűrhetünk le belőlük?

Első és örvendetes tapasztalatunk az volt, hogy

A Központi Vezetőség júliusi határozatával foglalkozik

mindegyik; a pécsi Húsipari Vállalat, a Vízügyi Igazgatóság taggyűlése és a Pécsi Börgyár pártbizottsági ülése egyaránt. Amint a tények bizonyítják, a Központi Vezetőség határozatát nemcsak felolvasták, hanem meg is tanácskozták: mit kellene helyben tenniök a határozat végrehajtásáért. A Húsipari Vállalat taggyűlése például megbízta az üzemi bizottságban és vállalatvezetőségben tevékenykedő kommunistákat, hogy üljenek össze és dolgozzanak ki olyan bérezési rendszert, amely az eddiginél jobban ösztönzi a munkásokat. Ezzel egyidőben elhatározták, hogy felébresztik a népnevelőgárdájukat, „csipkerózsika-álmából" és széles körben ismertetik, népszerűsítik a Központi Vezetőség júliusi határozatát.

Örvendetes még, hogy a taggyűléseken, vezetőségi üléseken az eddigieknél sokkal többet foglalkoztak a DISZ-szel. A börgyári pártvégrehajtó bizottság például beszámoltatta a DISZ vezetőséget. Megállapították, hogy 13 DISZ-brigád dolgozik az üzemben s azok 130—190 százalékos teljesítményt érnek el, a tanulás viszont nem megy valami jól, a gyár sokszáz diszistája illetve fiatalja közül csak tizenöt jelentkezett eddig a „Kérdezz-felelek" tanfolyamra.

A Vízügyi Igazgatóságon a taggyűlés elemezte a DISZ munkáját. Itt is, meg a Börgyárban is határozat született arról, hogy a pártszervezet, illetve pártbizottság segíti az ifjúsági szervezetnek és tapasztalt kommunistákat küld a fiatalok közé.

A taggyűlés nem termelési értekezlet

Az Agrária Keményítőgyár taggyűlésén — miután megállapították, hogy 18 vagon keményítőt gyártottak terven felül — mindvégig a szállításról és tárolásról, a műszaki problémákról beszélgettek az elvtársak. Pártpolitikai munkáról lényegében nem is esett szó, egyszóval: a taggyűlésnek termelési értekezlet jellege volt; a keményítőgyári elvtársak kissé félreértették a XX. kongresszus gazdasági kérdéseket előtérbeállító jelszavát.

Való igaz, hogy pártszervezeteinknek gazdasági kérdésekkel kell foglalkozniok, hogy a gazdasági eredmények mutatószámain lehet lemérni munkájuk sikerét vagy sikertelenségét, de azért a pártszervezet most is csak pártszervezet marad és nem az igazgatók illetve művezetők munkáját kell elvégeznie. A pártszervezet a pártpolitika sajátos eszközeivel küzd ugyanazért a célért, amiért a gazdasági vezetők. Hogy miképpen, arra jó példa lehet a Húsipari Vállalat pártszervezetének már említett gyakorlata. Mit is akar ott tulajdonképpen a pártszervezet? Emelni a termelést. És hogyan emeli? Először is ösztönzőbb bérrendszert dolgoztat ki, másodszor pedig mozgásba hozza népnevelőgárdáját s a Központi Vezetőség júliusi határozatának ismertetésével lelkesíti a dolgozókat. Tehát: nem avatkoztak bele a műszakiak dolgába, hanem kedvet öntenek az emberekbe.

Az Agrária Keményítőgyár pártszervezete is átvehetné a husosok módszereit és megkereshetné, hogy milyen politikai feltételeket kell teljesítenie ahhoz, hogy például a tárolásban ne legyenek zökkenők.

Mankó nélkül!

A pécsi járásban a pártszervezetek többsége rendszeresen megtartja vezetőségi üléseit és taggyűléseit, Dinnyeberkitől kezdve egészen Belvárdgyuláig. Néhány alapszervezet azonban — mint az aranyosgadányi, pellérdi, görcsönyi és hásságyi falusi szervezet — hónapok óta nem tartott vezetőségi ülést vagy taggyűlést. Az itteni elvtársak általában így indokolják a kollektív vezetést és a pártdemokráciát sértő mulasztásukat: „Nem tartottunk, mert a járási pártbizottságtól nem kaptunk szempontokat, hogy miről beszélgessünk . . ."

Ezek az elvtársak tehát annyira megszokták a mankóul szolgáló szempontokat, hogy nem tudnak nélküle meglenni. Pedig az alsóbb szerveknek szempontáradatokkal való irányítása, mint a XX. kongreszszus is bebizonyította, rossz. Rossz és ésszerűtlen, mert a járási pártbizottság munkatársának, akármilyen okos és jólképzett elvtárs is, nincs mesebeli varázsszeme és nem tudhatja, mi történik nap mint nap Pellérden, Görcsönyben vagy Aranyosgadányban, senki sem tudhatja azt jobban a pellérdi, görcsönyi vagy aranyosgadányi elvtársaknál. Ezért helyes a pécsi járási pártbizottság elgondolása, hogy a lehető legkevesebbre csökkenti a szempontok számát.

Milyen „szempontok" alapján lehetne akkor e helyeken taggyűlést tartani? Lényegében egyetlenegy — nem szempont, hanem — határozat alapján: a Központi Vezetőség júliusi határozata szerint, ahogyan a pécsi üzemi pártszervezetek is teszik: az országos érvényű határozatot „felbontani" és a helyi körülmények figyelembevételével maradéktalanul végrehajtani . . .

Ez nemcsak a sokéven át szokásos szempont-mankók elhagyását jelenti, hanem a kollektív vezetést, a pártdemokrácia betartását is!

VITA:

Mozi vagy cirkusz?

Olvasóink sok levelet küldtek szerkesztőségünkbe, melyben valamennyien egyet értenek Pettrich Lászlónak a „Mozi vagy cirkusz?" című írásával; a mozikban ne rendezzenek artistaműsort! — Bródy Ildikó például ezt írja: „Azért járunk moziba, hogy egy-egy jó filmet megnézve szórakozzunk és tanuljunk is belőle, de semmi esetre sem azért, hogy artistaműsort nézzünk végig." „Szeretek moziba és cirkuszba is járni, de a kettőt együtt nem kívánom. Mindig bosszankodva és türelmetlenül kényszerülök ilyen műsort végignézni" — írja levelében Balogh Konrád. Keserű Péter így ír: „Igaza van a cikkírónak, szüntessék be a varieté műsort. A mozi legyen mozi, ne pedig cirkusz."

Számos jó javaslatot is olvashatunk a levelekből. Azt a levelet, amelyből idézünk, Bérces Györgyné, Molnár Imréné, Kovács Péter, Szabó Károly, Kiss Jenő és Halász Jánosné írták alá. Így szól a javaslatuk: „Helyes lenne, ha a város vagy az állam gondoskodnék egy színpad felállításáról, ahol az artisták tudásukat bemutathatnák." — Valóban, helyes lenne egy esztrád színpad felállítása, mert az illetékesek ezzel igen sok mozilátogatót mentenének meg a felesleges bosszúságoktól és az artisták számára is lehetővé tennék, hogy kedvezőbb körülmények között szórakoztassák a nagyközönséget.

Szeptemberi országos vásárok

Baranya megyében szeptemberben a következő helyeken tartanak országos állat- és kirakodó vásárt: 2-án Pécsett, 3-án Bólyban, 4-én Sellyén, 5-én Villányban, 6-án Sásdon, 7-én Dunaszekcsőn, 9-én Siklóson, 11-én Diósviszlón, 12-én Szentlőrincen, 13-án Szászváron, 14-én Szigetvárott, 16-án Mohácson, 17-én Drávafokon, 19-én Vajszlón, 20-án Hárkányban, 21-én Bükkösdön, 23-án Dunaszekcsőn, 24-én Magyarbólyban, 25-én Szabadszentkirályon, 26-án Gödrén, 27-én Magyarszéken és Véménden, 28-án Magyarmecskén.

SZABÁS-VARRÁS TANFOLYAM

A Doktor Sándor Művelődési Házban, szeptember 3-án, hétfőn este 6 órakor szabás-varrás tanfolyam kezdődik. A tanfolyam három hónapos. Tandíj: havi 20 forint. Beiratkozás 3-án egész nap a Művelődési Ház irodáján. Tanít: Cser Ferencné.

Barangolás az ismeretlen Baranyában

Új dokumentumok az 1848-as Nagynyárádról

Két értékes, 1848-as eredetű baranyai dokumentum került elő Balogh Károlynak, a Pécsi Auróra (1843) szerkesztőjének budapesti hagyatékából. Balogh Pécsett volt joghallgató, majd Nyárádon (ma Nagynyárád) szolgabíráskodott, s ilyen minőségben többször volt dolga a forradalmi kormány megbízottaival.

A most felbukkant két dokumentum 1848 szeptemberének második felében ered, Baranya válságos napjaiból. 14-én tört be Jellachich a Muraközbe. 18-án kapta meg Batthyány Kázmér, az addigi főispán a kormánybiztosi kinevezést a miniszterelnöktől, Batthyány Lajostól. 21-én már Baranya megye földjén jártak Jellachich csapatai, s ennek következtében a kormánybiztos főispán Mohácsra volt kénytelen áttenni székhelyét. Batthyány Kázmér páratlan erélyel és szervezőkészséggel vezette a déli végek védelmét.

Balogh Károlyhoz, a nyárádi szolgabíróhoz intézett két levél a kormánybiztos sürgős utasításait tartalmazza.

A leveleket özv. Balogh Kornélné (Budapest) szívességéből közöljük. Szövegük a következő:

Tisztelt Balogh Károly szolgabíró úrnak!

Nem lehetetlen, hogy az ellenség egy szárnyával Siklósról Nyárádnak Mohácsra czéloz, hogy a' valót megtudhassam, innét kibocsájtok két futárt azon utasítással, hogy Nyárádon folytonos várakozásban állandó két ordonánc szekér rendeltessék, melyeken a Rác-töttösi őrállomásról, hol szinte két ordinánc szekér rendeltetik — az érkezendő hírt hozzám legnagyobb sebességgel bármily időpontban is hozzám Mohácsra meghozza.

A töttösi állomás kapcsolatba hozatik Nagy-harkánnyal, miért is Szbiró úr hacsak különben teheti soraim vételével a küldendő őröket kit-kit állomására helyezzen és a szekerek iránt sikeres intézkedését megtegye.

Az ellenség az éjjel Siklóson lehetett s még ma Mohácsra tarthat s így késés nem lehet.

Mohács Sept. 22-én. 1848.

Gr. Batthyány Kázmér
Fő Ispán 's Korm. Biztos

Batthyány hat nappal később ezeket írja Baloghnak Nyárádra:

Tisztelt Szolgabíró Ur!

Az Ellenségtől egy nevezetes hadi szállitmányt a' Hegyháton elfoglaltunk, 's Mohácsra hoztuk, mit az ellenség megbosszulni kivánva, siet Mohácsra törni, — miért is hogy férfiasan vele szembe szállhassunk, 's nagy erőt kifejthessünk, az összes Nép felkelése szükséges, ne mulasson el tehát Szbiró úr semmit is miszerént Járásából az összes Népet felkeltvén, legjobb fegyvereinkkel 's 2—3 Napi élelemmel ellátva siessenek Mohácsra, 's legyen Ön vezérük. — Holnap délelőtt okvetlen elvárom Önt, Népeivel együtt.

Mohács, Sept 28-án 848.

Gr. Batthyány Kázmér
Fő Ispán 's Korm. Biztos

A levelek hangja, gyors, szinte hevenyészett fogalmazása hűen tükrözi a kormánybiztos lelkiállapotát. A veszély óráiban valóban gyors intézkedésre volt szükség, mert Róth tábornok dühe az oroszlói rajtaütés miatt nem ismert határt.

HERNÁDY FERENC

BÁNYÁSZNAPI GONDOLATOK

Zsubla Vilmos és Kovács János elvtársak, a komlói bányászfürdő dolgozói. Mindketten rokkant bányászok. Harminckét, illetve 28 évet dolgoztak a bányában.

Ki csodálkozik azon, ha két ilyen veterán önkéntelenül is összehasonlítást tesz? Amikor a közelgő bányásznapról beszélgettünk, azt mondták: „Nem így volt régen."

Úgy mondták még 1945 előtt — és még néhány évig utána is, — hogy a bányászok napja a Borbála. Húzzuk fel tehát a multat már-már eltakaró fátylat és nézzük, milyen volt.

Az „ünnep" reggelén mindenkit „berendeltek." Névsorolvasás volt. Aki nem jelent meg, — rosszabb munkahelyre került. A névsor után kötelező misehallgatás következett, amelynek során a pap beszélt a „védőszentről", aki állítólag megvédett minden bányaszt a balesettől, a „bányarémtől", tűztől, csak éppen a nyomorúságtól nem.

Volt „jutalom" is. Általában egy liter bor ára a vájárnak, fél liter a segédvájárnak, a takarító gyereknek pedig két és fél decire való. Összegben ez 1939—40-ben így festett: vájárnak 1.60 pengő, segédvájárnak 80 fillér, takarító fiúnak 40 fillér.

Némi jóindulattal erre rámondható lenne, hogy „legalább adtak valamit". De még ez sem igaz. Ugyanis Zsubla Vilmos elvtársnak tudomása van arról, hogy 1940 körül egy „beavatottak értekezletén" beszámoltak arról, hogy mire fordítják a büntetéspénzt. — „Elég lesz borbálapénzre, rászorulók segélyére, javításra." Ehhez aligha kell kommentár. Így festett egy Borbála-nap.

●

Deák Ferenc magyaregregyi lakos 70 éves. Nála volt valamikor vízhordó fiú Zsubla Vilmos elvtárs. Vele találkozott a napokban Komlón, amikor így beszélt neki:

— Hej fiam! Mennyivel más most bányásznak lenni. A város . . . főznek a vidékieknek, . . . nem járnak gyalog . . .;

Hogy mi minden húzódik meg e három mondat mögött! Aki vidéki volt, a hét elején megrakta batyúját krumplival, kis zsírral, kenyérrel, meg azzal, ami akadt és úgy ment munkára. Rozzant kalyibában, túlzsúfolt épületben lakott és munka után maga főzött. A hét végén látta csak családját. Ma? Zsubla elvtárs azt mondja: „Az idősebbek jobban megbecsülik az autóbuszt, mint a fiatalok. Érthető. De az öregek elmondják nekik a gyalogjárás fáradalmait, emlékeztetik őket a multra."

●

Időszerű ez az emlékeztetés, hisz a VI. bányásznapra készül az ország. Azoknak a köszöntésére készül, akik a felszabadulás előtt élenjártak a tőkés rend elleni harcban, — akik legtöbb vértanút adták a magyar munkásmozgalomnak, — akik a felszabadulás után mindig a párt legszilárdabb támaszai voltak, — akik mindig élenjártak az újjáépítésben, a szocializmus építésében. Szeptember első vasárnapján őket köszönti az egész ország népe.

Ilyen alkalomkor mérleget szoktak vonni a múlt, a jelen között. Jó ez, hisz visszapillantva a múltra, jobban tudjuk becsülni a jelent, s látjuk a jövőt is. Sokat kellene felsorolni, sokat lehetne részletezni. Attól kezdve, hogy a bányászatban kísértett legjobban a munkanélküliség, a szánáltnapok réme, hogy itt volt a legnagyobb a számkivetettség, a megaláztatás, a nyomor, egészen addig, hogy ma nincs elég munkáskéz a bányákban, hogy az egész ország büszkesége Komló, Oroszlány, Tatabánya-Újváros, Pécs Meszes, Nagybátony és Várpalota — és bennük új, megszépült, megváltozott életüket élik a bányászok.

●

Aligha kell bizonygatni, hogy a multban elnyomott bányászok ma jól keresők, megbecsült élenjáró dolgozói egész társadalmunknak.

A megváltozott életet, mint csepp a tengert, jól mutatja néhány adat: a komlói bútorüzlet forgalma havi 600, 400, 300 ezer forint. Komlón ez év elejétől számítva 13 db 250 köbcentis és 33 db 125 köbcentis motort vásároltak. Az üzlet vezetője szerint, ha lenne elég, e mennyiségnek akár háromszorosát is eladhatnák. Mosógépet, ha húszszor annyit kapnának, akkor is mint a „cukrot" eladnák. Rádió? Lassan már nem lesz olyan család, amelynek ne lenne. A szovjet gyártmányú nagy villamos jégszekrények is gazdára találnak. Öltözködés? Fővárosi divat szerint. És megcsillant a jövő egy darabja is . . .

A bányászok több ezer motort vásároltak már az országban, de csak kevésnek van még autója. Nem azért, mert nincs rá pénz. Komlón például „kapásból" mondanak két nevet (Mátrai Árpád, Orosz István), akik autót szeretnének vásárolni. És így van ez az egész országban.

●

Az idei, VI. bányásznapnak az eddigieknél is nagyobb jelentősége van. Az ország olajbányászata nehézségekkel küzd. Az országnak a hiányzó olaj helyett több szén, terven felül 300 ezer tonna szén kell, hogy működhessenek az üzemek, gépek. Nagy szó ez.

Amikor bányászaink meghallották a párt kérését, egyhangulag azt mondták: vajtunk nem múlik — megadjuk! A régi széncsaták emléke elevenedik meg e szavakban, de új körülmények közöt. Mi az új? Mindenek előtt más ma az élet, mint 1945—46-ban volt, mások a munka feltételei.

A bányászok válasza a párt kérésére immár hagyományossá vált. Bármikor hangzott el ilyen kérés, — a bányászok megadták. Régebben is tudták, de most különösen tudják, miért kell a több szén. Tudják, hogy mi akadályozta eddigi előrehaladásunkat, az életszínvonal nem kielégítő emelkedését, a népgazdaság egyes ágainak elmaradását, lassú fejlődését. A Központi Vezetőség 1955. július 18-i ülése őszintén feltárta a hibákat, okait. Megerősítette nemcsak a bányászok, de az egész ország dolgozóinak bizalmát szebb, nagyobb tettekre lelkesíti őket. Hát e nagy megmozdulásban ne járnának élen a bányászok? A Központi Vezetőség ülése utáni napokban egyre több elmaradó bányaüzem jelentette és jelenti, hogy az elmaradást pótolták, hozzáláttak a terven felüli szén kitermeléséhez.

●

E szép feladat teljesítéséhez azonban nemcsak akarat, igéret kell. Szükséges ehhez más is. Mit kértek a bányászok a műszaki vezetőktől?

Legyen elegendő ürescsille, legyen zavartalan a szállítás. Biztosítsák a szükséges mennyiségű és minőségű ácsolatfát. Gondoskodjanak megfelelő tartalékfejtésről és indokolatlanul ne szervezzék át a csapatokat. Bízzanak az eddiginél jobban a fizikai munkások jóakaratában, vegyék jobban figyelembe észrevételeiket, javaslataikat.

A műszaki vezetők egyet kértek:

Az eddiginél jobban használják ki termelésre a munkaidőt, legyen szilárdabb a munkafegyelem.

Teljesíthetők e feltételek? Igen! A kölcsönös megértés elhárít minden akadályt az útból.

●

E kéréseken túl van még néhány nagyon fontos kérdés. Pártunk mindig ellenezte a pótműszakokkal való tervteljesítést. A párt most sem azt kérte, hogy a vasárnapokat feláldozva adjanak bányászaink 300 ezer tonnával több szenet. E feladat teljesítésének csöme megvalósítható pótműszak nélkül jobb munkaszervezéssel, a munkaidő jobb kihasználásával. (Pl. a pécsi szénmedencében kb 5—6 órát tölt el egy vájár szénlemeléssel. Ilyen probléma minden bányában van.) Tehát lehetőleg pótműszak nélkül teljesítse minden bányaüzem a 300 ezer tonna szénből ráeső részt. Valószínű azonban, hogy több bányában pótműszak nélkül nem lehet kitermelni a terven felül kért szenet. E helyeken a pártszervezetek vezetői, a kommunisták magyarázzák meg, hogy rendkívüli esettel állunk szemben, segítsék a pótműszakok szervezését. Ezen múlik, hogy lesz-e elegendő fűtőanyaga nemcsak az üzemeknek, de az iskoláknak, a kórházaknak, lakásoknak is.

Rendkívül fontos kérdés, hogy a terven felül kért szén kitermelése ne menjen a feltárás, az elővájás rovására. Ahol ez történik, ott jövő évben kell a rövidlátás miatt böjtölni. Tehát a több szén termelésével együtt mindenütt teljesítsék a feltárási és elővájási terveket is.

Rendkívül fontos a bányabiztonság fokozása. Az ilyen felfutásokban a felületesség, hanyagság miatt sajnos már előfordult számos esetben baleset, emberéletveszteség. — Ne feledje el egyetlen műszaki vezető, egyetlen bányász sem: az ember a legdrágább kincs! Eszerint irányítsanak, dolgozzanak.

E napokban új, nagyszerű verseny bontakozik ki. Bányászaink a VI. bányásznapra a 300 ezer tonna szén jelentős részét teljesíteni akarják. Jó munkát e törekvéshez.

Köszöntjük a bányásznapon az ország összes bányászait, kívánunk munkájukhoz: Jó szerencsét!

A mai NAPLÓ

Miért piszkos a pécsi utca?

Azt hiszem rájöttem egyik okára. Azért, mert nincs elég szemétgyűjtő kosár a városban!

Tegnap reggel, amikor dolgozni jöttem, elgyújtottam utolsó szál gyufámat, s az üres dobozt el akartam dobni. Az Ibarruri Dolores utca végétől a Széchenyi térig tartottam kezemben a skatulyát, mire végre találtam egy szemétgyűjtőt. Boszszantott a dolog, s napközben jártamban-keltemben alaposan szétnéztem a városban. A hosszú Beloiannisz utcában, kivéve a balokányi villamosmegállót, — sehol nincs szemétgyűjtő. A Kossuth utcán pedig csak a 2-es büfé előtti villamosmegállónál találtam a villanyoszlopon két kosárkát. Nem jobb a helyzet a Rákóczi úton, a Sztálin úton és a Deák utcában sem. Azt hiszem, Pécs valamennyi utcáját felsorolhatnám itt.

Tehát elsősorban nem azért piszkos városunk, mert nem takarítják rendesen, hanem azért, mert szemetelnek a járókelők — elfogadhatóan azért, mert csak az utcára dobhatják a papírt, a gyufát, az elhasznált jegyeket.

Több szemétgyűjtőt tehát — és kevesebb lesz az utcán a szemét!

(TENKELY)

Hol művelődjünk, hol szórakozzunk?

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA

18.00: Hírek.
18.04: Innen-onnan.
18.08: Bányafények. — A Pécsi Rádió irodalmi zenés műsora a VI. magyar bányásznap alkalmából.
18.30: Délszlávnyelvű műsor.
18.50: Műsorzárás.

SZÍNHÁZ

Nyári szünet.

MOZI

Park: A Rumjancev úgy, (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Kossuth: Othello (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Építők: Római lányok (5 és 7 órakor)
Petőfi: A mexikói (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Irén menj haza (6 és 8 órakor)
Május 1. (Vasas II.): Dollárpapa (8 órakor)
Kossuth (Mohács): Páncélos dandár (fél 7 és fél 9 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): Rembrandt — (fél 9 órakor)
Május 1. (Komló): A papa, a mama, a feleségem, meg én (fél 7 és 9 órakor)
Szabadság (Komló): A félelem bére (6 és 8 órakor) Csak 16 éven felülieknek!

VASÁRNAPI MATINÉMŰSOR

Park: A cirkusz porondján.
Kossuth: Iskolakerülők.
Petőfi: Buksi megkerül.
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Négy szív.
Május 1. (Vasas II.): Kis Katalin házassága.
Kossuth (Mohács): Állami áruház.
Május 1. (Komló): Az őserdő foglyai.
Szabadság (Komló): Vasöklű Bogdán.
Zrínyi (Szigetvár): Én és a nagyapám.
A matiné előadások délelőtt 10 órakor kezdődnek!

A TISZTI KLUB MAI MŰSORA

Este 8 órakor táncest lesz, fél 9 órakor pedig „A papa, a mama, a feleségem, meg én" című francia filmet vetítik.

MODERN TÁNCTANFOLYAM

Szeptember 7-én, (pénteken) este fél 8 órakor a Szakszervezeti Székházban (Színház tér 1.) Hermann Ferenc tánctanító vezetésével hathetes táncfolyam kezdődik. Jelentkezés a helyszínen.

Évadnyitó őszi-bált rendez a November 7 Kultúrotthon és a Geisler Éta Ifjúsági Klub szeptember elsején este 8 órakor. Az estélyen körülbelül 10 órától közreműködik az európahírű Martiny együttes. Jegyelővétel és meghívólégnyelés a November 7 Kultúrotthon irodájában.

Iskolai hírek

Az Ágoston téri általános iskola tanévnyitó ünnepélye ma délután 6 órakor lesz az iskolában.

Az Óvónőképző gyakorló óvodájában a beírások szeptember 3-, 4- és 5-én lesznek, délelőtt 8—10 óráig és délután 4—6 óra között.

A Zeneművészeti Szakiskola igazgatósága közli, hogy a pótvizsgák szeptember 5-én délután 3—7 óráig, a felvételi vizsgák és pótbeiratások 6-án, és 7-én délelőtt 9—12 óráig és délután 4—6 óráig, a tanévnyitó pedig 8-án délután 6 órakor lesz. Szeptember 10-én délelőtt 10—13 óráig fúvós és nagy bőgős felvétel és pótvizsga lesz. A tanítást ezen a napon kezdik meg.

A VÁROSI BEGYŰJTÉSI HIVATAL KÖZLI,

hogy hízottsertés magánfogyasztásra való levágására a kerületileg illetékes begyűjtési hivatal ad ki vágási engedélyt. A vágási engedély kiállításához minden vágató vigyen magával 1.— Ft-os illetékbélyeget — mint kiállítási díjat — s a vágásra szánt sertés tulajdonjogát igazoló járlatlevelet. Az eddigi gyakorlattól eltérően csak a vágató, illetve felnőttkorú családtagja kaphatja meg a vágási engedélyt. Minden vágási engedély csak egy sertés levágására jogosít, s a kiállítástól számított öt napig érvényes.

1956. szeptember 1.

Névnap: Egyed.

Ügyeletes gyógyszertárak: 1. sz. gyógyszertár: Széchenyi tér 2. Tel: 17-85. — 8. sz. gyógyszertár, Kossuth Lajos u. 81. Tel: 23-94. — 12. sz. gyógyszertár, Doktor Sándor utca 47. sz. Telefon: 13-53.

Időjárásjelentés. A Nyugat- és Közép-Európát borító hideg levegőben leszálló légáramlással csendesebb, szárazabb idő alakult ki. Az erős éjszakai kisugárzás miatt reggelre a brit szigeteken 4—8, Franciaországban, Németországban, Lengyelországban 6—10 fokig hűlt le a levegő. Várható időjárás szombaton estig: Ma kevés felhő, száraz idő, holnap délnyugat felől növekvő felhőzet, legfeljebb egy-két helyen kisebb eső. Mérsékelt déli-délkeleti szél. A nappali felmelegedés kissé fokozódik. Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: 9—12, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 22—25 fok között.

Orvosi ügyelet

A Megyei Rendelő Intézet biztosítottjai részére. sürgős esetek ellátására ünnepi ügyeletes szolgálatot tartanak szeptember 1-én déli 12 órától, szeptember 3-án reggel 6 óráig a következő orvosok:

I. tömb: a város nyugati fele. Széchenyi tér, Sztálin u., Bajcsy Zs. u. és a Siklósi úttól nyugatra Pellérd felé eső részen: dr. Nemes Tihamér. Rendel: Megyei Rendelő Intézet ügyeletes szoba. Telefon: 46-46.

II. tömb: a város keleti fele, Pécsvárad felé. dr. Strenger József. Lakás: Munkácsy Mihály u. 20. sz. Telefon: 21-24.

III. tömb: Gyárváros, Üszög, Ujhegy, Pécsszabolcs, Meszestelep, dr. Andrell József. Lakás: Ujmeszes. Telefon: 24-92 (33 mell.)

IV. tömb: a pécsbányatelepi részen, dr. Nikolov László. Rendel: pécsbányatelepi körz. rendelő. — Telefon: 11-47 (üzemi telefon)

Az I. tömb járóbetegei a Rend. Int. ügy. szobában, a II. tömb járóbetegei lakásán keressék fel az orvost, délelőtt 9—10 és délután 4—5 óra között, mert más időpontban a fekvőbetegeket látogatja.

A III. tömb járóbetegei d. e. 9—11-ig az újmeszesi orvosi rendelőben keressék fel az orvost. Ebben az időpontban a fekvőbetegekhez való kihívást is ide kéri leadni. Más időpontban az ügyeletes orvos lakásán tartózkodik.

A fekvőbetegekhez reggel 9, de legkésőbb délelőtt 10 óráig kell az ügyeletes orvost kihívni, mert a későbbi kihívásoknak aznap esetleg nem tud eleget tenni.

Az állatorvosi ügyeletes szolgálatot a város egész területén szeptember 2-án reggel 7 órától szeptember 3-án reggel 7 óráig dr. Révész Kálmán állatorvos látja el. Elsősegélynyújtásnál vehető igénybe. Lakás: Szabó József u. 9. sz. Telefon: 45-89.

*

Pécs város tanácsa értesíti a III. kerület lakosságát, hogy Papp Elemér helyettes kerületi állatorvos szeptember 2-tól szeptember 23-ig szabadságon van, helyettese ez idő alatt dr. Révész Kálmán szakállatorvos.

SPORT

Budapesten mérkőzik a Pécsi Dózsa

NB II-es csapataink otthonukban játszanak

Nemzetközi labdarúgó mérkőzés lesz vasárnap Komlón

Szinte megoldhatatlannak látszó feladat előtt áll vasárnap a Pécsi Dózsa. Budapesten mérkőzik a pécsi NB I-es csapat a Bp. Vörös Lobogóval. A pesti csapat játékerejét nem kell különösebben bemutatni. Az idei bajnokságnak is egyik legnagyobb esélyese a Bp. Vörös Lobogó és nem véletlenül. Egész sereg válogatott játékossal rendelkezik, az öregebb, rutinosabb játékosok mellett tehetséges fiatalokban sincs hiány. A papírforma szerint jóformán semmi esélye sincs a pécsi csapatnak, kitűnő fővárosi ellenfelével szemben. A döntetlen eredmény elérése is igen nagy sikernek számítana. Erre sem lehet azonban gondolni. A pécsi csapat messze van legjobb formájától. Különösen a csatársor „gyengélkedik" már hosszabb ideje. A meglepetések azonban a labdarúgásban könnyen előfordulnak. Emlékezzünk csak vissza a Pécsi Dózsának a Honvéd elleni remek győzelmére. Nem azt akarjuk mondani, hogy a pécsi csapat most is képes ilyen meglepetésre, de a labdarúgásban semmi sem lehetetlen. Az sem lenne viszont meglepetés, ha a Bp. Vörös Lobogó két-három góllal legyőzné a Pécsi Dózsát.

NB II-es csapataink ezúttal otthonukban mérkőznek. A Komlói Bányász ma délután 5 órai kezdettel a Bp. Pénzügyőrökkel méri össze erejét a kökönyösi sportpályán. A bányászcsapat győzelemmel mutatkozott be az őszi évad első fordulójában és Budapesten tudott győzni. A mai mérkőzésen is minden esélye megvan a két pontra.

A Pécsi Törekvés ellenfele a vasárnapi fordulóban a Bp. Szikra lesz. A vasutascsapat otthonában reménytelen megembereli magát és győzelemmel örvendeztetni meg szurkolótáborát. A két csapat találkozójára vasárnap délután 5 órakor kerül sor a Törekvés sporttelepén.

Érdekes nemzetközi labdarúgómérkőzés lesz Komlón a bányásznapon. Az NB II-es csapat a Német Demokratikus Köztársaság sportolólt, a zwickaui labdarúgókat látja vendégül. A nemzetközi mérkőzést igen nagy érdeklődés előzi meg, és azt vasárnap délután 17 órakor a kökönyösi sportpályán játsszák.

A megyei labdarúgó bajnokság sorsolása szerint vasárnap játsszák a nagy érdeklődéssel várt Pécsbányatelepi Bányász—Pécsújhegyi B. bányász rangadót. A pécsbánya telepiek jelenleg nincsenek a legjobb formájukban és emellett tartalékos csapattal is kénytelenek kiállni, így teljesen nyíltnak látszik a mérkőzés, melyet vasárnap délután fél 6 órai kezdettel rendeznek meg Pécsbányatelepen. A vasárnapi forduló érdekessége, hogy azon már a Haladás is pályára lép. A forduló további vasárnapi mérkőzései: Pécsi Dózsa III—Mohácsi Bástya, Tüzér utca, 17.30, Pécsszabolcsi Bányász—Pécsi Kinizsi, Pécsszabolcs 17.30. — Szigetvári Vörös Lobogó—Hidasi Bányász, Szigetvár 17. Haladás—Postás Tüzér utca 9, Pécsi Vasas—Pécsi Traktor, Bőrgyár pálya 8.30. Szászvári Bányász—Véménd. Szászvár 17. A Pécsi Építők—Pécsi Vörös Lobogó találkozót ma délután rendezik meg a Sörgyár pályán, fél 6 órai kezdettel. A megyei II. osztályban, a városi labdarúgó bajnokságban és a megyei ifjúsági bajnokságban is több érdekes mérkőzést rendeznek meg.

Vasárnap Szegeden szerepel Pécs város atléta-válogatottja és ott Szeged és Szombathely városok válogatottjaival veszi fel a küzdelmet. A pécsi férfi válogatott összeállítása: 100 m: Varga, Fogarasi, 400 m: Fogarasi, Kalamény, 1500 m: Kiss, Kólós, 5000 m: Tóth, Gombos, 400 m gát: Wagner, Sági. Magasugrás: Perlaki, Varga. Hármasugrás: Domblicz. Diszkoszvetés: Borbás, Pál. Kalapácsvetés: Resz, Szende. 4x100 m: Varga, Fogarasi, Schuszter, Sági. Nők: 100 m: Varga, Gajda. 400 m: Varga, Kaposi, 80 m gát: Kosztelnik, Nászai. Magasugrás: Kosztelnik, Nászai. Súlylökés: Sebes, Varga. Diszkoszvetés: Sebes, Varga. 4x100 m váltó: Sebes, Varga, Gajda, Kosztelnik.

A bányásznapon Pécsbányatelepen, Pécsújhegyen és Pécsszabolcson különböző bemutatók, versenyek, mérkőzések szórakoztatják majd a dolgozókat és gazdag sport műsort állítottak össze Komlón is a bányásznap alkalmával. A Pécsbányatelepen sorrakerülő sportesemények közül kiemelkedik a Bányász SE, Szikra SE, és Vörös Meteor SE közötti tornaverseny, melyet a pécsbányatelepi kultúrotthonban tartanak meg vasárnap délelőtt.

Vasárnap újból megindulnak a területi röplabda bajnokság mérkőzései. Székesfehérvárott, Simontornyán, Komlón és Pécsett lesznek röplabda mérkőzések. Pécsett vasárnap délelőtt a Pénzügyőrök pályáján a Pécsi Szikra—Pécsi Haladás női mérkőzést játsszák.

A megyei kézilabda bajnokság során vasárnap a női csapatok lépnek pályára. A forduló legérdekesebb mérkőzésének a Pécsújhegyi Bányász—Sellyei Vörös Meteor találkozó igérkezik.

Az OB II-be jutásért vasárnap osztályozó mérkőzést játszik a Pécsi Dózsa vízilabda csapata Komlón 16 órakor a strandfürdőben. A pécsiek ellenfele Zala megye bajnok csapata lesz.

Megjegyzések a nemzetközi úszóversenyről

Két napon keresztül nemzetközi úszóverseny színhelye volt a városi fürdő. Az OTSB az úszósport népszerűsítése érdekében küldte le a kitűnő kínai és német úszókat Pécsre. A verseny azonban csak részben érte el kívánt célját. És pedig azért, mert a rendezőség nem tudni mi okból, igen magas helyárakat állapított meg. A 8 és 6 forintos ülőhelyek mellett bizony kevesen voltak a leláton. Meggyőződésünk, hogy sokkal nagyobb közönségsikere lett volna a versenynek, ha azokat népszerű helyárak mellett rendezték volna meg és az így elérte volna célját: az úszósport népszerűsítését is.

*

A kitűnő kínai és német úszók nagyobb érdeklődést érdemeltek volna. Nemzetközi viszonylatban is több jó eredmény született a versenyen. Különösen a 200 méteres mellúszásban, a 100 és 200 méteres gyorsúszásban voltak kiemelkedő eredmények. Régen úsztak a pécsi uszodában egy percen belül 100 métert. A kínai Lin Dzin-dzsu 59.2-es ideje minden elismerést megérdemel a kemény, hideg, pécsi vízben. Szépségfoltja volt a versenynek, hogy azon a magyar utánpótlás legjobbjai közül csak igen kevesen álltak rajthoz, azok is, akik elindultak, nem a legjobban szerepeltek. Fehér például csak harmadik tudott lenni a 200 méteres férfi pillangóúszásban. Sokkal érdekesebb lett volna a verseny, ha a kiváló külföldi versenyzők megfelelő képességű magyar ellenfelet is kaptak volna.

*

A pécsi versenyzőknek igen erős volt a mezőny. Bár közülük többen egyéni csúcsokat úsztak, mégis csak egy-két helyezést tudtak elcsípni.

*

A versenyt rendező társadalmi úszószövetség jól látta el feladatát. Meglátszott azonban, hogy nem mindennapi munkára vállalkoztak. Sokszor idegesek és ingerültek voltak a versenybírósági tagjai. Ez felesleges volt, hiszen a verseny lebonyolításában nem volt semmi fennakadás. A vendégsportolók háromnapos pécsi tartózkodásuk alatt megtekintették a város nevezetességeit, voltak a pécsi bányavidéken is és nagyon tetszett — különösen a kínaiaknak — a Mecsek. Pécsről a német sportolók Szegedre utaztak, ahol vasárnap versenyeznek. A kínai versenyzők pedig Budapestre tértek vissza.

*

Végezetül szólnunk kell a vízilabda mérkőzésekről is. A legjobb jóakarat mellett sem mondhatjuk, hogy azok a vízilabda népszerűsítését szolgálták. Az első napon egészen gyenge pécsi csapat volt a magyar utánpótlás válogatott ellenfele. A legjobb pécsi vízilabdázók közül többen hiányoztak a csapatból. A második napi mérkőzésen meglátszott, bár a német csapat fölényesen győzött, hogy a játékosok elsősorban úszók és nem pedig vízilabdázók. A pécsi sportkedvelők pedig már szívesen látnának egy igazán korszerű vízilabdát játszó csapatot. Reméljük, még az idén lesz erre alkalmuk.

Szombati sportműsor

Labdarúgás: NB II. mérkőzés: Komlói Bányász—Pénzügyőrök, Komló 17. Megyei I. osztályú mérkőzés: Pécsi Építők—Pécsi Vörös Lobogó, Sörgyár pálya, 17.30. Városi I. osztályú mérkőzések: Kesztyűgyár—Cementipari, Erzsébet-telep 17. Spartacus—Bástya; Törekvés pálya 17.

Röplabda: Pécsi Haladás—Bp. Kábelgyár, barátságos női mérkőzés, egyetemi tornacsarnok, 18.

Az MTSB labdarúgó társadalmi szövetsége értesíti a sportköri vezetőket, edzőket, játékvezetőket, hogy rendes havi közös értekezletüket legközelebb hétfőn délután 6 órakor tartják meg az MTSB helyiségében. Tárgy: az 1957. évi bajnokságok átszervezésével kapcsolatos megbeszélés, az OTSB leadott tervezete alapján. Kérik az érdekeltek pontos megjelenését.

— HALÁLOZÁS. Vass Lajos cipész temetése ma 12 órakor.

— Illyés Károly erdőmérnök temetése szeptember 1-én, szombaton fél 1 órakor.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Ezúton mondok hálás köszönetet mindazoknak, akik felejthetetlen jó férjem temetésén koszorúk és csokrok küldésével fájdalmamat enyhíteni igyekeztek.

özv. Krisztián Józsefné

Ezúton mondunk hálás köszönetet mindazoknak akik drága jó édesanyám és nagymamánk, özv. Csák Péterné elhunyta alkalmából temetésén megjelentek és részvétüket fejezték ki. Külön köszönet a Cukrász üzem dolgozóinak megjelenésükért.

Gyászoló Takács Lajosné és családja

Apróhirdetések

ASZTALOS, kovács, szak- és segédmunkásokat azonnali belépésre alkalmazunk. Mohácsi Szerárugyár. 1044

DOLGOZÓ szülők kisgyermekének nappali gondozását vállalom. Eötvösné, Rét u. 39/1. 793

RÖVID fekete zongora, Angster harmónium eladó. Gábor utca 4., emelet 4. 790

ELCSERÉLNÉM kettőszobás lakásomat hasonlóért, disznótartásért, Pécs, Márton u. 20. 812

VIZSGÁVAL rendelkező kazánfűtőt alkalmaz a Pécsi Porcelángyár. 857

HARMÓNIUM újszerű állapotban háromezer forintért eladó. Hirmann József Bóly. 856

SEGÉDMUNKÁSOKAT, villanyszerelők mellé alkalmazunk. Szakmunkásképző tanfolyam biztosítva. „Megyevill" Pécs, Lyceum u. 4. sz. 886

KERESÜNK ipari tanulókat 16 éves kortól 18-ig, VIII. ált. iskolai végzettséggel. Alkalmazunk kőműves segédmunkásokat és kubikosokat is. Jelentkezés: Komló, 49. sz. Építőipari Vállalat, munkaügyi osztályán. 883

HÉT család méh kaptár, mézpergetővel sürgősen eladó. Szentlőrinc, Munkácsy Mihály utca 20. 891

500-AS Szertum kéthengeres, oldalkocsival eladó. Bartók u. 18. 907

250-ES Pannonia motorkerékpár kitűnő állapotban eladó, Pécs-Meszes, Frankel Leó út 2. II. emelet 14. 908

JÓKARBAN lévő 3 hármas méhkaptár eladó. Pécs, Tolbuchin u. 24. sz. 902

125 cm³-es Wanderer motorkerékpár és Horch 96 basszusos, 10 színváltós tangóharmonika eladó. Lyceum u. 6. 897

KORDÉLYOK kerülnek eladásra az É. M. 1. sz. Szekord. telephelyén Mecsekjánosiban. Érdeklődés: Pécs, Majláth u. 4. szám alatt. 928

FÉRFI és női segédmunkásokat állandó helybeli munkára alkalmazunk. Pécsi Építő- és Tatarozó Vállalat, Molotov utca 35. 927

KÉTSZEMÉLYES epedás rekamié, fotelokkal, székekkel új állapotban eladó, Rákóczi út 75., földszint 1. 926

HÁLÓSZOBA-BÚTOR, fél háló is, konyhabútor, szelon, rekamié, ágyak, székek, asztalok, nagyon olcsón eladók, részletre is. Aradi Vértanuk útja 32. 949

KŐMŰVESEKET, kőműves segédmunkásokat, villanyszerelőt keres azonnali belépésre a Bogádmindszenti Állami Gazdaság, Bogádmindszent. 933

BUSZMEGÁLLÓTÓL 3 percre, ürögi tónál 900 négyszögöl nagyrészt rizlingszilvái, lakható présházzal, forrásvízzel, sok gyümölcsfával eladó. Bővebbet: Rodostó u. 10. 942

ELADÓ egy ágy, sodronnyal, éjjeliszekrénnyel, konyha-jégszekrény, stelázsi, lisztesláda. Délután. Timaffy, Székely Bertalan út 79. 941

ELCSERÉLNÉM kétszobás gázos belvárosi, összkomfortos lakásom pestiért. Érdeklődni délután 1-től 4-ig, Molotov u. 45. I. 2. (volt Mária) 1003

AZ ANTAL u. 24. számú ház beköltözhetően eladó. 1040

ERŐTELEPI gépészt, stabil gőzgépkezelő vizsgával keres a Pécsi Bőrgyár. 799

ELVESZETT Harkány és Pécsszabolcs közötti országúton egy barna fedőnélküli szerszámos láda; festék és többféle szerszámmal, megtalálója kérem jelentse a pécsi rendőrkapitányságon, jutalomban részesül. 1049

REKAMIÉKAT, fotelokat, székeket garanciával, pontos időre készít, javít Kárpitos, Budapest, VIII Bacsó Béla u. 9. Körút, Népszínház u. saroknál. 980

GYÜNYÖRŰ önműködően ágyazható rekamiék, fotelok, székek készítőnél, Vörösmarty u. 75. — (Nyugatinál) 995

DISZHALAK, akváriumok, felszerelések, élő és szárított eleségek. Papagájok, kalitok, játékok, állandó kiállítása. Kérjen díjtalan árjegyzéket. Szántóné, Budapest, József krt. 31/a. 979

TYUKSZEMÉT, bőrkeményedését eltünteti „Anticors", 4.50 és postaköltség. Salgó vegyészet, Budapest, Majakovszkij u. 24. 986

AZONNAL alkalmazunk állandó munkára vízvezetékszerelőt a pécsi és pécsi környéki munkahelyeinkre. Jelentkezni lehet: 3. sz. Mélyépítő V. munkaügyi osztályánál, Pécs, Málomi út 80/a. 938

SZEGEDI egyszobás belvárosi, összkomfortos modern lakásom elcserélném pécsiért. Telefon: 46-85. 1024

EGY vas fürdőkád rézhengerrel, goblein képek eladók. Vorosilov utca 57. 2-es ajtó. 1019

HÁLÓSZOBA-BÚTOR (diószínű) eladó, vasárnap is megtekinthető. Vöröskereszt utca 38. 965

ELVESZETT egy aktatáska menetlevelekkel a Rákóczi u.; Doktor S. u.; Megyeri útszakaszon pénteken reggel. Becsületes megtalálója jutalom ellenében adja le az Erdőgazdasági Gépállomáson, Megyeri út 28. 1017

ÜVEGEZETT szobaajtó, 220x100 cm méretben, négykerekű kézi kocsi és vasgerendák olcsón eladók. Zsinkó István u. 9. 969

UJ konyhaberendezés, 7 darabból eladó, Rákóczi út 13/b. (Alagsor) 974

DIÓSZINRE fényezett hálószobabútor kétszemélyes rekamié eladó. Rózsa Ferenc u. 2. 1011

GÉPÍRÁS, másolás, színdarab, leltár, jegyzetgépelést gyorsan, pontosan végez Lefróiroda, Deák utca 5. 1026

ELADÓ szőlő gyümölcsössel, felszereléssel, lakható présházzal, ugyanott használt tetőfa, ajtó, ablak kapható, Mezőszél u. 52. 990

TELEPKEZELŐI vizsgával rendelkező villanyszerelőket, valamint villamos-motortekercselőket alkalmazunk. Jelentkezés: Pécsi Szénbányászati Tröszt Gépészeti Osztálya, Pécs, Molotov u. 9. 1046

SEGÉDMUNKÁSOKAT azonnali belépéssel alkalmazunk. Jelentkezés Komlói Mélyfúró Vállalatnál. 1045

NYARALTATNÉK időnyeőrzésért, Besencén, főútvonal mellett, Csőre, Magyarmecske. 950

NAGY gyakorlattal rendelkező, megbízható kádárt állandó munkára alkalmaz a Baranya megyei Mezőgazdasági Termékeket Értékesítő Szövetkezeti Központ tartósító üzeme. Pécs, Bajcsy Zs. u. 16. sz. 937

AZONNALI belépéssel alkalmazunk jól képzett villanyszerelőt. Jelentkezés a Hirdi Kenderfonógyárban. 858

ELADÓK: bidermeier szekrények, ágy, asztalok, székek, sublótok. Bajcsy Zsilinszky út 7. — Frölich. 1036

SZEKRÉNYEK, hálószoba, asztalok, székek, toalett-tükör eladó. Rákóczi út 27. 1033

A PÉCSI Állami Gazdaság egy bognárt és egy fejőgulyást alkalmaz. Jelentkezés: a volt reptérrel szemben, a szigeti tanyán. 1032

A DÉLDUNÁNTÚLI Üzemlelmezési Vállalat azonnali belépésre keres egy gépkocsi rakodómunkást, valamint egy idősebb férfit portásnak. Jelentkezés Pécs, Perczel u. 8. sz. alatt.

AZONNALI felvételre keres autó és motorszerelő szakmunkásokat, valamint autógumijavításra betanított és alkalmaz segédmunkásokat. Pécs Finommechanikai és Motorjavító Vállalat, Bajcsy Zs. u. 12.

A bányásznapon is keresse fel

az Állami Áruházat!

ÁLLAMI ÁRUHÁZ

Különleges áruválasztékkal

várjuk kedves vásárlóinkat!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Dolgozók Pártja Baranya Megyei Bizottságának és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: FARKAS LÁSZLÓ
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjeszti: a Megyei Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés: postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj: 11.— Ft.
Pécsi Szikra Nyomda
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27
Nyomdáért felel: Melles Rezső

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A BARANYA MEGYEI PÁRTBIZOTTSÁG ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIII. ÉVFOLYAM, 207. SZÁM ÁRA 50 FILLÉR VASÁRNAP, 1956 SZEPTEMBER 2

Köszöntjük megyénk hős bányászait

Irta: SZIKLAI JÓZSEF, a megyei pártbizottság titkára

Ma hatodszor ünnepeljük a föld mélyének bátor harcosait, szocializmust építő hazánk öntudatos, hűséges katonáit. Ez alkalomból köszöntjük mi is megyénk bányászait, köszönti az ország egész dolgozó népe azokat a hősöket, akik az ipar kenyerét, a szenet termelik, erőt adnak a gépeknek, fényt, meleget a városoknak és falvaknak. Köszöntjük az aknamélyítőket, a földalatti városok, gyárak, az új aknák építőit, a bauxitbányászokat, akik kitermelik a hegyek drága kincsét, a geológusokat, a geofizikusokat és a mélyfúrókat, akik segítenek az új szén és ércterületek felkutatásában.

Ma hatodszor emlékezünk meg róluk, az ő hősi harcaikról, nehéz, sokszor hősies munkájukról. Megemlékezünk a mecseki szénmedence bányászairól, akik a múlt harcaiban, a dicső Tanácsköztársaság védelmében életüket adták a szabadságért, akik éhségsztrájkkal, tüntetésekkel és fegyveres ellenállással feleltek a kizsákmányolásra. Azokról a harcosokról, akik a felszabadulás után, a legnehezebb időben kevés kenyéren, a párt első szavára munkához láttak, hogy ellássák az országot az ipar kenyerével, a szénnel. A mi népünk és a mi pártunk nem felejti el hőstetteiket, s bányászelvtársaink a jövőben is biztosak lehetnek, hogy pártunk megfelelően értékeli munkájukat.

Most, amikor bányászainkat ünnepli az egész ország, érdemes egy percre megállni és visszapillantani a bányászmultra és a felszabadulás után eltelt időre, hogy honnan hová jutottunk. Érdemes egy kissé a multat felidézni, mert vannak még bányászelvtársak, akik könnyen elfelejtik a Horthy-időszak bányász életét, a heti 3 műszakot, a munkanélküliséget, a szanálásokat, a korlátlan büntetéseket, a megalázást, a protekciót. Ezt nem azért tesszük, mert túlságosan elégedettek vagyunk eddig elért eredményeinkkel, és azokat elegendőknek tartjuk, hanem azért, hogy további eredményeinkhez erőt merítsünk és, hogy bányászelvtársainkkal érzékeltessük, hogy mindez már a multé.

A múltban elnyomott bányászok ma jólkereső, legjobban megbecsült, az egész ország által ismert emberek. Sőt egyeseket külföldön is jól ismernek. A megbecsülés, a jó munka jutalmaként kapott megyénkben 2 405 bányászelvtárs kormánykitüntetést, többen kaptak Kossuth-díjat, a Pécsi és Komlói Szénbányászati Trösztöt a Munka Vörös Zászló Érdemrend kitüntetést.

Becsületes, kötelességtudó bányászainknak hűségjutalmat ad államunk, eddig 85 millió forintot kaptak megyénk bányászai, és az idén hűségjutalomként több mint 21 millió forintot osztottak ki fegyelmezett bányászaink között. Már eddig is sok milliót költött államunk az egészségvédelemre, üdülésre. Megyénk bányászai közül eddig közel kétezren üdültek. A tőkés rendszer viskói helyett ma modern lakásokat építünk eddig több mint 3 500-at, többszáz millió forint értékben. Bányáinkban egyre több gép könnyíti bányászaink munkáját.

A megyében is, — pedig az ország legrosszabbul gépesített bányái itt vannak, — 30 darab rakodógép, több mint 100 m szállítószalag teszi könnyebbé a bányászok munkáját. Eddig mintegy 40 millió forint értékű munkaruhát osztottunk ki.

A liaszbányászok fokozottabb megbecsülését jelenti a 10 százalék liaszpótlék és a Szénbányászati- és Energiaügyi Minisztérium azon határozata, melynek értelmében a csökkentett munkaidőt először a liaszbányászatban vezetik be.

Azt hiszem, szükségtelen tovább folytatni a felsorolást, hiszen bányászaink legjobban tudják, mit kaptak államunktól, hogy milyen sokat kaptak az országtól. De azt is tudják, hogy népünk sokat vár tőlük. Ők tetteikkel bizonyították és bizonyítják be, hogy érdemesek a párt, a dolgozó nép bizalmára. Tetteiket bizonyítja az, hogy a felszabadulás óta a komlói üzemek termelése nyolcszorosára emelődött, a pécsieké megduplázódott és hatalmasan nőtt a hidasi bánya termelése is. Ez évi tervüket újból túlteljesítette eddig a pécsi tröszt és minden remény megvan rá, hogy a mai napig a komlói tröszt dolgozói is letörlesztik adósságukat.

A termelés mennyiségi emelkedése mellett növelték a termelékenységet, csökkentették az önköltséget. Mindezt a fizikai és műszaki dolgozók összefogásával, a párt- és a szakszervezet segítségével érték el. Ez évben különösen jól dolgoztak a vasasi üzem dolgozói, élükön Vándor elvtárssal, aki napjainkban kapta meg a Munka Vörös Zászló Érdemrend kormánykitüntetést, kiváló eredményt értek el a nagymányoki, a szászvári, a Béta-aknai üzem dolgozói. Olyan kiváló műszaki, fizikai, párt- és szakszervezeti dolgozóink vannak, mint Markó Imre, Szirtes Béla mérnökök, Habonyi Sándor üzemvezető, Gradwohl István, Jáger József körletvezetők, mint a Marics, a Vásárhelyi brigádban dolgozó elvtársak, mint Uranka elvtárs a vasasi, Vukicsevics elvtárs a Kossuth-aknai üzem párttitkára, Szamter elvtárs a pécsbányai üzemi bizottság elnöke és lehetne tovább sorolni a kiváló eredményt elérő fizikai és műszaki dolgozók neveit.

Bányászelvtársaink nagyon szeretik szakmájukat, hivatásukat, szeretnek dolgozni és nem ijednek meg a nehézségektől. Ahhoz azonban, hogy a bányászok munkaszeretete, versenye a legjobban gyümölcsözzék, szükség van a párt, a szakszervezet és a műszaki dolgozók még szorosabb együtt működésére. Ezt parancsolólag megköveteli második ötéves tervünk irányelvtervezete, mely a feketeszénbányászat termelésének 33 százalékos növelését tűzi ki célul.

E feladat megköveteli, hogy bányáink gazdasági és műszaki vezetői az eddiginél nagyobb gondot fordítsanak a kutatásokra, mélyfúrásra és aknamélyítésre.

A II. ötéves terv folyamán a mélyfúrási tevékenységet az ez évinek mintegy tízszeresére kell növelnünk. Több új aknát kell lemélyíteni és új aknák mélyítését kell elkezdeni.

A termelékenység emelése, az önköltség és a nehéz fizikai munka csökkentése megköveteli, hogy mindkét tröszt-nél, de főként a Pécsi Szénbányászati Trösztnél fokozottabban előtérbe kerüljön a gépesítés, a korszerű biztosítás.

Ma sokkal inkább, mint valaha szükség van arra, hogy igénybevegyük a munkások és műszakiak egyre fokozódó alkotóvágyát.

A bányászok vezetőitől, a bányák parancsnokaitól várják bányászaink, hogy teremtsék meg az egyenletes termelés műszaki feltételeit, hogy tartsák be a biztonsági előírásokat. A bányákban egészséges levegőjű, tiszta, biztonságos munkahelyeket kell teremteni, amelyeken bátran dolgozhat a bányász. Műszaki elvtársainkra sok ember életét, biztonságát, egészségét bízta államunk, ezért vigyázzanak rá, mint legdrágább kincsükre.

A vezetésre újfajta feladat vár: az új technika alkalmazása, a meglévő gépek jó felhasználása, megbecsülése, gondozása. Dolgozó népünk azt kéri a bányászoktól, a bányák műszaki vezetőitől, hogy tanulmányozzák az új technikát, emeljék a műszaki színvonalat, harcoljanak annak alkalmazásáért.

Éppen ezért különös gondot kell fordítani műszaki értelmiségünk munkájára, problémájára, segítségadására. Pártszervezeteink ösztönözzék műszaki elvtársainkat, a mérnököktől a művezetőkig, szakmai képzésük növelésére, növeljék tekintélyüket a fizikai dolgozók előtt. Nagy gondot fordítsanak a régi műszaki értelmiség és az új műszaki értelmiség kapcsolatának elmélyítésére. A XX. Kongresszus és a Központi Vezetőség most megjelent határozata műszaki értelmiségünk előtt óriási perspektívát nyitott meg mely fellelkesíti őket a szocializmus építésében.

Mutassák be pártszervezeteink, hogy soha ilyen lehetőség bányász műszaki értelmiségünk fejlődése előtt nem volt, mint most. Emellett fordítsanak nagyobb figyelmet szociális helyzetükre. Kérdezzék meg problémáikat, kívánságaikat.

Nevelje a pártszervezet a munkásságot, a műszaki értelmiséggel kapcsolatban, a hibákat nem elnéző, de türelmes szellemre.

Mindkét szénbányászati trösztnél elsőrendű probléma a törzsgárda kialakítása, a fluktuáció további csökkentése. Ennek egyik feltétele a dolgozókkal való bánásmód további javítása, a munkakörülmények megjavítása és a bérezés egyszerűbbé tétele.

Ünnepnapokon nem szoktunk általában a feladatokról beszélni. De tudjuk, hogy a bányatelepen, a bányászvárosokban sok szó esik ma erről. Hisz a további fejlődésünk, életszínvonalemelésünk mind attól függ, hogy hogyan dolgozunk ezután. Legyen ez a hatodik bányásznap is új sikerek, új győzelmek forrása.

Ehhez kívánunk a megyei párt-végrehajtó bizottság, megyénk összes dolgozója nevében bányáink dolgozóinak sok sikert, erőt, egészséget és jószerencsét!

Győzelmi jelentés:

A vállalt 25 ezer tonna szénből a bányásznapig 8252 tonna már külszínen van

A bányásznapi verseny során megyénk mindkét szénmedencéje túlteljesítette augusztus havi tervét.

A Komlói Szénbányászati Tröszt bányászai az év eddigi szakaszának legjobb eredményét a bányászőrség napjaiban érték el. A bányászok nagy ünnepét megelőző napokban úgyszólván kivétel nélkül az összes bányaüzem napi terveinek túlszárnyalását jelentette. Ennek eredménye, hogy a Komlói Szénbányászati Tröszt dolgozói augusztusban 4 384 tonna szenet termeltek előirányzatukon felül. A július hónapban terven felül kitermelt szén mennyiségével együtt a második félévre vállalt 13 ezer tonna szénből 6 152 tonnát a bányásznapig külszínre szállítottak.

A Pécsi Szénbányászati Tröszt bányászai ugyancsak nagyszerű munkagyőzelmet jelentettek. A bányászőrség napjai a pécsi szénmedencében is sikeresek voltak s lendületes munkával nemcsak a hó elejei adósságot pótolták, hanem erejükből még terven felül 2 000 tonna szén kitermelésére is futotta. Legeredményesebb munkát az élüzem vasasi bányászok végezték, a második helyet a pécsbányai bányászok foglalták el.

Megyénk két szénmedencéje az elmúlt két hónapban a második félévre vállalt 25 ezer tonna szénből a bányásznapig 8 252 tonna szenet szállított külszínre.

Baranyai sikerek az állattenyésztésben az országos mezőgazdasági kiállításon

(Kiküldött tudósítónktól)

A budapesti Országos Mezőgazdasági Kiállítás sokkal nagyobb méreteiben és a kiállított tárgyak számát illetően is a tavalyinál. Csaknem hatvankét holdon terül el pavilonjaival, lacikonyháival és hatalmas lovardájával.

Negyvenkét állandó és kétszáztíz ideiglenes pavilonban mutatja be száztizenkilenc állami gazdaság, kétszázhét termelőszövetkezet és százhuszonöt egyéni gazda legszebb állatait és terményeit.

A baranyai gazdaságok, szövetkezetek és egyéniek a bírálóbizottság legnagyobb elismerését érdemelték ki a mezőgazdasági kiállításon. Különösen állattenyésztésben szereztek számos díjat és elismerő oklevelet. Az a vélemény alakult ki, hogy Békés megye után Baranya megye hozta a legtöbb és legértékesebb tenyészállatot a kiállításra. Ezt számok is bizonyítják.

Állattenyésztésben tizenkét első díjat és öt második, és harmadik díjat kaptak a baranyai kiállítók,

az oklevelek számát nem is számoltam össze, mert csaknem valamennyien eldicsekedhetnek vele. A baranyai Állami Gazdaságok aratták a legtöbb sikert és kapták a legtöbb első díjat. A csobokapusztai állami gazdaság Cukor nevű tehene teljesítményében részesült. Hat év alatt negyvenötezer kg tejet adott. Az ugyancsak csobokapusztai Csinos feje felett pedig tejtermelési díj díszeleg. Háromszázharmincöt nap alatt tízezermyolcszázötven liter tejet fejtek tőle. A békéspusztai állami gazdaság püspökbólyi hidegvérű ménje is első díjat kapott, míg a szentegáti mén második díjjal megy haza a kiállításról. A bári állami gazdaság sem tér vissza üres kézzel, Dundi nevű hidegvérű kancája kiérdemelte az első díjat. A kancák között második díjat kapott a szentegátiak Öröm nevű lova.

Sokan megcsodálták a szentegátiak kilenc darab egyéves magyar hidegvérű kancacsikó-csoportját, olyan szépen fejlettek, hogy rövid gondolkodás után a bizottság odaítélte az első díjat.

A termelőszövetkezetek is megállták a helyüket a mezőgazdasági kiállításon. Hajba Dezsőnek, az ivándárdaiak országoshírű tehenészének a Cifra, meg az Emma gondozásán kívül más gondja is akadt. Alig győzte kielégíteni az érdeklődőket, különösen a jászjákóhalmaiak kérdezgették, faggatták a kiváló tehenészt, ugyan mondja már el; hogyan neveli, gondozza a teheneit, mert ők is szeretnének olyan kiváló tehenészetet kialakítani odahaza, mint amilyennel az ivándárdaiak híreskednek.

A Cifra és az Emma tejtermelési díjat kapott.

— Öregednek már — tréfál Hajba elvtárs, s hozzáteszi, — de az utódjaik helyettük is remekelnek.

Ugyanis a Cifra bikája — a Cudar első díjas lett, míg üszője a második díjat kapta.

A rózsafai Közös Út Termelőszövetkezet tagsága is büszke lehet tenyészlovaira. Csillag nevű hidegvérű kancájuk első díjat visz majd haza.

Az egyéniekről is szólni kell, mert ők is számos értékes díjjal öregbítették megyénk állattenyésztésének hírnevét. Duzsai József gerdei gazda Gyopár nevű tehénüszőjét tüntették ki első díjjal, míg Kelemen Sándor ismert keszűi gazda tenyészbikája második helyezést ért el. Tuzsér János patapoklosi egyéni paraszt hidegvérű kancájával nyert harmadik díjat.

A borpavilonban többedmagammal sokáig időztem. Érdemes és hasznos volt. Félreértés ne essék, egy csepp bort sem ittam, de megtanultam mennyi fáradtságra van szükség ahhoz, hogy a szép szőlőfürtökből zamatos muskotály legyen. Ugyanis a pavilonban a kiállított borok mellett bemutatják a borkészítés módját és eszközeit is. Itt ismét baranyai sikereknek örülhettem. A villányi állami gazdaság 1955-ös burgundi bora mellett kis tábla hirdeti: Első díj. Darvas Tivadar pécsi bortermelő tavalyi rizlingszilvánija is első díjat kapott.

Mikor e sorokat írom, még javában rendezgetik az elnyert díjakat jelző kis táblákat, feliratokat. A pavilonokon az utolsó simításokat végzik. De mire beszámolóm megjelenik, már megváltozik az országos mezőgazdasági kiállítás képe: megnyitják kapuit a nagyközönség számára.

Gáldonyi Béla

Fizetés után

IDŐ: Szombat délután négy óra. Hely: Kossuth Lajos utca, 10. számú Ruházati Bolt. Meglehetősen nagy a forgalom és a hőség. A cipőosztályon két eladónő sürög-forog, hogy minél gyorsabban kielégíthesse a vevőket.

A vásárlók csoportjában, hátul, ahol már nem tolakodnak és furakodnak az emberek, fiatal 17—18 év körüli barna kislány izeg-mozog, idegeskedik. Alig várja, hogy végre rákerüljön a sor, s vége legyen ennek a drukkolásnak. Mert, hogy drukkol, az erősen látszik rajta. Hogyisne, amikor egymásután ketten is vesznek ugyanolyan cipőt, mint amilyet ő nézett ki magának már jó másfél hete...

V. Marika, a Pécsi Állami Gazdaság adminisztrátora minden reggel és délután a Kossuth utcán megy át. S ahányszor elment erre az utóbbi másfél hét alatt, mindig megállt itt a kirakat előtt, ahol nem is olyan rég megjelent egy csinos kis barna cipő. Hogy mi a szép benne, azt talán csak a nők tudják. En olyannak látom, mint a többit. Barna, borjúbox, bőrtalppal. Talán a fazonja érdekes? Lehet. De nékem — egyszerű papucscipő.

Már napokkal ezelőtt eltervezte, hogy megveszi. Először csak gyönyörködött benne néhány percig, majd lábára képzelte, s elgondolkozott, milyen jól is állna ősszel a barna átmeneti kabátjához. A gondolkozás elhatározássá érett: „Fizetéskor azonnal megveszem a cipőt, Feltéve, ha kapok még".

De a kirakatban most is van még egy pár, és ha előtte ketten is vittek ilyen cipőt, talán akad még ugyanilyen a sok doboz valamelyikében.

VÉGRE sor kerül rá:

— Kartársnő! Abból a barna cipőből van még?

Az eladónő már tudja, hogy mit jelent az „abból", Keresgetni kezd a dobozok között. Marika pedig riadt szemmel figyeli minden mozdulatát...

Van, de sajnos csak harminchetes.

— Harminchetes?

Az eladónő nézegeti a kislány lábát. Csinos, szép, formás láb, enyhén lesülve, de picit mintha nagyobb lenne, mint harminchetes. Nem sokkal, talán csak fél számmal, vagy annyival sem.

A kislány gondolkozik. Eddig hetest hordott, de most már alighanem szorítaná egy kicsit. Mert az ember nem állhat meg a növéssel, pedig egy lánynak untig elég a harminchetes cipőméret. No, mindegy, próbáljuk meg.

Először kézzel akarja felsegíteni a ballábast. Nem megy.

— Kérek egy cipőkanalat...

Kanállal már valamivel könnyebb, de szűk a topánka. Végre! Nagynehezen sikerül. Feszül a vékony bőr, feszül erősen.

— Talán majd tágul... Most, ebben a nagy melegben duzzadt is a lábam — latolgatja Marika, s úgy dönt: megveszi a cipőt, mert nem szorít ahogy pár lépést tipeg a szőnyegen.

Kétszázhetvenegy forintot fizet a pénztárnál, a kosárkájába teszi az annyiszor megnézett, annyira áhított és most végre, végre megszerzett papucscipőt.

MÁR MENNE, de valami eszébe jut:

— Kartársnő! Sokat adtak el ebből?

— Nem. Talán hat-hét párat, alig kaptunk belőle. Miért?

— Mert nem szeretném, ha a fél város ilyenben járna!...

(TENKELY)

A személyi kultusz egyes maradványainak megszüntetéséről

A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének Politikai Bizottsága határozatot hozott a személyi kultusz egyes maradványainak megszüntetéséről. A határozat a többi között javasolja a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának intézkedés kiadását arra vonatkozólag, hogy magyar állampolgárságú élő személyekről állami üzemeket, vállalatokat, intézményeket, stb. a jövőben ne nevezzenek el, s hogy az ilyen elnevezéseket változtassák meg.

A Politikai Bizottság határozata a szövetkezeteknek és társadalmi szervezeteknek is ajánlja az állami üzemekre, intézményekre, stb. vonatkozó javaslat alkalmazását. (MTI)

A Minisztertanács határozatot hozott a felsőoktatási intézményekben és a tudományos kutatóintézetekben dolgozók fizetésének felemeléséről

A Központi Vezetőség nemrég megjelent értelmiségi határozatának megfelelően a Minisztertanács határozatot hozott az egyetemeken, a főiskolákon, a mezőgazdasági akadémiákon, valamint az akadémiai és minisztériumi tudományos kutatóintézetekben dolgozó oktatók és kutatók bérének felemeléséről és rendeletet adott ki a béremelés szeptember elsejei hatállyal történő végrehajtására.

A rendelet alapján béremelésben lehet részesíteni a tudományos és tanszéki segédszemélyzetet, valamint az egyéb beosztásban dolgozókat is.

A párt és a kormány vezetői a mezőgazdasági kiállításon

A párt és a kormány vezetői: Apró Antal, Ács Lajos, Dobi István, Erdei Ferenc, Gerő Ernő, Hegedüs András, Hidas István, Kádár János, Kiss Károly, Kovács István, Marosán György, Mekis József, Szalai Béla, Bata István, Piros László, Rónai Sándor szombaton délben megtekintették az országos mezőgazdasági kiállítást. A vendégeket Matolcsi János földművelésügyi miniszter, Ribiánszky Miklós, az állami gazdaságok minisztériumának miniszterhelyettese és Kovács Mihály, a kiállítás igazgatója kalauzolta. A párt és a kormány vezetői nagy elismeréssel nyilatkoztak a bemutatott mezőgazdasági terményekről, a kiállítás rendezéséről.

Páger Antal nyilatkozata

Mint ismeretes, Páger Antal a napokban Budapestre érkezett. A művész szombaton találkozott a magyar sajtó képviselőivel, hogy beszámoljon hazatérése körülményeiről, terveiről.

Mint elmondotta, kereken 12 esztendőt töltött külföldön, ebből az utóbbi kilenc évet Argentínában, Buenos-Airesben. Először festéssel próbálkozott, mad egy, az ott élő magyarokból álló színtársulat vezetője lett.

— Az emigráció — mondotta — nem ünnepély — különösen a színművésznek, aki nyelvhez van kötve. Hadd tegyem hozzá, hogy sokan szeretnének hazatérni, sok értékes emberünk kallódik odakint. Fáradtak, nem akarnak tudni másról, mint a hazatérésről.

— Az utóbbi időben —, folytatta — eljutottak hozzám hazai irodalmi és művészeti folyóiratok, amelyekből megismerhettem az új művészi légkört, több új alkotást, s láttam néhány új magyar filmet is. Mindez igen jó benyomást tett rám.

Terveiről szólva elmondotta: elsősorban — ha mód van rá — filmben vállalna szívesen szerepet, s ha a filmezés engedi, színpadra is lépne.

Külföldi hírek

Berlin (MTI): Wilhelm Haas, a Német Szövetségi Köztársaság moszkvai nagykövete vasárnap már ismét a szovjet fővárosban fog tartózkodni. Nyugatnémet lapok megállapítják, hogy Haas nem viszi magával tarsolyában a nyugatnémet kormány hónapok óta készülő jegyzékét, amely a német újraegyesítés Bonn által elképzelt új módozatairól szól.

Bonn (A Tanjug tudósítója jelenti): Blücher nyugatnémet alkancellár követeli, hogy revideálják a nyugatnémet gazdaságpolitikát a Szovjetunió és a keleteurópai országok viszonylatában. Blücher emlékiratot intézett az összes minisztériumokhoz és a képviselőkhöz, amelyben a keleti országokkal való gazdasági együttműködésért szállt síkra és kifejezésre juttatta azt a meggyőződését, hogy az ilyen együttműködés megjavítaná a légkört ezekkel az országokkal és megteremtené Németország egyesítésének előfeltételeit.

Berlin (MTI): A nyugatberlini szenátusban elhangzott szociáldemokrata interpelláció fényt derített arra, hogy a nyugatberlini rendőrség rendszeresen lehallgatja a telefonbeszélgetéseket. A szociáldemokrata interpelláló kijelentette, hogy ilyen berendezés van többek között Sangmeister nyugatberlini rendőrfőnök szobájában is. Az interpelláló szerint a nyugatberlini rendőrség az amerikai kémügynökségekkel együttműködve a nyugatberlini lakosok leveleit is felbonja.

Egyiptom a világ érdeklődésének homlokterében

Nasszer elnök hétfőn délelőtt fogadja az ötösbizottságot

Kairo (MTI): A Reuter jelenti, hogy Nasszer egyiptomi elnök hétfőn helyi idő szerint délelőtt tizenegy órakor fogadja az elnöki palotában a Robert Menzies ausztráliai miniszterelnök vezette ötösbizottságot.

Az első értekezleten résztvesz Mahmud Favzi egyiptomi külügyminiszter, valamint Ali Szabri is, aki a szuezi értekezlet alatt Londonban tartózkodott.

Az egyiptomi kormány pert indít a volt Szuezi-csatorna Társaság ellen

Kairo (TASZSZ): Az Ahbar el Jom című lap jelentése szerint az egyiptomi kormány elhatározta, hogy pert indít a volt Szuezi-csatorna Társaság ellen. Az egyiptomi kormány azzal vádolja a társaságot, hogy törvénytelenül olyan anyagi eszközöket használt fel, amelyek többé már nem tartoznak a Társaság tulajdonába. Arról van szó, hogy — mint ismeretes — a volt Szuezi-csatorna Társaság pénzzel akart megvesztegetni egyes francia lapokat Egyiptom-ellenes cikkek megjelentetése céljából.

Egyesül a szíriai népi ellenállási szervezet és az egyiptomi felszabadító hadsereg

Damaszkusz (MTI): Az Al Dzsumhur című lap értesülése szerint a Damaszkusz és Kairo között lezajlott tárgyalásokon elhatározták a szíriai népi ellenállási szervezet és az egyiptomi felszabadító hadsereg egyesítését — jelenti az AFP. A lap úgy tudja, hogy a két szervezetet közös szíriai-egyiptomi parancsnokság alá helyezik, hogy Egyiptom ellen irányuló agresszió esetén megkönnyítsék a hadműveletek irányítását. A damaszkuszi lap végül rámutat, hogy az egyiptomi kormány kész a szükséges fegyverekkel és lőszerrel ellátni a szíriai népi ellenállási szervezetet.

A brit hatóságok tanácsolták a Szíriában tartózkodó brit állampolgároknak az ország elhagyását

Damaszkusz (MTI): A brit konzuli hatóságok tanácsolták azoknak a brit állampolgároknak és családoknak, amelyeknek jelenléte Szíriában nem nélkülözhetetlen, hogy hagyják el az országot a közeli napokban — jelenti az AFP.

Újabb községek részére engedélyezték a tagosítást

(Tudósítónktól)

A termelőszövetkezetek nagy üzemi gazdálkodásának megalapozása érdekében a megyei tanács végrehajtó bizottsága pénteken engedélyezte, hogy Gödreszentmárton községben a Zrínyi Termelőszövetkezet részére tagosítást hajtsanak végre. A földművelésügyi miniszter ugyancsak hozzájárult ahhoz, hogy a négyszáz holdon aluli területe ellenére a zóki Villám, a siklósnagyfalusi Jóbarát és a bostai Paroszti Jövő Termelőszövetkezetek is tagosíthassanak.

A szükséges munkálatok Gödreszentmártonban és Siklósnagyfalun már hétfőn megindulnak, míg a zóki Villámban 4—5 nap mulva kerül erre sor.

LAPZÁRTA:

Mozgalmas nap a tűzoltóságnál

A tüzek oka: gondatlanság!

1956. IX. 1.

Szeptember elseje mozgalmas napja volt a tűzoltóságnak. Délután egy órakor a pécsi tűzoltóságot riasztották, mert Ujmeszesen a 16-os számú házban Flóris Jánosné lakásában tűz keletkezett. Flórisné benzinben mosott, és a legkisebb óvatosságról is megfeledkezve közvetlenül a kályha mellett helyezte el a benzint tartalmazó mosdótálat. Kipattanó szikrától a benzin meggyulladt és csak a tűzoltóság gyors közbelépése akadályozta meg, hogy kár keletkezzék. Szerencsére Flóris Jánosné nem sérült meg.

Három órával később a szigetvári tűzoltóság kapott jelzést, hogy Drávaszabián tűz ütött ki. Az történt ugyanis, hogy özvegy Ferencsics Jánosné a tűzhely füstelvezető csövét nem a kéménybe, hanem a padlástérbe vezette. A nádfedeles tető kipattanó szikrától tüzet fogott és a ház leégett. A felelős kétszeresen is özv. Ferencsics Jánosné, először mert a kürtőt a padlásra vezette, másodszor pedig, mert őrizetlenül hagyta a begyújtott tűzhelyen a fövő ételt. A nagyobb kárt az akadályozta meg, hogy a tűzoltók mintegy 22 ezer forint értéket megmentettek.

Este nyolc órakor ismét riasztották a szigetvári tűzoltókat, ezúttal Vásárosbécről, ahol egy szalmakazal gyulladt ki. A tűzoltóság azonnal kivonult, de lapzártáig nem érkezett jelentés arról, hogy milyen eredménnyel jártak és hogy a kár milyen mértékű.

A hármas tűzesetből mindenkinek le kell vonnia a tanulságot: a gondatlanság, a hanyagság súlyos károkat okoz.

LA FONTAINE MESE — 1956-BAN

Minden érv olyan erős, mint a képviselője:
Bizonyítom, tanulj belőle,
Szomját oltotta Barika
Egy patak tiszta, szép vizében;
S ott termett a Csikasz, kalandvágyóan, éhen,
Lesni, mihez juthatna a hasa.
„Te pimasz, a patak sarat mért zavarod rám?! —
Kezdte dühösen a Toportyán, —
No, várj csak, vakmerő, most megfenyítelek!" —
„Nagyuram, — szól amaz, — kérem Felségedet,
Ne méltóztassék tűzbe jönni,
Sőt inkább tekintetbe venni,
Hogy a hely, ahol én iszom,
Bizony, bizony
Húsz métert a fenti alatt van:
Következésképp én zavarni semmiképp
Nem tudnám Felséged vizét." —
„De zavarod, — mordul a Gaz, most még vadabban, —
S tudom, tavaly a szád szórt rám gyalázatot". —
„De hisz én idei bárány vagyok! —
Mondja Bari. — s szopnom még az anyám ád!" —
„Ha te nem voltál, hát a bátyád." —
„Nincs bátyám". — „Hát valami rokonod!
Az én népem szörnyen utálják
A pásztorok s kutyáik:
Hallottam és ideje bosszút állni!" —
Azzal Barit becipeli
A sűrűbe, s minden további
Szocsépiés nélkül megeszi.

(La Fontaine meséje)

A HÁROMSZÁZ ESZTENDŐS mese után most következzék napjaink való igazsága. Előre bocsátjuk, hogy Faludi Sándorné éppenséggel nem magatehetetlen bárányként látta el az üdülőt mindennel, ami kell, s Szitás Margit igazgató sem csattogtatott farkasfogakat, amikor rövid ittléte során, száznál több konyhalány, pincér és alkalmazott talpára kötött utilapuf. De tény: megkésett karácsonyi ajándékként tavaly december 28-án felmondólevelet juttatott el Faludiné kezeihez. „Értesítem, hogy az Üdülőt betöltött anyagbeszerzői állásomat a mai napon a Munkatörvénykönyv 29. paragrafusának c. pontja értelmében — munkája ellátására nem alkalmas indokkal — felmondom".

Ha egy gépírónő még az ABÉCÉ-t sem ismeri, akkor kézenfekvő: „munkája ellátására nem alkalmas". De Faludiné? Akiről főkönyvelő, főszakács és főraktáros egyhanguan állítja, hogy nem tud ak olyan kérni tőle, amit a pokolból is akár, de be nem szerzett volna? Magyarországon senkinek sincs joga úgy elküldeni valakit, hogy kínos pontossággal meg ne indokolja, miért nem alkalmas az munkája ellátására. Gyerünk a Vállalati Egyeztető Bizottság elé!

Az újesztendő tizenhatodik napján lezajlott eseményről kínos zavarában így számolt be Várjon Andor raktáros, aki végigelnökölte az ülést.

— Szól nekem a Szitás, hogy maga lesz a bizottság elnöke. Jól van, de az üzemi bizottság részéről választanak be, vagy a vállalat küld? Azt mondta, hogy én az übé részéről leszek ott. Rendben, — gondoltam, — akkor majd én védem a Faludinét. Az utolsó napon jön megint a Szitás. Tévedés, Várjon elvtárs, maga nem az übét, hanem a vállalatot képviseli! Rendben, akkor tehát a Szitást kell megvédenem.

— Együtt vagyunk mindnyájan, szólok az igazgatónőnek: Szitás elvtársnő, adja elő indokait. Elkezdi ám, hogy így kellett döntenie, mert Faludiné egyszer nem írta alá a jelenléti ívet, mert a gépkocsi kilométer normát is túllépte és így tovább... Csupa bagatell dolog, amiért legfeljebb, ha figyelmeztetni lehetne. Am Szitás Margit állítja, hogy Faludiné az írásos figyelmeztetés ellenére is tovább vásárolt a maszekoknál.

— Tudja ezt bizonyítani?! — figyeltem fel, hisz nekem most végtére a vállalat álláspontja az első. — Mutassa be kérem!

— Átmentek az irodába és hoznak négy bizonylatot. Mind arról szóltak, hogy Faludiné igenis vásárolt a figyelmeztetés után is, étolajat, gyümölcsöt és konzervet — de az Állami Csemegeboltban! Szóltam is az übé-elnöknek: Jóska, hát a Csemege nem maszek! Ő csak legyintett. Erre aztán úgy döntöttünk, hogy a felmondás mégis csak jogos...

— Most is annak tartja?

— Áh! Személyi ellentétből fakad az egész. Világos...

JUSTICIÁNAK, az igazság istennőjének kendő takarja félszemét, mutatva, hogy ő is szemet húny egynémely dolog fölött. A vállalati Egyeztető Bizottság tagjai nem istenek, behúnyták tehát másik szemüket is, mert ahonnan már száz embernek kitették a szűrét, ott egy „nagyvonalú" igazgató még újabb négytől sem retten vissza. De van még felsőbb fórum, Február tizedikén a Területi Egyeztető Bizottság is összeült és mivel — állapították meg — „a maszek vásárlásokat sem veszi figyelmeztetésnek", fellebbezését elutasították. A hamis vádat még megtetézték azzal is, hogy „a pénzügyi fegyelmet megsértette."

Ilyen eset már előfordult a történelemben: Brennus, a gallok vezére betört az ókori Rómába. Amikor a hadisarcot hamis mérlegen mérette le és az Örök Város valamelyik polgára szót emelt emiatt, fogta kardját és még azt is bedobta a mérleg serpenyőjébe: jaj a legyőzötteknek! — Dehát ez régen volt. — Ha Brennus súlyos kardját a serpenyőbe dobhatta is, hogy súlyosbítsa a hadisarcot, a Területi Egyeztető Bizottság 1956-ban nem hozakodhat elő egy olyan váddal, amellyel szemben Faludiné már nem is védekezhet, mert „a határozat végérvényes, ellene további jogorvoslatnak helye nincs"?!

Az aznapi Szabad Nép azt írta „Néhány nappal az SZKP XX. kongresszusa előtt" című tudósításában:

„Moszkvában most nagyon hideg van. A hőmérő higanyszála néha mínusz 40 fok alá süllyed."

Hideg volt nálunk is — olyan hideg, amely kishíja elfagyasztotta egy asszonynak az igazságosságba vetett reményét, egy asszonynak, akitől eddig senki sem kérdezte meg, hogy december óta miből él?

KÜSZKÖDÖTT. Hihetetlen szívóssággal dörömbölt az őt körülvevő jogtalanság hallgatag falain. Megírta igazságát a Szakszervezetek Országos Tanácsa Üdülési és Szanatóriumi főigazgatójának, Szitás felettesének. Jöjjenek le, hallgassák ki a tanukat, tegyenek igazságot. Csak áprilisban kapott választ. „Miután ügyével az illetékes helyi szervek részletesen foglalkoznak, ezen szervek döntését magunkévá tesszük. Elvtársi üdvözlettel..."

A fagy kérge azonban repedezni kezdett. A Megyei Ügyészség mihelyst tudomást szerzett e jogtiprásról, megóvta a döntést. A Területi Egyeztető Bizottság nem tette magáévá az ügyészség javaslatait, hanem az egész ügyet szőröstől-bőröstől felterjesztette a Minisztertanács Titkársága bér- és munkaügyi osztályához. A május 26-i válasz 15 sorban leleplezte azt, amit egy teljes aktahalmaz igyekezett eltakarni. A felmondás ilyen érvek alapján indokolatlan, a TEB döntés nincs eléggé megalapozva és ezért indítsanak új eljárást és szülessék végre új határozat is.

Faludinénak eddig csak egy ellensége volt: az üdülő-igazgató. Most Szitás mellé felzárkózott egy másik is: a Területi Egyeztető Bizottság kabinet-kérdést csinált saját csalhatatlanságából. Félreértés ne essék: ezek az elvtársak — egy kivételével — egy fillér honorárium nélkül társadalmi munkában végzik az érdekegyeztetés soha sem hálás feladatát. Hetente kétszer, reggeltől-estig özönlenek hozzájuk a panaszok és Faludinéé csak egy a hatalmas áradásból. Érezték ugyan, hogy Szitás Margit érvelése mindkét lábára sántít, de ha Faludinénak adnak igazat, nem vétenek-e a népgazdaság érdeke ellen? Ki fizeti meg, ha visszahelyezik a volt beszerző decembertől járó munkabérét? Sérelmesnek tartották az ügyészségi óvást, a minisztertanács és a SZOT titkárságának közös döntését és így vágtak neki az ügy újbóli megtárgyalásának. Miután új bizonyítékokra volt szükség, Szitás Margit újra kivágta a rezet. Nagy kínjában bejelentette, hogy Faludiné egyszer az ő megkerülésével írt levelet a SZOT-nak, és hogy egyízben a havi lisztmennyiséget nem két részletben vásárolta meg, hanem egy tételben.

A TEB. június 15-én újra elvetette a sulykot. Bár a tanúk is egyformán azt vallották, hogy Faludiné a figyelmeztetés után nem szegte meg a fegyelmet, a hajuknál fogva előrángatott indokok alapján megkontrázták a Minisztertanács és a SZOT titkárság közös döntését.

Az Ügyészség új óvást jelentett be.

SZITÁS MARGIT — a közéletben jól bevált formalitással — egészségi állapotára való tekintettel felmentését kérte.

Az igazság feltartóztathatatlanul söpört el mindent a maga útjából. A Minisztertanács Titkársága igazolójelentést kért, hogy miért nem hajtotta végre határozatát a Területi Egyeztető Bizottság? A válasz, most, pénteken hangzott el:

— Elhatároztuk, hogy az összes eddigi határozatot megsemmisítve visszaállítjuk Faludiné munkaviszonyát.

Itt áll tehát Faludiné, a küzdelemtől megcsapzottan. Egyik kezében igazsága, a másikban pedig — munkakönyve. Miatt a harc folyt, státuszát az Üdülőben megszüntették, az anyagbeszerzői feladatokat az igazgatóhelyettes látja el. Vajon most, ha Faludiné újra jelentkezik az új igazgató elvtársnál a régi portán, nem írják-e bele mindjárt munkakönyvébe, hogy racionalizálás miatt elbocsátva? Ezt a jogalapot senki meg nem támadhatná. De kérdezzük: ezek után igazságos lenne-e, hogy Szitás Margit háborítatlanul dolgozik valahol az ország másik szögletében, Faludinénak pedig újra kiadják az útját — más jogcímen?

Egész kommunista jóérzésünk tiltakozna ellene!

Oroszlán Imre

IRODALMI NAPLÓ

Megjelenik minden hónap első vasárnapján

1956 SZEPTEMBER 2

Pákolitz István:

Rőzse

Mint gólyafészek, kémény tetején,
kúszáltan ül a nénike fején.
Nyír-nyárfa-rőzse, lim-lom, hordalék,
kormos lesz tőle a kopott fazék,
melyben kotor majd öt kis pléhkanál.
— Ki ügyesebb lesz, még húst is talál.
Mint lángot rejtő hosszú verssorok,
a rőzse nyugtalan, izeg-mozog;
rostjában kering, feszül az erő:
az alvó szikra oly bizsergető!
— Gyújtásra vár e tikkadt fegyelem,
hogy Kovácséknál vacsora legyen.

Fecsegőre

Piszmogó eső foszló függönyét
cibálja halk harangszó.
Pletykás pocsolyán pattan buborék-
szavad. No, nem haragszol,
de megszoktam; ki éppen nincs jelen,
szétmorzsolódik érdes nyelveden.
O, én tudom, mily gyarló vagy te is,
kicsinyes, mást-elejtő!
Folyhatna tán a víz is fölfelé,
de irányt szab a lejtő,
s mocsárban gyűl a békanyál!
— Aki a dombra lépett,
felülről többet lát, s bizony
nem is vesz észre téged!

Kalász Márton:

Teljes Lét

Ujabban rögeszmém lett, hogy az ember
verset csak akkor írjon le, ha abban
a Teljes Lét dereng, megoszthatatlan,
s a kezem immár tollat fogni sem mer.

Persze, hogy Teljes Lét alatt mit értek,
nem tudnám hirtelen megmagyarázni;
csak elfog az a makacs-röptű láz, mi
égitestek közt hány s csontomig éget.

De érdekes, hogy mégis, ugyanakkor,
vadul irtózom is e gondolattól,
s őrjöngve bizonyítom, nem igaz.
Hamis és elvont koholmány a tétel:
hisz ugyanúgy találkozunk a Léttel,
ha dalunk kenyér, virág s réti gaz.

Jász Dénes:

Az ég tarlóján...

Az ég tarlóján úgy ragyognak
már esténkint a csillagok,
mint aratáskor a búzaföldön
kalászból kihullott magok.

S ha jön a felhők bolyhos zsákja,
s a kalász-szedő halk szelek,
elszórt magokkal körül rakják
a karcsú Göncöl-szekeret.

Kicsépelt szalma-sugarakkal
reggelenkint, ha jön a Nap,
aranyával lent befuttatja
zöld szérükön a kazlakat.

Alkonyati villámok

I.

Hever a Hold est-párnás fekhelyén,
körötte arany csillagok ülnek,
felhő-kötés van sárga félszemén,
halk köd-paplanok rája terülnek.

II.

S távol a sötét láthatáron
villámok kardpengéje villan,
halvány drótokban forr az áram,
kapuk kenetlen pántja nyikkan.

Hallgat és komor most a város,
valami zsong a némaságban,
ablakom lehűlt és homályos,
erőtlen árnyék jön utánam.

Nyomasztó ez a csendes este,
deszkája reccsen régi ágynak,
sötét sarokból felém lesnek
s mellemre ülnek ólmos árnyak.

Sulhof József:

Táborozás

A jugoszláviai Kanizsa minden nyáron vendégeket fogad. Messze-híres gyógyfürdőjét szép számban keresik fel a gyógyirt keresők, öregek, fiatalok várnak jobbulást, egészséget hozó vizétől. Két éve, hogy írók is gyarapítják az ide zarándoklók számát. Röpke táborozásra jönnek össze, hogy kéthetes együttlétüket „terepjárással", eszmecserével, vitával, irodalmi esttel, beszélgetéssel gazdagítva új tápot adjanak alkotómunkájuknak. E táborozásról ír Sulhof József, vajdasági író a Magyar Szó című noviszádi lapban, amelyet az Irodalmi Naplóba átvettünk.

Manapság, ha táborozásról hallunk, sátorok jelennek meg előttünk vadregényes helyeken, összkomfortos szalmazsákkal, vagy felfújható gumikauccsal, bográcsban főtt étellel, rőzsefüsttel, konzervdobozokkal és a visszamaradó hulladékkal.

Hogy az írói táborozás után mi marad majd, Kanizsán is, az irodalomban is, az csak utólag derül ki, mert a táborozás még tart. Igaz, nem sátorokban tanyáznak az írók és nem bográcsban főzik a tiszai halat, hanem a csodaszép fürdőtelepen, szállodai szobákban, enyhén csikorgó ágyakban pihenik ki a semmittevés fáradalmait. És egy Mária nevű tündér gondoskodik földi jólétükről olyankor, amikor leszállnak a pegazus kissé csonttörő hátáról és egyszerű székeken, fehér asztaloknál ülnek, az ezerjó nevű nektár mellett, vagy a feketetenger — tengernyi feketekávé — partján. Adva vannak tehát: szép vidék, a nyugalom, a kedves kis város, a szívélyes vendéglátók és a gondtalan földi jólét. Megvan minden feltétel hozzá, hogy a táborozás elérje célját.

Csak olyankor akad meg az ember, mikor azt kell tisztázni, hogy ugyan mi a célja a táborozásnak, vagy még inkább amikor avatatlanoknak meg kell magyarázni, hogy nem újságírók jöttek el, akik a gyorsan futó mindennapok krónikásai és sietősen rögzítik a pillanatot, hanem írók gyülekeztek élményeket, megfigyeléseket, apró mozzanatokat összeszedni, magukba szívni a valóságot az élet apró, alig, alig észrevett jelenségeit és jeleit, hangulatait és színeit. Azután mindenki a maga módján a maga hangján a maga témájába átszűrve mondja majd el talán rögtön, talán évek múlva azt, amit látott, hallott, átélt.

Könnyű a festőknek, akiknek művészete anyaghoz kötött és termése azonnal látható. De még így is milyen sok kép készült hónapokkal, évekkel később a látott, a művész befelé néző szemével látott témák nyomán.

Az íróknál a megfigyelések, élmények válnak anyaggá. Van két olyan vajdasági regény is, amely élményanyagában a csantavéri táborozásból merített, de erre sem a csantavériek, sem más olvasók nem jöhetnek rá. És hány olyan elbeszélés van, amelyeknek alakjai, történései, apró részletei valahol, valamelyik terepjárás tudatos vagy nem is tudatos megfigyeléseiből születtek. Bizonyára lesznek majd most is sietősen lejegyzett élmények, történetek, gondolatok, hangulatok, megfigyelések. De az igazi irodalmi hatása egy-egy táborozásnak csak később, s ki tudná megmondani mikor jelentkezik.

Tulajdonképpen inkább ez a célja a táborozásnak. Az, hogy az írók, akik bent élnek városokban, belevesznek a napi elfoglaltságba, a négy fal közötti gondolatok útvesztőjébe, eljussanak oda, ahol élő a valóság, ahol feloldódnak, igazzá válnak vagy megsemmisülnek a jelmondatok, felőrölődnek és mindennapivá szürkülnek a nagy gondolatok, hogy azután mégis összességükben megelevenedjenek és igazolódjanak. A szabadon csapongó, szárnyaló vagy elakadozó képzeletnek adnak anyagot a minden képzeletnél gazdagabb és változatosabb való élet tünetei, alakjai, színei.

És titkon, tettenérhetetlenül van még egy célja az írói táborozásoknak. A művész hiú, féltékeny, nem szeret a szaporíthatatlan, vagy alig-alig növelhető közönségen osztozni, hiszen a sikerért is mindig egyedül, egymagának kell birkóznia; kettesben a művész és tehetsége. A másikról, még ha elismerő szót ejt is, mindig tud valami lekicsinylőt, kedvezőtlent, rosszat.

Most, a táborozáson, együtt vannak szépírók és esztéták, szerbek, magyarok, románok, horvátok, idősek és fiatalok, költők és prózaírók, a derű, élc, szellemesség, humor vagy a súlyos nagy belső vergődések írói. Megszűnik a rangkülönbség, nem számít elismertség vagy névtelenség, eltűnnek a megkülönböztetések, baráti évődéssé válnak a megszólások. Együtt vannak a jóban, és együtt vannak a forrásnál. Ott vannak a népnél, amelyről írnak, amelyhez szólnak, amelyre hatni akarnak és amelynek dalosai.

Talán ott, a forrásnál megtanulják egy kissé becsülni is egymást. Legalább annyira, amennyire az olvasó becsüli őket.

Tornyai-tárlat Pécsett

Szeptember 20-án lesz 20 esztendeje annak, hogy a festészet Móricz Zsigmondja: Tornyai János festőművész meghalt — kezdte megnyitóját a Janus Pannonius Múzeumban rendezett tárlaton Soltra Elemér, a Képző- és Iparművészet Baranya megyei Munkacsoportjának vezetője. Megnyitójában méltatta a zsellércsaládból származó, nagy realistává nőtt festő munkásságát, aki Hódmezővásárhely szegény negyedében, a Koplaló utcában látta meg a „butaságban, unalomban döglődő" világot.

Négy éves volt — saját emlékezete szerint — amikor vízfestékkel kiszínezett paripa képét szemlélve megfogta lelkét a piktura. „Az iskolában már ügyes rajzoló voltam. — Egész tarisznya málékat kerestem vele" — írja egy 1907-ben kelt levelében. Az első nagyobb alkotás, amely mélyebben hatott rá, Munkácsy Siralomháza volt, amelyet a Képes Napló mellékleteként látott. Később személyesen is találkozott Munkácsy Mihállyal, s itt következnek művészi fejlődésének legjelentősebb élményei. Munkácsy tanácsolta neki: „... Ne sokat akadémiáskodjék, vagy adott az Isten tehetséget, s akkor oskola nélkül is megtalálja a kifejezés módját, vagy nem adott, s akkor — az akadémia sem adhat."

Mindamellett igen erősen tanult, képezte magát. Jogászkodott, nyomorgott. Kenyéren és sült tökön élt. Közben tanulmányozta a magyar paraszti életet.

Első jelentősebb képei, amelyeket ugyan a párizsi Julien Akadémián festett, a hazai levegőt sugározzák. (A csősz, Reggel a Tiszán.) Itt születik meg az 1904—5-ben bemutatott képterve: Rákóczi Rodostóban, amely sodró dinamikával fejezi ki az „Egyedül hallgatom a tenger mormolását"-hangulatot.

1897-ben bekószálta Németés Olaszországot „aztán hazajöttem, s festettem, ami elébem akadt — írja. — Parasztokat, pusztát, Tiszát ..." Mert amit meglátott a magyar ugaron, azt átélte teremtő egyénisége. „Témát keresni csak az álművészek szoktak" — mondja. Tornyai színekben, foltokban, vonalakban fejezi ki gondolatait.

A kiállításon előttünk függ az egyik kép: Alvó nő. Néhány világos, sötét folt a fán, s végtelen nyugalmat érzünk, amely a pihenő asszony arcáról árad felénk. Képein kidolgozott arcot, alakot alig találunk, inkább foltokban odavetett erőteljes mozdulatokat, vagy fenséges csendet (Műteremablak, Szentendrei parkrészlet, Virágcsendélet). Kevés portrét készített, azt is főleg Párizsban.

Csodálatos színekben gondolkozik. Regélik is róla, hogy nagy gondossággal, néha napokig is keverte egy-egy megálmodott színét.

A kiállításon meszszéről a néző, s a látogató talán órákig is elálldogál a „Gémeskút" című szimbólikus képe előtt, amelyen eggyéolvad a kútgém és az ég végtelen boltozata, s alatta, kihalt, néma a táj.

Arra törekszik, hogy képeinek lelke magyar legyen. Művészi hitvallása: „... Magyar festészetet, s az általános pikturát előre vinni — új horizontot nyitni — ez lenne célom... Nem innen-onnan, a világ ócskapiacán összeszedett uraságoktól levetett ruhákba kell öltöztetni a magyar pikturát!..."

Tornyai figurái igazi magyar parasztok. Olyan őszintén jelenteti meg őket a vászon ecsetje, mint ahogyan a valóságban élnek, illetve éltek a kiegyezés utáni mesterkélt csendben.

Legjelentősebb alkotása a Juss, amelybe alkotó energiája legjavát fektette. Harminc év alatt (1901—1932-ig) mintegy harmincszor festette meg ezt a témát. Csupa temperamentum ez a kép. A fény és árnyék elosztása, a sötét parasztszobába betörő világosság a jussáért harcoló mozdulatait emeli ki.

Megkapóak életképei, melyeknek olyan kifejező címet ad, mint amilyen egyszerű a téma. Ilyen a Szobarészlet esernyővel, a Tengerparti hotelszoba, Műteremrészletek, s a tanya életéből ellesett képek. (Szőlőhegy ősszel, Tanya, Asszonyok a tanya előtt).

A képeiről érezni a századforduló levegőjét. „A börtönt inkább megszoknám, mint ezt a sült tökön csámcsogó és télen-nyáron ... kérődző butaságot" — írta Rudnai Gyulának szülővárosáról. Utolsó éveit mégis itt töltötte, megrokkanva, megöregedve. Életművének nagyrészét a vásárhelyi múzeumnak hagyta, amelyet az ő tiszteletére Tornyai János Múzeumnak neveztek el.

Ennek a hagyatéknak egy tekintélyes részét engedte át Gajdi Miklós, a vásárhelyi múzeum igazgatója a pécsi közönségnek, hogy legalább halála után kapja meg a művész az elismerést mind szélesebb körben a magyar néptől, melynek lelkivilágát egész életében kutatta, s életét vitte vászonra ecsete.

Z. V.

Szökés a halálból

„— Hátulról érte a lövés — mondta Enricó. — Nem a harcban esett el, meggyilkolták. Ha jól emlékszem Hans volt mellette ..."

Jóska megkereste Hansot:

— Idefigyelj! Sefalgart megölték. Te voltál mellette. Mit tudsz róla?

— Golyót kapott és kész. Ha sokat ugrálsz, te is kaphatsz egyet.

— Meggyőződésem, hogy Hans tette — súgta Jóska Enricónak, miközben a légió induláshoz sorakozott. — Sokszor mondta, hogy gyűlöli a négereket ..."

Szökés a halálból, e figyelemreméltó címet viseli az a képes ponyvaregény, melynek mélyenszántó konfliktusa a fenti mondatokkal indul el — ifjúságnevelő útjára.

Nem is sikertelenül.

Villamoson és parkok padjain, iskolában és otthon egyre gyakrabban látjuk ifjú barátainkat, amint éppen a Szivárvány kiskönyvtár lapjaiba mélyedve szívják magukba az izgalmakat. Csaknem magától értetődő, hogy gyilkosság és véres verekedés, idegenlégió és amerikai préri, vad vágta a horkanó lovakon, dzsungelbeli éjszaka és kelepelő géppuskatűz — a szennyirodalom öröktólfogva elmaradhatatlan kellékei — e sorozat köteteiben is alaposan jelen vannak, sőt ez alkalommal mindezt rajzok is illusztrálják. Gondolom a teljesebb okulás kedvéért.

Aki pedig azt hiszi, hogy a „Szökés a halálból" és a Szivárvány kiskönyvtár többi füzetei valami sötét raktár mélyéről, vagy lelkiismeretlen ponyvakereskedő fiókjának zugából kerültek elő és jutottak el a titkos kölcsönzés rejtekútjain az olvasókhoz, — az mérhetetlenül téved. A Szivárvány könyvek Rónaszegi M. felelős szerkesztésében és az Ifjúsági Könyvkiadó kiadásában hónapok óta rendszeresen jelennek meg és könyvkereskedésekben, valamint újságárusoknál forinthúszért szabadon vásárolhatók. Sajnos.

Éveken keresztül bíráltuk a lélekpusztító amerikai Comik-okat. És íme 1956-ban mi magunk is föltaláltuk a „demokratikus" Comik-ot. Mert vajon ki hinné azt, hogy ezek a bárgyú módon megszerkesztett rajzos ponyvák, bármiféle módon is különböznének amerikai nagybácsijuktól. Hogy demokratizmusra nevelnek? Hogy emberszeretetre nevelnek? Hogy hazaszeretetre nevelnek? — Hogy bajtársiasságra nevelnek? Ki hiszi ezt?

Az az igazság, hogy akármennyire „átideológizálták" ezeknek a regényeknek sovány történetecskéit, csak ponyva marad az, mégpedig nem is a javából. Bizonyisten, hogy P. Howard különb módon megírta már mindezt. A Szivárvány könyvtár füzetei csupán arra jók, hogy irodalom helyett valami olyan pótlékot nyújtsanak ifjúságunknak, amely kétségtelenül kamatoztatja őket a jó könyvek olvasásától.

Időszakonként 50 ezer példányban fertőzi meg felnövő nemzedékünket e szivárványos ponyvasorozat, melynek utolsó lapján ez áll: A kiadásért felel az [illegible]

j.)

Szöllősy Kálmán:

Hogyan kell riportot írni?

(Avagy mitől színesedik az újság)

UJSÁGIRÓ: (belép). Keserű elvtársat keresem. Az elvtárs az?... Én a epresi Hírlaptól vagyok. Azért jöttem, hogy a lap olvasói kívánságára megkérdezzem a véleményét a kolorádó bogarak elszaporodásáról.

RIPORTALANY: (láthatólag meghökkenve). Könyörgöm elvtárs, mit értek én ahhoz?! Én a Tojásbegyűjtőt vezetem, nem érek rá kolorádóbogarakkal vesződni. Azon felül még nem is láttam kolorádóbogarat.

UJSÁGIRÓ: (nagyon nyomatékosan). Szóval az elvtárs megtagadja a kolorádóbogár kérdésben a közvélemény támogatását?

RIPORTALANY: (ijedten). Dehogy kérem, természetesen nem azt akarom mondani. De miért éppen énhozzám jött?

UJSÁGIRÓ: (méltatlankodva). De elvtárs! A mi községünk lakói a dolgozók véleményére kíváncsiak. Hogy is néznénk ki, ha állandóan azokat kérdeznénk meg, akik értenek hozzá. Elveszne a lap színessége. A dolgozók írják a lapot egymásnak. Ön talán nem tartja magát dolgozónak?

RIPORTALANY: (teljesen megrémülve). De igen... de...

UJSÁGIRÓ: Szóval igen! Na lássa az elvtárs, hogy nincs is közöttünk véleménykülönbség. Tehát mi az elvtárs véleménye arról, hogy megjelentek a kolorádóbogarak?

RIPORTALANY: (vergődve). A nagyapám... szegény öreg... sokat mesélte nekem... hogy a krumpli az egyetlen, aminek semmisem árt. Sajnos azóta úgylátszik, még a krumplira is rájött a dér. Szegény burgonya!

UJSÁGIRÓ: (lelkendezve). Nagyszerű elvtárs! Engedje meg, hogy mindjárt le is írjam. (Tagolja). „A kolorádóbogarak megjelenése súlyos vészt jelent mezőgazdaságunk számára..." így... kénytelen voltam egy-egy kis szócskát közbeszúrni, mert úgy a mondat nyelvtanilag helytelen volt... Folytassuk elvtárs! A második kérdésem az, hogy az elvtárs véleménye szerint, hogyan lehetne ezen segíteni?

RIPORTALANY: Hát én azt hiszem elvtárs, legjobb lenne, ha szakembert kérdezne meg. Talán össze kellene hívni egy értekezletet?

UJSÁGIRÓ: (őszinte örömmel). Ez az elvtárs! Nagyon jó ötlet! Legjobb lesz ha mindjárt papírra is vetem. Nagyon jó mondat, de nem árt ha egy kicsit tömörebbre vesszük... így talán. (Lassan írja). „Azonban hiszek abban, hogy városunk vezetői, akik eddig is mindent megtettek, a jövőben is fáradtságot nem kímélve vezetik dolgozóinkat ebben a súlyos harcban..." Lássa elvtárs, nem olyan nehéz ez! Fog ez menni. Most még arra kérem, befejezésül, hogy továbbra is ilyen közvetlen stílusban válaszoljon arra, hogy a saját vonalán mit kíván tenni azért, hogy a kolorádóbogarak elszaporodását megakadályozza?

RIPORTALANY: (ismét ijedten). De kéremszépen... Itt a tojásbegyűjtőnél elég nehéz...

UJSÁGIRÓ: (méltatlankodva). Csak nem akarja magát kivonni az elvtárs ez alól a nagy, és szép feladat alól?!

RIPORTALANY: (abszolut nyugtalanul). Dehogy kérem... én mindent megte...

UJSÁGIRÓ: (örvendezve). Na látja, ez nagyon jó! Nagyon jó kis riport lesz. Ez a vége különösen! Akkor ezt a mondatot is leírom szószerint... (írja). „Én a magam részéről eddig nem ismertem fel ennek a harci területnek a fontosságát, de most ráébredtem, hogy ez milyen súlyos hiba lenne, és a jövőben úgy a magam, mint vállalatom dolgozói nevében a leghatározottabban állást foglalok a kolorádóbogarak ellen..." Na látja elvtárs! Megy ez! Azt hiszem legjobb lesz, ha mégegyszer felolvasom, hogy mit diktált, nehogy valami kimaradjon... (olvassa). A kolorádóbogarak megjelenése súlyos vészt jelent a mezőgazdaságunk számára, pont. Azonban hiszek abban, vessző, hogy városunk vezetői, vessző, akik eddig is mindent megtettek, vessző, a jövőben is fáradtságot nem kímélve, vezetik városunk dolgozóit ebben a súlyos harcban, pont, újbekezdés, én a magam részéről eddig nem ismertem fel eléggé ennek a fontosságát, de most ráébredtem, vessző, hogy ez milyen súlyos hiba és a jövőben úgy a magam, vessző, mint vállalatom dolgozói nevében a leghatározottabban állást foglalok a kolorádóbogarak ellen, pont. Ugye ezt diktálta?

RIPORTALANY: (összetöpörödve, lassan). Igen ezt.

UJSÁGIRÓ: Na lássa! Milyen szép színes riport ez. Már ettől az egytől is milyen színes lesz holnap a lap.

Miroslav Krleža: A Glembay-család

Ha olyan írót keresünk, akinek művészetét elsősorban és mindenek fölött a kritikai realizmus jellemzi Krležát kell megneveznünk. A magyar írók közül csak Tolnaiban és Adyban találunk ekkora ellenszenvet az úgynevezett „úri" világ iránt, de magatartásuk különböző. Tolnai gyűlöli ezt a társadalmat, Ady pedig harcol ellene, Krležát azonban más érzés fűti: az undor. Mivel az undor kevésbé lírai, mint Ady kurucos-huszáros rohamai, nem költeményeket ír, hanem epikai és drámai műveket, s mivel az undor nagyobb fölényt biztosít témájával szemben, mint a gyűlölet, művészibb, mint Tolnai Lajos.

A művészi emelkedettséget biztosítja, fokozza mély emberssége. Gyakran gondol a kiuzsorázott, földet túró parasztra, az éhbérért dolgozó kishivatalnokról külön novellát beszél *(Jótevők)*, általában a nyomorgó, megalázott ember miatt állandó fájdalmat érez, mint a nagy humanisták. Még a felszínen tündöklő, de életük ürességét felismerő hősei iránt is részvétet érez. A *Temetés Terézvárott* Ramong Geyzá-ja, a szifilitikus férjében csalódott Bárbóczy—Glembay Olga, és Klanfár főispán életében is meglátja a tragikumot: megbűnhődnek már életükben, talán meg erősebben, mint megérdemelnék.

Sorra vehetnénk a könyv többi alakját, majdnem mindegyikben észre kellene vennünk, hogy életére borul a szenvedés árnyéka. Nem győznénk azonban a felsorolást és az elemzést, mert igen gazdag sorozatot vonultat el az olvasó előtt a kor tipikus alakjaiból. Nemcsak a Glembayak, nemcsak Horvátország magasokhoz törleszkedő nagypolgársága, hanem az egész Osztrák-Magyar Monarchia semmitevő, romlott vezető társadalmi rétege zsúfolódik itt össze. Éppen a zsúfoltság teszi az átlagosnál nehezebb olvasmánnyá a kötetet. A sok szereplőn kívül a helyszín is gyakran változik. A sárbaragadt horvát falvak, a szeretettel festett horvát tájak mellett megjelenik a magyar Dunántúl, Pécs is, ahol iskolába járt, s amelynek színei mintha két novellában is megcsillannának *(Temetés Terézvárott, Krizsovec Iván)*, aztán a fővárosok: a vidékies Zágráb, a hangos Pest és a komor Bécs. A háttérben fel-felbukkan Galicia, Oroszország, Hollandia, Párizs, London, Velence, azaz szinte egész Európa.

A zsúfoltság folytatódik a bőven ömlő, találó megfigyelésekben, amelyek gyakran egy hosszú mondatban feszengenek. Lenbach báróné lakosztályát, amelyet a háború alatt a boroviczi kastélyban kapott, így írja le: „A vendéglátó gróf háromszobás lakosztályt bocsátott rendelkezésére az első emeleten; a világos angolkreton virágos tapétás hálószobát, a kék budoárt, egy tizenhetedik századbeli, gyönyörű *á la Marie Antoinette* íróasztallal, melynek pazar gyümölcsgirlandokkal és bőségszarukkal keretezett selyem bársony intarziái mesterien finom, miniatűr kidolgozású bibliai motívumokat ábrázoltak, s a cinquecento-beli tömör bútorzatú szalont, melynek falait aranykeretes, idillikus kompozíciók díszítették, a megboldogult kalapos király korabeli Tiergarten-volksfest-jelenetekkel." Ugyanilyen hőségben zúdulnak az olvasóra a finom lélektani megfigyelések, de különösen Krleža művészetének legfejlettebb eszközében: az atmoszférát teremtő, sugalló erejű hangulatrajzokban.

E gazdagság mellett az író módszer is változatos. — A könyvet a Glembay-család története vezeti be, amelyet a szó jó értelmében riportszerűvé avat a szerző lírisága. Aztán tíz novella következik, amelyben a Glembay-család egy-egy tagját (legtöbbször Glembay—Bárbóczy Olgát és leányát, Warronig—Glembay Laurát, a későbbi Lenbach bárónét) mutatja be életének egyik-másik jellegzetes fordulatában.

Krleža igényes író, ezért nem engedi elcsábíttatni magát a Glembayak vadregényes családban és házasságtörésben gazdag történetétől, a csillogó felszínhez ragaszkodó, de alapjában rothadó Habsburg-korszak hatásos fordulatokat kínáló ellentététől, hanem az emberi lélekre figyel. Legtöbbször látszólag eseménytelen jelenetet rajzol meg: egy autóutat, az unalmasan zakatoló vasúti kocsiban töprengő hőst, egy esős alkonyati ténfergést a kivilágított ablak alatt, stb. Néhány perc, vagy néhány óra alatt száguldanak a gondolatok, érzések, emlékek, hangulatok a szereplő lelkében, s az olvasó belekerül a művészet sodrásába: a valóságnál is jobban megismeri ezeket a különös, önző és kegyetlen, mégis szomorú embereket, a céltalan életet, mely annál üresebb, minél eszeveszettebben hajszolják olcsó, felszínes örömeit, s végül megundorodik a becsületet harsogó, de elvetemült társadalomtól, s egy korszaktól, amely már önmagában sem hitt igazán.

FÁBIÁN ISTVÁN

Gyenis József:

Iskolai bizonyítvány

NÉHA az ember maga sem tudja miért, csak beletúr asztalok, szekrények fiókjaiba és kezébe akad valami. Valami, ami visszapendereíti husz, harminc esztendővel. Gondolatban megpihen valamelyik gyermekkori élményénél s ha mélyebben kutatja hátterét, maga is megdöbben.

Valahogy ilyenformán derítettem ki a minap, hogy a magambeliekkel együtt felségsértők voltunk tíz éves korunkban. Kezembe akadt egy vékony könyvecske. Alig húszegynéhány oldal. Keménypapír táblán legfölül a magyar királyság jelvénye: címer, hármas halom a kettős kereszttel, felül a koronával, melyen balra dőlt a kereszt. Rajta a felirat. „Állami Elemi Népiskolai Értesítő könyvecske" másnéven az iskolai bizonyítványom. Kiállítás kelte 1918. dec. 21-én. Igen, most már emlékszem, hogy szorongattam kezemben hazáig, mikor a tanító kiosztotta karácsonyi szünetre.

Mennyi minden is történik egy hatéves emberke életében: Mikor születtem, még a Ferenc Jóskás béke-időket élték az emberek. Mire megismertem az ABC betűit, már Károly király se volt király. Éppen véget ért a háború s könyvecskémbe a szülői aláírásnak szánt fekete vonalra anyám karcolta oda kúsza betűit, neve elé téve egy rövidítést: özv., azaz hogy özvegy. Ez a kis könyv nem akármilyen könyvecske, hanem mint a jó idegenvezető, figyelmeztet erre is, arra is. Ki lehet olvasni belőle, mi minden történt egy év alatt, mert hogy történt, azt pecsét bizonyítja más egyebeken kívül, s ha esetleg az egyebeket elfeledtem volna, mivel már messze vannak, a pecsét kiabál. Emlékszel? No, jusson csak eszedbe.

Persze, hogy eszembe jut. Csak egy kicsit rendezni kell a sok év alatt összekúszált eseményeket.

A könyvembe bejegyzett újabb dátum 1919. június 23. Mellette ott díszeleg a pecsét az év végi bizonyítvány alján. Ugyanaz a körbélyegző lenyomat, ugyanaz a felirat, még a bélyegzőpárna festékje se változott. Most is zöld mint 1918 karácsonyában. És mégsem ugyanaz, mint félév előtt. Hiányzik a címer fölül a korona. Ez pedig jelent valamit, jelenti, hogy szülőfalumban is szerbek az urak, dinárt kell vinnem a boltba, ha tintát akarok venni. A nagyok beszédjéből tudom, hogy nem az egész országban vannak szerbek, csak itt lent a Dráva mellett, hanem azért másutt is megváltozott a világ. Hogy ez a változás mit jelent, az már magas egy hétéves gyereknek.

Nagy volt a riadalom a faluban, mikor a szerb katonák elszállásolták magukat. Hosszú utcafrontos ház a Zsigmondéké, középület, jó lesz laktanyának. Mit szól a gazdája? Örül, ha nem bántják. Berendezés is akadt hamarjában. Soós András bácsi a bíró fanyar arccal ment a szuronyos puskák előtt és csak úgy kapun keresztül bekiáltott ide is, oda is.

— Juli, hozzál egy dunyhát.

— Zsófi, te két lepedőt.

— Mári, te meg vánkosokat keríts, de a legszebbeket.

MI GYEREKEK meg kísértük a kocsit, amelyik a holmit szedte össze.

Később a katonák szakácsnőt is kerítettek. Velem egyidős lánya volt, akivel hamar összebarátkoztam s minden különösebb engedély nélkül lábatlankodtam a katonák körül. Nagy tölcséres gramofonjuk egész nap bömbölt. Az egyik lemeznél nagyokat nevettek, mert az énekes valami ilyesmit dalolt: „Sárgalábú istenit az anyádnak."

1922 június 25-én már újra rajta van a pecséten a korona. Mögöttem pedig befejezett négy osztály volt, akkor nagyon sok, ma nagyon kevés tudással. Most már magyar pénzünk volt. Magyar a főbíró, magyar a jegyző. Megszűnt a demarkációs vonal és lehetett utazni ide-oda. Így került a faluba Vince is, a pécsi fiú. Urasan beszélt, amit mi még utánozni se tudtunk. Lehet hogy ő nem érezte, de mi különben tartottuk magunknál. Örültünk, ha velünk játszott, lestük minden szavát és lépten-nyomon majmoltunk mindent, amit tőle láttunk. Utánoztuk a nagyokat. Vonultunk padlásról előkerült pókhálós Jeszenszki zászlók alatt képviselő választásra. Persze a képviselőjelölt Vince volt. — Mentünk násznéppel esküvőre a jegyzőhöz, a menyasszonynak még fátyola is volt. Az öreg jegyző Csanádi úr cinkostársul segédött és díszbeöltözve tartott esketési szertartást. Rendeztünk versenyfutást, ki ér előbb a kanálisra — így hívtuk a fekete vizet — fürödni. Az is megesett, hogy libasorban vonultunk a gyalogúton. Két kézzel kapkodtuk a derékig érő fű közül kandikáló tarka virágokat és daloltunk, ahogy a torkunkon kifért. Elől ment Vince és néha díszlépést vezényelt. Csapkodtuk mezítlábas talpunkat a kemény gyalogúthoz. Cipő? Dehogy volt egyőnk lábán is. Ki hallott már olyat, nyáron, melegben cipő a paraszt gyerek lábán? Jó, ha télire került.

Egyszer aztán új nótát tanultunk. Persze hogy megint csak Vincétől. Még a vizsga előtt voltunk. Pucéran ültünk a vízparton és daloltunk. Vince most szükségképpen karmester volt. Először csak tagoltam a mondatokat ismételtük. Mikor már a szöveg többé-kevésbé hibátlanul ment, egymást licitáltuk túl a nótázásban. Hogy ebből bajunk is lehet, dehogy gondolta egyőnk is. Pedig lett, ha nem is börtön, de nagy ijedelem. Hogy is ne, mikor Horthy volt a kormányzó, mi pedig daloltuk gátlás nélkül a nótát:

Horthy nagy feje
Vízzel van tele
Szalma tenger szalma ész
A fenébe mész
Te lovas tengerész.

Eleinte daloltuk saját örömünkre. Később daloltuk muszájból.

ÖRDÖG KÖZBEN mindennapos társunk volt ... bácsi, a postás Lenke papája, vagy mije. Mert hát velük lakott. Mert hát velük lakott, de mégsem édesapámnak hívta Lenke, csak Béla bácsinak.

Béla bácsinak nagyon tetszett az új nóta, mert mindig újraéneketett bennünket.

EGYIK DÉLELŐTT vendégek érkeztek az iskolába. Kakastollas csendőrök nyitottak be tanítás közben. Nagy, nagy csend lett a teremben. Lármának tűnt még a pókhálóba került légy nyüszítése is. A megszeppent gyerekeknél is jobban reszketett az öreg tanító. Alig tudta kinyögni.

— Mi járatban, kérem?

Honnan is sejthette volna a jó öreg bácsi, hogy a nebulók mivel szórakoznak, ha nincs közelükben.

Nem a szuronyos puska volt a félelmetes, hanem a csendőrök álla alatt összecsatolt fekete szíj. Olyanok voltak, mintha haragjukban mindig a fogukat csikorgatnák. A puskákat sarokba támasztották ugyan, de azért moccanni se mertünk.

— Na gyerekek, ki szeret fürödni? — kérdezte az őrmester.

Összenéztünk és nem válaszoltunk.

— Hát aztán ki szeret dalolni közületek? —

Ujra csend.

A két csendőr összesúgott, és az egyik elsietett. Nemsokára jókora zacskó cukorkával tért vissza. A tanító sehogysem találta helyét.

— Dehát mit akarnak a gyerekektől? Csak nem loptak talán — kérdezte ijedten.

— Annál is rosszabb.

— Nem értem.

— Tessék csak várni.

És megtudta. Lassan beszélni kezdett hol egyik, hol a másik gyerek. Ahogy üresedett a stanecli, úgy lettek egyre tájékozottabbak a csendőrök. Végül aztán az iskolát is megszentségtelenítették azzal, hogy elénekeltük újra, megint csak muszájból.

„Horthy nagy feje, vízzel van tele".

A tanítóbácsit kis híjján úgy kellett fellocsolni a rémületből.

— Mostmár tudja? — fordult hozzá a csendőr — erre tanítja maga a fiatalokat?

— Nem, nem, én igazán nem tudtam — dadogta.

Hogy igazát bizonyítsa, felállított bennünket a padban és erélyesen kérdezte.

— Meg tudjátok mondani, ki Magyarország kormányzója?

— Vitéz nagybányai Horthy Miklós — harsogtuk kórusban.

— Tessék kérem, tudják ezek.

Jegyzőkönyvvel a táskájukban távoztak a csendőrök, a tanító meg rohant a szobájába vizes borogatást rakni lüktető homlokára. Az iskolában a plafont emelgette a lárma.

— Na te híres, be voltál gazolva, ugye — támadt Halas a szomszédjára.

— Mit, én? Te törölgetted szipogva az orrodat.

— Én szólaltam meg legelőbb — düllesztette ki Béni a mellét — kaptam is cukrot.

Harangszókor végeszakadt a vitának, indultunk haza.

CSENDŐR a faluban mindig rosszat jelent. A hír már végigjárta a házakat, hogy az iskolában is voltak a tollasok, vajon miért? Különösen azokat izgatta a dolog, akiknek iskolás gyereke volt. Vasék előtt aztán találkoztunk újra a csendőrökkel. Jöttek velük szembe Béla bácsit közrefogva. Elől a lányok megtorpantak. Keskeny a járda, kerülni nehéz lenne egymást, azért nincs baj, annál szélesebb az országút. S máris lebbentek a tarka szoknyák az árkon keresztül.

Lehet, hogy a cukor ártott meg, vagy hogy a délelőttöt olyan simán megúsztuk, ezért túltengett bennünket a bátorság. Béni elkiáltotta magát.

— „Horthy nagy feje".

A fogoly hirtelen megállt. Mögötte szorosan nyomába lépett a csendőr és a hátába verte az orrát. Az iskolások sora felbomlott s valahonnan a forgatag közepén másik hang folytatta, amit Béni abbahagyott.

— „Vízzel van tele".

Az őrmester lekapta puskáját, mintha a tovaszálló gyerekhangokat akarná ólomnehezékkel tölteni, pedig súlya volt azoknak így is, akkora súlya, hogy ordított tőle.

— Mi az anyátok keserves...

A másik csendőr kezében lódult a puskatus és Béla bácsi hasravágódott. Támaszkodna két tenyerére, de kezét nem engedi a bilincs. A fürge gyereklábak felverik az országút porát, amint tipródnak, menekülnének is, meg maradnának is egyszerre.

Most mintha csengetyű csilingelne a kolomp mély hangja közé, lányok kezdik vékony cérnahangon.

— „Szalmatenger, szalma ész".

A két csendőr tehetetlen. Ezek a tacskók gúnyt űznek belőlük. Az egyik jobbra, másik balra szalad, de mint ürgét az árokparti lyuk, úgy nyeli el a gyerekeket egymás után hol az egyik, hol a másik kiskapu, de azért távozóban végigmondják a verset többen is egyszerre.

— „A fenébe mész ,Te lovas tengerész",

— Hol az unokája? — Ront az egyik udvarban szeme elé kerülő vénasszonyra az őrmester.

— Unokám? Bár csak vóna — pityeredik el az anyóka — nekem egy lányom volt, az is abba halt bele, hogy neki egy se legyen.

— Locsogó vén hülye — csapja be a kiskaput a csendőr.

Az egyik lécet elereszti a szeg, félrekókadtan támaszkodik a másiknak, mintha súgna néki valamit.

Béla bácsi már feltápászkodott. Meg is szökhetett volna, míg a csendőrök a gyerekek után szaladgáltak. Ki máson is tölthetnék ki haragjukat a fogdmegek, ha nem rajta.

— Gyerünk, mert laposra verem a fejedet — lök rajta a csendőr.

BÉLA BÁCSI kihúzza magát, a szájaszéle kicsit vérzik, de mosolyog s úgy érzi, mintha már nem szorítaná annyira csuklóját a karperec.

BÁNYÁSZAINKAT köszöntjük

Letörlesztjük az adósságot, teljesítjük egészévi vállalásunkat

Komlói Szénbányászati Tröszt 1956. első félévét 7500 tonnás lemaradással zárta. A trösztvezetőségének eredeti elgondolása az volt, hogy ezt az adósságot a második félév folyamán letöreszti.

A harmadik negyedév első hónapjában a komlói bányászok túlteljesítették tervüket, és az augusztus hónap a júliusinál is nagyobb eredményeket hozott. Közben elhangzott a párt Központi Vezetőségének felhívása, amely szerint az országnak 300 ezer tonna tervenfelüli szénre van szüksége. A komlói bányászok e mennyiségből 13 ezer tonna szén kitermelésére vállalkoztak. E vállalás tudatában született meg az az elhatározás, hogy a bányásznapig letörlesztjük az első félévi adósságot. Az alkotmányünnepi munkaverseny során, valamint a bányászőrség nagyszerű eredményeivel augusztus végéig több mint hatezer tonnát sikerült is törlesztenünk. A bányásznap előtti ünnepi műszak újabb kiváló teljesítményei bizonyára sikerre viszik a nagy elhatározást: Komló bányászai adósság nélkül ünneplik a VI. bányásznapot.

Természetesen a bányásznapi munkaversenyben nemcsak a termelési terv túlteljesítése volt a cél, hanem gondot fordítottunk arra is, hogy megteremtsük a lehetőséget a szeptember havi, valamint a IV. negyedévi terv túlteljesítéséhez is. A feltáró és elővájó csapatok kiváló munkájának eredménye, hogy a bányásznap után közvetlenül mintegy 200 folyóméter új fronthomlokon kezdhetjük meg a termelést.

A műszaki feltételek további megfelelő biztosításával megteremtjük a lehetőséget ahhoz, hogy fizikai dolgozóink az elmúlt versenyidőszak példás munkalendületét nemcsak folytatni, hanem még fokozni is tudják. Ennek a versenylendületnek az eredménye pedig csak az lehet, hogy a már annyi sikert aratott komlói bányászok egészévi vállalásukat teljesítik.

Pozsgai Károly főmérnök

Bányászjelen

A komlói és a pécsi szénmedence termelése a felszabadulás előttinek többszörösére növekedett.

Komló, első szocialista bányavárosunk, a bányabárók kis bicskabányájából fejlődött a magyar szénbányászat egyik fellegvárává. Az új aknák egész sora mélyült, jelenleg pedig Komló—Zobákon mélyül az 1000 méteresre tervezett új ikerakna. Korszerű gépek egész sora segíti a termelést. A bányákban rázócsúszdák, gumiszalagok, végtelenkötélpályák szállítják a szenet. A külszínen méreteiben és termelésében is hatalmas új szénosztályozó osztályozza a szenet.

Amilyen tempóban nőtt a bányák termelése, olyan ütemben épültek Komlón az új városrészek. Kökönyös, Kenderföld szép, napos és korszerű lakásaiban sok bányászcsalád talált boldog otthonra. A hatodik magyar bányásznapon újabb 50 bányászcsalád költözik új lakásába. Ez év végéig több, mint 200 lakást építenek még fel a föld mélyének dolgozói számára.

Nagy ütemben fejlődött a pécsi szénmedence is. Azonkívül, hogy a meglevő aknák most többet termelnek, mint valaha, új bányaüzemek létesülnek. Hosszúhetényben új ikerakna mélyül, Szabolcson szintén új akna építésén dolgoznak. Korszerűsítették a szénosztályozót Újhegyen. Mindhárom bányakerületben az újonnan létesített bányászfürdők, munkavédelmi beruházások könnyítik, teszik biztonságosabbá a bányászok életét.

A régi egészségtelen lakásokból egymásután költözmek új otthonaikba a pécsi bányászok is. Pécs-Meszesen már több, mint ezer új lakást építettek s ebben az évben — a tervek szerint — még több, mint 80 új lakást adnak át. De nemcsak a meszesi városrészben jutottak napfényes otthonhoz a bányászok. Sok bányászcsalád épített saját házat.

A bányászokról való gondoskodás bizonyítja: megbecsült dolgozói ők az országnak.

Bányászjövő

— Ezelőtt tizenkét éve még álmomban sem hittem volna, hogy megérem azt az időt, amikor saját autómat vezethetem — ezzel fogad borbálatelepi otthonában Katona Ferenc pécsbányai vájár, aki éppen autója körül foglalatoskodik. Az egyik első kereket cseréli ki, mert defektje volt.

Ezév áprilisában vette az autót s azóta — mint mondja — autóbuszon mindössze kétszer ült. — Megtanult vezetni, szabad idejében oda ül a volán mellé, aztán járja a vidéket. Ha fürödni van kedve, Harkányba megy, vagy Sikondára. „Jó dolog ez a kis kocsi" — dicséri. De nemcsak ő jár az autóval. Megtanította feleségét is az autóvezetés csinjára-binjára. Hadd kirándduljon az asszony is, ha ő nem ér rá, vagy éppen műszakon van.

Volt még egy „erős érv" is az autóvásárlás mellett. Katona Ferenc tanácstag is, szinte naponta jönnek hozzá ügyes-bajos dolgaikkal az emberek.

— Már hogyan néz ki az, ha nem tudok azonnal és gyorsan intézkedni? — mondja. — Ebben nagyon segít az autó. Beültetem látogatómat és azonnal mehetünk vizsgálni a panaszt, elintézni a kérést. Gyors is, kényelmes is így.

Magam is meglepődöm, amikor arra a kérdésemre, hogy kinek van még itt a bányászok közül saját gépkocsija, hat nevet sorol fel. Motorkerékpárja pedig már nagyon soknak van.

Nevetve meséli, hogy Ulrich Antal vájár, akit pár hónapja nyugdíjaztak, szintén vett autót, s most, mint nyugdíjas vájár, személyautójával járja a vidéket, kirándul, szórakozik.

— Úgy tudom — mondja — megint vannak közöttünk, akik szeretnének autót vásárolni. Persze az autóvásárlás — folytatja — szorosan összefügg a keresettel. A kereset pedig a munkával. A jó munka az autóvásárlás előfeltétele, semmi más, — mondja — aztán ismét az autó szereléséhez lát. Mert vasárnap bányásznap és akkor bizony forogni kell az autó kerekének...

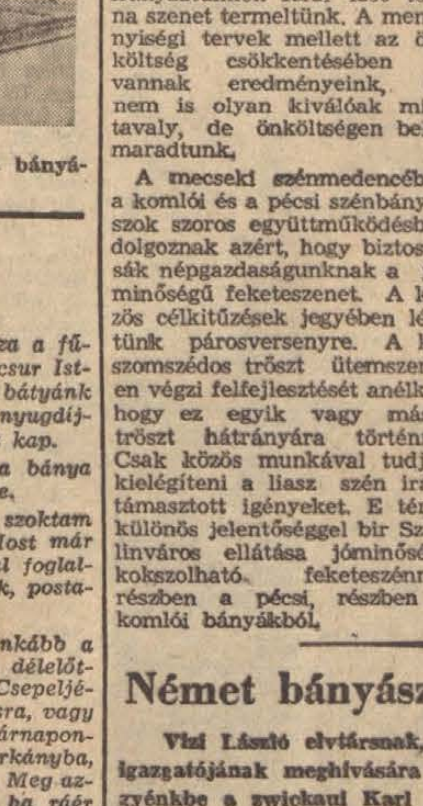
MÚLT

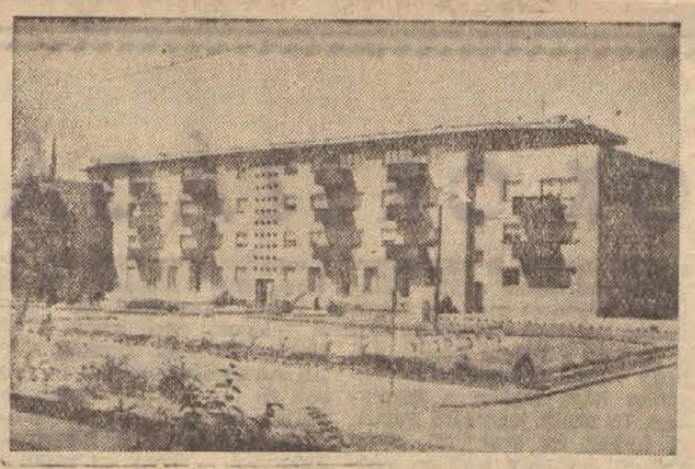
Kevés olyan pécsi bányász van, aki ne emlékezne azokra az időkre, amikor a pécsi szénmedence régi tulajdonosa, az Első Dunagőzhajózási Társaság élelmi- és ruharaktárában vásárolt.

— Olyan kevés volt a kereset, hogy csak hitelbe tudtunk vásárolni — mondja Hartmann Ádámné, aki talált még egy hitelvásárlási könyvecskét, amelyet fényképünk ábrázol. — A legrosszabb árut szállították a bányászoknak, választék nem volt — emlékezik vissza.

Az egyébként is nagyon szűkös megélhetést nyújtó keresetet különböző adókkal még külön megterhelték. A fizetési boríték levonási jegyzékében felsorolt papi párbér, kántor párbér, harangozó párbér és még számos címen levont összegek azt eredményezték, hogy a bányász az adósságtól sohasem tudott megszabadulni. Fizetéskor a hitelek és a különböző levonások után alig csörgött valami a borítékban.

Nem is szívesen gondolnak vissza azokra az időkre a bányászcsaládok.

Ilyen korszerű, napfényes, új lakóházak épülnek a bányászoknak.

A 12.000 tonnáért

A Bányásznap az ünneplésen túlmenően a számvetés napja is. Ha visszatekintünk az év elmúlt időszakára, megállapíthatjuk, hogy január hónap kivételével minden hónapban teljesítettük, sőt túlteljesítettük tervünket, és féléves előirányzatunkon felül 4250 tonna szenet termeltünk. A mennyiségi tervek mellett az önköltség csökkentésében is vannak eredményeink, ha nem is olyan kiválóak mint tavaly, de önköltségen belül maradtunk.

A mecseki szénmedencében a komlói és a pécsi szénbányászok szoros együttműködésben dolgoznak azért, hogy biztosítsák népgazdaságunknak a jóminőségű feketeszenet. A közös célkitűzések jegyében léptünk párosversenyre. A két szomszédos trösztütemszerűen végzi felfejlesztését anélkül, hogy ez egyik vagy másik tröszt hátrányára történne. Csak közös munkával tudjuk kielégíteni a liasz szén iránt támasztott igényeket. E téren különös jelentőséggel bir Sztálinváros ellátása jóminőségű kokszolható feketeszénnel, részben a pécsi, részben a komlói bányákból.

Mindkét tröszt területén rendkívül nehéz geológiai viszonyokat kell leküzdeni. A feladat megoldása a mecseki bányászat dolgozóit és vezetőit nagyobb követelmények elé állítják, ezért nekünk fokozottabban kell munkálkodnunk dolgozóink jobb munkakörülményéért, a biztonságért és nem utolsósorban a gépesítésért, Kezdeti eredményeink vannak. Béke- és István-aknán egy-egy fejtést teljesen gépesítettünk. Megkezdtük a korszerű biztosítás széleskörű alkalmazását is. A szilikózis elleni védekezés céljából minél szélesebb körben alkalmazzuk a vizesfúrást, a fronthomlok hossz átnedvesítést, Pécsbányán iszaptömedékeléses bányaműveléssel kísérletezünk.

Feladatunk, hogy a II. félévben az ország bányászaitól kért terven felüli 300 ezer tonna szénből 12 ezer tonnát teljesítsünk. Rajta leszünk, hogy a pécsi bányászok — nagyszerű hagyományaikhoz híven — ezúttal is bebizonyítsák, hogy egészségesen sorakoznak fel pártunk központi vezetősége mögé.

Vereckei Lajos,
a Pécsi Szénbányászati Tröszt igazgatója.

Bányászok között

A mélyben

Széchenyi-akna, VII-es szint, 7-es telepi fejtés... Ez Podolák Mátyás csapatának munkahelye, amelyet csütörtökön is melegcsákány-váltással vettek át a délelőttös harmadtól.

Amíg a délelőttösök az utolsó csilléket elszállították és a Podolák csapat néhány embere feladta a fát, a fejtés felső részén már javában dübörögtek a fejtőkalapácsok. Amikor aztán mind a nyolc vájár elfoglalta a helyét az egész 80 méter hosszú fejtést betöltötte a fejtőkalapácsok berregése, és a guruló szén robaja. A teli csillék egymásután hagyták el a töltőhelyet.

A legfelső „ort"-on, az osztóvágatnál lévő legnehezebb munkahelyen Kiss Lajos vájár hajtja a pásztát. Ő a legügyesebb vájár, ezért rakta ide a frontmester. Múlt hónapban is Kiss Lajos termelt legtöbbet. Alatta Bittner Ferenc ontja a szenet. Most lesz harmadéves bányaipari technikus, utána meg aknász. Kissmárki Pál és Papp János tanulóvájár ügyeskedik a következő munkahelyen. Együtt dolgoznak — a tapasztaltabb segíti a kevésbé gyakorlottat... És lentebb a többi vájár: Benkő, Bokor, Székely és Váczi, — ki tudna sorrendet tenni köztük? Egy akaraton vannak mindannyian: a 6-os csapat nem vallhat szégyent a bányásznapon. Napi 5 csillével vállaltak többet tervüknél és már egy hét óta még erre is rádupláznak mindennap.

Nyolc órakor 80 csille a teljesítmény. A terv 78. Kezdődik a hajrá. Koszorús József aknász elsiet. üres csillékért. 9 órakor Matyi bácsi a frontmester felkiált a fejtésbe: — Letakarítani fiúk!

Felszedik a fejpadozatokat és talplépcsőket, és már semmi nem állja útját a meredek fejtésben megáradt szénzuhatagnak. A csillések — Sallai, Gajdus, Nagy és Árgyó — izzadtan, de fáradhatatlanul gördítik a rakományokat.

10 óra múlott néhány perccel. Az utolsó csille — a 125-ik — is kigurul az alapvágatra. Az eredmény: 47 csille szén terven felül. Podolákék ma is megtették a magukét...

Otthon

Káposztásvölgy... Itt laknak Podolák Mátyásék. A délelőtti nap melegen süt, Matyi bácsi az udvaron húzza a fűrészt. A szomszéd, Bacsur István segít neki. Pista bátyánk is bányász. Július óta nyugdíjban van. 1338 forintot kap.

— Nem unalmas a bánya nélkül? — kérdem tőle.

— Hát... nehezen szoktam le negyvenév után. Most már csak a galambjaimmal foglalkozom. 30 van belőlük, postagalambok.

Matyi bácsit még inkább a motorok érdeklik. Ha délelőttös, esténként ráül a Csepeljére és bemegy Szabolcsra, vagy Pécsre moziba. Vasárnaponkint messzebb — Harkányba, Sikondára is ellátogat. Meg aztán ott a kis unoka, ha ráér azzal játszadozik.

És tervezget... Nagyobb motort vesz, esetleg oldalkocsist, mert kicsi az a 125-ös. A jó keresetből futja erre is és vasárnap még hozzájön a hűségjutalom: 4 300 forint.

Kezetfogunk, amikor még ezt mondja:

— Azt ne hagyja ki, hogy a csapatomban mindenki kap hűségjutalmat, mert rendes fiúk, és ami a fő, igazi bányászok...

Német bányászküldöttség Pécsett

Vizi László elvtársnak, a Komlói Szénbányászati Tröszt igazgatójának meghívására tegnap délelőtt megérkezett megyénkbe a zwickaui Karl Marx Művek nyolctagú bányászküldöttsége. A küldöttség vezetője: Karl-Heinz Probst munkaügyi igazgató, tagjai: Helmuth Lohr pártitkár, Martin Stiehler szakszervezeti funkcionárius, Rudi Ungethum elektrotechnikai főművezető, Walter Flemming körletaknász, Gustav Scholz brigádvezető, Max Korb, a „Franik"-brigád vezetője és Erich Ruprecht gazdasági igazgató.

A vendégeket tegnap délután dr. Uz György, a Komlói Szénbányászati Tröszt munkaügyi főelőadója és Szigeti Dezső István, a nagymányoki bányaüzem munkaügyi vezetője köszöntötte Pécsett. A küldöttség miután résztvett Szíklai József elvtársnak, a megyei pártbizottság titkárának fogadásán, megtekintette Pécs nevezetességeit, majd Komlóra utazott, hogy résztvegyen a bányásznapi ünnepségeken.

MEGYÉNK ÉLETÉBŐL

A Bútorértékesítő Vállalat felkészült a bányásznapra

A pécsi Bútorértékesítő Vállalathoz nagymennyiségű külföldi és hazai gyártmányu bútor érkezett, amit a VI. bányásznap alkalmával hoznak forgalomba. A vállalat Deák utca 3 szám alatti üzletében és raktárában 25 konyhagarnitura, 20 festett háló, 14 magyar gyártmányú fényezett háló, 5 magyar barokk háló, 30 garnitura német háló és 5 komplett kombinált bútor áll a bányászok rendelkezésére. A VI. bányásznapra való tekintettel a pécsi Bútorértékesítő Vállalat ma, szeptember 2-án is nyitva tart, reggel 8-tól egészen délután 4 óráig, hogy bányászaink a szükséges bútorokat megvásárolhassák.

Értekezletet tartanak a tartalékos tisztek vezetői

A Magyar Önkéntes Honvédelmi Szövetséghez tartozó tartalékos tisztek vezetői és a MÖHOSZ alapszervezetek vezetői szeptember 2-án, vasárnap délelőtt 9 órakor Pécsett a Megye utca 20 szám alatt lévő helyiségben értekezletet tartanak. Ez alkalommal megtárgyalják az őszi feladatokat.

Közegészségügyi szemléletre is nevelik az ifjúságot

A városi tanács oktatási osztálya, a DISZ és a Vöröskereszt a Nevelők Házában értekezletet tartott. Az értekezleten az ifjúság egészségügyi nevelésével kapcsolatban fontos határozatokat hoztak. Elhatározták, hogy idén is folytatják az ifjúsági vöröskeresztes munkát és nemcsak az elsősegélynyújtásra és egészségvédelemre, hanem közegészségügyi szemléletre is nevelik az ifjúságot.

Hatszoros kiváló földművesszövetkezet

Az egész országban egyedül álló jelenség, hogy a Dunaszekcső és Vidéke Körzeti Földművesszövetkezet egymásután hatszor, kiváló földművesszövetkezet lett. Az avató ünnepséget augusztus 29-én tartották meg.

Küldöttgyűlést tart a KISZÖV

A Kisipari Szövetkezetek Baranya megyei Szövetsége szeptember 7-én, pénteken reggel 9 órakor küldöttgyűlést tart a Janus Pannonius utca 9—11 szám alatt lévő MSZT székházban. Az elnöki megnyitó után megválasztják a mandátumvizsgáló és jelölő bizottságot, majd sor kerül a KISZÖV vezetőségének beszámolójára. A KSZKBI vezetőségének beszámolója után az ellenőrző bizottság tesz jelentést.

Baranya legjobb földművesszövetkezete

Baranya megye legjobb földművesszövetkezete a második negyedévben a Lánycsók és Vidéke Körzeti Földművesszövetkezet lett. A szövetkezet elnyerte a KPDSZ és a SZÖVOSZ vándorzászlaját és a 3 ezer forintos pénzjutalmat.

Pénzbírságok jogtalan iparűzésért

Pécs város I. kerületi tanácsának bírságoló hatósága Szemes György Vasas II. 19. szám alatti lakost 400 forint, Tóth János pécsi, Dobó István utca 44 szám alatti lakost 300 forint pénzbírsággal sújtotta, mert mindkettő jogtalan iparűzést folytatott. A tanács bírságoló hatósága ugyanakkor Duda György Deák Ferenc u. 78 szám alatti lakost, gazdálkodót, 800 forintra bírságolta, mert a pécs-szabolcsi határból kukoricát lopott.

Bolgár szövet, német selyemharisnya érkezett az Állami Áruházba

A napokban sötétkék, barna és drapp színű bolgár kamgarnszövet érkezett az Állami Áruházba, amit méterenként 403 forintos áron hoznak forgalomba. Ugyanakkor a Német Demokratikus Köztársaságból 32,90 forintos selyemharisnya jött, Csehszlovákiából pedig 80 forintos gyermekmelegítő érkezett.

Kispuskalövő versenyt rendez a MÖHOSZ

A Magyar Önkéntes Honvédelmi Szövetség (MÖHOSZ) pécsi járási alapszervezetei szeptember 2-án, vasárnap reggel 8 órakor a kisállomás közelében lévő kispuskalőtéren járási kispuskalövőversenyt rendeznek. Az egyéni és a csoportos verseny három első helyezettjét éremmel és oklevéllel tüntetik ki.

SZABÁS-VARRÁS TANFOLYAM kezdődik a Doktor Sándor Művelődési Házban, szeptember 3-án, hétfőn délután 6 órakor. A tanfolyam három hónapos. Tandíj: havi 20 forint. Beiratkozás hétfőn egész nap a művelődési ház irodáján. Tanít: Cser Ferencné.

A BM. BARANYA MEGYEI FŐOSZTÁLYA KÖZLI, hogy a következő tárgyakat találták: egy xilofon, női fejkendő, kockás sál, különböző kerékpárok (női, férfi), különböző női és férfi erszények, szénlapát, fürdőnadrág, fürdősapka, gyermekkerékpár, különböző irattárcák, aktatáska, vasutas tányérsapka, 100 forint. Igazolt tulajdonosok a pécsi rendőrkapitányság földszint 37. sz. szobájában átvehetik. A siklósi rendőrkapitányság közli, hogy egy használt esernyőt találtak, melyet igazolt tulajdonosa a kapitányság I. em. 2. sz. szobájában átvehet.

A pénzügyőrség értesíti a bortermelőket, hogy a bérelszámolást a borok tárolási helyén az alábbi időpontban végzik: szeptember 3-án hétfőn: Kismélyvölgy, Kismélyvölgyhát és Nagydeindol, 4-én kedden: Középdeindol, Középdeindol és Nagydeindol hegyhátak. 5-én szerdán: Kisdeindol és Kisdeindoltető. 6-án csütörtökön: Csurgó és Csoronika. 7-én pénteken: Aranyhegy. Minden bortermelő köteles a helyszíni ellenőrzéshez megjelenni és az esedékes borforgalmi adót a helyszínen rendezni.

A mai NAPLÓ

Ho. művelődünk, ho szórakozzunk?

RNAP:

A PÉCSI RADIÓ MŰSORA

18.00: Bányásznapi köszöntő. Zenés jutalomműsor a VI. magyar bányásznap alkalmából.
18.30: Délszlávnyelvű műsor.
18.50: Műsorzárás.

SZINHÁZ

Nyári szünet.

MOZI

Park: A Rumjancev ügy (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Kossuth: Othello (fél 3, fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: A mexikói (fél 5 és 9 órakor) Véletlen találkozás (7 órakor, díszelőadás)
Építők: Római lányok (5 és 7 órakor)
Józerencsét (Pécsszabolcs): Irén menj haza (4, 6 és 8 órakor)
Május 1. (Vasas II.): Dollárpapa (4, 6 és 8 órakor)
Kossuth (Mohács): A páncélos dandár (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Május 1. (Komló): A papa, a mama, a feleségem meg én (fél 5, fél 7 és 9 órakor)
Szabadság (Komló): A félelem bére (4, 6 és 8 órakor) Csak 16 éven felülieknek!
Zrínyi (Szigetvár): Rembrandt (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)

HÉTFŐ:

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA

18.00: Hírek — közérdekű közlemények.
18.03: Riportműsor: — Hangképek, riportok, tudósítások a VI. magyar bányásznap ünnepi eseményeiből. — Tanévnyitás az újmeszesi iskolában. — Bárdosi Lajos országgyűlési képviselő beszámolót tart. — Falusi arcképek. — Fészekrakó fiatalok. — Képek a Mezőgazdasági Kiállításról.
Közben:
18.10: Mai postánkból.
18.30: Délszlávnyelvű műsor.
18.50: Műsorzárás.

SZINHÁZ

Nyári szünet.

MOZI

Park: Othello (3, 7 és 9 órakor)
Kossuth. Othello (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: A mexikói (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Józerencsét (Pécsszabolcs): Irén menj haza (6 és 8 órakor)
Kossuth (Mohács): A félelem bére (fél 7 és fél 9 órakor) Csak 16 éven felülieknek!
Május 1. (Komló): A papa, a mama, a feleségem meg én (fél 7 és 9 órakor)

A TISZTI KLUB MAI MŰSORA
Délután 3 és este 8 órakor a „Papa, mama, feleségem, meg én" című francia filmet vetítik. Este 7 órától a kerthelyiségben táncest. Belépés csak klubigazolvánnyal.

ÖSSZTÁNC
A Doktor Sándor Művelődési Házban ma este 8 órától össztánc lesz.

TÁNCTANFOLYAM
Szeptember 7-én, (pénteken) este fél 8 órakor a Szakszervezeti Székházban (Színház tér 1.) Hermann Ferenc tánctanító vezetésével hathetes tánctanfolyam kezdődik. Jelentkezés a helyszínen.

BALETT BEIRATÁSOK
A Doktor Sándor Művelődési Ház balettiskolájában szeptember 3, 4, 5 és 6-án, délelőtt 9—12, és délután 14—17 óráig lesznek beiratások (Molotov u. 18. hátsó bejárat). Tanárok: Bártfai Márta, és Jankovich Erzsébet.

„MÁRIA-BÁL"
lesz a Doktor Sándor Művelődési Házban szeptember 8-án, szombaton este 8 órai kezdettel. A Máriákat virágcsokorral köszöntik, éjfélkor tortát sorsolnak ki. Megjelenés ünnepi ruhában. Meghívóigénylés a Művelődési Ház irodáján (telefon 24-60)

1956. szeptember 2.

Névnap: István.

Ügyeletes gyógyszertárak: 1. sz. gyógyszertár: Széchenyi tér 2. Tel: 17-85. — **8. sz. gyógyszertár,** Kossuth Lajos u. 81. Tel: 23-94. — **12. sz. gyógyszertár,** Doktor Sándor utca 47. sz. Telefon: 13-53.

Időjárásjelentés. Középeurópát teljesen elárasztotta a hideg, sarkvidéki légtömeg. Franciaország fölé déli felől egy viharciklon érkezett, amely az Alpok irányába meleg, szubtrópusi levegőt szállít a Földközi-tengerről, ugyanakkor szárazföldünk délnyugati vidékeire hűvös tengeri léghullámok törtek be. Várható időjárás vasárnap estig: kisebb felhőátvonulások, holnap inkább csak nyugaton néhány helyen zápor, eső, zivatar. Mérsékelt, időnként délnyugati, a záporok idején élénkebb nyugati-északnyugati szél. A hőmérséklet kissé emelkedik. Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: 10—13, legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap: nyugaton 24—27, keleten 26—29 fok között.

Munkásokat keresnek

PÉCS: Pécsi Bőrgyár 10 férfi segédmunkást, Déldunántúli Textil Felsőruházati Nagyker. Váll. 2 áruösszeállító szakmunkást és 1 segédmunkást. 500 sz. MTH Iskola 1 esztergályosmestert és 1 esztergályos szakmunkást. Pécsi Szénbányászati Tröszt Vegyes Üzeme 1 bádogost. Nagy Lajos Gimnázium 1 vizsg. kazánfűtőt. MEK (Bajcsy Zs. u. 16.) 6 férfi segédmunkást, és 3 női segédmunkást. Tejipari Vállalat 1 kocsikísérőt, 1 kazánfűtőt, Sütőipari Vállalat 4 fűtőt, 1 rakodómunkást. Szekérfuvarozó Vállalat komlói munkahelyre 1 könyvelőt, jelentkezés: Pécs, Majláth u. 4. sz. Hús- és Tejkisker. Váll. 2 hentest, 3. sz. Téglagyár 10 férfi segédmunkást, és 5 női segédmunkást. Vízügyi Igazgatóság 2 műszaki rajzolót, 1 gyors és gépírót és 1 férfi küldöncöt keres.

KOMLÓ: 49. sz. Építőipari Vállalat 30 kőművest, 10 ácsot 100 kubikost, 50 segédmunkást, 24. sz. AKÖV Vállalat 5 autószerelőt, 20 tehergépkocsivezetőt, 15 autóbuszvezetőt, 1 művezetőt és 1 éjjeliőrt. Cementipari Vállalat 10 segédmunkást. Helyiipari Vállalat 2 kőművest, 4 férfi segédmunkást. — Komló—Mázai Erőmű Váll. 5 lakatost és 10 férfi segédmunkást. — Parképítő Vállalat 20 férfi segédmunkást. 7. sz. Kőbánya Vállalat 20 bunkózó-pakolót. 4 férfi törmunkást. MÁV Rakodási Főnökség 8 férfi segédmunkást. Aszfaltútépítő Vállalat 200 kubikost, 4 kövezőt.

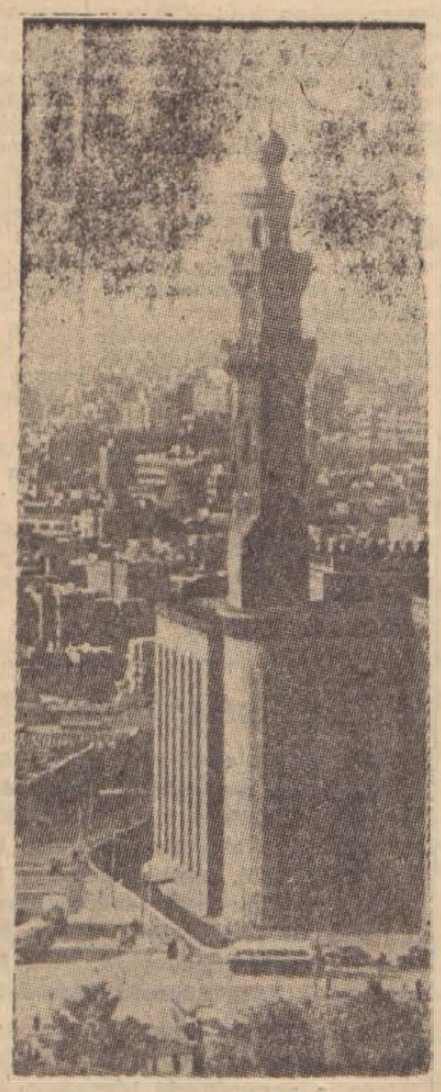
Baranya megyei Építőipari Vállalat (Pécs) és a 22. sz. Építőipari Vállalat (Kővágószőllős építőipari tanulókat vesz fel.

Fenti munkahelyekre jelentkezni lehet a járási, városi tanácsok v. b. munkaerőgazdálkodási csoportjainál, valamint a Megyei Tanács V. B. Munkaerőgazdálkodási Osztályán, ahol bővebb felvilágosítást adnak.

Nyikolaj Dracsinszkij:

A PIRAMISOK ORSZÁGÁBAN

At-tahrir

Manapság Egyiptomban a legnépszerűbb szó — „at-tahrir". Így nevezik Kairó egyik legnagyobb terét, így hívják a delta új provinciáját, számtalan társaságot, politikai szervezetet, vállalatot és üzletet jelölnek még ezzel a szóval.

Mert „at-tahrir" annyit jelent, mint — Szabadság, Felszabadítás.

Egyiptomban 1952 július 23-án történt a nagy fordulat, a forradalmi változás és olyan hirtelen, hogy az uralkodó osztályoknak idejük sem volt körülnézni. Abban az időben már a hadseregben erőteljesen működött egy titkos szervezet: a szabadság tisztjei. Feladatuknak tekintették harcolni a korrupció, a haza eladása, az idegen uralom ellen. Július 23-án a kairói helyőrség fiatal tisztjeinek csoportja, amely a szervezethez tartozott, fellázadt és kilenc főből álló forradalmi bizottságot szervezett. Néhány órával múlva már több helyőrség csatlakozott a forradalomhoz. Másnap reggel már a forradalmi bizottság teljes ura volt az országnak.

[illegible] király hatalma [illegible], de a józan többség örökös d[illegible]. A forradalmi bizottság egyes tagjai amellett voltak, hogy a királyt ki kell végezni az időben teljesen védtelenül, a saját híveitől is elhagyatva, Alekszandriában egyik villájában húzódott meg. A forradalom harcosai elállták az útat a part és a palota között, nehogy valaki is hirtelen haragjában kárt tegyen a királyban. Itt szállt jachtjára Faruk. A hajóig az amerikai követ kísérte, mintegy testével védve a lefokozott uralkodót. A jachton a forradalmi bizottság tagjai Faruk elé léptek.

— Efendi! — lépett elé a bizottság vezetője, és átadta a szomorú-gögös arcú embernek az örökös számüzetésről szóló iratot. Faruk már nem volt Egyiptom és Szudán csalhatatlan királya. Egyszerűen csak efendi volt, amely cím minden egyiptominak kijár.

Hamarosan kikiáltották az egyiptomi köztársaságot.

A Szabadság tisztjei-szervezet szervezője és vezetője Gamal Abdel Nasszer volt. Nasszer Észak-Egyiptomban született, Beni Mer faluban. Apja postai alkalmazottként dolgozott. Maga Nasszer még fiatal ember. Nemrég töltötte be 38. évét.

Kairó

A város az afrikai kontinens legnagyobb lakott helye. Az 1947-es adatok szerint két és félmillió lakosa van. Az utóbbi évtizedekben csaknem megkétszereződött Kairó lakossága. A fellahok tízezreit kiszorította meg a múlt rezsim földjétől. Mi mást tehettek volna a szegény parasztok? A városban kerestek menedéket és főleg munkát. A statisztika azt is kimutatja, hogy egyedül Kairóban több az ipari vállalat, mint másutt az egész országban. Ez természetesen nem azt jelenti, hogy a városnak nagy és szerteágazó ipara van. Ellenkezőleg. Azt bizonyítja, hogy Egyiptom iparilag igen elmaradott ország.

Talán nincs még egy város a világon, ahol annyi cipőtisztító lenne az utcákon, mint itt. Az utcákat ellepik az árusok és olyan állhatatosan kínálják portékájukat — utcahosszat kísérve a kiszemelt áldozatot — hogy az végül is kénytelen megvenni, csakhogy megszabaduljon a kereskedő lamentálásától.

A forradalom után megkezdődött a nagy nemzeti építkezés. Uj házakat emelnek, tereket rendeznek, csinosítanak és aszfaltozzák az utcákat. Ám Kairó — az Ezeregyéjszaka városa — olyan régi, hogy nagy munkába kerül korszerűsítése. Ezért ötven éves tervet készítettek a város vezetői, de még azon túl is megtartja Kairó nemzeti és ősi jellegét. Óriási összeget költenek a város szépítésére. Csak a főbb városrészek rekonstrukciójára 40 millió egyiptomi fontot fordítanak. A városban hamarosan mintegy háromezer új, hatalmas és minden kényelemmel ellátott épületet emelnek.

A jövő tervei

Az új forradalmi kormány nagy nehézségek előtt állt. A régi rezsim okozta károkat kellett helyrehoznia. Ezért megalakították a Nemzeti Termelés Állandó Bizottságát, mely az ország gazdasági tartalékainak felkutatásával és kiaknázásával foglalkozik. Azonkívül alakítottak két másik bizottságot is — A Földreform Megvalósításának Legfelsőbb Bizottságát és a Társadalmi Szolgáltatások Állandó Bizottságát, melyben a szakminiszterek is résztvesznek. A bizottság elnöke Abdel Latif Bagdadi, a forradalmi tanács volt tagja.

Ő mondta a következőket:

— Nem vagyok se műépítész, se mérnök és ezekben a kérdésekben a szakemberektől függök. Éppen ezért rájuk bízom a kérdések helyes és gyors megoldását.

— Első és legfontosabb feladat: a nép életének és életkörülményeinek megjavítása. Azért is fontos ez, hogy bízzék az új kormányban, amely boldogabb jövőt ígért neki. Mi nemcsak ígérünk, de valóra is váltjuk terveinket.

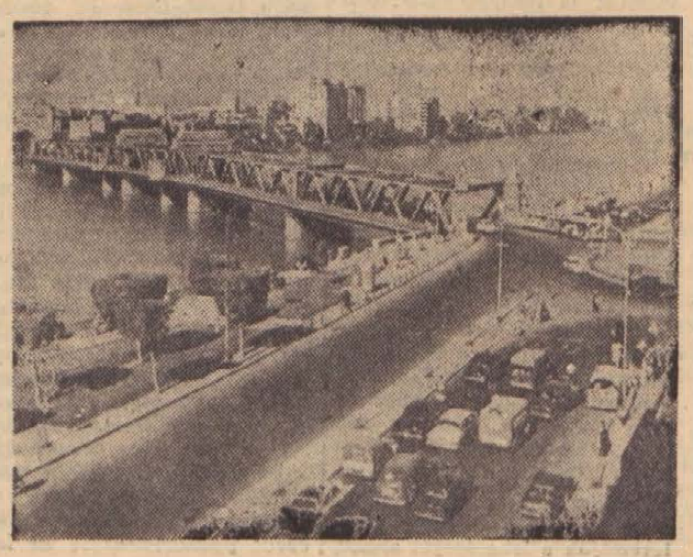
— Az egyiptomi nép legnagyobb problémája a víz. Ezért meg kell javítani a vízellátást. Ugyanis a nép a nilusi csatornákból szedi a vizet, melyben egy veszélyes parazita él és súlyos betegséget okoz. Neve: bilgarcióz. A statisztika szerint a lakosság több mint a fele fertőzött a betegségtől.

— Még 1924-ben kidolgozták az ország vízellátásának

tervét, de megvalósítására már nem került sor. Csupán Egyiptom egyharmada iszik tiszta, szűrt vizet. Ezért mindenütt megkezdtük a vízvezetékek építését és 1958-ra be is fejezzük a munkálatokat. Három és fél év alatt összesen 21 nagy városban építünk vízvezetéket. Ma mindössze 14 város kap szűrt, tiszta vizet.

— A falvakról is gondoskodik az új kormány. Ötven éven belül minden paraszt új házba költözik. Már a típusterveket is kidolgoztuk. Mert a falu jobb életet kell, hogy éljen, mint eddig. Ez a mi tervünk és meg is valósítjuk.

Anyakönyvi hírek

SZÜLETTEK: Eicher László, Perencz Ilona, Perencz Sándor, Dobos László, Bitter Magdolna, Szomolányi István, Guzi Zoltán, Auth Erika, Máté Sándor, Vértes István, Virth Magdolna, Blum Dezső, Frik Tibor, Szomor Ilona, Radó Péter, Tamás Béla, Keresnyei József, Varga Rita, Jávorka Irén, Bátai Ibolya, Császma Katalin, Schnellee Anna, Elekes Géza, Szilika Irén, Petz Anna, Pernecker Gyula, Zority István, Qvell János, Tóth Géza, Márton János, Baumholczer János, Bobics Irén, Kántor Jolán, Jakab Sándor, Bodzai Lajos, Ruppert Zsuzsanna, Fábián Zsuzsanna, Komondi Mária, Stepper Anikó, Babina Éva, Szordel István, Hajnal Károly, Bozsánovics Aranka, Juhász Zsuzsanna, Sárközi Sándor, Végh István, Kapuvári Magdolna, Varga István, Nagy György, Dancs János, Maszlag Ilona, Csernák Ilona, Beczó Tibor, László Edit, Simon István, Nyúl Ludovika, Rudl István, Merna Ferenc, Garbai Miklós, Kiss Jolán, Tóth László, Tóth Mária, Hankisz Ilona Müller Margit, Rein Judit, Lakner János, Áman Mária, Kurdi Zoltán, Magyarváry Tibor, Fekete Gyöngyi.

HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK: Budán László mentőápoló és Winis Anna gondozónő, Kálmán Sándor légmozdonyvezető és Csizmadia Frida, Benke László motorszerelő és Kovács Anna begyűjtési előadó, Hauer János adminisztrátor, és Horváth Ida, Molnár Sándor tanító és Waeger Etelka tanítónő, Járányi Sándor vasbetonszerelő és Peitler Rozália segédmunkás, Nikil György segédmunkás és Nagy Ilona, Terletzki Jenő autószerelő és Schrämpf Anna tanítónő, Garábi Tibor géplakatos és Molnár Rózsa ostyasütő, Kolompár János segédmunkás és Ulrich Ilona segédmunkás, Makári János anyagelőadó és Palajcs Mária bérelszámoló, Hrabovszki Pál gépkocsivezető és Horváth Margit takarítónő, Kovács Ferenc segédmunkás és Márton Ibolya, Gálos Jenő terv- és statisztikus és Vidák Aranka egyszámlavezető, Blumschein Géza tanító és Simon Mária, Bálint István hegesztő és Resal Mária.

MEGHALTAK: özv. Garábi Istvánné szül. Horváth Katalin 54 éves, Gergics Mihály 58 éves, Bódis György 73 éves, Komlós György 78 éves, Kilecz György 81 éves, Hovorka Pál 43 éves, Krisztián József 74 éves, Schäffer János 58 éves, Csányi Ferenc 27 éves, Fejes Józsefné szül. Nyárai Rozália 61 éves, Francz Istvánné szül. Csurma Mária 89 éves, Mischl Béláné szül. Pázmány Julianna 35 éves, Löcze József 68 éves, Oláh János 1 hónapos, Tóth Mária 1 hetes, Soós István 74 éves, Szabó László 21 éves, Apári Júlia 49 éves, Tóth Béláné szül. Feichás Erzsébet 34 éves, Karl Magdolna 30 éves, Kónyi Károlyné szül. Lovrics Teréz 86 éves, Tyukodi Béláné szül. Horváth Julianna 42 éves, Muszung Vince 1 napos, Bebics Irén 1 hetes, Csák Péterné szül. Benkovics Mária 73 éves, Futár Gábor 1 napos, Balog Emma 7 hónapos.

SPORT

Újra az NB II küszöbén

A pécsbányatelepi pályán nemrég fejeződött be az edzés. A sportpálya rozoga padjain kisebb csoport üldögél. Az edzés alatt élénken, széles taglejtésekkel vitatták a játékosok mozgását, az esélyeket, a lehetőségeket. Most arról beszélnek, amiről kedvenceik a játékosok edzés után, az értekezleteken, — az útról, melyen járniuk kell az NB II. felé.

Néhány évvel ezelőtt NB II-es csapata volt Pécsbányatelepnek. A labdarúgók saját erejükből hihetetlen szívóssággal verekedték magukat évről-évre feljebb-feljebb. Erejükhöz, játéktudásukhoz mérten becsületesen helytálltak az erős mérkőzéseken, néha nagy ellenfeleket is maguk alá gyűrtek, de ezek csupán csak az akaraterő és a szív győzelmei voltak. Mellettük állottak azok a sportvezetők, akik fáradtságot nem ismerve végezték nehéz feladatukat. A játékosok és a kisszámú, de lelkes vezetők azonban meglehetősen elszigetelten, kevés lehetőséggel küzködtek a bentmaradásért. Bekövetkezett amitől tartani lehetett: a csapat kiesett az NB II-ből. Az idősebb játékosok és vezetők egyrésze elkedvetlenedett. Több játékos abbahagyta a futballt, mások sportkört cseréltek, és a fiatalabbak egyszerűen nem értették meg, hogy most lenne szükség a legnagyobb erőfeszítésre. Már-már úgy nézett ki, hogy meghalt a labdarúgás Pécsbányán. Valakinek fel kellett rázni az alélt szakosztályt, valakinek el kellett indulni a felfelé vezető úton, ezt mindnyájan érezték. És ha nehezen is, először kínosan, vánszorogva, de elindultak. Néhány idősebb, tapasztaltabb vezető egy pár, a sportkörért rajongó játékos és néhány jóérzésű fiatal labdarúgó volt ez a kis csapat. Számuk nem haladta meg a tizenötöt. Az edzések vezetését egy régi játékosra bízták, az intézőséget ugyancsak a csapat egy régi játékosa vállalta. A tét nagy volt. A vezetők felelőssége sem lebecsült kicsi. A megyei I. osztályban indult a csapat három évvel ezelőtt. A kezdeti sikertelenségek, a vereségek még nagyobb megpróbáltatásoknak tették ki a kis gárdát. A tavaszi évadban a seregh ajtók között alvashattuk a csapat nevét. A pécsbányatelepiek azonban nem hagyták magukat.

Uj segítőtársakat kapott a csapat az üzemi és területi pártszervezetnél dolgozó régi játékosaitól. A segítség a legnehezebb időben, a legjobbkor jött. És lassan a siker jelei is mutatkoztak. Az őszi évadban már hetedik helyen végzett az együttes. Az eredmények újra felkeltették a telep dolgozóinak érdeklődését, támogatását. Az alapos szervezést és a céltudatos edzést az elmúlt évben a bajnokság megnyerése követte.

Az osztályozó mérkőzéseken nehéz ellenfelei voltak a csapatnak. A nagy idegfeszültséget két kiállítás és egy komoly sérülés követte és a jól összecsiszolt együttest meg kellett bontani a legnehezebb időkben, az osztályzók alatt. Igy hát nem sikerült a feljutás. Ezévben azonban újra elindult a csapat az úton és a nagy cél elérése érdekében játékos, edző, vezető nem kímélte erejét. Január elején méteres hóban futógyakorlatokat végeztek a játékosok, az alapozó időszakban, februárban, jeges talajon csuszkáltak a bányász labdarúgók a jó felkészülés érdekében. Portengert kavargatva topoltak, fejelgettek, adogattak augusztusban a bajnokság megnyeréséért.

És érdemes volt. Már nincs egyedül a csapat. Az a kis gárda, amely három évvel ezelőtt elindult, ma már nagy tömeggé szélesedett, talán nincs is pécsbányatelepi, akit ne érdekelne a futball. Rengeteg a lelkes női szurkoló is. A csapat mellett állnak, a játékosok érzik a feléjük áramló bizalmat, megbecsülést és szeretetet. Ez megsokszorozza erejüket. Érzik azonban azt is, hogy néha egyes szurkolók akarva, nem akarva gyengítik a sportkör jó hírnevét, sportemberhez nem méltó bekiabálásaikkal, hangoskodásaikkal. A vezetők, játékosok tudják, hogy a nevelés terén még sok a tennivaló és ezt is együtt kell megoldaniok.

Céltudatos, áldozatkész emberek a pécsbányatelepi sportolók, sportvezetők, sportrajongók. Az erős akarat, céltudatos munkával párosulva mindig eredményhez vezetett. Ezt az utat járják most a pécsbányatelepi labdarúgók. Ehhez szükséges az egész telep összefogása.

Elmondta:

KRIVANEK VILMOS,
a Pécsbányatelepi Bányász SK labdarúgó edzője

GYERMEKTORNA

* A Pécsi Traktor SK gyermektornaszakosztálya szeptember elején megkezdi edzéseit. Beiratások szeptember 4-én, kedden déli után 5 órakor a Szabadság úti általános iskola tornatermében. Az edzéseket vezeti: Monostori Sándor és dr. Kovács Jenő.

* Az egyetemi tornacsarnokban ismét megindulnak a Haladás gyermektorna edzések. A fiúk edzéseit hétfőn, szerdán és pénteken 6—7 óráig, a lányok edzését kedden és csütörtökön 6—7 óráig tartják. Uj tagok jelentkezését a fenti időpontban fogadják el.

* A Dózsa Baráti Kör kéri azokat a sportkedvelőket, akik a szegedi társasutazáson részt vettek, a baráti kör Citrom utcai irodáját keressék fel. A baráti kör tagjai a Pécsi Dózsa—Dorogi Bányász mérkőzésre jegyeiket elővételben szeptember 3-tól vásárolhatják meg a Citrom utca 17. sz. alatt.

Vasárnapi sportműsor

LABDARUGÁS: NB I. mérkőzés: Bp. Vörös Lobogó—Pécsi Dózsa Budapest, Népstadion 15.15. — **NB I. tartalék mérkőzés:** Bp. Vörös Lobogó—Pécsi Dózsa Budapest, Sport utcai pálya 9.30. — **NB II. mérkőzés:** Pécsi Törekvés—Bp. Szikra, Törekvés pálya 17. — **Nemzetközi mérkőzés:** Komlói Bányász—Zwickau, Komló 17.30. — **Megyei I. osztályú mérkőzések:** Pécsbányatelepi Bányász-Pécsujhegyi Bányász Pécsbányatelep 17.30, Pécsi Haladás—Pécsi Postás Tüzér utca 9, Pécsi Dózsa III—Mohácsi Bástya Tüzér utca 17.30, Pécsszabolcsi Bányász—Pécsi Kinizsi Pécsszabolcs 17.30, Szigetvári Vörös Lobogó—Hidasi Bányász Szigetvár 17, Pécsi Vasas—Pécsi Traktor, Bőrgyár pálya 8.30, Szászvári Bányász—Véménd Szászvár 17. — **Megyei II. osztályú mérkőzések:** Komlói csoport: Magyarszék—Komlói Kossuth-akna, Magyarszék 16.30, Komlói Anna-akna—Oroszló Komló 12.30, Komlói Béta-akna—Csikóstöttös Komló 14, Mágocs—Komlói Vasas Mágocs 17, — Nyugati csoport: Beremendi Vörös Csillag—Sellyei Vörös Meteor Beremend 14.30, Vajszló—Szigetvári Kinizsi Vajszló 17, Baksa—Beremendi Építők Baksa 17, Szentlőrinc—Szentegát Szentlőrinc 14, Nagyharsány—Csobokapuszta Nagyharsány 17. — Keleti csoport: Sátorhely—Villány Sátorhely 16, Bóly—Dunaszekcső Bóly 17, Pécsvárad—Szederkény Pécsvárad 17, Babarc—Mohácsi Bástya Babarc 17, Hosszúhetény—Károlymajor Hosszúhetény 17. — **Városi I. osztályú mérkőzések:** Vasas I. Bányász—Tatarozó Vasas I. 17, Törekvés—Vasas II. Bányász Törekvés pálya 15.30 — **Megyei ifjúsági mérkőzések:** Pécsi Dózsa—Mohácsi Bástya Tüzér u. 15.45, Pécsszabolcsi Bányász—Pécsi Kinizsi Pécsszabolcs 15.30, Szigetvári Vörös Lobogó—Hidasi Bányász Szigetvár 15, Pécsbányatelepi Bányász—Pécsujhegyi Bányász Pécsbányatelep 17, Pécsi Építők—Pécsi Vörös Lobogó Sörgyár pálya 9.30, Pécsi Vasas—Pécsi Traktor Bőrgyár pálya 10, Pécsi Törekvés—Pécsi Postás Törekvés pálya 15.30.

Kézilabda: megyei női mérkőzések: Terményforgalmi—Haladás Építőipari Technikum diákotthona 8.30, Bástya—Dózsa Építőipari Technikum diákotthona 9.15, Vörös Lobogó Kesztyűgyár—Komlói Bányász egyetemi tornacsarnok 9, Pécsujhegyi Bányász—Sellyei Vörös Meteor Pécsujhegy 9.30, Szigetvári Vörös Lobogó—Pécsi Traktor Szigetvár 16.

Röplabda: területi bajnoki mérkőzések: Székesfehérvári Honvéd—Pécsi Bástya férfi, Székesfehérvár 16, Székesfehérvári Vörös Meteor—Pécsi Vörös Meteor női, Székesfehérvár 11, Komlói Bányász—Sztalinváros Vasas Komló 10.10, Pécsi Szikra—Pécsi Haladás női, Pénzügy pálya 10.30.

Torna: Bányász SE—Vörös Meteor SE—Szikra SE közötti tornászviadal, Pécsbányatelep 9.

Vízilabda: Pécsi Dózsa—Zalaegerszeg (Komló 18. Osztályozó mérkőzés az OB II-be jutásért.

Ökölvívás: Budapest utánpótlás válogatott—Bányász válogatott, barátságos mérkőzés, Komló szabadtéri színpad 19.30.

Tanácstagok fogadóórái

I. kerület

Szeptember 7-én délután 6 órától Moór József és Háromszéki Vilmosné az öregmeszesi szakszervezeti helyiségben.

II. kerület

Szeptember 3-án délután 6 órától Dörgő Mihály és ifj. Pigecz Györgyné az Ágoston téri ált. iskolában, Zsinkó József és dr. Kolta János a Gyógypedagógiai Intézetben, Debreczeni László és Magyar Ferenc a Nagy Lajos gimnáziumban,

Szeptember 4-én délután 6 órától Köteles Ferencné és Vodl Mária az Ágoston téri ált. iskolában, Betlol János és Jankó Mária a Budai I. pártszervezet helyiségében, Gellér B. Miklósné és Klemm Mihályné az Ágoston téri ált. iskolában, Gyenes József és Jandó Jenő az Ágoston téri ált. iskolában, Haics Béláné és dr. Kertész Endre a belvárosi fiúiskolában, Bárdos Pálné és Antal György a Janus Pannonius gimnáziumban, Sziebl Antal és Molnár Józsefné a Ruházati Bolt irodájában, (Kossuth Lajos utca), Tóth József és Szojka Pál a Tanítóképző Intézetben (Kossuth Lajos utca 44.), Jéhn József a Fürdő utcai ált. iskolában, Kovács János és Törjéki Istvánné a Laskó u. 42. sz. alatt, Tóth Gyuláné és Mohl László a Vegyipari Nagyker. kultúrtermében (Bajcsy Zs. u.), Csery Istvánné és Kovács József a Vízmű kultúrtermében (Bajcsy Zs. u.),

Szeptember 5-én délután 6 órától dr. Sebők Lászlóné és Váczi Julia, Galamb Józsefné és Krizmanics István az Ágoston téri ált. iskolában, Grichisch Rudolfné és dr. Rudolf Lóránt az Egyetem utcai ált. iskolában, Csongor Ferenc és Hoffmann Pál a belvárosi fiúiskolában, Szabó Sándorné és Asztalos Ferenc a Szabadság úti ált. iskolában,

Szeptember 6-án délután 6 órától Gerencsér József és dr. Csorba Győző a MOHOSZ Megye utcai helyiségében, dr. Kiss E. Viktor és Babics András József u. 15., Bíró László és dr. Lissák Kálmán villanytelep (Légszeszgyár utca 11.),

Szeptember 7-én délután 6 órakor Juhász Károly és Odor Sándorné az Egyetem utcai ált. iskolában, dr. Kodolányi János és Vaskuti József a Leöwey Gimnáziumban, ifj. Kovács István és Pusztai József, Tatár Béla és Zahorcsek Alfonz az Ágoston téri ált. iskolában, Pataki Miklós és Tasnádi Jenő a Vasutas kultúrotthonban, Baronek Jánosné és Varga Vilmos a nagyárpádi v. b. kirendeltségen,

Szeptember 8-án délelőtt 9—12 óráig dr. Steinmetz Endre és dr. Vörös Márton a Megyei Levéltár helyiségében (Kossuth Lajos u.),

Szeptember 9-én délután 6 órától Ihász Istvánné és Balogh Ferenc a postavölgyi pártházban.

III. kerület

Szeptember 6-án délután 5 órától dr. Móró Vilmos a Nagyszeben u. 4. sz. alatt, Achátz Imre a Közgazdasági Technikumban (Temesvár u. 2. sz. alatt) fogadóórát tartanak.

ÁRAMSZÜNET LESZ hálózatátépítés miatt 3-án, hétfőn reggel 7—16 óráig a Rákóczi út 5-től 13. számig terjedő szakaszon, valamint 4-én kedden reggel 7—7.30 óráig és 15.30—16 óráig a Rákóczi út 16. számig terjedő szakaszán.

1956 AUG. 26-I REJTVÉNYÜNK HELYES MEGFEJTÉSE

Vízszintes: 1. Maticsányec, 16. A bányászok. 39. Kelle, 43. Gádor Emil, 60. Gelencsér kerámia.

Függőleges: 12. Gebauer, 14. Kompozíció. 15. Kurucokról. 24. Soltra.

E heti rejtvényünk technikai okok miatt elmarad, utolsó forduló jövőhéten, 9-én.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Köszönetemet fejezem ki a MÁV Pécs állomás dolgozóinak és férjem közvetlen munkatársainak, valamint mindazoknak, akik férjem temetésén megjelentek és fájdalmamat enyhíteni igyekeztek.

özv. Sztán Ernőné

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejthetetlen édesanyánk temetésén megjelenésükkel fájdalmunkat enyhítették.

Gyászoló Kopjár család

Ezuton szeretnék köszönetet mondani a siklósi járási pártbizottságnak, mert tragikus körülmények között elhunyt feleségem temetésében segített. Tóth Antal, Nagyhajmás.

RENDSZERETŐ főzőmindenest keresek, két személyhez vidékre. Sásd, Kossuth utca 8. 963

NŐI munkaerőket szilvamagozásra alkalmaz a Baranya megyei MÉK tartósító üzeme, Pécs, Bajcsy Zs. u. 16. sz. Jó kereseti lehetőség!

SEGÉDMUNKÁSOKAT azonnali belépéssel alkalmazunk. Jelentkezés Komlói Mélyfúró Vállalatnál. 1045

ELCSERÉLNÉM pécsi kétszobás gázos lakásomat budapesti hasonlóért, vagy egyszoba-hallosért. Érdeklődni: este 6-tól, telefon: 43—20. 1042

TELEPKEZELŐI vizsgával rendelkező villanyszerelőket, valamint villamos-motortekercselőket alkalmazunk. Jelentkezés: Pécsi Szántóvasúti Tröszt Gépészeti Osztálya, Pécs, Molotov u. 9. 1046

ASZTALOS, kovács, szak- és segédmunkásokat azonnali belépésre alkalmazunk. Mohácsi Szerárugyár. 1044

ELCSERÉLNÉM egyszoba-konyha, éléskamrás lakásomat hasonlóért, költségtérítéssel, disznótartás lehetséges. Hétfőtől este 6-tól, Bokor u. 2. 1047

AZONNAL beköltözhető családi ház eladó. Felső-Havi u. 15. 1037

TORDA utca 41. számú egyszoba-konyhás családiház eladó, lakáscserével beköltözhető. Bővebbet: Sallai utca 35. Óvári Istvánnál.

ELCSERÉLNÉM Ungvár utcai 2 szoba összkomfortos, kertes, disznótartásos, családiházamat, magaslati részen 2 szoba összkomfortos lakásért. Érdeklődni: 16—87 telefonon. 1031

TÁLTOS utca 39. számú ház beköltözhetően eladó. 849

AZONNALI felvételre keres autó- és motorszerelő szakmunkásokat, valamint autógumijavításra betanít és alkalmaz segédmunkásokat. Pécsi Finommechanikai és Motorjavító Vállalat, Bajcsy Zs. u. 12. 1041

INGATLANOK: Attila u. 1/1. sz. ház utcai része beköltözhetőséggel eladó. Kovácsék. — MÁV kertészet mellett 2½ kataszteri hold szántó gazdasági épületekkel eladó, vagy siklósiért elcserélhető. Érdeklődni: Bíró. — Pécsbányatelep Istenáldásvölgyben 10.228 hrsz. ház 1000 négyszögöl szőlővel és 1000 négyszögöl gyümölcsössel eladó. Bővebbet helyszínen. — Diósviszlón a 108. számú kis családiház eladó. Érdeklődni a helyszínen, Bajnainál.

LAKÁSCSERÉK: Egyszoba összkomfortos lakásom elcserélném kétszobásra költségtérítéssel. Élmunkásház, fsz. 4. Scheinné. Érdeklődni délután 4 órától. — Budapesttől 20 km-re dunaparti háromszoba összkomfortos villalakásomat elcserélném hasonló pécsiért. Cím: Bánhalmi Alsógőd, Széchenyi út 7.

KERESÜNK azonnali belépésre asztalosokat, gépszakmunkásokat, és szállító munkásokat vállalatunk részére. Baranya megyei Állami Építőipari Vállalat Pécs, Rákóczi út 56. sz. 1038

HÁLÓSZOBA-szekrények, asztalok, székek, toilett-tükör, eladó. Rákóczi út 27. 1035

IGEN PONTOS Schaffhausen karóra, gyönyörű Komáromi Kacz kép eladó. Telefon: hétköznap 10—07. 1034

A DÉLDUNÁNTULI Üzemelőmezési Vállalat azonnali belépésre keres egy gépkocsi rakodó munkást, valamint egy idősebb férfit portásnak. Jelentkezés: Pécs, Perczel u. 8. sz. alatt. 1033

A PÉCSI Állami Gazdaság egy bognárt és egy fejőgulyást alkalmaz. Jelentkezés: a volt rendőrlaktanyával szemben, a Szigeti tanyán. 1032

Vizsgázott kazánfűtőt alkalmaz az Állatifehérje V. Pécs, Basamalom u. 1030

MEGBIZHATÓ, jó, férfi munkaerőt alkalmaz a Baranya megyei MÉK tartósító üzeme, Pécs, Bajcsy Zs. u. 16. Komoly kereseti lehetőség.

KONYHABÚTOR új, a legmodernebb kivitelben eladó. Inkeller asztalos, Csillag u. 22. 8

HÁZHELY az Engels utcában kővel együtt eladó. Érdeklődni: Mecsekszabolcsi út 265/a. (Fehérhegy) Szontag kádár. 9

KISIPARI asztal, tűzhely eladó. Petőfi u. 30. 7

ÚJSZERŰ állapotban lévő piros export motorkerékpár eladó, — Derkovics u. 3. 6

Apróhirdetések

SZŐLŐMUNKÁT lakásért szakképzettséggel vállalok. Érdeklődni 16 óratól, 40—29 telefonon, Kozma. 5

ELCSERÉLNÉM gazdálkodásra alkalmas szoba-konyha mellékhelyiséges (gyümölcsössel) lakásomat, szigeti részen, főútvonalon. Hétfőtől Bálics u. 4/1. 4

RÁDIÓ-javítás, átalakítás, mosógép átkapcsolás. Hegedűs elektrotechnikus, Zrínyi és Várady utca sarok. Telefon: 22—35. 11

KUKORICA eladó. Érdeklődni: délután 6—8-ig. Dávid, Rákóczi út 77., II. em. 6. 10

RÁDIÓT veszek, javítok, átalakítok. Hohmann, Aradi Vértanúk útja 11. Telefon: 43—38. 3

ELROMLOTT rádiójával ne fáradjon, helyszínen is megjavítja, világvevőre átalakítja Bagi rádiósmester üzeme Vasason. Lakása: Pécs, Hegyalja u. 41/3. 2

HÁLÓSZOBABÚTOR, konyhabútor eladó. Beloiannisz u. 7. (volt Zsolnay). Bútorüzlet. 11

MODERN, új konyhabútor kedvező fizetéssel eladó. Orsolya u. 31, 1

SÜRGŐSEN elcserélném száraz, szoba-konyha, speizos lakásomat 2 szobásra. Költséget térítek. Kisboldog Asszony u. 9. 1063

GOMBOR-féle sportkocsi újszerű állapotban eladó. Felső-Balokány u. 16/2. 1057

FODRÁSZATI cikkek Pánczél Gézánál szerezhetők be. Rákóczi út 37. Telefon: 43—36. 1064

ÚJ Danuvia 125 cm³-es Csepel, új Trivoux és 442-es Orion rádiók eladók. Rákóczi út 78. 1051

SZÉP családiház, beköltözhető olcsón eladó, istálló és pajtával. Pécs, Kovács-telep, Kassa u. 4. d. u. 5—8-ig. 1054

ELCSERÉLNÉM Fehérhegy feletti régibérű, szoba-konyhás lakásomat pécsiért. Érdeklődni 5 órától Szabó, Tolbuchin út 19. 1039

ORVOS albérleti lakást keres. Cím: Idegklinika, porta. 1062

BENTLAKÁSÉRT háztartási alkalmazottat felveszünk. Horváth, Visy L. u. 19. 1061

ÚJ 125 cm³-es export CSEPEL eladó. Vas Gereben utca 12. 1060

ELCSERÉLNÉM nagy szoba, konyha, előszoba, mellékhelyiséges lakásomat hasonló belvárosi vagy mecsekiért. Munkácsy u. 41. 1053

NSU oldalkocsis újszerű eladó, vagy elcserélhető, Kossuth L. u. 43. Tel.: 43—50. 1056

GYÖNGY utca (Légszeszgyár folytatása) 3. számú ház kétszer egyszobás modern lakással eladó. Egy kétszobás lakás ellenében beköltözhető, vagy lakáscsere nélkül egyik lakás átvehető. 1055

HARMÓNIUM egyregiszteres eladó. Pécs, Rákóczi út 57., udvari emelet. 1053

2 SZOBA előszoba, és egy 3 szoba előszoba, összkomfortos családiház minden elfogadható árért sürgősen eladó. Lőcse utca 3. szám. 1050

PÉCSUJHEGY II. dűlő 99. számú 717 négyszögöl részben szőlő terület, 1 szoba-konyha présház, pince, teljes felszereléssel eladó, vagy disznótartásos házért elcserélhető. 1052

ÖNÁLLÓ bérügyi csoportvezetőt azonnali belépésre felvesz a Pécsi Sütőipari Vállalat Pécs, Rákóczi út 25. 16

ÜJRENDSZERŰ, modern 2 személyes rekamié eladó. Petőfi u. 26. szám.

VIDÉKI élelmiszerboltunkba szakképzett boltvezetőt alkalmazunk. Jelentkezés az Északbaranyamegyei Népbolt igazgatóságán, Pécs, Rákóczi-út 50. 931

A Baranya megyei Kéményseprő Vállalat (Pécs, Ibarruri Dolores u. 3.) 14—16 éves általános iskolát végzett kéményseprő tanulókat és 25—30 év közötti segédmunkásokat felvesz.

KŐMŰVESEKET, kőműves segédmunkásokat, villanyszerelőt keres azonnali belépésre a Bogádmindszenti Állami Gazdaság, Bogádmindszent. 933

150 CM³-ES Zetka motorkerékpár eladó. Magyarmecske, Fehérvári.

AZONNAL alkalmazunk állandó munkára vízvezetékszerelőt a pécsi és pécskörnyéki munkahelyeinkre. Jelentkezni lehet: 3. sz. Mélyépítő V. munkaügyi osztályánál, Pécs, Málomi út 80/a 938

NAGY gyakorlattal rendelkező, megbízható kádárt állandó munkára alkalmaz a Baranya megyei Mezőgazdasági Termékeket Értékesítő Szövetkezeti Központ tartósító üzeme, Pécs, Bajcsy Zs. u. 16. 937

SZŐRSZÁLAT rövidhullámú gépen nyomtalanul, örökre eltávolítja, továbbá pattanásos, zsíros, szeplős, foltos bőre megszépülhet. Sándorffi József kozmetikus, Budapest, VI., Jókai tér 3. 106

KAPITÁNY János tűzifafűrészelő telefonszáma 10-01, Alkotmány u. 6. 510

BÉCSI gyártmányú zongora, éléskamrába való álló polc olcsón eladó. Sztálin út 27. 829

ELADÓ villanymotor, lakatos és kovács szerszám. Bővebbet levélben: Jäger, Szentlőrinc. 804

EGY komplett asztalos-szerszám enyvező bakkal eladó, műhely is átadó. Tavasz u. 27. 791

RÖVID fekete zongora, Angster harmónium eladó. Gábor utca 4., emelet 4. 790

HÁROMSZOBA összkomfortos főbérleti lakást cserélnék egyszer kétszoba-összkomfortosra, és egy egyszoba-konyha-éléskamrás lakásra. Tompa M. u. 46. 525

MOHÁCSON Tolbuchin u. 67. szám alatti kétszobás és mellékhelyiséges házamat elcserélném pécsi hasonlóval, esetleg csak lakást cserélnék. 813

SÉTATÉRNÉL kettőszoba-mellékhelyiséges házrész, minden elfogadható árért eladó. Bővebbet házgondnoknál, Molotov u. 16. 830

JÓKARBAN lévő vashordókat veszünk. Címeket Borforgalmi Vállalat Célgazdasága, Pécs, Szent István tér, címére kérjük leadni. 860

VIZSGÁVAL rendelkező kazánfűtőt alkalmaz a Pécsi Porcelángyár. 857

BETEG mellé idősebb munkabíró nőt alkalmazok. Triebel Lajos, Mecsekalja, Monostor u. 25. 865

AZONNAL beköltözhető kétszoba-két konyhás, mellékhelyiséges családi ház sürgősen eladó, Pécs-Szabolcs, Bajtárs út 2. sz. 842

VÁSZNOKON az 50-es gazdasági ház beköltözhetően, 1 300 négyszögöl gyümölcsössel és szántóval eladó. Érdeklődni a helyszínen, utolsó állomás: Sásd. 844

5 HEKTÓS, kétkopónyeges szőlőprés eladó. Jakabhegyi út 6. 845

TAMÁS Kálmán motoros fafűrészelő telefonszáma: 39-01. György utca 6. sz. 854

HÁZHELYEK eladók a magaslati úton. Bővebbet: Marx u. 75. 853

BEKÖLTÖZHETŐ szoba-konyha, éléskamrás ház sürgősen eladó. Hosszúhetény, Iskola u. 26. Tóth János. 855

BÖRKABÁT, irhabunda festést, tisztítást vállal Igert timár-műhely, Szabadság út 5. 863

SEGÉDMUNKÁSOKAT villanyszerelők mellé alkalmazunk. Szakmunkásképző tanfolyam biztosítva. „Megyevill" Pécs, Lyceum u. 4. 826

SÁSDTÓL 2 km-re Vázsnokon egyszoba-konyha, istállóval, 200 négyszögöl területtel, bontásra is eladó. Érdeklődni: id. Bartalovics János Pécs-Szabolcs, Tolbuchin utca 162. sz. 909

KERESÜNK ipari tanulókat 16 éves kortól 18-ig, VIII. ált. iskolai végzettséggel. Alkalmazunk kőműves segédmunkásokat és kubikosokat is. Jelentkezés: Komló, 49. sz. Építőipari Vállalat, munkaügyi osztályán. 883

ELADÓ elsőgyártmányú, első teleszkópos, 125 cm³-es export Csepel motorkerékpár újszerű állapotban, és egy 300 kg-os mérleg. Sztálin út 50. 876

ELCSERÉLNÉM szoba-konyha-előszoba, mellékhelyiséges, gazdálkodásra alkalmas lakásomat elcserélném hasonló pécsiért. Érdeklődni: Telefon: 44-49. 892

CSERKÚT határában, országút mentén 1 700 négyszögöl föld, prima süllyesztős Pfaff varrógép, komplett fekete ebédlőbútor eladó. Kovács, Attila utca 11/1. sz. 887

SZEKERES cianozó olcsón, részletfizetésre is cianoz, Pécs, Tettye utca 2a 885

RÁDIO-MŰSOR

1956. szeptember 2-től 8-ig

ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMOK:

KOSSUTH-RÁDIÓ: 4.30: Hírek. — Időjárásjelentés. — 4.35—8.00: Zenés műsor. — Közben: 5.00: Falurádió. — 5.30: Előadás. — 6.00: Hírek. — 6.05: Falusi híradó. — 6.40: Színházak és mozik műsora. — 7.00: A Szabad Nép mai vezércikke. — 7.45: Naptár. — 8.00: Műsorismertetés. — Időjárásjelentés. — 10.00: Hírek. Lapszemle. Időjárásjelentés. — 12.00: Hírek. — Időjárásjelentés. — 13.00: Falusi híradó. — 14.00: Időjárás- és vízállásjelentés. — 15.00: Hírek. Közérdekű közlemények. — 17.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 20.00: Esti híradó. Időjárásjelentés. 20.20 Jó estét gyerekek! — 22.00: Hírek. — Sport. Időjárásjelentés. — 24.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 0.22: Himnusz. Utána: Vízjelzőszolgálat.

PETŐFI-RÁDIÓ: 7.00—11.57-ig: azonos a Kossuth-rádió műsorával. — 11.57: Műsorzárás. — 23.00: Műsorzárás.

Vasárnap, szeptember 2.

Kossuth-rádió 8.10: Édes anyanyelvünk. — 8.15: Czottner Sándor köszönti a bányászokat. — 8.05: Műteremlátogatás. — 9.10: Uj Zenei Ujság. — 10.00: A versmondás művészete. — 10.20: A Gyermekrádió műsora. — 11.10: Kinn vagyunk a vízből... — 12.15: Jó ebédhez szól a nóta. — 13.00: Szórakoztató zene. — 13.30: Hangos Naptár. — 14.15: A Magyar Rádió szimfonikus zenekara játszik. — 15.30: Egy hét a külpolitikában. — 15.45: Szív küldi szívnek szívesen. — 16.15: Tánczene. — 17.25: Kinses Kalendárium. — 18.25: Táncszene. — 19.15: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 20.20: Népdalhangverseny. — 21.00: Hanglemezek. — 21.29: Fiam bölcsőjénél. — 22.10: A vasárnap sportja. — 22.40: Könnyű zene. — 23.00: Zenekari hangverseny. — 0.10: Csárdások.

Petőfi-rádió: 8.00: Daloló, hangszerszólók. — 9.00: Rádióoperett. — 9.30: Miska bácsi lemezesládája. — 10.10: Szív küldi szívnek szívesen. — 11.00: Mozart: c-moll mise. — 12.30: Az elbeszélés mesterei: A nádpálca. — 13.00: Művészlemezek. — 13.48: Dél csillaga. — 14.40: Vidám kórusművek. — 15.00: Irodalmi közvetítés. — 15.45: Fúvószene. — 16.00: Részletek Verdi Aida című operájából. — 17.00: Halló, Moszkva! — 17.40: A kamarazene gyöngyei. — 18.00: Hanglemezek. — 18.15: Az Állami Népi Együttes zenekara játszik. — 18.40: Legkedvesebb verseimből. — 19.00: Nyilvános könnyű zenei hangverseny — 20.20: Pártunk politikája és az értelmiség. — 20.40: Operettrészletek. — 21.05: Táncszene. — 22.00: Verbunkosok, csárdások.

Hétfő, szeptember 3.

Kossuth-rádió: 8.00: Kónya Albert oktatásügyi miniszter köszönti a tanuló ifjúságot, a pedagógusokat és a szülőket a tanév kezdetén. — 8.10: Elsőosztályosok. Rádiójáték. — 8.50: Sporthírek. — 9.00: Pécsi Sándor, az MTH elnöke köszönti az ipari tanulókat. — 9.20: A DISZ budapesti együttesének népi zenekara játszik. — 9.40: Novák Ilona zongorázik. — 10.10: Óvodások műsora. — 10.40: Szívesen hallgattuk. — 12.10: Kálmán Imre operettjeiből. — 13.15: Üzenetközvetítés az Országos Mezőgazdasági Kiállításról. — 14.15: Uttörő-híradó. — 14.35: Kispajtások hanglemeztára. — 15.10: Heti zenés kalendárium. — 16.00: Ifjúsági műsor. — 16.30: Válaszolunk hallgatóinknak. — 16.45: Garay György hegedül. — 17.15: Zongoraművek. — 17.35: Az Állami Orosz Énekkar énekel. — 18.00: Ellenőrzés Kurittyánban. — 18.20: Maria Caniglia énekel. — 19.00: Tíz perc mozi. — 19.10: Táncszene. — 20.20: Magyar jakobinusok. Rádiójáték. — 22.15: Tíz perc külpolitika. — 22.25: Részletek Rékai Nándor daljátékából. — 23.20: Lengyel—Dóczy-dalok. — 0.10: Népdalok.

Petőfi-rádió: 14.00: Fúvószene. — 14.15: Operarészletek. — 15.10: Vidám utazás. — 16.00: Országszerte — megyeszerte. — 16.10: Filmzene. — 16.50: Riporterszemmel a világ körül. — 17.00: Szovjet népek dalai. — 17.30: Innen-onnan... — 17.50: Muzsikáról — mindenkinek. — 18.20: Képeslap Hanoiból. — 18.40: Tamási Éva énekel. — 19.10: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 19.40: Rovarállamok. — 20.00: Zenekari hangverseny. — 20.40: Sporthíradó. — 21.00: Kulturális folyóiratszemle. — 21.10: Táncszene. — 22.00: „Hálhatatlan szerelmesek."

Kedd, szeptember 4.

Kossuth-rádió: 8.10: Népdalok. — 8.40: Ifjúsági kórusok. — 9.00: Uttörő-híradó. — 9.20: Gyöngyvirágtól lombhullásig. — 9.50: A Gyermekrádió műsora. — 10.10: Szimfonikus könnyű zene. — 11.00: Lányok, asszonyok... — 11.15: Jó munkáért szép muzsikát. — 11.45: Fiatal költők versei. — 12.10: Rigó József és zenekara játszik. — 13.15: Üzenetközvetítés az Országos Mezőgazdasági Kiállításról. — 13.30: Népzene. — 14.15: Fiatalok Zenei Ujsága. — 15.10: Kamarazene. — 15.40: Elbeszélés. — 16.02: A Gyermekrádió műsora. — 16.32: Fényszóró. — 16.40: Régi kórusmuzsika. — 17.10: Népszerű operettek. — 17.55: A lakásfronton. — 18.10: Szív küldi szívnek szívesen. — 19.00: Filmhíradó. — 19.30: Egy falu — egy nóta. — 20.20: Hanglemezek. — 21.10: Irók a mikrofon előtt: Kuczka Péter. — 21.20: A Magyar Rádió énekkarának hangversenye. — 21.50: Jegyezzék meg ezt a dalt...! — 22.15: Táncszenei csemegék. — 23.05: Bartók-est. — 0.10: Magyar nóták.

Petőfi-rádió: 14.00: Operettrészletek. — 14.45: Nemzetközi kérdések. — 15.00: Népek zenéje. — 15.45: Kováts Barna gitározik. — 16.00: Tudományos lapok szemléje. — 16.10: Magyar fúvószenekarok műsoraiból. — 16.30: Válaszolunk hallgatóinknak. — 16.45: Weiner Leó: g-moll vonóstrió. — 17.10: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 17.40: Magyar népi muzsika. — 18.00: A vándor. — 19.00: Ponchielli: Gioconda. Opera négy felvonásban. — Közben: 20.36: Tallózás a mezőgazdasági lapokban. — 22.07: Zenekari hangverseny.

Szerda, szeptember 5.

Kossuth-rádió: 8.10: Operarészletek. — 9.00: Örök szeptember. Elbeszélés. — 9.30: Lakatos Vince és zenekara játszik. — 10.10: A kisiskolások műsora. — 10.40: Pillantás a nagyvilágba. — 10.50: Dalok. — 11.10: Lengyel kórusok. — 11.30: A helység kalapácsa. — 12.10: Tánczene. — 13.15: Üzenetközvetítés az Országos Mezőgazdasági Kiállításról. — 13.30: Könnyű magyar muzsika. — 14.15: Kodály: A virágok vetélkedése. — 15.10: A Gyermekrádió műsora. — 15.35: Fiatalok sporthíradója. — 15.55: Délutáni hangverseny. — 16.45: Válaszolunk hallgatóinknak. — 17.10: Szív küldi szívnek szívesen. — 17.40: Városaink terveiből. — Debrecen. — 18.00: Mendelssohn szimfóniáiról. — 19.00: Szülők — nevelők — gyerekek! — 19.20: Jó munkáért — szép muzsikát! — 20.20: Lakatos Sándor és zenekara játszik. — 21.00: Barta Lajos szerzői estje. — 22.15: Tíz perc külpolitika. — 22.25: Fiatal művészek hangversenye. — 23.40: Bemutatjuk Eartha Kitt néger énekesnőt. — 0.10: Virágénekek.

Petőfi-rádió: 14.00: Operáriák. — 14.15: Uttörő-híradó. — 14.35: Operettrészletek. — 15.10: Előadás Zrínyi Miklósról, a szigetvári hősről. — 15.30: Francia népdalok. — 16.00: Megyei tudósítóink jelentik. — 16.10: Ajándékhangverseny. — 17.10: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 17.40: Filmzene. — 18.10: A Gyermekrádió műsora. — 18.30: A Rádió szabadegyeteme. — 19.00: Kamarazene. — 19.35: Gdanski téghák. — 19.40: Orosz nyelvtanfolyam haladóknak. — 20.00: Fényes Szabolcs: Poljuska — szvit. — 20.20: Sporthíradó. — 20.40: Melis György énekel. — 21.00: Tudományos lapok szemléje. — 21.10: Tánczene. — 21.50: Riportműsor. — 22.00: Magyar népdalok. — 22.30: Esti muzsika.

Csütörtök, szeptember 6.

Kossuth-rádió: 8.10: Juhásznóták. — 8.40: Szimfonikus táncok. — 9.20: A Gyermekrádió műsora. — 9.40: A bolgár nép zenéje. — 10.10: A Rádió szabadegyeteme. — 10.40: Masopust Rezső hegedül. — 11.00: Válaszolunk hallgatóinknak. — 11.15: Fúvósindulók. — 11.29: A helység kalapácsa. — 12.10: A Textil Kisipari Szövetkezet központi énekkara énekel. — 12.30: Operarészletek. — 12.50: Részletek Mozart „Les petits riens" című balettjéből. — 13.15: Üzenetközvetítés az Országos Mezőgazdasági Kiállításról. — 13.30: Népdalcsokor. — 14.15: A Rádió Gyermekújság műsora a kisiskolásoknak. — 14.50: Uttörő-híradó. — 15.10: Mit olvassunk? — 15.30: Prokofjev: Szonáta. — 16.00: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 16.30: Szív küldi szívnek szívesen. — 17.10: Tánczene. — 17.40: Lorenc Kornélia énekel. — 18.00: „Az egymillió forintos számla." — 18.15: Népek dalai. — 18.51: Külpolitikai kérdésekre válaszolunk. — 19.01: A pirosruhás lány. — 22.15: Régi magyar népdalok. — 22.45: Fiatal jugoszláv költők. — 23.00: „A vízimanó." — 23.42: Éji zene. — 0.10: Verbunkosok.

Petőfi-rádió: 14.00: Operakettősök. — 14.30: Operettrészletek. — 15.10: Egy falu — egy nóta. — 15.40: Muzsikáló természet. — 16.00: Országszerte — megyeszerte. — 16.10: Ifjúsági műsor. — 16.50: Beethoven összes vonósnégyesei. — 17.40: Rácz Aladár Kossuth-díjas kiváló művész cimbalmozik. — 17.45: A pécsi hőerőmű. — 18.00: Romantikus szerzők műveiből. — 18.30: „A bolygók visszatérnek..." — 19.01: Filmzene. — 19.30: Lányok, asszonyok... — 19.45: Tánczene. — 20.40: Sporthíradó. — 22.00: Zenekari hangverseny.

Péntek, szeptember 7.

Kossuth-rádió: 8.10: Népdalok, csárdások. — 9.00: A tudós papagáj. — 9.10: Operarészletek. — 10.10: Óvodások műsora. — 10.40: Hangszerszólók. — 11.10: Lányok, asszonyok... — 11.25: Könnyű zene. — 12.10: Nyári Károly és zenekara játszik. — 13.15: Üzenetközvetítés az Országos Mezőgazdasági Kiállításról. — 13.30: Tánczene. — 14.15: Uttörő-híradó. — 14.35: Operarészletek. — 15.10: Elbeszélés. — 15.30: Könnyű zenekari muzsika. — 16.00: A Gyermekrádió műsora. — 16.40: Népdalok. — 17.10: Jó munkáért — szép muzsikát. — 18.00: Interpelláció. — 18.10: Miklós Kata énekel. — 18.20: Zenei élet Mátyás udvarában. — 18.50: Ifjú Figyelő. — 19.20: Tánczene. — 20.20: Klaszszikus operettek. — 20.50: Emberek között. — 21.00: Sporthíradó. — 21.20: A Magyar Rádió szimfonikus zenekarának nyilvános hangversenye. — 22.10: Tíz perc külpolitika. — 23.00: Csak rád gondolok. — 23.10: Híres prímások lemezeiből. — 23.40: Érzelmes percek. — 0.10: Tréfás népdalok.

Petőfi-rádió: 14.00: Szórakoztató zene. — 15.00: Zenekari hangverseny. — 16.00: Országszerte — megyeszerte. — 16.10: Operettrészletek. — 16.40: Orosz nyelvlecke kezdődnek. — 17.00: A Belügyminisztérium népi zenekara játszik. — 17.30: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 18.00: Beethoven: c-mol szonáta. — 18.30: Szocialista jogrendszerünk megszilárdulása. — 18.50: Részletek a Magyar Állami Népi Együttes ének- és zenekarának hangversenyéből. — 19.30: Válaszolunk hallgatóinknak. — 19.45: Szórakoztató zene. — 21.15: Az orvos beszél...: — 21.20: Az idegen föld. — 21.55: Tánczene.

Szombat, szeptember 8.

Kossuth-rádió: 8.10: Reggeli hangverseny. — 9.00: Kezdődik az élet. — 9.40: Operettkettősök. — 10.10: Olasz operákból. — 10.40: Bebe Gáspár Ernő és zenekara játszik. — 11.10: Mit olvassunk? — 11.25: A Zeneművészeti Főiskola hallgatóinak hangversenye. — 12.10: Mai operettekből. — 13.15: Üzenetközvetítés az Országos Mezőgazdasági Kiállításról. — 13.30: Művészlemezek. — 14.15: Szimfonikus könnyű zene. — 15.10: Fischer Annie zongorázik. — 15.46: Válaszolunk hallgatóinknak. — 16.00: Kórusaink életéből. — 16.20: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 17.15: Szív küldi szívnek szívesen. — 18.00: Riportműsor. — 18.15: A Fővárosi Népi Zenekar játszik. — 19.00: Magyar operákból. — 20.20: Sok hűhó valamiért. — 21.46: Sporthíradó. — 22.15: Tánc éjfélig. — 0.10: Népdalok.

Petőfi-rádió: 14.00: Yves Montand 3 chansont énekel. — 14.10: Az opera mindenkié. — 15.10: Fotóamatőrök öt perce. — 15.15: Népek dalai. — 16.00: Vidéki stúdiónk jelentkezik. — 16.10: Zenés hétvége. — 17.25: A 750 esztendős Drezda. — 17.45: „Lelkesedésből a jó reménységért!" — 18.20: Bolgár asszony. Elbeszélés. — 18.40: Táncene. — 19.20: Külpolitikai kalauz. — 19.30: Kamarazene. — 20.20: Magyar nóták, verbunkosok. — 20.45: Alkonyat felé. — 21.00: Képeslapokról képek nélkül. — 21.10: Orosz operákból. — 22.00: Zenekari hangverseny.

(A Magyar Rádió a műsorváltoztatás jogát fenntartja.)

BALATONMÁRIAFÜRDŐN vállalatoknak üdültetésre alkalmas villa jutányos áron eladó, beköltözhetőséggel. Telefon: 19-18. 884

BUTOROZOTT szoba két orvostanhallgató nőnek kiadó, ugyanott asztalitűzhely eladó, József Attila u. 36. 901

TIZEDESMÉRLEGET (10 mázsást) keres megvételre a pécsi szeszfőzde, Bálicsi út 6. Telefon: 49-00. 882

350—500 CM³-IG veszek négyütemű szóló, vagy oldalkocsis motorkerékpárt, lehet régi típusú üzemképtelen is. Értesítést ármegjelöléssel kérek, Tomin Vilmos Magyarbóly. 881

ZOMBOR utca 3. számú ház udvari része eladó, kisebb lakáscserével beköltözhető, ugyanitt egy gyermekjáróka eladó. 878

GYÖNGYFÁN a 26-os számú ház eladó. 877

GYAKORLOTT bérszámfejtőt és anyagkönyvelőt alkalmaz az Országos Villamostávvezeték Építési Vállalat, Pécs, Vasút utca 2. Telefon: 27-34. 867

ÚJTELEPÍTÉSŰ, beadásmentes (rizling, furmint, leányka) fajszőlő és házhely, kő, homok, mész helyszínen eladó. Szamárkúti autóbuszmegállónál.

TÖLTÖTOLLJAVÍTÁS, golyóstoll-töltés, Kossuth Lajos utca 36. szám, Zátonyi János. 869

FÉRFI és női segédmunkásokat állandó helybeli munkára alkalmazunk. Pécsi Építő- és Tatarozó Vállalat, Molotov utca 35. 927

SZÉPFEKVÉSŰ szőlő autóbusztól 10 percre, ugyanott diófurnéros zeneszekrény eladó. Kiskeresztr u. 15. 940

BÁRÁNY-TETŐN 500 négyszögöl szőlő eladó, Érdeklődni: Engels u. 19. 943

500-AS DKW oldalkocsival sürgősen eladó. Rákóczi út 10. 935

EGYÉVES fajtiszta cornwall kan eladó, Tettye u. 40. 930

150 cm³-es ZETKA motorkerékpár kifogástalan állapotban eladó, István u. 3. 925

PANNONIA motorkerékpár eladó Ófalun a tanítónál, Hidas mellett. 924

IDŐSEBB nő, vagy férfi gondozását vállalnám, lakás biztosítása ellenében. Szőlő utca 28. 923

NAGYBŐGŐ eladó, ugyanott szőnyeg javítást vállalok. Sallai utca 15. 922

KÉTSZEMÉLYES epedás rekamié, fotelokkal, székekkel új állapotban eladó, Rákóczi út 75, fsz. 1. 926

150 NÉGYSZÖGÖL telek, betonhídfej eladó. Érdeklődni: Szigetvár, Kossuth tér 4, emelet. 921

HASZNÁLT kádakat, boroshordókat, borászati eszközöket vásárol, elad: Gulyás, Perczel utca 27, Telefon: 28-63. 919

BEKÖLTÖZÉSSEL kertes családi ház eladó, Kertváros u. 20, Vajda. 918

JÓHANGÚ bécsi zongora sürgősen eladó. Batsányi u. 15. (Hadapródnál.) 917

KÉTSZOBÁS-ÖSSZKOMFORTOS lakást adok lakásunk átalakításának elvégzéséért. Építőrészleggel rendelkező vállalat előnyben. Érdeklődni: csütörtöktől 37-07 telefonon, este 6 után. 910

8—14 LÓERŐS benzinmotort bérelnék. Szentlőrinci Vegyesipari KTSz. 912

VASKÁLYHA; zománcozott tűzhely, konyhaszekrény, asztal, gyúrótábla, terítők, mosóteknő eladó, Deák u. 21. 913

BEKÖLTÖZHETŐ kétszoba-konyha, istálló, mellékhelyiségekből álló családi ház 1 570 négyszögöl területtel, részben szőlő, szántó, kert sürgősen eladó. Pécs, Nagypostavölgy 27. Theiszék, Transzformátor megálló. 947

FELSŐ-HAVI utca 42. számú ház eladó. 914

ELCSERÉLNÉM háromszoba-gázos-fürdőszobás lakásomat, kettő, vagy három szobásért. Telefon: 13-01, Sallai u. 41. 916

HÁLÓSZOBA-BÚTOR, fél háló is, konyhabútor, szezlon, rekamié, ágyak, székek, asztalok, nagyon olcsón eladók, részletre is. Aradi Vértanúk útja 32. 949

BEKÖLTÖZHETŐ háromszobás sertéstartásos családi ház 60 000-ért eladó. Nap u. 1/1. 948.

REKAMIÉKAT, fotelokat, székeket garanciával, pontos időre készítek és javítok. Budapest VIII., Bacsó Béla u. 9. Körút és Népszínház u. sarok. Kárpitos. 980

1 334 NÉGYSZÖGÖL gyümölcsös, amelyből szőlő 568 négyszögöl, lakóházzal, gazdasági épületekkel eladó. Basamalom dűlő 44. 1002

FULLADÁSMENTES liba-kacsa tömőtölcsért szállít 23 éve bevált minőségben, 44,— forintért, Szabó Károlyné, Budapest, VIII. Luther u. 4. 904

R 71/2 új BMW 750-es oldalkocsival eladó. Budapest, Szinnyei Merse u. 1. III. 5. 987

KÉTSZEMÉLYES rekamié eladó, Doktor Sándor utca 44. 1028

250-ES 500-as motorkerékpár eladó, Doktor Sándor utca 2. 1029

ELCSERÉLNÉM kettőszoba-hallos modern főbérleti lakásom hasonlóért, vagy nagyobbért. Telefon: 46-85. 1025

UJSZERŰ állapotban lévő 350 cm³-ES DKW eladó, Gyárváros, Pélmonostor utca 12. 1022

PÉCS, Mindszent utca 16. szám alatti családi ház azonnal beköltözhetően harmincötezerért eladó. Tudajdonos: Füg Tibor Szabadszentkirály. 1023

BEKÖLTÖZHETŐ új kertes családi ház, kétszoba-konyha, éléskamra, nyárikonyha, épített fáskamrával, sertésóllal, baromfiólial eladó. Pécs-Gyárváros, Remény u. 32. sz. 1020

KOMBINÁLTSZEKRÉNY, könyvszekrény, jégszekrény eladó. Kossuth Lajos u. 42. Asztalosműhelyben. 1021

BEKÖLTÖZHETŐ kétszobás, komfortos családi ház eladó, Szigeti u. 36. 951

JÓHANGÚ pianinót keresek bérbe. Ajánlatokat hétköznap 42-84 telefonra kérek. 937

KÉTSZOBA-KONYHÁS családi ház azonnal beköltözhetően eladó. Szent Vince u. 72. 934

ROSSZ nylon harisnyáját megveszem vagy átkötöm hátulvarrottra 45.— forintért. Kovácsné, János utca 11. 955

MODERN, új konyhabútor eladó, Bajcsy Zs. u. 7a. 966

BUDAPESTI egyszobás főbérleti lakásomat elcserélném pécsi kétszobásra, déli részen, Érdeklődés: telefon: 38-57. 956

ELEMNÉLKÜLI hallókészülék kapható. Nagyothallóknak kiválóan alkalmas. Jelentkezőknek kipróbálásra minden hétfőn és szerdán bemutatom. Tarnai, Budapest, József krt 75. I. 1.

EGY sötét hálószobabútor eladó, Honvéd u. 3. II. emelet 12. 957

573 négyszögöl szőlő gyümölcsös és 500 négyszögöl szőlő és gyümölcsös eladó. Érdeklődni a Fekete úti buszmegállónál. Wágner József. 1018

BEKÖLTÖZHETŐ ház, nagy gyümölcsös kerttel 28 000 forintért eladó. Pellérd, Dózsa György u. 13. sz. 958

ELADÓ 3 hl. donátusi bor. Attila u. 3. Merényi. 959

ELCSERÉLNÉM kétszoba-konyhás, éléskamrás, disznótartásos utcai lakásomat hasonlóért, disznótartás nélküli. Alsóbalokány u. 14. 960

PANNONIA motorkerékpár és 4 féles nyújtottsávos szőlő eladó. Nagyvárad u. 29. 961

ELADÓ modern Lloyd ebédlőbútor. Szent István-tér 9. udvarban, balra. 962

VADONATÚJ Izs (DKW) 350 cm³-es szóló motorkerékpár eladó. Pécs-Szabolcs, Bajtárs u. 12. Hegedűs. 963

MODERN új konyhabútor eladó, Perczel u. 27a. 964

FÉL HÁZ; kétszoba-előszoba; összkomfortos beköltözhető lakással eladó. Nagyvárad u. 7. 967

ÚJ konyhaberendezés, 7 darabból, eladó. Rákóczi út 13/b. (Alagsor.) 974

FÉRFI albérlő szobatársat keresek, hétfőtől. Rákóczi út 70, em. 970

EGY 10 HP 4 ütemű benzinmotor eladó. Rózsa Ferenc utca 23. Öry. 972

ELADÓ iskolahegedű kétnegyedes, négynegyedes mesterhegedű részletre. Bartók Béla utca 17. 973

FULLADÁSMENTES libatömőt 44,— Ft-ért, utánvéttel szállít Lind Dezső, Budapest, VIII. Lósy Imre u. 1. 983

Egy jókarban lévő 250 cm³-es motorkerékpár olcsón eladó. Dobó István u. 31. (Budai vámnál.) 1006

KÉTSZEMÉLYES, világítós, vitrines rekamié eladó. Erzsébet u. 19. 1007

KETTŐSZOBA-ÖSSZKOMFORTOS öröklakás cserével eladó. Érdeklődni: Bartók Béla u. 36. 1014

HAT darabból álló kertgarnitúra eladó, Bartók Béla u. 36. 1013

SZŐLŐ Deindoltetőn elköltözés miatt olcsón eladó. Bővebbet: Zsákné, Mária u. 12. 1014

PERZSASZŐNYEG eladó. Bartók Béla u. 11. délután 6—6 óráig. 1015

DIÓSZÍNRE fényezett hálószobabútor, kétszemélyes rekamié eladó. Rózsa Ferenc u. 2. 1011

KÉTSZEMÉLYES, modern, 140 cm széles rekamié eladó, Orsolya u. 10. 1012

VENNÉK 100—200 négyszögöl körüli parlagot, gyümölcsöst. Írásbeli ajánlatokat Márton u. 18. alá kérek. 1010

ROLLEIFLEX filmgátlós 3,5-ös Tessárral sürgősen eladó. Bővebbet Ujmeszes 15/4, Strigene, délután 6-tól.

WENSOVSZKY János szabómester értesíti kedves rendelőit, hogy lakását Szigeti út 23. szám alól Rákóczi út 39/c alá helyezte. (Villanyrendőrnél.) 1009

FIATAL orvos különbejáratú szobát keres lehetőleg a belvárosban. Címeket: „Lakás" jeligére Bőrklinika portájára, Attila u. 14. szám alá kérünk. 1004

ELADÓK: antik szekrények, fazsillár, ágy, varrógép, Geisler Éva u. 12. 974

ELADÓ kifogástalan állapotban 750 cm³-es BMW oldalkocsis motorkerékpár új gumikkal. Buzsáki Imre utca 10. (Újhegy.) 975

1 KAT. HOLD szántó és jégszekrény eladó. Felszabadulás út 71. 976

11x9 MÉTERES sátortető fanyaga eladó. Bor Márton, Pécsudvard. 988

EGY éves disznó továbbhízlalásra eladó. Sallai u. 34. 1000

EGY 18 hónapos tisztavérbeli tenyésztett vemhes berkshirei eladó. Kontra, Boda 104. 996

HAT család méh eladó. Érdeklődni: Alsóbánom, Löffer. 1001

1 000—2 000 FORINTOT haszonrészesedésre keresek. Szépíróné, Doktor Sándor u. 18., reggel 10-ig, és este 8-tól. 999

GYORS- és gépírás tanítását vállalom. József Attila u. 5. Telefon: 19-43. 997

KEVESET használt Mátra női kerékpár, asztalitűzhely eladó. Szabó, Hold u. 15. 989

VILÁGOS keményfa szobabútor és egy gyermekkocsi eladó. Tettye- u. 20. 955

JÓ állapotban lévő Puch 250 cm³-es motorkerékpár eladó. Megtekinthető hétköznap, Bem u. 22. Fényképész Szövetkezet. 994

ELCSERÉLNÉM kettőszobás, félkomfortos lakásomat háromszobásra, vagy kettőszobás összkomfortosra. Kassa u. 20., első ajtó. Délután 5—7-ig. 991

BEADÁSMENTES szőlő termésssel eladó. Magyarürög, Alsóhegy 46, Tolnai buszmegállótól 5 perc. Tulajdonos: Gizella u. 5. 992

MODERN, új konyhabútor olcsón eladó. Báthori u. 4. 993

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Dolgozók Pártja Baranya Megyei Bizottságának és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: FARKAS LÁSZLÓ
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 28. Tel.: 19-18.
Terjeszti: a Magyar Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés: postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj: 11.— Ft.
Pécsi Szikra Nyomda
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27
Nyomdaért felel: Melles Rezső

Kiárusítás miatt

rendkívül olcsón vásárolhat férfi, női és gyermek fehérneműt, leánykaruhát, női shortot, ágyneműt, férfi pizsamát, gyapju gyermekzoknit és egyéb ruházati cikkeket. Valamennyi minőségi kisipari munka. A kiárusítás szept. 15-ig tart.

HELYIIPARI VÁLLALATOK BOLTJA
Pécs, Kossuth Lajos és Nagy Flórián utca sarok

Azonnali belvételre keresünk szakmai gyakorlattal rendelkező

gépésztechnikust,
nagy gyakorlattal rendelkező
dieselmotor-szerelőt, hálózati villanyszerelőt, traktoros gépészeket

Jelentkezés személyesen, vagy levélben: Országos Állami Gazdaság, Kislippó. Utolsó posta Magyarbóly

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A BARANYA MEGYEI PÁRTBIZOTTSÁG ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIII. ÉVFOLYAM, 208. SZÁM ÁRA 50 FILLÉR KEDD, 1956 SZEPTEMBER 4

Közlemény a DISZ KV üléséről

A DISZ Központi Vezetősége augusztus 30-31-én ülést tartott. Megvitatta az intéző bizottság tájékoztatóját pártunk Központi Vezetőségének júliusi és a DISZ KV IV. ülése határozatainak végrehajtásával kapcsolatban. A Központi Vezetőség egységesen hitet tett a párt Központi Vezetőségének határozata mellett és megjelölte az ifjúsági szövetség feladatait: hogyan járuljon hozzá legeredményesebben a szocialista demokrácia fejlesztéséhez; második ötéves tervünk, a párt határozatainak mielőbbi megvalósításához.

Megvitatta továbbá a DISZ Központi Vezetőség kollektív munkájának javítására vonatkozó előterjesztést, valamint a VI. Világifjúsági Találkozó előkészítésével kapcsolatos beszámolót és javaslatokat.

A DISZ Központi Vezetősége a fenti napirendekben határozatokat hozott.

Előre a VI. Világifjúsági Találkozó sikeréért!

A DISZ Központi Vezetőségének határozata

1957. július 28 és augusztus 11 között rendezi meg a DIVSZ kezdeményezésére a VIT nemzetközi előkészítő bizottsága Moszkvában a „Békéért és a barátságért" jelszóval a VI. világifjúsági és diáktalálkozót. Az eddigi 5 világifjúsági találkozó, amelyeken a magyar ifjúság küldöttei is részt vettek, jelentős hozzájárulásnak bizonyult a béke és a barátság nagy ügyéhez.

A VI. VIT folytatója lesz azoknak az immár hagyományossá vált fesztiváloknak, ugyanakkor minden eddiginél szélesebbkörűnek és gazdagabbnak ígérkezik.

A moszkvai VIT különösen nagyjelentőségű, mert előkészületei olyan időszakban folynak, amikor a Szovjetunió következetes békepolitikája és a tömegek békeharcának eredményeképpen a nemzetközi életben bizonyos enyhülés következett be és a hidegháború erői lépésről-lépésre visszaszorulnak.

A moszkvai VIT-et olyan időszakban rendezik meg, amikor új lehetőségek adódnak a világ ifjúságának együtt működésére. A Világifjúsági Találkozót a különböző nézeteket valló nemzeti és nemzetközi szervezetek együtt készítik elő. Ott lesznek azoknak az országoknak küldöttei is, amelyek az elmúlt években, hónapokban szabadultak fel a gyarmati iga alól. A következő Világifjúsági Találkozó hatósugara minden eddiginél szélesebben terjed majd, s a legkülönbözőbb véleményű, pártállású fiatalok seregszemléje lesz a békéért, a további nemzetközi enyhülés kivívásáért. *(Folytatás a 2. oldalon)*

Fel Budapestre!

Nincs ennek az országnak olyan szeglete, ahonnan nem hozott volna levelet Kátolyba a posta, mikor hírt adtunk Kaszapovics András bőtermő kukoricájáról. Járás is bajosan akad, ahol nem ismernék akár írásból, akár személyesen Szabó Sándor bácsit, a negyedkilós kémesi citromok híres nevelőjét. Ez az újdonságok iránti csillapíthatatlan érdeklődés vérében lakozik minden valamirevaló gazdának. Nyitott szemmel járni az életben, felfigyelni minden hasznothajtóra, ha öt vármegyével odébb történik is — ez mozgatja a Kátolyba és Kémesbe címzett levelek feladóit. De a mezőgazdasági élet is gyorsvonatként száguld előbbre; ki is győzné újságolvasással, levélirogatással nyomon követni? Inkább olyan helyre kell elmenni, tapasztalatot szerezni, ahol egy helyen található minden lényeges, ahol léptennyomon újabb nagyszerű dologra bukkan a földművelő: fel Budapestre, az Országos Mezőgazdasági Kiállításra!

Az immár hagyományossá váló Országos Mezőgazdasági Kiállítások nemcsak látványosságnak elsőranguak, ahol mint egy „kis Magyarországban" minden együtt van, amelyet a mi szorgalmas és nagyon tehetséges parasztságunk az Alföld homokjából, a Dunántúl kövér szántóiból, a Hortobágy szikeséből, Badacsony hegyeiből fagy, aszály és jég ellenére kicsikart. Az Országos Mezőgazdasági Kiállítás elsősorban egy olyan színes képekkel megrajzolt tankönyv, amelyet ha első lapjától az utolsóig végiglapozunk, felér egy ezüstkalászos gazdai tanfolyammal. Kertész és lótenyésztő, méhész és gyümölcskertész, tyúkász és haltenyésztő, gépész és erdész tanulhatja, tekintheti itt meg a gazdálkodás új módjait és főleg azokat az útakat, amelyek a nagyüzem felé, a társasgazdálkodás felé vezetnek. És miután a parasztságnak lépést kell tartania a külföldi mezőgazdasággal is — a kiállítás látogatója a hazai termékek mellett megláthatja a szocialista tábor, de sok tőkés ország gépeit és technikáját is. Érdemes tehát rászánni magunkat a pesti útra. Aki egyszer ottjárt és alaposan körülnézett, az tudásban, tapasztalatban gazdagodva térhet vissza falujába.

Várja a baranyai gazdákat az Országos Mezőgazdasági Kiállítás sok csodája, de hívja hazánk szépséges fővárosa, Budapest is. Régen is szokásban volt, hogy ha előbb nem, de István napján felkeresték pesti ismerőseiket a vidékiek és az elcsépelt termés árából mindjárt be is vásároltak. A Mezőgazdasági Kiállítás féláru vasúti jegye még jobban előmozdítja, hogy a kellemeset kössük össze a hasznossal, a kiállítást a városnézéssel és az ismerősök felkeresésével. Akik már tavaly is végigjárták a kiállítás pavilonjait, azzal köszöntek el egymástól, hogy viszontlátásra Pesten, a következő kiállításon. Nos, a mezőgazdaság nagy seregszemléje már megnyitotta kapuit. Jöjjenek azok is, akik először utaznak fel, azok is, akik már tavaly megtekintették. Az idei kiállítás gazdagabb, színesebb a múlt évinél és ezernyi meglepetést tartogat mindannyiunk számára.

Fel Budapestre — az Országos Mezőgazdasági Kiállításra!

Új belépők a siklósi járásban

(Telefonjelentés)

A tagosítás megindulása óta újabb parasztcsaládok kérték felvételüket a siklósi járás termelőszövetkezeteibe. Beremenden Baumstark Györgyné, Petkó Bertalan és Petkó Bertalanné, Zsebe János, valamint Kordik Károly tízholdas gazda írta alá feleségével együtt a belépési nyilatkozatot.

A kémesi Uj Barázda Termelőszövetkezetbe Bagoly Józsefnét vették fel.

Példamutató gazdák

Kátoly községben a termelők példásan teljesítik beadási kötelezettségüket. A községben 27 kenyérgabonafelesleggel rendelkező termelő cséplőgéptől teljesítette szerződéses kötelezettségét is. Mufics Milán például — aki 304 kilogramm kenyérgabonára kötött szerződést — összesen 637 kiló kenyérgabonafelesleget szállított be a terményátvevőhelyre.

Vidáman ünnepeltek bányászaink

Vidám vasárnap köszöntött zenés ébresztővel a bányavidék dolgozóira. A pécsi bányákon, Komlón, Nagymányokon, Szászváron, Mázán, Hidason igazi ünnepi hangulatban kezdődött a VI. bányásznap. A feldíszített ünnepi emelvények körül, amelyeken az elnökség soraiban megjelentek a megyei pártbizottság, a helyi pártszervezetek, a tanácsok és a minisztérium küldöttei, a kora délelőtt is teljes hévvel tűző nap ellenére nagy számban gyűltek össze az ünneplő bányászok. — Taps köszöntötte a megdícsérteket és megjutalmazottakat, akik nemcsak az okleveleket és pénzzel bélelt borítékokat, hanem az ipar és mezőgazdaság dolgozóinak sokféle formában megnyilvánuló szeretetét és háláját is nyugtázhatták a több szénért vívott nehéz, de eredményes küzdelmükért.

Német versenytársaikkal töltötték a vasárnapot a komlói bányászok

A VI. magyar bányásznap reggelére megszépült Komló. A virágos parkokat, lakó- és középületeket mindenütt fellobogózták. Hatalmas feliratok hirdették, hogy Komló bányászai méltóképpen ünnepelnek: az első félévben szerzett 7 500 tonnás adósságukból július—augusztusban 6 152 tonnát letörlesztettek. Az utcákon, tereken díszes táblák ismertették azoknak fényképeit és neveit, akiknek legtöbb részük volt ebben a dicsőségben.

A bányásznapi díszünnepséget délelőtt a szabadtéri színpadon rendezték meg. Tíz órakor foglalta el helyét a díszelnökség, amelynek soraiban helyetfoglalt Gábri Mihály elvtárs, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének póttagja, Sziklai József elvtárs, a megyei pártbizottság titkára, Rudolf Helmer, az NDK magyarországi nagykövete, az NDK-ból a bányásznapi ünnepségre érkezett zwickaui Karl Marx Művek nyolctagú bányászküldöttsége, valamint a párt-, tanács és tömegszervezetek képviselői, a bányaüzemek vezetői és kiváló dolgozók.

A nagygyűlésen Havrán István elvtárs, az Országos Bányászati főfelügyelőség vezetője, a Bánya- és Energiaügyi Minisztérium képviselője mondott beszédet.

Utána Karl Heinz Probst, a német küldöttség vezetője, a Karl Marx Művek dolgozói nevében üdvözölte a komlói bányászokat, akikkel három év óta vannak nemzetközi munkaversenyben. További sikereket kívánt munkájukhoz, majd átnyújtotta az NDK Szénbányászati Minisztériuma és az NDK Szénbányászatipari Szakszervezete nevében több kiváló műszaki és fizikai dolgozónak a „kiváló bányász" címet és állami kitüntetéseket. Saját üzeme nevében ajándéktárgyakat adott át Komló párt-, szakszervezeti és műszaki vezetői részére.

Vizi László, a Komlói Szénbányászati Tröszt igazgatója tolmácsolta a komlói bányászok forró üdvözletét zwickaui versenytársaiknak. — Egyben ígéretet tett, hogy az Adenauer-kormánynak az egész német munkásosztályt sujtó cselekedetei ellen harcban egy emberként állnak ki német bányásztestvéreik mellett. Bejelentette, az év hátralévő hónapjaiban nemcsak fennálló nyolcszáz tonna adósságukat törlesztik le, hanem éves tervükön felül 2 500 tonna szenet termelnek. Ezután Vizi László kiosztotta a legjobb dolgozókat megillető kitüntetéseket.

A nagygyűlés után megtelt a szórakozóhelyek. A legtöbbet a második napja tartó — jól megrendezett — vidám vásár vonzotta, amely 20 millió forint értékű árucikket kínált a látogatóknak. Kívánsága szerint költhette el mindenki fizetését és a bányásznap alkalmával kiosztott tizenötmillió forint hűségjutalmat. A forgalom is azt bizonyította, jó vásár volt. A többi között kilencven motorkerékpár, hatvan mosógép, sok szép bútor talált gazdára.

Vidáman töltötték a napot a mágocsi, bikali és szentlászlói termelőszövetkezetek harminc-harminc tagú küldöttségei is, akiket a patronáló komlói üzemek láttak vendégül. Büszkén mutatták meg üzemeiket, továbbá a várost, amelyben az elmúlt hat év alatt két és félezer szép új otthon épült. — Megtekintették a hatodik bányásznapi ajándékot: a szép zeneiskolát, hangversenytermet, új általános iskolát s az újabb szép lakóházakat.

Délutántól változatos sportműsor zajlott le. Különösen nagy volt az érdeklődés a Zwickaui és Komlói Bányász labdarúgócsapatok mérkőzése iránt. Este a szabadtéri színpadon a Pécsi Nemzeti Színház művészei és legjobb helyi művészegyüttesek szerepeltek.

Vidáman, szórakozva ünnepeltek a pécsi bányászok

A pécsi bányavidéken — Szabolcson, Meszesen, Bányatelepen és Vasason — vidám zeneszó ébresztette az embereket a VI. bányásznap reggelén. Vasárnap délelőtt az aknákról és a lakótelepekről Pécsszabolcsra vonultak a bányászok családostól, ahol a központi ünnepségeket rendezték. Résztvett a bányászok ünnepén Farkas László elvtárs, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének tagja, a megyei pártbizottság első titkára és Katona Lajos elvtárs, a megyei párt-végrehajtó bizottság tagja, a megyei tanács elnöke is.

A pécsszabolcsi Puskin Művelődési Otthon szabadtéri színpadán vasárnap délelőtt bányász nagygyűlést rendeztek, amelyen Kocsis Lajos elvtárs, a bánya- és energiaügyi miniszter első helyettese köszöntötte a Munka Vörös Zászló Érdemrenddel kitüntetett Pécsi Szénbányászati Tröszt dolgozóit. Megköszönte a pécsi bányászoknak, hogy augusztusi tervüket túlteljesítve, ebben az évben már 6 350 tonna terven felül kitermelt feketeszenet adtak az országnak. A miniszterhelyettes beszéde után Vereczkei Lajos elvtárs, a tröszt igazgatója átnyújtotta a kitüntetéseket a pécsi szénbányák legjobb fizikai és műszaki dolgozóinak. A VI. bányásznap alkalmából öten kaptak kormánykitüntetést és több száz dolgozó részesült egyéb kitüntetésben. Az ünnepségen résztvettek a pécsi bányászok által patronált baranyai termelőszövetkezetek küldöttségei is. A falu dolgozóinak nevében a hímesházai Győzelem Tsz vezetői — a munkás-paraszt szövetség jelképéül — idei lisztből sütött fehér cipót adtak át a bányászoknak.

Délután a jól végzett munka tudatával vidáman szórakoztak a pécsi bányászok és családtagjaik. A vendéglátó vállalatok a bányatelepeken lacikonyhákat, cukrászdákat és italsátrakat állítottak fel, ahol tizenegy féle ételt, tízezer cukrászsüteményt, többmázsa fagylaltot és 72 hektoliter jó minőségű bort árusítottak. — Több ezer bányász kereste fel vasárnap a vidám vásárt is, ahol mintegy 30 millió forint értékű árut kínált eladásra a kereskedelem. S nem volt hiány a vásárlókban. A VI. bányásznap alkalmával ugyanis tizenegy és fél millió forint hűségjutalmat és több száz ezer forint értékű egyéb jutalmat osztottak ki a pécsi bányászok között. A kétnapos vidám vásáron többek között nagymennyiségű ruházati cikk — valamint ötvenhat mosógép, nyolcvanhét motorkerékpár, huszonöt rádió és ötven tűzhely kelt el.

A pécsszabolcsi Bányász Művelődési Otthonban ez idő alatt képzőművészeti-, kézimunka-, fotó- és újítókiállítás, valamint könyvvásár volt, és a sportpályákon különféle versenyek és sportbemutatók zajlottak le. Este a szabadtéri színpadon a bányász- és a honvédzenekaron kívül fellépett a Pécsi Népi Együttes is. Majd vidám bányász-bál kezdődött és tartott kivilágos-kivirradtig.

Kitüntetett bányászok

PÉCSI SZÉNBÁNYÁSZATI TRÖSZT:

Munka Vörös Zászló Érdemrend:

Vándor Ferenc, a vasasi Petőfi-akna üzemvezetője.

Szocialista Munkáért Érdemérem:

Schaucker József II. vájár, István-akna.

Munka Érdemérem:

Cserkuti János, az újhegyi üzem esztergályosa, Herfurt Ernő, az újhegyi szénosztályozó főmérnöke, Krisztián Béla, a tröszt beruházási osztályvezetője.

A Bányászat Kiváló Dolgozója kitüntetést 31-en, a Szakma Kiváló Dolgozója kitüntetés első fokozatát 21-en, a második fokozatát 17-en, Kiváló Dolgozó kitüntetést 100-an és a Bányász Szolgálati Érdemérem kitüntetést pedig 793-an kapták meg.

KOMLÓI SZÉNBÁNYÁSZATI TRÖSZT:

Munka Érdemrend:

Garamvölgyi János, tröszt termelési o. v.

Szocialista Munkáért Érdemérem:

Benkő Antal a tröszt mérnökségének vezetője, Bóday Gábor főmérnök, Kovács Lajos bányamester, Béta-akna, Litz József vájár, Kossuth-bánya, Szili József s. aknász, Béta-akna, Tillmann József vájár, III-as akna.

Munka Érdemérem:

Benes Róbert a szénelőkészítő üzemvezetője, Bernhardt Gyula tröszt személyzeti o. v., Czahetz Márton vájár, Kossuth-bánya, Dudweiler János, vájár, Anna-akna, Kollár László vájár Anna-akna, Kollár József vájár Anna-akna, Kópacz István felvigyázó, szénelőkészítőüzem, Krakkó Sándor vájár Anna-akna, Madács István csillés Kossuth-bánya, Scheffer József lakatos Kossuth-bánya, Szedlár Ferenc vájár Kossuth-bánya, Tillmann József vájár III-as akna, Wáger János vájár Béta-akna.

A Bányászat Kiváló Dolgozója kitüntetést 30-an, a Szakma Kiváló Dolgozója kitüntetést 21-en, Kiváló Bányász kitüntetést pedig 19-en kaptak. Ezen kívül többszázan részesültek a Bányász Szolgálati Érdemérem kitüntetésben.

STARK LÁSZLÓ
mozdonyvezető, III-as akna
A Bányászat Kiváló Dolgozója

WEIBL FERENC
frontmester, Vasas, Bányász
Szolgálati Érdemérem

ELTER LŐRINC
vájár, Vasas, Bányász
Szolgálati Érdemérem

MÜLLER ANDRÁS
művezető, Komló, Karbantartó Üzem, A Bányászat Kiváló Dolgozója

TUMA KÁROLY
párttitkár, Kossuth-bánya gépjavító üzem, A Bányászat Kiváló Dolgozója

Előre a VI. Világifjúsági Találkozó sikeréért!

(Folytatás az 1. oldalról)

A moszkvai VIT jelentőségét fokozza, hogy színhelye a kommunizmust építő Szovjetunió fővárosa lesz. Ez alkalmat és módot ad a világ ifjúságának arra, hogy megismerkedjék a szovjet nép békés alkotómunkájával, a szovjet ifjúsággal, a szovjet tudomány és technika kiemelkedő vívmányaival.

A világ ifjúsága máris megkezdte előkészületeit a VI. Világifjúsági Találkozóra. A DISZ Központi Vezetőségének az a véleménye, hogy a magyar ifjúságnak, a DISZ-szervezeteknek méltóképpen ki kell venniök részüket ebből a nagy nemzetközi megmozdulásból.

II.

A VIT-re készülés adja az elkövetkező időszakban a magyar ifjúság társadalmi tevékenységének, a DISZ-szervezetek munkájának keretét. Ez a felkészülés mindenekelőtt akkor lesz sikeres, ha ifjúságunk mindent elkövet a béke és a szocializmus magyarországi arcvonalának megerősítéséért, tehát azoknak a határozatoknak végrehajtásáért, amelyeket pártunk Központi Vezetőségének júliusi, történelmi ülése hozott. A Világifjúsági Találkozók nagy lehetőségekkel szolgálnak arra, hogy javítsuk és kiszélesítsük az ifjúság körében végzett nevelőmunkát. Ennek a tömegmunkának elő kell segítenie a magyar ifjúság hazafias és internacionalista nevelését, a Szovjetunió sokoldalú ismertetését és népszerűsítését. Ifjúságunkban erősíteni kell a más országokbeli fiatalok iránti barátságot, meg kell ismertetni életükkel és munkájukkal.

A Központi Vezetőség javasolja az alapszervezeteknek, hogy alakítsanak ki maguknak gazdag és sokoldalú egyéves programot, amely meghatározza a VIT-re való felkészülésüket. Foglalják tervbe, hogy mit szándékoznak tenni a fiatalok érdekeinek védelme, termelőmunkájuk, tanulmányaik segítése, szabadidejük, művelődésük megszervezése érdekében — tehát hogyan akarják tartalmasabbá tenni alapszervezetük életét. E program végrehajtása közben válik majd el az is, ami természetesen tíz- és százezreket foglalkoztat: kik lesznek az arra érdemesek, hogy küldöttként képviseljék ifjúságunkat a moszkvai VIT-en.

A Központi Vezetőség helyesnek tartja, hogy az alapszervezetek versenyezzenek egymással, s a legjobbak kapják meg a küldöttek megválasztásának jogát.

Mit tart szükségesnek e nemes vetélkedésben a Központi Vezetőség?

1. Folytassák és virágoztassák fel méginkább a DISZ különböző termelési mozgalmait, amelyek népgazdaságunk legfontosabb területein nyújtanak segítséget ötéves tervünk valóraváltásához, kezdeményezzék „VIT-műszakok" tartását.

2. Kapcsolódjanak be a megyei kulturális seregszemlékbe és sportversenyekbe. Vonják be a VIT-re készülés nagy tömegmozgalmába a sportkörökben, kulturális csoportokban tömörülő fiatalokat és ahol nincsenek kulturális csoportok, vagy sportcsapatok, de lehetőség van alakításukra, hozzák létre ezeket. Szervezzenek klubműsorokat, film és irodalmi ankétokat, vitákat. Dolgozzanak azon, hogy minél több fiatal kapcsolódjék be a József Attila olvasómozgalomba, minél több fiatal szerezze meg az MHK jelvényt.

3. A VIT-re való felkészülést szolgálják DISZ-szervezeteink, ha méltóan megünneplik a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulóját (november 7.); a Világifjúsági Napot (november 10.); a Magyar-Szovjet Barátság Hónapját; felszabadulásunk 12. évfordulóját (április 4.); a DISZ megalakulásának évfordulóját (június 17.).

4. Tartsanak alapszervezeteink előadásokat, estéket, beszélgetéseket Moszkváról, a Szovjetunióról, a VIT-ek történetéről, a külföldi ifjúság életéről és békeharcáról, valamint azokról a fontos belpolitikai, gazdasági és kulturális kérdésekről, amelyek az ifjúságot érdeklik és foglalkoztatják. Válasszanak elsősorban azok közül előadókat, akik a Szovjetunióban jártak, vagy ott tanultak, akiknek személyes élményeik és tapasztalataik vannak a Világifjúsági Találkozókról, a külföldi országokból. Kérjék fel előadások, beszélgetések megtartására a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség budapesti központjában dolgozó külföldi munkatársakat. Rendezzenek kis kiállításokat. Tartsanak — külön kis nyelvkönyv alapján — orosz nyelvtanfolyamokat.

5. Vegyen részt az alapszervezet minél több tagja a VIT tanfolyamokon, amelyeken olyan témákról beszélgethetnek el a fiatalok, mint a VIT-ek története, a külföldi fiatalok élete és a következő VIT vendéglátó országa, a Szovjetunió.

6. Ismerjék meg az alapszervezet tagjai hazánkat, múltját, jelenét és jövőjét, hiszen csak így ismertethetjük meg országunkat külföldi barátainkkal is. Ezért helyes, ha a következő időszakban új lendületet nyer az „Ismerd meg hazádat" mozgalom.

7. Teremtsenek alapszervezeteink személyes és levelező kapcsolatokat a környező országok fiataljaival, elsősorban a szovjet ifjúsággal. A lányok — ahogy Győr megyében ezt már elkezdték — VIT szálókat készíthetnek, amelyeket ünnepélyesen avatnak fel és esetleg kiküldenek Moszkvába valamelyik ország fiataljainak.

Ezek a javaslatok természetesen csak keretét képezhetik a gazdag munkaprogramnak. Az alapszervezetek minden tagja járuljon hozzá ötleteivel, kezdeményezéseivel, hogy a VIT-re való felkészülés még színesebb, érdekesebb legyen.

Minden fiatal, aki szeretne eljutni a nagy találkozóra, gondoljon arra, hogy ezt a lehetőséget az előkészületekben végzett jó munkájával biztosíthatja magának.

Az a fiatal választható VIT küldöttnek, aki példamutató a termelőmunkában, vagy a tanulásban, diszciplínához méltó magatartást tanúsít magánéletében is, tevékenyen részt vesz az alapszervezet VIT rendezvényein; elvégzi a VIT tanfolyamot; résztvesz valamilyen nyelvtanfolyamon és bizonyos eredményeket ér el hazánk tájainak, gazdaságának megismerésében.

III.

A Központi Vezetőség kötelezi a DISZ-bizottságokat, hogy:

1. Hirdessék meg és értékeljék, jutalmazzák rendszeresen a DISZ alapszervezetek versenyét, amely a küldöttválasztás jogáért folyik. Találják meg azt a legmegfelelőbb formát, akár pontversenyt, akár mást, amely biztosítja a versenyszerűséget és az igazságos elbírálást.

2. Rendezzenek megyei kulturális seregszemléket és sportversenyeket. A kulturális seregszemlék megrendezésénél törekedjenek arra, hogy ne a régi, megszokott kulturális versenyek legyenek, hanem nagy szerepet kapjon az alapszervezetek önálló kulturális tevékenységének kifejlesztése, az ifjúsági találkozókhoz kapcsolódó kulturális programok megszervezése.

3. Szervezzenek ifjúsági találkozókat, határtalálkozókat, kelyi, üzemi, községi, kerületi, körzeti, járási, megyei fesztiválokat. Ezek során tartsák meg a különböző szakmákban dolgozó fiatalok konferenciáit.

4. A Világifjúsági Találkozó időpontjában szervezzenek a megyékben és a járásokban a VIT eseményeihez hasonló megmozdulásokat, például a fiatal lányok napját, sportnapot, stb.

5. A Központi Vezetőség felhívja a megyei, városi, járási, kerületi DISZ bizottságok figyelmét, hogy ebben a munkában a IV. plénum határozatainak következetes végrehajtását tartsák szem előtt.

A VIT-re készülés nagy munkája kiváló lehetőségeket ad arra, hogy megjavítsuk a bizottságok vezetési stílusát, tartalmasabbá tegyük az alapszervezetek életét, fejlesszük öntevékenységüket, tehát előbbre haladjunk azoknak a céloknak a valóraváltásában, amelyeket a Központi Vezetőségünk IV. plénuma határozott meg.

A DISZ Központi Vezetősége úgy véli, hogy 1957 tavaszán helyes megtartani a magyar ifjúság nagy nemzeti találkozóját, amely betetőzése lenne a felkészülésnek, a Világifjúsági Találkozóra. Szükségesnek tartja azt is, hogy az állami, népművelési szervekkel együtt meghirdesse a fiatal alkotó- és előadóművészek VIT-pályázatait és versenyeit, amelyeknek győztesei képviselik majd művészifjúságunkat a fesztiválon.

A DISZ Központi Vezetősége azon a véleményen van, hogy a moszkvai Világifjúsági Találkozót az egész magyar ifjúság ügyévé kell tennünk, s ebben segítséget kér az egész magyar társadalomtól.

Kérjük a Hazafias Népfrontot, a szakszervezeteket, a Magyar-Szovjet Társaságot, az összes tömegszervezeteket, kulturális és sportszervezeteket, a kulturális és sportmunkásokat, tudósainkat, művészeinket, pedagógusainkat, értelmiségünket, hogy álljanak a DISZ, az ifjúság mellett, támogassák a VIT-et előkészítő munkájában. Ezzel is gyakorlattá válnak az MDP Központi Vezetősége 1955. májusi határozatának megállapításai, hogy az ifjúság szocialista szellemű nevelése közös, nagy társadalmi ügy.

*

Millió és millió fiatal készül ezekben a hónapokban arra, hogy 1957 nyarát az ifjúság barátságának emlékezetes ünnepévé tegye. Magyar ifjak és lányok! A DISZ Központi Vezetősége hív benneteket, legyetek lelkes harcosai e nagyszerű ifjú seregnek, a VI. VIT ügyének!

Köszöntsük új sikerekkel, új eredményekkel a Világifjúsági Találkozót!

Dolgozó Ifjúság Szövetsége Központi Vezetősége

Kairó továbbra is az érdeklődés homlokterében

Nasszer rádiónyilatkozata

Kairó (MTI) A Menzies vezette küldöttséggel folytatandó megbeszéléseim vitajellegűek lesznek, nem pedig tárgyalások — jelentette ki vasárnap este Nasszer elnök a National Broadcasting Comp-nak adott televíziós interjújában.

Hangoztatta, „még mindig érvényes az a javaslata, hogy az 1888-as megállapodás alapján tárgyaljanak új egyezményről a hajózási szabadság biztosítása érdekében", de hangsúlyozta, hogy a csatorna működésének ellenőrzésére vonatkozóan vissza fog utasítani minden kompromisszumot és ismét kifejezésre juttatta Egyiptom szuverenitását a viziút fölött.

Az egyiptomi elnök arra a kérdésre válaszolva, hogy miként magyarázza Eisenhower elnök legutóbbi nyilatkozatát a szuezi-kérdésről, kijelentette, hogy a „nyilatkozatot nagy megelégedéssel" fogadta.

„Nagy megnyugvásomra szolgál — mondotta — az a tény, hogy az Egyesült Államok elnöke elismerte: a csatorna Egyiptomhoz tartozik és hogy a tulajdonképpeni probléma a hajózás szabadságának ügye".

Ami az „angol kémek" dolgát illeti, Nasszer elnök kijelentette, hogy a vádlottak hat hónappal ezelőtt, amikor még az angol erők tartották megszállva a csatorna övezetét, katonai értesüléseket szereztek. Nincs miért nyugtalankodni, — mondotta Nasszer, — de a jelenlegi körülmények között az ügy komoly.

Az egyiptomi nemzeti felszabadító hadsereg főparancsnokának nyilatkozata

Párizs (MTI) Kamal Eddin Husszein, az egyiptomi nemzeti felszabadító hadsereg főparancsnoka a következő nyilatkozatot tette az egyiptomi rádiónak, a francia-angol katonai előkészületekről:

„Az arab népek arra készülődnek, hogy segítségére siessenek Egyiptomnak, ha az országot az angol és francia hadsereg megtámadja. A legutóbbi napokban többezer levelet és táviratot kaptunk olyan személyektől vagy csoportoktól, akik, s amelyek be akarnak lépni a felszabadító hadseregbe. A volt afgán király is közöttük van."

„Létrehoztunk külön szudáni, görög és több ehhez hasonló egységet, amelyek lehetővé teszik, hogy az Egyiptomban élő kisebbségek védelmezhessék második hazájukat. A felszabadító hadsereg reguláris hadsereghez hasonló fegyverekkel van felszerelve és szükség esetén teljesíteni fogja kötelességét" — mondotta Kamal Eddin Husszein.

Abdel Hakim Amer tábornok nyilatkozata az egyiptomi fegyveres erők helyzetéről

Kairó (MTI) Abdel Hakim Amer tábornok, az egyiptomi fegyveres erők főparancsnoka hivatalos nyilatkozatot tett az Al Ahbar című lapnak Egyiptom katonai helyzetéről — jelenti az AFP. A tábornok kijelentette, hogy „Egyiptom népéhez és az egész arab világhoz akar szólni, hogy meg ismertesse velük az alábbi tényeket:

Az egyiptomi haderő kész szembenézni minden eshetőséggel, maradéktalan az egyiptomi fegyveres erők mozgósítása. Minden szempontból kielégítő a fegyverekkel való ellátás.

Amer tábornok a továbbiakban leszögezte: „Tudjuk, hogy valamennyi arab nép velünk van: ezekre a szövetségesekre számíthatunk. Mellettünk van ezenkívül a világ mindazon népeinek erkölcsi támogatása, amelyek helyeslik ügyünket".

„Kijelenthetem, hogy készen állunk. Biztosíthatom Önöket, hogy nem fog bennünket meglepetés érni. Biztosítékot adhatok afelől is, hogy az ellenünk irányuló háború nem lenne szórakozás azok számára, akik ma erről ábrándoznak és beszélnek".

Menzies nyilatkozata

Kairó (MTI) Az AFP jelentése szerint Menzies ausztráliai miniszterelnök, a „szuezi bizottság" elnöke nyilatkozott a kairói repülőtérre érkezésekor a sajtónak: „Úgy vélem, hogy egy héten belül befejezzük munkálatainkat" — mondotta.

Az egyiptomi államfő Abdel Hattah el Bindari tábornokot, Kairó kormányzóját bízta meg Menzies fogadtatásával. „Nasszer elnök nevében üdvözlöm Önt és tolmácsolom az elnöknek azt a reményét, hogy egyiptomi tartózkodása kellemes lesz" — mondotta üdvözlő szavaiban a kormányzó.

A miniszterelnöki palotában zajlottak le annak a „kairoi értekezletnek" első hivatalos ceremóniái, amelyre az ötös bizottság megérkezése után kerül sor. Robert Menzies és a bizottságban levő többi Kairóba érkezett kollega beírta nevét Nasszer elnök vendégkönyvébe.

Megnyílt a kairói értekezlet

Kairó (MTI) Az AFP jelenti, hogy a szuezi bizottság öt tagja egy-egy munkatárs kíséretében hétfőn délelőtt az elnöki palotába érkezett a Nasszer elnökkel a szuezi kérdésről folytatandó megbeszélésre. A bizottság tagjait az elnök fogadta.

Egyiptomi részről a hétfő délelőtti protokoláris jellegű megnyitó ülésen Nasszer elnök, Favzi külügyminiszter és Ali Szabri Nasszer elnök kabinet irodájának főnöke vett részt.

A tárgyaló felek zárt ajtók mögött folytatták tanácskozásaikat.

Robert Menzies ausztráliai miniszterelnök a szuezi bizottság első ülése után kijelentette. „A küldöttség találkozott Nasszer elnökkel, aki mellett Favzi és Szabri is részt vett az ülésen. A tanácskozás eljárási kérdésekre vonatkozott. Ugy határoztunk; amint lehetséges, ismét összeülünk. Az elnök közölte velünk, hogy kész még hétfőn este találkozni velünk és így megbeszéléseinket tizenhét órakor kezdjük meg. Nem várható, hogy naponta közleményeket adjunk ki. A tanácskozások őszinte és bizalmas légkörben folynak majd. A hétfő délelőtti első találkozásunkat a szívélyesség szelleme hatotta át. A Dulles-tervet átnyújtottuk Nasszer elnöknek".

OTHELLO

Lehet-e, szabad-e színdarabból filmet készíteni, az ma már eldöntött kérdés. A kételkedőket is meggyőzhetik most a nézők, akiknek egyrésze keveset vagy semmit sem tudott Shakespeare-ről, az izgalmasnak ígérkező téma becsalta őket a moziba, és kifelé menet átszellemült arccal, hallgatagon lépkedve érlelik magukban a vágyat: megismerni ezt az írót, újra átélni, olvasva vagy színpadon látva a velencei mór tragikus történetét.

Színpad és film azonban két különböző műfaj. A drámát filmre átmásolni nem lehet. Újraköltení és amellett hűnek maradni az eredetihez: ez a nagy feladat. Másszóval új eszközökkel, új formában megőrizni, kibontani a mű lelkét. Láthattunk a közelmultban szovjet színdarabfilmeket, Goldoni, Lope de Vega darabjaiból: nem sikerültek. Egy színhelyen, jelenetről jelenetre követték a drámát, és közben elpárolgott az alkotók kezéből az a nehezen megfogható valami, ami ezeket a műveket századokon át éltette.

Az Othello esetében azonban az alkotókhoz társszerzőnek szegődött maga a négyszáz éve halott mester. Goldoni, Lope de Vega egyarcú, csak egy speciális drámai formában élő figuráival szemben a shakespeare-i tragédia bonyolult, minden oldalról körüljárható emberei könnyen léptek át a film kötetlen birodalmába; a már magukban is filmszerű, csapongó díszletváltozások pedig szárnyakat adtak a filmrendező komponáló fantáziájának. Az anyag óriási lehetőségeket kínált; Jutkevics, Romm, és Andrikanisz operatőr pedig fel tudtak emelkedni ezekhez a lehetőségekhez. Így született meg az Othello, méltó versenytársa a nagy angol Shakespeare-filmeknek, s ezt a rangot nyugtázta a cannes-i elismerés is.

Az Othello című filmben megvan, sértetlenül, az Othello című dráma lelke. Megvan először is magában a környezetben. A velencei és ciprusi képek, tájak, az emberek öltözködése, mozgása, egész habitusa stílusos, korhű, és ami a fő: Shakespeare-i. És nemcsak ott, ahol a szerző utasításait követhetik: az alkotók továbbléptek ezeken a nyomokon. Mielőtt még a film címét, szereplőit olvashatnók, már belesodorják a közönséget a mű áramába: megelevenedik Othello drámai elbeszélése a szenátus előtt, melynek szuggesztívitása színpadon csak a színész nyelvi eszközeire van bízva; a film játszik ezzel az anyaggal, és ezekből a nagyszerű képekből rögtön megismerjük magát a hőst, multját, jellemét, sőt, Othello és Desdemona szerelmének sorsszerű, de indulásakor csak boldogságot ígérő kifejlődését is. A tájak, a kert, a termek végig együtt játszanak a szereplőkkel; a komor falak fénnyel telnek meg, mikor az ifjú házaspár szerelmét keretezik; majd vésztjósló, szinte középkori háttért adnak Jago démoni monológjainak.

A tragédia kibontásában a film alkotói meg tudták őrizni az Othello nagy kettős varázsát: meg tudták mutatni a tragédia szükségszerűségét, elkerülhetetlenségét — emlékezzünk csak a kitűnő hálójelenetre; — s ugyanakkor ébrentartják a néző tiltakozását, reményét: nem lehet, hogy a gonoszság, a sötétség maga alá tudja gyűrni a tisztaságot. És a film stílusosan, igazán tudta végül kielégíteni ezt a reményt is, választ adva a Shakespeare-i tragédiák optimizmusának ősi problémájára. A zárókép, a két szerelmes összesimuló holtteste a hajón, a film nyelvén bővíti ki a dráma záró akkordját: Othello bűnbánatát, s öngyilkosságát, mely végső soron az egyensúly helyreállít, a szerelem győzelmét jelenti. A szőke asszony s a fekete férfi kiterített holttestének, egybekeveredő hajuknak, megbékélt arcuknak tragikumát és ugyanakkor felemelő magasztosságát a mű emberi tartalma adja: ez a két halott győzött.

Szergej Bondarcsuk Othello megformálásával a világ filmművészetének élvonalába lépett. Alakítása mondhatni tökéletes; a film első harmadában a korosodó férfi szemérmessége mögött is ablakot tud nyitni szerelmének felmérhetetlen mélységeire; a továbbiakban pedig kórképszerű hűséggel tárja fel a belsejében dúló betegség társadalmi és lelki gyökereit, egész lefolyását. — Shakespeare-múzeumokba való dokumentum az ő alakítása. Desdemona szerepében Szkobceva ízléses, finom, hibát nem követ el (kivéve, hogy Cassioval szemben a nézőt is megtévesztő módon kacér; ez nyilván rendezői balfogás is), nagyságban azonban nem tud felérni partneréhez és az operatőr mulasztásából sokszor nem tud illúziót keltani. Nem Popov hibája, hogy Jagoban a néző nem ismeri fel a shakespeare-i embervilág egyik legklasszikusabb, leghíresebb tagját; a forgatókönyv egyetlen komoly hibája, hogy féltette Othellot és Desdemona szerepének súlyát Jago térhódításától, s ezért nem tárta fel mélyen, jól játszhatóan a nagy intrikus bonyolult, sokat vitatott lelki motiválását. Így Jago puszta eszközzé vált Othelló tragédiájában, s a kettejük közti nagy mérkőzést egyedül Othellonak kellett lejátszani, szerencsére Bondarcsuk ezt is győzte. Szosalszkij Cassio-ja hibátlan, jól megmunkált alakítás.

A szinkron ezúttal kitűnően sikerült; méltó a nagymultú magyar Shakespeare-kultuszhoz, és a pesti Nemzeti Színház emlékezetes előadásához. Ez elsősorban Bessenyei Ferencnek köszönhető, aki csodálatos alakítását puszta hangjával is fel tudta idézni. Szovjet és magyar alkotók maradandó győzelmet értek el a Shakespeare drámával vívott örök művészi küzdelemben.

Sz. Szántó Judit

Hat falun át...

HANGSZÓRÓ SZÓL a szászvári főtéren, emberek és kocsik állnak a kocsma előtt, katonák sietnek a trafikba, két asszony a trafóház árnyékába húzódva beszélget. Idebenn a tanácsirodán csend és kellemes hűvösség van. Félhomály borul a szobára, nem is nagyon látom Kutasi Bálint pártinstruktor arcvonásait, csak a haját, szőke és napszítta haját.

Személyi igazolványa szerint 30 éves, nőtlen, és Váralján, a Szászvárral szomszédos Tolna megyei faluban él özvegy édesanyjával. Az már nincs az igazolványban, hogy Kutasi Bálint körzetébe hat község tartozik s hogy élete igazában ebben a hat faluban, Magyaregregyen, Kárászon, Szászváron, Vékényben, Szalatnakon és Köblényben telik el. Édesanyja csak kora reggel és este láthatja, néha még akkor sem, mert kintreked valamelyik faluban.

Hat nap alatt

HAT „FALUJÁT" a hét hat napjában járja végig. Vagyis: általában mindennap másikba megy és mindenütt egy napot tölt. Elég keveset jár gyűlésekre és nem is szereti a felesleges ülésezdit, inkább az emberek között látni.

Felírtam, hol volt az utóbbi héten. Csak a legfontosabb látogatásokat említem meg: Kárászon tanácsokat kértek tőle a tagosításra vonatkozóan, Vékényben Ifj. Pál József hívta magához. Ifj. Pál Józsefnek néhány évvel ezelőtt elvették egyik szobáját és most visszakéri, mert kórházba megy, s egyedül maradó felesége valakit a lakásba szeretne fogadni, hogy a tizenöt hold megmunkálásában segédkezzék.... Szászváron a tsz párttitkára, Bakó Józsefné sopánkodott, hogy mészkemencéjük van, mészégető emberük viszont nincs mit is csináljanak?

„Érdekesek az emberek..."

Sok dolgot adnak a panaszok, hiszen a „menetrendszerinti" pártmunka mellett kell őket orvosolnia.

Vókó elvtárs egy alkalommal nagyon kedvetlenül fogadta, mert elvették a vadászpuskáját.

„Verekedni" kellett a puskáért, egyik hivatalból ki, a másikba meg be, addig amíg visszakerült a fegyver a gazdájához.

És mi történt? A vadászpuska a szögön lóg, pedig Vókó elvtárs hízóba fogott kacsáját elvitte a róka, a felesége meg mérgelődik. Ennyi baj egyszerre! Most már Kutasi elvtárs nógatja Vókó Jánost, hogy menjen lesre, de a párttitkár csak legyint: „Nem megyek! Nincs időm..."

Vókó elvtárs körzetének legjobb párttitkára lett az utóbbi hetekben. Pártszervezete pontosan megtartja a taggyűléseket, időben küldi a jegyzőkönyveket és a bélyegelszámolásokat is, nemrég tagjelöltet vett fel...

Hát ilyen különös történetek is megesnek miután egy panasz elintéződik és miután egy puska a szögre kerül. Így vélekedik erről Kutasi Bálint: „Ugye milyen érdekesek az emberek?" Valóban, érdekesek, de azért a rókáknak se ártana jól odasózni!...

Hétezer kilométer

Szalatnakon él özvegy Pál Árpádné. Idős asszony, férje után, aki 1919 óta volt katonája a munkásmozgalomnak, rendkívüli személyi nyugdíjat kap. Ő maga 1929 óta vesz részt a munkásmozgalomban.

Kutasi Bálint, ha Szalatnakon jár, mindig meglátogatja. (Nagyon megsértődne Pál néni, ha a vizit elmaradna!) A találkozás, szertartásosan mindig Pál néni kérdésével kezdődik: „Hogy vagyunk Kutasi elvtárs, hogy vagyunk? Bírja még?..."

Kiszámítottam, hogy a hat falu egyszeri meglátogatásával 110—120 kilométert kerékpározik hetente.

Hétezer kilométer több mint Budapest—Moszkva oda és vissza légvonalban. Ha egy versenykerékpáros ilyen távolságnak megfelelő hosszú útra indul, hírét keltik az újságokban vagy a rádióban. És ki hallott Kutasi Bálintról? Nagyon kevesen, hiszen Kutasi Bálint „csak" egy pártinstruktor, aki nem hírért, hanem „muszáj"-ból tesz meg ezerkilométereket.

Magyar László

Üdvözlet a Dunántúli Napló olvasóinak

A Dunántúli Napló kedves olvasóinak:

A barátság és a bensőséges összeköttetés a német és a magyar demokratikus köztársaság bányászai között lehetővé tette, hogy egy sportküldöttséggel Zwickauból Komlóra jöjjünk. A delegáció minden tagja nevében szívből üdvözlöm e lap minden olvasóját és köszönetet mondok a barátságos vendéglátásért. — Mindannyian nagyon örülünk annak, hogy barátoknál vagyunk vendégek. Olyan barátoknál, akik ugyanúgy, mint mi, teljes erővel, egy szebb életért, és a szocializmus felépítéséért dolgozunk. Ez az egységes cél közel visz minket egymáshoz. Még a határokon és a nyelvi nehézségeken is túl.

Ezt a barátságot jelképezi az is, hogy ezt az üdvözletet a Freie Presse helyettes szerkesztője, Siegfried Lugert elvtárs írta, midőn a Freie Presse nyomdájának igazgatója Erich Maichsner (és a német sportdelegáció minden tagja) ott áll a rotációsgép mellett, segít e cikk megjelenéséhez, és a Pécsi Szikra nyomda igazgatója, Melles Rezső elvtárs, szedte ki e cikket lapzárta után.

LAPZÁRTA:

Mezei bokréta

Mint frissen szedett virágokból kötött mezei bokréta — olyan ez a Plovdivi Népi együttes... Tagjai — fiatalok és korosak, férfiak és leányok — üdék, vidámak, kedvesek és — egyszerűek.

Olyan egyszerűek — és mégis olyan szépek!

Az együttes tagjai — ahogyan tolmácsuk elárulta — nagyobbrészt termelőszövetkezeti parasztok. Karnagyuk, koreografusuk, vezetőjük faluról-falura járva, népdalokat, szokásokat, táncokat gyűjtve „fedezte fel" őket, mint őstehetségeket, azaz mint a bolgár nép ősi dalainak, táncainak, szokásainak hűséges őreit, letéteményeseit. Így került az együtteshez az egyszerű földműves, a jóviális főkönyvelő, az idén végzett tanítónéni, aki mindössze tizenkilenc tavaszt számlál csak, és aki azon sopánkodik vasárnap óta, hogy náluk, Plovdivban megkezdődött az iskola, rajzanak a nebulók — és ő nincsen közöttük...

Mert a Plovdivi Népi Együttes: igazi hamisítatlan népi együttes. Tagjai kivétel nélkül úgy dolgoznak, mint a többi plovdivi és környéki polgár, de szabadidejükben összegyűlnek, tanulnak és tanítanak, szerepelnek, sőt, mint magyarországi szereplésük is tanusítja, országokat járó körútra is indulnak.

És mielőtt elindultak — mesélte Ember György, a rádió népszerű vasárnapi leveleinek írója, — ajándékot is készítettek a magyaroknak. Ugyan milyen ajándékot készíthetnek a dalosok, táncosok? Nyilvánvaló, hogy az ajándék csak magyar dal lehet.

Milyen különösen hangzott a bolgár szájakból: „szerelyóm", azaz szeretőm... De hiszen nem is a kiejtés a fontos, hanem az ajándék, a szív, a szándék.

Érthető hát, hogy a plovdiviak számait, a bokréta virágait örömmel, szeretettel fogadta a szabadtéri színpad nézőtere, sajnálatosan nem zsúfolt nézőtere... Pedig érdemes lett volna eljönni ide, jó lett volna, ha nemcsak 1500—1600 ember, hanem háromezer tért volna haza megvidámodott lélekkel, egy felejthetetlen este emlékeivel.

(AMI)

VITA

ERKÖLCS ÉS IFJÚSÁG

Ifjúságunk erkölcsi magatartásának a kérdése megérett arra, hogy ne csak orvosok, pedagógusok és gyermekbirák ügye legyen, hanem mindnyájunké, az egész társadalomé. A szörnyülködésnek egy-egy nyilvánosságra került kényes ügy nyomán támadt hullámgyűrűi még nem azt jelentik, hogy nyíltan és őszintén szembe mertünk nézni a problémával. Pedig erre van szükség. A kényes kérdés megszűnik kényes kérdés lenni, ha beszélünk róla, vitatkozunk fölötte — a megoldani akarás jószándékával és a cselekvés erejével.

Ezúton egyrészt azokra az okokra kívánok rámutatni, amelyek ilyen forró kérdéssé tették az ifjúság erkölcsi nevelésének ügyét, másrészt a probléma megoldásának néhány lehetőségére kívánom a figyelmet felhívni.

Történelmi szükségszerűség, hogy a polgári életforma felbomlásával a polgári erkölcs sok, örökérvényűnek hitt tézise idejétmúlttá válik. A porráomló hamis bálványok helyébe azonban mindezideig nem állítottunk a ma és a holnap társadalmi rendjének megfelelő igaz erkölcsi eszményeket. Sőt — mondjuk meg őszintén — hiányzik azoknak az erkölcsi normáknak elvi alátámasztása is, amelyek a szocialista ember erkölcsi magatartásának is alapját képezik. A „ne ölj, ne lopj, ne paráználkodj" törvénye ma is érvényes, csak indoklása más, mint a hitelvű világnézetnek. De vajon ez a másféle indoklás, a kommunista erkölcsre való deklaratív hivatkozás kielégíti-e, meggyőzi-e a mai fiatalságot?

A társadalmi változással együtt járt a polgári család válsága is. Nemcsak arról van szó, hogy eltűnt — igen helyesen — a polgári család kettős erkölcsisége (amit szabad a szülőnek, azt nem szabad a gyermeknek), hanem arról is, hogy a család eddigi kereteinek a fellazulásával gyengült annak nevelő ereje. A fáradt és ideges dolgozó édesanyának egyre kevesebb ideje van a gyermekeivel való foglalkozásra. De talán még ennél is szomorúbb a könnyelműen elvált szülők közt hánykolódó gyermeknek a sorsa. Ha a súlyos lakáshiányt, a családok zsúfoltságát is hozzávesszük, megértjük, miért látni manapság annyi utcán csavargó, kéregető, kétes hírű szórakozóhelyeken lebzselő fiatalt.

A szülők nevelő szerepének a csökkenésével megnőtt az iskola és más, nevelésre hivatott intézmény, szervezet jelentősége. Az iskolai tantervből azonban hiányzik egy, az erkölcsi nevelést szolgáló tantárgy, sőt az egyéb tárgyak ismeretanyaga ma sokkal kevésbé szolgálja az erkölcsi nevelést, mint szolgálta annakidején, amikor a kötelező hittan, lelkigyakorlat stb. egyébként is tömény adott egyfajta morális nevelést. Például a biológia tanításában (az egyébként helyes fejlődéselmélet bizonyítására) mintha kissé túlsokat beszéltünk volna az állat és ember közti rokonvonásokról, legalább is többet a különbségek, az ember erkölcsi magasabbrendűségének, a megmutatásánál. Alighanem a helyenként meggondolatlanul végrehajtott koedukálás hibáiból, a fiúk és leányok egymás iránti érdeklődésének korai felébresztéséből is le kell vonnunk a tanulságokat.

Melyek hát azok az utakmódok, amelyek segítségével hozzáláthatunk a fiatalság nemes erkölcsi arculatának a kialakításához?

1. Mindenekelőtt szükséges lenne szülők és nevelők kezébe adni egy, az ifjúság testi-lelki fejlődéséről szóló modern könyvet. Mindazok, akik neveléssel foglalkoznak, sóvárgva várják egy ilyen, kiváló gyermekorvosoktól és gyermekpszichológusoktól írt mű megjelenését. Az ifjúsági kiadóknak pedig a fiatalkorú olvasók jellemnevelését célzó könyvek megjelentetésére kellene több gondot fordítani. Nem holmi „szívképző" olvasmányokra gondolunk, hanem olyan pedagógiai tárgyú könyvekre, amelyek a fiatalokat a művelt, finom, udvarias, jellemes magatartásra nevelnék.

2. Fel kell ébredni a szülőkben és pedagógusokban a gyermek erkölcsi sorsa iránti felelősségnek. Nem sajnálhatják az időt a gyermekkel való foglalkozásra. És nem sajnálhatják a türelmet, a megértést, a szeretetet sem. És még egy: szülőknek, nevelőknek példaképnek, sőt — kimondom — eszményképnek kellene lenni a fiatalok előtt. A sportegyesületek edzői, a tánciskolák oktatói, az ifjúsági bálok rendezői gondolnak-e erre?

3. Az általános iskola felső osztályaiban és a középiskolákban szükséges lenne az erkölcstant (jellemtant) tantárgyként tanítani. Az osztályfőnöki órák csekély száma és más jellege nem elégítheti ki ezt az igényt. Pedig semmiféle vasgyűjtés és politikai tájékoztatás nem lehet ma fontosabb az erkölcsi nevelésnél. A DISZ-szervezet jelentősége különösen az iskolánkívüli fiatalok erkölcsi nevelésében nőtt meg. A DISZ nem jelenthet csak taggyűlést, bélyeget és Szabad Ifjúságkampányt, hanem olyan tekintélynek és erőnek kell lennie, amely a szülők megbecsülésére, a női szüzesség tiszteletére, a munka szeretetére, a hála és kötelesség érzésére neveli a fiatalokat.

Ez mindnyájunk ügye, közös ügy. Nem „kényes kérdés". Vajon ki nyugodhat bele, hogy még vannak fiatalok, akiknek a lányok — „csajok", s vannak leányok, akiknek férfieszménye — a jampec...

TÜSKÉS TIBOR
tanár.

Szerkesztőségünk vitára bocsátja Tüskés Tibor pedagógus sok érdekes megállapítást és javaslatot tartalmazó cikkét, amelynek minden pontjával ugyan nem ért egyet a szerkesztőség, annál is inkább, mert ifjúságunk erkölcsi nevelésének problémái valóban megérdemlik, hogy róluk orvos, pedagógus, szülő és funkcionárius egyaránt véleményét nyilvánítsa.

Jó helyre ment Magyar József

FÉL ÉV — nem nagy idő! Ennyi idő alatt nem lehet csodákat művelni! — a merenyei tanácsházán, ahol a tagosító bizottság működik jelenleg, erről beszélgetünk Vukkmann Imrével, az Uj Tavasz Termelőszövetkezet párttitkárával. Tagosítás! Rég vártak ők már erre. Már az alakuláskor látták — ez év márciusában, amikor 35 család 66 tagja a szövetkezés útját választotta —, hogy a kisparcella itt is csak kisparcella. Ezért harcoltak, hogy mielőbb megkezdődjék náluk is a tagosítás. És most végre megjött a papír, amely szerint a merenyei Uj Tavasz Termelőszövetkezet tagosíthat. Vége a 234 parcellának...

— A tagosítást úgy csináljuk, hogy nekünk is jusson mindenfajta föld: jó is, közepes is, rossz is. Így nincs veszekedés. Hatvan egyéni van még a faluban és ezek közül mindössze huszonötöt érintett a szántóföld tagosítása. Még senki nem mondott nemet — foglalja össze a tagosítás lényegét Vukkmann elvtárs.

Egy középkorú asszony jön az irodába és a tagosító bizottság asztalához megy. Megnézi a térképet.

— Megfelel? — kérdi a bizottság egyik tagja.

Az asszony egy kicsit tűnődik, majd így válaszol:

— Meg. Ez jobb, mint a miénk volt. Ezt legalább géppel is lehet kaszálni.

— Meg aztán közel van a miénkhez is — veti közbe Vukkmann elvtárs.

— Ej te gyerek, te mindig forgatsz valamit a fejedben — nevet és kifelé indul. Az ajtóból még visszaszól. — Majd, majd...

És mikor becsukta maga után az ajtót, újból a tagosításról, a jövedelemről a tagok hangulatáról, a tervekről beszélgetünk.

— Ilyen új termelőszövetkezetben még nem voltam, — mondja Darabos János, a tótszentgyörgyi termelőszövetkezet agronómusa, aki most itt a tagosító bizottságban dolgozik. — A tagok mindent nótaszóval csinálnak, viccelődnek, nyoma sincs a veszekedésnek...

JÓL ESIK az ilyet hallani. Ez a kis termelőszövetkezet, amely alig féléve létezik, úgy gazdálkodik, hogy még egy nagyobb, régebben működő termelőszövetkezetnek is dicséretére válna. A kezdéskor? Egyetlen sertésük sem volt. Most tizenhét hízót és tíz „Berk" anyakocát etetnek és 20 ezer forintjuk áll készen arra, — nem hitel! — hogy még 20—25 süldőt vásároljanak. Huszonkét szarvasmarhájukból hetet fejnek és mégis 6,9 liter az istállóátlaguk. „A kezdéskor mindent, még a vetőmagot is úgy adtuk össze" — mondják. És most? Két és fél kiló búzát, két kiló árpát és egy kiló zabot osztottak munkaegységenként — előlegbe. A határban három hold dohányukat érlelí a nap, a becslések szerint megadja holdanként a mázsát, így nem kevesebb, mint 95—100 ezer forint jövedelmet jelent majd a három hold dohány.

A termelőszövetkezetre jellemző, hogy a kisebb beruházásokat a maguk erejéből fedezik. Az idén már elkészült egyik 25 férőhelyes sertésfiaztatójuk és hamarosan nekilátnak a másiknak is, amelyben 20 göbe kap majd helyet.

A kis termelőszövetkezet a kísérletezéstől sem riadt vissza. Egy holdat elvetettek a Kolbai-féle módszer szerint. Jól bevált. A számítások szerint — nagyon szép a kukorica — megadja az egy hold a negyvenöt mázsát.

Megtudtam azt is, hogy jelenleg 45 forint egy-egy munkaegység értéke, de ha megkapják a dohányért a pénzt, akkor meglesz az ötven. Nagy szó ez egy alig hat hónapos termelőszövetkezetnél és még ami ennél is nagyobb: nincs adósságuk. Vagyis volt 76 ezer rövidlejáratú, de ebből már csak 24 ezer van vissza — ezt is kifizetik a jövő hónapban.

De térjünk csak vissza a munkaegység értékére! Horváth Józsefnek — kocsis, — 300, Torma Lászlónak — gyalogmunkás — pedig 200 munkaegysége lesz zárszámadásig. Könnyű kiszámítani a jövedelmet, mert csak meg kell szorozni a végzett munkaegységet ötven forinttal.

ÉS EBBEN az ötven forintban nincs benne a háztáji gazdaság jövedelme, pedig ez sem jelentéktelen. A 35 család közül mindössze ötnek nincs háztáji tehene, de hamarosan ezeknek is lesz. Minden családnak van sertése a háztáji gazdaságban. A napokban adott el Berta Dávid egy hízót és Horváth József három süldőt, 4 ezer forintot kapott érte. Mellékjövedelemnek nem is jött ez rosszul.

Hogy vannak itt még hibák is? Vannak! De ezek kijavítása elsősorban nem a termelőszövetkezet tagjaitól, vezetőitől függ. Ők már elkészítették a két, egyenként 200 köbméteres silógödröt, csak nem tudják befejezni, mert nincs hozzá cement. Nem kapnak, pedig — állításuk szerint van. Ott van például Kisdobsza. Még el sem kezdték a kultúrház építését, máris kaptak 30 mázsa cementet. Ott tartogatják ezt a cementet, ők meg hiába kunyerálnak. Nem lehetne ezen segíteni?

VAGY ITT VAN a „faügy." Még a télen fát vágtak. Akkor még egyéniek voltak, de számítottak arra, hogy megalakul a termelőszövetkezet és így öt köbméter fát félre tettek, mondván: „Jó lesz abból építkezni." El is vitték ezt a fát a szigetvári földművesszövetkezet fűrésztelepére azonnyomban az alakulás után. És a fa hat hónap óta még mindig egyben van. Így aztán nem csoda, ha a tagok kifakadnak: „Így segít bennünket a szigetvári földművesszövetkezet! Most vihetjük a fát Mozsgóra, hogy mire építkezni kezdünk, legyen deszkánk!"

De az elnök, Berta István, aki egyúttal agronómus is, nem sokáig panaszkodik, inkább a jövő évi tervekről beszél:

A TAGOSÍTÁS UTÁN sokkal jobban gazdálkodhatunk — kezdi. — Az idén hatvan hold pillangósunk volt. Jövőre ezt még harminccal megtoldjuk. Tizenegy hold bíbort már elvetettünk és hétfőn megkezdjük a keverőszántást is a most tagosított területen. A Füle réten baromfifarmot létesítünk: 100 pulykával, 100 kacsával, 100 libával és 700 csirkével. Ha jól bevál az öt hold lóher és a három hold lucerna — két mázsás átlagra számítunk, — akkor a magunk erejéből egy Zetort vásárolunk. Ezenkívül lesz egy hold kertészetünk is. Legalább száz sertést és húsz fejőstehenet akarunk...

Ennyit az eredményekről, a tervekről, a jó kedvről, a bizakodásról, a jobb megélhetésről, amely Magyar Józsefet is az Uj Tavasz-ba hozta.

Magyar József a Pécsi Szőlészeti Kutató Intézet szőlészetében dolgozott. Hat évig volt brigádvezető és most... visszajött a faluba és kitöltötte a belépési nyilatkozatot. A közgyűlés már elfogadta és így Magyar József szeptember 15-én új életet kezd az Uj Tavaszban, ahol már az első évben is megmutatták a közös gazdálkodás fölényét és ahol most a tagosítás után olyan lehetőségek nyíltak meg a termelőszövetkezet tagjai előtt, amilyenek kisparcellákon soha sem lesznek lehetségesek.

A mai NAPLÓ

Ezer állomással bővül a pécsi telefonközpont

A második ötéves tervben felújítják a pécsi posta telefon automata központját. Ezenkívül a posta a budapesti Beloiannisz Híradótechnikai Gyárban megrendelte telefonközpontjának ezer állomással való bővítését. A bővítési munkálatokat a gyár előreláthatólag 1958 első hónapjaiban fejezi be. A telefonautomata központ bővítése mellett a posta megtette a szükséges intézkedéseket a hálózat bővítésére is. Ennek eredményeként 1958 elején a telefonállomások bekapcsolásának ma még fennálló nehézségei megszűnnek majd.

Százegyvennégy lakás készült el a nyugati városrészben

A Baranya megyei Építőipari Vállalat dolgozói a nyugati városrészben négy háromemeletes, háromszekciós, 48 lakásos ház építését fejezték be. A házak külső vakolása is elkészült és a 144 család már december elején beköltözhet új otthonába.

Meggyorsul a Kokszművek generátor betoncsarnokának építése

A Pécsi Kokszműveknél most épül a közel 20 méter magas generátor betoncsarnok, amelyben négy darab 2 600 milliméteres Koller-rendszerű generátor működik majd. Ez 1957. IV. negyedétől kezdve lényegesen megjavítja Pécs város gázellátását. Az építkezést eddig azonban az akadályozta, hogy a III-as számú Mélyépítő Vállalat nem tudott fenyőfűrészáruhoz jutni. September 3-án Jugoszláviából a Kokszművekhez megérkezett egy vagon fenyőfűrészáru és ezzel az építési munkálatok meggyorsulnak.

Naponta 7 padlókefélőgépet és 10 porszívógépet kölcsönöznek

A Pécsi Kiskereskedelmi Vállalat Sallai utca 1 szám alatt lévő Játékboltjában aug. 22-én megkezdték a háztartási kisgépek kölcsönzését, hogy megkönnyítsék a háziasszonyok, a dolgozó nők otthoni munkáját. Az üzletben porszívógépet, padlókefélőgépet és varrógépet adnak kölcsön. A vállalat naponta átlag 7 padlókefélőgépet és 10 porszívógépet kölcsönöz. Az üzletnek 10 padlókefélőgépe és 20 porszívógépe van és így nagyobb igényeket is kielégíthet.

A mohácsi járás az első a járások közötti begyűjtési versenyben

A Megyei Begyűjtési Hivatal jelenti: az augusztus 25-i értékelés szerint a járások közötti begyűjtési verseny állása a következő: 1. a mohácsi járás 95,3, 2. a pécsváradi 89,6, 3. a siklósi 85,1, 4. a pécsi 80,9, 5. a szigetvári 76,3, 6. a sásdi 75,4, 7. a sellyei 72,4 százalékos eredménnyel. A városok közötti versenyben első Mohács városa 116,1, második pedig Komló városa 75,6 százalékos eredménnyel.

Megjelent

Franko „Emberek" című kötete. — A nagy ukrán író magyar nyelven eddig még meg nem jelent elbeszélésének gyűjteményét születésének századik évfordulója alkalmából adta ki az Uj Magyar Könyvkiadó. A novellák színhelye: Galicia olajipari központjai, a mult század 70-80-as éveiben. A címadó elbeszélés megrendítően mutatja be a tömegszállásokon hányódó, testi, lelki nyomorúságában itallal vigasztalódó munkás emberi érzéseinek elfajulását és késői magáraébredését.

Illusztráció Franko „Emberek" c. kötetéből.

Huszonhét vagon amerikai búza a baranyai árvízkárosultaknak

Az Amerikai Egyesült Államok kormánya a Vöröskereszt Egyesületek Ligája útján kukoricát, gabonát, babot és vajat, összesen 15 800 tonna terményt ajándékozott a magyarországi árvízkárosultak részére. Az adomány első szállítmánya már megérkezett hazánkba. Szétosztására az elmúlt héten a Vöröskereszt Egyesületek Ligájának képviseletében Svájcból Pécsre érkezett L. William. A szállítmányból Mohácsra eddig 27 vagon búza érkezett és a Vöröskereszt szervezet Mohácsszigeten, Bárban és Dunaszekcsőn már megkezdte szétosztását az árvízkárosultak között. Valószínű, hogy további szállítmányok is érkeznek Baranyába.

MAJSON, az Alsó út 383 szám alatt, László Károly egyénileg dolgozó gazda szérűskertjében saját gyermeke okozott tüzet, aki gyufával játszott. Elégett 20 mázsa fenyerszéna és 8 mázsa alomszalma.

Hol művelődjünk, hol szórakozzunk?

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA

18.00: Hírek.
18.03: Riportműsor. — Évek mérlegén. — Fészekhagyó fiatalok. — Innen-onnan. — Zwickaui vendégek Pécsett. — Kis képek a nagy kiállításról. — Zenés napló. — Az illetékes válaszol. — Jó ha tudjuk. — Bolgár vendégművészek a stúdióban. — Látogatás a Szikra-nyomdában.
18.30: Délszlávnyelvű műsor.
18.50: Műsorzárás.

SZÍNHÁZ

Nyári szünet.

MOZI

Park: Othello (5 7 és 9 órakor)
Kossuth: Othello (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: A mexikói (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Irén menj haza (6 és 8 órakor)
Kossuth (Mohács): A félelem bére (fél 7 és fél 9 órakor) Csak 16 éven felülieknek!
Erinyi (Szigetvár): Az első számú közellenség (fél 9 órakor) Csak 16 éven felülieknek!
Május 1. (Komló): A papa, a mama, a feleségem, meg én (fél 7 és 9 órakor)
Szabadság (Komló): Harc a gyémántért (6 és 8 órakor)

Iskolai hír

A Pécsi Zenepedagógusok Munkacsoportjának Zeneiskolájában a beiratások szeptember 5-től 8-ig lesznek, naponta 9—12 óráig és délután 16—19 óráig, az Állami Zeneiskola helyiségeiben (Rákóczi út 68. sz.). A részletes tudnivalók az iskola előcsarnokában olvashatók.

A mezőgazdasági kiállítás megtekintése

A Pedagógusok Szakszervezete „Nevelők Háza" tanulmányutat rendez a budapesti Mezőgazdasági Kiállítás megtekintésére. Indulás szeptember 8-án 13 órakor, visszaindulás Budapestről 9-én 23 órakor. Részvételi díj: autóbuszköltség, szállásdíj, belépődíj — 92 forint. Jelentkezés a Nevelők Házában 5-én 12 óráig.

Modern tánctanfolyam

Szeptember 7-én (pénteken) este fél 8 órakor a Szakszervezeti Székházban (Színház tér 1.), Hermann Ferenc tánctanító vezetésével hathetes táncfolyam kezdődik. Jelentkezés a helyszínen.

1956. szeptember 4.

Névnap: Rozália.

Ügyeletes gyógyszertárak: 1. sz. gyógyszertár: Széchenyi tér 2. Tel: 17-85. — 8. sz. gyógyszertár, Kossuth Lajos u. 81. Tel: 23-94. — 12. sz. gyógyszertár, Doktor Sándor utca 47. sz. Telefon: 13-33.

Időjárásjelentés. Közép-Európa legnagyobb része felett délies a légáramlás és ez meleg, szubtrópusi levegőt szállít. A Nyugat-Európa felett elhelyezkedő viharciklon továbbra is záporokat, zivatarokat okoz Franciaországban. Várható időjárás kedden estig: kisebb felhőátvonulások, holnap néhány helyen, inkább csak a Dunántúlon záporeső, zivatar, mérsékelt délkeleti-déli szél. A meleg idő tovább tart. Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: 15—18, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden nyugaton 25—28, keleten 30—33 fok között.

NB II állása

1. Sztálinváros	17	12	2	3	38:15 26
2. Komló	17	10	5	2	34:14 25
3. Győr	17	10	2	5	34:17 22
4. Budafok	17	7	5	5	23:24 19
5. Vác	17	6	6	5	22:24 18
6. Izzó	17	7	3	7	25:16 17
7. Pénzügyőrök	17	8	1	8	25:21 17
8. Nagykanizsa	17	4	9	4	19:18 17
9. Zalaegerszeg	17	7	3	7	25:24 17
10. Pécsi Tőr.	17	7	3	7	23:27 17
11. Bp. Szikra	17	5	7	5	20:24 17
12. Dinamó	17	5	5	7	18:20 15
13. Kaposvár	17	7	1	9	31:41 15
14. Szállítók	17	4	4	9	16:33 12
15. Sopron	17	3	5	9	16:29 11
16. Gázművek	17	3	1	13	19:41 7

Megyei I. osztály állása

1. Pécsbánya	23	19	2	2	87:17 40
2. Pécsszabolcs	23	13	6	4	50:31 32
3. Szigetv. V. L.	23	14	2	7	47:33 30
4. Pécsújhegy	23	11	4	8	42:25 26
5. Pécsi D. III.	22	10	4	8	47:38 24
6. Pécsi Vasas	22	8	7	7	34:38 23
7. Haladás	20	10	2	8	37:29 22
8. Pécsi VL.	23	9	4	10	39:39 22
9. Szászvári B.	23	8	5	10	45:54 21
10. Hidasi B.	23	8	4	11	47:55 20
11. Pécsi Traktor	22	6	7	9	20:36 19
12. Pécsi Kinizsi	22	8	2	12	34:48 18
13. Pécsi Építők	23	8	3	12	30:46 17
14. Mohácsi B.	23	8	1	14	24:55 17
15. Pécsi Postás	23	4	6	13	38:57 14
16. Véméndi T.	22	5	3	14	34:53 13

Szegeden vasárnap rendezték

meg a Pécs—Szeged városok közötti atlétikai viadalt. Szombathely atlétái nem érkeztek meg. A férfiaknál a pécsiek biztosan győztek, ellenben a nők versenyét szenvedtek. A verseny során Sági a 400 méteres gátfutásban, Szende a kalapácsvetésben ért el figyelemreméltó eredményt. A pécsi atléták eredményei. Férfiak: 100 m: 1. Varga 11.8, 2. Fogarasi 11.9, 400 m: 1. Horgas 51.8, 3. Fogarasi 52.6, 400 m gát: 1. Sági 58.8, 3. Wagner 63.8. Magasugrás: 3. Perlaki 170, 4. Varga 170. Hármasugrás: 1. Dombi 13.46, 4. Schuszter 11.25. Diszkoszvetés: 1. Gaál 39.45, 2. Borbás 38.45. Kalapácsvetés: 3. Szende 45.39, 4. Resz 43.88. 1500 m: 1. Kolozs 4:07.4, 2. Somorjai 4:14.4, 5000 m: 2. Tóth 16:20.2, 3. Gombos 17:00.8, 4x100 méteres váltó: 1. Pécs 45.5, 2. Szeged 47.2.

Nők: 100 m: 3. Varga 14.2; 4. Gajda 14.3, 400 m: 1. Varga 65.7, 2. Baranyai 66.5, 80 m gát: 3. Sebes 15, 3. Varga 15.8. Magasugrás: 3. Varga 130. 4. Baranyai 120. Súlylökés: 1. Sebes 11.41, 3. Varga 9.63. Diszkoszvetés: 3. Varga 27.87, 4. Bakos 24.38. 4x100-as női váltó: 1. Szeged 55, 2. Pécs 55.9. Pontversenyben: férfiak: 1. Pécs 65, 2. Szeged 35 pont. Nők: 1. Szeged 50 pont, 2. Pécs 47 pont. Az összesített pontverseny végeredménye: 1. Pécs 100, 2. Szeged 97 pont.

SPORT

Bp. Vörös Lobogó—Pécsi Dózsa 4:2 (0:1)

Budapest, Népstadion 40.000 néző, vezette: Rozsnyai

Bp. Vörös Lobogó: Gellér — Fábián, Börzsei, Lantos — Kovács I, Sipos — Sándor, Hidegkúti, Palotás, Bödör, Szimcsák I.

Pécsi Dózsa: Danka — Szőcs, Hegyi, Bencsik — Fazekas, Kresz — Kamondi, Lehel, Opova, Csupák, Horváth.

Helytállt a Pécsi Dózsa a Bp. Vörös Lobogó ellen. Az első félidőben a pécsi csapat irányította a játékot, lendületes támadásokat vezettek ekkor a pécsiek és ennek eredménye is megmutatkozott, a Dózsa 1:0-ás vezetésre tett szert. Ekkor úgy látszott, hogy meglepetést hoz a mérkőzés. Szünet után azonban az eddig kitűnően működő pécsi védelem, főleg Hegyi érthetetlenül megzavarodott és teljesen visszaesett. A Vörös Lobogó ezt jól kihasználta, sikerült felülkerekednie és a győzelmet kiharcolnia. Igaz ebben némi része volt a játékvezetőnek is, aki a második félidő elején egy teljesen szabályos pécsi gólt nem adott meg. A pécsi játékosok idegesek lettek, a pestiek viszont fellelkesedtek. Végeredményben a győzelmet a Vörös Lobogó megérdemelte, de a két pont megszerzéséért nagyon meg kellett harcolnia.

A pécsi csapat lendületes támadásokkal kezdett. Több helyzetet is kidolgoztak a játékidőnek ebben a részében a pécsi csatárok. A 13. percben Opova hirtelenkedett el egy nagy helyzetet. A 17. percben Csupák nagy lövése a kapufáról Opova elé pattant, de a középcsatár most sem találta fel magát. A 26. percben szerezte meg a vezetést a pécsi csapat. Hegyi Opovát futtatta, aki Lehelhez játszott,

Lehel a kapust is kicselezte és a balsarokba lőtte a labdát.

1:0 a Dózsa javára.

A második félidő elején növelhette volna góljai számát a Dózsa. Opova ugyanis kitört; a kifutó Gellérről Kamondihoz került a labda, aki a hálóba vágta. A játékvezető azonban nagy meglepetésre szabálytalanságot látott és a Dózsa ellen ítélt szabadrúgást. Ezután a pesti csapat vette át a játék irányítását és a pécsi védelem „jóvoltából" két perc alatt két gólt lőtt a Dózsa hálójába. A 3. percben

Bödör kijátszotta Hegyit és a kapujából rosszul kiinduló Dankát mellett a hálóba lőtt,

1:1. Egy perc mulva a jobbszélre húzódó

Palotás bombázott a jobbfelső sarokba,

2:1 a Bp. Vörös Lobogó javára. A Bp. Vörös Lobogó mindjobban játékba lendült és fölénybe került.

A 18. percben ismét a kitűnően játszó Palotás volt eredményes, 3:1. A pécsi csapat is lőhetett volna gólt: a tiszta helyzetben álló Opova azonban lövés helyett Kamondihoz játszott, akinek lövése elkerülte a kaput. A 75. percben a Bp. Vörös Lobogó újabb gólt lőtt. Hidegkúti—Palotás összjáték után a középcsatár a kapu baloldalába vágta a labdát, 4:1. Egy perc mulva tizenegyeshez jutott a Dózsa, melyet Szőcs értékesített, 4:2 lett az eredmény a pesti csapat javára, és ez a mérkőzés végéig már nem változott.

A Bp. Vörös Lobogó csapatából Gellér, Börzsei, Sándor és Palotás játékát lehet kiemelni. A Pécsi Dózsa kapujában Dankának több jó védése mellett egy-két kihagyása is volt. Az első gólt feltétlenül védeni kellett volna. A hátvédhármas az első félidőben megbízhatóan játszott. Szünet után többször kihagytak. Aránylag még Bencsik nyújtott végig kiegyensúlyozott teljesítményt, de ő is többször zavarba jött a második félidőben. A két fedezet közül Fazekas volt a jobbik, később azonban ő is, csakúgy, mint Kresz kifulladt. A csatársorból ezúttal is egyedül Lehel tudott veszélyes lenni a kapura. Neki azonban kevés helyzete volt. Csupák is jól küzdött, végig bírta a mérkőzést. Opova és Kamondi több jó helyzetet hagyott ki. Horváth semmi különösebbet nem mutatott.

*

Az NB I. további eredményei: Bp. Honvéd—Bp. Kinizsi 3:2. — Szombathelyi Törekvés—Bp. Vasas 3:1, Salgótarjáni Bányász—Dorogi Bányász 0:0. Tatabányai Bányász—Csepeli Vasas 0:0. Bp. Dózsa—Szegedi Haladás 5:1.

Mindkét NB II-es csapatunk győzött

Az NB II. legutóbbi fordulójában megyénk mindkét NB II-es csapata győzelmet aratott. A forduló eredményei: Soproni Törekvés—Budafoki Építők 1:0, Sztálinvárosi Vasas—Kaposvári Kinizsi 7:0, — Győri Vasas—Vasas Izzó 1:1, Szikra Gázművek—Törekvés Szállítók 5:2, Vasas Dinamó—Váci Bástya 2:0, Zalaegerszegi Dózsa—Nagykanizsai Bányász 3:0.

Komlói Bányász—Pénzügyőrök 5:0 (2:0). Komló, 1000 néző, vezette: Tausz. **Komló:** Magyar — Kanizsai, Csárdás, Kripl — Kholmann, Polgár — Grózdics, Korom, Udvaros, Molnár, Gelencsér. **Pénzügyőrök:** Szabadkai — Kassai, Koós, Takács — Babits, Kovács — Gyenes, Murár, Horváth, Bencze, Mészáros. A bányász csapat tartja jó formáját, győzelme még ebben az arányban is teljesen megérdemelt volt. Jellemző a komlóiak fölényére, hogy csatáraik 5 kaput lőttek. Góllövők: Gelencsér, Grózdics, Molnár, Kohlmann, Udvaros. Jó: Kanizsai, Polgár, Molnár, illetve Takács, Bencze.

Pécsi Törekvés—Bp. Szikra 4:2 (3:1), Pécs, 800 néző, vezette: Révész. **Pécs:** Hámori I — Lendvai, Göttlinger, Szegedi — Freppán, Hernádi — Csete, Kakuszi, Hámori II, Tura, Károlyi. **Bp. Szikra:** P. Szabó — Hruza, Kósa, Kun — Víg, Fizl — Bene, Huber, Zeidler, Solti, Hidasi. Heves Törekvés támadásokkal kezdődött a mérkőzés, később is jól játszott a vasutas csapat és a hajrában is erősíteni tudott. A vendégek a mezőnyben egyenrangu ellenfélnek bizonyultak, védelmük azonban nem bírt a Törekvés támadósorával; csatársoruk pedig nem volt elég gólratörő. Góllövő: Károlyi 3, Csete, illetve Hidasi, Kun (tizenegyesből). Jó: Kakuszi, Csete, Hernádi, Károlyi, illetve Kun és Solti.

Megyei labdarúgó bajnokság eredményei

Pécsbányatelepi Bányász—Pécsújhegyi Bányász 3:0 (0:0). Pécsbányatelep. A hazai csapat győzelme nem volt vitás, annak ellenére, hogy tartalékos összeállításban szerepelt. Az újhegyiek a mezőnyben szépen játszottak, de erőtlenül. Góllövők: Kása 2, Oskó.

Pécsi Dózsa III—Mohácsi Bástya 2:1 (0:0). Tüzér utca. Alacsony színvonalu mérkőzés, a szerencsésebb csapat győzött.

Pécsszabolcsi Bányász—Pécsi Kinizsi 5:1 (2:0). Pécsszabolcs. Jóiramú mérkőzés, szép játékkal megérdemelt győzelmet aratott a bányász csapat. Góllövő: Imrő, Mazil, Ferenc, Kisborbás és Lajos.

Haladás—Pécsi Postás 7:3 (4:1). Tüzér utca. Közepes iramú mérkőzés, a játékvezető 3 tizenegyest ítélt a Postás ellen. Góllövő: Kasza 3, Hidvégi és Forró (tizenegyesből), Zsemberi, Szabó, illetve Varju 2, Hegyi (öngól).

Pécsi Építők—Pécsi Vörös Lobogó 3:1 (1:1). Sörgyár pálya. Második félidőbeni játékával megérmelten győzött az Építők. Góllövő: Tolnai, Gamblett, Dávid, illetve Katics.

Szászvári Bányász—Véménd 1:0 (0:0), Szászvár. A véméndi csapat győzelmet érdemelt volna. Sokkal jobban játszott, mint ellenfele. Helyzeteit azonban nem tudta kihasználni. Góllövő: Ditrói.

Szigetvári Vörös Lobogó—Hidasi Bányász 5:2 (3:0). Szigetvár. Érdekes jó iramú mérkőzés. Góllövők: Győrfi 3, Tolnai 2, illetve Mező 2.

Pécsi Traktor—Pécsi Vasas 4:3 (0:2). Traktor pálya. A Vasas védelme a második félidőben sokat bizonytalankodott, ennek eredménye volt, hogy a Traktor 0:3-ról tudott győzni. Góllövő: Dévai 2, Halász, Czigler, illetve Szopka 2, Somogyvári.

A Pécsi Dózsa vízilabda csapata játék nélkül jutott tovább az OB II-be jutásért folyó osztályozó első fordulójából, mivel ellenfele, Zala megye bajnokcsapata lemondta a mérkőzést.

Az NB I állása

1. Bp. Honvéd	18	11	2	5	47:26 24
2. Bp. Dózsa	19	10	4	5	26:21 24
3. Bp V Lobogó	15	9	4	2	32:19 22
4. Salg. Bányász	18	9	4	5	28:22 22
5. Bp. Kinizsi	19	7	6	6	34:26 20
6. Cs. Vasas	19	6	7	6	24:24 19
7. Tat. Bányász	19	5	7	7	20:25 17
8. Bp. Vasas	14	5	6	3	25:20 16
9. Dorogi B.	18	4	4	10	20:32 12
10. Szegedi H.	17	4	4	9	20:33 12
11. Szomb. Tör.	18	5	2	11	18:31 12
12. Pécsi Dózsa	18	5	2	11	17:32 12

NB I. tartalékmérkőzések: Bp. Vörös Lobogó—Pécsi Dózsa 5:4 (3:1). Budapesti Vörös Lobogó sporttelep, vezette Istvánfi. A pesti csapat az első 15. percben három gólt ért el. Később feljött a pécsi csapat és jól játszva 4:3-as vezetésre tett szert, a hajrában azonban a Vörös Lobogónak sikerült a maga javára döntenie el a mérkőzést. Góllövők: Szolnok 2, Kovács II. 2, Szalai, illetve Kocsis 2, Samus, Lovig. Szombathelyi Törekvés—Bp. Vasas 2:2, Dorogi Bányász—Salgótarjáni Bányász 2:1, Csepeli Vasas—Tatabányai Bányász 4:2. Bp. Dózsa—Szegedi Haladás 3:2, Bp. Honvéd—Bp. Kinizsi 3:0.

Nemzetközi mérkőzés

Komlói Bányász—Zwickaui Bányász 2:2 (1:0). Komló, 1500 néző, vezette: Aknai. A komlói csapat könnyedén vette a játékot és ez megbosszulta magát. A vendégek az első félidőben fölényt harcoltak ki és jó erőnlétükkel szünet után is sokáig tartották az eredményt. A komlói csapatnak nagyon meg kellett harcolni a kiegyenlítésért; a jól tömörülő, keményen védekező vendégcsapat ellen. A zwickaui kapus igen jó teljesítményt nyújtott. Góllövők: Szám II, Daum II, illetve Frölich és Brunner. Jó: Csárdás, Kohlmann; Szám II, illetve Franc és Frölich.

* **Értesítik a segédoktatói tanfolyamra jelentkezetteket, hogy felvételi vizsgájukat szerdán reggel 8 órakor tartják a VTSB helyiségében.**

A toto 12 találatos szelvénye: 1, 1, 1, x, x, 2, 2, 1, 1, 2, 1, x.

Apróhirdetések

— HALÁLOZÁS. Petkó József szennyvíztelepi gépész hosszas szenvedés után elhúnyt. Temetése 4-én délután fél 4 órakor a pécsi temetőben.

BALETTISKOLAI beiratás szeptember 6-ig, naponta délután 5—7 óráig Széchenyi tér 2., I. emelet. Tanárok: Blauhorn, Stefán, Greguss. 944

NŐI munkaerőket szilvamagozásra alkalmaz a Baranya megyei MÉK tartósító üzeme, Pécs, Bajcsy Zs. u. 16. sz. Jó kereseti lehetőség.

AZ EGYETEMI Könyvtár 16—18 éves kézbesítő fiút alkalmaz. Jelentkezés: 4-én (kedden) reggel, Leonardo da Vinci utca 3.

GYORS- és gépírást; kettős könyvvitelt, helyesírást, számtant tanítok. Homok u. 3. 27

ELADÓ Máriagyűdön 1200 négyszögöl terület 800 négyszögöl termő szőlővel. Lakható épülettel, teljes felszereléssel, istállóval. — Érdeklődni Törő János, Máriagyűd. 26

250-ES Viktória motorkerékpár kifogástalan állapotban eladó, vagy nagyobbért elcserélendő. Móricz Zsigmond u. 3. 24

PÉCS közelében gyönyörű helyen 7 000 négyszögöl szántó és gyümölcsös beköltözhető nagy lakással, kedvező fizetéssel eladó. Cím: Bonyhai, Pécs, Keszű út.

EGY Gombor-féle mély gyermekkocsi eladó. Alsóbalokány u. 27. 22

EGY ebédlőszekrény, vitrin, tálaló eladó, Bátori u. 2/1, 9—11-ig. 28

ELCSERÉLNÉM szoba-konyhás lakásomat (sertés-, baromfitartás van) egy nagyobb szobáért. Ugyanott új tégla eladó, Tüskésdűlő 2. szám. 19

HÁZ eladó gazdasági épülettel. Kozásmisleny 110. 20

ELCSERÉLNÉM kétszobás összkomfortos ajtalínvárosi és komlói lakásunkat hasonló pécsiért. Érdeklődni: Pécs, Citrom u. 8. 19

KOMBINÁLTSZEKRÉNY eladó. Hargita u. 5. (Petőfi utcából nyílik.) 14

ELADÓ fényezett kombinált-szekrény; egy ágy; puhafa szekrény; vaskályha, használt asztali tűzhely. Citrom u. 16. 18

BÚTOR átalakítást, javítást, fényezést vállal Alpár, Alsóbalokány u. 41. 906

KERESÜNK ipari tanulókat 16 éves kortól 18-ig, VIII. ált. iskolai végzettséggel. Alkalmazunk kőműves segédmunkásokat és kubikosokat is. Jelentkezés: Komló, 49. sz. Építőipari Vállalat, munkaügyi osztályán. 883

IRÓGÉPEMET gyakorlásra, állandó irodai használatra kölcsönadnám. Telefon: 23—85. 946

ELADÓ egy jókarban lévő esz szaxofon, Resz József, Sásd, — Távbeszélőn: 1. 952

ELVESZETT 2-án egy darab angol süldő a Siklósi utca környékén. Kérem a becsületes megtalálóját, jutalom ellenében értesítsen. Balázs József, Kővágótöttös 72. sz. 35

BECHSTEIN angolmechanikás prima zongora eladó. Mátyás Király utca 10. 34

PATACSON a 62. számú ház azonnal eladó. Érdeklődni: dr. Szelenci Mihály ügyvéd, Sallai u. 7. 33

KERTES családi ház Sztálin út elején eladó. Bővebbet a tulajdonosnál, Alkotmány u. 37. 32

MŰ-FOGSOR javításokat soronkívül vállal, Vajda fogtechnikai laboratórium, Mártírok u. 7. 30

SZŐRMEBUNDÁK alakítását javítását elvállalja; Tukács szőrösmester, Teréz utca 5. Telefon: 35-61. 36

ELADÓ: rekamié, 2 darab fotel, 4 darab szék, asztal, 100 l-es szőlőprés és egy 600 literes szüretelőkád. Cím: Petrovics, Havi dűlő 4. sz. 37

KERESKEDELMI tanulót nyolc általános iskolai végzettséggel felveszünk. Baranya megyei Vas- és Műszaki Nagykereskedelmi Vállalat Pécs, Lenin tér 6. 38

SÜRGŐSEN eladó egy jó állapotban lévő 200 cm³-es Zündapp motorkerékpár. Megtekinthető délután 5-től, Mihály u. 6. Bálint József. 42

SEGÉDMUNKÁSOKAT azonnali belépéssel alkalmazunk. Jelentkezés Komlói Mélyfúró Vállalatnál. 1015

PRIMA Frauz Öeser bécsi gyártmányú zongora eladó. Érdeklődni szeptember 10-ig, délután 6—7 óra között, Pécs, Perczel utca 13., félemelet, Simon lakás. 40

GYAKORLOTT anyagkönyvelőt keres a kozármislenyi gépállomás.

HOLD u. 1. számú ház kedvező részletfizetésre eladó, Márkus József. 31

IVÁNBATTYÁNBAN kovácsszerszám sürgősen eladó. Érdeklődni a helyszínen, Hóbor. 39

ELADÓ szobabútor, 1 darab Sachs motor, Pécsújhegy, I. dűlő 18, sz. 43

ASZTALOS, kovács szak- és segédmunkásokat azonnali belépésre alkalmazunk. Mohácsi Szerárugyár. 1044

BÁNYÁSZ fiatalember bútorozott szobát keres, lehetőleg teljes ellátással magános nőnél. — Nagy András Pécsbánya, Kórház u. 6—B 3. 41

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Dolgozók Pártja Baranya Megyei Bizottságának és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: FARKAS LÁSZLÓ
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjeszti: a Megyei Postahivatal
Hírlapposztályán és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés: postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj: 11.— Ft.
Pécsi Szikra Nyomda
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27
Nyomdáért felel: Melles Rezső

VILÁG PROLETARJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A BARANYA MEGYEI PÁRTBIZOTTSÁG ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIII. ÉVFOLYAM, 209. SZÁM ARA 50 FILLÉR SZERDA, 1956 SZEPTEMBER 5

Műszaki fejlesztéssel a 25 ezer tonna szénért

Megyénk szénmedencéinek dolgozói sikerekben gazdag munkával ünnepelték a hatodik magyar bányásznapot: a vállalt 25 ezer tonna terven felüli szénből több mint nyolcezer tonnát szállítottak külszínre. Az eredményes munkához jelentős lendületet adott az alkotmánynapi és a bányásznapi verseny. Büszkék vagyunk bányászaink derekas munkájára s bízunk abban, hogy az ígéret valóraváltásához szükséges 17 ezer tonna terven felüli szenet az év végéig maradéktalanul kitermelik.

Akkor, amikor elért eredményeinkről és jövendő feladatokról beszélünk, szükséges, hogy szóljunk széntermelésünk terén is egyik legfontosabb problémáinkról, a terveink teljesítését segítő műszaki fejlesztésről.

A műszaki fejlesztési tervek végrehajtásában eddig értünk el eredményeket, mind a pécsi, mind a komlói szénmedencében. Ez azonban korántsem jelentheti, hogy ezirányú tevékenységünket ne fokozzuk, hogy tudásunk legjavát ne állítsuk továbbra is ennek az ügynek a szolgálatába.

Jelentős munka vár még ránk a szén és a meddő elővájások, valamint a feltárások napi előrehaladási sebességének fokozásához, a géppel szállított szén mennyiségének növeléséhez. Ahogy a mennyiségi tervek teljesítéséhez fizikai és műszaki dolgozók összefogására van szükség, úgy a műszaki fejlesztési terv valóraváltása is közös ügy. Meg kell szívlelnünk és alaposan átgondolnunk, amit Havrán István elvtárs, az Országos Bányászati Főfelügyelőség vezetője a bányásznapon mondott a komlói bányászoknak. A komlóiaknak mondotta, de vonatkozik ez a pécsiekre, a tatabányaiakra és a többi szénmedence dolgozóira egyaránt: „... *A műszaki fejlesztés és a gazdaságos termelés kérdéseiről szólva hadd szögezzem le nyomatékosan: a gazdaságos termelés nemcsak a főkönyvelők ügye, a műszaki fejlesztés nem csupán és kizárólag a műszakiak problémája. Igaz és való, hogy a gazdaságos termelésben nagy részük van a főkönyvelőknek és általában a pénzügyi, számviteli dolgozóknak. Igaz és való, hogy a műszaki kultúra fejlesztése műszaki ügy, mérnökök és technikusok dolga igen nagy mértékben. De a műszaki fejlesztés, a gazdaságos termelés politikai ügy is egyúttal, harci feladat minden bányásznak, a köznek, az egész országnak...*"

Tehát *minden* bányásznak, csillésnek, frontmesternek, körletvezetőnek, főmérnöknek egyaránt. A mennyiségi termelés növelése és a műszaki fejlesztés elválaszthatatlan egymástól. Már kialakult a bányákban az a légkör, hogy a mennyiségi terv teljesítéséért a bányászok túlnyomó többsége érzi saját felelősségét. De olyan a légkör, hogy a műszaki fejlesztési tervek teljesítéséért is hasonló szenvedélyesen dolgoznának, még kevés bányánkban érezhető. Nagyon kevés olyan termelési értekezletet tartottak bányaüzemeinkben, ahol ismertették volna a műszakfejlesztési tervek állását is, ahol a fizikaiak és műszakiak közösen vitatták volna meg az ez irányú feladatok végrehajtásának eredményeit, hibáit, a hibák kijavításának módjait. Pedig *erre* van szükség. Nagyon helyes lenne, ha bányáinkban a negyedik negyedéves tervek megbeszélésekor elővennék a műszaki fejlesztési tervet is és pontról-pontra ellenőriznék, végrehajtották-e az azokban foglaltakat? Hiszen a műszaki fejlesztési terv valóraváltásával saját maga munkáján könnyít vájár, üzemvezető egyaránt.

A műszaki fejlesztés — a mecseki szénbányászat különös adottságaira gondolva, — szinte elválaszthatatlanul összefügg a bányabiztonsággal. Van javulás a bányák szellőztetésében a munkahelyek levegőellátásában. Hogy ez mit jelent a dolgozók teljesítményének emelkedése terén, azt minden bányász tudja. De sajnos vannak még nem teljesen megoldott biztonsági feladatok is. Komlón például a bányatüzek még mindig elég gyakoriak. Figyelmeztetés volt a legutóbbi Béta-aknai bányatűz is. Egyik legfontosabb előfeltétele, hogy a bányatűz üzemeink munkáját ne hátráltassa; a műszaki előírásoknak megfelelő helyes bányaművelés, ami ugyancsak a műszaki fejlesztési tervek valóraváltásától is jelentős mértékben függ.

Még négy hónap van hátra ebből az évből. A műszaki tervek valóraváltásához tehát idő még rendelkezésre áll, a hibák kijavítására még van lehetőség. De a patópáloskodásra, a „hej, ráérünk arra még"-re nincs idő. Inkább még ma, mint holnap fogjunk hozzá ezirányú feladataink végrehajtásához is.

Dobi István elvtárs Pécsett

Kedden este megérkezett városunkba Dobi István elvtárs, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke. Két napos itt-tartózkodása során látogatást tesz több baranyai termelőszövetkezetben is.

A jó munka jutalma

SZOMBATON este ünnepélyes termelési értekezletet tartottunk abból az alkalomból, hogy a vállalat dolgozói becsülettel teljesítették vállalt kötelezettségeiket. A termelési értekezleten számos kitüntetést kaptak dolgozóink: az Élelmiszeripar Kiváló Dolgozója jelvényt kapott: Sümegi Ferenc művezető, Sári Istvánné palackfejtő, Longauer Tibor segédművezető, Sopronyi Ferenc h. műszaki vezető, Szabó József lakatos, Kerekes Róbertné h. főkönyvelő, ifj. Heincz Mihály segédmunkás, és Lucza József erjesztő munkás. Ezenkívül kilencen a Kiváló Dolgozó jelvényt, öten pedig a Kiváló Műszaki Dolgozó jelvényt kapták meg. A kitüntetett dolgozók között 13 ezer forint igazgatói jutalom került szétosztásra.

Békési László
a Pannonia Sörgyár igazgatója, az Élelmiszeripar Kiváló Dolgozója

*

DOLGOZÓINK a III. negyedévi tervek, valamint az éves előirányzat minél eredményesebb teljesítése érdekében csaknem valamennyien versenyben állanak. Legjobb dolgozóinkat jutalmazni fogjuk. A III. negyedévre már 7000 forint értékű jutalomtárgyat vásárolt a vállalat.

Örömmel közölhetjük, hogy a jó munka eredményeként éves tervünket ezidőszerint forintban 102,2 százalékra, súlyban 114,3 százalékra teljesítettük.

Tóth István
a Pécsi Belföldi Szállítmányozási Vállalat igazgatója

Megszüntetik a rum közvetlen árusítását a cukrászdákban

A belkereskedelmi miniszter utasítást adott ki, amely szerint október elsejétől megszüntetik a rum közvetlen árusítását a cukrászdákban. Rumot kizárólag teával együtt szolgálhatnak ki. Az égetett szeszesitalok közül csak borpárlatot, valamint likőrféleket árusíthatnak.

Az utasítás egy másik pontja az első és a második osztályú vendéglátóipari üzemeknek, eszpresszóknak és a táncos szórakozóhelyeknek előírja, hogy szeptember 15-től kötelesek szivarból és szivarkákból teljes választékot tartani, a többi vendéglátóipari üzem pedig ár szerint a Kossuth szivarkától a Lánchíd szivarkáig, valamint három szivarfajtát köteles árusítani.

A lakosság kívánságára árusítanak két forint negyven filléres kenyeret

A 2,40 forintos félbarna kenyér árusítása a péküzletekben nagyobbára megszűnt, mert a lakosság csak elvétve vásárolta, és így a pékségek nem is nagyon sütötték. A Belkereskedelmi Minisztérium most rendeletet hozott, hogy azokon a helyeken, ahol a lakosság kéri, a péküzletek kötelesek a fogyasztásnak megfelelő mennyiségben 2,40 forintos árú félbarna kenyeret árusítani.

SZINÉSZEK — A NÉZŐTÉREN

1956. IX. 3.

Színészek ülnek a nézőtéren. Színészek, és műszakiak, jegyszedők és színházi szabók, fodrászok és kellékesek.

A nézőtéren, a kopotthuzatu zsöllyéken ül az egész társulat.

Gyenge félház — mondaná a gazdasági igazgató, ha történetesen a közönség töltené meg a földszinti sorokat. De így csak ennyit mond: társulati ülés.

Évadnyitó társulati ülés — a Pécsi Nemzeti Színház „Veni Sancte"-ja.

Az imént a folyosókon még ölelkeztek, csókolóztak, hosszú hetekig tartó távollét után üdvözölték egymást a művészek. Most csendben ülnek és hallgatják Katona Ferenc igazgató szavait.

Érdekes, új dolgokat mond, annak ellenére, hogy úgy kezdte: „nem tudok semmi újat mondani".

Arról szól, hogy szabadabb kézzel választhat a színház műsort. Arról beszél, hogy bátrabb, merészebb rendezői és színészi megoldásokkal kísérletezhetnek. Arról beszél, hogy operákat is előadhat az énekesekkel megerősödött színház. Arról beszél, hogy nem kényszerítik többé statisztikai szempontok a művészeti vezetést, hogy „vonalas", de gyenge darabot előadjon, vagy bukott darabot üres nézőterek előtt játsszék...

Arról beszél, hogy „repertoár-színház" lesz Pécsett...

Nos, itt érdemes egy pillanatra elgondolkozni. Mi is az a repertoár-színház?

Eddig az volt a Pécsi Nemzeti Színház előadás-rendszere, hogy szériában játszotta a darabokat. Tizenöt, húsz, harminc, negyven előadásra terveztek egy-egy színművet vagy operettet, és — akár „ment", akár a kongó házat „vattával" kellett kibélelni, — a tervet be is tartották. Ezután nem így lesz. A színház nem hosszú szériákat játszik, hanem három-négy előadás után más-más darabot tűz műsorára. Így változatosabb lesz a műsor és ha egy darabnak nincs sikere, nem kell műsoron tartani, csak azért, mert a következő bemutató még „nem kész", még folynak a próbák, hanem a tartalékból, a repertoárból előhúznak egy másikat és közben nyugodtan készülhetnek az új bemutatóra.

Nem hiszem, hogy az „igazi" közönség feszültebb figyelemmel hallgatta valamikor is a legforróbb hangulatu előadást, mint most a színház társulata Katona Ferencet. Figyelik a „régiek", a pécsiek és baranyaiak jóismerősei, és különösen figyelik az „újak", akik most kétszeresen is ismerkednek: nemcsak az idei év terveivel, hanem egy egész színházzal.

Miről esett itt még szó? A fizetésemelésről (osztatlan öröm), a lakáskérdésről (osztatlan elkeseredés).

Amennyire jó az első (a művészek augusztus elsejétől visszamenőleg felemelt fizetést kapnak), olyan fájó seb a második.

— Én máris úgy érzem magam, mintha sokéves pécsi lennék — mondta az egyik „új" színész, Győri Gyula. — De... a házigazdámat is szeretném már ismerni.

Még nem tudta, hol hajtja le éjszaka a fejét, és még azt sem tudta, hogyha megismeri házigazdáját, az egyből horribilis összeget kér majd tőle az albérleti szoba béreként.

Ha megtudja, lehet, hogy számvetést csinál és...

Pedig lehet, hogy a házigazda színházrajongó. Lehet, hogy éppen ő fájlalja leginkább, hogy néhány tehetséges művész megvált a színháztól... De hogy ehhez ő is hozzájárult — azt nem hiszi el.

A társulati ülésen Asztalos elvtárs, a városi tanács v. b. elnökhelyettese is felállt, és ígéretet tett, hogy egy-két legsürgősebb, legégetőbb lakásügyet megoldanak. De mikor tíz-tizenöt égető és sürgős lakásügy vár megoldásra!

Majdnem minden nagyvárosban, ahol színház terjeszti a kultúrát, van színészház. Nem lehetne egy ilyen házat Pécsett is építeni?

Építeni kellene egyet. Hogy ezek az emberek, akik most a nézőteret megtöltik, de életük legszebb óráit fenn, a színpadon töltik, hogy nekünk szép emelkedett perceket ajándékozzanak, hogy ezek az emberek itt maradjanak nálunk.

(AMI)

Miből lesz a haszon?

— kérdeztem tegnap, az alsószentmártoni termelőszövetkezet könyvelőjétől, mivelhogy már nem messze van a zárszámadások ideje, amikor minden szövetkezeti tag megtudja: mennyit is ért valójában, — terményben és pénzben — egész évi munkája.

A válaszban volt jó is, rossz is. Amit rossznak említett, arról nem igen tehetnek az alsószentmártoniak, de mások sem. Annak az idei „változatos" és kíméletlen időjárás volt az oka. Ezért a tavalyi öt kiló húsz dekás búza-osztalék helyett idén csak három kilót adnak egy munkaegységre. Ebből már két kilót minden tag haza is vitt. Árpát egy kilót kaptak, s eddig összesen öt forintot osztottak készpénzben — előlegként. Azután osztanak még egy kiló zabot, meg kukoricát. Nem sokat, de azért lesz annyi, hogy minden tag felnevelhet, kihízlalhat rajta egy-két hízót, már aszerint, hogyan dolgozott év közben.

— Van még valami — böki ki a könyvelő. — A cukorrépa. Idén hat haldot vetettünk... tavaly csak öt volt. Megemeltük, pedig gyenge volt a multévi termés... nagyon gyenge...

— Mégis mennyi?

— Hát olyan 120 mázsa körül, mert még prémiumot sem kaptunk utána. Arra emlékszem, hogy nem sok, alig pár mázsa hiányzott, de hát ha nincs, nincs. S így prémium se volt.

— S az idén?

— Idén már más a cukorrépa. Nagyon szép. Ahogy számolgattuk, megadja a 180—200 mázsát holdanként.

Szóval mégiscsak kárpótolva lesznek az alsószentmártoni szövetkezeti tagok. Ha nem fizetett valami sokat a gabona, annál többet ad a cukorrépa. Csak ebből a tsz-ből tizenkét vagon körül szállítanak majd felszedés után a cukorgyárba.

S mit kapnak a tagok, ha meglesz a répa rekordtermés?

Holdanként ezernyolcszáz forint alapárat, azonkívül 3 600 forint prémiumot és 400 kiló cukrot. Ezt szorozza meg hattal az, aki tudni akarja, mennyit jövedelmez a cukorrépa termesztése. Azt már nem is számolom, hogy szeletet és melaszt kapnak fillérekért és hazaszállítva, melynek tápértéke vetekszik a takarmánykeverékével.

Hát ebből lesz az idén nagyobb haszna az alsószentmártoni termelőszövetkezetnek.

(G. B.)

Fellendült a fényképezés

Igen örvendetes intézkedés volt a fényképezőgépek részletre történő árusításának bevezetése. Bizonyításképpen nem azt mondjuk meg, hogy hány fényképezőgépet vásároltak ebben a hónapban, hanem azt, hogy az OFOTÉRT Kossuth Lajos utcai üzlete hányezer filmet hívott elő ebben a hónapban.

Kászonyi elvtárs, a helyettes boltvezető így tájékoztatott bennünket:

— Augusztus hónapban ezernyolcszázötvenhét tekercs filmet hoztak hozzánk előhívásra. Emellett 38 ezer kópiára és nagyításra kaptunk megrendelést.

— Tavaly augusztus hónapban mindössze 18 ezer forint körül volt a forgalmunk, ezzel szemben az idén, csupán 28-ig 40 ezer forintot forgalmaztunk. A laboratórium dolgozói alig győzik a munkát; Állandóan 190—200 százalékra teljesítik tervüket. Szeptemberben előreláthatóan még több lesz a teljesítményük.

— A fényképezés fellendülésének oka — úgy gondolom, — a megnövekedett külföldi utazás és nyaralás, a Pécsre huzamosabb időre érkező vendégek számának emelkedése és a fényképezőgépek részletre történő árusítása.

Kis képek a nagy kiállításról

Mit ér egy bemutató?

Lovasbemutatóról van szó, ficánkoló, büszke tartásu lovakkal, bátor lovasokkal. Vágtáznak, majd leugranak a lóról és futás közben felpattannak a hátára. Zúg a taps minden egyes szám után. Megérdemlik. Ügyesek.

Több, mint kétórás a műsor, s tűző napon is végig kitart a pályát körülálló hatalmas tömeg. Csak akkor indulnak meg az emberek, amikor az utolsó lovas is eltünt az istállókhoz vezető úton. De ekkor már istenigazából mozognak, igyekeznek a pavilonok felé. Kár minden elveszett percért. A lelátóról kifelé igyekvő tömegben egy hosszúbajszú bácsika lementál:

— Ez nem érte meg a pénzt! — Azt nem mondja, mennyit fizetett. Talán semmit.

— Aztán miért Lajos bácsi? — kérdezi mellette egy nyurga fiatalember, alighanem a földije.

— Hát... csak azért, mert a villánykövesdi vörösből épp' egy decit adtak volna érte... egy decit... ha mondom... de már gyerünk is oda, mer' ittenetes szomjas vagyok és még itt elem a halálom.

Tehát kinek a pap, kinek a papné. Lajos bácsinak a villánykövesdi vörös, másoknak a lovasbemutató, ismét másoknak a sok kiállított gép tetszett.

„Üzeneteket közvetitünk..."

Nem új dolog, minden vásárban megtalálható, s a kiállításoknak is elmaradhatatlan kelléke: a hangosbemondó. Minden pavilonnál szól és minden sarkon utánad kiabál:

— Kis Péter és Nagy János keresik feleségüket. Fél óráig várják őket a posta előtt.

S ha fél órán belül nem jönnek? Erről már nem beszél a hangosbemondó. Vagy:

— Nagy Béláné és Fekete Jánosné kérik férjüket, menjenek oda, ahol hagyták őket.

Ezek a mintaférjek. Nem akarják, hogy a feleségek felöntsenek a garatra. Inkább hűvösön hagyják őket s maguk mennek a borpavilonokba.

Akadnak gondatlan szülők is, akik nem fogadják meg gyermekeik jótanácsát, nem fogják meg fiúk vagy lányuk kezét. Róluk így beszél a hangosbemondó.

— Fehér Pistike elvesztette szüleit. Kéri jöjjenek a bemondói szobába.

S keresnek még becsületes megtalált jutalomért, zöld kardigánt kis hibával s néha, de csak rövid ideig szól a zene is. Nem csoda. Nagy a kiállítás, könnyen elvesznek benne a férjek, feleségek, de még a szülők is.

A közönség is birál

Mindenkinek joga van hozzá. Ha jutányos áron veszi is, négy forintot fizet a belépésért. Ezért csak bírálhat? Meg is teszi, ahol módját ejtheti.

— Nézd, ez csak elismerő oklevelet kapott, pedig jobban megérdemelné az első díjat, mint az a másik jószág.

— Szép kövér tehén.

Mire megszólal a gondozó:

— Nem tehén az kérem, Tenyészbika.

A baromfiaknál különösen az asszonyok nézegették nagy szakértelemmel a kiállított állatokat. S megindul az eszmecsere, melyiket miért érdemes tenyészteni, tartani. Közben az otthoniakra is gondolnak.

— Haj, ha az én Katókám itt lenne?!

— Miért nem hozta el?

— Nem fogadták el a járáson, pedig olyan szép kendermagos tyúk (mármint a Katóka). Olyat itt nem is látok.

A bort is bírálgatták, nemcsak a kiállítási pavilonban, de mindenütt, ahol mérték. Márpedig a kiállításon nincs olyan „utca", ahol ne kínálnák a jófajta muskotályt, fehéret vagy vöröset, csengődit és tokajhegyaljait. Nem túlzás, ha azt mondom, itt verődik össze a legtöbb szakember s csaknem valamennyi férfiruhát visel.

— Olyan jó ez, hogy megérdemelné az első díjat is.

GÁBDONYI BÉLA

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A BARANYA MEGYEI PÁRTBIZOTTSÁG ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIII. ÉVFOLYAM, 212. SZÁM ÁRA 50 FILLÉR SZOMBAT, 1956 SZEPTEMBER 8

Várjuk a válaszokat!

Az utóbbi hónapokban a demokratizmus egészséges fejlődésével egyidőben nő azoknak az embereknek a száma, akik észrevételeikkel, tanácsaikkal segítik az ország vezetőit a gazdasági és társadalmi élet káros kinövéseinek nyesegetésében.

A tanácsok, bejelentések és sokszor saját tapasztalatunk alapján is cikkeket írunk. A cikkek segítőszándékkal íródnak, s legtöbb esetben konkrét javaslatokat tartalmaznak az említett hibák kijavítására. Az olvasók, több esetben a levélírók, vagy tanácsadók, akik észrevételeikkel segítik a sajtó munkáját, örülnek is, ha elgondolásukat nyomtatásban látják. Csupán az a kérdés, hogy a vidéki sajtó észrevételei, javaslatai eljutnak-e az illetékesek asztalára? Az a tapasztalunk, hogy nem!

Nem kívánjuk egyetlen vezető elvtárstól sem, hogy rendszeresen olvassa az ország összes vidéki napilapját, de a sajtószolgálat az olyan cikkeket, amelyek egy-egy minisztériummal, vagy iparigazgatósággal foglalkoznak, minden esetben eljuttatja az illetékes szervhez, s az már a minisztériumok és iparigazgatóságok mulasztása, hogy sok esetben nem kapunk választ észrevételeinkre. Tehát kérésünk a gyors és pontos sajtószolgálat, másrészt minden esetben válasz az érdekelt minisztériumtól.

A múlt hónapokban több esetben vártunk választ a Közlekedés és Postaügyi Minisztériumtól. A Dunántúli Napló még a tavasszal hónapokig tartó vitát rendezett a szállítás helyzetéről. A vitában javasolta a lap a Belsped megszüntetését, s a kocsirakományú áruszállítás átadását a MÁV Szállítmányozási Szolgálatnak. A megjelent cikkek kifejtették, hogy ez sokmillió forint megtakarítást, s zavartalan munkát jelentene. Bár a vita hónapokig tartott, s értesüléseink szerint a minisztérium illetékes szakemberei tudtak is a javaslatról, válasz még sem érkezett a mai napig.

A KPM-mel kapcsolatosan írtunk a napokban egy újabb cikket. Címe: Bonyodalmak az IBUSZ-jegyek körül. Reméljük, erre már kapunk választ, s ha nem, akkor is érdemesnek tartottuk megemlíteni az IBUSZ-jegyek körüli káoszt.

Szintén a KPM hatáskörébe tartozik a következő dolog: a jegykiadó pénztárosnők munkáját aszerint értékelik, (hasonlóan a csomagfelvevőkhöz), hogy hány ember vett tőlük jegyet. Hát tehet-e valamit a pénztárosnő a saját többtermelése érdekében? Irányíthatja-e a pénztárosnő a lakosságot, hogy hányszor, s meddig utazzon egy héten? Nyilvánvalóan nem! Egyetlen amit tehet, hogy gyorsabban és udvariasabban igyekszik kiszolgálni az utasokat, mint a kollégái. Nagyobb állomásokon ahol több pénztár van egyszerre nyitva, az utas természetesen oda megy, ahol rövidebb ideig kell sorban állnia. Eddig rendben is lenne. De mi történik akkor, ha a rosszabbul dolgozó kolléga vásári napon van szolgálatban, amikor — tudvalevő — kétszeres a forgalom. Hogyan tudja ezt a lemaradást a másik udvariassággal és gyorsasággal pótolni? Sehogy. A pénztárosnők munkájának ilyenfajta értékelése nyilvánvalóan túlzás. Ezzel a lapnak foglalkoznia kell. S most hallgassunk, mert nincs remény az eddigi tapasztalatok szerint válaszra és intézkedésre? Nem, nem hallgatunk.

A szállítási vitához hasonló eset történt az Élelmiszeripari Minisztérium esetében is. Megírtuk, hogy Pécsett, a csecsemőtejet piszkos kannákban szállították ki. A cikk eljutott megfelelő szerveken keresztül a minisztériumba, s körülbelül egy hónap mulva lejött két elvtárs, magukkal hozva az újságot, s kivizsgálták az ügyet. Kértük tőlük, kivizsgálás után legyenek szívesek választ adni nekünk, mit végeztek. Az elvtársak megígérték, s a választ a mai napig is várjuk.

Az említett mulasztások a Szénbányászati Minisztérium kivételével csaknem valamennyi minisztérium esetén fennállanak. Onnan kaptunk csak rendszeres választ bíráló cikkeinkre, észrevételeinkre. A Szénbányászati Minisztérium nem egy esetben cikkeink után komoly intézkedést tett, aminek később meg is lett az eredménye. Miért nem lehet ezt a módszert követni a többi minisztériumnál is?

A megyei lapok mindent elkövetnek, hogy a jobb gazdálkodás érdekében minél zavartalanabbul menjen a termelés. Rendszeresen beszámolnak a jó és rossz eredményekről. Ezzel igyekeznek elősegíteni a felsőbb szervek munkáját, tájékozottságát. Viszonzásképpen mi is elvárjuk, hogy észrevételeinkre reagáljanak, s akár pro, akár kontra, de válaszoljanak.

Zsírt kaphatnak napraforgójukért a gazdák

Tavaly több, mint hatvanezer métermázsa napraforgómagot vásárolt fel beadás és szabad forgalom útján a Terményforgalmi Vállalat. A jónak ígérkező idei termés felvásárlását megkönnyíti az a rendelkezés, amely lehetővé teszi, hogy a beadáson felül megmaradt szabad napraforgómagért étolajon kívül disznózsírt is választhassanak a gazdák a földművesszövetkezeti cseretelepeken. Egy mázsa szabadforgalmú napraforgómagért csere útján 20 kiló napraforgódarát és 17 liter olajat kaphattak eddig. Most a cserelehetőség disznózsírral is kibővült annyiban, hogy minden liter olaj helyett 80 deka zsírra tarthatnak igényt a gazdák.

Baranyában, ahol mind a falusi, mind a városi háztartások szívesebben főznek zsírral, mint étolajjal, ez az intézkedés valószínűleg a legnagyobb egyetértésre és helyeslésre talál. Érthető, hiszen ha valaki öt mázsa napraforgót ad el szabadon az államnak, akkor az egy mázsa napraforgó darán kívül annyi zsírt kap, mintha két hízottsertést vágott volna le. A napraforgózsírcsere megjavítja azoknak a falusi háztartásoknak helyzetét is, ahol vagy egyáltalán nem hízlalhattak, vagy valamilyen okból fogva kevés a zsírjuk.

A napraforgó betakarítása a közeljövőben veszi kezdetét, s addigra úgy fel kell készülnie mind a húsz földművesszövetkezeti cseretelepnek a forgalom lebonyolítására, hogy a gazdák kívánságának mindig eleget tudjanak tenni. A zsírcserét úgy bonyolítják le, hogy a termelőnek a cseretelepen kell nyilatkoznia: zsírt akar-e, vagy étolajat? A cseretelep köteles a gazdák kívánsága szerint eljárni.

Tájékoztatásul közöljük, hogy a zsírcsere a beadási kötelezettség teljesítésére beadott napraforgóra is vonatkozik annyi változással, hogy itt egy-egy kiló zsírra 13,75 forintot is be kell fizetnie a termelőnek.

A francia Pen Club főtitkára Budapesten

A Magyar Írók Szövetsége, a Magyar Pen Club és a Kultúrkapcsolatok Intézete vendégeként egy hétig hazánkban tartózkodik Jean de Beert, a Francia Pen Club főtitkára. A kiváló francia író pénteken délelőtt az Írószövetség klubjában rendezett fogadáson találkozott a magyar írókkal.

Újabb Rembrandt festményre bukkantak

Amszterdam (MTI): Két évvel ezelőtt két holland építész Dél-Hollandiában megvásárolt egy festményt, amely a tisztítás és a szakértői vizsgálat után valódi Rembrandt festménynek bizonyult. Szakértők szerint ez az a festmény, amelyet Rembrandt egyik kortársa a „fiatal művész művé"-nek tartott.

Megszüntették az osztályvizsgákat a szovjet középiskolák egyes osztályaiban

Moszkva (TASZSZ):

Az OSzSzSzK oktatásügyi minisztériuma úgy döntött, hogy az 1956—57-es tanévtől kezdve a középiskola IV., V., VIII. és IX. osztályában, valamint a munkás és falusi ifjúság iskoláiban megszűnnek az osztályvizsgák. Az intézkedésnek az a célja, hogy jelentős mértékben csökkentse a tanulók túlterhelését.

Friss István nyilatkozata a III. nemzetközi szociológiai kongresszusról

A Nemzetközi Szociológiai Egyesülés augusztus 22-e és augusztus 29-e között rendezte meg a III. nemzetközi szociológiai kongresszust az UNESCO védnöksége alatt és anyagi támogatásával.

Résztvett a kongresszuson Friss István, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja is, aki visszaérkezése után a következőket mondotta a Magyar Távirati Iroda munkatársának:

Ez a kongresszus jóval nagyobb méretű volt, mint az előző kettő. Mintegy ötven ország csaknem ötszáz képviselője vett rajta részt. Még ennél is jelentősebb azonban az — a kongresszus angol, amerikai, francia megszervezői is elsősorban abban látták a kongresszus nagy sikerét és jelentőségét, — hogy a szocialista és nem szocialista országok képviselői egyaránt nagy számmal vettek részt azon. Magyarországot ketten képviseltük: Molnár Erik akadémikus, igazságügyminiszter, a Történettudományi Intézet igazgatója és magam, mint a Közgazdaságtudományi Intézet igazgatója.

A kongresszusi viták összefoglaló címe „Szociális változások a XX. században" volt. A kongresszusra jellemző volt a békés egymás mellett élés és együttműködés őszinte akarása. Szembeötlő volt ezenkívül, hogy a marxizmusnak ma már polgári tudósok között — például Amerikában is — komoly tekintélye van, nagyobb, mint még néhány évvel ezelőtt. Ez megnyilvánult több polgári tudós felszólalásában is.

Hollandiai tartózkodásunkat igyekeztünk mindketten kapcsolatok felvételére is kihasználni. Molnár elvtárs Hágában felkereste a holland igazságügyminisztert, én meglátogattam a rotterdami gazdasági főiskola rektorát és az ottani közgazdasági intézetet, továbbá Párttörténeti Intézetünk megbízásából az amszterdami Nemzetközi Társadalomtörténeti Intézetet. Mindenütt a legszívélyesebb fogadtatásban volt részünk. Nagy érdeklődést tapasztaltunk a magyar kérdések iránt és gyarapítottuk ismereteinket.

A kongresszusi találkozást a Szovjetunió, Lengyelország és Jugoszlávia, valamint az Egyesült Államok, Anglia és Franciaország képviselői arra is kihasználták, hogy kerekasztal megbeszélésen megvitassák a szocialista és a nemszocialista országok szociológusai baráti érintkezésének és eszmecseréjének fejlesztési lehetőségeit. Kívánatos, hogy ebbe a fejlődésbe Magyarország is minél tevékenyebben kapcsolódjék. Amszterdami tapasztalataink alapján azonban azt is hozzá kell tennem, hogy ebbe a munkába csak akkor tudunk igazán eredményesen bekapcsolódni, ha az eddiginél sokkal jobban megismerjük a nyugati tudomány eredményeit és elsajátítjuk a nyugati elveket. Hosszú évek óta sajnálatos módon elhanyagoltuk a nyugaton szociológiának nevezett kutatásokat is. Itt fordulatra van szükség, és remélem, hogy ez hamarosan be is fog következni — mondotta Friss István.

Új iskola birtokosai közt

Amikor belépek a meszesi új általános iskolába, üresek a folyosók. Sehol egy lélek. A tantermekből kiszűrődő szavak bizonyítják csak, hogy bent tanítás folyik. Nem is sajnálom, hogy egyedül vagyok, így legalább zavartalanul gyönyörködhetem a szép épületben.

Felérek a második emeletre, amikor megszólal a szünetet jelző csengő. Kitárul a VIII b lányosztály tantermének ajtaja is. Azt várnám, hogy a fiúk és lányok a zsibongón, a műmárvány oszlopok mellett állnak meg majd. De nem. Nekik van igazuk, amikor a friss levegőre, az iskola udvarára vonulnak ki.

Nem maradtam egyedül, mert a nyolcadik lányosztályban is, akárcsak a többi tanteremben, ketten maradnak. Ők a hetesek. Megszólítom Antonin Irént, hogy árulja el, miért nem látni a folyosókon és a tanteremben elszórt papirokat?

— Nagyon szeretjük az új iskolánkat, nekünk építették, vigyázunk rája. Ha valaki megfeledkezne magáról, azt figyelmeztetjük a rendre. Ha meg véletlenül találunk papirost, azt mi szedjük össze, hetesek.

Megszólal a szünet végét jelző csengő. A VI a fiúosztályon kívül senki sem maradt az udvaron. Az órarend szerint most tornaórájuk lenne, de nem a jól felszerelt tornaterembe igyekeznek, hanem ásóval, kapával, gereblyével a kezükben az udvar partoldalára. Minden külön biztatás nélkül neki is látnak a munkának.

— Mi készül itt? — kérdezem Soó Lacitól.

— Sportpályát építünk. Ide a partoldalra kerülnek majd a sziklák, hogy a föld le ne hulljon a pályára. Sok munkás kéz kell még ide, hogy a labdarúgó, röplabda, és a százméter hosszú futópálya elkészüljön. Délutánonként is eljárunk ide dolgozni.

— A napokban kapunk majd traktort, sekélyen felszántja. Mi meg elsimítjuk és elgereblyézzük, aztán bevetjük fűmaggal. A tavasszal már ezen a pályán akarjuk megrendezni a bányász iskolák közötti sportversenyt.

Nagyszerű terv! Ha már versenyre készülnek, — és ha nem is dicsekednek vele — jó tornászai, röplabdázói, labdarúgói lehetnek az iskolának.

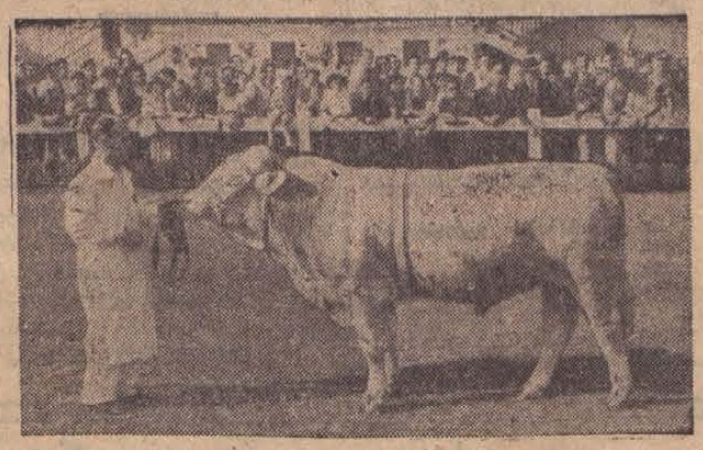
— Új az iskola, hát legyen rendes sportpályája, — ezt tartja Bokrétás György elvtárs, az iskola igazgatója. — A pénzt még nem teremtettük elő, de folyamatban van ez is. Amikor már lehet használni a sportpályát, addigra az építőmunkások is nekilátnak, hogy az iskola déli oldalához egy új szárnyat építsenek. Persze kevesebb kiadást jelentett volna, ha egyszerre építik meg a tizenhattantermes iskolát. Az új iskola kétmilliókilencszázhuszonnégyezer forintba került. Ennyit fordított államunk a nyolctantermes bányász iskola felépítésére.

Az új iskolában 430 gyermek tanul. Számuk egyre nő, mert az iskola szomszédságában épülnek az új bányászházak. Akik pedig ide költöznek, azoknak az új iskolába jár majd a gyermekük.

::: Új iskola, új tervek ::: Ebben az iskolában egy pillanatra sem nyugszanak meg a nevelők. Most sem hogy a sportpályának az építését folytatják. Lelkesedésben, akaratban nincs hiány, de munkában sem :::

(FARKAS)

A mezőgazdasági kiállításon

sok nézője akadt a gyönyörű tenyészbikának, mely nyugalommal tűri, hogy a versenypálya közepén többezres tömeg gyönyörködjék benne

A szilvától a konzervgyárig

Szigetvár felé menet úgy tűnik, mintha az országutat szegélyező szilvafák virágbaborultak volna. Csak aztán, hogy közelebb ér az ember, látja ám, hogy a piros fehér, rózsaszín és kékszínű „virágözön" nem más, mint egy sereg jókedvű lány... Csimpaszkodnak az ágakon, énekelnek, visonganak, meg-megcélozzák a motorosokat, — egyszóval, hogy beköszöntött az ősz, megkezdődött a szilvaszüret is...

Az út mentén tornyosuló ládahegyek aztán elindulnak első útjukra, be a szigetvári konzervgyárba. Az üzem már napokkal előtte felkészült a szilva feldolgozására. Ha belekukkantunk az üzem termelési tervébe, kitűnik, hogy 10 vagon szilva üvegekbe kerül befőttként vagy négyszáz mázsát megaszalnak, 80 vagonravalót pedig „szilva-velőnek" dolgoznak fel.

De ezzel egyidőben — elvégre most köszöntött be ennek is a szezonja — 24 vagon natúr-lecsót is konzerválnak és küldenek exportra. Sűrített paradicsomból 10 vagon, körtéből 600 mázsa kerül ugyancsak exportra. Sok ezzel a munka, amit néha-néha megnehezít az exportáru átvevője is. De hiszen erről még az alábbiakban szó esik...

Ha az ember végigjárja az üzemet, érdemes megállni egy pillanatra Kozma Jenőné, Bátai Istvánné vagy éppen Csepeli Kálmánné munkaasztalánál... Olyan pontosan, egymás mellé rakják a sósvizes — exportra szánt — uborkát az öt literes üvegekben, hogy ehhez valóban művészet kell. El sem hinnénk, ha nem látnánk, hogy az uborka hosszúságát is szigorúan meghatározzák. Például az öt literes üvegekbe csak nyolc centiméter hosszúságú uborkát rakhatnak, annál nem lehet sem több, sem kevesebb. Ezért sorakoznak az üvegfalon belül olyan komikus feszességgel az uborkák, mint a katonák. S mindezt gyorsan csinálják, hiszen ezek az asszonyok egyetlen óra alatt 5—6 üveget megtöltenek áruval! — Hiába: ügyesek, szorgalmasak és főleg, — értenek hozzá.

Most pedig — mivel az imént az áruátvevőkről volt szó, — el kell mondanunk egyetmást róluk is. Köztudomású dolog, hogy a kereskedelmi szervek átvevői szigorú, alapos gonddal vizsgálják meg a szállításra kész árut. Ez rendben van, helyes intézkedés. De egyes átvevők itt is túlzásokat követnek el. Például: a vegyesiz gyártási előírása is megengedi, hogy a lekvárba egy bizonyos mennyiségű egrest keverjenek. Az egresnek olyan — szinte mákszem nagyságú — apró magja van, hogy azt tökéletesen nem lehet kivonni az anyagból. Az átvevő azonban addig bogarászik, míg talál egy egresmagot és máris több láda gyümölcsöt visszadob. De visszadobott már exportáru csomagolására szánt vadonatúj ládát is azért, mert elvesztette a faanyag eredeti fehérségét, s sárgásbarna színt kapott akár a naptól, vagy éppen a nedvességtől.

E túlzások megszüntetéséért hadakozik a konzervgyár vezetősége a kereskedelmi szervekkel — nem sok eredménnyel. Pedig a kereskedelem jobban megbecsülhetné az üzem dolgozóinak nagyszerű munkáját.

Hiszen — nagyon érdemesek rá!...

R. F.

Az őszi forgalom sikeréért

Az őszi forgalom sikeres lebonyolítása, a kocsiigények kielégítése érdekében a vasutas dolgozók mozgalmat indítottak az utazási sebesség növeléséért, a gazdaságosabb mozdonyfelhasználásért.

A tehervonatok utazási sebességét növelni, megfelelően terhelt vonatokat továbbítani csak kifogástalan irányító munka mellett lehet. Ennek biztosításáért az Igazgatóság II., III., IV., VI. osztályai és a tervosztály üzemviteli csoportjának dolgozói a tehervonatok utazási sebességének emelésére szeptember 1-től december 31-ig szóló brigádszerződést kötöttek.

A szerződésben vállalták, hogy Igazgatóságunk vonalhálózatán a tehervonatok utazási sebességét a múlt évi őszi forgalomban elért legjobb eredmények fölé emelik. Ezen kívül biztosítani fogják az őszi nagyforgalom ideje alatt is a személyvonatok menetrendszerű közlekedését.

Várnai László
MÁV Igazgatóság, Pécs

A szovjet atomerő-felhasználási főigazgatóság vezetőjének nyilatkozata

A TASZSZ közli azt a nyilatkozatot, amelyet Szlavszkij, a Szovjetunió Minisztertanácsa mellett működő atomerő-felhasználási főigazgatóság vezetője a Pravda munkatársának hozzá intézett kérdésére adott.

Kérdés: Az utóbbi időben komoly bírálatok láttak napvilágot svájci lapokban a július 21-én megkötött svájci-amerikai atomegyezményről. A lapok kiemelik, hogy az egyezmény súlyos feltételeket tartalmaz Svájc szempontjából és komolyan árt az ország szuverénitásának. Ugyanakkor azt állítják, hogy Svájcnak nem volt más választása. Ezzel kapcsolatban közölheti-e Ön, hogy svájci kormány fordult-e olyan javaslattal a Szovjetunióhoz, amely indítványozza kétoldalu egyezmény megkötését az atomerő felhasználásában kifejtendő együttműködésre vonatkozóan?

Válasz: Nem, Svájc nem fordult ilyen javaslattal a Szovjetunióhoz. Mint ismeretes, a Szovjetunió segítséget nyújt más országoknak és több állammal kétoldalu egyezményt kötött az atomerő fejlesztésében és felhasználásában kifejtendő együttműködésről és segélynyújtásról. A szóbanforgó kétoldalu egyezmények feltételei nem tartalmaznak egyetlen olyan rendelkezést sem, amely az ország szuverénitását érintené és véleményem szerint ilyen együttműködési egyezményt a Szovjetunió Svájccal is köthetne, ha Svájc ezzel a kéréssel fordulna hozzánk.

Új tárgyalások várhatók a Szuezi-csatorna ügyében

Az ötösbizottság elnökének kijelentése szerint a legközelebbi tárgyalásokra Nasszer elnök és az ötösbizottság között csak szombaton kerül sor.

Jólértesült körökben úgy hiszik, hogy az egyiptomi ellenjavaslatok jelentik az eddigi beszélgetések legjelentősebb részét. Kairóban az a vélemény alakult ki, hogy az egyiptomi ellenjavaslatok széles lehetőségeket tartalmaznak a szuezi válság megoldására.

Diplomáciai megfigyelők Kairóban, amidőn rámutatnak Egyiptom állandó konstruktív erőfeszítéseire, hangoztatják, hogy a két nyugati ország eddig még a legminimálisabb jóindulatáról sem tett bizonyságot arra vonatkozólag, hogy az egész kérdést hajlandó békés úton elintézni. A megfigyelők szerint Egyiptom új kezdeményezése, és konkrét, rugalmas javaslatai a Nyugatot ismét súlyos helyzetbe sodorták, amint az már a londoni értekezlet előtt is megtörtént, amikor Egyiptom azt javasolta, hogy a 22 ország értekezlete helyett hívjanak össze egy olyan értekezletet, amelyen részt vennének mindazok az országok, amelyek a Szuezi-csatornát igénybe veszik.

Nemzetközi hírek

PEKING

A kínai tengerészek szakszervezete csütörtökön kijelentette: támogatja Egyiptomnak a révkalauzokhoz intézett felhívását, hogy jelentkezzenek szolgálattételre a Szuezi-csatornán.

DAMASZKUSZ

Szalah Bittar szíriai külügyminiszter fogadta a Legfelső Tanács Szíriában vendégeskedő küldöttségét. Ez alkalommal a külügyminiszter beszédében kifejtette a szíriai kormány külpolitikai programját.

A külügyminiszter rámutatott, hogy a szovjet küldöttségnek lehetővé teszik a szíriai nép életének beható tanulmányozását.

BELGRÁD

A lengyel parlamenti küldöttség tagjai csütörtökön délután látogatást tettek a jugoszláv szövetségi nemzetgyűlésben, ahol megbeszélést folytattak a jugoszláv nemzetgyűlési képviselőkkel.

PÁRIZS

A kairói rádió jelenti, hogy Nasszer elnök csütörtökön este több mint négyórás megbeszélést folytatott hadügyminiszterével, az egyiptomi fegyveres erők főparancsnokával — jelenti az AFP.

A külügyminisztérium szóvivőjének tájékoztatója

A külügyminisztérium tájékoztatási főosztályán Rubin Péter rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, a külügyminisztérium szóvivője pénteken sajtótájékoztatót tartott, majd válaszolt az újságírók kérdéseire.

A műszaki fejlesztés eredményei és az elmaradás oka a szabolcsi bányakerületben

„Ez a kollektív szerződés a trösthöz tartozó összes üzem alkotmányát képezi, minden pontjának maradéktalan végrehajtása mindkét félre egyformán kötelező". Ezt a mondatot olvashatja az, aki „A Pécsi Szénbányászati Tröszt kollektív szerződése" című kis füzet első oldalára pillant.

Minket különösen a kollektív szerződésnek a műszaki fejlesztési tervre vonatkozó előírásai érdekeltek, annak is a pécsszabolcsi kerületre vonatkozó pontjai. Azért a pécsszabolcsi kerületé, mert ez volt az egyetlen kerület, amely augusztusban nem teljesítette tervét. A terv nemteljesítésének egyik oka legtöbbször a műszaki fejlesztés előírásának elhanyagolása. Erről beszélgettünk Vereckei Rezső elvtárssal, a bányakerület vezetőjével.

A kollektív szerződés műszaki fejlesztési része előírja, hogy a III. negyedévben hét fejtést és 11 elővájást ciklusos munkamódszerrel kell művelni. Hogyan állnak ennek megvalósításával? — kérdeztük Vereckei elvtárstól.

— Jelenleg nem is hét, hanem nyolc fejtésünk és 10 elővájásunk dolgozik ciklusos munkamódszerrel

— válaszolja. Azt is meg kell mondanom, — folytatja, hogy a ciklusos művelés nem megy zökkenőmentesen. Különösen a frontfejtéseknél vannak akadályok, mert a fejtések alsó és felső kijáratainak időbeni elkészítését — tehát a fejtések előrehaladási sebességét, — az elővájások sokszor nem tudják követni. Ennek jórészt a kevés szakmunkás az oka. A frontok előrehaladási sebességét ennek ellenére tudnánk növelni, még több szenet termelhetnénk, ha ezekre az elővájási helyekre több munkást tudnánk telepíteni. Munkaerőhiány miatt azonban pillanatnyilag ez sem járható út.

A gépészeti beruházások című rész szeptemberig 350 darab új csille beszerzését írja elő.

Az üzemvezetőség teljesítette az előírást, 300 darab új csillét beszerzett.

— Csillehiányunk nincsen — mondja Vereckei elvtárs.

Nézzük a következő pontot. „A meddőfeltárások meggyorsítása érdekében az igazgató vállalja, hogy a zárt ajtók mögötti repesztés további kifejlesztéséért egy zárt ajtót épít be." Ezt is végrehajtották s még ebben a hónapban hozzálátnak a zárt ajtó mögötti munkához.

A kollektív szerződés műszaki fejlesztési pontjaiban meghatározott vállalásokat az üzem vezetősége igyekezett megvalósítani. Az előírások már a gyakorlatban segítik a termelést.

Mégis: a szabolcsi kerület nem teljesítette augusztus havi tervét. Mi ennek az oka?

— Láncpályánk rossz állapota — válaszolja Vereckei elvtárs. — Augusztusban 19 esetben volt hiba a láncpályával, amely a szénnel teli csilléket az aknától a vasúti állomásra szállítja. Hol elszakad a lánc, máskor pedig láncszemcserét kell végrehajtanunk. Sokszor majd fél műszak esik ki ezért a termelésből.

Igy van. A szeptember hónapból még alig múlt el pár nap, de máris öt láncszemet kellett cserélniök és két láncszakadás hátráltatta munkájukat.

Áldatlan állapot ez.

Amikor az üzemvezetőség és a fizikai munkások erejüket megfeszítve dolgoznak a több szénért, egy 1600 méteres rossz láncpálya miatt képtelenek a kitermelt szenet zavartalanul elszállítani.

Hibátlan új láncra lenne szükségük, de beszerezni eddig még nem tudták. A tröszt ezirányú intézkedései sem jártak eredménnyel. Azaz sok huzavona után az Ipari Láncgyár a minisztérium sürgetésére elvállalta, hogy szeptemberben 640 métert legyárt. A többit esetleg csak novemberben. Tehát az év vége előtt nem remélhetik a lánc kicserélését.

Vajon az Ipari Láncgyárnak közömbös a mecseki szénmedence egyik legnagyobb aknájának munkája? Jó lenne, ha az Ipari Láncgyár vezetői újra fontolóra vennék az István-aknaiak kérését és rövid időn belül legyártanák az anynyira szükséges láncot.

KARACSI

A pakisztáni törvényhozó gyűlés hatalmas és korszerű épülete Karacsiban, fiatal park közepén.

Karacsi — Pakisztán fővárosa. Az arab országokban — találóan és részrehajlás nélkül — a tenger és a napfény városának nevezik. Valóban az Aráb tenger festői szép partján fekszik a különös stílusban épült város és utcáinak kövezete szinte szikrázik a rázúduló napfénytől.

Pakisztán muzulmán lakta ország. S mint ilyen, más időszámítást használnak lakói, mint az európaiak. A muzulmán év márciusban kezdődik. Ilyenkor tartják az Ujévet. Idén például még csak 1335-ös évet írnak a pakisztáni naptárak.

Ez az év azonban örökre emlékezetes lesz valamennyi pakisztáni számára. Ugyanis idén kiváltak a brit nemzetközösségből s megszüntek dominium lenni. Pakisztán ma már szuverén és független köztársaság. A 75 milliós nemzet most már szabadon fejlesztí nemzeti kultúráját. S ha még látszanak is a több évtizedes külföldi uralom maradványai, a korszerűsítés már folyamatban van az országban. Uj épületeket, sőt városrészeket emelnek és megjavítják a közlekedést, a lakosság ellátását.

Ez a fiatalember művész. Az ötvösmesterség művésze. Gyönyörű munkáit sokan megcsodálják és vásárlója is akad. Ezüstből, rézből készíti finom művű kannáit, edényeit és súlyra adja el, mely sajátos pakisztáni szokás.

Levelezőink írják

Szabályozzák Harkány forgalmát

Községünkben több esetben volt már közuti szerencsétlenség. Véleményem szerint ezek oka, vagy a gépkocsivezetők figyelmetlensége, vagy az hogy jóllehet igen nagy a forgalom, mégsem helyeztek el a község egyetlen útja mellé sem közuti jelzőtáblákat.

A biztonságosabb közlekedés érdekében kérem az illetékeseket, jöjjenek ki Harkányba és vizsgálják meg a forgalmat.

Maurer János
Harkány

Tisztább lett a Diós út

Az elmúlt hónapokban a Dunántúli Naplóban kértük a város illetékeseit, hogy javítsák meg a Diós útat, mert igen nagy a por. Örömmel tapasztaltuk, hogy orvosolták panaszunkat. Minden nap öntözik az utcát, sőt, úttisztítót is kaptunk, az öreg Balázs bácsit, aki a nap minden órájában szorgalmasan dolgozik. Mindenesetre a fogatolt járművek dolgozói megkönnyíthetnék munkáját, ha a homok, szalma, szén berakása előtt megvizsgálnák kocsijukat, nem hullik-e majd ki a szállítmány?

A Diós uti lakók köszönetüket fejezik ki az intézkedésért.

Schmal Imre

Miért késik a kenyér?

Baranyaszentgyörgy község 1956 tavaszáig Tormás községből kapta a kenyeret. 1956 tavaszán a tormási péktől meg vonták a lisztkiutalást és ettől az időtől kezdve a Sásdi Sütőipari Vállalat szállítja a kenyeret. Bárcsak rendesen szállítaná!... A heti háromszori szállítás helyett egyszer, vagy kétszer kapunk kenyeret és azt sem időben! A dolgozók asztaláról bizony gyakran hiányzik a kenyér. Meddig tart még ez a lehetetlen állapot? Ezt kérdezik a község dolgozói.

ÁCS JÓZSEF TIBOR
Igazgató-tanító
Baranyaszentgyörgy

ÉRIK A SZŐLŐ...

EMBERT TAKARÓ élősövény fut körbe, átöleli az öt holdnyi szőlőt, mintha óvná, védené a Mecsekről lerohanó széltől és a tolvajoktól. Bárhonnét nézed ezt a domboldalt, — keresztben vagy átlósan — a tőkék úgy sorakoznak, mint a katonák.

Pölöte Erzsi a kapájával hajuldozik egyik sorban, amott meg Gunzimán József, a csapatvezető, az a pörgekalapos idős ember pedig a Harcos bácsi, aki idestova már vagy 50 esztendeje bajlódik a venyigével... Leülünk a terebélyes diófa alá, egy kecskelábú, repedezett asztal mellé. Kérdem milyen lesz a termés, mert a múlt évben bicskanyitogatóan fanyar volt a Mecsek leve, mégis tudják hát, minek nézünk elibe?

Gunzimám József szemét végigjártatja a tőkéken, mintha bíz abból állapítaná meg az idei termés minőségét.

— Jó lesz. Legalább is ízre! Tavaly ránkjött a zöldrothadás, azért volt savanyú a bor. Az idén ugyan nem lesz azon az öt holdon nyolcvan hektó, mint tavaly, talán ötven hektóra valót kicsavarunk majd, de az aztán bor lesz!

Hiába no! A természet is beleszól: tavaly zöldrothadás, az idén meg a fagy pusztította a szőlőt. Támadta a peronoszpóra is, Wögli Péter és a brigádja még vasárnap is permetezett, hogy mentsék a szőlőt. Sok baj van a szőlővel. Pölöte Erzsi azt mondja, olyan mint egy gyerek, dédelgetni, óvni, félteni kell, mert különben ősszel csak a mérget meg a bánatot szüretelnék.

Ugy beszél az öreg Harcos is — de mindegyik, — mintha a sajátjuk lenne. Egy szó nem esik arról, hogy ez a Pécsi Állami Gazdaság tulajdona itt a Makáron. Pedig a gazdaságé, csakhogy ez a két idős ember, meg a fiatal asszonyka (Pölöte Gyulánénak hívják, özvegy), sajátmagukénak vallják. Igy van ez. A szőlőt szeretni kell, mert ez nem állás, nem egyszerű napszámmunka, — hanem hivatásféle... S ez nagy különbség. Ha kellett keltek hajnali négykor, — kapáltak sötétedésig, mert a szőlő megkívánta a tavaszon is, hogy a gaztól megszabadítsák. Pölöte Erzsi beülhetett volna a gazdaság most megnyílló borkimérésébe itt a Rákóczi út sarkán — de nem ment.

— Itt megkapom a prémium bort, évente ötven, hatvan, vagy hetven litert, aztán gyümölcsöt is, de ha mindezt nem kapnám, akkor sem mennék. Szép munka ez, szeretek itt dolgozni...

AZTÁN ELMONDJA, hogy miben rejlik ennek a munkának szépsége? Tavasztól őszig a keze között nevelkedik a szőlő, ereszti a leveleit tavasszal, később a fürtjeit, s milyen nagyszerű érzés, amikor szüretkor évi munkájának gyümölcse bekerül a puttonyokba, s a prés alatt patakocskákban csörgedezik mustá változva... No és a szüreti mulatság sem kutya ám! Amikor túl vannak a munka nehezén, akkor ünneplőbe öltöznek a szőlőmunkások, — most az egyszer leteszik a kapát, helyette a poharat fogják kézbe — és itt a szabadban megteritett hosszú asztal fölött koccintanak az igazgatóval, az új termés sikerére. Utána a cigányok tust húznak s a hónapokon át kapára görnyedt derekak kiegyenesednek, belépnek a táncba és járják reggelig egyfolytában, a szőlő alján...

Készülődnek a szüretre a gazdaság pincéjében is.

A pince itt van a négytornyú templom mentén — valamikor a püspökségé volt ez is, — most pedig Szabó Márton üzemvezető és Merling Bálint pincemester birodalma. Utcasorokat vájtak itt annakidején a föld alá, a „házak" pedig hatalmas, többezer literes hordók.

S ha valaki itt lebotorkál a meredek lépcsőn, gyanutlanul, semmire sem számítva, — majdhogy nem négykézláb mászik fel újra egy óra multva, és csodálkozik, hogy a négy torony helyett nyolcat, esetleg tizenhatot lát a templom tetején...

VELEM IS így kezdték. Azt mondja Szabó Márton, hogy kilenc fajta bort tárolnak itt s felsorolja valamennyi nevét: Cirfandli, Furmint, Mecseki olasz rizling, Muscatottonel, Leányka, Bánáti rizling, Rizlingszilvái, Fröhlichszilvái és Bernát-János.

S akkor előhúz egy poharat:

— Kezdjük a „cirfandlin" — mondja.

— Jó — felelem s leöntöm a decirevaló „cirfandlit". (Fura neve van, később nem tudtam megjegyezni...)

Közben aztán elmondja, hogy a gazdaság ebben az évben 500 hektó borra számít. A minőség kiváló lesz. A napokban minden hordót átlámpáztak, huszonhatot ki is választottak, amelyeket a bognárok éppen most javítanak. A pince fölötti raktárhelyiséget berendezték présháznak, az idén már nem kint a szőlőkben préselnek, hanem behordják ide a termést és itt dolgozzák fel. Igy tudják a bor fajtiszta-ságát biztosítani.

— No de a Furmint ízét még nem is ismeri...

Nos, iszom a furmintot — s hogy hivatalos küldetésemet megőrizzem — érdeklődöm: mennyi bor megyen exportra az idén?

— Eddig majdnem az egész termés exportra ment. — A MONIMPEX most is igényt tartott rá, de nem egyeztünk bele. Megnyitottuk az italkimérésünket, hogy pécsiek is ihassanak a sajátvidéki borból, No meg az idegenforgalom miatt is!... A MONIMPEX ennek ellenére sem engedett kívánságából s végül a pártközpont döntött: nyíljon meg az a kimérés, igenis, legyen jó minőségű bor a fogyasztóknak...

A KIMÉRÉSBEN tehát 250 hektó bort árusítanak majd, a többit pedig exportálják.

Az ötödik pohár után már megnézem a bor-múzeumot is, ahol minden év borterméséből néhány üveggel eltesznek, későbbi kutatások céljából. — Végigjárom a pincét, de minden „utcasarkon" Merling bácsiba ütközöm, aki a karján tartja a megszivott üveghébért és abból ereszti a bort a kezembenyomott pohárba. — Nem tudom hányadik pohár ez már, lassan elfelejtem a borfajták nevét is, különösen azt a „muscatottonel"-félét. Sehogy sem tudom kimondani, végén csak úgy hívom, hogy „muszka" és az üzemvezető — aki állandóan nevet, — ő sem Szabó Márton már, hanem csak Márton, később meg Marci-komám.

Hát aztán gyorsan befejezem a szüret előtti őrjáratot.

Fölmegyek a lépcsőn — egyenesen persze, — de a templom tornyaira nem merek fölnézni, mert félek, hogy rámborul ez a hatalmas építmény.

Nem számít, igaz? Lényeg az, hogy jelenthetem Pécs borivó társadalmának: érik a szőlő, a Mecsek jó lét ereszt az idén is...

(RAB)

Kevesebb formaságot, több tartalmat!

Gépállomási tanácsülés Szentlőrincen

Tegnap délelőtt tanácsülést tartottak a szentlőrinci gépállomás kultúrtermében. Megjelentek a körzethez tartozó termelőszövetkezetek elnökei, mezőgazdászai, községi tanácselnökök és a gépállomás brigádvezetői. A tanácsülésre meghívták a megyei tanács vezetőit is azzal, hogy ott nagyfontosságú — az őszi mezőgazdasági munkákkal foglalkozó — kérdéseket tárgyalnak meg, s ehhez kérik a felettes szervek segítségét. A megyei tanácstól egy elvtárs ki is jött a tanácsülésre, de akik otthon maradtak, sem veszítettek sokat, mert az ülés nem töltötte be hivatását.

Túlságosan sokat foglalkoztak a hiányosságokkal, a gépállomás és a termelőszövetkezetek kölcsönösen elmondották egymás hibáit, de aránytalanul keveset beszéltek a következő feladatokról, a tsz és a gépállomás közötti kapcsolat megjavításának módjairól Nem mondották el, hogy miért fordulnak elő még mindig súlyos hibák és hogyan akarják ezeket a hibákat a jövőben elkerülni? Így például *Krancz Pál* elvtárs, a szentlőrinci gépállomás igazgatója elmondotta, hogy a DT—413-as lánctalpas traktorhoz mindezideig nem kaptak megfelelő ekét. Igaz, a gépállomás készített hozzá munkagépet, de az nem végez kielégítő munkát. Azt azonban már nem említette meg, *hogyan akarnak ezen segíteni a közeljövőben*, hogy a nagy, őszi munkaidőben a lánctalpas traktor is eredményes és jó munkát végezzen.

Szó esett a gépállomási tanácsülésen *az egyszerű géphasználati társulások szervezéséről is.* Valóban csak szó esett róla, mert arra már senki sem vállalkozott a jelenlévők közül, hogy megmagyarázza részleteiben is, mit jelent géphasználatra társulni. Pedig ez lett volna a legjobb alkalom erre, mivel jelen voltak a községek vezető emberei, kiknek elsőrendű feladata az ilyen társulások népszerűsítése, szervezése.

Ami mégis hasznos volt, és eredménynek mondható ezen a tanácsülésen, az *Németh* elvtárs, — a gépállomás főmezőgazdásza — beszámolójának az a része volt, melyben a legközelebbi feladatokkal foglalkozott.

— Első és legfontosabb most *az aprómagcséplés* — mondta Németh elvtárs, — jó magkötés volt az idén, s ezt minden erővel be kell takarítani. Amíg a gépállomás gépei megérkeznek a szövetkezetekbe, hordják kazalba, nehogy az eső kárt tegyen az értékes magvakban. A gépállomás, trágyahordáshoz 11 gumikerekes traktort biztosított, s most kérjük, használják ki a jó utat, száraz időt, hordják mielőbb a földekre a trágyát. *A műtrágyaszórásnak* is itt az ideje, Ehhez a szentlőrinci gépállomás három gépet ad a termelőszövetkezetnek. Az idő kedvez, nem kell félni attól, hogy elmegy a hatása a műtrágyának.

— *A vetőszántást* sem lehet halogatni. Az őszi árpa, rozs alá már készíteni kell a talajt. Fontos a vetőmag megválasztása is. A gépállomás már jó előre bekérte a vetőmag mintákat, de sok termelőszövetkezet — így Boda és Szentlőrinc is, — nem küldték meg.

A hozzászólásokban is igyekeztek a jelenlévő tsz és tanácselnökök minél többet bírálni, de beszédükből nem tűkröződött: miért van annyi hiba és hogyan lehet azokat elkerülni. *Saczl Leander* elvtárs a bicsérdi Béke Tsz elnöke elmondotta, hogy a vetésforgó betartása igen nehéz, mivel a kötött tervek megkövetelik, hogy az összterület 35—40 százalékán gabonát vessenek. Ezért még az idén is előfordul, hogy búza után újra csak kalászost vetnek. A terven kellene változtatni. — *A cserdi tsz elnöke* panasszal fordult a gépállomáshoz. Tegnap kérte, hogy küldjék ki a silózógépet, *Németh* elvtárs, — a gépállomás főmezőgazdásza — meg is ígérte. De a tagok hiába vártak két napot is, a gép csak nem jött. Mások arra kérték a gépállomást, hogy ne vigyék el addig a gépeket a termelőszövetkezetből, míg őtt munkája van. *Papp György* elvtárs, a szabadszentkirályi Kossuth Tsz elnöke elmondotta, hogy a tsz traktorosa másutt dolgozik, s hozzájuk *„idegen" traktorost küldtek*, akit még csak felelősségre sem vonhat, mert ismeretlen, tájékozatlan a tsz-ben.

A gépállomási tanácsüléseken ideje lenne már elhagyni a „hivatalos" formulákat (beszámoló, hozzászólások, válaszok), *a tanácsülések legyenek a nagyüzemi gazdálkodás hasznos és gyakorlati tapasztalatcseréi*, ahol úgy a gépállomás, mint a termelőszövetkezetek vezetői kölcsönösen — minden rosszindulat nélkül — elmondják mire van legsürgősebben szükségük és hogyan kívánják a legközelebbi mezőgazdasági munkákat sikeresen elvégezni. A hibákat pedig ne igyekezzenek egymásrahárítani, hanem közösen törekedjenek azok kijavítására. Szolgálja a gépállomási tanácsülés a szövetkezetek tagságának jövedelmezőbb gazdálkodását, s jobb életét.

Elkészült a pécsszabolcsi mentőállomás

A Pécsi Szénbányászati Tröszt új központi mentőállomása elkészült. A több mint két millió forintos beruházással felépített emeletes épület mentőautó garázst, oktató- és gyakorlótermet, hálószobát foglal magában. A bányamentők gyakorlatozására 200 négyzetméter alapterületű gyakorló tárót is építettek.

Az új mentőállomás műszaki átvételére hétfőn kerül sor.

Bírálatunk nyomán

Lapunk augusztus 31-i számában „Építkezés állandó jelleggel" cím alatt foglalkoztunk a Zsolnay szobor melletti építkezéssel is, amely már hosszú idő óta hátráltatja a közlekedést, csúfítja el városunk egyik szép részét.

Cikkünkre a Déldunántúli Áramszolgáltató Vállalat válaszolt:

„A Zsolnay szobornál valóban a Déldunántúli Áramszolgáltató Vállalat épített egy földalatti transzformátorállomást. Ezen transzformátorállomás kivitelezője a Baranya megyei Építő és Tatarozó Vállalat, amelynek a szerződés szerint az építkezést 1955 december 31-re kellett volna befejezni. A Tatarozó Vállalat az építkezést ezen időre nem fejezte be s ezért a döntőbizottság a kötbér megítélésével egyidejűleg az építkezés befejezésének határidejét 1956 június 30-ra állapította meg. A kivitelező vállalat azonban sajnos erre az időre sem készült el az építkezéssel, hanem pár napja csak, hogy jelentette a munka befejezését és kérte a műszaki átvétel kitűzését.

Ha a műszaki átvétel sikeres lesz, úgy a Zsolnay szobor körüli felvonulási épületek s az építkezés nyomai eltűnnek."

(Kívánjuk, hogy a műszaki átvétel rendben találja az építkezést, s végre megcsinosodjék városunk ezen része is. A szerk.)

Zrínyi-ünnepségek Szigetváron

Szigetvár hősi védelmének 390. évfordulóját méltóképpen ünnepli meg Szigetvár lakossága és a szigetvári járás ifjúsága. Szeptember 8-án, szombaton, a járás területéről mintegy 300 DISZ-fiatal érkezik Szigetvárra kocsival, autóbusszal, autóval, hogy a szigetvári hős: Zrínyi Miklós emlékének áldozzon.

Az ősi várfalakat piros-fehér-zöld zászlókkal díszítik fel s a házakon is nemzeti színű zászlókat lenget majd a szeptemberi szellő. Szombaton este fél 8 óra előtt, a Szigetvári Cipőgyár előtt gyülekeznek az általános iskola felső tagozatának növendékei, valamint a középiskola tanulói. Itt mintegy 500—600 szigetvári diák sorakozik fel, akikhez csatlakoznak a szigetvári üzemek dolgozói is.

Fáklyás felvonulás

Amikor az est homálya Szigetvárra leszáll, hatvan darab fáklya világítja majd be Szigetvár utcáit. A fáklyás ifjúsági menet fél 8 órakor elindul a vármúzeum felé. A járás területéről harminc kerékpáros staféta abban az időben érkezik Szigetvárra, amikor a fáklyás menet a Zrínyi téren lévő Zrínyi emlékműhöz érkezik. A staféták a szigetvári járás ifjúsága képviseletében koszorút helyeznek el az emlékmű talapzatára.

Hat mozsárágyulövés

A fáklyás menet este 8 órakor érkezik meg a vár udvarára, ahol hat morzsárágyu lövése jelzi majd a Zrínyi ünnepség kezdetét. Régi szigetvári szokás szerint szeptember 8-a este 8 órától kezdve egészen szeptember 9, déli 12 óráig minden órában egy ágyulövés emlékezteti Szigetvár népét a vár hősi védelmének évfordulójára.

Emléktábla az ősi vár falán

Este 8 órakor a vármúzeum előtti térségen megkezdődik a Zrínyi-ünnepség. Felcsendül a magyar Himnusz, majd Kordély József elvtárs, a szigetvári DISZ-bizottság titkára megnyitóbeszédet mond. Utána a Somogy megyei Hazafias Népfront Bizottság átadja a 40x40 cm-es nagyságú emléktáblát, amelyet Zrínyi Miklós, a szigetvári hős kirohanásának 390. évfordulója alkalmából készítettek. Az emléktáblát Papp István elvtárs, a szigetvári községi tanács végrehajtó bizottságának elnöke veszi át, majd sor kerül a vármúzeum falára elhelyezett emléktábla ünnepélyes leleplezésére. Ezután a szigetvári járási pártbizottság, a DISZ-bizottság, a járási Hazafias Népfront Bizottság, az általános gimnázium, az általános iskola, a községi pártbizottság, a községi tanács és még több más szerv koszorút helyez el az emléktábla alá.

Ki felelős a város jégellátásáért?

Néhány napja két dolgozó nő kopogtatott be szerkesztőségünkbe. Az egyik azt kifogásolta, hogy a Bem utcában lévő 1-es számú Húsboltban nem kapott jeget, a másik pedig azt panaszolta, hogy a Kórház téri húsboltban vásárolt füstölt bordacsont kukacos volt.

A két panasszal kapcsolatban felkerestük Árpádi József elvtársat, a Pécsi Hús- és Tejkiskereskedelmi Vállalat igazgatóját, aki a jégellátással kapcsolatban a következőket mondotta:

— Pécs jégellátása katasztrófálisnak mondható. Ennek oka részben a szállítási eszközök hiánya, másrészt pedig a Pécsi Szikvíz és Szeszipari Vállalat rendszertelen szállítása. Amíg a pécsi Pannonia Sörgyár saját maga termelte és szállította a jeget, a lakosság ellátásában csak átmeneti zavarok voltak. De amióta a jég szállítását a Pécsi Szikvíz és Szeszipari Vállalat végzi, mind a magánosok, mind pedig a kereskedelem, vendéglátóipar részéről állandó a panasz a jégellátásra.

Most, amikor bőséges a húsellátás és nagy a meleg, bennünket érint legsúlyosabban a jéghiány. Az árut nem tudjuk megfelelően tárolni és ennek következtében előfordulhat a hús és töltelékáru megromlása. A rendszertelen szállítás miatt, sokszor napok is elmúlnak anélkül, hogy húsüzleteinkbe jég kerülne. Pécsszabolcson például a 17-es számú húsboltunk 5 napig nem kapott jeget, pedig 200 kiló fagyasztott húskészlete volt. A pécsbányatelepi 16-os számú húsbolt szerda óta nem kapott jeget, jóllehet az elmúlt bányásznapra nagymennyiségű hússal és töltelékáruval készült fel. A 13-as és a 73-as számú húsboltok vezetői — hogy az árut a romlástól megóvják — kénytelenek voltak taxit fogadni és a húst azzal szállították el olyan helyre, ahol jég van. A 66-os számú bolt, amelynek zárási ideje délután 5 órakor volt, többszöri telefonsürgetésre este 9 óráig nem kapott jeget. A boltvezető úgy segített magán, hogy megkérte Vereckei Lajos elvtársat, a Pécsi Szénbányászati Tröszt igazgatóját, aki személyi gépkocsijával szállíttatta be a jeget.

Hasonló a helyzet a tejboltok jégellátásánál is. Sürün előfordul, hogy a tejfel erjedésnek indul, a csecsemőtej megromlik, mint például az Irányi Dániel téren lévő 38-as számú tejboltban.

A közönség persze a Pécsi Hús- és Tejkiskereskedelmi Vállalatot, a húsboltok, tejboltok dolgozóit okolja a jéghiány miatt és megfeledkezik arról, hogy a felelősség ezért nem bennünket, hanem a Pécsi Szikvíz és Szeszipari Vállalatot terheli. Ideje, hogy a városi tanács élelmiszeripari osztálya végre komolyan foglalkozzon a város jégellátásával és rendet teremtsen a jégfronton.

A jövőben az árut szállítás közben és a boltokban is fokozottabban óvjuk. Ezenkívül húsboltjainkban csak annyi füstölt csontot tartunk, amennyit még aznap értékesíteni tudunk — fejezte be szavait Árpádi József elvtárs, a Pécsi Hús- és Tejkiskereskedelmi Vállalat igazgatója.

Uj szakcsoportokat létesített a vajszlói földművesszövetkezet

Vajszlón a földművesszövetkezet a második negyedévben összesen 2 méhész, 1 zöldségtermelő, 1 gépierő és 1 szőlőtermelő szakcsoportot szervezett. A földművesszövetkezet dolgozói tervbevették, hogy a méhész szakcsoportot további 50, a zöldség szakcsoportot 10, a szőlőtermelő szakcsoportot pedig 30 taggal növelik szeptember 30-ig.

Exportra is termel a Vasas Kisipari Szövetkezet

A Pécsi Vasas Kisipari Szövetkezet nemcsak a város lakossága részére dolgozik, hanem újabban exportra is termel. A KTSZ dolgozói 20 tonna hullámos gépfonatot készítenek, amit Csehszlovákiába szállítanak. Ezenkívül megkezdték a szovjet típusú állatnyírógépek gyártását is.

Megállapítják a dohány- és konyhakerti károkat

Az augusztus 23-i jégeső a Dunántúl nagy részén tetemes károkat okozott. A károk nagy erőpróbára tették az Állami Biztosító kárbecslőit. A vállalat eddig az egyéni gazdák részére 771 ezer forintot, a termelőszövetkezeteknek pedig 932 ezer forint kártérítést fizetett ki. A dohány és a konyhakerti károk megállapítása most van folyamatban. A kukorica, napraforgó és egyéb kapásnövények, valamint a szőlő kármegállapítására szeptember második felében kerül sor.

Palackozott pilseni sör érkezett Pécsre

A Kossuth Lajos utcai és a Séta téri poharazóban nyolc féle bort hoznak forgalomba, többek között: gyöngyösvisontait, abasárit, tokaji furmintot, balatonmellékit, tokaji fehéret, mórit és egri leánykát. Tegnap megérkezett Pécsre a pilseni palackozott sör is. Egy üveg palackozott pilseni sör söntésára — üveggel együtt — 5 forint.

A Zrínyiek nem alkusznak az ellenséggel

Zrínyi Miklós levele

Zrínyi Miklós, a költő és hadvezér, 1663 április 30-án, latin nyelven levelet intézett egy bécsi bizalmas emberéhez. Ebben közölte, hogy milyen a viszony a török és ő között, hajlandó magát a haza ügyéért feláldozni. A levél eredetije az Országos Levéltárban, a Kamarai Levéltár missilis levélgyűjteményében található meg. Ez a levél hűségesen tükrözi Zrínyi Miklós egyéniségét, a nagyszerű Zrínyi-család hősi hagyományait.

„Örömmel veszem Nagyságod 22-iki levelében barátságának újabb jelét. Hogy én a török szándékainak célpontja vagyok, azt nem tartom gyalázatnak, sőt inkább kiváló dicsőségnek, hogy ez az összehasonlíthatatlanul hatalmas birodalom ilyen sokra becsül. Remélem, hogy bennem olyan ellenállásra talál, ami nemes katonához és lovaghoz illő, és ha erőnk és katonáink száma egyenlőtlen is, bátorságban és harci szellemben nem állok mögötte. Nem kétlem, hogy azok, akik hasonló, sőt nagyobb veszedelemben forognak, megfelelően támogatni fognak. De ha magamra maradnék is, legalább nem hitvány emberként halok meg, mivel a vallásért és hazáért meghalni dicsőség és sokkal nagyobb szerencse, mint ágyban orvos keze alatt elpusztulni, vagy gyomorbántalmakban és tespedésben elnyomorodni. Az olyan halál nem is tetszik a családunkban, hiszen dédapám is így halt meg Szigetet várában, ahol az igért segítség hiján inkább a dicső halált választotta, mint a gyáva megadást. Az ilyen hasznos életet tehát nem kell sajnálni, vagy megsiratni. Akik most irigyelnek, majd akkor sírnak, ha rajtuk lesz a sor, hogy nyomdokomba lépjenek, s a török csapásainak célpontjává váljanak.

Kémeim a török felkészültségéről ugyanazt jelentik, bár erről nem tájékoztattam az Udvart, mert nem kaptam teljesen megbízható adatokat. Igyekszem felkészülni és dolgaimat másképpen intézni, mint Rákóczi és Kemény János. Hogy a török azt mondja, hogy ott soha sem lehet béke, ahol én jelen vagyok — azt elhiszem, — mert bár soha sem tettem semmit az úgynevezett béke ellen, amely köztünk és a török közt fennáll, — mégis az a körülmény, hogy sokszor elrontottam az étvágyát a stiriai kövér falatoktól, nagyon rosszul esett neki és még ma is rosszul esik, mivel még mindig kívánja.

Váram, bár nem olyan, mint Breisach vagy Dünkirchen, de tudja meg nagyságod, hogy sem Juanitz, sem Sancta Croce, sem Petrinja, sem bármelyik más határmenti hely Koprivnitzán kívül, nem olyan erős, ami fekvését és építését illeti. Hogy nem oltalmazza az egész Stiriát, hanem csak az én Szigetemet, — ez csupán tudatlanokhoz és irigyekhez méltó beszéd, akik szívesen látnák az egész vidék pusztulását, mivel ha a Szigetet megvédjük, vagy elvesztjük, megvédjük, vagy menthetetlenül elvesztjük a szomszédos Stiriát is. Bármiképpen — akár lerombolják, vagy átadják a várat a töröknek, vagy ha az én kezemb[illegible] zal a könnyű egyezséggel és kötelezettséggel, hogy terveiknek sohasem állok útjában, — félek, hogy Stiria túl későn ébred fel és veszi észre, hogy mennyivel előnyösebb dolog kevés segítséget adni az ellenség távoltartására, mintha az hirtelen a nyakába szakad.

Más mondanivalóm nem lévén, minden jót kívánok Nagyságodnak, maradok . . .

U. I. Éppen amikor le akartam zárni e levelet, egy jóbarát értesített, hogy irigy és rosszakaratú emberek engem az Udvarnál nagy lármával rágalmaznak, mert katonáim a legutóbbi kitörésem alkalmával néhány keresztény rabszolgát is fogtak el. Hogy pedig Nagyságod helyes magyarázatot adhasson az uraknak és jó barátaimnak, mert másokkal nem törődöm, tudatom, hogy az említett katolikusok sem adófizetők, sem földművesek, akik kényszerűségből szolgálnának a török alatt, hanem rendes hadi népek, betoborzott katonák és tisztek, akik a töröknek váraikban szolgálnak, akik a mieinket éppoly szívesen fogják el és gyilkolják le kínozzák és sanyargatják, mint maguk a törökök. Mivel az én katonáim 6 év óta nem kapják meg a zsoldjukat, engedélyt kértek valamilyen zsákmány szerzésére. Ezt nem tagadhattam meg tőlük, már csak azért sem, hogy ne legyenek tétlenek, és hogy visszafizessük a töröknek gyakori betöréseit s végül is, mert a határőröknek ez hivatásához tartozik. Húsvét napján betörtek az ő területükre, hogy váratlanul meglepjék a törököt. Egy katolikus templom közelében na[illegible] t láttak, közelebb mentek, hogy lássák van-é török közöttük. Az említett keresztények rögtön sorakozva a templomba rohantak, elkezdtek védekezni, keményen puskázni és megölték Leslie gróf egyik határőrét. Az adófizető katolikusok és a pap a háttérben maradt s nem is történt a legkisebb bajuk, vagy kellemetlenségük sem, de a többiek ellen, akik makacsul védekeztek és lövöldöztek, puskát kellett használnunk, hogy onnan kipiszkáljuk őket. Így azután a kis templom is leégett. Nem értem, hogy mi ebben a rossz? Ha tőlem függne, bizonnyal legszívesebben egy csapással elfognám és megölném mindazokat a katonákat, akik a törököt szolgálják és azt hiszem, hogy minden jó keresztény így vélekedik. Nem sokkal az eset előtt Leslie gróf határőrei két hasonló betörést hajtottak végre és ugyancsak elfogtak néhány keresztény rabszolgát, sőt most hallom, hogy ugyanezek a határőrök már harmadszor rohanták meg a törököknek szolgáló katolikusok falvait és végül is, az említett Leslie gróf börtönei tele vannak ilyen katolikusokkal, sőt azokat is, akiket az enyéim ejtettek rabul, az említett gróf úr határőrei vásárolták meg tőlük, úgy, hogy az én börtönömben egy sincs közülük. És ha Trautmannsdorf gróf úr jó hasznát vette az említett katolikusok egyikének, akit én ajándékoztam neki, bizonyára nem ok nélkül engedte szabadon.

Ez hát az egész eset, és ha valaki az ellenkezőjét állítja, csak azt mondhatom, hogy galádul hazudik. Ezt Nagyságod is megmondhatja neki, mint [illegible] én üzenetemet.

GRÓF ZRINI MIKLOS"

A mai NAPLÓ

Kié a kerék?

Olyan éktelen csörgést csapott itt tegnap valami, hogy harckocsira gondoltam, bár sehogy se fért a begyembe, hogy mit keres a harckocsi a mi csendes József Attila utcánkban?

Nem is az volt, hanem egy Vippon. Ugy robogott, mintha csak üresen ment volna és nem is lett volna három vagy négy tárcsasor utánakötve. Ezek a tárcsák különleges kis vaskerekeken futottak s az egyik kerék, mintha tiltakozni akart volna a nagy sebesség ellen, kiperdült az út szélére. A vezető nem vehetett észre semmit, mert rálépett a pedálra. Az utolsó tárcsasor így kerék nélkül vonszolódott és ugrándozott az aszfalton, éktelen nagy zajt csapva...

Amikor kimentem, már egy fiatalasszony kapdosta a kezét a kerékről, mert forró volt. Elkértem tőle és behoztam a szerkesztőség titkárságára. Remélem eljön érte a tulajdonosa és megtudom: ki vesztette el a kerekét?

M. L.

Miről hallhatunk a Szabadegyetem előadásain?

Szeptember a tanévkezdés hónapja. A nyári pihenés után gyermekek, felnőttek egyaránt vágyat éreznek újabb ismeretek szerzésére. Gondos közvéleménykutatás után a Szabadegyetem is újra megnyitja kapuit és érdekes, változatos, magasszínvonalú előadássorozatokat kínál a tanulni kívánó dolgozóknak.

Uj tárgyat vezet be Szabadegyetemünk a *jogi* kollégium megszervezésével. Azok a jogi kérdések kerülnek itt ismertetésre, melyeknek tudása mindannyiunk számára nélkülözhetetlen a mindennapi életben. Ilyenek a bűncselekmények és szabálysértések következményei, a szerződéskötés és tulajdonjog kérdései, a lakáskérdés és az öröklési jog rendelkezései. Sokakat érintenek a házasság és az elválás, valamint az eltartási kötelezettség jogi rendezése, másrészt az alkalmazással kapcsolatos kérdések, bérviták, a táppénz és nyugdíjrendezés problémái. Hisszük, hogy igen sok hallgatónk fog kérdéseire megnyugtató feleletet, tanácsot kapni jogi előadóinktól.

A *történelmi* kollégium az idén megyénk és városunk multjával ismerteti meg a hallgatóságot. A római provincia életképei után sorrakerül a népvándorlás kora. Megtudjuk, hányszor cserél gazdát megyénk földje, míg a honfoglalás révén magyarrá nem válik. Az Árpádok, Anjoult, Hunyadiak gazdag kultúrájú életének rajzát a török háborúk vérzivataros képei követik. Helyet kap az előadások közt a török kiűzése utáni ipari, kereskedelmi, kulturális fejlődés megmutatása, a szabadságharc és a két világháború kora, majd jelenünk építő lendülete. Műemlékek, történelmi nevezetességű helyek felkeresése teszi majd még nagyobb élménnyé a történelmi előadássorozatot.

Az *irodalomtörténeti* kollégium századunk sokszínű irodalmi törekvéseinek keresztmetszetét adja. A Nyugat köréhez tartozó írók, népi és proletár íróink fejlődésének legizgalmasabb kérdéseit ragadja meg, ábrázolja harcaikat s boncolja a mai magyar irodalom legégetőbb kérdéseit. Korunk haladó francia, angol, orosz és német irodalmának ismertetésével teszi teljessé a hallgatóság irodalmi áttekintését.

A *zenetörténeti* kollégium Bizet és Puccini romantikáját, Csajkovszkij, Smetana, Strauss, Dvorzsák törekvéseit és az újabbak: Stravinskij, Hindemith, Schönberg, Hacsaturján munkásságát mutatja be hanglemez, magnetofon felvétel, vagy élőzene tolmácsolásában. Jelentősszámú előadást állítunk Erkel, Bartók, Kodály és a mai magyar zeneszerzők megismertetésének szolgálatába.

A *művészettörténeti* előadássorozat a monumentális barokk építészet bemutatásával indul meg. A rokokó, az újklasszicizmus és a romantika izlésirányai után a legújabb kor impresszionizmusának és a realizmusnak harcai fejezik be az évet. Cézanne, Van Gogh, Gauguin, Rodin, Munkácsy, Paál László, Szinnyei Merse műveinek vetítettképes bemutatása, múzeum- és tárlatlátogatások egészítik ki az előadásokat.

A természettudományi tagozat előadássorozatainak ismertetésére a jövő vasárnapi számban kerül sor.

PÉTERFIA ZOLTÁN
szabadegyetemi titkár

1956. szeptember 8.

Névnap: Mária.

Ügyeletes gyógyszertárak: 1. sz. gyógyszertár: Széchenyi tér 2. Tel.: 17-85. — 8. sz. gyógyszertár, Kossuth Lajos u. 81. Tel: 23-94. — 12. sz. gyógyszertár, Doktor Sándor utca 47. sz. Telefon: 13-53.

Időjárásjelentés. Európa nagy részén hűvös levegő van uralmon és nyári meleg az elmúlt napon csak szárazföldünk déli részein, és a Kárpát-medencében volt. — Finnországban ma hajnalban fagy alakult ki. Várható időjárás szombaton estig: változó felhőzet, főként ma több helyen kisebb eső, zivatar. Mérséklődő északi-északkeleti szél. A hőmérséklet keleten kissé csökken, nyugaton alig változik. Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: nyugaton 9—12, keleten 11—14, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: általában 23—26, helyenként 26 fok felett.

Orvosi ügyelet

A Megyei Rendelő Intézet biztosítottjai részére szeptember 8-án, dél 12 órától, szeptember 10-én, reggel 6 óráig, a következő orvosok ünnepi ügyeletes szolgálatot tartanak.

I. tömb: a város nyugati fele, Széchenyi tér, Sztálin út, Bem u, Bajcsy Zs. u. és a Siklósi úttól nyugatra Pellérd felé eső részen: dr. Csacskó Lajos. Lakás: Semmelweis u. 3. Telefon: 46-17. — II. tömb: A város keleti fele, Pécsvárad felé: dr. Várkonyi Mária. Lakás: József u. 17 b. Telefon: 46-23. — III. tömb: Gyárváros, Üszög, Ujhegy, Pécsszabolcs, Meszestelep, dr. Antoni Alfonz, Lakás: Fürst S. u. 4. Telefon: 48-32. IV. tömb: pécsbányatelepi részen: dr. Konkoly T. Aladár. Rendel: pécsbányatelepi rendelő. Telefon: 13-28, üzemi telefon.

Az I—II. tömb járóbetegei lakásán keressék fel az orvost délelőtt 9—10 és délután 4—5 óra között, mert más időpontban a fekvőbetegeket látogatja. A III. tömb járóbetegei délelőtt 9—11-ig az újmeszesi orvosi rendelőben keressék fel az orvost. Ebben az időpontban a fekvőbetegekhez való kihívást is ide kéri leadni. Más időpontban az ügyeletes orvos lakásán tartózkodik. A IV. tömb járóbetegei délelőtt 11—12-ig a pécsbányatelepi rendelőben keressék fel az orvost. Ebben az időpontban a fekvőbetegekhez való kihívást is ide kéri leadni. Egyéb időpontban a lakásán tartózkodik. A fekvőbetegekhez való kihívást reggel 8, de legkésőbb délelőtt 10 óráig kell az ügyeletes orvosnak bejelenteni, mert a későbbi kihívásoknak aznap már nem tud eleget tenni.

☆

Az állatorvosi ügyeletes szolgálatot a város egész területén szeptember 9-én, reggel 7 órától, szeptember 10-én, reggel 7 óráig dr. Horváth Csongor állatorvos látja el. Elsősegélynyújtásnál vehető igénybe. Lakás: Alkotmány u. 12, telefon: 16-18.

KÉPVISELŐI BESZÁMOLÓK ÉS FOGADÓÓRÁK

Achátz Imre és **Sudár Ferenc** képviselők ma délelőtt 10 órától 16 óráig fogadóórát tartanak a megyei népfront bizottság Megye utca 17. szám alatti helyiségében. További beszámolók és fogadóórák: Achátz Imre elvtárs vasárnap Harkányban 9 órától 14 óráig beszámolót és fogadóórát, Gregor Sándor elvtárs fogadóórát tart Kovácsszénájában szeptember 13-án, 14 órai kezdettel.

SPORT

Miért lesz sorsdöntő a Pécs—Dorog találkozó?

A hétvége sportműsora

Az NB I. bajnoki táblázatának utolsó négy helyét a Szeged, Dorog, Szombathely és Pécs csapatai foglalják el egyaránt 12—12 ponttal (a hétközi Csepel—Szombathely találkozót még nem vesszük figyelembe). E négy csapat az, amelyik bizony pontokkal maradt el a többiektől és e négy csapat most egyenlő esélyekkel küzd a kiesés elkerüléséért, csaknem egyforma e csapatok gólaránya is. A tavaszi szezon végén még más volt a helyzet. Ekkor úgy játszott, hogy a dorogiak és különösen a szombathelyiek foglalják majd el a táblázat két utolsó helyét a bajnoki év végén is. E két csapat ugyanis igen gyengén szerepelt a tavasszal. Azóta több meglepetés történt az NB I-ben. Ezek között az egyik legnagyobb éppen a pécsi csapat igen gyenge őszi szereplése volt. Visszaemlékszünk a pécsieknek, a dorogi győzelem utáni sikersorozatára (győzelem Szombathelyen, a Bp. Honvéd ellen, itthon a Szeged ellen, pontszerzés a Bp. Vasastól), éppen ezért joggal keveseljük azt az egy pontot, amit a csapat az őszi mérkőzéseken szerzett. Ugyanakkor a szombathelyi és a dorogi csapat erősen javuló formát árult el, és nemcsak hogy felzárkóztak a Pécsi Dózsához, hanem meg is előzték csapatunkat. Mi, pécsiek a hazai mérkőzésektől vártuk sorsunk jobbrafordulását, sajnos a salgótarjániak ellen pontot vesztettünk, a Bp. Dózsa pedig Pécsett győzött ellenünk. A vasárnapi mérkőzésen kívül még két hazai mérkőzésünk van, az egyik a Bp. Honvéd elleni találkozó. Általános a vélemény, hogy ha a vasárnapi mérkőzés pontjait nem szerezzük meg, már aligha lesz lehetőség pontszerzésekre, hiszen a rivális csapatok egészen jól szerepeltek az utóbbi hetekben (például a Szombathely őt pontot szerzett a Bp. Kinizsi, Bp. Vasas és Csepel ellen.)

A Dorog elleni mérkőzés nehéz lesz. Igaz ugyan, hogy a bányász csapat idén meglepően gyengén szerepelt idegenben, de az utóbbi hetekben észlelhető formajavuláson ment át. A dorogiak már nem is egészen titokban reménykednek abban, hogy Pécsett visszavágnak a tavaszi vereségért. Érdekes ugyanis, hogy amióta a Pécsi Dózsa NB I-es együttes, nem szenvedett még vereséget a dorogiaktól. Pedig a dorogi együttes nemrég még az idény legjobbja volt, ötletes támadójátékáról volt ismeretes, és nem volt véletlen, hogy Ilku II és Varga többször is eredményesen szerepeltek az utánpótlás és a B válogatottakban is. Vasárnapi ellenfelünk idei, gyenge szereplése nyilván az évközi edzőválság következménye, viszont az is igaz, hogy a jelek szerint a dorogiak már túlvannak ezen a mélyponton. Ezt bizonyítja az is, hogy egy-két játékosuk igen jó formában van, hiszen Ilku I. az A, Buzánszky a B válogatott keret tagja, Ilku II. pedig az utánpótlás legutolsó edzőmérkőzésén szerepelt igen jól.

És most néhány szót a Pécsi Dózsa együtteséről. Csapatunk a legutóbbi hazai mérkőzéseken erősen gyengélkedett. Bár jelentős fölényt harcoltak ki, mind a salgótarjániak, mind a Bp. Dózsa ellen, a csatársor mégsem tudta a támadások végére feltenni a pontot. Kifogásolható volt egyik játékos feltűnően gyenge erőnléte is. Hogy lelkileg mennyire nincs együtt a pécsi csapat, azt a legutóbbi Vörös Lobogó elleni mérkőzés bizonyítja, amikor egy súlyos bírói tévedés után teljesen összeroppant a gárda. Mi változtatunk azt tartjuk, hogy jó játékos anyaggal rendelkezik. A jelenlegi legjobb vidéki együttesnek, a Salgótarjáni Bányásznak például semmivel sincsenek jobb játékosai egyénileg, mint a Pécsi Dózsának. A mi gyenge szerepelésünk oka abban keresendő, hogy nem egységes a csapat, kifogásolható a közösségi szellem és a csapat szakvezetői elenyésző segítséget kapnak a sportköri vezetéstől. Ezek a körülmények erősen befolyásolják a hétközi felkészüléseket, aminek az a következménye, hogy a bajnoki találkozókon hiába küzdenek lelkesen a játékosok, a döntő pillanatokban igen nagy hibaszázalékkal játszanak. Hogy elkerüljük a kiesést, ezeken a hibákon javítani kell. Hatékonyabbá kell tenni a támadósor játékát, igyekezni kell, hogy a fedezetpártól a támadók több támogatást kapjanak, hiszen a Bp. Dózsa elleni mérkőzés éppen ez utóbbi megállapítást igazolja.

Bár ezeket a felsorolt hiányosságokat nagyon jól ismerik a pécsi szurkolók, a vasárnapi sorsdöntő találkozó előtt mégsem a multon siránkozunk, ha a jövőbe vetjük tekintetünket. Itt arról van szó, hogy városunknak NB I-es csapatot kell biztosítani a következő évekre is. Az bizonyos, hogy a hiányosságokat nem lehet napok alatt kiküszöbölni, de ettől még játszhat a Pécsi Dózsa olyan lelkesedéssel, hogy legyőzheti ellenfelét. Itt lényegesen több támogatásra van szükség a szurkolók részéről is, mint a legutóbbi hazai találkozókon. A pécsiek legyenek elnézőek a kisebb hibákkal szemben és csak a győzelmet tekintsék pillanatnyilag a legfontosabb célnak. Ez a győzelem igen nehéz lesz, hiszen nem titok az sem, hogy a Dorogi Bányász igen nagy bizakodással tekint a vasárnapi találkozó elé.

A nagy érdeklődéssel várt mérkőzést vasárnap délután 5 órakor játsszák a Törekvés sporttelepén. A tartalék csapatok mérkőzésére 3 órakor kerül sor.

Vasárnapi sportesemények

NB II-es csapataink a bajnokság sorsolása szerint vasárnap újból idegenben küzdenek a bajnoki pontokért. A Komlói Bányász Kaposvárra látogat el, a Pécsi Törekvés pedig Budapesten mérkőzik a Pénzügyőrökkel. A bányász csapat jelenlegi formájában Kaposvárról is elhozhatja akár mind a két pontot is. A Törekvés már nehezebb mérkőzés előtt áll. Döntetlenhez közelálló eredményt ígér a két csapat találkozója.

A megyei I. osztály mérkőzései közül ma délután két találkozót játszanak le. A Sörgyár sporttelepén 5 órakor az Építők és a Haladás csapatai lépnek pályára. A Postás pályán pedig a hazai csapat a Pécsi Vasast fogadja. Ezt a mérkőzést fél 6 órakor játsszák. A megyei I. osztály vasárnapi további mérkőzései. Pécsi Vörös Lobogó—Pécsújhegyi Bányász — (Pécsújhegy 9), Hidasi Bányász—Pécsbányatelepi Bányász (Hidas, 17), Pécsi Kinizsi—Szigetvári Vörös Lobogó (Sörgyár pálya, 9). Mohácsi Bástya—Pécsszabolcsi Bányász (Mohács 17.), Pécsi Traktor—Szászvári Bányász (Traktor pálya, 11), Véménd—Dózsa III (Mohács, 10). Teljes bajnoki fordulót játszanak a megyei II. osztály, mindhárom csoportjában, valamint a városi I. osztályban és a megyei ifjúsági bajnokságban is.

Baranya 1956. évi ifjúsági kötöttfogású egyéni birkózóbajnokságát vasárnap délelőtt 10 óral kezdettel a Törekvés tornacsarnokában rendezik meg. A versenyen a pécsi birkózókon kívül szigetvári és komlói versenyzők is indulnak. Különösen a szigetváriaktól várhatunk jó szereplést.

Szekszárdon Baranya, Somogy, Tolna megyék atléta válogatott csapatai Béke-Kupa csapatversenyt vívnak. Az egyes számokban Baranya megyét a következő versenyzők képviselik: férfiak 100 m: Fogarasi, Varga, 400 m: Lippay, Horgas, 1500 m: Kolozs, Tóth (Somorjai), 110 m gát: Lippay, Wagner, távolugrás: Litz, Kalamény, rúdugrás: Szörényi, Pecsét, súlylökés: Kis, Farkas, kalapácsvetés: Szende, Resz, gerelyvetés: Szemeti, Cserháti. 10 000 méteres gyaloglás: Gáldonyi, Gyenis, 4x100-as váltó: Lippay, Horgas, Varga, Fogarasi. Nők 200 m: Varga, Gajda, 80 m gát: Kosztelnik, Nászai, diszkoszvetés: Varga, Tóth, magasugrás: Gelencsér, Nászai, 3x800 m váltó: Tennert, Baranyai Éva, Baranyai Márta. Megyénk atléta válogatottja az eddigi Béke-Kupa versenyeken jól szerepelt, mert Győr és Bács-Kiskun megye mögött jelenleg 3. helyen áll a megyék versenyében. Szekszárdon jó szereplést várunk atlétáinktól.

A megyei kispuska egyéni céllövő bajnokságot vasárnap délelőtt a kisállomás melletti lőtéren rendezi meg a MÖHOSZ, 9 órai kezdettel. A versenyen a járások bajnokai mellett Pécs legjobbjai indulnak el. A megyebajnokságon legjobb eredményt elérők nyernek jogot az országos bajnokságon való indulásra.

• Ma este 6 órakor kezdik a VTSB helyiségében a sakkversenybírák továbbképzését.

A városi labdarúgóbajnokság állása

1. Spartacus	19	12	4	3	34:13	28
2. Vasas I. B.	17	13	1	3	48:13	27
3. Törekvés II.	15	12	2	1	45:13	26
4. Szikra	17	11	2	4	34:25	24
5. Porcelángyár	16	10	2	4	39:13	22
6. Honvéd	18	10	1	7	50:31	21
7. Vendéglátó	17	7	2	8	28:36	16
8. Bástya	18	5	3	10	30:38	13
9. Erőmű	17	5	3	9	23:38	13
10. Vasas II. B.	18	6	1	11	21:39	13
11. Cementipari	16	4	3	9	16:27	11
12. Kesztyűgyár	17	4	1	12	14:37	9
13. Tatarozó	17	3	2	12	27:53	8
14. Bauxit	15	2	1	12	11:34	5

Szombati sportműsor

Labdarúgás: megyei I. osztályú mérkőzések: Pécsi Építők—Haladás, Sörgyár pálya 17, Pécsi Postás—Pécsi Vasas, Postás pálya, 17.30, városi I. osztályú mérkőzések: Cementipari—Bauxit, Postás pálya 17, Tatarozó—Kesztyűgyár, Porcelángyár pálya 16.30, Pécsbányatelepi Bányász—Spartacus, Pécsbányatelep 17.

Kézilabda: Komlói Bányász—Haladás megyei női, Komló 17, — Komlói Bányász—Haladás, megyei férfi, 18.

Háromtusa: meghívásos háromtusa verseny: pisztolylövés, kisállomás melletti lőtér 15, úszás Balokány-fürdő 18.

Zwickaui Bányász—Mohácsi Bástya 5:4 (2:2). Mohács, 1000 néző. Változatos, érdekes mérkőzést vívott a két csapat. A zwickauiak csatársora nemcsak szépen, hanem eredményesen is játszott, de a mohácsiak is jó formát mutattak.

Hol művelődjünk, hol szórakozzunk?

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA

18.00: Hírek — közérdekű közlemények.
18.05: Ajándékműsor a Pécsi Építőanyagipari Egyesülés dolgozói részére.
18.30: Délszlávnyelvű műsor.
18.50: Műsorzárás.

SZÍNHÁZ

Nyári szünet.

MOZI

Kossuth: Pillangó meséje (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: Traviata (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Park: Traviata (5, 7 és 9 órakor)
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Ali Baba (6 és 8 órakor) Csak 16 éven felülieknek!
Május 1. (Vasas II.): És megfordul a szél (8 órakor)
Kossuth (Mohács): Üzönvíz előtt (fél 7 és fél 9 órakor) Csak 16 éven felülieknek!
Zrínyi (Szigetvár): A mexikói — (fél 9 órakor)
Május 1. (Komló): Bel Ami (fél 7 és 9 órakor) Csak 16 éven felülieknek!
Szabadság (Komló): Jelzőtűz (6 és 8 órakor)
Építők (Pécs): Egymillió fontos bankjegy (5 és 7 órakor)

VASÁRNAPI MATINÉMŰSOR

Kossuth: Rejtelmes sziget.
Petőfi: Timur és csapata.
Park: Mese a 3 testvérről, Kényeske, Mézeskalácskenyér.
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Én és a nagyapám.
Május 1. (Vasas II.): Ifjú gárda I.
Kossuth (Mohács): Mágnás Miska.
Zrínyi (Szigetvár): Hintónjáró szerelem.
Május 1. (Komló): Scott kapitány
Szabadság (Komló): Hajókkal a bástyák ellen.

A matinéelőadások délelőtt 10 órakor kezdődnek!

TÁNCEST

A Vasutas Kultúrotthonban (Váradi Antal u. 7/2. sz.) ma este 8 órakor táncest lesz. Belépődíj 5 forint.

A Liszt Ferenc Állami Zeneiskola szeptember 9-én, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja tanévnyitóját a Liszt Ferenc hangversenyteremben (Kossuth Lajos u. 68). Az iskola igazgatója felhívja azokat a felvett növendékeket, akik a felvételi vizsga után még nem iratkoztak be, hogy mai napon beiratkozás végett jelentkezzenek.

A TISZTI KLUB MAI MŰSORA

Ma este 8 órakor a „Rumjancev úgy" című színes, szovjet filmet vetítik. Belépés csak klubigazolvánnyal.

KÖZLEMÉNYEK

A MÁV Pécsi Igazgatósága közli, hogy a kedvező időjárásra való tekintettel a Harkányfürdőről 18 óra 29 perckor Pécsre induló 6723 sz. fürdővonat közlekedését szeptember 16-ig, vasárnapig meghosszabbítja. Ezzel egyidejűleg az eredeti terv szerint szeptember 10-től kezdődően a Pécs—Harkányfürdő között a 6712 és 6731 számú fürdővonatok elmaradnak. A Pécsről 11 óra 38 perckor induló 6724 számú vonat helyett pedig ismét a 11 óra 56 perckor induló 6744 számú motorvonat közlekedik.

A Déldunántúli Áramszolgáltató Vállalat közli, hogy szeptember 9-én, vasárnap reggel 7—13 óráig hálózat karbantartás miatt Keszű, Kökény, Gyód, Regenye, Szőke, Szilvás, Bosta, Szalánta, Németi, Garé községekben, valamint Kökény-puszta, Szent Pál puszta, Eszterág-puszta, Katalin-puszta és a pogányi repülőtér területén áramszünet lesz.

Apróhirdetések

— HALÁLOZÁS. Páldy Géza ny. MÁV-felügyelő szept. 5-én elhúnyt. Temetése 11-én, Debrecenben lesz. 163

— Lippai János ny. MÁV-főmozdonyvezető, a bányatröszt mozdonyvezetője elhúnyt. Temetése hétfőn délután fél 4 órakor. 196

TELEPKEZELŐI vizsgával rendelkező villanyszerelőket, valamint villamos motortekercselőket alkalmazunk. Jelentkezés: **Pécsi Szénbányászati Tröszt Gépészeti Osztályán, Pécs, Molotov utca 9.**

ÉRTESÍTJÜK kedves vendégeinket, hogy kozmetikai üzletünket a volt Totozóba helyeztük át Kossuth L. u. 8 sz. alá. 122

A PÉCSI Szénbányászati Tröszt Vegyesüzeme kályhást keres. — Jelentkezés Molotov u. 9. sz.

MEGBIZHATÓ komoly női munkaerőket szilvamagozásra alkalmaz a Baranya megyei MÉK tartósító üzeme, Pécs, Bajcsy Zs. u. 16. sz. Jó kereseti lehetőség.

ORMÁNYSÁGI Állami Gazdaság, Kislippó-Károlymajor, u. p. Magyarbóly, üzemi konyhavezetőt keres azonnali belépésre. Fizetés kollektív szerint. Jelentkezés személyesen vagy írásban a gazdaság igazgatójánál.

ANYAGKÖNYVELŐT keres a Szentkútpusztai Állami Gazdaság (Pécstől 10 km-re) azonnali felvételre. Jelentkezés Szentkútpusztán, Telefon: Nagykozár 7/a.

ELADÓ intarziás palisszander ebédlő. Megtekinthető 5—7-ig. — Mecsek utca 6. 44

EGÉSZSÉGES szobanövényeket veszünk! Ajánlatokat kérjük a Pécsi Ruházati Bolt központjába (Kossuth L. u. 3. I. e. 5. sz. szoba) leadni.

ELADÓ Máriagyűdön 1200 négyszögöl terület 800 négyszögöl termő szőlővel. Lakható épülettel, teljes felszerelésssel, istállóval. — Érdeklődni Tőrő János, Máriagyűd. 26

508 NÉGYSZÖGÖL szőlő termésssel sürgősen eladó, Donátusnál, volt Hercegné. 25

ELADÓ egy gyalupad és 2 drb berksír sertés továbbhizlalásra. Bártfa utca 27. 200

ELADÓ használt üvegajtó, teli ajtó-tokkal, 160x160-as fonott rács, üzlet redőny. Szigeti út 2. sz. 97

MARABU-kazán, családi ház, központi fűtéséhez eladó. Váradi Antal u. 1. 102

TÖLTÖTOLL-JAVITÁS, átalakítás, hegy (Jótállással) Kovács műszerésznél, Jókai tér 6. 110

ELADÓ Patacson szőlő, pince, présházzal, gyümölcsös, szántók, rétek. Érdeklődni Patacs 44. 115

Töltőtolljavító
műhelyemet áthelyeztem
Jókai Mór utca 2. alá
(volt Deák utca)
Javításokat egy nap alatt készítek
BLANCZ VILMOS
töltőtolljavító

IRÓGÉPEMET gyakorlásra; állandó irodai használatra kölcsönadnám. Telefon: 23-85. 946

REKAMIÉKAT, fotelokat, székeket garanciával, pontos időre készít, javít Kárpitos, Budapest, VIII., Bacsó Béla u. 9. Körút Népszínház u. saroknál. 930

BEKÖLTÖZHETŐ családi ház eladó. Zerge utca 39. sz. 132

UJHEGYEN fiatal szőlő, gyümölcsös, présházzal, kúttal, huszonkettőezerért eladó. Kossuth Lajos u. 91., fodrász. 142

GYÖNYÖRŰ felvégű kétszobaösszkomfortos lakásomat elcserélném hasonló budapestiért. Pécs, Sztálin út 69. Kókai 144

EGYEDÜLÁLLÓ idősebb nőt keresek gyermek mellé. Cím: Pécs, Somogyi Béla utca 6. sz. földszint 20. Érdeklődni lehet délután 5 óra után. 151

ELSŐRENDŰ épületfa, fűrészelt fenyő, ugyancsak elsőosztályú tetőcserép és léc eladó. Kertváros, új építkezés, Nyárfa utca. 164

APAÁLLATGONDOZÓT és sertéspásztort felvesz szeptember 15-i kezdettel a málomi legeltetési bizottság. Jelentkezni személyesen helyszínen. 170

FÉL családi ház Mohácson, a város központjában eladó. Érdeklődni lehet Mohács, Előtvős utca 23, vagy Pécsett Zöldfa utca 3. 18 óra után. 172

ELADÓ szőlő gyümölcsössel, lakható présházzal, ugyanott használt tetőfa, léc, ajtó, ablak kapható. Mezőszél 52. 134

LAKHATÓ épülettel, forráskúttal, 1000 négyszögöl, nagyrészt rizlingszilváni szőlő, nemes gyümölcsfákkal, autóbusztól 3 percre, fürdői tónál eladó. Bővebbet Rodostó utca 10. 153

EGY friss fejős tehén eladó. — Ady Endre u. 55. 175

FÉRFIFODRÁSZAT részére alkalmas helyiséget keresek forgalmas helyen, Pécsett vagy környékén, Bereczki, Pécs, Dohány u. 7. 116

VENNÉK zongorát 4000 Ft-ért, vagy drágábbat részletre. Aradi Vértanuk 40., földszint bal. 180

MODERN új konyhabútor eladó. Rákóczi út 13/b, alagsor. 181

KÉTSZEMÉLYES új rekamié eladó. Erzsébet utca 19. 182

VIKENDHÁZ eladó, temető után. Siklósi út. 183

ZONGORA eladó. Szoba-konyhás előszobás lakásomat elcserélném. Alkotmány utca 30. 192

KOMBINÁLTSZEKRÉNY eladó. Hargita utca 5. (Petőfi utcából nyílik) 197

CSALÁDIHÁZ — beköltözhető, egyszobás — kettőszázötven négyszögöl gyümölcsöskerttel, ötvenötezerért. Tárgyal gondnokom, Molotov utca 16. Decleva. 159

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Dolgozók Pártja Baranya Megyei Bizottságának és a megyei tanács lapja

Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: FARKAS LÁSZLÓ
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjeszti: a Megyei Postahivatal
Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés: postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj: 11.— Ft.

Pécsi Szikra Nyomda
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27
Nyomdáért felel: Melles Rezső

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A BARANYA MEGYEI PÁRTBIZOTTSÁG ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIII. ÉVFOLYAM, 213. SZÁM ÁRA 50 FILLÉR VASÁRNAP, 1956 SZEPTEMBER 9

Egy oldalon az erő és az igazság

Amikor e sorokat papírra vetjük, még nem értek véget a Menzies vezette úgynevezett ötösbizottság és a kairói kormány tárgyalásai. Néhány következtetést azonban már az eddigi tárgyalások alapján is levonhatunk. Az egyik következtetés az, hogy a Menzies-bizottságot enyhén szólva korlátozott felhatalmazással indították el Egyiptomba. Hatásköre mindössze arra terjedt ki, hogy ismertesse a londoni „18" úgynevezett Dulles-tervét, de arra már nem kapott felhatalmazást, hogy ebből bármit engedjen. Így tehát az angol és a francia kormány saját elgondolását akarta rákényszeríteni Egyiptomra, anélkül, hogy jottányi engedményre hajlandó lett volna.

A másik következtetés az, hogy Anglia és Franciaország eleve az ötösbizottság küldetésének kudarcára számítva, de bizonyos tekintetben a küldetés hatékonyságának „alátámasztásaként" a tárgyalások hetében látta jónak fokozni a kardcsörtetést, a katonai előkészületeket. Franciaország csapatokat küldött Ciprusra, a Szuezi Csatorna Társaság pedig megtette a lépéseket, hogy a csatornán működő európai révkalauzok otthagyják szolgálatukat.

Az egyiptomi kormány higgadtságának, önmérsékletének és megegyezési készségének köszönhető, ha a helyzet a szombaton bevégződött tárgyalások után sem lesz válságosabb. Nasszer miniszterelnök tett ugyanis olyan újabb javaslatokat, amelyek Egyiptom szempontjából, értesüléseink szerint, némi engedményt jelentenek — természetesen a szuverénitás és a csatorna feletti tulajdonjog csorbítása nélkül — és amelyek lehetővé teszik a nyugati hatalmaknak, hogy kijussanak a maguk teremtette zsákutcából és folytassák a tárgyalásokat.

Ritkán fordult elő a történelemben, hogy erő és igazság egyazon oldalon legyen. Korunkban azonban ennek mind többször tanui vagyunk. Anglia és Franciaország katonai erővel fenyeget, de nemcsak az igazság nem áll oldalán, hanem az erő sem. Anglia és Franciaország, ha így folytatja, politikailag is teljesen elszigetelődik, nem is szólva arról, hogy aligha akad olyan állam, amely vállalná Anglia és Franciaország oldalán egy katonai akció nagyonis kockázatos kalandját.

Az új naptári héttel új szakaszba lép a szuezi-kérdés. A reálpolitika és a józanság azt diktálja, hogy e a hét újabb tárgyalásokat, újabb eszmecseréket hozzon és ne tegye válságosabbá, ne élezze ki a Szuezi-csatorna problémáját.

Homorudi kismagyarok

A harangláb töve, a fenyők között meghúzódó régi iskola árnyékos udvara, a napfényben fürdő új iskola körüli rét egyformán hangos az ismét iskolába járó homorudi gyerekek viháncolásától. Az árvíz óta először teltek meg a kis padok, először csendült ének ezekben a termekben. Még ninccsenek itt valamennyien, hisz a szigeti élet átalakulása a szigeti gyerek életén is meglátszik. Más, egészen megváltozott életük lesz sokaknak.

Radó Mihályék eddig három kilométerre laktak az iskolától. Két gyerekük, Anna és a kis Kati, reggelente, amikor még szürkült az ég, indult neki a háromnegyedórás útnak, az árkokká mélyülő keréknyomokon. Ha sár volt, ha fújt a szél, ha térdig ért a hó: mentek. Azaz csak az egyik ment, mert a másikat vitték. A kis Radó Kati lábával baj van, nem tud járni, és hogy tanulhasson, naponta 6 kilométert ült apja, anyja vagy testvére hátán, aki ezen a hosszú, rossz úton cipelte az iskolába.

Házuk kis földjük közepén lapult, az árvíz összedöntötte, és most Radó Mihály is új házat épít. Már gerendázzák a tetejét, téglafalai messzire vöröslenek, és a márciusi riadt napok után az új lakókkal együtt költözik be ebbe a házba a megnyugvás. A kis Kati élete is megváltozik. Uj otthonuk alig 300 méterre lesz az iskolától, és ezt a távolságot akár ő is könnyen megteheti. Nem kell hajnalban kelni, nem kell szembemenni a sziget síkságán nekifutó széllel, nem kell többet sarat, havat dagasztani, apja, anyja, vagy kis barátai hátán kuporogni kilométereket.

De így lesz Szalai Andrással és Szalai Évával is. Kovács Mihály gyerekeivel is, akik alig kiáltásnyi távolságra laknak majd az eddig távoli iskolától.

Kiss Antal és pedagógus társai már szétosztották a győri oktatási osztályhoz tartozó iskolákból és a többi iskolákból érkező ajándékokat. Használt tankönyvek, új füzetek és pénz gyűlt össze, amit mind távoli országrészekben lakó barátaik gyűjtöttek össze a homorudi gyerekeknek.

A rendbehozott iskolák új padjaiban vidám, nyugodt, boldog életet kezdhetnek a homorudi kismagyarok.

ÖRSI FERENC

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának határozata a mezőgazdasági szövetkezeti mozgalom fejlesztéséről

A Minisztertanács a mezőgazdaság szocialista átszervezésének előmozdítása, a mezőgazdasági termelőszövetkezetek és az alacsonyabb típusú termelőszövetkezeti csoportok gazdálkodásának fejlesztése, valamint a földművesszövetkezeti mozgalom kiszélesítése, és az egyszerű termelői társulások fejlesztése érdekében az alábbiakat határozza

I.

A mezőgazdasági termelőszövetkezetek és a termelőszövetkezeti csoportok gazdasági megerősítéséről

1 A Minisztertanács a termelőszövetkezetek közös gazdálkodásának minél gyorsabb megalapozása érdekében javasolja a mezőgazdasági termelőszövetkezeteknek, hogy — a mintaalapszabálytól eltérően — az alábbiak szerint gondoskodjanak a belépők által bevitt állatállomány és egyéb vagyontárgyak elszámolásáról.

a) A bevitt tehén, üsző, koca és takarmány ellenértékét — a közgyűlés határozata alapján — a bevitelkor egy összegben kifizethetik. A tehén, üsző és koca ellenértékéből a fel nem osztható szövetkezeti alap növelésére tízhúsz százalékot vonjanak le, a bevitt takarmány ellenértékét pedig levonás nélkül fizessék ki. A közgyűlés határozhat úgy is, hogy a bevitt takarmányt a termelőszövetkezet egy-két éven belül természetben visszaadja.

b) A bevitt vetőmag ellenértékét — a közgyűlés határozata szerint — minden levonás nélkül természetben vagy pénzben megtéríthetik.

c) Ha a termelőszövetkezeti tag a háztáji gazdaság szükségletét meghaladó gazdasági épületét a termelőszövetkezeteknek önként átadja, ennek ellenértékét a tulajdonossal való kölcsönös megegyezés alapján a termelőszövetkezet

(Folytatás a 4. oldalon)

Új országutak a pécsi szénmedencében

A Pécsi Szénbányászati Tröszt a tél közeledtével jelentős beruházással javítja az aknáihoz vezető országutakat, és épít új bekötőutat. A napokban mintegy 3.5 milliós forintos költséggel elkészült és már a forgalom is megindult az István-aknát és a Pécs—Komlói műutat összekötő két és fél kilométer hosszú útszakaszon. A jövő héten látnak hozzá a szabolcsi bányatelepet és Pécsbányát összekötő út építéséhez.

A tröszt ebben az évben több mint 5 millió forintot fordít új utak létesítésére és a meglevők felújítására.

Mit kell tudni a fiatalkorúak alkalmazásáról?

Az utóbbi időben több észrevétel futott be a Szakszervezetek Baranya megyei Tanácsához, valamint az egészségügyi szerveinkhez, arról hogy az üzemekben nem mindenhol tartják be a Munkatörvénykönyve által előírt feltételeket a fiatalkorúak alkalmazásánál, ezért az alábbiakra szeretnénk felhívni az üzemi bizottságok, valamint a vállalatvezetés figyelmét.

A Munkatörvénykönyv 99. §. 3. bekezdése kötelezően előírja, hogy a munkaviszony megkezdése, illetve a munkahely megváltoztatása előtt fiatalkorú dolgozót (18 évig bezárólag) mindenesetben orvosi vizsgálatnak kell alávetni és a vizsgálat eredményét a beosztás alkalmával figyelembe kell venni.

A Munkatörvénykönyv 102. §. 3. bekezdése alapján a fiatalkorú dolgozókat évenként egyszer időszakos orvosi vizsgálatra kötelesek küldeni. Amennyiben éjjeli munkát végeztetnek (orvosi engedély alapján 16—18 év között) 2 havonként szűrővizsgára kötelesek küldeni.

A Minisztertanács legújabb rendelete értelmében meghatározott munkaterületekre 14 éven felüli gyermekeket is alkalmazni lehet. Elengedhetetlenül szükséges azonban, hogy csak előzetes orvosi vizsgálat, orvosi engedély alapján alkalmazzák. Ezért a Szakszervezetek Baranya megyei Tanácsa kéri az üzemi bizottságokat, hogy nagyobb ellenőrzést gyakoroljanak, a fenti törvények maradéktalan végrehajtása érdekében.

Felhívjuk a vállalatok figyelmét, hogy a vizsgálatokat, üzemorvossal rendelkező üzemekben, az üzemorvos köteles elvégezni, amely üzemek üzemorvossal nem rendelkeznek a Megyei Rendelőintézetben működő „felvétel előtti alkalmassági szakrendelésen" (pontos címe: Megyei Rendelőintézet, Munkácsy M. u. III. 7. sz. helyiség) mindennap szombat kivételével délután 5—7 óra között végeztethetik el. Az üzemek tartoznak a Nyomtatványellátó Vállalatnál az alábbi nyomtatványokat beszerezni: Üzemorvos részére 3510—216. sz. üzemorvossal nem rendelkezők részére 3510—217. sz. nyomtatványt. A vállalat e nyomtatványon kéri a Megyei Rendelőintézettől a szakvizsgálatot. Pécs városán kívüli városokban és községekben működő vállalatok a fenti vizsgálatokat a legközelebbi rendelőintézettel, illetve körzeti orvossal végeztetik el.

A Szakszervezetek Baranya Megyei Tanácsa.

MEGNYILT A SZINESFOTÓ KIÁLLITÁS AZ SZMT MÜVELŐDÉSI OTTHONÁBAN

Sok érdeklődő vizsgálja kíváncsi szemekkel a falakon és az állványokon elhelyezett kiállítási anyagot, százhúsz Pestről jött színes és sok fekete-fehér képet — amit a pécsiek állítottak ki. Néhány perc van csak hátra a kiállítás megnyitásától, amikor a bejárati ajtó mellett két képet is felfüggesztenek, Dr. Harcos Ottó, pécsi tanár felvételeit.

A pécsiek közül mások is kirukkoltak a kiállításra. Tóth Károllyal, a Megyei Rendelőintézet fotószakkörének vezetőjével is megismerkedünk.

— Összesen huszonnyolc képpel szerepel fotószakkörünk, köztük van az én tizenkilenc felvételem — és már mutatja is őket.

Szép téli tájakat látunk a Mecsekből, majd a meszesi építkezés távlati képét, az építőket munkaközben.

És a budapesti képek? Igen tetszetősek, s a színes képek között számos díjnyertes is szerepel. Nem akad ember, aki ne állna meg Seiner Zoltán „Könyvtárban" című képe előtt, vagy dr. Balázs Miklós szép színekben pompázó „Kislány a babával" című képénél. Igen tetszetősek Heller Andornak, a Magyar Fotó laboratóriuma vezetőjének pasztelszínű tájképei, — hogy csak néhányat említsünk.

A kiállításon résztvevők képei közül a legjobbat 300 forint értékű színes fotóanyaggal, a másodikat 200 ft. értékűvel díjazzák. Még nem tudjuk kik lesznek a nyertesek. Ezt a nagyközönség is segíti eldönteni...

25 ezer tonna szénből 6274 tonna külszínen van

Megyénk két szénmedencéjének bányászai a bányásznapon féléves tervük esedékes részén felül 8252 tonna szén külszínreszállítását jelentették.

A bányásznap óta mind a pécsi, mind a komlói bányászok munkáját kevésbé kísérte a szerencse. A Pécsi Szénbányászati Tröszt bányakerületei közül továbbra is az élüzem címmel kitüntetett vasasi Petőfi-akna dolgozói vezetnek a pécsbányai kerület előtt. A három bányakerület közül csak a szabolcsiak nem teljesítették esedékes havi tervüket, miattuk a tröszt a hónap eddigi szakaszában 644 tonna szén adósságot halmozott fel.

A Komlói Szénbányászati Tröszt 7 üzeme közül mindössze a nagymányokiak és a szászváriak jelentették tervük túlteljesítését. A tröszt augusztus 9-én reggelig esedékes havi előirányzatához képest 1334 tonna szén adósságot szerzett. Két szénmedencénk dolgozóinak a bányásznapi 8252 tonna szén előnye 6274 tonnára csökkent.

Rövidesen elkészülnek a pécsújhegyi szénosztályozó korszerűsítésével

A pécsi szénmedence várható többtermelése szükségessé tette a pécsújhegyi szénosztályozó korszerűsítését, bővítését.

A nagyarányú munka mintegy 60 milliós forintos beruházással készül. Tegnap megkezdődött a régi szénosztályozó mellé épített 60 méter hosszú, 20 méter széles és 30 méter magas új épületrész műszaki átvétele. Ez az épület foglalja magában többek között azt a 18 betonbunkert is, amelybe a már osztályozott szén kerül. A bővítés során épül az új transzformátorház, folynak a különböző gépszerelési munkák. A gépesítés nagyságára jellemző, hogy mintegy 80 vagon gép kerül beszerelésre, amelyből jelenleg már 72 vagon gép megérkezett.

A szénmosó elkészüléséne k határideje október 1. A korszerűsítés után a szénosztályozó kapacitása mintegy 50 százalékkal nő.

A Minisztertanács rendelete a volt déli határsáv létesítésével érintett egyes személyek vagyonjogi igényeinek érvényesítéséről

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsa rendeletet adott ki a volt déli határsáv létesítésével érintett egyes személyek vagyonjogi igényeinek érvényesítéséről.

A volt déli határsáv létesítése miatt lakóhelyükről eltávozni kényszerült személyek korábbi lakóhelyükre korlátozás nélkül visszatérhetnek.

Ez a rendelkezés nem vonatkozik azokra a személyekre, akiket a bíróság büntett miatt lakóhelyükről kiutasított (kitiltott.)

A visszatért személyeket — szociális körülményeik, továbbá jelenlegi vagyona és kereseti viszonyaik figyelembevételével — családonként ötezer forintig terjedhető segélyben lehet részesíteni.

A segély összegét a visszatért személy lakóhelye szerint illetékes járási (városi) tanács végrehajtó bizottsága állapítja meg és utalja ki.

A visszatért személy részére a termelés megindításához szükséges feltételek biztosítása, illetőleg házának rendbehozása céljából — amennyiben a lakóhelye szerint illetékes járási (városi) tanács végrehajtó bizottsága javasolja — az Országos Takarékpénztár megyei fiókja családonként 10 ezer forintig terjedhető kölcsönt nyújt.

A volt déli határsáv létesítése miatt annakidején lakóhelyükről eltávozni kényszerült személyek vagyonjogi igényeiket — kártérítés iránti igény kizárásával — a következők szerint érvényesíthetik:

Ha az állami tulajdonba vétel nem felelt meg az egyes házingatlanok állami tulajdonba vételéről szóló 1952. évi 4. számú törvényerejű rendelet feltételeinek,

az eltávozni kényszerült személy állami tulajdonba vett házingatlana helyett csereingatlanként igényt tarthat hasonló értékű más házingatlanra.

Ha azonban a ház a mostani rendelet hatálybalépésekor is még állami tulajdonban van és abban magánszemély lakik, a házat tulajdonába vissza kell adni.

Ha a volt tulajdonos részére régi lakóhelyén az állami házalapnak megfelelő csereingatlana nincs, a járás lehetőleg közeli más községében kell részére házingatlant tulajdonba adni.

A házingatlan tulajdonának visszaadása (csereházingatlan adása) a házban lévő lakásra létesített bérleti jogviszonyt nem érinti.

A kérelem felől, úgyszintén a csereingatlan adása kérdésében az állami tulajdonba vett házingatlan fekvése szerint illetékes járási (városi) tanács végrehajtó bizottsága dönt.

Az eltávozni kényszerült személy tulajdonában, illetőleg használatában állott földet — a rendeletben foglalt kivételekkel — részére vissza kell adni.

Ha a föld állami gazdaság vagy termelőszövetkezet használatában van, illetőleg a földet állami gazdaság vagy termelőszövetkezet területéhez csatolták vagy a föld ilyen területhez csatlakozik és a földre az állami gazdaság vagy termelőszövetkezet igényt tart, a korábbi tulajdonosnak (korábbi használónak) csereföldet kell tulajdonba adni.

Ha a földet időközben haszonbérlet útján hasznosították, a tulajdonos (korábbi használó) a haszonbérlet tartamára csereföld használatba adását kérheti.

A föld visszaadása, illetőleg csereingatlan adása kérdésében a föld fekvése szerint illetékes járási (városi) tanács végrehajtó bizottsága dönt.

A korábbi tulajdonos és a korábbi használó között a föld használata, illetőleg tulajdonjoga tekintetében felmerült vita eldöntése a járásbíróság hatáskörébe tartozik.

Ha az eltávozni kényszerült személy korábbi lakóhelyére nem kíván visszatérni, kérheti, hogy földje, illetőleg háza helyett jelenlegi lakóhelyén — amennyiben ez ott nem lehetséges, a járás területén adjanak tulajdonába csereföldet, házingatlant.

A kérelem felől az eltávozni kényszerült személy jelenlegi lakóhelye szerint illetékes járási (városi, fővárosi, kerületi) tanács végrehajtó bizottsága a kérelmező volt lakóhelye járási (városi) tanács végrehajtó bizottságának meghallgatásával dönt.

Ha az eltávozni kényszerült személy házát vagy földjét nem használhatta, illetőleg azok jövedelme hozzá nem folyt be, az erre az időre esedékes adót törölni kell. Törölni kell az eltávozni kényszerült személy beadási kötelezettségét is.

Az eltávozás előtti időről esedékes adót, illetőleg beadási hátralékot az összes körülmények figyelembe vételével törölni lehet.

Az adó törlése kérdésében a ház, illetőleg a föld fekvése szerint illetékes járási (városi) tanács végrehajtó bizottsága, a beadási kötelezettség törlése felől pedig a föld fekvése szerint illetékes járási (városi) begyűjtési szerv határoz.

A járási (városi) tanács végrehajtó bizottságának, illetőleg a járási (városi) begyűjtési szervnek a rendeleten alapuló igények tárgyában hozott határozata ellen fellebbezésnek vagy bírósági eljárás igénybevételének nincs helye.

A rendeleten alapuló igényeket 1957. december 31-ig kell érvényesíteni.

1 millió forint kulturális célra Kultúrotthon lesz a Tiszti Klubból Lakásokat szabadítanak fel

Sajtófogadás a városi tanács vb. elnökénél

Pécs megyei jogú város tanácsa végrehajtó bizottságának elnöke: Györkő Antal elvtárs, szombaton reggel fogadta a sajtó munkatársait, hogy az újság hasábjain keresztül is tájékoztassa a város lakosságát Pécs kulturális célkitűzéseiről, terveiről, a kulturális intézmények létesítéséről, anyagi támogatásáról és egyéb aktuális kérdésekről.

KÉRDÉS: A honvédség milyen épületeket ad át a városi tanács részére?

VÁLASZ: Nemrégiben az illetékes szaktárcák képviselői Pécsett voltak, ahol megbeszéltük, hogy a honvédség milyen épületeket ad át a város részére. Azt tapasztaltuk, hogy majdnem a tanács megkérdezése nélkül döntöttek az átadandó pécsi laktanyák sorsáról. Minden szerv igyekezett a laktanyákat a maga céljaira megkaparintani. Végül abban állapodtunk meg, hogy a honvédelmi minisztérium összesen öt helyiséget ad át a részünkre: az Á/1 épületét, a Dózsa Lövész Tiszti Iskolát, a Kiss János laktanyát (volt Frigyes laktanya), a Nagy Sándor laktanyát (volt Damjanich laktanya), valamint a Pécsi Helyőrség Tiszti Klubját.

KÉRDÉS: A tanács milyen célokra kívánja felhasználni ezeket az épületeket?

VÁLASZ: A városi tanács igazgatási osztálya megbízatást kapott, hogy ezeket az épületeket területi és műszaki szempontból vizsgálja felül, állapítsa meg, hogy a helyiségeket hogyan tudnánk a leggazdaságosabban kihasználni. A városi tanácsnak az az álláspontja, hogy — az Á/1 épületének kivételével — a laktanyákba telepíti a város főútvonalain lévő ama nagykereskedelmi vállalatokat, vagy hivatalokat, irodákat, amelyek jelenleg lakásokban működnek. Ezzel rengeteg lakást szabadítunk fel és adunk át a lakosságnak. A jelszavunk: — „Lakást! Lakást! Lakást! Minél több lakást!"

A Minisztertanácsnak szeptember 10-ig kell jelentést tennünk arra vonatkozólag, hogy a laktanyákat milyen célokra kívánjuk felhasználni. A minisztériumoknak is különböző elgondolásai vannak a pécsi laktanyákkal kapcsolatban. Az iparügyi minisztérium például a Kiss János laktanyában ruhagyárat szeretne létesíteni, ahol 800—1000 nőt foglalkoztatna, mi viszont ragaszkodunk ahhoz, hogy a laktanyákba irodák kerüljenek és így minél több lakást szabadítsunk fel.

Ami a Pécsi Helyőrség Tiszti Klubját illeti, ez a városi tanács kulturházája lesz és Doktor Sándor Kultúrotthon néven fog működni. E mellett természetesen továbbra is megtartjuk a jelenlegi Doktor Sándor Kultúrotthont is. Kulturális szempontból nagy jelentősége lesz annak, hogy a tanács egy reprezentatív, új kultúrotthonhoz jut, ahol ismeretterjesztő előadásokat rendezhetünk majd.

KÉRDÉS: Milyen új kulturális intézmények létesülnek Pécsett?

VÁLASZ: Istenkútnál, körülbelül 200 000 forintos társadalmi munkával megkezdték a kultúrotthon építését. Nemrég tették le a kultúrotthon alapkövét. Országos viszonylatban is nagy jelentősége van annak, hogy a kultúrotthon úgyszólván kizárólag társadalmi munkával készül. Nagy segítséget nyújtott az ottani pártszervezet, és elismerés illeti a honvédséget, valamint a lakosságot is, lelkes, odaadó munkájáért.

Végre megoldódik majd Ürög kulturális problémája is. Itt a jelenlegi kultúrotthont — amely kicsinek bizonyult — egy teremmel kibővítjük. Erre a célra összesen 100 000 forint áll rendelkezésünkre.

KÉRDÉS: Ez évben milyen összeget költött a tanács kulturális célokra?

VÁLASZ: Összesen egymillió forintot. Ebből az összegből támogattuk a kulturális intézményeket, hatalmas összeget fordítottunk a szabadtéri színpad korszerűsítésére, a városi ének- és tánccsoport felszerelésére. Egyedül a városi ének- és tánccsoport részére 200 000 forintot biztosítottunk, hogy ebből az összegből megfelelő ruhákat vásároljanak.

KÉRDÉS: Mi a magyarázata annak, hogy a városi tanácsnak nincsen átfogó képe Pécs kulturális életéről és ezért a közönséget sem tudja kellőképpen tájékoztatni a sajtón keresztül?

VÁLASZ: Pécsett még a külvárosokban is eleven a kulturális élet. Például Vasas II-ön tánccsoport, színjátszócsoport, fotószakkör működik, és igen sok bányász használja a könyvtárat.

Tény az, hogy a városi tanácsnak nincsen átfogó képe Pécs kulturális életéről, ami súlyos hiba. Hiányzik a kezdeményezőkészség, nem mindig tartunk lépést az eseményekkel, egy kissé tájékozatlanok vagyunk. Nem így volt ez akkor, amikor a kerületi tanácsoknál népművelési előadók voltak. Ezeket a státuszokat azonban megszüntették és ezt bizony megérezzük. A mi népművelési osztályunk mindössze 2—3 emberből áll és ez a létszám kevés ahhoz, hogy Pécs kulturális életét a kezében tartsa. Jóformán csak adminisztrálnak, és kevés idejük jut arra, hogy kimenjenek a kultúrotthonokba, tudomást szerezzenek az ott folyó kulturális munkáról. Ez a magyarázata annak, hogy a kulturális élet területén elért eredményekről — amelyek a valóságban megvannak, — tájékozatlanságunk miatt nemigen tudjuk a közönséget sem tájékoztatni.

KÉRDÉS: Más városokban a tanács köztisztasági szabályrendeletet készített, Pécsett mikor kerül erre sor?

VÁLASZ: A városi tanács végrehajtó bizottsága pénteken foglalkozott a Köztisztasági Vállalat problémáival, a köztisztasági eszközök gépesítésével, és ezzel egyidejűleg elhatározta, hogy december 31-ig elkészíti Pécs város köztisztasági szabályrendeletét. Ennek célja a város tisztaságának biztosítása lesz. A rendelet végrehajtásánál számítunk az ifjúságra, a DISZ-re. Rájuk akarjuk majd bízni az utcák tisztántartását, a parkok megvédését — fejezte be sajtónyilatkozatát Györkő Antal elvtárs.

P. J.

PÉCSIEK A LYUBJANAI ORVOS-SZÜLÉSZ KONGRESSZUSON

Dr. Lajos László professzor a pécsi Szülészeti Klinika igazgatója és munkatársai meghívást kaptak a szlovéniai Lyubjanában megtartandó III. orvos-szülész (kinekologus) kongresszusra. A kongresszust október 3—6 között tartják meg.

ÖTSZÖRÖS KIVÁLÓ VÁLLALAT

A Baranya megyei Vas- és Műszaki Nagykereskedelmi Vállalat a második negyedévi eredmények alapján ismét elnyerte a Belkereskedelem Kiváló Vállalata — címet. A vállalatnak ez az ötödik kitüntetése. A kitüntetés alkalmából a vállalat dolgozói pénteken este ünnepséget rendeztek a Nádor szálloda kupolatermében.

Méltatlan volt a tanácstagi tisztségre

Pécsett a harmadik kerületben nem mindennapi választókerületi gyűlés zajlott le. A 13-as számú választókerületben — ahová a Hőgyes Endre utca, Halas-köz és Jászai Mari utca tartozik, — a választópolgárok elhatározták hogy Nagy Istvánné tanácstagot leváltják, illetve visszahívják. Ezért pénteken délután 6 órakor összehívták a választókat a Hőgyes Endre utca 25. szám alatti ház udvarára, ahol Kocsis Ferenc elvtárs, a Hazafias Népfront városi titkára ismertette a Nagy Istvánnéval kapcsolatban beérkezett panaszokat.

Nagy Istvánné, tanácstaghoz méltatlan magatartást tanúsított. A választókerületi gyűlés részvevői ezt tényekkel bizonyították. Sági Mihálynét, — akivel egy házban lakik — épp úgy „lecsúrhézte", mint a ház többi lakóit. Németh Jánosnéval szemben minősíthetetlen és nyomadfestéket nem tűrő kifejezéseket használt.

A választókerületi gyűlésen Nagy Istvánné igyekezett védeni magát. Az elhangzott felszólalásokat személyi ellenétekre próbálta visszavezetni, a választók azonban minden alkalmat megcáfoltak.

Parázs hangulat alakult ki, amikor Kocsis Ferenc elvtárs, a Hazafias Népfront városi titkára feltette a kérdést:

— ... választók érdemesnek tartják-e Nagy Istvánnét, hogy továbbra is tanácstag legyen?

A kérdésre a választókerület lakosai egyöntetűen „nem"-mel válaszoltak.

Pécs városában ez volt a legelső eset, amikor egy tanácstagot maguk a választók fosztottak meg tisztségétől, illetőleg visszahívták. Tanulság ez a tanácstagok részére és tanulság a 13-as számú választókerület lakósainak is.

Nagy Istvánné helyett a 13-as számú választókerületben rövidesen új tanácstagot választanak.

„Itt a hordó! — hol a hordó!"

Nem... nem! Nincs itt tévedés, jól olvasták! Nem az „Itt a piros, — hol a piros...." játékról van szó, hanem egy másikról, ahol a piros ász helyett egy száz literes hordó tűnik el szinte nyomtalanul, Kémes község környékén.

No persze... Játék ez is, de kivételesen nem gyerekek, hanem felnőttek gyakorolják.

Az is igaz, hogy a játék csak úgy érvényes, ha a hordó nem üres, van is benne valami, mint például ebben az esetben. Ugyanis a 100 literes hordóban boralja volt, azaz „seprő", amelynek értéke meghaladja az 1 800 forintot, s amelyből nagyszerű, zamatos, erős konyakot lehet főzni, ha hozzáértő szakember kezébe kerül. Nos éppen ezt a hozzáértő szakembert kutatta napok óta Solymár László, a MESZÖV ügyes revizora, miután megtudta, hogy a kémesi földművesszövetkezetből eltűnt a száz liter „seprő". Mert annyit megtudott, hogy valakinek az utasítására a hordót Kórós községbe szállították kifőzésre. Azazhogy szállították volna, mert hiszen Horváth Mihály kocsis éppen az ellenkező irányba, Tésenfa felé kocogott lovaival....

A revizor mindjárt kérdőre is vonta az öreg kocsist: „Hova szállította a hordót Mihály bátyám...?" Az öreg vállatvont: „Ha én azt tudnám...!" felelte egykedvűen. Mert azt sem tudta ki adta az utasítást, arra sem „emlékezett", hogy hova vitte... Egyszóval az öreg: füllentett! Mert erre aztán alaposan ki is tanították. De másnap a tésenfai boltkezelő jelenti ám a revizornak, hogy az udvarán áll egy hordó, benne a boralja. Nosza, gyerünk hamar a színhelyre!

... De mire a revizor átkerekett a másik faluba, a hordónak nyoma sem volt...! Este kérdőre vonta a minden hájjal megkent kocsist. De az öreg megint csak azt mondta: „Én elvittem a hordót, az igaz, de nem tudom honnét és nem tudom hova..." A revizor hiába ágált, az öreg néma maradt, mint a hal...

Csakhogy a revizornak sem kell ám egy kis furfangért a szomszédba mennie! Mert harmadnap csak megtalálta a hordót a harmadik községben, Szaporcán, egy Varga nevű kovácsmesternél... És egy kis töprengés után rájött arra is, hogy miért éppen a kovácsnál lelte meg a konyaknak valót...? Ugyanis az a hír járja, hogy a falu ezermestere néha-néha foglalkozik a szeszfőzéssel is, amikor a fináncok éppen a hetedik határban kószálnak. No és hát miért ne főzne, ha egyszer a szomszédja éppen a kémesi földművesszövetkezet vezetője, Véghi elvtárs... Sőt még azt is kisütötte a revizor, hogy... mire ő kikerekezett a községbe, mindig megelőzte őt egy telefonhívás a földműves szövetkezettől... Igy aztán a hordó hol itt, hol ott tűnt el, illetve végülis megkerült....

A társasjáték tehát befejeződött... Csakhogy ez a játék abban különbözik a többitől, hogy a résztvevők — a revizor kivételével — zálogot fizetnek, melyet ebben az esetben úgy hívnak: „Vállalati fegyelmi...!"

„SAJNOS, KIFOGYOTT..."

— Sajnos, éppen kifogyott.:
— Sajnos, nem szolgálhatok...:
— Sajnos nincs:::

Sajnos — mind gyakrabban ezt válaszolják az eladók, ha egyes cikkek után érdeklődünk az üzletekben. Elfogyott a füstöltszalonna, nem szolgálhatnak nylon-kombinéval, nincs 225 forintos német karóra...:

Tessék csak megpróbálni!

●

Az Állami Áruházban doublé karórát kér egy falusi néni.

— Nincs, kedvesem — mondja az osztályvezető — De hisz arról úgyis lekopik az aranyozás... Vegyen inkább...:

És 600 forintos órát mutat, ugyanilyet kínál Csankó Sándornak is, aki feleségével Rózsafáról jött be Pécsre egy kis bevásárlásra. Pedig Csankóéknak csak 225 forintjuk van órára, így hát üres kézzel mennek ki a boltból.

Üres kézzel megy ki az is, aki nylon-tokba zárt órát szeretne, aki Ruhla márkájú karórát nézett ki magának valamikor, sőt, Pobjeda óra sincs annyi, amennyi kellene.

A fehérnemű-osztályon nylonárut keresni — hiú reménység. Egy darab hálóing fityeg mindössze a vitrin előtti akasztón, kombiné egyetlen egy sincs.

Perlon zokni, kreppnylon bokafix? A bányásznapon volt, sem azelőtt sem azután elegendő mennyiségben.

A férfiingek osztályán az eladónő percekig sorolja, milyen ingféleségekben van hiány, vagy ha van is belőlük, deszortált a készlet, csak egyes számok kaphatóak.

Cipőosztály:

— A 345 forintos mikropórusos-gumitalpú férficipőből állandó a hiány — mondja az eladó — Csak 40—41-es szám van — ha van. Női, 263 forintos mikropórusos gumitalpú cipő pedig egyáltalában nincs.

És így van ez más boltokban is.

Az Óra és Ékszerkereskedelmi Vállalat Kossuth Lajos utcai üzletében még nyolc vevőnek szolgálhatnak ki Pobjeda karórát, aztán... „Sajnos, kifogyott. Talán a jövő héten..." Ruhla-óra nincs, nylon-óra sem kapható. (A bányásznapra nyolc darabot kapott Pécs legnagyobb szaküzlete!)

A 11. sz. Élelmiszerboltban (Kossuth Lajos utca) csak csécsi-szalonna kínálja magát az üvegpolcról. Utoljára augusztus 17-én kaptak füstöltszalonnát, azóta nem, pedig szinte naponta kérik a központtól Lang és Gyulai kartársakat: küldjenek, mert keresik.

Az 5-ös számú Húsboltban (Kórház tér) ugyancsak csécsi-szalonna képviseli egyedül a szalonnafélék népes családját, másféle nincs. Töpörtyű sincs. Ez az olcsó és omlós étel: közönséges étel; csak nálunk vált csemegévé, mert minden szentidőben egyszer kapható. Szombaton egy hete például volt, de összesen — írd s mondd — másfél kiló! Másfél kiló egy ilyen óriású forgalmú üzletnek! De nincs füstölt csemegeszalonna, nincs angol teaszalonna és Simonfai boltvezető szinte könyörög:

— Segítsen az újság, hogy kapjunk árut, hogy kielégíthessük a vevőket!

●

De hát miért kell annyiszor mondani, hogy „sajnos...", miért tűntek el egyes árufélességek a piacról?

Ha nem éltünk volna át már egy árleszállítást, ha nem tapasztaltuk volna már egyszer, hogy egy bizonyos idő után az árleszállítás alá esett cikkek lassan, de biztosan elsziváro gtak a forgalomból, azt mondhatnánk, hogy véletlenről. Így azonban...:

●

Mit mond a szakember?

Simonfai a húsboltból:

— A tizennyolcféle árleszállított cikk közül tizenegyet állandóan tartottunk. Ezek közül most három kapható állandóan, három olykor-olykor, a többi... isten tudja, hová lett..

Lontay az Állami Áruházból:

— Német 225 forintos óránk az árleszállítás óta nincs. Ugyanígy tűnt el a Ruhla, a nylon-óra és a többi olcsóbb óra is.

Az óra- és ékszerbolt vezetőnője:

— Árleszállítás előtt túlontúl nagy raktáram volt Pobjeda karórából. Könyörögtem, vegyenek vissza belőle. Most: könyörgök, hogy adjanak...:

RÖVIKÖT:

— A nylon fehérnemű elfekvő áru volt, alig fogyott. Az árleszállítás óta kelendő, de a gyár nem küld annyit, amennyi kellene.

Tehát az árleszállítás óta:::
De miért?

●

Csak úgy, kereskedelmi szakképzettség és szakértelem nélkül is öt okot sorolhatnék, amelyek az áruhiányt okozzák. Kezdjük „legalul": a kiskereskedelmi vállalatok vezetői közül néhányan „helyi érdekből", a tervteljesítés szent jelszavával inkább a drágább, nem leszállított áru cikkeket „nyomják". Példának hadd említsem a Hús és Tej Kiskereskedelmi Vállalatot. Szerdán jártunk a Kórház téri húsboltban, a boltvezető ezt jelentette a központnak és péntekre — lássatok csodát — oldalszám lógott a szegen az olcsó, 37 forintos füstöltszalonna, volt töpörtyű is — nem másfél kilogramm. Vajon egyetlen nap alatt sikerült megfüstölni az árut, vagy az benn hevert a vállalat raktáraiban és nem adták ki a boltokba?!

A másik ok: a rossz beszerzés. Példa: Állami Áruház. A fehérneműosztályon vasárnap óta egy szál nylon hálóing a „választék". A RÖVIKÖT egyetlen telefonra (látogatásunk után) harminckét darabot szállított. Vajon mi történne akkor, ha a boltok nem várnák meg, amíg rendelési napjuk elérkezik, vagy amíg az utolsó darab is elkel egy bizonyos árucikkből, hanem ahogy az fogytán van, azonnal utánamennének (néha csak 8—10 lépés utánjárásra van szükség!).

A harmadik hibaforrás már nem Pécsett keresendő, hanem valahol a gyárak környékén. „Az árleszállítás akkor lesz igazán sikeres — írta a Szabad Nép 1956 április 29-i számában, — ha az ipar dolgozói a leszállított áru cikkeket továbbra is a tervnek megfelelő mennyiségben és állandóan javuló minőségben gyártják... Így láthatják majd a dolgozók mindennapi tapasztalataikból, hogy az árleszállítás nem valami „készletkiárusítás", hanem nagyon is komoly intézkedés a dolgozók életkörülményeinek megjavítására." Tausz János elvtárs, belkereskedelmi miniszter egy nappal később — a Szabad Népnek adott nyilatkozatában — ezeket mondotta: „Az ideiglenes termelési és forgalmi tervek kidolgozásánál... már számításba vettük az árleszállítást és a szükséges árufedezetet a tervekben biztosítottuk." Ezek után nézzük meg, mit ad az ipar, — például a kreppnylon- és perlonzokni készítő ipar — a pécsi nagykereskedelemnek? A harmadik negyedévben kaptunk összesen 3600 pár bokafixes nylon és perlon zoknit. A negyedik negyedéves terv szerint lényegesen kevesebb érkezik. Ha tehát valóban jól előkészítette a párt és a kormány az árleszállítást — ami nem lehet kétséges —, ha valóban biztosították a minisztériumok a termelési kapacitást, akkor csak a gyárakban lehet a hiba, amelyek — mint a Hús és Tej Kiskereskedelmi Vállalat — inkább a nem árleszállított cikkeket szeretik készíteni.

●

Kétségtelen, hogy átmeneti nehézségeket okozhat a megnőtt, hirtelen felugrott fogyasztás is. Sőt, idők folytán váratlanul felmerülhetnek egészségtelen jelenségek is, amelyek az Állami Áruház egyik osztályvezetőjét ilyen szavakra késztették:

— Nylon órát parancsol? Hová készül? Csehszlovákiába vagy Romániába?

A látszólag logikátlan kérdés nagyon is logikus, mert az említett országokban igen kedveltek az ilyesféle órák, és sokszor előfordul, hogy aki frissen vásárolt órával utazik ki, óra nélkül, más áruval felrakódva érkezik vissza.

Azonban mi a helyesebb: ha az ilyen csempészet miatt nem adunk a népnek olcsó, szép órát, vagy ha megszigorítjuk a vámvizsgálatot? Azt hiszem, a helyes válasz nem kétséges. Ugyancsak könnyű válaszolni erre a kérdésre is: helyes-e vagy helytelen, hogy a Belkereskedelmi Minisztérium utasítására Pécsett mindössze három helyen lehet kapni nylon fehérneműt az Állami Áruházon kívül? (Azért születtek meg ezek a kijelölt boltok, mert a nylonholmi „hiánycikk", tehát kár lenne szétteríteni az egész városra.)

●

Tausz elvtárs április 30-án így nyilatkozott a Szabad Népben: „A Belkereskedelmi Minisztérium kötelességének tartja az újonnan megállapított árak szilárdságának védelmét és biztonságát. Rendszeresen figyelni fogjuk az árszínvonalat és az áruk minőségét...: Ha ezen a területen visszaélést tapasztalunk, nem marad el a felelősségrevonás" A Szabad Nép egy nappal előbb megjelent vezércikkéből: „A minisztériumok vezetői figyeljenek arra, hogy a leszállított áru cikkek választéka tovább bővüljön..."

Nem lehetett jó az ellenőrzés, nem alkalmazhattak a minisztériumi elvtársak kemény felelősségrevonást, ha az árleszállítás után néhány hónappal már „kijelölt üzletekben" is csak nehezen kapni olyan nylon cikkeket, amelyekből a közönség szívesen vásárolna.

Nem kétséges, hogy ezeket a hibákat egészen rövid idő alatt meg lehet szüntetni (az AEM vizsgálata már megindította ezt a folyamatot, mint ahogyan a Szabad Nép írta), de nem kétséges az sem, hogy az ellenőrzés, a felelősségrevonás terén nem járt el kellő gondossággal a minisztérium, maga Tausz elvtárs sem, nem állt e területen hivatása magaslatán a tanács v. b. kereskedelmi osztálya.

A szocialista kereskedelem nem írott malaszt, mint ahogyan az árleszállítás sem volt az. És akinek a hibájából olykor-olykor megkeseredik az emberek szájaíze, ha az árleszállításról beszélnek, akinek hibájából kénytelenek vagyunk hallani, hogy „sajnos éppen kifogyott", akinek hibájából éppen a leszállított áru szalonna, bor, zokni, damasztszalvetta, ing, cipő hiányzik — akár „fenn" van, akár „lenn" —, érezze, hogy a párt szavával, a kormány rendeletével, az emberek bizalmával senkinek sem szabad könnyelműen játszania!

GARAMI LÁSZLÓ

Új színdarabokat tanulnak, szabadtéri színpadot építenek, könyveket kérnek és várják a pécsi színészeket

a csányoszróiak

Csányoszróban még mindig az augusztus 20-án megrendezett, nagy ormánsági napról beszélnek. Nem csoda, hiszen a község lakói napról-napra elhaladnak az új kultúrház előtt, amelyet azon a napon avattak. Jelenleg Nagy József, és Öry József, a pécsi Doktor Sándor kultúrotthon dekorációs szakkörének iparművészei dolgoznak bent — festik a díszleteket.

A község kulturális életének vezetői még alig pihenték ki a nagy ünnep fáradalmait, máris a jövő terveinek elkészítésén fáradoznak. Bene Mária, a kultúrotthon vezetője, a termelőszövetkezetben dolgozik. Délben hazaszalad ebédelni, — ekkor sikerül vele beszélnünk.

— Augusztus 20-a óta már Sellyén is voltunk, a „Nagymamá"-t adtuk elő, a begyűjtésben élenjáró dolgozók jutalmazására rendezett előadáson — mondja.

— Szívesen fogadták Sellyén a csányoszróiakat?

— Hát a fogadtatás nem volt a legfényesebb. A világítás rossz volt. Dani Sándor kultúrotthonigazgató nem várt bennünket és amikor nagy nehezen előkerült, ez volt a véleménye: „Engem már nem érdekel semmi, úgyis itthagyom az egészet." Ez bizony nem tetszett nekünk, akik a legjobb szándékkal mentünk Sellyére. A különböző rendezési nehézségek késóre tolták a kezdést, úgy gondolom, ez nem tetszett a termet zsúfolásig megtöltő közönségnek sem.

Erről a sérelemről beszél dr. Hasitz Henrikné és Sumoni János bácsi is, akiknek igen nagy részük van a kulturális élet csányoszrói felvirágzásában. Tenni kell itt valamit, hogy ilyen a jövőben ne forduljon elő!

Mit terveznek a csányoszrói kultúrosok?!

— Legelőször is új kultúrbizottságot választunk, — adja meg a felvilágosítást Bene Mária. Három színdarabot mutatunk be, a „Pettyes"-t, a „Mágnás Miská"-t és „A kőszívű ember fiai"-t. Alakítunk egy negyventagu állandó kultúrcsoportot és egy zenekart.

— Nem nagy feladat ez a három színdarab?

— Nem, mind a három menni fog — válaszol Bene Mária, — ha a kultúrházat sikerült felépítenünk, illetve alaposan átalakítanunk, a három darabot is megtanuljuk.

Első pillanatra úgy tűnik, hogy egy színdarabot jól előadni és kultúrházat átalakítani nem egy és ugyanaz. Csányoszrón azonban helytálló ez a hasonlat. Itt ugyanis a pártszervezet, a tanács, a kultúrotthon, népfront bizottság, értelmiség és parasztság — egyéni és tsz-tag — között olyan nagy az összhang és az egyetértés, hogy minden feladat megoldására képesek.

— Arról nem beszélhetünk, hogy mit épített külön a népfrontbizottság, külön a kultúrotthon-vezetőség. Itt mindannyian együtt dolgoztunk. Mindent a falu csinált — vélekedik Sumoni János bácsi.

Elképzelhető, hogy ha Bene Máriának és dr. Hasitz Henriknének — ők tanítják be a színdarabokat — ilyen segítőtársaik vannak, valóban menni fog a három színmű.

Természetesen a nagyobb, szebb kultúrházzal kapcsolatban nőttek a gondok is.

— Sajnos, többen panaszkodtak már — mondja Bene Mária, hogy a könyvtár minden könyvét olvasták. Új olvasótermünk is lesz, jó könyvek is kellenének.

A kultúrházban hiányoznak a függönyök, kevés a szék...:

A hiányt részben pótolja a Megyei Tanács népművelési osztálya. A színpadhoz is mintegy kilenc ezer forintot adott, székeket is igért. A függönyöket megszövi Bene Mária. Ormánsági szőttes díszíti majd a négy hatalmas ablakot.

Vajon a megnövekedett feladatok elvégzéséhez, van-e ideje Bene Máriának? A termelőszövetkezetben dolgozik, családját ellátja, édesanyja beteg — a kultúrcsoporttal foglalkozik, könyvek után jár, és még sok apró-cseprő dolga van, amelyek egyenként nem, de csoportosan sok időt vesznek el. Függetleníteni kellene őt, annál is inkább, mert bár a falu népe elvégzett csaknem 100 000 forint értékű munkát, a kultúrház átalakításakor, még azt is vállalja, hogy szabadtéri színpadot épít és a kultúrház udvarán lévő kis épületet óvodává alakítja át.

A kultúrház dísztermében nézzük az iparművészek munkáját. Nagy a színpad, nagyobb, mint a sellyei kultúrházé.

— Eljöhetnének ide is a pécsi színház művészei — mondja Bene Mária. Nem vallunk szégyent a színpaddal és a kultúrházzal!

Reméljük a színház igazgatója, Katona Ferenc elvtárs méltányolja a csányoszróiak kérését és a művészek ellátogatnak a községbe.

A csányoszróiak szeretettel várják őket.

(Papp Éta)

Jutalomkirándulás a Balatonon

Kellemes meglepetés érte a drávaszerdahelyi művelődési otthon színjátszóit, amikor a járási tanács népművelési csoportjának vezetője közölte: jutalomkirándulásra mehetnek négy napra Balatonlellére. Megérkezésünkkor vihar húzott át a Balatonon — gyönyörű volt. Ma is szeretettel gondolunk vissza a jól eltöltött napokra. „Nagyon szép volt a Balaton! Érdemes volt dolgozni..." — mondják a művészeti csoport tagjai.

Vass Zoltán
tanító.

„Az úttörők jól érezték magukat"

Hatvan úttörő nevében mondok köszönetet a DISZ pécsi járási bizottságának, a járási tanácsnak és a községi tanácsoknak, hogy elősegítették a járás úttörőinek fonyódi táborozását. Az úttörők jól érezték magukat, kipihenve kezdhetnek hozzá a tanuláshoz.

Galambos Ferenc
táborvezető.

Újjászerveztük tánccsoportunkat

A táncosokat a legnagyobb dologidőben is sikerült mozgósítani. Pécsi István már ötven éves, de a napi munka után is szívesen járta a helyi „Keszüi lakodalmas"-t. Táncszámainkkal a szentlőrinci Vidám Vásáron is felléptünk. (Keszthelyi Lajos, kultúrotthon igazgató leveléből.)

Megalakult a félfüggetlenített Pécsi Szimfonikus Zenekar

Jelentős állomáshoz ért szeptember elején a Pécsi Szimfonikus Zenekar. Amit régen vártunk, amiért szóban írásban de legfőképpen művészi tettekkel harcoltunk, valóság lett; a zenekart félfüggetlenítették.

Mielőtt a félfüggetlenítés lényegét ismertetném, kötelességszerűen, de egyben jóleső érzéssel emlékszem vissza az elmúlt évek hősies munkájára, A magunk mögött hagyott évek ma már hősi múltnak számítanak, az eredmények ma is élnek, hisz ezekre építünk a megváltozott, lényegesen jobb körülmények között is.

Csak kevesen tudták, hogy a Pécsi Szimfonikus Zenekar 6 évvel ezelőtt először kapott havi 1.500.— Ft-os támogatást a Népművelési Minisztériumtól. Aztán megkétszerezték a támogatás összegét, de alig múltak el az emlékezetes Kodály-ünnepségek (1953 januárjában) amikor megtudtuk, hogy egy volt népművelési bürokrata úgy takarékoskodott, hogy kihúzta az egy éves támogatás teljes összegét.

De a zenekar így is dolgozott. Még ugyanez év őszén jelentős sorozat első hangversenyét dirigálta — Pécsett először — Rozsnyai Zoltán (aki ettől kezdve 2 és fél év alatt 11 alkalommal vezényelt Pécsett) a Nemzeti Színházban. S ettől kezdve jelentős munka eredményeivel jelentkezett zenekarunk a pécsi zenekedvelők tábora előtt. Csak mint éves határokat emelem ki az egymást követő zenei heteket, amelyek műsorán a vállalt s megvalósított feladatok mindig nagy összefoglalóknak, de komoly előrelépésnek is számítottak.

15 szimfonikus mű, ugyanannyi nyitány s ugyancsak 15 szvit, 12 versenymű, s számos más mű és kíséret került az elmúlt 6 év alatt előadásra.

S közben egységessé vált a különböző korú, felkészültségű, de lelkes társaság, amely sokszor hihetetlen feladatokat oldott meg a pódiumon. Egységes lett, s ugyanakkor tagjai is jelentősen fejlődtek, belenőttek a zenekarba, s ma már oszlopos tagok azok a rövidszoknyás, rövidnadrágos növendékek, akik néhány éve félve ültek az utolsó pultok mögé. Nem egy közülük szólamvezetővé fejlődött a közösség nevelőerejének hatására, no meg a céllal végzett egyéni tanulás eredményeként.

A most lezárult szakasz eredménye az is, hogy akikért mindez történt; a pécsi zenekedvelők megismerték és megbecsülték zenekarukat.

Ezekre az eredményekre érdemes visszatekinteni, mert ezek nélkül nem lenne a jövő feladatait vállalni tudó egységes zenekar, de nem lenne oly széleskörű az igazi zene barátainak tábora sem.

Mit is jelent a félfüggetlenítés? Átmenet az amatőr és a teljesen függetlenített együttes között. A tagok különböző munkahelyen mint főhivatásúak dolgoznak, a zenekarban végzett meghatározott számú rendszeres szolgálatukért szerződésben meghatározott tiszteletdíjat kapnak. Bár ez az összeg még így sem nagy, de mégis többszöröse az eddigi juttatásnak. Hiszen a havi 3.000 Ft helyett 25.000 Ft jut most erre a célra.

Bár a zenekar lényegében a már működő tagokra épül, mégis kiegészíti önmagát a városban lakó jóképességű muzsikusokkal. Természetesen megfelelő próbajáték után, hiszen egy ilyen zenekar nem kis tudást és zenekari rutint tételez fel minden egyes tagja részéről. Tagságunk létszáma 55—60 között mozog már eddig is.

A félfüggetlenítés első eredménye, hogy az idén egy teljes esztendőre elkészíthettük a hangversenyévad részletes tervét és műsorát.

Itt csak vázlatosan számolhatunk be a tervekről, de talán így sem érdektelen néhány szót szólni.

A zenei hetek és a szabadtéri hangversenyek alkalmait nem számítva, 9 szimfónikus, 3 opera, 4 oratórium hangversenyt terveztünk erre az évadra. De ez nem minden. Az idei évadban két új fronton kezdünk jelentős úttörő munkát.

Sokan és sokszor beszéltünk az ifjúság zenei neveléséről, amiről mindnyájan tudjuk, hogy éppen hatásában több, mint zenei nevelés, hiszen egész magatartásukat megváltoztathatja a sokirányú, rendszeres esztétikai hatás.

Ezért 10 hangversenyből álló ifjúsági sorozatot indítunk. Ebből hat műsor zenetörténeti jellegű, 4 pedig a nagy hangversenyek megismertetése az ifjúság számára. Úgy gondoljuk, helyes, ha ezekre a hangversenyekre a szülőket is meghívjuk, s számítunk is arra, hogy az évi 30 Ft-os bérletárak mellett többször megtelik a Liszt Ferenc Hangversenyterem a zene iránt érdeklődő fiatalokkal.

Külön gondunk a dolgozók zenei igényének felkeltése, nevelése. Ezért kétszer négyes bérletet állítottunk össze, amelynek műsorán közkedvelt zenekari számokat, híres részleteket és opera-műsort játszunk. (Egy-egy Verdi és Puccini-est áll a négyes sorozatban.) Ezt az ún. „Szakszervezeti sorozat"-ot az SZMT kultúrosztályával közösen rendezzük, ha lehet egy-egy területi bizottság, vagy rokonszakmák dolgozói részére. Itt is a szokottnál lényegesen olcsóbb helyárakat javasoltunk az Országos Filharmóniánál, hogy minél többen tölthessék egy-egy estéjüket a nemes szórakozást, művelődési lehetőséget nyújtó hangversenyteremben.

Az idén változott körülmények között kezdi a Liszt Kórus munkáját is. A múltévi eredmények hatására tagjaink száma 1/3-dal nőtt, úgyhogy legközelebbi oratóriumelőadásunkon már 150 tagú énekkar lép fel. Az évi munka gerincét a felújítások mellett Kodály nagy műveinek előadása teszi. Így akarjuk megünnepelni legnagyobb élő zeneszerzőnk 75. születésnapját előkészítő Kodály-évet. A kórus hétfőn kezdi meg a mester világhírű művének az Ízig-vérig magyar Budavári Te Deum-nak tanulását.

Végül néhány szót a társadalmi összefogás szükségességéről.

A zene csak úgy töltheti be feladatát, ha a társadalom minél szélesebb tömegeire hat. A muzsikusok elsősorban muzsikálnak de, ilyen megvilágításban kultúrpolitikusok is. Szerte az országban új formában, új életre kelnek a zenekedvelők táborának társulásai.

A közeli napokban mi is megalakítjuk a Pécsi Filharmóniai Társaságot, amely megvalósíthatja az erők társadalmi összefogását s ugyanakkor egyre bővülő önkéntes tömegszervezete lehet a zenekedvelők táborának. A társaság megalakulása után műsorfüzetet fogunk kibocsátani, mely részletesen tájékoztat az egész évi programról.

Az a véleményünk, hogy minden eddiginél gazdagabb, színesebb hangversenyévad áll előttünk.

ANTAL GYÖRGY

Hódító férfiak

A PÉCS—BUDAPESTI VONATRA Dombóváron száll fel. Minden szem rászegeződik, ahogy a termeskocsiba lép. Sőt! Legtöbb pillantás megbűvölten kíséri, míg felrakja a bőröndjét, dudorászva cigarettára gyújt, leül s keresztberakott lábát türelmetlenül kezdi rezegtetni a másikon. A cigarettafüst védelmében lapos hunyorítással nyugtázza a megnyilvánuló érdeklődést, de megszokhatta már, mert elnéz a fejek felett. Szája szegletében ferde kis mosoly, mintha mindig azt mondaná: — Mit nekem, ti?...

Szó ami szó — hódító látvány. Kétséges ugyan, hogy néhai való Toldi Miklós az ő láttán sóhajtott volna fel így: „Szép magyar vitézek, aranyos leventék!" — mert útitársunk bizony nem magasabb 150 centiméternél és aligha súlyosabb negyvenöt kilónál. De tizenhétévesnél sem több, arca egészen rózsás. Ehhez a nagy fiatalsághoz sárga szandált, élénk rózsaszínű inget és világoskék női kuligánt visel. Nem csoda hát, ha magára bűvöli a tekinteteket, melyeknek hatására öntudata hatalmas fejlődést mutat. Hamarosan többen úgy érezzük a közelében: semmi keresnivalónk ebben a kocsiban, tolakodó módon zavarjuk csak az ő utazását, melyre pedig külön szalonkocsit rendelt.

Szinte megdöbbenünk, mikor jön a kalauz s rászól, hogy ne dohányozzék, ez a kocsi „nem dohányozó." A fiú — mintha nem is hallotta volna, — fújja tovább a füstöt.

A kalauz öreg és fáradt.

— Magához beszélek — mordul a fiatalemberre. — Miért nem szállt másik kocsiba, ha dohányozni akar?

A fiú közönyösen felsandít rá a cigarettafüstben: — Mi köze hozzá?

— Sok közöm van hozzá! Dobja el azt a cigarettát!

A ferde mosoly elmélyül. — Parancsolgasson az öreganyjának, tata...

Az öreg elpirul a méregtől. — Meg fogom büntetni!

— Engem? Szeretném látni! Nem vagyok kiskorú, tata, érti? — Közben a cigaretta kicsire fogyott s egy mély szippantás után kirepül az ablakon. A kalauz, aki fáradt a veszekedésre, szinte megörül s legyintéssel, morogva távozik. A fiú diadalmas, lenéző hangon most a becsukódó ajtó után vág egy megjegyzést:

— Miért nem mondja meg inkább, hogy egy féldeci kell?

Senkire sem nézve az ablakhoz lép, kitekint, de ott nem láthat semmi érdekeset. Előhúzza féltenyérnyi tükrét s inkább magát nézegeti. Nem tudja, hogy rossz az a tükör. A világot kicsinek, jelentéktelennek mutatja, őt magát pedig hatalmasnak, hódítónak... Éppen fordítva, mint a valóságban.

●

A MOZIPÉNZTÁR ELŐTT kettős sorban állnak a várakozók. Középtájon szürkeruhás, jóvágású fiatalember, mellette pirosruhás, szőke lány, aki a várakozás unalmát olvasással űzi el. Ügyet sem vet a szomszédjára, csak a könyv érdekli.

A fiatalember kezdetben még valamivel hátrébb állt, csak a szeme sarkából figyelgette a pirosruhást. Aztán ügyesen úgy oldalozott, hogy melléje kerüljön. Most vár kicsit, majd megszólal:

— Legyen szíves megmondani, hány óra?

A lány felkapja a fejét. Most látni csak, milyen csinos! De a tekintete nem sok jót ígér a fiatalembernek.

— Láthatja kérem, nincs órám — mutatja csupasz karját, majd a pénztárablak fölé int: — Ott van ni!

Valóban ott kerekedik, háromnegyed hármat mutat, a fiatalember minden bizonnyal látta is, dehát...

A pirosruhás már olvas ismét. A fiú azonban tudja magáról, hogy jóképű, jó ruhája van, jó állása van, volt már egy-két sikere, tehát újrakezdi:

— Szeret moziba járni?

A kislány most szikrázó szemmel néz fel, aztán valahogy megszelidül a tekintete. Ez a fiú nem látszik aszfaltbetyárnak nem látszik olyannak... A kislánynak mi kedve unalmas közhelyeket váltani egy ismeretlen ismerőssel, ahelyett, hogy halálosan izgalmas könyvét olvasná, de azért nem akarja megsérteni sem a fiút.

— Szeretek — válaszol röviden és a könyvre hajol.

— Színházba is?

— Oda is.

— Dolgozik valahol?

— Igen.

— Most szabadságon van?

— Igen!!!

Ez már elég barátságtalanul hangzott, többen oda is fordulnak, de a fiú nagyon tudja, hogy jóképű, jó ruhája van, jó állása van, volt már egy-két sikere, eszébe sincs visszavonulni.

— Hol dolgozik?

A kislány egy percig elengedi a füle mellett az újabb kérdést, aztán mégis odamondja:

— Hagyjon kérem olvasni!

— Igen, látom, hogy nagyon szeret olvasni... Mit olvas?

Egész csöndes a válasz:

— Nem érti, hogy nem kívánok magával szórakozni?

A fiatalember pirulás nélkül, könnyedén vállatvon, kilép a sorból. Körülnéz, majd hátrébb észrevesz egy másik lányt. Mintha csak véletlen lenne, odalép. Előbb a sor mellé, de nemsokára már bent fog állni a sorban, éppen az új lány mellett... Ha egyáltalán gondol még az előbbi esetre, bizonyosan ilyenformán:

— Bolond leszek törődni egy buta fruskával, aki e n g e m nem mé.tányol?!

Csak azoknak hisz, akik „méltányolják"...

●

FIATAL PÁR áll az autóbusz peronján, mikor felszáll a kopasz férfi a feleségével. Leülnek a kerék fölötti két helyre, a fiatalok feltűnés nélkül nézhetik őket.

A kopaszon, a cipőjén és nadrágján kívül minden nylon, a cipője talpa kétujjnyi vastag gumi, karján pompás aranyóra, pecsétgyűrű a kisujján, Előveszi a pénztárcáját, hogy jegyet váltson, a szétnyíló rekeszből kivörösleneka százasok.

Mindezt jobbára csak a fiú veszi észre, a lány nem tudja levenni szemét az asszonyról. Az asszony fiatal és szép... De milyen szép! Egy szál kartonruhában is szép lenne, hát még ilyen selyemben, ilyen frizurával, ékszerekkel?! — A lány csak második gondolatával sajnálja a kopasz, öregedő férje miatt, első gondolata az ijedelem, hogy: „Óh, menynyivel szebb, mint én! Biztosan észreveszi a Feri is... észre kell, hogy vegye... Most láthatja, milyen szintelen vagyok, milyen semmi... ez az asszony meg..."

Rémülten néz a fiúra. Az nyugodtan szemléli a házaspárt.

A lány nagyot nyel, hirtelen elhatározással feltűnő könnyedén azt mondja:

— Nézd milyen szép asszony! — Ugy érzi szegényke, valahogy javára szolgál, ha nagyvonalúan maga hívja fel a fiú figyelmét a másikra.

A fiú elég közönyösen dünnyög valamit, hogy:

— Úhüm, szép hát...

Hamarosan végállomás következik. A kopasz az első, aki feltugrik, nagy léptekkel csörtet az ajtóhoz, az asszony a nyomában. A megállónál nagy várakozó tömegen kell keresztülnyomakodni a leszállóknak. A kopasz gyors pillantással végigkutatja a sokaságot, talál egy szép női szempárt, belefúrja a tekintetét, aztán úgy látja, — mégsem olyan szépek azok a szemek, s megvetően elfordul... A felesége szeme is szép, azt is nézhetné, de nem nézi.

A fiatalok is leszálltak, más irányba indultak el. Néhány lépés után a lány utánanéz a házaspárnak, felsóhajt.

— Ferikém, milyen szerencsés ez a férfi, hogy meghódította ezt a gyönyörű nőt!

— Ugyan szívem — fogja meg a karját a fiú, — a pénze hódította meg. Nem látod?

A lány hirtelen maga sem érti, hogy nem látta eddig. Pedig mindenki látja...

●

ETTŐL FÜGGETLENÜL készséggel elismerem, hogy vannak igazán hódító férfiak is...

FUTAKY HAJNA

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának határozata a mezőgazdasági szövetkezeti mozgalom fejlesztéséről

(Folytatás az 1. oldalról)

a felértékelés után levonás nélkül egyszerre kifizetheti. Erre a célra a termelőszövetkezetek beruházási hitelt vehetnek igénybe.

d) Ha a belépő egyéni gazdálkodó szőlőt vagy gyümölcsöst visz be a termelőszövetkezetbe és a belépést megelőző négy éven belül új telepítést, újratelepítést vagy húsz százaléknál nagyobb pótlást végzett, annak költségeit visszaszámítva nem térítendő állami támogatásból a tag részére fizessék ki a termelőszövetkezet által végzett szőlő és gyümölcsös telepítések után nyújtott állami támogatással azonos feltételek mellett.

2. Ha a termelőszövetkezet a bevitt tehén, üsző, kocsa és takarmány 1. a) pont szerint téríthető ellenértékét saját erejéből nem tudja kifizetni, az érvényben lévő hitelfeltételek szerint megfelelő hitelt kell részére folyósítani.

3. A termelőszövetkezetek szarvasmarha (tehén, üsző) és sertés tenyészállatokat közvetlenül vásárolhatnak állami kísérleti tan- és célgazdaságoktól, az állatforgalmi vállalattól, a termelőszövetkezetektől és egyéni termelőktől.

Az állami kísérleti tan- és célgazdaságoktól vásárolt tenyészállatok ellenértékét az állami gazdaságok eladási árain kell kifizetni, illetőleg lehet meghitelezni. E gazdaságoktól közvetlenül vásárolt tehenek, üszők és egyéb tenyészállatok után biztosítani kell az eddig engedélyezett ártámogatást.

A közvetlen vásárlás útján szerzett tenyészállatoknak más megyébe való elszállítását a megyei, járási és községi tanácsi szervek nem akadályozhatják.

4. A mezőgazdasági termelőszövetkezetekben a földjáradék kifizetését az alapszabály értelmében továbbra is kötelezőnek kell tekinteni. azonban a mintaalapszabálytól eltérően abból a földadót levonni nem lehet. A földjáradékot azoknak a tagoknak is ki kell fizetni, akik a termelőszövetkezetbe saját földdel léptek be, de előrehaladott koruk, vagy egészségi állapotuk miatt a közös munkában résztvenni nem tudnak. A közös gazdaságba bevitt szőlő- és gyümölcsös esetében — annak minőségétől és állapotától függően — általában az egyéb terület után fizetett földjáradék két-háromszorosát kell fizetni, kivéve, ha a telepítés költségeit a termelőszövetkezet a belépő tag részére az 1. d) pont alapján megtérítette. A közgyűlés úgy is határozhat, hogy a bevitt szőlő után a termelőszövetkezet a földjáradékot borban adja ki.

Haszonbérelt föld bevitele esetén a termelőszövetkezet földjáradékot nem fizet, köteles azonban a szerződésben kikötött haszonbért a föld tulajdonosának (haszonélvezőjének) megfizetni.

5. A Minisztertanács a termelőszövetkezetek építőanyagellátásának megjavítása érdekében az alábbiakat határozza:

a) Kötelezi az építésügyi minisztert, valamint az Országos Tervhivatal elnökét, hogy a termelőszövetkezetek építőanyagellátását (vasbetongerenda, cement, tégla, mész, fenyő és lombfűrészáru, fenyőgömbrúd, tetőfedő anyag, stb.) szeptember 30-ig hozza arányba a többi népgazdasági ág építőanyagellátásának mértékével és ütemével. A termelőszövetkezetek anyagellátását a továbbiakban is a többi népgazdasági ág építkezéseinek anyagellátásával egy szinten kell tartani. Közös létesítmények építése esetén a termelőszövetkezeti csoportokat a mezőgazdasági termelőszövetkezetekkel azonos építőanyagellátásban kell részesíteni.

b) Az Országos Tervhivatal elnöke az országos erdészeti főigazgatóval együtt gondoskodjék arról, hogy a termelőszövetkezetek 1956-ban az előirányzott 30 ezer köbméter építkezési faanyagon felül további húszezer köbméter hazai termelésből eredő faanyagot kapjanak.

c) A város- és községgazdálkodási miniszter a mezőgazdasági termelőszövetkezetek és termelőszövetkezeti csoportok építkezéseihez 1956. év végéig folyamatosan biztosítson egymillió kéve száraz nádat és ötszázezer négyzetméter nádpallót.

d) Lehetővé kell tenni, hogy a termelőszövetkezetek az építkezéshez szükséges faanyagot a belkereskedelmi szervek kikapcsolásával közvetlenül az állami erdőgazdaságoktól és az országos erdészeti főigazgatóság értékesítő vállalatától kiskereskedelmi áron — szerezhessék be. A termelőszövetkezetek építési faanyagszükségletét az országos erdészeti főigazgatóság értékesítési tervében kell előirányozni.

e) A földművelésügyi és az építésügyi miniszter, valamint a SZÖVOSZ igazgatóság elnöke a 39/1945/VII.15/MT számú rendelet végrehajtása érdekében szeptember 30-ig dolgozza ki és adja ki azokat az intézkedéseket, amelyek elősegítik, hogy a mezőgazdasági termelő szövetkezetek és termelőszövetkezeti csoportok, illetőleg az őket kiszolgáló földművesszövetkezetek az eddiginél nagyobb mértékben foglalkozzanak építőanyagok előállításával (tégla, cserép, mészégetés, nád és szalmapalló készítés, kör- és szalagfűrészelés, stb.)

f) A termelőszövetkezeti építkezéseket vasvázas szerkezetek gyártásával és felhasználásával is segíteni kell. A kohó- és gépipari miniszter és a földművelésügyi miniszter 1956. szeptember 30-ig állapodjanak meg a gyártáshoz szükséges anyag biztosítása érdekében.

6. A földművelésügyi miniszter segítse elő, hogy a termelőszövetkezeti építkezések fokozása érdekében több termelőszövetkezet közös építő brigádot szervezzen. Abban a kérdésben, hogy a közös építőbrigád munkáját munkaegység jóváírással vagy munkabérben számolják el, az építtető termelőszövetkezet közgyűlése határozzon. Munkabér alapján történő elszámolás esetén a Magyar Nemzeti Bank engedélyezheti, hogy a munkabért létesítményekre engedélyezett hosszúlejáratú beruházási hitelből egyenlítsék ki.

A termelőszövetkezet építőbrigádját — kölcsönös megegyezés keretében — más termelőszövetkezet részére átengedheti. Ilyen esetben az építőbrigáddal nem rendelkező termelőszövetkezet részére az építőbrigád munkabéreinek kifizetésére hitel folyósítható és az így végzett építőipari munka forgalmi adómentes.

Azok a termelőszövetkezetek, amelyek saját építőbrigádot alakítani nem tudnak és közös építőbrigád sem áll rendelkezésükre, termelőszövetkezeti építkezéseiknél magánkisiparosok munkáját is igénybe vehetik értékhatárra való tekintet nélkül. Abban az esetben, ha a termelőszövetkezet az építkezési költségeket saját erejéből fedezi, az építő kisiparosok részére a velük kötött megállapodás alapján fizethető a munkabér.

7. A termelőszövetkezetek fával való ellátását saját kitermelés útján is javítani kell.

a) Az érvényben lévő rendelkezéseknek megfelelően a termelőszövetkezeteknek — kérésükre — használatba kell adnia az olyan ötven holdnál kisebb állami erdőket, amelyek a termelőszövetkezet területén belül vannak és nem védőerdők. A termelőszövetkezetek használatába lehet adni az olyan védőerdőnek nem minősülő ötven holdnál kisebb állami erdőket is, amelyek a termelőszövetkezet területével érintkezően helyezkednek el.

A termelőszövetkezetek használatába átadott erdőkben a gazdálkodást az általános erdőgazdálkodási elvek alapján az országos erdészeti főigazgatóság felügyelete mellett kell végezni.

b) Azoknak a termelőszövetkezeteknek, amelyek erdővel nem rendelkeznek, lehetővé kell tenni, hogy a legközelebbi, állami tulajdonban vagy kezelésben lévő erdőből — a tervszerű fakitermelés keretében — az erdőgazdaság irányítása és felügyelete mellett, indokolt gazdasági szükségletük mértékéig fakitermelést végezzenek, és a részükre szükséges fát az érvényes kiskereskedelmi áron az erdőgazdaságtól megvehessék. Ezeket a vásárlásokat is az erdőgazdaságok a helyi értékesítés keretében kötelesek megtervezni.

c) A termelőszövetkezetek erdőhasználatának rendezésével és a faanyag közvetlen értékesítésével kapcsolatos rendelkezéseket az országos erdészeti főigazgató — a földművelésügyi és a belkereskedelmi miniszterrel egyetértésben — 1956. szeptember 30-ig adja ki.

8. Az olyan ötven holdnál kisebb állami tulajdonban lévő nádasokat, amelyek a termelőszövetkezetek területére esnek, vagy azzal határosak, — amennyiben a termelőszövetkezetek kérik, — 1956. október 1-ig részükre át lehet adni nádkitermelés és feldolgozás végett. Az átadással kapcsolatos vitás esetén a megyei tanács végrehajtó bizottsága dönt. A város- és község gazdálkodási miniszter gondoskodjék arról, hogy a velencei, a Fertő tavon lévő, valamint más nagyobb nádasokból a vállalatok által ki nem termelt területeket elsősorban termelőszövetkezetek és földművesszövetkezetek, valamint a termelői társulások kapják meg természetbeni részesedésért történő nádkitermelésre.

9. A földművelésügyi miniszter tegye lehetővé, hogy a termelőszövetkezetek — a növényvédőállomások, illetőleg a gépállomások gépparkjából — még a folyó évben univerzális traktorokat (Zetor) és pótkocsikat vásárolhassanak.

1957-től kezdődően az éves népgazdasági tervekben kell biztosítani a mezőgazdasági termelőszövetkezetek részére az univerzális traktorokat és a hozzávaló pótkocsikat. A traktorokhoz biztosítani kell az üzemanyagot és az alkatrészeket.

A vételárat az átvételnél történő műszaki felértékelés alapján, a használhatósági fok és a termelőszövetkezetekre érvényes új beszerzési ár alapján kell megállapítani.

A közlekedés- és postaügyi miniszter a földművelésügyi miniszterrel egyetértésben tegye lehetővé, hogy a mezőgazdasági termelőszövetkezetek és az alapszabályszerűen gazdálkodó termelőszövetkezeti csoportok 1956. évi tervben előirányzott mennyiségen felül további százötven új tehergépkocsit vásárolhassanak.

Az univerzális traktorokat és tehergépkocsikat azoknak a termelőszövetkezeteknek kell juttatni, amelyek azt saját erejükből vásárolják meg.

10. A mezőgazdasági termelőszövetkezetek és termelőszövetkezeti csoportok a tehergépkocsival történő áruszállításnál minden vonatkozásban az állami vállalatokkal és a földművesszövetkezetekkel azonos elbírálás alá esnek. Tehát saját tehergépkocsijaikkal ötven kilométeres körzetben áruszállítást minden korlátozás nélkül végezhetnek. A termelőszövetkezetek állandó piaci elárusító helyükre — bármely városba — távolságra tekintet nélkül szállíthatják saját termelvényeiket, valamint tagjaik háztáji gazdaságainak és más termelőszövetkezeteknek termelvényeit, nyers, vagy feldolgozott állapotban. Más termelőszövetkezetek részére történő szállításoknál a gépkocsi csak TEFU menetlevéllel közlekedhetik és az érvényben lévő TEFU díjtételeket kell alkalmazni. Ezenkívül az év bármely szakában körzethatár korlátozás nélkül szállíthatnak primőrárukat, gyorsan romló termékeket, valamint hízott állatokat.

A fentiekben nem említett, elengedhetetlenül sürgős esetekben a mezőgazdasági termelőszövetkezet, illetőleg termelőszövetkezeti csoport elnökének írásbeli igazolása alapján a termelőszövetkezetek a körzethatáron túl is végezhetnek teherszállítást az általános közlekedési szabályok megtartásával.

11. A mezőgazdasági termelőszövetkezetek és termelőszövetkezeti csoportok árutermelésének növelését a közös értékesítés előnyösebbé tételével az alábbiak szerint kell elősegíteni:

a) Biztosítani kell, hogy a termelőszövetkezetek jóminőségű saját termelésű boraikat és gyümölcspálinka termékeiket palackozhassák s abban az esetben, ha a márkázási előírásoknak megfelelnek, saját márkájukkal ellássák és forgalomba hozzák. A Minisztertanács engedélyezi, hogy az állami és szövetkezeti vendéglátóipar közvetlenül a termelőszövetkezetektől is vásárolhasson bort. A belkereskedelmi miniszter és a SZÖVOSZ igazgatóságának elnöke erre vonatkozóan a szükséges intézkedéseket tegye meg. A termelői borkimérési engedélyek kiadását a községi (városi) tanácsok végrehajtó bizottsága kereskedelmi szakigazgatási szerveire kell bízni. A termelőszövetkezeteknek telephelyükön poharazási engedélyt is kell adni, telephelyükön kívül a poharazási engedély csak indokolt esetben adható ki. Ezen túlmenően állami pincék használatbaadásával is elő kell segíteni a termelőszövetkezetek borértékesítő tevékenységét.

b) Meg kell engedni, hogy a termelőszövetkezetek a közös és a háztáji gazdaságból származó tejnek a beadásra és értékesítésre előírt mennyiségen felüli részét saját tejfeldolgozó üzemeikben feldolgozhassák, abból sajtot és vajat készíthessenek. A tejfeldolgozó üzemek kiszélesítésére a termelőszövetkezetek részére megfelelő gépeket kell rendelkezésre bocsátani.

Az élelmiszeripari miniszter gondoskodjék arról, hogy a termelőszövetkezetek kérésükre — az évszaktól és az ipari jellegtől függetlenül — a szerződés alapján átadott tej után negyven—hatvan százalék fölött tejet vagy irót és savót kapjanak visszatérítés ellenében.

A szerződéses tej ellenértékének harminc százalékát a termelőszövetkezetek részére árelőlegként az előleg számlára ki lehet fizetni.

c) A belkereskedelmi miniszter a SZÖVOSZ igazgatósága elnökével és a földművelésügyi miniszterrel egyetértésben biztosítsa, hogy a mezőgazdasági termelőszövetkezetek és a termelőszövetkezeti csoportok 1956. október 1-től kezdődően a közös és a háztáji gazdaságból származó termékeiknek a beadási, értékesítési és szerződéses kötelezettségén felüli részére vonatkozóan szállítási szerződést köthessenek közvetlenül a kiskereskedelmi vendéglátóipari és üzemélelmezési vállalatokkal, valamint az üdülőkkel, a kórházakkal és az üzemi konyhákkal.

d) A termelőszövetkezetek számára lehetővé kell tenni, hogy exportminőségű termékeiket a közvetítő kereskedelem kikapcsolásával közvetlenül külkereskedelmi vállalatoknak adják el, illetve velük kössenek szerződést. Az exportra kerülő cikkeket, amennyiben az előírt követelményeknek megfelelnek, a termelőszövetkezet saját márkázásával láthatja el.

e) A termelőszövetkezetek részére biztosítani kell a nagybani értékesítéssel járó előnyöket. Az élelmiszeripari, a begyűjtési, a belkereskedelmi és a külkereskedelmi miniszterek dolgozzák ki a nagybani értékesítésnél alkalmazandó magasabb árak rendszerét. A magasabb ár megilleti a termelőszövetkezeti csoportokat és a termelői társulásokat is.

12. A begyűjtési miniszter 1956 december 31-ig adja át a termelőszövetkezeteknek azokat a helyi jelentőségű, kisebb raktárakat, amelyek a termelőszövetkezetek területén vannak. Amennyiben a begyűjtési minisztérium szervei és a termelőszövetkezetek a raktárátadásban nem tudnak megegyezni, a vitás esetekben a begyűjtési miniszter és a földművelésügyi miniszter együttesen döntsenek.

13. Az alapszabály szerint gazdálkodó termelőszövetkezeti csoportok, amennyiben gazdaságuk valamelyik ágában a mezőgazdasági termelőszövetkezetekéhez hasonló közös termelési tevékenységet alakítanak ki — a közös termelési tevékenységgel kapcsolatosan — ugyanazokra a kedvezményekre jogosultak, mint a mezőgazdasági termelőszövetkezetek. (Beadás, adó, hitelfelvétel, gépállomási munkadíj.) Az alapszabály szerint gazdálkodó termelőszövetkezeti csoportoknak közös tevékenységük előmozdítása érdekében ugyancsak meg kell engedni segéd és feldolgozó üzemek létesítését saját közös termelvényeik, illetőleg tagjaik termelményeinek feldolgozására.

14. A termelőszövetkezetek 1955 október 31-én fennálló közép- és hosszúlejáratú hiteltartozását a következők szerint kell rendezni:

a) A termelőszövetkezetek hitelállományát egységesen évi egy százalékos kamatozású, huszonötéves hitellé kell átalakítani.

E hitelek lejáratát úgy kell megállapítani, hogy a termelőszövetkezetek hitelállományuknak évenként mintegy 4 százalékát fizessék vissza.

b) 1955 november 1. után folyósított és folyósításra kerülő beruházási hiteleket egységesen egy százalékos kamat mellett kell folyósítani. A folyósításra kerülő hitelek lejáratát az amortizáció és a termelőszövetkezetek teherbíróképességének messzemenő figyelembevételével kell megállapítani az alábbiak szerint: I. épületek, építmények, telkesítés, talajjavítás húsz—harmincöt év. II. gépek, berendezések, felszerelések, igás és tenyészállatok új termelőszövetkezetek részére, alapítási hitel öt—tizenöt év.

Az I. pontban felsorolt hitelek lejáratát a Magyar Nemzeti Bank úgy állapítsa meg, hogy a visszafizetés általában a negyedik évben, a II. pontban szereplő hiteleknél pedig a második évben kezdődjék. Az egyéb célokra folyósított hitelek visszafizetési feltételeit a Magyar Nemzeti Bank a földművelésügyi minisztériummal együtt állapítsa meg.

c) Annak a termelőszövetkezetnek, amely a felvett hiteleket a Magyar Nemzeti Bankkal kötött megállapodás szerinti lejáratnál korábban fizeti vissza és az állam iránti egyéb természetbeni és pénzbeli kötelezettségeit teljesíti, kedvezményképpen a fennmaradt hitelállományt az eredetileg esedékessé vált hitelen felül visszafizetett összeg huszonöt százalékának megfelelő további összeggel kell csökkenteni.

d) A termelőszövetkezetek eladósodásának megakadályozása érdekében az egyes termelőszövetkezeteknek csak annyi hitelt lehet folyósítani, amennyinek évenkénti törlesztési hányada nem haladja meg a tagok között kiosztásra kerülő természetbeni és pénzbeni részesedés tizenöt százalékát. Ennek módozatait a Magyar Nemzeti Bank elnöke a földművelésügyi miniszterrel egyetértésben szabályozza. A Magyar Nemzeti Bank kivételesen indokolt esetben ettől eltérhet. A folyósítható hitel összegének megállapításánál a termelőszövetkezet saját erőből történő új beruházásait is figyelembe kell venni.

e) A Magyar Nemzeti Bank a beruházási tartalékszámlán levő összeget a termelőszövetkezet kérelmére üzemviteli célra is kiadhatja abban az esetben, ha a beruházási hitelek esedékes részletének visszafizetése egyébként biztosítva van.

f) A Minisztertanács felhatalmazza a Magyar Nemzeti Bank elnökét, hogy a földművelésügyi miniszterrel egyetértésben szabályozza a termelőszövetkezetek hitelellátásának rendszerét.

15. A termelőszövetkezetek új gyümölcsös telepítésének gépi forgatással történő talajelőkészítését 1956 szeptember 1-től kezdődően vissza nem térítendő állami támogatásból kell biztosítani. A vissza nem térítendő állami támogatás igénybevételének feltételei megegyeznek az új szőlőtelepítések alá történő gépi forgatás feltételeivel.

16. A Minisztertanács kötelezi az illetékes minisztereket arra, hogy a termelőszövetkezetek által a szerződéses kötelezettségeik teljesítésére átadandó termények és termékek ellenértékének harminc—negyven százalékát a felügyeletük alá tartozó szervek és vállalatok árelőleg címen a Magyar Nemzeti Banknál vezetett előleg számlára átutalják. Ebbe az összegbe a termelési szerződés szerint járó pénzbeli előleget is be kell számítani.

A Minisztertanács engedélyezi, hogy a Magyar Nemzeti Bank a termelőszövetkezeteknek rövidlejáratú hitelt folyósítson munkaegység előlegre.

17. A begyűjtési miniszter a belvízkárok miatt súlyos gazdasági helyzetbe került termelőszövetkezeteknél az 1956. évre kivetett hízottsertés beadási kötelezettség egy részét, szövetkezetenkénti elbírálás alapján, a kár arányának megfelelően törölje. A fennmaradó rész teljesítését — figyelembevéve a termelőszövetkezet gazdasági helyzetét — szükség esetén három évre hosszabbítsa meg. A terület utáni hízottsertés beadás és a szerződéses sertéshizlalás teljesítésének, valamint az állatállomány átteleltetésének elősegítésére adjon kamatmentes abraktakarmány kölcsönt.

A begyűjtési miniszter és az illetékes miniszterek intézkedjenek azirányt, hogy a szerződéses növényeket termeltető vállalatok által a termelőszövetkezeteknek folyósított termelési előlegek visszafizetését a vállalat az elszenvedett belvízkár arányának megfelelően elengedheti és a még fennmaradó hátralék visszafizetésére indokolt esetben két-három évi haladékot adhat.

18. A Minisztertanács a tagok kezdeményező munkájának előmozdítása érdekében javasolja a termelőszövetkezeteknek, hogy a többtermelési jutalom rendszerét az alapszabály idevonatkozó rendelkezésétől, valamint a Minisztertanács 1044/1955 (IV. 17.) MT. h. számú határozatában foglalt javaslattól függetlenül, a közgyűlésen maguk állapítsák meg. A termelőszövetkezet közgyűlése döntsön tehát abban a kérdésben, hogy a szövetkezeti gazdaság egyes üzemágaiban elért tervtúlteljesítés jutalmazására adjanake az üzemág dolgozóinak prémiumot. A közgyűlés döntsön továbbá arról is, hogy milyen legyen a prémium mértéke. A szerződéses termelés alapján a termeltető vállalatok által a termelőszövetkezetek részére többtermelési jutalom címen fizetett összegek felhasználásáról ugyancsak a közgyűlés döntsön. Ha azonban a közgyűlés ezekből az összegekből az illető növény megtermelésében résztvett tagokat kívánja premizálni, prémiumukat a termelőszövetkezet saját termelési tervében előirányzott átlagtermés alapján állapítsa meg.

(Folytatás az 5. oldalon)

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának határozata a mezőgazdasági szövetkezeti mozgalom fejlesztéséről

(Folytatás a 4. oldalról)

19. A termelőszövetkezeti mozgalom fejlesztése érdekében a termelőszövetkezeti csoportok megalakulását, közös gazdálkodásuk fejlesztését, gazdasági megerősítését a helyi mezőgazdasági szervek az eddiginél sokkal nagyobb mértékben támogassák.

a) A földművelésügyi minisztérium és a helyi tanácsok mezőgazdasági szakigazgatási szervei a termelőszövetkezeti csoportok zárszámadásával, éves üzemtervével és pénzügyi előirányzatával ugyanolyan rendszeresen foglalkozzanak, mint a tsz-ekével.

b) A termelőszövetkezeti csoportok közös gazdálkodását a gépállomásoknak teljes mértékben támogatni kell és gépállomási mezőgazdászokat lehetőség szerint a termelőszövetkezetekhez hasonlóan helyezzenek ki a termelőszövetkezeti csoportokba is.

II.

A földművesszövetkezeti mozgalom kiszélesítéséről, az egyszerű termelői társulások fejlesztéséről

A földművesszövetkezeti mozgalmat és a földművesszövetkezetek tevékenységét az áruellátás mellett, mind az értékesítés, mind a termelés terén erőteljesen fejleszteni kell.

A földművesszövetkezetek értékesítő tevékenységét felvásárló tevékenységük eddigi tapasztalataira támaszkodva erőteljesen ki kell szélesíteni és el kell érni, hogy a földművesszövetkezetek tagjaik értékesítő szövetkezeteivé is váljanak.

Az értékesítési és áruellátási tevékenység növelése mellett az eddigieknél nagyobb mértékben kell fejleszteni a földművesszövetkezetek termelési tevékenységét. Ezért — a már működő szakcsoportok továbbfejlesztésével — az egyszerű termelési társulások újabb formáinak a kialakulását is elő kell mozdítani.

1. A már működő egyszerű termelői társulások megszilárdítását és fejlesztését, valamint újabb formáinak létrehozását az alábbiak szerint kell elősegíteni:

a) Alkalmi társulások: az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok alkalmi társulása a földművesszövetkezeteken belül egy-egy termelési vagy munkafolyamat (gyümölcsös, szőlőtelepítés, szántás, vetés, permetezés, stb.) közös elvégzésére, továbbá egyes termelési eszközök vetőmagvak, anyagok, közös beszerzésére vagy egyes termelvények közös értékesítésére egy-egy időszakra. A földművesszövetkezetek keretében alkalmi társulások kizárólag értékesítésre nem alakulhatnak. Az alkalmi társulások a földművesszövetkezet szerves részei, tehát nem önálló jogi személyek. Gazdálkodásukért a földművesszövetkezet felelős, számadásaikat a földművesszövetkezet vezeti.

b) Termelői szakcsoportok: az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok huzamosabb időre szóló társulása egy-egy növény termelésére, közös géphasználatra, egyes állatfajták tenyésztésére, továbbá egyes állati és növényi termékek közös feldolgozása. A termelő szakcsoportok az alkalmi társulásokhoz hasonlóan szerves részei a földművesszövetkezeteknek és egész tevékenységüket a földművesszövetkezet keretében fejtik ki.

c) Szakszövetkezetek: az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok értékesítő és beszerző társulása, amely egy-egy növény termelését vagy állatfajta tenyésztését, illetőleg egyes állati és növényi termékek feldolgozását önálló szövetkezeti keretben végzi. A szakszövetkezetek a földművesszövetkezetekhez hasonlóan önálló szövetkezetek, amelyek a földművesszövetkezeti hálózat kötelékébe tartoznak és közvetlen irányításukat a földművesszövetkezetek járási, illetőleg megyei szervei látják el.

2. Az egyszerű termelési társulások „működési szabályzat" alapján működnek, amelynek irányelveit a SZÖVOSZ határozza meg. A szakszövetkezetek tevékenységüket alapszabály szerint folytatják, amelyet a SZÖVOSZ által kiadott mintaalapszabály figyelembevételével alakíthatnak ki.

3. A Minisztertanács annak érdekében, hogy a falusi lakosság, elsősorban a dolgozó parasztság pénzbeni megtakarításait saját szövetkezeti szervezete útján összegyűjthesse és átmenetileg jelentkező hitelszükségleteit a kölcsönös segítség elve alapján közvetlenül is kielégíthesse, helyesnek tartja falusi takarékszövetkezetek létesítésére irányuló kezdeményezéseket. Felkéri a SZÖVOSZ igazgatóságát, hogy a szövetkezetek megalakulását szervező munkával és anyagi eszközeivel segítse elő. A szövetkezetek szervezésének, működésének feltételeit a pénzügyminiszter, a SZÖVOSZ igazgatóságának elnökével egyetértésben rendeletileg állapítsa meg.

A szavatosság biztosítékaképpen a pénzügyminisztériumot a szövetkezetek pénzügyi működését illetően ellenőrzési jog illeti meg. A takarékszövetkezeteket alapszabályszerű működésük keretében teljes adó- és illetékmentesség illeti meg.

4. A Minisztertanács szükségesnek és helyesnek tartja, hogy az állami és szövetkezeti szervek anyagi előnyöket biztosító kedvezményeket nyújtsanak az egyszerű termelői társulások számára, hogy ez is ösztönözze az egyénileg dolgozó parasztság egyszerű szövetkezeti társulásainak széleskörű kibontakozását. Ilyen előnyöket és kedvezményeket a társulásoknak aszerint kell nyújtani, amilyen mértékben a közös termelés, feldolgozás és értékesítő tevékenység elemei a társulásban megvalósulnak. A kedvezmények nyújtásánál alapvető elvként kell érvényesíteni, hogy ösztönözzék a közös alapok képzését és segítsék a közös — főleg termelői — tevékenység továbbfejlődését és a termelés növelését.

5. Az egyszerű termelői társulások működését széleskörű termelési segítség nyújtásával is elő kell mozdítani.

a) A talaj-, növényápolási, védekezési és betakarítási munkák idejében való elvégzése érdekében biztosítani kell, hogy a társulások tagjai részére a gépállomások talajmegmunkáló és betakarító gépei a mezőgazdasági termelőszövetkezeteket és a termelőszövetkezeti csoportokat követő sorrendben rendelkezésre álljanak. A gépi szolgáltatásokat — már alkalmi társulások esetében is — az egyénileg dolgozó parasztok díjtételeinél tíz százalékkal alacsonyabban kell számolni. Harminc holdat meghaladó összefüggő táblán végzett gépi munka esetén a termelőszövetkezeti csoportok részére megállapított kedvezményt kell adni.

b) Az egyéni termelők előtt sorrendi előnyben kell részesíteni az egyszerű termelő társulásokat (szakcsoportokat) a termelést elősegítő, továbbá a közös létesítményekhez szükséges anyagok beszerzésénél (műtrágya, növényvédőszer, melegágyi felszerelés, szárító és feldolgozó épületekhez szükséges anyagok, stb.) Ugyanilyen előnyt kell biztosítani az élőállat, baromfi, állati termékek termelésére társult termelők részére a különféle takarmányjuttatásoknál, valamint naposcsibe, tenyészállat és egyéb akcióknál.

c) A gépállomások főmezőgazdászai, a községi agronómusok, a megyei és járási mezőgazdasági szervek és a termeltetésben érdekelt vállalatok kötelesek rendszeresen szaktanácsadással támogatni az egyszerű termelői társulásokat.

6. Az egyszerű termelői társulások részére termelvényeik és termékeik értékesítésénél és feldolgozásánál előnyöket kell biztosítani.

a) A termelési szerződések megkötésénél a társulásokat a társuláson kívüli termelőkkel szemben sorrendi előnyben kell részesíteni. Az így termelt cikkek után a társulások részére az egyéni termelőknél magasabb, de a termelőszövetkezetekét el nem érő többtermelési prémiumot, illetőleg a dohánynál minőségi felárat kell fizetni.

b) Lehetővé kell tenni, hogy a társulások az állam iránti kötelezettségek (beadási, értékesítési, szerződéses) teljesítésén felül **saját** termékeiket feldolgozva, csomagolva közvetlenül a felhasználóknak szállíthassák és flymódon nagyobb jövedelmet érhessenek el.

c) Elő kell továbbá segíteni, hogy a társulások az állam iránti kötelezettségeik (beadási, értékesítési, szerződéses) teljesítésén felül **saját** termékeiket közösen feldolgozzák és közvetlenül forgalombahozzák (például gyümölcs-, zöldségelárusítóhelyek fenntartása, tej lefölözése, gyümölcsfeldolgozás, pálinkafőzés, stb.). A szőlőtermelő szakcsoportok borértékesítését termelői borkimérések, palackozás útján, továbbá a termelőszövetkezetekhez hasonlóan poharazás engedélyezésével, valamint állami pincék, feldolgozó üzemek bérbeadásával is elő kell mozdítani.

7. A termelés növelését szolgáló közös berendezések létesítésére és közös felszerelések beszerzésére kedvezményes beruházási hitelt lehet nyújtani.

A földművesszövetkezetek saját erőforrásaik felhasználásával, az állami vállalatok pedig e célra rendelkezésre álló kereteikből az egyszerű társulások közös termelői tevékenységének elősegítésére, gépeket, termelési eszközöket szerezhetnek be és adhatnak berbe a termelői társulásoknak.

8. Az egyszerű termelői társulások által telepített évelő kultúrák (földieper, gyümölcs, szőlő, egres, málna, spárga, stb.) összefüggő területét tagosításba bevonni nem lehet.

Lehetővé kell tenni, hogy az egyszerű termelői társulások tagjai földterületüket közös művelés céljából önkéntes csere alapján összefüggő táblákba vonhassák egybe. Ehhez szükség esetén állami tartalékföldeket is fel lehet használni. A tanácsi szervek a tartalékföldek hasznosításánál egyszerű termelői társulások igényeit az egyéni termelők előtt elégítsék ki.

9. Az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok egyszerű termelői társulásainak biztosított kedvezményekre vonatkozó feltételeket az érdekelt miniszterek a pénzügyminiszterrel és a SZÖVOSZ igazgatósága elnökével egyetértésben szabályozzák. A hitelnyújtásra vonatkozó feltételeket pedig a pénzügyminiszter a SZÖVOSZ igazgatóságának elnökével egyetértésben állapítsa meg.

HEGEDÜS ANDRÁS s. k.
a Minisztertanács elnöke.

A Szovjetunió Minisztertanácsának, az SZKP Központi Bizottságának és a Szovjet Szakszervezetek Központi Tanácsának határozata az alacsony bérű munkások és alkalmazottak bérének felemeléséről

Moszkva (TASZSZ) A szovjet dolgozók anyagi jólétének további javítása céljából a Szovjetunió Minisztertanácsa, az SZKP Központi Bizottsága és a Szovjet Szakszervezetek Központi Tanácsa elhatározta:

1. Addig, amíg intézkedések történnek a munkások és alkalmazottak bérének általános rendezésére, 1957 január 1-től kezdve fel kell emelni az alacsonybérű munkások és alkalmazottak fizetését a következő arányban:

a) Azoknak a munkásoknak és alkalmazottaknak a bérét, akiket közvetlenül az ipari vállalatokban, az építkezéseknél, a közlekedési és hírközlési vállalatoknál foglalkoztatnak, havonta legalább háromszáz—háromszázötven rubelben kell megállapítani;

b) a többi munkásnak és alkalmazottnak, valamint alsóbb kiszolgáló személyzetnek, az ipari vállalatok, építkezések, közlekedési és hírközlési vállalatok őrszemélyzetének a bérét a városokban és munkáslakótelepeken havonta legalább 300, faluhelyeken pedig legalább 270 rubelben kell megállapítani.

Jelen béremelés azokra a munkásokra és alkalmazottakra terjed ki, akiknek bérvagy illetményalapja alacsonyabb a fentemlített összegeknél.

2. A munkásoknak és alkalmazottaknak a norma teljesítéséért, és túlteljesítéséért járó díjazást, a prémiumokat, a túlóradíjakat, az ünnepnapokon vagy éjszaka végzett munkáért járó díjakat, korpótlékokat, a hosszú éves feddhetetlen munkájáért kapott jutalmakat, a magas északi vidékeken és ezekhez hasonló területeken, a vízszegény és magas hegyi vidékeken végzet munkáért járó pótlékot a jelen rendelet 1. pontjában megállapított bérösszegeken felül kell fizetni.

E kifizetéseket a vállalatoknál, a szervezeteknél és intézményeknél érvényes fizetési kategóriák és illetményalapok alapján kell kiszámítani.

3. Meg kell bízni a Szovjetunió minisztereit és hivatalvezetőit, valamint a szövetséges köztársaságok minisztertanácsait, hogy a Szovjetunió Minisztertanácsa mellett működő állami munkaügyi és bérbizottsággal és a Szovjet Szakszervezetek Központi Tanácsával egyetértően egy hónapon belül határozzák meg az egyes munkakörökben a minimális munkabért, a jelen rendelet 1. pontjának „a" alpontjában körülírt keretek között.

4. Azokban az esetekben, amikor a munkások és alkalmazottak nem dolgozzák végig a teljes hónapot, a munkabér nagyságát az illető hónapban ledolgozott időhöz arányítva kell meghatározni.

5. A vállalatoknál, az építkezéseknél, a szervezetekben és az intézményeknél foglalkoztatott tanulók munkáját a fennálló rendszernek megfelelően kell bérezni.

A továbbképző tanfolyamot végző munkások és alkalmazottak bérét a jelen rendelet 1. pontjának megfelelően kell megállapítani.

6. 1957. január 1-től kezdve meg kell szüntetni a jövedelemadó, valamint az agglegényekre, gyermektelen és kiscsaládu állampolgárokra kivetett adó levonását azoknál a munkásoknál, alkalmazottaknál és tanulóknál, akiknek bére vagy ösztöndíja nem haladja meg a havi 370 rubelt.

A Szovjetunió Legfelső Tanácsának Elnöksége elé rendelettervezetet kell terjeszteni megerősítés végett a munkabérek adómentes minimumának felemeléséről.

7. A népgazdasági tervben és az 1957. évi állami költségvetésben nyolc milliárd rubelt kell előirányozni az alacsony bérű és fizetésű munkások és alkalmazottak bérének felemelésével kapcsolatos intézkedések végrehajtására. Ez a munkások és alkalmazottak szóbanforgó csoportjánál átlag körülbelül 33 százalékos béremelést biztosít.

1956 szeptember 8.

A Szovjetunió Minisztertanácsa, az SZKP Központi Bizottsága, a Szovjet Szakszervezetek Központi Tanácsa.

Igy is lehet kezdeni

A POROS MELLÉKUTAT hársfák szegélyezik. Azt mondják: ez a völgyben meglapuló Somogyhárságy innen kapta a nevét. Ki tudja? A dombról nézve mintha festményt látna az ember: apró házak, zsupposak, cserepesek, bádogtetejűek vegyesen. A határ viszont... Különös! Kisparcellát nem látni!

Zsuppos ház sok van, de zsuppos tetejű pajta, istálló alig. Ha a háznak szalma is a teteje, sárból verték is a falát, az istálló, a pajta a legtöbb helyen téglából épült, cseréptetős. Már a külső képből is meglátni, hogy az itteniek többet törődnek a gazdasággal, mint a saját kényelmükkel. És van itt még egy különös dolog: a pajtákban, ereszek alatt mindenütt dohány sárgállik, szárad.

A falu végén nincs kiírva, de ez a falu szocialista község. Öt társasgazdasága is van: egy termelőszövetkezet, a Vörös Sugár és négy termelőcsoport: a Rákóczi, a Szabad Föld, a Május 1., és a Dózsa. A Vörös Sugár 1949-ben, a másik négy 1951-ben alakult.

A Rákóczi, a Szabad Föld, a Dózsa és a Május 1. tagjai úgy gondolkodtak akkor még: ki kellene próbálni a gépi munkát, hátha az mégiscsak jobb, meg aztán a húsz százalék adóengedmény, a beadási kötelezettségből is ugyanennyi... Így hát megalakult a négy termelőcsoport. A gépet akarták csak kihasználni és amikor látták, hogy a szövetkezés nem is olyan rossz dolog, mindig egy-egy lépéssel tovább mentek. Így jutottak el odáig, hogy manapság már az adót is számontartják: ki mikor fizette ki.

A somogyhárságyi termelőcsoportokban: a Szabad Földben, a Rákócziban, a Dózsában, a Május 1-ben mindenütt közösen végzik a szántást, a vetést. Tervet készítenek, hogy ebben az évben ennyit és ennyit kell megtrágyázni és ebből ennyi és ennyi földre kell egy-egy tagnak kihordani a trágyát. Közösen vetnek, míg a bevitt föld arányában elosztják, felparcellázzák és ettől kezdve mindenki egyénileg a családjával műveli. Egyénenkint aratnak is, de a beadásra szánt gabonát közös szérűn, közösen cséplik el. A beadáson felüli részt mindenki hazaviheti és otthon gépeltetheti el. Itt a cséplésnél van egy nagyon érdekes, figyelemreméltó dolog! Kárpáti Mihálynak például két holdon 14.45 mázsa búza termett, míg több tagnak ennél egy-két mázsával több. A termelőcsoport vezetősége összeült és kiszámította az átlagtermést. Az átlag nyolc mázsa volt. Ezért mindenkinek, akinek ennél több termett be kellett adnia a felesleget a közösbe. Itt elosztották és így nem károsodott Kárpáti Mihály sem. Neki is annyi jutott, mint a többinek, mert így vélekednek most már a csoporttagok is: „Egyformán dolgoztunk a búzával, az árpával, meg a többi gabonával, egyformán is kell részesednünk." A megértés, az egymáson való segítés jellemzi ezeket a csoportokat és amit igen jól esik látni, hallani: nagy kedvük van a termeléshez.

TAMIS LAJOST, a Rákóczi tsz egyik tagját kérdezem: hogy gondolják a jövőben...?

— Még nem értünk meg arra, hogy a szövetkezés magasabb formájában dolgozzunk — válaszolta Tamis Lajos — Majd eljön az idő, akkor majd meglátják. Meg aztán még egyelőre több a mi jövedelmünk, mint a Vörös Sugár tagjainak...

Hát ez hogy lehet? A Vörös Sugár a — ha iskoláihoz hasonlítja az ember a szövetkezést — már „harmadik osztályos" ők meg csak „elsősök". És mégis többet tudna az elsős, mint a harmadikos?

— Hány jószága van magának? — kérdem Tamis Lajost.

— Hát nézze — és a hüvelykujját tartja ezzel jelzi, hogy először — Az idén hét hizót adtam el, most hízik a nyolcadik. Egy tehenem, egy üszőm és kilenc süldőm van jelenleg.

Tamis Béla is beleszól. Ő is csoporttag, egy házban laknak, de külön-külön gazdálkodnak. Lajosnak nyolc, Bélának pedig hat hold földje van.

— Én már mindent tisztáztam, az adómat is befizetem hamarosan és akkor kész vagyok. Nekem is van: egy tehenem, két lovam, egy csikóm, négy süldőm és egy anyakocám öt malaccal. Az idén már eladtam egy hizott bikát. Öt mázsás volt és 6.000 forintot kaptam érte, meg még a tavasszal két hizót is pénzzé csináltam....

Kipislantok az udvarra:

— Kié ez a 125-ös Csepel?

— A fiamé, a nagyobbik fiamé — felel Tamis Lajos — Tavaly vettem neki. Az idén a nagyobbik kap egy Pannóniát, ez meg jó lesz a kisebbiknek.

Végigjártam Czifra István, Disztl János, Keiser Antal és Kárpáti Mihály portáját és mindenütt ezt tapasztaltam: sok az állat, sok a pénz és majdnem minden egyes tag olyan növényt termel (dohányt, lóhert és más egyebet) amely a legjobban jövedelmez. A tanácselnök, Venicz Ferenc azt mondja: „Van olyan csoporttag, aki a párnája alatt 20—25.000 forintot is őriz." Elhiszem, egynémely esetben erről saját magam is meggyőződtem. Több a jövedelmük, mint a Vörös Sugár tagjainak. Több, de lehetne több a Vörös Sugárnak is, ha egy kicsit is belterjesebb gazdálkodást folytatnának, ha a 283 hold szántóra és a negyven hold rétre nem tizennyolc fejőstehén jutna, ha... egyszóval, ha jobban kihasználnák a lehetőségeket, de ha jobban nem is, legalább úgy, mint a Rákóczi tagjai.

— Már tavaly is terveztük, de reméljük hamarosan megvalósulhat a régi vágyunk — folytatja Tamis Lajos — Úgy gondoltuk: veszünk egy cséplőgépet, egy Zetort és egy pótkocsit. Mindenki elad egy-egy lovat, és meglesz az ára. Meg aztán úgy terveztük: jó lenne egy kertészet is. Valamennyien értünk a kertészkedéshez és az sok pénzt hoz a házhoz, plánе, ha saját vontatónkkal piacolhatnánk Szigetvárra. Persze csak akkor, ha kész lesz az országút — tette hozzá.

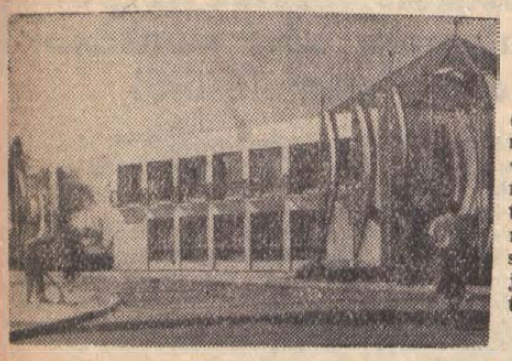
Amint később megtudtam az új országutat már kijelölték és még ebben az évben megkezdik a földmunkát. Tehát Tamis Lajosék álma valóra válhat.

Nagyon sok ilyen termelőcsoportra van szükség a megyében, mint amilyenek a somogyhárságyi termelőcsoportok. Itt megtalálják helyüket azok is, akik nem akarják mindjárt a szövetkezés legmagasabb formáján kezdeni.

HOGY ÍGY LEGYEN, ne csak termelőszövetkezetekbe, hanem termelőcsoportokba is szervezzünk látogatásokat, mondjuk Somogyhárságyra, ahol minden egyéni gazda meggyőződhetne arról: hogyan boldogulhat jobban? Remélem: hamarosan egy ilyen látogatásról számolhatok be.

SZALAI JÁNOS

Szóval és képpel a Mezőgazdasági Kiállításról

A hangosbemondó épülete. Számos üzenetet közvetítenek innen naponta. Sokkal többet, mint zenét, pedig azt is szívesen hallgatják a kiállítás látogatói.

HIÁBA KERESTEM naponta többször is a méhészeti pavilonban, nem találtam soha. Végül is a technikához folyamodtam s a hangosbemondó már harsogta is a 62 hold területű Mezőgazdasági Kiállítás minden sarkában:

— Horváth Márk felsőszentmártoni méhész azonnal jöjjön a méhészeti pavilonba. Baranyaiak várják.

Sem azonnal, sem később nem jött. Pedig sok mindenről szerettem volna vele beszélgetni. Először is szándékomban volt megismerni azt az embert, aki újításával örökbecsű hírnevet szerzett a baranyai méhészeknek, és kiérdemelte az első díjat. Aztán kíváncsi voltam, hogyan eszkábálta össze, egyszerű, de igen értékes újítását? És szerettem volna megmutatni Horváth Márknak azt a nagy érdeklődést, melyet a látogatók tanusítottak munkája iránt.

Mert sokan megnézték, körbeállták a hordozható vándorpörgetőt. Valahányszor csak ott jártam, mindig áthatolhatatlan embergyűrű vette körül, vitatták hasznosságát, számolgatták: mennyiből tudják előállítani, érdemes-e mondjuk Somogyban, vagy Tolnában is alkalmazni, anyagot és időt forditani rá?

Az egyik látogató — beszéde után somogyi lehetett, — megforgatta a hajtókart, s a négy lépkeret pörögni kezdett. Szinte láttam, amint a viaszsárga méz csurogni kezd az alsó gyűjtőtálba, onnan meg a szállítóedénybe, ahol felfogják. Egyszerű az egész szerkezet: lábakon álló jó egyméteres átmérőjű bádog tál, közepéből függőleges tengely nyúlik felfelé s ehhez vannak merevítve a lépkeretet tartó karok. Oldalát az ügyes újító bádogból készült fallal látta el, hogy a kipergő mézből egy csepp sem vesszen kárba.

— Megérdemelte a díjat — igy vélekedett a somogyi ember — Megcsinálom, ha hazamegyek, mert én is sokat vándoroltatom a méheimet.

— Gyorsan dolgozik — vélekedett egy másik kiállítási látogató. — Nagyszámú méhcsaláddal rendelkező méhészek is kihasználhatják.

Mások az újítót — Horváth Márkot keresték, majd körbejárták a gépet, de a műszaki leirást nem lelték sehol. Pedig igen hasznos lett volna egyet számadatot közölni az érdeklődőkkel, hogy közelebbről is megismerjék egy kiváló baranyai méhész országraszóló újítását. (G. B.)

— Kérek egy pohár csipkeszörpöt — mondja a szomjas fiú.

— Azonnal, csak üveget bontok — válaszolja az eladónő.

Mindez az Országos Gyógynövényforgalmi Szövetkezet pavilonja előtt történt a kiállítás egyik forró délelőttjén.

Gyümölcsészedő gép a Mezőgazdasági Kiállítás egyik újdonsága. Négy és fél méter magasba emeli az embert és másfél mázsa terhet bír el a szedőn kívül. Könnyen mozog és Zetorra szerelhető. Máris nagy érdeklődést váltott ki a gyümölcstermesztéssel foglalkozó termelőszövetkezetek és állami gazdaságok körében.

(A felvételeket **Gaidonyi Béla** készítette)

Hozzászólás a tervezés problémáihoz

A Dunántúli Napló június 22-i és 26-i számában „Tanulságos beszélgetés" és „Kevesebb fellengzésben járó elképzelést — ésszerűbb gyakorlati munkát" címmel két cikk jelent meg a Pécsi Építő- és Tatarozó Vállalat vezetőivel folytatott beszélgetésről. Ezekben a cikkekben szó volt irodánk munkájáról is. Ehhez a témához szeretnénk néhány észrevételt fűzni.

Helyesnek tartjuk azt az elgondolást, hogy a kisebb tatarozási munkákkal kapcsolatos tervezéseket a PIK saját maga végezze. Ez azonkívül, hogy a tervezést olcsóbbá tenné, azt is eredményezné, hogy a munka gyorsabban és egyszerűbben bonyolódna le, különös tekintettel arra, hogy a PIK tisztában van azzal, hogy mit kíván egy épületben elvégeztetni s így nem volna szükség külön megbeszélésekre. Egyébként ebben az évben már olyan megállapodást kötöttünk a PIK-kel, hogy irodánk csak a műemlék jellegű épületek tervezési munkáit végzi el. Igy kerül sor a Jókai tér 11 számú épület tervezésére is, melynek utcai része műemlék jellegű és városképi szempontból jelentős. Ezt a munkát kifejezetten ezért kértük irodánk részére.

Megjegyezzük, hogy a tervezést nem 46 ezer forintért, mint ahogy a lap írta, hanem 13 300 forintért végeztük. A 46 ezer forintos szerződés még másik három épület tervezési díját is magában foglalta, ugyanis a munkákra közös szerződést kötöttünk.

A cikk észrevételezi azt is, hogy a Jókai tér 11 számú ház tatarozásához túlságosan sok tervet adtunk. Mi magunk is törekszünk arra, hogy a munka termelékenysége érdekében az építési munkákhoz csak a legszükségesebb tervet adjuk ki. Igy például a szóbanforgó épület hátsó udvari szárnyának dokumentációja egy rajz és egy műleírásból áll. Ez az épületrész ugyanis nem műemlék. Az épület utcai része azonban műemlék jellegű és így ennél szükséges volt kimutatni azt, hogy az épület fennállása során milyen átalakításokon ment keresztül.

A cikk általánosságban helyes észrevételeivel egyetértünk. A konkrét esettel kapcsolatban azonban az a véleményünk, hogy jelen esetben minthogy műemlék jellegű épület helyreállításáról volt szó, nem felesleges a befektetett tervezési munka és fáradság. Szükség lenne ugyanilyen gondosságot kifejteni a kivitelezés során is és ezzel elősegíteni szép városunk egyik értékes műemlékének méltó helyreállítását.

Szoyka Pál
a Pécsi Tervező Iroda igazgatója

Jól dolgozott a rendőrség

A közelmultban az éjszakai órákban betörtek a MÖHOSZ egyik fegyverraktárába s onnét ismeretlen tettesek elvittek négy puskát, két távcsövet, s vagy négy darab töltényt. A tetteseknek egy időre nyomuk veszett.

Néhány nap mulva a pécsi tolvajokat a veszprémi rendőrség lefülelte. Dobozi László budapesti lakos és felesége, továbbá Solymoss Gyula és Agyag György 16 esztendős lakosok rabolták ki a lőtér melletti raktárhelyiséget. Pécsről ezután Badacsonyba utaztak, ahol éjszaka betörtek a hajóállomás pénztárába, utána a község egyik cukrászdájába. A betörést fegyveresen végeztek. A betöréstől számítva 10 órán belül már a rendőrségre került a rablóbanda.

Tanácstagok fogadóórái

I KERÜLET

Szeptember 10-én (hétfőn) délután 6 órától Michelutti Ferenc és Heidt József a volt Helyes-féle vendéglőben.

Szeptember 11-én (kedden) délután 5 órától Rózsavölgyi Ferencné és Horváth János a Vorosilov utcai iskolában, délután 6 órától Tamásy István és Cservenka Emil a Vasas II. Bányászotthonban, Markovics Károly és Palotai Győzőné a Szabolcs telepi Puskin Kultúrotthonban, Takács Gábor és Banó József a felsőmecsesi iskolában, Tamás József és dr. Cselényi József az I. ker. tanácsházban, Balázs Ferenc és Goják Mártonné az Erzsébet telepi kultúrházban, Simon Ferenc és Kőhalmi Lajosné a Budai II. pártheliyiségben, délután 7 órától Marton János és Gyulasi József a Szabolcs telepi MDP helyiségben.

Szeptember 12-én (szerdán) délután 6 órától Tátrai József az István-aknai kultúrházban, Hébert János és Kemény János a szabolcsfalusi kultúrotthonban, Börzsei Mihály és Grátz János a pécsbányatelepi kirendeltségen, Tárnai Józsefné és Marton József a borbálatelepi pártházban, Hahn József a Budai II. pártházban, Nagy Sándorné a Vorosilov utcai iskolában, délután 7 órától Kiss Andrásné és Opova Ferencné a gyárvárosi iskolában, Kóbor József és Mayer Istvánné délután 5 órától a Fürj utcai iskolában.

Szeptember 13-án (csütörtökön) délután 6 órától Panta Ferenc és Kozma Jánosné a Vasas II. kultúrotthonban, Miklós Gyula és Szilas István az újmeszesi pártheliyiségben, Vámos Mihály és Remeisi Ferencné az öregmeszesi szakszervezeti helyiségben, ifj. Papp József és Katona Ferenc a borbálatelepi kultúrházban, Somfai József és Vass Júlia a Remény utcai pártházban, Tóth Jánosné és Kelemen István a Bártfa utcai iskolában, Herbszt Konrádné és Sztergár János a Vorosilov utcai iskolában.

Szeptember 14-én (pénteken) délután 6 órától Tóth Istvánné és Papp Istvánné az újmeszesi pártházban, Scheffer Károly és Cséplő Gyula a borbálatelepi kultúrházban, Jakovics Ilona és Nagy Révész Dezsőné a Kisbalokány dűlő 2. szám alatt.

Szeptember 15-én (szombaton) este 7 órától özv. Szebeli Jánosné és Peti József a Vasas II. falusi iskolában, este 8 órától ifj. Biró János és Szücs József a szabolcsfalusi kultúrházban.

II. KERÜLET

Szeptember 11-én délután 6 órakor Schön Ádámné és Stadlinger József Tinódi u. 11., Nesz László és Kazi Józsefné Hegyalja utca 102., Riba Lajosné és Arató Pálné Ágoston téri ált. iskola, Remecz Béla és Budai Lajosné Vak Bottyán u. 73., Szabó Béláné és Rudolf Márta a kertvárosi ált. iskolában, délután 7 órakor Kovács Imre és Ruzsinszky Józsefné Terményforgalmi Vállalat Kulich Gyula utca.

Szeptember 12-én délután 6 órakor Sebők Béláné és Andrelli Antalné Székely Bertalan u. 21., Bücsek Júlia és Dienes Gyula Bartók Béla u. 37., dr. Schwarcz János és Nagyiván Mária a KIOSZ helyiségében.

Szeptember 13-án délután 6 órakor Leikauf Tibor és Farkas János az Ágoston téri általános iskolában, Ferencz János és Kocsis Ferenc a Köztisztasági Vállalatnál Rózsa Ferenc utcában.

Szeptember 14-én délután 6 órakor Pajor Zoltán és Krassó Ferenc az Ágoston téri általános iskolában, Berényi Ferencné és Storch Józsefné Budai I. MNDSZ. Kovács Jenő és Mátrai Mária a Kossuth Lajos u. 44. általános iskolában, Sági Pálné és Pörös Imre Villanytelep (Légszeszgyár utca), Tóth János és Acsádi Józsefné nagyárpádi v. b. kirenrdeltség, Gabelics Józsefné és Martyn Ferenc az Ágoston téri általános iskolában.

Szeptember 15-én délután 6 órakor Mezei András és Fekete Józsefné kertvárosi általános iskolában.

III. KERÜLET

Szeptember 11-én 5—6 óráig Horváth György és Tancsik Lajos a Petőfi utcai iskolában, Biczó József Székely Bertalan út 79., Somogyvári Lajos és Studer Györgyné a III. kerületi tanács tanácstermében.

Szeptember 12-én 5—6 óráig Balogh Imre és Horváth Mihály a Petőfi utcai iskolában.

Szeptember 13-án délután 5—6 óráig Molnár Ferenc és dr. Lajos József a Közgazdasági Technikumban (Temesvár u. 2.)

KÖZLEMÉNYEK

A Magyar Dolgozók Pártja Baranya megyei Párt-Végrehajtó Bizottsága mellett működő Marxizmus—Leninizmus Esti Egyetem értesíti hallgatóit, hogy az 1956—57-es tanév megnyitóját szeptember 14-én (pénteken) délután 5 órakor, az Öthónapos Pártiskola épületében (Damjanich utca 24. sz.) tartja.

*

A városi tanács vb. mezőgazdasági osztálya felhívja Pécs város lakosságát, hogy az erős amerikai fehér szövőlepke fertőzése végett az útmenti eperfákat a növényvédő állomás, szeptember 11-től erős méreggel permetezni fogja. Ezért felhívják a lakosság figyelmét, hogy a lepermetezett fák alatt legeltetni, kaszálni, füvet szedni és etetni nem szabad.

*

A városi tanács vb. mezőgazdasági osztálya felhívja a gazdaközönség figyelmét, hogy a jobb terméshozam elérése érdekében vetőburgonyájukat cseréljék ki. A csereakciót még az ősz folyamán kell lebonyolítani. Bejelentéseiket az illetékes kerületi tanács mezőgazdasági csoportjainál szeptember 15-ig tegyék meg. Cserélni a sárga Mercur és Pierwios lengyel rózsaburgonyát lehet.

HELYREIGAZITÁS

A Dunántúli Napló augusztus 31-i számában a mohácsi Révkapitányság téves információ alapján valótlan adatot közölt. Pongrácz Sándor gépkocsivezető és Tatár Mihály mentőápoló nem kórházi alkalmazottak.

A pénzügyőrség értesíti az érdekelt bortermelőket, hogy a bortárolási hely szerinti elszámolásokat folyamatosan az alábbiak szerint tartják meg. Szeptember 11-én: Tiborc utca, Jakabhegy, Buzásy Ábel, Visy László és Kálvária u., 12-én: Közép- és Felsőmakár-hegy és Makár dűlő, 13-án: Bálics út, Bálics-tető, Bálics dűlő, 14-én: Kis- és Nagyszkókó, Szkókó tető, Bárány út és Bárány tető, 15-én: Kálvária-, Tettye- és Havi dűlő, Marx út. Az elszámolások naponként 8—16, szombaton 8—12 óráig tartanak, személyes megjelenés kötelező és a borforgalmi adóhátralék a helyszínen kifizetendő.

Ismerd meg hazádat

Baranyai írók és tudósok

Különös rejtvénnyel jelentkezünk sorozatunkban. Ma nem közlünk keresztrejtvényt, még csak képek felismerésével sem fárasztjuk rejtvénykedvelő olvasóinkat. Ehelyett kérdést teszünk fel, s minden megfejtőnk tudása szerint válaszoljon rá.

A kérdés így szól: Kik azok a baranyai írók és tudósok, akik megyénkben éltek vagy élnek, itt működnek, innen írtak vagy írnak?

Minden beküldött név után egy pontot kapnak megfejtőink.

Gondolkozzunk, kutassunk hát emlékezetünkben! Érdemes!

Töltőtoll javító műhelyemet áthelyeztem
Jókai Mór utca 2. alá
(volt Deák utca)
Javitásokat egy nap alatt készítek
BLANCZ VILMOS
töltőtolljavító

A szerkesztőség postájából

A MOHÁCSI MEZŐGAZDASÁGI TECHNIKUM NÖVENDÉKEIT

nagy öröm érte az évnyitó ünnepségen. A Pedagógusok és Tanulók Takarékpénztárának budapesti munkatársa a jó eredményt elért, takarékoskodó tanulóknak átadta a 600 forintról szóló utalványt, amelyért sportfelszerelést vásárolhatnak.

Az elmúlt tanévben több mint 20 ezer forint értékű takarékbélyeget vásároltak a fiúk. A nyári gyakorlaton és a tangazdasági munkában szerzett keresetüket is félretették, ez magyarázza a nagy összeget.

Balogh Jolán

A CSILLEBÉRCI NAGYTÁBORBAN

augusztus 30-án befejeződött a nyári táborozás. A külföldiek csoportjai is elutaztak hazánkból. Nézzük meg a táborozást a számok tükrében. Az idén négy váltásban 3 624 úttörő üdült itt. Baranyából összesen 94 fiú és 85 lány. Reméljük, hogy az itt töltött szép napok emléke erőt ad az úttörőknek az új tanév feladatainak megoldásához.

Szabó Jenő
Csillebérc, Május 1 altábor

AZ APPONYI TÉREN

vasárnap délután fiatal házaspár hároméves kislánya sétált keresztül. A park nyugati végében kis játszótér van. A fiatal házaspár odaérve a kislányt felültette az egyik hintára, a másikra pedig a kislány édesanyja állt rá — mivel ráülni nem tudott, hisz az nem felnőtteknek készült.

Nem tudom, mi volt a célja a hintázással a mamának, az-e, hogy tönkretegye a játszótér felszerelését vagy pedig, hogy súlyán változtasson. — Mindenesetre ajánlom, hogy inkább a reggeli tornát vegye igénybe egészségügyi célra és ne tegye tönkre a kicsik játékát.

Eckert György

Nemzetközi Szemle

Az angol szakszervezeti kongresszus

Az angol szakszervezetek évi kongresszusa, akárcsak a munkáspárt évente megismétlődő értekezlete, jelentős esemény Anglia politikai életében.

A kötelező és kincstári ízű optimizmus esztendőkön át megkövetelte tőlünk, hogy ezeket a kongresszusokat mindig a brit munkásmozgalom balratolódásának határköveként értékeljük, még akkor is, ha ennek nem voltak vagy alig-alig voltak ténylegesen fellelhető jelei. Most, megszabadulván a multak hibáitól, a dogmatizmus teremtette kötelező optimizmustól, megint csak

balratolódásról kell írnunk az angol szakszervezetek idei kongresszusa kapcsán de ezúttal azért, mert van ilyen, éspedig nemvárt vagy legalábbis ekkora mértékben nemvárt balratolódás.

Az angol szakszervezetek kongresszusa mindig is tükrözte az ország hangulatát, a munkásosztály követeléseit, mindig is hangot adott az angol politikai és gazdasági élet legfőbb problémáinak. — Míg azonban a múltban a valódi problémákat általában csak a határozati javaslatok és a küldötti felszólalások érintették és azok nem emelkedhettek a nagy többségre támaszkodó vagy egyhangú határozatok rangjára, most három-négy rendkívül fontos, az angol gazdasági és politikai élet és külpolitika szempontjából átfogó jelentőségű, baloldali tartalmu és szándékú határozati javaslat az angol szakszervezeti kongresszus határozata lett.

Egyhangú határozatban utasította el a sokmillió tagot képviselő szakszervezeti kongresszus az angol kormány bérrögzítési politikáját. A határozat jelentőségét mutatja, hogy a szakszervezeti kongresszus a második világháború óta először foglal el egyhangúlag ilyen álláspontot.

A kongresszus utasította az országos tanácsot, gyakoroljon nyomást a kormányra, hogy az „térjen vissza a hatékony gazdasági ellenőrzésen alapuló tervgazdasághoz." Az angol polgári sajtó riadalma világosan mutatja, milyen óriási hatást gyakorolt a brightoni kongresszus bérhatározata az egész közvéleményre. A Daily Mail ezzel a címmel adott hírt a határozatról: „A szakszervezeti kongresszus ultimátumot intéz — A nemzet a leghevesebb ipari összecsapáshoz közeledik — A jövő héten kezdődik a munkabér-csata."

A News Chronicle a többi között megállapította, hogy

„a szakszervezeti kongresszus döntése eltolta a hatalmi egyensúlyt a mozgalom kebelében... A javaslatot támogatták a jobb-, a baloldali és a centrumhoz tartozó szakszervezetek egyaránt."

Elképzelhetjük, mekkora nyomás nehezedik alulról a szakszervezeti mozgalom vezetőire, ha indíttatva érezték magukat a bérhatározat megszavazására.

Hasonlóképpen a balratolódást mutatja a leszerelés kérdésében hozott kedvező tartalmú határozat, valamint a szuezi-kérdésben hozott az a döntés, hogy a szuezi vitát az ENSZ elé kell terjeszteni, amennyiben az e heti kairói tárgyalások eredménytelenül végződnének.

A határozat szerint az ENSZ beleegyezése nélkül semmiféle erőszakot nem szabad alkalmazni a szuezi kérdésben.

Az angol szakszervezetek idei kongresszusáról tehát joggal állapíthatjuk meg: megmutatta, hogy az angol gazdasági élet romlásának hatása alatt múlóban van a kispolgári illúzióknak az angol munkásosztályra gyakorolt hatása és szükségképpen erős balratolódás érezhető az egész angol szakszervezeti mozgalomban.

A mai NAPLÓ

Hol művelődjünk, hol szórakozzunk?

VASÁRNAP:

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA

18.00: Hírek, — közérdekű közlemények.

18.03: Baranyai Tükör. A Pécsi Rádió tudományos és kulturális híradója: Somfai József iskolaigazgató: A politechnikai nevelésről. — Dr. Linka Zoltán gyermekorvos: Gyermekkori szívbetegségek. — Nyakas Sarolta könyvtáros: A pécsi papirosmalomról. — Látogatás Gebauer Ernő festőművésznél.

18.20: Pécsi írók új műveiből. Szántó Tibor új novelláját mutatjuk be.

18.30: Délszlávnyelvű műsor.

18.50: Műsorzárás.

SZINHÁZ

Nyári szünet.

MOZI

Kossuth: Pillangó meséje (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).

Petőfi: Traviata (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).

Park: Traviata (5, 7 és 9 órakor).

Építők: Egymillió fontos bankjegy (5 és 7 órakor).

Józserencsét (Pécsszabolcs): Ali Baba (4, 6 és 8 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

Május 1. (Vasas II.): És megfordul a szél. (4, 6 és 8 órakor).

Kossuth (Mohács): Özönvíz előtt (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

Zrínyi (Szigetvár): A mexikói (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).

Május 1. (Komló): Bel Ami (fél 5, fél 7 és 9 órakor).

Szabadság (Komló): Jelzőtűz (4, 6 és 8 órakor).

HÉTFŐ:

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA

18.00: Hírek — közlemények.

18.03: Riportműsor: — Egy nagy vállalkozásról. — Az ifjúság falva. — Finn vendégek Pécsett. — Indul a szabadegyetem. — Bemutatjuk a színház új tagját. — Sivatag a város peremén. — A Megyei Tanács kultúrotthonában. — Zenés napló. — Hogy lehet ingyen libahúst enni? — Kis képek a nagy kiállításról.

Közben:

18.10: Mai postánkból.

18.30: Délszlávnyelvű műsor.

18.50: Műsorzárás.

SZINHÁZ

Nyári szünet.

MOZI

Kossuth: Pillangó meséje (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).

Petőfi: Traviata (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).

Park: Traviata (5, 7 és 9 órakor).

Józserencsét (Pécsszabolcs): Ali Baba (5 és 8 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

Kossuth (Mohács): Özönvíz előtt (fél 7 és fél 9 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

Május 1. (Komló): Zavarosan folynak a vizek (fél 7 és 9 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

Szabadság (Komló): Rákóczi hadnagya (5 és 8 órakor).

Anyakönyvi hírek

SZÜLETTEK: Varga Zsuzsanna Csonka Erzsébet, Kazsóki Ignác, Juni József, Trautmann Gizella, Hoffer Mátyás, Schmidt Anikó, Gergely Julianna, Keszthelyi Ágnes, Hrudinszky Viktor, Baán Katalin, Jakab Gyula, Rack Ágnes, Gadó Mária, Kis Katalin, Zámbori Tihamér, Gecse Dorottya, Szeder Ildikó, Rozsnyai Gabriella, Nagy Károly, Szabó Magdolna, Kollár Piroska, Dobrosi Erzsébet, Odor Irén, Dezső Tibor, Juracskó Tibor, Bakán Klára, Fiedrich Judit, Kotró Magdolna, Gazdag István, Gergó Ilona, Terdik Ferenc, Horváth Judit, Demkó László, Sáfár Sándor, Hering Éva, Martin József, Somogyvári Erzsébet, Specht Gábor, Göndör Gyula, Kósa István, Czirják János, Deli Béla, Auth József, Kiss Imre, Gross Tamás, Hegedüs Erzsébet, Ápt József, Báki Dezső, Pap Ilona, Pécsi Csaba, Nagy Éva, Balatonyi Eszter.

HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK: Pomozi Lajos segédmunkás és Lantos Erzsébet, Mitzki Ervin titkár és Zákányi Ilona bérelszámoló, Farkas János segédmunkás és Horváth Mária kesztyűvarrónő, Laufer Miklós géplakatos és Dobai Ibolya segédmunkás, Keserű Sándor B. M. dolgozó és Reichert Mária, Dombai József kábelszerelő és Bogdán Piroska, Kardos Jenő műszerész és Szeifert Erzsébet játékfestő, Lakatos Lajos segédmunkás és Stanny Erzsébet bolti eladó, Czagala István kőművés és Bertus Mária takarítónő, Kovács Zoltán segédmunkás és Bácsván Erzsébet, Késes Molnár István esztergályos és Arató Irén adminisztrátor, Egressy Gábor erőmű szerelő és Gács Edit kesztyűvarrónő, Hartmann Győző bányász és Horváth Rozália, Erát Károly kárpitos mester és Nádai Ida, Kolath István bányacsillés és Vigh Viola, Kovács Fábián kapuőr és Fábiánkovics Ilona, Kerényi Imre MÁV intéző és Hartmann Mária, Kovács Mihály mozdonyvezető és Nikli Irén kesztyűvarrónő.

MEGHALTAK: Szücs Sára 66 éves, Tóth Antalné szül. Kőszegi Katalin 58 éves, Vas Lajos 59 éves, Varga József 50 éves, Windheim Antal 72 éves, György Pál 75 éves, Illyés Károly 66 éves, Trabert Mihály 48 éves, Sánta József 1 éves, Loe János 46 éves, Orsós György 4 éves, özv. Halász Dánielné szül. Csiki Róza 83 éves, Delibók Mária 1 hetes, Kreutzer Jenőné szül. Csehi Gizella 70 éves, özv. Barka Ferencné szül. Kisfülöp Anna 85 éves, Harangozó Gyula 41 éves, Miklósy Ferenc 69 éves, Schulteisz Anna 1 hónapos, Petkó József 60 éves, Kertész Károly 61 éves, Lichstentein János 10 hónapos, Both Gizella 3 hónapos, Árokszállási István 1 napos, Gold Erzsébet 44 éves.

1956. szeptember 9.

Névnap: Ádám.

Ügyeletes gyógyszertárak: 1. sz. gyógyszertár: Széchenyi tér 2. Tel: 17-85. — 8. sz. gyógyszertár, Kossuth Lajos u. 81. Tel: 23-94. — 12. sz. gyógyszertár, Doktor Sándor utca 47. sz. Telefon: 13-53.

Időjárásjelentés. Szárazföldünk legnagyobb részét hűvös, tengeri eredetű légtömegek borítják. Csapadék azonban csak kevés helyen hull. Kelet-Európát igen hideg sarkvidéki léghullámok árasztották el. Ott ma hajnalban sok helyen a fagypont közelébe süllyedt a hőmérséklet. Várható időjárás vasárnap estig: változó felhőzet, néhány helyen kisebb eső. Mérsékelt, időnként élénkebb nyugati, északnyugati, később déli-délnyugati szél. A hőmérséklet nyugaton kissé emelkedik, keleten alig változik. Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: tizenkettő—tizenöt, legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap: nyugaton 23—26, keleten 25—28 fok között.

ORSZÁGFÁSITÁSI ANKÉT

Az Agrártudományi Egyesület, valamint az Erdészeti Egyesület szeptember 10-én (hétfőn) délután 6 órai kezdettel a Janus Pannonius u. 11. sz. alatti helyiségében országfásítási ankétot rendez. Előadó: Várnai Tivadar, a városi tanács tervosztályának főmérnöke. Az érdeklődőket ezúton hívják meg.

TÁNCISKOLA

A Doktor Sándor Művelődési Házban szeptember 11-én, kedden este 7 órakor tánciskola kezdődik. Beiratkozás helyszínen. Tanít: Sztipics József tánctanár.

MODERN TÁNCTANFOLYAM

kezdődik szeptember 11-én este 7 órakor a Szakszervezeti Székház tánctermében (Színház tér 1.) Vezeti: Hermann tánctanár.

TISZTI KLUB MAI MŰSORA

Délután 3 órakor a „Zöld völgy" című szovjet ifjúsági filmet, este 8 órakor pedig a „Rumjancev úgy" című színes, szovjet filmet vetítik. Belépés csak klubigazolvánnyal!

KACAGÓ NYÁRI EST

Szeptember 10-én, hétfőn a Szabadtéri színpadon este 8 órakor „Kacagó nyári est" című előadás lesz, amelyen fellépnek a Magyar Rádió 20 tagú tánczenekara, Zsoldos Imre vezetésével, továbbá Alfonzó, Harsányi együttes, Zárai Márta, Vámosi János, Pataki Ferenc fejszámoló, konferál: Kováts Aladár.

*

A November 7 Kultúrotthon és a budapesti OFOTÉRT Vállalat közösen szeptember 8-tól 16-ig színesfotó kiállítást rendez. Bemutatják a budapesti országos színesfotó kiállítás papírképeit és minden délután 5 órától levetítik a színes diapozitíveket. A kiállítást ünnepélyesen szeptember 8-án déli 12 órakor nyitják meg.

Iskolai hír

A hibásbeszédűek tanfolyamára a beiratásokat szeptember 10, 11 és 12-én délelőtt 9—12 óra között tartják a Gyógypedagógiai Nevelőintézetben (Pécs, Kulich Gyula u. 1. sz.). A tanfolyamra jelentkezhetnek a helybeli általános és középiskolák beszédhibában szenvedő (dadogó, pöszebeszédű) tanulói, valamint óvodáskorú gyermekek is. A tanfolyam ingyenes. Vidéki gyermekek csak abban az esetben vehetők fel, ha a szülők biztosítani tudják hibásbeszédű gyermeküknek heti két alkalommal a foglalkozásokon való megjelenést.

●

A Szentlőrinci Mezőgazdasági Technikum levelező tagozatának I. évfolyamára a felvételi vizsgák 1956. szeptember 12-én reggel 8 órakor kezdődnek.

SPORT

A sportoló ifjúság neveléséről

Számos példa bizonyítja napjainkban, hogy az ifjúság magatartásával kapcsolatban az erkölcsi-politikai neveléssel kevésbé törődtünk, illetve más és más nevelési tényezőre bíztuk annak megoldását. Most látjuk, a gyakorlati életben, hogy az erkölcsi nevelés kellő elmélyítésének hiánya milyen súlyos esetek indító rugójává válhat.

A minap utaztam egy társaságal. Beszélgetésükből, szóváltásukból kivettem, hogy sportolók, valamint azt is, hogy vidékre mennek egy fontos mérkőzés lejátszására. Szinte megdöbbentem, hogy röpködtek a különböző sikamlós szavak. Látható volt a megütközés a kocsiban tartozkodók arcán az elhangzottak felett. Ennek ellenére gátlástalanul folytatták a beszélgetést, amely végül is egészen trágár hangnembe csapott át. A kalauz határozott fellépése vetett véget egy időre e helytelen beszélgetésnek. — Egy más alkalommal tanuja voltam fiúk-leányok hasonló jellegű beszédének. Az ízléstelen kifejezésekből következtetni lehetett a mögöttük meglapuló meggondolatlan cselekedetekre, amelyek az erkölcsi nevelés hiányára utalnak.

E fiatalok 14—18 évesek voltak, részben középiskolai tanulók. A velük utazó felnőttek (szakosztályvezető és edző), mint a nevelés felelős tényezői az adott körülmények között, — nem hogy jó irányba terelték volna a helytelen beszélgetést, de még néha közbeszólásaikkal rossz példát is adtak a fiataloknak.

Ez csak egy-két eset a sok közül,

amely arra figyelmeztet bennünket, hogy nagyobb gondot fordítsunk sportoló fiatalságunk nevelésére.

Az OTSB határozata a sportoló ifjúság neveléséről megemlíti, hogy a sportvezetők nincsenek eléggé annak tudatában, hogy a munkahely és iskola után a sportkörök és szakosztályok jelentik a sportolók számára a legfontosabb nevelési közösséget. Erről egy alkalommal már olvashattunk a Dunántúli Napló hasábjain, amikor a cikk írója részletesen foglalkozott a közösségi nevelés fontosságával a sportéletben.

Mind több alkalommal találkoztunk olyan jelenséggel is, hogy különböző erkölcsi botlások vagy helytelen cseleketek hátterében sportkör vagy sportbarát rossz tevékenysége játszott közre. Gondolunk itt az anyagiasságtól kezdve — egész a szárkultuszig, amely utóbbi már lenézi sporttársait, kihasználja a pillanatnyi eredményeiből adódó előnyöket, elhanyagolja iskolai és egyéb munkáját, elvárja, hogy eredményei miatt bokáljon a környezete, és a legmesszebbmenő jogtalan engedményeket követeli önmagának. S ha nem teljesítik követeléseit, hajlandó szint változtatni, egyesületet cserélni. Sok-sok elrontott fiatal életnek ebben kereshetjük az előzményét, amiről a Népsport több alkalommal beszámolt.

Sportköreink vezetőinek, szakosztályvezetőknek, edzőknek, a fentiek megakadályozása érdekében

a legszorosabb kapcsolatot kell kiépíteniök a sportoló munkahelyével és az iskolával.

Tudakolják meg, miképpen dolgozik a fiatal sportoló a munkahelyén, nem hanyagolja-e el munkáját, nem viszi-e túlzásba a sportot vagy sportszerű életet él-e. A munkahely, az iskola nevelési elveit magukévá téve kell dolgozniok annak érdekében, hogy az egységes nevelési hatás egyre következetesebb legyen. Ez hozza meg a kívánt eredményt.

Amint a testi fejlődéshez, úgy a fiatalok erkölcsi nevelésében is a szülő adja a gyermeknek az első táplálékot. A szülői beszélgetés, tanítgatás, a szerető, gondos, következetes ellenőrzés, a helyén való jutalmazás, büntetés, de

főleg a jó példaadás olyan benyomások a gyermek szívében, amelyek kitörölhetetlenek.

Fontos, hogy a szülő átérzi-e, a tőle telhető gonddal gyakorolja-e hivatását. Tudja-e, hogy gyermekének sorsa az ő kezében van, mert ha a szülő nem érzi át hivatását, s abban a reményben, hogy majd az iskolai nevelés vagy a sportköri élet úgy is mindent pótol, kevesebbet vagy éppen semmit sem törődik gyermeke mindennapi életével, nagyot vét ellene és a társadalom ellen. — Nem fogadhatjuk el mentségül azt sem, hogy mindkét szülő elfoglalt. Ez csak felelősség-elhárító kifogás, mert a szülő, ha elfoglalt is, időt tud szakítani arra, hogy ellenőrizze gyermekének iskolánkívüli és munkán túli életét. Számára a következetesség és példamutatás legyen a jelszó. Ugyanez vonatkozik a sport terén az edzőre és a szakosztályvezetőre. A fiatalok, a felnőttek tettein keresztül tájékozódnak a helyes és a helytelen fogalmáról. Tőlünk függ tehát, hogy merre irányítjuk őket. Arra kell vigyázni szülőnek, vezetőnek egyaránt, hogy a fiatalok ne csalódjanak bennük, ne féljenek tőlük és bizalommal legyenek irántuk. Ifjúsággal foglalkozó szülők, nevelők, sportvezetők úgy éljetek, úgy dolgozzatok, hogy gyermekeitek, tanítványaitok, sportolóitok figyelő szeme állandóan kísér!

A fiatalság jó vagy rossz irányú fejlődésében döntő szerepe van a környezetnek, baráti körnek, társaságnak és szórakozásnak.

Vigyázzunk arra, kikkel tölti gyermekünk szabad idejét. Ismerjük meg barátait, társaságát. Szabjuk meg a szórakozás idejét. Kívánjuk meg, hogy hazaérve beszámoljon őszintén tetteiről. Ez nem megy az önállóságra nevelés rovására. Mindezekhez nagy türelemre, szigorú következetességre és végtelen szeretetre van szükség.

Sportvezetők, edzők! — szól az OTSB határozata, — lépjetek rendszeres érintkezésbe a szülőkkel! Érdeklődjetek a rátok bízott ifjak családi körülményei iránt. A szülőkkel és nevelőkkel egyetértésben döntsetek azok kisebb-nagyobb ügyeiben. Nagyon sok bajnak, kellemetlenségnek vehetitek elejét a fenti szempontok betartásával. E figyelmeztetéshez még azt kell hozzátenni, hogy

neveljük fiataljainkat a szülő, testvér, házastárs, embertársak és sporttársak megbecsülésére, valamint a nőkkel szembeni tiszteletre.

Ezek a kommunista erkölcs jellemvonásai. Viszont el kell járni azokkal szemben, akik felrúgják a társadalmi együttélés szocialista szabályait. Mindenképpen el kell távolítani az iskolából, munkahelyről, sportkörből a szülött, erkölcstelen életet élő, rossz példát mutató, anyagias rendbontókat, követelődzőket.

Pártunk és államunk mérhetetlen áldozatokat hoz ifjúságunk sportéletének fejlesztésére. A gyönyörű sportlétesítmények, sportfelszerelések, második ötéves tervünkben szereplő új pályák, uszodák mind azt bizonyítják, hogy e téren fejlődésünk is nagy lépteekkel halad előre. A sportoló fiataljaink legyenek mindezekért hálásak s ne csak a munkahelyen, hanem azon kívül is, a sportpályákon, művelt magatartásukkal mutassák meg, hogy méltók arra lenni dolgozó népünk által hozott áldozatokra.

dr. Göres László,
a Leőwey Klára Leánygimnázium igazgatója.

Vasárnapi sportműsor:

LABDARÚGÁS: NB I. mérkőzés: Pécsi Dózsa—Dorogi Bányász Törekvés pálya 17. **NB I. tartalék mérkőzés:** Pécsi Dózsa—Dorogi Bányász Törekvés pálya 15. — **NB II-es mérkőzések:** Bp. Pénzügyőrök—Pécsi Törekvés Budapest, Pasaréti úti pálya 17, Kaposvári Kinizsi—Komlói Bányász Kaposvár 17. — **Megyei I. osztályú mérkőzések:** Pécsi Vörös Lobogó-Pécsujhegyi Bányász Verseny utca 9 óra, Hidasi Bányász—Pécsbányatelepi Bányász Hidas 17, Pécsi Kinizsi—Szigetvári Vörös Lobogó Sörgyár pálya 9, Mohácsi Bástya—Pécsszabolcsi Bányász Mohács 17, Véménd—Dózsa III. Mohács 10, Pécsi Traktor—Szászvári Bányász Traktor pálya 11. — **Megyei II. osztályú mérkőzések, komlói csoport:** Komlói Kossuth-akna—Mágocs Komló 17.30, Orosztó—Komlói Bányász II. Oroszló 16, Sásd—Komlói Kossuth-akna Sásd 16.30, Magyarszék—Komlói Béta-akna Magyarszék 17, Csikóstöttös—Komlói Vasas Csikóstöttös 17. — Nyugati csoport: Siklós—Szentlőrinc Siklós 17, Szentegát—Baksa Szentegát 17, Szigetvári Kinizsi—Beremendi Építők Szigetvár 17, Vajszló—Beremendi Vörös Csillag Vajszló 17, Sellye—Nagyharsány Sellye 15.30. — Keleti csoport: Lánycsók—Bóly Lánycsók 17, Dunaszekcső—Sátorhely Dunaszekcső 17, Villány—Babarc Villány 17, Károlymajor—Mohácsi Bástya II. Károlymajor 17, Hosszúhetény Pécsvárad Hosszúhetény 17, Szederkény—Töttös Szederkény 17. — **Városi I. osztályú mérkőzések:** Porcelángyár—Vasas I. Bányász Porcelángyár pálya 8.30, Vasas II. Bányász—Erőmű Vasas II. 9.30. — **Megyei ifjúsági mérkőzések:** Pécsi Vörös Lobogó—Pécsujhegyi Bányász Bőrgyár pálya 10.45, Hidasi Bányász—Pécsbányatelepi Bányász Hidas 15, Pécsi Kinizsi—Szigetvári Vörös Lobogó Sörgyár pálya 11, Mohácsi Bástya—Pécsszabolcsi Bányász Mohács 15, Pécsi Traktor—Komlói Bányász Traktor pálya 9, Pécsi Postás—Pécsi Vasas Postás pálya 8.30.

KOSÁRLABDA: OB mérkőzés: Pécsi Törekvés—Szegedi Törekvés férfi, Törekvés tornacsarnok 10.

KÉZILABDA: megyei mérkőzések: Traktor—Sellyei Vörös Meteor női Traktor pálya 9, Törekvés—Pedagógiai Főiskola férfi Törekvés pálya 10, Pécsbányatelepi Bányász—Dózsa férfi Pécsbányatelep 10. — Városi mérkőzések: MTH 506—Honvéd férfi MTH pálya 9.30, Gépipari—MTH 500 férfi Törekvés pálya 9.30, Dózsa—Pécsbányatelepi Bányász női Pécsbányatelep 9.30.

RÖPLABDA: területi mérkőzések: Pécsi Bástya—Simontornyai Vörös Lobogó férfi Vörös Meteor pálya 10, Pécsi Dózsa—Komlói Bányász férfi mérkőzés Dózsa pálya 10.30, Kaposvári Dózsa—Pécsi Szikra női Kaposvár 11.

CSELLÓVÉSZET: megyei kispuska bajnokság, Kisállomás melletti lőtér 9.

BIRKÓZÁS: Megyei ifjúsági kötöttfogású egyéni bajnokság. Törekvés tornacsarnok edzőterme 10.

SAKK: A társadalmi szövetség villámversenye és szimultánja az országos sakknap alkalmával. — Városi tanács kultúrterme 9.

• Értesítik a Dózsa rendezőit, hogy ma délután fél 2 órakor a Dózsa—Dorog mérkőzés előtt a szokásos helyen jelenjenek meg.

*

A kosárlabda bajnokság küzdelmei az OB-ban is és a területi bajnokságban csak a jövő vasárnap indulnak meg, a Pécsi Törekvés férfi csapata azonban vasárnap már bajnoki mérkőzést is játszik, a vasutas kosárlabdázók a tavaszi idényben elmaradt Szegedi Törekvés elleni mérkőzéseket rendezik meg, délelőtt 10 órai kezdettel a Törekvés tornacsarnokában. A Törekvés női csapata vasárnap Zalaegerszegen játszik Népköztársasági Kupa mérkőzést a helyi vasutas csapattal.

Apróhirdetések

— **HALÁLOZÁS.** özv. Minker Ádámné szül. Ribics Anna temetése kedden délután 4 órakor a központi temetőben

— **Kereki Antal dohány kisárus elhunyt.** Temetése hétfőn délután 2 órakor.

Papp-Váry Endre ny. altábornagy elhúnyt. Temetése szeptember 10-én, hétfőn délután 4 órakor lesz.

Ruzsinszky László főmérnök váratlanul elhúnyt, temetése szeptember 5-én volt Budapesten.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik Petkó József temetésén megjelenésükkel és virággal fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönetet mondunk a Csatorna- és Vízmű üzem dolgozóinak.

Gyászoló Petkó és Fehér család.

Mindazoknak, akik sokat szenvedett feleségem temetésén való megjelenésükkel, koszorú és virágok küldésével gyászunkban osztozni szívesek voltak, különösen is a megyei és pécsi járási tanács, az Állami Biztosító, valamint az 1. számú Ügyvédi Munkaközösség tagjainak megilletődött szivvel mond köszönetet:

Kreutzer Jenő és családja.

Értesítjük kedves vendégeinket, hogy kozmetikai üzletünket a volt Totózóba helyeztük át, Kossuth L. u. 8. szám alá.

Telepkezelői vizsgával rendelkező villanyszerelőket, valamint villamos motortekercselőket alkalmazunk. Jelentkezés: Pécsi Szénbányászati Tröszt gépészeti osztály, Pécs, Molotov utca 9.

MÉLY gyermekkocsi, 1½ köbméter nyárfadeszka, bécsi gyártmányú zongora eladó, Kálvária utca 81. 81

VIZSGÁZOTT kazánfűtőket alkalmazunk pécsujhegyi építkezésünkön, okt. 1-i belépéssel. — Ajánlatok eddigi működés és lakcím megadása mellett: Erőmű Beruházási Vállalat Pécs, postafiók 17. küldendők.

AZ ORMÁNYSÁGI Állami Gazdaság üzemi konyhájára főszakácsnőt keres. Fizetés kollektív szerint, illetményföld, természetbeni juttatás. Jelentkezés — részletes önéletrajzzal — személyesen, vagy írásban a gazdaság igazgatójánál, Kislippó-Károlymajor, u. p. Magyarbóly.

ÜZEMKÉPES 350 cm³-es négyütemű motorkerékpár új gumikkal, 4 500 forintért eladó, vagy 125 cm³-es teleszkópos Csepelért elcserélhető. Különbözetet térítek. Szágy, 73. sz.

BELVÁROSBAN Kulich Gyula u. 16. számú kertes családi ház eladó, lakáscserével beköltözhető.

EGY családi ház sürgősen eladó, gazdasági épületekkel hozzá 600 négyszögöl szőlő. Szilágy, 82. hsz.

PÉCS—BUDAPEST (egy szoba) lakás csere lehetséges. Érdeklődni: Zsinkó István u. 8.

MŰ-FOGSOR javításokat soronkívül vállal, Vajda fogtechnikai laboratórium, Mártírok u. 7.

EGY fekete asztalitűzhely, 150 l. akvárium álvánnyal eladó. Koller u. 7. sz. Bihácsi.

SZÁMOLÓGÉPET bérelne. Szentlőrinci Vegyesipari KTSZ.

SZÍVÓ-NYOMÓKÚT (cseh gyártmány), 500 kg teherbírású mérleg eladó. Megtekinthető 18—19 óra között. Keppert Gyula Pécsvárad, Várút 29.

ORMÁNYSÁGI Állami Gazdaság, Kislippó-Károlymajor, u. p. Magyarbóly, üzemi konyhavezetőt keres azonnali belépésre. Fizetés kollektív szerint. Jelentkezés személyesen, vagy írásban a gazdaság igazgatójánál.

TÖLTŐTOLLJAVITÁS, golyóstoll-töltés. Kossuth Lajos utca 36. szám. Zátonyi János.

BŐRKABÁTOK, szőrmebundák készítése, festése, javítása, szőrme vétel. Raskó Gábor szűcs, Budapest, Tanács krt. 2, az udvarban.

WENSOVSZKY János szabómester értesíti kedves rendelőit, hogy lakását Szigeti út 23. szám alól Rákóczi út 39/c. alá helyezte. — (Villany-rendőrnél).

GYORS- és gépírás tanítását vállalom. József Attila u. 5. Telefon: 19-43.

RAKODÓMUNKÁSOKAT, kocsisokat, segédmunkásokat állandó és alkalmi munkára alkalmaz a Pécsi Belsped Vállalat. Jelentkezés a vállalat munkaügyi osztályán. Pécs, Széchenyi tér 7. sz. alatt.

EGYEDÜLÁLLÓ, idősebb asztalost azonnal alkalmaz a csertői Állami Gyermekotthon. Szállást és teljes ellátást biztosítunk. Telefonszám: Csertő 1.

EGYSZOBA-konyha, éléskamra, mellékhelyiségekből álló albérleti lakásomat elcseréléném hasonló pécsiért vagy Pécs környékiért. — Molnár János, Szigetvár, Széchenyi utca 22.

25-ÖS, faállványos gyalugép, körfűrésszel, fűróberendezéssel, eladó. Tolnai, Mohács, Tompa M. utca 7.

JAZZ pistont megvételre keresek. Telefon: 11-45.

A DÉLDUNÁNTÚLI Vegyianyag, Papírértékesítő és Üvegértékesítő Nagykereskedelmi Vállalatok VIII. ált. iskolát végzett fiúkat tanulónak alkalmaznak. — Jelentkezés: Vegyianyag Nagykereskedelmi Vállalat személyzeti vezetőjénél, Pécs, Bajcsy Zs. u. 9. szám.

ELADÓ egy Pannonia motor. — Vas Gereben utca 8.

ROMONYA községben 3 szoba 2 konyhás ház 365 négyszögöl gyümölcsössel eladó. Pécs István.

NÉMETNYELVŰ órákat adok kezdőknek és haladóknak. Rasiczáné, Rákóczi út 10.

LÉC és pala eladó. Csend utca 3. szám.

ZONGORA Bösendorfer, fekete, rövid, kereszthúros, egy nagy bronz művészszobor táncosnő, egy nagy mosóteknő eladó. Megyeri út 16. II. 2.

SZEKERES cianozó olcsón részletfizetésre is cianoz. Pécs Tettye utca 1.

ELADÓ fehér szempernova 350 kg, Alkotmány u. 9. szám.

KISPIRICSIZMA dűlőben házhelynek is alkalmas terület eladó. Marton Dénesnél.

ANYAGKÖNYVELŐT keres a Szentkútpusztai Állami Gazdaság (Pécstől 10 km-re) azonnali felvételre. Jelentkezés: Szentkútpusztán. Telefon: Nagykozár 7/a.

ELADÓ 1 darab 750 kg-os tolósúlyos, vaslapos tizedesmérleg és egy Hoffher gyártmányú gabonarosta. Károlyi Elek, Siklós.

MODERN egyszemélyes rekamié eladó, kisipari készítmény. Dr. [illegible] Erreth u. 30. Telefon: 41—10. 210

ELADÓ azonnal beköltözhető családi ház szőlővel, Pécs, Csoronika dűlő 3. Főiskola mellett. — Kovácsék.

1 DARAB DWK és 250-es Triumph motor eladó, Felső-Balokány u. 4/1. szám.

GOMBOR-féle sportkocsi, jó állapotban 700 forintért eladó. Vöröskereszt u. 23.

FÉLSTABIL gőzgépkezelőket, fűtőket, gépkezelőket, rakodómunkásokat alkalmazunk. Pécsi Növényolajipari Vállalat. Batthyány u. 2. szám.

NAGYHARSÁNY 167. sz. ház gazdasági melléképületekkel, nagy belsőterülettel, beköltözhetően eladó.

GYAKORLATTAL rendelkező gépírónőt alkalmazunk Baranya megyei FŰSZÉRT, Pécs, Kossuth utca 21.

FULLADÁSMENTES liba-kacsa tömőtölcsért szállít 33 éve bevált minőségben. 44 forintért. Szabó Károlyné, Budapest, VIII. Luther utca 4.

A PÉCSI Szénbányászati Tröszt Vegyesüzeme kályhást keres. Jelentkezés: Molotov u. 9. szám.

FODRÁSZNŐT keres sürgősen a Pécsi Nemzeti Színház.

KÉT éves gyermekem mellé megbízható bejárónőt keresek. Kis Miklós, Bajcsy Zsilinszky utca 3. szám.

KANDALLÓT, légfűtést, Fridrichtől, Rákóczi út, 38. Tel.: 23-37.

RÁDIÓ-MŰSOR

1956. szeptember 9—15-ig

ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMOK

KOSSUTH-RÁDIÓ: 4.30: Hírek. — Időjárásjelentés. — 4.35—8.00: Zenés műsor. — Közben: 5.00: Falurádió. — 5.30: Előadás. — 6.60: Hírek. — 6.05: Falusi híradó. — 6.40: Színházak és mozik műsora. — 7.00: A Szabad Nép mai vezércikke. — 7.45: Naptár. — 8.00: Műsorismertetés. — Időjárásjelentés. — 10.00: Hírek. Lapszemle. Időjárásjelentés. — 12.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 13.00: Falusi híradó. — 14.00: Időjárás- és vízállásjelentés. — 15.00: Hírek. Közérdekű közlemények. — 17.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 20.00: Esti híradó. Időjárásjelentés. — 20.20: Jó estét gyerekek! — 22.00: Hírek. — Sport. Időjárásjelentés. — 24.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 0.22: Himnusz. Utána: Vízjelzőszolgálat.

PETŐFI-RÁDIÓ: 7.00—11.57-ig: azonos a Kossuth-rádió műsorával. — 11.57: Műsorzárás. — 23.00: Műsorzárás.

Vasárnap, szeptember 9.

Kossuth-rádió: 8.10: Édes anyanyelvünk. — 8.15: Egy falu — egy nóta. — 8.55: Könyvespolc. — 9.00: Zenés fejtörő. — 10.00: A versmondás művészete. — 11.10: Táncoló billentyűk. — 11.30: A világjáró mikrofon bemutatja Bulgáriát. — 12.15: Jó ebédhez szól a nóta. — 13.00: Üzenetközvetítés az Országos Mezőgazdasági Kiállításról. — 13.30: Rádiólexikon. — 14.15: Bolgár hangverseny. — 15.19: Liszt IX. magyar rapszódia. — 15.30: Egy hét a külpolitikában. — 15.45: Szív küldi szívnek szívesen. — 16.21: 325 000 frank. Rádiójáték. — 17.12: Műsorismertetés. — 17.25: Kincses Kalendárium. — 18.25: Vasárnap este Pesten. — 19.15: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 20.20: A Cigánybáró. — 22.10: A vasárnap sportja. — 22.30: Bolgár Zenei Hét. — 23.00: Zenekari hangverseny. — 0.10: Verbunkosok.

Petőfi-rádió: 8.00: Könnyű dalok. — 9.00: Részletek Kókai „Lészen ágyú" című daljátékából. — 9.30: Miska bácsi lemezesládája. — 10.10: Szív küldi szívnek szívesen. — 10.50: Európa hangversenytermeiből. — 12.30: Branislav Nusics szerb író szatiráiból. — 13.00: Művészlemezek. — 13.50: Dél csillaga. — 14.40: A Magyar Rádió énekkara énekel. — 15.00: Mesél a könyv. — 16.00: Pannóniai kuruc világ. — 17.00: Szórakoztató zene. — 18.15: Régi magyar dalok és táncok. — 18.40: Legkedvesebb verseimből. — 19.00: Könnyűzene. — 20.20: A Rádió útikönyve. — 20.45: Tánczene Berlinből. — 21.30: Magyar nóták. — 22.30: Három operettnyitány.

Hétfő, szeptember 10.

Kossuth-rádió: 8.10: Sporthírek. — 8.15: Reggeli hangverseny. — 9.00: A Gyermekrádió műsora. — 9.20: Vidám orosz népdalok. — 9.40: Dalok. — 10.10: Óvodások műsora. — 10.40: Szívesen hallgattuk. — 12.10: A Rádió operettjeiből. — 13.15: Üzenetközvetítés az Országos Mezőgazdasági Kiállításról. — 13.30: Népi zene. — 14.15: Uttörőhíradó. — 14.35: Külföldi népdalok. — 15.10: Heti zenés kalendárium. — 16.00: Ifjúsági műsor. — 16.30: Válaszolunk hallgatóinknak. — 17.15: Kamarazene. — 17.35: Énekkar. — 18.00: Húsz százalék. — 18.20: Operarészletek. — 18.55: Kommentár. — 19.00: Riportműsor. — 19.10: Tánczene. — 20.20: — népszerű operettek. — 20.50: Tudományos híradó. — 21.10: Zenés séta. — 22.15: Tíz perc külpolitika. — 22.25: Nagy szimfonikusok. — 23.20: Toki Horváth Gyula és zenekara játszik. — 0.10: Népdalok.

Petőfi-rádió: 14.00: Bolgár fúvószene. — 14.15: Operarészletek. — 15.10: Szimfonikus könnyű zene. — 16.00: Országszerte — megyeszerte. — 16.18: Filmzene. — 16.50: Magyaros vendéglátás a térítéken. — 17.00: Népdalcsokor. — 17.30: Innen — onnan ... 17.50: — Bolgár Zenei Hét. — 18.20: Eljbeszélés. — 18.40: Rimszkij-Korszakov: Zongoraötös. — 19.10: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 19.40: Művészlemezek. — 20.40: Sporthíradó. — 21.00: Gyári belépő. — 21.10: Fúvószenekari hangverseny. — 21.20: A Sahnamek és költője. — 22.00: Operarészletek.

Kedd, szeptember 11.

Kossuth-rádió: 8.10: Népi zene. — 9.40: Indulók és dalok. — 10.10: Vidám muzsika. — 11.00: Lányok, asszonyok ... — 11.15: Jó munkáért — szép muzsikát. — 11.45: A szerelmes tenger. — 12.10: Verbunkosok, magyar nóták. — 13.15: Üzenetközvetítés az Országos Mezőgazdasági Kiállításról. — 13.30: Operarészletek. — 14.15: A Gyermekrádió műsora. — 15.10: Nemes Katalin zongorázik. — 15.40: Dutka művei. — 16.00: Gyermekrádió műsora. — 16.20: Ifjúsági fejtörő. — 16.40: Bolgár Zenei Hét. — 16.10: Operettzene. — 17.55: Szív küldi szívnek szívesen. — 18.55: A lakásfronton. — 19.10: Közvetítés a Petőfi Színházból: Három szegény szabólegény. — 22.25: Hanglemezek. — 0.10: Népdalok.

Petőfi-rádió: 14.00: Operettmuzsika. — 15.00: Népek zenéje. — 15.45: Grieg-dalok. — 16.00: Tudományos lapok szemléje. — 16.30: Válaszolunk hallgatóinknak. — 16.45: Zongoramuzsika. — 17.10: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 17.40: Szocialista jogrendszerünk kialakulása. — 18.00: Rátonyi Róbert énekel. — 18.30: A Rádió Szabadegyeteme. — 19.10: Orosz operarészletek. — 20.10: A Fővárosi Népi Zenekar játszik. — 20.30: Brahms: vonósnégyes. — 21.00: Tallózás a mezőgazdasági lapokban. — 21.10: Tánczene. — 21.40: Nodbal: egyveleg a „Lengyel vér" című operettből. — 22.00: Bolgár előadóművészek Mozart-hangversenye.

Szerda, szeptember 12.

Kossuth-rádió: 8.10: Népszerű operarészletek. — 9.00: A Rádió szabadegyeteme. — 9.40: Magyar népdalok. — 10.10: Óvodások műsora. — 10.40: Pillantás a nagyvilágba. — 10.50: Hajdu Anna énekel. — 11.10: Magyar szerzők kórusművei. — 11.40: Szülők — nevelők — gyermekek! — 12.10: Pergő ritmusok. — 13.15: Üzenetközvetítés az Országos Mezőgazdasági Kiállításról. — 13.30: Zene ebédszünetben. — 14.15: Bolgár Zenei Hét. — 15.10: Ajándékműsor a gyermekek kívánságára. — 15.35: Fiatalok sporthíradója. —15.55: Délutáni hangverseny. — 16.45: Válaszolunk hallgatóinknak. — 17.10: Szív küldi szívnek szívesen. — 17.40: Őszinte szavak a munkaversenyről. — 18.00: Asztalos Sándor előadása. — 19.00: Külpolitikai kérdésekre válaszolunk. — 19.10: Jó munkáért — szép muzsikát! — 21.00: Munkás hétköznapok. — — 20.20: Bolgár Zenei Hét. — 22.15: Tíz perc külpolitika. — 22.25: A Magyar Állami Hangversenyzenekar játszik. — 23.40: A Phillipstrió játszik. — 0.10: Csárdások.

Petőfi-rádió: 14.00: Operaáriák. — 14.15: Uttörő-híradó. — 14.35: Operettrészletek. — 15.10: Harcos múltra emlékezünk. — 15.30: Vidéki népi zenekarok műsorából. — 16.00: Megyei tudósítóink jelentik. — 16.10: Ajándékhangverseny. — 17.10: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 17.40: Szovjet filmzene. — 18.05: A Gyermekrádió műsora. — 18.30: A Rádió szabadegyeteme. — 19.35: Szépszerni nyár. — 19.40: Orosz nyelvtanfolyam. — 20.00: Részletek Grabócz „Kincskeresők sími operettjéből. — 20.20: Sporthíradó. — 20.40: Ken Griffin orgonál. — 21.00: Lapszemle. — 21.10: Ákos Stefi énekel. — 21.50: Miről vall a halimbai temető? — 22.00: Népdalok, csárdások. — 22.30: Esti muzsika.

Csütörtök, szeptember 13.

Kossuth-rádió: 8.10: Népi zene. — 8.40: Balettzene. — 9.20: A Gyermekrádió műsora. — 9.40: Énekkar. — 10.10: A Rádió szabadegyeteme. — 10.40: Molnár Klára hegedül. — 11.00: Válaszolunk hallgatóinknak. — 11.15: Fúvósindulók. — 11.30: Uj hajtás. — 12.10: Énekkar. — 12.30: Operakórusok. — 13.15: Üzenetközvetítés az Országos Mezőgazdasági Kiállításról. — 13.30: Népi zene. — 14.15: A Rádió Gyermekújság műsora. — 14.50: Uttörőmikrofonnal Romániában. — 15.10: Kétezer darab látcső. — 15.30: Kamarazene. — 16.00: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 16.30: Szív küldi szívnek szívesen. 17.10: Jazz-zongoristák versenye. — 17.40: Beethoven: szonáta. — 18.00: Mit mondanak az exportőrök? — 18.15: Népi zene. — 18.45: Jegyezzék meg ezt a dalt ... — 18.55. Kommentár. — 19.00: A Pjatnyickij-együttes műsoráből. — 19.12: Donizetti: Don Pasquale. Opera három felvonásban. — 21.35: Bolgár Zenei Hét. — 22.15: Kodály Zoltán: Orgonamise. — 23.00: A Dél boszorkánya. — 23.21: Könnyű melódiák. — 0.10: Népdal-párosok.

Petőfi-rádió: 14.00: Zenekari hangverseny. — 15.10: Egy falu — egy nóta. — 15.40: A Gyermekrádió műsora. — 15.30: Országszerte — megyeszerte. — 16.00: Szent Ulrich pohara. — 16.50: Kamarazene. — 17.45: Ébredő népek: Kambodzsa. — 18.00: Bach: Parasztkantáta. — 18.20: Nyár vége északon. — 19.10: Filmzene. — 19.30: Lányok, asszonyok ... — 19.45: Tánczene. — 20.30: Szivárványerdő. —21.00: A külföldi sajtó hasábjairól. — 21.10: Népdalok. — 21.40: Sporthíradó. — 22.00: Bolgár Zenei Hét.

Péntek, szeptember 14.

Kossuth-rádió: 8.10: Ágasvári Sándorné énekel. — 9.00: Sipos Gyula versei. — 9.10: Operarészletek. — 10.10: Óvodások műsora. — 10.30: A Gyermekrádió műsora. — 10.40: Dalok, hangszerszólók. — 11.10: Lányok, asszonyok ... — 11.25: Szórakoztató szimfonikus zene. — 12.10: Népdalok, csárdások. — 13.15: Üzenetközvetítés az Országos Mezőgazdasági Kiállításról. — 13.30: A Moszkvai esztrádzenekar műsorából. — 14.15: Uttörőhíradó. — 14.35: Bolgár Zenei Hét. — 15.10: A kis fattyú. Elbeszélés. — 15.30: Délutáni találka. — 16.00: Jutka hazudik. Rádiójáték. — 16.40: Aluszik a kakas... 17.10: munkáért — szép muzsikát. — 18.00: Beszélgessünk a színházról. — 18.10: Mikrofon előtt: Montágh Lajos. — 18.50: Ifjú Figyelő. — 19.20: Szív küldi szívnek szívesen. — 20.20: Operetthangverseny. — 20.55: Kommentár. — 21.00: Sporthíradó. — 21.20: Hangverseny Bruno Walter 80. születésnapja alkalmából. — 22.15: Tíz perc külpolitika. — 23.07: Trópusi vasárnap. — 23.17: Pásztornóták, dalok. — 23.40: Gondolj rám ... — 0.10: Magyar nóták.

Petőfi-rádió: 14.00: Könnyű melódiák. — 15.00: Zenekari hangverseny. — 16.00: Országszerte — megyeszerte. — 16.10: Operettrészletek. — 16.40: Orosz nyelvtanfolyam. — 17.00: Kamarazene. — 17.30: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 18.00: Lakatos Sándor és zenekara játszik. — 18.20: Egyéni érdek — közérdek. — 18.50: Kórushangverseny. — 19.30: Válaszolunk hallgatóinknak. — 19.45: Bosszú. Rádiódráma. — 20.17: Az orvos beszél ... — 21.22: Esti kórusmuzsika. — 21.40: Szovjet filmdalok. — 22.00: Tánczene.

Szombat, szeptember 15.

Kossuth-rádió: 8.10: Zenekari hangverseny. — 9.00: Uttörőhíradó. — 9.20: A Békéscsabai Állami Zeneiskola tanulóinak műsora. — 9.40: Keringők. — 10.10: Vígoperarészletek. — 10.35: Toki Horváth Gyula és zenekara játszik. — 10.55: Szerelem. — 11.25: Hangverseny. — 12.10: Daljátékok zenéjéből. — 13.15: Üzenetközvetítés az Országos Mezőgazdasági Kiállításról. — 13.30: Művészlemezek. — 14.15: Könnyű magyar muzsika. — 14.55: A Szabad Ifjúság és a Rádió pályarejtvényversenyének eredményhirdetése. — 15.10: Chopin-művek. — 15.45: Válaszolunk hallgatóinknak. — 16.00: Bolgár Zenei Hét — 16.20: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 17.15: Tánczene. — 18.00: Riportműsor. — 18.15: A Fővárosi Népi Zenekar játszik. — 18.55: Kommentár. — 19.00: Szimbat este Bratislavában. — 20.20: A Rádiószínház bemutatója: Társbérleti tragédia. — 21.45: Sporthíradó. — 22.15: Tánc éjfélig. — 0.10: Csárdások.

Petőfi-rádió: 14.00: Három magyar chanson. — 14.10: Az opera mindenkié. — 15.10: Horgászok órt perce. — 15.15: Déli népek dalaiból. — 16.00: Vidéki stúdiónk jelentkezik. — 16.10: Vidám zenés hétvége. — 17.25: A jövő fémei. — 17.45: Zenei előadás. — 18.20: Hatan egyért. — 18.40: Tánczene. — 19.20: Külpolitikai kalauz. — 19.30: Bach-művek. — 20.00: Dalok, verbunkosok. — 20.40: Juhász Gyula politikai szatiráiból. — 21.00: Képeslapokról képek nélkül. — 21.10: Wagner operáiból. — 22.00: Hangképek Liszt-versenyről.

(A Magyar Rádió a műsorváltoztatás jogát fenntartja.)

REKAMIÉKAT, fotelokat, székeket garanciával, pontos időre készít és javít kárpitos, Budapest, VIII, Bacsó Béla u. 9, Körút, Népszínház u. saroknál. 930

GAZDÁLKODÁSRA alkalmas, szép családi ház Barcson eladó. Érdeklődni: Pécs, Bajcsy Zsilinszky utca 8. Karádi. 108

SZŐLŐT vagy gyümölcsöst megművelnék lakásért, vagy felesbe. Cím: Középdeindol 23., Jakab. 107

ZÜNDAPP 200 cm³-es motorkerékpár kifogástalan állapotban eladó. Mozsgó, Mátyás király út 1. szám. 106

FÉRFI fodrászüzlet-berendezés eladó. Pécsvárad, Hornung. 103

IRÓGÉP, varrógép, töltőtoll javítás jótállással. Kovács műszerésznél, Jókai tér 6. 109

JÓHANÚ bécsi zongora sürgősen eladó, Bíró, Tiborc utca 4. 111

250 cm³-es DKW motorkerékpár eladó. Völgyi rádiós, Szigetvár. 112

CSALÁDIHÁZ, nagy kerttel sürgősen eladó, Kiss Ernő utca 42. szám. 113

ELADÓ angol rézmetszetek, meisseni és angol fali tálak, díszvázák, kancsók. Megye utca 11., földszint bal. 118

ELADÓ Patacson szőlő, pince présházzal, gyümölcsös, szántók, rétek. Érdeklődni: Patacs 44. 115

CSALÁDIHÁZ, 314 négyszögöl gyümölcsössel eladó. Siklósi országút Keleti-Kőhíd dűlő, Vörösek. 125

BUDAPESTI lakást pécsiért cserélnék. Érdeklődni: Tettye u. 11. sz. 11—13 óráig. 126

ELADÓ családiház 4 szoba, 4 konyha, egyéb mellékhelyiség, udvar, kerthelyiség, disznótartás. Hold utca 13. sz. Érdeklődni: Rákóczi út 73/c. II. em. Erősék. 120

ELADÓ családiház 1 szoba, konyha, pince, présház és gazdálkodásra alkalmas istálló, egyéb mellékhelyiségek, 2 hold gyümölcsössel az autóbusztól 3 perc. Mecsekalja Szentkút 37. 119

ELADÓ 2x1 szoba-konyha félház 30 ezerért. Orsolya u. 16. 128

ÚJRENDSZERŰ, modern kettőszemélyes rekamié bordó huzattal eladó. Petőfi utca 26. 129

KÜLÖNBEJÁRATÚ bútorozott szobát keresek, lehetőleg belvárosban vagy Magnolai út környékén. Telefon: 11—45. 139

SZŐLŐ, gyümölcsös, kiváló állapotban lakó és gazdasági épületekkel vagy anélkül, kisebb részekben is eladó. Érdeklődni: Tiborc utca 56. (Volt Alsó-Makár út.) 131

250 cm³-es felülszelepelt ARIEL teleszkópos CSEPELÉRT elcserélhető, délutánonként. Kunitz Emil. Szederkény. 152

JÓ állapotban lévő villanyszemfelszedő gép eladó, Pécs, Őz utca 12. 133

ELCSERÉLNÉM egyszoba, összkomfortos, kertes, sertéstartásos lakásomat egyszoba összkomfortos, gázosra. Kis Rókus utca 14/2., Keresztes. 137

HÁRMAS tükrös szekrény eladó. Geizler Éta utca 9., Takács. 136

IDŐS beteg asszony mellé keresek valakit félnapi elfoglaltsággal, Érdeklődni: Kovács, Rudas L. utca 20. 128

A VÁROS lakosságának tudomására hozzuk, hogy megnyílt a Pécsi Fodrászipari Vállalat tanműhelye, Kossuth L. u. 38. szám alatt. 50%-os kiszolgálási árakkal, szakképzett vezetőkkel állunk a dolgozók rendelkezésére. Hétfőn szünnap. 123

VENNÉK a Magaslati úton jókefekvésű telket. Értesítést:, 20—54 telefonra kérek. Hétköznap 9—17 óráig. 147

350 cm³-es CSEPEL teljesen új motorkerékpár eladó, Kisfaludy u. 4/2. szám. 148

AZ EGYETEMI KÖNYVTÁR kézbesítő és raktárkezelői munkára általános iskolai végzettségű fiatal férfi munkaerőt alkalmaz. Leonardo da Vinci utca 3. szám. 145

HASZNÁLATLAN, világos 2 darabos kombinált szoba 10 500 Ft-ért sürgősen eladó. Telefon: 44—51. 146

KISSZKÓKÓ tetőn kifogástalan szőlő, körül bekerítve, beköltözhető új 2 szoba-konyhás lakással, termással eladó. Liszt Ferenc utca 14. 169

GYÖNYÖRŰ fekvésű kétszoba összkomfortos lakásomat elcserélném hasonló budapestiért. Pécs, Sztálin út 69.; Kókai. 144

TAMÁS KÁLMÁN motoros fafűrészelő telefonszáma: 39—91. György utca 6. szám. 150

PIANINÓT bérbe vennék. Telefon: 44—13 6 óra után. 149

BALATONBOGLÁRON 141 négyszögöl villatelek eladó. Jókai Mór utca 20. 165

ELSŐRENDŰ épületfa fűrészelt fenyő, ugyancsak elsőosztályú tetőcserép és léc eladó. Kertváros új építkezés, Nyárfa utca. 164

ELADÓ ház 790 négyszögöl szőlő életjáradékra is. Érdeklődni: Pécs, Vilmos utca 5. 134

GYERMEKRUHA-VARRÓNŐKET alkalmaz a Fehérnemű Szövetkezet Színház téri üzlete. 166

RÉGI hálószobabútor és toll eladó. Mátyás király utca 16. 167

ELCSERÉLNÉM emeleti, 3 szobás, összkomfortos lakásom, földszintes kettőszobás, összkomfortosért. Telefon: 13—91. Sallai utca 41. szám. 168

ELADÓ 100 cm³-es Sachs motor és egy elektromos gitár. Sallai u. 14., udvari em. 1. ajtó. 155

BEKÖLTÖZHETŐ, új kertes családiház kétszoba-konyhás, éléskamra, nyárikonyha, épített fáskamrával, sertésóllal, baromfiólal eladó. Pécs-Gyárváros, Remény utca 32. sz. 156

SOPRONBAN a Lövereknél lévő gyümölcsfákkal beültetett házhelyemet elcserélném pécsiért. Telefon: 15—20. 157

150 cm³-es ZETKA eladó (hétfőtől). Komló-Kökönyös, Fürst S. utca 9. 158

3 AJTÓS könyvszekrény (kisipari) 2 fotel, kerekasztal, karnizs, guri-guri, pálósajtár eladó. Telefon: 13—36. 160

ELADÓ 475 négyszögöl szőlő egy szobával, kúttal, nagyon szép helyen. Bencze István, Vasas I. 189. sz. 161

FIATAL, nőtlen orvos különbejáratú bútorozott szobát keres. Címeket: Citrom utca 9/2. özv. Thánnéhoz. 162

EGY nagy szobát elcserélnék egy szoba-konyháért. Nagy Flórián utca 4. 143

APAÁLLATGONDOZÓT és sertéspásztort felvesz szeptember 15-i kezdettel a Málomi Legeltetési Bizottság. Jelentkezni személyesen, helyszínen. 170

ELADÓ nagydobfelszerelés 3/4-es 4/4-es iskolahegedű részletfizetésre. Bartók Béla utca 17. 171

ELADÓ fajtiszta 3½ hónapos farkaskutya. Megtekinthető.: 16—20 óráig. Bokor utca 65. sz. 173

ELCSERÉLNÉM utcai szobakonyha, éléskamra, gázos lakásom. Kettőszobásra, költséget térítek. Érdeklődni délután 7—8 óráig, telefon: 34—68. Alkotmány utca 30. 174

ELADÓ szőlőprés, boroshordók, szüretelőkádak, kármentő, puttony, permetezőkanna, tölgyfagerendák. Szigeti országút 126. szám. 176

ASZTALI faeszterga, prima motorral tömegmunkára. Kettőslétra, vas vizeshordó, mosóteknő fából, ólomcső, szürke és krém csempe eladó. Athinai utca 11. 177

EGY kétreteszes baromfiól, egy 4 mázsa gabona befogadására alkalmas fenyőláda, egy tréber homokkocsi olcsón eladó. Ifjúsági út 12., Szekeres. 178

VASABLAK eladó Kossuth Lajos utca 58. 2 db 130x175 cm, 2 db 80x100 cm-es. 179

MODERN, új konyhabútor eladó. Rákóczi út 13/b., alagsor. 181

KÉTSZEMÉLYES új rekamié eladó. Erzsébet utca 19. 182

ELCSERÉLNÉM ráfizetéssel utcai szoba-konyha, éléskamrás lakásomat, két háromszobásért. Bajcsi, Pozsony utca 2. 201

EGY világos cserépkályha, egy szoba WC eladó. Majláth utca 9. szám. 185

ELCSERÉLNÉM 2 szoba, összkomfortos lakásomat, 4 szobás kertesért, költségtérítéssel. Nyírl, Rókus utca 66. Telefon: 41—78. 186

VILLATELEK, gyümölcsössel, vikkendházzal, Pálos templomnál eladó. Érdeklődni: telefon: 41—05. 187

GYERMEKSZERETŐ háztartási alkalmazottat alkalmazok. József Attila utca 5. 189

GYERMEKKOCSIK szakszerű javítása, felújítása, lakatosmunkák, hegesztése, Doktor Sándor u. 34. 190

TÖLTŐTOLLJAVITÁST vállalok. Golyóstöltést azonnalra. — Varga József Pécs, Kossuth L. u. 20. 191

DIÓSZINRE fényezett hálószobabútor, kétszemélyes rekamié eladó. Alsó-Malom utca 2. 193

EGY 125 cm³-es CSEPEL eladó. Laskó utca 10. 194

ALKOTMÁNY utca 41. számú családiház beköltözhetően eladó.

KOMBINÁLTSZEKRÉNY eladó. Hargita utca 5. (Petőfi utcából nyílik.) 197

ELADÓ 915 négyszögöl szőlő, gyümölcsös, beköltözhető új, modern épülettel Kisdeindolban. Érdeklődni Sallai u. 28. 198

VIKKENDHÁZNAK való faanyag eladó. Pécs, Boszorkány út 2. 199

200 és 350 cm³-es MOTORKERÉKPÁR eladó, 125 cm³-es Csepelt átveszek. Rákóczi út 24. 184

BONTÁSBÓL épületfa és cserép eladó. Szigeti út 10. 232

MEZŐGAZDASÁGI munkálatokhoz és állatokhoz értő havibéres munkást keresek. Nyárfásmajor, özv. Horváthné. 203

DRÁVAPALKONYÁN 29-es számú ház eladó, kedvező fizetési feltételek. Érdeklődni: Drávacsehi, Böbéknél. 204

KONYHABÚTOR eladó. Tábor utca 4. sz., hátul az udvarban. 205

SZŐLŐ és szántó eladó, beköltözhető szoba-konyha, présház, pince. Buszmegállótól 5 perc. — Cím: Lakatos, Landler u. 6. 206

BŐRKABÁT, finom bunda festést, tisztítást vállal, Igert timárműhely, Szabadság utca 5. 207

SZŐLŐ, gyümölcsös, beadásmentes kis épülettel, eladó. Gábor utca 4., ajtó 6. 208

2 DIÁKLÁNYT vagy 2 női albérlőt keresek. József utca 25. Érdeklődni: délután 4 óráig. 224

RÁDIÓT veszek, javítok, átalakítok. Hohmann, Aradi Vértanúk útja 11. Telefon: 43—38. 225

CSALÁDIHÁZ gazdasági épülettel, 1 400 négyszögöl területtel. Szőlő présházzal, 1 300 négyszögöl területtel eladó. Kozármisleny, 110. sz. 233

SZUCSMUNKÁT javítást, alakítást, hozott anyagból, férfi, női irhabundát használtból is készítek. Pécsy Ferenc, Marosvásárhely utca 4. 231

EGYETEMI főiskolai hallgatónőt lakótársnak keresek. Szigeti út 10. 222

KOMBINÁLTSZEKRÉNY, rekamié, virágállvány, dohányzóasztal eladó. Hétfőtől. Alsó-Balokány utca 41. 230

ELADÓ ház beköltözhetően 2 szoba-konyha, előszoba, éléskamra 400 négyszögöl gyümölcsössel. Székely Bertalan 42. 229

GYORS- és gépírónő fél napi munkát vállalna. Telefon: 25—63. Gyermek napközi gondozását vállalnám. Telefon: 25—63. 228

KAPITÁNY JÁNOS tüzifafűrészelő telefonszáma: 10-01. Alkotmány u. 6. 238

ZONGORA kitűnő hangú bécsi gyártmányú eladó. Érdeklődni: Telefon: 34—24. 202

VILÁGOS keményfa félháló és egy angol süldő eladó. Tettye utca 20. 215

ELCSERÉLNÉM meszesi 2 szoba összkomfortos lakásom, belvárosi 1 szoba összkomfortosért. Érdeklődni: Márkus, Alsó-Balokány u. 71. szám. 216

BÉLA utca 18. számú kétszobás, gázos, kertes családiház eladó. (Zsolnay gyár felett.) 217

3+1 VILÁGVEVŐ rádiókészülék 680 Ft-ért eladó. Petrezselyem u. 11., hétfőtől. 226

10 LÓERŐS benzinmotor eladó. Rózsa Ferenc utca 23. 213

KITŰNŐ hangú kisebb olasz tangóharmonika, Munkácsy kép, kották eladók. Batsányi u. 13. 221

FODRÁSZATI cikkek Pánczél Gézánál szerezhetők be. Rákóczi út 37. Telefon: 43—36. 222

4 BORDÓ kárpitozású szék, asztal, szezlon, eladó. Megyeri út 79. 223

AZONNAL beköltözhető családiház eladó. Felső-Havi u. 15. 211

JÓ állapotban lévő Pannonia eladó. Decsi, Mágocs. Telefon: 33. 212

ZONGORA bérbeadó. Bővebbet: 16—09-es telefonon, vasárnap egész nap, hétköznap este 6 után.

KALOR kályhát, nagyobb méretűt veszek. Csőszékek, kertipad, sportkocsi eladó lakatosműhely. Doktor Sándor u. 34. 190

ÜGYES fiút szabó tanulónak alkalmazok. Beck Ferenc szabómester, Deák utca 4. 209

Őszibarack termelők figyelmébe!

Őszibarack átvétel hétfőtől kezdve az alábbi helyeken és időpontban van reggel 7 órától 11 óráig

Mecsekalja:
hétfő, csütörtök

Szamárkút:
szerda, vasárnap

Bálics:
kedd, péntek

1 100 NÉGYSZÖGÖL szőlő présházzal, berendezéssel eladó. Érdeklődni: Baksa 81. sz.

RÖVID, körpáncélos Stingl zongora eladó. Rácváros 42., Székely.

ABLAKTOK dupla szárnnyal, védőfallal új állapotban eladó, Siklóson Konkoly Györgynél.

INGATLANOK: Attila u. 11/1. sz. ház utcai része beköltözhetőséggel eladó. Kovácsék. — Beköltözhető ház 1 000 négyszögöl szőlővel eladó, vagy budapesti hasonlóért elcserélhető. Révész, Nagydeindol 41. — Beköltözhető ház eladó. Mandula u. 1/2. sz. — Családiház olcsón, cserével beköltözhetően eladó. Inköz. — Beköltözhető szoba-konyhás ház összes mellékhelyiségekkel, 889 négyszögöl területtel 40 000-ért eladó. Nagybányaréti völgy 11.094 hrsz. Érdeklődni: Mihály u. 14. — Istenkuti buszmegállóhoz 10 percre 300 négyszögöl szőlő 17 000 forintért eladó. Inköz.

LAKÁSCSERÉK: Budapesti szoba-konyha, éléskamrás, gázos lakást, vagy szombathelyi kétszobás komfortos központi lakást adok pécsi kétszobás konyhás lakásért. Inköz. — Nyíregyházi kétszoba-konyhás lakásomat elcserélném pécsi hasonlóért. Inköz. — Elcserélném szoba-konyhás, nyárikonyhás lakásomat kétszoba-konyhásra költségtérítéssel. Csillag utca 7.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Dolgozók Pártja Baranya Megyei Bizottságának és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: FARKAS LÁSZLÓ
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T: 15-32. 15-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjesztí: a Megyei Postahivatal
Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés: postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj: 11.— Ft.

Pécsi Szikra Nyomda
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27
Nyomdáért felel: Melles Rezső

FIGYELEM! FIGYELEM!

Tiszta gyapju

BOLGAR import

kamgarn szövetek érkeztek

a PÉCSI RUHÁZATI BOLT méteráru üzleteibe

Azonnali felvételre keresünk szakmai gyakorlattal rendelkező

gépésztechnikust,
nagy gyakorlattal rendelkező
dieselmotor-szerelőt,
hálózati villanyszerelőt,
traktoros gépészeket

Jelentkezés személyesen vagy levélben: Országos Állami Gazdaság, Kisiippó. Utolsó posta Magyarbóly

A PÉCSI RUHÁZATI BOLT
21. SZÁMÚ BOLTJÁBAN
Széchenyi tér 18. szám

Kész férfi és női ruhák, kabátok
nagy választékban kaphatók

★

Férfi öltönyök és kabátok
mérték utáni megrendeléseit vállalja, a raktárkészletből választott anyagból

EGYETEMI KÖNYVTÁR PÉCS

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A BARANYA MEGYEI PÁRT-BIZOTTSÁG ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIII. ÉVFOLYAM, 214. SZÁM ÁRA 50 FILLÉR KEDD, 1956 SZEPTEMBER 11

Jobb együttműködést!

A szocialista gazdasági rendszer többek között azért tökéletesebb, mint a kapitalizmus, s éppen azért magasabbrendű, mert legfőbb jellemzője a tervszerűség, a gazdasági élet különböző ágainak tökéletes harmóniája, s a gazdasági élet legapróbb sejtjéig megvalósuló pontos együttműködés.

Ez az együttműködés biztosítja nekünk az előttünk álló cél megvalósítását, mármint azt, hogy az anyagi javak nagyobb többségét tudjuk jól átgondolt tervgazdálkodással a lakosságnak biztosítani, mint a hozzánk hasonló erejű, vagy akár a fejlettebb kapitalista országok. A cél megvalósulásához természetesen minél zökkenőmentesebb együttműködés szükséges, s feltétlenül meg kell szüntetnünk a még megtalálható rendellenességeket, meg kell teremteni a tökéletes összhangot bizonyos iparágak, és gyárak, üzemek között.

Gazdasági életünk rendellenességéhez tartozik, hogy az egymással kooperáló vállalatok sok esetben nem eléggé hangolják össze terveiket, vagy ami szintén gyakran megtörténik, hogy a két kooperáló vállalatnál szereplő munka nem egyenlő értékű a két helyen. Nem egyenlő értékű olyan formában, hogy ami egyik vállalatnak életkérdés, s a terv teljesítése, vagy nem teljesítése függ tőle, az esetleg a másik vállalatnál vagy gyárnál olyan terven felüli feladatként szerepel, amit csak akkor végeznek el, ha éppen idő és munkaerő jut rá. Ennek a nyilvánvalóan tervezési melléfogásnak klasszikus példáját adja a Pécsi Sopiana Gépgyár esete a budapesti MÁVAG-gal. A Sopiana 1955. őszén beállított 1956 első negyedére a minisztérium által jóváhagyott terv alapján harminc pacaltisztítógépet. A Kohó- és Gépipari Minisztérium tudva azt, hogy a Sopiana nem képes öntödéjében a pacaltisztításhoz szükséges állványokat elkészíteni, kiadta az állványok öntését a MÁVAG-nak. A MÁVAG terven felüli munkaként elvállalta az öntést azzal, hogy a munkát az első negyedév végéig elvégzi. Bár ez is késedelmet okozott volna a pécsieknek, mégis belementek a dologba, mert más megoldást nem találtak. A MÁVAG ezer más — tervben szereplő s a nemzetgazdaság szempontjából jelentősebb — munkája közepette nem tudta teljesíteni a szívességből vállalt, terven felüli mennyiséget. Természetesen a Sopiana pedig nem tudta a tervben szereplő pacaltisztítókat elkészíteni, mert kilenc öntvény a mai napig is hiányzik a harmincból, pedig lassan egy esztendeje lesz, hogy elkészítették erre a munkára a tervüket. Nyilvánvaló, hogy a „kooperációnak" ez a fajtája nem viszi előre a népgazdaság ügyét, s nem segíti elő a megvalósításra váró feladatok elvégzését.

A Sopiana esete csupán kiragadott példa. A gyáron kívül még több helyen is találunk igen súlyos kooperációs nehézségeket. Ezeknek a nehézségeknek az oka leggyakrabban az, hogy a tervet menetközben változtatják meg a felsőbb szervek, s egyes terven felüli munkák esetében a tervet nem csökkentik a pluszmunkának megfelelő arányban.

Nyilvánvaló tehát, hogy helyes és tökéletes kooperáció csak úgy képzelhető el, ha az a bizonyos termék időben összehangolva, s terven belüli feladatként szerepel mindkét vállalatnál.

Megkezdődik az új városrész csatornázása

A napokban megírtuk, hogy a régi repülőtéren épülő nyugati városrész munkálatai szépen haladnak, de félő, hogy a 3. sz. Mélyépítő Vállalat anyaghiány miatt elmarad a csatornázással. Ezzel kapcsolatban megkerestük Tátrai József elvtársat, a 3. sz. Mélyépítő Vállalat igazgatóját, aki a következőket mondotta:

— A csatornázáshoz szükséges csőanyag méreteire vonatkozó hozzávetőleges tervezői kiírást 1956. május 25-én kaptuk meg. Vállalatunk a megrendelést május 31-én felügyeleti szervünkön keresztül megküldte a Cementipari Trösztnek. A Budapesti Cementáruipari Vállalat a szükséges csatornázási csövek legyártását elvállalta azzal a kikötéssel, hogy a szükséges 70 tonna S—54-es cementet rendelkezésükre kell bocsátanunk, és a cement átadásától számított másfél hónapon belül kezdi meg a csövek szállítását. Az elmúlt hetekben történt megbeszélésünk értelmében a csövek egyrészének szállítása napokon belül megkezdődik, s előreláthatóan feladatainkat a nyugati városrész csatornázását illetően elvégezzük.

Nagyárpádi visszhang

Vasárnap ebéd után nem verte fel semmi a Fő utca porát: a patak partján tollászkodó libahadon kívül látszatra az élet sem rezdült meg Nagyárpádon. De csak látszatra! A postás már reggel kihordta az újságokat és az esőtlen forróság elől a hűs szobák mélyére menekedett emberek egy-egy pontján, fennszóval is ismételgetve izlelik-kóstolják, értelmezik a mezőgazdasági szövetkezeti mozgalom fejlesztéséről hozott minisztertanácsi határozatot. Szili György, az Uj Alkotmány termelőszövetkezet elnöke szinte képtelen eltelni vele. Vajon mit helyesel benne leginkább első olvasásra?

— Hirtelenjében nehéz felelni... de talán az a legfontosabb, hogy aki belép, szarvasjószágáért nyomban megkapja a teljes árat. Nem csippcsupp részletekben, hanem egy kerek summában. Higyje el, ha ez a rendelet már 1950-ben megjött volna, mi sem maradtunk volna úgy alakuláskor, mint az ujjam! Erősiék is, mielőtt beléptek volna, eladták a tinókat, szintúgy a többi gazda is inkább vásárra vitte, semhogy behozza a közösbe, ahol két év multán fizettek csak ki neki. Az egy Barics kivételével senki sem hozott be semmit! Most majd a belépők is úgy gondolkodnak, ezután, hogy minek kótya-vetyéljem én el a vásáron, ha a szövetkezet is tisztességesen, azonnal kifizet? Már akkor inkább behozom a közösbe, mert mindjárt könnyebb lesz gazdálkodni is...

— A másik, ami nagyon kedvemre való, hogy az állami gazdaságoktól is vehetünk teheneket, meg növendékeket. Itt vagyunk a város tövében, ha ötennyi tejünk lenne, azt is eladhatnánk az utolsó csöppig. Ha valahol egy jó fejőstehén hírét hallottuk, hát az agronómussal még Görcsönybe meg Kacsótára is elutaztunk érte. Persze a paraszt se a javát adja el. Meg aztán ismeretlen helyről vásárolni: nagy bizonytalanság. Most készülünk vágóra eladni négy tehenet. Hozzá teszünk valamit az árukhoz és elmegyünk a pécsi állami gazdaságba, bizonyára tudunk boltot kötni az igazgatóval.

Acsádi Józsefné figyelmét — nemhiába szövetkezeti könyvelő, — azonnal a hitelek meg hosszabbítása ragadta meg. Kétszázhatvanezer forintot vettek fel, hogy a püspöktől romosan rájukmaradt istállókat, gazdasági épületeket helyrepofozzák s új baromfiólat építsenek. Nem kótya-vetyéltek el az állam pénzét: istállójukba villany nyomja a vizet, áram hajtja a darálót. Kötelességtudó módon máris félretettek 42 000 forintot a hitel első részének letörlesztésére. Hogyne örülnének az újabb engedménynek! A kamatláb leszállítása egymagában 5 600 forint, égből hullott, talált pénz — ezt jó tehénnek árát teszi ki, és a lejárat meghosszabbítása révén idén negyvenkettő helyett csak tizenháromezret kell törleszteniök. Nagy szó ez, munkaegységenként majdnem két forint.

Utoljára Szekeres Istvánék portájára nyitunk be. Az ötholdas gazda szemrebbenés nélkül végighallgatja, amint az elnök, meg a könyvelő elmesélik: mit ír az újság, azután kiböki.

— Hiába beszéltek: én úgyis akkor lépek csak be, ha akarok!

— És mikor akar?

— Ha előbb nem, hát betakarodás után. De egy biztos: még az idén belépek!

OROSZLÁN IMRE

MEGYÉNK ÉLETÉBŐL

39 millió forint beruházásra és felújításra

Pécs megyei jogú város tanácsának osztályai szeptember 20-ig elkészítik a tanács 1957-es évi beruházási és felújítási tervezetét. A végrehajtó bizottság ezt október 5-ig tárgyalja le és hagyja jóvá. A jövő esztendőben a városi tanács körülbelül 17 millió forintot kíván beruházási célokra fordítani, azaz két millióval többet, mint 1956-ban. Ugyanakkor felújításra 20—22 millió forintot terveznek. Ez egymillió forinttal több, mint az idei felújítási összeg.

Facsemeték — díjtalanul

Ez év tavaszán államunk 160 ezer facsemetét juttatott díjtalanul a Baranya megyei fásítók rendelkezésére. Államunk most is lehetővé teszi, hogy a fásítók díjtalanul kapjanak facsemetéket. Mindenki, aki kertjében, gazdaságában fásítani akar, kérelmével forduljon a Mecseki Állami Erdőgazdasághoz (Pécs, József utca 19.). A kérelemben fel kell tüntetni, hogy az illető mennyi és milyen facsemetét kíván. A kérelemhez mellékelni kell a helyi tanács igazolását is.

Tizennégy helyen létesítenek népfőiskolát

A megyei és járási székhelyeken, valamint a nagyobb községekben népfőiskolák szervezését kezdi meg a Hazafias Népfront, a TTIT és a megyei tanács v. b. népművelési osztálya. Baranyában ez évben összesen tizennégy helyen létesítenek népfőiskolát, amelyek a terv szerint négy tagozattal működnek majd: lesz előkészítő, általános ismereteket nyújtó, neveléstudományi és mezőgazdasági szakismereteket adó tagozat. Az egyes tagozatok működésüket csak akkor kezdik meg, ha egy-egy tagozatra legalább ötvenen jelentkeznek.

Közlekedési balesetek

Vasárnap reggel hat óra tájában, halálos kimenetelű közlekedési baleset történt a szentlőrinci útvonalon, a pellérdi elágazásnál. Jähn György 34 éves öregmeszesi napszinti bányamunkás motorkerékpárjával — amelynek hátsó ülésén szomszédasszonya: Györkő Józsefné is helyetfoglalt — az országúton belerohant egy arra haladó autóbuszba. A balesetet az okozta, hogy nem tartották be a követési távolságot. A baleset után a mentők Jähn Györgyöt beszállították a kórházba, ahol rövidesen meghalt. Györkő Józsefnét a mentők a pécsi 2-es számú Sebészeti Klinikára vitték be. Súlyos sérüléseket szenvedett és hétfőn délután agyvérzésgyanus volt.

Motorkerékpár és autóbuszkarambol történt hétfőn délelőtt a Tolbuchin úton is. Itt Berta József huszonkét éves esztergályos, pécsszabolcsi lakos egy MÁVAUT kocsit akart megelőzni és eközben nekiment egy szembejövő ÉPFU tehergépkocsinak. Berta csípőficamot szenvedett és a mentők beszállították a pécsi 1-es számú Sebészeti Klinikára. A motorkerékpár pótülésén volt Hornung Mihály 28 éves bányász, pécsszabolcsi lakos, akit könnyebb sérülésekkel beszállítottak az 1-es számú Sebészeti Klinikára.

A nyár egyik legmelegebb napja

Szeptember 3-án volt a nyár egyik legmelegebb napja. A kánikulai meleg következtében Pécsett harmincan lettek rosszul az utcán.

Zöldborsótermelő szakcsoport alakul Nagyharsányban

Szeptember második felében Nagyharsányban a földművesszövetkezet zöldborsótermelő szakcsoportot alakít. A szakcsoport elsősorban exportra termel majd. Egyelőre tíz taggal alakítják meg, de egy éven belül már 100 tagra számítanak.

Hirtelen halál a Balokány uszodában

Tragikus hirtelenséggel hunyt el vasárnap dr. Várnagy Elemér, a Pécsi Bástya és a Pécsi Kinizsi úszó- és vízilabdaedzője. Délelőtt csapata vízilabdamérkőzésén hirtelen rosszul lett és néhány perc mulva meghalt. Az ismert sportvezető halála városszerte mély részvétet keltett.

Szigetvári úttörők Romániában

Tizenkilenc szigetvári úttörő utazott a Román Népköztársaságba. Az úttörők ellátogattak Nagyváradra, Kolozsvárra, Bukarestbe és Constancába. A két és félhetes romániai tartózkodás után a szigetvári úttörők szeptember 8-án tértek vissza.

Tanévnyitó a Zeneművészeti Szakiskolában

A pécsi Zeneművészeti Szakiskolában szeptember 8-án, délután 6 órakor tartották meg a tanévnyitást. Antal György elvtárs, az iskola igazgatójának megnyitóbeszéde után a növendékek megkapták beosztásukat. Ez évben összesen 230-an iratkoztak be a pécsi Zeneművészeti Szakiskolába.

Művelődési házat avattak

szeptember 9-én, vasárnap az Ormánság egyik kis községében, Hiricsen. A művelődési ház építésének gondolata két esztendővel ezelőtt fogamzott meg: a falu vezetői és a község kulturális fejlődésének lelkes híve, Sebők Károly népművelési ügyvezető elhatározták, hogy saját erőből és némi állami támogatással hozzákezdenek az építkezéshez.

Az elhatározást tettek követték és a község lakosai szinte kivétel nélkül anyagi erejükhöz mérten és tényleges munkával segítettek.

Az avatási ünnepélyen a művelődési ház igazgatója ismertette, hogy 70 ezer forintból és társadalmi munkából közel 200 ezer forint értékű középülettel gyarapodott a község. A megnyitó ünnepség után a színjátszók műsort adtak, majd a határőrség tánczenekarának muzsikájára reggelig tartó bál következett.

JAKAB SÁNDOR
a megyei tanács pénzügyi osztályának vezetője

Topográfusokkal a hegyek között...

Nem tudom, mi igaz belőle, de azt mondta a brigád egyik tagja, hogy a mi kocsink a második személyautó, amelyik Apátvarasdon járt. Az első állítólag az Egészségügyi Minisztériumé volt. Lehet, hogy ez túlzás, de az tény, hogy Apátvarasd nagyon eldugott község, és minden gépkocsivezető meggondolja, bekanyarodjon-e a gidres-gödrös dűlőútra a viadukt előtt.

A topográfusnak viszont igazán mindegy, hogy eldugott-e a falu, vagy sem. Sőt a hegyek és völgyek között meglapuló apró falvakban még több romantikát, szépséget rejt az élet. Nem tudom valóban így van-e, de Sági Béla topográfus ezt állítja.

— Tavasz óta itt élek feleségemmel. A munka őszig tart. Ez idő alatt elzárva élünk a várostól, a színháztól, hangversenytől, s mindentől, amit megszoktunk és megszerettünk. Egyetlen szórakozásunk a mozi. Mert az van itt, egy keskenyfilmes... Mégis szeretünk itt lakni, szeretjük ezt a munkát.

Sági Béla fiatal, szemüveges, nagyon határozott, magabiztos ember. Tágas albérleti szobába vezet bennünket: a pécsi Geodéziai és Térképészeti Vállalat műszaki vezetőjét, Bodai Lajos bácsit, s az újságírót, aki kíváncsi a nomád élet modern változataira, s arra a fontos munkára, amit a topográfusok végeznek.

Nem akarom megsérteni Apátvarasd érdemes polgárait, nem azért él nomád életet Sági Béla, mert Apátvarasdon lakik, hanem azért, mert évről-évre vándorútra kél a tavasz első biztató enyhülésére, s őszig sem keveredik otthonába vissza.

Otthonába? Nincs is otthona, hacsak az ideiglenes albérleti szobát nem nevezzük annak. Dehát ez csakugyan nem otthon. Szülei Kaposvár mellett, Fonó községben laknak. Oda szoktak ők is télire visszahúzódni, s várják a tavaszt.

Most októberben lesz egy éve, hogy fiatal felesége vállalta a topográfusfeleség funkciójával járó nehézségeket, s társul szegődött ehhez a fiatalemberhez, akinek csupa „külszolgálat" az élete. Ahány tavasz annyi munkahely, annyi vidék. Hiába! A térképkészítés ezzel jár. Műszerekkel a vállon róni kell a határt, s mérni, mérni szüntelen a földet, mert térkép nélkül nem él meg sem a geológus, sem az építész, sem a katona. Térkép kell egy új bánya nyitásához, térkép kell az építéshez, határrendezéshez, tagosításhoz, a harcászathoz egyaránt. S ezeket a térképeket készíti Sági Béla brigádja Apátvarasd környékén.

Míg beszélgetünk, s megvitatjuk a külszolgálat nehézségeit, a Központi Vezetőség határozatát az értelmiséggel kapcsolatban, addig eltelik az idő. Már a bokrok hegyét nyaldossák a kelő nap sugarai, amikor indulni készülünk. A brigád tagjai kint állnak a ház előtt, menetre készen.

Ha jól következtettem, Észak-Kelet irányába indultunk, a keleti Mecsek nyulványai felé. Nem tudom, hány kilométert mehettünk, hegynek fel, völgynek le, az erdők és tisztások, irtások vidékén, de azt tudom, hogy nehéz volt az út. S ezt a többkilométeres útat naponta megteszi a brigád, oda-vissza. Már ez is fárasztó, s munka közben sem ülnek, hiszen állandó mozgással, járkálással telik el a nap.

Egy dombháton verték le tegnap az utolsó cöveket, ahonnan folytatják a mérést. Horváth Sándor gyakornok a cövek fölé állítja a háromlábú teodolitot, s kezdődik a munka. Tillmann Mária, az egyik kisegítő a dombhát alján felállítja a mérőlécet, s Horváth Sándor olvassa az adatokat Sági Béláné jegyzőkönyvébe. A méréseket feljegyzik, aztán otthon meghatározzák a számokból a vízszintes és magassági pontokat, a tengerszintfölötti magasságot. Ezekből az adatokból szerkesztik aztán meg a térképet; a sikrajzot és a szintvonalakat.

A Keleti-Mecsekben 100 négyzetkilométeren készítenek ebben az esztendőben 1:5000-es térképet. Öt brigád dolgozik ezen a munkán. Az öt brigád egyike Sági Béláé.

— Miért pont ezen a vidéken térképeznek? — kérdeztem a topográfusoktól.

— Mert a Földtani Intézet itt rendelte meg. Kutatni akarnak.

Hogy érdemes-e kutatni, rövidesen kiderült. Pusztakisfalunál — Apátvarasdtól néhány kilométerre — van egy kőbánya. Vasércnyomok találhatók itt a kőzetben. Ezt Sági elvtárs is megnézte, s ha nem is geológus, annyit mégis megállapított, hogy bizony Pusztakisfaluban érdemes volna alaposan utánanézni, mennyi vasra lehet számítani, s megérné-e a bányanyitást?

És nemcsak vasat találni a Keleti-Mecseknek ezen a vidékén. Én magam is láttam az egyik vízmosásban felszínre bukkanó kőszenet. A falusiak ide járnak olykor-olykor tüzelőért. Azt mondják, hogy jól ég ez a szén, csak kicsi a kalóriája. Vajon miért? Talán befolyásolja a fűtőértéket az a tény, hogy a szenet szürkére áztatta már a víz? Vagy lignit lenne a felszínen? Ez nem lehet, hiszen a Mecsek környékén feketeszén van. De ez már a szakemberek dolga, s ha a felszínen gyenge is a szén, a mélyben lehet jobb minőségű is. Ki tudja?

Lehet, hogy egy-két év múlva Sági Béla térképével a kezükben bányamérnökök lépik el a vidéket, s bányát nyitnak Apátvarasd mellett, s gyertyánerdők mélyén...

(—ly —s)

Megkezdődött a SZOT IX. teljes ülése

Hétfőn reggel a SZOT székházában megkezdődött a Szakszervezetek Országos Tanácsának IX. teljes ülése. Az ülés napirendje a következő. 1. A szakszervezetek feladatai a dolgozók élet- és munkakörülményeinek megjavításában. Előadó Gaspár Sándor elvtárs, a SZOT elnöke. 2. A SZOT elnökségének beszámolója a szakszervezeti kulturális nevelőmunkáról. Előadó Cseterki Lajos elvtárs, a SZOT titkára. 3. A szakszervezeti demokrácia szélesítése, a szakszervezetek központi vezetősége és az üzemi bizottságok jogkörének növelése. 4. Szervezeti kérdések.

A tanácskozást Fock Jenő elvtárs, a SZOT titkára nyitotta meg, majd Gáspár Sándor elvtárs, az MDP Politikai Bizottságának póttagja, a SZOT elnöke tartotta meg beszámolóját:

Gáspár Sándor elvtárs bevezetőben hangsúlyozta: a IX. teljes ülés tanácskozásának jelentőségét az határozza meg, hogy a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége júliusi ülése után tartják meg, amikor hazánkban igen kedvező politikai légkör alakult ki. A szakszervezeteknek mint a szervezett dolgozók érdekképviseleteinek az a feladatuk, hogy a bérből és fizetésből élő állampolgárok szempontjából vizsgálják a határozatok nyomán kialakult új helyzetet.

A Központi Vezetőség határozata és az azóta foganatosított intézkedések jelentőségét a SZOT elnöksége elsősorban abban látja, hogy — az egyes szervek önálló ügyintézése révén — kedvező feltételeket és nagyobb munkalehetőséget biztosított a szocializmus építését meggyorsító munkában — mondotta. —

Az ügyek előbbrevitelébe a dolgozók legszélesebb rétegeit vonjuk be politikai, gazdasági és kulturális életünk minden területén. A dolgozók kezdeményezése reálisabbá vált és ennek jelentősége a társadalomfejlődés szempontjából is felbecsülhetetlen.

Gáspár Sándor megállapította: a dolgozók kezdeményezésének állandó fejlesztése és felhasználása a szakszervezeti munka lényege és egyben legfelemelőbb hivatása. E feladat elvégzéséhez azonban két alapvető követelményt kell figyelembevenni.

Elsősorban a szakszervezeti vezetőknek minden tevékenységükben tudniok kell, hogy tetteikért választóiknak, az őket megválasztó szervezett dolgozóknak tartoznak felelősséggel. A második követelmény, hogy a szakszervezetek tevékenységének alapját a dolgozókat foglalkoztató problémák határozzák meg.

A dolgozók jogos követeléseinek és igényeinek kielégítéséért a szocializmus építésének időszerű feladataival szoros kapcsolatban kell síkraszállnunk.

A SZOT elnöksége ebből a második követelményből indult ki, amikor a IX. teljes ülés napirendjére tűzte a dolgozók élet- és munkakörülményeinek vizsgálatát.

Gáspár Sándor ezután részletesen foglalkozott néhány fontos szakszervezeti feladattal. Elsőnek az életszínvonal emelésére előirányzott tervek megvalósításáról szólt és rámutatott arra, hogy a népgazdasági tervek teljesítésével teremthetjük elő a nemzeti jövedelemnek azt a részét, amely a dolgozók jobb megélhetésére szolgál. Majd a bérrendszer megjavításáról beszélt.

Hangsúlyozta, hogy bérrendszerünk átmeneti jellegű, azaz már nem kapitalista, de még korántsem szocialista bérrendszer, mert nem érvényesül benne megfelelően a munka szerinti elosztás elve.

— Jelenlegi bérrendszerünket két alapvető hiányosság jellemzi. Elsősorban nem valósítja meg kellőképpen azt a követelményt, hogy a dolgozók anyagi érdekeltségét összhangba hozza a társadalmi és egyéni érdekkel. Másodsorban pedig rendkívül bonyolult, túlzottan centralizált.

Igy bérrendszerünk nem elég egyszerű és nem közérthető. A továbbiakban megállapította az előadó, hogy a bérhelyzetben bekövetkezett torzulást a szocialista munkaverseny helytelen alkalmazása is elősegítette.

Gáspár Sándor ezután arról beszélt, hogy az eddiginél nagyobb mértékben kell támaszkodnunk a munkásosztály zömére,

anyagi és erkölcsi megbecsülésben kell részesítenünk a szocializmus építésének szilárd és megbízható hőseit, akik normájukat ugyan csak néhány százalékkal teljesítik túl, de akiknél a kevesebb többet jelent, mert minőségi munkát adnak ki a kezükből.

A hibák felszámolásához, két alapvető kérdésben találjuk a megoldást. A vállalati munka eredményességét a mennyiségi tervteljesítés mellett elsősorban a vállalat jövedelmezősége alapján kell nézni, ehhez kell alkalmazni a béralapmérés módszerét és az élüzem feltételeket. Másodszor, általában növelni kell a vállalatok önállóságát, kiváltképpen a bérmegállapítás terén kell lehetővé tenni, hogy maguk döntsenek az alkalmazható bérrendszer és a munkások besorolásának kérdésében.

— A vállalatok fokozott önállósága növeli az igazgató és az üzemi bizottság hatáskörét.

Gáspár Sándor ezután arról szólott, hogy az anyaghiány, illetve a munka folyamatosságának ebből adódó hiánya hogyan befolyásolja a keresetet. Rámutatott, bár a következő gazdasági évben az anyagellátási nehézségek előreláthatólag enyhülnek, hiba lenne azt hinni, hogy egyszerűbe minden anyag- és szerszámellátási gondtól megszabadulunk.

Gáspár Sándor ezután a dolgozók egyik legégetőbb anyagi kérdésére, a lakáskérdésre tért át.

Megállapította, hogy

hiba az, hogy a tervek szerint a legtöbb lakást építő Építésügyi Minisztérium 1956-ban az épített lakások mintegy háromnegyed részét csak a negyedik negyedévben adja át.

Irodahelyiségek felszabadítása és lakásokká átalakítása terén elért eredmények is még csekélyek.

Sok a jogos panasz a lakások elosztására.

— Szükségesnek látjuk növelni a szakszervezetek jogait a lakások ellenőrzésében és elosztásában — mondotta.

— A SZOT elnöksége rendkívül fontos gazdasági és politikai érdeket lát abban, hogy az egy évre tervezett, több mint negyvenezer lakás (közte tizenhatezerháromszáz állami építkezés) elkészüljön. A szakszervezetek központi vezetőségei és elsősorban az építők szakszervezete, mozgósítson minden erőt e cél érdekében.

A társadalombiztosításról szólva hangsúlyozta Gáspár Sándor, hogy az 1954. évi új nyugdíjtörvény gyökeres változást hozott. Nyugdíjtörvényünk fogyatékossága azonban a régi nyugdíjasok ellátása.

— Meg kell vizsgálnunk ezért, hogy a jelenlegi gazdasági körülmények között mit tehetünk a nyugdíjasok érdekében — mondotta Gáspár Sándor. — A második ötéves tervnek azonban még csak első évében vagyunk és csak a terv végrehajtása lesz az, ami megteremti az általános rendezés anyagi feltételeit.

— Mindezt figyelembe véve azt javasoljuk a kormánynak, hogy mind a nyugdíjasoknál, mind az özvegyeiknél emelje fel a legalacsonyabb nyugdíjakat. Azt is javasoljuk, hogy a még munkaviszonyban lévő nyugdíjasok számára — feltéve, hogy nekik kedvező, — tegyék lehetővé, hogy lemondva jelenlegi nyugdíjukról munkaviszonyuk megszüntetésekor az új munkaviszonyban töltött évekre való tekintet nélkül az új törvény szerint legyenek nyugdíjazva.

Szükségesnek tartjuk továbbá a mezőgazdasági nyugdíjasok, az úgynevezett OMBI-sok igen alacsony ellátásának felemelését.

Gáspár Sándor ezt követőleg megállapította: a munka törvénykönyve és a munkaügyi és munkajogi kérdéseket szabályozó törvényerejű rendeletek megtartásáról való gondoskodás a szakszervezeteknek nemcsak joga, hanem kötelessége is. A vállalatok egy részénél rendszerré vált például, hogy a munka törvénykönyvében megszabott mértéken túl veszik igénybe a túlórákat.

A szakszervezeti vezetőknek az a feladatuk, hogy az egész hónapi egyenletes munkával, túlórák nélkül biztosítsák a munkások számára a havi átlagkeresetet.

A szakszervezeteknek alaposan meg kell vizsgálniok az üzemeken belüli helyzetet, hogy mennyi túlóra szükséges a termelés érdekében. A törvénytelen túlóra elrendelése esetén habozás nélkül törvényes úton vonják felelősségre a gazdasági vezetőket.

Ezután a szakszervezeti demokrácia kiszélesítéséről beszélt.

Szakszervezeti vezető szerveink ma már többségükben a dolgozókat foglalkoztató kérdéseket tűznek napirendre. Ismerik a dolgozók panaszait, ismerik a hangulatot, az igényeket, — egyszóval tudják, hol szorít a cipő. Intézkedéseik hatékonysága azonban sokkal kisebb. Ennek oka a szakszervezeti demokrácia hiányosságában keresendő. Nem kérjük ki a dolgozó tömegek tanácsát, nem használjuk ki tapasztalataikat, bölcsességüket a felvetődő problémák megoldásában. A tömegkapcsolatok fejlesztése a szakszervezeti demokrácia fejlesztése nélkül nem érhető el.

— A szakszervezeti demokrácia kiszélesítésénél abból az elvből kell kiindulnunk — mondotta, — hogy növelnünk kell a gazdasági szervek és az üzemek önálló jogkörét. Az üzemek fokozott gazdasági önállóságának vissza kell tükröződnie az üzemi szakszervezeti szervek, a területi bizottságok, a központi vezetőségek, sőt a SZOT munkájában is.

Gáspár Sándor leszögezte: alapvető kérdés, hogy a szakszervezetek mind üzemi, mind felső szinten résztvegyenek a népgazdasági tervek előkészítésében és összeállításában.

Teljes felelősséggel kell résztvenniök a bérügyi intézkedések kidolgozásában is. Itt elsősorban a szakszervezetek központi vezetőségeinek hatáskörét kell növelni.

— Növelni kell a szakszervezetek szerepét az állami szerveknek mindazon intézkedéseiben, amelyek közvetlenül, vagy közvetve kihatnak a munkások és alkalmazottak élet- és munkakörülményeire, szociális és kulturális helyzetére.

Növelni kell továbbá a szakszervezetek felelősségét és hatáskörét a dolgozók törvényben biztosított jogainak védelmében, tehát munkaügyi kérdésekben, a munka törvénykönyve megtartásában, a kollektív szerződés maradéktalan végrehajtásában is.

A beszámolót vita követte.

A minisztertanács határozata az élenjáró termelőszövetkezetek kitüntetéséről

A Magyar Közlöny 78. száma közli a Minisztertanács határozatát az élenjáró termelőszövetkezeti gazdaságok kitüntetéséről. — Eszerint a Minisztertanács a legkiválóbb termelési eredményeket elérő és az állam iránti kötelezettségeiket példásan teljesítő termelőszövetkezeteket vándorzászlóval, „Az ország élenjáró termelőszövetkezeti gazdasága" címmel tünteti ki és ezzel együtt pénzjutalomban részesíti. A Minisztertanács a vándorzászló I., II. és III. fokozatát, a kitüntető címet és az ezzel együtt járó pénzjutalmat az ezer holdnál nagyobb, továbbá a 400—1 000 hold közötti, valamint a 400 holdnál kisebb területen gazdálkodó termelőszövetkezetek ...goriájában a legjobb három-három ter... szövetkezetnek adományozza. Az egyes ...goriákban a jutalom összege százezer, ...venezer és huszonötezer, illetve hetvenötezer, harmincezer és húszezer, továbbá ötvenezer, huszonötezer és tizenötezer forint.

A határozat ezután részletesen ismerteti a versenynek, a cím és a pénzjutalom elnyerésének feltételeit és az odaítélés szempontjait.

Minisztertanácsi határozat a vidéki piacok szervezetének szabályozásáról

A Magyar Közlöny 78. száma közli a vidéki piacok szervezetének szabályozásáról és a piaci helypénzek megállapításáról szóló minisztertanácsi határozatot. Ennek értelmében szeptember 30-ig az alábbi helyeken megszűnnek a helypénz és díjbeszedő vállalatok: Baja, Kecskemét, Békéscsaba, Gyula, Orosháza, Miskolc, Hódmezővásárhely, Szeged, Szentes, Székesfehérvár, Berettyóújfalu és Debrecen. Ugyancsak megszüntetik a város- és községgazdálkodási minisztérium főfelügyelete alá tartozó községgazdálkodási vállalatok piaci helypénzszedési és hatósági mérlegkezelési tevékenységét. A piacok létesítésével, fenntartásával és működésével kapcsolatos kérdéseket a tanácsok saját hatáskörükben szabályozzák, a megállapított helypénz díjak azonban nem léphetik túl a rendelet mellékletében megállapított felső határokat.

A határozat végül intézkedik, hogy a helypénz és a mérleg bevételéből elsősorban a piacok fenntartását kell fedezni, a fennmaradó összegeket pedig a községfejlesztési alap kapja.

UJABB KISÉRLETI ATOMBOMBA-ROBBANTÁSOK A SZOVJETUNIÓBAN

Moszkva (TASZSZ) September 2-án és 10-én a Szovjetunióban újabb nukleáris-fegyverkísérletek történtek.

A lakosság fokozottabb biztonsága érdekében a robbantásokat épp úgy, mint előbb is, a lakótelepektől távoleső vidékeken, nagy magasságban végezték.

AZ NDK ÁLLAMPOLGÁRAI ÚTLEVÉL NÉLKÜL UTAZHATNAK A NÉPI DEMOKRATIKUS ORSZÁGOKBAN

Berlin (MTI) Karl Maron az NDK belügyminisztere, az ADN hírügynökségnek adott nyilatkozatában közölte, hogy a népi kamara által a közelmultban elfogadott útlevéltörvény értelmében az NDK állampolgárai útlevél nélkül utazhatnak a népi demokratikus országokba.

Német takarékpénztári küldöttség érkezik Pécsre

Az Országos Takarékpénztár pécsi fiókja értesítést kapott, hogy szeptember 11-én, kedden délben öttagú takarékpénztári küldöttség érkezik Pécsre a Német Demokratikus Köztársaságból.

A küldöttség tagjai: *Rudolf Müller*, a Német Demokratikus Köztársaság pénzügyminisztériuma takarékpénztári ügyosztályának vezetője, *Rudolf Bechmann*, az NDK pénzügyminisztériuma takarékpénztári ügyosztályának munkatársa, *Gerhard Koddritsch*, az NDK számlottójának igazgatója, *Kurt Epperlein*, a Karl Marxstadt városi és körzeti takarékpénztár pénz- és hitelforgalmi osztályának vezetője, valamint *Werner Speck*, a potsdami városi és körzeti takarékpénztár vezetője. A küldöttséget *Tarján Endréné*, az Országos Takarékpénztár vezérigazgatóhelyettese vezeti.

Az NDK takarékpénztári küldöttsége két napos tapasztalatcserére jön Pécsre. Az Országos Takarékpénztár Baranya megyei fiókjának működését tanulmányozzák és megismerkednek az OTP megyei hálózatának szervezetével is. Délben egy és fél 2 óra között gépkocsival érkeznek meg a városba, majd a Nádor étteremben az OTP ebéden látja vendégül őket. Délután megtekintik Pécs város nevezetességeit és ellátogatnak a Zsolnay múzeumba. Szerdán délelőtt az OTP működését tanulmányozzák, majd este visszatérnek Budapestre.

Zrínyi Miklós emlékének áldozott Szigetvár lakossága

Szigetvár hős védelmének 390. évfordulóján, Zrínyi Miklós emlékének áldozott Szigetvár lakossága. A járás területéről mintegy 2 500—3 000-en jöttek Szigetvárra, hogy résztvegyenek a kétnapos Zrínyi-ünnepségen, amely szombaton este fáklyás felvonulással kezdődött. Ifjúsági stafétát futottak be a Zrínyi térre, ahol koszorút helyeztek el a Zrínyi emlékmű talpazatára.

Hat mozsárágyú lövése reszkettette meg a levegőt és ez jelezte az ünnepség kezdetét. A vármúzeum előtti térségen felcsendült a Himnusz, majd Kordély elvtárs, a szigetvári DISZ Bizottság titkárának megnyitóbeszéde után a vármúzeum falára emléktáblát helyeztek el, amelyet ünnepélyes keretek között lepleztek le. Az emléktábla alá koszorúkat helyeztek el, majd Devecseri Gábor, Kossuth-díjas író ünnepi beszédet mondott. Méltatta a vár történelmi jelentőségét és Zrínyi Miklóst, a hős hadvezért, példaképül állította az ifjúság elé.

Az első napi ünnepség vasárnap reggel 4 óráig tartó „Zrínyi-bál"lal fejeződött be.

Amilyen jól sikerült a szombati Zrínyi-ünnepség, olyan hiányos volt a vasárnapi műsor. Lovasbemutató helyett, mindössze 5 lovas vonult fel, mert a görösgalli állami gazdaság igért lovasai nem jelentek meg. Elmaradt a MÖHOSZ ejtőernyős-ugró bemutatója és a nyomozó kutyák bemutatója is.

Délután 2 órakor a vármúzeumban megnyitották a fényképkiállítást, amelyen a Szigetvárról készített fényképeket mutatták be. A kiállítást mintegy kétezren tekintették meg. Este 8 órakor a Pécsi Nemzeti Színház művészei a járási kultúrházban bemutatták a „Nászutazás" című háromfelvonásos zenés vígjátékot.

A kairói értekezlet után

Kairó (MTI) Az AFP jelentése szerint a kairói értekezlet lezárásakor, vasárnap este az alábbi szövegű közös közleményt adták ki:

„A Robert Menzies elnöksége alatt álló szuezi bizottság és Nasszer elnök között szeptember 3—9-ig tartó tanácskozások befejeződtek.

A bizottság előterjesztette és kifejtette a szuezi kérdésről Londonban tartott értekezleten résztvett 18 nemzet javaslatait és meghallgatta az egyiptomi kormány álláspontját ezekre a javaslatokra.

A tanácskozások őszinte és formaságtól mentes légkörben folytak. A bizottság elutazik Kairóból, hogy megbízói elé terjessze tanácskozásainak eredményét."

Egyidejűleg közzétették a bizottság és Nasszer elnök múltheti levélváltását is, jelenti a londoni rádió. A bizottság levelében azt állította, hogy javaslatai értelmében Egyiptom felségjogait teljes mértékben elismerték, de a csatorna kezelését, fenntartását és fejlesztését nemzetközi testület irányítása alá helyezték. E testület, amely ... Egyiptom ... kapcsolatban állna az ENSZ-szel és a vitás kérdések elintézésére egyeztető bizottságot állítanának fel.

Nasszer elnök válaszában leszögezte, hogy e javaslat célja a csatornát használói egy csoportjának igazgatása alá helyezni azáltal, hogy kezébe adják a csatorna kezelését. A javaslat célja tehát az — írja Nasszer, — hogy a Szuezi-csatornát kivegyék Egyiptom kezéből és mások kezébe helyezzék. Nehéz elképzelni ennél kihívóbb lépést az egyiptomi néppel szemben, — jelentette ki Nasszer elnök. Az ilyen lépések, surlódáshoz, félreértésekhez és állandó torzsalkodáshoz vezetnének és nem a nehézségek végét, hanem kezdetét jelentenék. Végül Nasszer elnök ismét kifejezésre juttatta, hogy Egyiptom biztosítani kívánja a csatorna használatát kivétel nélkül mindenki számára és megállapította, hogy ezt legjobban az 1888. évi egyezmény megújítását szolgáló nemzetközi megállapodás révén lehetne megoldani.

A tárgyalások befejezése után Menzies, az öthatalmi bizottság vezetője közölte, hogy egyiptomi részről ... időben ... rendezésre amennyit csak kívánt és annyi megbeszélést tartottak, amennyit a bizottság kért. Menzies végül kijelentette, hogy a helyzet igen súlyos, mint ahogyan már kezdettől fogva is az volt.

Az ötösbizottság ma elhagyja Kairót; Menzies Londonba repül, hogy jelentést tegyen Selwyn Lloydnak, a londoni konferencia elnökének. Hírek szerint részt fog venni azokon a megbeszéléseken, amelyeket Eden és Selwyn Lloyd Mollet francia miniszterelnökkel és Pineau külügyminiszterrel fog folytatni. A francia miniszterek ma délután érkeznek Londonba.

TALÁLKOZÓK

A szigetvári Járási Kultúrotthon munkás-paraszt találkozókat rendez a szigetvári járásban, Nagypeterden, Szentdénesen, Patapoklosiban ... mogyhatvanban, Merenyén, Almamelléken és Horváthertelenden. A munkás-paraszt találkozók alkalmával a kultúrház színjátszó gárdája előadja a „Mézeskalács" című daljátékot.

A kormány tagja

Tele volt az asztala. Töltőtollat, ceruzát, jegyzetfüzetet, papírvágókést, tintát, öngyújtót, cigarettát, kulcsköteget és végül másfél kiflit láttam ott. Egyenes sóskiflik voltak, az egyiket félbehagyta.

Ő az asztal mögött ült, a szemüvegét törölgette és két emberrel beszélgetett. Ha jól emlékszem, pedagógusok voltak s valami iskolaügyön vitáztak Gregor Sándor siedi képviselővel.

„Eltűntek a távolságok...“

Már elmentek a pedagógusok s nevetve mesélte az „asztalösszehúzás“ történetét.

— Olyan volt eddig a képviselői beszámoló, mint egy gyűlés. A képviselő beszélt, az emberek hallgattak, a képviselő az asztalnál állt, az emberek ültek. Néhány méter volt csak közöttük a távolság, de nagyon sokat jelentett ez a pár méter... Annyit, hogy csak néhány formális hozzászólást hallottam és végre ott mindennek. Augusztus hetedikén ciszont...

Augusztus hetedikén délután valahogy így történhetett: odament hozzá a Hazafias Népfront járási titkára, aki egyben a felesége is és megszólította:

— Te Gregor, nem lesz ez így jól!... Húzzuk össze az asztalokat!...

— Jó, húzzuk össze. Legalább eltűnnek a távolságok!...

Este nyolc órakor csipkés terítővel letakart négyszögbe rakott asztalokhoz gyűlt a vendégsereg. Egészen „tanácskozási“ jellege lett a dolognak!“ S bár bor vagy valami szívderítő itóka nem volt, mégis vidám volt a hangulat. Gregor Sándor ugyanis nem tartott részletes beszámolót, hiszen járási ügyész, iskolaigazgató és más értelmiségiek ültek mellette, akik olvasták az újságban, hogy mi történt a parlamentben... Inkább érdekes epizódokról mesélt, mint például az elnöki csengőről...

— ...Az országgyűlési csengő szava azt jelenti: csend legyen!... Nos, én ezt a csengőt hét éven át csak az ülésszakok megkezdésekor hallottam. Most? Gyakran megszólalt, mert néhány képviselő — nem tudva pontosan, mit jelent az interpelláció — sehogyse akarta befejezni „kiselőadását.“ Ugy kellett őket „lelőni!“ De nem baj, majd megtanuljuk...

Ezen derültek az emberek.

„Nagyon csodálkoztam...“

Nemcsak Sásdon tartott „beszámolói ankétokat“, hanem Mágocson, Kaposszekcsőn és Bakóczán is. A „távolságokat“ mindenütt eltüntették és valóságos kérdészuhataggal árasztották el:

— Hogyan készülnek az interpellációra?

— Elmehetnek-e a járás vezetői is az országgyűlésre?

— Milyen lesz a legközelebbi választás?

— A csatornázásokkal foglalkoztak-e?

— Azt írja az újság: a képviselő a kormány tagja. Hogy értsük ezt?

— Milyen oktatásügyi intézkedések várhatók?...

— Igen, foglalkoztak a csatornázásokkal. Oktatásügyi intézkedések voltak, vannak és lesznek is még... Legközelebb területi választás lesz és nem lajstromos... A járás vezetői is elmehetnek az országgyűlésre, majd szerzek belépőjegyet... Miért a kormány tagja a képviselő? Hát ez elég nehéz kérdés... Volt valamikor negyvenkilencben Szigetvárott egy képviselő, ha jól emlékszem, Németh Károlynak hívták. Németh Károly többször mondogatta, hogy a képviselő a kormány tagja, amiért mi szerénytelennek tartottuk, holott jól beszélt. A Szovjetunióban a Legfelső Tanács tagja — aki a mi képviselőnkhöz hasonló, — a kormány tagja, és nálunk is ilyen szellemben írja az alkotmány, csak nem vettük észre. Pedig a képviselő, akire olyan felelősséget rótt a nép, hogy ország sorsát eldöntő törvényeket és ötéves terveket szavaz meg, aki a két ülés között széles jogkörrel felruházva intézkedik, részt vesz az ország kormányzásában, a kormány tagja is...

Levette szemüvegét és maga elé tette az asztalra. Amint gondterhelt homlokára pillantottam, elmosolyodtam:

— Amint látom, nemcsak nehéz, hanem izzasztó volt némelyik kérdés, nem?

— Van benne valami. De azért nem mindegyik volt olyan. Ellenben érdekesek, azok akadtak szépszámmal. Dr. Baróth Ernő például...

Dr. Baróth Ernő járási ügyész azt kérdezte: „Miért hiányzott Molnár Erik az országgyűlésről? Hol volt, hát nem kellett volna ottlennie?“

— Nagyon csodálkoztam. Hát még ezt is észreveszik az emberek? Nekem fel se tűnt, mert Molnár Erik külföldön járt és a hét év alatt megszoktam, hogy ha valaki ott van, akkor ott van, ha nincs ott, akkor nincs ott — hiszen akkor is akadhatnak sürgős államügyek... Milyen figyelmesek is az emberek!

„Megtelik a tarsoly...“

Csörgött a telefon.

— Jó... jó... Legyen szíves nézze meg azt a maligánfokot, később még felhívom... Köszönöm.

Bakócán panaszkodtak az emberek. Nem volt meg a bor Malligand-foka, ezért búzával teljesítették a borbeadást és ugyanakkor levonták a boradót is.

Órájára pillantott:

— Itt két eset lehetséges: vagy nem jó a törvény, vagy rosszul hajtják végre. Ha a végrehajtás rossz, akkor változtatunk rajta, ha a törvény rossz, akkor is változtathatunk rajta, hiszen az egész falu várja a választ. Esetleg interpellálunk...

— Vannak még ilyen interpellációs ügyek?

— Vannak, bár nem mindegyik az... Megkérdezték például, hogy üdülhetnének-e a csoporttagok is. Hogyne! Összefognak a termelőszövetkezetek, befizetnek erre az alapra egy bizonyos összeget és már építkezhetnek is Harkányban vagy a Balaton partján. Ebben az esetben tehát nem kell interpellálnunk, legalábbis nem hinném...

Zsebrevágja szemüvegét.

— Hanem a búzaügyben, ott már lehet. Ez Zsiga elvtársnak, a mekényesi téesz-elnöknek és még sokaknak a kérése. Azt mondják, felesleges a búzavetésterületet előírni, úgyis a mázsa a lényeg. Igy nem éreznék bizalmatlanságnak a dolgot és nem lenne megkötve a kezük... Szóval, itt már interpellálhatunk...

— Sok interpellációs kérés lesz még?

— Van is és lesz is... Októberben tartjuk legközelebbi országgyűlésünket, addig még sok összegyűlhet, azt hiszem, megtelik a tarsoly...

De már tizenkét óra, a kormány tagjának ebédelnie kell, meg vidéken is várják... Igy hát a tintásüveg mellé állítja papírvágókését, zsebrevágja töltőtollát, ceruzáját, jegyzetfüzetét, öngyújtóját és cigarettáját, kezébe veszi a kulcsköteget. Az egész és a félbehagyott sóskifli ottmarad az asztalon.

MAGYAR LÁSZLÓ

Ébred a város...

Ó szintén szólva igen-igen nehéz megállapítani, hogy tulajdonképpen mikor fekszik és mikor ébred a város, Pécs lakossága. Nehéz megállapítani, mert éjfél után két órakor a Kossuth utcán meglehetősen nagy a forgalom. Néhány perccel előbb zárt a Pannonia-bár s most igyekeznek hazafelé az emberek.

Ezért folyik össze az éjszaka a hajnallal, a hajnal a reggellel. Amikor a későnjáró szórakozóhelyek közönsége hazafelé baktat, a vasutasok, villamoskalauzok, vezetők, takarítónők, portások munkahelyükre igyekeznek. Mindig forgalmasak az utcák.

De az éjszakai élet nemcsak a város terein, utcáin zajlik. Reggel, amikor szatyorral, tejesköcsöggel kezükben útnak indulnak a háziasszonyok, már nyitott boltok várják őket tömve áruval, s ezeknek az áruknak nagyrésze az éjjel készült, vagy az éjjel szállították ide.

●

A Deák utcai pékekhez vezet először utam. A műhely előtt vaskosarakban brikett parázslik. Körülötte forró és fullasztó a levegő. Bent a műhelyben pedig még nagyobb hőségben félmeztelen emberek dolgoznak.

Naumov Jenő telepvezetőt keresem meg. Könyékig tésztásan, lisztes arccal áll a dagasztógép mellett. Csodálkozik a késői, vagy inkább korai látogatás miatt, majd megmutatja a pékek birodalmát.

Három négy helyiségből áll a telep, s ilyenkor éjszaka heten dolgoznak bent.

Legnehezebb a vetők munkája. Állnak a kemence forró torka előtt, s verejtékben úszó testtel lapátolnak megállás nélkül, beidegzett gépies mozdulatokkal. Egy éjszaka Czéh Emil és Kiss János vető háromezerhatszázszor markolja meg a lapát nyelét. Nem összesen, külön-külön. 1800 darab két kilós kenyeret sütnek ki a két kemencében.

Megkértem a telepvezetőt, mondja el napi programját.

— Reggel nyolc-kilenc felé megyek haza. Megvárom az ebédet, aztán lefekszem. Alszom félötig. Akkor bejövök kovászolni, majd hazamegyek, s tízig-tizenegyig elvégzem az adminisztrációs munkát. Éjfélre pedig újra bejövök, s kezdem az éjszakai műszakot.

— Hány éve dolgozik itt?

— Pontosan hat esztendeje, s mindig éjjel.

— Moziban mikor volt utoljára?

— Két évvel ezelőtt...

— Színházban?

— Nem emlékszem már rá...

— Olvasni szokott?

— Néha... újságot.

Miért nem lehet ezen változtatni? Miért kell a pékeknek éjjel dolgozniok? Ha reggel hatkor állnának munkába, délutánra, amikor legnagyobb a forgalom, lenne friss kenyér. A vevők is jól járnának, a pékek is. Annyi év után ők is eljárhatnának színházba, moziba, hangversenyre, könyvet, újságot, folyóiratot vehetnének kezükbe. Hiszen joguk van a tanuláshoz, a művelődéshez. Joguk? Joguk van, csak lehetőségük nincs hozzá... Pedig csak szervezési kérdés az egész.

●

A sütőde után a Tejüzemet látogatom meg.

Peti Imre bácsi, az idős portás fogad.

Mindjárt el is újságolja, hogy a jövő héten üdülni megy. Nem is akárhová, hanem Gallyatetőre.

— Hány nap szabadságot kap Imre bácsi?

— Huszonkettőt...

Míg beszélgetünk, gépkocsi kanyarodik a kapu alá. Nézem a rendszámát: YM. 452-es. Ezzel a kocsival viszi Hámori József gépkocsivezető és Sasvári Ferenc kísérő a tejet Pécsbányatelepre. Ők mennek először. Azért állnak ide már két óra felé. A többiek, akik Szabolcsra, meg Rácvárosra viszik a reggelimekvalót, később jönnek egy kevéssel. Félóránkint állanak ide a teherautók. Később aztán, amikor világosodni kezd, jönnek a lovasfogatok is. Ezek a városi üzletekbe viszik az árut.

Hogy mennyi tejet is szállítanak így hajnalonkint, azt Halmos Lőrinc kiadó mondja el.

— Pénteki nap behoznak 27—28—30 ezer liter tejet is. Ez megy ki pasztőrözés után a boltokba. Ezenkívül így szombati napon szállítunk kétezer liter fölött csecsemőtejet, aztán vajat, sajtot.

— Mennyi tejszín jön be naponta?

— Másfélezer liter körül.

— S mennyi vaj készül ebből?

— 5—600 kiló körül.

Ki hinné, hogy ilyen sokat eszik ez a város? S ezenkívül mennyi hús, kenyér, sütemény, zöldség, s egyéb áru megy az üzletekbe. Hiába, százezer embernek sokra van szüksége. S most talán még százezernél is több a város lakossága. Erre legjobban a forgalomból lehet következtetni. Három négy évvel ezelőtt hajnalban sokkal kisebb volt a forgalom. Most pedig? Még szürke az ég alja, s a villamosok, autóbuszok tele vannak munkába igyekvő emberekkel. Rengeteg az építőipari munkás. A mohácsi út felé és a repülőtér irányába, Kővágószőllősről nem is beszélve, özönlik az ember. Mire felbukkan a pécsi házak fölé a nap, már forgalmasak, lármásak, zsúfoltak az utcák.

Reggel van. Felébredt a város.

TENKELY MIKLÓS

Az Országos Mezőgazdasági Kiállítás növény-, gyümölcs-, zöldség- és bortermesztési díjazásai

Az Országos Mezőgazdasági Kiállításon növénytermelési eredményeikkel résztvevő baranyai állami gazdaságok, termelőszövetkezetek és egyéni termelők közül a következők nyertek díjakat:

OSZIARPA TERMESZTÉSBEN ELSŐ DIJAT NYERT

a bólyi Kossuth Tsz 20 holdon 27,55 mázsás termése-redménnyel.

AZ ORSZÁGOS BORVERSENY EREDMÉNYEI:

Hegyvidéki borokkal: a Pécsi Szőlészeti Kutató Intézet, Horváth László, Darvas Tivadar (Pécs).

Hegyvidéki és alföldi vörösborokkal: Villányi Állami Gazdaság (két első díj), villánykövesdi Alkotmány Tsz.

TIZENÖTEZER KÖTET KÖNYV

A Megyei Könyvtárhoz tartozó könyvtárak az év elejétől ...ntegy 15 000 kötet könyvet kaptak. A Mohács városi és a Mohács járási könyvtárak könyvállománya az év elejétől 3 500 kötettel gyarapodott.

UJ KÖNYVTÁR LÉTESÜLT

A Süketnémák Intézetének Pécsi Szövetsége tagjainak eddig még nem volt könyvtáruk. A Megyei Könyvtár ötven kötetet ajándékozott a süketnémáknak. A könyvállományt a süketnémák Jókai Mór utcai klubszobájában helyezték el és szeptember elsején megkezdődött a kölcsönzés.

Hol van 1200 komlói vájáriskolás?

Ezer kétszáz komlói vájáriskolást keresek.

Talán eltűntek? Igen is, meg nem is! Komlón mindenesetre nem találom őket. De lássuk a történetet.

Komlón, a kökönyösi városrészben magasodik az 501-es MTH vájáriskola korszerű, hatalmas épülete. Homlokzatával a Kossuth-bányára néz, mellette a Béta-aknai kötélpályán szénnel teli csillék gördülnek. 1951-ben készült az iskola s feladata, hogy falai között a komlói szénmedence üzemei részére szakképzett, munkájukat szerető bányászok nevelődjenek. Kezdetben 1 évig, később kettő, majd a mostani tanévtől már három évig tanulnak itt a vájáriskolára jelentkezett fiatalok, sajátítják el a vájármunka csinját-binját. 1951. óta a vájáriskolából mintegy 1500 tanuló került ki az üzemekbe.

1500 szakképzett, fiatal vájár. Milyen hatalmas erőt képviselnének, mennyi szenet küldenének felszínre, ha dolgoznának! De nem dolgoznak, illetve nem a szénbányában, mert nincsenek Komlón. Azaz, hogy az 1500-ból mindössze 300-at ha találni. És a többi 1200? Hol vannak ezek a fiatalok, akiknek taníttatása egyenként 20 ezer forintba került államunknak?

— Elszéledtek az országban: sokan visszamentek szülőikhez a földre dolgozni...; mások szakmát változtattak...— így mondja Molnár Dezső elvtárs a vájáriskola igazgatója. Hasonló a véleménye Rácz elvtársnak is, a vájárotthon vezetőjének.

De miért? Miért hagyták el a bányát? Talán azért jöttek a vájáriskolába tanulni, hogy amikor befejezték tanulmányaikat, egyszerűen hátat fordítsanak a szénbányának s egy jó szakma birtokában más munkát válasszanak? Nem hiszem. Hát akkor hol vannak? Ha elmentek, miért mentek el? MIÉRT? Hiszen nem közömbös az, hogy amikor az üzemek várva-várják egy-egy tanév végén a fiatal vájárokat, mert nagy szükség van rájuk, jelentkeznek munkára, aztán lassan mind kevesebben lesznek. Leszámolnak, elmennek.

A munkaerővándoriás

sokszor már az iskolából megkezdődik. Íme egy példa. Nemrég történt, hogy az egyik tanulót meglátogatták szülei. Sírva léptek be az iskola kapuján s azonnal kérdezősködni kezdtek.

— Igaz, hogy 15 gyermek benntrekedt a bányában? Köztük van az én fiam is? Hiszen már egy hete, hogy nem írt.

Mert otthon a Kelebián ez a hír járta. Csak akkor nyugodtak meg, amikor fiuk már átölelte őket.

Ilyen és ehhez hasonló rémhírek nem egy szülőt indítottak arra, hogy fiukat elvigyék az iskolából, ne engedjék tovább tanulni.

Sok fiatal meggondolatlanul cselekszik. Amikor elvégezték a vájáriskolát s szabadságra szüleikhez, vagy rokonaikhoz mennek látogatóba nem egyszer azt tapasztalják, hogy hozzájuk hasonló korúak — úgy tűnik könnyebb munkával — pillanatnyilag többet keresnek. Alaposan megfontolt gondolkodás helyett aztán hirtelen döntenek: nem mennek vissza a bányába. Weisz Jenő esete példa erre. Még 1952-ben végzett, már csak a szakvizsgát kellett letennie. A szóbeli vizsgán meg is jelent, de amikor a gyakorlati vizsgára került a sor — már nem találták. Négy évig hírét sem hallották, csak a napokban jelentkezett újra. Most akarja gyakorlati vizsgáját folytatni a bányászéletet. Most jött rá milyen hirtelen cselekedett akkor, amikor fittyet hányva szakmájának, a pillanatnyi több keresetért más munkát választott.

Olyan eset is előfordult, hogy az iskola végeztével, a kötelező orvosi vizsgán derült ki, hogy nem alkalmazható bányamunkára, csak a külszínen dolgozhat. Nem csoda, hogy amikor valaki vájár akar lenni s máról holnapra közlik vele, hogy csak a külszínen dolgozhat, nem fogadja el a felkínált munkakört. Nem lehetne-e hamarabb orvosi vizsgálat alá vetni a fiatalokat, hogy ha valamelyikük betegség miatt nem alkalmas bányamunkára, erről korábban és ne akkor szerezzen tudomást, amikor már elvégezte az iskolát?

Ilyen és még számos más oka van annak, hogy az 1500 fiatalból már csak alig 300 dolgozik a komlói bányákban.

Mit mondanak a most végzett vájáriskolások? Júliusban 141 vájáriskolás hagyta el az intézetet, kezdte meg gyakorlóvájári munkáját. A végzett növendékek közül mintegy hetvenet a Dózsa György legényszálláson helyeztek el.

Tiszta, kívül frissen meszelt legényszállás. Előtte parkírozott rész, nemrég készült el. Arrébb egy röplabdapálya, most egyengetik, nemsokára lehet rajta játszani. Preisendorfer József elvtárssal, az otthon lakóinak nevelőjével járjuk a szobákat.

— Műszakon vannak a fiuk —mondja, de vannak itt néhányan a délutános harmadban dolgozók közül.

Bógdán Imrével beszélgetünk. Ő is júliusban végzett. Szereti a bányamunkát, mégis panaszkodik. A beosztásával nincs megelégedve. Vájár ő, de mióta kikerült az iskolából fejtőkalapácsot nem kapott a kezébe.

— Mindig csak mellékmunkára, csorgatisztításhoz, lapátoláshoz osztanak be. Pedig amikor vájáriskolás voltam, már fejtőkalapáccsal dolgoztam. Mondta is Vokó Géza bácsi az aknászom, hogy sok ilyen vájárra lenne szüksége. Most meg nem tudom miért, nem adnak vájármunkát — panaszkodik. Elmondja, hogy hárman végeztek falubeliek az iskolán, de két iskolatársa már azt hangoztatja, hogy leszámol ha továbbra is csak tedd-ide tedd-oda munkát bíznak rájuk.

Pedig érdemes a fiatalokkal foglalkozni, nevelni őket. Sokuk most végzett fiatal vájár jól megállja helyét. Döme János, Gungl Jakab augusztusban 121 százalékra teljesítette tervét s hozzájuk hasonlóan még számos most végzett vájár teljesíti túl normáját. Ha bizalmatlanok a fiatal vájárokkal, nem lehet csodálkozni, ha ők is bizalmatlanok lesznek, elkedvetlenednek és sokan leszámolnak.

— Vajon mennyi marad meg bányásznak a most végzett 141 fiatal vájárból?

— A 141-ből? — kérdezi Preisendorfer elvtárs. Azt nem tudom — folytatja, mert már csak százhúszan vannak.

Nem akarom elhinni. Egy hónap telt csak el s már huszonegy elment? Sajnos a tröszt munkaügyi osztályán is ezt a felvilágosítást adják.

Igaz, látják ezt a hibát a tröszt vezetői is. Látják, de ez nem elég. Cselekedni kell! Mégpedig sürgősen! Cselekedni, ha nem akarják, hogy továbbra is úgy járjanak: a vájáriskola kiképezi a vájárokat, egy másik „kapun“ pedig eltávozik a sok értékes szakmunkás. Vannak már olyan jelek, hogy többet törődnek a fiatal vájárok életével. Vizi László elvtárs a tröszt igazgatója most már sűrűbben jár a vájáriskolára, szemléltető anyag beszerzésében is több segítséget nyújt az iskolának. Az üzembe került fiatal vájárokat igyekeznek egy csoportba, egy brigádba osztani. De ez még nem elég! Saját magán segít az az üzemvezető, aki sorkétű munkája mellett többet foglalkozik a fiatal vájárokkal.

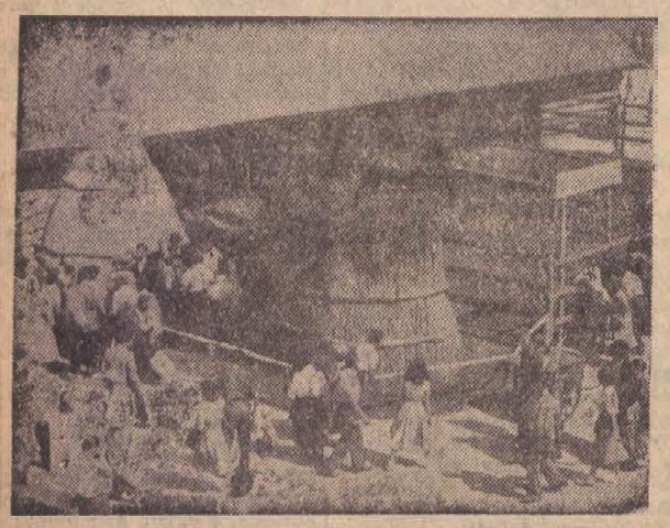
Csak szív, megértés s a holnap szakembereivel való több törődés kell ehhez elvtársak.

GARAY FERENC

A mai NAPLÓ

Képek a mezőgazdasági kiállításról

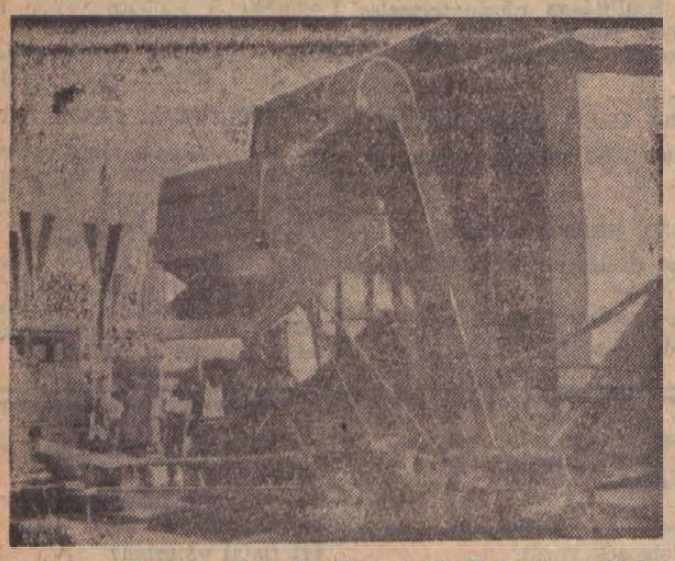
Ha egy hónapig tartanák nyitva az Országos Mezőgazdasági Kiállítás kapuit, akkor is akadna minden napra valami új, valami érdekes, amit eddig még nem vett észre az ember. Itt egy újfajta gépet csodál meg érdeklődve, ott egy feltűnően szép állat vonja magára a figyelmet. A fotóriporter is naponta lel új témákra s gyakran kattan a gépe, hogy megörökítsen egy-egy pillanatot a kiállításról.

Mintha a Hortobágyi puszta kicsinyített mása elevenedne meg a Mezőgazdasági Kiállítás egyik sarkában. Nádból készült cserény-szállás mellett szép tartásu, szép idomu szilaj csikókban gyönyörködnek a látogatók.

Már a felirata is elárulja, mi lakozik benne. Hurka, kolbász, sülve, főve, — ki hogyan szereti. S a lacikonyha tetején — bár a képen nem látszik — televiziós antenna, oldalán pedig vevőkészülék. Közvetítés is van, de azt nem érdemes lefényképezni, — azt nézni kell.

Hát ez a robosztus gép mi célt szolgál? Kukoricaszedő kombájn. DT—413-as lánctalpas traktor vontatja a hatalmas alkotmányt. Máris sokan érdeklődnek iránta, mert nagy a haszna, sok ember helyett végzi el a munkát.

1956. szeptember 11.

Névnap: Teodóra.

Ügyeletes gyógyszertárak: 1. sz. gyógyszertár: Széchenyi tér 2. Tel: 17-85. — 8. sz. gyógyszertár, Kossuth Lajos u. 81. Tel: 23-94. — 12. sz. gyógyszertár, Doktor Sándor utca 47. sz. Telefon: 13-53.

Időjárásjelentés. Európa nagy részén csendes, száraz az idő, csupán az Alpok nyugati lejtőjénél vannak záporok, zivatarok és a Szovjetunió európai részének középső vidékén csendes esők. Dél-Európában még tart a nyári meleg. Várható időjárás kedden estig: változó felhőzet, több helyen kisebb eső, esetleg zivatar. Mérsékelt, majd élénkebb déli, délnyugati, később a Dunántúlon nyugati-északnyugati szél. A nappali felmelegedés nyugaton gyengül, keleten alig változik. Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: 12—15, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden: nyugaton 23-26, keleten 26—29, helyenként 29 fok felett.

Tóth Lajos

(1925—1956)

A pécsi járási pártbizottság, a pécsi járási tanács és az ócsárdi gépállomás pártszervezete mély fájdalommal jelenti, hogy Tóth Lajos elvtárs, a járási pártbizottság, és a járási tanács tagja, az ócsárdi gépállomás pártszervezetének titkára, szeptember 7-én közlekedési baleset következtében váratlanul elhunyt.

Tóth Lajos elvtárs 1945 óta vesz részt a munkásmozgalomban. A villányi gépállomás megalakulásának idején, mint traktoros dolgozott, később a gépállomás párttitkára lett. Onnan került Ócsárdra 1950-ben, ahol kezdetben mint politikai helyettes, később pedig mint párttitkár dolgozott haláláig. Munkatársai nagyon szerették, mert áldozatkész ember volt és nagyon sokat fáradozott a dolgozók ügyeinek elintézése érdekében.

Tóth Lajos elvtársat szeptember 12-én délután fél négykor temetik a pécsi temetőben.

ELŐADÁS

A Pécsi Csillagászati Hét keretében ma este 8 órakor a Leőwey Klára Leánygimnázium épületében „A Hold, földünk kísérője" címmel dr. Tóth László előadást tart. Minden érdeklődőt szeretettel vár a TTIT csillagászati-matematikai szakosztálya.

Atlétika

Baranya; Somogy, Tolna megyék közötti Béke-Kupa atlétikai viadal volt vasárnap Szekszárdon. Igen gyengén előkészített pályán, vontatott rendezésben folyt le a verseny. Megyénk atlétái a várakozásnak megfelelően szerepeltek, biztosan győztek. Az eredményeket a rossz pálya döntően befolyásolta. Lippay, a Törekvés válogatott versenyzője így is több számban jó eredményt ért el. A baranyai versenyzők jobb eredményei: férfiak: 100 m 1. Varga 11.5, 2. Fogarasi 11.6, 400 m: 1. Lippay 51, 2. Fogarasi 54.5, 1500 m: 1. Kolozs 4:11, 3. Somorjai 4:12, 110 gát: 1. Lippay 15.5, 2. Wagner 16.7. Távolugrás: 3. Varga 569, 4. Kalamény 586. Rúdugrás: 3. Szörényi 300. Súlylökés: 1. Kiss 12.59. 3. Farkas 11.86. Kalapácsvetés: 1. Szende 45.80, 2. Reisz 43.20. 4x100 m váltó: 1. Baranya 46.4. Nők: 200 m: 1. Varga 29.1, 3. Gajda 30.1, 80 m gát: 1. Varga 15.2, 5. Nászai 17.3. Magasugrás: 2. Gelencsér 135, 3. Nászai 135.

SPORT

Dorogi Bányász—Pécsi Dózsa 1:1 (0:0)

Törekvés pálya, 14.000 néző, vezette Sipos

Dorogi Bányász: Ilku I, — Buzánszky, Dacsev, Bakonyi — Kinczel, Prohászka — Galina, Varga, Ilku II, Monostori, Pozsonyi.

Pécsi Dózsa: Danka — Szőcs, Hegyi, Kamondi — Fazekas, Schvara — Csupák, Lehel, Kocsis, Brada, Opova.

A mérkőzés előtt a szurkolók arról beszéltek a lelátón, vajon a Dózsa kilábol-e a hullámvölgyből, de az összeállításról is sok szó esett. A mérkőzésen aztán kiderült, hogy a pécsi csapat játéka még mindig nem változott meg jelentősen. Ezúttal sem volt összhang a csapat játékában és az összeállítás sem vált be. Tetézte a bajt, hogy mikor nem ment a csapatnak a játék, szinte percenként változott a Dózsa összeállítása. Feltűnt Opova és Lehel erőtlen, gyenge játéka. A vendégek sem mutattak sokat. A jó formában lévő Dózsa ezt a Dorogot biztosan verte volna. Most lényegében örülhetünk a döntetlennek.

A dorogiak kezdtek. Az első percek tapogatózó játéka után a vendégek kapuja előtt alakult ki az első nagy helyzet. Brada beadása azonban az üres kapu előtt suhant el, mert egy pécsi csatár sem volt a közelben. A dorogiak nyugodtabban játszottak. A pécsiek sokszor kapkodtak és igen sok hibát követtek el. A 16. percben Monostori vezette fel a labdát. 25 méterről váratlanul kapura lőtt, Danka azonban szép védéssel szögletre mentett. A beívelés után Ilku II. fejese vágódott a kapufára. A dorogiak támadtak, de a Dózsa védelme tartani tudta a bányász csatársort. Később a pécsi csapat vette át a játék irányítását. A 37. percben Fazekas nagy lövését Ilku I. csak nagy üggyel-bajjal tudta szögletre tolni. A túlsó oldalon Pozsonyi veszélyes sarokba tartó lövését Danka szögletre mentette.

Szünet után megváltozott a pécsi csapat összeállítása. A balhátvéd Kocsis lett, a csatársor pedig Kamondi, Csupák, Opova, Brada, Lehel összeállításban játszott. — Ez sem sokat segített. A vezetést a dorogiak szerezték meg. Az 5. percben Lehel rossz leadását Kinczel szerezte meg a félvonal táján, Ilku II.-höz játszott, aki Galinához továbbította a labdát, a szélsőt Hegyi nem tudta megakadályozni és beadását Varga élesen kapura lőtte. A labda a vetődő Dankáról a kapufára vágódott, onnan pedig a mezőnybe pattant vissza.

Varga másodszor már nem hibázott és közvetlen közelről a kapuba küldte a labdát,

1:0 a dorogiak javára. Továbbra is a vendégcsapat támadott. Közben Szőcs húzódása kiújult és Kamondival helyet cserélt. A szórványos pécsi támadásokat a dorogi védelem Dacsevvel az élén biztosan verte vissza. A Dózsa összeállítása újból megváltozott. Kocsis ment előre a csatársorba, Schwara hátvédet, Csupák pedig fedezetet játszott. A 25. percben a pécsi csapatnak sikerült kiegyenlítenie. Opova szöktette

Bradát, a csatár kitört és a kifutó Ilku mellett a hálóba gurított, 1:1.

A gól után izgalmasabb lett a játék. Az iram is nagyobb lett. A 28. percben meleg helyzet adódott a pécsi kapu előtt, Danka kijött kapujából, Pozsonyi lövése azonban Ilku II-ön akadt meg. Két eredménytelen pécsi szöglet után ismét a dorogiak veszélyeztettek: Monostori nagy lövését Danka védte. Közben Kamondi megsérült és néhány percre kiállt, majd a csatársorba ment előre és ismét Szőcs lett a jobbhátvéd. A 37. percben Brada veszélyes lövése alig kerülte el a dorogiak kapuját. 3 perc mulva Hegyi harminc méteres szabadrúgása a sorfalról Lehel elé pattant, ő azonban csunyán kapu fölé lőtt. Pécsi támadásokkal ért véget a mérkőzés.

A dorogi csapatból Ilku II, Dacsev, Buzánszky, Monostori, Varga, és Ilku I. játéka emelkedett ki. A Dózsa kapujában Danka jó formában védett, a lapos és a magas labdákat egyaránt biztosan hárította. A hátvédhármasból amíg meg nem sérült, Szőcs mutatott legjobb játékot. Hegyi a szokottnál halványabb teljesítményt nyújtott, többször átjátszották és emellett ismételten könnyelműskődött. Kamondi mint balhátvéd, Schwara pedig mint fedezet volt jobb. Fazekas fáradhatatlanul küzdött. Kár, hogy leadásai nem mindig sikerültek. A csatársorból Brada volt legtöbbet játékban, igen sokat mozgott, régen mutatott ilyen jó formát. Rajta kívül még Csupák játékát lehet kiemelni. Kocsis nem találta fel magát a csatársorban, körülményesen és nehézkesen mozgott. Lehel és Opova formán kívül van.

Az NB I. további eredményei: Bp. Vörös Lobogó—Szegedi Haladás 6:0, Bp. Kinizsi—Bp. Vasas 2:1, Tatabányai Bányász—Salgótarjáni Bányász 1:1, Bp. Honvéd—Bp. Dózsa 1:0.

A labdarúgó NB I állása

1.	Bp. Honvéd	19	12	2	5	48:26 26
2.	Bp. VL	16	10	4	2	38:19 24
3.	Bp. Dózsa	20	10	4	6	26:22 24
4.	Salgótarján	19	9	5	5	29:23 23
5.	Bp. Kinizsi	20	8	6	6	36:27 22
6.	Csepel	20	6	8	6	25:25 20
7.	Tatabánya	20	5	8	7	21:26 18
8.	Bp. Vasas	15	5	6	4	26:22 16
9.	Dorog	19	4	5	10	21:33 13
10.	Szombathely	19	5	3	11	19:32 13
11.	Pécs	19	5	3	11	18:33 13
12.	Szeged	18	4	4	10	20:39 12

A legközelebbi forduló szeptember 30-án kerül sorra.

NB II. állása

1.	Komló	18	11	5	2	36:15 27
2.	Sztálinváros	18	12	3	3	40:17 27
3.	Győr	18	10	3	5	35:18 23
4.	Vác	18	7	6	5	27:26 20
5.	Budafok	18	7	6	5	24:25 20
6.	Pénzügyőrök	18	9	1	8	29:21 19
7.	Nagykanizsa	18	5	9	4	21:18 19
8.	Izzó	18	7	4	7	26:17 18
9.	Zalaegerszeg	18	7	4	7	26:25 18
10.	Bp. Szikra	18	5	8	5	21:25 18
11.	Pécs	18	7	3	8	23:31 17
12.	Dinamó	18	5	6	7	19:21 16
13.	Kaposvár	18	7	1	10	32:43 15
14.	Szállítók	18	4	5	9	18:35 13
15.	Sopron	18	3	5	10	16:31 11
16.	Gázművek	18	3	1	14	21:46 7

Hírek, eredmények

A Budapesten megtartott 10 nemzet birkózó versenyén a magyar birkózók mind a kötöttfogásban, mind a szabadfogásban jól szerepeltek és egész sereg súlycsoportban győztek. A magyar birkózókon kívül a törökök tűntek ki.

Pécsi Törekvés—Szegedi Törekvés 126:79 (57:38). OB férfi kosárlabda mérkőzés. Törekvés tornacsarnok. Vezette: Lehoczki és Kacskovics. A pécsi csapat az első félidő közepén tekintélyes előnyre tett szert és ezt szünet után jobb erőnlétével még növelni tudta. Legjobb dobók: Mórócz 41, Frank 19, Banna 19, illetve Beke 21, Szamosi 19, Székely 17.

A TOTO 12 találatos szelvénye: 2, 2, x; 2, x, x, 1; x, 1; 2, x, x.

A Komlói Bányász az NB II. élén

Az NB II. vasárnapi fordulójában a Komlói Bányász Kaposvárról is hazahozta mind a két pontot, a Sztálinvárosi Vasas ezzel szemben pontot adott le és így a Komlói Bányász került a bajnokság élére. A Pécsi Törekvés Budapesten mérkőzött a Pénzügyőrökkel és súlyos vereséget szenvedett. A forduló eredményei: Törekvés Szállítók—Sztálinvárosi Vasas 2:2, Nagykanizsai Bányász—Soproni Törekvés 2:0, Győri Vasas—Vasas Dinamó 1:1, Bp. Szikra—Zalaegerszegi Dózsa 1:1, Váci Bástya—Szikra Gázművek 5:2, Budafoki Építők—Vasas Izzó 1:1.

Komlói Bányász—Kaposvári Kinizsi 2:1 (0:0). Kaposvár, 4000 néző, vezette Gurszky. **Komló:** Magyar — Kanizsai, Csárdás, Kripl — Kohlmann, Polgár — Grózdics, Molnár, Udvaros, Szám, Gerencsér. — **Kaposvár:** Molnár II — Bódis, Molnár I, Pálfalvai — Mózsi, Gergely — Horváth, Vígh, Subosics, Dérfalvi, Stadler. Izgalmas, változatos és érdekes volt a mérkőzés. A kaposváriak nagy lelkesedéssel játszottak, de a komlóiak is jól küzdöttek. A bányászcsapat az utolsó öt percben nyerte meg a mérkőzést, a kaposváriak addig 1:0-ra vezettek. Molnárt (Kaposvár) a játékvezető az utolsó percben utánrúgásért kiállította. Góllövők: Grózdics, Molnár, illetve Subosics. Jó: Csárdás, Kohlmann, Udvaros, illetve Bódis és Mózsi.

Pénzügyőrök—Pécsi Törekvés 4:0 (3:0). Pasaréti út, 1200 néző, vezette: Emsberger. **Pénzügyőrök:** Szabadkai — Kassai, Takács, Végh — Babits, Jónás — Gyenes, Murár, Molnár, Sinka, Mészáros. — **Pécs:** Hámori I — Lendvai, Göttlinger, Szegedi — Freppán, Hernádi — Csete, Kakuszi, Hámori II, Tura, Károlyi. A pécsi csapat csatársora erőtlenül játszott. Emellett a vasutas csapat védelme is könnyen zavarba jött. Góllövők: Sinka 2, Mészáros, Gyenes. Jó: Takács, Végh, Babits, Mészáros, illetve Szegedi és Hámori II.

A megyebajnokság eredményei

Pécsbányatelepi Bányász—Hidasi Bányász 2:0 (1:0). Hidas. A pécsbányatelepiek nagyobb felkészültségét a hazai csapat kemény játékával próbálta egyensúlyozni. Végeredményben azonban a pécsbányatelepiek biztosan győztek. Góllövő: Pintér, Keszler.

Szigetvári Vörös Lobogó—Pécsi Kinizsi 4:1 (2:1). Sörgyár pálya. Az első félidőben kiegyensúlyozott volt a játék, szünet után a Kinizsi támadott többet. A mérkőzés sorsát a két kapus közötti különbség döntötte el.

Pécsi Haladás—Pécsi Építők 3:1 (2:0). Sörgyár pálya. A Haladás még nagyobb arányban is győzhetett volna. Góllövő: Kasza 2, Zsemberi, illetve Tolnai.

Pécsi Postás—Pécsi Vasas 1:0 (0:0). Postás pálya. Lanyha iramu mérkőzés. A lelkesebben játszó Postás győzött. Góllövő: Varjas.

Pécsi Dózsa III—Véménd 1:0 (0:0). Mohács. Az utolsó percben lőtt góllal szerezte meg a két pontot a pécsi csapat. A véméndiek nem érdemelték meg a vereséget. — Góllövő: Lapis.

Pécsi Vörös Lobogó—Pécsújhegyi Bányász 1:1 (1:1). Bőrgyár pálya. Változatos iramu mérkőzés, egyenlő ellenfelek. Góllövő: Katics, illetve Hertelendi.

Mohácsi Bástya—Pécsszabolcsi Bányász 4:2 (1:2). Mohács. A második félidőben mutatott jó játékával vívta ki meglepő győzelmét a mohácsi csapat. Góllövő: Horváth 2, Mrenka, Kispál illetve Mazil.

A Pécsi Traktor—Szászvári Bányász mérkőzés elmaradt, mivel a szászváriak a kitűzött idő után érkeztek meg a mérkőzés színhelyére.

Céllövészet

A pécsi vadásztársaság tehetségkutató koronglövő versenyt rendezett. Eredmény: 25 korongos versenyben: 1. Rajkovics, (Pécsvárad) 22. 2. Schmidt (Dózsa) 21, 3. Kinczes (Véménd) 18 korong. A kisállomás melletti lőtéren a MOHOSZ-megyei alapszervi döntőjét tartották. Jó látási viszonyok mellett, közepes eredmények születtek. Kár, hogy Szigetvár, Mohács, Sásd és Sellye csapata nem jelent meg. Csapatversenyben: 1. Pécs (Szénbányászati Tröszt) 430, 2. Pécsi járás (Keszü) 389, 3. Pécsváradi járás (Hosszúhetény) 309 kör. Egyénileg 1: Ginál (Szénbányászati Tröszt) 89, 2. Solymósiné (Szénbányászati Tröszt) 88, 3. Nher (Szénbányászati Tröszt) 87 kör.

Hol művelődjünk, hol szórakozzunk?

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA

18.00: Hírek, — közlemények.
18.03: Riportműsor: — A legújabb minisztertanácsi határozat után. — Noviszádi vendégek Pécsett. — Három hét Lengyelországban. — Az értelmiségi határozatról beszél Lissák Kálmán egyetemi dékán. — Néhány szó a balesetbiztosításról. — Legfrissebb fullánkunk. — Megindult az élet az egyetemi könyvtárban. — Kis képek a nagy kiállításról. — Zenés napló.
Közben kb:
18.15: Mai postánkból.
18.30: Délszlávnyelvű műsor.

SZÍNHÁZ

Nyári szünet.

MOZI

Kossuth: Kati és a vadmacska — (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: Traviata (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Park: Traviata (5, 7 és 9 órakor)
Józsercsét (Pécsszabolcs): Ali Baba (6 és 8 órakor) Csak 16 éven felülieknek!
Kossuth (Mohács): Özönvíz előtt (fél 7 és fél 9 órakor) Csak 16 éven felülieknek!
Zrínyi (Szigetvár): Veszélyes ösvényen (fél 8 órakor)
Május 1. (Komló): Zavarosan folynak a vizek (fél 7 és 9 órakor) Csak 16 éven felülieknek!
Szabadság (Komló): Rákóczi hadnagya (6 és 8 órakor)
Építők (Pécs): Luxustutajon (5 és 7 órakor)

TÁNCISKOLA

A Doktor Sándor Művelődési Házban ma este 7 órakor tánciskola kezdődik. Beiratkozás a helyszínen. Vezeti: Sztipics József tánctanár.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

a Magyar Dolgozók Pártja Baranya Megyei Bizottságának és a megyei tanács lapja

Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: FARKAS LÁSZLÓ
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjeszti: a Megyei Postahivatal
Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés: postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj: 11.— Ft.

Pécsi Szikra Nyomda
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz. Telefon: 20-27
Nyomdáért felel: Melles Rezső

— HALÁLOZÁS. Dr. Várnagy Elemér váratlanul elhúnyt, temetése 12-én, szerdán délután fél 5 órakor.

— Farkas Katalin folyó hó 7-én elhunyt. Temetése 11-én, délután fél 3 órakor lesz a központi temetőben.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Köszönetet mondunk a dalárdának, Faipari Szakcsoportnak és mindazoknak, akik Windheim Antal temetésén megjelentek, virágok és koszorúk küldésével fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.

Gyászoló özv. Windheimné és rokonai

A p r ó h i r d e t é s e k

A VÁROS lakosságának tudomására hozzuk, hogy megnyílt a Pécsi Fodrászipari Vállalat tanműhelye, Kossuth Lajos u. 38. sz. alatt. 50 százalékos kiszolgálási árakkal, szakképzett vezetőkkel állunk a dolgozók rendelkezésére. Hétfőn szünnap. 123

KÉTSZEMELYES, modern bordó rekamié eladó, Orsolya utca 10. 259

JÓ állapotban lévő Pannonia eladó. Decsi, Mágocs. Telefon: 33. 212

KISMÉRETŰ használt cserép eladó. Rácváros 50. 243

HARISNYA szemfelszedés 48 órán belül. Szalayné, Ujmeszes. Szeptember 6. tér 14/4., emelet. 234

ELCSERÉLNÉM, Anna utca 25. szám, főbérleti utcai, nagyméretű lakásomat (egyszoba, előszoba, konyha, éléskamra, mosdófülkéből) kettőszobás komfortosra, magasabb értékkülönbözetet térítek meg. 227

VILLANYHEGESZTŐ trafó, 200 amperórás, 1 garnitúra hegesztőpisztoly, vascsigalépcső, nagy ponyva, 2 gumikerekes kézikocsi eladó. Rácváros 2. Horváth. 237

HÁROMEZER forintot keresek fedezetre haszonrészesedésre, 11 órától, Torda utca 44. 246

HÁZINYULBÖRT ne dobja el, megveszi Hábilcsek, Ipar utca 3. 239

NAGYÁRPÁDI legeltetési bizottság sertéspásztort keres október 1-re. Fizetés legeltetési bizottság elnökénél megtudható. Nagyárpád. 247

FODRÁSZNŐT keres sürgősen a Pécsi Nemzeti Színház.

CSALÁDIHÁZ belvárosban modern 4 szobás, beköltözhetőséggel eladó. Mecsek utca 15. 252

MÁRIA nap 12-én van, vágott szekfű, rózsa, kárdvirág kapható olcsó áron. Volt Rózsa virágüzlet, Rákóczi út (Villamos kitérőnél) 253

ELCSERÉLNÉM 4 szobás összkomfortos kertes, egyedülálló villalakásomat hasonló budapestiért. Telefon: 34-17.

CSERKÚT és Szőlőhöz közel, az országút mentén fekvő 1700 négyszögöl föld eladó, Kovács, Attila utca 11/1. sz. 257

KÉTSZEMELYES modern bordó rekamié eladó, Alsómalom utca 2. 258

ATTILA utca 11/1. számú ház utcai része beköltözhetőséggel eladó. Kovács. 256

ÉVES süldők eladók. Ady Endre utca 36. 260

BEJÁRÓNŐT keresek délelőtti munkára október 1-től. Csekey, Káptalan utca 4, délután öttől. 261

SÜRGŐSEN eladó 1 hold szőlő és gyümölcsös, modern, új lakható épülettel. Érdeklődni Rókusalja utca 9. 263

ELADÓ ház lakáscserével, vagy kisebbért elcserélhető. Xavér u. 11 251

FELSTABIL gőzgépkezelőket, fűtőket, gépkezelőket, rakodómunkásokat alkalmazunk, Pécsi Növényolajipari Vállalat, Batthyány u. 2.

VIZSGÁZOTT kazánfűtőket alkalmazunk pécsújhegyi építkezésünkön, október 1-i belépéssel. Ajánlatok eddigi működés és lakcím megadása mellett: Erőmű Beruházási Vállalat Pécs, postafiók 17. küldendők.

AZ Ormánysági Állami Gazdaság üzemi konyhájára főszakácsnőt keres. Fizetés kollektív szerint, illetményföld, természetbeni juttatás. Jelentkezés — részletes önéletrajzzal, — személyesen vagy írásban a gazdaság igazgatójánál, Kislippó-Károlymajor, u. p. Magyarbóly.

KERESÜNK azonnali belépéssel kőművest, pécsi telepünkre. Jelentkezés: Pécs, Majláth u. 4. sz. Szekér és Kordélyfuvarozó V. Vll. Kirendeltség.

A PÉCSI Sütőipari Vállalat értesíti a lakosságot, hogy szeptember 10. napjával a Szondy György u. 2. sz. alatt a terménydarálást megindítja.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A BARANYA MEGYEI PÁRTBIZOTTSÁG ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIII. ÉVFOLYAM, 215. SZÁM ÁRA 50 FILLÉR SZERDA, 1956 SZEPTEMBER 12

Építőmunkásokat kér Mohács-sziget

Még nyárias erővel tűz a nap, de ereje egyre lanyhul és minden nap rövidebb egy kakaslépéssel. Szeptember közepén járunk s ez arra figyelmeztet bennünket, hogy mind nehezebb lesz az ideiglenes fedél alatt lakó szigetiek helyzete, sürgős, halaszthatatlan feladat az árvíz által tönkretett mohácssziget települések újjáépítése. Mindeddig az újjáépítendő házaknak mintegy fele készült el, ha beleszámítjuk a tető alá nem került, de épülő házakat is. Két hónap van már csak az építkezés befejezéséhez: november 7-re állnia kell valamennyi szigeti árvízkárosult lakóházának, hogy a hideg tél már biztos fedél alatt találja a családokat.

Mi az oka annak, hogy az újjáépítés nem halad a várt és tervezett ütemben? Könnyű lenne azzal elintézni a kérdést, hogy a nyár folyamán, közvetlenül az árvízveszély megszünte után egyik szerv ezzel, a másik azzal mulasztott vagy hibázott. Azok azonban, akik hibáztak, vagy késedelmeskedtek, frissiben megkapták érte a bírálatot, s ma már azt kell mondanunk, hogy ki-ki megtette a magáét. Megtette a magáét a DISZ azzal, hogy fiatalok ezreit mozgósította az építkezés színhelyére és az ifjúsági munkacsapatok építőanyagot gyártottak, szállítottak, követ termeltek és homokot bányásztak, dicséretreméltóan megállták a helyüket. A minisztériumok és vállalatok is elhárították már a legtöbb nehézséget és az építőanyag — a szigeti raktárakban fekvő és könnyen helyszínreszállítható harmincezer tonnányi építőanyag kivételével — szinte teljes egészében ott van kéznél, a beépítendő telkeken. Már csak az kell, hogy hozzáértő és szorgalmas kezek falakká, lakóházakká rendezzék a tégla, habarcs és betontömeget. Ma már csak azt mondhatjuk, hogy egyedül itt a hiba. Kevés a hozzáértő kéz, kevés a szakmunkás. A most ott dolgozók éjt nappallá téve is aligha fejezik be munkájukat határidő előtt, bár ezt nem csupán képletesen értjük, mert remény van arra, hogy hamarosan lesz villanyvilágítás a négy fontosabb, épülő településen és valóban lehet éjszaka is dolgozni. Több építő szakmunkás kell, számszerint legalább még háromszáz.

A sziget ma már nem áldozatokat kér. Dolgozó népünk az önként adott anyagi támogatással, ifjúságunk az önként és lelkesen végzett társadalmi munkával már sokat tett az árvízkárosultakért. Most már csak az kell, hogy a ma ott dolgozókon kívül még háromszáz építőmunkás jelentkezzék és 9, 12 forintos — igen jó keresetet jelentő — norma órabér ellenében résztvegyen a szigeti házak felépítésében. Van megfelelő szállás és kedvezményesen elegendő élelem, sőt a Helyreállítási Bizottság még arról is gondoskodik, hogy a távolabbi munkahelyekre autóbusz vagy személygépkocsi szállítsa ki a dolgozókat. Sürgős a szigeti lakosok mielőbbi fedél alá juttatása és aki ebben segíteni akar, a jó kereseten kívül más kedvezményeket is élvezhet.

Ilyen feltételek mellett háromszáz építőmunkás toborzása nem is lenne különösen nagy feladat. Megyénkben azonban — és másutt is, országszerte — más nagy és fontos építkezések is folynak, s ezek hosszabb ideig tartó biztos munkát nyújtanak építőmunkásainknak. Ezért azokhoz szólunk, akik a következő két hónapra akadály nélkül eljuthatnak a szigetre. Építő kisiparosok és tanoncaik, akiknek jelenleg nincs egész erejüket igénybevevő munkájuk, álljanak be erre a két hónapra a mohácssziget építők sorába. Az üzemek, állami gazdaságok karbantartó kőművesei, akiknek nincs halaszthatatlanul sürgős feladatuk, töltsék fizetett vagy fizetés nélküli szabadságukat a szigeten, hogy fedél alá segítsék az árvízkárosultakat, egyúttal a több keresettel segítsék saját családjukat. A vállalatok vezetői tegyék ezt lehetővé számukra. Pillanatnyilag munka nélkül várakozó, munkát kereső építő szakmunkások is azonnal munkaalkalomhoz juthatnak a szigeten. A leendő „Ifjúság falva", a lerombolt Homorud község várja a hozzáértő szakmunkásokat. A sziget újjáépítésére jelentkezett fiatalok és helybeli lakosok azonnal és készségesen sietnek a szakmunkások segítségére, hogy minél gyorsabban haladjon az építkezés.

Reméljük, hogy a sürgető szóra mihamar sok építőmunkás jelentkezik Mohácson, a Széchenyi tér 12. szám alatt, de addig sem várunk tétlenül. A honvédelmi miniszter 28 szakképzett katonát küld, az építésügyi miniszter egy-egy hetes gyakorlati munkára küldi az építőipari technikum hallgatóit, számítunk az MTH tanulóinak segítségére is. Minden lehetőséget meg kell ragadnunk arra, hogy az árvízsújtotta szigeti lakosok november 7-ig átvehessék új vagy helyreállított lakóházaikat, majd gazdasági épületeik is határidőre elkészüljenek. A legfontosabb azonban: sürgősen minél több építő szakmunkást a szigetre!

Korszerű üzemi étkezdét kaptak a pécsi postások

A pécsi postás dolgozók üzemi étkezdéje eddig két kis teremben működött, ahol mind össze negyvenketten fértek el, illetve szorongtak. Most 240 000 forintos költséggel, korszerű, új üzemi konyhát és 140 személyes étkezdét létesítettek, ahol naponta 400 postás kultúrált környezetben, hófehér terítővel borított, őszi rózsákkal díszített asztaloknál étkezhet. Az új üzemi étkezdét ünnepélyes keretek között hétfőn délben adták át rendeltetésének. A volt üzemi étkezde helyiségéből 50 személyes tantermet létesítenek, amit postás oktatási célokra használnak majd.

A bányavidéki húsboltokat is ellátják sertés- és marha belső részekkel

Pécs város első kerületi tanácsának végrehajtó bizottsága kedden délelőtt ülést tartott. Az ülésen a pécsi szénmedence bányászainak azzal a kérésével foglalkoztak, hogy ne csak a belvárost, hanem a bányavidéket is lássák el sertés és marha belsőrészekkel: eleget tesz a bányászok kérésének és kijelölte azokat az üzleteket, ahol a fenti árukat forgalomba hozzák. Eszerint szeptember 13-ától, csütörtöktől kezdve Ujmeszesen a 26-os, Fehérhegynél a 66-os, a Hősök terén a 17-es, Pécsbányatelepen pedig a 16-os számú húsboltban árusítanak majd sertés- és marha belsőrészeket.

Géptársulási szakcsoportot szerveznek Babarcon

Babarcon két héten belül géptársulási szakcsoportot szervez a földművesszövetkezet. A szakcsoportot egyénileg dolgozó parasztokból alakítják meg, akik a többtermelés érdekében gazdasági gépeket szereznek be és ezek kel művelik meg saját földjeiket.

Baranyai tsz-tagok külföldi tapasztalatcseréje

A nagyhajmási December 21 Termelőszövetkezet huszonegy tagja kedden érkezett vissza Csehszlovákiából. A tsz tagjai két hetet töltöttek az Érsekújvár közelében lévő Negyed község termelőszövetkezetében. Rövidesen a kaposszekcsői Táncsics Termelőszövetkezet több tagja is Csehszlovákiába utazik tapasztalatcserére.

Halló, itt a Mars!

Hej de mérgelődhetnek most a csillagászfeleségek! Amint elképzelem, férjük a távcső mellett reggelizik, ebédel, vacsorázik és éjszakázik, nappal pedig a fényképészeti laboratóriumok sötétjében tanyázik.

De ugyan, ki lehet az a lény, akit még a jó feleségnél is jobban szeretnek? A Mars! A római hadisten csillaga, Verne Gyula, Alexej Tolsztoj és még egy sereg álmodozó ihletője — Mars, a lámpásként ragyogó vörös bolygó.

Ime, vége lett már a Leőwey gimnáziumban tartott csillagászati előadásnak (ami nagyon színvonalas volt, egy hibával: hosszan beszélt a Földről, semmit se a Marsról) és vagy nyolcvanadmagammal felfelé ballagok a végetnemérő lépcsőtengeren. Már a tetőteraszon vagyunk, kitágul a láthatár, nyugaton felragyog a zöldesen villódzó Petőfi-mozi fénye, meglátjuk a felhők között bujócskázó holdat, fejünk felett pedig, ahol tiszta az ég, feltűnik a csillagok milliárdjaival teleszórt égboltozat. Ám minket csak a Mars érdekel, amely egész közelinek látszik, szinte itt van előttünk. Igaz, mi is az az 56—57 millió kilométeres távolság, amikor olykor-máskor többszáz millió kilométerre van tőlünk, és még az se sok, ha elgondoljuk, hogy számtalan égitest olyan messze esik tőlünk, hogy évek alatt ér hozzánk a másodpercenként 300 000 kilométeres sebességgel száguldó fénye? Csillagászati méretekben számolva: nem sok.

Végre, Tóth László, a TTIT csillagásza megcélozza bolygónkat ágyúhoz hasonló távcsövével és belepillanthatok. Mint a laikus általában, arra számítottam, hogy talán még azokból a titokzatos csatornákból is meglátok valamit. A szerkesztőségbe érkező táviratok hízlalták ilyen vérmesre a reményeimet. Azt írják, hogy a kazah és harkovi csillagászok hósapkát, száguldozó porfelhőt és növényzetre valló színeződéseket észleltek, hogy a cataniai obszervatórium óriási és egyre növekvő hasadékot fedezett fel a Mars déli jégtakaróján. De én bizony semmit se láttam ezekből, mert a mi kis távcsövünket mégse mérhetjük a kazahsztáni, vagy az Etna melletti cataniai „nagyágyúkhoz!" Mégis érdekes volt a Mars, amikor vagy húszfilléres nagyságura nőtt hirtelen s a távcső lencséje ittott kékes-zöldesre bontotta vörös fényét. Nem bántam meg, hogy elmentem és azt hiszem senki se bánja meg ha elmegy, mert legközelebb csak 15 év mulva láthatjuk közelről nap „családapánk" kilenc „gyermekének" egyik kisebbik „fiát", a Marsot.

Villány — és a határozat

Villányban manapság borról beszélni annyit tesz, mint akasztott ember házában a kötelet emlegetni. Egy nyáréji jégverés jóvoltából a gyors október alighanem szüret nélkül iramlik el a Feketehegy és a Csillagvölgy fölött. Tűz a nap, de nem növeszti az oportó sötétkék bogyóinak cukorfokait, mert a tőkéken nem maradtak fürtök. Tűz a nap, de csak a letördelt hajtásokat, a szétszaggatott leveleket szárogathatja ropogósra, mert ami itt életet, örömet és pénzt jelentett, — a szőlő — egy évre elalélt a természet iszonyú csapása alatt.

Ám, mi mégis a szüretről, a szőlőről beszélgetünk a villányi bortermelés vezető embereivel. Akár Keményiczki Józsefé a szó, aki a helybéli Uj Alkotmány Termelőszövetkezet elnöke, akár Veres Dezső beszél a szakcsoportba verbuválódott egyéni szőlősgazdák nevében — az idei szüret gyászos képeit elmosták az eljövendő októberek teli puttonyos, teli hordós reménységei. A Minisztertanács határozatának lencséjén keresztül biztatóan rajzolódik meg e történelmi borvidék holnapja s holnaputánja is. Idén még egész Villányban hétszáz négyszögölön telepítettek új szőlőt. Hétszázezer is kevés lett volna, hisz már csupa negyven-ötvenesztendős vén tőke sorakozik csak a sok rosszat megért hegyoldalakban, de a paraszt és az élet számol. Minek telepítsek, hisz haszna csak nyolc év mulva térül meg?! Viszont 1964-ben én már régen belépek a termelőszövetkezetbe, ahol szőlőmért annyit adnak csak, mint a kukoricaföldért. Minek izzadjak akkor, s minek fáradozzak? Metszették hát hosszú szálvesszőre és kiuzsorázták a tőkét, hogy mire a jóformán ingyenes átadásra sor kerül — addigra kifacsarják belőle az utolsó szikra hasznot is. Legyen bármekkora népgazdasági kar — a gazdák csak máról-holnapra élő kalkulációja másra nem is vezethetett.

Uj módon számolni csak most a határozat után kezd néhány ember. Ha én annakidején belépek a termelőszövetkezetbe — a határozat értelmében ugyanúgy pénzt kapok szőlőmért, mintha eladnám valaki magányosnak. Minél újabb telepítés, minél kevesebb tőke hiányzik belőle, — annál többet. Az én érdekem ezután tehát nem az, hogy kiraboljam a szőlőt, hanem telepítéssel, pótlással egyre-másra gyarapítsam!

— Talán nem is tudjuk most mindjárt felmérni, hogy mekkora követ hengerített el ez a rendelkezés Villány környékén a szövetkezés elől, ahol az embereknek mindene a szőlő.

Kemenyéczki elvtárs ugyanazt mondta, amit most Veres Dezső, — de benne már hosszabb lejáratú terveket is kifakovácsolt a határozat. Nem hagyjuk kárbaveszni a környék törkölyét és gyümölcscefréjét — mondja, — hanem pálinkafőzdét építünk jövőre, ahol lepároljuk az egyénieket is. — Ha pedig az állami gazdaság hozzájárulna ehhez, akkor az ő palackozó üzemükben a szakcsoporttal közösen lepalackoznánk és butéliában hoznánk forgalomba márkás vörös borainkat. Ami pedig a szabad adás-vételt illeti, csak egy példát hirtelen. A Borforgalmi egy hektó sillerünkért hétszáz forintot adott. Saját kimérésünkben már ezret kaptunk érte, de kocsmában ennek duplájába kerül. Az itta meg a levét a közbeiktatott kereskedelmi vállalatoknak, aki a bort megitta. Meg mi. Hanem ezután, ha közvetlenül is eladhatjuk a vendéglőknek, jobban járnak a borivók és a bortermelők is.

— Ami meg minket illet, — veszi át a szót a beszélgetés befejezésekor Veres Dezső — mi a szakcsoportban már régen fontolgattuk, hogy valamilyen magasabb szövetkezeti formába megyünk át, ahol jobban megoldhatjuk boraink értékesítését is. Vártuk ezt az új rendelkezést és megvitatjuk, hogy termelőcsoportá szerveződjünk-e, avagy kimondjuk az első villányi bortermelő szakszövetkezet megalakítását!

Pécsi gyümölcsszállító kosár Londonban

A Baranya megyei Háziipari Szövetkezet nemcsak a lakosság, hanem a külföld részére is termel. A harmadik negyedévben a szövetkezet 20 ezer gyümölcsszállító kosarat készít exportra. A kosarakat átadja a Baromfi-Zöldség Gönyölegellátó Vállalatnak, mely azt Párizsba, Londonba és egyéb nyugati városokba szállítja.

Összeírják a gyümölcsfa- és szőlőoltvány rendeléseket

Baranya megyében a körzeti földművesszövetkezetek megkezdik a lakosság gyümölcsfa és szőlőoltvány megrendelések összeírását. A Baranya megyei Mezőgazdasági Termékeket Értékesítő Szövetkezeti Központ (MÉK) termeltetési csoportja az összeírás alapján gondoskodik arról, hogy a gazdák az igényelt gyümölcsfacsemetéket és szőlőoltványokat 1957 tavaszán megkapják.

Halálos szúrkálás Oroszlón

Halálos kimenetelű szúrkálás történt Oroszló községben. Sóvári János kőműves és Pántya József kőműves a kocsmában italozás közben összeszólalkoztak. Amikor elhagyták a kocsma helyiségét, Pántya József késsel hátbaszúrta Sóvárit, aki a helyszínen meghalt.

Öt megyére terjeszti ki működését a Történelmi Társulat Déldunántúli Csoportja

A Magyar Történelmi Társulat Déldunántúli Csoportja a Déldunántúl területén tovább terjeszti működési körét. Szeptember 23-án megalakítja Zala és Veszprém megyei csoportját Keszthely székhellyel. Ezzel a Magyar Történelmi Társulat Déldunántúli csoportjának működése összesen öt megyére: Tolnára, Baranyára, Somogyra, Zalára és Veszprém megyére terjed majd ki.

Nemzetiségi tanszéket létesítettek a Pedagógiai Főiskolán

A Pécsi Pedagógiai Főiskolán ez évben nemzetiségi tanszékeket is létesítettek. Jelenleg német és délszláv tanszék működik. A német tagozatra — amelynek tanszékvezetője dr. Varga Károly főiskolai tanár — egyelőre tíz hallgató iratkozott be. Rövidesen megkezdi működését a délszláv tagozat is, amelyre tizenhárom hallgató iratkozott be. A délszláv tagozat hallgatói, a leendő tanárok a pécsi délszláv tanítási nyelvű iskolában folytatnak majd tanári gyakorlatot.

A kulturális nevelőmunka a SZOT teljes ülésének napirendjén

A SZOT IX. teljes ülésén kedden délelőtt folytatódott a hétfői vita. A felszólalások után Gáspár Sándor, a SZOT elnöke válaszolt a kétnapos vitában felmerült kérdésekre.

A teljes ülés ezután néhány szervezeti kérdést tárgyalt meg. A tanácskozás résztvevői egyhangúlag a SZOT elnökségének tagjaivá választották Bugár Jánosnét, az Országos Béketanács titkárát, valamint Horváth Zoltánt, a Népszava főszerkesztőjét. Bugár Jánosnét az elnökség titkárává is megválasztották.

A délutáni ülésen Cseterki Lajos, a SZOT titkára mondott beszámolót a szakszervezetek kulturális nevelőmunkájáról.

Szakszervezeteink, amelyek ma már átfogják az egész munkásosztályt, felelősek az uralkodó munkásosztály és ezzel együtt egész népünk kulturális színvonaláért — mondotta. — A szakszervezetek szerepe a kulturális színvonal emelésében magába foglalja a dolgozók általános műveltségének szélesítését, szakmai képzettségének és öntudatának fejlesztését.

A szakszervezetek kulturális nevelőmunkája mindenekelőtt az üzemekben és az intézményekben szervezett kulturális tömegmozgalmat jelenti — állapította meg Cseterki Lajos.

A szakszervezetek kulturális munkája kettős: egyfelől saját eszközeik felhasználásával irányítják a dolgozók öntevékeny mozgalmát, másfelől az állami intézmények és a hivatásos művészek segítségével szervezik a dolgozók kulturális igényeinek kielégítését.

Cseterki Lajos ezután a szakszervezeti kulturális tömegmozgalom eredményeiről szólt, majd a kulturális nevelőmunka legfőbb problémáit elemezte.

A vitán résztvett Darvas József népművelési miniszter, Kállai Gyula, a Magyar Dolgozók Pártja KV kulturális osztályának vezetője. A beszámoló feletti vitában felszólalt Darvas József népművelési miniszter is.

A beszámolóval egyetértve megállapította: az elmúlt évek szakszervezeti kulturális munkája valóban nem volt eredménytelen, de a hibás szemlélet következtében rengeteg pénz veszett kárba, sokáig végeztek kirakatjellegű népművelési munkát.

A miniszter ezután elemezte a munkásosztály soraiban a felszabadulás előtt és a felszabadulás után végbement kulturális fejlődés néhány kérdését és rámutatott: a felszabaduláskor megvoltak a csírái a munkásosztály nagyszabású kulturális forradalmának, a lehetőségekből azonban sajnos csak kevés valósult meg. A kulturális munkát hosszú éveken át nagymértékben lebecsülték — elsősorban abból a szempontból nézték, hogyan támogatja a termelés napi feladatait. Nem vették észre, hogy éppen a művelődés segítségével formálhatják át mélyrehatóan, belülről a dolgozó embert — és végső fokon ez az új, műveltebb ember áll jobban helyt munkájában is.

Szólt a miniszter arról, hogy a jövőben a népművelési munkára előirányzott kereteket az igazi értékek terjesztésére kell felhasználni elsősorban. Természetesen fontos az öntevékeny művészeti csoportok munkája, de helytelen aránytalanul nagy összegeket fordítani ezek oktatására, felszerelésére, stb. Szólt arról, hogy népművelési munkánkban az eddiginél jóval többet kell foglalkozni az ifjúsággal, jobb, szélesebbkörű munkára van szükség a gépállomásokon is. Befejezőben hangsúlyozta: ideje már véget vetni a SZOT és a népművelési minisztérium közötti határköri vitáknak — a két szervnek együttműködve, egymást segítve kell dolgoznia népünk műveléséért.

Menzies nyilatkozata a londoni repülőtéren

Menzies ausztráliai miniszterelnök a londoni repülőtérre érkezésekor az alábbi nyilatkozatot tette:

— Bizottságunk kifejtette és körvonalazta a 18 országnak a londoni értekezleten kidolgozott javaslatait. Nasszer elnök azonban nem fogadta el azt az elvet, amely e javaslatok gerincét alkotja. Szükségesnek tartom hozzátenni: az ötös bizottság, amely igen keményen dolgozott, bár talán sikertelenül, csak korlátozott missziót teljesített. Ez a bizottság nem „utazó nagykövetek" bizottsága volt.

Missziónk kudarca szerdán este vált nyilvánvalóvá. Csütörtökön azonban a bizottság megkezdte egy emlékirat megszerkesztését, hogy írásban rögzítse le a javaslatokat, olyan formában, ami nem tesz lehetővé semmiféle kétértelműséget az elmondottakat illetően.

Menzies ezután azt mondotta, hogy ő és kollégái „egyhangulag igazságosnak és Egyiptomra nézve nagylelkűnek tekintette a 18 nemzet javaslatait", amelyek szerint „elismerik az egyiptomi szuverenitást."

— Sohasem állt fenn semmiféle kétség sem Egyiptomnak a csatorna feletti tulajdonjogára vonatkozóan — folytatta Menzies.

A 18 ország és a világ valamennyi más kereskedő nemzete szempontjából egy fontos kérdés merült fel: lehet-e a csatorna egyszerű eszköze az egyiptomi politikának?

Kívánságunk az volt, hogy a csatorna igazgatását válasszuk külön a politikától. Ezt is kértük. Azt kívántuk, hogy a csatorna igazgatását azoknak a különböző országoknak a képviselői lássák el, akiknek szüksége van a csatornára és hogy nemzetközi konvenció jöjjön létre, amely biztosítja e tengeri út jövőjét.

Menzies szerint Egyiptom válasza az volt, hogy semmit sem akar tudni a Szuezi-csatorna kérdésének békés megoldására irányuló javaslatunkról. Egyiptom semmi mást nem akar, mint egy olyan megoldást, amely Egyiptomot meghagyná a csatorna kizárólagos urának.

A miniszterelnök végül sajnálkozását fejezte ki, hogy Egyiptom ilyen döntést hozott, amely — mint mondotta — nem volt teljesen váratlan és ugyanazt a helyzetet eredményezte, mint a londoni értekezlet előtt. Mindamellett — fűzte hozzá — missziónk lehetővé tette, hogy álláspontunkat a világ közvéleménye előtt világosabbá tegye.

A francia sajtó a szuezi helyzetről

A keddi francia jobboldali sajtónak a szuezi helyzettel kapcsolatos tanácstalanság az alaphangja. A jobboldali lapok általában azt a tézist fejtegetik, hogy elérkezett a döntés órája Franciaország és Nagy-Britannia számára: vagy meghajlanak a befejezett tények előtt és akkor Nasszer kihasználja gyengeségüket, vagy a megtorlások útjára lépnek s akkor vállalják az esetleges fegyveres konfliktus kockázatát.

Az Aurore kommentárjában azt hangoztatja, hogy ha Egyiptom megkülönböztető intézkedéseket merészelne foganatosítani francia vagy angol hajókkal szemben, „akkor a Cipruson, illetve Máltán összevont francia és angol haderők azonnal visszavágnának". Ugyanilyen helyzet alakulna ki abban az esetben, ha az egyiptomiak kényszerintézkedéseket foganatosítanának azokkal a révkalauzokkal szemben, akik el akarnák hagyni szolgálatukat.

A Combat gazdasági megtorlásokat javasol, hangsúlyozva, hogy ha Franciaország és Anglia nyíltan olyan megoldás mellé állna, amely kizárja az erőszakhoz való folyamodást, Amerikának nem lenne lehetősége arra, hogy ne tanusítson irántuk szolidaritást.

A francia sajtó egy része továbbra is erősen bírálja az Amerikai Egyesült Államok magatartását.

A Figaro kommentárja szerint „a Közel-Keleten még soha sem volt komolyabb a háborús veszély, mint most. A nyugati szolidaritás veszélyben forog és az Amerikai Egyesült Államok erős pofont kapott.

A lapnak az a véleménye, hogy Nasszer elutasító magatartása „sokkal sértőbb az Amerikai Egyesült Államokra, mint Franciaországra és Nagy-Britanniára, mert az utóbbiaknak már kezdetben sem voltak illuziói".

Az Humanité kommentárjában Pierre Courtade leszögezi: a béke és az igazság számára szerencse, hogy a fehér nagyurak (szerk. megj.: a nyugati hatalmak) között széthúzás uralkodik. Eden kénytelen megalkudni azzal a hatalmas és bátor ellenzékkel, amely a munkáspártból, valamint a liberálisok jórészéből áll, s ugyanakkor szembe kell néznie Washington kiszámítottan hideg magatartásával, mert Washington érdekei, különösen kőolajérdekei, egészen mások, mint Nagy-Britanniáé.

— Vajon mit remélhet ilyen körülmények között Guy Mollet — kérdi a lap — Vajon nem lenne-e bölcs dolog részéről, s nem lenne-e már ideje, hogy megértse: nemcsak a háború, hanem az ő nevetségessé válása elkerülésének is egyetlen módja a tárgyalások útja.

A hétfői londoni tárgyalások

Az AFP jelenti: a hétfői londoni angol-francia megbeszéléseken a Szuezi-ügynek az ENSZ elé terjesztését is tanulmányozták, mint a kérdés megoldásának egyik lehetőségét. Ugylátszik a jelenlegi londoni megbeszélések csak első részét képezik a szuezi probléma közös tanulmányozásának. Állítólag az Egyesült Államok véleményét is meghallgatják, mielőtt végleg döntenek.

A hétfői megbeszélések a vacsora előtt másfél óráig tartottak. Ezen csak a francia és brit miniszterek voltak jelen.

Nemzetközi hírek

MOSZKVA

A Kremlben hétfőn szovjet-indonéz tárgyalások zajlottak le. A tárgyalásokon szovjet részről megjelent Vorosilov, a Legfelső Tanács elnökségének elnöke, Mikojan, a minisztertanács első elnökhelyettese, Pervuhin, a minisztertanács első elnökhelyettese, Kabanov külkereskedelmi miniszter, Bromiko, a külügyminiszter első helyettese és több más hivatalos személyiség.

Indonéz részről a tárgyalásokon megjelent Sukarno köztársasági elnök, Abdulgani külügyminiszter, Palar, Indonézia moszkvai rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, valamint más hivatalos személyek.

BAGDAD

A Bagdadban megjelenő hivatalos közlöny hétfőn királyi leiratot hozott nyilvánosságra, amely rendkívüli állapotot vezet be Irakban. A rendelkezés azonban csak újabb királyi rendelet megjelentetése után lép életbe, — jelenti a Reuter.

A kormányhoz közelálló körök kijelentették, „az intézkedést elővigyázatosságból hozták, figyelembe véve a Közép-Keleten jelenleg fennálló helyzetet".

LONDON

A londoni rádió jelentése szerint hétfőn este megkezdődtek a tanácskozások Londonban Eden angol miniszterelnök, Selwyn Lloyd külügyminiszter és Guy Mollet francia miniszterelnök, valamint Pineau külügyminiszter között.

Az AP jelentése szerint Menzies ausztráliai miniszterelnök hétfőn este Londonba érkezett.

Menzies azonnal a brit miniszterelnökségre sietett, ahol már várt rá Eden brit és Guy Mollet francia miniszterelnök.

Földművesszövetkezeti küldöttség utazott Jugoszláviába

A Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság Szövetkezeteinek Központi Szövetsége meghívására Vas Zoltán, a SZÖVOSZ igazgatóságának elnöke vezetésével három tagú földművesszövetkezeti küldöttség utazott Jugoszláviába.

A Dunántúli Napló jogi tájékoztatója

A termelési szerződésekről

Egyes vállalataink és feldolgozó üzemeink áruszükségletük jelentős részét termelési szerződések megkötésével biztosítják. Ezzel elérhető, hogy a szükségleteknek megfelelő mennyiségű és minőségű mezőgazdasági és ipari növény kerülhessen feldolgozásra, illetve forgalomba.

Ilyen termelési szerződéseket a termeltető vállalatok mezőgazdasági termelőszövetkezetekkel és egyéni termelőkkel is köthetnek. A szerződéskötéseknél szigorúan az önkéntesség elvének betartása mellett kell eljárni, — A múltban sok esetben fordult elő meg nem engedett, erőltetett, a meggyőzés mértékét jóval felülhaladó ráhatás, — de ezek a törvénytelen eljárások a XX. kongresszus irányelveinek megfelelően és párthatározatainak következtében megszűntek. A termelési szerződések általános feltételeit az 1085/1954. sz. minisztertanácsi határozat alapján a 7/1954. Bgy. M. sz. rendelet szabályozza, a netán szükséges különleges feltételek és termelési előírások a földművelésügyi miniszter jóváhagyásához vannak kötve. — Általában a termeltető vállalat előlegül vetőmagot, növényvédőszereket ad a termelőnek, aki elvetni, a talajt megmunkálni és a terményt a megállapított átvételi áron a termeltetőnek átadni köteles. Az előleget a terményeredményből kell elszámolni, ha pedig a termelő terményét szerződés ellenére nem adja át, vagy valamilyen okból a termelés nem járt sikerrel, az előleget vissza kell térítenie.

A termelési szerződések betartását mindkét fél részéről kötbér biztosítja, ami annyit jelent, hogy ha a szerződő felek bármelyike szerződéses kötelezettségének nem tesz eleget, akkor a másik fél javára kötbért kell fizetnie. Ez a kötbérkötés egyben általános feltétel is, de a 13/1954. M. T. sz. rendelet külön is szabályozza a szerződések kötbérrel való megerősítését. Kötbérfizetésre csak az a fél köteles, aki szerződéses kötelezettségét szándékosan, vagy gondatlanságból szegi meg. — A bíróság abban az esetben, ha a fél magatartása csak csekély mértékben volt gondatlan és a teljes kötbér aránytalanul súlyos terhet jelentene, mérsékelheti a kötbér összegét. Azt a szerződő felet azonban, aki a teljesítés akadályáról a másik felet nem értesítette, a kötbér alól mentesíteni nem lehet.

Ha a szerződő felek egyike kötbért kíván érvényesíteni, köteles a szerződésben kikötött teljesítési határidőtől számított 30 nap alatt a másik felet erről értesíteni és ha a kötbér fizetésére köteles fél 8 napon belül a kötbért el nem ismeri, vagy nem válaszol, úgy ettől számított további 30 nap alatt a kötbért a termelési területhez igazodó illetékes járásbíróságnál keresettel kell érvényesítenie. A fentírt határidők elmulasztása a kötbérigény elvesztésével jár.

Mindez mutatja, hogy pártunk és kormányunk milyen nagy súlyt helyez a termelési szerződések betartására, ami érthető is, mert a szerződésekkel lekötött terményekre dolgozó népünk számít és annak át nem adása vagy kiesése népgazdasági tervünknek, közellátásunknak és életszínvonalunk emelkedésének hátrányára szolgál.

Ezért úgy a termeltető vállalatok, mint a szerződéses termelők az ilyen termelési szerződések betartása érdekében mindent kövessenek el. A pontos szerződésteljesítés mindkét fél érdekét is szolgálja, mert egyrészt a termeltető az előirányzott és jó minőségű terményt megkapja, a termelő pedig rendszerint a piaci árnál magasabb átvételi árat kap terményéért és ezenfelül a leszerződött földterület után még beadási kedvezményben, az átadott termény után természetbeni juttatásokban is részesül.

KIRIL BOJADZSIEV:

A bolgár mezőgazdaság a szocializmus útján

Elmúltak azok az évek, amikor a külföldiek előtt Bulgária, mint elmaradott mezőgazdasági ország volt ismeretes. A fasizmus és a kapitalista rabság alól 1944 szeptember 9-én felszabadulva a bolgár nép a Bolgár Kommunista Párt irányításával és a Szovjetunió segítségével óriási fejlődést ért el, 12 év alatt hazája arculatát teljesen megváltoztatta. Ipari agrár országgá változott, korszerű, gyorsan gépesített szövetkezeti gazdasággal. A közel egymillió és százezer apró egyéni gazdaságok helyett, melyekben a faeke és vaseke voltak az egyetlen eszközök a föld megmunkálásához, ma a bolgár falut több mint 3 ezer termelőszövetkezet képviseli a legkorszerűbb technikával ellátva. Ezekbe a falusi gazdaságok 77 százalékát és a megmunkálandó föld 75 százalékát tömörítették. Az ország számos területén a szövetkezést már teljesen befejezték.

Bulgáriában jelenleg 184 állami gép- és traktorállomás van a legkorszerűbb mezőgazdasági gépekkel ellátva — közel 18 ezer traktor (15 lóerőre átszámítva), több mint háromezer kombájn, több mint 5 ezer cséplőgép és többezer más mezőgazdasági gép és felszerelés. Az elmúlt évben a termelőszövetkezetek a szántás 87,6 százalékát traktorral végezték, a gabonafélék vetésének több mint 80 százalékát a kultiválásnak pedig több mint 90 százalékát. A termés több mint felét kombájnnal takarították be. Az állattenyésztésben a munkaigényesebb folyamatokat is gépesítik már, mint pl. a tehenek fejését, a juhok nyírását, a takarmánykészítést, a trágyakihordást. A gépek helyettesítik a kézierőt a szőlészetben, gyümölcsösökben és zöldséges kertekben.

Az ipari növények területe 1950-től 1954-ig 12,34 százalékról közel 16 százalékra emelkedett, a szőlőé több mint kétszeresére, a gyümölcsösök területe pedig több mint négyszeresére.

Az elmúlt évben 10-szerte több ásványi műtrágyát használtak fel, mint 1944-ben, melynek nagyrésze bolgár gyártmány. A két új ásványi műtrágyagyár felépítése lehetővé teszi majd, hogy mindössze 3—4 év múlva Bulgária évente 600 ezer tonna ásványi műtrágyát termeljen, vagyis minden megmunkálandó dekár földre nem kevesebb, mint 10—12 kg trágya jutna.

Az utóbbi években számos nagy öntözőrendszert és víztárolót fejeztek be, melyek lehetőséget adnak az öntözött területek megtöbbszörözésére, ebből adódóan a mezőgazdasági növények termelékenységére. Egy összehasonlítás fogalmat nyújt, hogy mit valósítottak meg a népi hatalom éveiben ezen a területen. Az öntözött terület az 1944 évi 375 ezer dekárról 1955-re három millió 600 ezer dekárra emelkedett. Az elkövetkezendő évben túlhaladja az ötmillió dekárt. Saját anyagból és az államtól kapott hitellel és gépekkel az utóbbi években több mint 500 víztárolót és vízgyűjtőt építettek.

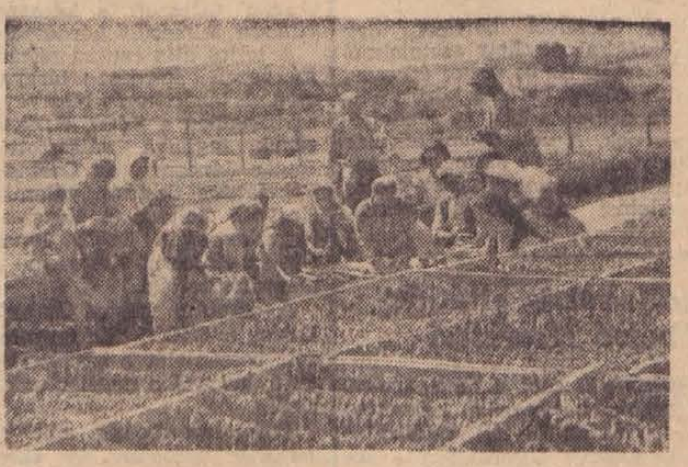
A mezőgazdaságnak értékes segítséget nyújtanak a tudományos dolgozók is. Az eddig elterjedt mezőgazdasági növényeken kívül az utóbbi években 80 új fajtát tenyésztettek ki. A mezőgazdasági dolgozóknak egyre nagyobb segítséget nyújtanak a mezőgazdasági szakértők — agronómusok, állattenyésztők, állatorvosok, akik a falvakban dolgoznak.

A népi hatalom éveiben 6 000 egyetemi végzettségű és 11 ezer középiskolai végzettségű szakértőt küldtek a mezőgazdaság segítségére. Nincs olyan falu, ahol a dolgozó parasztság ne kapna szakértői segítséget.

A föld szövetkezeti megművelése, a mezőgazdasági termelés gépesítése, a tudományos eredmények bevezetése széles lehetőséget adtak a mezőgazdasági termények növeléséhez és az állattenyésztés fejlesztéséhez. Már 1952-ben a gabonafélék átlag hozama a háború előttihez viszonyítva egyharmaddal volt több.

A termelőszövetkezetekben a mezőgazdasági növények hozama átlag 20—30 százalékkal több, mint az egyéni gazdaságoknál.

Az átlaghozamon kívül a saját tőkebefektetést is jelentősen növelték. Társadalmi vagyonuk megnövekedett. Az 1951. évihez viszonyítva a termelőszövetkezetek osztatlan alapja csaknem ötszörösére emelkedett. Minden termelőszövetkezet átlag 10—15 masszív gazdasági épületet épített téglából.

A mezőgazdaság szocialista átépítésének harcában új emberek nevelődnek; a magas terméshozam és jó állattenyésztés mesterei. A mezőgazdaság területén elért jelentős eredményeként a kormány 17 személyt tüntetett ki a Szocialista Munka Hőse címmel, 61 személyt Dimitrov-díjjal, 125 személyt pedig a Georgi Dimitrov érdemrenddel. Összesen a mezőgazdaságban magas eredményekért 5 ezer személyt tüntettek ki.

A termelékenység növelésével egyidejűleg a szövetkezetek és a szövetkezeti tagok jövedelme is emelkedik. Az 1954. évihez viszonyítva az elmúlt évben a szövetkezeti munkaegység jutalmazása 50 százalékkal volt magasabb. Sok gazdaság 1955-ben munkaegységenként 28—30 évát osztott szét. Georgi Nikolov, Dropla faluból (balcsiki járás) családjával együtt (három munkaképes taggal) a termelőszövetkezetben végzett munkáért 1955-ben 11 127 kg búzát, 8 681 kg kukoricát, 1 538 kg napraforgót, 94 kg túrót és más árut, valamint 9 520 lévát kapott.

A termelőszövetkezet eredményei az utóbbi években nem maradtak észrevétlenül és a szövetkezeten kívülieket vonzották. 1955 őszétől ez év június végéig a szövetkezetbe újabb 307 ezer gazdaság lépett be 9 millió dekár földdel. Újabb 405 termelőszövetkezetet létesítettek.

A Bolgár Kommunista Párt Központi Bizottsága és a Minisztertanács július elején határozatot fogadott el a termelőszövetkezetek további támogatására és fejlesztésére, valamint a termelőszövetkezetek és szövetkezeti tagok anyagi érdekeinek javítására.

A pénzügyi nehézséggel küzdő szövetkezeteknek az állam az adósság 50-től 100 százalékát elengedi. A termelőszövetkezeteknek állami kölcsönt adnak a tőkebefektetéshez (például évelő növények telepítéséhez, tenyészállatok vásárlásához, gazdasági épületek építéséhez, talajjavítási munkálatokhoz, stb.) Számos konkrét feladatot is előirányoztak, mellyel az a cél, hogy a búza, dohány, gyümölcsfélék, zöldségfélék és gyapot termelését növeljék. Ahhoz, hogy a termelőszövetkezetek és egyéni gazdák anyagi jólétét növeljék, számos mezőgazdasági és állati termék árát felemelték. 1957-től központi nyugdíjalapot is létesítenek a szövetkezeti tagok részére.

A határozatban előírt intézkedések teljesítése előfeltétel arra, hogy a közeli két-három évben a bolgár mezőgazdaságot teljesen szövetkezetbe tömörítsék és, hogy a mezőgazdasági termelés jelentősen növekedjék és olcsóbbá váljék.

Jó előkészítéssel alapozzuk meg az új DISZ-oktatási év sikerét!

A XX. pártkongresszus és különösen a Központi Vezetőség júliusi határozata óta nagyon megnőtt a fiatalok érdeklődése a politika iránt. A „kérdezz-felelek" estéken és az ifjúsági parlamenteken, mint a Pécsi Bőrgyárban is, a gazdasági vezetéstől kezdve egészen a külpolitikáig a legkülönbözőbb kérdésekre kértek és vártak választ. A nagy érdeklődést azonban néhány ilyen összejövetelen se lehetett kielégíteni, ezért kézenfekvő, hogy a DISZ-oktatás során kell rájuk megválaszolnunk. Azt egyébként még a tavalyi oktatási év is bebizonyította, hogy a DISZ két oktatási formája, a Petőfi iskola és az olvasókör kevés, a fiatalok többet várnak az oktatástól.

A DISZ Központi Vezetősége a tapasztalatok alapján megváltoztatta az oktatás rendszerét. A Petőfi iskola most már nem két éves, hanem egy éves lesz és főleg az alapszervezeti vezetők és aktivisták vesznek rajta részt. Azok, akik befejezték a második évfolyamot és szélesebbkörű politikai ismeretekkel rendelkeznek, a pártoktatás marxizmus-leninizmus alapjai tanfolyam alapján rendezett *ifjúsági szemináriumokon* tanulhatnak, azok pedig, akik csak napjaink fontos kérdéseiben akarnak tisztán látni, *a „kérdezz-felelek" körökre* járhatnak el. Ennek a körnek nem lesz előre megállapított tematikája, itt *a résztvevők határozzák meg*, hogy miről akarnak előadásokat hallgatni: belpolitikáról, külpolitikáról, tudományos, illetve művészeti kérdésről, vagy másról. Végül, az elmúlt évhez hasonlóan az idén is megrendezzük az olvasóköröket és a „Hősök voltak" című könyv alapján tanulmányozhatják a hallgatók a KMP és a KIMSZ hőseinek és mártírjainak életét.

Ott, ahol a DISZ Központi Vezetőségének ezt a határozatát ismertették, igen nagy érdeklődés nyilvánul meg az új oktatási év iránt. Komlón például 12 „kérdezz-felelek" kör alakult az utóbbi időben, a mohácsi járásban 9, a siklósi járásban pedig nyolc. — Ezek a számok nagyobbak, mint a tavalyi oktatási év előkészítésének számadatai voltak, de azért nem lehetünk velük elégedettek, mert a jelenlegi érdeklődés mellett *még több is alakulhatna* s mert Komló és a mohácsi meg a siklósi járás viszonylag jó eredményei mellett ott van a sásdi és pécsváradi járás is, ahol jelentős lemaradás tapasztalható. A DISZ-oktatás előkészítésének pedig augusztus végéig be kellett volna fejeződnie és ettől bizony még elég messze vagyunk, különösen, ha a hallgatók kiválasztását vesszük alapul. Itt maradtunk el leginkább, holott ez a legfontosabb, hiszen ha nincsenek kiválogatva a hallgatók, akkor azt se lehet meghatározni, hogy milyen oktatási formák alakuljanak vagy hogy milyen propagandaanyagot rendeljenek.

Az elmaradásnak két oka van. Az egyik az, hogy a pécsi városi DISZ-bizottság, a pécsváradi járási bizottság és jónéhány alapszervezet teljesen elhanyagolja az előkészítést és nem ismerteti a fiatalok között, hogy milyen oktatási formákon is tanulhatnának. A fiatalok tekintélyes része így nem tudva a lehetőségekről, nem jelentkezik, bár — mint mondottuk — határozottan érdeklődik a politikai kérdések iránt.

A másik okot abban leljük, hogy sok alapszervezetünkben rosszul értelmezik az önkéntességet. Kissé paródikusan ugyan, de így jellemezhetnénk a dolgot: odamegy a fiatalhoz ez a DISZ-vezető vagy az elbeszélgető bizottság így gondolkozó tagja és megkérdi: *„Akarsz tanulni?" „Nem." „No akkor én nem erőszakoskodok, hiszen önkéntesség van!"* — mondja és elmegy. Pedig az önkéntesség nem ezt jelenti. Az önkéntesség alatt azt értjük, hogy senkit sem erőszakolunk például a Petőfi iskolára, ha az a „kérdezz-felelek" körön akar tanulni és azt, hogy ha valaki valóban nem akar tanulni, akkor nem kényszerítjük. S hogy akar-e valaki tanulni vagy sem, azt még nem lehet egy — talán könnyelműen odavetett — „nem"-ből megtudni. Ha a fiatal így válaszol, beszélgetni kellene vele és ecsetelni előtte a tanulás hasznát, szépségét és izgalmasságát. Erre még az önkéntesség elvének betartása mellett is joga van a DISZ-vezetőnek vagy az elbeszélgető bizottság tagjának, hiszen a szép szó vagy meggyőzés még nem jelent erőszakoskodó diktátorkodást.

A DISZ-oktatás október 15-én kezdődik meg. Időnk tehát — ha nem is sok, mert nem október 14-én kell jelenteni, hogy Petőfi-iskolát akarunk — még azért van. Ezt a néhány hetet alaposan ki kell használnunk, mert mint a tavalyi tapasztalatok is bizonyítják, a DISZ oktatás sikerének a jó előkészítéssel rakhatjuk le a fundamentumát. Ezért ne tétlenkedjünk, alakítsunk elbeszélgető bizottságokat s ezek a bizottságok és a propagandisták menjenek el minden fiatalhoz és beszélgessenek velük. Ha nem is a számszerűség a legfontosabb, akkor is nyugodtan mondhatjuk, hogy az oktatás akkor lesz hatékony, ha az ifjúság széles tömegei vesznek rajta részt.

Mitzki Ervin
a megyei DISZ v. b.
agit. prop. titkára

Feljelentés helyett...

Vasárnap az IBUSZ fürdővonatot indított Harkányba. Mielőtt visszaindultunk volna, egy világoskék ruhás fiatal nő családjának lefoglalt öt—hat helyet. Aki oda akart ülni, azt elkergette. Egy öreg házaspár is leült a fenntartott helyre, amiért a fiatalasszony nagy botrányt csapott és csúnyán leszidta az öregeket, követelve, hogy menjenek máshová. A kocsi utasai felháborodtak a viselkedésén és parázs vita keletkezett. Időközben a férj is megérkezett és felesége pártjára kelt. A vita hevében megsértett, mondva, hogy én csak hallgassak, hisz volksbundista volt a férjem. Erre a kijelentésére rendőrt hívtam és kértem, igazoltassa. Az igazoltatásnál megtudtam, hogy Győr Jánosnak hívják és Mecsekalján lakik. Ekkor meggondolta magát, a kocsi utasai előtt többször bocsánatot kért, kijelentette, hogy összetévesztett valakivel, kér ne tegyek feljelentést. Ezt meg is igértem. Viszont azt tanácsoljuk Győr Jánosnak: nevelje meg a feleségét úgy, hogy ezután tisztelettel bánjon az idősebbekkel, adjon helyet nekik és ne köpdösse le őket.

Osztermeyer Miklósné,
Kovácsné, Keresztesné.

Az építőipar IV. negyedévi feladatairól

A IV. negyedévben és 1957-ben Baranya megyében az építőiparra nagy feladatok várnak. Megkértük Nemeskéri László elvtársat, a Baranya megyei Építőipari Vállalat igazgatóját, nyilatkozzon a Dunántúli Naplónak, melyek ezek a feladatok és a vállalat hogyan készült fel elvégzésükre. Nemeskéri elvtárs a következőket válaszolta:

— Vállalatunk most a negyedik negyedévben — többek között — 1000 lakás építéséhez fog hozzá, amelyet jövő évben kell befejezni. Emellett be kell fejeznünk és át kell adnunk ez év végéig 644 lakást.

A lakásépítkezéseken kívül a népgazdaság különböző területein még sok beruházást kell elkészítenünk, ebben az évben és ezek megvalósítása alapos körültekintést, felkészülést kíván.

Mi a tennivalónk az 1956-os év sikeres befejezése és az 1957-es év előkészítése terén?

Legfontosabb tennivalóink egyike a szakmunkás utánpótlás biztosítása. Jelenleg MTH útján 200 kőműves tanulót képezünk, akik tavasszal végeznek. *Helyükre jövőre 250 tanulót küldünk.* Ezenkívül 70 dolgozót kőműves, víz- és villanyszerelő szakmára képezünk ki. *Tanulóinkat többoldalú kiképzésben részesítjük*, hogy az építőipar sajátosságának megfelelően minden szakmunka elvégzésére alkalmassá tegyük őket. Tanulóképzésen kívül már folyamatosan végzünk átképzős oktatást az építőipar több ágában. Egyes munkafolyamatok elvégzésére 4 hónap alatt képezünk át segédmunkásokat szakmunkássá. A tanulóképzéssel együtt a jövő évben 550—600 fővel emeljük a szakmunkások számát.

Vállalatunknál a szakmunkás utánpótláson kívül igen fontos feladat a segédmunkások létszámának biztosítása. Ezen a téren nagy nehézséget jelent még mindig a szállások hiánya. Naponta 5—600 dolgozót szállítunk társasgépkocsin vidékről, de ezt fokozni a gépkocsihiány miatt és a szállítás magas költségei miatt nem tudjuk. Ennek a súlyos problémának a megoldásához a városi tanács segítségét kérjük, hogy őszi-téli időre az építőiparba jövő dolgozókat megfelelő szálláshellyel elláthassuk.

A másik igen fontos feladatunk, hogy biztosítsuk munkásaink számára azokat a minimális anyagkészleteket, amelyekkel átvészeljük az őszi csúcsforgalmat. Az anyaghiányok miatti kiesések ugyanis megnehezítik a határidők betartását.

Ezenkívül fel kell hívnunk alvállalkozóink figyelmét hogy munkájukat olyan ütemben fokozzák, amely lehetővé teszi az elkészülő épületek használatát. A víz-, villany- és mélyépítő munkálatokra gondolok elsősorban. Az említett alvállalkozók ugyanis a legnagyobb lakásépítkezésünkön súlyos lemaradásban vannak.

A feladatok végrehajtását azonban nem lehet csupán a fentieken keresztül biztosítani. Az épületek átadását nemcsak mennyiségben, hanem jó kivitelben kell elvégezni.

Fokoznunk kell a munkák minőségét úgy, hogy az ne legyen magasabb költség-kihatással. Az a feladatunk, hogy állandó továbbképző tanfolyamok szervezésével emeljük dolgozóink szakmai színvonalát. A szakmai színvonal emelésén kívül pedig érvényt szerezzünk a bérezésen keresztül a minőségi követelményeknek. Az új bérrendezés lehetővé teszi, hogy a 100 százalékos bért, csak 100 százalékos munkáért fizessük ki.

Tovább kell fokoznunk azokat a kezdeti eredményeket, amelyeket az egyösszegű munkautalványozás, a komplex-brigád szervezés területén elértünk. Vannak már olyan brigádjaink, amelyek eredményei bizonyítják az egyösszegű munkautalványozás helyességét. A meszesi Pöppl kőműves brigád már 36 főből áll és munkájuk alapján a legtöbb keresetet érik el, a legjobb minőség mellett. A brigád a szakmunkás utánpótlást is biztosítja a hozzájuk beosztott tanulók oktatásával. Ezt a példát a vállalat minden építkezésén követni kell.

Fokoznunk kell gépeink kapacitásának kihasználását az építkezések gépesítésének jobb megszervezésével, a gépkezelők rendszeres oktatásával. A nagygépek kihasználása kielégítő, de nem mondhatjuk ezt az építőipari kisgépekről. A betonkeverőgépek kihasználása mindössze 30 százalék, a habarcskeverőgépeké 48 százalékos. Ezzel nem lehetünk megelégedve.

Ilyen gondokkal és elképzelésekkel indulunk a negyedév és az 1957-es esztendő elé.

A nehézségek ellenére is mindent elkövetünk, hogy az előttünk álló feladatokat maradéktalanul elvégezzük.

Vándorzászlóátadás Lánycsókon

Szép volt a színes szalagokkal díszített terem, a virágos színpad is, amelyen ez állt: „Négyszeres kiváló szövetkezet." De a legszebb mégis az a pillanat volt, amikor a zirci földművesszövetkezet kiküldöttje átnyújtotta Németh Henriknek, a Lánycsók és Vidéke Körzeti Földművesszövetkezet igazgatósági elnökének a vörös vándorzászlót.

A zirci vendég örömmel hozta el a SZÖVOSZ és KPDSZ vándorzászlaját, hisz helyébe Zircre került a még nagyobb kitüntetés: a Minisztertanács és SZOT vándorzászlaja.

De a lánycsókiak azt mondják, hogy az ország második földművesszövetkezetének lenni sem kis dolog. És lehetnek ők még elsők is!

Négy negyedév — egy teljes esztendő — jó munkájának eredménye ez a vándorzászló. Csak néhány szám bizonyításképpen: a kiskereskedelmi üzemágnak 509 ezer forinttal volt nagyobb a forgalma ez év első félévében, mint tavaly az első hat hónapban. Az italboltoké 109 ezerrel és a felvásárlók is kitettek magukért. A földművesszövetkezet vari — szikvíz, daráló és pék — üzemei ez évben dolgoztak elsőízben nyereséggel. Nem kevesebb, mint 116 új taggal szaporodott januártól júliusig a földművesszövetkezet tagsága is. Az I. félévben elért 182 ezer forintos nyereség pedig többek közt azt is jelenti, hogy év végén célrészjegy visszafizetésekor az eddiginél jóval nagyobb pénzösszeget kapnak a tagok.

Serfőző elvtárs, a SZÖVOSZ igazgatósági tagja elmondta az ünnepségen, hogy a további sikeres munka érdekében a földművesszövetkezet dolgozóinak nagyobb figyelmet kell fordítaniok a mezőgazdasági termelés szervezésére. Géptársulások és a szövetkezés kezdeti formáinak szervezésével segítsék a mezőgazdaság terméshozamának fokozását. Ezzel léphetnek tovább a lánycsókiak a már jól megalapozott siker útján.

... A jól végzett munka örömét csak fokozta az a 3 000 forintos jutalom, ami a vándorzászlóval együtt járt. A hajnalba nyúló ünnepélyen azzal búcsúztak egymástól a vidám vendégek és vendéglátók, hogy három hónap múlva a most Zircen lévő vándorzászló megünneplésére jönnek össze.

Akkor lenne teljes a siker ...

WEIDINGER

Vita az iskolán kívüli nevelésről

A városi tanács harmadik emeletének tanácstermében találkoztak a sok éves tapasztalattal rendelkező középiskolák igazgatói és a diákotthonok vezetői. A jószándék, a segíteniakarás hozta ide őket, hogy mint szülők is hozzászóljanak és megvitassák a tanuló ifjúság iskolánkívüli nevelését, a szabad idő helyes és célszerű felhasználását.

Debitzky István, az Építőipari Technikum igazgatója javaslattal áll elő:

— Ez a megbeszélés ne érjen véget anélkül, hogy határozatokat ne hoznánk, kivétel nélkül minden fontos kérdésben...

És megindul a tanácskozás.

— Magam is sokat utazom. Szemtanuja voltam annak, hogy a bejáró tanulók között akadnak, akik megfeledkeznek magukról. Csak egy példa. Megtették azt, hogy a kalauzt kirekesztették a kocsiból, udvariatlanul viselkednek — mondja *Achátz Imre* elvtárs, a Közgazdasági Technikum ipari tagozatának igazgatója.

Debitzky István javaslatot terjeszt elő:

— A városi tanács oktatási osztálya tegye lehetővé, hogy erre a célra kijelölt két nevelő kapjon vasúti bérletet. Utazzanak a tanulókkal ellenőrizzék magatartásukat, keressék fel a vidéken élő szülőket. Tapasztalataikról értesítsék az iskolák igazgatóit.

Megoldja-e ez a javaslat a problémát? Az igazgatók úgy érzik, hogy nem teljes mértékben. És már itt arról beszélnek, hogy a vasút dolgozói is helyesen teszik, ha figyelmeztetik a tanulókat. Ha pedig kirívó eset fordul elő, tudassák az iskola igazgatójával. Így megadják a vasutasok, de az utazó közönség is a módot, hogy az ilyen tanulót felelősségre vonhassák. A kezek a magasba lendülnek. Debitzky István javaslatát elfogadják.

A beutazó tanulók zömére nem jellemző a helytelen magatartás. Amíg el nem érkezik a vonat indulásának ideje, folyóiratokat olvasgatnak, vagy a házifeladatokat készítik el a kultúrváróteremben. Sokan olvasni is szeretnének és — mint a megbeszélésen ez kiderül — kevés megfelelő könyvvel rendelkezik a könyvtár. Helyes lenne ezen változtatni.

Borai Ákos, a Janus Pannonius Gimnázium igazgatója sok helyes javaslatot terjeszt az értekezlet elé. Azt is, hogyan hangolják össze a diákotthon lakóinak és a többi tanulónak tanulási idejét.

— A tanulóknak legalább napi három órát kell tanulniok, hogy felkészülten jelenhessenek meg az iskolában. Célszerű lenne, ha a diákotthonok tanulóihoz hasonlóan a többi tanuló is legkésőbb délután öt órakor elkezdené a tanulást....

A vita során felvetődik, hogy a szülők nem tartanák-e sérelmesnek a tanulási idő meghatározását. A vita igazolja, hogy nem, hiszen ezzel is rendre, beosztásra szoktatják a tanulókat. Viszont elvetnek egy újabb javaslatot, amely szerint a szülőnek aláírásával kellene igazolni, hogy gyermeke mikortól-meddig tanul. Helyes is az adminisztratív jellegű ellenőrzés elvetése, mert a tanulók úgy éreznék, hogy nem bíznak bennük.

A vitát vezető *Szepes Lajos*, a városi tanács oktatási osztályának középiskolai általános tanulmányi felügyelője, mielőtt szavazásra bocsátaná a javaslatot, így összegezi:

— A tanulók tanulási idejének meghatározása helyes és csak kivételes esetekben lehet eltérni tőle. Ha a családlátogatást végző nevelők több esetben azt tapasztalnák, hogy a tanuló kellő ok nélkül nem tartja be a tanulási időt, a nevelő, iskola felelősségre vonja.

Meddig tartózkodhat a tanuló az utcán? — ez a következő kérdés és ami ehhez szorosan kapcsolódik: hány óráig szórakozhat?

A vélemények ennél a kérdésnél is megoszlanak. Apró, részletekig menő dolgokat vitatnak meg, először, hogy a diák akkor is köteles diáksapkát viselni, amikor szórakozni megy és hogy a diákoknak az utcán, nyilvános helyeken sem szabad dohányozni.

— Javaslom, hogy a tanulók a nyári időszámítás szerint este kilenc óráig, a téli időszámítás szerint pedig este 8 óráig tartózkodhassanak az utcán engedély nélkül, — mondja *Fekete Miklós*, a Nagy Lajos Gimnázium igazgatója.

Az igazgatók rábólintanak, helyeslik. És nemcsak helyeselnek, hanem maguk is ellenőrzik ennek a betartását. Ezt a DISZ városi bizottság kiküldöttje is helyesléssel veszi tudomásul.

— De mi történjék akkor, ha diák hangversenyre, vagy színházba akar menni? — ezt többen is felvetik. Elvégre biztosítani kell a kulturális igényeket...

Szepes Lajos módosítást javasol. Mégpedig:

— *Fekete Miklós* igazgató javaslatát elfogadjuk a megjelölt időpont szerint. Kivételt ez alól csak a hangversenyek és a színházlátogatások képeznek. Ezekre és a mozik látogatására minden esetben mindenkinek előzetesen osztályfőnöki engedélyt kell kérni. A lányok csak felnőtt hozzátartozóik kíséretében mehetnek ezekre a helyekre, a fiúk kíséret nélkül, ha ezt az osztályfőnök engedélyezi. És végül nem látogathatják a tanulók az utolsó esti mozielőadásokat.

Az egyéb szórakozási lehetőséget is megbeszélték. Határozatot hoztak arra is, hogy a tanulók saját iskolájuk diákbáljára külön engedély nélkül mehetnek, más iskola diákbáljára vagy egyéb zártkörű táncmulatságra csak előzetes osztályfőnöki engedéllyel. A leány tanulók megfelelő kíséretéről ilyen esetben is gondoskodni kell.

— Javaslom, hogy a legjobb előmenetelű és legjobb magaviseletű osztályok tanulói klubesteket rendezhessenek. Ezek a klubestek minden esetben zártkörűek legyenek és este 9—10 óránál tovább ne tarthasson a szórakozás — mondja *Achátz Imre* elvtárs.

Ezt a javaslatot is helyesléssel fogadták el a jelenlévők és határozatra emelték a többivel együtt. A határozatok kialakulásában jelentős szerepe volt a diákotthon igazgatóknak is, akik gazdag tapasztalataikkal eredményesen egészítették ki a vitát.

A középiskolák igazgatóinak, diákotthonok vezetőinek közel ötórás tanácskozása — ahol szó volt még az igazgatók és a diákotthon vezetők kapcsolatáról s az iskolánkívüli sportegyesületekben a tanulók részvételéről is — bizonyára helyeslésre talál a város összes nevelője, tanulója és főképpen a szülők körében. A tanácskozás eredményes volt, sok helyes határozat született, amelyek mind a tanulók iskolánkívüli nevelését és a tanulók szabadidejének helyes és célszerű felhasználását mozdítják elő.

Jó jövedelmet biztosít az apró magtermelés

Baranya megyében az idén is jó jövedelmet biztosít az apró magtermelés. A nagynyárádi Béke Termelőszövetkezet az idén 2 holdon termelt szarvaskerekepet és 123 mázsa termést ért el. Ezért — a többtermelési felárral, valamint az exportprémiummal együtt — összesen 315 960 forintot kapott. Gubik Gyula véméndi egyéni dolgozó parasztnak 1 katasztrális holdon termelt szarvaskerepért 8 986 forintot fizettek ki. A bogádi Kossuth Termelőszövetkezet 11 hold bíborhereterméséért 57 ezer forintot kapott. Az ivándárdai Sarló-Kalapács Tsz pedig a 25 kat. holdon termelt fehérheréért 168 ezer forint jövedelemhez jutott.

A mai NAPLÓ

Harminchat szakkör

Délutánonként három és öt óra között sok látogatója van az Úttörőháznak. Az iskolások nem azt vizsgálják, hogyan tatarozzák az épületet, hanem azért jönnek, hogy a különböző szakkörökbe kérjék felvételüket. Tavaly harminc szakkör működött, s azok, akik belekóstoltak az itteni munka szépségeibe, most magukkal hozzák iskolatársaikat is. Tavaly a szakkörök 5—600 úttörőnek nyújtottak tanulási és egyben szórakozási lehetőséget. Az idén már jóval többen lesznek, mert a harminchat szakkör már 1 500 tagot is képes foglalkoztatni.

Eddig ötszázötven tanuló iratkozott be a különböző szakkörbe. Legtöbben a rádiótechnika, a fotó, a modelező és az úszó szakkörökbe kérték felvételüket. Egyre nagyobb érdeklődés nyilvánul meg a fa- és a vasmegmunkáló szakkörök munkája iránt. Akadnak azonban olyan szakkörök is, mint a kertészeti, állattani, ahová még kevesen iratkoztak, pedig nem lebecsülendő ezeknek a szakköröknek a munkája sem.

A harminchat szakkör október első hetében kezdi meg a működését. Addigra rend és tisztaság várja az úttörőket, akik igen szép és hasznos munkába kezdenek...

1956. szeptember 12.

Névnap: Guido.

Ügyeletes gyógyszertárak: 1. sz. gyógyszertár: Széchenyi tér 2. Tel: 17-85. — 8. sz. gyógyszertár, Kossuth Lajos u. 81. Tel: 23-94. — 12. sz. gyógyszertár, Doktor Sándor utca 47. sz. Telefon: 13-53.

Időjárásjelentés. Európa fölé megerősödött az óceáni légtömegek benyomulása és ezzel fokozatosan egyre hűvösebb légtömegek jutnak Közép-Európába is. Első hullámuk ma reggelre megérkezett Lengyelországba és a Kárpát-medencébe. Várható időjárás szerdán estig: felhőátvonulások, több helyen eső, esetleg zivatar. Időnként élénk északi-északnyugati szél. A felmelegedés fokozatosan gyengül. Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: északon 10—13, délen 13—16. Legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán északon: 20—23, délen 23—26 fok között.

A Mezőgazdasági Kiállításon láttuk

Naponta újabb és újabb látványosság fogadja az Országos Mezőgazdasági Kiállításra érkezőt. Az sem veszít sokat, aki csak az ötödik, vagy a tizedik napon ül vonatra és indul a kiállításra. Akad nézni való, gyönyörködtető dolog, nem hiába emlegetik úgy ezt a kiállítást, mint a legutóbbi évek legjobban, legszebben megrendezett országos seregszemléjét.

A lóversenypályán például a műsoron kívül rögtönzött bemutatók is szerepelnek. Egyszercsak honnan, honnan sem, előkerül egy büszke tartású ló és egy csizmás, zsokésapkás lovas, összeverődnek a fotóriporterek és a nézők s máris kezdődik a mutatvány.

Polonkai Albert a Hortobágyon tanulta meg, hogyan kell szőrén megülni a lovat,

Na, Baba, ülj le szépen! Vigyázz! Óvatosan ülj le! — s Baba máris ereszkedik, először az első, majd a hátsó lábaira

Várj Baba! Előbb leszállok, aztán beszélgetünk. Nem vagy szomjas? — Baba hátravágja a fejét, majd meg előre, a szűgyére. Ezzel jelzi, hogy ihatnám egy keveset!

(A felvételeket Gáldonyi Béla készítette)

úgy, hogy fenn is maradjon a hátán. Az újtikosi Uj Erő Termelőszövetkezetben jószággondozó s annyira összeszoktak Babával — a szép tartású pej kancával, — hogy még beszélgetnek is egymással.

Valahogy így:

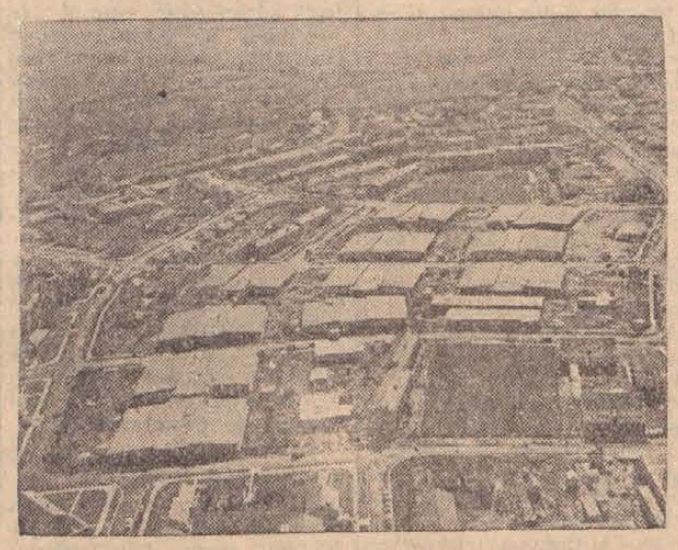
Hát akkor igyunk, Baba! Kell egy kis csengődi fehér? Vigyázz! Meg ne ártson! — Baba odahajol, de a bor nem ízlik neki. Ő a józan lovak társaságába tartozik

Akkor majd mi iszunk, te addig pihenj, mert utána... tudod mi jön utána? Egy kis ugratás, lovaglás, bemutató! Érted, Baba? Na, az egészségedre!

SPORT

Elkészült az olimpiai falu

Két és fél hónap van hátra az Olimpiai Játékok megnyitásáig, amelyet elsőízben tartanak a déli földtekén, Melbourne-ban. Az Olimpiai Játékokkal kapcsolatos építkezések már sok helyen lényegében befejeződtek, egyes helyeken pedig befejezéshez közeledik. A melbournei kricket-pályát egy 40 000 néző befogadására alkalmas új tribünnel bővítették ki, az építkezési munkálatok már készek és így a kricket-pálya az Olimpiai Játékok céljait szolgáló eddigi legnagyobb sportpályává vált.

Az olimpiai falu, amelyet Heidelbergben, — Melbournetől 9 mérföldnyire építettek fel, a világ minden részéből ideérkező 6 000 sportoló és hivatalos személy befogadására alkalmas. Az építkezési költségek több mint 3 000 000 ausztráliai fontot tettek ki és az Olimpiai Játékok után melbournei családok lakóhelyéül szolgál majd. A falunak 840 csinos külsejű házán és lakásán kívül lesz egy üzleti központja, színháza, 11 ebédlőterme, amelynek mindegyikében 300 személy étkezhet majd, parkjai, kertjei, salakpálya, 4 edzőpálya, kórháza, fogorvosi klinikája, postahivatala, bankja, gőzfürdője, stb. Az olimpiai falu lakásai elkészültek, a szobákat most rendezik be. Az ebédlők a kép közepén lévő lapostetejű épületek.

A Dorogi Bányász elleni

mérkőzés után csalódottan távozott a nagyszámú nézősereg a Törekvés pályáról. Az eddigi mérkőzéseken az volt a baj, hogy a helyzeteket nem tudta kihasználni a pécsi csapat, most pedig jóformán még helyzetet sem tudott összehozni a csatársor. Teljesen igazuk volt azoknak a szurkolóknak, akik az állandóan változó összeállításban keresik a hibák egyik okát. Lehetetlen helyzet az, hogy három mérkőzéssel az év befejezése előtt még mindig a legjobb csapatösszeállítást keressük. Még válogatott játékosok sem tudnak nyújtani egyik héten a védelemben, másik vasárnap pedig a csatársorban jó játékot. Hogyan várhatjuk mi ezt Csupáktól, Kamonditól, vagy akár Fazekastól, akik hétről-hétre más helyen szerepelnek a csapatban. Mindenki látja, hogy Opova jelenleg formán kívül van, helyesebb lett volna, ha pihentetik egy-két mérkőzésen a fiatal játékost, még összeszedi magát és ismét teljes értékű tagjává válik az együttesnek. Az már régi baj a csapat játékában, hogy a fedezetek nem tudnak passzolni. Nincs meg a megfelelő kapocs a védelem és a csatársor között. Mikor jönnek rá végre a Dózsa fedezetei, hogy mielőtt leadnák a labdát, felnéznének és lehetőség szerint pécsi játékoshoz továbbítanák. A vasárnapi vereséggel felérő döntetlen súlyosan érinti a csapatot. A hátralévő mérkőzéseken (Szombathely, Tatabánya, Honvéd) igen nehéz lesz összeszedni a bentmaradáshoz szükséges pontokat. Valóban döntő jelentősége lesz a három hét múlva Pécsett sorrakerülő Szombathelyi Törekvés elleni találkozónak. Reméljük a Dózsa felhasználja az időt és a csapat végre azt a teljesítményt nyújtja majd a hátralévő mérkőzéseken, amit képességeik alapján méltán várnak a pécsi sportkedvelők az együttestől.

* Kérik a kerékpáros társadalmi szövetség tagjait, hogy ma szerdán este 6 órakor a VTSB helyiségében feltétlenül jelenjenek meg.

A megyei kézilabda

bajnokság során a Komlói Bányász férfi csapata legyőzte az eddig veretlen Haladást. Az egyetemistákat csak Czizek dr. kitűnő védése mentette meg a nagyobb vereségtől. A forduló eredményei: férfi mérkőzés: Komlói Bányász—Haladás 6:4, Ped. Főiskola—Pécsi Törekvés 17:12, Pécsi Dózsa—Pécsbányatelepi Bányász 17:4, női mérkőzések: Pécsújhegyi Bányász—Pécsi Bástya 1:0, Pécsi Traktor—Sellyei Vörös Meteor 5:2, Komlói Bányász—Haladás 4:2, Pécsi Dózsa—Kesztyűgyár 8:0. Városi mérkőzések: Haladás II—Nagy Lajos 13:7, Pécsbányatelepi Bányász II—Kesztyűgyár 9:4, Honvéd—MTH 506. 21:7, Honvéd—Pécsbányatelepi Bányász 14:13. Női mérkőzés: Építők—MTH 506 4:4.

A vízilabda OB II-be jutásért kiírt osztályozó mérkőzések második fordulóján is sikeresen szerepelt a Dózsa. Budapesten lejátszott mérkőzésen 8:5 arányban győzött az Egri Építők ellen. A rendes játékidő 5:5 arányú döntetlen eredménnyel végződött. A pécsi csapat a hosszabbításban vívta ki a továbbjutást.

Két megyei I. osztályú labdarúgó mérkőzést játsszanak ma Pécsett. A Törekvés edzőpályán délután 5 órai kezdettel a Haladás—Véménd találkozó kerül sorra, a Tüzér utcai sporttelepen pedig negyed 6 órakor a Dózsa III—Pécsi Kinizsi mérkőzést rendezik meg.

A vízilabda OB II-be jutásért kiírt osztályozó mérkőzések második fordulóján is sikeresen szerepelt a Pécsi Dózsa. A Budapesten lejátszott mérkőzésen 8:5 arányban győzött az Egri Építők ellen. A rendes játékidőben 5:5 volt az eredmény, a pécsi csapat hosszabbításban vívta ki a továbbjutását.

NB I tartalékmérkőzések

Pécsi Dózsa—Dorogi Bányász 2:1 (1:0). Törekvés pálya, 5000 néző. Vezette: Szigetvári. A Dózsa még nagyobb arányban is győzhetett volna. Góllövők: Pleck, Lovig, illetve Révész. Jó: Lovig, Takács, Farkas, illetve Kónya és Révész. — Bp. Dózsa—Bp. Honvéd 4:1, Bp. Vörös Lobogó—Szegedi Haladás 1:1, Salgótarjáni Bányász—Tatabányai Bányász 1:3.

A bajnokság állása:

1. Bp. Dózsa	20	11	7	2	49:27	29
2. Csepel	20	11	3	6	33:32	25
3. Dorog	18	10	1	7	26:32	21
4. Bp. VL	15	8	4	3	35:19	20
5. Bp. Honvéd	18	8	4	6	35:24	20
6. Bp. Vasas	14	7	4	3	28:19	18
7. Szeged	18	6	4	8	32:49	16
8. Pécs	19	7	1	11	31:29	15
9. Szombathely	19	6	2	11	30:43	14
10. Salgótarján	17	4	5	8	26:31	13
11. Tatabánya	20	4	5	11	38:51	13
12. Bp. Kinizsi	18	4	4	10	28:35	12

Birkózás

Baranya megye ifjúsági kötöttfogású birkózóbajnokságán hat sportkör versenyzői küzdöttek. — Eredmények: 50 kg: 1. Kárász (Szigetvári Kinizsi), 2. Fülöp (Pécsi Kinizsi). 53 kg: 1. Kemény (Pécsi Dózsa), 2. Szecsődi (Pécsi Bányász), 3. Fabó (Pécsi Kinizsi). 56 kg: 1. Audián (Pécsi Kinizsi), 2. Petriesevicz (Pécsi Bányász), 3. Gelencsér (Szigetvári Kinizsi). 59 kg: 1. Krassói (Pécsi Dózsa), 2. Andrási (Pécsi Kinizsi), 3. Nagy (Komlói Bányász). 62 kg: 1. Gerzson (Pécsi Törekvés), 2. Szántó (Komlói Bányász), 3. Szabó (Szigetvári Kinizsi). 66 kg: 1. Odor (Pécsi Törekvés), 2. Váradi (Pécsi Bányász), 3. Szulimán (Szigetvári Kinizsi). 70 kg: 1. Sánta (Pécsi Dózsa), 2. Veres (Pécsi Bányász), 3. Török (Szigetvári Kinizsi). 74 kg: 1. Turós (Pécsi Dózsa), 2. Kis (Pécsi Kinizsi), 3. Csóka (Pécsi Törekvés). 79 kg: 1. Kerezsnyei (Pécsi Kinizsi), 2. Parneczki (Komlói Bányász). Nehézsúly: 1. Ágoston (Pécsi Törekvés), 2. Szűcs (Pécsi Dózsa). Pontversenyben: 1. Pécsi Dózsa 14, 2. Pécsi Kinizsi 12, 3. Pécsi Törekvés 10, 4. Pécsi Bányász 8, 5. Szigetvári Kinizsi 7, 6. Komlói Bányász 5 pont.

Hol művelődjünk, hol szórakozzunk?

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA

18.00: Hírek — közlemények.
18.01: Riportműsor: — Kőműves kisparosok figyelem! (Fontos közlemény) — Ki lesz az első? — Zetor vagy lófogat? — Illetékes válaszol: A tanuzás kötelezettségéről beszél dr. Mispál Ferenc megyei bíró. — Zenés napló. — A Pécsi Rádió hallgatói interpellálnak a Pécsi Utfenntartó Vállalathoz, a Pécsi Közlekedési Vállalathoz és a Délidunántúli Áramszolgáltató Vállalathoz. — Pillanatképek a mohácsi üzemekből. — Régi képek között. — A vasutas kultúrotthon munkájáról. — Innen-onnan.
Közben kb:
18.10: Mai postánkból.
18.30: Délszlávnyelvű műsor.
18.50: Műsorzárás.

SZÍNHÁZ

Nyári szünet.

MOZI

Kossuth: Kati és a vadmacska — (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: Traviata (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Park: Traviata (5, 7 és 9 órakor)
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Ali Baba (6 és 8 órakor) Csak 16 éven felülieknek!
Május 1. (Vasas II.): Buksi megkerül (8 órakor)
Kossuth (Mohács): — Özönvíz előtt (fél 7 és fél 9 órakor) Csak 16 éven felülieknek!
Május 1. (Komló): Zavarosan folynak a vizek (fél 7 és 9 órakor) Csak 16 éven felülieknek!
Szabadság (Komló): Rákóczi hadnagya (6 és 8 órakor)

A TISZTI KLUB MŰSORA

Este 8 órakor „És megfordul a szél" című ausztrál filmdrámát vetítik.

FILMVETÍTÉS

A József Attila kultúrotthonban ma este fél 8 órakor a „Gyötrelmes éjszaka" című jugoszláv filmet vetítik.

A Magyar Dolgozók Pártja Baranya megyei Párt-Végrehajtó Bizottsága mellett működő Marxizmus-Leninizmus Esti Egyetem értesíti hallgatóit, hogy az 1956—57-es tanév megnyitóját 1956 szeptember 14-én (pénteken) délután 5 órakor a Damjanich utca 24. sz. alatti Öthónapos Pártiskola épületében tartja.

ELŐADÁSOK

A Pécsi Csillagászati Hét keretében ma este 8 órakor, a Leőwey Klára Leánygimnáziumban Zukovits Imre tanár „A Mars földközelben" címmel előadást tart.

A Bólyai János Matematikai Társulat pécsi csoportja matematikai továbbképző tanfolyamot szervez, az alábbi tárgykörökből. 1. Többváltozós függvények: tartományi integrálók, 2. Komplex változós függvények, 3. Állandó együtthatós differenciálegyenletek. Laplace transzformáció, 4. Algebrai egyenletek közelítő megoldása. A társulat vezetősége 1956 szeptember 13-án (csütörtökön) délután 6 órakor a MTESZ helyiségében (Janus Pannonius u. 11. sz.) megbeszélést tart a tanfolyam beindítására vonatkozóan, melyen érdeklődőket is szívesen látnak.

— HALÁLOZÁS. Korpáczy Elek elhunyt, temetése ma délután 4 órakor lesz.

A PÉCSI Orvostudományi Egyetem gyakorlattal rendelkező laboratóriumi asszisztenst keres. Jelentkezés a személyzeti osztálynál, Rákóczi út 2. szám alatt. 14

VIZSGÁZOTT kazánfűtőt alkalmaz a Pécsi Porcelángyár. 12

JÓ állapotban lévő Pannonia eladó. Decsi, Mágocs. Telefon: 33. 212

VILLANYHEGESZTŐ trafó, 200 amperórás, 1 garnitúra hegesztőpisztoly, vascsigalépcső, nagy ponyva, 2 gumikerekes kézikocsi eladó. Rácváros 2. Horváth. 237

A VÁROS lakosságának tudomására hozzuk, hogy megnyílt a Pécsi Fodrászipari Vállalat tanműhelye, Kossuth Lajos u. 33. szám alatt. 50 százalékos kiszolgálási árakkal, szakképzett vezetőkkel állunk a dolgozók rendelkezésére. Hétfőn szünnap. 123

ÉVES süldők eladók, Ady Endre utca 36. 260

VESZEK bútort, téliruhát, cipőt, ágyneműt, de csak állandó pécsi lakostól, Nagy Lajos utca 5. szám. 248

BŐRKABÁTOK, bőrmellények, ridikülök, aktatáskák, egyéb bőrtárgyak szakszerű festése, Felsőmalom 14. 250

GYÖPMESTERI munkát vállalok. Cím: Jovánovics Mihály, Áta 48. sz. 264

TANGÓHARMONIKA tanítást vállalok, kitűnő eredménnyel. — Erdeklődni Takács Viktóriánál, Kossuth utca 41. alatt lehet. 265

KESZTHELYEN négyszobás villa eladó, Erdeklődni telefonon 30-61-en. 266

ELCSERÉLNÉM belvárosi kétszobás lakásomat háromszobásért. Munkácsy utca 18. sz. 267

UJ Izs, Danuvia motorkerékpárok, Trivox rádió eladó. Rákóczi út 78. 271

ELADÓ 535 négyszögöl beadásmentes szőlő, gyümölcsös, kicsi épülettel sürgősen, alkalmi áron. József Attila utca 4. (Este 6 után) 272

A GAZDASÁGI Vasutak azonnali belépésre mozdonyfűtőket és vonatfékezőket vesz fel. Kereset: 1 000—1 400 Ft-ig. Gazdasági Vasutak Pécsi Vonalfőnöksége Pécs, Geisler Eta utca 1. szám. 269

HAVAI-GITÁR, erősítő eladó. — Öreg-Meszes, Apáffi utca 65. sz. 268

SZOBA-KONYHÁS lakásom elcserélném hasonlóért, vagy 2x1 szoba konyhát adnék 3 szobásért. Tettye utca 44/1. Várkonyi. 274

VILÁGOS keményfa háló sürgősen eladó, Tettye utca 44/1. em. 2. 273

ORVOS keres albérleti szobát. Cím: Idegklinika, porta. 275

EGY modern kétszemélyes rekamié bordó huzattal eladó. Honvéd utca 1. sz. I. em. 276

BEKÖLTÖZHETŐ ház sürgősen minden elfogadható árért eladó. Antal utca 4. 277

ELCSERÉLNÉM nagyállomás melletti utcai szoba-konyhás lakásomat hasonlóért, költségtérítéssel. Laskó utca 2. 276

FÉRFI lódenkabát, zeneszekrény, 2+1-es rádió eladó, Dischka utca 8., emelet. 280

MUNKABÍRÓ nyugdíjas házaspárnak Komló mellett lakást és részművelésre kertet adok. Szilágyi Dezső utca 21/1. 281

NÉGYSZÖGLETŰ kisebb szobakályha és egy asztalitűzhely olcsón, minden elfogadható árért eladó. Haltér 1. I. 1. 284

JOHANGU pianinót bérbe keresek. Garadnay, Koller utca 1. 279

TAMÁS Kálmán motoros faforgácsoló telefonszáma 39-91. György utca 6. sz. 283

ELADÓ 2x130 és 2,50x3-as keleti szőnyeg, bordó huzatu egyszemélyes rekamié, egy fotőjjel, rövid szil és hosszú perzsaláb bunda. Skoda kozmetika, Kazinczi utca 1. Telefon: 33-68. 285

HÁROM szobás, konyhás ház, gazdasági épületekkel, gyümölcsössel, főhelyen azonnali beköltözéssel olcsón eladó, vagy lelépéssel kiadó. Nagy Sándor, Vókány 107. sz. 287

FÜRDŐSZOBA-BERENDEZÉS — öntöttvas káddal és rézhengerrel elköltözés miatt sürgősen eladó. Vorosilov utca 57. 2. ajtó. 288

2 DIÓFA-SZEKRÉNY, 1 darab asztalitűzhely eladó, Könyök utca 10. sz. 289

KIVÁLÓ bécsi Franz Ozer zongora 11 ezerért eladó. Sztálin út 27. sz. Telefon: 32-00. 290

GYERMEKTORNÁRA beiratkozás! Várkői Ferenc vezetésével a Vörös Lobogó gyermekcsoport szeptember 15-el indul meg. 12-én és 14-én 5—7 óráig beiratkozás Várkői Ferencnél, Kolozsvár utca 2. sz. alatti iskola tornatermében. 292

GYAKORLOTT gyors- és gépírónőt alkalmaz a Pécsi Élelmiszerkiskereskedelmi Vállalat, Kossuth Lajos u. 9. 11

ÁLLVÁNYOZÓ szakmunkást, — villanyszerelőt és segédmunkásokat alkalmazunk. Pécsi Építő- és Tatarozó Vállalat, Molotov utca 35 13

VIZSGÁZOTT kazánfűtőket azonnal alkalmaz Állatifehérje Vállalat, Basamalomi út. 15

GYORS- és gépírónő, alapfokú könyveléssel, jó bizonyítvánnyal elhelyezkedne. Levélcím: Kiss Sándor, Villány, Szabadság u. 129

KERESÜNK azonnali belépéssel kőművest, pécsi telepünkre. Jelentkezés: Pécs, Majláth u. 4. sz. Szekér és Kordélyfuvarozó V. VII. Kirendeltség. á 1

RAKODÓMUNKÁSOKAT, kocsisokat, segédmunkásokat állandó és alkalmi munkára alkalmaz a Pécsi Belsped Vállalat. Jelentkezés a vállalat munkaügyi osztályán. Pécs, Széchenyi tér 7. sz. alatt.

A Komlói Jéggyárban
mindennap
korlátlan mennyiségben
jég kapható

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Dolgozók Pártja Baranya Megyei Bizottságának és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: FARKAS LÁSZLÓ
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjeszti: a Megyei Postahivatal
Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés: postahivatalokná és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj: 11.— Ft.

Pécsi Szikra Nyomda
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27
Nyomdáért felel: Melles Rezső

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A BARANYA MEGYEI PÁRTBIZOTTSÁG ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIII. ÉVFOLYAM, 216. SZÁM ÁRA 50 FILLÉR CSÜTÖRTÖK, 1956 SZEPTEMBER 13

Eredményes tanulást!

„...a gazdag ember gyereke okosabb lett az apjánál, a szegénynek muszáj volt olyan tudatlannak maradni, amilyen szüléje volt. Nem így lesz ezután. Minden gyerek egyformán fog tanulni. A felsőbb iskolákba pedig nemcsak a gazdagok gyermekei mennek, hanem a jótanulók, a jófejű gyerekek."

Aki olvasta Móricz Zsigmondnak a Vörös Ujság 1919 április 15-i számában megjelent sorait, az önkéntelenül erre gondol, ha elvegyül a pécsi egyetem központi épületében új évfolyamukat kezdő egyetemi hallgatók között. Jóleső, szivet-lelket melengető érzés, hogy ezek a jövendő orvosok már a mieink, — mieink testestől-lelkestől — munkások, parasztok, értelmiségiek gyermekei.

Az 1955—56-os évben 815 hallgatója volt az Orvostudományi Egyetemnek. Szombaton 180 elsőéves lépte át elfogódottan az aula küszöbét, hogy megkezdje egyetemi tanulmányait. Háromszor ennyien jelentkeztek. A kiválasztási szempont elsősorban az volt: ki érdemes arra, hogy tovább tanuljon. Valóban: a jótanulók, a jófejű gyerekek jutottak be a tudomány falai közé — 63 kitűnő, 32 jelesrendű tanuló, és az újonnan felvettek 53 százaléka munkás-paraszt származású, 34 százaléka pedig értelmiségi szülők gyermeke. Az idei felvételeket tehát már a párt értelmiségi határozatának szellemében hajtották végre.

Beszélő számadat az is, hogy az Orvostudományi Egyetemnek 800 ösztöndíjasa lesz az új tanévben, hogy 350 hallgatót diákotthonban helyeztek el. Beszédes szám az is, hogy míg 1947—48-ban az ország egész tanulóifjúságának csupán egymillió 199 550 forint ösztöndíjat és tanulmányi segélyt adhatott az állam, addig az új tanévben egyedül a Pécsi Orvostudományi Egyetem hallgatói között három millió forintnyi ösztöndíjat és más juttatást oszthatnak ki.

Minden mód és lehetőség megvan tehát arra, hogy az új tanévet kezdő egyetemi hallgatók tanuljanak, jól tanuljanak. Ez a legfontosabb, amit a gondoskodásért, a tudományért elvárnak azok, akik ezt a tanulást lehetővé teszik: az áldozatosan dolgozó munkások, a kenyeret teremtő parasztok, az országot építő értelmiségiek, a professzorok, a tanszemélyzet, a szülők és mindazok, akik egyetemre küldték vagy egyetemre vették a mi fiataljainkat.

A tudomány — hatalom. Soha ilyen szélesre nem tárult a tudás kapuja, mint napjainkban, soha ennyien be nem léptek ezen a kapun, mint az idei tanévnyitáskor, soha rátermettebbek nem indultak nálunk a tudomány megvívásáért, mint a népi demokrácia lehetőségei között.

Ez azonban csak az első lépés. A java: a tanulás most következik. Ezt a hatalmat nem teheti senki egyik napról a másikra a magáévá, ezért öt-hat éven át, és még azután is, meg kell küzdeni.

E küzdelemhez kíván az egész ország ezekben a napokban egyetemistáinknak sok sikert, eredményes tanulást!

Üzemi konyhát és étkezdét épít a MÁV

A pécsi vasútállomás területén, a régi konyhaépület és a vasútkísérő laktanya épülete közötti részen, a MÁV korszerű üzemi konyhát és étkezdét épít a vasutas dolgozók részére. 1 millió 300 ezer forintos beruházási költséggel 622 négyzetméteres területen két étkezőtermet építenek — egy nagy 170 négyzetmétereset és egy kisebb, 41.2 négyzetmétereset. Az építkezési munkálatokat már meg is kezdték és ez évben 400 000 forintot fordítanak erre a célra. Jövőre azonban a MÁV saját kezelésben folytatja az építkezéseket. Az új üzemi konyha berendezésére 180 000 forintot költenek. A konyhát gőzfőzőüsttel, géptüzelésü tűzhellyel, gőzzel fűtött vízfürdős ételmelegítővel és gázsütőkemencével, a legkorszerűbb berendezésekkel látják el. Az üzemi konyha és étkezde 1957 június 30-ra készül el. Az új üzemi konyhán naponta 1 000 vasutas dolgozó étkezik majd.

Utcai büfét létesítenek a budai külvárosban

A Pécsi Vendéglátó Vállalat már régen tervbevette, hogy a budai külvárosban több vendéglőt létesít. Megfelelő helyiség hiánya miatt azonban eddig erre nem kerülhetett sor. A vendéglőhiányt ebben a városrészben utcai büfé létesítésével kívánja pótolni. A jövő hét végén a Marx és Engels út elágazásánál a vállalat utcai büfét létesít a pécsváradi vegyesipari szövetkezet által készített vikendházban. Ebben a büfében nemcsak szendvicset, pogácsát, cukrász süteményeket, cukorkákat, hanem italokat is árusítanak majd. Ha ez műszaki szempontból beválik, akkor a vállalat a város különböző részein további 6—8 ilyen utcai büfét állít fel.

Uj cukrász- és húsüzemet létesitett az Üzemélelmezési Vállalat

A Déldunántúli Üzemélelmezési Vállalat cukrászüzeme eddig a Jókai téren egy üzlethelyiségben, húsüzeme pedig a Perczel utca 30 szám alatt az udvarban, korszerűtlen, egészségtelen helyen működött. Most a vállalat a Rózsa Ferenc utca 2 szám alatt új helyiségben létesített korszerű cukrász- és hentesüzemet. A húsüzemben naponta körülbelül 30 mázsa húst dolgoznak fel a bányász- és a főiskolai hallgatók üzemi konyhája részére. A cukrászüzemben pedig naponta húsz féle süteményt készítenek a bányászbüfék, a bőrgyári és a főiskolás büfé részére.

Hét idegen nyelvtanfolyam kezdődik Pécsett

A Pedagógusok Szakszervezete „Nevelők Háza" orosz, német, angol, francia, olasz, bolgár és horvát nyelvtanfolyamokat indít kezdő és haladó fokon, felnőttek és gyermekek részére. A német nyelvtanfolyamra már 3 éves kortól is lehet jelentkezni. — A nyelvtanfolyamokra a beiratkozás szeptember 15-től október 1-ig naponta délután 6-tól 8 óráig tart a Nevelők Házában (Szent István tér 6., földszint.) A nyelvtanfolyamok október 1-én kezdődnek és 1957. május 31-ig tartanak.

LESZ SEGÍTSÉG!

A BÁRTFA UTCAI általános iskola építkezésén serény munka folyik. A Baranya Megyei Tanácsi Építőipari Vállalat dolgozói közül huszonöten dolgoznak itt kőművesek, ácsok, segédmunkások. Az épületre transzportőr szállítja fel a betont, hogy gyorsabban haladjon a munka.

— Hol tanulnak most az iskolások? — kérdezzük Joó Bélától, az iskola igazgatójától.

— Sajnos szanaszét vannak. A harmadik osztályosok az erzsébettelepi József Attila művelődési otthonba járnak, másik részük a Bártfa utcai óvódában tanul, a harmadik tankör a Budai II. pártszervezet helyiségében és a negyedik csoport itt az iskola melletti épület emeletén, melyet a Pécsi Szénbányászati Tröszt bocsátott a rendelkezésünkre.

Még felsorolni is hosszú ennyi helyet, hát még ellenőrizni a tanítást. Nem könnyű feladat 352 tanuló lehető legzavartalanabb tanulását biztosítani. És ez nemcsak napok, hetek, hanem hónapok kérdése is. Az építőknek december 31-én, kell átadni az iskolát, amelyre egy emeletet húznak, csak azután kezdődhet meg mind a nyolc tanteremben a tanítás.

— Nagy nehézségeink voltak, különben már előrébb járnánk — mondja Bien József, munkavezető. — Azok, akik ezt az épületet csinálták, alaposan elspórolták belőle az anyagot. Régen úgy volt, hogy árajánlatot nyújtottak be a vállalkozók. Persze, hogy azt bízták meg a munkával, aki a legolcsóbban elkészítette. És az eredmény? A régi alapokat és a lábazati falakat mind ki kellett cserélnünk. Körülményes, nehéz munka volt...

Dicséret illeti lelkes munkájukért azokat, akik itt dolgoznak. Nem ők tehetnek arról, hogy nehézkesen haladt a munka. A munkaerő körül most is nehézségek vannak. Vidékről járnak be a kőművesek. De most ne a nehézségekről, hanem inkább arról beszéljünk, hogyan hozható előrébb az építkezés határideje...

Az épület végén dolgozik az úgynevezett úttörődaru. Hoffmann Pál, a kőműves és segédmunkás-brigádvezető társával betongerendákat emelnek fel a magasba a daru segítségével. Ugy tekerik a daru hajtókarjait két oldalt, hogy beleizzadnak, mégis kerek nyolc perc telik bele, amíg felér a vasgerenda és visszaeresztik a felhúzó kötelet.

— Mit szólna ahhoz, ha villanymotor végezné a munkát? — érdeklődöm Hoffmann Páltól.

— **SOKKAL GYORSABBAN MENNE...** És tegyük hozzá, egyetlen ember is elegendő lenne a gép kezeléséhez...

— Miért éppen a brigádvezető dolgozik itt, hiszen a brigád többi tagjának tanácsokat adhatna, olyan munkát is végezhetne, ami ennél jóval több szakmai tudást igényel...

— Igy osztották el egymás között. És a balesetvédelem is megkívánja, hogy felelős ember dolgozzon ilyen helyen — válaszolja a munkavezető.

Nem vagyok szakember, de érzem, hogy érvelése sántít. Más ember talán nem érezne felelősséget?... Ha már kevés a munkaerő (mert erről is beszéltünk), miért nem lehetne a szülők segítségét kérni, hisz elsősorban nekik érdekük az iskola mielőbbi felépítése?

— Csak jönnének! — így a munkavezető.

— Hogy jönnének-e? Bizonyára azok is eljönnek, akiknek nincs gyermekük. Telefonon beszéltem egy férfival, Konrád néven mutatkozott be és bejelentette, hogy gyermeke ugyan nincs, de szívesen segédkezne, csak már szerveznék meg a társadalmi munkát.

— Nem jelentkeztek társadalmi munkások? — érdeklődöm az iskolaigazgatótól.

— De igen. A névsor ott van a tanácstagunknál, Tóth Jánosné elvtársnőnél.

— Az ősszel sokan jelentkeztek, közöttük három kőműves is. De a kőművesek nem tudnak jönni, olyan a munkájuk. Kőművesekre lenne a legnagyobb szükségünk — mondja Tóth Jánosné.

Tóth elvtársnőről sok jót hallottam. Azt is mondták, hogy ha ő nincs, még ma sem lennének vasbeton gerendák. Nem akadt vállalkozó az elkészítésére. Elintézte ezt is. Ötvenet máris a helyszínre szállítottak, a többi ötven is készül... Most, hogy beszélgetünk, szintén töri a fejét: hogyan-miként is lehetne segíteni. Eszébe jut valami:

— Felkeresem az Építőipari Technikum igazgatóját. Talán ő segíthet rajtunk...

HA IGAZ, két helyről is érkezik segítség — a helybeli szülőkön kívül, — mert az iskola igazgatója meg elmondotta, hogy néhány évvel ezelőtt iskolájukban tanult Németh Sándor az 506-os Ipari Tanulóintézet növendéke, aki az osztálya (II. építősök) nevében ajánlkozott, hogy a szabadszombatukon, de még vasárnap is eljönnének dolgozni.

A segítség bizonyára nem marad el! Szükségesnek látszik azonban, hogy necsak Tóth Jánosné elvtársnő, hanem a városi tanács oktatási osztálya is segédkezzék, legalább abban, hogy az egész nap dolgozó tanácstag helyett bízzon meg valakit a társadalmi munka szervezésével, irányításával.

MI ÚJSÁG BARANYÁBAN?

SZALMATÜZ VOLT MAGYARSZÉKEN

Magyarszéken, a Petőfi utca 20. szám alatt, özvegy Gyenis Józsefné udvarában szalmatűz keletkezett. A szalmatüzet gondatlanság okozta. Elégett 40 mázsa alomszalma és 21 mázsa takarmányszalma, mintegy ezer forint értékben. A tüz továbbterjedését a községi és a pécsi tűzoltóknak sikerült megakadályozniok. Megindult a vizsgálat annak megállapítására, hogy a szalmatüzért kit terhel a felelősség.

EMELKEDETT A TANULÓK SZÁMA A PÉCSI DÉLSZLÁV ISKOLÁBAN

Pécsett 1952-ben kezdte meg működését a délszláv tanítási nyelvü általános iskola alsó és felső tagozata, körülbelül 62 tanulóval. Ez évben már 82 diák iratkozott be a tavalyi 71-el szemben. Idén különösen a 4 alsó osztályba járó tanulók száma növekedett. A tavalyi 24-el szemben, idén már 38-an iratkoztak be az alsó tagozatra.

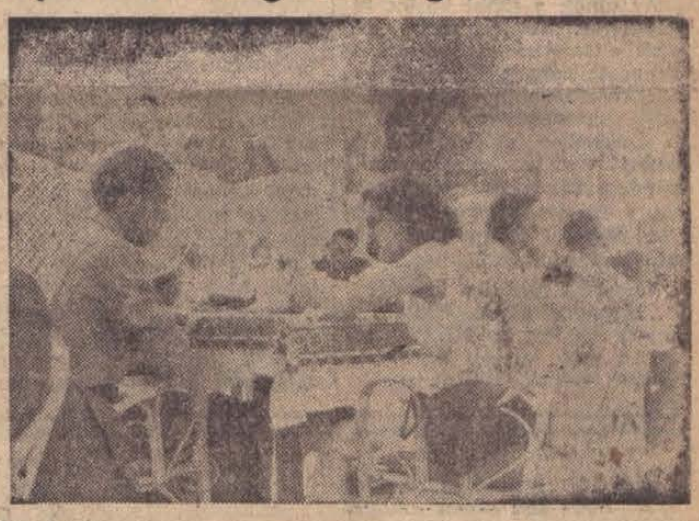
HÉTVÉGI KIRÁNDULÓVONATOT INDITANAK HARKÁNYBA

Az IBUSZ szeptember 16-án, vasárnap, hétvégi kirándulóvonatot indít Harkányba. A vonat Pécsről 7,22 órakor indul, Harkányból pedig 17,55 órakor indul vissza Pécsre. Az utazási költség oda-vissza 7 forint.

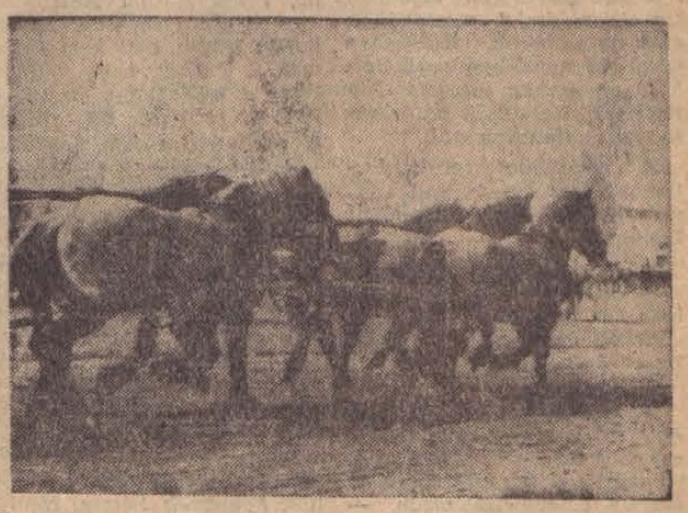
FÖLDMÜVESSZÖVETKEZETI HIRADÓT AD KI A MESZÖV

A MESZÖV tervbevette, hogy „Földművesszövetkezeti Híradó" címmel havonta kétszer megjelenő lapot ad ki. Ez a nyolcoldalas lap összesen 2 000 példányban jelenik meg és a földművesszövetkezeti kérdésekkel foglalkozik, ismerteti a rendeleteket, beszámol a földművesszövetkezeti munka eredményeiről és hiányosságairól. A lap első száma szeptember 15-én jelenik meg.

Képek a Mezőgazdasági Kiállításról

A sok séta után jól esik egy kis harapnivaló. Ki helyben vásárol a lacikonyhában, ki otthonról hozott kiadós reggelit s egy pohár sör mellett fogyasztja jó étvággyal.

Ez aztán az ötös fogat. A bábolnai állami gazdaság hidegvérü lovai futnak a versenypályán s nem is csoda, hogy nagy tapsot kapnak. Megérdemlik.

Milyen lesz az őszi divat?

Az utóbbi időben sokan jártak külföldön megyénkből, s egyebek mellett a külföldi divatot is megfigyelték. Hazajövet természetesen sokat meséltek a látottakról, s néhányan követni is kezdték más országok nyárvégi divatát. Ezért van az, hogy sokan tanácstalanul állnak ősz előtt, s nem tudják, megtakarított pénzükből milyen ruhát is csináltassanak, amely nem túl drága, mégis divatos. Hogy segítségére legyünk a vásárlóknak, tájékoztatást adunk a várható őszi férfi és női divatról.

Kérdéseinkre választ a legilletékesebbek adtak. A női ruhák felől Panta Jánosné, a „Hámán Kató" KTSZ elnöke, s Bódis János, a férfiszabó KTSZ elnöke adott felvilágosítást.

— A női divatban különleges változások nem várhatók ősszel sem. Igen kedvelt a kis kosztüm, amelyet az eddigieknél szebb és változatosabb anyagból varrunk a jövőben, mert Budapesten egy olyan üzlet nyílt, ahol az exportra készült különleges anyagokból értékesítenek maradékot. Igy nagyobb választék lesz az ősz folyamán a melirozott jersey anyagokból. A jersey anyagokból igen szép társasági és színházi ruhákat készítünk, amelyek a szeptember 15-e és 20-a körül megtartandó divatbemutatón kerülnek a közönség elé.

— A szoknya hosszában nem várható változás. Földtől 30—35 centi a szokásos hosszúság, s ez marad is.

— Átmeneti és télikabátok simafazonuak, bőek lesznek. Kosztümből az angol kosztüm várható divatként drapp, szürke és kék színben.

— Előreláthatóan mindenben ki tudjuk majd elégíteni megrendelőink igényét, mert Rott Ida szabásznőnk az elmúlt hetekben Budapesten tanulmányozta a ruhabemutatókat, s hazaérkezve hasznosítjuk tapasztalatait. Igy a pécsi asszonyok, lányok a párizsi divat szerint is öltözködhetnek az elkövetkezendő hónapokban.

S mi a helyzet a férfidivat frontján?

— Az őszi férfidivat a feleség öltöny, Sportszövet, kockás zakó, sima nadrág, könnyű fazonnal, kényelmes, bő szabással. Az őszi férfidivat újdonsága a mellény. A mellény a ruha színétől elütő színváltozatokban, idegen anyagból készül. Egy divatos őszi öltöny mellénnyel együtt — körülbelül — 1 600 forintba kerül kisipari munkával előállítva.

Az átmeneti és télikabátok valamivel rövidebbek lesznek mint az elmúlt esztendőben, s a széles-, kissé csapott váll marad a divat. Egy átmeneti, illetve téli kabát előállítása vatelinnen és egyéb anyagokkal együtt 2000 forint körül van.

A bőrkabát továbbra is divat marad, van is bőven megrendelésünk. Eddig 126 vevőnk jegyeztette elő a bőrkabátot, de anyagkiutalásunk csak 20 kabáthoz szükséges bőrhöz van.

Tehát végeredményben kivéve a mellényt, túl nagy változás nem várható ősszel a férfidivatban sem.

Felhívás a motorkerékpárosokhoz

Az utóbbi hetekben lényegesen növekedett a motorkerékpárosok baleseteinek száma. A múlt hónapban a motorkerékpárosok csaknem annyi balesetet okoztak, mint a személy- és a teherautóvezetők együttvéve. Számos motorkerékpáros életét vesztette a könnyelmű és szabálytalan vezetés miatt. Különösen sok áldozatot követelt a gyorshajtás és a vezetés ittasan. A belügyminisztérium országos rendőrkapitányságának közlekedésrendészeti osztálya felhívja a motorkerékpárosokat, saját érdekükben tartózkodjanak a gyorshajtástól és az ittas állapotban való vezetéstől. Közlekedjenek szabályosan, s vigyázzanak jobban a maguk és az utakon közlekedő embertársaik életére.

A szuezi ügy legújabb fejleményei

A volt csatornatársaság felhívása

A volt Szuezi-csatorna Társaság párizsi igazgatója felhívást intézett a csatorna európai alkalmazottaihoz.

A ... g felhívta az alkalmazottakat, hogy tegyék meg a hazatelepítésük érdekében szükséges lépéseket.

Ali Szabri repülőalezredes Nasszer elnök s ... jtófőnöke kedden este azt mondotta, hogy Anglia és Franciaország biztatta fel a Szuezi-csatorna Társaságot a lépés megtételére, hogy megakadályozzák a csatornán folyó hajózást. „Ez a két ország, — hangsúlyozta Szabri, — olyan helyzetet akar teremteni, amelyben lehetőség nyílik a beavatkozásra és arra, hogy megfosszák Egyiptomot jogaitól."

A szuezi-bizottság jelentése

A Menzies vezette öttagu szuezi bizottság kedden este jelentést tett közzé, amelyben leszögezi, hogy „teljes egységben és egyetértésben„ terjesztették Nasszer elnök elé a londoni konferencia többségének javaslatait. Sajnálattal tapasztalták azonban, hogy „Nasszer semmi áron sem hajlandó belemenni abba, hogy Egyiptomon kívül más is beleszólhasson a csatorna ellenőrzésébe, irányításába és karbantartásába";

Eisenhower elnök sajtóértekezlete

Hírügynökségi jelentések szerint Eisenhower elnök szokásos keddi sajtóértekezletén főleg a szuezi kérdéssel foglalkozott.

Az elnök a többi között kijelentette: „Az Egyesült Államok elismerné Anglia és Franciaország jogát az erőszak alkalmazására a Szuezi-csatorna használatának biztosítása érdekében, amennyiben a szuezi viszály rendezésének minden békés eszköze kimerülne és amennyiben Egyiptom részéről valamilyen agresszió történnék";

Az elnök azonban hozzáfűzte, bizonyos afelől, hogy „a szuezi kérdést az ENSZ elé viszik, még mielőtt bármiféle fizikai akcióra kerülne sor";

Angol lapok a szuezi ügy ről

Az angol lapok a szuezi üggyel foglalkozva egyrészt a parlament küszöbön álló vitájának, másrészt a volt Szuezi-csatorna Társaság felhívásának szentelik a fő figyelmet.

A Yorkshire Post a parlament vitájára utalva a többi között hangoztatja, hogy „Anglia sorsdöntő órákat él. Azok a beszédek, amelyek ezekben a napokban elhangzanak és azok a határozatok amelyeket e napokban hoznak hosszú évekre befolyásolhatják az ország jólétét".

A Times a szuezi ügynek az ENSZ elé utalását javasolja, de ugyanakkor hozzáteszi, „nem szabad abban a hitben ringatózni, hogy e kérdést tárgyalásokkal feltétlenül meg lehet oldani. Az sem bizonyos, hogy az ENSZ eredményesen működhet közre, mint döntőbíró." A lap szerint „nem kívánatos", hogy a kormány lemondjon valamely eszközről, „amelynek alkalmazása végső esetben szükségessé válhat, (azaz az erőszakról — a szerk.)"

A Daily Telegraph helyesli a volt Szuezi-csatorna Társaság igazgatóságának azon döntését, hogy „megengedi" az Egyiptomban szolgálatot teljesítő európai alkalmazottaknak a munka beszüntetését. A lap szerint szombatra alig negyven révkalauz marad a helyén és így a nagy hajók nem haladhatnak át többé a csatornán. „A révkalauzok távozása — hangoztatja a lap — rendkí il robbanékony helyzetet teremt". A Daily Telegraph v... ányét osztja a Daily Express is.

A Manchester Guardian és a News Chronicle viszont bírálja a társaság elhatározását. A News Chronicle megállapítása szerint, ha kiderül, hogy a révkalauzok távozása az angol-francia nyilatkozatban említett úgynevezett további lépések egyikét jelenti, akkor az angol kormány kockáztatja egy olyan viziút elzárását, amelyről maga a miniszterelnök mondotta, hogy Anglia legfontosabb útőere.

A Daily Herald azt a véleményét fejezi ki, hogy „a parlamentnek utasítania kell a kormányt, hogy a vitás kérdést terjessze az ENSZ elé. Ki kell határozottan jelentenie, hogy az ENSZ hozzájárulása nélkül Anglia nem nyúl erőszakhoz".

A lap szerint az ENSZ-nek „oda kell hatnia, hogy a Szuezi-csatorna után nemzetközivé nyilvánítsák a világ többi fontos viziútját, így például a dardanellákat és a Panama-csatornát".

Ali Szabri nyilatkozata a középkeleti hirügynökség tudósítójának

Ali Szabri, Nasszer elnök kabinet irodájának főnöke kedden este a középkeleti hírügynökség tudósítójának kijelentette: „A Menzies ausztráliai miniszterelnök vezetése alatt álló ötösbizottság megkísérelte, hogy erőszakkal és fenyegetéssel kényszerítse ki a szuezi probléma olyan megoldását, amely ellentmond Egyiptom szuverénitásának. A bizottság javaslatai beleütköznek az ENSZ alapokmányába és a nemzetközi jogba."

A kabinetfőnök véleménye szerint a Menzies-féle bizottság célja nem az volt, hogy szabad tárgyalást nyisson meg, hanem az, hogy egy bizonyos megoldást rákényszerítsen Egyiptomra. — „Egyiptom — tette hozzá —, bejelentette, hogy eleget tesz összes nemzetközi kötelezettségének. Nyomatékosan kérte, a bizottság jelentse ki, hogy az egyiptomi kormány nem tartotta tiszteletben nemzetközi kötelezettségeit. A bizottság erre a kérdésre nem tudott válaszolni."

Ali Szabri végül újból leszögezte, hogy Egyiptom hajlandó tárgyalni a Szuezi-csatornát igénybevevő összes országokkal egy olyan megállapodásról, amely biztosítja a szabad hajózást, valamint a csatorna fenntartását és korszerűsítését.

Pécsre érkezik a „Kaukázusi tavasz" szerzője

Szeptember 13-án, csütörtökön Pécsre érkezik Georgij Gulia szovjet író, a „Kaukázusi tavasz" című Sztálin-díjas mű szerzője. Georgij Gulia ellátogat az Irószövetség Pécsi Csoportjához. A hét végén megtekinti a pécsi üzemeket és ellátogat a baranyai termelőszövetkezetekbe.

A szövetkezeti demokrácia alapján

A kisipari szövetkezetek megyei küldöttgyűlése

A Baranya megyei Kisipari Szövetkezetek Pécsett küldöttgyűlést tartottak, amelynek napirendjén főleg a szövetkezeti demokrácia és a szövetkezeteknek nyújtandó nagyobb önállóság szerepelt. A küldöttgyűlésen *Tárnai Ferenc* elvtárs, a KISZÖV elnöke beismerte, — hogy a KISZÖV több ízben megsértette a szövetkezeti demokráciát, a tagságot nem mindig vonta be a szövetkezet ügyeinek intézésébe, javaslatukat, véleményüket sokszor nem vette figyelembe. A KISZÖV vezetősége ritkán keresté fel a kisipari szövetkezeteket és előfordult az is, hogy beadványukra, levelükre nem válaszolt. Az eddigi küldöttgyűlések és az azokon hozott határozatok csak formálisak voltak. A vezetésben megmutatkozott hibák egy része a túlzott összpontosításból eredt. Az OKISZ nem biztosított a KISZÖV-nek megfelelő hatáskört és önállóságot és így a KISZÖV a szövetkezetek és az OKISZ közötti postás szerepét töltötte be, ami az ügyintézést bürokratikussá és lassúvá tette. Tárnai elvtárs, a küldöttgyűlés előtt a maga és a KISZÖV vezetősége nevében önkritikát gyakorolt és ígéretet tett arra, hogy

a jövőben a KISZÖV munkája a szövetkezeti demokrácia elvén épül majd fel.

Biztosítani fogják a szövetkezeti demokráciát a kisipari szövetkezetekben és a szövetkezetek vezetői részére nagyobb hatáskört és önállóságot biztosítanak.

Bejelentette, hogy az OKISZ vezetősége kidolgozta a kisipari szövetkezetek második ötéves tervének irányelveit. Ez 38 százalékos termelés növelést, valamint a kisipari szövekezetek méretes és javító tevékenységének lényeges emelését irányozza elő. A termelékenység növelése érdekében szükség van a tartalékok feltárására, a szövetkezeti dolgozók öntevékenységére, javaslataira. A szövetkezeti dolgozók máris több értékes javaslatot tettek. Például: a Pécsi Faipari Szövetkezetnél I n h o f Ferenc javasolta, hogy

a lakosság jobb ellátása érdekében a KTSZ létesítsen kárpitos részleget.

Ezt meg is valósították és a részleg kárpitos bútorokat készít. A mohácsi Általános Építő KTSZ-nél H a r v a i Endre javasolta, hogy az asztalos ne készítsen épületasztalos munkát, mert azok a TÜZÉP-nél beszerezhetők, helyette bútor gyártsanak a lakosság részére. Több, mint száz ilyen és hasonló javaslat született már, de még nem minden szövetkezetben valósították meg a dolgozók javaslatait.

Ami a szövetkezetek tervteljesítését illeti, sem az I., sem a II. félévben nem sikerült a tervet teljesíteniök. A féléves tervteljesítésnél 3,8 százalékos lemaradás tapasztalható. Az exporttery teljesítésénél jelentős eredményt ért el a Pécsi Kesztyűs KTSZ, amely tervét 133,4 százalékra teljesítette.

A szövetkezet 7 000 pár export kesztyűvel termelt többet az előirányzottnál, és ezért az OKISZ 4 000 forint pénzjutalomban részesítette.

A lakosság közvetlen rendeléseire történő termelés 23 százalékkal haladta meg a tavalyi első félévi termelést, vagyis a szövetkezetek több, mint 2 400 000 forinttal termeltek többet egyéni megrendelésre, mint a múlt év hasonló időszakában.

A szövetkezetekben jelenleg 287 tanulót foglalkoztatnak és idén összesen 120 tanuló beiskolázására kerül sor. Még mindig vannak olyan szövetkezetek, mint a Szászvári Műszaki és a Siklósi Műszaki Szövetkezet, ahol vonakodnak az ipari tanulóképzéstől. Ezzel szemben a Pécsi Faipari, a Pécsi Kesztyűs, a Mecseknádasdi Kádár, a Mohácsi Cipész és a Pécsi Járműkészítő KTSZ-ben helyesen gondoskodnak az ipari tanulók képzéséről.

Hiányosság tapasztalható a kisipari szövetkezeti beruházásoknál. Ez évben építési beruházást biztosítottak a Pécsi Vasas, a Pécsi Járműkészítő KTSZ központosítására, valamint szociális beruházást a Sellyei Műszaki KTSZ részére, az építkezés azonban egyik helyen sem kezdődött meg. Az OKISZ jóváhagyta az 1957-es évi beruházási programot, amelynek alapján

a kisipari szövetkezetek jövőre közel egymillió forint értékben végeznek majd építési beruházást.

Tárnai Ferenc elvtárs beszámolója után, N a g y János elvtárs, a Kisipari Szövetkezetek Kölcsönös Biztosító Intézet alközpontjának vezetője beszámolt a szociális juttatásokról.

A vita során I r á n y i Rudolf kifogásolta, hogy a szövetkezet nagyobb adót fizet, mint a magánkisiparos, V a j d a Gyuláné, a Pécsszabolcsi Ruházati KTSZ dolgozója a politikai munka megjavítását sürgette és sérelmesnek mondotta, hogy a szövetkezeti tagok nem kapnak házépítési kölcsönt, sem téli tüzelőutalványt. S p i t z e r Mihály, a Pécsi Bádogos KTSZ elnöke javasolta, hogy a régi szövetkezeti dolgozókat részesítsék hűségjutalomban, aki 5 éve dolgozik a szövetkezetben 1—2000, aki tíz éve, az 4 000 forint hűségjutalmat kapjon.

A küldöttgyűlésen felszólalt F a r k a s László elvtárs, az MDP Központi Vezetőségének tagja, a megyei pártbizottság első titkára is. Hozzászólásában hangsúlyozta, hogy a párt és kormány elsődleges feladatának tekinti a szövetkezeti mozgalom támogatását. A kisipari szövetkezeti dolgozók bérkérdésével és az országos norma megállapítására irányuló kérelemmel kapcsolatosan rámutatott arra, hogy a kormány ebben az ügyben intézkedni fog.

Sor kerül majd a normarendezésre és a szövetkezetekbe tömörült kisiparosok a jövőben sokkal többet keresnek majd.

Felvetette a kérdést, hogy a kisipari szövetkezetek a termékeikből miért nem rendeznek több kiállítást. Hangsúlyozta, hogy több olyan kiállításra lenne szükség, mint amilyen a tavalyi volt, hogy a szövetkezet termékeit a lakosság megismerje.

A hozzászólásokra Tárnai Ferenc elvtárs, a KISZÖV elnöke válaszolt. Bejelentette, hogy a megye területén 2 szövetkezetben új bérezési rendszert vezetnek be, a IV. negyedévben két szövetkezetnél pedig új rendszerű tervezést vezetnek be. Támogatást nyújtanak a szövetkezeteknek, hogy megfelelő helyiséghez jussanak, a veszteséges szövetkezeteket a műszaki körök támogatják majd.

ŐSZINTE BESZÉLGETÉS

Az idei tavasz és az idei nyár sok olyan embert megmozgatott, aki eddig inkább hátrahúzódott, s hallgatott, ha politikára fordult a szó. Más szóval élve, valahogy „aktivizálódtak" mostanában ezek az emberek. Különösen az utóbbi napokban tapasztalható ez, amióta megjelent a Központi Vezetőség határozata az értelmiségiekről.

A napokban megkérdeztem néhány embert, mit szólnak hozzá? Ilyen válaszokat kaptam:

— Jó, jó, majd meglátjuk...

— Hát igen! De meg is kellene ezt valósítani!

Sokan egy szóban fejezték ki véleményüket:

— Végre!

A futólag feltett kérdések és rövid válaszok után kíváncsi voltam, mit hallok a határozatról egy hosszú, alapos és őszinte beszélgetés során. — Ezért kerestem meg Koncz István gépészmérnököt, aki jó ismerősöm, s tudtam róla, hogy mindig megmondja, ami a szívén fekszik.

— Hogy mit szólok a határozathoz? Örülök neki, s remélem, nagy változásokat hoz.

— Miben?

— Mindenben! Elsősorban az életkörülmények javulásában, másodszor a munkában.

Koncz István 25 éves. 1954-ben jött ki a Műszaki Egyetemről. Ide került Pécsre a XIV-es Autójavító Vállalathoz. Most az ÉPFU műszaki osztályát vezeti. Apja négyholdas kisparaszt Csánytelek-en.

Koncz István tele van tervekkel, ambícióval. Csongrád-környéki fiú, de most már alighanem itt ragad Pécsett; Tavaly nősült, felesége tanárnő, Pécsudvardon tanít.

— Nincs otthonom. Albérletben lakom, ami nem kellemes... Tudom, hogy fantasztikus a lakáshiány, de az a legjobb politika, ha emberi körülmények között élhetünk.

Albérleti szobán kívül másra is panaszkodik, a pécsi járási tanács oktatási osztályára. A felesége reggel fél hatkor utazik és este fél hatra érkezik meg holt fáradtan. Ez pontosan tizenkét óra. Ilyenkor még elviselhető, ha nehéz is, de mi lesz télen? Már eddig is két hónapot töltött kórházban a felesége, mert az ízületeivel bajlódik.

— Adtunk be kérvényt az oktatási osztálynak... Kértük, helyezzék Pécsre. Nem is válaszoltak rá. Egyszer meg azt mondták a feleségemnek, amikor reklamált, hogy adnak egy szobát valahol Szőkéden. Földes szoba, villany nélkül...

— Ez az egyik dolog. S milyen változásokat vár a munkában?

— Alapvető változásokat várok, elsősorban a szakmámban, de az egész iparban is.

— ?

— A párthatározatból kicseng az értelmiség, különösen a műszaki értelmiség megbecsülése. Én fiatal vagyok. A népi demokráciában tanultam, s örömmel mondhatom, hogy méltánytalanság nem ért. Velem szemben senki sem volt bizalmatlan, ami természetes is...

— No és hogyan képzeli el a jobb megbecsülést?

— Semmi esetre sem úgy, hogy ebből most kampányt csináljanak, s úton-útfélen beszéljünk az értelmiség megbecsüléséről. Az a legnagyobb megbecsülés, ha tág teret adnak a műszakiak kezdeményezésének, alkotó lendületének.

A hogy Koncz István elmondja, az utóbbi évek legnagyobb baja az volt, hogy sok helyen nem bíztak az értelmiségiekben. Erre az értelmiség nagy része úgy reagált szinte ösztönösen, hogy a kötelező munkán kívül passzív lett.

— Ismertem egy idős főmérnököt, — mondja, — aki panaszkodott, hogy mindenki beleszól a munkájába, s mindenki ellenőrzi, sok esetben szaktudás nélkül. Nem mert kezdeményezni, nem mert nagyszabású változásokat javasolni, mert attól félt, úgysem engedélyezik a felsőbb szervek, s ha engedélyezik is, hátha nem sikerül valami és előveszik, mint szabotőrt. Hogy ezt elkerülje, végrehajtotta az utasításokat, papírokkal fedezte magát s nyugodtan aludhatott. Ez kötötte le kezét s közben sírt a lelke, amikor a hibát és kapkodást látta, amin tudott volna segíteni, ha szabad kezet kap, s bíznak benne.

Csak persze erről eddig senki sem beszélt...

— S most hogyan képzeli el a változást, javulást?

— Úgy, hogy lehetőséget kell adni valamennyi nagyobb üzemben az önálló kísérletezéshez, tervezéshez, tanuláshoz. Jelenleg a szakemberek igen kicsi része foglalkozik kísérletezéssel, pedig a tömeges próbálkozás, tömeges eredményeket hozna. Adjanak az újítási másfél százalékhoz hasonlóan legalább félszázalékot az igazgatói alapból a kísérletezések anyagi fedezéséhez.

Koncz István jelenleg fontos módosításokon dolgozik. Ezért kér a kísérletezéshez több lehetőséget, segítséget. Egyik elgondolása, hogy a diesel-motorok robbanásszerű anyagégését folyamatossá tenné az előkamra módosításával. Ha az sikerül, akkor az alkatrészeket jobban igénybevevő kemény robbanás helyett lágyan járna a motor, s a teherautók motorjának élettartama lényegesen megnőne. Javulna a diesel-motorok hatásfoka is. Elméletben legalábbis így van minden. Csupán idő és lehetőség kell a kísérletezéshez, s a nagyszabású terv gyakorlatban is megvalósul.

Másik elgondolása, a félautomatikus menetvágó esztergapad elkészítése. Ez megkönnyítené és meggyorsítaná a nagy figyelmet és szakértelmet igénylő menetvágást.

— Nemcsak ilyen jelentéktelen dolgokon kellene kísérleteznünk, hanem az egész ipart forradalmasító automatizáláson. Fogalmunk sincs, hogy áll a külföldi ipar. Csak néha-néha hallunk hírt a teljesen automatizált szovjet, német és amerikai gyárakról. Mi lemaradtunk s hónapról-hónapra növekszik a távolság közöttünk. Pedig szakemberek nálunk is vannak. Egyes gyártmányaink világhírűek, csupán nagy az önköltségünk, mert régi módszer szerint dolgozunk. Ha automatizálnánk a gépkocsiipart, nem százezer forintba kerülne annak a Csepel-teherautónak az előállítása, amit harmincezerért adunk el külföldnek. Erre a versenyre mi ráfizetünk.

— Másik dolog: szakmailag is el vagyunk maradva bizonyos iparágakban. Különösen mi, vidéki mérnökök. Ritkán és rendszertelenül jutunk szakkönyvekhez, folyóiratokhoz. Nem ismerjük a legújabb vívmányokat. S ami a legdöntőbb, alacsony színvonalú munkát végzünk...

— Ezt nem értem — vágok közbe — egy műszaki vezető csak nem végez alacsony színvonalú munkát?

— De igen. Ezt a munkakört nyugodtan elláthatná egy nagy gyakorlati tapasztalattal rendelkező öreg garázsmester. A javításhoz, barkácsoláshoz nem kell mérnök, de az üzemanyagfogyasztás nyilvántartásához sem... — Mert az egyik mérnök kollégám ezt csinálja, pedig kísérletezni szeretne ő is...

— Miben lát akkor mégis megoldást Koncz elvtárs? — kérdem végül.

— Amint mondtam, várom, hogy a párthatározat nyomán nagyobb teret kapjon az egyéni kezdeményezés. Várom, hogy a nagyobb üzemek megkapják a kísérletezéshez az anyagi lehetőséget és a kísérleti műhelyeket. Várom, hogy a mérnökök olyan feladatokat végezhessenek, minden területen és vidéken is, ami továbbtanulásra, gondolkozásra, új utak keresésére ösztönözné őket. Várom, hogy Pécsett is legyen egy olyan életképes és jól működő műszaki kör, ahol a fiatal mérnökök, szakemberek kicserélhetnék tapasztalataikat, problémáikat, s ahol rendelkezésünkre állnának a külföldi folyóiratok, mint a pesti Műszaki Könyvtárban.

— Mit vár még?

Búcsúzás közben válaszol nevetve:

— Várom, hogy külföldre is mehessek, legyen értelme az éjszakai nyelvtanulásoknak...

Ezt hallottam tehát egy őszinte beszélgetésen. Koncz István — és azt hiszem, rajta kívül még nagyon-nagyon sok értelmiségi ember — ezt várja a párthatározat után.

TENKELY MIKLÓS

A mohácsi járási pártbizottság és a Hazafias Népfront kezdeményezésére elkészült a járás ötéves terve

A mohácsi járási pártbizottság kimért és hivatalos hangú jegyzőkönyvében fogalmazták meg először az érdekes kezdeményezés gondolatát: „... Az országos irányelvek alapján el kell készíteni a járás második ötéves tervét. Az elkészítésért felelős: Nagy József, Tóth Vendelné és Kiss Pál elvtárs..."

Falujárással kezdődött

A határozat végrehajtása már sokkal izgalmasabb volt. A három elvtárs először is szervezéshez fogott, ami a gyakorlatban annyit jelentett, hogy összeültek *Fortily Antal* elvtárssal, a Hazafias Népfront járási elnökével és a népfrontbizottság több tagjával s négy, általában 4 tagú bizottságot alakítottak a kommunista és pártonkívüli állami gazdasági igazgatók, főagronómusok, tsz-elnökök, állattenyésztési és más mezőgazdasági szakemberek részvételével. Az egyik bizottság a növénytermesztést, a másik az állattenyésztést, a harmadik a szőlő- és gyümölcstermelést, a negyedik pedig a kertészetet volt hivatva „felmérni".

Ezután kezdődött el a falujárás. A bizottságok tagjai a legkülönbözőbb közlekedési eszközök igénybevételével — gyakran a járási pártbizottság, járási tanács vagy valamelyik állami gazdaság gépkocsijával — összejárták a Palotabozsoktól Lippóig terjedő széles „mohácsi birodalmat" és papírra fektették javaslataikat. A javaslatok a statisztikusok szakavatott kezébe kerültek és a három elvtárs, augusztus 22-én a jól végzett munka tudatával jelenthette a járási pártbizottság színe előtt: „a mohácsi járás második ötéves terve elkészült!"

Miről szól a terv?

A terv, számbavéve a járás klímáját és talajviszonyait és a szükségleteket, minden fő növénynél az országos mutatószámokat irányozza elő, ami búzából 12, kukoricából 30, cukorrépából 22, burgonyából 23, lucernából 40 százalékos termésnövekedést jelent az 1955-ös átlagokhoz viszonyítva. Természetesen, azért nem másolja le szolgaian az országos irányelvek részleteit, hanem a helyi adottságokra és lehetőségekre gondol. A kukorica vetésterületét például az országos irányelvekkel ellentétben nem akarja megnagyobbítani, mert — mint mondja — a szükségletekhez mérten nagyon kevés a lucernájuk, ezért a lucerna vetésterületét számottevően kell növelni. S hogy a kukoricából mégis megtermeljék azt, amit az ország kér, a járásban legjobban fizető szegedi sárga, az aranyözön és a Fleischmann-lófogu fajták termesztését indítványozza, 50—60 százalékos hibridvetőmaghasználatot ír elő stb. Általában, a terv nemcsak számhalmazrengetegből áll, hanem választ ad a „hogyan?" kérdésre is, akármelyik növényféléről is legyen szó.

Jellemzője még a tervnek az alaposság is. Nemcsak annyit mond például, hogy a járás klímája és talajviszonyai igen alkalmasak a kertészkedésre, gyümölcstermesztésre vagy arra, hogy a szőlőterületet 290 holddal növeljék, hanem azt is előírja, hogy Mohácson, Bárban, Babarcon, Lánycsókon, Dunaszekcsőn, Versenden és Szajkon hány holdat kell ezért telepíteni és milyen fajtákból. Hasonló gonddal beszél az állattenyésztésről, a silócsalamádé termelésről és másról is.

Falugyűlésekkel folytatódik

A terv — akárcsak az országban — itt is a parlament elé kerül. Ez a parlament természetesen nem a gótikus stílusban épült budapesti országháza, hanem az egyszerű kultúrházak és tanácsépületek „kis parlamentje". Egyszóval: munkások, tsz-tagok, egyéni parasztok, traktorosok és állami gazdasági dolgozók, tehát az ezerszemű nép elé kerül a terv azokon a falugyűléseken, amelyeket az üzemi és községi pártszervezetek, népfrontbizottságok és tanácsok tartanak részükre. S szeptember végén, október elején, amikor a sokszáz vagy sokezer kincsetérő javaslat elhangzik, újra összeülnek a négytagú bizottság szakemberei s formába öntik a járás kívánságát.

Előre megfontoltan...

Szeptember 6-i számunkban riportot közöltünk a MÁVAUT társadalmi bíróságának tárgyalásáról. A társadalmi bíróság Terzics Ferenc gépkocsivezető ügyét tárgyalta, aki megtagadta a szolgálatot s előre megfontoltan kártevést követett el, valamint tudatosan emberéletet veszélyeztetett. A társadalmi bíróság javaslata alapján a vállalat vezetősége Terzics Ferencet azonnali hatállyal elbocsátotta és 160 forint kártérítésre kötelezte. Ezenkívül átadták ügyét a közlekedési ügyészségnek azzal a javaslattal, hogy Terzics Ferenctől vonják vissza véglegesen a jogosítványát.

Terzics Ferenc megpróbálta félrevezetni a tárgyalás vezetőit és saját munkatársait. Többek között azt állította, hogy nem előre megfontoltan, s nem saját zsebkésével vágta el a fékolajcsövet, hanem lemezzel, s pillanatnyi feliudultságában. A Megyei Minőségvizsgáló Intézet szakvéleménye alapján a vágást minden valószínűség szerint saját zsebkésével követte el. A tárgyalás során töredelmes vallomást színlelt, azt állítva, hogy a fékolajcsövet Skriván gépkocsivezető kölcsönkért zsebkésével vágta el. A Megyei Minőségvizsgáló Intézet újabb vizsgálata és szakvéleménye szerint Terzics Ferencnek ez az állítása valótlan, s továbbra is az előző vizsgálat eredménye az irányadó. Így a merénylet minden körülmények között előre megfontoltnak mondható, s ennek megfelelően járt el a társadalmi bíróság és a vállalat vezetősége.

Vidám vasárnap Hidason

A pécsváradi járási tanács népművelési osztálya, a TTIT és a DISZ, szeptember 16-án, vasárnap, vidám vasárnapot rendez Hidason. A vidám vasárnap zenés ébresztővel kezdődik, majd délelőtt sportműsort adnak. A hidasi színjátszók „Szerelem" címmel esztrád-műsorral szerepelnek, míg a véméndi énekkar énekszámokat ad elő.

Tropik és szalamandrák

1952-BEN a párisi boulevardok könyvesboltjaiban órák alatt szétkapkodnak egy regényt, melynek címlapján a szerző neve helyett annak a bércekkel körülvett francia fennsíknak a neve — Vercors — áll, ahol a náci megszállás idején egész partizánezredek dacoltak a megszállókkal. De maga a mű címe is jelképes: Tropikomédia. Valójában a kapitalista társadalom végtelenül szellemes gúnyirata.

Mi lenne, ha a tudósok megtalálnák az állat és ember közt hiányzó láncszemet, nem geológiai korok kövületében, hanem elevenen a valóságban? Ha egy tudományos expedíció egyik napról a másikra rátalálna a tropikra, ezekre a többé-kevésbé emberekre?

Ebből a fantasztikus alapötletből indul ki Vercors és töprengve veti fel mindjárt a kérdést: vajon hová sorolnák őket, hol húznák meg a határvonalat? Ott, ahol egyesek gazdasági érdekei kívánják, hogy kedvükre kialakíthassák fajelméletüket, melynek nevében ma csak a tropikat, holnap egész népeket foszthatnak meg az emberiséghez való tartozástól, ezzel járó jogaiktól, hogy kedvükre kereskedhessenek velük, mint az állatokkal?

Milyen tragikomikus a tucatnyi értekezlet, a különbizottságok tanácskozásai, melyek a tropik hovatartozását vitatják! Antropológusok és üzletemberek, állatvédők és hóhérok szédült kavalkádja a múltból ittragadt kis életközösség sorsa körül.

Még jó, hogy a szerencsétlenek mit sem sejtenek abból a viharból, melyet a „civilizáció" kavart köröttük, hogy sorsukkal immár olyan magas forum is foglalkozik, mint a Tudományos Akadémia.

Amennyiben állatnak minősítenék őket, valóraválna a textilmágnások merész elképzelése: szövőszékek mögött, ingyenes robotban róhatnák le hálájukat az emberiségnek. De maga az Akadémia is tanácstalan. Ki nem értené óriási dilemmáját: mit is tesz embernek lenni?

Vercors megkísérli a választ: az ember az egyetlen állat, ki „gyötrő kérdéseket intéz az éghez". „Csak annyiban vagyunk emberek, amennyiben szerencsétlen sorstársainkkal vállvetve harcolunk, hogy legyőzzük a természetet" — írja.

Bár nem az emberiség igazi történetéből indul ki, mégis annak sorsa feletti őszinte aggódása, mélységes humanizmusa megbocsájtatja velünk botlását.

„A tropik ügye egy valamire legalább megtanított bennünket — summázza végső mondanivalóját, — embernek lenni ez nem valami elviselendő állapotot jelent, hanem olyan méltóságot, amelyért meg kell harcolni".

ÉRDEKES ROKONSÁG fűzi a Tropikomédiát a cseh Karel Capek: Harc a szalamandrákkal című művéhez. Valamiben legalább is tökéletesen megegyeznek: a világirodalomban még kevés olyan maró szatira látott napvilágot, a korabeli társadalomról, mint az ő művük. Capek is vercorsi alapötletből indul, óriásszalamandrákat szabadít az emberiségre, melyek elsajátítják ugyan a technikát, egyes emberi tulajdonságokat vesznek fel, de az igaz emberi érzés idegen marad számukra.

Önkéntelenül is felvetődik a kérdés, vajjon mi késztette az írót, hogy a fantasztikumba menekülve, ilyen képletesen írja le mondanivalóját? — Akkor élt és írta regényét, mikor „szalamandra korszak" nehezedett a világra s ebben a veszélyben a fasizmusra figyelmeztetett. Lehetetlen nem felismernünk az ultimátumokkal handabandázó vezérszalamandrában Hitlert, a vaduzi konferenciában a müncheni konferenciát és mennyire a történelemre ismerhetünk azokban az alkudozásokban, melyeket a különböző konszernek és trösztök folytatnak a csúszómászókkal, hogy pusztító fegyvereiknek piacot teremtsenek.

A regény végső megoldása ugyan eltér a történelemtől, Capek szalamandráival egymást falatja fel. Tragédiája, hogy nem várhatta be jóslata teljesülését, önként menekült a halálba, mielőtt München után a szalamandrák átléphették volna hazája határát. Ő már a jövőbe is látott...

Tropik és szalamandrák — két igazságkereső író furcsa szülöttjei. Sorsuk összeforr egy embertelen társadalom tragikomédiájával.

LIPPENSZKY ISTVÁN

Az első pillér

Azon a maketten, amelyet a mezőgazdasági kiállításon mutattak be a Mohácsi Farostlemezgyárról, minden egyszerűnek tűnt. Néhány centimétert ugrott a tekintetem, s a kazánházból máris az irodaépületben találtam magam. Bezzeg a valóságban nem ilyen könnyű eligazodni az épülő lemezgyár hatalmas területén, a féligkész épületek, gépek, építőanyagok labirintusában. Csakhogy míg a kiállítás makettjén a képzeletem volt a kalauz, addig az építkezésen sokkal megbízhatóbb vezetőm akadt: Platthy Lőrinc, a Szocialista Munkáért Érdeméremmel kitüntetett főépítésvezető.

— Lássuk tehát hogyan is állunk...

Lécdarabot tör Platthy elvtárs és pillanatok alatt a földre karcol mindent, amit a távolság miatt éppen csak sejtet a szem. Egy négyzet kerül a legszélre, a kazánház, melynek már állnak a falai. A rajzot a másik oldalon kilenc kis téglalap szegélyezi, teljesen kész családi házak, amelyeknek mindegyike két családnak ad otthont. Ujabb téglalap kerül a rajzra, jelezve a felépült üzemi tűzoltólaktanyát, aztán mellé is szánt a léc egy négyzetecskét. Kilépünk a téglahomb mögül s a négyzet máris elénktárul. — csakhogy sokszoros nagyításban. Irodaépület lesz ez, pincéjének falait rakják a kőművesek.

Hallgatom a főépítésvezető magyarázatát, néha néha nekirugaszkodik a képzeletem és óriáskockákat rak a ma még üres területekre... aztán észreveszem, hogy megbolydul az építkezés. Emberek rohannak el mellettünk s a maradók szeme is egy irányba igazodik... — Mi történik ott?

— Semmi különös — legyint Platthy elvtárs, — a lapképzőcsarnok első pillérét emelik fel. — Aztán kiderül, hogy nem is annyira mellékes esemény ez. A vasbetonpilléreket ugyanis új eljárással készítették: nem egyenként, hanem egy kalodában hármat, sok munkaidőt megtakarítva. De vajon elválnak-e egymástól a pillérek?

Csikorog, zúg a daru s a vasbetonoszlop egyik vége az építőanyag dombja fölé emelkedik. Platthy elvtárs arcán megereszkednek az izmok: sikerült! Áll a farostlemezgyár lapképzőcsarnokának első pillére!

KISS SÁNDOR

Kulák, vagy nem kulák?

Gyöngyfa községben is lekerültek a „kuláklistáról" azok a középparasztok, akikből jogtalanul csináltak „osztályellenséget". B. Kovács Lajos a falu leggazdagabb embere azonban továbbra is kulák maradt, mivel több mint 40 kat. hold földön gazdálkodott és cselédet tartott, akiket csak részben fizetett ki. Amikor B. Kovács Lajos tudomást szerzett a falugyűlés határozatáról, munkához látott.

Siránkozása a falu több becsületes lakóját megtévesztette. B. Kovács Lajos bizonygatta, hogy ő nem tartott cselédet, hanem csak napszámban dolgoztak nála. Sőt felkereste lakásán volt cselédjét, Fodor Károlyt, jelenleg aranyosgadányi lakost és hamis adatok közlésére kérte fel azért, hogy a község dolgozó parasztságát és vezetőit megtévessze. Azonban váratlan fordulat történt. B. Kovács látogatása után Fodor Károly levelet írt a gyöngyfai községi tanács v. b.-elnökének.

Beszéljen tehát a levél:

„Kedves Elnök Elvtárs!

Tudatom az elnök elvtárssal, hogy Kovács Lajos kulák e hónap 24-én jelent meg nálam, Fodor Károly aranyosgadányi lakosnál azzal a kéréssel, hogy én adjak igazolást neki, hogy ő teljes egészében kifizette rendes bérünket, amikor nála szolgáltunk 1946. évben négy hónapig: április, május, június és július hónapokban.

Megállapodásunk az volt, hogy a kulák készpénzben fizet havonta és ha ott maradunk újévig, akkor még 120—150 kilogrammos hízót ad bérünk fejében, de sajnos ezt nem tudtuk megvárni, mert kibírhatatlan volt nála megmaradni.

Indok az, hogy nem bírtuk ki az istállóban való alvást, mert nagyon egészségtelen volt, továbbá, hogy nagy volt a hajsza a munkában, melyet szintén lehetetlen volt kibírni és így kénytelenek voltunk otthagyni munkahelyünket, illetve a kulákot. Továbbá az is, hogy a kulák fizeti az OTI-t, mely ugyancsak nem történt meg.

Kedves Elnök Elvtárs!

Közlöm, hogy mivel fizetett ki bennünket a kulák, milyen havi fizetéssel elégített ki bennünket, amikor otthagytuk. A fizetésünk egyszerű volt, egy tizenkéthetes malacot adott kettőnk négy havi munkája után a kulák. A malac ára abban az időben az egy havi bért sem tette ki, mégis ez volt a fizetésünk kettőnknek négy hónapra.

Így ezek után nem adhattam neki igazolást, sőt mi több, azt akarta a kulák, hogy azt foglaljam igazolásba, hogy napszámban voltunk nála, hogy ne mondjam meg az igazat. Hát én erre nem voltam hajlandó, ellenben hajlandó vagyok arra, hogy megírjam a valóságot.

Kéréssel fordulok elnök elvtárshoz, amennyiben volna mód arra, hogy meg lehetne vele fizettetni ennyi év mulva, fizesse meg a kollektív bért. Rámférne, mert szegény ember vagyok, most is pásztor vagyok Aranyosgadány községben és most is érzem azt, hogy mennyire használta ki a kulák az erőnket.

Kérem az elnök elvtársat, hogy erre a kérésemre esetleg válaszolna, hogy volna-e mód arra, hogy visszamenőleg megfizetné.

Aranyosgadány, 1956, július 28.

Tisztelettel:
FODOR KÁROLY"

*

Kulák tehát B. Kovács Lajos? Volt cselédjének levele a válasz rá: igen.

Illés Elemér
pártinstruktor

Mi újság a pécsi üzemekben?

Komplex közlekedési telep épül a vásártéren

A sok előzetes tárgyalás után az Autóközlekedési Igazgatóságon csütörtökön megtörtént a komplex közlekedési telephely kijelölése. Ebben a Közlekedési- és Postaügyi Minisztérium, a városi tanács város és községgazdálkodási osztálya, a Vízügyi Igazgatóság és más fontos szervek, rajtuk kívül az érdekelt vállalatok képviselői is résztvettek. A megállapodás szerint a komplex közlekedési telepet a vásártér északi részén építik majd fel. Az építkezés előreláthatólag a jövő év végén kezdődik. Jellemző az építkezés nagyságára a körülbelül negyven millió forintos költség. Ezen a telepen helyezik el a XIV. számú Autójavító Vállalat műhelyét, ezenkívül a 21-es és a 26-os számú Autóközlekedési Vállalatok telephelyeit.

A megbeszélésen felmerült az a gondolat, hogy a vasúti sorompót meg kellene szüntetni. A sorompó eltávolításával felüljárót kell majd építeni, hogy zavartalan legyen a forgalom.

Átképzős tanfolyam kezdődött a Sopianában

Az üzem vezetősége elhatározta, hogy az esztergályos szakmunkáshiány pótlására, esztergályos átképzős tanfolyamot indít. Az üzem segédmunkásai közül huszonhatan jelentkeztek, hogy elsajátítsák az esztergályos szakmát. A tanfolyam már szeptember 10-én elkezdődött és egy évig tart, utána vizsgáznak a hallgatók. Az átképzősök hetenként kétszer elméleti, háromszor pedig gyakorlati oktatásban részesülnek.

Mosható férfi és női bőrkesztyűket gyárt a Kesztyűgyár

Szeptemberben huszonnégy különböző fazonu kesztyűt gyártanak a Kesztyűgyárban. Ezeket a kesztyűket tetszetősen díszítik. Az új fazonu férfi kesztyűket — a sikeres kísérletek eredményeképpen — mosható sertésbőrből készítik. Ugyancsak mosható sertésbőrből készülnek a női divatkesztyűk is, amelyeket különböző színű bőrökkel díszítenek. A mosható bőrkesztyűk folyamatos gyártását és exportálását a negyedik negyedévben kezdi el az üzem.

Javul a téglaellátás

A Megyei Tanács Téglagyári Egyesülése ebben az évben hét százalékkal több téglát égetett ki, mint az elmúlt év hasonló időszakában. Ebből a téglamennyiségből csaknem 40 családi házat lehet építeni. Ugyan akkor nyerstéglából 16 százalékkal többet készítettek, mint az elmúlt év kezdetétől a nyolc hónap alatt. Ha ezt a nyerstégla mennyiséget kiégetik, ebből 125 családi házat lehet építeni. A jó munka sikerét elsősorban a szigetvári I-es számú téglagyár segítette azzal, hogy befejezte a harmadik negyedéves téglaégetési és az éves nyerstéglagyártási tervét. Az alsómocsoládi téglagyár is befejezte negyedéves téglaégetési tervét.

Munkaerő megtakarítás ésszerűsítéssel

A Kesztyűgyárban nemrég még kézi erővel számozták meg a feldolgozásra kerülő bőröket. Ezen most úgy változtattak, hogy a cipőgyárak mintájára gépi számozást vezettek be és ennek az eredménye, hogy három dolgozó szabadult fel, akiket más munkakörbe beosztottak.

Új kokszolókamrákat építenek a Kokszművekben

Napok óta széleskörű hivatalos megbeszélések folynak a Kokszműveknél, melyeknek az a célja, hogy meggyorsítsák az elavult kokszolókemencék helyett az új rendszerű kokszoló kamrák építésének előkészületeit. A jelenlegi kokszot termelő berendezés állapota az utóbbi időkben rosszabbodott, megnehezítette a kemenceüzem kezelőinek munkáját és augusztus hónapban a tervben lemaradáshoz is vezetett.

A felépítendő új rendszerű kokszolókamráknál a munkaviszonyok jóval kedvezőbbek a jelenleginél és kezelésük teljesen veszélytelen. Emellett népgazdasági szinten is előnyös az új rendszerre való áttérés, mert a silányabb szenek kokszolását is lehetővé teszi és ezáltal körülbelül évi 80 ezer tonna minőségi gázszén megtakarítása válik lehetővé. Ez okokból is, de főként a dolgozók munkakörülményeinek mielőbbi megjavítása érdekében a vegyipari minisztérium az új gázkamra rendszerre való áttéréshez hozzájárult és a tervezési munka megindítására utasítást adott.

A mai NAPLÓ

Egy mozielőadás után

Hiszem és vallom, hogy ma már sok olyan ember él a földtekén, de még itt Pécsett is, akik számára nem lehet közömbös, ha valamilyen formában újszerűséget látnak, egy nem mindennapi eseményt, egy rendkívüliséget, még akkor is, ha az számukra idegenszerűnek hat.

Ugy gondolom, hogy a filmművészet terén „A pillangó meséje" című kínai film is azok közé a rendkívüliségek közé tartozik, amely nemcsak érdeklődést érdemel a nézőtől, de fegyelmezett magatartást is — sőt tisztelettudást a kínai művészet iránt.

Nem hiszem, hogy csak úgynevezett értelmiséginek, vagy művészembernek kell lenni ahhoz, hogy a kínai művészet hosszú-hosszú évekre visszapillantó játékstílusát, meseszerűségét, zenei motívumát és a szereplők hang- és taglejtéseit fegyelmezett magatartással nézze végig.

Bevallom őszintén, hogy a múltheti mozielőadás alkalmával igen elszomorodtam! Elszomorított az a tény, hogy a közönség sorai között sok olyan nézö akadt, aki hangos nevetéssel, ízléstelen megjegyzésekkel, idő előtti feltűnő távozással megzavarni igyekezett a közönségnek azt a részét, amelyet lekötött a sokszáz évvel ezelőtti kínai szerelmi dráma.

Az első sorokban ülő éretlen fiatalemberek viselkedése — sajnos, — átcsapott a fentebb ülő felnőttekre is. — És ez a legszomorúbb! — Azokat a fiatal gyerekeket, akiknek kultúrszomja csak addig ér el, hogy az általuk olvasott rémregényekben van-e 15 gyilkosság és megfelelő mennyiségű „bunyó", azokat nem is tudom nagyon okolni, azoknak a fiatalembereknek az ízlése nem is csiszolódhat addig, amíg „Tuskólábú visszatér" vagy „Tengeri kalózok" c. rémregényeken rágódnak. Ha majd egyszer eszükbe jut egy olyan könyvet olvasni, amelyből tanulni, amelyen elmélyedni és elgondolkozni lehet, akkor majd más szemmel néznek egy olyan filmet, amelynek élvezetéhez feltétlenül szükséges a józíés, az érdeklődés vágya, de főleg a fegyelmezett magatartás.

A páholyok hátamögött ültem és ott tanulmányoztam a filmet és a közönség jó és rossz reagálását. Egyszerre csak felugrott az előttem lévő páholyból egy nő és hadvezérhez illő mozdulattal a kijárat felé parancsolta hozzátartozóit, akik nagy csörtetéssel hagyták el a nézőteret. Én halkan és udvariasan megkérdeztem tőle, miért mennek el? Hetykén, magabiztosan vágta vissza: „Ugyan kérem, egy ilyen unalmas filmet csak nem nézünk tovább" — és elrobogott.

Ez a film feltárta a nézők előtt a soha el nem múló nagy és szenvedélyes szerelmi drámák hősiességét. Ez a film megmutatta az ezer év előtti szertartásos kínai családi életet, mozgásban, hanglejtésben, szenvedélyességben egyaránt. Ez a film azt igazolta, hogy amíg a földön emberek éltek és élnek, addig voltak és lesznek Rómeók és Júliák. — Erről szerettem volna vele beszélni, de ő elrohant. Sajnálhatja, mert ezt a filmet érdemes volt végignézni.

SZABÓ SAMU
a Pécsi Nemzeti Színház
Kossuth-díjas művésze

1956. szeptember 13.

Névnap: Ludovika.

Ügyeletes gyógyszertárak: 1. sz. gyógyszertár: Széchenyi tér 2. Tel: 17-65. — 8. sz. gyógyszertár. Kossuth Lajos u. 81. Tel: 23-94. — 12. sz. gyógyszertár: Doktor Sándor utca 47. sz. Telefon: 13-53.

Időjárásjelentés. A nyugatról keleti irányba előnyomuló hűvös óceáni léghullámok hatására Nyugat-Európa után Közép-Európában is változékonyabbra fordult az időjárás. Ma hajnalban Németország, Ausztria, a Cseh-medence és Lengyelország területén sokfelé esett az eső. Várható időjárás csütörtökön estig: erősen felhős idő, sokfelé eső, helyenként zivatar. Élénk északnyugati szél. A nappali hőmérséklet főként keleten és délen csökken. Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: 10—13, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön: 16—19 fok között.

Befejeződik a pécsi strand-szezon

Az ősz közeledtével bezárulnak a pécsi strandfürdők kapui s az uszodák elcsendesednek. A Hullámfürdőt hétfőn már bezárták és szeptember 17-én, hétfőn sor kerül a Balokány strandfürdő bezárására is. Az elmúlt öt hónap alatt, a fürdési szezon idején, a Hullámfürdőben 51 474-en, a Balokány fürdőben pedig 68 507-en váltottak jegyet és fürödtek. A fenti számokban nincsenek benne sem az úszók, sem azok, akik a fürdési szezonra bérletet váltottak.

Megszűnt a sorbanállás a pécsi Halbolt előtt

Nemrég még párosával álltak sorban a vásárlók a Halértékesítő Vállalat Bem utca 26 szám alatt lévő fióküzlete előtt. A sorbanállás most már megszűnt, mert az üzletben elegendő mennyiségű hal áll a közönség rendelkezésére. Naponta átlag 5 mázsa hal érkezik az üzletbe. Javarésze ponty, amit a baranyai tógazdaságok szállítanak Pécsre.

SPORT

A gúlatorna szerepe falusi sportköreinknél

Falun már több helyen tornaszakosztály működik. Igy Siklóson, Szigetváron, Mohácson, egészen komoly tornász élet fejlődött ki. Vannak azonban olyan községek is, ahol szívesen megalapítanák a torna-szakosztályt, de tornaterem és megfelelő szerek hiányában nagy nehézségekbe ütköznek.

Azokon a helyeken, ahol a tornaterem, vagy a szer hiányzik, gulatorna oktatásával lehet a fiatalokat a tornasportba bekapcsolni. Szorgalmas és rendszeres munkával aránylag rövid idő alatt is szép eredmények érhetők el, amint ezt a falusi spartakiád versenyek alkalmával tapasztalhattuk. A gulatorna üzése szórakoztató, de nevelő hatású is a tornász kollektív szellemének kialakításában. A tornász bekapcsolódásának első percétől kötelezve van arra, hogy társainak segítséget nyújtson. A gyakorlatokat egymásra építve kell alkotni, egy tornász elronthatja a többi jó munkáját. Csak a legnagyobb fokú együttműködés biztosítja a sikert.

A fejlődés folyamán a sokoldalúság fejlesztésére, a gulatornánál kiegészítő számként alkalmazni lehet az egyéni akrobatikus talajtorna gyakorlatokat, akrobatikus ugrásokat és páros akrobatikus számokat.

Hogyan tartsák meg edzéseiket, a gulatorna-szakosztályok? Az edzés négy részből áll; előkészítő bevezető, főrész és befejező részből. A legfontosabb részben, a főrészben a foglalkozás tárgya az előírt és szabadon választott gyakorlat-elemek megválasztása, azok összekötése, majd a gyakorlatok végrehajtása. A gulatorna gyakorlatoknál foglalkozni kell az egyéni előkészítések után az egyszerű, páros és vállonállás, kézbenállás stb, és hármas gyakorlatok építésével, majd később az együttdolgozás érdekében a nagyobb létszámú gyakorlatok építését is meg lehet kezdeni. Lényeges, hogy az alsó és a középső tornászok, a középső és a belső tornászok egymás gyakorlatát végre tudják hajtani, hogy ezáltal is biztosabbá tegyék a gyakorlatok kivitelezését. Sok gondot fordítsunk a közösségi szellem kialakítására és az együttes csapatok munkájának színessé tételére.

Sárvári Jenő
a VTSB torna, társ. szöv. titkára

Hírek a pécsi járásból

Az elmúlt évi jó szereplés után nagy visszaesés tapasztalható a baksai sportkörnél. Tavaly még női sportolói is voltak a községnek, résztvettek a járási atlétikai versenyeken. Az idén már csak labdarúgó csapat működik Baksán. Mi ennek az oka? Nem akarnak a baksai fiatalok a labdarúgáson kívül más sportot ismerni? Vagy a vezetőség nem törődik más szakosztályokkal? Egészen más ok van. Az elmúlt évben megkezdték az atlétikai-pálya építését, amelyre a TSB-től támogatást is kaptak. A futópálya földmunkáját el is készült. Uttörők segítségével a sportpálya körül facsemetéket is ültettek. A munka azonban időközben leállt és most olyan a megkezdett sportpálya, hogy rossz ránézni. Jó lenne, ha a község sportkedvelői a tanács segítségével befejeznék a munkát és így a fiatalok ismét atlétizálhatnának.

Nagy eredmény, ha egy falusi fiatal felkerül Budapestre, országos versenyre. Az idén a bicsérdi Béke Tsz sportkörétől 11 versenyző jutott fel a falusi spartakiád országos döntőjére. Tornászok, kerékpározók, atléták képviselték Baranya színeit. Ha nem is értek el kimagasló eredményeket, mégis elismerésben kell részesíteni őket, mert lelkiismeretesen, fáradságot nem ismerve készültek fel a nagy versenyre. Kiss Árpád vezetésével most azon vannak, hogy a Népstadionban látottakat felhasználják a község sportjának fejlesztése érdekében.

Kiskassán a helybeli Korea Tsz vette át a sportkört. A fejlődés máris megmutatkozik. A labdarúgó csapat mellett létrehozták a röplabda és az atlétikai szakosztályt. A járási spartakiádon 4. helyen végeztek a községek közötti pontversenyben. A megyei döntőn pedig 18—18 sportolójuk szerepelt a járás válogatottjában. Az országos döntőre pedig három kiskassai sportoló jutott fel.

A járási labdarúgó bajnokság eredményei: I. osztály: Egerág—Szőkéd 8:2. Gerde—Szabadszentkirály 4:2, Tarcsa—Bicsérd 2:0. — Ocsárd—Görcsöny 5:1. II. osztály: Szemely—Pécsudvard 7:0, Kiskassa—Romonya 8:0. Ujpetre—Gyulapuszta 7:0, Kisherend—Áta 4:2. Nagyárpád—Siklósbodony 1:1. Az I. osztály keleti csoportjában Egerág, a nyugati csoportban Tarcsa áll a bajnokság élén. A II. osztály keleti csoportjában Kiskassa, a nyugati csoportban pedig Aranyosgadány szerepelt a legjobban.

A Dózsa Baráti Kör tagjai

és a sportkedvelők néhány héttel ezelőtt meglepődve értesültek arról, hogy a Baráti Kör Teréz utcai helyiségét becsukják, de a Dózsa labdarúgóit a sportkedvelőknél még érzékenyebben érintette az ügy. Azóta nincs egy hely, ahova edzés után betérnének a játékosok, így kénytelenek a város különféle szórakozóhelyeit látogatni. Nem akarjuk mi most az egyes játékosok sportszerűtlen életmódját mentegetni, de mindenesetre elgondolkoztató a helyzet.

A pécsi dolgozók szeretik a sportot. Egy-egy mérkőzésen 10—15 ezer szurkoló van kint. Nem ritkaság azonban ennél magasabb nézőszám sem. A sportszerető dolgozók megérdemlik, hogy az NB I-es pécsi csapat olyan támogatást kapjon az illetékesektől, ami más helyeken természetes. Egy NB I-es labdarúgó csapatnak megjár a klubhelyiség. Hogyan képzelik az illetékesek a Dózsában a nevelést, ha a legszükségesebbet sem biztosítják a klub számára. Ne csak a helyi, hanem a budapesti zervek is adják meg a Dózsának azt a támogatást, amellyel ismét megnyithatja klubhelyiségét. Igy újra fedél alá kerül a Baráti Kör, mely bizony lassan már szétszéled, nem beszélve arról, hogy a játékosok is újra otthonhoz jutnak. A labdarúgás pécsi kedvelőinek tízezres tábora várja az illetékesek sürgős intézkedését. A helyiség kijelölésére most, tekintve, hogy több épület megürül, meg van a lehetőség. A Tiszti Klub épületében, melyet a városi tanács kultúrotthonnak rendez be, megfelelő helyiségeket a Baráti Kör céljaira is lehetne biztosítani.

Sportrovatunk levelesládájából

A hőgyészi Gyapjútermelő Vállalat margitmajori telepének DISZ labdarúgócsapata — mint ahogy Márkus József sportfelelős közölte, — a járási labdarúgó bajnokságtól kénytelen visszalépni, miután a vállalat vezetőségétől nem kap segítséget, sőt egyenesen ellenzik a sporttal való foglalkozást.

Fekecs Ödön, a vállalat vezetője nem sportember. De még csak sporttal sem törődik, hanem a legmesszebbmenőkig igyekszik azt gátolni. Többször tett a sporttal kapcsolatban olyan kijelentéseket, melyek megbotránkoztatták a sportot szerető dolgozókat. Nem csoda, hogy mélységes elkeseredés lett úrrá a sportolók körében. Legelőször is járási DISZ bizottságnak mondták el jogos panaszaikat, majd taggyűlés elé vitték a számukra sérelmes ügyeket.

De Margit-majorban nem csak a sporttal van baj. Igy van ez a kulturális megmozdulásokkal is. A DISZ rádiója már régen elromlott, de nincs rá pénz, hisz az igazgatói alap nem arra való. A színdarabok tanulása, rendezvények megtartása is nehézségekbe ütközik a telepen, mert az igazgató elvtárs csak heti két órát engedélyez azok tanulására. Bált, mulatságot meg egyáltalán nem rendezhet a margitmajori ifjúság.

Jogosan kérdik a margitmajori fiatalok, miért nem adja meg nekik a vállalat vezetője azokat a jogokat, melyek őket megilletik.

Czapp János
a sásdi JTSB elnöke

A pécsi vívók őszi versenynaptára

A nyári szünet után újra edzésbe álltak a pécsi vívók. Szükség is van az edzésre, mert az új évadban komoly feladatokat kell megoldaniok. Mit mutat a verseny naptár?

Szeptember 15—16-án a Haladás legjobbjai Budapesten a főiskolás bajnokságon vesznek részt, ugyanakkor Pécsett férfi és női ifjúsági tőrversenyt tartanak, pécsi és kaposvári versenyzők részvételével. Egy hét mulva szeptember 23-án Pécsett rendezik meg a Pécs—Győr városok közötti csapatversenyt, mind a négy fegyvernemben. Szeptember utolsó vasárnapjára is jut verseny, 30-án a Haladás rendez országos férfi és női tőrvívóversenyt. Októberben még több lesz a verseny és így vívóinknak a megfelelő versenylehetőség biztosítva lesz.

Hasznos volt a pécsi vívók részvétele a Balatonalmádiban megrendezett Balaton Kupa versenyeken. Ha helyezést nem is sikerült szerezniök a nagy és erős mezőnyben, mégis sokat vívhattak idegen városok vívóival és gazdag tapasztalatokkal térhettek haza. Nem mindennapi dolog résztvenni olyan versenyen, ahol százon felül van az indulók száma.

A területi röplabdabajnokság

legutóbbi fordulójában a Pécsi Szikra női csapata szerezte a legnagyobb meglepetést. Kaposváron győzte le a Dózsát. Forduló eredményei: férfi mérkőzések: Pécsi Bástya—Simontornyai Vörös Lobogó 3:0. Székesfehérvári Honvéd—Sztálinvárosi Vasas 3:2. Pécsi Dózsa—Komlói Bányász 3:1. Női mérkőzések: Pécsi Szikra—Kaposvári Dózsa 3:1. Sztálinvárosi Vasas—Székesfehérvári Vörös Meteor 3:0.

* Szombaton délután fél 4 órai kezdettel a Dózsa Tüzér utcai pályáján rendezik meg Pécs város ezévi ifjúsági atlétikai bajnokságát. Nevezéseket a városi TSB-hez kell eljuttatni pénteken 18 óráig.

Uj könyvek sajtó alatt

A Pécsi Szikra nyomdában most készül Várkonyi Nándor: Az üstökös csóvája című Petőfi-tanulmánya, Székely Júlia: Bartók tanár úr című könyve és Kemény Dezső: Férfi című verseskötete. Budapesten pedig már sajtó alatt van Galsai Pongrác: A Fekedés hajósai című tanulmánykötete, valamint Örsi Ferenc: Aranylakodalom című regénye. Valamennyi a közeljövőben jelenik meg.

A Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége Baranya megyei Munkacsoportja felhívja Baranya és Tolna megyében élő összes képzőművészek figyelmét, hogy az évente hagyományosan ismétlődő őszi megyei kiállítást ez évben október 28-án nyitja meg. Beküldési határidő: október 15-e és 16-a, délelőtt 9 órától 13 óráig és délután 15 órától 18 óráig. Pécs, Szt. István tér 6. Nevelők Háza Közös Műterem. Minden képzőművészettel foglalkozó művész alkotásait a bírálóbizottság elé küldheti korlátlan számban.

Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége Baranya megyei Csoportjának Vezetősége.

Szerkesztői üzenetek

Horváth József Harkányból arról írt szerkesztőségünknek, hogy a pécsi vásáron az alföldiek igen sok sertést adnak el. Tudomása szerint, a sertést a vásárlástól számított 60 nap után lehet csak eladni, mégis, minden vásáron ugyanazok árulják a sertéseket.

Láng Miklós elvtárs, megyei vezető főállatorvos értesítette szerkesztőségünket, hogy a Horváth József által felvetett problémával már a Pécsi Városi Tanács VB mezőgazdasági osztálya is foglalkozott. Figyelmeztette az illetékes alföldi járási tanácsokat a szabálysértésre és kérte a hiba kijavítását. A begyűjtési miniszter 2/1955 (II. 10.) számú rendeletének 4. paragrafusa 1. bekezdése ugyanis kimondja, hogy csak olyan sertés marhalevelét szabad tulajdonjogi átruházással ellátni, amelyik már 60 napja az eladó tulajdonában van.

*

SZILI JÓZSEF, a Mecsekvidéki Borforgalmi Vállalat dolgozója így írt levelében: „Gépkocsikísérő vagyok a vállalatnál, havi fizetésem 600 forint, prémiumot sohasem kapok. Hasonló munkakörben dolgozó ismerőseim, más vállalatnál 200—250 forint prémiumot kapnak. Miért nem kapok én is?"

RUFF PÉTER elvtárs, az Elelmezési Ipari Dolgozók Szakszervezete Területi Bizottságának elnöke válaszolt Szili Józsefnek. „Az élelmiszeripari miniszter 323400/1954. számú rendelkezésében rendezte a kocsisok, kocsikísérők bérét és megállapította azok munkaidejét. A fenti rendelkezés értelmében, amelyet a Minisztertanács 2057/18/1954. MT. számú határozata alapján adtak ki, a kocsikísérők munkaideje havi 250 óra, havi alapbérük 600 forint. Ha az egyes igazgatóságok által egységesen kidolgozott prémiumfeladatot a kocsikísérő teljesíti, havi 250 forint prémiumot kaphat.

A Mecsekvidéki Borforgalmi Vállalat dolgozott ki prémiumfeltételt, amelyet az illetékes minisztérium azzal utasított el, hogy a vállalat gépkocsijaival nem teljesíthető a prémium alapjául szolgáló tonna/kilométer, mert nemcsak tonnaárut, hanem darabárut is szállítanak. A vállalat a minisztérium döntését elfogadta. Azonban hibát követett el, akkor, amikor újabb prémiumfeltételeket nem dolgozott ki.

Felhívtuk a vállalat figyelmét, hogy ha befejeződik a gépkocsi karbantartása, a legrövidebb időn belül újabb prémiumfeltételeket dolgozzon ki."

Hol művelődjünk, hol szórakozzunk?

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA

18.00: Hírek — közlemények.
18.04: Riportműsor: Orvos-avatáson. — Mohácsszigeti jelentés. — Ki a legcsinosabb nő Pécsváradon? A sellyei bíró naplója. — Ismét az „Agrárról". — Bemutatjuk Mata Istvánt, a Pécsi Nemzeti Színház új tagját. — Szívókúttól a szövőgépig. — Egy óra a kisiskolások között. — Es újra búza nő az aknák helyén. — Néhány szó a ljubljanai világverseny díjnyertes pécsi boráról. — Közlekedési híradó. Közben kb:
18.15: Mai postánkból.
18.30: Délszlávnyelvű műsor.
18.50: Műsorzárás.

SZÍNHÁZ

Nyári szünet.

MOZI

Kossuth: Véletlen találkozás (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: Visszaélés (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Park: Visszaélés (5, 7 és 9 órakor)
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Harc a sinekért (6 és 8 órakor)
Május 1. (Vasas II): Buksi megkerül (8 órakor)
Kossuth (Mohács): A Rumjancev ügy (fél 7 és fél 9 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): Az ördög szépsége (fél 9 órakor)
Május 1. (Komló): Utak és sorsok (fél 7 és 9 órakor)

FILMVETITÉS

A Tiszti Klubban ma este 8 órakor „És megfordul a szél" című ausztráliai filmdrámát vetítik.

ELŐADÁS

A Doktor Sándor Művelődési Házban ma este 7 órakor „Izsó Miklós művészete" címmel Tarai Lajos szobrászművész előadást tart.

TERMÉSZETTUDOMÁNYI ISMERTETÉS

A Doktor Sándor Művelődési Ház rendezésében szeptember 16-án (vasárnap) dr. Horváth Olivér, a Term. Tud. Múzeum munkatársa, séta keretében ismerteti a Mecsek különleges növényeit. Találkozás reggel 9 órakor az Üdülő Szállónál, visszaérkezés 13 óra körül. Részvétel díjtalan.

PÉCSI CSILLAGÁSZATI HÉT

keretében ma este 8 órakor a Leőwey Klára Leánygimnázium földszinti előadótermében Kupecz Vilmos főmérnök „Urhajóval a bolygók között" címmel előadást tart.

A Pécsi Közlekedési Vállalat gépkocsiüzeme értesíti az utazóközönséget, hogy a deindoli, pellérdi, bátaszéki, donátusi járatain a Petőfi utcai megállót a nagy forgalom, valamint élet és testi épség veszélyeztetése miatt szeptember 17-ével megszünteti.

A próhirdetések

— HALÁLOZÁS. Tudatjuk, hogy özv. Huszár Ferencné elhúnyt, temetése ma délután 4 órakor lesz. 295

SZABÓ Dezső író huga felolvasónak ajánlkozik Pesten vagy vidéken. Magyarul és németül tud felolvasni. Címe: Szikszó poste restante.

A GAZDASÁGI Vasutak azonnali belépésre mozdonyfűtőket és vonatfékezőket vesz fel. Kereset: 1000—1400 Ft-ig. Gazdasági Vasutak Pécsi Vonalfőnöksége Pécs, Geisler Éta utca 1. szám. 269

GYERMEKTORNÁRA beiratkozás! Várkői Ferenc vezetésével a Vörös Lobogó gyermekcsoport szeptember 15-ei indul meg. 12-én és 14-én 5—7 óráig beiratkozás Várkői Ferencnél, Kolozsvár utca 2. sz. alatti iskola tornatermében. 292

ELCSERÉLNEM belvárosi kettőszoba-hallos, modern villanegyedbeli összkomfortos, főbérleti lakásom hasonló vagy nagyobbért, forgalmasabb helyen. Telefon: — 46-85. 296

9 darabból álló szép szalongarnitúra eladó. Megtekinthető fél 5-től. Cím: Vorosilov utca 44 (Volt Felsővámház utca) 234

CSALÁDTAGNAK menne 52 éves iparos egyedülállóhoz. Leveleket kérem Bárány Ferenc, Antónia u. 4. sz. 300

TÖLTŐTOLLJAVITÓ gyorsszolgálat, egy nap alatt megjavítja töltőtollát. Blancz Vilmos, Jókai Mór utca 2. 297

ABALIGETI Földművesszövetkezet azonnali belépésre keres szeszfőzde kezelőt. Jelentkezni Abaligeti, földművesszövetkezetnél. 301

A VÁROS lakosságának tudomására hozzuk, hogy megnyílt a Pécsi Fodrászipari Vállalat tanműhelye Kossuth L. u. 38. szám alatt. 50 százalékos kiszolgálási árakkal, szakképzett vezetőkkel állunk a dolgozók rendelkezésére. Hétfőn szünnap. 123

BÖRKABÁT, irhabunda festést, tisztítást vállal, Igert timár-műhely. Szabadság u. 5. 207

JÓHANGU gyakorló zongora és egy sportkocsi olcsón eladó, — Sallai utca 30. 242

ELADÓ családi ház; beköltözhető, gazdasági épülettel, 2 hold gyümölcsössel, a buszmegállótól 3 perc. Mecsekalja-Szentkút 27. özv. Schreibernél. 297

EGY szoba-konyha, éléskamrás, mellékhelyiséges ház azonnal beköltözhetően eladó. Kismélyvölgy 14. sz. Tóth. 302

HÁZTARTÁSI alkalmazott éves gyakorlattal helyet változtatna, ahol főzni nem kell. Címeket: 24-91 telefon, 55-ös mellékállomásra kérek. 309

CSALÁDIHÁZ azonnal beköltözhető, sürgősen eladó, György u. 7. sz. 307

CSALÁDIHÁZ eladó, Kozármisleny 76. sz. 305

10 LÓERŐS benzinmotor eladó. Rózsa Ferenc utca 23. 310

ELVESZETT személyi és katonai igazolványom 3-án Pellérden vagy Bicsérden. Kérem a megtalálóját címemre küldje el. 312

VIZSGÁZOTT kazánfűtőt keres azonnali belépésre Közgazdasági Technikum Ipari Tagozat, Pécs, Temesvár u. 2. Alapfizetés 630.— forint. 28

KOCSIKISÉRŐ segédmunkást azonnalra alkalmazunk. Pécsi Kiskereskedelmi Vállalat, Városi Tanács épület, III. 111. sz. szoba. 29

VIZSGÁZOTT kazánfűtőt alkalmaz a Pécsi Porcelángyár. 12

A Komlói Jéggyárban mindennap korlátlan mennyiségben jég kapható

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Dolgozók Partja Baranya Megyei Bizottságának és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: FARKAS LÁSZLÓ
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T: 15-32 15-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjeszti: a Megyei Postahivatal
Hirlaposztálya és a hirlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés: postahivatalokná és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj: 11.— Ft.

Pécsi Szikra Nyomda
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27
Nyomdáért felel: Melles Rezső

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A BARANYA MEGYEI PÁRTBIZOTTSÁG ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIII. ÉVFOLYAM, 217. SZÁM — ÁRA 50 FILLÉR — PÉNTEK, 1956 SZEPTEMBER 14

Befejeződött a lipcsei vásár

Vasárnap óriási sikerrel zárult a lipcsei vásár. Mint ismeretes, az őszi vásáron inkább a könnyűipar termékeit mutatják be. Az erfurti kötött táruipari KTSZ a fenti szép pulloverrel aratott nagy sikert a német lányok között.

Háromezerötszáz holdat vetettek be eddig az állami gazdaságok

(Tudósítónktól)

„A lovak szügyig gázolnak a sárban, a traktorok pedig egyszerűen le sem mehetnek a kövesútról, mert menthetetlenül elmerülnek a feneketlen latyakban" — így kezdtük egy esztendeje az állami gazdaságok őszi vetéséről szóló beszámolónkat. A szerencse és az időjárás forgandó. A vetésidő újra beköszöntött, de a csapadékmérők hetek óta nincsenek kitéve a rozsdásodás veszélyének. Néha lóg a felhők lába, de sehogysem tud esni. A csontkemény föld megkínoz embert, gépet, állatot, de a vetés az állami gazdaságokban sikeresen folyik. Szeptember tizedikéig háromezerötszáz holdat vetettek be. A ritka esztendők sok csapadéka ellen nem tud védekezni az agrártudomány, de a gyakori száraz nyárvége agrotechnikáját annál jobban kimunkálták a magyar mezőgazdaság olyan úttörői, mint például Manninger G. Adolf, aki Baranyában Beremenden és Bólyban gazdálkodott annakidején. Az ő nyomdokain járva, az időben végzett tarlóhántás segítségével az állami gazdaságok részére lehetővé vált, hogy a 20 és félezer holdas őszi gabona vetésterületből 14 és félezer holdon már eddig be is fejezzék a legsürgősebb talajelőkészítést. Különösen a dél-baranyai állami gazdaságokban, Beremenden, Bólyban, Károlymajorban és Sátorhelyen kifogástalanul rögmentes a gabonák vetőágya. Ezeken a táblákon már csak egy alapos tárcsázás, vagy kultivátorozás szükséges és máris jöhetnek a vetőgépek.

Nem túlozunk, ha azt írjuk, hogy a gazdaságok teljes erejükből vetnek. Ezt nemcsak egyszerű kötelességérzetből teszik, hanem azért is, mert végre eljött az az idő, amikor nem felülről diktált terveknek kell jobb meggyőződésük ellenére is eleget tenniük, hanem saját belátásuk szerint, a legmegfelelőbb helyre, a legjobban előkészített talajba tehetik általuk is jónak talált nagyságú területen a magot. Lényeg: termeljék meg a mázsákban előírt mennyiséget. A nagy szárazság leginkább a lucernavetéseket befolyásolja károsan. A mag kevés, drága (ötezer forint mázsája) és kockázatos addig elvetni, míg nincs a talajban annyi nedvesség, hogy a csírát fel is nevelje. A sátorhelyi állami gazdaság izabella-földi üzemegységében azonban már vetettek lucernát.

Az őszi vetésekkel egyidőben folynak a tavaszi vetéseket legdöntőbben befolyásoló őszi mélyszántások is. A zengőaljai állami gazdaságban eddig 850 katasztrális holdon végezték el azt a munkát, amelyből a megye összes gazdaságai eddig 30 százalékra teljesítették tervüket. A nyárvégi istállótrágyázásnak már háromnegyedével végeztek.

Végül egy érdekesség: Bikalban, Bogádmindszenten és még több gazdaságban elvetették a répát is. Nem sajtóhiba ez, hanem egy, az ország más részeiben eredménnyel végződött kísérlet átvétele. Répamagot eddig Baranyában ugyanis csak dugványról termeltek. A dugványokat tavasszal fáradságos munkával ültették ki és így hozott a répa a második esztendőben magot. Most dugvány helyett a répamagot vetették el szabályos hatvan centis távolságra. Az augusztusban már kikelt répa kint a táblán áttelel és 1957 augusztus elejére beérleli a magját, amelyet így holdanként 20—22 munkanap megtakarítással nyertünk. A kísérletek szerint a magtermelésben a két módszer között nincs eltérés.

Szomorú statisztika

A pécsi mentőállomástól szerzett értesülésünk szerint Baranyában szeptember 1-től 13-ig összesen 15 közlekedési baleset fordult elő. Eddig még nem volt példa arra, hogy két hét alatt ilyen sok közlekedési baleset lett volna. A balesetek következtében összesen tizenkilencen sérültek meg. A közlekedési baleseteknek több halálos áldozata is van, számos súlyosan sérültet pedig kórházba szállítottak. A közlekedési balesetet két esetben ittas állapotban való vezetés okozta.

Egyiptom az ENSZ-hez fordult a szuezi révkalauzok visszahívása miatt

Az alsóház szuezi vitájának második napja: Selwyn Lloyd vitanyitó beszéde

Kairo (MTI): Az AP jelentése szerint Egyiptom csütörtökön az ENSZ elé terjesztette a Szuezi-csatorna kérdését, kijelentve, hogy Nagy-Britanniának és Franciaországnak kell vállalnia minden felelősséget a csatornai hajóközlekedés bármiféle akadályáért, amelyet a külföldi révkalauzok és műszakiak küszöbönálló tömeges távozása okoz.

Egyiptom e lépésének célja az, hogy ellensúlyozza Nagy-Britanniának azt a szerdai közlését, hogy a Biztonsági Tanácsot figyelmezteti: Egyiptom kísérlete a Szuezi-csatorna nemzetközi jellegének megszüntetésére veszélyeztetheti a csatornán való szabad áthaladást.

Az egyiptomi bejelentés egy Omar Lufti-hoz, az ENSZ egyiptomi küldöttjéhez intézett távirat formájában történt. A távirat utasítja Luftit: közölje Hammarskjöld ENSZ-főtitkárral és az ENSZ tagjaival, hogy a régi Szuezi-csatorna Társaság felhatalmazta nem-egyiptomi alkalmazottait, munkahelyüknek e hét végén való elhagyására. A távirat felkéri az egyiptomi küldöttet arra is, hogy közölje az ENSZ-szel a Szuezi-csatorna körülbelül négyszáz idegen állampolgárságú alkalmazottjának azt a nyilatkozatát, hogy pénteken éjszaka otthagyja munkahelyét.

Port-Szaidból érkező hír szerint a révkalauzoknak a fele marad munkában.

Az egyiptomi külügyminisztérium hangoztatja táviratában, hogy „a brit és francia kormány hozzájárult a csatorna társaságnak ehhez a parancsához. Ebben a helyzetben az egyiptomi kormány megkísérli az eddigi intézkedéseknek megfelelően fenntartani a csatornán való szabad hajózást. Ha azonban bármiféle akadály merülne fel a hajózásban, olyan okokból, amelyek kívül esnek Egyiptom illetékességén, a felelősség azokra a felekre hárul, amelyek megkísérelték a csatorna hajózását megzavarni, — a brit és francia kormányra és a volt csatorna társaságra."

A londoni rádió jelentése szerint az angol alsóház szuezi vitájának második napját Selwyn Lloyd külügyminiszter nyitotta meg a kormány bizalmi indítványának felvásával. Az indítvány elítéli a Szuezi-csatorna Társaság államosítását és újból hangoztatja a 18 ország javaslatának fontosságát, amely szerint „a Szuezi-csatorna mint nemzetközi hajózási útvonal nem maradhat egyetlen kormány korlátlan ellenőrzése

(Folytatás a 2. oldalon)

Az ifjúság falváért

Nemrég hangzott el a vállalás, nemrég vette párt fogásába a DISZ Mohácsszigetet egyik rombadőlt falvának, Homorúdnak újjáépítését, máris megváltozott az épülő község képe. Teherautó teherautót ér a homorúdi úton és olyan ütemben folyik az anyagszállítás, mint még eddig soha. A mohácsi TÜZÉP-telepen külön menetirányítót állítottak be a díszesek és ugyancsak menetirányító várja az épülő község bejáratához érkező gépkocsikat, hogy azonnal a rendeltetési helyére küldhesse az érkező anyagot.

Az anyagszállítás nagy feladatai mellett égető kérdésként jelentkezik a szakmunkáshiány. Ha elegendő szakmunkás lenne Homorúdon és a szigeten, akkor vállalásukhoz hívén november 7-re új falut avathatnának. De szakmunkás kevés van és éppen ezért a DISZ vezetői és a Helyreállítási Bizottság munkatársai olyan gondolatokkal foglalkoznak, amelyek eredményesen változtathatnának ezen a helyzeten. — A DISZ soraiban, de a honvédség kötelékében számos olyan fiatal szakmunkás él, akiknek segítő kezére soha nem volt olyan nagy szükség, mint most Mohácsszigeten. Éppen ezért célszerűnek látszik azt javasolni a honvédelmi miniszter elvtársnak, hogy ezeket a honvédeket bocsássák a mohácsszigeti újjáépítés rendelkezésére. Legalább 150—200 ifjú kőművesre lenne szükség ahhoz, hogy minél előbb tető alá kerüljenek a szigeti házak és a közelgő tél új otthonukban találja az árvízi keserveket átvészelő szigetlakókat. Ezek a jelenleg katonai kiképzésben részesülő szakmunkások 6—8 hét alatt felhúzhatnák a helyszínen már rendelkezésre álló anyagból az épületek falait, és így száz meg száz szigeti lakosnak lenne meleg otthona, biztos lakása a tél megkezdődése előtt.

Meg kell mondanunk őszintén, hogy ezt a tervet bizonyos aggodalom kíséri. — De akik az árvíz elleni védekezésnél és a mentésnél látták, hogy milyen hatalmas erőfeszítésre képes a magyar néphadsereg, hogy milyen lelkesedéssel küzdöttek az odairányított honvédek, azok most is bíznak abban, hogy a honvédség vezetői megértik a mohácsszigetiek kérését és most ugyanolyan áldozatkészséggel nyújtanak segítséget, mint annakidején a mentésnél.

Aminek az édesanyák örülnek

Aminek az édesanyák örülnek: egy új bölcsőde.

Az új bölcsőde falai már állanak, a déli szárny első emeletének és az északi szárny második emeletének födémét éppen most betonozza tizegynéhány jókedvű tüzérkatona Müller Károly munkavezető irányításával.

A kapura ugyan kiírták: idegeneknek tilos a belépés (helyes is, hogy ne zavarják az építkezést), de az Alsó Havi Boldogasszony utca és a Márton utca sarkán már meg szabad állni és nézni, hogyan növekszik az épület, hogyan közeledik az átadás pillanata.

Hát bizony növekedhetnék gyorsabban is.

Müller Károly munkavezető szerint két kőműves és három segédmunkás kellene, hogy idén tető alá kerüljön a bölcsőde, sőt, talán még az átadásig is eljutnának, legfeljebb a külső vakolás maradna vissza.

De hát a külső vakolás ráérne jövőre is. A fontos csak az lenne: hogy az a 40 apróság — akiknek a bölcsődét építik — és a kicsinyek szülei már ebben az esztendőben igénybevehessék ezt a szépnek ígérkező hatalmas épületet.

Két kőműves — három segédmunkás ... Ezen múlik ...

De jó is lenne, ha a sok-sok szülő kívánságát meghallgatná a Baranya Megyei Építő és Tatarozó Vállalat!

De jó lenne, ha még a tél beállta előtt megtelnék ez a szép új bölcsőde apró gyermekek seregeivel!

Azaz, nem is az egész épület, csak a déli szárny. Ez lesz e gyermekek birodalma. — A földszinten és az emeleten két-két foglalkoztató épül, azután fürdőszobák és más, kis gyerekeknek nélkülözhetetlen helyiségek. Az északi szárny viszont a személyzeté és a technikai berendezéseké: itt lesz a kazánház, a szénkamra (légfűtésre rendezik be a bölcsődét), a személyzeti öltöző-, és fürdőszobák, az ebédlő, a mosókonyha (erre nagy szükség van ott, ahol negyven apróságot pelenkáznak), itt lesz továbbá a konyha, a szárítóhelyiség (villamos szárítókkal), a zöldségraktár, a gyermekkocsi-tároló ...

Korszerű bölcsőde készül tehát itt a Márton utca sarkán, csak — és az az anyák és az itt dolgozók közös véleménye, — nagyon lassan készül. Pedig az anyák már erre az évre várják és csak az Építő és Tatarozó Vállalaton múlik, hogy ne várjanak hiába.

Megkezdték a méz felvásárlását

Baranya megye területén a mézfelvásárlást a földművesszövetkezetek végzik. A szigetvári földművesszövetkezet eddig 95 mázsa mézet vásárolt fel a szállítási szerződésben biztosított 68 mázsával szemben. Troh István hoboli méhész, a szigetvári földművesszövetkezet méhészcsoportjának tagja, 200 kiló mézre kötött szerződést, ezzel szemben 598 kilót adott át. Joó István molványi méhész, a szigetvári méhészcsoport tagja 200 kg mézre kötött szerződést és 601 kilót adott át a földművesszövetkezetnek.

A siklósi földművesszövetkezet 90 mázsa mézet vásárolt fel a méhészektől. Nagy Ferenc siklósi méhész, a Kisipari Szövetkezet dolgozója 300 kiló mézre kötött szerződést, ezzel szemben 1 200 kiló mézet adott el a földművesszövetkezetnek.

Az átadott méz ellenértékét beírják a földművesszövetkezeti méhésztagok vásárlási és értékesítési könyvecskéjébe. Ennek alapján az év végén a földművesszövetkezettől visszatérítést kapnak.

Irány: Bratislava—Brno—Praha...

Harminc izgatott, jókedvű diáklány száll ma este fel a Budapestre induló személyvonatra. Valamennyien a pécsi Janus Pannonius Gimnázium tanulói, valamennyien kéthetes csehszlovákiai tanulmányútra indulnak, két tanárnőjük felügyelete mellett.

A külföldi utazás gondolata tavaly a csopaki DISZ-táborban született meg, ahol a DISZ Központi Vezetőségének egyik tagja javasolta: levelezzenek az iskolák a baráti országok hasonló iskolatípusaival.

A januszisták a pozsonyi gimnáziummal kezdtek levelezni, a levelek jöttek, mentek, baráti sorokat, fényképeket hoztak, vittek, végülis megállapodtak: kölcsönösen meglátogatják egymást a tanulók. Ez a cserelátogatás egyébként pompásan beleillett a DISZ-szervezet tervébe is, hiszen — ahogyan Széky Sára DISZ-segítő tanár elmondja, — céljuk az hogy a lányok iskolaéveik alatt megismerjék szűkebb és tágabb hazájukat. Az elsőéves gimnazisták például Baranyával ismerkednek, a másodikosok a Dunántúlt utazzák be, a harmadikosok Észak-Magyarországot, a negyedikesek pedig a fővárost tanulmányozzák.

Ez az országjáró program gazdagodott most a csehszlovákiai úttal.

A kéthetes kirándulás programja igen gazdag. Pozsonyon kívül Brnoba, Prágába, Osztravába, a Magas-Tátrába, Dobsinára, Kassára látogatnak el a lányok és Hidasnémetin keresztül térnek vissza ismét hazánkba. Attól a pillanattól kezdve, mikor átlépik a határt, már a pozsonyi gimnázium vendégei és a vendéglátást valószínűleg a tavasszal vagy a nyár elején viszonozzák, amikorls a pozsonyiak érkeznek Pécsre.

A kirándulók nem üres kézzel mennek. A társaság hatalmas virágcsokrot visz, nemzeti színű szalaggal. A csokrot az állomáson adják majd át a vendéglátóknak, a szallagot pedig a pozsonyi gimnázium zászlajára kötik fel a lányok. Ezenkívül minden egyes „világutazó" külön ajándékot is ad annak a fiúnak vagy lánynak, akivel ezideig levelezett.

A fiatalok még el sem utaztak, de már újabb tervek születtek. Jövőre a Német Demokratikus Köztársaságba szeretnének menni a januszisták, de ez természetesen attól is függ, hogy ezt a kirándulást hogyan hasznosítják és milyen mértékben pótolják az elmulasztott két hetet. Egy azonban bizonyos: sok szépet látnak, sok feledhetetlen élményben lesz részük a Csehszlovákiába induló diáklányoknak.

Megható gondoskodás

A római bíróság elhatározta, hogy havi segélyt ítél meg Mussolini nagykorú leszármazottjainak. A segély összege 190 ezer líra. E nem csekély összeg nagyobb része a hírhedt Duce leányát, másik része pedig fiát illeti. A segélyt a fasiszta diktátor elkobzott vagyonából származó összegből fizetik. A bíróság „a nevezett személyek ingatag gazdasági helyzetével" indokolta a döntését.

„Ez a hír azok közül való" — írja az Unita — amelyek csodálkozást, s ugyanakkor felháborodást keltenek, mind tartalmukkal, mind indokolásukkal..."

A római bíróság döntését sok olasz megirigyelheti. Olaszországban ezer és ezer ember van enyhén szólva „ingatag gazdasági helyzetben" és nemcsak szükségük van a segélyre, hanem ki is érdemelték. Elegendő emlékeztetni azokra az anyákra, akiknek fiait a fasiszták ölték meg, azokra a hadirokkantakra, akiket azért üldöz a rendőrség, mert ismételten kénytelenek felhívni Olaszország figyelmét súlyos helyzetükre...

Ami pedig a Duce invadékait illeti — mutat rá az Unita — ők azokban a római körökben élnek, amelyek dúskálnak a fényűzésben. Épen ezért jogos a felháborodása azoknak, akik még nem felejtették el Mussolini gyűlöletes nevét.

Az Olasz Köztársaság új magyarországi követe átadta megbízólevelét

Dobi István, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke csütörtökön, szeptember 13-án fogadta Fabrizio Franco rendkívüli követet és meghatalmazott minisztert, az Olasz Köztársaság új magyarországi követét, aki átadta megbízólevelét.

Fabrizio Franco követ megbízólevele átadásakor beszédet mondott, amelyre Dobi István, az Elnöki Tanács elnöke válaszolt.

Egyiptom az ENSZ-hez fordult a szuezi révkalauzok visszahívása miatt

(Folytatás az 1. oldalról)

alatt", egyben felkéri a Házat, hagyja jóvá a kormány szuezi politikáját és erőfeszítéseit egy békés megoldás elérésére.

A Konzervatív Párt padsoraiból zajos helyeslés hallatszott, az ellenzéki oldalról pedig visszautasítás, amidőn a külügyminiszter kijelentette: az ellenzék vezére fel akarja használni a mostani súlyos nemzetközi helyzetet, hogy megkísérelje gyengíteni a kormány helyzetét. Az angol kormány azonban nem hajlandó hozzájárulni ahhoz, hogy a csatornával kapcsolatos ügyek vitele egyetlen kormány, vagy egyetlen ember korlátlan ellenőrzése alatt álljon. Ezen a ponton — hangoztatta a külügyminiszter, — nem vagyunk hajlandók semminő kompromisszumra.

●

Mint az AFP jelenti, Guy Mollet a francia miniszterelnök ülése után megtartott sajtóértekezleten kijelentette: „Ha Nasszer elutasítja a nyugati döntést, akkor olyan helyzet előtt állnánk, amelyre már gondoltunk. Az elutasítás az 1888. évi megállapodás megsértése lenne és a szerződésben résztvevők szabadon hozhatnának olyan intézkedéseket, amelyeknek célja, hogy jogaikat az ENSZ útján, vagy más módon biztosítsák."

Egy kérdésre válaszolva Guy Mollet közölte, hogy a „csatornát használó országok szövetségét" hamarosan létrehozzák és azonnal megkezdik az érdeklődést arról, hogy kik óhajtanak csatlakozni ehhez a szövetséghez. A szövetség státusát máris kidolgozták és nincs szó arról, hogy újabb értekezletet hívjanak össze a státus megállapítására. Az új szerv maga veszi majd fel a működéséhez szükséges személyzetet.

●

Nunez Portuondo (Kuba), a Biztonsági Tanács jelenlegi elnöke szerdán délután a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy a szuezi helyzet nem teszi szükségessé a Biztonsági Tanács ülésének összehívását.

Nunez Portuondo nem zárta ki annak lehetőségét, hogy a helyzet további alakulása szükségessé teheti az ENSZ beavatkozását a szuezi ügyben, azonban azt a véleményét fejezte ki, hogy az ügynek egyelőre az érdekelt felek kezében kell maradnia.

●

A francia miniszterelnökségen közölték — jelenti az AFP, — hogy a párizsi szovjet ügyvivő szerda délelőtt átadta Guy Molletnak Bulganyin miniszterelnök személyes üzenetét a szuezi kérdésről.

●

Max Harellson, az AP tudósítója írja:

„A gyarmatellenes tömb növekvő ereje az ENSZ-ben egyik főoka, hogy a Nyugat habozik az ENSZ elé vinni a szuezi problémát."

●

Abdel Kader Hatem ezredes, az egyiptomi tájékoztató szolgálat vezetője szerdán este nyilatkozott Eden angol miniszterelnök parlamenti beszédében hangoztatott tervéről, amelynek értelmében meg akarják alakítani a Szuezi-csatornát használók úgynevezett szövetségét.

Hatem ezredes a többi között kijelentette: Eden új javaslatának célja olyan helyzetet teremteni, amely Egyiptom elleni fegyveres agresszióra vezetne. Ugy látszik, Eden javaslata értelmében a csatornát használó néhány ország csorbítani akarja Egyiptom jogait és szuverénitását, bele akar avatkozni a csatorna igazgatásába és ilymódon veszélyezteti a csatorna hajózásának szabadságát."

●

Nasszer a Daily Herald tudósítójának adott interjúban kijelentette: „üzemben tudjuk tartani a csatornát és szándékunkban is áll ezt megtenni. Szombaton folytatólagosan és rendesen működni fog. Találni fogunk más révkalauzokat. A hetven egyiptomi révkalauz azoknak a külföldieknek a támogatásával, akik pénteken nem utaznak el, éjjel-nappal dolgozni fog, hogy minden nap negyven hajó haladjon át a csatornán. Azzal vádolnak bennünket, hogy a csatorna lezárásával fenyegetőzünk, de Önök azok, akik ezt éppen megtenni készülnek."

„Hajlandó vagyok bárkivel szabadon tárgyalni, de anélkül, hogy fenyegetnének engem" — mondotta Nasszer.

●

A csütörtöki francia sajtó hatalmas cikkekben kommentálja Guy Mollet és Eden nyilatkozatait, valamint az ezekben bejelentett intézkedéseket.

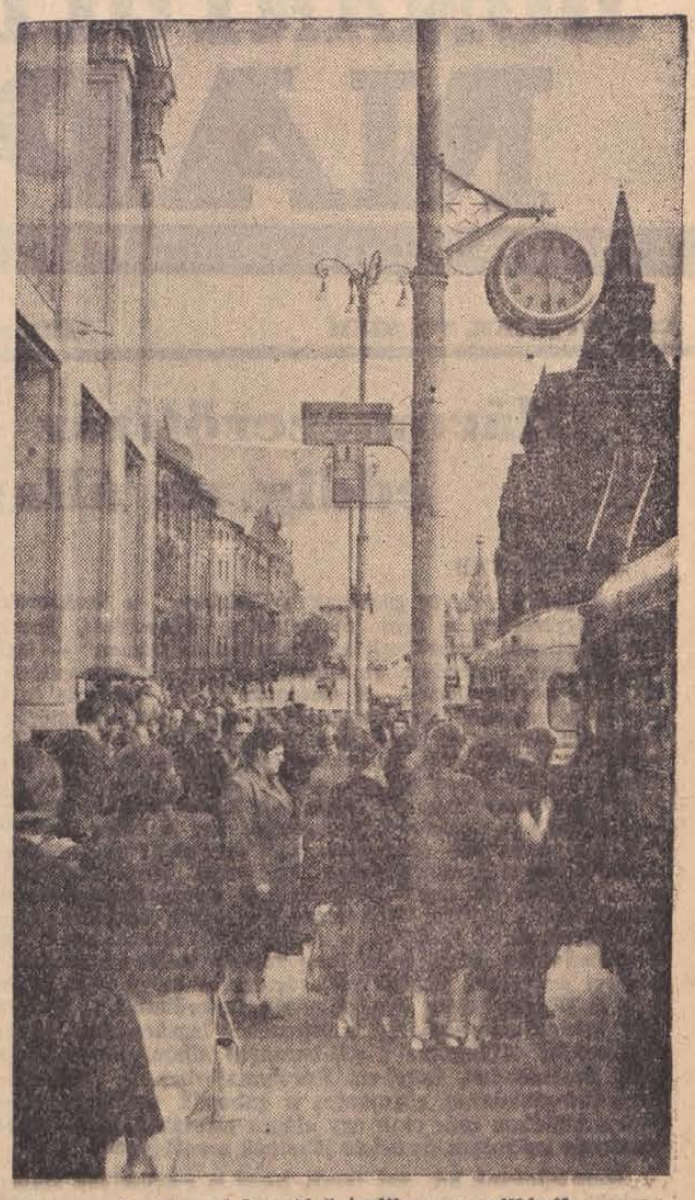
A polgári sajtó, amelyben még a legutóbbi hetekben is igen sok bírálat szerepelt, most úgyszólván fenntartás nélkül támogatja a kormánynak a szuezi ügyben tanusított magatartását.

A Parisien Liberé szerint „technikai erőpróbáról van szó Egyiptommal szemben."

A Combat kommentárjában azt hangoztatja, hogy „az Amerikai Egyesült Államoknak az a pálfordulása, amelyet teljesen Anglia és Franciaország mellé állt, valószínűleg gondolkodóba ejt majd bizonyos arab államokat."

A Franc-Tireur azt állítja, hogy Nasszert sarokba szorították; most, amikor már nem számíthat az Amerikai Egyesült Államokra, „vajon hajlandó lesz-e a Szovjetunió eszközévé válni."

A mai Moszkva

A „Forradalom-tér" trolibusz megállónál.

Dulles sajtóértekezlete

Rádiójelentés szerint Dulles amerikai külügyminiszter csütörtöki sajtóértekezletén kijelentette, hogy az Egyesült Államok a szuezi kérdés igazságos és békés megoldására törekszik. Az Egyesült Államoknak nincs szándékában a szuezi kérdésben háborúba sodródnia. Az amerikai kormány — mondotta, — teljes mértékben támogatja a 18 ország által a londoni értekezleten elfogadott tervet és szükség esetén hajóit inkább a Jóreménység-fokának megkerülésére fogja utasítani, amennyiben Egyiptom nem hajlandó együttműködni a Szuezi-csatornát használó országok szövetségével, tekintet nélkül a hosszabb hajóúttal járó nagyobb költségekre. Az amerikai kormány szükség esetén megvizsgálja annak lehetőségét is, hogy dollárkölcsönnel támogassa a baráti országokat, amennyiben ezek nem képesek viselni a hosszabb hajóúttal járó magasabb költségeket. Felszólította Egyiptomot, vizsgálja felül újból kifogásait az Eden miniszterelnök által szerdán kifejtett terv ellen.

A sajtóértekezlet előtt Dulles külügyminiszter távbeszélőn hosszabb megbeszélést folytatott a gettisburghi farmján tartózkodó Eisenhower elnökkel.

Az állami ellenőrzés minisztériuma csak a dolgozó tömegek segítségével végezhet jó munkát

Sajtótájékoztató az állami ellenőrzés minisztériumában

Házi Árpád, az állami ellenőrzés minisztere csütörtökön sajtótájékoztatót tartott. A miniszter elmondotta: szocialista vagy szocializmust építő társadalmi rend nem lehet meg állami ellenőrzés nélkül. A minisztérium az ellenőrzés feladatát csak a dolgozó tömegek közvetlen, tevékeny támogatásával, az alulról és a felülről történő ellenőrzés szoros kapcsolatának biztosításával tudja ellátni. Az SZKP XX. kongresszusa után felülvizsgálták az állami ellenőrzést szabályozó 28. számú törvényerejű rendeletet, hogy a benne lefektetett előírások megfelelnek-e a XX. kongresszus szellemének, s megállapították, hogy a törvény teljes egészében megfelel a lenini követelményeknek.

A továbbiakban rámutatott: az állami ellenőrzés a vezetés elválaszthatatlan része. Rendkívül fontos, hogy hatékonyságát növeljék a vezetés minden szintjén. Kiemelte: az állami ellenőrzés minisztériumának, mint a kormány ellenőrző szervének behatóan kell vizsgálnia, hogyan hajtják végre azokat az alapvető feladatokat, amelyeket a kormány meghatározott, miként gazdálkodnak a nép vagyonával, hogyan végzik el a beruházásokat. Az utóbbira különösen nagy figyelmet kell fordítani, mert a szocialista, bővített újratermelés szorosan összefügg a beruházások pontos, határidőre és az előírt minőségben való végrehajtásával. Természetesen a minisztérium összereje sem volna elegendő ahhoz, hogy minden beruházást ellenőrizzen. Figyelmét főleg a lakásépítési beruházásokra, az ipari létesítmények megvalósítására, a mezőgazdasági beruházások kivitelezésére, stb. fordítja.

A minisztérium igen nagy érdeklődést tanusít azoknak az intézményeknek munkája iránt, amelyek az ipari termékek minőségével foglalkoznak, a gyártástól a fogyasztásig. Kiemelte: a dolgozók igen nagy segítséget nyújthatnak ezen a téren. Nagy feladatok hárulnak a minisztériumra annak ellenőrzésében, miként hajtják végre a mezőgazdasági termelés fejlesztésére hozott határozatokat, a mezőgazdaság szocialista átszervezését. Hasonló munkát végez azon intézmények és szervek ellenőrzésénél is, amelyeknek feladata a műszaki fejlesztés végrehajtása, a gyártmány és a gyártás további korszerűsítése.

A miniszter befejező szavaiban kérte, hogy a dolgozók jelezzék a minisztériumnak az észlelt hiányosságokat és segítsék az állami ellenőrzés szerveit munkájukban.

A miniszter ezután a sajtó munkatársainak kérdéseire válaszolt. Hangsúlyozta: a jövőben többet és jobban akarnak foglalkozni az egyszerű embereket érintő problémák vizsgálatával is. A minisztérium megfelelő szervei már vizsgálják az állami ügyvitel, pénzgazdálkodás egyszerűsítésének végrehajtását és azt tapasztalják, hogy ez vontatottan halad. A minisztériumnak többet kellene foglalkoznia a demokratizálódás kérdéseivel és az ezirányú tevékenységet fokozni. A borsodi vegyikombinátra vonatkozó kérdésre a miniszter elmondotta, hogy a vizsgálat tapasztalatai alapján számos hiányosságra mutattak rá és azt a következtetést vonták le, hogy a jövőben az ilyen nagy beruházások ellenőrzését komplex módon kell végezni, mert a beruházó, a kivitelező, a kooperáló üzemek vagy a társvállalkozók egymás közti összhangjának hiánya nagy zavarokat idézhet elő a gyakorlati munkákban.

Az inkurrens áruk feltorlódására vonatkozóan többirányú ellenőrzést végeztek, főleg a minőségi és higiéniai szempontból. Ezek a vizsgálatok Budapesten, Miskolcon és környékükön folytak.

Az ingatlankezelő vállalat munkájában tapasztalható hiányosságokról szólva elmondotta, hogy ezek leginkább a túlzott bürokratikus felépítettségből adódtak. A legutóbb hozott kormányhatározat és azok az elgondolások, amelyeket Budapest főváros tanácsa végrehajtó bizottsága most törekszik megvalósítani az ingatlankezelő vállalat munkájában, remélhetőleg megszüntetik az olyan panaszokat, amelyek oka a rossz szervezés volt.

Nemzetközi hírek

Stevenson a hadkötelezettség és az atomfegyverkísérletek ellen

Az ADN newyorki híradása szerint Adlai Stevenson, a Demokrata Párt elnökjelöltje Los Angelesben tartott választási beszédében az általános hadkötelezettség megszüntetése és az atomfegyverkísérletek beszüntetése mellett emelt szót. Stevenson sajnálatát fejezte ki afelett, hogy Eisenhower elutasította az atomfegyver-kísérletek beszüntetésére vonatkozó követeléseket. Nyugati hírügynökségek szerint politikai megfigyelők egyetértenek abban, hogy sok amerikai fogadja helyesléssel Stevenson fejtegetéseit.

Jugoszláv szakszervezeti vezetők Romániában

Megérkezett Bukarestbe a Jugoszláv Szakszervezeti Szövetség egy küldöttsége, amelyet Gyuro Szalaj, a szövetség központi tanácsának elnöke vezet.

Indiai pedagógusok utaznak a Szovjetunióba

Tizenkét indiai pedagógus háromhetes látogatásra indul a Szovjetunióba, ahol a szovjet nevelési módszereket fogják tanulmányozni.

Erős hófuvások Tromsö norvég városnál

Az utóbbi napokban Norvégia egyes vidékein erős havazás volt. Tromsö város közelében az erős hófuvások miatt több közútat le kellett zárni.

Felakasztott négerbaba az iskola kapuján

A „Die Welt" című hamburgi lap egy képet közöl, amelyen egy felakasztott négerbaba látható egy iskola kapuján. A négerbaba jelkép a clintoni (Tennessee amerikai állam) iskola kapuján, figyelmeztetés arra, mi vár a néger gyerekekre, ha törvényben biztosított jogukkal élve a fehérekkel együtt mernek iskolába járni.

A fagypont alá süllyedt a hőmérséklet Spanyolországban

Spanyolország egyes részein a fagypont alá süllyedt a hőmérséklet.

Átkelés a Szuezi-csatornán — az államosítás után

A Szuezi-csatornán sok szovjet hajó közlekedik, amelyek az egyiptomi, indonéziai, indiai, burmai, vietnami, kínai kikötőkbe, Kamcsatkába és Szahalinra tartanak.

A napokban Tuapszéből elindult soron következő útjára a Joszif Sztálin motoros tartályhajó. Utjának célja a csatorna déli végén lévő Szuez-kikötő. A motorhajó az idén 10 fordulót tett Egyiptomba és 18-szor kelt át a csatornán.

A hajó indulása előtt a Komszomolszkaja Pravda tudósítója megkérte Nyikolaj Ivanovics Pljanyin kapitányt, számoljon be arról, hogyan kelt át a hajó a csatornán az államosítás után.

— Utoljára augusztusban keltünk át a csatornán — mondta a kapitány. — Még Port-Szaidba való megérkezésünk előtt sok hajót láttunk a tengeren, különböző országok zászlói alatt. Egyik részük, akárcsak a mi motorhajónk is, a Szuezi-csatorna felé tartott. Javarészt olajat szállító tartályhajók voltak. Port-Szaidban velünk együtt körülbelül 10 hajó vetett horgonyt, várva a csatornán való átkelésre. Amikor hajónk a horgonyzóhelyhez ért, egy motornaszád máris hozta a révkalauzokat, s a hajók sorra felszedték horgonyaikat.

Az egyiptomi révkalauz hordozható rádió adó-vevőkészülékkel volt ellátva. Régebben ilyen rádiókat nem láttunk a Szuezi-csatorna révkalauzainál. Az egyiptomi révkalauz elmondta, hogy ez a modern idők követelményeinek megfelelő segédeszköz sokkal operatívabbá teszi a Port-Szaidba érkezett rengeteg hajóval való manőverezést.

A portszaidi horgonyzóhelyen megérkezésünk pillanatában a megszokott elevenséget tapasztaltuk. Motornaszádok, vitorlások és csónakok sürögtek-forogtak a kikötőben horgonyzó hajók között.

Az a hajókaraván, amelynek a mi motorhajónk is tagja volt, pontosan a menetrend szerint, este 11 órakor hagyta el Port-Szaidot. Olasz, francia, görög, amerikai, norvég, angol és kanadai hajók tartottak velünk.

Utközben gyakran találkoztunk kis, laposfenekű és fából készült hajókkal, vitorlásokkal. Az egyiptomiak szállítottak rajtuk követ, homokot és cementet a csatorna partjainak erősítését szolgáló javítómunkálatokhoz. Tefik kikötő felé közeledve két lépegető exkavátort pillantottunk meg. Előzetes útjaink alkalmával csak egy exkavátor dolgozott itt. A napokban a csatorna egész útvonalán jelentősen megélénkültek a csatorna mélyítésére és kiszélesítésére irányuló munkálatok.

Lobahto egyiptomi révkalauz remekül vezette hajónkat. Búcsúzóul a következőket mondotta:

— Teljesült a vágyunk, az egyiptomi nép a csatorna gazdája lett...

— Amikor hajónk elhagyta a Szuezi-csatornát — mondta befejezésül a kapitány, — alkalmunk nyílt három portszaidi révkalauzzal beszélgetni. Egyikük, Hamszej elmondotta:

— Egyiptomnak szándékában áll a Szuezi-csatorna forgalmának kiszélesítése. Ennek érdekében megindul saját kádereink képzése. Lám, ez a két honfitársam is most jelentkezett, hogy el akarja sajátítani a révkalauzi szakmát, s a csatornán óhajt dolgozni.

130 000 forintos megtakarítás

Vákuum-kemencét készítettek a DAV dolgozói

A Déldunántúli Áramszolgáltató Vállalat Pécsi Üzletigazgatóságának transzformátorjavító műhelyében éveken át hiányzott egy korszerű vákuumkemence, amellyel a megjavított transzformátorok szárítását kellett volna végezni.

A transzformátor ugyanis a javítás néha elég hosszú ideje alatt sok nedvességet szív fel, mert a munkálatok közben olajból kivéve, szabad levegőn áll. A szigetelő anyagok közé behúzódik a nedvesség, ez lerontja a szigetelés szilárdságát, így a nagyfeszültség átüti a szigetelő anyagokat és a berendezés rövidesen tönkremegy. A nedvesség eltávolítására a megjavított transzformátort ezért 100 fok felett szárítani kell. S hogy ez könnyebben és főleg gyorsabban történjék, a berendezést vákuumba, légritka térbe helyezik. Ehhez lett volna szüksége egy modern kemencére a vállalatnak.

A Pécsi Üzletigazgatóság több budapesti és vidéki üzemet felkért a vákuumkemence elkészítésére. Kevés sikerrel. A vállalatok, mivel egyedi berendezések gyártásáról volt szó, nem fogadták el a megrendelést. A hosszas várakozást megelégelték az üzletigazgatóság transzformátorjavító műhelyének dolgozói, és még a múlt év végén vállalták, hogy házilag elkészítik a vákuummal szárító berendezést. Kollár Győző mérnök és Alberkovics Nándor lakatos hamarosan elkészítették a terveket. A papír azonban nem mindig lesz könnyen valósággá. Most sem...

Nem állott rendelkezésre megfelelő anyag, nem voltak meg a szükséges szerszámok. Az eredeti terveket át kellett dolgozni. De a kemencére sürgősen szükség volt, augusztus 20-ra el kellett készülnie. Alberkovics elvtárs és két barátja, Borkovics György és Reszler József vállalták a munkát.

És becsülettel el is végezték. Sőt...

Ha idegen vállalat készítette volna el a vákuumkemencét, belekerült volna vagy 350 ezer forintba. Így viszont a 220 ezer forintot sem haladták meg a költségek. A megmaradt 130 ezer forint nem kevesebb, mint egy község villamosításának összköltsége. S ehhez a megtakarításhoz nem kellett más, csak gondolkodás — és néhány ember munkaszeretete, lelkesedése.

Az első magszállítmány

A Pécsi Növényolajipari Vállalat a nyár folyamán karbantartási és felújítási munkákat végzett, hogy a szeptemberben kezdődő új szezonhoz megfelelően felkészüljön. A karbantartásnak és felújításnak a tervek szerint szeptember 15-re kellett volna befejeződnie, de már a hónap első napjára elkészültek vele.

Az elmúlt napokban teljes kapacitással az új szárítóberendezések felszerelésén dolgoztak. Egy magyar gyártmányú csőköteges szárítót, és két német gyártmányú füstgázszárítót kaptak, amelyek megkönnyítik a vállalat munkáját. A szárítók segítségével nedves napraforgómagból is megfelelő százalékban tudják kivonni az olajat.

A csőköteges szárítók a jövő hét közepén kezdenek üzemelni, a német felszerelést pedig előreláthatóan október elején állítják munkába.

A vállalathoz a jövő hét elején érkeznek meg az első magszállítmányok, s megkezdődik az olajütés. Az idén a tavalyinál több olajat gyártanak exportra.

Nem lényegtelen kérdés...!

A második ötéves tervben több ezer új lakás épül Baranyában.

Szomorú tapasztalat azonban, hogy e szép, modern épületek építési szervei nem törődnek a kéményekre vonatkozó építésének szabályaival. A szabályok előírják a kémények 14x14 cm-es belső űrméretét. Ezzel szemben a valóságban gyakran találkozunk olyan kéményekkel, amelyek mérete csak 10x10 cm, vagy ennél is kevesebb. Ez már a tüzeléstechnikai szabályoknak sem felel meg, s a kémény nem bírja a füstmennyiséget a tetőszerkezetből elszállítani. — Jó példa erre a nemrég felépült Komló—kökönyösi városrész, ahol, mert hanyagul készítették a kéményeket, már tavaly november óta dolgoznak a Budapesti Kéményseprő Vállalat szakmunkásai, hogy a szűkméretű kéményeket kiszűvítsék.

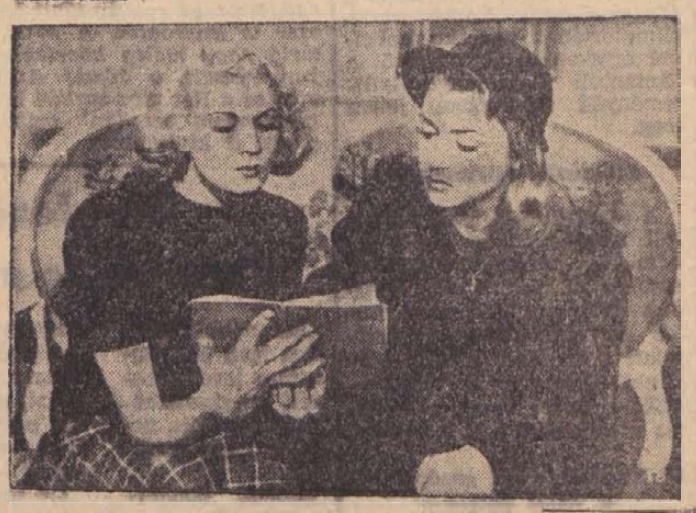
A bajok egyik forrását abban látom, hogy nem engedélyezik azt, hogy a kéményseprő vállalatok az új építkezéseket időnként ellenőrizhessék. Sőt, még a házak lakhatási engedélyének kiadásánál sem lehetünk ott, mert nincs rá intézkedés. Pedig, ha a kéményseprő vállalat műszaki dolgozói az épületeket építés közben megnézhetnék és a hibákat már akkor észrevennék, nem fordulna elő a kémények építésénél olyan sok hiba.

ÁDÁM JÁNOS
a Kéményseprő Vállalat igazgatója

A HÉT FILMJEI

Véletlen találkozás

a címe az egyik legújabb bolgár játékfilmnek. Ez a film előrelépést jelent a bolgár filmművészet útján, amely nemrégiben még gyerekcipőben járt csupán. — Janko Jankov, a film rendezője nemrégiben Pécsett járt és személyesen is nyilatkozott lapunk munkatársának első filmjéről. Ekkor többek között elmondotta, hogy ő maga is gépkocsivezető volt (a film egy sofőr szerelmének történetét tárja fel) és ezért állt hozzá olyan közel ez a téma. Mindezek ellenére a Véletlen találkozás című film magán viseli azokat a nehézségeket, melyekkel a bolgár filmgyártás még küszködik.

Egy magáramaradt lány sorsát

meséli el a Visszaélés című argentin film, melyet a Petőfi és a Park filmszínház tűzött műsorára. Laura Quiros egyetemi hallgatónő életének problémái, nagy gondjai, kicsiny örömei hűségesen tükrözik a délamerikai államok fiatal értelmiségieinek problémáit, gondjait, örömeit is. Laura Quiros tehát tipikus hősnek mondható. Az a mód azonban, ahogy gondjai megoldódnak, már egészen különös és talán nem is egészen hihető. Igaz, ezt elsősorban a nézőknek kell eldönteniök. A filmről részletes kritikát közlünk a közeli napokban.

Búza nő az aknamező helyén

Baranya déli részében még az ősszel is furcsa dolgokat tapasztalt az utazó. Az utak mellett tüskés-drótos spanyolbakok, a szántóföldeken, legelőkön cikkcakkban futó drótsövények, mögöttük nádpallóval bélelt lövészárkok bontották meg a búzamezők, a kukoricások egységét. És az utak végén sűrű drótakadály, a fűben lapuló aknák, a gondosan boronált nyomsáv választotta el tőlünk az út folytatásaként elterülő Jugoszláviát.

A tavasszal új munka kezdődött ezen a tájon, és néhány hét alatt elfogytak a drótsövények, gondosan feltekerve kocsira kerültek a gombolyagok, megtisztult a vidék az aknáktól, nem téved veszélyes helyre már a barangoló állat és vidáman dolgozhatnak traktorosok azokon a földeken, amelyekre eddig nem mehettek rá, mert az egységes táblákat megbontotta a drót, amely útját állta a gépeknek.

A mohácsi járásban körülbelül 390 hold terület szabadult fel a műszaki zár eltávolításával. De több ezer hold földön vált könnyebbé a munka a drótakadályok eltávolításával, a lövészárkok betömésével, és a lövészárkok burkolására tárolt nádpallókat már a mohácsszigeti házak újjáépítésénél használják fel.

A műszaki zárak, a fizikai akadályok eltávolítása után a lelkekben levő zárakat kell felnyitnunk. De a Szabad Népben megjelent határozatok, melyek arról intézkednek, hogy a déli határsávból kitelepített lakosság sorsát rendezzék, végrehajtási utasítása a mai napig még nem érkezett meg a járási szervekhez. Az illetékes minisztériumok figyelmét ezúton hívjuk fel, hogy a végrehajtási utasítás sürgős megküldéséről azonnal gondoskodjanak.

Nagyjelentőségű intézkedések

Járásunk termelőszövetkezetei körében mindjobban ismeretessé válnak a Központi Vezetőség július 18—20-i határozatai, amelyek nagyobb és több lehetőséget nyújtanak a jövőben a nagyüzemi gazdálkodás igazi kibontakozásához. Az elmúlt napokban Sásdon járt a Központi Vezetőség kiküldötte. Megbeszéléseinken sorra vettük járásunk minden termelőszövetkezetének gazdasági kérdéseit és mindjárt ezen a megbeszélésen határozati javaslatot fogadtunk el, melyek alapján megtehetjük a gyakorlati intézkedéseinket.

Az említett termelőszövetkezeti megbeszélésen többek között szóba került az is, hogy több tsz-ünket hozzá kell segíteni ahhoz, hogy az 50 holdon aluli erdőket átvehessék. Így például lehetőség van arra, hogy a *bikali tsz* a gazdaságával összefüggő 50 kat. holdas erdőt, az *egyházaskozári tsz* 39 hold erdőt, vagy a *baranyaszentgyörgyi* pedig 43 hold erdőt átvegyen. Eddig komoly gondot jelentett egy-egy komoly építkezés elindítása, mert nem tudták előteremteni hozzá a szükséges faanyagot. Üggyel-bajjal folyt tsz-eink tüzelőellátása is. Az erdők átadása természetesen sokat lendítene rajtunk. Ezért közvetlen vizsgálat tárgyává tesszük az erdők átadását és az illetékes szervekkel, erdőgazdaságokkal és legelteti bizottságokkal lefolytatjuk a megfelelő tárgyalásokat.

Több termelőszövetkezet részéről felmerült az a kívánság, hogy a szállítások meggyorsítása érdekében gumikerekű szállítóeszközöket szerezhessenek be. Kormányunk idevonatkozó intézkedéseit igen-igen nagyra értékelik. A szállítóeszközök beszerzésére különösen szükség van a sásdi járás területén, ahol a nagy távolságok miatt a mezőgazdasági termények szállítása, fuvarozása mindig súlyos többletkiadást jelentett, fékezte a mezőgazdasági termelést. *Mekényesen* például nem vállalkoznak cukorrépa termesztésre csak azért, mert a cukorrépának a vasútra való szállítása bérfuvarral igen sokba kerül. Néhány termelőszövetkezetünk már rendelkezik ugyan tehergépkocsival, mint pl. *Mágocs*, vagy *Mekényes*, de a gépkocsikat nem használhatták ki eléggé, mert különféle engedélyekhez kötötték a hosszabb utakat. Most lehetőséget kaptunk arra, hogy 50 kilométeres körzeten belül mindenféle engedély nélkül szállíthassanak. Reméljük és el is várjuk tsz-einktől, hogy élnek ezzel a lehetőséggel és mezőgazdasági termékeiket gyorsabban s közvetlenül szállítják el Pécs és Komló piacaira.

Mindezek az intézkedések élő bizonyítékai annak, hogy pártunk és kormányunk minden intézkedése a termelőszövekezetek még teljesebb gazdasági megerősödését szolgálja. Ezeknek az intézkedéseknek nemcsak gazdasági eredményük lesz, hanem komoly kihatással lesznek a tsz-ek belső életére, fejlődésére is.

Szilvássy Imre
a sásdi járási tanács mezőgazdasági osztályvezetője.

A siker alapja — a reális terv

Az utóbbi hónapokban sokat beszélünk és cikkezünk a gazdasági élet decentralizálásáról, a vállalatok önállóságának növeléséről. Csupán az a kérdés, mi az a határ, amit az önállósításnál megkívánhatunk.

A kérdésre leginkább az ad választ, ha a túlzott központosításból fakadó hibákat nézzük meg. Vegyük a legkirívóbb példát: a pécsi Sopiana Gépgyár augusztus hónapban

64,8 százalékra

teljesítette tervét. Vajon miért?

A Kohó- és Gépipari Minisztérium a második negyedévihez viszonyítva 12,5 százalékkal növelte a gyár harmadik negyedévi tervét. Ennek minden valószínűség szerint az lehetett a célja, hogy a kevés félkészállománnyal rendelkező vállalatot a terv megemelésével nagyobb félkésztartalékra serkentsék. A cél üdvös, csupán a hatása lett más, mint ahogy azt várták felsőbb szervek. Ennek oka pedig egyszerűen az, hogy a tervteljesítésnél elsősorban a késztermék jön számításba, s nem a félkész. De ha nincs félkésztermék, akkor nem lehet több befejezett gyártmány sem, ha mégúgy előírják is!

A minisztérium mentségére legyen mondva, a nagyobb feladatok elvégzéséhez adtak létszámemelést is. Baj csupán ott van, hogy a létszámkeret még nem létszám. A béralap még nem jelent szakmunkást. S a Sopianának kevés a szakmunkása, mert viszonylag keveset keresnek az emberek és máshol próbálkoznak elhelyezkedni. A harmadik negyedévben már 12 esztergályossal volt kevesebb, mint amennyire szükség lett volna a terv teljesítéséhez.

A munkásvándorlásból fakadt a következő nehézség is. Tavaly év végén felélték a meglévő félkésztartalékot, hogy teljesíthessék az évi feladatokat. A szakmunkáshiány miatt viszont nem tudták az idén biztosítani a félkésztartalékot, s a félkészállományuk az előírtnál 25 százalékkal alacsonyabb. Nagyon sokszor előfordul, hogy az alkatrészeket gépről viszik szerelni. Ez jókora zökkenőket, időeltolódásokat okoz.

Növelte a bajokat, hogy a kooperációs nehézségek is az idén voltak a legsúlyosabbak. A húsipari gépekhez szükséges nagyméretű öntvényeket a pesti gyárak nem szállították idejében, mert az öntést csak terven felüli munkaként vállalták el. A pacaltisztító állványok esetében például a MÁVAG még most, a harmadik negyedévben sem tudta leszállítani teljes mértékben azt a mennyiséget, amelyet az első negyedévre állítottak be.

A katasztrófa év eleje óta kísérti a vállalatot, de eddig minden esetben teljesítették a tervet, ha másként nem, éjjel-nappali munkával is. Az őszszecomlás júliusban kezdődött. Akkor már csak 87,1 százalékot értek el. Augusztusban pedig alig haladták meg a hatvan százalékot, s ezzel a vállalat életében példa nélkül álló gyenge hónapot zártak.

Az említett hibák mellett, amelyek „objektív"-nek mondhatók a vállalat szempontjából

helyi rendellenességek

is jelentkeztek, tetézve az eddigi bajokat.

A magas, szinte teljesíthetetlen terv rányomta bélyegét a műszakiak hangulatára. A terv, a túlfeszítés miatt elvesztette ösztönző hatását. A műszakiak már hónap elején látták, hogy minden körülmények között lemaradnak, s így nem is igyekeztek.

Az eddigi gyakorlat az volt, hogy reális terveknél, amikor a műszakiak látták munkájuk értelmét, állandóan ott álltak a munkás mellett, s menetközben adtak segítséget, tanácsot. Így volt ez a második negyedévben, pedig akkor is erős volt a terv, s előfordult olyan eset, hogy a szerelők éjjel is dolgoztak. — Mivel a harmadik negyedévi feladatok teljesítése reménytelennek látszik, most már csökkent a műszakiak aktivitása, s meglazult a műszakiak és munkások kapcsolata. Meglazult a műszakiak munkafegyelme is. Volt olyan eset, hogy munkaidő lejárta előtt félórával hazamentek. Emellett nem foglalkoztak eléggé a fiatal és gyengébb szakmunkásokkal.

Mindezek után még azt a hibát is elkövették, hogy később tértek rá a kétműszakos munka megszervezésére, ami némiképpen menthette volna a helyzetet. A négy nap késedelem meglehetősen sokat nyom a latban, s felteszi a koronát az augusztusi sikertelenségekre.

A hibák javarésze, kétségtelen a túlzott központosításból fakadnak elsősorban, nevezetesen abból, hogy a helyi körülményektől, helyi nehézségektől és adottságoktól jóformán függetlenül intézkedett a minisztérium. A tervet a vállalat tiltakozására megemelte.

Hogyan lehetne a Sopiana Gépgyárat ismét tervét teljesítő jól dolgozó vállalattá tenni? Elsősorban

csökkenteni kellene a tervet

úgy, hogy az reális és ösztönző legyen. A siker alapja csak a reális terv lehet. Ugyanakkor biztosítani kellene, hogy a kisszériák miatti egyedi termelés csökkenjen, mert ez az oka a szakmunkások kevés keresetének, következésképpen a szakmunkások vándorlásának. Ezt csupán a nagyszériák gyártásával lehet elérni, azzal, hogy a vállalatot végre egy határozott profilnak megfelelően kevesebb, s nagyobb számú cikk gyártására állítják rá.

A kooperációs nehézségek megoldására egyetlen mód kínálkozik: azt a cikket, amelyik egyik vállalatnál a terv teljesítés alapja, ne adják terven felüli feladatnak a kooperáló vállalatnál, mert az, — ahogy az eddigi tapasztalatok mutatják, — nem készíti el időben.

Végül: megjavítaná a munkát, ha a jövőben az eddigieknél sokkal kevesebb mutatót írnának elő a vállalatnak, még kevesebbet, mint ahogy a negyedik negyedévre tervezik, s ugyanakkor a vállalat vezetőinek a terv módosításához nagyobb hatáskört biztosítanának, ha nem is az éves, de legalább a negyedéves terveken belül.

Az említett hibák javarészét megkezdték kijavítani. A decentralizálás eddigi eredményei biztatóak, s reméljük

a negyedik negyedév intézkedései

is tovább enyhítik a helyzetet. Biztatóak azok a tervek is, amelyek a következő esztendő feladatai lesznek. Előreláthatóan sikerül a nagyobb szériák gyártására rátérni, s a Sopiana munkásai is többet kereshetnek, és zökkenők nélkül teljesíthetik tervüket dekádról-dekádra, mint ahogy az az elmúlt években természetes és megszokott volt.

Tenkely Miklós

A mai NAPLÓ

MI ÚJSÁG BARANYÁBAN?

Iskolánkívüli oktatás a mezőgazdasági üzemekben

A mezőgazdasági munkák befejezése után október végén az SZMT irányítása mellett a MEDOSZ a tanácsok oktatási osztályaival karöltve, iskolánkívüli oktatást szervez a mezőgazdasági üzemekben. Baranya megyében körülbelül 15 mezőgazdasági üzemben szervezik meg az iskolánkívüli oktatást. A tél folyamán és a tavasszal így mintegy 440 mezőgazdasági üzemben dolgozó szerezheti meg a hetedik és nyolcadik osztályú általános iskolai végzettséget.

Siklóson tart ülést a Hazafias Népfront járási elnöksége

A Hazafias Népfront járási elnöksége, szeptember 14-én, pénteken délelőtt 10 órakor Siklóson ülést tart az ottani kultúrotthonban. Az ülésen értékelik az egyesülés óta végzett népfront-munkát és megtárgyalják az őszi és téli feladatokat.

Nyolcvagonos cefretároló ciszternát építenek Pécsett

A Baranya Megyei Mezőgazdasági Termékeket Értékesítő Szövetkezeti Központ (MÉK) Tiborc utca 50 szám alatti pécsi szeszfőzdéjében egy nyolcvagonos cefretároló ciszternát építenek. Ujabb főzőberendezést vásárolnak és tervbevették, hogy az eddigi szénfűtés helyett gőzt eresztenek a főzendő cefrére. Ezzel lényeges tüzelőmegtakarítást érnek el és megrövidítik a főzési időt is. A 70 ezer forintos beruházással növelik a szeszfőzde kapacitását. — A szeszfőzde jelenleg egy kazánnal működik, a másodikat az ősz folyamán szerelik fel.

Százhetvenöt baranyai kisiparos üdült az idén

A baranyai kisipari szövetkezetek dolgozói közül az idén összesen 175-en üdültek az ország legszebb vidékein. Balatonfüreden 51, Hajduszoboszlón 34, Hévizen 20, Balatonberényben 31, Visegrádon pedig 25 kisiparos pihente ki évi fáradalmait. A kisiparosok gyermekei közül tizen a balatonberényi gyermeküdülőben, négyen pedig az erdővárosi üdülőben nyaraltak.

Tanácsülés az I. kerületben

Szeptember 18-án, kedden délelőtt 9 órakor az I. kerületi tanács, a Fürst Sándor utca 69 szám alatt lévő tanácstermében tanácsülést tart. A tanácsülésen Szekeres Károly begyűjtési csoportvezető beszámol az I. kerület begyűjtési munkájáról, Gáspár József a kerület kereskedelmi állandó bizottságának elnöke pedig ismerteti a kereskedelmi állandóbizottság eddigi munkáját. Utána sor kerül az I. kerületi legeltetési bizottság költségvetésének megtárgyalására.

Pécs egyik legvirágosabb utcája

Nagy Sándorné első kerületi tanácstag kezdeményezésére, a Vorosilov utca lakosai parkosították utcájukat. A házak előtt létesített virágágyakban őszirózsák, paprikavirágok, begóniák és egyéb virágok díszítik az utcát. A Vorosilov utca most Pécs város egyik legvirágosabb utcája.

Két új kiadvány

A Magyar Tudományos Akadémia Dunántúli Tudományos Intézete két új kiadványt jelentetett meg. — Az egyik: Mérey Klára: Adatok a dualizmus-korabeli parasztmozgalmak történetéhez (Somogy megye 1869), a másik pedig dr. Szabó Pál Zoltán: Magyarországi karsztformák klímatörténeti vonatkozásai című értekezése. Mindkettő a Dunántúli Tudományos Gyűjtemények sorozatban jelent meg.

Sikkasztó tanácselnök

A sásdi járásbíróság Sándor Pál hegyhátmaróci volt tanács- és termelőszövetkezeti elnököt a társadalmi tulajdon sérelmére elkövetett csalás és sikkasztás büntette miatt 1 évi és 8 hónapi börtönbüntetésre ítélte. Ugyanakkor tízezer forint kártérítés megfizetésére is kötelezte.

Új festményekkel gazdagodott a pécsi múzeum

Az Állami Vásárló Bizottság ez évben hét új festménnyel és 2 szoborral gazdagította a pécsi Janus Pannonius Múzeumot. Többek között megvásárolta a múzeum részére Soltra Elemér: Hazatérő bányász című festményét és Farkas István: Leányfej című márványszobrát.

A megye ezredik földművesszövetkezeti boltja

A lakosság ellátása érdekében a MESZÖV ez évben is fejlesztette a földművesszövetkezeti bolthálózatát. Abaligeten az állomásnál most nyílt meg a földművesszövetkezeti italbolt. A megyében ez már az ezredik földművesszövetkezeti bolt.

Huszonnégyezer forintos kultúrfelszerelés

A villányi községi kultúrotthont két hónappal ezelőtt a MEDOSZ vette át. Azóta a MEDOSZ közel 24 ezer forintos kultúrfelszerelést, csehszlovák gyártmányú bútorokat, szőnyegeket és legújabb típusú magnetofont adott a kultúrotthonnak. Nemrég a kultúrotthon keretében megalakult a szimfónikus és fúvós zenekar.

1956. szeptember 14.

Névnap: Szeréna.

Ügyeletes gyógyszertárak: 1. sz. gyógyszertár: Széchenyi tér 2. Tel: 17-85. — 8. sz. gyógyszertár. Kossuth Lajos u. 81. Tel: 23-94. — 12. sz. gyógyszertár: Doktor Sándor utca 47. sz. Telefon: 13-53.

Időjárásjelentés. Grönland felől szokatlanul gyors vonulással hideg légtömegek haladnak délkelet felé. A meleg levegő Európa déli részeire húzódik vissza. Tegnap az 50. szélességtől északra a hőmérséklet maximuma legtöbb helyen alig érte el a 15 fokot. — Várható időjárás pénteken estig: felhőátvonulások, többfelé eső. Élénk északnyugati szél. Hűvös idő. Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: 5—8, helyenként 5 fok alatt, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 14—17 fok között.

UJBÓL KIVIRÁGZOTT PÉCSETT A GESZTENYEFA

Ritkán fordul elő, hogy a vadgesztenye egy év alatt kétszer is kivirágzik. A hetekig tartó nagy meleg következtében Pécsett, a József Attila utca és a Rét utca sarkán lévő gesztenyefa szerdán másodszorra is kivirágzott.

SPORT

Több testnevelő tanárra van szükség, — Szüntessék meg a patronálást!

Értekezlet az iskolai testnevelésről

Nagyjelentőségű értekezletet tartott a megyei tanács oktatási osztálya mellett működő pedagógiai tanács, a városi tanács oktatási osztálya, a megyei és a városi TSB. Az értekezleten megvitatták a Baranya megyei és pécsi iskolák testnevelését és sportját és több fontos határozatot hoztak.

Javasolták, hogy az igazgatók és szakfelügyelők a testnevelés értékelésénél elsősorban a tanuló tárgyi tudását, a tantervi anyag elsajátítását vegyék figyelembe, de fordítsanak gondot a testnevelési órákon a nevelőmunkára is. A tanárok munkájának elbírálásánál elsődleges szempont legyen a tanulók egésze irányában kifejtett oktató-nevelő munka. Egész közoktatásunkban a nevelő munkát állítottuk előtérbe, de a testnevelésben e téren még igen kevés előrehaladás történt. Ezért biztosítani kell, hogy a testnevelő tanárok fokozottabban használják fel a testnevelést a nevelés megjavítására.

Az általános iskolák alsó tagozatában feltűnően gyenge a testnevelési munka. Az értekezlet ezért javasolja: az oktatási osztályok tegyenek határozott intézkedéseket annak érdekében, hogy az összevont alsótagozati tanulócsoportokban az ének- és testnevelési foglalkozások közötti arány talánság megszűnjék. Helyes lenne a tanítóképzők ilyenirányú munkájának felülvizsgálata is, az Oktatási Minisztérium pedig vizsgálja felül a testnevelési tanárképzés helyzetét! A jelenlegi felvételi keret a főiskolákon korántsem elegendő a testnevelési szakos tanárok iránti igény kielégítésére az általános iskolákban. Kívánatos lenne a pedagógiai főiskolán a testnevelésnek több szaktárggyal való kapcsolása a kétszakos képzés keretén belül. A kétszakos képzés helyesnek mutatkoznék a Testnevelési Főiskolán is. De jó lenne a testnevelési levelező tagozatokat kétszakon újból beindítani. Rendezni kellene a testnevelők továbbképzését és annak érdekében minél előbb fel kell állítani a testnevelési tanszéket a központi továbbképző intézetben.

Mivel az elmúlt tanévben a versenynaptárban nem szereplő különböző versenyek túlterhelték a tanulókat, az értekezlet javasolta az oktatási minisztériumnak, hogy a versenynaptárt az OTSB-vel és a DISZ-szel összehangolva készítsék el. A helyi szervek is együttesen beszélik meg a tanév elején a sportversenyek programját. Az oktatási minisztérium és az OTSB pedig szüntesse meg a pártfogolási rendszert, hogy megoldódjanak azok a pedagógiai nehézségek, melyek a tanuló-ifjúságnak különböző sportkörökben való foglalkoztatásából adódnak.

Az értekezlet végül határozatot hozott: a megyei oktatási osztály kötelezze, a városi oktatási osztály pedig szorgalmazza, hogy minden osztott iskolában ugrógödör, kézilabda- és röplabdapálya, az osztatlan iskolákban pedig ugrógödör és röplabdapálya legyen.

Több segítséget falusi sportköreinknek!

A falusi sportköri vezetők panaszkodnak, hogy a rendeletben előírt anyagi segítséget sok esetben nem kapják meg. Egymásután lépnek vissza a falusi sportkörök a bajnokságoktól, mert nem képesek fenntartani sportkörük legjobban kedvelt szakosztályát, a labdarúgást.

Hol itt a hiba?

Falun vannak különböző munkahelyek: szövetkezetek, erdőgazdaságok, malmok, melyek vezetősége a városban székel. Ezek a vállalatok nem a falusi sportkörnek fizetik be az előírt összeget, hanem beküldik a megyeszékhelyre a vezető szervhez.

Helyes lenne, ha az illetékes szervek végre betartanák a rendeleteket.

Falusi sportköreink másik nagy problémája a sportolók nevelése. Falun is vannak fegyelmezetlen játékosok. Ezek nevelését a felsőbb szervek legtöbbször adminisztratív intézkedésekkel helyettesítik. Szigorú ítéletekkel tiltják el a magáról megfeledkezett játékost. Ezzel azonban az ügy még nincs elintézve. Falusi sportköreinkben a legtöbb helyen hiányoznak azok a vezetők, akik megfelelő nevelő hatással vannak a játékosokra. Többet kellene tehát a városi sportvezetőknek, a megyei TSB társadalmi szövetségeinek a falusi sportkörökkel foglalkozniok.

KASZA JÁNOS Vajszló.

Termelőszövetkezeti dolgozók szpartakiád versenyei

A megyei TSB kiírta a termelőszövetkezeti dolgozók spartakiádját. Atlétikában, kerékpárban és röplabdában rendezik meg a versenyeket. Előbb a községi versenyeket tartják meg, majd a kázségek legjobbjai a körzeti versenyeken indulnak el, végül sor kerül a járási döntőkre. A versenyekre szeptemberben és októberben kerül sor.

Természetjárás. A Pécsi Törekvés természetjáró szakosztálya szeptember 16-án, vasárnap egésznapos túrát vezet a Jakab-hegyre. Találkozás és indulás vasárnap reggel a Széchenyi téren a 8 óra 15 perckor induló deindoli autóbusznál. Túravezető: Sági Károly.

Labdarúgó eredmények

Megyei II. osztályú mérkőzések: Keleti csoport: Hosszúhetény—Pécsvárad 1:2, Szederkény—Töttös 2:0, Lánycsók—Bóly 1:7, Dunaszekcső—Sátorhely 0:5.

Nyugati csoport: Siklós—Szederkény 6:2, Vajszló—Beremendi Vörös Csillag 5:2, Szigetvári Kinizsi—Beremendi Építők 7:2, Szentegát—Baksa 5:0.

Komlói csoport: Komlói Annaakna—Mágocs 3:2, Magyarszék—Komlói Béta-akna 0:3, Csikóstöttös—Komlói Vasas 3:0.

Megyei ifjúsági mérkőzések: Pécsi Vörös Lobogó—Pécsújhegyi Bányász 4:1, Hidasi Bányász—Pécs bányatelepi Bányász 1:0, Pécsi Kinizsi—Szigetvári Vörös Lobogó 7:0, Mohácsi Bástya—Pécsszabolcsi Bányász 2:4, Pécsi Traktor—Komlói Bányász 0:1, Pécsi Postás—Pécsi Vasas 2:0, Pécsi Építők—Pécsi Törekvés 0:3.

Városi I. osztályú mérkőzések: Honvéd—Törekvés II. 0:2, Cementipari—Bauxit 1:0, Tatarozó—Keszty ügyár 0:3, Porcelángyár—Vasas I. Bányász 7:0, Vasas II. Bányász—Erőmű 3:1. A vendéglátó—Bástya mérkőzés elmaradt, mivel a Vendéglátó visszalépett a bajnokságtól.

Megyei I. osztályú mérkőzés: Haladás—Véménd 3:3 (0:3). Törekvés edzőpálya. Az egyetemisták elkönyvelhették a mérkőzést. A lelkesen játszó véméndi együttes az utolsó percekben egyenlített. Góllövők: Hidvégi 2, (egyet tizenegyesből), Zsemberi, illetve Csizmadia, Hirci és Bereczki. — A Dózsa III—Pécsi Kinizsi mérkőzést későbbi időpontra halasztották.

Hírek

Összeállították a jugoszlávok elleni magyar válogatott csapatot. A vasárnap Belgrádban sorrakerülő mérkőzésen a magyar válogatott Grosics — Kárpáti, Börzsei, Kotász — Bozsik, Berendi — Sándor, Kocsis, Hidegkúti, Puskás, Czibor összeállításban játszik. Tartalék Komáromi, Hegyi, Bundzsák, Machos és Csordás.

*

Az Eisenstadtban sorrakerülő Burgenland—Magyarország — utánpótlás válogatott mérkőzésre Szécsit, a Dózsa hátvédjét, mint tartalékot vették számításba, Danka pedig a magyar B) válogatott tartalékkapusa lesz vasárnap.

Levelezőink írják

Barangolás a pécsi utcákban

Az utóbbi időben igen sok panaszos levél érkezett szerkesztőségünkhöz Pécs utcáival kapcsolatban.

„Sokat gondolkodtunk már azon, mi kellemesebb, — írták a Gyöngy és a Pipacs utcai lakók, — *a port szívni, vagy a sarat taposni? Véleményünk szerint az lenne a legkellemesebb, ha illetékesek megjavítanák a két utcát."*

„Sétáljanak el az elvtársak a Tiborc utcába — írja egy Tiborc utcai lakó, — *és nézzék meg az ott uralkodó állapotokat! Évekkel ezelőtt felszedték a bitument és még mindig nem állították helyre az utcát."*

De menjünk beljebb a városba! A Petőfi utcai bérház lakói „Ahol mindig poros az utca" címmel küldték be levelüket. *„A József Attila utca sarkától az állomásig nem látni mást, csak kavargó porfelhőt, ha arra megy egy autó"* — írják.

De nemcsak ez a baj a Petőfi-utcában. Tóth Ferenc elvtárs, a Pécsi Mentőállomás dolgozója a Petőfi utca alsó szakaszával kapcsolatban írja: *„Az úttest gödrei gyakran tengelytörést okoznak kocsijainkon,* — írja Tóth elvtárs. *Sietnünk kellene, ha beteghez hívnak, de a kiindulás perceket rabol el és akadályozza gyors munkánkat. Ennek oka az úttest.*

No és végül néhány szót a Jászai Mari utcáról. A sok panasz eredményeként az utcát olajozták és apró kaviccsal leszórták, csak éppen *„a Söripari Vállalat engedi ki a kocsimosó, szennyes, olajos vizet az utcára. S mivel ez igen szűk kis utca, a gépkocsik a járókelők ruhájára és a házak falára fröcskölik a szennyes lét"* — írja Mayer Tibor.

Végül nézzünk be egy mellékutcába! *„Pécs sok elhanyagolt utcája közül talán leginkább javításra szorul az Alsóbalokány utca* — írja dr. Meláth Ferenc. — *Az úttestet annyira kimosta már az eső, hogy a vízlevezető árkok magasabbak, mint az úttest maga. Ablakunk alatt gyűjtötték össze a Beloiannisz utcában felszedett aszfaltot, csőmaradványokat. Mikor hordják el?"*

Az említett panaszokkal kapcsolatban a szerkesztőség levelezési rovatához kérjük a választ az illetékes tanácsok városgazdálkodási osztályától.

Apróhirdetések

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik virágokkal és megjelenésükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönetet mondunk az iskolásoknak.

Gyászoló Ottó család

SOPIANA Gépgyár esztergályos, lakatos, kőműves szakmunkásokat és segédmunkásokat sürgősen alkalmaz. 34

PANNONIA olcsón eladó. Vorosilov utca 22., iskolában megtekinthető a délelőtti órákban. 320

VIZSGÁZOTT kazánfűtőket azonnal alkalmaz az Állatifehérje Vállalat, Basamalomi út. 15

Oldalkocsis motorkerékpárt vezetővel, áruszállításra azonnal alkalmazunk

Jelentkezés: É. M. 3. sz. Mélyépítő Vállalat Pécs, Kertváros, Málomi út 80/a. Kiss József szállításvezető.

GYORS- és gépíró, alapfokú könyveléssel, jó bizonyítvánnyal elhelyezkédne. Levélcím: Kiss Sándor, Villány, Szabadság u. 129

FELSTABIL gőzgépkezelőket, fűtőket, gépkezelőket, rakodómunkásokat alkalmazunk. Pécsi Növényolajipari Vállalat. Batthyány u. 2.

RAKODÓMUNKÁSOKAT, kocsisokat, segédmunkásokat állandó és alkalmi munkára alkalmaz a Pécsi Belsped Vállalat. Jelentkezés a vállalat munkaügyi osztályán. Pécs, Széchenyi tér 7. sz. alatt.

VIZSGÁZOTT kazánfűtőt alkalmaz a Pécsi Porcelángyár. 12

ÁLLVÁNYOZÓ szakmunkást, villanyszerelőt és segédmunkásokat alkalmazunk. Pécsi Építő- és Tatarozó Vállalat, Molotov utca 35. 13

EZÚTON mondok köszönetet a II. ker. rendőr-őrsnek, hogy gyors intézkedése folytán az ellopott kerékpáromat visszakaptam, Novák Jánosné. 316

KISLAKÁS építők figyelem. Tégla minden mennyiségben beszerezhető a pécsváradi Vegyes KTSZ-nél, 1000 darabonként 423 Ft-os árban. A köppenytégla ára 1000 darabonként 210 Ft. 322

MOHÁCSI szoba-konyha és mellékhelyiségből álló lakásomat elcserélném pécsiért. Érdeklődni Pécs, Vorosilov utca 65. Tóth. 311

10 LÓERŐS benzinmotor eladó. Rózsa Ferenc utca 23. 310

TÖLTŐTOLLJAVITÓ gyorsszolgálat, egy nap alatt megjavítja töltőtollát. Blanez Vilmos, Jókai Mór utca 2. 297

ABALIGETI földművesszövetkezet azonnali belépésre keres szeszfőzde kezelőt. Jelentkezni Abaligeten, földművesszövetkezetnél. 301

Óriási, félmillió forintos 12-es találat a TOTON!

A 37. hét nyereményei:

12 találat (1 db)=569 081 Ft
11 találat (90 db)= 6 323 Ft
10 tal. (1122 db)= 676 Ft

A 9 találatos szelvények vigaszdíjban részesülnek.

A nyertesek között MINDEN HÉTEN TÖBB MINT 2 MILLIÓ FORINT kerül szétosztásra!

Vásároljon ÖN is tippszelvényt! Nyerhet!

CSALÁDIHÁZ eladó. Kozármisleny 76. sz. 305

A VÁROS lakosságának tudomására hozzuk, hogy megnyílt a Pécsi Fodrászipari Vállalat tanműhelye, Kossuth L. u. 38. szám alatt. 50 százalékos kiszolgálási árakkal, szakképzett vezetőkkel állunk a dolgozók rendelkezésére. Hétfőn szünnap. 123

ELCSERÉLNÉM belvárosi kettőszoba, konyha, éléskamrás, házfelügyelői lakásom főbérleti szobakonyha, esetleg disznótartásosra. Széchenyi tér 6. 340

A Komlói Jéggyárban mindennap korlátlan mennyiségben jég kapható

Hol művelődjünk, hol szórakozzunk?

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA

18.00: Hírek — közlemények.
18.04: Riportműsor: — Ötvenhét munkás év. — Mohácssziget jelentés. — Zenés napló. — Várjuk a vendégeket. — „Kétszáznegyvenes Pannonia". — Bemutatjuk a színház új tagját. — Hétvégi jótanácsok. — Ismerd meg megyédet!
Közben kb:
18.10: Mai postánkból.
18.30: Délszlávnyelvű műsor.

SZÍNHÁZ

Nyári szünet.

MOZI

Kossuth: Véletlen találkozás (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: Visszaélés (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Park: Visszaélés (5, 7 és 9 órakor)
Kossuth (Mohács): A Rumjancev ügy (fél 7 és fél 9 órakor)
Ifjúság (Szigetvár): Az ördög szépsége (fél 9 órakor)
Május 1. (Komló): Utak és sorsok (fél 7 és 9 órakor)
Szabadság (Komló): Gyötrelmes éjszaka (6 és 8 órakor)

A PÉCSI CSILLAGÁSZATI HÉT

keretében ma este 8 órakor a Leőwey Klára Leánygimnázium földszinti előadótermében Kiss Miklós igazgató „Matematika a csillagászatban" címmel előadást tart. Jó idő esetén távcsöves bemutatás lesz.

A PÉNZÜGYŐRSÉG értesíti az érdekelt bortermelőket, hogy a folyamatos elszámolásokat a tárolási hely szerint a következő helyeken tartjuk. — 18-án, kedden: Alsó- és Felsőgyükés. 19-én, szerdán: Lámpás-, Nagybányarét, András-bánya, Cerék, Istenáldásvölgy, Bánom, Gesztenyés, Bányatelep, Kis- és Nagypiricsizma. 20-án, csütörtökön: Borbálatelep, Rigóder, Diós, Mecsekszabolcsi út, Meszes-dűlő, Nyugati Kőhidi dűlő. 21-én, pénteken: Tolbuchin út, Újmeszes, Basamalom út és dűlő. 22-én, szombaton: Kis- és Nagypostavölgy. Az elszámolások naponta 8—16, szombaton 8—13 óráig tartanak. Az esedékes borforgalmi adót a helyszínen rendezni kell.

*

A Pécsi Közlekedési Vállalat gépkocsiüzeme értesíti az utazóközönséget, hogy delindoli, pellérdi, bállesi, donátusi járatain a Petőfi utcai megállót a nagy forgalom és a veszélyesség miatt szeptember 17-ével megszünteti.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Dolgozók Pártja Baranya Megyei Bizottságának és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: FARKAS LÁSZLÓ
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T: 15-32. 15-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjeszti: a Megyei Postahivatal
Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés: postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj: 11.— Ft.
Pécsi Szikra Nyomda
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. Telefon: 20-27
Nyomdáért felel: Melles Rezső

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A BARANYA MEGYEI PÁRTBIZOTTSÁG ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIII. ÉVFOLYAM, 218. SZÁM ÁRA 50 FILLÉR SZOMBAT 1956 SZEPTEMBER 15

Egyiptom elutasítja az újabb imperialista tervet

Véget ért az angol alsóház szuezi vitája Eden megkapta a bizalmat

Kairó (TASZSZ): Az egyiptomi sajtó élesen elítéli Eden angol miniszterelnök legutóbbi alsóházi beszédét és határozottan elutasítja az úgynevezett „Szuezi-csatorna használói szövetsége" megalakításának gondolatát, mint amely újabb kísérlet a nyugati hatalmak részéről arra, hogy elvegyék a csatornát Egyiptomtól.

Az Al Ahbar az említett szerv létrehozásának tervét vezércikkében „Egyiptom függetlensége ellen irányuló merényletnek nevezi. Nem vagyunk egyedül harcunkban — írja a lap. — Mellettünk van minden arab nép és a világ közvéleménye."

●

Az egyiptomi közvélemény körében nagy felháborodást keltett, hogy a volt Szuezi-csatorna Társaság felmondására szólította fel európai személyzetét. A sajtó gyarmatosító összeesküvésnek és durva kihívásnak nevezi ezeket az intézkedéseket, amelyeknek célja az, hogy megzavarják a hajózást a csatornán és ezután Egyiptomra hárítsák ezért a felelősséget.

Az egyiptomi külügyminisztérium közleményt adott ki, amelyben többek között ez áll: „az egyiptomi kormány kijelenti, hogy a maga részéről megteszi a lépéseket a Szuezi-csatornán folyó hajózás további biztosítására, bár kísérletek történnek a hajózás akadályozására. Ha azonban a csatornán a hajózás az egyiptomi kormánytól nem függő tényezők miatt áll le, ezért azokat a köröket terheli majd a felelősség, amelyek ezt elősegítik."

●

Az angol alsóház szuezi vitájában csütörtökön a kormány nevében Eden mondott záróbeszédet.

Felhívta az alsóházat, hatalmazza fel a kormányt, hogy más kormányokkal való tanácskozások megvilágításában maga határozza meg, melyik időpont lesz a legalkalmasabb ahhoz, hogy a Biztonsági Tanácshoz forduljon.

Ami azt illeti, hogy a kormány vállaljon kötelezettséget, hogy nem folyamodik erőszakhoz a szuezi kérdés megoldásánál, Eden kijelentette: „ha azt akarják, hogy egy ilyen biztosíték abszolút legyen, akkor sem én, sem bárki más e szószékről felszólaló angol miniszter nem adhatja ezt meg."

Eden felszólalása után sor került a szavazásra. A munkáspárti ellenzék módosító indítványát, amely elítéli a kormány politikáját, háromszázhuszonegy szavazattal 251 ellenében elvetették.

A kormány által beterjesztett bizalmi indítványt az alsóház 319 szavazattal 248 ellenében elfogadta.

●

Attlee, volt munkáspárti miniszterelnök csütörtökön azt követelte a Lordok Házában, hogy a Szuezi-csatorna körüli viszályt azonnal vigyék az ENSZ elé — jelenti a Reuter.

„Az ENSZ tevékenysége nem eszményi, de csupán ez áll rendelkezésünkre, hogy elejét vegyük annak, hogy visszacsússzunk az anarchia és a háború zűrzavarába" — mondotta Attlee a Lordok Házában a szuezi kérdés vitájának második napján. Hozzáfűzte: „a konzervatív kor-

(Folytatás a 2. oldalon)

Veszélyes játék

Veszélyes játékba kezdtek a vezető nyugati hatalmak, amikor az egyiptomi kormány teljesen ésszerű, jogilag és erkölcsileg egyaránt indokolt lépése körül ilyen nemzetközi vihart támasztottak. Ma már világosan látja ezt mindenki, aki figyelemmel kísérte a szuezi ügy fejleményeit, a tárgyalásoktól és a kulisszák mögött lefolyt megbeszéléseket, a lázas diplomáciai tevékenységet. Az államosított csatorna-társaság egykori gazdái és a mögöttük álló kormányok a volt alkalmazottak munkabeszüntetésére irányuló felhívásoktól, a katonai demonstrációkig, a fenyegetés és zsarolás minden eszközét igénybevették, hogy megtörjék Egyiptom ellenállását, térdrekényszerítsék az egyiptomi kormányt.

De minden eddiginél kihívóbb és hozzátehetjük, megalapozatlanabb volt az a „tervezet", amelyet Eden angol miniszterelnök terjesztett be Londonban az alsóház dráma lefolyású szuezi vitájában. Eden nem kevesebbet javasolt, mint azt, hogy alakítsák meg a Szuezi-csatornát használók szövetségét, amely szövetség saját révkalauzokat alkalmaz majd, átkelési illetéket szed a csatornán és a hajózás jövedelméből nagylelkűen bizonyos összeget juttat a csatorna tényleges tulajdonosának, Egyiptomnak, együttműködésének arányában.

E „terv" nemcsak a végletekig cinikus, hanem olyan átlátszóan provokatív is, hogy az ellenzéki képviselők gúnyos felkiáltásokkal, majd egyöntetű felháborodással fogadták. Feltették a miniszterelnöknek a kérdést, hogyan képzeli el a szövetség gyakorlati működését. Vajon beengedi-e Egyiptom az ilyen szervezetet a saját jogos tulajdonát képző csatornába, engedi-e, hogy megsértsék függetlenségét, szuverén jogait? Nyilvánvalóan nem. — Nos, erre az eshetőségre is meg volt a brit miniszterelnök receptje, ha az egyiptomi kormány beavatkozna e szervezet munkájába, jobbanmondva, ha nem engedné meg működését a csatornán, akkor ez Eden véleménye szerint az 1888-as egyezmény megsértését jelentené, következésképpen az angol és francia kormány szabad kezet nyerne ahhoz, hogy „jogainak gyakorlása érdekében lépéseket tegyen az ENSZ útján vagy más eszközökkel." Nyilvánvaló, hogy a „más eszközök alatt" Eden a katonai nyomás fokozását, sőt az esetleges fegyveres provokációt értette. Az angol-francia gyarmatosítók a csatornarészvényesek és szószólóik, a jobboldali lapok és rádiókommentátorok természetesen hozsannáznak a legújabb nyugati tervnek. Nyíltan hirdetik, hogy Egyiptom most már „kénytelen lesz elfogadni" a nyugati diktátumot.

Egyiptom azonban nyugodt, noha tudja, hogy a helyzet pattanásig feszült. Nasszer elnök és más egyiptomi vezetők világosan értésre adták, hogy nem ijednek meg a fenyegetésektől. Ugyanakkor ismételten leszögezték, nem gördítenek akadályt a távozni akaró révkalauzok, tisztviselők útjába, s az ebből adódó átmeneti nehézségek ellenére is biztosítani kívánják a csatorna zavartalan hajózását.

E valóban kritikus napokban Egyiptom mellett áll az egész arab világ, de nem csak az arab országok népei, hanem a földkerekség haladó közvéleménye is. Anglia és Franciaország józanabbul gondolkodó politikai köreiben is növekszik azoknak a tábora, akik óva intenek a további elhamarkodott lépésektől. És ennek már mutatkoznak kézzelfogható eredményei is.

Nyilvánvaló, hogy a munkáspárti ellenzék erős nyomása késztette Eden miniszterelnököt arra, hogy némileg megváltoztassa álláspontját csütörtökön a parlamenti vitát lezáró beszédében. A miniszterelnök ugyanis ezúttal azt mondotta, hogy Anglia első lépésként hajlandó a szuezi problémát a Biztonsági Tanács elé terjeszteni, holott előzőleg az ENSZ igénybevételét csupán mint az erőszak alkalmazása mellett egy másik eszközt vetette fel, arra az esetre, ha Egyiptom akadályozná a tervezett testület működését.

Tagadhatatlan, hogy az angol—francia kormány kényes helyzetbe hozta saját magát és nagy dilemma előtt áll. Úgy véli, ha most visszakozt csinál, megáll a háborús készülődések útján, presztízsveszteséget szenved. De tény az is, hogy a másik út, amely felé halad, a háborús „szakadék széléig" vezet s beláthatatlan következményekkel járhat. Az arabok már korábban kijelentették, hogy minden Egyiptom elleni támadást saját maguk elleni támadásnak tekintenek. Kilátásba helyezték, hogy ez esetben elvágják a közelkeleti olajvezetéket, felszámolják az imperialisták utolsó gazdasági bázisát. Angliában pedig attól tartanak, hogy India egy ilyen lépés következtében azonnal kilépne a nemzetközösségből.

Mindezeken túl azonban a továbbhaladás ezen az irreális úton, kockára teheti a nemzetközi életben az utóbbi időben bekövetkezett egész enyhülést. Az is természetesnek tűnik, hogy egy esetleges fegyveres konfliktus aligha korlátozódnék a Szuezi-csatorna övezetére és általában a Közel-Keletre. Ezért kísérik az emberek világszerte olyan feszült figyelemmel a szuezi eseményeket és bíznak abban, hogy végülis felülkerekedik a józan ész s a „szuezi ügy" az ENSZ útján vagy más úton — de természetesen nem az erőszak útján — igazságosan megoldódik.

Megnyílt

a Marxizmus-Leninizmus Esti Egyetem új tanéve

Tegnap délután öt órakor ünnepélyes keretek között megnyitották az öthónapos pártiskola előadótermében a Magyar Dolgozók Pártja Baranya Megyei Bizottsága mellett működő Marxizmus-Leninizmus Esti Egyetem 1956—57-es oktatási évét.

Ünnepi megnyitóbeszédet mondott dr. Ernst Jenő kétszeres Kossuth-díjas professzor, a Magyar Dolgozók Pártja Baranya Megyei Bizottságának tagja. Beszédében méltatta a marxizmus jelentőségét, s a marxista ismeretek alapos elsajátításának szükségességét.

Teret hódít az új technika

Automatizált berendezések készültek el Komlón

A Komlói Szénbányászati Tröszt nagy gondot fordít a meglévő berendezések termelékenységet növelő, munkát könnyítő és biztonságosabbá tévő automatizálására. Az elmúlt két évben hat millió forintot fordítottak erre a célra.

A héten készült el négymillió forintos beruházással az altárói villamosvasút önműködő jelző és váltóberendezése, amelynek segítségével az altárón és a szénosztályozó előtti pályaudvaron lebonyolódó forgalmat egyetlen ember vezényelheti a menetirányító toronyból. De még ennél is lényegesebb, hogy az automatikus jelzőberendezések használata nagymértékben növeli az altáró szállítási kapacitását, amit az új aknák termelésbe bekapcsolódása tesz szükségessé.

Folyamatban van a szénosztályozó ötmillió forint költséggel megvalósuló automatizálása is. Az egyes helyszíni kapcsolások helyett központi vezérlőtáblát készítenek, ahonnan irányíthatják valamennyi gép munkáját. A szénosztályozó automatizálásának nagy feladatáról képet ad az, hogy a központi jelzőkészülékekhez összesen 24 000 méter hosszú kábelt építenek ki.

A központtól távoleső gépek — például légaknák, ventillátorai — távirányítását rövidhullámú rádiókészülékekkel oldják meg.

Az új létesítményeket már eleve a legkorszerűbb automata berendezésekkel készítik. A héten adták át például a négy milliós beruházást igénylő III-as aknai transzformátorházat, amelynek kapcsolásait a III-as aknai központi gépteleprő, mintegy háromszáz méter távolságból végzik. A Komlózobáki ezer méteres iker-akna szállítógépházának távirányítása — amit a nagy zaj miatt munkavédelmi szempontok tettek szükségessé — szintén a legmodernebb elvek szerint készül, a csapágyhőmérsékletet például századfok pontossággal figyelemmel kísérhetik a kommandótáblán.

Megyei ifjúsági verseny Pécsett

A Néphadsereg Napja alkalmával szeptember 29-én, Pákozdon ifjúsági versenyt rendeznek. A MÖHOSZ szeptember 16-án, vasárnap rendezi meg a megyei ifjúsági döntőt a céllövészetben, futásban, kézigránátdobásban, távolbadobásban, távolugrásban és kötélhúzásban. A versenyen résztvevő csoportok közül az első helyezett indul majd a pákozdi országos versenyen.

Választmányi ülést tart a MESZÖV

Szeptember 16-án, vasárnap délelőtt 10 órakor a MESZÖV választmányi ülést tart a MESZÖV-székház kultúrtermében. A választmányi ülésen megtárgyalják a baranyai földművesszövetkezetek II. negyedévi működését és a Minisztertanácsnak a mezőgazdasági szövetkezeti mozgalom és a földművesszövetkezeti mozgalom kiszélesítéséről, az egyszerű termelési társulások fejlesztéséről szóló legutóbbi határozatát.

Szeptember első két hetében

eddigi legnagyobb forgalmát bonyolította le a pécsi vasútigazgatóság

A pécsi és komlói hatalmas új iparvidékek létesítéséhez szükséges anyagok, a mecseki szénbányákból kikerülő termékek, valamint a mezőgazdasági termelvények szállítása mind nagyobb feladatokat ró a Baranya, Somogy, Tolna és Zala megyék területén működő pécsi vasútigazgatóság dolgozóira.

Szeptember első két hetében példa nélkül álló forgalmat bonyolítottak le a pécsi vasútigazgatóság dolgozói. A jó átlagosnak számító 1 400—1 500 helyett naponta rendszeresen meghaladja a kétezret az igényelt vagonok száma. Az 1955-ös évi legmagasabb őszi csúcsforgalomnál mintegy ötvenezer tonnával több árut szállítottak ugyanannyi idő alatt. Másfélezerrel több vagont raktak be és kétezerháromszázzal volt több a kirakott kocsik száma.

Megnövekedett feladatuknak a kocsiforduló gyorsításával is igyekeznek megfelelni a vasutasok. Ezt bizonyítja, hogy augusztus hasonló időszakával szemben naponta mintegy másfélezer órát nyernek ilymódon. Ez azt jelenti, hogy hatvannal több üres kocsit bocsátanak naponta szállítófeleik rendelkezésére, mint a múlt hónapban.

A nagy pécsi és komlói építkezéseken felkészülnek a téli időnyre

A nagy pécsi és komlói építkezéseken a téli időnyben is igyekeznek kihasználni a maximális lehetőségeket.

A komlói 49-es építőipari tröszt például két lakóépülettömböt december 1-ig tető alá hoz és így, a belső munkák biztosításával két-három hónappal a határidő előtt adhatnak át 108 lakást. A Komlózobáki készenléti épületet ugyanilyen módon két hónappal, a Béta-aknai irodaházat pedig egy hónappal a határidő előtt készítik el. A rossz idő beálltáig befejezik ezenkívül 8 lakóépületnek — a jövőévi programba tartozó — alapozását, hogy ezzel biztosítsák a kőműveseknek a téli idény enyhébb szakaszaiban a falazási munkát. Fentieken kívül más módszerekkel is biztosítják a téli munkát. A többi között beszereztek 4 200 négyzetméter nádpallót, hat darab nagyteljesítményű Express Heating kályhát, nagymennyiségű tüzelőt, valamint megkezdték a tárolótelepekre a tégla és kavics előszállítását. Jól felkészültek a komlói építők, hogy az eddig elkészült hatvanegy lakás mellé — melyeknek átadása jelenleg folyik — maradéktalanul befejezhessék az ezévre még hátralévő 284 lakást.

Pécsett — ahol ezévben hatszáz új lakás talál gazdára — az új nyugati városrészben és a meszesi bányásztelepen 25 hatalmas épülettömböt készítenek elő a téli munkákra. Ezeknek egy részét tető alá hozzák a többinél pedig az alapozást végzik el, hogy a falazást folytathassák rajta. A téli építkezés céljaira hatezerhatszáz négyzetméter nádpallót, több, mint tízezer mázsa kokszot, szenet és tüzifát, továbbá tizenkét darab mozgatható kazánt, öt darab Deuba hőlégfuvót, több mint hatszáz kályhát és kokszkosarat, kétezerkétszáz négyzetméter ponyvát szereznek be. A meglévő készlet kiegészítésére, a dolgozók egészségvédelmére sok száz pár gumicsizmát, bakancsot, őrbundát, esőköpenyt és vattás ruhát vásárol a Baranya Megyei Építőipari Vállalat.

A magyar kormányküldöttség megkezdte belgrádi tárgyalásait

Belgrád (MTI): A Bognár József külkereskedelmi miniszter vezette magyar kormányküldöttség ma délelőtt Belgrádban megkezdte tárgyalásait Jugoszlávia képviselőivel, a két ország gazdasági kapcsolatainak elmélyítéséről.

A tárgyalásokon résztvevő jugoszláv delegációt Haszan Brkics, a külkereskedelmi bizottság elnöke vezeti.

Felavatják a pellérdi általános iskolát

Az egykori Brázay-féle kastélyt négytantermes iskolává alakították át és új, nagy tornatermet, valamint úttörő szobát létesítettek benne. Az új iskolát ünnepélyes keretek között szeptember 16-án, vasárnap avatják fel. Az ünnepi beszédet Bertényi József, a pécsi járási tanács oktatási osztályának vezetője mondja.

Nyolcszázezer forintért — évi hárommillió

Augusztus huszadikán avatták fel ünnepélyesen a Pécsi Kesztyű és Bőrkonfekció Kisipari Szövetkezet új épületszárnyát, műhelyeit és azóta — az elteit közel egy hónapi idő alatt — már otthonosan érzik magukat a kesztyűsök, bőrdíszművesek, bőröndösök a neonnal világított, korszerű új műhelyekben.

Beszéltünk műszaki vezetővel, kiváló dolgozó-jelvényt viselő kesztyű-szabászszal, irodai dolgozóval és valamennyiőjüknek egyazon véleménye volt:

— Jobban megy a munka, szívesebben dolgozunk ilyen szép, tiszta, világos helyiségekben.

Ez is fontos, ez azonban az új épület szárny előnyeinek a kisebb fele. A nagyobb az, hogy terjeszkedhetett, bővülhetett, új tagokkal szaporodhatott a szövetkezet.

September elején 31 új tagot — valamennyi nődolgozó — vettek fel, valamint hat ipari tanulót, ezeken kívül a napokban sikeresen szakvizsgázott hét ipari tanulót is munkába állították. Az új tagok segítségével az idén 85 000 pár exportkesztyűt gyárthat a szövetkezet, a tavalyi 70 000 pár helyett. Jövőre pedig, mikor nemcsak a második és harmadik negyedév termelését emeli meg az új üzemrész, hanem az egész évi tervet, kerek 100 000 pár kesztyűt készít a szövetkezet. Valamennyit exportra.

A harmincezer pár kesztyű forintban három millió forintot hoz az országnak — nemes valutában. — Hárommillió forintot, az épületbe fektetett 800 000 forint után.

Kifizetődő vállalkozás volt tehát az üzem bővítése és korszerűsítése. Kifizetődő — és nemcsak a hárommillió forint miatt, hanem azért is — mert Svédországban, Angliában, Hollandiában, a Német Szövetségi Köztársaságban, Finnországban, Belgiumban és még vagy 20 külföldi országban tovább növeljük a magyar ipar hírnevét — a kesztyűs szövetkezet ugyanis ennyi államba szállítja áruit.

Milyen lesz az algériai statutum?

Párizs (MTI): A francia kormányhoz közelálló France-Soir jelenti, hogy elkészült az algériai statutum tervezete, bár hangsúlyozza, hogy annak végleges megszövegezése még ezután történik meg. A lap részletesen ismerteti a statutum tervezetének főbb pontjait. Eszerint a statutum helyi és területi közigazgatási egységeket állapít meg Algériában. Ezek összességükben egy újtípusú közjogi egységet képeznek. Nincs külön államról szó, de ez a közjogi egység már nem azonos a francia megyékkel. Algériának kétkamarás „parlamentje" lesz. Ennek egyik háza politikai testület mintegy hatvan-kilencven képviselővel, akiket egységes választói kollégiumban választanak meg az algériai franciák és az algériaiak. Mint ismeretes, eddig két választói kollégium volt, külön szavaztak a franciák és külön az algériaiak. A „parlamenti" másik háznak egyharmada a helyi és a területi egységek képviselőiből kerül ki, kétharmadát pedig gazdasági érdekképviseletek adják. Így ez a ház az európaiak többségét biztosítja. Algériának a statutum végrehajtó hatalmat is ad, az algériai „kormány" feje azonban a francia kormány tagja lesz, éppúgy, mint a jelenlegi miniszterrezidens. A végrehajtó hatalom így tehát független lesz az algériai parlamenttől. A statutum a külügyek, a nemzetvédelem, az igazságügy és a közoktatás ügyeinek intézését nem engedi át az algériai „kormánynak". Ezen a területen a francia szuverénitás változatlanul megmarad. Algéria pénzügyeit egy bizottság fogja intézni, párizsi székhellyel. Ebben a bizottságban a francia kormány képviselőié a többség.

A francia kormány részéről a France-Soir közlését eddig nem cáfolták meg.

Nem valószínű, hogy Nehru a közeljövőben az Egyesült Államokba látogat

Uj Delhi (MTI): Nem valószínű, hogy Nehru a közeljövőben Amerikába látogat — válaszolta csütörtökön a hozzá intézett kérdésre Laksmi Menon asszony, Nehru parlamenti titkára — jelenti a Reuter.

Egyiptom elutasítja az újabb imperialista tervet

Folytatás az 1. oldalról)

mánynak úgy látszik sikerült meglehetősen esztelenül az egész Közép-Keletet ellenünk hangolni. A Közép-Keleten alig mardat barátunk."

●

Nasszer elnök csütörtökön több mint egyórás megbeszélést folytatott Mohieddin belügyminiszterrel és Abdel Hakim Amer tábornok-hadügyminiszterrel az egyiptomi fegyveres erők főparancsnokával — jelentette a kairói rádió.

●

Robert Menzies ausztráliai miniszterelnök, a Kairoban tárgyalt „ötösbizottság" vezetője csütörtök este a skóciai Prestwickből repülőgéppel Newyorkba utazott. Menzies néhány napig időzik az Egyesült Államokban és mielőtt visszatér Ausztráliába, még találkozik Eisenhower-rel és Dulles-szel.

●

A Press Association parlamenti tudósítója úgy értesül, hogy a jövő héten értekezletre fognak összeülni — valószínűleg Londonban — a csatornahasználók szövetségébe tavasolt hatalmak. Selwyn Lloyd már szétküldte a meghívókat, a válaszokat rövidesen várják.

●

Brentano, szövetségi külügyminiszter csütörtökön a frankfurti repülőtéren, mielőtt elutazott Párizsba, nyilatkozatot tett. Kijelentette, hogy a Szuezi-csatornánál a helyzet „igen komoly, de nem olyan kritikus, hogy háborúról lehetne beszélni."

●

A péntek reggeli angol lapok cikkeiből és kommentárjaiból tükröződik az a tény, hogy a munkáspárti ellenzék erős nyomása Eden miniszterelnököt álláspontjának némi megváltoztatására késztette. A miniszterelnök ugyanis a parlamenti vitát bezáró beszédében kijelentette, hogy Anglia első lépésként hajlandó a szuezi problémát a Biztonsági Tanács elé terjeszteni, holott előzőleg az ENSZ igénybevételét csupán mint az erőszak alkalmazása mellett egy másik eszközt vetette fel.

A konzervatív Daily Telegraph írja:

Immár világos, hogy ha Egyiptom nem engedi át a csatornát használók szövetségének hajóit, nincs szándékunkban, hogy azonnal fegyverrel törjünk magunknak utat a csatornán.

A munkáspárti Daily Herald azt írja, hogy „Gaitskell állította meg Edent a háború felé vezető úton." A lap azonban hozzáteszi, hogy egy súlyos veszély még mindig fenyeget, a miniszterelnök ugyanis fenntartja a jogot, hogy „sürgető szükség esetén fegyverhez nyúljon."

A Manchester Guardian bírálja a miniszterelnököt, mert nem hajlandó feltétel nélkül kijelenteni, hogy nem alkalmaz erőszakot, mielőtt az ügyet az ENSZ elé terjesztette. A lap most e legfőbb reménynek azt tartja, hogy „Anglia szövetségesei tanusítanak majd mértéktartó magatartást."

●

A belgrádi rádió jelenti:

A jugoszláv kormány támogatja az egyiptomi kormánynak azt a javaslatát, hogy a Szuezi-csatornát használó összes nemzetek képviselőiből alakítsanak egy nemzetközi tárgyalótestületet, a vita tárgyalások útján történő békés megoldására.

●

Ujságírókörök értesülése szerint Nehru indiai miniszterelnök csütörtökön felhívással fordult Anglia, az Egyesült Államok és Franciaország kormányához és felszólította őket, hogy vizsgálják felül a Szuezi-csatornát igénybevevő országok nemzetközi szövetségének megteremtésére vonatkozó határozatukat.

●

Olasz hivatalos körök aggódnak a szuezi kérdésben hozott legújabb angol—francia határozatok miatt. A Szuezi-csatornát igénybevevő országok szövetségének létrehozására előterjesztett Edenféle javaslatot olyan körülménynek tekintik, amely kiélezi és súlyosbítja a helyzetet. Az olasz kormány véleménye szerint a kérdést az Egyesült Nemzetek Szervezete elé kell terjeszteni, de semmi esetre sem szabad egyoldalú lépéssel vagy erőszak alkalmazásával megoldani. Az olasz kormány, tekintettel a kiélezett helyzetre, elhatározta, hogy lépéseket tesz az Egyiptomban élő olasz állampolgárok elszállítására. Csütörtökön már el is indult Nápolyból az első olasz hajó, amelynek haza kell szállítania az Alexandriában élő olasz állampolgárokat.

●

A francia polgári sajtó egy része továbbra is teljes támogatásáról biztosítja a kormányt a szuezi ügyben, más polgári lapok viszont egyre több bíráló hangú cikket közölnek a francia-angol kezdeményezésről.

A Figaro szerint „a nyugatiak visszavágása jól kiszámított volt, természetszerűleg arra kell kényszeríteni Nasszert, hogy fejet hajtson és elfogadja azt, amit nyolc napnap ezelőtt megtagadott, vagy magára maradjon." A lap azt hangoztatja, hogy Nasszer „mindkét esetben vesztes lesz."

A Franc-Tireur azt bizonyítja: „Nasszer nem a béke és a háború közötti választás előtt áll, hanem Egyiptomnak a nemzetközi együttműködés keretében való felemelkedése vagy elszigeteltségben bekövetkező csődje között kell választania."

A Les Echos cikke szerint viszont az amerikaiak Párizs és London kiengesztelése céljából „valamiféle kőolaj Marshall-tervet ajánlanak, hogy ennek segítségével azután a tőkeerősség-fok felé bonyolítsák le a forgalmat addig amíg Nasszer saját feltételei alapján hajlandó beleegyezni a csatorna újramegnyitásába. Lényegében ismét Nasszernek van esélye a nyerésre" — vonja le a következtetést.

Egy bonni jegyzék és ami mögötte van

Az elmúlt héten a Német Szövetségi Köztársaság újabb jegyzéket intézett a Szovjetunióhoz a német újraegyesítés ügyében. Az Adenauer-kormány ebben ismételten megkísérli, hogy az „újraegyesítés bajnokaként" tüntesse fel magát. A Szovjetunióra igyekszik hárítani a felelősséget az ország jelenlegi megosztottságáért és a Német Demokratikus Köztársaságról továbbra is úgy beszél, mint a „szovjetövezetbeli kormányról", mint az „úgynevezett NDK-ról".

Gromiko szovjet külügyminiszterhelyettes, Haas moszkvai nyugatnémet nagykövet előtt kifejtette kormányának álláspontját, felhívta a Szövetségi Köztársaság illetékes köreinek figyelmét arra, hogy a jelen helyzetben — amikor két Németország, méghozzá két egymással szögesen ellentétes gazdasági, politikai berendezésű német állam létezik, — lehetetlen az újraegyesítés megvalósítása a Német Demokratikus Köztársaság és a Német Szövetségi Köztársaság kormányainak előzetes tárgyalásai és megegyezése nélkül. Elkerülhetetlen, hogy az NDK dolgozói feladják több mint tíz év alatt kiharcolt politikai és gazdasági vívmányaikat, elképzelhetetlen, hogy belenyugodjanak abba, hogy a gyárak, a földek ismét a trösztvezérek, a porosz junkerek birtokába kerüljenek, s legelemibb szabadságjogaikat olyan durván lábbal tiporják, mint ahogyan a bonni államban a Kommunista Párt és más haladó szervezetek betiltásával teszik.

Ezért van szükség a két német kormány közvetlen érintkezésére. A német újraegyesítés útja nem a két Németország automatikus egybeillesztése, az újraegyesítés csak alapos, átgondolt, körültekintő munka eredményeként a kölcsönös jóindulat szellemében lehetséges.

Az Adenauer-kormány nem akar tudomást venni a Német Demokratikus Köztársaság létezéséről. Az NDK azonban nem fikciólétezése a Német Szövetségi Köztársasághoz hasonlóan független, szuverén államként, megmásíthatatlan tény, amit az is bizonyít, hogy már igen sok állam tart fenn vele diplomáciai, gazdasági és kulturális kapcsolatokat. Ezt a tényt ma már mind többen ismerik fel a Német Szövetségi Köztársaságban, sőt magának az adenaueri kormánykoalíciónak a körükben is. Mind többen érzednek annak tudatára, hogy a bonni kormány a militarizmus feltámasztásának meggyorsításával, a két Németország közötti tárgyalások előli merev elzárkózásával — minden jegyzék és szóbeszéd ellenére — nem gyorsítja meg, hanem ellenkezőleg, szinte lehetetlenné teszi a német kérdésnek a régóta vajúdó és az európai béke és biztonság szempontjából oly fontos problémának belátható időn belüli megoldását.

Aláírták az 1956—1957. évi magyar—osztrák árucsereforgalmi megállapodást

Barátságos légkörben folytatott tárgyalások után pénteken aláírták az 1956—1957. évre szóló magyar-osztrák árucsereforgalmi megállapodást. A két ország közötti árucsereforgalom tíz százalékkal meghaladja az előző évit.

Az előirányzat szerint Magyarország élelmiszereket, gyümölcs- és zöldségféléket, valamint különféle iparcikkeket szállít Ausztriának, fűrészáru, bányafa, hengerelt áru és gépek ellenében.

A megállapodást magyar részről Nyerges János, a külkereskedelmi minisztérium főosztályvezetője, osztrák részről dr. Friedrich Kudernatsch követségi tanácsos írták alá.

Bandát ítélt el a legfelsőbb bíróság

A népi demokratikus államrend ellen szervezkedő 17 tagú csoport bűnügyét tárgyalta az elmúlt napokban a legfelsőbb bíróság. Sulyanszky Jenő, a csoport vezetője egykori hadapródiskolás növendék, magasrangú volt horthysta tisztek gyermekeiből szervezte meg a csoportosulást. Azt tervezték, hogy esetleges külső imperialista beavatkozás esetén fegyveres segítséget nyújtanak népi demokratikus rendszerünk megdöntésére. Ennek érdekében fegyverszerző, hamis igazolványt készítő és más hasonló csoportokat hoztak létre. Mikofalvy Ferenc, a fegyverszerző csoport vezetőjének irányításával konkrét intézkedéseket is kidolgoztak fegyver és lőszer beszerzésére. Az így szerzett fegyvereket elrejtették.

A csoport tagjai közül többen, Sulyanszky Jenő, Mikofalvy Ferenc, Magos János és Bánáthy Imre kémkedésre is vállalkoztak a Szabad Európa Rádió részére.

A vádlottak többsége munkahelyén ellenséges magatartást tanusított. Néhányan közönséges bűncselekményeket is követtek el. Egy Császkóczi László nevű, volt hadapródiskolás például a gondjaira bízott gépeket szándékosan megrongálta.

A legfelsőbb bíróság Sulyánszky Jenőt 13 évi, Mikofalvy Ferencet 9 évi, Magos Jánost 8 évi, Császkóczi Lászlót 7 évi, társaikat pedig 2-től hat évig terjedő börtönbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

VITA

Erkölcs és ifjúság

AGGÓDÓ ANYA VAGYOK, aki évek óta figyelem otthon, az iskolában, az utcán a fiatalokat és gyakran kérdezem magamtól; hogyan jutott el ifjúságunk a jampecideálig, honnan kopírozta le a lehetetlen öltözködést, a modortalanságot, a cinizmust?

A szülők sok felvilágosítást, tanácsot kaptak már eddig is a szülők iskolájában neves orvosoktól, és tapasztalt pedagógusoktól, de a felmerült problémák továbbra is problémák maradtak. A dolgozó szülőknek ugyanis idejük és türelmük nem maradt a nevelésre. Éppen ezért kértük az illetékeseket, vezessék be az iskolákban a rendszeres orvosi oktatást, úgyszintén az illemtant, a lányoknál ezenkívül a háztartástant és a kézimunka tanítását. A kérés azonban csak kérés maradt.

Ezúton is kérjük a nevelőket, hogy neveljék és szeressék a rájukbízott fiatalokat, neveljék őket odaadó, becsületes emberekké. Sok Tüskés Tiborhoz hasonló nevelőt szeretnénk, akik a szülők megbecsülésére, a nők tiszteletére, munka szeretetére, hála és kötelességérzetre neveljék a jövő nemzedékét.

Tiszai Károlyné
a Bányaipari Technikum Szülői Munkaközösségének elnöke.

*

TÜSKÉS TIBOR CIKKE városszerte és gondolom megyeszerte a szülők és nevelők körében élénk visszhangra talált. Nekem is vannak gyermekeim, magam is érzem a cikk egyes megállapításainak igazságát. Feleségem dolgozik és így bizony a háztartási gondok mellett úgy érezzük, kevés idő jut a gyermekek nevelésére, akik iskolai napközibe járnak, így reggel 8 órától az esti órákig iskolában töltik idejüket. Amikor hazajönnek, már nagyon fáradtak. Otthon a szülőkön is látják az egész napi munka utáni fáradtságot, idegességet. Milyen jó lenne, ha legalább a többgyermekes dolgozó anyák munkaidejét napi 5—6 órában állapítanák meg! Így a nevelésre, a gyermek és a haza javára több gondot tudnának fordítani.

Másik gondolatom: az illemre, az emberek iránti magatartásra jelenleg az iskolában nincs tantárgy. Ha a szülők és nevelők elfoglaltságát figyelembe vesszük, akkor látjuk csak igazán, hogy menynyire szükség lenne ilyen tantárgy bevezetésére.

Nem szolgálja a nevelést, a nemrég kiadott, de máris sok gyermek kezében látható Szivárvány felíratu rémregény sorozat sem. Csaknem minden számában gyilkosságok, rémtettek olvashatók és láthatók képekkel illusztrálva. Az ifjúsági kiskönyvtár füzetei viszont gyakran inkább felnőtteknek való olvasmányok, mint 11—15 éves gyermekeknek.

Az utcán kolduló, csavargó gyermekek száma az utóbbi időben nagyon elszaporodott. Arra hivatott szerveinknek szeretettel, baráti szóval, az otthoni környezet megismerése és annak esetleges megváltoztatása útján kellene ezekkel a gyermekekkel foglalkozniok.

Filmszínházaink ifjúsági műsoraiban sok a háborús film, helyettük mesefilmeket, tanulságos gyermekfilmeket kellene bemutatni. Nagyon szomorú, hogy legutóbb is színes gyermekfilmet hirdetett a Kossuth filmszínház és bár pergettek egy rövid félórás gyermekfilmet, de előtte másfél órán keresztül két olyan balett filmet mutattak be, melyek egyáltalán nem gyermekeknek készültek.

Tüskés Tibor cikkével kapcsolatban a szerkesztőség megjegyezte, hogy annak egyes pontjaival nem ért egyet. Mi, olvasók, szerettük volna ezeket az ellenvetéseket a cikk megjelenésével együtt tanulmányozni, kérjük tehát, adjon hangot a szerkesztőség a maga véleményének is.

Berényi István
a postaigazgatóság dolgozója.

HA NEVELÉSRŐL BESZÉLÜNK, nem hallgathatunk a család körülményeiről sem. A családok anyagi helyzete nem kielégítő, sőt igen sok familia gondokkal küszködik. Véleményem szerint a gyermekes anyák 75 százaléka szívesebben otthon maradna, de a férj keresete nem elegendő a család eltartására. Sietek hozzáfűzni, hogy távol áll tőlem a főzőkanál-távlat hirdetése, de egyrészt a legtöbb férfi megtanulta, hogy a háztartási munka nem gyerekjáték; másrészt nem kell bizonyítanom, hogy a nők otthonon kívüli munkáját elsősorban a család megélhetése teszi szükségessé, mondhatnám parancsolóvá. Hogy mennyi intrika, veszekedés, útszéli jelenet származik ebből, az meglnt tudott dolog, s ezek a jelenetek igen sok esetben a családi közösségben, a gyerek előtt játszódnak le. Hogy a gyerekek milyen élményt visznek magukkal, hogy milyen fogalmaik vannak a családi életről, azt úton-útfélen tapasztalhatjuk.

Ha a család vállalja a nehezebbjét, vagyis a férj egyedül keres, akkor bizony gyakran le kell mondani egy-egy kosztümről, vagy új cipőről, sőt, néha még a pohár sörről is. A nevelés mindenhol áldozattal járt és jár ott, ahol kétháromgyerek van s az „ügyeletes napi gondok" mindig ott lebegnek a levesestál gőzében.

Az anyagi helyzet megjavítása tehát nevelési szempontból is nagyon időszerű feladat, azonban roppant nehéz.

De a gyermekes anyákon mégis segíteni kell, ha már kénytelenek a háztartás mellett kenyérkereső munkával is foglalkozni. Reggelenként gyakran látok alvó gyereket vívő asszonyokat. Nem hiszem hogy a termelést veszélyeztetné, ha ezek az anyák mondjuk egy órával később mennének a munkahelyükre, hogy ne kelljen a pici gyereket reggel 6—7 órakor felébreszteni. Vagy, ha ezt zavart okozna a munkahelyen, hát egy órával hamarabb mehessenek haza. Tudom, hogy ez a kedvezmény — akármilyen paradoxul hangzik is — hozzájárulna a jobb, lelkiismeretesebb munkához!

A szülők elfoglaltsága, zaklatott lelkiállapota már közhely, de azzal a gondolattal mégse lehet megbékélni, hogy a szülőknek nincs idejük, nem érnek rá törődni a gyerekekkel. A szülők felelősségét semmivel sem lehet menteni. Nem lehet hallgatni arról, hogy az elfoglaltság mellett bőven jut idő még a kalandokra is! A valóperek szomorú statisztikája elég bizonyíték erre. Nem hiszem, hogy a hódítható asszony, vagy a szoknyavadász férfi jó példát mutathat. Jót, sajnos nem, de követhetőt éppen eleget mutat. Vagy ha már a példánál tartunk: mi lenne, ha a vaskos trágársággal átvözött káromkodások túlteljesítését nem szorgalmaznák annyira a felnőttek?!

Ha igaz az, hogy a kor erkölcsét mindig a nő irányítja, akkor asszonyaink és lányaink sokkal nagyobb felelősséggel gondoljanak erre; sokkal büszkébbek legyenek rá, hogy ők hordják szívük alatt az emberibb jövendőt!

A szülőben él valami lázas, szinte dühödt elszántság, hogy gyereke minden igényét kielégíthesse, s teszi ezt azzal a megokolással, hogy neki csak nagyon kevés jóban volt része. Ez a törekvés amennyiben helyes, annyiban káros is lehet, mert a gyerek a végén már nem ismer határt; követelőző lesz, ami a minősíthetetlen pökhendiséggel, az értékek hányaveti, cinikus lebecsülésével, a nő prédává alacsonyításával jár együtt, amivel napjainkban lépten-nyomon találkozhatunk.

A gyerek „intenzívebb" nevelését a szülők különböző korhatárnál kezdik. Legtöbben a gyerek értelmének nyiladozásával fognak hozzá a komolyabb pedagógiához. Egy néhai való atyai barátom erre azt mondta: „A gyereknevelés akkor kezdődik, amikor az asszony érzi, hogy édesanya lett."

Nem vagyok licitáló természetű, de a nevelés megkezdését még előbbre teszem.

A gyűrűváltás idejére!

Pákolitz István

*

Az erkölcs és ifjúság címmel kezdett sajtóvitához igen sok olvasónk írt. Ezért szerkesztőségünknek hozzászólást, vita cikket. Ezeket az írásokat a beérkezés sorrendjében szombatonként közöljük és legközelebb eleget teszünk Berényi István kérésének is: a szerkesztőség tagjai, a vita vezetői is véleményt nyilvánítanak. Eddig azért nem adtunk hangot a szerkesztőség állásfoglalásának, hogy a vita szabad légkörét ne befolyásoljuk.

Szerkesztőség

PÁRT ÉS PÁRTÉPITÉS

„Teljesíteni fogjuk ígéretünket...“

A Béke-aknai pártszervezet munkájából

Amikor a Béke-aknai bányászok meghallották, hogy néhány nagyteljesítményű olajkútunk elvizesedett s a kiesést egyelőre szénnel kell pótolnunk, vállalták, hogy 1 900 tonna szenet adnak terven felül az év végéig. Ebből az 1 900 tonnából augusztusban már 300 a napszintre került.

Szeptember első dekádjában azonban még a tervüket sem teljesítették, s most 94,6 százaléknál tartanak. Mi lehet a hirtelen visszaesés oka?

Talán a Kerényi és Kardos csapat teljesített legkevesebbet, pedig ezt a csapatot gépesítették a legjobban. Két kaparószalagot, egy rázócsúszdát, egy Csóti-Solymár-féle készlettolót és tíz fejtőkalapácsot adtak a fejtésbe. Az emberek szidták a gépeket, — „... amíg azok nem voltak, 120—130 csillét küldött a csapat, most meg jó, ha negyvenet kiadunk. Se százalék, se kereset, hát kellettek nekünk a gépek?...“

Győző Jenő párttitkár ennél a csapatnál kezdte felgöngyölíteni a hibákat. Lámpát kerített, gumicsizmát húzott és a csapathoz sietett. Régebben lakatos volt a szakmája és most újra kezébe vette a kulcsokat, mert be akarta bizonyítani, hogy nem rosszak a gépek, csak meg kell tanulni a kezelésüket.

Többnapos javítgatás után, amikor már minden jónak ígérkezett, kiderült, hogy kicsi a légkörnyomás. A 2,8 vagy 2,9 kevésnek bizonyult a temérdek gépnek, ezért új kompresszort kellett munkába állítani. Ekkor már 3,1—3,2 lett a légkörnyomás, de még ez se elegendő, ezért elhatározták, hogy még egy kompresszort adnak a csapatnak.

Amikor ott jártunk, még nem állították be a kompresszort, de a fejtés már 100—110 csille szenet küldött napvilágra és Börzsei György üzemvezető elvtárs szerint hamarosan elérik a 150—160 csillét.

Mint bebizonyosodott, a tó gépek mitsem érnek jó kezelők nélkül. Ezért velük kell a legtöbbet törődni s erről sem feledkeztek meg a Béke-aknai kommunisták. Szeptember 6-án pártvezetőségi ülést tartottak s annak egyik központi témája éppen ez volt.

Ez az ülés talán Börzsei György üzemvezető elvtársnak lesz a legemlékezetesebb. A kezdetben ugyan — mint már annyiszor — megdícsérték: jól tette, amikor elbocsátotta Vörös Györgyöt, mert cigarettázott a bányában. Ám a dícséret után kemény és hosszas bírálat következett. Először Ferencz Antalról volt szó. Sose volt vele baj, ezért nem lett volna szabad arra kötelezni, hogy reggel hattól este hatig dolgozzék a bányásznap előtt, amikor nem akart ottmaradni s amikor már vagy három pótműszakja volt abban a hónapban.

Be se fejeződtek a törvényesség megtartásáról szóló intelmek, már újabbakat sorolt a pártvezetőség. A köves munkahelyeken dolgozó bányászoknak naponta fél liter tej jár. A fürdőrácsok és zuhanyok rosszak és bosszantják az embereket. Ezek csak apró bosszúságok ugyan, de elvehetik a munkások kedvét.

Börzsei György elfogadta a bírálatot s ezt tették bizonyítják. Beszélt a népboltossal, hogy rendeljék meg a tejet és ügyködött, hogy a fürdőrácsokat és zuhanyokat megjavítsák.

Amint említettük, Béke-akna csak 94,6 százalékra teljesítette dekádtervét. Mégis azt kell mondanunk: a Béke-aknai bányászok zöme derekasan dolgozik. Hogy nem teljesítették tervüket, annak objektív okai vannak. Béke-akna erősen kimüvelt öreg bánya és gyakran elmeddülnek a fejtések, mint ahogy most is történt a 12-es telepen és még több helyen. Ezek az elmeddülések mintegy tíz százalékos napi veszteséget okoznak az aknának.

A bányászok azonban — híven régi ígéretükhöz, hogy 1 900 tonna szenet adnak terven felül az év végéig, — új megoldásokat keresnek. Csak két példát: Lakatos István elővájási csapata, hogy minél előbb szenelő munkahely legyen, 105 százalékra teljesíti tervét. Michelutti Emil csapata az aknán ritkaságszámba menő vizes munkahelyen dolgozik, mégis túlteljesíti tervét. 10-én például 32 csillét kellett volna adniok és 57-et adtak, 11-én 35-öt és 40 csillét küldtek napszintre. Igy dolgozik a Béke-aknai bányászok többsége és jogosan mondja róluk Börzsei György üzemvezető elvtárs: „Nem az emberekben van a hiba nálunk, hanem a szenelő munkahelyek hiányában... De ez se tart sokáig, mert új szenelő munkahelyeket létesítünk s ilyen emberekkel teljesíteni fogjuk ígéretünket...“

Az eladható házingatlanok

A 4/1954. VKGM sz. rendelet értelmében az állami tulajdonban, illetve kezelésben lévő házingatlanokat magánszemélyek is megvásárolhatják.

217 vételi ajánlat érkezett be ezideig a sásdi járási tanács VKG csoportjához, ami azt bizonyítja, hogy sokan szeretnének élni a rendelet által biztosított lehetőséggel. A 217 vételi ajánlat közül azonban a mai napig csak 54-et tudtunk elintézni. A gyorsabb ügyintézés érdekében szeretném szóvátenni, hogy mi akadályozza munkánkat.

Az még nem lenne hiba, hogy — a rendelet szerint — a házingatlan helyszíni felbecsülésére alakított bizottságban a Pécsi Ingatlankezelő Vállalat becsüsének is részt kell vennie. A baj ott kezdődik, hogy az IKV — mivel csak két becsüse van — ezen kötelezettségének csak igen vontatottan tud eleget tenni. Ezt tükrözik a fenti adatok is.

A megoldás kézenfekvő: vagy több becsüs kellene, mert nem olyan kicsi a megye, vagy pedig a rendeletnek erre vonatkozó pontját kellene megváltoztatni. Mert ha ilyen lassan megy továbbra is, az eladásra kerülő házak — mert nagyrészük igen elhanyagolt állapotban van, — tovább pusztulnak. A beérkezett vételi ajánlatok lehető legsürgősebb elintézésével viszont a legfontosabb javítások elintéződnének az épületeken még a tél beállta előtt.

FARKAS ZOLTÁN
VKG gazdálkodási előadó

Régi munkásmozgalmi harcosok találkozója

Dr. Hajdu Gyula elvtárs munkásmozgalmi tevékenységének 50 éves jubileuma alkalmából a pécsi és baranyai munkásmozgalom régi harcosai szeptember 15-én, szombaton este 8 órakor találkozóra jönnek össze és családi estet rendeznek a Doktor Sándor Kultúrházban. Ez alkalommal Lakatos György elvtárs, az MDP belvárosi alapszervezetének titkára mond megnyitóbeszédet, Hajdu Gyula elvtársat háromtagú MTH tanuló-küldöttség üdvözli, majd kultúrműsor következik. Utána megemlékeznek Hajdu Gyula elvtárs 50 éves munkásmozgalmi multjáról és átadják az ajándékokat. A találkozó tánccal ér véget.

Barangolás az ismeretlen Baranyában

MÁRÉ VÁR *regéje*

A régmúlt időkben Egregy alatt állt Máré vitéz vára, tőle nem messze a régi Szentlászlón innen Miklós vitéz. Falaik büszkén emelkedtek a magasba, de a pompás sasfészkek nem voltak mindig a boldogság tanyái. Máré vitéz szép ifjú hitvest hagyott várában, amikor katonái élén a király hívására háborúba ment. A szomszéd erősség ura viszont késlekedett a király hívásának eleget tenni. Előbb várát akarta megerősíteni. Munkába fogta hát jobbágyait és újjáépítette a várat.

Ez azonban nem akadályozta meg abban, hogy közben a szomszéd vár úrnőjét igen gyakran meg ne látogassa. S egy borongós napon Máré vár úrnőjéhez — férje három évi távolléte után — bekopogtatott a gólya. Miklós vitéz a gólyahírre rémületében nyergeltetett és három év múltán eleget tett a király hívásának: hadbavonult, sőt pótolni igyekezett, amit elmulasztott. A harcok hevében hőssé vált, de őt nem fogta a fegyver. Amikor 17 évi háborúskodás után elült a csatazaj, Máré is, Miklós is külön-külön hazafelé indult.

Máré vitéz alig várta, hogy keblére ölelje rég nem látott feleségét, futárt küldött, hogy érkezését előre jelezze. Máré vár alá érve azonban nem fogadta üdvözlő lövés, nem vonták fel a zászlót a vár tornyára. Csendes, kihalt volt a táj. A szokatlan fogadtatást nem tudta mire vélni mindaddig, amíg a völgy alján elébe nem tűnt régi szolgája, aki elmesélt neki mindent. Máré vár ura féktelen haragra gerjedt, saját katonaival támadt a bezárt várra, azt tövig lerombolta, majd ugyanezt tette a barátságot megszegő Miklós vitézével is.

Míg Máré vitéz saját várát ostromolta, a bűnbe tévedt asszony a vár pincéjében bújt meg. A hosszú ostrom alatt fázott, éhezett és végül a romvárban lelte sírját. De halála előtt elátkozta önmagát, sőt saját vérét, ártatlan leányát is. És a szépséges leányon fogott az átok: különféle szörnyalakban kell a vár kincseit őriznie mindaddig, amíg őt egy bátor férfi meg nem szabadítja.

A leány évenként egyszer — pünkösd hajnalán — jöhet csak ki a napfényre. Ezért láttak — a rege szerint — minden pünkösd hajnalán az egregyiek egy szépséges leányt. Holló haja a sarkáig ért, tündöklő két szeme kékebb a tiszta nyári égboltnál, fölséges termete előtt hódolattal hajolt volna meg a királynő is. De hiába szóltak hozzá, nem felelt senkinek.

Az idők ideje után új vadász került az egregyi erdőbe. És pünkösd hajnalán meglátta a csodaszép leányt, aki messziről megmutatta néki Máré vár pincéjének kincseit, sőt mindent; a kincseket, önmagát a vadásznak ajándékozta arra az esetre, ha megszabadítja őt. A vadász hajlandó volt az alkura. Megígérte a szépséges leánynak, hogy bármilyen alakban is kerül eléje, háromszor meg fogja csókolni. Alig tette meg az ígéretet a vadász, a leány eltűnt, de helyette előrohant az erdőből egy vad bika. A vadász nem tétovázott, megcsókolta a bikát, sőt nem tétovázott akkor sem, amikor hatalmas mérgeskígyó bújt elő a sziklák közül: azt is megcsókolta, de amikor harmadszorra egy utálatos varangyosbéka képében jött elő a szépséges leány, a vadászon erőt vett az undor. S amikor magához tért, nem látott semmiféle szörnyet, csak síró zokogást hallott a hegy belsejéből. De elhalt a jajszó is...

A kincsözön pedig ott hever a hegy mélyén, várja a szépséges leány megszabadítóját.

Miről hallhatunk a Szabadegyetem előadásain?

Miután az elmúlt héten ismertettem Szabadegyetemünk társadalomtudományi tagozatának kollégiumait, ezúttal röviden beszámolok a természettudományi tagozat előadásainak tartalmáról.

A földrajzi kollégium a felfedezések izgalmas történetét nyújtja hallgatóinak. Végigkíséri útjukon a felvirradó újkor első világjáróinak vitorlásait, éppúgy, mint a legújabb expedíciók ő feláldozó tudós hőseit. Négy előadás a magyar világjárók viszontagságait és eredményeit ismerteti.

Az *egészségügyi* előadássorozat az élelmezés, lakás, fűtés, világítás, ruházkodás helyes módjaiban igazít el. Segítséget nyújt a dolgozóknak a különböző foglalkozásokkal együttjáró ártalmak elleni védekezésben, ismerteti a mozgásszervek, szív és az idegrendszer ártalmait. Nagy érdeklődésre tarthatnak számot az alkoholizmus leküzdéséről és az öregedés problémáiról szóló előadások.

A *biológiai* kollégium feltárja az emberi szervezet felépítését és működését. Miközben a hallgatóság megismerkedik a szív, a vér, a táplálékfelvétel, a kiválasztás, a szaporodás, az idegrendszer és az érzékszervek élettanával, egyben képessé válik egészsége tudatosabb megőrzésére is.

A *fizika-kémiai* kollégium korunk legizgalmasabb kérdésével, az atom kérdésével foglalkozik kilenc előadásban. Az előadások során megismerkednek hallgatóink az atom elemi részeivel, az atommag szerkezetével. Sorra kerül az atomi sugárzások és az atommag átalakításának kérdése s ezek után ismerkednek meg hallgatóink az atomenergia háborús és békés felhasználásának fizikai lehetőségeivel, és a mesterségesen előállított elemek jelentőségével. A kémiai előadások a kémia alapfogalmaival ismertetik meg hallgatóinkat s elvezetik őket a vegyülések különböző formáinak feltárása után az elemek periódusos rendszerének kiépítéséig.

Az *építészeti* kollégium is a most kezdődő tanév újdonsága. Indokolttá teszi az a nagy érdeklődés, amit az utóbbi időben a közönség részéről tapasztaltunk városunk fejlődésével kapcsolatban. Az előadássorozat bemutatja a városfejlesztés távlatait, városunk és megyénk műemlékeit.

A *kertészeti* kollégium tematikája idén is főként a Pécsett legjelentősebb szőlő- és barackműveléssel foglalkozik, de hallgatóink kérésének eleget téve, beiktattuk a tematikába a házikert művelésével kapcsolatos tudnivalókat is, mint a bogyósgyümölcsök és korai zöldségfélék termelése.

A *méhészeti* kollégium betetőzi tavaly kezdődött nagysikerű előadássorozatunkat és a gyorsszaporítással, fiasításgondozással, a pempő- és viasztermelés legújabb módszereivel foglalkozik. A magyar méhészet és a környező államok közötti kapcsolatok ismertetése fontos különösen a több akácra vándorlás szempontjából.

Péterfia Zoltán
szabadegyetemi titkár

Kétnapos lesz a szeptemberi városi tanácsülés

Pécs város tanácsa elhatározta, hogy szeptember második felében kétnapos tanácsülést tart. Szeptember 28-án, az első napon, Györkő Antal elvtárs, a tanács végrehajtó bizottságának elnöke beszámol a végrehajtó bizottság munkájáról, majd dr. Hidvégi Tivadar, a városi bíróság elnöke ismerteti a városi bíróság eddigi működését. A tanácsülés első napján kerül sor a tanácstagok interpellációira.

A tanácsnál csütörtökön megtörtént az első interpellációs bejegyzés. Stadlinger József tanácstag több utca útépítésével kapcsolatban jegyzett be interpellációt. A bejegyzett interpellációt a tanács végrehajtó bizottságának titkára azonnal eljuttatta a város- és községgazdálkodási osztályhoz, hogy annak ideje legyen felkészülni a válaszadásra. A tanácsülés második napján, szeptember 29-én a tanácstagok választ kapnak interpellációjukra.

Rubrikák nyomában...

— *Normák, utalványok, listák és egyebek* —

A napokban említette egy mérnök ismerősöm: baj van a gépkocsikkal. Nagyon igénybevesszük gépkocsiparkunkat, a javítás meg felületes... Nem vezet ez jóra.

Elhatároztam: jobban utánanézek a dolognak. Másnap felkerestem Kovács Lászlót, a XIV-es Autójavító Vállalat művezetőjét és egyenesen neki szegeztem a kényesnek vélt kérdést.

— Lehet-e önöknél jól s mégis sokat dolgozni?

— Nem! — válaszolja szinte latolgatás nélkül. Látszott, nem először foglalkozott a problémával.

— Kétféle normánk van — folytatta — műszaki és becsült. A munkás oda igyekszik, ahol lazább a becsült norma és többet kereshet. Ezért nagy nálunk a vándorlás. Mások meg azért mennek el, mert olyan munkakört is kaphatnak, ahol időbérben fizetnek...

— Mennyi az átlagkereset a vállalatnál?

— Ezt kétféleképpen számolhatjuk: ha a normákat vesszük figyelembe, 100 százalék után 750—850 forint a kereset... De ettől függetlenül 1 300—1 400 forintot vehetünk tényleges átlagnak...

A vállalatnak teljesítenie kell tervét, szüksége van a szakmunkásokra. Szakmunkás pedig ott van, ahol sok a pénz. Az autójavító vállalatnál viszont úgy lehet sok pénzt keresni, hogy — mivel a norma mögött kevés a forint — vagy silány munkával magasabb százalékot igyekeznek teljesíteni, vagy olyan munkákat is számláznak a megrendelőnek, amit nem végeztek el. Ezért van baj a gépkocsikkal, ezért felületes a javítás.

A műszaki norma általában elég feszes szokott lenni, meg kell fogni a munka végét, ha valaki becsületesen akarja teljesíteni. A vállalat dolgozói együttesen mégis 150 százalék fölötti átlageredménnyel szoktak hónapot zárni. Ha nem így lenne, tervét sem teljesíthetné a vállalat, mert ahhoz is több, mint százötven százalékos átlageredmény kell! A minőség? Persze, hogy háttérbe szorul ilyenformán.

Golbach József üzemvezetőt is a normák felől kérdezgetem.

— Nálunk a norma minden körülmények között a minőség romlására vezet. Anyag is több kell, s drágább a munka. Rossz alkatrészt nem javít a munkás, mert nem fizetődik [illegible], s [illegible] hoz a [illegible]. Itt van például a kardán-tengely esete: ha megjavítjuk, másfélezerbe sem kerül. Ujonnan meg kétszerese, dehát mit csináljunk? A munkás keresni akar, az ellenőrzéshez meg sok ember kellene... A fiatalokat is jobban lehetne tanítani, ha idejük lenne rá az öregeknek. Dehát ők is normában dolgoznak, s zsebre megy a segítés.

— S a művezetők?...

— Örülnek, ha az adminisztrációt elintézik.

Nagyjából összeírtam, hogy a művezetőnek az autójavítónál hányféle feladata lenne, ha elvégzése kitelne a nap 24(!) órájából: ellenőrzi a munkautalványokat, s igazolja az elvégzett munkát. Kiadja a normairodától kapott munkalapokat. Utalványozza a rezsi anyagokat. Pótidőt utalványoz. Napijelentést ad a munkák állásáról. Munkaügyi osztálynak létszámjelentést ad. Az elkészült munkákat jelenti. A raktárnak leadja az igénylést. Munkaversenyt szervez. Műszaki segítséget ad a dolgozóknak, s foglalkozik a gyengébbekkel. Ellenőrzi a gépkocsik javítását. Hiányanyagok után járkál, telefonál. Kísérletezik, mit lehetne olcsóbban és jobban elvégezni. Ha baj van a tervekkel, ő is a kocsi alá fekszik és szerel, mint a munkásai. S végül, továbbképzi magát, mert a nagy technikai átalakulások idejét éljük, versenyképeseknek kell lennünk...

Mennyivel egyszerűbb lenne minden, ha a munkásokban jobban megbíznának! Nem kellene állandóan mögöttük állni, s normatétellel szabályozni minden másodpercüket, hiszen így drágább a leves, mint a hús.

A normákból fakadó túlzott ellenőrzés és az ellenőrzéshez szükséges nyilvántartás érdekes, sőt komikus eredményt produkál. Golbach József egy jókora paksamétát húz elő valahonnan:

— Ennyi papír kell egy gépkocsi felújításához.

A szekszárdi 25-ös AKÖV G. M. 966-os teherautójának iratai, utalványai kerülnek elő a csomagból. Számolni kezdjük, hány tétel szükséges csupán a motor felújításához? Hárman számoltunk hat percig. Eredmény: 158 normatétel és 112 anyagtétel... Ehhez még hozzátesszük a kocsi többi részének javításához szükséges papírokat, s a mérlegre került a csomag. Vajon hány kiló utalvány, lista, kimutatás kell egy gépkocsi javításához? Billen a mérleg, s mutatja az eredményt: két kiló, harmincöt deka!... Az egyik nyilvántartási lapon megpróbáltuk kisilabizálni, hány kézen ment keresztül? Tizennégynél meguntuk a számolást...

Világos, hogy a gépkocsijavítást normára végezni nem lehet. Kajdi Endre villanyszerelő még a multkorában javasolta egy értekezleten, hogy vezessék be az időbéres-prémiumos rendszert, míg nem késő. Ezt közölték is a Közlekedés- és Postaügyi Minisztériummal: Feledy aláírással ilyen válasz érkezett az Autóközlekedési Főigazgatóságtól: „... A szocialista gazdaságban normákra feltétlen szükség van. Igy a norma eltörlésére vonatkozó javaslatával nem értek egyet...“

Hogy normára szükség van? — Ez nem vitás. De nem a javítóiparban, hanem a gyáriparban a szériagyártásnál, ahol a szükséges feltételek is megvannak, s nem kell javítgatni használt, s tönkrement alkatrészeket.

Kajdi Endre kézbevesz egy törzstekercset, azon bizonyítja igazát:

— Az újraszigetelésnél régen szigetelő lakkban kifőztük a tekercset. Ezzel védtük az olajtól és víztől. Most meg? Betekerjük nyersen köpperszalaggal és mehet! Kilenc perc alatt hatvankét fillérért így is jó, meg aztán a norma sem írja elő a kifőzést. Hogy hamar tönkremegy? Majd újra megcsinálják.

Gépkocsiparkunkat egyetlen módon lehet megmenteni a fenyegető leromlástól: úgy, ha nem a mennyiséget, hanem a minőséget helyezik előtérbe, s ezt jutalmazzák! Akkor tovább tart egy gépkocsi, s a fiatal munkások is megtanulják a szakma minden csínját-bínját. S végsősoron: ha a munkás alapos munkát akar végezni, nem kell vékonyabb borítékot hazavinnie...

Tenkely Miklós

A mai NAPLÓ

MI ÚJSÁG BARANYÁBAN?

Különvonatok érkeznek Pécsre

Szeptember 15-én, szombaton este 20.30 órakor Budapestről hétvégi kiránduló-vonat érkezik Budapestről Pécsre. A különvonat utasai vasárnap este 18.47 órakor indulnak vissza a fővárosba. Szentesről szeptember 30-án indít kedvezményes hétvégi vonatot Pécsre az IBUSZ.

Ismerjük meg a Mecsek különleges növényeit!

A Doktor Sándor Kultúrotthon szeptember 16-án, vasárnap sétát rendez a Mecsekre. A sétán részvevőket dr. Horváth Olivér vezeti, aki útközben ismerteti majd a Mecsek különleges növényeit. Találkozás reggel 9 órakor az Üdülőszálló előtt.

Az IBUSZ nem indít különvonatot Harkányba

Az IBUSZ értesíti a közönséget, hogy a vasárnapra hirdetett harkányi különvonatot részvétlenség miatt nem indítják.

Lakóházi műsoros est

A III. kerületi tanács v. b. VI. számú választó körzet lakóbizottsága szeptember 15-én szombaton délután 6 órakor műsoros estet rendez a Mártírok útja 42. MÁV bérház udvarán. A megnyitó beszéd után szavalat, majd harmonikaszóló következik. Pécs állomás kultúrcsoportja előadja a „Körséta Pécs állomáson és a MÁV bérházban" című színdarabot. Utána éjjel 1 óráig tánc következik. Rossz idő esetén a műsoros estet a MÁV bérházban lévő DISZ helyiségben tartják meg.

Házhoz szállítják a tejet és a péksüteményt

A Pécsi Élelmiszerkiskereskedelmi Vállalat, valamint a Hús- és Tejkiskereskedelmi Vállalat tervbevette, hogy a háziasszonyok munkájának megkönnyítése érdekében, október 1-től kezdve bevezeti a tej és a péksütemény házhozszállítását. Mindkét vállalat rövidesen kijelöli azokat a boltokat, ahonnan a rendszeres vásárlók részére a tejet és a péksüteményt házhoz szállítják. Az áruk házhoz szállítását fiatalok végzik majd.

Ujra megnyílik a TTIT klubhelyisége

Szeptember 15-én, szombaton este 8 órakor újból megnyílik a TTIT Bartók Béla klubhelyisége. A megnyitás alkalmával hanglemezről kívánsághangversenyt rendeznek. Ennek keretében bemutatják a Hanglemezbolt legújabb lemezeit.

NAGYSZABÁSU LOVASÜNNEPÉLY MOHÁCSON

A Járási Testnevelési Sportbizottság a Pécsi Határőrséggel karöltve, szeptember 16-án, vasárnap, nagyszabású lovasünnepélyt rendez Mohácson. A lovasünnepély keretében döntik majd el a lovasbajnokságot is. Délelőtt 10 órakor sík gátakadályversenyt rendeznek, majd a budapesti Ügetőverseny Egyesület közreműködésével ügetőversenyt tartanak. Délután 2 órakor könnyű- és nehéz díjugratásokat, lovas játék és ügető bemutatót, valamint tűzkarikaugrást rendeznek. Este közös vacsora lesz, utána pedig reggelig tartó tánc a Bástya klub helyiségében.

1956. szeptember 15.

Névnap: Enikő.

Ügyeletes gyógyszertárak: 1. sz. gyógyszertár: Széchenyi tér 3. Tel: 17-85. — 8. sz. gyógyszertár. Kossuth Lajos u. 61. Tel: 43-94. — 12. sz. gyógyszertár. Doktor Sándor utca 47. sz. Telefon: 13-53.

Időjárásjelentés. Közép-Európa felett átmenetileg leszálló légáramlással csendesebb, szárazabb időjárás alakult ki, erős éjszakai lehűléssel, hajnali ködökkel. A Skandináv félsziget felé az óceánról ciklon közeledik és a tengerparton sokfelé esik az eső. Ugyancsak csapadékos az időjárás a Dnyeper és a Donyec folyó környékén az oda benyomuló hideg levegő hatására.

Várható időjárás szombaton estig: kevesebb felhő, legfeljebb néhány helyen futó záporeső, mérséklődő északi-északkeleti szél. Erős éjszakai lehűlés. A szélvédett helyeken talajmenti fagy. A nappali felmelegedés kissé erősödik. Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: 3—6, helyenként 3 fok alatt. Legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: 16—19 fok között.

Orvosi ügyelet

A Megyei Rendelő Intézet biztosítottjai részére a következő orvosok szeptember 15-én 12 órától szeptember 17-én reggel 6 óráig, sürgős esetek ellátására ünnepi ügyeletes szolgálatot tartanak.

I. tömb: a város nyugati fele, Széchenyi tér, Sztálin u., Bem u., Bajcsy Zs. u. és a Siklósi úttól nyugatra Pellérd felé eső részen. dr. Siska Valér. Lakás: Doktor S. u. 7. Telefon: 40-80.

II. tömb: a város keleti fele, Pécsvárad felé, dr. Saortav Árpád Rendel: Ady E. u. 81. körz. rend. Telefon: 10-06.

III. tömb: Gyárváros, Üszög, Ujhegy, Pécsszabolcs, Meszestelep, dr. Andrell József. Rendel: Ujmeszes, körz. rend. Telefon: 24-91 (33 mell.)

IV. tömb: pécsbányatelepi részen dr. Nikolov László. Rendel: Pécsbányatelep, körz. rend. Lakás: Pécs VI. Gesztenyés u.

Az I. tömb járóbetegei lakásán, a II. tömb járóbetegei a körzeti rendelőben keressék fel az orvost d. e. 9—10 és délután 4—5 óra között, mert máskor a fekvőbetegeket látogatja!

A III. tömb járóbetegei délelőtt 9—11-ig az újmeszesi orvosi rendelőben keressék fel az orvost! Ebben az időben a fekvőbetegekhez való kihívást is ide kérjük leadni. Más időben az ügyeletes orvos a lakásán tartózkodik.

A IV. tömb járóbetegei délelőtt 11—12-ig a pécsbányatelepi rendelőben keressék fel az orvost! Ebben az időben a fekvőbetegekhez való kihívást is ide kérjük leadni. Máskor a lakásán tartózkodik. A fekvőbetegekhez való kihívást reggel 8, de legkésőbb délelőtt 10 óráig kell az ügyeletes orvosnak bejelenteni, mert a későbbi kihívásoknak aznap már nem tud eleget tenni.

Az állatorvosi ügyeletes szolgálatot a város egész területén szeptember 16-án reggel 7 órától, szeptember 17-én reggel 7 óráig dr. Olasz Antal kerületi állatorvos látja el. Elsősegélynyújtásnál vehető igénybe. Lakás: Beloiannisz u. 18. Telefon: 40-99.

VIRÁGHÁZAT ÉPIT A ZÁDORI TSZ

A zádori Hajnal Termelőszövetkezet tervbevette, hogy negyven négyzetméteres területen virágházat épít. A virágház építését szeptember 13-án, csütörtökön kezdték meg.

SPORT

A hét vége sportműsora

A jugoszláv—magyar válogatott mérkőzés miatt az NB I-ben nem játszanak bajnoki mérkőzéseket. A Pécsi Dózsa Budapesten a Kinizsivel vív barátságos mérkőzést.

*

Az NB II-ben teljes forduló lesz. A Pécsi Törekvés régi ellenfelét, a Kaposvári Kinizsit látja vendégül. A két csapat eléggé mérsékelten szerepel. A Törekvés a vasárnapi mérkőzésen valamivel esélyesebben lép pályára, mint a kaposvári együttes. Az idei mérkőzéseken azonban már nem egyszer érte kellemetlen meglepetés a Törekvés szurkolóit. Reméljük ezen a mérkőzésen végre kifogástalanul szerepel a pécsi csapat. A két csapat találkozóját vasárnap délután 5 órakor tartják a Törekvés sporttelepén.

*

A Komlói Bányász a sorsolás szerint a Törekvés Szállítókkal mérkőzik Komlón. A bányász csapat a táblázat első helyén áll. A bajnokság megnyerése sem lehetetlen, ezért minden bizonnyal, a vasárnapi mérkőzésen is teljes erővel fognak küzdeni a győzelemért. A mérkőzés 5 órakor kezdődik a kökönyösi sporttelepen.

*

A megyei bajnokság I. osztályában ma két mérkőzést játszanak. A Tüzér utcai sportpályán negyed 6 órakor az őszi évadban jól szereplő Haladás a Pécsújhegyi Bányásszal találkozik. A Bőrgyár sporttelepén pedig az Építők mérkőznek a Vasassal. Ezt a találkozót 5 órakor kezdik. A vasárnapi mérkőzések: Pécsi Dózsa III—Pécsszabolcsi Bányász (Traktor pálya 10), Szigetvári Vörös Lobogó—Mohácsi Bástya (Szigetvár 17.) Pécsbányatelepi Bányász—Pécsi Kinizsi (Pécsbányatelep 17.) Szászvári Bányász—Pécsi Postás (Szászvár 17.), Pécsi Vörös Lobogó—Hidasi Bányász, Bőrgyár pálya 17. Véménd—Pécsi Traktor (Mohács 17). A megyei II. osztály és a városi I. osztály, valamint a megyei ifjúsági bajnokság során teljes bajnoki fordulót játszanak le a hét végén.

*

A területi kosárlabda bajnokság őszi mérkőzései is megkezdődnek a hét végén. A férfi csapatoknál a Bajai Vörös Lobogó áll a bajnokság élén. Megelőzve a Pécsi Haladást, a Bajai Vörös Meteor és a Pécsi Pedagógiai Főiskola együttesét. A nőknél a Zalaegerszegi Törekvés vezet. A legjobban szereplő pécsi csapat, a Törekvés jelenleg 3. A pécsi csapatoknak tehát van javítanivalójuk. Szombaton, ma délután egy mérkőzést játszanak. A Törekvés tornacsarnokában a Pécsi Postás—Pécsi Haladás férfi mérkőzést bonyolítják le. Vasárnap délelőtt a Meteor szabadtéri pályáján, a Törekvés tornacsarnokban és a Pedagógiai Főiskolán lesznek területi bajnoki kosárlabda mérkőzések.

*

A kerékpáros Béke Kupa negyedik fordulójában vasárnap a Pécsi Spartacus rendez Pécsett háztömbkörüli kerékpáros versenyt. Baranya, Somogy, Tolna, és Zala megyék legjobb versenyzőinek részvételével. Indítás 8 órakor történik. A verseny útvonala: Szabadság út, Rákóczi út, Rét utca, Vasuti rakpart. Cél: a MÁV Igazgatóság mellett.

*

Mérkőzéseket játszanak a területi röplabda bajnokságban szereplő csapataink is. Pécsett egy férfi és egy női találkozót rendeznek. A férfiaknál a Pécsi Bástya a Kaposvári Kinizsivel, a nőknél pedig a Vörös Meteor a Kaposvári Dózsával játszik. A Pécsi Dózsa férfi csapata Székesfehérváron mérkőzik a Székesfehérvári Honvéddal, a Haladás női együttese ugyancsak Székesfehérváron szerepel a Vörös Meteor ellen.

*

A városi ifjúsági atlétikai bajnokságokat ma délután rendezi meg a VTSB, a Dózsa Tüzér utcai sporttelepén fél 4 órai kezdettel. Vasárnap ugyancsak a Dózsa pályán, a pécsi járás rendezi meg idei felnőtt és ifjúsági atlétikai pályabajnokságait. Kiskassa, Bicsérd, Egerág és Szentlőrinc sportolóitól várhatunk legjobb szereplést. A verseny 9 órakor kezdődik.

*

Területi ifjúsági ökölvívó Béke Kupa mérkőzései vasárnap folytatódnak. Pécsett a Törekvés tornacsarnokában igen érdekesnek igérkező találkozóra kerül sor. Az eddig veretlen Pécsi Törekvés ifjúsági gárdája a Kaposvári Dózsával mérkőzik. A kaposváriak is több jóképességü versenyzőt tudnak szorítóba állítani, így igen nagy küzdelem várható. A mérkőzés 10 órakor kezdődik.

Szombati sportműsor

Labdarúgás: megyei I. osztályú mérkőzés: Haladás—Pécsújhegyi Bányász, Tüzér utca 17.15. Pécsi Vasas—Pécsi Építők, Bőrgyár pálya 17, megyei ifjúsági mérkőzés: Pécsi Vasas—Pécsi Építők, Bőrgyár pálya 15.30. Városi I. osztályu mérkőzések: Kesztyügyár—Porcelángyár, erzsébettelepi pálya 17; Bauxit—Tatarozó, Bauxit pálya 17; Szikra—Cementipari, Kokszmüvek pálya 17, Erőmü—Honvéd, Pécsújhegy 16.30, Spartacus—Vasas II, Bányász, Törekvés pálya 16.30.

Atlétika: városi ifjúsági bajnokságok; Tüzér utca 15.30.

Kézilabda: megyei mérkőzések: Komlói Bányász—Bástya férfi, Komló 16.30. Pécsújhegyi Bányász—Traktor női, Pécsújhegy 16.

Kosárlabda: területi mérkőzés: Pécsi Postás—Pécsi Haladás férfi, Törekvés tornacsarnok, 19.

Háromtusa: A MÖHOSZ versenyének első napja. Pisztolylövés, kisállomás melletti lőtér, 14, úszás Balokány-fürdő 18.

Megyei ifjúsági bajnokság állása

1. Pécsi Dózsa	19	19	—	—	85: 6	38
2. Pécsszabolcs	21	14	5	2	63:21	33
3. Pécsi Tör.	13	15	3	1	98:11	32
4. Komlói B.	20	13	—	7	80:21	26
5. Pécsbánya	21	12	2	7	44:23	26
6. Pécsi V. L.	20	12	2	6	49:44	26
7. Mohácsi B.	22	11	1	10	59:40	23
8. Pécsi Vasas	17	10	2	5	78:24	22
9. Pécsi Kinizsi	21	10	2	9	56:41	22
10. Pécsújhegy	23	7	5	11	39:32	19
11. Szigetv. VL.	21	5	3	13	38:82	13
12. Pécsi Postás	22	5	1	16	33:80	11
13. Pécsi Építők	21	4	2	15	23:95	10
14. Pécsi Traktor	23	2	3	18	21:82	7
15. Hidasi B.	23	1	2	20	14:153	4

Kosárlabda

Bp. Bástya—Pécsi Törekvés 56:17 (31:28). OB női mérkőzés. Törekvés tornacsarnok. Igen kemény, érdekes mérkőzést vívott a két jóformában lévő csapat. A pestiek csak az utolsó percben biztositották győzelmüket magassági fölényük révén. A pécsiek csapatmunka tekintetében elmaradtak a pestiektől és emellett a vasutas lányoknak a dobások sem sikerültek úgy, mint ellenfeleiknek. Legjobb dobók: Nagy 16, Fischerné 16, Sárosdiné 13, illetve Aratóné 14, Szabó 11 és Müller 10.

A megyei kézilabda bajnokság során különösen a Pedagógiai Főiskola—Dózsa férfi mérkőzést előzi meg nagy várakozás. A győztes csapat még beleszólhat az elsőség, eldöntéséért vivó harcba. Ma délután Pécsújhegyen és Komlón játszanak kézilabda mérkőzéseket, vasárnap pedig Pécsett a Pedagógiai Főiskola és az Egyetemi Tornacsarnok pályáján, vidéken pedig Sellyén és Szigetváron lesznek kézilabda mérkőzések.

*

A MÖHOSZ meghívásos háromtusa versenyt rendez. A pisztolylövést ma délután két órakor tartják a kisállomás melletti lőtéren. Az úszást pedig ugyancsak ma délután 6 órakor a Balokány fürdőben bonyolítják le. A verseny befejező részére, a terepfutásra vasárnap délután 3 órakor kerül sor a Mecseken. Nevezéseket ma délután egy óráig még elfogadnak a kisállomás melletti lőtéren.

*

A Pécsi Dózsa vasárnap Budapesten a Szolnoki Honvéddal vív mérkőzést a vizilabda OB II-be jutásért. Most vasárnap eldől, hogy jövőre lesz-e Pécsnek OB II-es vizilabda csapata.

Hol művelődjünk, hol szórakozzunk?

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA

18.00: Hírek — közlemények
18.04: Mohácsszigeti jelentés.
18.06: „Ez jó mulatság, férfi munka volt". Szőllősy Kálmán humoros heti krónikája.
18.10: Zenés utinapló: kelet-németországi útjáról beszél Kupecz Vilmos postafőmérnök.
18.30: Délszlávnyelvű műsor.

SZÍNHÁZ

Nyári szünet.

MOZI

Kossuth: Véletlen találkozás (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: Visszaélés (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Park: Visszaélés (5, 7 és 9 órakor)
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Halálugrás (6 és 8 órakor)
Május 1. (Vasas II.): Ők ketten (8 órakor)
Kossuth (Mohács): A Rumjancev ügy (fél 7 és fél 9 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): Az ördög szépsége (fél 9 órakor)
Május 1. (Komló): Utak és sorsok (fél 7 és 9 órakor)
Szabadság (Komló): Gyötrelmes éjszaka (6 és 8 órakor)
Építők (Pécs): Trubadur (5 és 7 órakor)

VASÁRNAPI MATINÉMŰSOR

Kossuth: Meséi az erdő. Madarak és gyermekek. Fazekacska, főzőcske.
Petőfi: Forró szívek.
Park: Az őserdő foglyai.
Jószerencsét (Pécsszabolcs): A boldogság mádara.
Május 1. (Vasas II.): Ifjú gárda II.
Kossuth (Mohács): Kaland Marienstadtban.
Zrínyi (Szigetvár): Szevasztopol hősei.
Május 1. (Komló): Expressz szerelem.
Szabadság (Komló): Hegyekből jöttek.

A matinéelőadások délelőtt 10 órakor kezdődnek.

A PÉCSI CSILLAGÁSZATI HÉT keretében ma este 8 órakor a Leőwey Klára Leánygimnázium földszinti előadótermében dr. Szabó Pál Zoltán, a földrajztudományok kandidátusa „Mi okozza az éghajlatváltozásokat?" címmel előadást tart. Jó idő esetén távcsöves bemutatás lesz.

TÁNCEST

A Vasutas Kultúrotthonban (Váradi Antal u. 7/2) ma este 8 órai kezdettel táncmulatság lesz. Belépődíj 3 forint, vasutasoknak 2 forint.

A Munkácsy Mihály Szabadegyetem titkársága értesíti az érdeklődőket, hogy a szabadegyetemre való beiratkozás határidejét szept. 25-ig meghosszabbította. Beiratkozás a TTIT megyei titkárságán, naponta d. e. 10 órától délután 5 óráig. (Janus Pannonius u. 11.)

A Dolgozók Közgazdasági Technikumában (Pécs, Temesvár u. 2) a beírások és a tanévnyitó felvilágosítás időpontja: hétfő, szeptember 17, délután 5 óra.

ÁRAMSZÜNET

A Déldunántúli Áramszolgáltató Vállalat sásdi üzemvezetősége értesíti a fogyasztókat, hogy szeptember 16-án (vasárnap) reggel 7 órától 14 óráig áramszünet lesz: Gödrekeresztúr, Gödreszentmárton, Baranyajenő, Sásd II. ker., Vázsnok, Meződ, Tarrós, Jágónak, Vásárosdombó, Gerényes, Ág, Tékes, Kisvaszar, Liget, Mecsekpölöske, Alsómocsolád, Szalatnak, Köblény községekben.

Ugyancsak áramszünet lesz transzformátor állomások karbantartása miatt szeptember 16-án (vasárnap) reggel 7—13 óráig a Bacsó Béla u., Légszeszgyár u., Felsőmalom u., Kossuth Lajos u. keleti része, Márton u., Felső-Havi u., Hegyalja u. és a Zerge utcáktól keletre eső városrészben, valamint a Dohánygyár, Porcelángyár, új Erőmü építkezés, Üszögállomás, és Üszög-puszta területén.

A Pécsi Közlekedési Vállalat gépkocsiüzeme értesíti az utazóközönséget, hogy deindoli, pellérdi, bálicsi, donátusi járatain a Petőfi utcai megállót a nagy forgalom és a veszélyesség miatt szeptember 17-ével megszünteti.

A Miskolci Üveggyárban

kertészüvegnek és más crős üvegezéshez alkalmas inkurrens méretü (18 × 38, 30 × 30 és 21 × 41,5 cm), drótüvegek kaphatók m²-ként 16,80 Ft-os áron. A helyszinen is átvehetők, de vasúton ládában is megrendelhetők.

MISKOLCI ÜVEGGYÁR. Miskolc, Tatár u. 56. sz.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik Tahi János temetésén megjelentek és virágok küldésével fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.

Horgos család

— Köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik drága halottunk temetésén részvételükkel, fájdalmunkat enyhítették.

Karsay és Domján család

Apróhirdetések

VIZSGÁZOTT kazánfűtőt alkalmaz a Pécsi Porcelángyár. 12

ARANYOSGADANY 10. számú ház kerttel eladó. Érdeklődni: özv. Fóki Imrénénél. 30

10-ES Phönix körkötőgép, üzemképes, kedvező feltétellel eladó, vagy bérbeadó. Budapest, XIII. Pannonia 25. Somlyó. 37

GYONYORU, önműködően ágyazható rekamiék, fotelok, székek, készítőnél, Vörösmarty u. 73. — (Nyugatinál) 36

ELADÓ Vajszlón, Kossuth utca 80 és 82 számú ház gazdasági épületekkel és 2050 négyszögöl kerttel. Érdeklődni: Makó Ferencné, Mohács, Alkotmány utca 5.

A KERTÉSZETI Vállalat erdei zöld páfrányt vásárol. A páfrányszedők megbeszélésre Perczel u. 1. sz. irodában jelentkezzenek. 47

ELCSERÉLNÉM nagy szoba, alkovos, komfortos lakásomat 2 szoba, hasonlóért. Sallai utca 38. Bajay. 366

KÖRKÖTÖGÉP 8-as és 10-es hengerrel, komplett felszereléssel eladó. Kulich Gyula utca 9. 371

FIATAL HÁZASPÁR bútorozott szobát keres. Címeket kérem: Városház utca 2. sz., Schneider fodrászhoz leadni. 382

SZŐLŐ gyümölcsössel, lakható présházzal részletre is eladó, — ugyanott bontásból tetőfa, léc, ajtó, ablak kapható. Mezőszél 52. 381

O-KUKORICA eladó, Rákóczi út 77., II. 6. Dávid. 389

DIOSZINRE fényezett háló, kétszemélyes bordó rekamié eladó. Alsómalom utca 2. 393

SEGÉDMUNKÁSOKAT és állványozó szakmunkásokat kizárólag helyi munkára felvesz a Pécsi Építő és Tatarozó Vállalat, Pécs, Molotov u. 35. sz. 44

A BORFORGALMI Vállalat II. Pincészete öt férfit fizikai és egy takarítónőt keres felvételre. Jelentkezés: Irányi Dániel tér 6. sz. 33

A PÉCSI Közlekedési Vállalat azonnali belépésre keres nagy gyakorlattal rendelkező gépkocsivezetőket, gépkocsi-szerelőket és pályamunkásokat. Jelentkezés: Pécs, Bacsó Béla u. 4. 32

A KERTÉSZETI és Helyiforuvarozási Vállalat kocsisokat keres felvételre. Jelentkezni Perczel u. 1. sz. alatti irodában lehet. 47

KISLAKÁSÉPITŐK figyelem. — Tégla minden mennyiségben beszerezhető a pécsváradi Vegyes KTSZ-nél, 1000 darabonként 423 forintos árban. A köpenytégla ára 1000 darabonként 210 forint. 322

EGY szoba-konyhás éléskamrás lakást elcserélnék hasonlóért, — Endrőné, Citrom utca 14. 330

Oldalkocsis
motorkerékpárt
vezetővel,
áruszállításra
azonnal alkalmazunk

Jelentkezés: É. M. 3. sz. Mélyépítő Vállalat Pécs, Kertváros, Málomi út 80/a. Kiss József szállításvezető

SZENTMIKLOSI újbor kapható. Megyeri út 10. 331

MOHÁCSI szoba-konyha és mellékhelyiségből álló lakásomat elcserélném pécsiért. Érdeklődni Pécs, Vorosilov utca 65. Tóth 311

NYLON, perlon, xilon hernyóselyem, műselyem harisnyák szemfelszedése másnapra. Szalayné, Ujmeszes, Szeptember 6 tér 14/4. 306

CSALÁDIHÁZ eladó, Kozármisleny 76. sz. 305

BEKÖLTÖZHETŐ kétszoba, összkomfortos kertes családiház eladó. Kertváros utca 20. 291

TOLTÓTOLLJAVITÓ gyorsszolgálat egy nap alatt megjavítja töltőtollát. Blancz Vilmos, Jókai Mór utca 2. 297

ABALIGETI Földmüvesszövetkezet azonnali belépésre keres szeszfőzdekezelőt. Jelentkezni Abaliget, földmüvesszövetkezetnél. 301

A VÁROS lakosságának tudomására hozzuk, hogy megnyilt a Pécsi Fodrászipari Vállalat tanműhelye, Kossuth L. u. 38. szám alatt. 50 százalékos kiszolgálási árakkal, szakképzett vezetőkkel állunk a dolgozók rendelkezésére. Hétfőn szünnap. 123

HÁZINYULBÖRT ne dobja el, megveszi Háblicsek, Ipar utca 3. 239

MECSEKALJÁN házhelyek termő gyümölcsfákkal eladók. Érdeklődni hétköznap, este 6-tól. Geisler Eta utca 3. Gaálné. 344

A RÁKÓCZI út 32. szám alatt, öröküzlethelyiség, szuterinnel, jelenleg tejüzlet, 35 000 Ft-ért eladó, tulajdonos Széchenyi tér 6. szám, Freund Hermin. 349

ZOJA utca 3.; Alsóbalokány utca 9. számú házak beköltözhetőséggel eladók. 352

MINDENNEMŰ vas- és fémesztergályozás, oldalkocsi készítés. Erzsébet utca 20. 355

FELSŐ-MAKÁRBAN eladó 1 hold szőlő, gyümölcsössel, modern épülettel. Érdeklődni, Rókusalja 9. sz. 357

KÜLÖNBEJÁRATU szép, bútorozott szobát keres tanárnő. Megkeresés: Pedagógiai Főiskola portáján. 359

BEKÖLTÖZHETŐ kertes, 2 szoba-konyha, előszoba, éléskamra, szuterinos családi ház eladó. Pécsszabolcs, Borbála utca 33. 360

GYERMEKSZERETŐ háztartási alkalmazottat azonnalra keres, Szily, Pécs, Alkotmány utca 86. 370

HASZNÁLT férfi és tiszti ruhát, gumicsizmát, bakancsot, csizmát veszek. Kovács, Kossuth Lajos u. 17. sz. 372

JÓKARBAN lévő keményfa hálószoba bútort vennék. Kossuth L. utca 17. sz., udvar bal. 373

5+2-es, nagyteljesítményü világvevő rádió, kifogástalan állapotban eladó, Petrezselyem utca 11. 362

ELCSERÉLNÉM kettőszobás, komfortos, udvari lakásomat utcai emeletivel, belvárosban. József u. 29. sz. Geszthy. 365

NAGY-SZKOKÓBAN beadásmentes szőlő épülettel eladó. Telefon: 13-87. 351

KIS-DEINDOLBAN 327 négyszögöl gyümölcsös, kis épülettel eladó. Erreth Lajos u. 11. Arató. 323

SOPIANA Gépgyár esztergályos, lakatos, kőmüves szakmunkásokat és segédmunkásokat sürgősen alkalmaz. 34

LAKATOSOKAT és esztergályosokat alkalmaz a Pécsi Bőrgyár. 42

AZ É. M. 3. sz. Mélyépítő Vállalat (Pécs, Málomi út 80.) ipari tanulókat felvesz kőmüves és ács szakmába. Korhatár 14—17 évig. A vállalat étkezést, szállást, munkaruhát és a rendeletben előirt fizetést biztosítja. Tanulmányi idő két év. Szükséges iskolai végzettség VI. általános. Jelentkezni lehet a vállalat munkaügyi osztályán. 45

A Komlói Jéggyárban
mindennap
korlátlan mennyiségben
jég kapható

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Dolgozók Pártja Baranya Megyei Bizottságának és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: FARKAS LÁSZLÓ
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjeszti: a Megyei Postahivatal
Hirlaposztálya és a hirlap-kézbesitő postahivatalok.
Előfizetés: postahivataloknál és kézbesitőknél;
Havi előfizetési dij: 11.— Ft
Pécsi Szikra Nyomda Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz. Telefon: 20-27
Nyomdáért felel: Melles Rezső

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A BARANYA MEGYEI PÁRTBIZOTTSÁG ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIII. ÉVFOLYAM, 219. SZÁM ÁRA 50 FILLÉR VASÁRNAP, 1956 SZEPTEMBER 16

Őszi szemle után

Az őszi mezőgazdasági munkák kettős feladatot jelentenek a gépállomásoknak. Egyrészt a kései terményeket kell idejében és a lehető legkisebb veszteséggel betakarítani, másrészt most kell jó talajmunkával és vetéssel leraknj a jövő évi bő termés alapjait. Ez a kettős feladat nem könnyű. Teljes felkészülést kíván a gépállomás dolgozóitól és gépeitől egyaránt.

A Baranya megyei gépállomások a tavaszi tervet 150.7 %-ra, a nyárit 130.5%-ra teljesítették. Ezt a munka-lendületet kell az őszi időnyben is folytatni.

De a legjobb dolgozók munkája is csak akkor lehet eredményes, ha a munkát végző gépek — az erőgépek és munkagépek egyaránt — jókarban vannak és teljes üzemkészséggel várják az egyes munkafolyamatok megindulását. Ezt a felkészülést ellenőrizte a megyei gépállomási igazgatóság szeptember első hetében minden egyes gépállomáson, a gépállomásokhoz tartozó brigádszállásokon és egyes termelőszövetkezetekben is. A felkészülési szemlék kiterjedtek mindenre, ami az őszi munkákkal összefüggésben van. Az őszi munkaszerződések megkötése, a vetőmag előkészítése, tisztítása, próbacsíráztatása, a csávázószerek és műtrágya biztosítása, a kötelező kenyérgabonavetésterületek kijelölése, az istállótrágya kihordása épp úgy ellenőrzés tárgyát képezték, mint az erőgépek és munkagépek állapota, vagy a gépállomás telephelyének rendje, tisztasága és a dolgozók őszi védőruházatának, esőköpenyének állapota. A szemlék célja nem a hibakeresést követő megtorlás volt, hanem segítő beavatkozás a nagy munkák küszöbén.

Általában azt tapasztaltuk, hogy az erőgépek üzemképesek, de a munkagépek területén sok a mulasztás. Sok dolgozó, de egyes gépállomási vezetők sem látják be, hogy a rövidebb ideig — esetleg csak időnyszerűen — használt munkagép épp oly elengedhetetlenül fontos eszköze a jó munkának, mint a csaknem állandóan használt erőgépek!

A munkagépek közül épp az ősszel legfontosabb feladatot elvégző vetőgépeknél és műtrágyaszóróknál találták a szemlebizottságok a legtöbb hibát. A villányi és a harkányi gépállomáson egyes vetőgépekben kicsírázott zabot és kukoricát lehetett találni. A kiváló teljesítményű, fuvós rendszerű műtrágyaszórókba pedig úgy belekeményedett a műtrágya-maradék, hogy csak hosszabb javítás után lehet azokat újra használhatóvá tenni. A silózási főidény elején még üzemképtelen silótöltők is vannak a harkányi, homorudi, pécsváradi, sásdi, vajszlói és villányi gépállomásokon. A kukorica-szárvágó kombájnokat még nem készítette elő Boly, Pécsvárad, és Villány. A vetőmagelőkészítés legfontosabb gépe, a szelektor, még javítás alatt áll Palotabozsokon Pécsváradon, Sellyén, Vajszlón és Villányban. Bólyban 3, Harkányban 5, Pécsváradon 10 és Villányban 22 vetőgépen kell még kisebb-nagyobb javítást végezni mielőtt munkába állhatnának. Villányban mindössze 2 tárcsásborona áll teljesen üzemkészen. A vajszlói gépállomáson nincs kielégítően biztosítva az ekevasak élezése.

Mindezek a hibák olyanok, melyeken néhány nap alatt segíthetnek az érdekelt gépállomások, de késedelmességükkel értékes munkaidőt vesztenek, ami az őszi munkák nyugodt ütemben és határidőre való elvégzését nehezíti meg.

Olyan sokrétű és változatos munkában, mint a gépállomási, mindig vannak és lesznek is nehézségek. De épp abban nyilvánul meg a gépállomási vezetők rátermettsége és akarata, hogyan „állanak hozzá" a munkához, hogyan néznek szembe a nehézségekkel? Miért nem jelent nehézséget ugyanaz Sellyén vagy Palotabozsokon, ami Harkányban problémaként jelentkezik? Ha Roskó elvtárs nem a műhelymunkások engedélyezett létszámának elégtelen voltát bizonygatná, hanem ehelyett elismerten jó szervezőképességét, tapasztalatait és szakmai tudását inkább valami gyakorlati megoldás keresésére fordítaná, bizonyára kevesebb hibát találtunk volna Harkányban!

A szemlék kiterjeszkedtek a munkájukat elvégzett gépek tárolására is. Itt még mindig sok a hiba. Gépállomási dolgozóink és a vezetők egyaránt jól látják el ma már a termelés és a munka feladatait, de sajnos, sokat mulasztanak még mindig a társadalmi tulajdon, a népvagyon gondozása, megőrzése tekintetében. A tavaszi és nyári munkájukat elvégzett gépeket kezelőik sok helyen nem tisztították meg. Még Bereczki elvtárs, a villányi gépállomás legjobb kombájnvezetője is csak többszöri figyelmeztetés után hozta rendbe azt a kombájnt, amellyel a megyei elsőséget és ezzel a Földművelésügyi Minisztérium jutalmát kiérdemelte. A sellyei gépállomáson mintaszerű rendet talált a szemlebizottság, de ugyanezen gépállomás kétujfalusi brigádszállásán szocialista üzemhez méltatlan rendetlenséget.

A szemlék sok hibát és mulasztást tártak fel, de a legtöbb dolgozó becsületesen pótolta is már azóta mulasztását. Az ellenőrzés tehát nem volt hiábavaló. És ezen az úton kell továbbhaladnunk mindaddig, amíg minden egyes traktoros a jó munkateljesítmény mellett nem törődik lelkiismeretesen a rábízott gép gondozásával, a társadalmi tulajdon védelmével is, amíg minden gépállomás és brigádszállás külső képében is példamutató szocialista nagyüzemmé nem lesz.

Baranya megye 15 gépállomása az 1956. évi őszi szemlék után teljes erővel kezdi meg az őszi munkákat.

Józsa István
a megyei gépállomások igazgatója.

Szeptember 20-ra befejeződik a műszaki határzár eltávolítása

Mint ismeretes, a Minisztertanács határozatot hozott arról, hogy az ország déli és nyugati határán el kell távolítani a műszaki határzárat. A határozat szerint a munkálatokat szeptember 20-ig be kell fejezni.

A határzár eltávolítását a néphadsereg műszaki alakulatai, s a határőrség műszaki harcosai végzik. A munkálatok nagy ütemben folynak, s a több, mint hatszáz kilométeres déli határszakaszon a zár eltávolítását befejezték, a nyugati határon pedig már csak néhány kilométeres szakasz van hátra.

A honvédség és a határőrség képviselői elmondották a sajtó munkatársainak, hogy a műszaki zárat — a Minisztertanács határozatának megfelelően — szeptember 20-ig mindenütt eltávolítják.

Bányáink jelentik

Üzemeink pénteki terveljesítése:

KOMLÓ:

Kossuth-akna	95,1%
III-as akna	120,8 „
Anna-akna	105,5 „
Béta-akna	84,4 „
Nagymányok	103,5 „
Mázа	86,5 „
Szászvár	100,0 „
Tröszt	97,3%

PÉCS:

András-akna	97,7%
Széchenyi-akna	92,5 „
Béke-akna	89,7 „
István-akna	90,7 „
Petőfi-akna	98,6 „
Tröszt	93,6%

Cseppkőbarlangot fedeztek fel a Bakonyban

A magyar ásványolaj és földgáz kutató intézet néhány munkatársának barlangkutató csoportja cseppkőbarlangot fedezett fel a Bakonyban. A csoport, amely a veszprémi Szikra sportkör keretei közt működik, már egy éve kutatja a Bakony víznyelői., mert a hegység kőzetösszetételének alapján feltételezték, hogy víznyelők nyomán nagyobbméretű cseppkőbarlangra is bukkannak.

A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége politikai bizottságának határozata a kollégiumi mozgalomról

A Politikai Bizottság megvizsgálva a népi kollégiumi mozgalom megítélése és a kollégiumi nevelés kérdései kapcsán kialakult vitát, a következőket határozta:

A volt népi kollégiumi mozgalom — egyes hibái ellenére is — a Magyar Kommunista Ifjúsági Mozgalomnak alapjában egészséges hajtása volt, amely pozitív szerepet játszott az új szocialista értelmiség nevelésében.

Tanulóifjúságunk szocialista nevelésének megjavítása, közoktatásügyünk fejlesztése szükségessé teszi, hogy az egyetemek, főiskolák és középiskolák mellett működő diákotthonokat, diákszállókat fokozatosan és kellő körültekintéssel kollégiumokká alakítsuk át és így gyökeresen megjavítsuk a tanulóifjúság szocialista közösségi nevelését. A hazánkban nagy multra visszatekintő, a gyakorlatban helyesnek bizonyult kollégiumi közösségi nevelés intézményét szocialista nevelésügyünk és ifjúsági mozgalmunk szerves részévé kell tenni. Az új kollégiumok kialakításakor a mai körülményeknek megfelelően fel kell használni a régi népi kollégiumi mozgalom (NÉKOSZ) nevelési vívmányait, egészséges tapasztalatait. Meg kell vizsgálni a volt Eötvös kollégium szakmai nevelési rendszerét is abból a szempontból, hogyan lehet alkalmazni annak pozitív tapasztalatait.

Az új kollégiumok törekedjenek arra, hogy a közösségi érzéstől áthatott, az értelmiségi hivatásra felkészült, szakmailag magasan képzett, a hazához, a dolgozó néphez hű, a párthoz és a marxizmus-leninizmushoz ragaszkodó ifjúságot neveljenek.

A kollégiumok ifjúsági önkormányzata segítse elő a szocialista demokratizmus kifejlesztését ifjúságunk életében és az ifjúság társadalmi felelősségtudatának fokozását. Gondoskodni kell arról, hogy a kollégiumi ifjúság ne különüljön el az egész diákság életétől, hanem ellenkezőleg, aktívan vegyen részt a középiskolák és az egyetemek ifjúsági mozgalmában. Az új kollégiumok működési feltételeinek megfelelő kialakítása érdekében támaszkodni kell a legszélesebb társadalmi öntevékenységre és kezdeményezésre, különböző tömegszervezetek és a Hazafias Népfront hozzájárulására és támogatására is.

A kollégiumok megalakítása során tekintetbe kell venni a korábban működő népi kollégiumoktól eltérő mai feltételeket és ezért körültekintő, gondos tudományos-pedagógiai vizsgálatokkal kell kialakítani az új kollégiumok munkájának gyakorlati formáit és módszereit.

A Politikai Bizottság felhívja a DISZ Központi Vezetősége és az Oktatásügyi Minisztérium figyelmét arra, hogy tegyék meg a szükséges intézkedéseket a kollégiumi rendszer kialakítása és a kollégiumi nevelés pedagógiai kérdéseinek kidolgozása céljából.

Új munkalehetőség asszonyoknak

Kétharmadával bővítik a Hirdi Kenderfonót

Augusztus utolsó napjaiban bizottság szállt ki Hirdre, hogy eldöntsék a Kenderfonó sorsát: fejlődjön tovább, vagy maradjon a régi keretek között.

Azt tervezték előzőleg, hogy a gyár 1800 orsós kapacitását felemelik. A kapacitásnövéshez viszont épületekre lenne szükség. Szükség lenne egyszer a honvédség felszabadult betonelemgyártó telepére és ezenkívül két munkateremre, amelyet szolidan számítva másfél millió forintból meg lehetne építeni. Az építkezési költségek miatt a bizottság — amelyben képviseltette magát többek között a Könnyűipari Minisztérium és az Országos Tervhivatal is — az iparág kapacitásnövelését a nagylaki kendergyárnak akarta adni, mivel ott van épület, s csak gépek kellenek. Ezzel szemben a nagylaki gyár munkaerőhiánnyal küzd, ami viszont Hirdnek van bőségesen.

A hirdi gyár fejlesztése mellett szóltak még az ezévi nagyszerű eredmények, az élüzem cím kétszeri elnyerése, valamint a százezerforintos anyagmegtakarítás júliusban. A bizottság végül úgy döntött, hogy a hirdi beruházás előnyösebb, s a ráfordított összeg hamarabb megtérül, mint Nagylakon. Igy kapott a Hirdi Kenderfonógyár 1200 orsós kapacitásnövelést. Ezenkívül hatszáz orsó modernizálására is sor került. Ezeket a gépeket Szegedről hozzák majd ide. Ezenkívül kapnak egy új gerebenezőt, két finom kártolót, két zarándoktörőt, egy előkártolót, két új kócnyájtó szisztémet.

Az új gépek elhelyezéséhez három új munkatermet építenek másfél millió forintos beruházással. Az új épületek 1959-re készülnek el, s akkor állítják munkába az említett gépeket is.

Megkapta a gyár a honvédség betonelemgyártó telepét is, ahol 11 kétszoba, összkomfortos lakást biztosítanak a gyár műszaki gárdájának és nagycsaládú munkásainak. Ezenkívül itt helyezik el a gyár raktárait is. A honvédségi épület három és fél millió forinttal csökkentette a gyár bővítési költségeit.

A magyar külügyminisztérium szóvivőjének nyilatkozata

A Szuezi-csatorna használói szövetségének létrehozására vonatkozó Eden-tervvel kapcsolatban

Rubin Péter, rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, a külügyminisztérium szóvivője, szombaton ismertette a sajtó képviselői előtt a magyar Külügyminisztérium nyilatkozatát a „Szuezi-csatorna használói szövetségének" létrehozására vonatkozó Eden-tervvel kapcsolatban. A nyilatkozat ezeket mondja:

„Anglia, Franciaország és az Egyesült Államok között lefolyt előzetes tárgyalások után Sir Anthony Eden, angol miniszterelnök az alsóház szeptember 12-i rendkívüli ülésén bejelentette, hogy létrehozzák a „Szuezi-csatorna használóinak szövetségét." E szervezet létrehozása tovább növeli a szuezi kérdés körül kialakult feszültséget. Ezzel kapcsolatban a Magyar Népköztársaság külügyminisztériuma szükségesnek tartja leszögezni a következőket:

A szuezi-csatorna Társaság államosítása körüli vitában az érdekelt nyugati kormányok figyelmen kívül látszanak hagyni azt a körülményt,

(Folytatás a 3. oldalon)

Apró mag — nagy haszon

A megye sok községében zúgnak még a cséplőgépek, de a zsákokba nem acélos búza, nem hegyesvégű zab folyik. A sűrűszövésű zsákok lassan telnek és ha belenyul az ember valamelyikbe, százezernyi apró, sárga mag pereg vissza az ujjai közül. Aprómagot csépelnek, a lucerna és lóhere magját veretik ki ezekben a hetekben mielőtt az őszi rossz idő el nem áztatja a kazlakat, és penésszel nem vonja be a sok milliárdnyi apró szemet.

Apró magot csépelnek, de nagy hasznot várnak és kapnak is belőle azok a termelőszövetkezetek, amelyek nem resteltek a magfogás kevés fáradtságát. Baranyában csak a mohácsi járásban az eddigi cséplési eredmények szerint, több, mint 220 mázsa lucernamag és közel ezer mázsa lóhere magot takarítanak be az idén.

Mit jelent ez számokban, illetve mit jelent ez a termelőszövetkezeti tagok zsebébe jutó pénzben? A lucernamagnak 3 500, a lóherének 2000 forintjával veszik át mázsáját. És még papír sem kell, hogy kiszámítsuk: az ezer mázsa lóheremagért két millió forintot kapnak a mohácsi járás termelőszövetkezetei. A lucernáért közel 800 ezer forintot. Van olyan termelőszövetkezet, mint például a bólyi Kossuth, amelyik több 200 ezer forinttal növelheti pénzjövedelmét az apró magból, a majsi Táncsics, amelyik 240 ezer forintot kap 120 mázsa lóheremagjáért, és nem ritkaság a borjádi Egyetértéshez hasonló tsz sem, ahol 10 mázsa lucernamagért és 80 mázsa lóheremagért közel 200 ezer forintot oszthatnak szét munkaegységeik összegének emelésére.

Alig két gombostűfej nagyságuak ezek a magok, de a belőlük származó haszon milliós. Gazdagítja a tagokat, de gazdagítja az országot is, mert külkereskedelmünk aranynál többet érő valutája lesz belőle.

VÁSÁRI KÉPEK

Egy forgalmas vásár mindig szívet-lelket gyönyörködtető látvány annak, aki szereti a szép jószágokat, a zajt az itt-ott felcsattanó veszekedést, a szüntelen alkudozást, s a sikeres alkudozásokat megpecsételő pohár sörök és borok összekoccanását. Szentlőrincen ilyen igazi vásárra toppantunk be a minap.

●

Az út mellett, a vásár legszélén csikóra alkuszik egy nehézszavú fekete ember egy szentlőrincivel. Szépek a csikók, nem engedik elmenni a vevőt, aki mindig elindul, aztán vissza-visszatér, nézi az állatokat, aztán a gazdát, aki könyörtelenül állja a reménykedő pillantásokat.

— Nyolcezer. — ismétli már vagy tizedszer.

— Olcsóbban nem? — kérdezi a másik. — Drága az ára.

— Drága hát. De a csikók is drágák.

A vevő nem szól csak sóhajt. A lőrinci folytatja, keményen.

— Mert tudod, milyen ember voltam! Olyan is vagyok. Meg a csikók is olyanok ... Nyolcezer!

És nem enged.

●

Kevéssel odébb egy szürke kanca előtt már parolázanak.

— Hűséges, jó ló ez — magyarázgatja a vevő kezét szorongatva a régi gazda. — El akarták vinni katonának, még a háborúban, 44-ben úgy ősz körül. Mikor kivezették az útra, megbokrosodott, megharapta azt a csirkefogót, aki vezette. Elvágtatott, hogy csak három nap múlva találtam meg. Jött hazafelé ...

A vevő hallgat egy darabig, morfondírozgat magában, aztán meghökkenve szól:

— De hiszen még az előbb azt mondta, csak nyolc éves a ló. Most meg már tizenkettőnél is több?

Hiába, ebben a vásárban sem mond mindig mindenki igazat.

●

A bódék környékén legalább akkora a rohangálás, sürgés-forgás, mint az állatok körül. Adnak ócska kabátot 150-ért (de „csak magának"!) üvegmosót, fejkendőt (csodálatosat!) zsebkendőt (eltéphetetlent) 20-ért, 26 forintos törülközőt, tűzoltósapkát, amiről senki sem tudja, honnan került elő.

Egy pesti rövidárúüzlet vezetője izgatottan szomszédol.

— Nincs egy tükrük? Van nálam egy nő, nem akar kardigánt venni, csak ha megnézheti magát a tükörben. Legalább hordanának magukkal tükröt az ilyen hiú asszonyok, ha látni akarják magukat!

Végül előkerül egy tükör.

Az asszony valóban csinos és a kardigán sem csúnya.

●

Nagy vásárokon mindig könnyen el lehetett veszni. Ez a vásár igazán nem nagy, de elkeveredni itt is lehet.

A szolgálatos rendőr biciklijén türelmesen ül egy kislegény. Jóskának vallja magát, többet nem hajlandó nyilatkozni sem rendőrnek, sem újságírónak. Már dél felé jár, tíz óra körül találták. Baj éppen nincs vele, de hát mégis ...

Nem keresi senki.

Végül nagysokára egy sokcsomagos asszonyka érkezik lelkendezve. Összecsókolja a gyereket, aztán ártatlan mosollyal a rendőrhöz fordul:

— Biztos úr, ugye nem haragszik? Láttam, olyan jól érzi itt magát a Jóska! Gondoltam, legalább nyugodtan vásárolok.

Lehet erre szólni? Legfeljebb megadóan bólintani.

Most már úgyis mindegy!

Hosszúhetény — ma

Mindenekelőtt leszögezzük: Hosszúhetényben mindenki örül annak, hogy a kis község bányászvárossá alakul. Ha a falu cukrászdájában néz körül az ember, a bányáról hall, ha végigmegy az utcán, az aknáról beszélnek. Ha felfelé néz a domboldalon, alig tudja nem meglátni a tetején ágaskodó két fúrótornyot és azt a néhány épületet, amely körülveszi. De ha mégse venné észre, hát figyelmeztetik rá, hogy odanézzen.

Az építkezéseket jellemző sürgés-forgás, gépkattogás, zaj csak a falu mellett, a domboldalon tör felénk. Itt mélyülnek az aknák, s néhányszáz méterrel odébb a vasútépítők főhadiszállása terpeszkedik az épülő vasútállomással egyetemben.

— Hány méter mély már az akna? — Mint másutt az időjárást úgy kérdezik ezt egymástól ebben a faluban. S a választ szinte mindenki tudja:

— Négyszáz méter ma, 401 holnap és 650 lesz, ha elkészül.

✵

Suly Antal, az aknamélyítő üzem szíves, kissé korán őszült vezetője aprócska irodájában talán századszor magyarázza már, hogyan készülnek az aknák.

— A légakna az eddig megszokott együtemű rendszerrel épül. Lefúrunk három métert, aztán rögtön falazunk. A másikban, a szállítóaknánál kísérletezünk. Először az országban bevezetjük a kétütemű munkát: egyidőben mélyítünk, ideiglenes vasgyűrűkkel tartósítunk és 18—20 méterrel feljebb falazunk.

Egyszerű ez az új így elmondva, de hogy nehéz a valóságban, mutatja, hogy míg a légaknában a munka zavartalanul folyik, addig a szállítóban mindúntalan jelentkeznek az új módszer gyermekbetegségei. Nehéz azt megszokni, hogy lenn is dolgoznak, meg fent is. Alakulnia kell hozzá az embernek, és ehhez türelem kell, idő. S az is tapasztalat dolga lesz majd, hogyan hangolják össze időben legjobban a két helyen folyó munkát.

Jelenleg mintegy 20 métert futnak előre havonta, egyszer 27-et is haladtak, másszor csak 16—18 métert. A szállítóaknánál még ennél is kevesebbet érnek el. De csak ideiglenesen. Suly elvtárs erősen állítja:

— Külföldön 120—150 métert mélyítenek havonta, mi sem mélyíthetünk örökké 20 métereket.

Ő, a szállítóaknánál mutatja már, mit, hogyan csinálnak.

— Csak a kezdetén túl lennénk már! Félütemű munka ez, ahogy most dolgozunk — mondja. — Még mindig vártogatjuk a fúrást, a vasgyűrűk bevételét meg a falazást. De két-három hónap alatt el kell érnünk a havi 30 métert.

Baj, gond van itt a domboldalon is elég. A szükséges anyagokat Komlóról teherautók szállítják s a begyűjtés miatt mostanában nem mindig pontosan. Az aknák szállítókötelét a Metallimpexen keresztül Nyugat-Németországból kapják. Igérik, hogy rendben lesz minden, de értsék meg Pesten — mondják, — ha a jövő hónap derekáig nincs kötél, leáll a munka. Ezt pedig biztosan nem akarják ott sem.

Mert nagy dologról van itt szó. 1954 júliusa óta mélyítik Hosszúhetényben az aknát, 18—20 millió forintos beruházással, hogy továbbfejlesszék a pécsi szénmedencét kelet felé, 2 ezer embert dolgoztat majd a bánya 1960-tól és napi 200 vagon szenet akarnak kitermelni. S addig el kell készülni mélyítésnek, aknafeltárásnak, egy körülbelül 4 km-es drótkötélpályának, utaknak, mindennek.

✵

A vasútépítésnél Rátkai János főművezető és Horváth Ferenc munkavezető, mindenki Feri bácsija vezényleti a szabad szombatra is itt maradt néhány munkást. Hird és Hosszúhetény között építik a vasútvonalat tavaly május óta. Itt sem megy minden simán. Horváth elvtárs meséli:

— A vasútvonal pályatestje hegygerincen vezet keresztül, aminek a kiemelendő földje adja a mélyedések kiegyenlítéséhez szükséges földet. Szállítási út viszont nincs. Egy szállítási vonal meghosszabbításával vagy szerpentinnel oldjuk meg majd a dolgot. — Csak 3—4 hete kaptuk meg az új szakasz terveit és most a helyszíni bejárásnál a munkák elkezdésénél derült ki, hogy baj van. Hogy ez milyen költségtöbbletet jelent majd, még hozzávetőlegesen sem tudják.

Mostanában magasan túlteljesíti a tervét az építkezés. — Igérik, hogy jövő év szeptemberére elkészítik a vasutat, ha a magasépítők is befejezik a vonalhoz tartozó négy híd építését. Százan dolgoznak rajta, hogy így legyen.

Ennyit az építkezésről.

✵

De a bányafeltárást, a vasútvonalat, ezt az egész nagyszerű munkát nem lehet elválasztani magától Hosszúheténytől. S ezen a téren még korántsincs minden megnyugtató állapotban. A városfejlesztés tervei kezdeti stádiumban vannak, vagy ha nem, titokban tartják azokat még a tanács vezetői előtt is. Bérces Ferenc, a v. b. titkára és néhány perccel később Fülöp György, az elnök is így beszélnek. „Már amennyire mi tudjuk, a község szénbányászata hosszú időre biztosítja a szén termelését. Feltételezzük, hogy a községben is nagy változások következnek be."

De elég-e a feltételezés? A tanács vezetői már most is súlyosnak érzik a helyzetet és joggal.

Bérces elvtárs sorolja a tényeket.

A falu körülbelül ezer lélekkel szaporodott, amióta az építkezések megkezdődtek. — Lakás már nincs elég. Ha kiürül egy vityilló, tíz igénylő van rá. A faluban egy húsüzlet, egy háztartási bolt, két vegyeskereskedés és egy textilüzlet van, újabbak nyitására pedig nincs lehetőség, mert nincs épület. Így négy kilométert kell gyalogolni a falu felső végétől a hentesig és sokszor hajnali háromkor ki kell ülni, mert ha hús van is elég, de órási a tömeg.

Egy hatholdas területet most felparcelláztak ugyan, de ide csak 23—24 kislakás fér majd. Holott már eddig 60 házigény futott be. Középületeket, egyebeket még csak nem is terveztek idáig.

Hosszúheténynek most 4 260 lakója van. Igaz, hogy szenet csak 1960-tól termelnek, de 1957—58-ban már megkezdődik a feltárás. Elnök, titkár egyetértenek abban, hogy jövőre sok új ember érkezése várható.

— A bányának gondolni kellene arra — mondják, — hogy kétezer embert nem lehet a levegőben elhelyezni.

Pedig itt néhány év alatt nem is csak kétezer ember elhelyezéséről lesz szó. A falunak a bánya megnyitása után rövid idő alatt 10—12 ezer lakosú kisvárossá kell növekednie.

S hogy azzá is lesz, ebben senki nem kételkedik sem Hosszúhetényben, sem másutt. De a városfejlesztéssel is törődni kell és jobb, ha idejében gondolunk rá, nehogy fölösleges zökkenőknek tegyük ki most az építkezést és később a termelést.

Kocsis Tamás

Villamosdarut kap a Sopiana

Új villamos forgódarut helyeznek üzembe a napokban a Sopiana Gépgyár öntődéjében. Eddig egyszerű kézidaruval emelgették a munkások a 3—4 tonna súlyú formaszekrényeket, ami nem csekély erőkifejtést igényelt. Ezentúl ezt a munkát gombnyomásra az 5 tonna teherbírású új villamos emelődaru végzi majd.

A vállalat az elmúlt héten kétszáz kilowattos villamosenergiafejlesztő telepet kapott. A házi energiafejlesztő lehetővé teszi, hogy saját termelésű villamosenergia felhasználásával a gyár tökéletesítse a termelőberendezéseit és megkímélje dolgozóit a nagy erőkifejtést igénylő munkáktól.

A villamosenergia-fejlesztő telep beépítése folyamatban van, s már ezen a télen gőzt állíttanak elő vele a műhelyek fűtésére.

A 60 vagonos mozgalom

Hírt adtunk arról, hogy a pécsi mészégető üzemek versenyt kezdeményeztek a havi 60 vagon mész égetése érdekében. Legújabb jelentések szerint a mozgalom meghozta eredményét, bár a mészüzemek az elmúlt hetekben rendkívüli nagy nehézségekkel küzdöttek. Augusztusban a 3-as mészüzem 67 mázsával szárnyalta túl vállalását. Az eddigi eredmények szerint az 1-es és 2-es üzem is eléri a hatvan vagont szeptember hónapban.

A mészüzemek munkáját megnehezíti, hogy egyetlen gépkocsival kell megoldaniok a három üzem mészkőszállítását. Naponta 600—800 mázsa követ kell elszállítaniuk. Másik nehézségük a szénhiány. A mészüzemek csak a dudari hosszúlángú szénnel tudnak égetni. Dudarról azonban az elmúlt hetekben akadozva küldték a fűtőanyagot. Jelen pillanatban is több kemencében szünetel az égetés, mert csak hétfőre érkezik szén, az is Sztálinvárosból — kölcsön.

A nagy nehézségek közepette kiégetett meszet szintén gyorsabban, s főleg folyamatosabban kellene elszállítani, de ez is akadozik a vagonhiány miatt. A mészüzemek gyors segítséget várnak a felsőbb szervektől a szállítóeszközök terén.

„A gazdag szőlőtermés titka"

Egy furcsa eset első visszhangja

Szőlőtermelők és szőlőkedvelők — beleértve a borkedvelőket is, — örömujjongva olvashattak a Szabad Nép július 12-i számában egy rövid, de annál többet ígérő cikket. Már a címe is: „A gazdag szőlőtermés titka" — megmozgatta a képzelőerőt és ádámcsutkát, s alighanem új reményekkel töltötte el a bognármesterség szakembereit is. Hogyisne, csak képzeljük el, hogy az ország szőlőtermelése egyszerre tizenháromszorosára, vagy akár (hogy egészen szerények legyünk) csak ötszörösére ugrik. Hova tesszük és ki fogja meginni azt a rengeteg bort? S ahhoz, hogy ez így legyen, nem is kell sokat tenni. Sőt, majdnem semmit, legalábbis kevesebbet, mint eddig tettünk.

Ahelyett, hogy tovább csigáznánk a kedélyeket, inkább idézünk a cikkből. Az új, csodatévő módszer, dr. Morzsányi Kálmán szerint a következő: „Nem sűrű, tömött kötegekbe szorítják a karókhoz, hanem laza, szinte természetes állásban hagyják a hajtásokat, vesszőket. Új módon végzik tavasszal a metszést is. Azokat a veszszőket metszik „több szemre", amelyekben vastagabb a fás rész, s vékonyabb a bél. — Ami pedig még fontosabb, nyáron a hajtások tetejét a karók felett nem vágják le, tehát nem csonkáznak."

Mi tehát a lényeg? Gondos szőlősgazda eddig is ügyelt arra, hogy kötözésnél ne szorítsa agyon a vesszőket, s nem akad olyan szőlőtermelő Baranyában, aki ne tudná, milyen vesszőket érdemes tavasszal több szemre hagyni. Ez nem új. Ami új: a csonkozás elhagyása. Tehát kevesebb munkával több termés. De még menynyivel több! „Az első évben Badacsonyban — írja a cikkíró dr. Morzsányi tájékoztatása alapján — az új módszerrel kezelt tőkéken 13 és félszer annyi fürt termett, mint a szokásos módon kezelteken.

Ilyen eredmények nyomán joggal várhatjuk, hogy a szőlőtermelés minden szakembere, aki kitart a káros és elmaradott csonkázás mellett, kinyilvánítsa, hogy minden eddigi kutatása, fáradozása meddő volt, éljen az új módszer. Csakhogy a szakemberek valahogy mégsem akarnak meghatódni, hanem a fejüket csóválják és a július 12-i cikket újra előveve most már fejcsóválva olvassuk mi is, bár nem vagyunk szakemberek.

Fejcsóválásunk oka mint a szakemberek esetében. Tegnapelőtt ugyanis megjelent szerkesztőségünkben Tóth György, Pécs, Vitéz utca 20/2 szám alatti lakos, a MÁV bakócai állomásának idős távírásza és letett egy levelet az asztalra. Kelt Csömödér, 1952. július 14. Tartalma: Több éves megfigyelése és kísérleteinek eredménye alapján javasolja a szőlő csonkázás nélküli művelését, mivel tapasztalta, hogy a vessző karó feletti részének levágásával elveszti a levelek hiányát pótolni a szőlő. Ha nem csonkáznak, egy-egy vesszőn 8—10 levéllel több szállítja a tápanyagokat a fürtnek, több, jobb, édesebb szem lesz rajta. A meghagyott levelek szerinte még jégverés ellen is nyújtanak némi védelmet a fürtnek. Elegendő a vesszőket csupán a szüret előtti héten levágni, hogy a sorok közötti járást ne akadályozza. A szőlőt a bevált módszerekkel művelve, de a csonkázást elhagyva, mintegy 25 százalékos termésnövekedést vár.

A másik levél válasz erre: 1952. december 9-én kelt, küldője a Szőlészeti Kutató Intézet Kísérleti Telepe, Budapest, II. Hermann Ottó u. 15., tartalma az Ujítási Bizottság 6036/1952. sz. határozata, aláírója Kiss Károly. „Értesítem, — így szól a levél, — hogy újítási bizottságunk „Ujítás a szőlőtermelésben szőlővessző visszavágása" c. újítását f. hó 8-án letárgyalta, szakvélemény alapján beállításra nem találja alkalmasnak."

Nem az a furcsa ebben, hogy a júliusi levélre decemberben válaszolnak. Egy ilyen tudós intézet csak nem hamarkodhatja el a dolgokat. Az a furcsa, hogy dr. Morzsányi Kálmán éppen 1952-ben kezdte kísérleteit a csonkázás nélküli műveléssel, s a „beállításra nem alkalmas" módszerrel mindjárt elsőre nem 25 százalékos, hanem tizenhárom és félszeres termésnövekedést ért el. Persze nem akarjuk vádolni azzal, hogy módszerét nem saját tudományos munkássága eredményeként dolgozta ki, sem azzal, hogy eredményeinek felmérésekor valami különleges mércét alkalmazott a különlegesen művelt tőkék elbírálására, általában semmivel sem akarjuk vádolni — csak éppen furcsáljuk a dolgot...

Bátran kezdeményezzenek a falusi népfrontbizottságok!

Már néhány hónapja, hogy a Hazafias Népfront Országos Tanácsa a párt javaslatára elhatározta a népfrontot, a békemozgalom és az MNDSZ egyesítését. Az egyesülések megyénk néhány községének kivételével azóta már megtörténtek. A dolgozó tömegek most még világosabban látják, hogy pártunk politikája a Hazafias Népfronttal kapcsolatban kezdettől fogva őszinte és nem valamiféle formális és taktikai lépés volt.

Igaz, akadnak még, akik kétségbevonják ezt, s úgy vélekednek, hogy jobb lesz óvatosnak lenni. A többség azonban nem így gondolkozik. A nagyobb többség aktívan akar dolgozni, egyrésze azonban — most, hogy szélesebb és többirányú lett a népfront munkája — nem látja tisztán a tennivalókat s emiatt bizonytalankodik. Ugy gondolom, hogy ezeknek igazuk van, mert az utóbbi időben ugyan sok szó esett és sokminden történt a népfront-mozgalom erősítése érdekében, de kevés szó hangzott el arról, hogy mit is tehetnének. Márpedig csak akkor tudhatnak eredményesen dolgozni, ha ismerik a feladatokat.

„Felülről" vagy helyileg?

A helyi tennivalókról a pártszervezetek és a tanácsok tájékoztathatnák a népfrontbizottságokat. Ez az alapja annak, hogy népfront-bizottságaink bátran és öntevékenyen dolgozzanak. Az öntevékenységet nagyon fontos hangsúlyozni, mert nem egyszer találkozhatunk olyan véleménnyel, hogy majd „fent" megmondják, mi a feladat. Való igaz, sokat segíthetnek „felülről" a helyi kezdeményezések elterjesztésével és a javaslatokkal, de az is tény, hogy az esetek többségében mégiscsak helyben kellene meghatározni a népfront-bizottságok tennivalóit. Hadd említsek erre egy két példát! Itt van a csányoszrói kultúrotthon felépítésének már közismert esete. Az egész községnek régi vágya volt egy olyan kultúrház, ahol a színi vagy mozielőadásnál, illetve táncmulatságnál nem kell összezsúfolódniok és nem kell az alacsony mennyezet miatt mérgelődniök. A népfront-bizottság a helyi pártszervezettel és tanáccsal egyetemben felkarolta a gondolatot, közüggyé tette és augusztus 20-ra felépült a 400 személyes kultúrház. A több mint 160 ezer forintos építkezés utolsó téglája is, a falu hozzájárulásával és társadalmi munkájával került a helyére. S ami a legérdekesebb, a legnagyobb dologidőben, az aratás idején történt az egész. Mint Sumoni János egyéni gazda, a népfront-bizottság elnöke mondotta, volt hogy késő estig, sőt féléjszakáig beszélgettek arról, hogyan is építkezzenek, nappal pedig arattak. Annyira közüggyé vált itt a kultúrotthon, hogy akinek a népfront vezetői elfelejtettek szólni: jöjjön segíteni, az később szemrehányóan mondogatta nekik: „Hát engem miért nem hívtatok, miért akartok kihagyni?"

Vitázzunk vagy ne vitázzunk?

Természetesen nemcsak a kultúrházak, vagy napközi otthonok építésénél tevékenykedhetnek a népfront-bizottságok. Másképpen: bármennyire is jó, ha egy kultúrház épül, ez még kevés, mert politizálni is kellene a népfront-bizottságokban. Tehát meg kellene vitatni a dolgozókat foglalkoztató kérdéseket s támogatni kellene a szabad, őszinte és jószándékú bírálatokat. E tekintetben még elég nagy a bátortalanság. Sok helyen hiányzik a pártszervezetek ösztönzése és segítőkészsége. Pedig úgy vélem, nagyon helytelen dolog lenne számüzetésre ítélni a vitát a népfront-bizottságokból, mert ezzel még nem szüntetjük meg a vitás kérdéseket s ha ott nem vitatkoznak az emberek, vitatkoznak máshol és alkalmatlanabb helyen. De ez csak egyik része a dolognak. A másik az, hogy a vita valósággal életszükségletté vált és válik manapság. Vegyük csak a járási ötéves tervek példáját. Amint ismeretes, a mohácsi járásban már elkészült, a többi járásban most készülnek s hamarosan a falvak népei elé kerülnek a járási pártbizottságok, járási tanácsok és népfront-bizottságok által javasolt tervezetek. Lehet-e valami érdemlegeset elvárni ezektől a falugyűlésektől, ha elzárkóznánk a vita elől? Bizony nem. Az országos vitához hasonló helyi jelentőségű, de kincsetérő javaslatok csak akkor kerülhetnek a tervekbe, ha a pártszervezetek vagy népfront-bizottságok bátorítják az embereket, hogy igenis vitatkozzanak és mondják meg, miképpen lenne jobb.

Jogkör és hatáskör

Ez a következő kérdés, ami szót érdemel. Ugyanis elég sokan úgy vélekednek, hogy a népfront-bizottságok lassú kibontakozásának részben az az oka, ogy nincs a jogköre és hatásköre kellőképpen meghatározva.

Hogy a dolgot tisztázhassuk vegyük csak az előbb említett csányoszrói példát. Vajon ott a jogkör és hatáskör meghatározása illetve hiánya tette elismerésre méltóvá a népfront munkáját. Világos, hogy nem! Vagy vegyünk egy másik példát, a békemozgalmat, magyar békemozgalom — éppúgy, mint a nemzetközi béke-mozgalom — jelentős eredményeket ért el és nyugodtan mondhatjuk, hogy itt sem valamiféle jogkör meghatározásának köszönhetjük sikereinket.

Az elmondottak után most joggal mondhatná akárki: „Jó, jó, én ezekkel egyetértek, de azért jó lenne néhány kézzelfogható javaslat, azért nem ártana néhány jótanács a népfront-bizottságok számára!?" Ez bizony nem ártana.

Mit is tehetnénk

Az egyesített népfront-bizottságok, volt békebizottságok és volt MNDSZ-szervezetek tagjai legelőször is összeülhetnének és közelebbről is megismerkedhetnének egymással. Ezen az összejövetelen megkérhetnék a községi tanács vezetőjét, hogy tájékoztassa őket a legfontosabb tennivalókról. (Megjegyzem: tájékoztatásról és nem beszámoltatásról vagy ellenőrzésről van szó.) Amikor a feladatokat világosan látják, kidolgozhatnák, hogy mit tesznek alapján a népfront, utána elmehetnének a dolgozók közé s ott megbeszélhetnék a dolgokat. A lényeg az, hogy határozott cél legyen, mert anélkül nem lehet dolgozni.

Még mit tehetnének?

Javasoljuk, hogy kérjék el a tanácsok községfejlesztési terveit, beszéljék meg, nagyon segíthetnek azok végrehajtásában, utána pedig beszélgessenek el a falu népével. Ezzel nemcsak az idei községpolitikai tervek végrehajtásában segíthetnek, hanem bizonyos fokig felkészülhetnek a jövő évire is.

A községi termelési bizottságok eddig a tanácsok mellett működő társadalmi szervként dolgoztak, s amint ismeretes a jövőben pedig a népfront mellett fognak tevékenykedni. Helyes lenne, ha a népfront-bizottság tagjai megismerkedve termelési bizottság tagjaival a pártszervezet és tanács segítségével meghatároznák, hogy mit kívánnak tenni az őszi mezőgazdasági munkák gyors elvégzéséért. A népfront-bizottságok ezenkívül kezdeményezői lehetnének az alacsonyabb típusú szövetkezeti társulásoknak, továbbá megrendezhetnék a népfront-bizottsági tagok és tanácstagok közös találkozóját stb.

Nagyon sok elgondolást és javaslatot lehetne még elsorolni például a képviselői beszámolók és fogadóórák helyes megrendezéséről és a többiről. A sikerhez azonban — mint már említettem — az kell, hogy megtaláljuk a helyi tennivalókat s hogy bátran kezdeményezzünk. Ha a pártszervezetek többet segítenek, akkor sikeres is lesz a munkánk.

Szlergár János

a megyei népfront-bizottság titkára.

A magyar külügyminisztérium szóvivőjének nyilatkozata

(Folytatás az 1. oldalról)

hogy más kérdés a csatorna gazdasági kiaknázása és ismét más kérdés a csatornán való szabad hajózás biztosítása. A Magyar Népköztársaság kormánya 1956. augusztus 11-i nyilatkozatában már leszögezte, hogy Egyiptom kétségtelenül a nemzetközi jog által elismert jogával élt és minden tekintetben az ENSZ alapokmánya szellemében és az ENSZ közgyűlése VII. ülésszakán 1952. december 21-én hozott határozata alapján járt el, amikor a szuverénitása alatt álló terület egyik legfőbb erőforrása gazdasági kiaknázásának jogát, az egyiptomi törvényeknek alávetett Szuezi-csatorna Társaság államosítása utján az egyiptomi nép számára biztosította.

A csatorna államosításától különálló kérdés a csatornán való szabad hajózás joga. Ez a kérdés a nemzetközi jog síkjára tartozik, tehát mind elvileg, mind gyakorlatilag teljesen független a Szuezi-csatorna Társaság jogi helyzetétől és a csatorna gazdasági kiaknázásának jogától, amelyek lényegileg polgári jogi kérdések, és amelyekre a nemzetközi jog alapján is az egyiptomi belső jog az irányadó. A csatornán való szabad hajózást az 1888. október 29-i konstantinápolyi egyezmény mind a béke, mind a háború idején minden állam számára biztosítja, s az Egyiptomi Köztársaság kormánya ismételten kijelentette, hogy ezt az egyezményt változatlanul kötelezőnek ismeri el és tiszteletben tartja. A csatornán való szabad hajózást gyakorlatilag éppen azok a nyugati kormányok veszélyeztetik, amelyek az idegen állampolgárságú révkalauzokat és a csatorna fenntartásánál foglalkoztatott egyéb személyzetet visszahívták.

Ily körülmények között mesterkélt a Szuezi-csatorna Társaság államosítása kérdését a csatornán való szabad hajózás kérdésével kapcsolatbahozni, minthogy a csatornán való szabad hajózást eddig sem az biztosította, hogy annak gazdasági kiaknázása a Szuezi-csatorna Társaság kezében volt.

A „csatorna használói szövetségének" a brit miniszterelnök által legutóbb felvetett terve minden jogi alapot nélkülöz és mélyen sérti Egyiptom szuverénitását. Ennek az elgondolásnak a csatornán való szabad hajózást biztosító 1888. évi egyezménnyel semmiféle kapcsolata nincsen, s ellentétben áll az ENSZ alapokmányában, valamint az ENSZ fentebb idézett 1952. évi határozatában lefektetett elvekkel. A Magyar Népköztársaság Külügyminisztériuma úgy véli, hogy a brit miniszterelnök fenti javaslata újabb akadályokat gördít a békés rendezés útjába és a javaslat gyakorlati megvalósítása súlyosan veszélyeztetné az egyetemes békét.

Az egyes nyugati kormányok részéről történő fenyegetőzésekkel ellentétben, az Egyiptomi Köztársaság kormánya újabb és újabb tanujelét adja a szuezi kérdés békés megoldására irányuló törekvéseknek. Legutóbb például szeptember 10-én, az egyiptomi kormány több országhoz — köztük Magyarországhoz — intézett jegyzékében ismételten kinyilatkoztatta készségét a tárgyalások útján történő rendezésre és ennek érdekében javasolja a tanácskozó testület létrehozását, s az ezzel kapcsolatos tárgyalások azonnali megindítását. Válaszjegyzékében a magyar kormány közölte, hogy egyetért az egyiptomi kormány jegyzékében leszögezett elvekkel és javaslatokkal, s támogatja azokat. A magyar Külügyminisztérium úgy véli, hogy az egyiptomi kormány építő javaslatai szolgálhatnak alapul a szuezi kérdés békés rendezésére, nem pedig a „Szuezi-csatorna használói szövetségének" létrehozására vonatkozó tervek."

Igen örülök a fejlődésnek, amelyről a mezőgazdasági kiállítás számot ad

Tildy Zoltán nyilatkozata

Az Országos Mezőgazdasági Kiállítás látogatóinak seregében Tildy Zoltán, volt köztársasági elnök is feltűnt. Nagy figyelemmel tanulmányozta a kiállítást, tapasztalatairól és a mezőgazdaság helyzetéről elbeszélgetett az állattenyésztés, a növénytermelés és a gépesítés szakembereivel. Hozzá intézett kérdéseinkre a következő nyilatkozatot tette:

— Nyolc évig alig volt egyéb kapcsolatom a közélettel, mint amit az újságok olvasása és a rádióhírek hallgatása jelentett. Tudtam a nagy építkezésekről, a politikai, gazdasági, szociális és kulturális fejlődésről, volt valami fogalmam a nehézségekről is, amelyekkel az ország vezetőinek és magának a népnek a szocializmus építése közben meg kellett és meg kell küzdenie, azonban a sajtó és rádiójelentések nem tudták kielégíteni a bennem élő mély érdeklődést, hogy minden részletében ismerjem a magyar valóságot. A XX. kongresszus után megállapíthattam, hogy tájékozottságom még hiányosabb, mint gondoltam és most arra törekszem, hogy a hiányokat mielőbb és alaposan pótoljam.

— Első vidéki utamon két termelőszövetkezetben jártam: A kisbéri Virágzó Tszben és a koppánymonostori Dózsa Tsz-ben. A látogatás nagy élmény volt számomra. Amennyire a rövid idő engedte, megnéztem a földeket, az állatállományt, gazdasági épületeket, beszélgettem a szövetkezetek s az egyes munkaágak vezetőivel, tagjaival, igyekeztem megismerkedni a munkarend, s munkaszervezés helyi kérdéseivel.

— Gazdaságot, földet, jószágot sokat láttam életemben, s volt idő, hogy magam is dolgoztam és termeltem. Természetes tehát, hogy igen érdekelt, hogyan áll a szövetkezetek gazdasága. E tekintetben — futó látásra is, — igen jó benyomásokat nyertem. A szövetkezetek szántóföldi (az egyikben kertészeti) termelési eredményei, a még lábon álló kukorica, a földben lévő cukorrépa igen jók. Jól áll a földek jövő termelési évre való előkészítésének munkája is.

— Tudom, hogy ez a két szövetkezet a legjobbak közül való s bizonyára vannak gyengébbek, elmaradottabbak is, s vannak, amelyek ma még a kezdet nehézségeivel, vagy a megalakulás körül régebben jelentkezett hibák következményeivel küzdenek. Éppen ezért nem gondolnám, hogy helyes volna e két, s aránylag rövid látogatás után általános következtetéseket levonnom az egész termelőszövetkezeti mozgalom és hálózat helyzetére vonatkozóan. De az világos volt előttem, hogy **a két szövetkezet okosan használta fel az állami támogatásból és a tagok összefogásából, szövetkezeti rendszerünkből adódó lehetőségeket és elsősorban az embereken múlik, hogy ezekkel a lehetőségekkel minden szövetkezet megfelelően éljen.**

— A szövetkezet-látogatás után, amely első találkozásom volt a magyarországi szocialista mezőgazdálkodással, az a vélemény alakult ki bennem, hogy a mezőgazdasági termelés megerősítésére, mennyiségi és minőségi állandó fejlesztésére a termelőszövetkezeti forma jó, s mind a termelés, mind a benne dolgozók szempontjából igen nagy lehetőségeket rejt magában. Az e téren is szinte rohanó technikai és tudományos fejlődés eredményei és eszközei kisüzemi (egyéni paraszti) parcella-gazdaságok számára vagy teljességgel elérhetetlenek maradnak, vagy — és akkor is csak kis részben, s csak túl későn érhetők el.

A szövetkezetek nagyüzemi gazdaságai jó és minél önállóbb helyi vezetés, messzetekintő, határozott és bölcs központi irányítás mellett, aránylag gyorsan, a mezőgazdaság első vonalába fejlődhetnek fel.

Ebben a meggyőződésemben megerősítettek a mezőgazdasági kiállítás tapasztalatai is, ahol szépen vonult fel az egyéni parasztság a maga terményeivel és állataival, de a nagyüzemmel és azon belül a termelőszövetkezetekkel a legtöbb területen már alulmaradt a versenyben és — ami talán még lényegesebb, — sem a mennyiségi, sem a minőségi termelésben nem tud olyan perspektívát nyújtani a jövőre, mint a szövetkezetek.

— A kiállítás számtalan bizonyítékot nyújtott minden látogatójának s nekem is, hogy a termelőszövetkezetek nagyüzemi gazdaságai egyre nagyobb anyagi jólétet, művelődési lehetőséget, emberi szabadságot biztosíthatnak dolgozóiknak és egyre jobban teljesíthetik a fogyasztás, az ipari termelés bizonyos anyagellátása s az export területén jelentkező feladataikat. Az egész nemzeti gazdaság megerősödése várható a termelőszövetkezeti forma fejlődésétől.

— Régóta foglalkoztatnak az egész termelőszövetkezeti kérdés emberi, társadalmi vonatkozásai, a magyar földművelő ember viszonya a közös nagyüzemi termeléshez, — rendkívüli mértékben befolyásolja magának az egész ügynek jelen helyzetét és jövendő fejlődését. A két szövetkezet meglátogatása ebben a tekintetben is adott (ha nem is azonnal általánosítható) feleletet a kérdésekre és főleg bizonyos perspektívát tárt fel a lehetőségekre és a jövendőre.

— Mindkét termelőszövetkezetben öntudatos, kiegyensúlyozott, biztos gazdasági helyzetükben nyugodt embereket találtam, telve a múlthoz képest jelentősen és örvendetesen megnövekedett életigénnyel. A gazdaságra, földre, állatokra, fákra, terményekre, úgy néztem, mint a magaméra. Nem az, „enyém", de a „miénk", a szövetkezeti nagy családé, a tagságé.

Ez az éledő fejlődésben levő egyik másikukban már egészen megszilárdultnak látszó közösségi tudat új volt és örvendetes volt számomra.

— Jó volt észlelnem azt is, hogy a hibákról, amelyeket kívül vagy belül, vagy a szövetkezeti mozgalomban általánosságban észleltek, nem izgatott mértéktelenséggel, hanem a jövőben bízó ember mértéktartásával beszéltek. Természetben, gondolkodásban, belső magatartásban jórészt a régi emberek maradtak, de sok új szemlélet, sok új tapasztalat, minden szónál meggyőzőbb és el nem disputálható új tényeket akkor is számontartják, értékelik, ha közvetlen érdeklődési körüktől távolabb, az iparban, a kereskedelemben vagy akár az irodalomban jelentkeznek.

A múltban sokszor hallottam azt a jóslatot, hogy „a magyar paraszt soha sem lesz kapható közös gazdálkodásra". Ez a jóslat nem vált be.

Láttam egy sereg embert, — s azt gondolom, hogy az egész országban napról-napra szaporodik a számuk, — akik parasztok voltak, magyarok, s egész szívvel élnek és dolgoznak (s hozzá jól) a közös gazdaságban, a maguk közös gazdaságában.

Bizonyos, hogy ahol szervezési hibák voltak, ahol rossz volt az indulás és nem fordítottak kellő gondot a hibák kiigazítására, jóvátételére, ott baj lehet egyes szövetkezetekben az emberi vonalon és ott következésképpen baj van termelési, gazdasági vonatkozásban is. Az egyik visszahat a másikra és gátolja, megakasztja a fejlődést.

A szövetkezés: először az emberek, aztán a föld s minden egyéb.

Ezt a meggyőződést is a két szövetkezet tagjaival folytatott beszélgetések során szereztem.

— Igen örülök a fejlődésnek, amelyről a mezőgazdasági kiállítás számot ad. Természetesen láttam egyes hiányosságokat is és ezekről szívesen elbeszélgettem a szakemberekkel. De

aki végiggondolja, hogy honnan indultunk 1945-ben, s hova fejlődött a mezőgazdaságunk, ha jószándékú magyar ember, nem a hibákon rágódik, hanem azoknak az eltüntetésén fog fáradozni.

Ez az országnak és a népnek az érdeke. Munkával, szorgalommal, emberséggel, egyetértéssel meg tudjuk gyorsítani a fejlődést a mezőgazdaságban éppen úgy, mint az életünk egyéb területein, amelyekről csak azért nem tudok beszélni, mert onnan még kevés a közvetlen tapasztalatom, de ahol talán kisebbek a problémák, mint a faluban.

— Sok a tennivalónk és ehhez nyugalomra van szükségünk, ami alatt természetesen nemcsak belső békességet értek, hanem a világpolitikai feszültségek enyhülését is remélem. Kis ország és kis nép vagyunk, formálni nem tudjuk a világpolitikát, de nem vagyunk tehetetlen játékszerei a világpolitikának. Országépítésünkben eddig elért eredményeink és jövőnk szép perspektívái parancsoló erővel írják elő számunkra, hogy egységbe forrva, szilárdan vigyük tovább azt a politikát, amely biztosítja hazánk és népünk számára a nyugodt fejlődés békéjét és biztonságát — mondotta befejezésül nyilatkozatában Tildy Zoltán.

Külföldi hírek

Washington Eisenhower elnök és Robert Menzies ausztráliai miniszterelnök pénteken délután a szuezi kérdésről tárgyalt. A megbeszélésen jelen volt Dulles külügyminiszter is.

London A londoni rádió jelenti, hogy Hammarskjöld az ENSZ főtitkára jegyzéket adott át a jordániai és az izraeli kormány ENSZ megbízottainak. A főtitkár a jegyzékben aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy „ismét megsértették a palesztiniai fegyverszünetet." Felhívja mindkét kormány figyelmét arra, hogy az incidensek folytatása „igen súlyos következményekkel járhat."

Washington Washingtonból érkezett jelentések megerősítik, hogy Dulles amerikai külügyminiszter hétfőn Londonba utazik, ahol részt vesz a Szuezi-csatorna ügyében összehívott újabb megbeszélésen.

Az új londoni értekezlet szerdán nyílik meg. Az értekezlet a csatornát használók szövetségének megalakítására vonatkozó angol—amerikai—francia javaslatot vitatja meg. Az értekezletet e három kormány közösen hívja össze. Az angol rádió úgy értesült, hogy az értekezletre meghívják a Dulles-tervet annakidején támogatott 15 másik ország képviselőit is.

Megnyílt a noviszádi mezőgazdasági árumintavásár

Belgrád (MTI) Noviszádon ma délben megnyílt az idei nemzetközi mezőgazdasági árumintavásár. A kiállítás megnyitásán résztvett Szvetozár Vukmanovics Tempo, a Szövetségi Végrehajtó Tanács alelnöke, valamint a Végrehajtó Tanács több tagja. Jelenvoltak a szövetségi mezőgazdasági és a külkereskedelmi kamarák képviselői, a különböző állami és társadalmi szervezetek funkcionáriusai és a mezőgazdasági szakemberek.

A külföldi országok közül Magyarország és az NDK részvétele a legjelentősebb, mert e két állam kiállítói nemcsak mezőgazdasági termékeket és állatokat, hanem mezőgazdasági gépeket is szerepeltetnek. Emellett igen számottevő Csehszlovákia és Ausztria kiállítási részlege is.

Az egyiptomi révkalauzok minden nehézség nélkül átvették a Szuezi-csatorna hajóforgalmának irányítását

Kairó (MTI) Az egyiptomi révkalauzok szombaton szemmelláthatóan minden nehézség nélkül átvették a Szuezi-csatorna hajóforgalmának irányítását — jelenti az AP.

Szuezből szombaton reggel egy nagy hajókaraván — 29 hajó, közte három óriási olajtartály-hajó — indult el a Földközi-tenger felé, egyiptomi révkalauzok kormányzásával. A csatorna történetében ez volt az első eset, hogy egyetlen külföldi révkalauz sem vett részt a hajókaraván átvezetésében.

A külföldi révkalauzok — a mérnökökkel, technikusokkal, és adminisztrátorokkal együtt összesen kb 400-an pénteken éjfélkor kiléptek a szolgálatból.

Az egyiptomiak lelkes hangulatban indították el az első hajókaravánt. Különösen kellemes feltűnést keltett az a tény, hogy az Isocardio francia óriási olajtartályhajó csak egy fél órával a hajókaraván indulására kitűzött idő előtt érkezett a kikötőbe, mégis azonnal besorolták az induló hajókaravánba.

A tudósítás végül megállapítja, szemmelláthető, hogy az egyiptomi tisztviselők minden áron meg akarják mutatni a világnak: ugyan olyan jól, sőt még jobban el tudják látni a szolgálatot a csatornán, mint a régi csatorna társaság külföldi alkalmazottai.

A tudomány és technika világából

Százszoros sebességgel

A lakkfestést rendszerint külső melegítéssel szárítják. A szárítást a hőmérséklet növelésének útján nem lehet meggyorsítani, ugyanis a gyorsan megszáradó felső réteg összefüggő kérget alkot és elzárja az utat az alsóbb rétegek nedvességének elpárolgása elől. A szárítás sokkal jobban elvégezhető olyan módon, hogy a melegítés és az elpárolgás belülről, a felső rétegek felé történik. Ennek az elvnek az alapján készült az egyik leningrádi kutatóintézetben új vasúti kocsiszárítóberendezés.

A befestett vagont egy tokhoz hasonló szerkezetbe helyezik. A tok két féldarabból áll, belsejükben induktor van, amely nem más, mint egy tekercs, benne vasmaggal. A két tokrész körülfogja a vagont, s ekkor bekapcsolják a hálózatban az induktort. A vasúti kocsi fémfalaiban indukciós örvényáramlatok keletkeznek, amelyeknek melege behatol a festékrétegbe, úgy hogy a vagon 20—30 perc alatt száraz lesz, holott régebben 48 óra kellett a festés megszárításához.

Gázturbinás autómotorok

Az Egyesült Államokban és Angliában elkészítették teher- és személyautók gázturbinás motorjainak prototípusait. Ezeknek a motoroknak igen nagy előnye a kiegyensúlyozottság — ugyanis nincsenek bennük fellemozgó alkatrészek — a kis súly, az alacsony kenőanyag fogyasztás, a könnyű indítás, kicsi a teljesítményveszteségük a súrlódás folytán és végül, de nem utolsó sorban a legkülönbözőbb üzemanyaggal működhetnek.

Igy például a General Motors gázturbinamotort készített egyik négyüléses személyautó típusához. A motor súlya 385 kg., teljesítménye percenként 35 000 fordulat mellett 200 lóerő. A motor indítása automatikusan történik egy villamos indítómotor segítségével, amely tíz másodperc alatt felgyorsítja a turbinát négyezer fordulatra.

A Chrysler-gyár személyautójának gázturbinás motorja 120 lóerős, méretei a sebességváltó művet beleértve: 964 mm hosszú, 1000 mm széles és 850 mm magas. A motor súlya 25—30 százalékkal kisebb, mint a hasonló teljesítményű dugattyús motoré. Működési elve a következő: a bekerülő levegőt a kompresszor nagymértékben sűríti, azután a hőkicserélőben felmelegszik. A meleg levegő az égéskamrába kerül, ahová az üzemanyagot is befecskendezik. Az égés közben keletkező gázok percenként 15 000 fordulatra gyorsítják a turbinát. A turbinatengely forgását a sebességváltó mű közvetíti a kompresszor tengelyére és az autó hajtására.

Oszlopok megóvása rozsdásodástól

Londonban és más angol városokban gyakran használnak műanyagtokokat abból a célból, hogy az utcai jelzőtáblák oszlopait megóvják a rozsdásodás ellen. Az ilyen tokok használata révén szükségtelenné válik, hogy az oszlopokat időnként [illegible] befessék.

A műanyagtokok szabvány elemek formájában polivinilkloridból (PVC) készítik. A tokok előnye az, hogy nincsenek kitéve a csapadék és az egyéb szennyeződések hatásának, ráhúzhatók az oszlopra a föld alatti és a föld fölötti részére egyaránt. Az új műanyagtokok különösen jó szolgálatot tesznek a tergerpartokon, ahol az acéloszlopok gyorsan rozsdásodnak és ezért gyakran festeni kell őket.

Festékporlasztás levegő nélkül

Az egyik angol autóipari szaklap a festék porlasztásának és a festésnek új módszerét írja le. A lapban leírt szerkezet a következőképpen működik: a festéket hevítőberendezésen keresztül juttatják a különleges toldalékkal ellátott porlasztópisztolyba, úgy, hogy a festékmennyiség és a szórásszög automatikusan szabályozódik. A festékoldószer a berendezésben uralkodó nagy hőmérséklet ellenére nem forr fel, mert a csővezetékekben igen nagy a nyomás. Amikor az oldószer kikerül a levegőbe, gázzá változik, ami igen jól elősegíti a festék porlasztását. Az új módszer jelentős mértékben csökkenti a [illegible]bavesző [illegible]k men[illegible] és tartósabbá teszi a festést.

A brit külügyminisztérium közleménye az újabb londoni értekezletről

London (MTI) Az angol külügyminisztérium nyilvánosságra hozta annak a meghívásnak a szövegét, amelyet Nagy-Britannia, Franciaország és az Egyesült Államok küldött azoknak a londoni értekezleten résztvett országoknak, amelyek támogatták az értekezleten Dulles által előterjesztett tervet. Most ezeket a kormányokat újabb értekezletre hívják meg Londonba. A második értekezlet a jövő hét szerdáján kezdődik.

Az abaligeti barlang állapota és jelentősége

A Dunántúli Napló július 22-i számában helyesen foglalkozott az abaligeti barlang kérdésével. Valóban, sokan jönnek a Mecsekbe az Alföldről, vagy az ország más, messzebb vidékéről és külföldről is, hogy megtekintsék hazánk egyik legrégebben feltárt barlangját.

A barlangot 1768-ban fedezték fel, első ismertetését Kölesi Vince írta 1820-ban a Tudományos Gyűjteményben. — Első ismert felmérése 1819-ben történt. A nagyközönség számára 1884-ben nyitják meg. E körüli években Wosinszky Mór ősélettani ásatást végez benne. Az 1920-as években Bokor Elemér részletesen felmérte, feldolgozta különös tekintettel a barlang egészen sajátos állatvilágára.

Azóta is kutattak a barlangban. A Dunántúli Tudományos Intézet barlangkutatói is, Kevi László irányításával, eredményesen vizsgálják a barlangot fejlődéstörténeti és alaktani szempontból. A barlang tulajdonképpen nem cseppkőbarlang, hisz alig van benne cseppkő. Tudományos érdekessége főleg abban ismerhető fel, hogy mintegy 500 méter hosszúságban igen jól mutatja a hegység szerkezetét, kapcsolatban a barlang keletkezésével. Tudományos feldolgozása folyamatban van és előreláthatólag hasznos irányelveket fog szolgáltatni a barlang megóvása továbbfejlesztése és érdeklődő közönségünkkel való megismertetése terén.

Erkölcsi kötelességünk a barlanggal foglalkozni. Megyénkre is ugyanilyen kötelesség hárul. Elképzelhetetlen ugyanis, hogy lépten-nyomon költséges tanulmányi kirándulásokat szerveznek a barlang megtekintése végett, s az ország különböző helyeiről jött emberek csalódással térnek vissza. Akinek az első 50 métert sikerül megúsznia, az már ha kellő világítóeszközzel rendelkezik, tovább juthat, azonban csak sárosan és vizesen kerülhet újra napfényre.

Tudomásom szerint a felszabadulás után, különösen 1950—52-ben a barlang felé terelődött nemcsak a mecseki túristák és pécsi kirándulás-szervező pedagógusok figyelme, hanem sokfelől kerestek fel bennünket is tájékozódás céljából. A barlang ekkor is igen elhanyagolt állapotban volt. A megyei tanács illetékes szerveinek az volt a véleménye, hogy mindenekelőtt a barlangot kell járhatóvá tenni, lehetőleg kivilágítani, ezután kerülhet sor az érdeklődő közönség egyéb szórakozását és kényelmét biztosító beruházásokra. A községi tanács akkori véleménye ezzel ellentétes volt. A község mindenekelőtt vendéglőt, és tánclehetőséget kívánt biztosítani. Ezt a felfogást helytelennek és tévesnek kell nyilvánítanunk. Végeredményben a barlang az Országos Természetvédelmi Tanács felügyelete alatt áll és így országos jóhírnevünk fűződik ahhoz, hogy hazánk kulturális színvonalát dicsérő és a magasabb igényeket is kielégítő módon adjuk át a barlangot az érdeklődő közönségnek. De nem is lehet idegenforgalomra számítani addig, amíg a barlang csak búvárcsizmában és sárfogó ruhában „járható". Számos külföldi barlangot ismerek, ezeket városi cipőben és világos színű nyári öltözetben is bármikor megtekinthetjük, mert a legtökéletesebb módon biztosítva van a látogatók védelme. Ezt a fokot kell elérnünk!

A járási tanács szervei mintegy két évvel ezelőtt jártak a Dunántúli Tudományos Intézetben és ugyancsak azt az álláspontot hangoztatták, hogy elsősorban látogatható barlangra van szükség. Az intézet segítségét kérték a barlang helyreállítási munkálatainak szakmai tudományos megtervezéséhez. Intézetünk el is készítette részletes szakvéleményét. Ez a tervezet a barlangot járhatóvá tenné és megóvná a további pusztulástól.

Javasolnunk kell, hogy az Országos Vízgazdálkodási Tudományos Kutató Intézet helyezze át a barlangi víz mérésére szolgáló bukógátas berendezését. Ez az építmény már tönkre is ment. A víz tette tönkre. Ugyanígy a bukógát mögött megduzzadó barlangi patak vize megemeli a barlang bejáratának közelében lévő pallókat is és azokat helyükről elmozdítva, a beutat használhatatlanná teszi. Fontos tehát, hogy a Vízügyi Igazgatóság is foglalkozzék a barlangi víz elvezetésének kérdésével. Az eliszapolódott legfelső mederszakaszt ki kell tisztítani, a bukógátat másrendszerű vízhozammérő berendezéssel kell pótolni, mert ilyen nagyingadozású patakon ez a rendszer úgyis használhatatlan.

Igen fontos lenne a barlangot villamos világítással, kellőképpen elhelyezett reflektorokkal felszerelni. Fontos lenne még a bejárat vasajtaját megerősíteni. Természetesen, a barlang ilyen kiképzése esetén egy család megélhetésén kívül jelentékeny jövedelmet hozna a községnek is. A barlangot kezelő család számára a barlang bejárata közelében kellene hajlékot építeni. Ha ez nem lehetséges, a barlang bejáratát kell olyan betonelőcsarnokkal megtervezni, amely biztosítja ugyan a maximális víztömeg kiömlését és egyúttal a kiömlő vízhozam mennyiségének megmérhetőségét, de lehetetlenné teszi, hogy esetleges rongálók a lakatot letörve, mint ma teszik, bevonulhassanak a barlangba.

A barlang kellő kiépítése után az országos propaganda gondoskodhat arról, hogy tudományos alapon ismertesse, miért érdemes az abaligeti barlangot megtekinteni; továbbá, miért nyújt érdekes látványt a barlang állatvilágának helyszíni, még megalkotásra váró gyűjteménye.

Szabó Pál Zoltán

A legokosabb ember

Új magyar játékfilmet mutattak be a Pécsi Szénbányászati Tröszt kultúrtermében a műszaki vezetőknek és a bányakerületek kultúrfelelőseinek, *„A legokosabb ember"*-t. Igaz, ez a film csak huszonötperces, úgynevezett kisfilm, — mégis érdemes róla külön megemlékeznünk.

Bálint bácsi egyike a bánya legrégibb munkásainak, szavára sokat adnak, tekintélye van, — mégis: amikor egy-egy fiatalokból álló csoport már sikerrel dolgozik a géppel (a Kóta-féle rakodógépről van szó), ő még mindig nem hajlandó megválni a régi szerszámtól, a lapáttól, mert úgymond: „annak való a gép, akinek nem bírja a karja." Meg hát különben se tanítsa őt senki! A fiatalok egyik mulatságon, rigmus élére szúrják az öreg maradiságát. Ebből indul a bonyodalom. A forgatókönyvet író *Haász Péter* törekvése az volt, hogy az öreg bányászt ne propagandafüzű szavak agitációjával vegye rá a gép használatára, hanem művészi eszközökkel, egy-egy kép megvillantásával érzékeltesse: az öregnek végül miért kell megváltoztatnia a véleményét.

A Bányász Filmszolgálat idén még két ilyen filmet kíván készíteni, ezért érdemes megjegyezni a következőket: az előbb elmondottak ellenére Bálint bácsi „átállása" túlságosan hirtelen történik. — Úgy érezzük, hogy titkon, önmagában sokat kínlódott már s csak az alkalomra várt munkamódszerét úgy megváltoztatni, hogy azért továbbra is ő maradhasson a legokosabb ember. De hiszen éppen ezt a belső válságot kellett volna *ábrázolni*, ennek filmszerű megjelenítése bizonyította volna legerősebben a mondanivalót!

A színészekről (*Bilicsi Tivadar, Lelkes Ágnes, Pethes Ferenc, Agárdi Gábor, Koletár Kálmán*) Halek János bányalakatos véleményét jegyeztük fel: „Nem éreztem, hogy színészek bányászokat alakítanak, hanem valóban bányászokat láttam a filmen." **K. S.**

Két érdekes könyvről — röviden

Renn: Az indiánok vára

Illusztráció Renn: „Az indiánok vára" c. kötetéből.

A hosszú évekig Mexikóban élt kiváló német író jól ismeri Mexikót s lakosait. Regényében egy bátor indián kisfiú és harcostársai küzdelmes életéről, az indiánok 1910-es szabadságharca idején átélt megrázó élményeiről számol be rendkívül izgalmas fejezetekben.

(Az Ifjúsági Könyvkiadó kiadása).

Mörike: Mozart prágai utazása

Kétszeresen jubileumi kiadásban adták közre Mörike színes elbeszélését: ebben az évben ünnepli az emberiség Mozart születésének 200. évfordulóját, és 1856-ban, száz éve született a „Mozart prágai utazása", amely alkotóját a goethei elbeszélőművészet magaslatára emelte. Mörike 1856-ban írta legérettebb művét, hogy utána élete utolsó 19 esztendejében visszavonuljon az irodalmi tevékenységtől. A Mozart-novellát irodalmi kisplasztikának nevezhetnénk: 3-4 meseelemre épült költemény prózában, melyben írója finom eszközökkel érzékelteti, hogy Mozart látszólagos kedélye mögött háborgó zseni lakozott, és ez a lángelme a halál bódulatának rabja volt. A könyv az Uj Magyar Könyvkiadó gondozásában jelent meg.

Illusztráció Mörike „Mozart prágai utazása" c. kötetéből.

Az I. kiadói konferencia

Könyvkiadásunk legfontosabb kérdéseinek és feladatainak megvitatására a kiadói főigazgatóság háromnapos konferenciát rendez. A tanácskozás csütörtökön reggel kezdődött meg az Országház kongresszusi termében.

Egy vezércikk tanulságai

A Dunántúli Napló augusztus 30-i száma „Egy megvalósult javaslat tanulságai" címmel cikket közölt, amelyben bírálja a Pécsi Egyetem június 1-i számának vezércikkét.

A cikk írója — egy szerencsétlenül fogalmazott javaslatról írt bírálatunk után — azzal vádol bennünket, hogy elfojtjuk a csirázó alkotókedvet, az ifjúságnak azt a törekvését, hogy beleszóljon necsak a maga, hanem az ország dolgaiba is. Egyetértünk a cikk írójával abban, hogy ilyen problémák vannak még nálunk, valószínű, hogy egyetemeinken és főiskoláinkon is, de ez a példa, melyet ennek bizonyítására felhoz, enyhén szólva sántít, és éppen ezért a belőle levont következtetés túl merészen veti el a súlykot.

A cikk hivatkozik Papp Gyula I. éves orvostanhallgató felszólalására és annak bírálatát lapunk részéről helytelennek tartja. Papp Gyula hozzászólásában kifejtette: ahhoz, hogy jobb tanulmányi eredményt érjenek el hallgatóink, az is szükséges, hogy biztosítsanak nekik külföldi tanulmányutakat, hogy megismerhessék más országok tudományos eredményeit, hiszen „kétszeres Kossuth-díjas professzoraink is utazhatnak külföldre" — mondta az akkor még egyszer sem vizsgázott egyetemi hallgató.

Úgy gondoljuk, nem kell bizonyítani azt, hogy nyelvismeret és alapos s mai ismeret nélkül csak elszórnánk államunk pénzét és hogy jelenlegi valutaproblémáink közepette egyelőre a komoly szaktudással és nyelvismerettel rendelkező tudományos kutatóknak kell elsősorban biztosítani a fennálló lehetőségeket.

Ennek ellenére Papp Gyulát senki sem dorongolta le, senkisem „fojtotta el alkotókedvét, vagy olyanirányú törekvését, hogy beleszóljon az ország ügyeibe."

Hegedüs András elvtárs nagy türelemmel magyarázta meg a javaslattevőnek, hogy elképzelése jelenleg nem megvalósítható, és annak ellenére, hogy e megbeszélésen résztvett valamennyi hallgatónak egyöntetű véleménye volt, hogy a felszólalás egyáltalán nem tűnt ki szerénységével, a DISZ szervezet sem ítélte el. Barátságosan megbeszéltük Papp elvtárssal felszólalását, sőt ő maga keresett fel bennünket és mondta el, hogy helytelennek tartja hozzászólása hangnemét. A továbbiakban sem tett lakatot a szájára, mert azóta is, mint lelkes DISZ-vezető, igen sokszor lényegbevágó kérdésekben bírálta például az egyetemi DISZ-szervezet munkáját.

A Napló cikke úgy állítja be a dolgokat, mintha e felszólalás hatására valósultak volna meg a nyári külföldi diákcserék. Tájékoztatnunk kell a cikk íróját arról, hogy ezeket a külföldi üdüléseket, turistautakat, tapasztalatcseréket — és nem tanulmányutakat — a helyi párt és állami szervek támogatásával, az egyetemi DISZ-szervezetek már jóval előbb programjukba vették.

El kell azonban ismernünk, hogy a felszólalóval szemben finom megkülönböztetést alkalmaztunk. Kiváló tanulmányi eredménye és DISZ munkája jutalmául két hétre a lengyel Tátrába küldtük nyaralni.

Végül egy tanulság: úgy látszik mégsem jó bármely példa egy általános tétel igazolására.

A Pécsi Egyetem Szerkesztősége

Segítséget várunk...

Ez év januárjában Kovács Ádám, a MÚDOSZ pécsi elnöke és Antal György, a Zeneművészeti Szakiskola igazgatója megbeszélést tartottak. Beszélgetésük témája a Vendéglátó Vállalatok által foglalkoztatott szórakoztató zenészek továbbképzése és az utánpótlás nevelése volt. Ebből született meg az országos viszonylatban is első és jelenleg is egyetlen olyan irányú zenei tanfolyam, amely ezzel törődik.

Most, amikor elértünk első félévünk vizsgáihoz, megállapíthatom, hogy növendékeink közül néhányan egészen kiváló eredményt produkáltak, olyannyira, hogyha szorgalmukból a továbbiakban nem veszítenek, a következő tanfolyamunk befejezésével nyugodtan foglalkoztathatjuk őket szórakoztató zenekarainkban. Ez annál is jelentősebb eredmény, mert növendékeink túlnyomó része még a kottát sem ismerte, s ma már egész szépen „megbarátkoztak" egymással.

Tanfolyamunkon főleg olyan hangszerek tanításával foglalkozunk, melyeket zeneiskoláink nem igen használnak. Ilyen például a harmonika, szakszofon, a pengetős hangszerek stb, de emellett ütőhangszer, nagybőgő, hegedű és zongora tanszakaink is működnek. Nehéz körülmények között, de idáig már eljutottunk. A továbbiakban azonban elképzelhetetlen, hogy olyan körülmények között tanítsunk, mint eddig. Amíg szakszervezetünk irodahelyiségének egyik sarkában tanítanak, addig a szakszervezet belső adminisztrációja is ott zajlik.

Ráday László
a MÚDOSZ zenei tanfolyamának vezetője.

Visszaélés

Filmkritika

Bűn-e a haldokló előtt megszépíteni a valóságot, s bűnt követ-e el a halálraítélt, ha hazugság árán igyekszik megváltani az életét?

Az erkölcsi dogmák ugyan mélyen elítélik azt, aki az emberek hiszékenységével, bizalmával visszaél, de vajon jogában áll-e a társadalomnak ítéletet mondania afelett, akit éppen saját maga hajszol az erkölcsi törvények felrugására?

Laura Quirost, a Visszaélés című film hősnőjét bizonnyal felmentjük bűne alól, amiért kegyes csalás árán harcolja ki a boldogságát. Mert mi mást választhatna: vagy ezt, vagy érdemtelenül a teljes erkölcsi és fizikai megsemmisülést.

Még fiatal joghallgató, amikor teljesen magára marad, s egyedül kénytelen szembenézni a nagyváros farkastörvényeivel. Azt hiszi, becsületességgel, szorgalommal elérheti célját, megszerezheti az ügyvédi diplomát, s csak lassan döbben rá mindennek a fonákjára. S milyen drágán fizet boldogulásáért, amikor hazugságával lelki nyugalmát dobja prédául! Árnyékként kíséri cselekedetét az önvád és lelkiismeretfurdalás.

Ez tör fel évek múltán abból a zokogó védőbeszédből is, melyet már mint ügyvéd mond el a bíróságon egy fiatal lány védelmében, akinek bűnében a sajátjára ismer. És saját lelkiismeretét igyekszik felmenteni, amikor a lány helyett az embertelen társadalmi rendet szegezi vádlottak padjára.

Ebben az igazságkeresésben, nagy leleplezőerejében rejlik a film igazi értéke.

Maga a téma rendkívül érdekes, bár társadalmi hátterét tekintve mai életünktől távolinak tűnik. A problémák erkölcsi vonatkozásai azonban számunkra is figyelmeztetők. Hány fiatal életet visz az emberi közöny, vagy a szülők szeretetlensége mellékvágányra s a tapasztalatlanság, jóhiszeműség milyen könnyen okozhat tragédiákat. Gondoljunk csak azokra a jelenetekre, melyekben egymás után tűnnek fel az egyedülálló nő útját keresztező buktatók, prédára leső férfiaknak s az élet kisebb-nagyobb vámszedőinek mesterkedéseiben.

A nyájasmodorú főnök, ki az állást kereső nőben csak a nőt képes észrevenni; a szeretetreméltó házúr, aki „ellenszolgáltatásért" még a lakbérről is kész lemondani; a sokat tapasztalt asszony a szépség kicsavart értékelmélletével; a kolléga, aki az első [illegible] alkalommal igyekszik helyzetével visszaélni... Vajon más keretben, de azonos törekvésekkel nem ismertek ezek a figurák?

Laura Quiros elég erős, hogy leszámoljon velük, becsületét azonban csak becstelenség árán mentheti meg. Ezt a furcsa ellentmondást oldja meg lélektanilag szerencsésen a film. Az érvek a főhős mellett a cselekmény során egyre szaporodnak, tudjuk, érezzük, mást, mint amit tesz, nem tehet. Öngyilkosság lenne. Végül a bírósági tárgyalás emelkedett hangulata, az átélt színészi alakítás, a védőbeszéd páthosza és igazsága kivívják a néző teljes rokonszenvét. — Laura bűne parányivá törpül, azok mellett az okok mellett, amelyek azt kiváltották.

Az emlékezetes jelenet mellett még sok gondosan megkomponált, lírával átszőtt jelenetet láthatunk. Végtelenül finom például, ahogyan a váratlanul apává lett ügyvéd megvallja a feleségének ifjúkori ballépését; ahogy az olyan asszony fogadja a hírt, akinek szívében még nem fogamzott anyai érzés. És sokáig él bennünk a befejező kép hatása, a könnyek közötti megbocsátás is. Ezek a művészi részletek feledtetni tudják a film első felének felületesebben megalkotott jeleneteit, egy-egy futólag megrajzolt figurát, mint Laura barátnőjét, a háziurat, stb. és a cselekményből kilógó epizódokat.

A film mondanivalója mellett fényképezési módja is újszerű. Sok a realitásra törekvő ábrázolás, az olyan jelenet, ahol a hang szerepét a színészi játék, a fény és árny, az operatőri bravúr veszi át. — Laura lelkiállapotát anélkül is megértjük, hogy beszélnie kellene róla. Hirtelen felrezzenései, egy-egy riadt tekintet, tétova mozdulat jól érzékeltetik belső vívódását.

Nemes törekvésű nyugati filmet ismerhettünk meg, mely a kisember morális problémái mögött felfedi azok alapvető okát, a társadalom visszásságait. Megtanít arra, hogy ha bűnnel találkozunk, ne csupán annak tényét állapítsuk meg, hanem nézzünk mélyebbre és keressük mindig elkövetésének okát is.

Lippenszky István

Fordulat Vásárosdombón

A vásárosdombói faluvégre éppen nem lehet kitenni azt a táblát, hogy ez a helység „termelőszövetkezeti község". Az elmúlt évtized során még egy első típusú termelőcsoport sem tudott itt, a régi Hegyhát szívében gyökeret verni, s ebből a százszor „maradinak", „megcsontosodottnak" titulált községből most olyan hírek szállonganak, hogy a gazdák messzemenően rokonszenveznek a szövetkezés egyszerűbb változataival.

Igy van-e ez?

Akitől megérdeklődjük, az Keresztény Lajos tizenkét holdas gazda, egyszemélyben a falu párttitkára is. — Olyasfajta, nyughatatlan parasztember, aki a hetedik megyébe sem röstel átruccanni egy-egy életrevaló gazdálkodásbeli kezdeményezés hírére. Tavasszal Szigetváron túlról, Kisdobszáról ő hozta el falujába egy ilyen kirándulás után a hajtatott, korai burgonyatermelés fortélyát. Tíz másik emberrel összebeszélve azonnyomban meg is csinálták a földművesszövetkezet keretein belül működő zöldség- és burgonyatermelő szakcsoportot.

Zöldséget szállítottak is, csak a vetőgumó érkezett késve: így a közös burgonyatermelés már csak a tavasszal veheti kezdetét. — Most még egy állattenyésztési szakcsoport megalakításán gondolkodunk, de ezzel menjenek az Illés Antalhoz; ő ennek a legfőbb mestere.

A falu hírneves sertéstenyésztője — aki saját bevallása szerint is, már gyerekkorában a disznók körül pecérkedett, — most maródi: székéhez kétoldalt mankók támaszkodnak. Akkora virtus szorult bele ugyanis, hogy a nehéz hengert egymaga emelte le a kocsiról és akkor a gerincében megrokkant valami. Orvosra mit sem adva, mihelyt tehette, kaszát fogott és az az emlékezetes kaszálás kényszerítette most végre engedelmes beteggé. Kedvenc témáját említve, mindjárt otthonosan ismerteti elgondolásait.

— Nézze meg a falu kondáját és meglátja, hogy az elmúlt években felismerhetetlenül össze-vissza kereszteződött itt a sertésállomány. Fajtiszta jószág nincs jóformán egy sem, pedig a másik, az haszontalanabb, roszszabbul hízik. Ekkor gondoltuk, hogy össze kellene állni nekünk gazdáknak és az egybeadott pénzből — meg ha az állam is támogatna bennünket, akkor abból — vásárolnánk valamelyik állami gazdaságban fajtiszta tenyésztörzset és annak közösen tartott szaporulatából frissítenénk fel mindazok állományát, akik résztvesznek ebben a szövetkezésben, meg adnánk el belőle másoknak is. Üzletnek se lenne utolsó, mert a jó tenyészkannak kilójáért ötven forintot is ad az állam. Tavasszal akartuk már ezt, engem meg is választottak tizennyolcan elnöknek. De aztán abbamaradt; amikor odáig jutottunk, hogy írják alá a belépést, mindenki húzózkodott. Azt hitték, hogy termelőszövetkezetbe csaljuk be őket. Hanem most már csakugyan nyélbe kéne ütni...

Szenyéri Jenő 11 holdas gazda, a községi tanács elnöke is benne van az állattenyésztő szakcsoport létesítésében. Ő és mellette még több középparaszt — közös hízaldát is szeretne létesíteni úgy, hogy a hízókat mindjárt a helyi földművesszövetkezet hússzékében ki is mérhetnék. A takarmányt részint úgy adnák össze, részint megkapnák állami áron a földművesszövetkezet darálójának vámkeresményét, részint és főleg azonban: az eddig jóformán műveletlen OFA-földeken közösen termelnék meg a közös hízlalda részére. Azt kérik csupán az államtól, hogy két esztendőre, amíg ezeket az elhanyagolt földeket feljavítják — biztosítson részükre utána adó- és beadáskedvezményt.

Vásárosdombón most egy igen derék, tényleg alulról jövő szövetkezeti kezdeményezés ütötte fel a fejét. Siessenek segítségükre felvilágosító szóval, hitellel és kedvezménnyel is, ha kell, hogy teljesen önkéntes szövetkezetüket mielőbb megalakíthassák!

O. I.

Az iskola és a család

A JANUS Pannonius Gimnázium a városi tanács dísztermében szülői értekezlet keretében ankétot rendezett, melyen a megyei és a városi pártbizottság, a tanács képviselői, nevelők, szülők és más szervek küldöttei jelentek meg.

Hajas Béla elvtárs, a gimnázium párttitkára az iskola és a családi otthon munkájának egybehangolásáról, az erkölcsi nevelésről tartott megnyitó előadást.

A tanulók abban az életkorban kerülnek a középiskolákba, amikor jellemük kiformálódik és az ítélőképességük fejlődik. Ilyenkor könnyen hajlanak a jó példák követésére, de hajlamosak a rossz-ra is. Hogyan neveljen hát ebben a korban a szülő?

Az értekezleten elhangzott, hogy sok családban a szülők kenyérkereséssel töltik idejük nagy részét, de otthon is még rengeteg a munkájuk. Felvetették a kérdést: megbízzák-e a gyermeket házkörüli munkával? Feltétlenül helyes az ilyen törekvés, de nem szabad a gyermeket különböző megbízatásokkal túlterhelni. A leány tanuljon meg főzni, s vele együtt becsülni a munkát. A fiú is erejéhez mérten segédkezzék. A szülőnek azonban biztosítani kell gyermeke zavartalan tanulását legalább napi három órán keresztül. Ez idő alatt nem szabad zavarni. A számonkérés is a szülő feladata, de ezzel is csínján kell bánni. Az ankéton elhangzott, hogy akadnak zsarnokoskodó szülők akik napról-napra képesek szószerint visszakérdezni, amit gyermekük tanult. Ez a módszer nem szolgálhatja a tanuló önállóságát és az igazságérzetet is csonkítja. A számonkérés abban a formában helyes, ha a szülő ezt időnként gyakorolja és ha jól megy a lecke megdicséri gyermekét, apró kívánságát teljesíti. Ha meg nem igyekszik, vonja meg tőle a szórakozást. stb.

A szülők helyesléssel fogadták azt a javaslatot, hogy a tanulók a téli időszámítás tartama alatt este nyolc, a nyári időszámítás szerint pedig este kilenc óráig tartózkodhatnak az utcán, és ettől eltérni csak az osztályfőnök engedélyével lehet. A szülők kérték, hogy ezt a szabályzatot terjesszék ki az összes pécsi középiskolákra. A javaslat annál is inkább helyeslésre talált, mivel a tanulókat rendre és munkaidő helyes beosztására neveli.

A tanulási idő betartásában is adódhatnak nehézségek, hisz nem minden tanuló egyforma. A szülő ilyenkor kérjen segítséget az iskola igazgatójától, az osztályfőnöktől vagy más nevelőtől. És ez a találkozás a kölcsönös bizalom szellemében folyjék le. Az egyik nevelő találóan mondta felszólalásában: „legyünk fegyvertársak". Nemcsak arról van szó a nevelők és szülők találkozása alkalmával, hogy a szülő kér segítséget. Hasonló segítséget igényelnek a nevelők is családlátogatás, vagy más alkalmakkor. Az őszinte beszélgetések alkalmával kiderül, mi érdekli a gyermeket. Ha a szülő ezt a nevelő tudomására hozza, akkor ezekről a kérdésekről az osztályfőnöki órákon is tudnak beszélni.

EGYIK SZÜLŐ felszólalásában azt kérte, hogy az edzőiskénél többet foglalkozzanak az ifjúság erkölcsi problémáival, mert hiszen erre is szükség van. Néhány szülő nem ellenőrzi, hogy leánya kivel társalog, ki a barátnője. Ezen a téren az iskolai DISZ-szervezeteknek is nagy feladatuk van. A szülőkkel közösen sokat tehetnek azért, hogy a lány például ne járjon karonfogva völegényével. Nem egy anya hibázik abban, hogy tizenhat éves lányát nagylánynak tartja és ezért a lány már úgy érzi, hogy az iskola rendje nem is vonatkozik rá. Ezzel pedig nem értheti egyet az iskola. Nem egyszer a szülők válnak okaivá a korai házasságok okozta válásoknak, amikor támogatják a nem eléggé megalapozott házasságok létrejöttét.

A szülők megegyeztek abban, hogy a mozi és színház hatalmas nevelő erő. — De ugyanakkor arról is beszéltek, hogy a különböző életkorú tanulók a film eszmei mondanivalóját a legkülönbözőbb módon értelmezik. A szülők kérték a nevelőket, hogy a mozikat ellenőrizzék. Erre ígéretet is kaptak. A fiatalkorúak bírája elmondotta, hogy mit ronthat egy rosszul értelmezett film. Mecsekaljáni két tizenkét év körüli fiú a távollévő gépkocsivezető helyére ülve megindította a kővel megrakott gépkocsit. Véletlen folytán sikerült csak a tömegszerencsétlenséget megakadályozni. A bíróság előtt derült ki, hogy a gyerekek a Félelem bére című film egy részletét akarták átélni. Az sem mindegy, hogy milyen könyvet olvasnak a fiatalok. Nemrégen egy lány a sétéren barátságot kötött egy fiatalemberrel, aki a komlói szállodában szerzett lakást. A fiatalember néhány nap multva távozott, de a számlát nem fizette ki. Igy került a fiatalkorúak bírósága elé a megtévedt lány, aki még azt sem tudta, hogyan hívják a fiút. Bevallotta, hogy elképzelését az Egy éjszaka Kairóban és a Randevú Rómában című könyvekből merítette.

Sok szó esett a társadalom tagjainak felelősségérzetéről is. A tilalom ellenére akadnak még ma is lelkiismeretlen emberek, akik különböző szeszesitalokat szolgálnak ki egészen fiataloknak. Akik pedig látják, gyakran elmennek szó nélkül az ilyen jelenségek mellett. Megengedhetetlen az is, hogy a Mecsek cukrászdában töménypszeszt szolgálnak ki a diákoknak. A szülők megnyugvással vették tudomásul, a rendőrség fokozottabb segítségét és, hogy az ilyen, vagy hasonló esetekről a szülőket és az iskolát értesítik.

AZ ANKÉT hasznos volt, mert sok jó tanácsot szolgált a szülőknek és a nevelőknek. Felébresztette bennük a fokozott felelősségérzetet, ifjúságunk iránt. Dicséret illeti a kezdeményezésért a Janus Pannonius Leánygimnázium igazgatóságát, hogy a szülőkkel és a különböző szervek képviselőivel megbeszélték ezeket a fontos problémákat. Helyes lenne, ha más iskolák is követnék a jó példát.

A középiskolai tanulók magatartásának szabályai

A szabályzat a többi között előírja az iskolán kívüli tanulási időt. Meghatározza, hogy a nyári időszámítás tartama alatt 21 óra, a téli időszámítás szerint pedig 20 óra után csak osztályfőnöki engedéllyel tartózkodhat otthonától távol a tanuló. A szabályzat — az előírásnak megfelelően — módot ad a tanulóknak a mozi, színház és a hangversenyek látogatására. A vidékről bejáró tanulókkal foglalkozva meghatározza, hogy aki a bejáró tanulók rendje ellen súlyosan vagy ismételten vét, annak bejárási engedélyét az iskola igazgatója megvonja. A szabályzat teljes szövegét a középiskolákban közzéteszik.

Csónakot, vagy tornatermet

1955 március 29-én átadták rendeltetésének Komlón a mintegy 3 millió forintos költséggel felépült kökönyösi Vorosilov úti általános iskolát. Az átvételi jegyzőkönyvben felsorolt hiányosságokról most nem szólunk, mert azokat „figyelemmel kísérik" az illetékesek. Pl. azt, hogy a gyengének minősített tető kibírja-e a téli havat. Ha netán elcsúszik vagy összeroppan a tetőszerkezet — különösen az utóbbi esetben — bizonyára észreveszik. Efelől tehát nyugodtak lehetünk.

Szólni kell azonban arról, hogy az iskola környékének tereprendezése a mai napig nem történt meg. Takaros dombocska ékeskedik a fal tövében. Ha rásitanák kirándulóhelynek is alkalmas lenne talán. Víz van a közelében. Az iskola pincéjében. Ugyanis a dombocskáról csörgedező erecskék, s a csatornából ömlő „zúgó sebes özön" más lehetőség hijján a pincébe folydogál esőzések idején. Elborítja a kazánházat, elrothasztja az ajtókat és rendszeresen lopja az áramot.

Vagyis hullámzik a víz a pincében. De hullámos a torna terem parkettje is a nedvességtől. Vízben a kazánház, fűteni nem lehet a termet. Hullámos a parkett — tehát használni sem lehet. Ezért kellene csónak a hullámokra. Elvégre ifjúságunkat nem hagyhatjuk testedzési lehetőségek nélkül.

Amíg a Szénbányászati Tröszt Mélyépítési Osztályához tartozott az ügy, a bejárat körüli rész rendezésén kívül nem történt semmi. Tóth János igazgató hetenként 2—3-szor elpanaszolta bánatát. Mégis úgy járt, mint a néma gyerekről mondja a szólás-mondás. Miután átvette az ugyet az Építésügyi Minisztérium Lakásügyi Igazgatósága, jó ideig azon folyt a vita, kinek a jussa a dombocska. Az osztó igazság az Építésügyi Minisztériumra testálta. Tehát senki sem fog tiltakozni, ha elhordják a dombocskát.

Az Építésügyi Minisztérium dícséretére még elmondjuk: megígérték, hogy a tereprendezést e hónapban (1956 szeptemberében) megkezdik.

Az igéret szép szó...

Lemle Géza

Munkában az ÁN-1.

Még melegen süt a nap a pécsújhegyi erőmű építkezés felszaggatott földjére. Megmegújuló gyenge szél itt is, ott is sárga homokot kavar fel és belevágja az emberek szemébe. A legnagyobb porfelhőt, úgyhogy már messziről látszik, egy „ÁN—1" jelzésű óriási árokásógép okozza. Ebből eddig csak egy van az országban, s ez nem rég érkezett az építkezés földmunkáit végző Földgép Vállalathoz.

Az ÁN—1-nek az a feladata, hogy kiássa majd azt a közel 40 kilométer hosszú, több méter mély árkot, amely a Mohács—pécsi csővezeték lefektetéséhez szükséges. Ez a vezeték szállítja majd Pécsre a Duna vizét Mohácsról. Amíg azonban az ezzel kapcsolatos munkálatok még csupán kezdeti állapotban vannak, addig a 100 lóerős árokásógép is résztvesz az erőmű építkezésén már most folyó földmunkákban.

18 kanálszerű ásótest nyomul nagy erővel a megmunkálandó talajba; a szünet nélküli függőleges körforgásban egyik kanál a másik után tűnik el a föld gyomrában, hogy a gép túlsó végén ismét felbukkanva ráejtse a szállítószalagra a kitermelt földet. Közb alig telik el 15 másodperc. Nyomában csaknem minden percben megtelik egy-egy tehergépkocsi földdel. Ez olyan földmennyiséget jelent, amit 24 órás műszakra számítva több mint 1200 köbméternek felel meg s nem kevesebb, mint 200 begyakorolt kubikos egy napi munkája. S a gép kiszolgálásához mindössze három személy szükséges. De igazában nem is kiszolgálásról, csupán felügyeletről, a gépezet működésének ellenőrzéséről van szó.

WAWRUCH GÁBOR

Körzeti megbízott...

Diósviszló bűnügyi tekintetben is távolesik a világ zajától. A postarablók elkerülik, nagystílű szélhálmosok sem ütik fel benne tanyájukat, de a környék erdeiben gyakran csattogott úgy a fejsze, hogy a kerülő már csak a ledönött tölgy tuskóját, meg szerterepült forgácsait gyűjthette össze bűnjelként. Érés idején nemcsak a sárgarigók tizedelték a meggyet és a hegyben sem azok szüreteltek mindig, kik kötözték is, permetezték is a tőkéket. Hogy mindez ma már nem egyéb régi, rossz emléknél, azt egy teljesen ősz, javakorbeli férfinek tulajdonítja egybehangzón a falu. Hivatalát tábla jelöli a tanáccsal átellenes soron: „Rendőrség körzeti megbizott".

Neve: Kasza János.

Rendfokozata: törzsőrmester.

Rangja: Diósviszló és környékének osztatlan bizalma és kalapot emelő tisztelete.

Egyedül ő a megmondhatója, mennyit fáradt, mire rendet teremtett. Az még hagyján, ha csak néhány enyveskezű mihasznával szemben kellett volna eljárnia. De március elejével — akkor helyezték ide Beremendről — egy egész szokásjoggal találta szemben magát. „Harminc forint erejéig mindenki azt lophat, amit csak tud." Igy szólt az iratlan törvény, amely tárgyalás nélkül azonnal felmentett minden mezei tolvajt. A szokások emberekhez tapadnak és ellenük küzködve nem egyszer összeütközött a diósviszlói tekintélyekkel is. R. Lajos középparasztot naplemente után tettenérte Andics, a csősz. Benn állt egy pécsi ember földjének sarkában és lekaszált belőle vagy egy kocsioldalra való cirokot. R. Lajos szavának súlya van a faluban, beválasztották az erdőbirtokosság vezetőségébe is. Éktelen haraggal förmedt Andicsra:

— Minek én utánam járkálsz, hallod-e?! Inkább a tolvajokat fognád meg! Az a te hivatalod!

— Dehisz éppen azt csinálom...

A kocsi bakján ülve ugyanilyen foghegyről beszélt Kasza Jánossal is.

— Majd én elintézem az illetővel! Ugyis megvettem volna cirkosát. Irok neki Pécsre, megtudakolom, mit kér érte?

De miért nem levelezte le az ügyet, mielőtt loppal beállt volna földjére kaszálni? S miért kezdte az egészet sötétedés után?

— Nézze, én nem jelentek fel mindenáron embereket. Három napon belül mutassa meg nekem a levelet.

A történet folytatása nem harmadnap következett, hanem amikor a törzsőrmester rőzsét vásárolt volna az erdőbirtokosságtól. Már fogatot is szerzett, hogy indulna ki, de jött az üzenet. Ne fáradjon, mert „a vezetőség nem tudja jóváhagyni a hivatalos árat".

Lám, a körzeti megbizottnak sem fenékig tejfel, de Kasza János becsülete többet ér egy kocsi rőzsénél.

Évente négyszer tartják meg a diósviszlói vásárt. Négy jó alkalom részeg bicskanyitogatásra, mások zsebében való illetéktelen kotorászásra. Ki is vonult a június tizediki sokadalomba Kasza János vagy hetedmagával, de csak rajta feszült egyenruha. A másik hat: Nagy Lajos középparaszt, Kovács Vendel községi mezőőr, Gyanó Sándor szövetkezeti felvásárló, Keserű István tejkezelő, Hegedüs György kőműves és Schmied Ferenc egyéni gazda önkéntes rendőrök, akik a törzsőrmester kezére járva vigyázzák falujuk biztonságát. Mulat egy szavai ember a kocsmában és szörnyen legelteti szemét egy viszlói menyecskén.

— Nyulj a zsebembe galambom és ha kiveszed, tiéd lesz a bankó!

Rááll a menyecske, de nyomban rá is csap karjára az egyik önkéntes rendőr keze.

— Hogy mersz te más zsebében kotorászni?! Gyerünk csak? És igazolja magát kegyelmed is, de gyorsan!

Délutánra komolyabb história is előadódott. Nagy Lajos, a másik önkéntes rendőr kint a hegyben rajtacsípett lopáson három nőt. A hagymát szedték kosárszámra. Meglátják a biciklis férfit — usgyi be a kukoricásba. Hanem egy tizenhároméves lánykát mégis sikerült elcsípnie, az rávallott a másik két asszonyra is. Rádfalvaiak. Felírta nevüket, a „foglyot" eleresztette és megy le Kasza Jánoshoz.

Együtt — át Rádfalvára. És itt következett be, amikor a rendőrnek egyszemélyben bíróként is helyt kell állnia. Hárman dézsmálták ugyan a viszlói határban, három bűnös nevét írták fel, dehát feljelentse mind a hármat? A lányka apját tavaly agyonnyomta a bánya. Majd széttépte tulajdon bátyja, amikor hírét vette a történetnek.

— Hozzá ne nyúlj! Azt halljam csak meg, hogy bántottad! Inkább ügyelj arra, hogy soha ne keveredjen mégegyszer ilyen társaságba. Azt a két asszonyt feljelentem, a kislány meg tanuljon a mai esetből.

Tizenhét önkéntes rendőr segíti Kasza János tevékenységét. Nemrégiben még tizennyolcan voltak, de a szavai Ricza Jánostól, az önkéntes rendőrök egyik alkalmi gyűlésén visszavette az igazolványt. Ricza ugyanis nem tudott parancsolni indulatainak és rendőrrel leütött egy embert. Önbíráskodást nem tűr a törvény és nem tűr a törvény diósviszlói őre: Kasza János törzsőrmester sem.

Élete — egy a faluéval. Nem mint rendőr, de mint diósviszlói polgár és mint kommunista, ott lelhetjük minden gyűlésen. És hallhatjuk is. Csöndes beszédével szóvátesz mindent, amit nem talál helyénvalónak. Amíg a keskenyfilmes áttekeri a filmet egyik orsóról a másikra, a szünetben Kasza János oktatja hallgatókat a közlekedés rendjére, a kocsik kivilágítására, vagy a fiatalokat az öregebbek tiszteletteljes köszöntésére.

— Szóval: érzik az emberek, hogy rendőr van a faluban! Nem volt az jó, hogy csak két-három órára kiszaladtak az őrsről. Élni kell a mi életünket, tudni kell a mi gondjainkat, mint Kasza elvtárs éli és tudja. Csak egy példát... Azelőtt úgy folyt a hazárdjáték a kocsmában, hogy csak úgy csattogott a kártya. Most ha nagyritkán meg is kockáztatja egy asztal a huszonegyet, hamar abbahagyják.

A párttitkár elhallgat egy pillanatra és még hozzáfűzi.

— Mielőtt idejött volna, rossz hír előzte meg. Hogy goromba. Meghogy félni kell tőle. Ma már tisztelik, szeretik.

Jó dolog, ha egy falu így „csalódik" rendőrében!

Oroszlán Imre

MEGYÉNK ÉLETÉBŐL

Szeptember 22-én nyit a Pécsi Nemzeti Színház

A Pécsi Nemzeti Színház szeptember 22-én nyitja meg kapuit. Ezen a napon Lehár Ferenc: „Cigányszerelem" című operettjét mutatják be. A színház igazgatósága ez évben a darabokat 3—4 naponként változtatja és ezzel eleget tesz a pécsi közönség régi kívánságának, hogy egy színdarabot nem játszik hónapokig. A pécsi Kamara Színház október 11-én kezdi meg működését. Felváltva a következő három darabot mutatja be: Goldoni: Mirandolina című zenés vígjátékát, Kálmán Imre: Zsuzsa kisasszony c. operettjét és Tihovicsni: Nászutazás című vígjátékát.

Vasárnap békekölcsön-sorsolás

A IV. Békekölcsön ötödik sorsolását szeptember 16-án, délelőtt 11—1 óra között tartják meg Sátoraljaújhelyen a Béke filmszínházban. Összesen 78 500 nyeremény kisorsolására kerül sor 24 millió 913 ezer forint értékben.

Közlekedési baleset

Közlekedési baleset történt a sumonyi országúton. A TEFU Vállalat Bank nevű gépkocsivezetője észrevette, hogy az előtte haladó kerékpáros: Ternác Erzsébet báránypusztai lakos, hirtelen lefékezett. A gépkocsivezető ekkor a gépkocsit az árokba fordította, hogy a halálos gázolást elkerülje. A szabálytalanul közlekedő Ternác Erzsébet azonban így is combtörést szenvedett és a mentők beszállították a II. számú sebészeti klinikára. A teherautón tartózkodó Jung Lajos lábszártörést szenvedett. A gépkocsivezetőnek és a mellette helyet foglaló utasnak az árokba fordult tehergépkocsi kisebb sérüléseket okozott.

Kiadják Hajdu Gyula emlékiratait

A Magyar Tudományos Akadémia Dunántúli Tudományos Intézetének kiadásában november első felében megjelenik Pécsett dr. Hajdu Gyula, a baranyai munkásmozgalom régi harcosának és szervezőjének emlékirata. Ez az érdekes emlékirat felöleli majd a baranyai és pécsi munkásmozgalom történetét a század elejétől kezdve egészen 1921-ig, a szerb megszállás végéig. Az emlékirat kiadását Pécs város tanácsának végrehajtó bizottsága teszi lehetővé a kiadással járó összes költségek fedezésével.

Ezer külföldi látogatott Pécsre

Pécsett még egyetlen esztendőben sem volt olyan nagy az idegenforgalom, mint idén. Szeptember 15-ig összesen 1 000 külföldi látogatott el városunkba. Hazánk különböző vidékeiről pedig körülbelül húszezren látogattak el Pécsre.

Két tonna lengyel zománcozott edény

A Baranya Megyei Vas- és Műszaki Nagykereskedelmi Vállalathoz 2 tonna lengyel zománcozott edény érkezett. Az edények között vannak olyanok is, amelyeket nálunk mostanában nem készítenek. A lengyel edények néhány nap mulva az üzletekbe kerülnek.

Nemzetközi bélyegkiállítás Pécsett

Október közepe táján Pécsett nemzetközi és országos bélyegkiállítást rendeznek. A kiállítás négy napos lesz és arra meghívták a jugoszláv, német, francia és angol bélyeggyűjtőket is. A kiállítás ideje alatt a pécsi posta emlékbélyeget ad ki és bélyegzőt használ majd.

Meghosszabbították az árutombola-nyeremények kiváltásának határidejét

A tanács v. b. kereskedelmi osztálya mellett működő árrendezési bizottság közli, hogy az augusztus 20-i árutombolanyeremény kiváltásának határidejét szeptember 30-ig meghosszabbította. Azok a nyertesek, akik nyereménytárgyaikat még nem vitték el, a fenti határidőig jelentkezhetnek a Kossuth Lajos utca 7 szám alatt az első emeleten.

Uj áruk érkeztek az Állami Áruházba

A Pécsi Állami Áruházba több új árucikk érkezett. Az illatszer osztályon kapható már export rúzs 11,80 forintos áron, Carmen rúzs 26,50 forintért, fémtokos Opera rúzs 22,50 forintért, valamint Michel rúzs 24 forintért. Ujból kapható korlátlan mennyiségben a WU 2 hajmosóolaj, aceton, körömlakklemosó, hideg dauer-víz. 1 és 2 dekás Opera kölni, félliteres, 96 fokos finomszesz.

Kínai halkonzerv a Csemegeboltban

A Kossuth Lajos utcai 102-es számú Csemegeboltba számos külföldi és belföldi áruújdonság érkezett. Tizennégy forintért kínai halkonzerv kapható és megérkezett a legfinomabb magyarországi sör: a „Zsiráf". A nagyüveg sör ára 9,80, a kicsié pedig 6,50 forint. Most vásárolható az üzletben először baromfihúsból készült nyári szalámi, amelynek kilója 35 forint. Kizárólag a Csemegeboltban kapható sült tepertő kilónként 36 forintos áron, valamint sült császárhús, amelynek kilója 47 forintba kerül.

1956. szeptember 16.

Névnap: Edit.

Ügyeletes gyógyszertárak: 1. sz. gyógyszertár: Széchenyi tér 2. Tel. 17-85. — 8. sz. gyógyszertár: Kossuth Lajos u. 81. Tel: 23-94. — 12. sz. gyógyszertár. Doktor Sándor utca 47. sz. Telefon 13-53.

Időjárásjelentés. Az északnyugati széllel előnyomuló grönlandi eredetű hideg levegő ma hajnalra a Fekete-tengerig jutott előre. Közép-Európában a derült égbolt alatti akadálytalan kisugárzás következtében az évszakhoz képest erős éjszakai lehülés jött létre. Ausztriában és Németország déli részén 1—3 fokos minimumértékek alakultak ki. Várható időjárás vasárnap estig: kisebb felhőátvonulások, legfeljebb egy-két helyen futó zápor, Mérsékelt, időnként élénkebb északnyugati-északi szél. Az éjszakai lehülés erős marad, a nyugati megyékben helyenként gyenge talajmenti fagy lesz. Várható legalacsonyabb hőmérséklet vasárnap 17—20 fok között.

MÉHÉSZEK TANULMÁNYI KIRÁNDULÁSA

A pécsi méhészcsoport szeptember 23-án (vasárnap) Pécsudvardra egész napos kirándulást rendez. Gyakorlati bemutatásra kerül a méhegészségügyi vizsgálat és a beteleles. Indulás a főpályaudvarról reggel 6 óra 53 perckor. Vidéki méhészeket is szívesen látunk. Kaptárkészítésre faanyag igénylők a gazdasági alelnöknél azonnal jelentkezzenek. Mézszerződés 1957 évre 1956 november 15-ig kötheto, Cukorutalvány helyett a szerződők készpénz előleget kapnak.

Pécsre érkezik a Csehszlovák Állami Cirkusz

Szeptember 22-én, szombaton Pécsre érkezik a csehszlovák állami cirkusz. Összesen öt napig tartózkodik városunkban, ahol a Balokány ligetben vendégszerepel.

„Ünnepi vacsora" Pécsett

Uj magyar filmet tűz műsorára a pécsi Kossuth filmszínház, Szeptember 20—29-ig bemutatja az „Ünnepi vacsora" című filmet, melynek forgatókönyvét Palotai Boris írta.

A mai NAPLÓ

Hol művelődjünk, hol szórakozzunk?

VASÁRNAP:

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA

A Pécsi Rádió vasárnapi műsora: Értesítjük kedves hallgatóinkat, hogy a ma délután sorrakerülő jugoszláv—magyar labdarúgómérkőzés közvetítése miatt, önálló műsort nem sugárzunk.

SZÍNHÁZ

Nyári szünet.

MOZI

Kossuth: Véletlen találkozás (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).
Petőfi: Visszaélés (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).
Park: Visszaélés (5, 7 és 9 órakor).
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Halálugrás (4, 6 és 8 órakor).
Május 1 (Vasas II): Ok ketten (4, 6 és 8 órakor).
Kossuth (Mohács): A Rumjancev ügy (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).
Zrínyi (Szigetvár): Az ördög szépsége (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).
Május 1 (Komló): Utak és sorsok (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).
Szabadság (Komló): Gyötrelmes éjszaka (4, 6 és 8 órakor).
Építők (Pécs): Trubadur (5 és 7 órakor).

HÉTFŐ:

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA

18.00: Hírek, — közlemények.
18.04: Riportműsor: — Georgij Gulia szovjet író Baranyában. — Elkezdődött a színházi évad. — A politechnikai oktatásról beszél Somfai József, a gyárvárosi iskola igazgatója. — Apró mag, nagy haszon. — Zenés napló. — Ferencz Károly dohánygyári dolgozó romániai utainaplójából. — Október 7-én tűz lesz Margitszigeten. — Nyilatkozik a PIK. — Bemutatjuk Révai Judittot, a színház új tagját. — Ismerd meg Baranyát! Utikalauz: dr. Varga Károly.
Közben kb:
18.15: Mai postánkból.
18.30: Délszlávnyelvű műsor.

SZÍNHÁZ

Nyári szünet.

MOZI

Kossuth: Befejezetlen elbeszélés (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).
Petőfi: Visszaélés (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).
Park: Visszaélés (5, 7 és 9 órakor).
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Halálugrás (6 és 8 órakor).
Május 1 (Komló): Mágnás Miska (fél 7 és 9 órakor).
Szabadság (Komló): Rózsa és csavargó (6 és 8 órakor).

„Liszt Ferenc Baranyában"

A Liszt Ferenc év alkalmából, a TTIT szerkesztésében és a megyei tanács népművelési osztályának kiadásában a közeljövőben megjelenik Csekey István professzor: „Liszt Ferenc Baranyában" című másfélíves műve. A szerző ebben Liszt Ferenc baranyai tartózkodásával és szereplésével kapcsolatos emlékeket adja közre és korabeli metszeteket, valamint fényképeket is közöl.

Kun professzor előadása a Magyar Tudományos Akadémián

A Magyar Tudományos Akadémia V. Biológiai és Orvosi Tudományok Osztálya szeptember 20-án, csütörtökön délután 4 órakor felolvasó ülést rendez Budapesten, a IX. kerületben, a Gyáli út 2 szám alatt. Ez alkalommal Kun Lajos pécsi egyetemi tanár „Morbiditási vizsgálatok a Pécsmecseki szénmedence területén" címmel tart előadást.

KUTYAKOMÉDIA

Szerda reggel, úgy negyed és fél nyolc között, hangos szóváltásra lettek figyelmesek a járókelők a Jókai téren. Egy ápolt külsejű, fekete spániel kapott el a sintér a szerszámával és telepítette máris be a kocsijába.

Eddig rendben is volna a dolog: a sintérnek kötelessége összeszedni a városban gazdátlanul kóborló kutyákat. Igenám, de a bökkenő ott van, hogy ezúttal a kutya gazdája megvolt egy orvostanhallgató személyében. A fiatalember előbb udvariasan, utóbb erélyesen, végül elkeseredett hangon védte kutyáját. A sintér szintén védte az igazát, jócskán kinyitva a száját.

Pillanatok alatt szép számú közönség szemlélte a jelenetet. A kutya pártján volt mindenki. Mindhiába. A spániel sorsa — legalább is átmenetileg — beteljesedett. Átmenetileg, mert kiderült, hogy 24 forint lefizetése után a kutya gazdája a telepen átveheti jószágát.

Az egész jelenet nem tartott tovább öt percnél. Kis, jelentéktelen epizód, talán szóra sem érdemes. Utána ki-ki sietett dolgozni, bevásárolni, vagy ahova éppen ügyei szólították. Ám mindenki avval a rossz érzéssel folytatta útját, hogy igazságtalanság, mi több, *embertelenség* történt — noha kutya volt a leginkább szenvedő fél.

Vajon húszegynéhányunk keserűsége megérte azt a bizonyos 24 forintot?

Sopron, Miskolc — vagy Pécs?

HÉT ÉVE határozat látott napvilágot, mely szerint a Soproni Műszaki Egyetem bányamérnöki karát Miskolcra, az új egyetemi városba kell átköltöztetni. Az első, második évfolyam áttelepült Miskolcra, a felsős részleg maradt Sopronban, felkészülve, hogy nemsokára ők is követsék a többieket. Ekkor közbeszólt még a dékán, dr. Zámbó József professzor. Szerinte a Dunántúl a magyar szénbányászat súlypontja és szakmai szempontból a Dunántúlra vár a legnagyobb jövő. Az egyetem jó helyen van Sopronban, a város biztosítja az alkotómunka zavartalan feltételeit. De, ha mégis költözni kell, maradjon az egyetem a Dunántúlon.

Tehát a Dunántúl! S ha már Dunántúl, miért ne Pécs?

— *Pécs európai nívójú bánya,* — *fejtegeti véleményét Szirtes Lajos, a Pécsi Szénbányászati Tröszt szellőztetési főmérnöke.* — *A városban és a megyében úgyszólván minden szükséges gyakorlati ismeretet megszerezhetnek a mérnökhallgatók. Kezdem a természeti adottságokkal. Pécsett is Komlón kőszén,* — *Hidason lignitbánya van. Kővágószőlősön most bontakozik ki az ércbányászat. Közel vannak a jelentős somogyi, zalai olajmezők. A hallgatók geológiát is tanulnak. Csak fel kell sétálniuk a Mecsekre és a permkorszaktól kezdve napjainkig a felszínen tanulmányozhatják a különböző geológiai korszakokra jellemző kőzeteket. Pécsett mélyművelésű, metános minden bánya. Sújtólégveszélyes, tűzveszélyes, gázkitörésveszélyes, szénporrobbanásveszélyes fejtéseinkben sok olyan dolgot tanulhatnak a mérnökjelöltek, amelyre másutt nem lenne módjuk. Figyelemmel kísérhetik a megfékezésükért folyó küzdelmet, a gázlecsapolást; a különböző mélységekben és kőzetekben fellépő nyomások erősségét, irányát; a nagyskáláju nyomásnak megfelelő különféle biztosításokat; a zárt ajtók mögötti repesztést. Ha arra kíváncsiak, hogy mi lesz a kitermelt szén további sorsa: a pécsi szénmosóban, szénnemesítőben; brikettgyárban (Pécs, Hidas, Nagymányok), kokszgyárban, gázgyárban vagy a villamos erőműben is megnézhetik. Az ércelőkészítést Kővágószőllősön, a cementgyártást Beremenden tanulmányozhatják.*

— *A második ötéves terv folyamán a magyar bányászat mintegy egynegye Baranyába kerül és ennek túlnyomó része közvetlenül Pécsre. Már ezért is jól jön az új egyetem.*

De mi a véleménye a Pécsi Szénbányászati Tröszt vezetőségének? *Tamásy István* elvtárshoz, a tröszt főmérnökéhez fordultam a válaszért.

— *Pécs nagymultú egyetemi és bányaváros,* — *mondta.* — *Itt van az ország harmadik legrégibb bányája. Bár határozatilag az egyetem Miskolcra kerül, ha csak egy lehetősége van Pécsre költözésének, nagyon szívesen látnánk. A fenti érvelést jónak tartom, bár az egyetem szempontjából az lenne a legjobb, ha Sopronban maradna. Ha esetleg Pécsre kerül, felvehetné a kapcsolatot a pécsi orvosi fakultással — ezzel hatalmas arányban fellendülne a szilikózis leküzdéséért folyó kísérletező munka. Ez nemcsak a pécsi bányászságnak, hanem az egész bányásztársadalomnak egyik legsúlyosabb gondját érintené. Másodszor: kutatási osztályunkat liászkutató intézetté bővítjük. Az egyetem ittlétének jelentősége felmérhetetlen volna, mivel mind a kutató munkában, mind az elméleti kérdések kidolgozásában biztos támaszunk lenne.*

Györkö Antal elvtárstól, a városi tanács v. b. elnökétől arról érdeklődtem, hogyan fogadná a város vezetősége a bányamérnöki kar esetleges Pécsre helyezését.

— *A legnagyobb örömmel. Pécsett amúgyis élnek a bányászmunka hagyományai, él a bányászok munkásmozgalmi múltja. Valamikor Pécsett működött a bányaipari középiskola. Most bányaipari technikumunk van. A város adottságai biztosítanák a jó mérnök-képzést, az egyetem ittléte pedig egy képzettebb technikuscárda kifejlődésének lenne záloga. De nehezen tudunk helyet biztosítani.*

— A most épülő új egyetemi városrészünk felszabadít egy sereg épületet, — vetem ellent.

— *Azokba új tudományos intézmények költöznek.*

Ez bizony komoly ellenérv.

Sziklai József elvtárs, a megyei pártbizottság harmadik titkára tömören válaszol a kérdésre.

— *Egyetértünk vele. Pécs jelentős ipar- és bányaváros, de felsőoktatási intézményei közül hiányzik a mérnökképzés. Ha a bányamérnöki karnak el kell hagynia Sopront, a számára legjobb adottságú Pécs és Baranya örömmel fogadná.*

Vasasra jött tanulmányi gyakorlatra a soproniak egy csoportja. Az egyik tanársegédet, *Zöld István* elvtársat kértem meg, hogy szóljon pár szót a legjobban érdekeltek, a soproni egyetemi emberek és diákok nevében.

— *Ha csak lehet, mi Sopronban maradnánk. Ez érthető. Az ember megszokta, megszerette a várost, az egyetem épületét, a berendezést, a környezetet. És most költözködjünk? — Fáradságos, hosszantartó munka. Nem tesszük jó kedvvel, de ha kell, Pécsre jönnénk a legszívesebben.*

ÖSSZEFOGLALVA: ha lehet, maradjon meg régi helyén a soproni Műszaki Egyetem bányamérnöki kara. Maradjon, — ha lehet. De ha költöznie kell, lehetőleg kerüljön Pécsre. **Murányi József**

Egy bíró naplója 1848-ból

Több, mint száz éves naplótöredék... Foszladozó borítólapjait nagy öltésekkel varrott vászondarabka tartja össze. A keskeny vászon alól fakó bőrdarabkák kunkorodnak elő, — valamikor bőrkötés díszlett a fedőlapon.

E régi emlék nemrég került elő sellyei írója unokájának padlásáról. Tőle kapta meg Pápai Jenő postamester, a sellyeiek régésze. Mindössze öt lap maradt meg belőle épen, ezeknek szélét is kikezdte az idő. A tinta is megfakult már a durva papiron.

Betűzöm az első mondatokat: „Hogy éjszakának idején az házam mög égett. Ismét az Ur Isten jóvoltából építtettünk ezt a házat, amelyben most lakjunk. Az édes atyám megholt 1826 Januárius 23 dik napján..."

A továbbiakban szinte minden esztendő időjárásáról, gabona és gyümölcstermésérol kapunk képet. 1839-ben például akkora szárazság uralkodott, hogy vetéskor „... oly nagy gömelegek voltak a földön, hogy az ökör eldült a mezőn... Az 1840 dik Esztendő igen jó volt. Búza és mindenféle gyümölcs volt elégségig, akkor nékem volt két akó pálinkám". 1842-ben kemény tél után igen jó termést takarítottak be és még decemberben is „... egész tavaszi napok voltak. Még Detzember holnapnak 15 dik napján volt Szivárván",

Majd nagy számokkal ez következik a lap közepén: „1848". És alatta az írás: „Az Ezer nyoltz száz negyvennyoltzba a Szabadság kijött Kosuth Lajos által. Sok háboruságok voltak, itt parantsoltatott az Nemzet Örség felállítása és én is a voltam. Kosuth Első Miniszter volt, az nyilatkoztatta ki a királynak mind akaratjaitt vagy törvényeitt. Fegyvert állitott és hadakat, táborokat parantsolt, — vezérek voltak Görgei, Behm, Domjanits, Pertzel és Botyáni Lajos, s többek."

1849 eseményeiről már részletesebben olvashatunk a megsárgult lapokról: „Az 1849 dik Evben Biró voltam és ollyan nagy zürzavar volt abban az Esztendőben, nogy ennek az egy Helységnek ki kellett állítani 21 Honvédeket, 7 Moszgó tsapatot, harmadszor kellett 5 honvédeket és minjárt Kaposvárra kellett állítani... Az honvédeknek minden egynek egynek 5 pengő forintot kellett fizetni az helység pénziből, az moszgóknak pedig kellett minden egynek egy fegyvert és egész öltöző ruhát és lábbelitt az helységnek állítani vagy venni. Negyedszer parantsoltatott a Népfelkelés, és ki is állott a nép, el is mentek Hárs ágyig, de onnan visza parantsoltatott az egész sereg, hogy az..."

Itt megszakad az irás, és a következő oldalon így folytatódik: „Eddig az ideig a magyarok mindég győztek, de mikor Görgei által atta seregit a muszkának, minnyát vége lett a magyar győzelemnek. Kosuth Lajos és Behm elmentek amind mondják, 80 ezer néppel törökországba, onnan elmentek kis ázsiába. Az után hatalmat vevett a Német és mindjárt elszedette a fegyvereket, szuronyokat, evvel mutatta meg, hogy ő győzelmes lett Magyarországba. Az után a zászlókat, dobokatt min n helységekbe öszveszedette, mint győzelem jelétt úgy vitette Bétsbe".

... Ez már a napló utolsó, egy évszázadot átvészelt lapján áll, amelyen tudtul adja még annak írója: „Ezeket kívántam jegyzésbe tenni, mert én Rákotzi Jósef Biró voltam ebbe az esztendőbe..."

(WEIDINGER VILMOS)

Tanácstagi fogadóórák

I. kerület

Szeptember 17-én délután 5 órától **Drescher Jánosné** és **Varga Jánosné** a Vasas I. telepi kultúrházban, **Keresztes Mihályné** és **Friesz János** a Szabolcs telepi iskolában, **Süveez György** és **Becker Gézáné** az ujhegyi ált. iskolában, **Amrein Lászlóné** és **Horváth József** a Gorkij kultúrotthonban, **Czárt Ferenc** a városi pártbiz. első titkára és **Vass György** a volt Deutsch-féle téglagyárban, **Kitzi Béláné** és **Györki József**, továbbá **Balogh Istvánné** és **Lesnyik Istvánné** a budai II. pártbizottságban, **Czirkos Mihályné** és **Bárdosi Lajos** a Vorosilov utcai iskolában, este 7 órától: **Berki Fülöp** és **Kurucz Béla** a Belotanysz u. 61. sz. alatti munkásszállóban, délután 5 órától: **Ormai Ferenc** és **Bocz József** a Széchenyi aknai pártházban,

szeptember 18-án délután 5 órától **Jelenszky János** és **Gáspár József** a pécsbányatelepi kirendeltségen, délután 6 órától: **Györkö Antal** és **Preller Alajosné** az öregmeszesi szakszervezeti helyiségben, **Bezensek Antal** és **Kovács István** a középmeszesi új iskolában, **Czöndör Ferencné** és **Krassói Józsefné** a gyárvárosi egészségházban, **Sárdi Lajos** és **Székely Sándor** a Remény utcai pártházban, **ifj. Eicher József** a budai II. pártházban,

szeptember 19-én délután 6 órától **Várszegi György** és **Kovács Ferenc** a Vasas I. telepi kultúrházban, **Szabó József** és **Csicsók Jánosné** a Szabolcs telepi iskolában, **Vertike István** a felsőmeszesi iskolában, **Bedernik Józsefné** és **Fulmer József** a pécsbányatelepi kirendeltségen, **Harcos Józsefné** és **Kárpáti Ferenc** az ujhegyi Gorkij kultúrotthonban, **Kovács István** és **Mizerák József** a Türr malomban, **Istokovics Márta** és **Pruzsina István** az Erzsébet-telepi kultúrházban,

szeptember 20-án délután 6 órától **Nagy Károlyné** és **Fodor Ferenc** az ujmeszesi pártházban, **Hohmann Józsefné** és **Szikszay Rudolf** a Bártfa utcai iskolában,

szeptember 21-én délután 6 órától **Bencze László** és **Maza János** a vasasi kirendeltségen, **Kónya István** és **Kónyi Dávid** a Szabolcs falusi kultúrotthonban, **Bozsér János** és **Dékány Ferenc** a Szabolcs-telepi iskolában, **Sztipánovics József** és **Peák Jánosné** az Építő és Tatarozó Vállalat kultúrotthonában, este 7 órától: **Klepach Ottmár** és **Dallos István** a Vasas II. falusi iskolában, este 8 órától: **Kabar Ferenc** és **Gyenis József** a Vasas II. telepi kultúrházban,

szeptember 22-én délután 6 órától **Vörös Istvánné** és **Lukács Mihály** a vasasi kirendeltségen, **Kovács Lajos** és **Kóbor Mária** a Vorosilov uti iskolában, este 7 órától: **Bocz György** és **Bátai János** a Vasas II. falusi iskolában.

II. kerület

Szeptember 17-én délután 6 órától **Tóth József** és **Balázs Istvánné** a málomi tanácsirodán,

szeptember 18-án délután 6 órától **Garamvölgyi Andrásné** és **dr. Linka László** a belvárosi fiúiskolában,

szeptember 19-én délután 6 órától **Schnóbei Mária** és **Pellérdi József** az Ágoston téri ált. iskolában, **dr. Kardos Lajosné** a Gyógypedagógiai iskolában, **Lichner Károly** és **Kovács József** a Vízmű kultúrtermében (Bajcsy Zs. utca), délután fél 5 órától: **Szabó Lajosné** a városi tanács I. em. 44. sz. alatt, délután 6 órától: **Szekeres Lászlóné** és **Molnár Géza** a Mátyás király utcai ált. iskolában,

szeptember 20-án délután 6 órától **Török Géza** és **Link János** az Egyetem utcai általános iskolában, **dr. Csethe Miklósné** és **Korda Alfréd** a Geisler Eta utca 23. szám alatti leánygimnázium igazgatói irodájában, **Késmárki Gyula** és **Szele Jánosné** Felsőmalom utca 9. szám alatt, **Gergely Lajos** és **Bíró Ferenc** a városi tanács I. emelet 47. szám alatt,

szeptember 21-én délután 6 órakor **Exner András** és **dr. Hámori László** az Ágoston téri általános iskolában, **Kiss Jenő** és **Kulpech József** az Ágoston téri általános iskolában, **Herr Józsefné** és **Schultetsz István** az Ágoston téri általános iskolában, **Müller Margit** és **Erdősi Antal** a nagyárpádi v. b. kirendeltségen.

III. kerület

Szeptember 17-én délután 5—6 óráig **Makiári Pálné** és **Faubi Józsefné** Középdeindol utca 2. szám alatt, **Balogh György** és **id. Károlyi Imréné** Középdeindol utca 2.,

szeptember 18-án délután 5—6 óráig **Gaál Lajosné** és **dr. Kocsis Mihály** a bányakirendeltségen (József Attila u. 9.) **Somogyi Mihály** és **Halápi László** a Petőfi utcai iskolában, **Cseri Miklósné** és **Szász Antalné** a Petőfi utca 64. szám alatt, **Dolmány Vincéné** és **Kappan Mihály** az Alkotmány utcai iskolában, **Majorlaki János** és **Nagy György** Szentkút 30. alatt,

szeptember 19-én délután 5—6 óráig **Magdó Sándorné** a Petőfi utcai iskolában, **Bedekovics József** és **Jankó Erzsébet** MÉH Vállalat (Doktor Sándor utca 14.) szám alatt, **Rudas Aladár** és **Dán Józsefné** az Alkotmány utcai iskolában, **Szabó Józsefné** és **Hunyadi Lászlóné** a Keltető Vállalatnál (Xavér utca), **Czopf Ferencné** és **Rausch János** az Alkotmány utcai iskolában, **dr. Puskás Ödön** és **Árató Jánosné** az Alkotmány utcai iskolában, **Puskás Sándor** és **Kis Nagy József** az Alkotmány utcai iskolában, **Szélig Rezsőné** és **Angyán Béláné** az Ifjúság utca 5. szám alatt, **dr. Bakonyi Antalné** és **Földes László** a III. kerületi tanácson, **Antal László** és **Kakas Ferenc** a III. kerületi tanácson, **Vikics Lászlóné** és **Laufer Helga** a Pedagógiai Főiskolán, **Devecseri János** és **Beke József** a mecsekaljai közig. kirendeltségen,

szeptember 20-án délután 5—6 óráig **Klement Józsefné** és **Sárán Ferenc** az ipari tanulóiskolában, **Patartics Ferenc** és **Kántor Gyuláné** a Közgazdasági Technikumban (Temesvár utca 2.) **Küzdő Mihály** és **Szebeni Jánosné** a Petőfi utcai iskolában, **Bali János** és **Nagy Károly** Mártírok útja 42. számú bérház kultúrtermében.

Munkásokat keresnek

PÉCS: 3. sz. Mélyépítő Vállalat 50 fiatalkorú (14—16) segédmunkást, **Gyógypedagógiai Nevelő Intézet** 2 fűtőt, **Pécsi Bőrgyár** 8 férfi segédmunkást, **3. sz. Téglagyár** 12 férfi segédmunkást és 6 női segédmunkást, **Utfenntartó Vállalat** 2 gépkocsirakodót és 3 férfi segédmunkást, **Mecseki Állami Erdőgazdaság** 6 kubikost, **Pécsi Ingatlankezelő Vállalat** 1 kocsist, **Megyei Ügyészség** 1 szénhordót, **Borforgalmi Szőlőgazdaság 2. sz. pince** 8 férfi segédmunkást és 1 éjjeliőrt, **Pécsi Kiskereskedelmi Vállalat karbantartási csoportja** 1 lakatost, **Pécsi Húsipari Vállalat** 5 férfi segédmunkást, **Sopiana Gépgyár** 4 férfi segédmunkást, **Háromfai Állami Gazdaság** egy könyvelőt, **Építőanyagipari ES** 1 kovácsot, **Mezőgazdasági Szerárugyár** 2 raktári segédmunkást, **Szikvízüzem** 1 kocsist, **Szervestrágya Vállalat** 1 kocsist, **KÖMI 401. sz. (Apponyi tér)** 2 ácsot és 4 kőművest, **Komlói Bányászati Aknamélyítő Vállalat pécsi körzete István-akna** férfi segédmunkásokat és vájárokat, **Pécsi Kokszművek** 2 gépkocsirakodót és 2 villanyszerelőt, 10 kokszolót, 1 kazánfűtőt, 4 liftkezelőt, **Baranya Megyei Építő és Tatarozó Vállalat** 20 férfi segédmunkást, 2 vízvezetékszerelőt, 3 bádogost, 4 festőt és 6 kubikost, **Pécsi Építő és Tatarozó Vállalat** 10 férfi segédmunkást, **Vízvezeték- és Fűtésszerelési Vállalat** 15 vízvezetékszerelőt, 15 fűtésszerelőt és kiszerelőkőművest, **Pécsi Belsped** 25 férfi segédmunkást, **Pécsi Állami Erdőgazdaság** 30 női és 50 férfi segédmunkást keres.

KOMLÓ: Karbantartó Üzem 4 asztalost, festőket, 1 villanyszerelőt, kőműveseket és segédmunkásokat, 49. sz. **Építőipari Vállalat** kőműveseket, asztalosokat, lakatosokat, ácsokat, vasbetonszerelőket, 150 kubikost, és 50 segédmunkást, **Aknamélyítő Vállalat** 20 férfit földalatti munkára, **Komló-Mázai Erőmű Vállalat** lakatosokat, 6 szalakos segédmunkást, **Cementipari Vállalat** 10 férfi segédmunkást, **7. sz. Kőbánya Vállalat** 20 bunkozó-pakolót és 1 villanyszerelőt, **24. sz. AKÖV** 5 személygépkocsivezetőt, 6 tehergépkocsivezetőt, 8 autószerelőt, 2 autó-vill. szerelőt, **Aszfaltútépítő Vállalat** 150 kubikost, **Parképítő Vállalat** 20 kubikost, **Víz- és Csatornaművek** 5 segédmunkást, 1 lemezlakatost, **MÁV Rakodási Főnökség** 6 segédmunkást, **Anyagellátó Vállalat** 10 segédmunkást és kőműveseket, **22. sz. Építőipari Vállalat** kőműveseket és szobafestőket, **Baranya Megyei Építőipari Vállalat** építőipari szakmunkásokat keres.

A pécsi vájáriskola felvesz vájártanulókat.

Jelentkezni lehet a járási, városi tanácsok v. b. munkaerőgazdálkodási csoportjain és a megyei tanács v. b. munkaerőgazdálkodási osztályán bővebb felvilágosítás végett.

SPORT

A XVI. nyári olimpiai játékok nagy igéretei

A szovjet sportolók a nagy találkozóra készülnek

A világ sportkedvelői jól emlékeznek még, milyen kiválóan szerepeltek a szovjet tornászok, céllövők, birkózók, súlyemelők és atléták a helsinki olimpián. A szovjet sportolók eredményei amulatba ejtették a világot, de a szovjet sportvezetőket nem kárráztatta el a siker. A tapasztalatokat mérlegelve megállapították, hogy a szovjet sportolóknak több sportágban még jelentősen fejlődniök kell, különösen az úszásban, ökölvívásban és a labdarúgásban. A helsinki olimpia befejeztével a szovjet edzők igyekeztek hasznosítani a legjobb külföldi versenyzők tapasztalatait és változtattak az edzések módszerében.

Eredmény-ízelítő

A szorgalmas edzések csakhamar eredményekre vezettek, a szovjet versenyzők tudása észrevehetően emelkedett.

Ezidén például szép sikereket arattak az atléták. Júniusban Otkalenko 880 yardon 2:06.6, Itkina 220 yardon 23.6 mp idővel női világcsúcsot futott. A norvégiai versenyeken kiemelkedett a Pirievel nagy harcot vívó Kuc 13:39.6 perces ideje az 5000 méteres síkfutásban. Ugyanezeken a versenyeken jelentősen megjavult a szovjet magasugró rekord is: Kaslarov 207 cm-t ugrott. Külön kell megemlékezni a kalapácsvetők sikeréről. A világ legjobb úz kalapácsvetője között hat szovjet atlétát találunk. Krivonoszov az olimpiai aranyérem várományosa. Otpróbában V. Kuznyecov érte el a világ eddig legjobb eredményét 3736 pontos összteljesítményével. Kuznyecov részeredményei: távol — 674 cm, gerely, — 65.35 m, 200 m — 22.1 mp 1500 m 4:51 p, diszkosz — 47.18 m. Kuznyecov ezekkel az eredményekkel 67 ponttal túlszárnyalta a német Müller 1939-ben felállított csúcseredményét. (Hivatalos világcsúcs férfi tízpróbában nincs.)

Külön kell megemlékeznünk Kucnak a 10 ezer méteres síkfutásban a napokban felállított szenzációs új világrekordjáról. A kitűnő szovjet atléta több mint 12 másodperccel javította meg tharos alig egy hónapja felállított világcsúcsát. Kuc ideje 28:30.4 volt.

Előrehaladás tapasztalható az úszásban is. Szorokin nemrég Olaszországban 4:34 percre javította a 400 méteres gyorsúszás országos rekordját. Ugyanitt 200 méteren 2:05.9 perces, 100 méteren pedig 56.2 mp-es eredményt ért el.

Szívósan tartják vezetőhelyüket a világ legjobbjai között a súlyemelők. Áprilisban feltűnést keltett a moszkvai nemzetközi versenyen Bogdanovszkija. A kétszeres középsúlyú Európa-bajnok 415 kg-os összteljesítménye jobb mint Kono amerikai világbajnok rekordja. Bogdanovszkij részeredményei: nyomás 130 kg, kétkaros nyomásban 134 kg, szakítás 122.5 kg, lökés 162.5 kg. A könnyűsúlyban Habutdinov 122 kg-os eredményt ért el nyomásban, a pehelysúlyú V. Korzs pedig 113.5 kg-ot nyomott. A súlyemelőknek az össz-szövetségi spartakiádon elért eredményei még biztatóbbak a melbournei olimpia szempontjából. Minajev (pehelysúly) nyomásban 114 kg, Habutdinov nyomásban 123, Sztogov (lég) összeredményeként 325 kg-os világcsúcsot ért el.

Fejlődtek a szovjet ökölvívók is. A legutóbbi években Satkov, Socikasz és Engibarjan Európa-bajnok lett. A válogatott ökölvívók ezidén több nagy nemzetközi versenyen vettek részt. Februárban a Német Szövetségi Köztársaság válogatottjával találkoztak Moszkvában. A szovjet csapat Franciaország együttesével mérte össze erejét. A szovjet ökölvívók 14:6 arányban győztek. Júniusban ugyanilyen eredményt értek el a szovjet ökölvívók az angol válogatott ellen.

A szovjet sportolók nemzetközi kapcsolatai

Az olimpiai előkészületek szerves részét alkották a szovjet sportolók nemzetközi találkozói. Ez év első felében 27 ország 74 küldöttsége látogatott el a Szovjetunióba. Télen a szovjet sportolók először vettek részt az Olaszországban megrendezett VII. téli olimpiai játékokon.

A sportolók tapasztalatcseréjének új formája a közös edzések megszervezése. Ilyen közös edzéseken vettek részt a Szovjetunió, Magyarország, Lengyelország, Csehszlovákia, a Kínai Népköztársaság, a Német Demokratikus Köztársaság és számos más ország sportolói. Ezeken a közös edzéseken a szovjet és a más országok sportolói rendkívül sokat tanulnak egymástól.

A szovjet labdarúgók 1955-ben 22 ország csapatával 109 alkalommal találkoztak. Júliusban a szovjet csapat két mérkőzést játszott Izrael együttesével az olimpiai sejtjező keretében, a győzelmeivel bekerült a melbournei olimpia résztvevői közé.

A Melnbourneben sorrakerülő XVI. nyári olimpiai játékokon 300 tagú csapat képviseli a szovjet színeket. Az olimpián résztvevő sportolókat elsősorban (de nem feltétlenül!) a Szovjetunió népeinek szpartakiádján elért eredmények alapján jelölik ki. Az előkészületek és az eddigi verseny eredményei alapján bizton lehet számítani, hogy a szovjet sportolók csakúgy, mint Helsinkiben, Melbourneben is ott lesznek az első helyekért folyó küzdelmekben.

TUPY ISTVÁN

A megyei II. osztály keleti csoportjának állása:

1.	Komlói B-a.	16	15	—	1	52:7	30
2.	Komlói B. II.	15	14	—	1	83:5	28
3.	Csikóstöttös	15	10	1	4	35:26	21
4.	Mágocs	14	8	2	4	31:30	18
5.	Sásdi Bástya	14	7	1	6	28:26	15
6.	Magyarszék	15	7	1	7	21:23	15
7.	Komlói A-a	15	6	3	6	19:27	15
8.	Komlói V	15	5	1	9	21:37	11
9.	Komlói K-a	15	2	3	10	20:57	7
10.	Oroszló	14	2	2	10	7:44	6
11.	Szászvár II.	15	—	2	13	11:46	2

A jövő évi beadási kötelezettség

Pécs Város Tanácsa V. B. Pénzügyi Osztályának földnyilvántartási részlege felhívja a város mezőgazdasággal foglalkozó lakosságának figyelmét, hogy a földhasználók személyében és a földek művelési ágában bekövetkezett változást csak akkor lehet a következő évi beadási kötelezettség megállapításánál figyelembe venni, ha a változást a tulajdonos (használó), legkésőbb november 30-ig a föld fekvése szerint illetékes községi (városi, városi kerületi) tanács végrehajtó bizottságánál bejelentette.

Az 1956. november 30-a után bejelentett változások az 1957. évi beadási és adóztatási kötelezettség megállapításánál nem vehetők figyelembe.

Pécsett a földhasználók személyében bekövetkezett változást mind az eladónak, mind a vevőnek, illetve a bérbeadónak és a bérlőnek a lakhelye szerinti kerületi tanácsok mezőgazdasági csoportján kell bejelentenie és a földhasználathoz fűződő jogát okmányokkal igazolnia. (Tkvi végzés, elidegenítési engedéllyel és illeték befizetéssel igazolt adás-vevési, csere-, ajándékozási szerződés, illetve a kerületi begyűjtési hivatalok által jóváhagyott bérleti szerződés stb.)

A földek művelési ágában bekövetkezett változásokat a föld használója köteles bejelenteni.

Vasárnapi sportműsor

LABDARÚGÁS: NB II-es mérkőzések: Pécsi Törekvés—Kaposvári Kinizsi, Törekvés pálya 17, Komlói Bányász—Törekvés Szállítók, Komló 17. — **Barátságos mérkőzés:** Bp. Kinizsi—Pécsi Dózsa, Budapest, Kinizsi pálya 9.30. — **Megyei I. osztályú mérkőzések:** Dózsa III—Pécsszabolcsi Bányász, Traktor pálya 10, Szigetvári Vörös Lobogó—Mohácsi Bástya, Szigetvár 17, Pécsbányatelepi Bányász—Pécsi Kinizsi, Pécsbányatelep 17, Pécsi Vörös Lobogó—Hidasi Bányász, Bőrgyár pálya 17, Szászvári Bányász—Pécsi Postás, Szászvár 17, Véménd—Pécsi Traktor, Mohács 17. — **Megyei II. osztályú mérkőzések: Nyugati csoport:** Csobokapuszta—Sellye, Csobokapuszta 16, Nagyharsány—Vajszló, Nagyharsány 17, Beremendi Vörös Csillag—Beremendi Építők, Beremend 17, Szentegát—Szigetvári Kinizsi, Szentegát 17, Baksa—Siklós, Baksa 16. — **Komlói csoport:** Komlói Bányász II—Komlói Anna-akna, Komló 15, Magyarszék—Komlói Vasas, Magyarszék 17, Komlói Béta-akna—Sásd, Komló 11.30, Csikóstöttös—Mágocs, Csikóstöttös 17. — **Keleti csoport:** Mohácsi Bástya—Villányi Traktor, Mohács 14.45, Babarc—Dunaszekcső, Babarc 17, Sátorhely—Lánycsók, Sátorhely 17, Töttös—Hosszúhetény, Töttös 16.30, Károlymajor—Pécsvárad, Károlymajor 17. — **Megyei ifjúsági mérkőzések:** Dózsa—Pécsszabolcsi Bányász, Traktor pálya 8, Szigetvári Vörös Lobogó—Mohácsi Bástya, Szigetvár 15, Pécsbányatelepi Bányász—Pécsi Kinizsi, Pécsbányatelep 15, Pécsi Vörös Lobogó—Hidasi Bányász, Bőrgyár pálya 15.30, Komlói Bányász—Pécsi Postás, Komló 10.

KOSÁRLABDA: területi mérkőzések: Pécsi Vörös Meteor—Kaposvári Kinizsi női, Meteor pálya 10. Pécsi Tarktor—Kaposvári Törekvés férfi, Meteor pálya 11.15. Pécsi Törekvés—Bajai Építők női. Törekvés tornacsarnok 10.20, Pécsi Törekvés—Bajai Vörös Meteor férfi, Törekvés tornacsarnok 14.30, Ped. Főiskola—Zalaegerszegi Építők férfi, Ped. Főiskola 10.

KÉZILABDA: megyei mérkőzések: Ped. Főiskola—Dózsa férfi, Ped. Főiskola 9, Haladás—Törekvés férfi, egyetemi tornacsarnok 17, Sellyei Vörös Meteor—Pécsi Terményforgalmi női, Sellye 9.30, Szigetvári Vörös Lobogó—Komlói Bányász női, Szigetvár 10.30.

RÖPLABDA: területi mérkőzések: Pécsi Bástya—Pécsi Kinizsi férfi, Meteor pálya 9.30, Pécsi Vörös Meteor—Kaposvári Dózsa női, Meteor pálya 11, Székesfehérvári Honvéd—Pécsi Dózsa férfi, Székesfehérvár 11, Székesfehérvári Vörös Meteor—Pécsi Haladás női, Székesfehérvár 9,

Atlétika: a pécsi járás ifjúsági és felnőtt bajnokságai, Tüzér utca 9.

ÖKÖLVIVÁS: Területi ifjúsági Béke Kupa mérkőzés: Pécsi Törekvés—Kaposvári Dózsa, Törekvés tornacsarnok 10.

VIVÁS: a Törekvés ifjúsági férfi tőrversenye, Törekvés tornacsarnok 9.

KERÉKPÁR: háztömbkörüli verseny a Szpartakusz rendezésében. Indítás: 8, rajt és cél: a Szabadság úton a MÁV igazgatóság mellett. Verseny útvonala: Szabadság út, Rákóczi út, Rét utca, Vasuti rakpart.

HÁROMTUSA: a MOHOSZ versenyének második napja. Terepfutás, Dömörkapu 15.

* A Traktor gyermektorna edzéseire még elfogadnak jelentkezéseket, jelentkezni lehet kedden 18-án, délután 5 órakor a Szabadság úti általános iskolában.

* A Haladás gyermektorna edzései megkezdődtek. Uj tagok jelentkezése nőknél: kedd, csütörtök 6—7, fiúknál: hétfőn, szerdán 6—7-ig az egyetemi tornacsarnokban.

— **HALÁLOZÁS.** Bozzai Jánosné hosszas szenvedés után 13-án elhunyt, temetése hétfőn délután 3 órakor.

— özv. Rendeczky Józsefné temetése hétfőn délután 4 órakor.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik virágokkal és megjelenésükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.

Özv. Lippai Jánosné és családja

Köszönetet mondunk a városi tanács dolgozóinak és mindazoknak, akik édesanyánk temetésén megjelentek, virágok és koszorúk küldésével fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.

Selmeczi család

Anyakönyvi hírek

SZÜLETTEK: Papp Imre, Béres Gabriella, Fülöp János, Egervári Etel, Tóth János, Heinemann László, Zsák Marianna, Kovács Éva, Horváth Borbála, Szabados László, Erős Zoltán, Kutnyák Judit, Benkő Mária, Hinterhüttner Lajos, Tresz Zsuzsanna, Soós József, Orsós Mária, Oroszlán Zsuzsanna, Nagy Julianna, Günegi Gyöngyi, Szentendrei Róbert, Sánta Péter, Csillag Irén, Haraszti Dezső, Kovács Ibolya, Gál Gyula, Tóth Ilona, Marton Gyula, Törzsi Zoltán, Megyeri Irén, Csákány Erzsébet, Kovács Mária, Kazal Andrea, Grosz Tamás, Hardi János, Németh Tibor, Horváth Zsuzsana, Nemes Ottó, Kéméndi György, Fenyves Zoltán, Gerner Andrea, Nagyvári Gyula, Pálmai László, Varga Tibor, Horváth József, Bassa György, Kurdi József, Kistamás László, Peterácz Mihály, Hamberger András, Reil Terézia, Maróti Gizella, Orsós Mária, Keszties Ilona, Lippai Attila, Lippai Csaba.

HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK: Kugelmann Konrád bányacsillés és Dallos Mária, László Sándor honvédtiszt és Németh Mária, Sári Béla gépésztechnikus és Somos György, adminisztrátor, Maros Tibor honvédtiszt és Horváth Mária előadó, Erdősi László raktáros és Nell Etel segédmunkás, Berkovics Zoltán beruházási előadó és Marton Vanda, Bender László lakatos és Mayer Edit kesztyűvarró, Horváth Ferenc vezetőmechanikus és Spiesz Mária, Topor Gyula honvédtiszt és Nagy Mária árellenőr, Farkas János segédmunkás és Horváth Mária kesztyűvarrónő, Máté József postakézbesítő és Arnold Eva, Sorosics József eladó és Reitinger Gizella telepelszámoló.

MEGHALTAK: Páldy Géza 68 éves, Tahi János 75 éves, Horváth Zoltán 3 napos, özv. Reisinger Jánosné szül. Hirt Magdolna 85 éves, Aranyvári Sándor 76 éves, özv. Minker Ádámné szül. Ribics Anna 66 éves, Farkas Katalin 58 éves, özv. Csahud Alajosné szül. Maichenics Katalin 73 éves, Porpáczy Elek 76 éves, Jéhn György 33 éves, Tóth Lajos 31 éves, Tamás László 5 hónapos, Pichler Ferenc 2 napos, Kovács Géza 1 napos, Fischer Ferencné szül. Tolnai Gizella 50 éves, Kocsis Terézia 1 napos, Orsós Rozália 40 éves, Dobos László 3 hetes, Kis Ibolya 10 hónapos, Simara Pálné szül. Goják Mária 56 éves, Papp-Váry Endre 73 éves, Delin György 71 éves, Harmat Györgyné szül. Bene Rozália 48 éves, özv. Kundár Antalné szül. Bosnyák Mária 65 éves, Réz Mihály 71 éves, özv. Selmeczy Ferencné szül. Polják Matild 78 éves, Mihó Zsuzsanna 81 éves, Tóth György 58 éves, Lippai János 71 éves, Kereki Antal 73 éves, Farkas István 92 éves, Cerják Jánosné szül. Gyura Franciska 71 éves, Ottó Ádámné szül. Tilk Eva 41 éves, dr. Várnagy Elemér 51 éves, Ott Györgyné szül. Füller Margit 95 éves.

Apróhirdetések

ALKALMAZUNK szakmunkást, villanyszerelőt és segédmunkásokat alkalmazunk. Pécsi Építő és Tatarozó Vállalat. Molotov utca 35. 13

VIZSGÁZOTT kazánfűtőt alkalmaz a Pécsi Porcelángyár. 12

RÁKODÓMUNKÁSOKAT, kocsisokat, segédmunkásokat állandó és alkalmi munkára alkalmaz a Pécsi Belsped Vállalat. Jelentkezés a vállalat munkaügyi osztályán, Pécs, Széchenyi tér 7. sz. alatt.

ROSSZ nylon harisnya átkötés hátulvarrottra 45 Ft. Gumizás, szemfelszedés. Kovácsné, János utca 11. 407

A 24. sz. AUTÓKÖZLEKEDÉSI Vállalat Komló, könyvelésben jártas adminisztrátort alkalmaz. Jelentkezők a Hal térről reggel 7 órakor induló vállalati autóbuszt igénybe vehetik. 56

AZONNAL beköltözhető családiház eladó. Felső-Havi utca 15. 414

REGGELI órákban bejárónőt alkalmazok. Hétfőtől, Rónai órásbolt, Sallai u. 4. 415

1 db. 5/4-es, 1 db 10/35-ös, 1 db 12/26-os SIKKÖTŐ. 1 db PHÖNIX körkötőgépet, 1 db Remington írógépet eladok. Gombos kötöde, Sallai utca 37. 416

125 cm³-es teleszkópos CSEPEL hétfőtől eladó. Édes Élelmiszer Bolt, deindoli autóbusz végállomás. 417

AZ ÉPÜLETANYAGFUVAROZÓ Vállalat többéves gyakorlattal rendelkező gépkocsivezetőket vesz fel. Jelentkezés a vállalat munkaügyi osztályán (Pécs, Megyeri út 50.) délelőtt 8—12 óráig. 418

250 cm³-es VIKTORIA motorkerékpár eladó, vagy nagyobbra cserélem. Móricz Zsigmond u. 3. szám. 419

KIS családiház azonnal beköltözhetően eladó. Szent Vince utca 72. szám. 420

MODERN új konyhabútor eladó. Perczel utca 27. 442

BÉRBE vennék, jóhangú pianinót vagy rövid zongorát. Hétköznap telefon: 42—84. 412

ZONGORA, kitűnő hangú, bécsi gyártmány eladó. Érdeklődni: telefon 32—24. 410

GYERMEKKOCSIK szakszerű javítása, felújítása, lakatosmunka, hegesztés. Doktor Sándor utca 34. szám. 409

NEGY kárpitozott szék eladó. Gáspár, Mátyás király utca 32. szám. 421

ÉVES sertés eladó kb. 140 kg. Sallai u. 34. 422

ELCSERÉLNÉM pécsi lakásomat budapestire. Ajánlatokat: Megye utca 8. sz. 10. ajtó., 2—4 óra között kérek. 428

KÉTSZEMÉLYES szelon új állapotban eladó. Alkotmány utca 5. szám. 426

TÖLTŐTOLLJAVITÁST vállalok. Golyóstöltést azonnalra. Varga József Pécs, Kossuth L. u. 20. 425

ELADÓ 1 fürdőkád rézfűtőtesttel, rekamié, 250 cm³-es Csepel kifogástalan. Sallai utca 20. sz. Nagy. 424

AMATŐR nagyítógép, férfi kerékpár eladó. Nagy Jenő utca 24. szám. 443

A PÉCSI Közlekedési Vállalat azonnali belépésre keres nagy gyakorlattal rendelkező gépkocsivezetőket, gépkocsiszerelőket és pályamunkásokat. Jelentkezés Pécs, Bacsó Béla u. 1. 32

FIATALEMBER különbejáratú szobát keres, lehetőleg a belvárosban. Cím: Schneider fodrász, Városház-köz 2. 431

KÉTSZOBÁS családiház eladó. Béla utca 18. (Zsolnay gyár felett.) 432

3+1 VILÁGVEVŐ rádió eladó 650 forintért. Aradi Vértanuk útja 15. Hétfőtől. 435

RÁDIÓT veszek, javítok, átalakítok. Hohmann, Aradi Vértanuk útja 11. Telefon: 43—38. 438

CSALÁDIHÁZ belvárosban, modern négyazobás, részben beköltözhetőséggel eladó. Mecsek utca 15. szám. 434

KÉTSZEMÉLYES rekamié bordó plüshuzattal eladó. Doktor Sándor utca 44. sz. 437

JÓHANGÚ gyakorló zongora, gyermek sportkocsi olcsón eladó. Sallai utca 30. 438

FEKETE sertés kb. 100 kg továbbhizlalásra eladó. Madarász Viktor utca 6. 439

ELCSERÉLNÉM szentlőrinci lakásomat pécsi szoba-konyhásra. Térítés fejében adok sertés- és baromfiólat, kb. 300 négyszögöl házhelyet. Szentlőrinc, Józsa, Erzsébet utca 62. szám. 440

KISDEINDOLI kútnál 331 négyszögöl szőlő, fiatal fákkal eladó. Telefon: 31—39. 443

MODERN fürdő eladó. Doktor Sándor utca 6. szám. 429

ELCSERÉLNÉM szoba, konyha, éléskamrás lakásomat hasonlóra Tátra utca 6. sz. 444

ELADÓ 125 cm³-es Csepel motorkerékpár, vitrines rekamié, szeziontakaró, dupla ágyterítő. — Rákóczi út 39/b. Házmesternél. 445

MODERN konyhabútor részletfizetésre eladó. Orsolya utca 31., emelet. 446

HÁZ eladó, lakáscserével, vagy kisebbért is elcserélhető. 315

BOLTVEZETŐT keres családtaggal, azonnali belépésre a palotabozsoki földműves szövetkezet ruházati és vasboltjába. Fizetés 2 személyre, kb. 2 500 Ft. Egy szobás lakás biztosítva. Jelentkezés személyesen. 328

CSALÁDIHÁZ beköltözhetően eladó, szoba mellékhelyiségekkel, sertésól, gyümölcsöskerttel. Örvenezerért. Bővebbet gondnoknál Molotov utca 16. 390

SÜRGŐSEN eladó ház, szoba, konyha, nyárikonyha, istálló, ólak, termő gyümölcsfák, 6 diófa legelő mellett, elköltözés miatt 12 ezerért. Esetleg megegyezés szerint. Érdeklődni: Kisnyárád Rákóczi út 6. 294

SZÉP és elegáns női és férfi ruhát most rendeljen legújabb szövetujdonságainkból és őszi modelljeinkből. Pécsi Ruha- és Cipőipari Vállalat, Kossuth L. u. 37. (Lyceummal szemben) és Pécs-Meszesi Üzletházunk minőségi szabórészlegeinél. 48

KAZÁNFŰTŐKET vizsgával és vizsga nélkül is alkalmazunk. — Pécsi Növényolajipari Vállalat, Batthyányi u. 2—4. 49

FELVESZÜNK üzemfenntartó kőművest, valamint férfi és női segédmunkásokat. Pécsi Cementáruipari Vállalat, Siklósi út 10. 50

ÉPÜLETLAKATOSOKAT, asztalosokat és villanyhegesztőt keres azonnali belépésre a Baranya Megyei Állami Építőipari Vállalat Pécs, Rákóczi út 56. sz. 56

HÁZTARTÁSI alkalmazottat azonnali belépésre keresek. — Friedmann, Szabadság út 7. 405

UJ DANUVIA, Triumph oldalkocsis motorkerékpárok, új három hangszórós rádió, Irógép eladók. Rákóczi út 78. 403

UJ DANUVIA eladó, Pécs, XIV. Autójavító, Munkácsy M. u. 33., Schmidt. 404

KOMBINÁLTSZEKRÉNY és egyéb bútorok eladók, Rudas László utca 6., emelet. 430

CSALÁDIHÁZ, azonnal beköltözhető, 314 négyszögöl gyümölcsössel eladó. Pécs, Siklósi országút Keleti-Kőhíd dűlő 7., Vörösék. 406

IGÉNYESNEK világos, szemes jávor hálószobabútor eladó. Érdeklődni: reggel 8 óráig, este 6 óráig, Irányi Dániel tér 8., földszint 2. 408

JÁRJON elegáns és szép őszben. Legújabb őszi modellek megérkeztek Pécsi Ruha és Cipőipari Vállalat Bem utca 3. sz. és Pécs-Meszesi Üzletházunk minőségi szabászrészlegeiben.

RÁDIÓ-MŰSOR

1956. szeptember 16-tól 22-ig

ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMOK:

Kossuth-rádió: 4.30: Hírek. — Időjárásjelentés. — 4.35:—8.00-ig: Zenés műsor. — Közben: 5.00: Falurádió. — 5.30: Előadás. — 6.00: Hírek — 6.05: Falusi híradó. —6.40: Színházak és mozik műsora. — 7.00: A Szabad Nép mai vezércikke. — 7.45: Naptár. — 8.00: Műsorismertetés. — Időjárásjelentés. — 10.00: Hírek. Lapszemle. Időjárásjelentés. — 12.00: Hírek Időjárásjelentés. — 13.00: Falusi híradó. — 14.00: Időjárás- és vízállásjelentés. — 15.00: Hírek. Közérdekű közlemények. — 17.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 19.52: Jóéjszakát gyermekek! — 20.00: Esti híradó. Időjárásjelentés. — 22.00: Hírek. Sport. Időjárásjelentés. — 24.00: Hírek. Időjárásjelentés — 0.22: Himnusz. Utána: Vízjelzőszolgálat.

Petőfi-rádió: 7.00—11.57-ig: azonos a Kossuth-rádió műsorával. — 11.37: Műsorzárás. — 23.00: Műsorzárás.

Vasárnap, szeptember 16.

Kossuth-rádió: 8.10: Édes anyanyelvünk. — 8.15: Egy falu — egy nóta. — 8.50 Új Zenei Újság. — 9.30: A versmondás művészete. — 10.15: Az Ifjúsági Rádió műsora. — 11.00: Hangverseny. — 12.15: Jó ebédhez szól a nóta. — 13.00: Üzenetközvetítés az Országos Mezőgazdasági Kiállításról. — 13.40: Tudományos híradó. — 14.15: Könnyű zene. — 15.00: Népszerű operettekből. — 15.30 Egy hét a külpolitikában. — 15.45: Szív küldi szívnek szívesen. — 16.25: Zenés csehszlovák műsor. — 17.35: Kincses Kalendárium. — 18.30: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 19.10: Közvetítés a Magyar Néphadsereg Színházából: Sirály. — 22.34: A vasárnap sportja. Totó. — 22.44: Hanglemezek. — 23.00: Zenekari hangverseny. — 0.10: Magyar nóták.

Petőfi-rádió: 8.00: Dalok. — 9.00: Operettegyvelegek. — 9.30: Miska bácsi lemezesládája. — 10.10: Szív küldi szívnek szívesen. — 11.00: Szórakoztató zene. — 12.30: Irodalmi játék. — 13.00: Művészlemezek. — 14.00: A Rádió Gyermekszínházának műsora. — 14.40: Kórusművek. — 15.00: Bihari népdalok. — 15.45: Vidám fúvószene. — 16.00: A szentivánéji álom. Shakespeare mesejátéka. — 17.10: Könnyű melódiák. — 17.40: A kamarazene gyöngyei. — 18.20: Népi hangszerszólók. — 18.40: Versek. — 19.01: Könnyű zene. — 19.30: Mahler: I. szimfónia. — 20.35: Tánczene. — 21.30: Részletek Szenkár „Maláti Mary" című daljátékából. — 22.00: Hangképek a Liszt-versenyről.

Hétfő, szeptember 17.

Kossuth-rádió: 8.10: Sporthírek. — 8.15: Reggeli hangverseny. — 9.00: A Gyermekrádió műsora. — 9.20: Az Oszipov-együttes műsorából. — 9.40: Hangszerszólók. — 10.10: Énektanítás. — 10.40: Szívesen hallgattuk. — 12.10: Szovjet szerzők operettjeiből. — 13.15: Népdalok, csárdások. — 14.15: Üttörő-híradó. — 14.35: A Gyermekrádió műsora. — 15.10: Heti zenés kalendárium. — 16.00: Az Ifjúsági Rádió műsora. — 16.30: Válaszolunk hallgatóinknak. — 16.45: Tino Rossi énekel. — 17.15: Bach: 51. kantáta. — 17.35: Könnyű zene. — 18.00: Előadás. — 18.20: Részletek Delibes „Lakmé" című operájából. — 19.00: Mégegyszer Pohl Jeromosról. — 19.10: Tánczene. — 20.20: Operettrészletek. — 20.27: Az elbeszélés mesterei. — 20.57: Európa hangversenytermeiből. — 23.15: Hangverseny. — 0.10: Népdalok.

Petőfi-rádió: 14.00: Fúvószene. — 14.15: Operarészletek. — 15.10: Halló, itt Moszkva! — 16.00: Országszerte — megyeszerte. — 16.10: Filmzene. — 16.40: Riportszemmel a világ körül. — 16.50: Székely népdalok. — 17.14: Innen — onnan . . . — 17.34: Előadás. — 18.04: Toldi. — 18.40: Kamarazene. — 19.16: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 19.40: Harcos múltra emlékezünk. — 20.00: Művészlemezek. — 20.40: Sporthíradó. — 21.00: Kulturális folyóiratok szemléje. — 21.00: Tánczene. — 22.00: Hangképek a Liszt-versenyről.

Kedd, szeptember 18.

Kossuth-rádió: 8.10: Vidéki né, zenekarok műsorából. — 8.40: Ifjúsági kórusok. — 9.00: Üttörőhíradó. — 9.20: A Gyermekrádió műsora. — 10.10: Vidám utazás. — 11.00: Lányok, asszonyok . . . — 11.15: Jó munkáért — szép muzsikát. — 11.57: Képes Géza irodalmi jegyzete. — 12.10: Népi zene. — 13.15: Operarészletek. — 14.15: Fiatalok Zenei Újsága. — 15.10: Chopin-művek. — 15.30: Több szerelmet! Elbeszélés. — 16.00: A Gyermekrádió műsora. — 16.30: Fényszóró. — 16.40: Monteverdi kórusműveiből. — 17.10: Operettrészletek. — 17.55: A lakásfronton. — 18.10: Szív küldi szívnek szívesen. — 18.55: Kommentár. — 19.00: A világirodalom humora. — 20.20: Hangverseny. — 21.10: Irók a mikrofon előtt — 21.20: A Magyar Rádió énekkarának hengversenye. — 21.37: Zenekari muzsika. — 21.50: Jegyezzék meg ezt a dalt... — 22.15: Tánclemezek. — 23.00: Zenekari hangverseny. — 0.10: Lukács István cimbalmozik.

Petőfi-rádió: 14.00: Részletek régi magyar operettekből. — 14.45: Nemzetközi kérdések. — 15.00: Népek zenéje. — 15.45: Medgyaszay Vilma énekel. — 16.00: Tudományos lapok szemléje. — 16.10: Fúvószene. — 16.25: Válaszolunk hallgatóinknak. — 17.05: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 17.35: A szocialista törvényesség megszilárdításának útján. — 17.55: Heine. — 19.00: Glinka: Ivan Szuszanyin. Opera négy felvonásban. — 20.16: Sportlapokban olvastuk. — 22.00: Hangképek a Liszt-versenyről.

Szerda, szeptember 19.

Kossuth-rádió: 8.10: Népszerű operarészletek. — 9.00: Puha fészek. — 9.30: Népi zene. — 10.10: A Gyermekrádió műsora. — 10.40: Pillantás a nagyvilágba. — 10.50: Hangverseny. — 11.30: Rádiókórusok műsorából. — 11.30: A kis diplomata. — 12.10: Tánczene. — 13.15: Vidám műsor. — strandolóknak. — 13.50: Balettzene. — 14.15: Vendégművészeinek műsorából. — 15.10: Kispajtások hanglemeztára. — 15.35: Fiatalok sporthíradója. — 16.45: Válaszolunk hallgatóinknak. — 17.10: Szív küldi szívnek szívesen. — 17.40: Tervek és valóság. — 18.00: Michale Haydn hangversenye. — 18.55: Kommentár. — 19.00: Szülők — nevelők — gyerekek! — 19.20: Jó munkáért — szép muzsikát. — 20.20: Közvetítés a szegedi „Alföldi" étteremből. — 21.00: Kiláló. — 22.15: Tíz perc külpolitika. — 22.25 Georg Otsz énekel. — 23.00: A Magyar Rádió szimfónikus zenekara játszik. — 0.10: Csárdások.

Petőfi-rádió: 14.00: Operaáriák. — 14.15: Üttörő-híradó. — 14.35: Operettrészletek. — 15.10: Magyar természetjárók Indonéziában. — 15.30: Népi énekesek műsorából. — 16.00: Megyei studiónk jelentik. — 16.10: Ajándékhangverseny. — 17.10: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 17.40: Filmzene. — 18.00: A Gyermekrádió műsora. — 18.30: A Rádió szabadegyeteme. — 19.00: Kamarazene. — 19.35: A könyvkiadók terveiről. — 19.40: Orosz nyelvtanfolyam. — 20.00: Lehár operettek. — 20.20: Sporthíradó. — 20.40: Sándor Judit énekel. — 21.00: Műszaki krónika. — 21.10: Tánczene. — 21.50: Az orvostudomány eredményeiből. — 22.00: Hangképek a Liszt-versenyről.

Csütörtök, szeptember 20.

Kossuth-rádió: 8.10: Keletázsiai népek dalai. — 8.40: Reggeli hangverseny. — 9.20: Ovodások műsora. — 9.40: Énekkarok. — 10.10: Dalok. — 11.00: Válaszolunk hallgatóinknak. — 11.15: Fúvósindulók. — 11.30: Kommendálás. Elbeszélés. — 12.10: Kórusművek. — 12.30: Részletek olasz vígoperákból. — 13.15: Népi zene. — 14.15: A Rádió Gyermekújság műsora. — 14.50: Üttörő-mikrofonnal az országban. — 15.10: A mi kis körtérünk. — 15.30: Simor András hegedül. — 16.00: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 16.30: Szív küldi szívnek szívesen. — 17.10: Tánczene. — 17.55: Szimfónikus zene. — 18.00: Balatonfüred, — Hajógyár. — 18.15 A Fővárosi népi zenekar játszik. — 18.55: Kommentár. — 19.00: Külpolitikai kérdésekre válaszolunk — 19.10: Békési muzsika. — 20.20: Mai Írók Rádiószínháza: A mama — 21.29: Művészlemezek. — 22.15: Népdalok. — 22.35: Szimfónikus zene. — 22.45: Csend és visszhang. — 23.00: Éji zene. — 0.10: Verbunkosok.

Petőfi-rádió: 14.00: Balettrészletek. — 14.30: Operettrészletek. — 15.10: Egy falu — egy nóta — 15.40: Tündértánc. — 16.00: Országszerte — megyeszerte. — 16.10: A hadvezér. — 16.50: Beethoven vonósnégyeseiből. — 17.10: Zenekari muzsika — 17.45: A világ térképe előtt. — 18.00: Vidám kórusművek. — 18.25: Toldi: — 19.00 Szovjet filmzene. — 19.30: Lányok asszonyok . . . — 19.45: Tánczene — 20.44: Egyedül. Elbeszélés. — 21.00: — A külföldi sajtó hasábjairól. — 21.10: Énekkar. — 21.40: Sporthíradó. — 22.00: Hangképek a Liszt-versenyről. —— ——

Péntek, szeptember 21.

Kossuth-rádió: 8.10: Vidám népdalok. — 9.00: Óda a nyugati széllhez. — 9.07: Operarészletek. — 10.10: Óvodások műsora. — 10.30: A Gyermekrádió műsora. — 10.40: Gordonka-zongora szonáta. — 11.10: Lányok, asszonyok . . . — 11.25: Szimfónikus könnyű zene. — 12.10: Népdalcsokor. — 13.15: Tánczene. — 14.15: Üttörő-híradó. — 14.35: Operarészletek. — 15.10: A kis fattyú. Elbeszélés. — 15.30: Könnyű olasz muzsika. — 16.00: Az ásító inas. — 16.40: Angol népdalok. — 17.10: Jó munkáért — szép muzsikát. — 17.55: Kommentár. — 18.00: Így dolgozik egy képviselő. — 18.10: Tánczene. — 18.30: Ifjú Figyelő, — 19.00: Közvetítés a Liszt-hangversenyről. — 22.15: Tíz perc külpolitika. — 23.00: Riedl Frigyes emlékműsor. — 23.15: Dankó-dalok. — 23.40: Új berlini lemezek. — 0.10: Virágénekek.

Petőfi-rádió: 14.00: Szerelmes muzsika. — 15.00: Bartók: A Kékszakállú herceg vára. Opera. — 16.. Országszerte — megyeszerte. — 16.10: Részletek Huszka „Szép Juhászné" című operettből. — 16.40: Orosz nyelvtanfolyam. — 17.00: Népi zene. — 17.30: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 18.00: Nagykovácsi Ilona énekel. — 18.10: A legfőbb érv: a tsz vonzóereje. — 18.30: Margittay Sándor orgonál. — 19.00: Részletek az egri dalosverseny műsorából. — 19.30: Válaszolunk hallgatóinknak. — 19.45: Könnyű melódiák. — 21.15: Az orvos beszél . . . — 21.20: Toldi. — 22.06: Tánczene.

Szombat, szeptember 22.

Kossuth-rádió: 8.10: Reggeli hangverseny. — 9.00: Üttörő-híradó. — 9.20: A gyermekrádió műsora. — 9.40: Operettkettősök — 10.10: Részletek Borodin „Igor herceg" című operájából. — 10.45: Népi zene. — 11.10: Ludások. Karcolat. — 12.10: Részletek a Blaha Lujza Színház zenés vígjátékaiból. — 13.15: Művészlemezek. — 14.15: Magyar könnyű muzsika. — 15.10: Mozart kamaraművek. — 15.45: Válaszolunk hallgatóinknak. — 16.00: Kórusaink életéből. — 16.20: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 17.15: Szív küldi szívnek szívesen. — 18.00: Borbély ötperc. — 18.15: Magyar nóták, verbunkosok, csárdások. — 18.50: Emberek között. — 19.00: Közvetítés a Liszt-hangversenyről. — 22.15: Sporthíradó. — 22.30: Tánc éjfélig. — 0.10: Csárdások.

Petőfi-rádió: 14.00: Zenés hétvége. — 15.10: Bélyeggyűjtők ötperce. — 15.15: Népek dalai. — 15.45: Vidéki studiónk jelentkezik. — 15.55: Rovarállamok. — 16.15: Bizet: Carmen. Opera négy felvonásban. — 19.09: Hazai kis tükör. — 19.29: Beethoven műveiből. — 20.00: Finn szimfónikus zenekar játszik. — 20.15: Népdalok, verbunkosok. — 20.45: Iga alatt. — 21.00: Képeslapokról — képek nélkül. — 21.10: Hangverseny. — 22.00: Külpolitikai kalauz. — 22.10: Zenekari hangverseny.

(A Magyar Rádió a műsorváltoztatás jogát fenntartja.)

A Komlói Jéggyárban

mindennap

korlátlan mennyiségben

jég kapható

KOMBINÁLT ebédlő, férfiszobabútor olcsón eladó, Nagy-, Légszeszgyár utca 7. 399

MODERN kombináltszekrény, asztalitűzhely, tizedesmérleg eladó. Endresz György utca 70. 400

BEKÖLTÖZHETŐ családiház — 2 szoba, mellékhelyiségek, gazdálkodásra alkalmas kerthelyiség — eladó. Kiskereszt u. 9. 401

BEJÁRONÓT keresek fél vagy egész napra, Sallai utca 48, II. em. 394

FÜRST Sándor utca 46/1. sz. ház szabad kézből eladó. Nagy Sándor, Kossuth utca 41. 395

GYORS- és gépírást, kettős könyvvitelt, helyesírást, számtant tanítok. Homok utca 3. 392

BARÁNY-tetőn 612 négyszögöl terület, 300 négyszögöl telepítéssel eladó. Érdeklődni ugyanott, Turbéki. 391

DIÓSZINRE fényezett háló, kétszemélyes bordó rekamié eladó. Alsómalom utca 2. 393

VENNÉK 45—50 család méhet, Hunor vagy NB-i vándor kaptárban. Választ csak levélben. Buday László, Pécs, Tettye u. 14. alá. 374

FODRÁSZATI cikkek Pánczél Gézánál szerezhetők be, Rákóczi út 37. Telefon 43-36. 377

MODERN, kétszemélyes rekamié elsőrendű huzattal eladó, Petőfi 26. sz. 376

LÉC kapható, Rákóczi út 2. sz. 375

TŐZEGES fekál (szerves) trágya korlátlan mennyiségben mázsánként 4.10 Ft-os árban kapható. Befizetés helye: Pécs, Építőanyagipari ES. Pécs, Perczel u. 2. sz. 384

PATACSI kétholdas szőlőmhöz felestársat keresek, Varga, Sztálin út 19. 385

NAGYDOBFELSZERELÉS, 3/4-es, 4/4-es iskolahegedű részletfizetésre eladó, Bartók Béla utca 17. 379

MÉLY, újszerű gyermekkocsi eladó. Pécs-Gyárváros, Ságvári E. utca 34. 369

11x9 m SÁTORTETŐ faanyaga cc 6 m³, 1 m³ léc, 3.000 cserép eladó, Bor Márton, Pécsudvard. 367

BILGERI csizmák, bőrkabátok, irhák újrafestése. Hóner, Tüzér utca 4. 387

KÉTSZOBÁS, fürdőszobás, kertes, beköltözhető családiház eladó. Hatház utca 17. 304

TAMÁS Kálmán motoros fafűrészelő Telefonszáma 30-61. György utca 6. 283

KÉT ABLAK tokkal, egy dupla ajtó tokokkal eladó. Katalin utca 9. szám alatt.

VILÁGOS keményfaháló eladó. Megtekinthető de. Teréz utca 9. 397

NYLONHARISNYAÁTKÖTÉS 40 csíkkal 45,— Ft, Rákóczi út 70. 364

HÁZFELÜGYELŐI szoba, konyha, mellékhelyiséges lakást bérleti lakással elcserélnék, Pécs, Lyceum utca 4. 386

VADONATÚJ Rex gyorsmérleg és Pannonia keskeny ülés eladó. Vasas II. 55. sz. 363

SZÜRETELŐKÁD, 4.50-es gerendák, jászol eladó. Mecsekalja, Kereszt út 2. (Rácváros előtt.) 361

SZŐLŐ utca 33. sz. ház — beköltözhető — olcsón eladó, Sztálin út 53. 383

508 NÉGYSZÖGÖL szőlő a Donátusnál (Csurgódűlő 3 alatt) eladó, volt Hercegné. 379

GYERMEKSZERETŐ háztartási alkalmazottat azonnalra keres. Szily Pécs, Alkotmány utca 86. 370

A VÁROS lakosságának tudomására hozzuk, hogy megnyílt a Pécsi Fodrászipari Vállalat tanműhelye Kossuth L. u. 38. szám alatt. 50%-os kiszolgálási árakkal, szakképzett vezetőkkel állunk a dolgozók rendelkezésére. Hétfőn szünnap. 133

KAPITÁNY János tűzifafűrésző telefonszáma 10-01. Alkotmány u. 6. 258

A HÁZINYUL-bőrt ne dobja el! Megveszi Hábliesek, Ipar utca 3. 339

MINDENFÉLE nyest és vadbőrt, valamint borkövet veszek. Hábliesek, Ipar utca 3. 240

ZOMÁNCOS asztalitűzhely, salgótarjáni folytonégő kályha eladó. Csend utca 2. Telefon: 44-47. 335

KÖZÉPFOKÚ terv- és statisztikai vizsgával rendelkezem. Állást változtatnék. Megkeresést „több éves gyakorlattal" jeligére kérek. Pécs, poste restante. 241

9 darabból álló szép szalongarnitúra eladó. Megtekinthető fél 5-től. Cím: Vorosilov utca 44. (volt Felsővámház utca.) 354

TÖLTŐTOLLJAVÍTÓ gyorsszolgálat egy nap alatt megjavítja töltőtollát, Blancz Vilmos, Jókai Mór utca 2. 297

TÖLTŐTOLLJAVÍTÁS, golyóstollbetétek, Kossuth Lajos utca 36. szám. Zátonyi János.

BEKÖLTÖZHETŐ kétszobás, összkomfortos, kertes családiház eladó. Kertváros utca 20. 291

MEGVÉTELRE keresek kifogástalan szőlőt, szép épülettel szüret nélkül. Telefon: 39-19. 286

ELCSERÉLNÉM Komlón lévő kétszobás, komfortos, lakásomat Budapesten vagy környékén hasonlóra. Cím: Komló 1. Posta. Postafiók 39. 282

ELADÓ egy új Pannonia motorkerékpár és egy steppelt sportkocsi. Vas Gereben utca 8. sz. 308

NYLON, perlon, xilon, hernyóselyem, műselyem-harisnyák szemfelszedése másnapra. Szalayné, Ujmeszes, Szeptember 6. tér 14/4. 306

OLCSÓBÉRŰ, 2 szoba, konyha, éléskamrás lakásomat (külön pincehasználattal) elcserélném 2 szoba összkomfortosért. Költséget térítek. Garainé, Légszeszgyár u. 26. sz. 313

BÉRBE keresek földbirtokot 15 kh-ig, gazdasági épülettel. Pécs-környéki és vízmelletti előnyben. Vörös Gyula, Málom 11. 349

ELCSERÉLNÉM balatonkenesei gyermekotthonban lévő nevelői állásomat pécsivel. Az intézetben lakás és teljes ellátás van, jutányos áron. Érdeklődni lehet: Ujmeszes 19/1. Rubint. 299

AZONNAL beköltözhető kétszoba, összkomfortos családiház, kedvező fizetési feltételekkel eladó. Szigeti út 36. 342

AZ ATTILA utca 7/1. sz. alatt lévő családiház eladó. Megtekinthető vasárnap 1 órától. 346

18 db 5 m HOSSZÚ 30x30-as keményfa tetőgerenda eladó. Kovács József, Pécs, Engels u. 8. 347

14 HÓNAPOS, kb. 170 kg-os hízó eladó. Szent Vince 54. 343

250-es és 500-as, OLDALKOCSIS, kéthengeres motorkerékpárok eladók. Torda utca 31. 345

200 NÉGYSZÖGÖL villa-telek a Magaslati úton alkalmi árért sürgősen eladó. Bővebbet Zója utca 4. (volt Pius) 350

250 cm³-es CSEPEL motorkerékpár eladó. Beloiannisz utca 27. lakatos üzem. 353

HASZNÁLT kádakat, boroshordókat, borászati eszközöket vásárol, elad: Gulyás, Perczel utca 27. Telefon: 29-63. 354

35-ös GYALUGÉP (Abrichter) fűróval és körfűrészel eladó. Sallai u. 15. 356

A KISPOSTAVÖLGYBEN 641 négyszögöl szőlő, gyümölcsös és szántó présházzal, felszereléssel eladó. Toldi Miklós utca 1. em. Telefon: 46-53. 314

MEGVÉTELRE keres egy harmóniumot. Molnár Nándor, Beloiannisz utca 21. 318

KÉPKERETEZÉS az Üvegező, Üvegesiszoló KTSZ-ben. Beloiannisz utca 23. sz. 339

NAGYOBB méretű autógeyzír eladó. József utca 11. II. em. 6. délután 6—8-ig. 338

HASZNÁLT férfiruhát veszek. Hetényi, Bem utca 20. Telefon 22-40. 337

NAGYMÉRETŰ kályhát vennék teremfűtéshez. Kreisler. Bajcsy Zsilinszky utca 10. 336

300 cm³-es NSU oldalkocsis motor eladó, Pécs, Major u. 17. 335

SZEPTEMBER 17-én 9 órakor a Szövetség utca 1. sz. ház bírói árverésen 35 ezerért eladó. 360

BIEDERMEIER ágyat vennék. Telefon: 39-72. 333

HELYESÍRÁST, szépírást, számtant gyors eredménnyel tanít tanárnő. Megye utca 11. 334

AZ É. M. 3. sz. MÉLYÉPÍTŐ Vállalat (Pécs, Málomi út 80.) ipari tanulókat felvesz kőműves és ács szakmába. Korhatár 14—17 év. A vállalat étkezést, szállást, munkaruhát, és a rendeletben előírt fizetést biztosítja. Tanulmányi idő két év. Szükséges iskolai végzettség az általános iskola VI. osztálya. Jelentkezni lehet a vállalat munkaügyi osztályán. 45

ELCSERÉLNÉM egyszoba, konyha, éléskamrás, külvárosi, szép lakásomat belvárosi egyszobás, konyhás, összkomfortos lakásért. Értékkülönbözetet fizetem. Esetleg ugyanilyen öröklakást veszek. Agg, Dugonics u. 1. sz. (Csokonay u.) 327

500—800 NÉGYSZÖGÖL szőlő eladó, autóbusz megállónál. Cím: Bálics út 24. Telefon: 17-62. 341

SZENTMIKLÓSI újbor kapható, Megyeri út 10. 331

EGYEDÜLÁLLÓ özvegyasszony társbérlőnek a belvárosba elmenne. Telefon: 40-23, este 7 után. 16

NEHÉZ zsírsertés november, december hónapokra leköthető. Szigeti út 137. 324

PÉCS közelében, szép helyen gazdasági-ház beköltözhető nagy lakással, 7.000 négyszögöl prima szántó és gyümölcsös egytagban kedvező fizetési feltételekkel eladó Érdeklődni: Bonyhai Pécs, Keszűi út. 358

TŐKEBEFEKTETÉSRE alkalmas 3 000 négyszögöl, házhellyé parcellázható szántóföld, beadásmentes szőlő, lakható épülettel, felszereléssel az épülő új városrész mellett eladó. Kovács-telep Mezők u. 1. Agg. 326

BELVÁROSI 4 szobás, összkomfortos lakást elcserélnék két kétszobásra. Anna utca 20. II. 7. 332

LAKATOSOKAT és esztergályosokat alkalmaz a Pécsi Bőrgyár. 42

125 cm³-es KIFOGÁSTALAN Csepel motorkerékpár eladó. Rumszauer Béla, Márlakéménd. 321

PÉCS-felső állomás mellett beköltözhető ház eladó. Bögrine. 319

VILÁGOS, keményfa félháló eladó. Tettye utca 20. 402

BORSZIVATTYÚ (jó állapotban) és 10 méter 4 betétes gumitömlő eladó. Jankovics, Alsó Gyükés 6. Lámpási megálló. 303

EGYSZOBA, konyhás, éléskamrás, mellékhelyiséges ház eladó, Azonnal beköltözhető, Kismélyvölgy 14.; Tóth. 302

EGY pianinót bérbe vennék. Athinai utca 11. 177

AZONNAL beköltözhető családiház eladó. György utca 7. 388

SEGÉDMUNKÁSOKAT és állványozó szakmunkásokat kizárólag helyi munkára alkalmaz a Pécsi Építő és Tatarozó Vállalat, Pécs, Molotov u. 35. sz. 44

A KERTÉSZETI Vállalat erdei zöld páfrányt vásárol. A páfrányszedők megbeszélésre Perszel u. 1. sz. irodában jelentkezzenek! 47

KÉTSÜTÖS kisipari főzőkályha és 2+1 lámpás Orion rádió olcsón eladó. Citrom u. 14. 41

AUTOKRÁT rugónélküli sérvkötő, éjjel-nappal viselhető. Nagy sérvekre rugóval kombinálva. Ludtalpbetétek, haskötők. Kérjen 4. sz. díjtalan, képes ismertetőt! Pártos László, Budapest, Néphadsereg (Falk Miksa) u. 3. 51

FULLADÁST megakadályozó ütőmőt 44.— Ft-ért utánvéttel szállít Lind Dezső Budapest, VIII. Lésy Imre u. 1. 38

10.000 Ft-tól ÜZLETTÁRSAT keresek. Pécs, Sallai utca 5. Fodrász üzlet. 317

FÉLSTABIL gőzgépkezelőket, fűtőket, gépkezelőket rakodómunkásokat alkalmazunk Pécsi Növényolajipari Vállalat. Batthyányi u. 2.

A Miskolci Üveggyárban

kertészüvegnek és más erős üvegezéshez alkalmas inkurrens méretű (18 × 38, 30 × 30 és 21 × 41,5 cm), drótüvegek kaphatók m²-ként 16.80 Ft-os áron. A helyszínen is átvehetők, de vasúton ládában is megrendelhetők.

MISKOLCI ÜVEGGYÁR.
Miskolc, Tatár u. 56. sz.

ZOMÁNCOZOTT tűzhely és kályha elsőrendű kivitelben, Lőrincz, Budapest, VIII., Futó u. 43. 49

193 cm-es JÓKARBAN lévő gyalupad eladó. Vennék hegesztő apparátot. Szalancsanin Márton, Pécs, Ipar utca 9. 329

KISLAKÁSÉPÍTŐK figyelem! Tégla minden mennyiségben beszerezhető a pécsváradi Vegyes KTSZ-nél. 1000 db 423 Ft. A kőpenytégla ára 1000 db-ként 310 Ft. 332

A BORFORGALMI Vállalat II. pincészete öt férfit fizikai és egy takarítónőt keres felvételre. Jelentkezés: Irányi Dániel tér 6. sz. 33

INGATLANOK: Beköltözhető ház, 800 négyszögöl szőlővel eladó. Diós dűlő, Terézlak. Érdeklődni Diós út 56. — 1013 négyszögöl, kifogástalanul karbantartott szőlő présházzal, teljes felszereléssel, terméssel együtt eladó, Inköz. — 1300 négyszögöl házhelynek alkalmas gyümölcsös-kert 150 cm-es drótkerítéssel bekerítve eladó. Királyegyháza, 166. sz. Ordi Tibor.

LAKÁSCSERÉK: Elcserélném kétszoba, konyha, előszobás, magános házban lévő, gazdálkodásra alkalmas lakásomat belvárosi kétszobás, összkomfortosra. Pélmonostor u. 29. — Szép kétszoba, hallos, személyzeti szobás, összkomfortos lakást cserélnénk egyszoba, hallos, összkomfortos és egy garzon lakásért. Telefon: 34-04. — Elcserélném garzon lakásomat kétszoba, összkomfortosért. Költségmegtérítéssel. Kolozsvár út 10. fszt. balra. — Elcserélném kétszoba, összkomfortos lakásomat háromszobásért. Telefon: 20-31. Blum. 10—12 óráig. — Kaposvári kétszobás lakásomat elcserélném pécsiért. Inköz. — Komlói kétszobás, nagy lakásomat elcserélném kisebb pécsiért. Inköz. 46

Évadzáró díszelőadások

Prága Cirkusz

Komlón 18—21-ig

Állandó

bútorkiállítás

a Pécsi Faipari Szövetkezet átalakított mintatermében

Kossuth Lajos útca 50. szám

Kárpitozott, fényezett bútorok

Azonnali felvételre keresünk szakmai gyakorlattal rendelkező

gépésztechnikust,

nagy gyakorlattal rendelkező

dieselmotor-szerelőt,
hálózati villanyszerelőt,
traktoros gépészeket

Jelentkezés személyesen vagy levélben: Ormánsági Állami Gazdaság, Kislippó. Utolsó posta Magyarbóly

Oldalkocsis

motorkerékpárt

vezetővel,

áruszállításra

azonnal alkalmazunk

Jelentkezés: É. M. 3. sz. Mélyépítő Vállalat Pécs, Kertváros, Málomi út 80/a. Kiss József szállításvezető.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

a Magyar Dolgozók Pártja Baranya Megyei Bizottságának és a megyei tanács lapja

Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: FARKAS LÁSZLÓ
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 16. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjeszti: a Megyei Postahivatal hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés: postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj: 11.— Ft.

Pécsi Szikra Nyomda
Pécs, Munkácsy Mihály u. 18. sz. Telefon: 20-27
Nyomdáért felel: Melles Rezső

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A BARANYA MEGYEI PÁRTBIZOTTSÁG ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIII. ÉVFOLYAM, 222. SZÁM ARA 50 FILLÉR CSÜTÖRTÖK, 1956 SZEPTEMBER 20

Megkezdődött a londoni értekezlet

London (MTI) Az AFP jelentése szerint a 18 hatalmi értekezlet első ülése 1 óra 20 perces tanácskozás után ért véget.

Az ülés során egyhangúlag Selwyn Lloydot választották elnökké. Selwyn Lloyd rövid megnyitó beszédében méltatta az ötösbizottság és főleg Menzies munkáját.

Selwyn Lloyd a továbbiakban kijelentette, hogy Nagy-Britannia álláspontja a szuezi kérdésben nem változott.

Adott pillanatban — mondotta a brit külügyminiszter — szükségessé válhat, hogy a Biztonsági Tanácshoz forduljunk.

A brit kormány — mondotta Selwyn Lloyd — nem járulhat hozzá, hogy egyetlen kormány tartsa korlátlan ellenőrzés alatt az életbevágóan fontos szuezi viziútat. Az elvet illetően semmiféle kompromisszumot nem fogadhatunk el.

Selwyn Lloyd ezután rövi den utalt a csatornát használók szövetsége létrehozását célzó javaslatra.

Unden svéd külügyminiszter felszólalásában azt ajánlotta, hogy újabb tárgyalásokat kezdjenek az egyiptomi kormánnyal.

Irán és Spanyolország küldötte hasonló álláspontot foglalt el.

Ekkor szólalt fel Dulles amerikai külügyminiszter, hogy nagy vonalakban ismertesse a csatornát használók szövetségének amerikai tervét. A Szuezi-csatornát használók szövetségének létrehozására Dulles által előterjesztett javaslat végrehajtó bizottság felállítását és egy adminisztrátor kinevezését irányozza elő. Az adminisztrátor a végrehajtó bizottságtól függene. Az első pénzalapokat a szövetségben résztvevő nemzetek előlegeznék. Az előlegeket a csatorna forgalmi jövedelmeiből fizetnék vissza. A javaslat a továbbiakban előirányozza, hogy megállapodásra törekszenek az egyiptomi kormánnyal technikai síkon.

A küldöttek kérték, hogy kényelmesen tanulmányozhassák Dulles nyilatkozatát.

Előkészületek a Néphadsereg Napjára

1848 szeptember 29-e: a Magyar Néphadsereg születésének napja. Szeptember 29-ét a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsa a Néphadsereg Napjává nyilvánította és azóta minden esztendőben ünnepségek keretében emlékeznek meg hadseregünk harcosairól, azokról, akik a haza iránti kötelességüket teljesítik, s amikor kellett — a dunai árvíz idején — hősiesen mentették a lakosság életét és ingóságait.

Pécsett és a megye területén máris megkezdődtek az előkészületek a Néphadsereg Napja méltó megünneplésére. Szeptember 21—29 között, a városban a MÖHOSZ, a DISZ klubestéket tart, amelyek keretében a magyar néphadseregről tartanak előadásokat. Az ünnepségekbe bekapcsolódnak az úttörők és az iskolákban is megemlékezéseket tartanak, méltatják majd a Néphadsereg Napja jelentőségét.

A Magyar Önkéntes Honvédelmi Szövetség vasárnap tartotta meg Pécsett a pákozdi ifjúsági verseny megyei döntőjét. A versenyben első lett Nagynyárád 21 ponttal, második: Siklós 18, harmadik: Sásd 17, negyedik: Hird 13, ötödik pedig Komló 7 ponttal. Az első három helyezett értékes díjat kapott. A versenyben első helyezést elért Nagynyárád csapata résztvesz majd a Néphadsereg Napján, szeptember 29-én Pákozdon megrendezendő országos ifjúsági versenyen.

Pécsett a Néphadsereg Napja tiszteletére szeptember 29-én délután 3 órakor a MÖHOSZ emlékversenyt rendez a MÖHOSZ kispuska lőterén. A versenyen csak azok a tartalékos tisztek vehetnek részt akik MÖHOSZ igazolvánnyal rendelkeznek.

Szeptember 29-én Pécsett sor kerül az 1848-as emlékmű megkoszorúzására is. Az emlékművet a DISZ, a MÖHOSZ és más szervek koszorúzzák meg.

N. Sz. Hruscsov elvtárs Belgrádba érkezett

Belgrád: A Tanjug jelenti: N. Sz. Hruscsov, a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának első titkára, a Legfelső Tanács elnökségének tagja, szerdán délelőtt 11 órakor különrepülőgépen rövid üdülésre Belgrádba érkezett.

N. Sz. Hruscsovot a zimonyi repülőtéren Josip Broz Tito, a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság elnöke, Edvard Kardelj, a szövetségi végrehajtó tanács alelnöke és Kocsa Popovics, külügyi államtitkár fogadta.

N. Sz. Hruscsov fogadtatásán jelen volt Firjubin, belgrádi szovjet nagykövet és a szovjet nagykövetség több tagja is.

Belgrádban aláírták a jugoszláv-magyar gazdasági együttműködésre vonatkozó jegyzőkönyvet

Belgrád (Tanjug): A jugoszláv és a magyar kormányküldöttség hét napig tartó tárgyalás után Belgrádban szerdán jegyzőkönyvet írt alá, amely meghatározza a Jugoszlávia és Magyarország közötti együttműködés továbbfejlesztésének kereteit s irányvonalát az áru- és fizetési forgalom, az ipari együttműködés, a közlekedés, a vízgazdálkodás és a túrisztika területén. A megbeszélések során megvizsgálták a beruházások, de különösen az energetika területén való együttműködés lehetőségeit és formáját.

A jugoszláv és a magyar szakértők megvizsgálták az egyes konkrét problémákat is az együttműködés minden területén. A kérdések egész sorában már megegyezésre került sor a két ország érdekelt szervei között, míg egyes kérdésekről további megbeszéléseket folytatnak majd a mai aláírt jegyzőkönyv határozatainak megvalósítása végett.

A jegyzőkönyvet a jugoszláv kormány nevében Haszan Brkics, a külkereskedelmi bizottság elnöke, a magyar kormány nevében pedig Bognár József külkereskedelmi miniszter írta alá.

Magyar kormányküldöttség vesz részt a newyorki atomerő-konferencián

Szeptember 20-án nyílik meg Newyorkban, az ENSZ palotájában, a nemzetközi atomerőügynökség alapszabálytervezetének megvitatására összehívott konferencia. A létesítendő nemzetközi atomerőügynökség célja a nemzetközi együttműködés előmozdítása az atomenergiának békés célokra történő felhasználása területén.

Az alapszabálytervezetet megvitató értekezleten az ENSZ és a szakosított intézmények tagállamai vesznek részt. A magyar küldöttség vezetője Kós Péter, rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, a Magyar Népköztársaságnak az ENSZ mellett működő állandó megbizottja, a küldöttség tagjai: Szigeti György, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja és Réczei László, a közgazdaságtudományi egyetem jogi tanszékének vezetője.

Múzeumi napokat rendeznek Pécsett

Az UNESCO kezdeményezésére október 7—15-e között világszerte múzeumi napokat rendeznek. A múzeumi napok célja, hogy a múzeumokat minél szélesebb körben ismertessék, népszerűsítsék.

Október 7—15-e között a magyarországi múzeumok is megrendezik a múzeumi napokat. Ez alkalommal előadásokkal, új kiállításokkal és más eszközökkel igyekeznek a közönség körében a múzeumok iránti érdeklődést felkelteni. A nagyközönség eddig a múzeumok munkáját csak a kiállítások tükrében ismerte, de nem tudta, hogy egy-egy kiállítást mennyi munka előz meg.

A múzeumok a kiállításokkal tanítani és nevelni akarnak, ezért úgy rendezik meg azokat, hogy tudományos mondanivalójuk legyen. Az idén egy kisebb kiállítással, előadásokkal és tárlatvezetéssel igyekeznek Pécs város és Baranya megye közönségét a múzeumokhoz közelebb hozni.

A Janus Pannonius Múzeum október 7—15 között érdekesnek ígérkező előadássorozatot rendez. Mindenegyes előadás a múzeumi tudományos munka céljait világítja majd meg. Október 9-én dr. Dombay János: A múzeum így helyzete és kilátásai Baranyában és Pécsett címmel, október 10-én pedig dr. Kodolányi János: A néprajzi kutatás feladatai Baranyában címmel tart előadást. Október 11-én dr. Gebhardt Antal: A Mecsek hegység növény- és állatvilágának őshonos és külföldi elemei című előadására kerül sor.

A múzeumi napok alkalmával a múzeum kiállítást is rendez. Ennek keretében bemutatják majd az elmúlt év újabb múzeumi szerzeményeit, az Állami Vásárlóbizottság által vett festményeket és szobrokat, valamint a legújabb régészeti, néprajzi és természettudományi gyüjtemény-tárgyakat. Ezt a kiállítást évről-évre megrendezik, hogy a közönség is tudomást szerezhessen azokról a jelentősebb tárgyakról, amelyekkel a Janus Pannonius Múzeum gazdagodott. A kiállításnak nem csak bemutató jellege lesz, hanem igyekszik felkelteni a nagyközönség segítőkészségét is, hogy leletjelentésekkel és esetleg tárgyak ajándékozásával is segítse a múzeum munkáját.

Távirat Hirdről

Vállalatunk vezetősége jelenti, hogy a harmadik negyedévi tervünket szeptember 19-én befejeztük és a negyedév végéig három tonna készárut adunk terven felül népgazdaságunknak megtakarított anyagból. Gyártmányaink minősége száz százalékban első osztályú és önköltsége hét százalékkal kisebb az 1955. évinél.

Hirdi Kenderfonógyár

A Prága Cirkusz Pécsett

A Prága Cirkusz szeptember 22-én szombaton este 8 órakor tartja bemutatkozó díszelőadását a Balokány ligetben.

A száztíz tagú együttes külföldi szerepléseit mindenütt nagy siker koronázta. — Hazánkban harminckét városban léptek fel és igen sokan tekintették meg előadásukat. Miskolcon, Csepelen, Makón, Sátoraljaújhelyen, Mezőtúron, stb. a dolgozók kívánságára meg kellett hosszabbítani az ottartózkodásukat.

Az együttes több tagját a „Zűrzavar a cirkuszban" című nagysikerű csehszlovák filmből már ismerik a pécsiek. A műsor legvidámabb számai: a 4 Baccardi — gumiasztal-akrobaták, a 3 Bertis — humoros kerékpárakrobaták, Sambó és Emiló — zenebohócok. A legizgalmasabb számok: Vera Valtova trapéz száma, Ilionas fejegyensúlyozása a lengőtrapézon. Ezeken a kiemelkedő számokon kívül a medve és a púpos teve állatszámokat kíséri nagy érdeklődés.

A Prága Cirkusz magyarországi tartózkodása idején a Budapest Cirkusz Csehszlovákiában vendégszerepel. A Prága Cirkusz szeptember 22-től 26-ig játszik a Balokány ligetben. — Műsorukkal zárul az idei cirkuszszezon.

Átépítik a komlói drótkötélpályát

Sok baj volt az utóbbi időben az alig egy-két éve megépült komlói szénszállító drótkötélpályával. Valószínűen korábbi építési hibák következtében a kötéltartó vasoszlopok elmozdultak a helyükről, és ennek következtében igen gyakoriak lettek az üzemzavarok. A berendezés rossz állapota miatt a szénszállítás annyira korlátozódott, hogy a Béta-aknán kitermelt szén jelentős részét külszínre kellett üríteni, s így nem kerülhetett a szénosztályozóműbe továbbfeldolgozásra. Ez a helyzet veszélyeztette a szénbányászati tröszt tervteljesítését is.

Most, több, mint két hétig tartó tervszerű előkészítő munka után a Béta-akna és a Kossuth-akna között leállították a szállítást és megkezdték a pálya teljes rekonstrukcióját. Az egész pálya felújításának elvégzéséhez, — melynek költségei előreláthatóan el fogják érni a 200 ezer forintot, — még körülbelül 4—5 heti munkára lesz szükség.

A tröszt igazgatósága előtt az a feladat állt, hogy ez alatt az idő alatt is biztosítsa nemcsak a Béta-aknai szénnek az osztályozóba jutását, hanem, hogy az osztályozóból kikerülő meddő továbbra is a palahányóra kerüljön, ami ugyancsak a drótkötélpálya segítségével történik. A vállalat mindkét feladatot megoldotta úgy, hogy a folyamatban lévő átépítés ellenére a Béta-aknáról elszállított szén mennyisége hétfőn már elérte a 130 vagont.

Vizi László elvtársnak, a Komlói Szénbányászati Tröszt igazgatójának felvilágosítása szerint a sikerben nagy része van az átgondolt, tervszerű előkészítő munkának, melyben kiemelkedő jó teljesítményt nyújtottak: Pálffy, Szelescsényi és Árpád elvtársak az átépítés műszaki előkészítésével, a 49-es Építőipari Vállalat a talajszilárdítási munkáknál, továbbá a Gazdasági Vasutak Bányagépjavító Üzeme, valamint minden munkaterületen a bányatröszt karbantartó munkásai.

Wawruch Gábor

A pécsi kispiac nagy problémái

Az Irányi Dániel téri kispiacon, szerdán és szombaton délelőtt, egy órai séta is elegendő ahhoz, hogy valaki tiszta képet kapjon az ottani tarthatatlan állapotokról. A legelső, ami szembetűnik az, hogy a piac területe ma már kicsiny. Az elárusítók között olyan szűk a hely, hogy még kosarak nélkül sem lehet rendesen közlekedni. A hatósági húsbolt előtt például hosszú sorokban állnak az asszonyok, és az amúgyis szűk járdát foglalják el. Ezen lehetne segíteni, ha a városi tanács intézkedne, hogy a hatósági húsboltot az Irányi Dániel térről a Kossuth Lajos utca végén lévő fagyalt boltba, vagy a MÉH vasgyűjtő üzletének helyiségébe helyezzék át.

Lehetőség van a kispiac bővítésére is. A Gépipari Technikum mögött körülbelül 14-15 méter széles és 70—80 méter hosszu „park" van. A városi tanács ezt a területet nyugodtan átengedhetné piaci célokra.

A második szembetűnő jelenség: a kispiacot nem szakosították. Három sor virágárus után, 2 sor zöldárus, több sor gyümölcs és zöldségárus stb. következik. A háziasszonyoknak össze-vissza kell botorkálniok, amíg megtalálják azt, amire éppen szükségük van. Sokkal helyesebb és áttekinthetőbb lenne, ha a tanács a kispiacot szakosítaná. Külön helyet jelölne ki a virágárusok zöldségárusok, gyümölcseladók, gyümölcs- és zöldségárut vegyesen árusítók részére, és megjelölné azt a helyet is, ahol baromfit hoznának forgalomba, vagy a magánkereskedők árusítanának. A piac megnagyobbításával erre minden lehetőség megvan.

A kispiacon a legjobb elárusítóhelyeket az Alföldről érkezők foglalják el. Ők a legelsők, akik a piacon megjelennek, mert már kedden és pénteken este 8—10 óra között kirakják kosaraikat. Odakuporodnak a földre az Irányi Dániel tér 1. szám előtti ház kapujába, vagy a Pécsi Ingatlankezelő Vállalat I. kerületi házfelügyelősége előtti lépcsőre és reggelig ott vacognak a hideg szeptemberi éjszakában. Almával, szőlővel, szilvával megrakott kosaraikkal itt az utcán aludtak: Pethő Vencelné, Budai Antalné, Fodor Józsefné, özvegy Fiola Mihályné, Molnár Pongrácné, Horváth Antalné, Rajczi Sándorné, Fekete Imréné jánoshalmai, valamint Kovács Istvánné és Agósdi Jánosné borotai lakosok — hogy csak néhányat említsünk. Az utcán alvók között baranyai termelők is akadnak, mint például: Kovács Józsefné és Kovács Lajosné Gordisáról. Ez az állapot tarthatatlan. Helyes lenne, ha — más városok piacainak mintájára — Pécsett is létesítenének egy fedett raktárhelyiséget, ahol a városunkba piacnapok előtt érkező termelők áruikat éjszaka biztonságban tudhatnák és nem kellene nekik a nyílt utcán őrizniök.

Külön probléma a kispiac tisztasága. Két év óta mindössze egyszer — a Hunyadi szobor leleplezése előtti napokban — fordult elő, hogy a kispiacot lemosták. Egészségügyi szempontból feltétlenül szükséges, hogy a kispiacot kéthetenként, de legalább havonta egyszer két öntözőkocsi vizével lemossák.

A piac tisztátalanságához hozzájárul az is, hogy ott vasárnap délután is árusítanak. Igy az elárusítók hétfőn reggel kénytelenek piszkos területre kirakni áruikat. Helyes lenne bevezetni azt, hogy vasárnap a kispiacon csak délig lehessen árusítani.

Az egészségügyi ellenőr piaci napo megfor végigfut a sorokon. Néha kifogásolja, hogy a vásárlók megfogdossák az árukat, de komoly egészségügyi ellenőrzés csak nagyritkán fordul elő. Ez a magyarázata annak, hogy a tejet és a tejfelt nem egyszer rozsdás kannákból árulják és mire a háziasszonyok hazaviszik, megromlik. A városi tanács egészségügyi osztályának sokkal alaposabban kellene ellenőriznie a kispiacot és sűrűbben kellene tejvizsgálatot is tartania.

Aki a piacon megfordult, annak szemet szúr az a rendetlenség, amely ott uralkodik. A 38-as számú Tejbolt előtti MÉK bódénál százával tornyosulnak az egymásra rakott üres ládák (úgylátszik a vállalatnak sok felesleges göngyölege van!) Ugyanez a helyzet a Pécsi Földművesszövetkezet rozoga fabódéja mögött is. Valóságos zöldség- és gyümölcsláda-raktár látható itt.

És ha már a földművesszövetkezet fabódéjánál tartunk ideje, hogy a düledező bódé helyett téglából építsenek egy rendes elárusítóhelyet. A földművesszövetkezet már egy hónappal ezelőtt engedélyt kapott erre, de megépítésére még mindig nem került sor. Ma már ott tartunk, h a magánelárusítóknak, — mint például özv. Vecsera Józsefnénak — szebb a piaci bódéjuk, mint a pécsi földművesszövetkezetnek.

Terület szempontjából kicsiny az Irányi Dániel téri piac, de áruellátottság szempontjából sokkal gazdagabb mint a Bajcsy Zsilinszky utcai nagypiac. Ennek oka az, hogy a kispiac felé a közlekedési lehetőség sokkal jobb, mint a nagypiachoz. A mecsekaljai termelők is például árujukat inkább a kispiacra viszik, mint a nagyra. A városi tanácsnak lehetőséget kell találnia arra, hogy a nagypiac felé a közlekedést megjavítsa. Külön autóbuszokat állíthatna be, amelyeken a termelők az árut oda szállíthatnák. Ezzel lényegesen javulna a nagypiac áruellátása és egyben csökkenne a kispiac túlzsúfoltsága.

Pécs város tanácsának végrehajtó bizottsága e héten, a tanácsülés pedig szeptember 28-án tárgyalja a piacokról, a piaci helypénzszedésről, a piaci élelmiszerárusítás közegészségügyi rendjéről szóló új szabályzatot. Helyes lenne, ha a végrehajtó bizottság és a tanácsülés a kispiac problémáival is behatóan foglalkozna és a felvetett problémákat minél előbb megoldaná.

Pusztai József

A kincseket kiviszik – a nyomor megmarad

Kérdezzenek meg egy latinamerikait: hogy van az, hogy az Önök országai gazdagok, a nép azonban szegény? Így válaszol:

— Ez azért van, mivel a kincseket kiviszik az amerikai monopóliumok, a nyomor azonban megmarad.

Az Egyesült Államok monopóliumai mélyen behatoltak a latinamerikai országok gazdasági életébe, a réz, a vas, az olaj, az uránérc, a banán, a kávé — mindez az ő kezükben van.

Mint a Barron's című amerikai folyóirat legutóbbi száma közölte, az Egyesült Államok most Közép-Amerika olajlelőhelyeit igyekszik megkaparintani.

Amerikai geológusok kutatnak olaj után, próbafúrásokat végeznek a Panama és Mexikó között fekvő dzsungelekben és hegyekben. Ha olajlelőhelyekre bukkannak, a monopóliumok nyomban koncessziót szereznek a földekre. Így losanengelesi olajipari vállalkozók koncessziós jogot szereztek körülbelül 6 millió hektárra Nicaragua mindkét partvidékén. Guatemalában az egyik amerikai társaság 270 000 hektár kiterjedésű területen végeztet kísérleteket.

Az olajnak mindig profitszaga van. Ime néhány szám: mint ismeretes, a tíz amerikai milliárdos olajkorporáció közül a legnagyobb a „Standard Oil Company of New-Jersey". Több mint 300 leányvállalata van. Ezek közül sok a latinamerikai országokban működik. A társaság évi jövedelme körülbelül 6 milliárd dollár. Ennek csaknem a fele a latinamerikai országokból származik. Ezek a nyereségek hatszorosát képezik például Venezuela bevételeinek.

A latinamerikaiak „zöld polip"-nak nevezik az amerikai United Fruit korporációt, amely megfosztotta Közép-Amerika lakosait mai gazdagságuktól: a banántól, a kávétól és a trópusi termékektől; a Standard Oil el akarja venni tőlük a jövőjüket is — az olajat.

KAIRO

Az AFP híre szerint Huszszein Aziz külügyi államtitkár kedd délután összehívta Irán, Portugália, Hollandia, Spanyolország, Olaszország, Svédország, Burma és Ausztrália diplomáciai képviselőit, hogy közölje velük a Biztonsági Tanács elé terjesztett egyiptomi jegyzék szövegét.

Bulganyin elvtárs válaszai Kingsbury Smith kérdéseire

Moszkva (TASZSZ) Kingsbury Smith, az International News Service amerikai hírügynökség alelnöke és vezérigazgatója táviratot intézett N. A. Bulganyinhoz, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnökéhez és kérte válaszoljon több, a Szuezi-csatorna problémájával összefüggő kérdésre.

Az alábbiakban közöljük N. A. Bulganyin válaszait Kingsbury Smith kérdéseire.

KÉRDÉS: a középkeleti háborús veszély elhárítása érdekében hajlandó-e a Szovjetunió kormánya haladéktalanul résztvenni egy államfői színvonalon tartandó találkozón Egyiptom, India, Franciaország, Nagy-Britannia és az Egyesült Államok kormányaival?

VÁLASZ: a szovjet kormány már állástfoglalt amellett, hogy a szuezi kérdést igazságosan, békésen, tárgyalások útján kell megoldani. Hogy elősegítse e kérdés ilyen megoldását, a szovjet kormány hajlandó résztvenni Egyiptom, India, Franciaország, Nagy-Britannia, az Egyesült Államok és a Szovjetunió kormányfőinek értekezletén.

KÉRDÉS: Úgy véli-e Ön, hogy az említett hatalmak vezetőinek értekezlete békés megoldást tudna találni a szuezi kérdésre, olyan megoldást, amely egyfelől megőrizné Egyiptom szuverénitását, másfelől pedig biztosítaná a csatornán való hajózás szabadságát az egész világ hajói számára?

VÁLASZ: Kétségtelenül lehetne találni ilyen békés megoldást a szuezi kérdésben. Mint ismeretes, Egyiptom kormánya már kifejezésre juttatta, hogy hajlandó a többi érdekelt állammal együtt felülvizsgálni az 1888. évi konstantinápolyi egyezményt és egyezményt kötni a csatornán való hajózás szabadságára vonatkozólag. Egyiptomnak ez a javaslata megnyitja az utat a szeuezi kérdés békés rendezéséhez. Magától értetődik, hogy a csatornán való szabad hajózásra vonatkozó megfelelő egyezményt végeredményben úgy kell létrehozni, hogy ezt a kérdést megvitatják egy széleskörű nemzetközi értekezleten, valamennyi érdekelt állam részvételével.

KÉRDÉS: Ha az említett hatalmak vezetői megegyezésre tudnának jutni a Szuezi-csatorna kérdésének rendezéséről, hajlandó lenne-e a Szovjetunió kormánya ezt az egyezményt ratifikálás végett az Egyesült Nemzetek Szervezete elé terjeszteni?

VÁLASZ: A szovjet kormány nem ellenezné, hogy ezt az egyezményt az ENSZ elé terjesszék.

KÉRDÉS: Mennyi időn belül volna hajlandó résztvenni a Szovjetunió kormánya fent említett találkozón és az Ön véleménye szerint hol volna jó megtartani azt?

VÁLASZ: A Szovjetunió kormánya a résztvevők számára bármely alkalmas időpontban és bármely elfogadható helyen hajlandó részt venni egy ilyen találkozón, ha az összes említett hatalmak hajlandók a szóbanforgó találkozóra.

Alkalmas hely lehetne például Genf, természetesen akkor, ha a svájci kormány ehhez hozzájárul.

Bölények a belorussziai védett területen

Belorussz SZSZK délnyugati részén a breszti és a grodnyenszki területen van a „Belovezsszkaja puscsa" nevű állami védett terület. Ezen a 72 ezer hektáros védett területen különböző vadak és növények vannak. Az egyik ritka állat a bölény. Bölényből 28 darab van

Külföldi hírek

PÁRIZS

Párizsban a világhírű Sorbonne-egyetemen szerdán ült össze a néger írók és művészek első világkongresszusa. Körülbelül 70 feketebőrű író és művész vesz részt a kongresszuson Afrikából, Haiti szigetéről, az afrikai angol gyarmatokról. A résztvevők között lesz a világhírű néger művésznő, Josephine Baker is.

KAIRO

Sajtójelentések szerint az egyiptomi kormány meghívására Egyiptomba érkezett szovjet és jugoszláv révkalauzok, valamint más nemzetiségű révkalauzok megkezdték a szuezi, az izmailiai, a portszaidi kikötő munkájának tanulmányozását.

NICOSIA

Harding ciprusi kormányzó elutasította három halálra ítélt: Michael Kutszovtasz, Andreasz Panajidesz és Szteliosz Mavromatisz kegyelmi kérvényét. A börtön angol hatósági értesítették a halálraítélteket, hogy csütörtökön kivégzik őket.

NEWYORK

Szeptember 17-én Washingtonban megkezdődött a latinamerikai országok elnökei személyes képviselőinek tanácskozása.

A tanácskozásokon olyan bizottságokat alakítanak, amelyek javaslatokat készítenek elő, hogy az amerikai államok szervezete „valóban a gazdasági, pénzügyi, szociális és műszaki együttműködés hatékony szervévé váljék."

SZKOPLYE

Jugoszláv lapjelentések szerint a macedóniai hegyekben: Ljubot, Popova Sapkán, Titov Vrnhon és a Koraben az elmúlt napokban leesett az első hó. Szkoplyéban, Macedónia fővárosában is váratlanul hidegre fordult az idő, úgyhogy szombaton az emberek télikabátot öltöttek.

Közös nyilatkozat a Magyar Népköztársaság és Kambodzsa közötti diplomáciai kapcsolat felvételéről

A Magyar Népköztársaság kormánya és Kambodzsa királyi kormánya a két ország közötti diplomáciai kapcsolatok felvételét illetően az alábbi közös nyilatkozatot fogadta el:

A Magyar Népköztársaság kormánya és Kambodzsa királyi kormánya a békés együttélés elveinek alapján, azért, hogy a népeik közötti politikai, gazdasági és kulturális kapcsolatok fejlesztéséhez ezzel is hozzájárulnak, elhatározták, hogy egymással diplomáciai kapcsolatokat létesítenek. A két kormány megállapodott abban, hogy a követségek felállításával és követek akkreditálásával kapcsolatos kérdésekben újdelhi külképviseletei útján későbbi időpontban tárgyalásokat folytatnak.

A berlini szovjet katonai parancsnok nyilatkozata

Berlin (TASZSZ) Kocuba ezredes a berlini szovjet katonai parancsnok helyettese a berlini szovjet katonai parancsnok nevében szeptember 18-án a sajtó képviselőinek adott nyilatkozatában ezeket mondta:

Az utóbbi időben olyan jelentések láttak napvilágot a nyugatberlini sajtóban, amely ek szerint Berlinben „szövetséges cenzurát" alkalmaznak a postai levelezés és telefonbeszélgetések ellenőrzésére. Ilyen állítások olvashatók azokban a jelentésekben, amelyek a szóbanforgó kérdésnek a nyugatberlini szenátus szeptember 10-i ülésén történt megvitatásáról szólnak.

Berlin város szovjet katonai parancsnoksága leszögezi, hogy a szovjet postacenzura a berlini szövetséges parancsnokság felszámolásával egyidejűleg megszűnt. Azóta szovjet részről semmiféle cenzurával sem ellenőrzik a német lakosság levelezését.

Nemzetközi szeminárium Jugoszláviában

Belgrád (TASZSZ): Sajtójelentések szerint szeptember 17-én Fiumében megnyílt a munkások gazdasági képzettségének kérdéseivel foglalkozó nemzetközi szeminárium. A szemináriumon a Szovjetunió, Belgium, Norvégia, Franciaország, Ausztria, Olaszország, Magyarország, Lengyelország, Csehszlovákia, Románia, Bulgária, Marokkó, Kína, Burma és Jugoszlávia képviselteti magát. A szeminárium szeptember 27-ig tart. Célja a munkások gazdasági képzettségének fejlesztésében szerzett tapasztalatok kicserélése.

Külföldi sajtótudósítók látogatása a Szuezi-csatorna területén

Izmailia (MTI):

Wilton Wynn, az AP riportere írja:

A Nasszer-kormány kedden alkalmat adott a világnak arra, hogy megtekintse azt az erőfeszítést, amelyről egyes egyiptomiaknak az a véleménye, hogy a piramisok építése óta a legnagyobb arányú.

Az egyiptomi tájékoztatásügyi minisztérium majdnem ötven sajtó-, rádió- és televíziótudósítót ültetett gépkocsikba és autobuszokba, hogy kiránduljanak a csatorna területére. A Szovjetuniót, az Egyesült Államokat, Japánt, Angliát, Ceylont és még sok más országot képviselő sajtótudósítónak megmutatták a csatorna működését. Az egyiptomiak büszkék arra, hogy megszakítás nélkül tudják biztosítani a csatorna forgalmát, noha pénteken több mint 400 külföldi alkalmazott elhagyta munkahelyét.

Választás előtti „párbaj"

A külföldit mindig meglepi az amerikai elnökválasztások szokatlan légköre. Az amerikai politikai küzdőtéren már jóval a választás időpontja előtt hatásos összecsapásokat rendeznek a Köztársasági és a Demokrata Párt között. Mindkét párt képviselője igyekszik befeketíteni vetélytársát és magát kedvező színben feltüntetni. Csábító ígéretekkel, hogy választóinak „békét" és „virágzást" biztosítanak, próbálják letromfolni egymást. Amint azonban lezajlik a választás, a politikai élet ismét a régi mederben folyik tovább. Mint a franciák mondják: *„Minél több változás, annál több marad a régiben".*

Most, amikor a pártok közzétették programjukat és jelöltjeik nevét, a választási harc új, döntő szakaszba lépett, amely az Egyesült Államok elnökének és alelnökének megválasztásával *november 6-án* zárul. Az *Eisenhower* és *Stevenson*, a Köztársasági és a Demokrata Párt jelöltjei közötti választási harc lesz ez. Eisenhower és Stevenson, mint ismeretes, *1952-ben* már összemérték erejüket a választási harcban. Az akkor már 20 éve „ellenzéki" Köztársasági Pártnak népszerű névre volt szüksége és Eisenhower tábornokot jelölte az Egyesült Államok elnökének. Eisenhower tábornok, mint katonaember nem tartozott egyik politikai párthoz sem, de beleegyezését adta, hogy a Köztársasági Párt elnöknek jelölje.

A Köztársasági Párt győzelme az 1952-es elnökválasztáson egyenes következménye volt a Truman-vezette demokrata kormány csődbejutott kül- és belpolitikájának. Az amerikai nép ellenezte a koreai veszélyes háborús kalandot, a velejáró katonai kiadásokat és követelte a visszatérést a béke és a nemzetközi együttműködés politikájához.

És a republikánusok, akik megígérték, hogy véget vetnek a koreai háborúnak, többséget szereztek a választáson.

Ma a republikánus kormány politikája megegyezik a volt demokrata kormány politikájával. A választási programok és a kongresszusokon elhangzott beszédek tartalma nem hagy kétséget afelől, hogy a *republikánusok és a demokraták nézetei a bel- és külpolitika valamennyi alapvető kérdésében azonosak.*

A választási harc egyazon politikát valló két párt között zajlik. A két párt választás előtti párbajai és választási programjai nem egyebek puszta propagandánál. Képviselőik beszédei csak arra hivatottak, hogy magukhoz édesgessék a választók különböző csoportjait. A *republikánusok* felszólítanak minden amerikait, hogy támogassák „energikus" erőfeszítéseiket, melyeknek célja, hogy az Egyesült Államok „szép és ragyogó új világ" legyen, *a demokraták* felhívásai pedig ahhoz kérik a támogatást, hogy az országot „új, hatalmas, sorsdöntő korszakba" vezessék.

Az amerikai propaganda szószólói tudják, hogy a kétpártrendszerű választás nem ad más lehetőséget a választóknak, mint hogy a két burzsoá párt egyikének jelöltjeire szavazzanak, ezért minden áron azt a látszatot szeretnék kelteni, hogy a két párt között elvi eltérések vannak. Hogy megőrizzék a tömegek illúzióját a demokraták és a republikánusok nézeteltéréseiről, megrendezik a *„politikai viszálykodás"* nagy jeleneteit és csábítóbbnál csábítóbb javak halmazát ígérik választóiknak.

A *Demokrata Párt* választási programjának *külpolitikai* része, melyet a hidegháború szellemében dolgoztak ki, élesen bírálja a republikánus kormányt, amiért az amerikai népet „az atomháború" veszélyébe sodorta. Ami igaz, az igaz. És a demokraták mégis azzal vádolják a republikánusokat, hogy elmaradnak a katonai készülődésben és csökkentik a katonai kiadásokat és a fegyveres erőket. A Demokrata Párt nyíltan síkraszáll azért, hogy „hatalmas védelmi erő álljon rendelkezésre", hogy folytassák a katonai blokkok és szövetségek összetákolását és megerősítését. A szocialista tábor országaival szembeni ellenséges politikája különösen nyíltan jutott kifejezésre abban a követelésben, hogy ne adjanak helyet a Kínai Népköztársaságnak az ENSZ-ben és rendezzenek „szabad választásokat" a népi demokratikus országokban.

A *republikánusok* természetesen nem maradnak adósok és válaszul a Demokrata Párt vezéreinek bírálatára igyekeznek bizonygatni az amerikai kormány *külpolitikájának* „sikereit." Kérkedve kijelentik, hogy az Egyesült Államok rendelkezik „a leghatalmasabb ütőerővel az egész világon". A jövőre nézve „hatalmas fegyveres erő" fenntartására, a fegyverkezési hajsza folytatására tesznek ígéretet és elleneznek mindenfajta kereskedelmet a „kommunista világgal", szembeszegülnek azzal, hogy a Kínai Népköztársaság képviselői részt vegyenek az ENSZ-ben és lándzsát törnek a népi demokratikus országok belügyeibe való beavatkozás mellett.

A két párt választási programjából tehát szemléltetően kitűnik a Republikánus és a Köztársasági Párt lelki rokonsága. Ha akadnak is *nézeteltérések* közöttük, ezek csupán *taktikai jellegűek*, amelyeket a választási propaganda az amerikai választók becsapása érdekében felfújnak. *„Az egyik párt úgy véli,* — írja a New York Times, — *hogy Amerika tekintélye erősen csökkent; a másik párt szerint újabb magas fokra hágott. Ha eltekintünk a kritikai és a dicsérő megjegyzésektől, kiderül, hogy mindkét párt egységes a jövő szempontjából döntő jelentőségű kérdésekben."*

„A kritikai és a dicsérő megjegyzéseknek" közvetlen kapcsolatuk van a két párt *hatalmi harcával*, az amerikai kormány és a kongresszus ellenőrzéséért folytatott harccal. A választási harc kimenetele számos hivatásos republikánus és demokrata politikus számára a „lenni, vagy nem lenni" kérdése. Hiszen nem egyébről van szó, mint jónéhány igen előnyös állásról a kormányban és a kongresszusban, olyan állásokról, amelyek tekintélyes politikai és anyagi tőkét jelentenek. — Harc folyik az *államok kormányzói tisztségéért, 435 képviselőházi* és *30 szenátusi mandátumért is.*

A „választási harc" homlokzata mögött a monopolisták, a mai Amerika igazi urai húzódnak meg, akik igyekeznek a nekik megfelelő mederbe terelni a harcot, elvégre ők pénzelik és ők aratják le gyümölcseit. S a Köztársasági és a Demokrata Párt, mint ismeretes, egyaránt az amerikai imperializmus pártjai, egyaránt kapcsolatban vannak a tőkés monopóliumok különböző csoportjaival. Az amerikai uralkodó körök politikája tehát a Köztársasági és a Demokrata Párt együttes erőfeszítéseinek eredménye.

Az amerikai monopóliumok „két párt politikájának" lényegét a választás előtti ígéretekkel igyekeznek leplezni. A republikánusok hamisítatlan amerikai reklámszellemben „a három P"-t, három angol szó — *peace, prosperity, progress* — (béke, virágzás, haladás) kezdőbetűjét választották jelszavuknak. Ez azonban csak üres reklám, mely a választók figyelmét kívánja felkelteni. *Amint azonban az utolsó szavazólapokat is elnyelték az urnák* — mint *Mark Twain* mondotta, — *egycsapásra elfelejtik a választók előtt tett ígéreteiket.*

Annyi bizonyos, hogy mostanáig így volt. És mint mondani szokták, a múlt szekerén nem sokáig lehet döcögni. Most, amikor a nemzetközi események fejlődése messze megelőzte az erőpolitika megcsontosodott dogmáit, a két amerikai rivális párt méginkább kénytelen majd „a béke hívei" álarcát ölteni magára.

Megvalósulnak a községfejlesztési tervek

Fél év alatt majdnem annyit építettek falun, mint tavaly egész évben

Az idei év községfejlesztési tervei sokkal jobbak és megalapozottabbak, mint a tavalyiak voltak. Sokkal több iskola, kultúrház, út, közkút és járda épül megyénk falvaiban, mint a múlt esztendőben. Még akkor sem túlozunk, ha kijelentjük: 1956 első félévében majd odáig jutottunk, mint a múlt évben Szilveszter napjáig.

De ne dobálózzunk nagy szavakkal, nyúljunk a statisztika „rideg"-nek és „száraz"-nak nevezett számaihoz és idézzünk belőlük. Amit tavaly a járdaépítésre költöttünk, az 609 ezer forint volt, — az idén már július 31-én elértük az 550 ezret. Amíg tavaly 230 ezer forintra rúgott megyénk falvaiban a kultúrházépítésekre fordított társadalmi munka értéke, addig augusztus elsején máris 278 ezer forintnál tartottunk. Példázhatnánk még a közkutakkal vagy a szilárd burkolatú utakkal is, de felesleges, mert azoknál is csak hasonló eredményekre jutnánk.

Sikereinket mindenekelőtt az emberek megváltozott gondolkodásmódjának köszönhetjük. Az emberek sokat változtak a múlt év óta, a pártszervezetek, a tanácsok és a Hazafias Népfront-bizottságok is másképp dolgoznak, mint akkor. Ma már egyre több helyen meg tudják mozgatni a falu aprajá-nagyját egy járdaépítésre vagy dűlőútjavításra, mint ahogy az Drávaszabolcson vagy Siklósnagyfaluban történt. Ez a község ragyogó példáját adta annak, hogy mennyire eggyéforrasztja az embereket a falu javát és boldogulását szolgáló célkitűzés: termelőszövetkezeti tagok és egyéni parasztok egymás mellett szorgoskodtak a kultúrház építésénél, sőt volt aki még a kőműveskanalat is kezébe vette, amikor a csoport kőművese baleset következtében kiesett a munkából.

A cikk elején, amikor mérlegre raktuk az elmúlt évi és idei községfejlesztési eredményeket, sikerekről beszéltünk. Ha azonban kivesszük a serpenyőből a múlt évet s az idei tényszámokat az idei tervszámokkal hasonlítjuk össze, már nem kapunk ilyen kedvező képet. Az idei tervnek mindössze 30—35 százalékát valósítottuk meg.

Nem kell nagyítóüveggel vizsgálódnunk azért, hogy a lemaradás okai előttünk legyenek. Az egyik ok például közismerten az, hogy tanácsaink túl sokat markolnak és megfeledkeznek arról az ismert közmondásról, hogy „csak addig nyújtózkodjunk, ameddig a takarónk ér." Hogy menynyire így van, példa erre a sellyei községi tanács terve, a strand, amelynek megvalósításában csak a földmunkáig jutottak el. Hasonló a sásdi járási tanács nemes és szép, de a községfejlesztés keretein belül megvalósíthatatlan terve is, ami szerint kupolacsarnokos járási kultúrházat építenek mintegy ötmillió forintos költséggel. A járási tanács bár minden erőfeszítést megtett, a kivitelezést azonban nem tudja végrehajtani, a megyei tanács pedig — bármennyire is tiszteletben tartja az alulról jövő kezdeményezést — sem anyagot, sem kivitelezőt nem tud adni, mivel a kultúrház építése nem szerepelt tervében s mivel a költségek még komoly társadalmi hozzájárulás esetén is igen nagyok.

A lemaradásnak egy másik oka, hogy még sok tanácsunk idegenkedik a társadalmi munkától. A mohácsi városi tanács például — eléggé közismert szép eredményei mellett — leginkább olyan feladatokat oldott meg a napjainkig, amelyek nem kívántak komoly társadalmi hozzájárulást. (Különböző vásárlások, stb.) Márpedig, mint ahogy a siklósnagyfalusi példa — és még sok példa — bizonyította: a lakosság szívesen segít, ha a létesítmény saját javát szolgálja. Minden azon múlik tehát, hogy a tanácsok, a pártszervezetek és hazafias népfront-bizottságok segítségével mennyire tudják megmozgatni a község lakosságát.

Még több mint 3 hónap van hátra az év végéig. Az idő bár rövid, de e negyedév alatt még pótolni lehet az elmulasztottakat. Ha sok is még a munka a határban, azért mégiscsak kevesebb, mint például az aratás-cséplés idején volt. Egyre van csak szükség: vessünk véget a „ráérünk arra még" hangulatnak és lássunk hozzá ígéreteink teljesítéséhez.

Lénárt Ernőné
a megyei tanács tervosztályának előadója

Magyar autócsoda a mohácsi országúton

Mohács előtt az országúton bukkant fel. Aki látta a Félelem bére című filmet, az el tudja képzelni, milyen nagyvonalú, gyönyörű tehergépkocsi a Csepel 700-as.

Lehet vagy 10 méter hosszú, hét tonna a teherbírása, hathengeres Diesel motor hajtja. Karcsú elején az Ikarusz-hoz hasonlóan torpedóalakú szélességjelző lámpa csillog. A rendszáma YF 920. Vezetője Szücs István, a budapesti XIV-es TEFU dolgozója. Egy hete megy az új tehergépkocsival. Reggel érkezett Vasasról, bútort szállított Mohácsra, és most indul vissza Hirdre, a vállalat ottani kirendeltségére. Bizonyára már újabb fuvar várja, és ő indul tovább.

Benézek a tágas vezetőfülkébe. A sofőrülés mögött még vagy öt embernek jut kényelmes hely. Szücs István mondja is:

— A rakodómunkásoknak ezen a kocsin nem kell a platón fagyoskodniok.

A volán fölött képet pillantok meg: egy anya hármasikrekkel.

— Talán a saját gyerekei?

— Nem. Mikor megkaptam egy hete a kocsit, benne találtam. Itt is hagyom kabalának.

Szücs István beindítja a motort és a galambszürke Csepel 700-as könnyű ringással tűnik el a kanyarban...

(WEIDINGER)

Munkásgondok Kővágószőlősön...

Kővágószőlős fölött a bakonyai emelkedőn jártam a minap. Lehetett délután negyed hat, fél hat körül, mire odaértem a poros, rázós, túlzsúfolt, új szerpentin úton.

Alig voltam ott pár percig, amikor az irodaépület elé bedöcögött az ételszállító teherautó. Akkor érkezett meg a másik munkahelyről, Sásvölgyből.

— Ilyen korán vacsoráznak maguknál? — kérdeztem a munkásokat.

— Nem kérem! — válaszolta az egyik kőműves. — Ez még az ebéd.

Arról panaszkodnak az emberek, hogy mindig későn kapják meg az élelmet. Reggel hatkor kezdenek dolgozni, de csak 8—9 óra tájban érkezik a reggeli.

— S mikor vacsoráznak?

— Az még csak rendben lenne, mert hét-nyolc felé megkapjuk. — Akkor már mindegy, mert nem dolgozunk.

Ezt a „mindegy"-et úgy kell érteni, hogy a vacsorára várakozás már nem érinti a pénztárcát, mert akkor már munkaidőn túl vannak. Az ebéd viszont? Annál jobban megcsappantja a borítékot... Két órakor már éhesek az emberek, s üres gyomorral kinek van kedve dolgozni? Leállnak, s várják az ebédes kocsit.

Azt mondják, hogy a 22-es építőipari vállalat látja el őket is, — a 3. számú Mélyépítő Vállalat munkásait — főtt étellel. Tehát a 22-es vállalatra panaszkodnak — joggal!

Mások a vízellátás körüli zavarokat helytelenítik. Ki hallott már olyat, hogy építeni kezdenek valahol, s nincs víz?! Lajttal hordják fel a maszek fuvarosok a vizet inni is, meg a habarcshoz is. — Pedig sok víz elmegy itt. Többszáz ember él, dolgozik, tisztálkodik — kút nélkül, vízvezeték nélkül. Azt mondják, hogy egy-egy maszek fuvaros 140 forintot is megkeres naponta a szállításoknál. Igazság kedvéért meg kell jegyeznünk, hogy egy vontató is szállít vizet, nemcsak a lovasfogatok. Minden esetre érdemes volna elgondolkozni, nem lenne-e gazdaságosabb az előbb-utóbb amúgyis megépítésre kerülő vízvezetéket előbb elkészíteni? Hiszen itt munkásszállások lesznek majd, s azokhoz felvezethetik a vizet. Az útmenti árkokban hányódó csövekből mindenesetre erre lehet következtetni. Ha hamarább gondolnak erre, talán jobb helyre is mehettek volna azok a forintok!...

Beszélgetés közben elhaladtunk a munkásszállások mellett. Nem mondom, különb munkásszállásban is voltam már. Hogy ne menjünk messzire, sokkal különb ezeknél az ideiglenes, s erősen rogyadozó barakoknál a 22-es építőipariak munkásszállása lent a völgyben. Olyat építenek állítólag itt is.

— Augusztusban kellett volna ezeket megkapnunk! — méltatlankodik Ary elvtárs, a 3. sz. Mélyépítő párttitkára. — Erre meg úgy nézzen — mutatja az egyik félkész épületet, — hogy ebben már lakunk augusztus 20-a óta — elméletben! Az alkotmány ünnepére ajánlotta fel a 22-es építőipari vállalat. De alighanem 1957 augusztus 20-ról lesz itt szó, csak mi tévesztettük el a dátumot.

Egyébként a munkásszállások állapota ideig-óráig kielégítő, ha nem is a legjobb. Tisztán és rendezettek a helyiségek, csak egészségtelenül túlzsúfoltak. S némelyik helyen az ágynemű is mosásra szorulna.

Ahogy nézem a barakkokat, nem tudok szabadulni a kérdéstől: mi lesz itt a télen? Hogyan fürödnek majd az emberek? A fürdőkocsi hideg lesz, a lajtokban felhordott víz megfagy, ha kint hagyják. A barakkok szimpla ablakúak, nem győzik fűteni, a főtt étel pedig megfagy, mire ideér!...

Ilyen gondok vannak Kővágószőlős egyik-másik munkahelyén. Az emberek várják, hogy ezek a gondok minél előbb megszűnjenek, a bajokat orvosolják, hiszen nekik második otthonuk a munkahely, s emberibb körülményeket remélnek!...

Tenkely Miklós

Szerkesztői üzenetek

Örfy Géza, Pécs, Megyeri úti lakos így írt levelében: „A Dunántúli Naplóban olvastam több dolgozótársam aláírásával megjelent levelet, amelyben autóbuszt kérnek a Megyeri úti lakók számára. Történt-e már intézkedés?"

Bedő Pálné elvtársnő, a III. kerületi tanács v. b. elnöke a következőket válaszolta Örfy Géza kérdésére: „Az új autóbuszjárattal kapcsolatban a Pécsi Közlekedési Vállalat közölte, hogy közeli napokban a Széchenyi tér, Mártírok úti járatot kibővíti oly módon, hogy a kérdéses autóbusz a József Attila, Megyeri, Mártírok és Szilágyi Dezső utcákon át közlekedjék."

*

TÓTH JÁNOSNÉ, az Arany János utcai lakók nevében a következőket kérte: „A Katona József utcán keresztül építsenek összekötő utat. 2. Az Arany János utcát kössék össze a Tolbuchin úttal. 3. Létesítsenek közkutat.

DULÁNSZKY NÁNDOR elvtárs, a Pécs Város Tanácsa Városgazdálkodási Osztálya osztályvezető mérnöke foglalkozott az Arany János utcai lakók kérésével és a következőket válaszolta:

„A Katona József utca kiépítését már évek óta tervezzük. — A jövő évre az útépítési munkákat az I. kerületi tanács tervbe vette, a tervezési költség rendelkezésre áll, csak a kivitelezői kapacitást kell biztosítani.

Az Arany János utcát a Wesselényi utcán keresztül összekötni a Tolbuchin úttal nem tartjuk lehetségesnek, mert a Wesselényi utca az Arany János utcától keletre a Tolbuchin út pedig nyugatra fekszik. A közkút építésével a Pécsi Víz- és Csatornaművek foglalkozik és előreláthatólag erre is rövidesen sor kerül."

Jobb áruellátást!

Hőnig Pál elvtárs a következő levelet küldte Ujmeszesről a szerkesztőségbe: „Az újmeszesi ruházati boltban sötét szövetnadrágot akartam vásárolni. Nem kaptam. A háztartási boltban csak kilós dobozban árulnak olajfestéket, kozmetikai cikkekben sincs választék. A zöldségboltban nincs zöldségféle és végül a fűszerboltban nem szolgálják ki rendesen a babatejet."

Kimentünk Ujmeszesre és sorrajártuk a boltokat. A ruházati boltban Göla Sándor boltvezető két szövetnadrágot mutatott és hozzátette: „Sokan keresik ezt a 133 forintos nadrágot, mert jó és olcsó. Sajnos, kevés van belőle." Elmondta, hogy nincs elég kamgárn nadrág, kord és Uránia öltöny, matlasszé pongyola sem és hiányzanak a lakberendezési cikkek — függöny, bútorszövet stb.

A háztartási boltban nem kaptunk negyedkilós vagy egynyolcados olajfestéket, 2 forint 40 filléres púder csak két színben volt: fehérben és sötétrózsaszínben. Vajon ki használja ezeket?!

A zöldségboltban volt paprika, burgonya és gyümölcs. Zöldséget, kelkáposztát, zöldbabot zellert, — amelyek változatossá tesznek az étrendet — nem találtunk. A boltvezető: Petrovics József szerint szombaton kapnak néhány csomó zöldséget, de azt percek alatt elkapkodják.

Ujmeszes hosszan elnyúló település, több ezren laknak az új házakban. Találomra megszólítottunk néhány asszonyt, mi a véleményük a boltok ellátásával kapcsolatban? Mindannyiuk véleménye szerint legtöbbször azok a cikkek hiányoznak, amelyek a mindennapi életben nélkülözhetetlenek, s a városban minden nehézség nélkül beszerezhetők.

Hazafelé ellenőriztük, valóban így van-e? Az 1. sz. háztartási boltban megkérdeztük, kapható-e kis dobozban olajfesték? Kapható — mondták, — van negyedkilós és egynyolcados is.

A Széchenyi téri konfekcióboltban boldog lett volna az eladónő, ha vásárolunk egy 133 forintos szövetnadrágot. A Kossuth Lajos utcai lakástextilbolt kirakatában van függöny, bútorkarton, stb.

Hőnig elvtárs és az újmeszesiek panasza tehát jogos. Gazdagabb áruellátást, és az elosztás alaposabb szervezését várják az újmeszesi dolgozók!

Az új magyar tudományos-fantasztikus irodalom

Az új magyar irodalom, amely egész sor elfeledett vagy szándékosan nem művelt műfajt újított fel az elbeszélő költeménytől a verses meséig, — sajnálatosan nem használta ki a tudományos-fantasztikus regény nyújtotta lehetőségeket. Pedig a „tudományos ábrándok" irodalmi kivetítése — többek között — nemcsak meglehetősen fogyatékos természetű tudományos műveltségünk gyarapításának jó eszköze, hanem konkrétan a műszaki-technikai tudomány problémái, feladatai, határtalan lehetőségei iránti érdeklődés állandó ébrentartásának igen hatásos módja is. Alexej Tolsztoj, Beljajev, Obrucsev, Lagin Müller stb. szovjet szerzők példája mutatja, milyen hatalmas távlatai vannak ennek a műfajnak a mi korunkban is.

Ma már a magyar irodalomban ezen a téren is észlelhető örvendetes fejlődés. Az alábbiakban fel szeretnők hívni a figyelmet néhány, ilyen témájú műre, amelyek szerencsés vegyülésben egyesítik *az izgalmas, fordulatos, kalandos mesét* a mai tudomány gazdag problematikájának a történetbe szervesen beágyazott ismeretanyagával.

●

Az egyik, Fazekas György: *„Csodálatos utazás"* c. könyve. Bár még magán hordja a próbálkozás jegyeit, értékei elvitathatatlanok. Kettős áttétellel dolgozik. A mi szocialista világunk később, roppant fejlett technikai korszakában élő kortársak közül a szélsőségesebb természetű tulajdonképpen álmában, a regény beállításában pedig: visszautazva a múltba, átéli a harmincas évek Magyarországának gazdasági nyomorúságát. Fordulatos, meglepetésekben kifogyhatatlan ötletes meseszövés mellett a *részletekben* rengeteg, megoldásra váró műszaki problémára, újítási lehetőségre irányítja rá a figyelmet. Az egész fiatal technikus nemzedék életreszóló indítást kaphat a könyvből, hogy egy-egy kérdéssel komolyan foglalkozzék, esetleg elinduljon a megoldás felé! Kinek ne hozná mozgásba képzeletét, amikor pld. önműködő tejforraláról, üvegfémhidakról, összeütközést elhárító fotocellás készülékről, felhúzás nélkül járó karóráról olvashat! Az az ilyen tudományos-fantasztikus regények jelentősége, hogy sokszor évekig nem is tudatosulva, belelopnak egy-egy tudományos rejtélyt az agyba, az ember hordja magában, s nem is tudja, hogy észrevétlenül irányítja — belső feladattá válva — egész gondolatvilágát a megvalósítást célzó kísérletekig.

●

„Az évmilliók messzeségébe vesző múlt s a korlátlan lehetőségeket ígérő jövendő — a közeli atomkorszak — ad találkozót egymásnak" — ahogy a könyv utolsó(???) lapjára került ajánlás írja — Borovi János: *„Uránmezők felé"* című kalandos, fantasztikus történetében. Bár a könyvön erősen érződik Ochotnyikov: Ins innere der Erde címen németre fordított regényének hatása, amely a földjáró hajó ötletét elsőnek vetette fel és Obrucsev: Utazás Plutóniába című, immár e nemben klasszikusnak számító alkotása, Borovi János írása úgy kellene, hogy kedves olvasmányává váljék sokaknak. A Mátrai Gépgyárban, „az önműködő gépek birodalmában" építi meg Bódis József főmérnök az atomsiklót, a Kékest, amely urán keresésére befúrja magát a Mátra alá és hatezer méter mélységig lehatolva csodálatos földalatti világra akad. Egy barlangra, ahol őshüllők maradtak életben s az atomsiklót utasaival élet-halálharcot vívnak. Az alapötletből adódó érdekes kalandok során kívül ilyen és hasonló izgalmas események közben közli észrevétlenül a szerző, mindenütt történésbe oldva, azt a sok technikai és földtörténeti ismeretanyagot, amely önkénytelenül megmarad birtokában mindenkinek, aki a mindvégig olvasmányos, a figyelmet pillanatokig lankadni nem hagyó, fordulatos és izgalmas regényt végig élvezi. A könyvben felvetődő sok-sok „tudományos ábránd" pedig bizonyára nem marad gondolat-ébresztő hatás nélkül a technikailag iskolázott agyakra.

●

Kis túlzással „wellsi méretű" vállalkozásnak mondható Földes Péter *„Az ibolyaszínű fény"* c. regénye. Az alapötlet nagyvonalú. Egy izlandi tudós apjának kísérleteit felhasználva és helyesen továbbfejlesztve, megszerkeszt egy olyan gépet, amely elfogja és visszahozza a földről a világűrbe visszaverődött fényt s így film szerűen visszaidézi a múlt bármely pillanatát. A történelem megelevenedhet, az igazság tevékeny erővé változik. Világméretekben indul meg a küzdelem a találmány birtokáért, mert az igazság erő, s főként azok létét fenyegeti, akiknek éltető eleme a hazugság, a valóság elkendőzése. De ugyanakkor a kisemberek, a dolgozók nagy tömege felismeri benne a védekezés hatalmas fegyverét, mert az igazságtalanságot nem csupán történelmi arányokban, hanem a kis dolgokban is leleplezi a Historia-gép.

Bár a könyv itt-ott már a pongyva határán járó ötletességgel keresi az izgalmat — ami nem éppen baj, hiszen érdekességét csak növeli, míg nélküle esztétikailag talán kifogástalanabb, de valószínűleg szárazabb is lenne — céljától, politikai mondanivalójától nem tér el. Élesen világít rá az utópia nyelvén arra a nagy kérdésre: bizonyos körökben mire nem képesek, hogy a *tudományt az emberiség ellen fordítsák.* Mondanivalójában így válik igen sokrétűvé, amellett, hogy a legérdekesebb, a legizgalmasabb meséjű könyvek közé tartozik, s tanulságai állandóan hasznosíthatók.

●

Ha akadnak olyanok, akiknek ez a szerény, csak a lényegre rámutató ismertetés felkelti a technikai problémák iránt a figyelmét, ajánljuk, vegyenek annyi fáradtságot és összehasonlításul olvassák el az 1955-ben megjelent *„Tudósítások a jelenről és a jövőről"* című, a tudomány legújabb vívmányait népszerű formában, nem egyszer a szépirodalom módszereivel tárgyaló könyvet.

Többek között ki fog derülni az összevetésből, hogy a fantasztikus írók nyomában micsoda mérföldes csizmákkal rohan a tudomány, s hogyan válik a ma még „utópisztikus" ötletből — holnap már alkalmazott gépcsoda...

Zsikó Gyula

A mai NAPLÓ

MEGYÉNK ÉLETÉBŐL

Kis éttermet létesítenek Beremenden

A Baranya Megyei Vidéki Vendéglátó Vállalat tervbevette, hogy október 1-én Beremenden kis éttermet létesít. A régi cukrászműhelyt konyhává alakítják át és a 22-es számú italboltból kis éttermet létesítenek tízezer forintos beruházási költséggel.

Húsboltot kapott Olasz

Az olaszi földművesszövetkezet új darálót helyezett üzembe és húsboltot nyitott. Mindkettő létesítésére a földművesszövetkezet összesen 52 ezer forintot fordított.

Jubileumi jutalmazások a szerárugyárban

A Pécsi Szerárugyár dolgozói szeptember 12-én ünnepi termelési értekezletet tartottak. A termelési értekezleten megemlékeztek a gyár régi dolgozóiról, akik 40 és 50 éve lankadatlan szorgalommal, egy helyen dolgoztak. Matakovics János igazgató és Kiss Józsefné Sz. B.-elnök, Márkus Mária pénztárosnak, Helmli József művezetőnek, Graumann Géza szerszámlakatosnak, valamint Golváth József tömegcikklakatosnak átadta a gyár és az üzemi szakszervezeti bizottság jutalmát, az egy havi keresetnek megfelelő pénzösszeget. Összesen ötezer forintot és különféle dísztárgyakat osztottak ki közöttük. A jutalomkiosztás után a negyvenhatszoros újító: Krizmanics István szerszámlakatos csoportvezetőnek átadták a kohó- és gépipari miniszter által adományozott „a gépipar kiváló dolgozója" kitüntetést, valamint a gyár 500 forintos pénzjutalmát.

Gyűjtik a mákgubót

Szeptember tizedikéig Baranya megyében összesen 500 mázsa mákgubót gyűjtöttek össze a földművesszövetkezetek. A gyűjtésből kiveszik részüket az úttörők is. A mozsgói földművesszövetkezet 52 mázsa mákgubót vásárolt az úttörőktől. Bogdán Sándor V. o. tanuló 370 Kovács József III. o. tanuló 286, Zakányi István IV. o. tanuló 309, Pári Erzsébet II. o. tanuló pedig 180 kiló mákgubót adott át a földművesszövetkezetnek. Szolga József felsőszentmártoni úttörő 120, Bögödei József szigetvári úttörő 200, Vörös Zoltán molványi úttörő pedig 101 kiló mákgubót adott el a földművesszövetkezetnek. A mákgubógyűjtési versenyben a szigetvári járás vezet 200 mázsás begyűjtésével. Második: a sásdi járás.

Felavatták a mohácsszigeti kultúrházat

Az árvízsújtotta Mohácsszigeten az állami gazdaságban nemrég avatták fel a kultúrházat és az üzemi étkezdét. A MEDOSZ országos központja a mohácsszigeti állami gazdaság és gépállomás részére eddig mintegy 50 ezer forint értékű kulturális és sportfelszerelést juttatott. Többek között klubszobaberendezést, filmvetítőgépet és több száz kötet könyvet adott.

Hatszáz tűzhely részletfizetésre

Augusztus eleje óta a dolgozók részletre is vásárolhatnak tűzhelyet. Augusztus 1 óta a Pécsi Kiskereskedelmi Vállalat összesen 600 tűzhelyet adott el részletre 850—1 200 forintos áron.

Kispuska céllövő emlékverseny Pécsett

A Magyar Néphadsereg Napja tiszteletére, a MÖHOSZ városi elnöke és tartalékos tiszti tagozata, szeptember 29-én, kispuska céllövő emlékversenyt rendez Pécsett. A versenyben résztvehetnek a MÖHOSZ alapszervezetekben lévő tartalékos tisztek. A verseny délután 3 órakor kezdődik a MÖHOSZ kispuska lőtéren. A verseny első három győztesének a városi TSB értékes díjakat ad.

1956. szeptember 20.

Névnap: Friderika.

Ügyeletes gyógyszertárak: 1. sz. gyógyszertár: Széchenyi tér 2. Tel: 17-85. — 8. sz. gyógyszertár, Kossuth Lajos u. 81. Tel: 23-94. — 12. sz. gyógyszertár, Doktor Sándor utca 47 sz. Telefon: 13-53.

Időjárásjelentés. Európa nagy része felett leszálló légáramlással csendes, száraz időjárás alakult ki. Finnországban, valamint a Szovjetunió európai területének középső vidékein, ahová a Novaja Zemlja felől továbbra is hideg levegő áramlik, továbbá Közép-Európa egyes területein is több helyen volt gyenge hajnali fagy. A nappali felmelegedés Közép-Európában csak egy-két helyen érte el a 20 fokot.

Várható időjárás csütörtökön estig: kevés felhő, száraz idő. Mérsékelt keleti-délkeleti szél. Az éjszakai lehűlés erős marad. Többfelé talajmenti fagy lesz. A nappali felmelegedés kissé fokozódik. Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel 1—4 fok között, a talajmenti rétegben gyenge fagy, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 18—21 fok között.

Halász-brigád alakult Felsőszentmártonban

A határmenti aknazár eltávolítása után a péterhidai állami halászat keretében, Felsőszentmártonban halászbrigádot alakítottak.

Épülnek a tanítói lakások

Mágocson ötvenezer forintos beruházási költséggel egy háromszobás és egy egy szobás tanítói lakást építettek egy OFA-házban. Szászváron pedig ez év őszén egy háromszobás összkomfortos tanítói lakást készítenek.

Halálos kimenetelű baleset

Versend határában Wéber Ernő, a bólyi gépállomás traktorosa, vontatóval trágyát szállított. Amint a lejtőn lefelé ment, a pótkocsi felborult és maga után rántotta a vontatót is. A 31 éves Wéber Ernő a vontató alá került, amely agyonnyomta.

SPORT

Értékes eredmények

Biztatóan fejlődik Pécs vizilabda-sportja

Hosszú idő után ismét ütőképes vízilabda csapatot sikerült összehozni Pécsett. A Dózsa csapata megnyerte a területi bajnokságot és az osztályozó mérkőzések döntőjéig jutott el. A pécsi vízilabdázók a döntőben azonban alul maradtak a szolnoki Honvéddel szemben.

Baranyában a sportkörök nem sokat törődnek a vízilabdával. Igen kevés a szakosztály megyénkben. Csak az utóbbi két évben beszélhetünk némi javulásról, hiszen a Dózsa mellett a Kinizsi, a Törekvés és a Spartacus is alakított szakosztályt. Legtöbb sportkörnek azonban csak ifjúsági csapata van. Mindenesetre a pécsi vízilabda sport fejlődése szempontjából biztató jelenség, hogy tehetséges játékosokban nincs hiány.

A vízilabda sport meghonosítása nem megy egyik napról a másikra. Atlétikában, labdarúgásban, igen sok olyan versenyt rendeznek, melyeken a kezdők mérik össze erejüket. A vízilabdában ilyennel nem igen találkozunk. Egészen kivételes a Budapest III. kerületi TSB módszere. Ebben a kerületben nyolc csapat részvételével egyfordulós alapfokú vízilabdabajnokságot rendeztek. A küzdelmek során mód nyílt az üzemi sportkörök előtt, hogy minősítés nélküli működő vízilabda szakosztályokat létesítsenek. Mivel a minősítéssel nem rendelkező vízilabdasportban járatlan csapatok részére írták ki ezt a bajnokságot, az általános játékszabályoktól eltérően hatos létszámú csapatok játszották. A kiírás engedélyezte továbbá a medence fenekén álló helyzetből folytatott játékot és gólszerzést is. A mérkőzés folyamán valamennyi résztvevő csapatnál fejlődés volt tapasztalható. A bajnokság vége felé már izgalmas „bajnoki légkörben" játszódtak le az egyes találkozók.

Hasonló alapokú bajnokság kiírása megyénkben illetve Pécsett egész biztosan nagy érdeklődést keltene. Különösen a középiskolások, főiskolások, MTH intézetek fiataljai körében, de bizonyára több sportkör is akadna, ahol elegendő jelentkező lenne vízilabdacsapat létrehozására.

Az idő most már nem alkalmas a szabadtéri uszodákban folytatandó edzésekre, de a szervező munkát meg lehetne kezdeni. Télen a Pécsi Pedagógiai Főiskola és a volt Dózsa Lövész Tiszti Iskola fedett uszodájában lehet edzéseket tartani. A pécsi vízilabdasport fejlődésének egyik legfőbb akadálya, hogy nincs korszerű fedettuszoda. Ha megnézzük, melyik vidéki városban van élénk pólóélet, láthatjuk, hogy ott, ahol megfelelő fedett uszoda áll rendelkezésre. (Ózd, Tatabánya, Székesfehérvár.) Pécsett feltétlenül szükséges volna a minden igényt kielégítő uszodára. A Városi Testnevelési és Sportbizottság tartsa felszínen ezt a kérdést, és szorgalmazza az uszoda minél előbbi felépítését. A fedett uszoda természetesen nem csak a vízilabdasport fejlődését segítené elő, hanem az úszók fejlődését is.

Beszélnünk kell végezetül magáról a vízilabda bajnokságról is. A jelenlegi bajnoki rendszer egyáltalán nem szolgálja a fejlődést. Mindössze négy-öt csapat részvételével folytak a mérkőzések, az érdeklődés gyér volt, és a színvonal elég alacsony. A jövő évi bajnokság megszervezésénél az illetékesek vegyék figyelembe az idei tapasztalatokat! Nem fordulhat elő még egyszer, hogy különböző óvások miatt a társadalmi szövetség egyszerűen nem tud táblázatot adni a bajnokság állásáról. A Pécsi Dózsa vízilabda csapatának példája azt mutatja, hogy a mostoha körülmények ellenére is lehet eredményeket elérni, csak szívós, céltudatos munka kell hozzá. Ezt tartsák szem előtt sportköreink és akkor talán két év mulva már OB II-es vízilabda mérkőzéseket láthatnak a pécsi sportkedvelők.

Megvalósul-e a pécsi teniszezők álma?

A pécsi teniszezők és a tenisz-sport kedvelői nap-nap után szomorúan látják a Balokány-ligetben uralkodó állapotokat. Az öltözők siralmas állapotban vannak, a pályákról sem lehet sok jót mondani, nem beszélve a környékről. Hogyan lehetne megoldani a kérdést? — ez foglalkoztatja leginkább a tenisz kedvelőit.

Elsősorban egy klubházat kellene felépíteni. Már rég óhajtott vágya ez minden teniszezőnek, állandó beszédtéma, de talán sohasem vált annyira időszerűvé, mint most. Örökké a pécsi teniszezők feje felett, mintegy Damokles kardja lóg, hogy a meglévő öltözőktől is bármely pillanatban megfosztja őket a Vendéglátó Vállalat vagy a Vízmű.

Az elmúlt esztendőben igéretet kaptak a pécsi teniszezők a városi tanácstól, de az az idén már feledésbe merült. Most újabb mozgalom indult meg a klubház felépítése érdekében. A Bástya sport kör szorgalmazza. Állítólag már fedezetet is találtak volna rá. Ezen felbuzdulva, a tenisz társadalmi szövetség elnöke, Dulánszky Jenő és a társadalmi szövetség titkára, Lőcze János már el is készítette a formás kis épület tervrajzát. Lenne benne férfi és női öltöző, tussoló, pályakezelői lakás, klubhelyiség és iroda. Persze útveszető aztán itt is akad, ha pénz van, nincs kapacitás, ha kapacitás van, nincs pénz, azaz ha egyik van, nincs a másik.

Miért is volna szükség a klubházra. Először is biztosítva lenne az eredményes sportoláshoz elengedhetetlenül szükséges átöltözési és tisztálkodási lehetőség. Továbbá azzal, hogy a pályakezelőnek állandó lakása lenne, a pálya felügyelete is megoldódna. A klubhelyiség elősegítené a játékosok, versenyzők és a vezetők jobb összefogását, versengését s főképpen eredményesebbé tenné a nevelőmunkát. A klubhelyiség a sportolók második otthona lehetne és egy erősebb kollektív szellem kialakítását hozná.

Kerékpár

A Pécsi Spartacus háztömbkörüli kerékpárversenye iránt nagy volt az érdeklődés. A vasárnap megtartott versenyen többezer néző figyelte Baranya, Somogy, Tolna és Zala megye legjobb kerékpárosainak küzdelmét. A jól sikerült versenyen 11 sportkör 89 kerékpárosa indult el. Részletes eredmények: **Tehetségkutató** (6 kör, 9,6 km) 1. Fetter Gy. (Pécsi Törekvés), 2. Vajda I. (Pécsi Spartacus), 3. Reich I. (Pécsi Törekvés). **Ifjúsági közhasználatu géppel:** 1. Mészáros (Szekszárdi Spartacus), 2. Fülöp J. (Pécsi Bányász), 3. Gerendai (Szekszárdi Spartacus). **Serdülő, közhasználatu géppel:** 1. Füstös K. (Szekszárdi Spartacus), 2. Dévai A. (Pécsi Vörös L.), — **Közhasználatu III. osztály:** 1. Kaszás I. (Pécsi Bányász), 2. Kocza I. (Szekszárdi Spartacus), 3. Bánáti T. (Nagykanizsai Bányász). **Serdülő versenykerekes:** 1. Dévai J. (Pécsi Törekvés), 2. Mahó Lajos (Pécsi Spartacus), 3. Kozma A. (Pécsi Vörös L.). **Ifjúsági versenykerekes:** 1. Dévai J. (Pécsi Törekvés), 2. Horváth S. (Pécsi Spartacus), 3. Pőcze J. (Nagykanizsai Törekvés). **I—II. osztály versenykerekes:** 1. Vékási I. (Nagykanizsai Bányász), 2. Angel I. (Nagykanizsai Bányász). **III. osztály versenykerekes:** 1. Szabados T. (Pécsi Spartacus), 2. Mátis A. (Pécsi Törekvés), 3. Borkovics Gy. (Pécsi Törekvés).

Pécsi Törekvés—Zalaegerszegi Törekvés 74:45 (29:19). Népköztársasági kupa női kosárlabda mérkőzés. Zalaegerszeg. A pécsi csapat kemény küzdelemben harcolta ki a továbbjutást. A vasutasok legjobb kosárdobói: Aratóné 39, Sabacz 19, Szabó 13. Vasárnap délelőtt Pécsett az OB-ért mérkőznek a vasutas kosárlabdázók. A női csapat a Bp. Vörös Meteor, a férfi csapat pedig a Bp. MAVAG ellen lép pályára. A nők mérkőzésére háromnegyed 9-kor, a férfiakéra 10 órakor kerül sor, a Törekvés tornacsarnokában.

* Kérik a Dózsa rendezőit, hogy pénteken délután 6 órakor a rendőr kultúrotthonban (Dolores Ibarurri u. 8. szám) jelenjenek meg.

Országos gyorsasági motorkerékpáros és autóversenyt

rendez vasárnap a Pécsi Dózsa. A verseny színhelye a mecseki körpálya lesz. A legjobb magyar motorkerékpárosok közül igen sokan jelezték részvételüket. Több versenyzővel képviselteti magát a Bp. Dózsa, a Bp. Honvéd, a Bp. Zalka Máté, de vidékről is számos nevezés érkezett a rendezőséghez. Külön érdekessége a versenynek, hogy azon több mint 10 versenyautó is résztvesz. A nagyszabású sportesemény előkészületei már javában folynak.

Kézilabda

A megyei bajnokság legutóbbi fordulójának eredményei. Férfi mérkőzések: Komlói Bányász—Pécsi Bástya 15:5, Dózsa—Pedagógiai Főiskola 24:11, Haladás—Törekvés 6:6, Dózsa—Törekvés 17:5, női mérkőzések: Pécsi Bástya—Kesztyűgyár 9:1, Szigetvári Vörös Lobogó—Komlói Bányász 4:2. Pécsi Vörös Meteor—Sellyei Vörös Meteor 4:2, Dózsa—Haladás 2:2. Városi férfi mérkőzések: Haladás—Siklós 32:1, Pécsbányatelepi Bányász—Építők 32:8, Nagy Lajos—Kesztyűgyár 10:6, Dózsa—MTH 506 26:16. Városi női mérkőzés: Kinizsi—Dózsa 3:1.

Röplabda

A területi röplabdabajnokság férfi rangadóján nagy küzdelem alakult ki a Pécsi Bástya és a Kaposvári Kinizsi csapatai között. A pécsi csapat öt játszmában szerezte meg a győzelmet. A Haladás női csapata Székesfehérváron is győzött és ezzel már megnyerte a bajnokságot. A forduló eredményei: férfi mérkőzések: — Pécsi Bástya—Kaposvári Kinizsi 3:2, Székesfehérvári Honvéd—Pécsi Dózsa 3:2, női mérkőzések: Haladás—Székesfehérvári Vörös Meteor 3:0, Pécsi Vörös Meteor—Kaposvári Vörös Meteor 3:0.

Pécsi Dózsa III—Pécsi Kinizsi megyei I. osztály labdarúgómérkőzés lesz ma délután 5 órakor a Dózsa Tüzér utcai sporttelepén.

Hol művelődjünk, hol szórakozzunk?

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA

18.00: Hírek — közlemények.
18.03: Riportműsor: — Eltűnt a műszaki zár a déli határszélen. — Évek mérlegén. — SZTK tanácsadó. — Zenés napló. — Néhány szó a bűnügyi múzeumról. — Jó ha tudjuk. — Innen-onnan. — Gárdos Istvánné szovjetunióbeli naplójából. — A „Prága" cirkusz Pécsett. — Legfrissebb fullánkunk. — Bemutatjuk Pataki Bélát, a Nemzeti Színház új tagját.
18.30: Délszlávnyelvű műsor.

SZÍNHÁZ

Nyári szünet.

MOZI

Kossuth: Ünnepi vacsora (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: Riadó a hegyekben (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Park: Idegen tollak (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Jószerencsét (Pécsszabolcs): A mi nemzedékünk (6 és 8 órakor)
Május 1. (Vasas II.): Füst az erdőben (8 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): Papa, mama, feleségem, meg én (fél 9 órakor)
Kossuth (Mohács): Bel Ami (fél 7 és fél 9 órakor) Csak 16 éven felülieknek!
Május 1. (Komló): Traviata (fél 7 és 9 órakor)

SZINES FOTÓ SZINBONTÁSSAL (szűrősorozat nélkül) címmel Ill Márton tart előadást a Doktor Sándor Művelődési Házban szeptember 21-én, pénteken este 7 órakor. Az eljárás receptjét a látogatók megkapják. Belépődíj 2.— forint.

FILMVETITÉS

A Doktor Sándor Művelődési Házban szeptember 24-én (hétfőn) délelőtt fél 11 órakor a Hópelyhecske című mesefilmet vetítik.

AZ URÁNIA CSILLAGDÁBAN a nagysikerű Pécsi Csillagászati Hét után tovább folytatódnak az előadások és bemutatások, hetenként kétszer: kedden és csütörtökön este 8 órai kezdettel. Minden érdeklődőt szeretettel vár a TTIT csillagászati-matematikai szakosztálya. Hely: Leőwey Klára Leánygimnázium épülete (Szt. István tér).

A Magyar Elektrotechnikai Egyesület pécsi csoportja rendezésében szeptember 21-én, pénteken, délután 6 órakor a MTESZ helyiségében (Janus Pannonius u. 11) Fürst Gábor (Budapest) „A hibahely meghatározások korszerű módszerei távvezetékekkel" címmel előadást tart.

TALÁLTAK egy pénztárcát pénzzel. Igazolt tulajdonosa a szigetvári rendőrkapitányság személyi igazolványok alosztályán átveheti.

A lakásváltozások be- és kije'entése

(1)

A be- és kijelentkezés egyszerűsítése érdekében augusztus 15-től az egész ország területén új szabályok léptek életbe és ezzel egyidejűleg — lakásváltoztatások esetén — új mintájú be- és kijelentőlapokat kell használni.

A be- és kijelentés általános szabályai:

Minden 16 éven felüli személynek, ha valamely lakásba beköltözik, illetve onnan elköltözik, be illetve ki kell jelentkeznie.

A 16 éven aluli gyermekeket, valamint a cselekvőképességet kizáró gondnokság alá helyezett személyeket be- vagy kijelenteni nem kell.

Lakásváltozások be- és kijelentése szempontjából kétféle lakást kell megkülönböztetni:

a) állandó lakást és
b) ideiglenes lakást.

Állandó lakásnak azt kell tekinteni, ahova valaki végleges tartózkodási szándékkal telepedik le, függetlenül attól, hogy milyen minőségben lakik a lakásban (fő- vagy társbérlő, albérlő, ágybérlő, családtag.)

Ideiglenes lakás az, ahol valaki 5 napnál hosszabb ideig állandó letelepedési szándék nélkül ténylegesen tartózkodik.

Az ország területén minden 16 éven felüli magyar állampolgárnak egy állandó bejelentett lakása lehet. Ideiglenes lakása csak annak lehet, akinek állandó bejelentett lakása már van. Nem lehet azonban senkinek sem egyidőben egynél több ideiglenes lakása.

Aki állandó bejelentett lakásából elköltözik, illetőleg ideiglenes bejelentett lakásából 24 órát meghaladó időre eltávozik, az eltávozás (elköltözés) előtt legfeljebb 48 órával köteles kijelentkezni.

A beköltözést (megérkezést) követő 48 órán belül be kell jelentkezni az új állandó lakásba (illetőleg ideiglenes lakásba).

Azoknak, akik 5 napnál rövidebb ideig szándékoznak valamely lakásban tartózkodni, bejelentkezniök nem kell. Városokban azonban az ilyen személyek kötelesek a megérkezést követő 24 órán belül a lakónyilvántartókönyv-vezetővel személyi adataikat és tartózkodásuk időtartamát a személyi igazolványuk felmutatásával közölni.

Az 5 napnál hosszabb ideig tartó ideiglenes tartózkodást azonban a megérkezést követő 48 órán belül — ideiglenes bejelentőlappal az illetékes rendőri szervnél, vagy tanácsnál be kell jelenteni.

A 24 óránál rövidebb ideiglenes tartózkodást a lakónyilvántartókönyv-vezetőnél sem kell bejelenteni.

Állandó lakásból történő ideiglenes eltávozás esetén kijelentkezni nem kell. Eltávozás előtt azonban az ideiglenes tartózkodási helyet a lakónyilvántartókönyv-vezetőjének be kell jelenteni.

Az ideiglenes lakásban való tartózkodás leghosszabb időtartama 6 hónap, indokolt esetben azonban az illetékes rendőrkapitányság a tartózkodást meghosszabbíthatja.

Fő- vagy társbérlőként bejelentkezni kívánó személy a lakónyilvántartókönyv-vezetőjének köteles bemutatni az illetékes tanács v. i. b. lakáskiutalási határozatát,

Apróhirdetések

— **HALÁLOZÁS. Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy szeretett édesanyánk, özv. Almásy Istvánné elhúnyt, temetése ma délelőtt fél 12 órakor.**

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik férjem temetésén részvétükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.

Özv. Bányai Jánosné és családja

A BALETTMUNKAKÖZÖSSÉG még vesz fel növendékeket. Blauhorn, Greguss, Színház tér 2. Stefán, Széchenyi tér 2. 510

FARKASKUTYÁM elveszett, becsületes megtalálóját kérem értesítsen. Nyiltrai, Bokor utca 66. 482

BALATONFENYVESEN kétszobakonyhás, masszív, beköltözhető ház eladó. Villany, kút, nyárikonyha, veranda, cserépkályha van. Tóparthoz, állomáshoz közel fekszik. Cím: Mecsek villa. 488

A Miskolci Üveggyárban kertészüvegnek és más erős üvegezéshez alkalmas inkurrens méretű (18 × 38, 30 × 30 és 21 × 41,5 cm), drótüvegek kaphatók m²-ként 16,80 Ft-os áron. A helyszínen is átvehetők, de vasúton ládában is megrendelhetők.

MISKOLCI ÜVEGGYÁR
Miskolc, Tatár u. 56 sz.

BEJÁRÓNOT alkalmazok délelőtti elfoglaltsággal. Beloiannisz utca 52. Zátony. 487

PIANINOT bérelnék, ugyanott dolgozó szülők csecsemőjét gondozásra vállalom. Vörös, Fogaras utca 1. 486

SZEKERES cianozó olcsón, részletfizetésre is cianoz. Pécs, Tetytye utca 1. 453

ÉLETJÁRADÉKOS házat, szőlőt, gyümölcsössel, kerttel megvételre keresek. Pécs, Somogyi Béla utca 13. sz. Nagy György. 466

ELADÓ férfibekecs, báránybélléssel, opozzon gallérral. Megtekinthető Tukács szűcsnél, Teréz utca 5. sz. 507

SÖTÉT diófurnéros háló eladó. Vasárnap is megtekinthető. Vöröskereszt utca 38. 514

PÉCSI Húsipari Vállalat adminisztrációban jártas raktári munkást keres. 63

Évadzáró díszelőadások

Prága Cirkusz

PÉCSETT a Balokányligetben

szeptember 22—26-ig

VIZSGÁVAL rendelkező kazánfűtőt alkalmaz a Pécsi Porcelángyár. 64

GÉPKOCSIVEZETŐKET és autószerelőket alkalmazunk. 21. sz. Autóközlekedési Vállalat Pécs, Ipar u. 7. 62

KÉKKUTI

üditő gyógyvíz

ismét kapható!

A KÉKKUTI-GYÓGYVIZ

kiváló ízű és üdítő hatásu. Kiválóan alkalmas bor keveréséhez, mert ízesítő hatása mellett színváltozást nem okoz és az alkohol káros hatását közömbösíti.

A KÉKKUTI-GYÓGYVIZ

kiváló üdítő hatása mellett elsőrendű természetes gyógyszer gyomorbetegségek — különösen gyomorsavtúltengés — eseteiben. Pótolja a calciumhiányt, javítja az étvágyat.

Telep: **Kékkút,** Révfülöp mellett.

Termeli: Gyógyvíztermelő Vállalat, Budapest, VI. Bajcsy Zsilinszky út 15/A. Ára: 1,5 literes csatos palackban 2,40 forint.

AZ E. M. 3. sz. Mélyépítő Vállalat (Pécs, Málomi út 80.) ipari tanulókat felvesz kőműves és ács szakmába. Korhatár 14—17 évig. A vállalat étkezést, szállást, munkaruhát és a rendeletben előírt fizetést biztosítja. Tanulmányi idő két év. Szükséges iskolai végzettség VI általános. Jelentkezni lehet a vállalat munkaügyi osztályán. 45

SEGÉDMUNKÁSOKAT és állványozó szakmunkásokat kizárólag helyi munkára alkalmaz a Pécsi Építő és Tatarozó Vállalat, Pécs, Molotov u. 35. sz. 44

KAZÁNFŰTŐKET vizsgával és vizsga nélkül is alkalmazunk. Pécsi Növényolajipari Vállalat, Batthyány u. 2—4. 49

A PÉCSI Erdészet alkalmaz teherautó rakodó munkásokat, Pécs, Nagy Jenő utca 32. sz. 66

VILLANYSZERELŐKET, vasesztergályosokat azonnali belépéssel felvesz a Hirdi Kenderfonógyár. Jelentkezés Hirden a vállalat telephelyén, reggel 8—12 óráig. 67

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Dolgozók Pártja Baranya Megyei Bizottságának és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: FARKAS LÁSZLÓ
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjeszti: a Megyei Postahivatal Hirlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés: postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11.— Ft.

Pécsi Szikra Nyomda
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 30-27
Nyomdáért felel: Melles Rezső.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A BARANYA MEGYEI PÁRTBIZOTTSÁG ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIII. ÉVFOLYAM, 223. SZÁM ARA 50 FILLÉR PÉNTEK, 1956 SZEPTEMBER 21

Több jó vájár nevelődik

Tamássy Istvánról, a Pécsi Szénbányászati Tröszt főmérnökéről néhány perc alatt is könnyű megállapítani, hogy egyenesszavú ember. Mindennek a lényegébe vág, szívesen beszél a jóról, de nem kerülgeti a rosszat sem. Olyan ember, aki örül annak, hogy nyugodtan vitázhat, szabadon elmondhatja, ami a szívén fekszik. Ahogy ő mondja, örül, hogy nem kell mást mondanunk, mint amit gondolunk.

Ezzel a kérdéssel fordultunk hozzá: tesz-e valamit a tröszt azért, hogy az utóbbi évek túl gyakori ismételgetései során nagyon sok helyen tartalmatlanná vált mozgalom, a munkamódszerátadás ne csak jelszó, de több szenet adó valóság is legyen a pécsi bányákban?

Néhány feljegyzést vesz elő és így bizonyít:

— Lássuk a valóságot. Nagyon kevés a jó vájárunk. Csak két számot mondok: 1938-hoz képest nyolcvan százalékkal termelnek többet a bányáink s ugyanakkor a vájárok létszáma jóval kevesebb. Összesen 1980 vájárunk van, holott legalább 2 600—2 700-ra lenne szükségünk. De ez csak a dolog egyik oldala. A másik: hogy körülbelül 40 százalékkal esett az 5 éves gyakorlattal rendelkező vájárok létszáma is. Sokan jöttek és mentek, így a gyakorlottsági idő és a tudás természetszerűleg csökkent. Közben pedig mélyebbre süllyedt a bánya, nagyobb lett a metánveszély, nőtt a nyomás, nehezebb lett a munka...

Ezért kell hát a munkamódszerátadás. A vájártanulók, a sok fiatal helyzete megköveteli. Sokfajta módon próbálják megoldani, ez derül ki Tamássy elvtárs elbeszéléséből.

Van a bányának 6—7 függetlenített munkamódszerátadója, ami kétségkívül jelentős dolog, de ami nem elég. Egyrészt, a módszerátadók sokszor nem a gyenge teljesítményű emberekhez, hanem a rossz munkahelyekre kerülnek dolgozni, ha szorít a kapca. Másrészt meg nem mindenki megy szívesen munkamódszerátadónak.

— Ha egy vájár dolgozik és a markába köp, annyit keres, amennyit akar, — magyarázza Tamássy. — A módszerátadót pedig az előző 3 hónapi átlagkeresetével bérezzük az új munkahelyén. Ehhez jön még a prémium, de ez elég kevés és nehéz is megszerezni. Ez itt a baj!

Amíg ezen nem lehet segíteni, keressünk valami más utat is.

Ez év elején bentlakásos tanfolyamokra osztottak be régi csilléseket. Ezek munka helyett tanulni jártak. Előbb „feketén", suba alatt, később nyíltan is. Kaptak rá 200 ezer forintot. Ezekből nevelődött 98 vájár. Ha nem lett volna közben szilikózis, nyugdíj, fluktuáció, meg is nőtt volna velük szépen a létszám.

Még más módszer? Kopa József régi bányász, frontmester DISZ-brigádot szervezett magának. Csupa fiatallal dolgozik együtt, tanítja őket.

S a legújabb! Szabó Rezső képviselő, a pécsbányai üzem főmérnökének kezdeményezésére egy-két napon belül Resz János lőmester vezetésével egy fejtésbe csoportosítják azokat a vájárokat, akik tanulatlanság, tapasztalat hiánya miatt nem dolgoznak kielégítően.

— Resz megtanítja őket mindenre — így mondja Tamássy István.

Eddig a beszélgetés. — Hogy lesz-e eredményük az új módszereknek, azt a következő hónapok döntik el. A fiatalok duzzadó borítékjai és a pécsi tröszt sikeres tervteljesítése.

K. T.

Látogatás a szigetvári üzemekben

Ritkán esik szó a szigetvári üzemekről, pedig akárcsak a pécsieknél, ott is becsülettel teljesítik a napi feladatokat, s időről-időre kiemelkedő eredményeket érnek el mind a hazai piacra kerülő cikkek, mind az exportra gyártott termékek előállításában.

Háromezer pár cipő terven felül

Az elmúlt időszakokban igen sokat bajlódott a Szigetvári Cipőgyár az akadozó anyagellátás miatt. Éppen ezért sokszor a terv teljesítése is veszélyben forgott, s nagy szó volt, ha jelentősebb terven felüli mennyiséget tudott produkálni a gyár. Most kedvező a helyzet.

Ahogy Szelesi László főmérnök elvtárs elmondta, tegnapig már 1600 pár szandál készült a harmadik negyedévi terven felül. Ezeknek a szandáloknak javarésze exportra kerül. Megrendelésük van Hollandiából, Szovjetunióból, Lengyelországból, Nyugat-Németországból és Angliából. A szigetvári cipők — akárcsak eddig — igen kapósak, közkedveltek, s öregbítik a magyar cipőipar hírnevét az igényes, válogatós nyugati piacon.

A mostani tervteljesítés nem is olyan egyszerű dolog, mint amilyennek első pillantásra látszik. Nem egyszerű mert a külkereskedelmi szervektől egy hónap késéssel futott be a megrendelés, s az egy hónapot behozni nem gyerekjáték. Csak az egész műszaki és munkáskollektíva odaadó, áldozatos munkája hozhatta meg ezt az eredményt. Az elkövetkező napokban további sikerekre számítanak. Legkevesebb 105 százalékra akarják teljesíteni a harmadik negyedévi tervüket, s ennek megfelelően háromezer pár cipőt akarnak gyártani terven felül. Előreláthatóan most a harmadik negyedév eredményei alapján végre elnyerik az élüzem címet is.

Hatvan szekér gabona

A szigetvári villanymalom kisüzemnek számítható, hiszen mindössze negyven embere ha van. Létszámához képest mégis nagy forgalmat bonyolít le. Állandóan hosszú sorban jönnek a malom elé a környékbeli gazdák fogatai, naponta 50—60 szekér is. Ezenkívül megfordul a malomnál legkevesebb 15—20 teherautó is a közeli állami gazdaságokból és termelőszövetkezetekből.

Szeretik a gazdák a szigetvári malom munkáját, mert az itt őrölt liszt közismerten kiváló minőségű, s az ország legjobb, legkorszerűbb malmainak lisztjével vetekedik. Azt mondják, hogy még a szentdénesiek is ide járnak őrölni, pedig a szentlőrinci malom közelebb esne!...

Naponta 540—550 mázsa terményt is őrölnek itt. Különösen azóta megy jól a munka, hogy bevezették most nyáron a szovjet őrlési módszert. Ez csupán annyiból áll, ha a lényeget nézzük, hogy megnövelték a hengerszékek forgási sebességét. Így ugrott fel teljesítményük 380—390 mázsáról a jelenlegi mennyiségre.

Itt, a szigetvári malomban találkoztam — az elmúlt hetek, vagy inkább hónapok óta — először a közvetlen felsőbb szervek iránti megelégedéssel. S ez a megelégedés a Baranya megyei Malomipari Egyesülésnek szól.

Hausznek Sándor elvtárs, aki nyolc éve igazgatja becsülettel a szigetvári malmot, elmondta, hogy az első félévben minden követelménynek eleget tettek, s a minisztérium mégis indok nélkül visszautasította az élüzem címet. Most viszont? Minden körülmények között meg akarják szerezni ezt a címet, s kiugró teljesítményük erre alapul is szolgál. A jó eredményeket pedig saját munkájukon túl az egyesülés műszaki vezetőjének, Kovács Pál elvtársnak köszönhetik. Ő harcolta ki, hogy új síkszitát és négy új daragépet kaptak, ami nélkülözhetetlen volt a megnövekedett kapacitás miatt. Elégedettek az állandó műszaki tanácsadással és segítséggel is.

Most csak egy nagy bajuk van a molnároknak. Ez pedig a kicsi raktár. Mindössze 20 vagonnyi a férőhely, s még egyszer ekkora kellene. Eddig ugyan még nem volt baj, mert Kollár Béla elvtárs, az egyesülés anyag- és áruforgalmi osztályvezetője olyan ügyesen diszponálja el tőlük a lisztet Pécsre, Budapestre és Nagykanizsára, hogy raktár hiány miatt nem áll le a munka, nincs torlódás.

Készülne a szilvapulp, de kevés a hordó

A Szigetvári Konzervgyárban a szilvapulpról beszélgettünk Göbel Ferenc főmérnök elvtárssal.

Őszintén szólva még nem láttam szilvapulpot, de már találkoztam vele, s ez a találkozás 204 forintomba került.

Úgy kezdődött a dolog, hogy a Baranya megyei MÉK megrendelést kapott a külkereskedelmi szerveken keresztül 20 vagon szilvapulpra. Nyugat-Németország kérte ezt a mennyiséget. A MÉK el is vállalta a munkát, csupán egy nagy bajuk volt. A kezükben lévő hatszáz hordót nem tudták mivel kigőzölni, nem tudtak homan kazánt szerezni. Engem kértek meg, segítsek nekik. Segítettem is. Az Építésügyi Minisztérium adott végül három kazánt három napra. Csak az volt a baj, hogy mire ezt sikerült elintézni, bár egy órát vett igénybe az egész telefonálgatás, átadták a szilvapulp gyártását a MÉK emberei a szigetvári konzervgyárnak. Így aztán felesleges volt a munkám, s kifizethetek elsején 204 forint telefonszámlát — szívességből.

Ahogy látom, a szigetváriak sem járnak sok szerencsével. Ők is bajbakerültek a pulppal. Igaz ugyan, hogy Mohácson megkezdődött a munka, de korántsem olyan kapacitással, mint amilyenre szükség lenne. Ennek pedig az lesz a következménye, hogy a szilva túlérik, s ha nem tudjuk a megrendelést teljesíteni, fizethetjük a kötbért a németeknek. Akadályozza a munkát a hordóhiány. A MÉK, amikor átadta szigetvárnak a megrendelést, ezerötszáz hordót igért. Ebből csupán 273 darabot szállítottak most vasárnap, s ennek is rossz, használhatatlan volt egyrésze. Ahogy a főmérnök elvtárs elmondja, ez a hordó mennyiség csupán három vagonnyi pulphoz elegendő, s fogalma sincs, mi lesz a többivel.

Egyebet is elpanaszoltak a MÉK-ről. Például azt, hogy a borsószezonban a szederkényi földművesszövetkezettől átvett borsót beszállították Pécsre, majd ugyanazzal a menetlevéllel szederkényi első osztályú borsó címén 5—6 napos állott borsót küldtek a konzervgyárnak.

Kötbérezni fogja a gyár a MÉK-et a sorozatos határidőátlépésért is.

Ezt láttuk, ezt hallottuk a szigetvári üzemekben. Élnek, dolgoznak az emberek, s igyekeznek becsülettel helytállni, mert érzik, hogy a kisebb üzemekre is éppen olyan nagy felelősség hárul mint a népgazdaság vezető gyáraira, vállalataira. S munkájuknak van is eredménye.

TENKELY MIKLÓS

16 000 hold füvesítésére elegendő magot termeltek Baranyában

Baranya megye éghajlata és földje különösen kedvező magtermelésre. Ebben az évben mintegy ezer holdon kilenc féle füvet termeltek a megyében magfogás céljából. Egy-egy holdról átlag 160—180 kilogramm magot takarítottak be, ami jó termésnek számít. Kimagasló eredményt értek el a Sátorhelyi Állami Gazdaságban és a versendi Egyetértés Tsz-ben, ahol holdanként 3—4 mázsa réticsenkesz termett. A napokban elcsépelték a komócsint és ezzel befejeződött Baranyában a fűmagvak cséplése. A rendkívül értékes fűmagból összesen 1 600 mázsát gyűjtöttek be, ami körülbelül 16 ezer hold föld füvesítésére elegendő. Az idei magvak jó minőségére jellemző, hogy a termésnek több mint egyharmadát exportálják.

A fűmag szép hasznot hozott a termelőknek is. Az almamelléki Béke Tsz például húsz holdon 62 mázsa komócsint termelt. Ezért több mint hatvanezer forintot kapott és még 300 mázsa jóminőségű szénájuk is maradt. Emellett a húsz hold földre háromszoros beadási mentességet kaptak. A Baranya megyei Magtermeltető Vállalat egymillió hatszázezer forintot fizetett ki a termelőknek a begyűjtött fűmagért. Ennek láttán szerte a megyében szívesen kötnek szerződést a termelőszövetkezetek és az egyéni gazdák fűmag termelésére. Jövőre 120 holddal nagyobb területet vetnek be fűmaggal és ennek mintegy 60 százalékára már megkötötték a szerződést. — Több termelőszövetkezet — így például a csányoszrói Uj Március, a mecseknádasdi Kossuth, — amelyek eddig még nem termeltek fűmagot most nagyobb területre kötöttek szerződést.

Az állami gazdaságok jelentik

Szimentháli bikák érkeznek Baranyába — 3 700 tehénnél közel kilenc literes istállóátlag

Az állami gazdaságok egyre inkább kibontakozó nagyüzemi állattenyésztésének sikereiről számolnak be a legfrissebb jelentések. A baranyai állami gazdaságok 3 700 tehenénél 8,9 liter most az istállóátlag, amely jóval meghaladja mind a termelőszövetkezeti, mind az egyéni gazdasági átlagot. Különösen a pécsi állami gazdaság tehenészei és takarmányosai érdemelnek említést. A közvetlenül a megyeszékhely ellátására hivatott tehenészet tíz és fél literes átlagával első a megyében, bár a második, illetve harmadik helyezett szentmártonpusztai és siklósi állami gazdaságok is mindössze egyetlen decivel maradnak le mögötte. A jó fejési teljesítmények azt eredményezték, hogy a pécsiek négy, a babarci gazdaság pedig 12 százalékkal több tejet szállított beadásra az államnak, mint amennyi részére eddig kötelező lett volna.

A mégnagyobb tejhozam érdekében tett számos intézkedés közül az első helyre kívánkozik, hogy Bábolnáról 4 szimentháli tenyészbika érkezik a napokban Baranyába. Ezek a tenyészállatok egytőlegyig olyan anyáktól származnak, melyek tejtermelése meghaladta az 5—6 000 litert. A bikákat előreláthatólag a babarci, gyulapusztai, ormánság-károlymajori és sátorhelyi gazdaságba viszik.

TH gyűrűt készítő üzem, kohósalak-öntvény, keramittégla — a komlói bányavágat-biztosítás szolgálatában

A komlói bányákban mintegy száz km hosszan húzódnak a széntelepeket megközelítő vágatok, amelyeknek biztosítása a mélységnövekedéssel — újabb mélyszintek feltárásával — fokozódó gondot jelent a nagyobb kőzetnyomás jelentkezése miatt. Ez készteti a tröszt műszakfejlesztési osztályát az eddiginél nagyobb nyomást kibíró biztosítóanyagok alkalmazására, illetve új anyagok felkutatására.

Rugalmas acél — TH gyűrűs — biztosítás például a múlt évben mindössze 30 fm hosszú vágatban volt található, az idei terv 700 métert ír elő, amit már eddig 1 400 méterre túlteljesítettek. A héten elkezdték egy hajlítóüzem gépesítését is a tröszt területén, hogy a jövőben egyenes szálakban érkező acélanyagot a helyszínen formálhassák a kívánt alakura. A körülbelül egy hónap alatt elkészülő hajlító-üzem szükségességét mutatja az is, hogy a jövőévi program már 10 250 méter hosszú vágat TH gyűrűs biztosítását írja elő.

A TH gyűrűn kívül új lehetőségeket is keresnek. Ezek közül legjelentősebb a betonidomkőnél huszszorta nagyobb teherbírású kohósalak-öntvény amelynek előállítása viszont drágább a betonidomkőnél. Sztálinvárosban már hozzákezdtek a bányabiztosításra szánt kohósalak-öntvények gyártásához, amelyek — ha beválnak — forradalmasíthatják a mélyművelésű bányabiztosítást. Ugyanesak kísérleteket végeznek a nagy nyomást elbíró és olcsó keramittéglákkal is.

Irén néni

Világosodni kezd... Emberekkel zsúfolt autóbuszok húznak el a Leőwey Klára Leánygimnázium előtt. — A lánysereg útra készen várja az autóbuszt, amely tanulmányi kirándulásra viszi őket a Dunántúl legszebb tájaira. Izgatottan várják a busz érkezését, közben az egyik azt sorolja, hogy kik vannak hátra az utazók közül. „Az Irén néni sem jött még". Kisvártatva: „Jön már az Irén néni!..."

Kedvesarcú, középtermetű nő az Irén néni. Csontkeretes szemüvege mögül vidáman tekint a gyülekezőkre. Mikor az iskolára, meg arra a negyven évre terelődik a szó, amit Bikfalvy Irén eltöltött már a különböző iskolák falai között, beszélgetésre nyugalmasabb helyet kínál: a kémiai előadótermet.

A gimnázium tantestülete és a tanulóifjúság tegnap ünnepelte Bikfalvy Irén tanári pályájának 40. jubileumát. Hatvankét esztendő igen jelentős egy ember életében, de az évek száma mégsem fosztotta meg fürgeségétől, úgy megy fel a lépcsőn, mint egy fiatal.

Még a halk szavak is erőteljesebben hangzanak itt a kémiai előadóban, ahol Bikfalvy Irén az élete történetét meséli. Negyven esztendő sok szép élményt őriz, de olyan emlékeket is, melyekre ma már a pedagógus sem szívesen gondol vissza. Háború volt... És ez a háború nem kímélte meg a bánattól Siklós dolgozó népét sem. „Amikor iskolánkból elszállították a sebesülteket, nem maradt egyéb bútorzat, mint egy hosszú pad és egyetlen tintatartó. Itt kezdtem tanítani, fiatalon." De nemcsak tanított, hanem vigasztalta is az árva gyerekeket, akiket az első világháború fosztott meg édesapjuktól. Naponta kereste fel az özvegy édesanyákat, bánatukban ő is osztozott. A háborús sebek kezdtek behegedni és a tizennégy év alatt felnőttszámba értek, akiket tanított. Földművesek, értelmiségi dolgozók, ipari munkások gondoltak vissza rá, a pedagógusra, aki olyan sok szeretettel nevelte őket gyermekkorukban...

„Siklósról, a református polgári iskolába kerültem Pécsre. 1950-ig itt tanítottam." Ismét átélt egy világháborút. Barna hajába ősz szálak vegyültek, romlott a szeme is, de a szíve változatlanul a régi maradt. Továbbra is a gyerekek maradtak azok, akik körében a legjobban érezte magát, akiktől a legtöbb szeretetet kapta. Nem maradt egyedül az életben. Rajongva veszik körül nevelő társai, diákjai, akik szeretik, becsülik.

A nevelők példaképét látják benne, úgy, ahogy ezt a jubileumi ünnepségen is elmondták. Becsülik benne a lankadatlan munkakedvet, hogy még az óraközi szünetekben is szorgoskodik. A kémiai előadóteremben gondosan készíti elő a következő órát, olyan rendet tart a rengeteg kémiai eszköz között, amilyet egy szorgos háziasszony a lakásban. Ha meg szakít időt és leül, kezében máris fürgén mozog a horgolótű...

Itt, a kémiai teremben valami újat, szokatlant látok. Falitáblák kartonlapokból, különböző rajzokkal. Ha nem kérdezném, elhallgatná, de így mégis elmondja: „Ezeket a lányokkal készítettük, mert nehézséget okozott a tananyag elsajátítása. Ezek a falitáblák szemléltető módon bemutatják tanulóinknak a gyártási eljárásokat, kémiai folyamatokat." Az egyik asztalon, de ahogy körülnézek, másutt is, fából készült kis állványokat látok. Ezek is Irén néni nevéhez fűződnek. Mindegyik tanulócsoport kap egy kísérleti állványt teljes felszereléssel. Egy évre elegendők azok a kísérleti anyagok, amelyeket ide raknak. A kis állványok teszik lehetővé, az alaposabb megértést, a kísérletezéseket. Amikor ezekről az állványokról tudomást szerzett a tanulmányi felügyelő, Bikfalvy Irén nevében terjesztette fel az újítást. Irén nénit megjutalmazták és nemsokára más iskolákban is bevezetik az újítását.

Irén néni azt bizonygatja, hogy ő nagyon szigorú a tanítványaihoz. Ilyen gyengédszívű nevelőről nehéz lenne elhinni, ha meg nem magyarázná: „Őszinteségre nevelem tanítványaimat. Aki valamilyen oknál fogva nem készül fel az órára, jelentkezik nálam és a következő alkalommal szigorúan számonkérem az előző leckét is."

Lejövünk az emeletről. Az utasok még várakoznak a buszra. Az egyik apa, amikor megpillantja Irén nénit, feléje indul. Kezet ráz vele és mosolyogva szólítja meg:

„Tetszik rám emlékezni? Én is a tanítványa voltam..."

(FARKAS)

Pineau felszólalása a londoni értekezlet szerdai ülésén

Eddig kilenc ország csatlakozott a csatornahasználók szövetségének tervéhez

A londoni értekezlet szerdai délutáni ülésén Pineau francia külügyminiszter — az AFP jelentése szerint — hosszabb felszólalásában azt fejtegette, hogy az érdekelt országok többségének két célkitűzése van. Az első szerinte elkerülni a fegyveres konfliktust. Emellett a francia és angol katonai megmozdulásokat „elővigyázatossági intézkedéseknek" minősítette, amelyeknek célja „elhárítani a meggondolatlan gesztusokat." A második célkitűzés Pineau szerint az, hogy a csatornát ne adják egyetlen ember vagy egyetlen ország rendelkezésére, amely azt politikai célokra használhatná fel.

A továbbiakban azt bizonygatta, hogy eddig már sok engedményt tettek Egyiptomnak „Nasszer viszont kimutatta, — folytatta Pineau — hogy nem akar tárgyalni a 18 állammal. Együtt kell működni Egyiptommal, azonban a 18 országnak ragaszkodnia kell álláspontjához".

Ami Dulles tervét illeti a csatornahasználók szövetségéről, a francia külügyminiszter annak a véleménynek adott kifejezést, hogy az logikus következménye a 18 állam határozatának, amelyet az első londoni értekezleten hoztak. „Ha Nasszer visszautasítja a javaslatot, vagy leállítja a hajókat, már most ki kellene dolgozni, hogy mit kell tennünk" — mondotta Pineau majd hozzátette, hogy véleménye szerint Dulles terve eszköz a jövőbeni tárgyalás megindítására és Nasszernek érdeke, hogy tárgyaljon.

Pineau végezetül kijelentette, hogy támogatja a csatornahasználók szövetségének létrehozását és egyetért az ENSZ-hez való folyamodással, de szerinte ennek csak akkor van értelme, ha pontosan meghatározott alapon fordulna a Biztonsági Tanácshoz. Ez egyébként Pineau szerint nem akadályozza a csatornahasználók szövetségének létrehozását.

A londoni rádió ismertetése szerint az értekezlet első, szerdai napján 9 állam csatlakozott a csatornahasználók szövetségének tervéhez. Ezek: Anglia, Franciaország, az Egyesült Államok, Ausztrália, Uj-Zéland, Olaszország, Norvégia, Hollandia és Nyugat-Németország, öt másik állam — Dánia, Svédország, Pakisztán, Irán és Spanyolország — viszont amellett száll síkra, hogy az ügyet haladéktalanul vigyék az ENSZ elé. Végül négy állam — Japán, Portugália, Törökország és Etiopia — küldöttei még nem nyilatkoztak a tervről.

A Német Demokratikus Köztársaság külügyminisztériumának tiltakozása a határincidensek ellen

A Német Demokratikus Köztársaság külügyminisztériuma szerdán nyilvánosságra hozott nyilatkozatában tiltakozását jelentette be azok ellen a legutóbbi, nyugatnémet részről kiindult határincidensek ellen, amelyek egy esetben a Német Demokratikus Köztársaság egyik határőrének életét is áldozatul követelték.

A Német Demokratikus Köztársaság külügyminisztériuma követeli, hogy a határincidensek okozói megfelelő büntetésben részesüljenek és hogy a Német Szövetségi Köztársaság kormánya haladéktalanul léptessen életbe intézkedéseket az ilyen incidensek megismétlődésének megakadályozására.

Baj van a keresztvízzel...

Talán egy hete, hogy levelet hozott a posta. A Baranya megyei Építő és Tatarozó Vállalat vezetősége értesített, hogy megváltozott a nevük. Ezután már csak úgy hívják őket, hogy Baranya Megyei Tanácsi Építőipari Vállalat.

Az átkeresztelés oka, ahogy Lesnyik István igazgató elmondta, a következő:

1. Összekeverik őket a banknál és a vasútnál a pécsi tatarozókkal, mert olyan is van a Molotov utcában.

2. A vállalat kapacitása túlnő a tatarozáson...

3. Az ország többi megyei tatarozója is ilyenformán nevet fel új nevet.

Eddig rendben is lenne, de tegnap újra levelet hoz a posta, amiben arról értesítik a Baranya megyei Építő és Tatarozó Vállalatot, hogy tévedés az egész, nem érvényes a keresztelés ...

Oka: a megyei tanács végrehajtó bizottságának döntése alapján a VKC-osztály nem engedélyezi a névváltozást, mert így meg az É. M. Építőipari Vállalattal keverik össze a megyei tatarozókat. Különben is ne legyen benne az új névben az „építő" szó, mert aki tatarozik, az tatarozó, aki épít, az meg építő.

Az egésznek az a háttere, hogy a tatarozók kapacitása a jövő évben megnő. Sok megrendelésre számítanak, s ehhez ember is kell. Ember pedig ott van, ahol pénz van. A tatarozóknál viszont 10 százalékkal kevesebb ugyanazért a munkáért a bér, mint az építőknél. Így pedig bajos lesz szakmunkásokat biztosítani a megnövekedett feladatokhoz. Ezért akart a vállalat kibújni a „tatarozó" szó alól. Törekvésüket — őszintén szólva — meg is értjük...

Van egy javaslatunk. Hogy a kecske is jóllakjon, s a káposzta is megmaradjon, adjanak új, az eddigi kettőnél jobb, különb nevet, amit nem kevernek össze semmivel, s mégsem marad a megbélyegző „tatarozó" szó. Esetleg ez megfelelne. Használt Tégla És Más Építőanyag Ki- És Beszerelő Vállalat!? Távirati cím: HASZTÉMÁSÉKIBE!

(—ly —s—)

Eisenhower megtartotta első választási beszédét

Eisenhower elnök szerdán este tartotta meg első választási rádióbeszédét.

Hírügynökségi jelentések szerint az elnök röviden foglalkozott a szuezi kérdéssel, amelyről ezeket mondotta:

„Napjainkban a Szuezi-csatornával kapcsolatban újabb súlyos válsággal nézünk szembe. Óvatosan és mértékletesen beszéltünk. Még nem tudjuk, hogy a szuezi válságot meg lehet-e oldani mindenki számára igazságosan és méltányosan".

Az elnök kijelentette, hogy a szuezi válsághoz hasonló konfliktusokat „a fokozott nyugati egység jegyében" kell megoldani.

Eisenhower elnök négy problémát sorolt fel, mint a legsúlyosabbat, amellyel az Egyesült Államoknak szembe kell néznie. Első helyen az ázsiai és afrikai népek függetlenségi mozgalmát említette, azt állítva, hogy ezt a kommunisták a nyugatellenes gyűlölet szítására használják fel. Másodszor a nukleáris fegyverek veszélyéről szólott. „Ezek a fegyverek — mondotta — új és szörnyű mértékben fokozták a régebbi háborúk borzalmait". Harmadiknak a kommunisták „új politikai módszereit" említette, negyediknek pedig a Szovjetunió ipari hatalmának növekedését, amely szerinte „veszélyezteti a Nyugatot és megkövetelné a gazdasági akciók lehető legszorosabb összehangolását" a nyugati országok részéről.

A Szuezi-csatorna értekezlet csütörtök délelőtti ülése

A londoni értekezlet csütörtök délelőtti ülésén Törökország és Portugália támogatta John Foster Dulles amerikai külügyminiszter tervét, amelynek értelmében létrehoznák a csatorna használóinak szövetségét.

Etiópia és Spanyolország fenntartásos támogatásban részesítette a tervet, de nem kötelezte el magát a csoporthoz való csatlakozás mellett. Svédország viszont megismételte azt a felhívását, hogy haladéktalanul forduljanak az ENSZ-hez.

A franciák, a brittek és az amerikaiak egyöntetűen hűvösen fogadták a Bulganyin szovjet miniszterelnök által jóváhagyott elgondolást, hogy rendezzék meg a három nyugati nagyhatalom, továbbá a Szovjetunió, India és Egyiptom kormányfőinek értekezletét a szuezi-viszály megoldására. Egy amerikai forrás közölte: „küldöttségünk hűvösen fogadja ezt az elgondolást". A brit kormány egyik szóvivője újságírók előtt kijelentette: „pillanatnyilag erre a londoni értekezletre összpontosítjuk figyelmünket és továbbra is ezt tesszük majd". Egy francia diplomata viszont bírálta, hogy mindössze hat nemzetet kívánnak az értekezletre meghívni.

Dulles kísérletet tett arra, hogy lehetőleg minél több küldött csatlakozzék a munkacsoporthoz. Közölte az értekezlet résztvevőivel, hogy a csatlakozás nem jelent előzetes kötelezettségvállalást a szövetség létrehozásának gondolata mellett, mindazonáltal hozzáfűzte: „remélem azonban, hogy egyikünk sem fogja ezzel az elgondolással szemben elkötelezni magát".

Az új építőipari technika moszkvai kiállítása

Az Összszövetségi Mezőgazdasági és Ipari Kiállítás területén nem régen nyílt meg: „Az új építőtechnika moszkvai kiállítása".

A virágágyakkal szegélyezett aszfaltút mentén sorakoznak a makettekkel és modellekkel teli pavilonok, amelyek bemutatják a szovjet építőtechnika eredményeit. Az összeszerelhető lakóházakhoz és középületekhez készült épületelemeket, ipari üzemek részére gyártott összeszerelhető vasbetonelemeket láthatunk.

Ez évben a kiállításon több mint 3,5 ezer kiállítási tárgy szerepel.

A képen: Az „UTT—2" szerkezet, amellyel nagyátmérőjű csövek hideghajlítását végzik. A szerkezettel 720 milliméter átmérőjű, 10 milliméter falvastagságu csövet egy fogásra 0,9 méteres szakaszon hajlítják meg, ezután a cső ugyanilyen távolságot halad előre a berendezésen. Egy-egy részleg (0,9 méter meghajlítására mind össze 5—6 perc szükséges.

Budapestre érkezett Luther Ewans, az UNESCO főigazgatója

Csütörtökön délben, kétnapos tartózkodásra Budapestre érkezett Luther Evans, az UNESCO főigazgatója.

Luther Evans a repülőtéren adott nyilatkozatában örömének adott kifejezést, hogy alkalma nyílt — ezúttal első ízben — ellátogatni Magyarországra.

Látogatásom célja — hangoztatta, — hogy megbeszéléseket folytassak Magyarország részvételéről az UNESCO munkájában. Mint ismeretes, most készítjük elő az UNESCO novemberben, Uj-Delhiben tartandó konferenciáját, amelyen számos fontos kérdés kerül megvitatásra s ezekről a kérdésekről folytatunk eszmecserét Magyarországon is, — mondotta a főigazgató.

Ugyancsak csütörtökön érkezett meg Budapestre Tor Gjesdal, az UNESCO tájékoztatási főosztályának vezetője.

Minden torpedóromboló helyett 3000 lakást lehetne építeni

A „Commercial and Financial Chronicle" című amerikai folyóirat közli Anslynek, a kongresszusi gazdasági bizottság vizsgáló albizottsága elnökének cikkét, amelyben megcáfolja azt az állítást, mintha a fegyverkezési kiadások csökkentése komoly gazdasági megrázkódtatást idézne elő az Egyesült Államokban. Az amerikai nép — írja a többi között — leszerelést akar, meg azt, hogy az Egyesült Államok természeti kincseit békés célokra használják fel.

Ansly számadatokkal támasztja alá, mennyit nyerne az egyszerű amerikai, ha a költségvetés kiadásainak zömét nem fordítanák katonai célokra. Így például egyetlen torpedóromboló árából több mint háromezer család kaphatna új lakást. Egyetlen lökhajtásos vadászgép árából több mint száz fiatal tanulhatna négy éven keresztül. Ha a fegyverkezési kiadásokat csökkentenék, meg lehetne javítani a már régóta elhanyagolt közszolgáltatásokat, új iskolákat, kórházakat, utakat lehetne építeni, **amire sürgős** szükség van.

Ismét kommunista röpcédulákat osztogattak Hamburgban

A legutóbbi napokban ismét kommunista röpcédulákat osztogattak a hamburgi kikötőmunkások között. A röpcédulák felszólítják a dolgozókat hogy harcoljanak a Német Kommunista Párt törvényellenes betiltása ellen.

A röpcédulákon többek között ez áll: „Hitler is megpróbálta megsemmisíteni a Német Kommunista Pártot. Nem sikerült neki és a nácizmus a történelem szemétdombján végezte. De a kommunisták ma is, mint régen, harcolnak a békéért és Németország egységéért, Adenauer útja a katasztrófába vezet! Le az Adenauer kormánnyal! Éljen a Német Kommunista Párt!

Tíz hajó megkerülte a Jóreménység-fokát

A Reuter iroda jelenti:

A dakari kikötői hatóságok csütörtökön közölték, hogy a szuezi válság kitörése óta tíz olyan hajó érkezett a kikötőbe, amelyek ahelyett, hogy áthaladtak volna a Szuezi-csatornán, megkerülték a Jóreménység fokát.

Mit mond az őszről a meteorológia?

Szeptember 21-én, pénteken „hivatalosan" is beköszönt az ősz. Bár egészen pontosan, a csillagászat megállapításait véve alapul, az idei ősz tulajdonképpen csak szeptember 23-án 3 óra 30 perctől kezdődik. Ekkor következik be ugyanis a napéjegyenlőség.

Az igazi ősz első jele a Grönland felől érkező hideg légtömeg volt, amely fagyos leheletet hozott magával és alaposan lehűtötte a levegőt. Nagykanizsán, Miskolcon hajnalonként fagyott s csak az állandó derült égnek köszönhető, hogy a nappali hőmérséklet 20 fokig emelkedett. A derült éggel azonban szárazság járt együtt, amely már augusztusban és szeptemberben is igen erős volt. — Az utóbbi négy hétben az ország területének körülbelül felén az átlag egynegyedénél is kevesebb eső esett. Ilyen rendkívüli csapadékszegény nyárvége legutóbb 1952-ben volt.

A rendkívüli időjárás okairól számos téves nézet terjedt el. Egyesek a Mars közelségével hozzák kapcsolatba, holott a bolygónak semmi hatása sem lehet a Föld légkörére. Az ok minden valószínűség szerint a Napban keresendő, ahol az utóbbi időben erős napfolt-tevékenységet észleltek. Szeptember 19-én például nagyobb csoportokban hatvan foltot figyeltek meg rajta. A foltok, a Nap légkörének örvényei hatalmas energiaforrongásra mutatnak és nyilvánvalóan befolyásolják a Föld légkörét is, közvetve előidézhetik a viharokat és természetesen a száraz időjárást is. A csillagászok véleménye szerint a napfolt-tevékenység 1957-ben éri el a maximumot, ekkor jelentkezik majd a legtöbb foltcsoport.

Szeptember végére a távprognózis továbbra is szárazat, de melegebb időjárást jelez. A „vénasszonyok nyara" minden valószínűség szerint igen szép lesz és előreláthatóan lesznek napok, amikor a hőmérséklet a 25 fokot is eléri. A magasabb hegyek egyébként már jelzik a változást, a déli áramlással érkező melegebb időt. A hegyekben ugyanis már magasabb hőmérsékletet mérnek, míg a síkvidéken megül a hideg levegő.

Hold — részletre...

Ha hinni lehet a United Press hírügynökségnek, Washingtonban a napokban a következő eset történt:

F. A. Seaton belügyminiszter titkárságán kigyulladt az egyik telefon színes lámpácskája. Interurbán a Florida-állambeli Lakelandból. Egy bizonyos gentleman a miniszterrel szeretne beszélni. Milyen ügyben, tulajdonképpen? Egy kis üzleti ügyről van szó.

Az állhatatos üzletembert összekapcsolták Elmer Bennett-tel, a miniszter külön referensével.

— Miben állhatunk az igen tisztelt gentleman szolgálatára?

— Semmiség az egész. Egy kis üzletet szeretnék kötni...

— Üzletet? Kérem.. Éspedig?

— Oh, csekélység. Szeretném megvenni a Holdat.

— A Holdat?!

— Igen, igen. Mihelyt megegyeztünk, azonnal küldöm a csekket.

— Hm... Igen... Kapcsolom Mr. Woosleyt, az állami földek osztályának igazgatóját.

Woosley nem volt a szobájában és a spekuláció lázától megszállott lakelandi („Mondja csak, mennyibe is kerül a Hold?") a titkárra támadt kért, követelt, rábeszélt.

— Igazán csekélységről van szó, — bizonygatta, — és a minisztériumnak egyáltalán nem kell fáradoznia holmi okmányokkal. Haladéktalanul küldöm a kívánt összegű csekket.

A United Press hírügynökség — mellesleg megjegyezve, nem említette meg a vásárló nevét (tudnak Amerikában üzleti titkot tartani). A hírügynökség azt állítja, hogy a minisztériumban, miután sokáig kutattak a törvénykönyvben, megkönnyebbülten sóhajtottak fel: az állami földek vásárlásának rendjéről szóló törvény megköveteli, hogy a vásárló személyesen tekintse meg a szóbanforgó parcellákat és területeket. A nyereséghajhászástól megdühödött lakelandinak aligha lesz módjában, hogy a törvénynek ezt az előírását a közeljövőben teljesítse.

Rossz nyelvek azt állítják, hogy a nagy kapkodásban senkinek sem jutott eszébe, hogy a Hold tulajdonképpen nem tartozik az Egyesült Államok birtokai közé...

Nem élhetek muzsikaszó nélkül...

A színházi bemutatókat a közönség részéről mindig várakozás, a szereplők részéről pedig őszinte izgalom előzi meg. Különösen jogos a várakozás akkor, ha egy újjászervezett színészegyüttes áll először a közönség elé, és természetes, hogy ilyenkor a várakozással együtt még nagyobb a művészek izgalma, hisz a bemutatkozás első benyomásai gyakran rányomják bélyegüket az egész évadra.

15-én este ilyen izgalmak közepette ment szét a függöny a bólyi kultúrház kis színpadán, ahol a Pécsi Nemzeti Színház Móricz Zsigmond: „Nem élhetek muzsikaszó nélkül" című színművét adta elő. A bólyi közönségről úgy tudták, hogy a megye egyik legnehezebben tapsoló közönsége, nehéz őket megnevettetni, nehéz belekapcsolni a dráma sodrába, egyszóval jó darab, jó előadás kell ahhoz, hogy Bólyban siker legyen.

Nos, ha ez a mérce, akkor a „Nem élhetek muzsikaszó nélkül" első előadásában jó darabot, jó előadásban — a sorozatosan felcsattanó nyíltszíni tapsok alapján nyugodtan mondhatjuk — igen jó előadásban mutattak be színészeink.

Szeptember 20-án a Pécsi Nemzeti Színház színpadán is felhangzik a „Nem élhetek muzsikaszó nélkül" zenéje és a felröppenő bársonyfüggönyök mögül megelevenedik a nyírségi dzsentri-világ életének egy darabkája. De ez a darab — a bólyit követő tájelőadások talán még nagyobb sikerének igazolása szerint — sok kellemes percet szerez majd a pécsi közönségnek.

(—ff—)

Alaposabban, több gonddal készüljünk az új pártoktatási évre

A pécsi városi pártszervezetek tapasztalataiból

Pártszervezeteink új pártoktatási évre készülődnek. A hallgatók kiválasztása már rég befejeződött, az első elbeszélgetések is megtörténtek és a propagandistákat is kiválogatták. A látszat szerint tehát minden rendben van, ha lenne még akad tennivalónk éppen elég.

Beszélgessünk minden hallgatóval

Kezdjük azzal, hogy most másodszor is beszélgetnünk kellene a hallgatókkal. Az első elbeszélgetések óta ugyanis egyesek meggondolhatták magukat és másik oktatási formába akarnak iratkozni. Ezért jó lenne megkérdezni tőlük: megfelelőnek tartják-e azt az oktatási formát, ahová jelentkeztek? Ugyanakkor tájékoztathatnánk is őket arról hogy mikor kezdődik az oktatás, ki lesz a propagandistájuk és hol tartják majd a foglalkozásokat.

Másodsorban azért lenne újabb elbeszélgetésekre szükség, mert az első elbeszélgetések Pécsbányán és másutt is nagyon gyorsak és formálisak voltak. Ezeken a helyeken lényegében csak annyit kérdeztek a hallgatóktól, hogy akarnak-e tanulni, ha igen, hol és milyen oktatási formában szeretnének résztvenni. Másról alig esett szó, holott épp a tavalyi pécsbányai tapasztalatok bizonyítják, hogy az ilyen futtában történő beszélgetések után a hallgatóknak mintegy 80 százaléka „lemorzsolódik". Nem lenne jó, ha ez megismétlődne, éppen ezért keressük meg a hallgatókat s beszélgessünk velük: úgy, ahogy azt a bőrgyári, dohánygyári vagy kesztyűgyári pártszervezetekben is teszik.

Rendeljük meg az anyagokat

Régi igazság az, hogy tananyag nélkül tanulni nem lehet az is elég közismert, hogy eddig minden oktatási év anyaghiánnyal kezdődött el több pártszervezetünkben. — Természetesen a tanulást se kezdhették időben.

A sokéves példából tanulva az idén a pártoktatási év megkezdése előtt kérjük az anyagmegrendeléseket. Ez a propagandista tananyagok többségében meg is történt, — bár nem mindenhol — a hallgatói tananyagok többségét azonban még nem rendelték meg. Pedig nemcsak a tananyagok megrendeléséről van szó, hanem arról is, hogy az idén — az elmúlt évektől eltérően — előre kell megfizetni az anyagok árát is. Ez nem könnyű feladat, mégis megbirkózott vele a Pécsi Bőrgyár, a Békeakna és még több üzem pártszervezete, sok helyen viszont „ráérünk arra még" hangulat uralkodik, nem tudni mi okból, hiszen szeptember 21-ét mutat már a naptárunk. Érdemes lenne hát megrendelni a tananyagot a Pannonia Sörgyár, a Ruházati Bolt, a 26/1-es Gyárépítő Vállalat vagy az erdőgazdaságok pártszervezeteiben is, különben ismét oda jutunk, ahol tavaly voltunk.

Több előadásos propagandát

Az előadásos propaganda ugyanolyan fontos oktatási forma, mint a többi. Még akkor se túlzunk, ha nélkülözhetetlennek tartjuk, mert azok az elvtársak, akik valamilyen oknál fogva nem tudnak a pártoktatás egyik zárt formájában résztvenni, a kevésbé kötött „időszerű kérdések tanfolyamán" még tanulhatnak. Az előadásos propaganda alkalmas még arra is, hogy a tanulni vágyó pártonkívüliek nagyobb számban résztvegyenek a pártoktatásban.

Mégis azt tapasztaljuk, hogy jónéhány pártszervezetünkben nem ismerték fel az előadásos propaganda jelentőségét. A bőrgyárban, a porcelángyárban, a Baranya megyei Építőipari Vállalatnál és még több helyen, több időszerű előadások tanfolyam indult, — más fontos helyeken viszont nem. Ezek közé tartozik például a Patyolat Mosoda Vállalat, vagy a megyei tanács több pártszervezete is, holott közismert, hogy a Patyolatnál nagyon sok asszony dolgozik, akiknek az előadásos propaganda lenne a legkedvezőbb, mivel az otthoni háztartási gondok nagyon sok időt elvesznek. Sok tekintetben hasonló a helyzet a megyei tanácson, ahol meg a gyakori vidéki utazások miatt lenne érdemes időszerű kérdések tanfolyamát szervezni.

Törődjünk a DISZ-oktatással is

Hogy milyen fontos és mennyire közüggyé lett nálunk az ifjúság nevelése, arról nem szükséges hosszasan beszélni, hiszen napról-napra foglalkoznak vele az emberek és a sajtó is sokat cikkezik erről a témáról.

Ennek ellenére elmaradtunk a DISZ-oktatás előkészítésével. A városi DISZ-bizottság adatai alapján eddig csak 45 alapszervezet jelentette, hogy egy vagy több oktatási formát indít, legalább húsz alapszervezet azonban még nem jelentett semmit az oktatás megindításáról, pedig a határidő már lejárt.

A városi DISZ-bizottság sajnos nem foglalkozott megfelelően az üggyel és több DISZ-alapszervezetben sem törődnek vele eleget. A keszty űgyári DISZ-szervezetben és máshol is felvetik, hogy a pártszervezetek nem segítenek kellőképpen, hogy a párttitkárok nem egy helyen még azt se tudják, milyen oktatási formát is indít a DISZ. Ez bizony öreg hiba, de azért arról se feledkezzünk meg, hogy a dolog kétoldalú, mert először is a díszistáknak kellene a pártvezetőséget megkeresni, az oktatási formákat ismertetni, a problémákat elmondani és segítséget kérni. Mindez azonban nem szolgálhat menlevélül a pártvezetőségnek sem, mert jónéhány pártszervezetünk elfeledkezett arról: a DISZ-oktatásért legalább annyira felelős, mint a pártoktatásért, nem elég az, ha a pártoktatásban sikereket érnek el, mert a DISZ-oktatásnak is jól kell mennie. Ezért ne hagyják magukra a DISZ-vezetőségeket, segítsenek a DISZ-oktatás előkészítésében is.

Földes András
a pécsi városi pártbizottság agit. prop. osztályának vezetője

Két hét Moszkvában

Alig pár nap telt el, hogy a Magyar Állami Gazdaságok Minisztériumának 19 küldötte kéthetes tartózkodás után hazaérkezett Moszkvából. A magyar küldöttség egyik tagja, Petőházi Gábor, az állami gazdaságok Baranya megyei igazgatóságának vezetője megérkezése után beszámolt munkatársainak a szovjet fővárosban szerzett élményeiről.

— Nem kis izgalommal vártuk azt a pillanatot, amikor repülőgépünk földet ért a tusinói repülőtér beton kifutóján. A magyar küldöttséget a Szovhozügyi Minisztérium tagjai fogadták, majd elkísértek bennünket a Moszkva Szállodába, ahol laktunk. Első útunk városnézés volt. Csodálkozva néztük a gigászi palotákat, melyek között 8—10 emeletnél alacsonyabb alig volt. Óriási áruházak vannak, valamennyi tömve fogyasztási cikkekkel.

Őszinte elismeréssel adóztunk a szovjet emberek fegyelmezett magatartásának. Moszkvában nincs tülekedés, rohanás, az emberek nyugodtan haladnak a széles járdákon és fegyelmezett sorban állnak a villamosok, autóbuszok előtt. Bennünket az lepett meg legjobban, hogy nagyon sok dolgozónak van saját autója, egy Moszkvics például 13—14 ezer rubel.

A magyar küldöttség megtekintette a Tretyakov-képtárat. Megkapó volt az a szerető tisztelet, mellyel a szovjet nép viseltetik nemcsak a szocialista rendszer legjobbjai, hanem az azt megelőző kor nagyjai iránt is.

Meglátogattuk a szovjet mezőgazdasági kiállítást, mely közel 400 kat. hold területen 76 nagyméretű és több, mint 370 kisebb pavilonban mutatta be a szovjet mezőgazdaság ezerféle termékét. A kilenc hónapon át tartó kiállítást naponta 250—300 ezer ember csodálta meg, akik közül nem egy 800-1000 km-t utazott a szovjet fővárosig.

A mezőgazdasági kiállításon a kolhozok és a szovhozok legjobbjai termékeik számtalan fajtáját mutatták be. Rengeteg látnivaló közül nehéz volt eldönteni, mi tetszett legjobban: a Gorkij kolhoz 606 kg-os szarvasmarhája, mely egy év leforgása alatt 6 300 liter tejet adott 3,66 százalékos zsírtartalommal, vagy a szovhozok 200—220 kg-os kocái, melyeknek törzshossza 180—200 cm, övmérete ugyananyi, vagy ennél nagyobb vagy azok a pompás traktorok, amelyek a vetőgéptől kezdve szinte valamennyi szükséges mezőgazdasági eszközzel fel vannak szerelve. Láttunk 6 méteres kombájnokat, amelyek segítségével 1955-től 12 millió hektár új műveletlen terület hozamát takarítják be.

Egyik legnagyszerűbb és felejthetetlen élményünk — mondja Petőházi elvtárs, — a Lomonoszov egyetem megtekintése volt. Ez a 32 emeletes épület szinte a felhőkig nyúl tornyaival. Mintegy 22 ezer diák tanul itt. Az egyetemen különböző nemzetiségű diákok 14 tudományág különböző karán folytatják tanulmányaikat. Mintegy 3,5 milliárd rubel költséggel építették ezt a külön egyetemi várospalotát.

Végül a szovjet emberekről... Bármerre mentünk, mindenütt a legnagyobb barátsággal és kedvességgel fogadtak bennünket. Valamennyi beszélgetésünk alkalmával azt tapasztaltuk, hogy a szovjet emberek szilárdan a béke politikáját követik, az a meggyőződés hatja át őket, hogy valamennyi nemzet békében élhet egymás mellett, függetlenül társadalmi berendezkedésétől, mert csak ez szolgálhatja az emberiség fejlődését és boldogulását.

Ilyen felfogás mellett búcsúztunk el szovjet barátainktól, elvtársainktól. — Mindnyájan emlékezetünkbe vésve a Szovjetunióban töltött felejthetetlen napokat.

Mohácsszigeti jelentés

Hétfőn ismét megnyílnak a sárháti iskola kapui és több mint fél esztendő után újra gyerekzsivajtól lesz hangos az árvízi napok keserű emlékeitől megszabadult iskolaépület. Szeptember első napjaiban, amikor a megye többi iskolájában már megkezdődött a tanítás, Sárháton még az üzemi konyha működött, a padlónélküli, hullott-vakolatú ablaktalan épületben. Egyelőre még nem volt vállalkozó, nem volt kőműves, amelyik rendbehozza a romhalmazt.

A mohácsi városi tanács segítséget kért és néhány nap mulva meg is érkezett a Szegedi Honvéd Elhelyező Csoport 21 tagú brigádja. Azóta két hét telt el, és a jól felszerelt brigád munkája nyomán a frissen vakolt falak árasztják a mészszagot. Uj padló fekszik a nemrég még sáros, földes szobákban. Ajtók, ablakok rendben vannak. Jöhet már az őszi szél és eső, nem fáznak meg odabenn a gyerekek. Csak néhány sor az egész itt az írásban, de két hét megfeszített, áldozatkész munkáját nem ezeknek a soroknak kell megkövetelniök, hanem annak a sok száz sárháti gyereknek, aki ezután évről-évre megtölti a romokból újjáépített iskola tantermeit.

●

Véletlenül bukkantunk rá a következőkre. Akik csinálták, nem kérkedtek vele. A megyei tanács szociálpolitikai csoportja egy sokgyermekes homorúdi özvegyasszony házának felépítését vállalta. — A rombadőlt ház helyén már ott áll az új, és a szegény asszonynak egy fillérjébe sem került.

A ház anyagát úgy szerezték meg, hogy egy budapesti romépületet lebontottak, tégláját és a többi bontásból származó anyagot a budapesti TÜKER-nél leadták, és az ott kapott utalványok ellenében a mohácsi TÜZÉP rendelkezésükre bocsátotta a szükséges téglát, követ és más anyagokat. A munkát szintén a szociálpolitikai csoport dolgozói végezték el. Nyári szabadságuk nagy részét Homorúdon töltötték, hogy a szegény asszony háza az őszi rossz időkre elkészülhessen. A megyei tanács kötelékében dolgozókon kívül a járási tanácsok szociálpolitikai előadói is részt vettek ebben a munkában, ami az áldozatkészség, leleményesség és — mondjuk ki bátran — az embertársi szeretet hirdetője lesz, ameddig áll a ház, és ameddig élnek azok, akiknek ez az áldozatkészség meleg otthont és biztos fedelet juttatott.

●

Sokat panaszkodnak ma Pécsett az Ingatlankezelő Vállalatra. — De most megérdemelten dicsérjük a vállalat dolgozóit, akik szeptember 9-én és 16-án, 30—30-as csoportokban a szigetre utaztak, hogy ott hétvégi pihenőnapjuk feláldozásával, kemény munkával segítsenek fedél alá futtatni földönfutó családokat.

(—ff—)

Csak a jövő héten érkezik Pécsre a Prága Cirkusz

A Prága Cirkusz szereplését Komlón is hatalmas siker kíséri. Szerdai bemutatkozása után a komlóiak felkeresték a cirkusz igazgatóságát, hogy hosszabbítsák meg ottartózkodásukat. A cirkusz eleget tett a komlóiak kívánságának. Igy tehát nem kerülhet sor a szombat esti pécsi szereplésére.

A Prága Cirkusz igazgatósága közölte szerkesztőségünkkel, hogy szeptember 25-én, kedden este 8 órakor tartják meg díszelőadásukat a Balokány-ligetben.

Komló gondjai *Sajtófogadás Komló tanácselnökénél*

Komló város tanácsának v. b. elnöke: *Simek Árpád* elvtárs, pénteken délelőtt első ízben tartott sajtófogadást. Fogadta a sajtó munkatársait, akik a szocialista bányaváros kommunális, áruellátási és kulturális problémáival, terveivel kapcsolatban tettek fel kérdéseket.

KERDÉS: Mit tesz a tanács Komló zöldáruellátása érdekében?

VÁLASZ: A város egyik legnagyobb problémája, a zöldáruellátás, mert sem Komló, sem környéke nem alkalmas zöldövezet létesítésére. Ezért tervbevettük, hogy a Kaposszekcső és Vásárosdombó környékén lévő termelőszövetkezeteket bekapcsoljuk a város zöldáruellátásába. Ezenkívül Mánfán 2—3 olyan bolgárt szeretnénk letelepíteni, aki zöldárutermeléssel foglalkozik.

Ez évben a komlói piacon három termelőszövetkezetnek biztosítottunk elárusítóhelyet. Általában mintegy 20 termelőszövetkezet hoz zöldárut a piacra, a jövőben pedig a Komlói Kiskereskedelmi Vállalatnak is lehetővé tesszük a zöldárufelvásárlást. Jelenleg 10 zöldség szaküzlet működik Komlón, ezek számát 1957-ben 14-re emeljük fel. Zöldségboltot létesítünk jövőre Kenderföldön, Ujtelepen és Gesztenyésen. A MÉK-től ígéretet kaptunk, hogy jobb szervezéssel, nagyobb mennyiségű zöldárut biztosít a város részére. Ezenkívül az 1955-ben létesített városi kertészet is hozzájárul majd az ellátás megjavításához.

KERDÉS: Miként kívánja a tanács megjavítani a város vízellátását?

VÁLASZ: A vízhiány Komló második nagy problémája. A múlt évben a Minisztertanács is foglalkozott ezzel a kérdéssel és 1956-ra 16 millió forint volt előirányozva. Történt beruházás, de kapacitáshiánya miatt a vízproblémát még nem tudtuk megoldani. A jelenlegi vízmennyiség a lakosság részére elegendő lenne, de a víznek 45 százalékát ipari célokra kell felhasználnunk. Ez a magyarázata annak, hogy például Kökönyös és Kenderföld nyugati része naponta csak háromszor egy óráig kap vizet, a város többi része viszont el van látva vízzel.

A vízprobléma megoldása érdekében szüksége mutatkozik annak, hogy a mánfai kutak mellett, a ligetoroszlói kutat is bekapcsoljuk vízhálózatunkba. Ez évben a Mánfa-budai völgyben fúrt kutak mellett, alacsonyabb szinten is találtunk vizet és ezt is bekapcsoltuk. Bekötés előtt áll a kőlyuki vízlelőhely, ahonnan naponta 2 000 köbméter vizet nyerhetünk. A probléma most az: miként tudnánk éjjel olyan vízmennyiséget tárolni, amellyel a nappali fogyasztást pótolni lehetne. Ehhez az szükséges, hogy minél előbb megépítsünk négy darab 600 köbméteres víztartályt. Az erre vonatkozó tervek már elkészültek és a Komlói 49-es Építőipari Vállalat a két 600 köbméteres víztartály elkészítése után hozzálát a másik kettő elkészítéséhez is. Ezzel biztosítani tudjuk majd a folyamatos vízellátást, — de csak egy-két évig.

A vízellátás biztosítása érdekében feltétlenül szükséges, hogy a ligetoroszlói próbafúrások befejeződjenek, elkészüljön a vízház és lefektessék a 10—11 kilométeres távnyomóvezetéket. Ugyanilyen fontos a szennyvíztisztítótelep mielőbbi felépítése is, mert a szennyvíz ipari célra alkalmas; így a bányában nem kellene ivóvizet felhasználni, hanem azt a lakosság rendelkezésére bocsáthatnánk.

KERDÉS: Milyen építkezések várhatók Komlón?

VÁLASZ: 1957-ben 380, a második ötéves tervben pedig összesen 2 100 lakást kívánunk építeni. Emellett fejleszteni kívánjuk iskolahálózatunkat is. Amikor megkezdődött a város építése, mindössze 10 tanterem állott rendelkezésünkre. Ma már viszont 50 tantermünk van. Kökönyös keleti részén egy 12 tantermes modern iskola épült, Kökönyös nyugati részén egy 8 tantermes, Gesztenyésben 6 tantermes, Kenderföld nyugati részén pedig jelenleg — ideiglenesen egy felvonulási épületben — 12 tantermes iskola működik. Ennek ellenére az igényeket nem tudjuk kielégíteni, ezért mintegy 3 héttel ezelőtt Kenderföld nyugati részén megkezdtük egy 16 tantermes általános iskola építését, amely előreláthatólag 1957. szeptemberében elkészül. E mellé egy körülbelül 40—60 személy befogadására alkalmas óvodát és napköziotthont is építünk majd. Arra törekszünk, hogy a jelenleg az általános iskolában működő gimnáziumot önálló épületbe helyezzük el.

A beruházási tervben egy 400 ágyas kórház megépítése is szerepelt. Véleményem szerint ez túlméretezett lett volna, egyébként is csak 1960-ban készült volna el. Ezért az egészségügyi minisztériumnak javasoltuk: létesítünk Komlón egy kisebb méretű kórházat. Építési és szervezési nehézségek miatt 1956 helyett 1957-ben fel épül a kórház egyik része, ahol nőgyógyászati és sebészeti osztályt létesítünk. Ha ez elkészül, a kórházat továbbfejlesztjük és 1957—58-ban megnyitjuk a belgyógyászati, valamint gyermekgyógyászati osztályát is. A kórház összesen 214 ágyas lesz.

KERDÉS: Mit tesz a tanács a városrendezés érdekében?

VÁLASZ: Komló városrendezési terve 1951-ben készült és azt az építésügyi minisztérium hagyta jóvá. Ennek alapján építették a két szomszédsági egységet: Kökönyös-keletet és Kökönyös-nyugatot. Az ősközség szanálására és Kenderföld beépítésére pedig 1955-ben készült terv. Az időközben Komlóhoz csatolt Mecsekjánosi, Kisbattyán, Mecsekfalu, Zobák-puszta, Koszonyaerdő (Béta-akna) miatt, mind az általános, mind a részletes városrendezési tervet revizió alá kellett venni. Uj, általános városrendezési terv kidolgozására van szükség. Ez szorosan összefügg a szénbányászat termelésével. Amint a szénbányászati minisztériumtól a szénbányászat felfutási tervét megkapjuk, sor kerül a városrendezési és építési tervek elkészítésére is.

Az elmúlt évek tapasztalata azt mutatja, hogy a város építése nem haladt kellő ütemben. A kormány által rendelkezésünkre bocsátott összeg bizonyos százalékát — kapacitás hiánya és egyéb szervezési problémák miatt — nem tudtuk felhasználni. 1955 végéig a Komlói Szénbányászati Tröszt volt a beruházó. Ez azonban az ipari beruházás és termelés mellett, a városépítés feladatát nem tudta maradéktalanul megvalósítani. Kormányunk ezért az Építésügyi Minisztérium lakásépítési igazgatóságát bízta meg a városépítési feladatok ellátásával. Ez azt jelentette, hogy Komló város építését Komlótól 220 kilométerre irányították.

A tanács végrehajtó bizottsága többször kérte, hogy a városi beruházásokat bízzák a városi tanácsra, de ez nem történt meg. Megbeszélést folytattunk a Város- és Községgazdálkodási Minisztériummal és elvben megállapodtunk abban, hogy a beruházásokat átengedik a tanácsnak. September 18-án viszont arról értesültünk, hogy a miniszterközi tárgyaláson Szijártó építésügyi miniszter elvtárs helytelenítette a beruházások átadását. Ezzel szemben nekünk az a véleményünk, hogy Komlót csak Komlón lehet építeni, a komlói beruházásokat pedig csak komlóiak irányíthatják — fejezte be nyilatkozatát Simek Árpád elvtárs, Komló város tanácselnöke.

Pusztai József

A mai NAPLÓ

Két könnycsepp...

A belvárosi pártszervezet szombaton este a Doktor Sándor kultúrotthonban összejövetelt rendezett, melyen a munkásmozgalom régi harcosait, köztük dr. Hajdu Gyula elvtársat ünnepelték, aki már 50 éve aktív tagja a mozgalomnak. Itt nemcsak a multról, hanem a jelen feladatairól is szó esett. Egy résztvevő gondolatai az ünnepélyről:

Az első könnycsepp az én kezemre hullt... Semmi különös nem történt. Semmi különös, csupán az énekkar énekelt. A „Vörös Csepel"-t énekelték. A közönség pedig tapsolt és újrázott. Mikor másodszor énekelték, hogy „...ez a harc, ez a láng új uralmat teremt, munkások hatal mát" akkor hullott kezemre a könnycsepp.

Azt a szemet, amely könnyezett, nem fogom elfelejteni. Mert lehet-e elfelejteni évtizedek harcait, a kommunisták sok-sok esztendős küzdelmét? Lehet-e, szabad-e nem tudomást venni arról, hogy vannak még, élnek még szerte az országban és itt Pécsett sokan azok közül, akik a legnehezebb körülmények között is harcoltak a munkásosztály, a nép felszabadításáért?

Öreg harcos szeméből esett kezemre az a könnycsepp. Igen, öreg harcos szeméből, aki nem sírt, mikor az ellenforradalom terrorja börtönbe vetette, mikor külföldi emigrációba kényszerült, mikor azt hitte, talán sohasem éri meg a felszabadulást.

És most emlékezett. S az emlékek csaltak könnyet a szemébe. Emlékezett a régi sztrájkokra, a tüntetésekre, a munkásosztály hősi harcaira. Talán a harcok szépsége jutott eszébe vagy az, hogy mennyivel jobb a szabad élet, mint az a régi, a rab múlt. Ki tudja...

A másik könnycsepp egy ifjúmunkás szemén ragyogott. Ez az ifjúmunkás sokáig küszködött könnyeivel. Talán szégyelte, hogy meghatódott. Biztosan azt hitte, hogy 17 éves korban szégyen könnyezni, sírni. Azonban mikor Hajdu elvtárs a mai fiatalokról, az ifjúság feladatairól és felelősségéről beszélt, megjelent szeme sarkán az áruló könny.

Meghatódott vagy elérzékenyült? Nem tudom. Ez a könnycsepp sokat elárult.

Ismeretlen fiatal barátom! Ne szégyeld soha ezt a könnyet, melyet a régi harcosok találkozója csalt a szemedre. Sőt! Légy büszke rá! Nagyon büszke...

Ezt a szemet sem fogom soha elfelejteni, mert emlékezni kell arra, hogy ifjúságunk legjobbjai megbecsülik és tisztelik a munkásmozgalom öreg harcosait.

KISS GYÖRGY

Kilencvennyolcezer forint békekölcsön-nyereményt fizettek ki

A IV. Békekölcsön legutóbbi ötödik sorsolása után az Országos Takarékpénztár központjában és 1-es számú fiókjában szeptember 18-tól 20-ig bezárólag összesen 145 békekölcsönkötvényt váltottak be és már az első három napon 98 ezer forintot fizettek ki. A Pécsi Szénbányászati Tröszt egyik dolgozója 25 ezer forintot, Bartalos Lászlóné pécsi háztartásbeli és Trapp János újmeszesi bányász 5—5 ezer forintot nyert.

Megalakul a kutyatenyésztők pécsi csoportja

A Magyar Kutyatenyésztők Országos Egyesülete megalakítja pécsi csoportját. Az alakuló ülésre szeptember 25-én kerül sor, a megyei tanács kultúrtermében.

Megjelenik a pécsi múzeum 1956-os évkönyve

Október elején megjelenik a pécsi Janus Pannonius Múzeum 1956-os évkönyve. Ez körülbelül 200 oldal terjedelmű lesz, számos illusztrációval. Az évkönyvben három érdekes tanulmány foglalkozik majd a Káptalan utca 2-es számú ház történetével, az épület műemléki feltárásával, valamint freskóival. Három természettudományi tanulmány is szerepel benne. Az egyik a Mecsek hegység földrajzi problémáiról, a másik a mecseki tölgyes erdők típusairól, a harmadik pedig a lucernavirág beporzásáról szól. Az évkönyv két néprajzi tanulmányt is tartalmaz: a mecseki megosztott településekről és a diósviszlói halottíró asszonyokról. Végül két régészeti tanulmány teszi érdekessé az évkönyvet.

1956. szeptember 21

Névnap: Máté.

Ügyeletes gyógyszertárak: 1. sz. gyógyszertár: Széchenyi tér 2. Tel: 17-85. — 9. sz. gyógyszertár, Kossuth Lajos u. 81. Tel: 23-94. — 12. sz. gyógyszertár, Doktor Sándor utca 47. sz. Telefon: 13-53.

Időjárásjelentés. Nyugat- és Közép-Európa felett tovább tart az anticiklon uralma és vele a csendes, száraz időjárás, erős éjszakai lehűléssel, reggeli ködel. Kelet-Európában északnyugati széllel érkező sarkvidéki eredetű légtömegek napközben sokfelé okoznak zápororokat. Várható időjárás pénteken estig: kisebb felhőátvonulások, eső nélkül. Helyenként reggeli köd. Mérsékelt, egyes helyeken élénkebb déli-délnyugati szél. Az éjszakai lehűlés gyengül, a nappali felmelegedés fokozódik. Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: 4—7, helyenként még talajmenti fagy, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 21—24 fok között.

HÍREK

— *A bogdásai Szabadság Tsz 200 ezer forintot fordít a csoporthoz tartozó Vörösipuszta lakóházainak és istállóinak átalakítására és kibővítésére.*

— A zádori kultúrház építésekor 45 ezer forint értékű társadalmi munkát végeztek a falu lakói. A kultúrházat, — amelynek most a belsejét vakolják — ősszel avatják fel.

— *Három csőszház készül a nagykiterjedésű felsőszentmártoni határban 15 ezer forintos községfejlesztési alapból.*

— A 385 ezer forintos költséggel épült magyarszéleki egytantermes új sikolát és tanítói lakást szombaton avatták.

— *30 férőhelyes új szarvasmarhaistállót épít a kórósi Rákóczi Tsz.*

— A hiricsi kultúrcsoport Csizmarek: Bújócska című vígjátékát adta elő az új kultúrház avatóünnepélyén.

Irodalmi estet rendez a „Pécsi Műsorkalauz"

A TTIT, illetve a „Pécsi Műsorkalauz" szeptember 23-án, délután 5 órakor és este fél 9 órakor „Szállj költemény" címmel irodalmi délutánt és estet rendez a Liszt Ferenc hangversenyteremben. Közreműködik: Szörényi Éva Kossuth-díjas érdemes művész és Joó László előadóművész, valamint: Székely Júlia zongoraművész. A délutáni ifjúsági előadás lesz, az estit pedig a nagyközönség részére tartják meg.

SPORT

Az idén felállított atlétikai világcsúcsok 1956. július 20-ig

Az atlétikai idény közepénél tartunk, de máris elmondható, hogy ez az olimpiai év a világcsúcsok számában magasan túlszárnyal majd minden előző évet. Noha a világ legjobbjai egyes számok kivételével még nem is találkoztak össze egymással, mégis egymásután döntötték meg vagy állították be a világcsúcsokat. Különösen gazdag volt ebből a szempontból a május, majd a június, amikor szinte minden hétre esett néhány új világcsúcs.

Az alábbiakban versenyszámok szerint összeállítottuk azokat az július közepéig felállított világcsúcseredményeket, amelyek a jelentések szerint teljesen reális körülmények között születtek és így hitelesítésük aligha lesz kétséges.

Férfiak:

100 yard: 9.3 L. King (amerikai). Fresno 9,3, Raleigh 9.3.
220 yard: 20.1 M. Agostini (trinidadi) 20.1 D. Sime (amerikai), Durham 20.0 (valamennyi egyenes pályán)
440 yard: 45.8 J. Lea (amerikai)
6 mérföld: 27:54.0 D. Stephens (ausztrál), 27:43.8 Iharos S (magyar).
100 méter: 10.2 R. Morrow (amerikai), 10.2 I. Murchison, és 10.2 T. Bakerf (amerikai). (Valamennyi beállítás).

(E lista összeállítása után döntötték meg augusztusban, a berlini katonai atlétikai versenyen a 10.2 rekordot. A jelenlegi világcsúcstartók 10.1 Willams és I. Muchison, mindkettő amerikai.)

400 méter: 45,2 L. Jones (amerikai)
3000 méter: 7:55,6 (beállítás) G. Pirie (angol)
5000 méter: 13:36.8 G. Pirie (angol)
10 000 méter: 28:42,8 Iharos S. (magyar)
120 yard gát: 13.5 (beállítás) J. Davis (amerikai).
220 yard gát: 22.2 D. Sime (amerikai), (Egyenes pályán)
110 méter gát: 13.4 J. Davis (amerikai)
400 méter gát: 49.5, G. Davis (amerikai).
4x110 yard: 40.1 Teyas-egyetem, Egyesült Államok (Schneider, Prewit, Whilden, Faugherty).
4x220 yard: 1:24.0 (beállítás) Abilene Christian College, Egyesült Államok (Conder, Woodhouse, Siegrist, Morrow).
4x880 yard: 7:25.2 Southern Pacific-válogatott, Egyesült Államok (Walters, Butler, Schweikart, Weiss).
4x800 méter: 7:26.2 Bureveszt-nyik, Szovjetunió (Gomez, Kovaljev, Govorov, Oszminkin).
20 km gyaloglás: 1:30:00.8 B. Junk (szovjet) 1:28:45.2 L. Szpirin (szovjet).
30 mérföld gyaloglás: 4:16:14,6 M. Skront (csehszlovák), 4:12:03,4 V. Moc (csehszlovák).
50 km gyaloglás: 4:36:05,2 M. Skront (csehszlovák), 4:21.07 V. Moc (csehszlovák)
Magasugrás: 214 C Dumas (amerikai)
Súlylökés: 18,62 P. O'Brien (amerikai), 18,65 P. O'Brien.
Gerelyhajítás: 83,56 S. Nikkinen (finn), Kuhmoinen 83,66, J. Sidló (lengyel).
Kalapácsvetés: 65.85 M. Krivonoszov (szovjet) 65,95 C. Blair (amerikai), Needham, 66,38 M. Krivonoszov.

Nők:

220 yard: 24.0 (beállítás) M. Mathews (ausztrál)
880 yard: 2:06,6 N. Otkalenko (szovjet).
Magasugrás: 174 T. Hopkins (angol), 175 J. Balázs (román).

A pécsi járás a sportköri vezetők újjáválasztására készül

A pécsi járási TSB megtárgyalta azokat a feladatokat, melyeket meg kell oldania a községi és termelőszövetkezeti sportkörök vezetőségeinek sikeres újraválasztása érdekében.

A bizottság tagjai felosztották maguk között a járás sportköreit, és kiszállásaik alkalmával segítő és ellenőrző munkájukkal kívánják biztosítani a választások sikeres lebonyolítását. A JTSB szervező bizottságot hoz létre, melynek tagjait a társadalmi szövetségek és a TSB különböző bizottságaiból szervezik be, akik ugyancsak a helyszínen adnak segítséget az egyes sportköröknek vezetőségeik újraválasztásánál.

A sportköri vezetők részére értekezletet tartanak, ahol ismertetik majd a megoldásra váró feladatokat a választással kapcsolatban. Ezen az értekezleten készítik el a választás ütemtervét, hogy melyik sportkörben mikor lesz a szakosztály-vezetőségválasztás, s mikor választják meg az elnökséget és a felülvizsgáló bizottságot.

A járási TSB-k gondot fordítanak a káderek kiválasztására is. Felveszik a kapcsolatot a pártszervezetekkel, a DISZ-bizottságokkal, a tanáccsal és a népfrontbizottsággal is, hogy minél megfelelőbb vezetők kerüljenek a sportkörök elnökségeibe. A TSB felhasználja a választásokat a termelőszövetkezeti sportkörök létszámának növelésére is, ezért a járási tanács mezőgazd. osztályához fordul támogatásért. A járási mezőgazdasági osztály hívja fel a tsz-ek figyelmét arra, hogy a községekben levő sportkörök vegyék fel a tsz-ek nevét, hogy ezen keresztül is közelebb kerüljön a falu fiatalsága a tsz-hez. A választások ünnepélyessé tétele érdekében a községekben működő kultúrcsoportok műsorral szerepelnek. Bevonják az előkészületekbe a pedagógusokat is. A járási oktatási osztályon keresztül felkérik a pedagógusokat, hogy ne zárkózzanak el a sportköri vezetőségekben való részvételtől, legyenek irányítói a falusi sportmunkának.

Labdarúgóeredmények

Megyei II. osztályú mérkőzések: Keleti csoport: Mohács—Villány 2:2, Babarc—Dunaszekcső 1:0, Sátorhely—Lánycsók 8:0, Bóly—Szederkény 2:2, Töttös—Hosszúhetény 1:0, Károlymajor—Pécsvárad 0:7. **Nyugati csoport:** Csobolkapuszta—Sellye 1:2, Nagyharsány—Vajszló 1:2, Beremendi Vörös Csillag—Beremendi Építők 1:6, Szigetvár—Szentegát 1:0. **Komlói csoport:** K Bányász II—K. Anna 17:2, Magyarszék—K. Vasas 2:4, K. Béta—Sásd 3:0, Mágocs—Csikóstöttös 1:3.

Megyei ifjúsági mérkőzések: P. Dózsa—Pécsszabolcs 4:0, Szigetvár—Mohács 0:1, Pécsbánya—P. Kinizsi 1:1, P. Vörös Lobogó—Hidas 1:3, Pécsi Törekvés—Pécsújhegy 2:0, P. Vasas—P. Építők 7:0, Komlói B.—P. Postás 2:0.

Városi I. osztályú mérkőzések: Kesztyűgyár—Porcelángyár 1:1, Spartacus—Vasas II. Bányász 2:0, Bauxit—Tatarozó 3:2, Szikra—Cementipari 4:1.

Pécs város sakk-bajnoksága

A VTSB sakk társadalmi szövetsége kiírta Pécs város 1957. évi férfi egyéni sakkbajnokságát. Nevezéseket a VTSB-hez kell eljuttatni szeptember 27-ig. A mérkőzések október 3-án kezdődnek meg, játéknapok kedden és pénteken az esti órákban lesznek. A versenyen résztvehet minden minősített és rajtengedélyes pécsi sakkozó. A benevezettek számától függően az elődöntőt csoportban bonyolítják le, a döntőbe 16 játékos kerül, a többiek minősítő jellegű vigaszversenyt játszanak. A döntő első hat helyezettje I. osztályú minősítést nyer.

A Pécsi Dózsa

heti kétkapus mérkőzésen váltott ellenfelek ellen játszott. Az első félidőben a Pécsbányatelepi Bányász volt az NB I-es csapat ellenfele, a második félidőt pedig a Törekvés tartalékcsapata ellen játszotta. A bányász csapat ellen nem valami jól ment a játék, a Törekvés tartalékcsapata ellen már frissebben mozogtak a kéksárga játékosok. Csupán Szőcs, Horváth és Lovig nyújtott a legjobb játékot. Vasárnap a Dózsa a Bp. Honvéd ellen játszik barátságos mérkőzést Budapesten. A Kinizsi ellen szerepelt csapat utazik fel a fővárosba, azzal a különbséggel, hogy a kapus Krausz lesz és a hátvédsorban helyet kap Szőcs. Hegyi, mint az A) válogatott tartaléka Moszkvában szerepel, Danka pedig a B) válogatott kapuját fogja védeni vasárnap a Szovjetunió B) csapata ellen.

BESZÁMOLÓ AZ IRÓSZÖVETSÉG KÖZGYŰLÉSÉRŐL

Pénteken este 7 órakor az Irószövetség pécsi csoportjában (Széchenyi tér 16.) a közgyűlésen résztvett küldöttek és meghívottak beszámolnak az ott elhangzottakról. Minden érdeklődőt szívesen látnak.

Hibajavítás

A Dunántúli Napló szeptember 19-i számában ismertettük a Földrajzi Társaság vándorgyűlésének programját. A „Jugoszlávia földje és népe" című előadás helyéül tévesen a Doktor Sándor Kultúrotthont jelöltük meg. Az előadás szeptember 22-én este 8 órakor a TTIT Bartók-klubjában lesz. (Janus Pannonius u. 11. I. e.) — TTIT.

Hol művelődjünk, hol szórakozzunk?

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA

18.00: Hírek, — közlemények.
18.03: Riportműsor: — Mohácsszigeti jelentés. — Félmilliló kilométer. — Nem élhetek muzsika szó nélkül... — Ismerkedési délelőttön. — Ma délelőtt történt. — Bemutatjuk Kapeller Évát, a Pécsi Nemzeti Színház új művésznőjét. — Sport. — Zenés részletek az Ünnepi vacsora című új magyar filmből. — Munkatársunk jugoszláviai utinaplójából.
Közben kb:
18.15: Mai postánkból.
18.30: Délszlávnyelvű műsor.

SZÍNHÁZ

Nyári szünet.

MOZI

Kossuth: Ünnepi vacsora (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: Riadó a hegyekben (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Park: Idegen tollak (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): Papa, mama, feleségem, meg én (fél 9 órakor)
Kossuth (Mohács): Bel ami (fél 7 és fél 9 órakor) Csak 16 éven felülieknek!
Május 1. (Komló): Traviata (fél 7 és 9 órakor)
Szabadság (Komló): Apa lett a fiam (6 és 8 órakor)

A be- és kijelentkezések végrehajtása

(2)

A be- és kijelentésekhez szükséges új mintáju be- és kijelentőlapokat a postahivatalok és a dohányboltok árusítják.

A be- és kijelentőlapok rovatait a lapok hátoldalán lévő „Tudnivalók" alapján a személyi igazolvány megfelelő rovataival egyezően kell kitölteni.

A be- és kijelentőlapok összes kitöltött szelvényeit a be- vagy kijelentkező személynek sajátkezűleg kell aláírnia és a szállásadóval is alá kell íratnia.

A kitöltött és aláírt be- vagy kijelentőlapot a lakónyilvántartó-könyv-vezetőjének — a személyi igazolvánnyal együtt — be kell mutatni.

A 18—60 év közötti hadköteles férfiaknak, valamint a katonai igazolvánnyal ellátott nőknek — 1956 augusztus 15-től — lakásváltozás előtt a járási honvéd kiegészítő parancsnokságon megjelenniök nem kell. Ki kell azonban tölteni a be- és kijelentőlap katonai szelvényét is.

A bejelentőlapokat a beköltözést követő 48 órán belül, a kijelentőlapokat az elköltözést (eltávozást) megelőzően legfeljebb 48 órán belüli városokban és járási székhelyeken az illetékes rendőrkapitányságon, községekben a rendőrőrsön, illetőleg — ahol ilyen nincs — a helyi tanács végrehajtó bizottságánál kell benyújtani. Ha az új lakóhelyen rendőri szerv, illetőleg tanács végrehajtó bizottsága nincs, vagy a bejelenteni szándékozott lakóhely ettől legalább 3 km távolságra van, a bejelentkezést a beköltözést követő 3 napon belül kell teljesíteni.

A be vagy kijelentőlap benyújtásakor be kell mutatni a személyi igazolványt.

— 18—60 év közötti hadköteles személyeknek és a katonai igazolvánnyal rendelkező nőknek a katonai adatok igazolására — a személyi igazolvány mellett — a katonai igazolványt is be kell mutatni.

A be- és kijelentőlapokat a rendőrkapitányságokon és tanács végrehajtó bizottságoknál naponta fél 9—17 óráig, rendőrőrsökön 7—20 óráig lehet átadni.

A be- és kijelentkezést mindenki személyesen köteles teljesíteni, kivéve, ha valakit testi fogyatékossága vagy betegsége a megjelenésben akadályoz.

Ha a be- vagy kijelentkezés egy család több tagját érinti, a be- vagy kijelentkezést a család egyik 16 évét betöltött tagja is teljesítheti. Ennek érdekében magához veheti a család többi tagjának személyi igazolványát.

— HALÁLOZÁS. Özv. Bálint Ferencné, szül. Kruck Paula nyugdíjas tanítónő hosszas szenvedés után elhúnyt. Temetése szeptember hó 21-én délután 4 órakor lesz a temető kápolnájából.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Köszönetet mondok mindazoknak, akik drága férjem temetésén bármilyen módon részvétüknek adtak kifejezést.

Özv. dr. Kazár Andorné és családja

— Köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik férjem temetésén megjelentek, részvétük kifejezésével, koszorúk és virágok küldésével fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönetet mondunk a megyei tanács dolgozóinak és a megjelent tanulóifjúságnak.

Özv. Pozsonyi Sándorné és családja

PARADICSOM és alma vásár a zöldségboltokban. Befőzési paradicsom 1 kg 70 fillér, alma 1 kg 2—4 Ft, 50 kg-nál nagyobb tételeket házhoz szállítunk. Megrendeléseket valamennyi zöldségboltban le lehet adni. Baranya Megyei Mezőgazdasági Termékeket Értékesítő Szövetkezeti Központ. 72

A BÉKÁSPUSZTAI Állami Méntelep felvesz egy szakképzett szíjgyártó-nyergest és egy vontatóvezetőt, kinek vontatóvezetéshez közúti gépjárművezetői vizsgája van. Jelentkezés írásban vagy személyesen a Békáspusztai Méntelepen. Írásbeli jelentkezés esetén fizetési igény megjelölendő. 76

Óriási sikert arat Komlón
a Prága Cirkusz
műsora.
Pécsett megnyitó díszelőadás
szeptember 25-én,
a Balokány-ligetben

Minden héten
NAGY NYEREMÉNYEK
a TOTÓN!

Apróhirdetések

HÁZTARTÁSI alkalmazottat azonnal felvesznek. Honvéd utca 3. I. em. 5. 518

BŐVÜLNI fog a Pécsi Művészegyüttes. A Pécsi Művészegyüttes népi tánckara mellett önálló balettkarral bővül. Az együttes balettkara táncképzéssel rendelkező lányokat, fiúkat 14 éves korhatártól felvesz. Jelentkezés Széchenyi tér 17. alatti gyakorlóteremben. Bártfai Márta balett-tanárnő. 523

HASZNÁLT férfiruhát, lábbelit veszek. Hetényi, Bem utca 20. — Telefon: 22-49. 524

BORBÉLY, jó és gyors munkás, keres nagyközséget, hol működéshez helyiséget is biztosítanának. Részletes ajánlatokat kér. Berecziki János, Pécs, Dohány u. 7. sz. 534

VAS, ruházati, élelmezés területén gyakorlott szakember, beszerző, raktáros, vagy szállításvezető munkakör betöltését vállalja. Telefon: 46-84. 542

FELSTABIL gőzgépkezelőket, fűtőket, rakodókat, gépkezelőket alkalmazunk. Pécsi Növényolajipari Vállalat, Batthyány u. 2. 58

VILLANYSZERELŐKET, vaseszstergályosokat azonnali belépéssel felvesz a Hirdi Kenderfonógyár. Jelentkezés Hirden a vállalat telephelyén, reggel 8—12 óráig. 67

ELADÓ, férfi kerékpár, nyúlól, 120 cm bordásvas, vízkifolyó, 120x90 cm-es vaskapu. Petőfi utca 69. Délután 4-től. 546

TELEK: Széchenyi tér felett, 210 négyszögöl eladó. Bővebbet, Kőczián utca 17. Udvarban, hattólkilencig. 549

SEGÉDMUNKÁSOKAT és állványozó szakmunkásokat kizárólag helyi munkára alkalmaz a Pécsi Építő és Tatarozó Vállalat, Pécs, Molotov u. 35. sz. 44

GÉPKOCSIVEZETŐKET és autószerelőket alkalmazunk. 21. sz. Autóközlekedési Vállalat Pécs, Ipar u. 7. sz. 62

PÉCSI Húsipari Vállalat adminisztrációban jártas raktári munkást keres. 63

VIZSGÁVAL rendelkező kazánfűtőt alkalmaz a Pécsi Porcelángyár. 64

ARANYHEGYI boraimból vásároljon. Borkiméró Rákóczi út 6. Nyitva 3—8 óráig. 543

ÉPITKEZÉSHEZ szállítunk vörös ciklop követ vagononként (15 tonna) 1 550.— forint, falazókövet 1 250.— forint árban. Érdeklődésre megrendelőlapot küldünk. Vörös Csillag Termelőszövetkezet, Kövcskál. 74

VIZSGÁZOTT kazánfűtőt alkalmaz a Közgazdasági Technikum Ipari Tagozat, Pécs, Temesvár u. 2. sz. Szerelési munkához értő előnyben. 77

SOPIANA Gépgyár esztergályos, lakatos, kőműves szakmunkásokat és segédmunkásokat sürgősen alkalmaz. 31

A PÉCSI Erdészet alkalmaz teherautó rakodómunkásokat Pécs, Nagy Jenő utca 32. sz. 66

JÓL fejlett macskákat vásárol az Idegklinika darabonként 15.— forintért. 78

A Miskolci Üveggyárban kertészüvegnek és más erős üvegezéshez alkalmas inkurrens méretű (18 × 38, 30 × 30 és 21 × 41,5 cm), drótüvegek kaphatók m²-ként 16,80 Ft-os áron. A helyszínen is átvehetők, de vasúton ládában is megrendelhetők.

MISKOLCI ÜVEGGYÁR Miskolc, Tatár u. 56 sz

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Dolgozók Pártja Baranya Megyei Bizottságának és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: FARKAS LÁSZLÓ
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 18-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjeszti: a Megyei Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11.— Ft.

Pécsi Szikra Nyomda
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27
Nyomdáért felel: Melles Rezső.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A BARANYA MEGYEI PÁRTBIZOTTSÁG ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIII. ÉVFOLYAM, 225. SZÁM ARA 50 FILLÉR VASÁRNAP, 1956 SZEPTEMBER 23

Nem hagyhatunk veszni 15 milliót!

Dagad a gazdaszív annak hallatán, hogy idén csak eddig már 1 231 mázsa lóhere és lucernamag került zsákba. — Hogyne örülne, hisz tavaly ilyenkor nem csépelhettük el ennek egy huszadát sem. Örülünk, de aggódunk is mindjárt: tartunk egy hirtelen beköszöntő hosszú, esős ősztől, amely tönkrerohaszthatja több ezer hold még mindig csépeletlen termését.

Annyi a mag, hogy jószerivel nem is győzzük: a tavaly bőségesnek mutatkozó géppark idén az újabb gépek ellenére szűkösnek bizonyul. Ha nem tudjuk meggyorsítani az aprómagcséplést, akkor még november végén is dolgozhatunk rajta. November végén, amikor már biztos itt az eső és amikor minden százalék kár hozzávetőleg, legkevesebb 150 ezer forint veszteséget jelent. A palotabozsoki gépállomás már megmutatta a kiutat. Eredetileg csak öt-hat gépje volt, de most már tizenkettővel csépel, mert összeszedte azokat a használaton kívül álló herefejtőket is, amelyek munka nélkül porosodtak a gépszínekben idáig. A megye illetékes szakembereinek véleménye szerint a palotabozsoki kezdeményezés mások számára is járható út. Derítsék fel és állítsák használatba a fellelhető herefejtőket s dörzsdobokat! A koriander, a köles, a szója elcséplése alól pedig gabonacséplő gépek beállításával, sőt: a szójánál kombájnok üzembehelyezésével tehermentesítsék az aprómagcséplő berendezéseket — ezzel is lényegesen előrébb vihetik az aprómagvak elcséplésének időpontját.

De a leglényegesebb: azokkal a gépekkel gazdálkodni jól, amelyek rendelkezésünkre állnak. Több helyen előfordult, hogy alkalmi fuvarok kedvéért órák hosszára lekapcsolták az aprómagcséplőről a meghajtó zetort, vagy küldték előle szántani a traktort. Ezeknek a gépeknek ma nincs nagyobb feladatuk, mint amire eredetileg beállították őket: első és egyetlen feladatuk az aprómagcséplés egyedül. Ne legyen egyetlen kárbaveszett percük sem. A palotabozsoki és pécsváradi gépállomások körzetében ennek érdekében még azt is megcsinálták, hogy míg a termelőszövetkezetben ebédszünet miatt megáll a cséplés, addig néhány egyéni gazda lóhere- és lucernamagját új munkakezdésig elcsépelik. Követendő példa ez a sellyei és a siklósi járás területén egyaránt.

Eppen az aprómagcséplés jó megszervezése érdekében a kihelyezett mezőgazdászok 17, a gépállomás főagronómusa pedig négy forint prémiumot kap minden mázsa jól elcsépelt lóhere- és lucernamag után. Érdemes hát mezőgazdasági szakembereinknek minden lehető módon meggyorsítani a cséplést, mert az nemcsak időmegtakarítást, hanem kevesebb veszteséget, több magot és több prémiumot is jelent.

Tizenöt millió forintra rúg a még elcsépeletlen aprómag értéke. Még a rendelkezésünkre álló erővel is betakaríthatjuk mind a tizenöt milliót. De ha nem gyorsítjuk meg az aprómagcséplést, — rossz idők beköszöntével a fele is kintmaradhat.

Nem hagyhatunk veszendőbe milliókat!

Két hét alatt 45 belépő

A Megyei Tanács Mezőgazdasági Igazgatóságának jelentése szerint szeptember elsejétől a hónap közepéig termelőszövetkezeteink taglétszáma 45 fővel gyarapodott. Az új belépők 118 hold földet hoztak be magukkal. A sásdi és a pécsi járásban 13—13, a mohácsi járásban tizen írták alá a belépési nyilatkozatot.

Ma, vasárnap a környék egyénileg dolgozó parasztjai tsz-látogatás során az ócsárdi Béke Öre Termelőszövetkezetet tekintik meg.

Ratifikálták a magyar-jugoszláv egyezményt

A Magyar Népköztársaság kormánya és a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság kormánya 1956. január 18-án Belgrádban egyezményt kötött a magyar—jugoszláv határon a határvonal és a határjelek felújítására és karbantartására. Az egyezmény ratifikációs okmányait szombaton délben Budapesten cserélték ki.

A ratifikációs okmányok kicseréléséről szóló jegyzőkönyvet magyar részről Sebes István külügyminiszterhelyettes, jugoszláv részről Delibor Soldatic, a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság budapesti rendkívüli követe és meghatalmazott minisztere írta alá.

Apró Antal elvtárs nyilatkozata a területrendezésről

Mint ismeretes, a Minisztertanács elfogadta a területrendezésről az országgyűlés elé terjesztendő javaslat szövegét. A Magyar Távirati Iroda munkatársa a javaslattal kapcsolatban kérdéseket intézett Apró Antalhoz, a Minisztertanács elnökhelyetteséhez, a területrendezési kormánybizottság vezetőjéhez. Az alábbiakban közöljük a kérdéseket és Apró Antal válaszát.

KÉRDÉS: Milyen célkitűzések teszik szükségessé a területrendezést és milyen szempontok vezetik a kormányzatot a javaslat összeállításánál?

VÁLASZ: Az ország jelenlegi közigazgatási beosztásának átszervezése, az elaprózott megyék, járások, Budapesten a kis területek összevonása, olyan intézkedés, amely elősegíti, hogy az állam mind eredményesebben teljesítse alapvető gazdasági-szervező és kulturális nevelő funkcióit.

A nagyobb megyék, járások kialakításánál arra törekszünk, hogy az igazgatási egységek lehetőleg egybe essenek a gazdasági körzetekkel és minél egyszerűbb, minél olcsóbb legyen az államigazgatás.

A Magyar Dolgozók Pártja III. kongresszusa kimondotta olyan rendszabályokat foganatosítsunk, amelyek az államigazgatást egyszerűbbé, olcsóbbá teszik. E határozat végrehajtása során már eddig is tettünk intézkedéseket. Államigazgatásunkban az elmúlt évben is számos egyszerűsítést hajtottunk végre, de látnunk kell, hogy az eddig végrehajtott egyszerűsítési intézkedések, a minisztériumok hatásköre egy részének átruházása a tanácsokra, az önálló gazdálkodás kialakítása a nagyobb területeken szorosan összefügg a megyék és a járások területének átrendezésével.

A nagy történelmi multra visszatekintő megyei rendszert — természetesen — tovább is fenntartjuk.

A megyék és a járások területi összevonásánál a párt és a kormányzat ügyel arra, hogy a tervezett intézkedések figyelembe vegyék a történelmi hagyományokat. Ez megnyilvánul a megyék elnevezésében is. Például a Szeged székhellyel megszervezendő Dél-Tiszántúli államigazgatási egységnek a tervezetben a Békés—Csongrád megye elnevezést javasoljuk.

A Minisztertanács az országgyűlésnek összevonás útján 12 megye kialakítására

(Folytatás az 5. oldalon)

VÁLASZ az ötéves terv irányelveihez érkezett javaslatokra

A második ötéves terv vitája során lapunk több hozzászólást és szerkesztőségi cikket közölt a tervjavaslat sok pontjával kapcsolatosan. A Politikai Bizottság illetékes szervei megvizsgálták a javaslatokat és megtették rá észrevételeiket.

A II. ötéves terv irányelvtervezetével kapcsolatban „Változásra van szükség a tartalékterületek ügyében" című 1955. május 18-án megjelent cikkhez az alábbiakat közöljük.

Igen fontos, nagyjelentőségű országos kérdés megoldására hívja fel a figyelmet, ezért köszönetet mondunk. A javaslat nemcsak Baranya megyében, hanem más megyében is helyes alapot nyújt a tartalékterületek rendezésére. Egyetértünk azzal, hogy a kishaszonbérleti megművelés csak pillanatnyi megoldást jelent, mert nem biztosítja az elhanyagolt földek rendbehozását és végleges megoldását.

Tekintettel arra, hogy e kérdés rendezésére felsőbb döntés M. T. határozat szükséges, ezért a javaslatot a Földművelésügyi Minisztériumnak megküldöttük, hogy a javaslat felhasználása alapján előterjesztést készítsen.

●

Válasz a „Gépállomásokra vonatkozó irányelvek megvalósíthatók" című cikkre, mely a II. ötéves népgazdasági tervvel kapcsolatos.

A cikkben felvetett kérdésekre vonatkozólag az alábbiakat hozzuk szíves tudomásukra.

Helyes az az észrevétel, hogy a brigádszállások kiépítésére nagyobb gondot kell fordítani. Valóban hasznos lenne a brigádszállásokat kis műhelyekkel, raktárral ellátni, hogy az elromlott gépeket gyorsan kijavíthassák. Ugyancsak helyes elgondolás, hogy a brigádszállásokon üzemanyagtartályok is legyenek elhelyezve, ami egyszerűbbé tenné a traktoroknak üzemanyaggal való ellátását; sőt Mitner elvtárs javaslatán túlmenően, szerintünk helyes lenne a traktoros brigádokat nem egyszerűen üzemanyagtartályokkal ellátni, hanem benzinkutakkal felszerelni, ami lehetővé tenné a pontos üzemanyag felvételezést és jelentős üzemanyagcsökkentést jelentene.

A II. ötéves tervben biztosítjuk az erő épekkel egyidőben a munkagépek gyártását is. Igy nem fordulhat elő majd az, hogy a megérkezett erőgépekhez a gépállomásokon nem áll rendelkezésre megfelelő munkagép mennyiség.

Jogosnak tartjuk azt a felvetést, hogy a gépek szocialista megőrzéért járó 900 forintos jutalom odaítélése túlzott kötöttségekkel jár és nagyon sok esetben érdemtelenül esnek el traktorosok a jutalomtól, amint azt a felhozott példák is bizonyítják. Az ilyen visszásságoknak megszüntetése érdekében a Földművelésügyi Minisztérium Gépállomások Főigazgatóságánál meg kell vizsgálni és ki kell dolgozni olyan javaslatot, hogy ezáltal a gépállomások nagyobb önállósága biztosítva legyen.

Értesítjük, hogy javaslatukat a Földművelésügyi Minisztérium Gépállomási Főigazgatóságára megküldjük.

Kérjük, hogy fenti véleményünket a javaslattevőkkel közölni szíveskedjenek.

Elvtársi üdvözlettel:

Márton János
Az MDP Politikai Bizottsága által kiküldött bizottság titkára.

Ma megkezdődik az őszi kiárusítás

Az állami és a szövetkezeti kereskedelem raktáraiban számos olyan árucikk található, amit színe, mintája, vagy más ok miatt az ipar ma már nem gyárt, vagy az eddiginél tetszetősebb kivitelben készít el. Miután ezeknek az értékes áruknak az utánpótlására, további megrendelésére lehetőség nincsen, eredeti áron történő értékesítésük pedig a fogyasztók érdekeit sértené, a belkereskedelmi minisztérium és a SZÖVOSZ kezdeményezésére a kereskedelem országszerte őszi kiárusítást rendez.

Kiárusításnak gyapjúszövetet, kosztüm és öltönyszöveteket, selymet, pamutárut, kötöttárut, harisnyát, fehérneműt, férfi felsőkonfekció árut, gyermek felsőkonfekció árut, lábbelit, valamint darabárut.

Az alábbiakban közöljük az őszi kiárusításkor forgalomba hozandó árucikkek régi és szeptember 23-a utáni új árát:

	RÉGI ÁR	ÚJ ÁR
Tatjána női kabátszövet	260.—	180.—
Babér tweed szövet	165.—	140.—
Klára, Paula, Vezuv, kabátszövet	133.—	98.—
Kosztüm és öltönyszövet E. 31. I.	145.—	115.—
Csikos férfi puplin pizsama (Konfedosz)	250.—	200.—
Pannonia zefir női pizsama	200.—	150.—
Fiú alsónadrág, freskó	20.—	12.30
Női hálóing hullámcrepből	115.—	76.—
Férfi átmeneti kabát, Rezső anyagból	530.—	480.—
Női kabát, tavaszi, Melodia szövetből	790.—	450.—
Női kabát, téli, Melodia szövetből	840.—	490.—
Női kabát, tavaszi, Hongkong szövetből	790.—	450.—
Női kabát, téli, Hongkong szövetből	850.—	490.—
Női kabát, tavaszi, Tatjána szövetből	780.—	450.—
Női kabát, téli, Tatjána szövetből	830.—	490.—
Női blúz, tarkánszött egyágu puplinból (csak csikos és kockás, rövid és hosszú-ujju) „Harkány" modell	60.—	38.—
	64.—	38.—
	68.—	38.—
	70.—	38.—
	92.—	44.—
Női blúz zefirből, „Baranya" modell	48.—	26.—
	70.—	30.—
	80.—	30.—
Baby kabát, Nikoláj szövetből (45-ös nagyság)	160.—	130.—
Fiú átmeneti kabát, Nikoláj szövetből (5-ös)	190.—	175.—
Fiú télikabát, Nikoláj szövetből (14-es)	375.—	335.—
Baby átmeneti kabát, Melódia szövetből (42-es)	295.—	150.—
Leányka télikabát, Tatjána szövetből (50-es)	460.—	240.—
Bakfis átmeneti kabát (95-ös)	600.—	340.—
Férfi vadászbakancs fek. 117-es, préselt marhabox bt. (ksz. készítmény)	380.—	280.—
prém szegéllyel)	360.—	250.—
Női bundacipő marhabox (flanell béléssel,		
Férfi félcipő hunting klammervarrott, PVC talp	239.—	120.—

Megalakult az ország első zöldborsó-termelő szakszövetkezete

Péntekre virradóra Nagyharsányban megalakították az ország első, Kossuth Lajosról elkeresztelt zöldborsó-termelő és értékesítő szövetkezetét. Első fecskének ez a társasgazdálkodásban új tavaszt igérő minisztertanácsi határozat után — érdemes hát születésének körülményeit a szokottnál is bővebben kommentálni...

A híres Nagyharsánynak monda szerint ördögszántotta hegyoldalában nemcsak jóitalu fehérborokat érlel a déli fény, hanem ez a vulkánikus eredetű talaj növeszti fel egész Közép-Európa legkoraibb cukorborsóját is. Május ötödike és tizedike között — ha nem túlságosan szigorú a tél — a Nagyharsány, Terehegy, Máriagyűd, Diószviszló, márfai cukorborsó már megjelenik a pesti, bécsi és prágai piacokon, két-három héttel megelőzve minden más vidék termését. Azok azonban, akik ismerősek a környék paraszti portáin, jól tudják, hogy a korai cukorborsó termelés ügye ezen a páratlan adottságu tájon egyre inkább kátyuba került. Mert idén is, az első napokban 13 forintért szedték össze kilóját a felvásárlók, de a tizedik, vagy tizenegyedik napon már forint húsz alá esett az ára. Nemhogy a termelés, — de még a leszedés költségei sem térültek vissza. Nehéz eldönteni, hogy ez a lehetetlen árzuhanás a termelők, vagy az egész magyar külkereskedelem érdekeit sértette-e jobban. A Kossuthba feliratkozott 38 gazda ezen a szakszövetkezeten keresztül kívánja elérni termeltetési és értékesítési gondjainak megoldását.

Elképzeléseiket a Minisztertanács határozatának arra a tételére alapozzák, hogy ők, a termelők szakszövetkezetük révén közvetlenül a nagykereskedelmi vállalatoknak, sőt egyenesen az exportáló kereskedelemnek is átadhatják portékájukat. Magyarán mondva: ők tehetik zsebre azt a hasznot is ezentúl, amelyet eddig a közvetítő kereskedelem fölözött le. Tegyük ehhez hozzá a Baranya Megyei Mezőgazdasági Termékeket Értékesítő Szövetkezeti Központnak azt az egyedül a szakszövetkezetnek biztosított kedvezményét, hogy a cukorborsójukért — akárhogy alakul a piaci ár — megadja a két forint 20 fillért — kiderül: nem is számoltak rosszul a harsányiak. Mert ha mélypontra is süllyed a kereslet, akkor is megkapják érte egyszer a 2,20 forintot, másodszor a 13 százalékos földművesszövetkezeti árrést is, ami újra 28 fillér kilónként. Ha az egész cukorborsótermelő övezet szakszövetkezetbe lép és közvetlenül a külkereskedelmi vállalatnak szállít — a nagykereskedelem kb. 20 százalékos hasznát is magának mondhatja. Mindent összevetve tehát szakszövetkezetbe tömörülve a mindenkori ár egyharmadával többre tehetnek szert, mint a szövetkezeten kívül maradt bortermelők.

Mert — mondani se kellene tán — ilyenek is vannak. A szövetkezés előnyeit ismertető előadás után a mozihelyiségben három vitatkozó csoportosulás is támadt, de a szünet után már csak kettő foglalta el a székeket. A harmadik csoport hazament — ők nem szövetkeznek. A bentmaradt többség azonban kinyilvánította, hogy 20 hold és 400 négyszögöl cukorborsó területen már a szövetkezet részére veti el október végén a cukorborsó magot és szórja el a műtrágyát — amelyet ezentúl testületileg szereznek be minden tag részére. Fülbesúgás és előre cédulára irt nevek nélkül, közfelkiáltással Szujkó Sándort, Fóris Kálmánt, Horváth Ferencet, Sándor Istvánt, Varga Lajost, Pávics Károlynét, Illés Sándort és Vida Gábornét tisztelték meg az igazgatósági tagsággal, míg ők maguk köréből Fóris Kálmánt találták legrátermettebbnek az elnöki tisztségre. Az alakuló közgyűlés lelkes tapssal adta mindenki számára tudtul, hogy szíve szerint választották meg az elnököt is az igazgatóságot nyomban utasította a közgyűlés, hogy október tizedikéig, a vetés idejére dolgozza ki saját maga az alapszabályt és akkor terjessze jóváhagyásra az összehivandó közgyűlés elé.

Még nem is olyan régen, Siklós környékén az volt a pártszervezetek álláspontja, hogy ha már szövetkezetet szervezünk, mindjárt a „hármas típusun" kezdjük, azaz — legyen lúd, ha kövér. A nagyharsányi közgyűlés arra enged következtetni, hogy vannak utak, új utak, amelyek tán lassabban, de mindenesetre fájdalommentesebben viszik előrébb a szövetkezés szekerét.

Oroszlán Imre

Bányáink jelentik:

Üzemeink esedékes havi terveljesítése:

KOMLÓ:

Kossuth-akna	97,5%
III-as akna	97,4 „
Anna-akna	102,0 „
Béta-akna	86,4 „
Nagymányok	103,2 „
Mária	92,7 „
Szászvár	110,1 „
Tröszt	95,8%

PECS:

András-akna	95,3%
Széchenyi-akna	98,0 „
Béke-akna	93,7 „
István-akna	90,4 „
Petőfi-akna	101,7 „
Tröszt	95,4%

Ülést tartott az országgyűlés jogi bizottsága

Az országgyűlés jogi, igazgatási és igazságügyi bizottsága szombaton ülést tartott. A bizottság meghallgatta Molnár Erik igazságügyminiszter tájékoztatóját a legfontosabb törvényelőkészítő munkálatokról.

Utána a bizottság foglalkozott az országgyűlés legközelebbi ülésszaka elé kerülő területrendezési törvényjavaslat kérdésével is és elhatározta, hogy a javaslatot egész terjedelmében és minden részletében alaposan és megfelelő időben megvitatja.

Sürgősen meg kell kezdeni a lakásépítést Hosszúhetényben

A Dunántúli Napló szeptember 16-i számában foglalkoztunk Hosszúhetény fejlesztésével kapcsolatosan felmerült néhány problémával. Ezek közül az egyik legégetőbb a megoldatlan lakáskérdés. Most azzal a kérdéssel fordultunk Krisztián Béla elvtárshoz, a Pécsi Szénbányászati Trösztberuházási osztályának vezetőjéhez, milyen lehetőségeket lát a tröszt a hosszúhetényi lakásprobléma megoldására? Krisztián elvtárs a következőket válaszolta:

— A hosszúhetényi aknák telepítésével kapcsolatban helyi lakótelep építése is szükségessé vált. Amikor 1953-ban a Minisztertanács a pécsi szénbányászat fejlesztését elhatározta, a szénbányászati tröszt beruházási programjába a lakótelep építését is felvette. A széntermelés előkészítésének és megindulásának megfelelően 1954—1959-ig összesen 880 lakásnak kellett volna Hosszúhetényben épülni.

— 1953-tól kezdődően a lakásépítéseket a Minisztertanács döntése alapján nem a szénbányászati tárca, hanem az Építésügyi Minisztérium lakásügyi igazgatósága intézi. Trösztünk minden évben beállítja a tervezett lakásmennyiségnek megfelelő összeget az évi tervbe és kéri, hogy a felügyeleti hatóság gondoskodjék a társminisztériumnál a lakótelepnek a beruházási programban megadott terv szerinti megépítéséről. Sajnos, máig az illetékes lakásépítési igazgatóság még egyetlen lakást sem épített Hosszúhetényben és amennyire az 1957. évi terveket ismerem, az építkezések megkezdésére 1957-ben sincs remény. A tröszt a maga hatáskörében mindent elkövet, hogy a jövő széntermelése érdekében a lakások megépüljenek. Évről-évre a műszaki beruházási terv készítésével egyidejűleg adja meg az illető esztendőre szóló lakásigényt, ennek további sorsáról azonban semmit sem tud.

— Az építkezések az aknamélyítés és a vasútvonal érdekében bizonyos készenléti lakások elkészítésére szükség van, melyeket a széntröszt az előirányzatnak megfelelően, ipari beruházások keretéből épít fel. Ezek azonban — részben telepítésüknél, részben felépítettségüknél fogva, — semmiképpen sem tekinthetők a termelő üzem dolgozói részére rendelt lakásoknak. Lakótelep építésére a tröszt sem hitelkeretet, sem építőkapacitást nem kap.

— A község, illetve a vele kapcsolatos új bányatelep fejlesztése olyan hatalmas közületi feladat, melynek végrehajtása nem történhet a szénbányászat rovására. Ezek közé a közületi feladatok közé kell érteni Hosszúhetény szaporodó népességének kereskedelmi és ipari ellátását, egészségügyi szolgálatát, de talán elsősorban egészséges ivóvízzel való ellátást és általában kommunális beruházások néven emlegetett minden olyan létesítményt, amely egy 4—5 ezer fős lakótelepülést megillet. Nem szabad azonban arról sem megfeledkeznünk, hogy a gyors fejlődés következtében a lélekszám rövidesen tízezer fölé emelkedik, jelentős ipartelep létesül, amelynek lakói joggal követelik meg a mai korszellemnek megfelelő lakást és közületi ellátást.

— A lakótelep építése tovább nem halogatható. Ma a bányatelepítés válik lehetetlenné, ha az ott naprólnapra szaporodó munkáslétszám letelepítésére módot nem találunk. A széntröszt örömmel fogad és a maga részéről a legteljesebb támogatásban részesít minden olyan lépést, amely a lakótelep építését előreviszi. Kívánatos lenne, ha a Baranya Megyei Pártbizottság és a megyei tanács a maga hatáskörében megfelelő intézkedéseket tenne, mert a dolgozók helyzete és a munkakörülmények ilyen viszonyok mellett Hosszúhetényben napról-napra kedvezőtlenebbé válnak — mondotta befejezésül Krisztián Béla elvtárs.

Már több mint 10 ezer termelő kötött sertéshizlalási szerződést

Újabb kedvezmény!

A sertéshizlalási szerződés mindig jó jövedelmet jelentett a termelőknek. Sok olyan példát lehetne felhozni, mint Schaff Róbert magyarszéki gazda esete, aki öt szerződéses hízottsertésért prémiummal együtt 19 000 forintot kapott. Csertán Jánosné a júliusban lekötött sertését adta le és a jól hízott sertésért 3696.— forintot kapott. Jár még neki a vételáron felül 350.— forint prémium is, mert társult a szerződéses hizlalásra.

Ezek a példák is mutatják, hogy a termelők a szerződéses akció keretében jó árat kapnak meghizlalt sertéseikért. A jó árak és a kedvezmények — kukoricabeadási kedvezmény, mennyiségi prémium, kamatmentes előleg — azt eredményezték, hogy a most beindított akcióban már több, mint 10 000 gazda kötött az Állatforgalmi Vállalat felvásárlóival hízlalási szerződést.

Nagy az érdeklődés a termelők körében a Minisztertanács határozatával kapcsolatban, amely új kedvezményt biztosít a szerződéses sertést hizlaló termelőknek, ugyanis a termelők kukoricaértékesítési szerződés helyett sertéshízlalási szerződést is köthetnek. Ebben az esetben egy hízottsertés 400 kg, egy 90—125 kg. hússertés 250 kg. májusi morzsolt kukoricának felel meg. Az új kedvezmény mellett változatlanul érvényben vannak az eddigi kedvezmények és árak.

A szerződéses sertéshizlalás feltételeire, a kedvezményekre és az árakra vonatkozóan pontos felvilágosítást adnak a szerződést kötő felvásárlók és az Állatforgalmi Vállalat járási kirendeltségei.

FÓRUM

A dolgozók gyakran fordulnak olyan kérdésekkel népnevelőinkhez, amelyekre nehéz csak úgy hirtelenében elfogadható választ adni. Agitációnk azonban csak akkor lehet eredményes, ha ezeket a „kényes" kérdéseket sem kerüljük meg, a „kényes kérdés" felvetőjét nem gyanusítgatjuk ellenséges befolyással, nem sértegetjük ideológiai képzetlenséggel, nem tekintjük kérdését provokációnak, hanem gondolkodunk, igyekszünk megismerni a tényeket a maguk valójában és mindig az igazságnak megfelelően válaszolni. Néhány ilyen kérdésre új rovatunkban adunk feleletet, hogy ezzel is megkönnyítsük a népnevelők munkáját.

Kerák József elvtárs, (Pécsújhegy) a következő kérdésre vár választ: „Mi az oka annak, hogy azokat az árukat, melyeknek leszállították az árát, nem lehet megtalálni az üzletekben? (Pl. 400 Ft-os öltöny, stb.)"

Válaszunk: Az eddigi néhány árleszállítás tapasztalata, hogy a leszállított árucikkek iránt hirtelen megnő a kereslet. Bár az árleszállítás előtt kormányunk gondoskodott arról, hogy elegendő áru legyen raktáron, egyes helyeken mégsem volt ezekből elég. Ezesetben a hiány csak átmeneti, mert megrendelésre újabb készletek érkeznek. Van azonban ennek más oka is. A kereskedelmi vállalatok többségénél a legfontosabb a forinttery teljesítése. Az üzletek drágább árukkal könnyebben teljesitik terveiket, azokat szivesebben árusítják. Előfordul, hogy az olcsó árukból azért nem rendelnek, hogy a raktáron heverő drágább cikkek is elfogyjanak. Az is megesik, hogy a kiskereskedelem megrendeli ugyan az árut, de a nagykereskedelem, vagy a gyár késve vagy hiányosan szállít. Ezen segítene a premizálási és elszámolási rendszer megjavítása, ezt azonban nem lehet gyorsan és könnyen megoldani. Gyorsabban segít a társadalmi ellenőrzés: a fogyasztók ne nyugodjanak bele, hogy egyik, vagy másik árufajta nem kapható, hanem követeljék meg annak megrendelését.

Válasz a Dunántúli Napló bírálatára

Mégegyszer az IBUSZ-jegyekről

A Dunántúli Napló szeptember 5-i számában cikket írtunk „Bonyodalmak az IBUSZ-jegyek körül" címmel. Megírtuk, hogy a kollektív szerződés szerint a vállalatok a dolgozóknak havonta egyszer hazautazást fizetnek. Ez a hazautazás IBUSZ-jeggyel történik. Az a tapasztalat, hogy ezekkel az IBUSZ-jegyekkel csalnak, mert a jegyüzérek olcsóbban összevásárolják a dolgozóktól, s eladják az utasoknak. Azok pedig, akik így eladták a jegyet, a MÁV által biztosított kedvezményes utazást veszik igénybe. Javasoltuk, hogy a jegyüzérkedés megakadályozása érdekében valósítsák meg Bojtor László pécsi MÁV főintéző évek óta húzódó javaslatát. A javaslat szerint az IBUSZ-jegyre rá kellene írni a vállalatnál a hazautazó dolgozó nevét és személyazonossági igazolványának számát. Ennek alapján a kalauz ellenőrizhetné az utazás jogosságát.

Javaslatunkra a napokban válasz érkezett a Közlekedés és Postaügyi Minisztérium V. szakosztályától. Azt írják, hogy a problémát ismerik, s a csalás megszüntetése érdekében igazolványt bocsátanak ki mindazoknak a dolgozóknak, akiknek a vállalat hazautazást fizet. Csak azt a jegyet térítené azután meg a vállalat, amelyet erre az igazolványra váltanak. Az utazás megtörténtét az igazolványban pecséttel igazolná a vasút.

A minisztériumnak ezzel az intézkedésével — amelyet 1957. január egytől léptetnének életbe — nem értünk egyet, mert az igazolványok kiadása megszüntetné ugyan a csalást, de elképzelésük végrehajtása túlságosan komplikált, nehézkes és drága. Emellett nem is indokolt, mert felesleges fáradságot okoz a hazautazó munkásnak, másrészt az általunk javasolt mód olcsóbb és egyszerűbb.

Nem érthetünk egyet a minisztérium elképzelésével azért sem, mert indokolatlannak tartjuk, hogy csupán hazautazási jogainak érvényesítéséért — amit a kollektív szerződés biztosít — igazolványt kelljen váltania a munkásnak. Nincs még elég igazolvány!?

Nem érthetünk egyet azért sem, mert a minisztérium elképzelése szerint a hazautazás nem IBUSZ-jeggyel történne, hanem rendes jeggyel, amit utólag számolnak el. Eddig az IBUSZ-jegyek esetében mellőzték a készpénzforgalmat, ami helyes, másodszor a munkásnak megadták azt az előnyt, hogy ne kelljen sorbaállnia, hanem nyugodtan felülhessen a vonatra és hazautazhasson. Mindez megszűnik s megszűnése hátrányokat jelent.

Összegezve. Mi egyszerűbb az IBUSZ-jegyre ráírni a vállalatnál a dolgozó nevét és személyazonossági igazolványszámát, vagy az új igazolvány kibocsátása. Nyilván az előbbi ésszerűbb, s főleg egyszerűbb. Ezt tudják a minisztérium szakemberei is. Miért kell mégis komplikálni az ügyet és sokezer forintot kidobni felesleges igazolványokra?!

Még két kérdésünk lenne: 1. Bojtor László főintéző az újítási javaslatot 1953. decemberében nyújtotta be. A javaslatot visszautasították azzal, hogy a jegyek átruházását a személydíjszabás nem tiltja. Ha ez így van, miért adnak ki mégis két évvel később olyan rendeletet, hogy a kalauz jegyvizsgálat alkalmával megbüntetheti a jogtalanul vállalati IBUSZ-jeggyel utazókat? 2. Miért kellett éveken keresztül húzódó tárgyalásokba bocsátkozni a pénzügyminisztériummal az új igazolványok végett, s ha tárgyalták is, miért nem vezették be a tárgyalások befejezéséig Bojtor László újítását, amely már évekkel ezelőtt megakadályozta volna a csalást. Az újítás bevezetésére nem kellett volna tárgyalás, nem kellett volna felsőbb szervek jóváhagyása, mégis megoldódott volna az egész ügy!

TENKELY MIKLÓS

EMBEREK KÖZÖTT...

Már vagy tíz perce némán ülünk az asztal mellett. A házigazda emlékeit rendezgeti, magam pedig az órák ketyegését figyelgetem. A konyhából fáradtan, rekedten tik akozik a vekker. Öreg jószág lehet. A szobai fürgén és fiatalosan válaszolgat. Egyébként súlyos a csend.

A szoba egyszerű. A falat feketekeretes gobelin-képek tarkítják, az asztalon kis bronzbányász, régi, századfordulóra emlékeztető egyenruhában. Balfelől egy festmény van. Csúcsíves, szűkutcás és romos német városkát ábrázol, előtérben gőzölgő katonai kondérral. Csillagossapkás, bajuszos szakács áll előtte és kedélyesen mosolyogva levest osztogat a vézna német gyerekeknek.

— Tizenhétéves kisinas voltam, amikor Szegeden tüntetni mentünk Tisza István ellen — emlékezik első találkozására az államhatalommal B. Nagy Gusztáv. — Egy lovasrendőr bikacsökkel húzott hátára az „abcug"-ért, és ezzel átesett a tűzkeresztségen. Egy hónapig sajgott az ütés, az a hónap izző gyűlöletet hevített lelkében. A parazsat pedig lánggá élesztették elvtársai. Azóta ég szívében a soha ki nem alvó láng. Ez késztette arra is, hogy az év elején, amikor nyugdíjazták, felrúgva az ósdi szokásokat, agitálni menjen.

Most komótosan lesimítja őszes haját és elmosolyodik:

— Miért mentem a szállásokra? — Hm. A tél volt oka mindennek...

●

Igen, a tél dermesztő hidege februárban szétkergette a DISZ Petőfi-iskolát, amelynek vezetője volt. Hiába próbálkozott, nem jöttek össze a fiúk. Áprilisban megmérgesedett s „ha a hegy nem megy Mohammedhez, Mohammed megy a hegyhez"-jelszóval elindult a Beloiannisz utcába.

A legénységszállások szokott esti képe fogadta. A késülő tojásrántotta, a piruló lebbencs illata a krumpli gőzével és a cigaretta füstjével keveredett, sercegett a zsír, recsegett a rádió, egyesek borotválkoztak, mások heverésztek.

— Jó estét, elvtársak!

— Jó estét...

— P. Nagy Gusztáv vagyok. A huszadik kongresszus anyagát akarom Önökkel ismertetni a Szovjetunió eredményeivel és a mi eredményeinkkel együtt...

— Eredményeink? — szólalt meg egy szikár, barna, overálos fiú. — Hol vannak az eredményeink, amikor a szalonna is méregdrága...

— Nem hívtuk, nem is vagyunk kíváncsiak magára — mordult fel egy zord hang valahonnan az első ágyak sötétjéből.

Rosszul esett hallani, de hát mondtak már neki különbet is.

— Drága a szalonna?

— Ugy, úgy! Öt-hatszáz forintból nem tudom megvenni!

— Öt-hatszáz forintot keres?

— Annyit.

— Mindig?

— Mindig.

— Akkor valami baj lehet. Mert aki dolgozik, még ha segédmunkás is, akkor is megkeresi a hétszáz forintját. Legalább annyit, mert van, aki ezren felül kap...

— Én pedig dolgoztam és mégis ennyit kerestem. Ha akarja, megnézheti az irodában is.

— Jó, megnézem.

— Az enyémet is nézze meg! — ugrott oda egy tizennyolc év körüli vöröshajú legényke. — Már két hónapja dolgozom, és még egyszer sem tudtam hazamenni! Becsap az üzem! Nekem meg nincs annyi pénzem, hogy Békéscsabáig utazgassak!

— Rendesen dolgozott?

— Igen.

— Mert ha valakinek bumlija van, akkor nem kap hazautazásra pénzt!

— Én nem bumliztam!

Odajött egy ács. Panaszkodott, hogy megcsinálta a fát az épülethez — de elvitték, eltüzelték. Egy kubikoslegény a rendetlenséget szidta. Hogy „letolják" őt a rendetlenség miatt, pedig nem is ő a rendetlen.

Lám, ezek már más panaszok voltak! S ami érdekesebb: a panaszosok leültek melléje az asztalhoz...

●

Rég elmúlt április s vége lett az oktatási évnek is. De B. Nagy Gusztáv továbbra is járta a legényotthonokat... Már a meszesi és Felsőmalom utcai szállások is belekerültek a „látogatási körzet"-ébe. Régi ismerősként várták és üdvözölték még ott is, ahol túlóráztak és tizenkét órát dolgoztak azon a napon az emberek. Leültek melléje, kitárták a szívüket és elmondották minden kételyüket.

Ez a meszesi szálláson történt:

— Miért rozsdásodnak a földalatti vasút gépei, amikor öt vagon zsírt adtunk értük?

— Miért olyan drága az élelmiszer? Miért kell egy csomag vajért hat hatvanat fizetnünk?

— Mindig azt mondták, hogy nem szabad a téesznél erőszakoskodni. Hát akkor miért voltak erőszakoskodások?

— No most megválaszolok, jó?

— Jó.

— Nézzük a földalattit! — Negyvenötben odaadtak nekünk egy országot és azt mondták: tessék, gazdálkodj vele! Tudtunk gazdálkodni? — Tudtunk. De hibáztunk is, hiszen akkor tanulgattuk. Forrófejűek voltunk és sokat akartunk egyszerre. Így voltunk a földalattinál. Később teljesen leállottunk vele — de most újra megindultunk. Igaz, nem olyan gyorsan, mint akkor, mert máshova kell a pénz. De mindegy: a gépek nem rozsdásodnak. Ami pedig az öt vagon zsírt illeti: meglehet, hogy zsírt adtunk a gépekért, de az is lehet, hogy nem. Hogy valamit adtunk érte, az bizonyos, hiszen a Szovjetunió se feneketlen kincsesbánya. De hogy az a valami pont a zsír legyen, méghozzá pontosan öt vagon: erre nem mernék megesküdni!

A kérdező nem szólt semmit. Kezébe támasztotta arcát, cigarettázott és gondolkozott.

— Nézzük a másikat! Miért drága nálunk az élelmiszer, éppen a vaj? Hát ez érdekes kérdés. Itt talán a világpiaci áraknál kezdhetnénk. Az a baj, hogy mi drágábban termeljük a tejet a világpiaci áraknál...

— Miért?

— Miért? Kezdjük a szobával! Amint látom, a falak tiszták, az ablakokon függönyök vannak, viaszkosvászon borítja az asztalt, rádiójuk is van: egyszóval szép minden. Most hol jobb: egy ilyen szobában, vagy egy elhanyagolt, sötét szálláson?

— Hát itt. De nem erről van szó!

— Dehogyisnem! Az állat is szereti a tisztát, a világosat, az olyan istállókat, mint amilyent a moziban a Szovjetunióból mutattak; hosszú, világos és csillével szállítják a takarmányt, vízvezeték van beszerelve, a tehénnek csak meg kell böknie orrával a csapot és már ihat is... Hollandiában vagy a Szovjetunióban fehérköpenyes emberek foglalkoznak a tehenekkel, állatorvosokkal vizsgáltatják, fejőgéppel fejnek... Nálunk meg? Mételykór ellen harcolunk, néhol még igába fogják a teheneket. Hát adhatnak annyi tejet, mint Hollandiában, vagy a Szovjetunióban?

— Nem. De mikor érünk mi ide? Nincs a parasztnak pénze fejőgépre meg fehér köpenyre!...

— Az egyéninek nincs!

— Hm... Jó. De akkor sem szabad erőszakoskodni?

— Hát ez igaz. Kicsit forrófejűek voltunk itt is.

— Ki tudja? És ha másképp nem megy be a paraszt?

— Ha a tsz-tag jobban él, mint ő, akkor bemegy. És már sok helyen jobban él. Hanem, most én is kérdeznék valamit. A maguk brigádja hogy állt össze?

— Hogy állt össze? Hát összeálltunk!

— Kényszerítette valaki magukat arra, hogy összeálljanak?

— Dehogy. Össze se álltunk volna akkor. Az ember azokkal dolgozik szívesen, akiket maga választ.

— Ez az! Így vagyunk a téesszel is...

Egyik cigarettázott, a másik állát támasztotta, a harmadik a vacsoralábast kapargatta. Nem mondtak igent, nem mondtak nemet, mindegyikük elgondolkozott...

●

Delelő napsugár szívja a gobelin-képet, s mintha hangosabban ketyegne a két vekker. Feléled a szoba B. Nagy Gusztáv a bronzbányászt simogatja és az emberekről beszél. Olyan a lelkük, mint egy kincsesbánya, egyiknél mélyebben, másiknálkevésbé mélyen van elrejtve az arany... A tapasztalat népnevelő megszabadítja a sártól, aztán előtűnik az arany. És megváltozik az ember...

Megsimítja gyérülő haját:

— De ez a változás hosszú ideig tart. A harmincas években például Sz. A. sehogyse akart belépni a szakszervezetbe. Már egy éve agitáltuk, de hajlíthatatlan maradt. Csak utána sikerült.

— Él még?

— Él. A felszabadulás után belépett a pártba, ma pedig vállalati igazgató.

Felál. Azt mondja, jó lenne vagy hatvan keménykötésű népnevelő a munkásszállásokba. Utána elbúcsúzik, mert készülődnie kell. A szombati munkásmozgalmi találkozón beutalják a dobogókői üdülőbe.

Szerencsés utat és jó pihenést! A népért él, — megérdemli. Mire visszajön, talán meg is lesz a hatvan keménykötésű népnevelő a legényszállásokba.

Magyar László

Asszony CSALÁD Otthon

SZERDA DÉLUTÁN...

GYEREKEK játszanak a Megye utca és Kulich Gyula utca sarkán. Vidám zsivajgásuk, kacagásuk az enyhe nyárvégi napsütéssel együtt belopódzik az egészségház folyosójára. Asszonyok ülnek itt, egymás mellett sorjában a padon. Tizenöten-huszan lehetnek. Fáj most hallaniok a gyerekzsivajt, hiszen ez is anyaságukra figyelmeztetí őket... Odabent, ahol a bizottság ülésezik, valaki lehúzza a rolót. A hirtelen támadt sápadt félhomályban egyszerre tompán hangzik a szó:

— Terhességem megszakítását kérem...

Szerda délután van. Ilyenkor jönnek a II. kerület asszonyai. Asszonyok, akik nem akarnak anyák lenni... „Férjem beteg, keveset keres... Nekem már négy gyermekem van... Kicsi a lakás, két szobában heten élünk..." Gondok és panaszok, melyek nem engedik, hogy édesanyák világrahozzák gyermeküket. Az új, humánus szellemű rendelet ezt lehetővé is teszi számukra. Most már nem kétes tisztaságú, sötét külvárosi szobákban, hasonlóan kétes vajákos asszonyok veszik el a magzatot jó pénzért, hanem klinikákon, szülőotthonokban, a legtökéletesebb orvosi felügyelet mellett. És nem kísért mögötte a börtön és az oly gyakori súlyos megbetegedés... Ezért jönnek az asszonyok bizalommal és a bizottság végighallgat mindenkit: azt a 44 éves, már őszülő asszonyt, aki 25 éves nagyfia előtt szégyenli, hogy megint *úgy* maradt, csakúgy, mint azt a szőke, alig húszéves fiatalasszonyt, aki azért nem akar édesanya lenni, mert még fiatal házasok és még nincs se lakásuk, se bútoruk.

— Azzal tisztában van, — kérdi a bizottság elnöke — hogy a műtéti beavatkozás az egészségre veszéllyel járhat, sőt: esetleg többé nem is lehet gyereke?

A fiatalasszony ijedt tekintettel néz a bizottság elnökére.

— Nem... azt nem szeretném. Mert én akarok gyereket... csak majd később.

— Tehát jól meggondolta? — hangzik az utolsó figyelmeztető kérdés.

A fiatalasszonyka zsebkendőjét gyűri idegességében. Látszik rajta, hány álmatlan éjszakába, mennyi töprengésbe, kínlódásba kerülhetett ez az elhatározás... Hiszen szeretné világrahozni gyermekét, dehát hová tegye?... hol fürössze?... hol gondozza...?

— Akkor hát írja alá, hogy a figyelmeztetés ellenére is ragaszkodik terhessége megszakításához — nyújtja át a főorvos a tollat, és az asszony a papír fölé hajol. Mikor visszaadja, látom, hogy lehulló könnye egészen elmázolta az aláírást...

VASTAGON kirúzsozva, modern szabású vászonkosztümben lép be a következő. Hangja magabiztos, fölényes.

— Nem, nem akarok több gyereket. Ez az egy is elég. — Pedig a férje több, mint kétezret keres. Ő nem dolgozik. Lakásuk is szép tágas... Hogy esetleg nem lehet több gyermeke? Annál jobb... És hogy pénzbe kerül, mert az SZTK nem téríti meg a kórházi kezelést? Azt tudja — nem számít semmi, csak adják ki már az engedélyt!

A törvény értelmében ki kell adni, bár komoly indoka nincs a kérelemnek. Vajon helyes ez így...?

Riadt tekintetű asszonyka maradt utolsónak. Máris mondja, folyékonyan — bizonyára ezerszer is végiggondolta mondókáját.

— Két gyerekem van... Most már elég nagyok ahhoz, hogy állásba mehettem... Lakást is kaptam vele, gondnoka vagyok annak az épületnek Ha megint kisbabám lesz, nem tudok dolgozni, a lakásból is ki kell mennünk.

— Férje mennyit keres?

— Ezernyolcat.

— És ön?

— Hetet.

Jó volna segíteni ezen az asszonyon... Hátha van más megoldás? És a bizottság tagjai tovább kérdezgetik az asszonyt, faggatják, tanakodnak... Elvégre a gondnoki munka nem olyan nehéz, meg aztán a gyermek közelében maradhat... Megoldható ez így is!

— Nos? — kérdi a főorvos várakozón, mosolyogva, biztatón.

Az asszony megrázza a fejét, könnyein keresztül is mosolyogva. Nem, már nem kéri...: A kettő mellett jó helye lesz a harmadiknak is... És indul ki a napsütéses délutánba.

MOST MÁR az sem fáj, hogy mellette az utcán gyerekek játsszanak és kacagnak...

Nádor Tamás

Több játszóteret!

— Már megint itt lármáztok az ablakom alatt?

Naponta hányszor és hányan förmednek így a gyermekekre, akik a lakóházak udvarain játszadoznak. Megszűnik a gyermekkacaj, pillanatra csönd támad. Azután a gyermeksereg kivonul az utcára.

— Az utca nem játszótér! — szólnak rájuk mások.

— Bácsi! Hol játsszunk? — kérdezgetik csodálkozó tekintettel és tanácstalanul állnak az apróságok.

Bizony, Pécsett nagyon kevés a gyermekjátszótér. A Tettyén, a Szent István téren, a 48-as téren, a Kertvárosban és a Nagypostavölgyben lévő gyermekjátszótér nem elegendő. Ezért a városi tanács város- és községgazdálkodási osztálya tervbevette, hogy újabb gyermekjátszótereket létesít Pécsett.

A terv szerint a kertvárosi még ez évben elkészül.

Argentin nők között

Sok ezer kilométerről, az Atlanti-óceán túlsó partjáról, a földgömb másik oldaláról érkezett haza Pécsre a nyáron Nagy Sándorné. Egy esztendőt töltött Argentínában. Az egy év tapasztalatáról beszélgetünk és természetesen arról, hogy egy magyar asszony milyennek látja az argentin nőket.

— Az őslakosok — az indiánok és spanyolok keverékei. Általában alacsonyabb termetűek, mint a magyar nők. Gyönyörű fekete hajuk, kreol bőrük van, karcsúak, finom csontozatúak. De természetesen sok a bevándorolt európai is.

— Hogyan öltözködnek, milyen a délamerikai divat?

— Ezt elsősorban az időjárás és Párizs diktálja, természetesen bizonyos északamerikai közvetítéssel, és az ezzel járó túlzásokkal. A karcsú derék, a mély dekoltázs, a szűk szoknya, a 10 centiméter magas tűsarkú cipő, melynek az orra is egyre inkább tűhegyes lesz, a rövid haj, a sok ékszer jellemzi őket. Nem rejtegetik bájaikat, ami a forró éghajlat alatt természetes is, de erősen fűzik magukat azok, akiknek erre a karcsú derékhoz szükségük van. Ez persze nem a legkényelmesebb az árnyékban is 40 Celsius fokot mutató hőmérő mellett. A lenge öltözék kiegészítésére, állandóan meleg ruhadarabokat is hordanak magukkal, hisz a hirtelen változó időjárás — tornenta idején néhány óra alatt a 40 Celsiusról 15—18 fokra hűl a levegő, — megköveteli ezt. Külön kell beszélnem a bizsuk tobzódásáról. Ez még indián örökség. A karperec-nagyságú függők a legtermészetesebbek, de általában kedvelik a sok fityegővel ellátott karpereceket, nyakravalókat. Sok a bőr holmijuk, hiszen a bőr Argentina egyik legjelentősebb árucikke a nemzetközi kereskedelemben is. Igen sok változatos, szép és hasznos ruházati cikket készítenek bőrből.

— Sokba kerül az argentin férjeknek asszonyaik öltöztetése?

— Az anyagok általában olcsók, csak elkészítésük kerül sokba. Általában egy ruha munkadíja kétszerese az anyag árának.

— Milyen háziasszonyok az argentin nők?

— Nem sok időt töltenek a tűzhely mellett. 15—20 perc alatt elkészül az ebéd, és ez érthető is abban a nagy melegben. Ételeik sokkal könnyebbek, mint a mieink. Hirtelen sütteket, tejtermékeket, tésztaféléket fogyasztanak általában és mindent olajjal főznek. — Disznózsírt csak a legkivételesebben lehet szerezni de akkor sem ajánlatos azzal főzni, mert az éghajlat miatt igen sok a máj- és epebajos ember. Barátainkat megismertettük a magyar konyhával, persze csak a téli időszakban, ami ott plusz 5-6 Celsius fokos hőmérsékletet jelent. Nagyon ízlett nekik a paprikás csirkénk és töltött káposztánk, megtanulták a nokedli-főzést, amit argentin változatlan „nyakisz"-nak neveztek el. Sajnos, rétessel nem kínálhattuk meg őket, mert a páradús levegő miatt nem lehet megnyújtani a tésztát. Állítólag Cordobában, tőlünk 1 500 kilométerre délre, ahol szárazabb a levegő, lehet már rétest sütni. Nemzeti italuk a Máté-tea, amit sajátos tartóban, szűrővel ellátott szívócsővel felszerelve, úgyszólván egész nap isznak az emberek. Ez a tea csersavtartalmú és a már említett gyakori máj- és epebántalmak hasznos ellenszere.

— És a szerelem?...

— Lényegesen temperamentumosabb emberek élnek ott, mint nálunk. Utcákon, tereken és a város legforgalmasabb részein minden különösebb megbotránkozás keltése nélkül ölelkeznek, csókolóznak, körülbelül úgy, mint nálunk a meleg, nyári éjszakákban, árnyékos házfalak mellett. De emellett jó anyák az argentin asszonyok, nagyon szeretik a gyerekeket, és általános a négy-ötgyerekes család.

(ÖRSI)

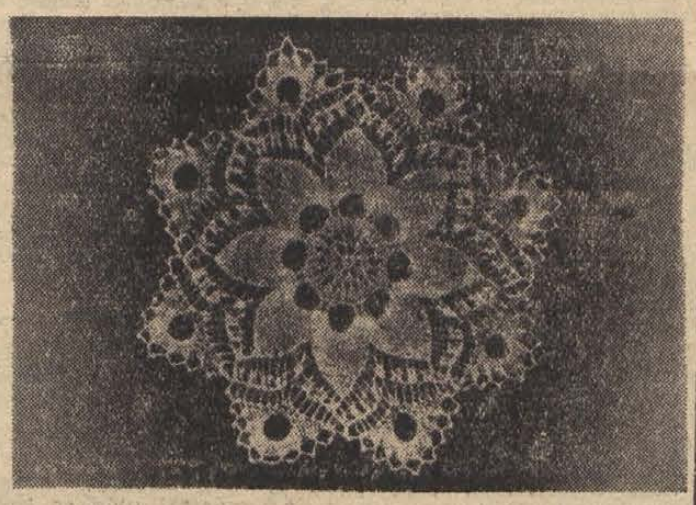
Egyszerű és szép

A kis kötött terítőt 5 szemre kezdjük. A kötést 5 tűvel végezzük. A leközölt mintát ötször ismételjük meg soronként.

A kihagyott sorokat mindig végig simán kötjük.

1.) r 3.) 1 r 5.) r r 7.) 1 r1 r 8 — 13.) hat sor sima 14.) a 13x rátekerni a 15—24) tíz sor sima 25. 11 15 sima 27.) 11 a 11 a 11 sima g 29.) 11 a r a 11 a 9 sima g 31.) 11 a 11 3 11 a 11 a 7 sima g 33.) 11 a r a 11 r 11 a r a 11 a 5 sima g 35.) 11 a 11 3 11 a r a 11 3 11 a 11 a 3 sima g 37.) 11 a r 3 11 a r r r a 11 3 r a 11 a r g 39.) 11 a 11 3 11 a r r 12-szer rátekerni a r a 11 3 11 a 11 3 41.) 11 a r 3 11 a 18 sima a 11 3 r 3 43.) 11 a 11 3 11 a 20 sima a 11 3 45.) 0 3 r 3 11 a 22 sima a 11. Ezután a terítőt lehorgoljuk a következőképpen: 3—3 szemet veszünk össze 7—7 láncszemmel.

Magyarázat: r=sima, a=egy szemet leemelni, egyet lekötni, s a leemelten áthúzni, 1=1x rátekerni, 11 kétszer rátekerni, g=kettőt simán összevéve lekötni, 0=a sor utolsó szemét az utána lévő tűre átvenni.

„Uriasszonyok patikája"

Kívülről rejtelmesnek, titokzatosnak tűnik. A nagy kirakaton keresztül csak egy keskeny résen lehet bepillantani. Az üvegtábla többi részét fehér csipkefüggöny takarja, az üvegtáblán túl pedig a színes drapéria láthatatlanná tesz mindent. De ha szétnyílik, amerre csak a szem tekint: csillogó fény, ragyogó tisztaság, krém-tégely, csipesz, kvarclámpa, gőzölőberendezés, infrasek-lámpa, festék, ruzs, olaj, vatta... A fényes tükörlapok előtt, a székeken leányok, asszonyok ülnek, fejüket hátrahajtják s hagyják, hogy arcukat kenegessék, dörzsöljék.

„Uriasszonyok patikája!" — mondották régen a kozmetikai szalonokra, mert azelőtt a higiénikus arcápolás, a kozmetika valóban az uriasszonyok luxusa volt. Ma azonban az Állami Fodrászipari Vállalat Kossuth Lajos utca 8. szám alatti, nemrég megnyílt kozmetikai szalonja a „dolgozó nők patikája", ahol az üzemi munka folytán keletkezett arcbőrbántalmakat kezelik, gyógyítják.

Az egyik széken Kolesánszky Józsefné villamosjegykezelő ül, száraz arcbőrét Csatári Erika, ez az érettségivel rendelkező, nemrég szabadult kozmetikus kezeli.

Szabados Mihályné, az Állami Fodrászipari Vállalat igazgatónője bevezet a kozmetikai szalon második helyiségébe. Október 15-én itt megnyitják a férfi kozmetikai szalont is. Serdülőkori pattanásokat tüntetnek el, arcmaszázst végeznek, arcgőzölést és kvarcolást. Ugyanitt orvosi szaktanácsadást is létesítenek és a kényesebb arcbőrmegbetegedéseket is itt kezelik majd.

PUSZTAI JÓZSEF

ÜGYES PÉCSI ASSZONYKEZEK

VITA

Erkölcs és ifjúság

A vitát indító pedagógusnak igaza van abban, hogy szükséges lenne az ifjúság erkölcsös nevelését irányító könyv kiadása, hogy szükséges lenne az iskolában az erkölcstan tanítása, és hogy fel kell ébreszteni a szülőkben és pedagógusokban a gyermek erkölcsi sorsa iránti felelősségérzetet.

En ezen felül szeretném mindenütt a hatalmas plakátokon hirdetni: szülő és nevelő mutass jó példát gyermekednek! Te magad mutasd meg, hogyan kell jellemesen, erkölcsösen élni! Szülők, nevelők, legyetek a fiatalok példaképeivé!

Fontos, nagyon fontos a jó példa. A fiatal, serdülő gyermek mindenben a szépet keresi, szívesen választja eszményképül apját, anyját, tanítóját, tanárát — ha ők is úgy akarják, ha a nevelő, a szülő példás életet él.

Vannak sokan, akik harcolnak a gyermekekért, az ifjúságért. Azok a szerencsés fiatalok, akiket ilyen nevelők nevelnek, nem buknak el.

Vannak azonban erkölcsösnek egyáltalában nem nevezhető szülők és nevelők. A szülők és nevelők erkölcsi kilengései fölött nem lenne szabad szemethunyni azzal, hogy magánügy „magánélet", a botrányosan viselkedő — sokszor családok békéjét feldúló pedagógus viselkedése, különösen nem lehet magánügy. Szerintem az ilyen egyike a legnagyobb — a társadalom ellen elkövetett — bűnöknek. Es mivel bűn — alkalmazni kell a büntetést is. Súlyos esetben távolítsák el a gyermekek mellől az ilyen pedagógusokat!

De nemcsak a pedagógust, a szülőt, hanem valamennyi felnőttet kötelezni kellene az erkölcsös viselkedésre. Erős kézzel, nagy határozottsággal kellene munkához látni, hiszen ettől függ a jövő.

O. H.

●

„Még vannak fiatalok, akiknek a lányok — „csajok", s vannak leányok, akiknek a férfieszménye a jampec..." — írja Tüskés Tibor. Mit jelent ez? Azt, hogy a fiatalok rosszak? — Ezt nem lehet mondani. Talán annyit, hogy a fiatalok egyik része nem érti meg a szocialista ember erkölcsi normáit, nem találja meg a helyét, a mai társadalomban. Voltak a fiataloknak botlásaik, de ezekből nem lehet általános következtetéseket levonni. Es nemcsak a botlásoknál voltak ott a fiatalok, hanem ahol építeni, alkotni kellett, vagy segíteni, mint Mohácsszigeten.

Nem könnyű a mai fiataloknak. Demokratikus államban nőttek fel, de a társadalom minden rétegében és az élet minden területén megtalálhatók még a múlt maradványai. Mást hallottak az iskolában, mást hallottak otthon, másként beszélt velük a futballcsapat edzője, és másként beszéltek a DISZ-vezetők. Így aztán még a legszűkebb környezet hatása sem volt egyértelmű. A fiatalok próbálták magukban tisztázni az igazságot, nagy részük eljutott valamiféle meggyőződésig, de még ma is vannak, akik vívódnak, vagy kételkednek. Persze, voltak olyanok is, akik nem hallgattak szüleikre, az iskolára, hanem harmadik utat választottak, amely szabadabbnak látszott, de a botlások egész sorozatát rejtette magában. De ők sem elveszettek, nem elvetemült rosszak, hiszen még fiatalok, előttük van az egész élet.

Nevelési rendszerükben is voltak hibák. Kezdetben sok volt az engedmény, és a fiatalok a hitoktatás megszüntével nemcsak szabadabb levegőhöz jutottak, hanem gátlástalanabb erkölcsi felfogáshoz is. Es a fiatalok nagy része hajlamos a túlzásokra. Talán az a mód is hibás volt, ahogy közeledtünk hozzájuk. Egyszer túl közvetlenül, aztán meg túl hivatalosan. Nagyon száraz volt az agitáció hangja, és nem minden esetben meggyőző maga az agitáció. A DISZ mozgalmi élete túl hivatalos volt, hiányzott belőle az a melegség, amely magában is, megfelelő elvek nélkül is vonzó. És valljuk meg őszintén: a nagy problémák, gyárak és városok építése közben elfelejtkeztünk az építők emberi problémáiról, olyanokról, mint a fizetés, a házasság, a lakás vagy a közellátás. És ez fájt a fiataloknak, voltak akik elkedvetlenedtek, voltak akik félreálltak.

Végül felvetődik a kérdés: Mit lehet és mit kell tennünk? — Először is el kellene érni azt, hogy a nevelés és a kisebb-nagyobb emberi közösségek fiatalokra gyakorolt hatása legyen egységesebb. Tehát sohase kerüljön ellentmondásba az iskola a szülői házzal vagy fordítva. Persze, ez nagyon nehéz, mert vannak anyák, akik éjfélig, vagy még tovább engedik felügyelet nélkül kujtorogni a leányukat, de olyanok is vannak, akik a másik végletbe esnek. Vannak, akik vallásosan akarják nevelni a gyermekeiket és vannak, akik materialista szellemben. Ezt a sokféle akaratot nehéz közös nevezőre hozni, de bizonyos idő elteltével majd ez is sikerül.

Nagy feladat hárul a DISZre. A fiatalság psychéjének megfelelő, egyfajta szellemet kellene kialakítani. Olyant, ami érdekli a fiatalt, ami vonzó, amiért lelkesedni tud. Nem gyakorlati dolgokra gondolok itt, mint a foto-szakkör, vagy a ping-pongszakosztály, ezek már megvannak. Olyan lelki alapra gondolok itt, ami összetartja őket, ami foglalkozásuktól függetlenül értékes emberré teszi valamennyit. És ez az érték a jellemükben lesz, az erkölcsi felfogásukban és magatartásukban. A DISZnek megvan a megfelelő politikai ideológiája, de ez egy magában kevés. Több melegség kellene, talán kirándulás, vagy táborozás a Balaton partján.

Bertha Bulcsu

●

Tüskés Tibor vitaindító cikkének okfejtéseit majdnem teljesen helyeslem. A gyakorlatban azt tapasztalom, hogy ifjúságunk erkölcsi normákat nem ismer, s ha ismer is, azok betartására semmi sem ösztökéli. Súlyos hiba, hogy a munkában csak a pénzkeresési lehetőséget, a nőben csak a „csaj"-t és a szocialista rendszerben pedig csak a nagyobb szabadságot látja.

Az ifjúság egyrésze — s kisebbik része — helytelen magatartásának okát azonban nemcsak a fiatalokban kell keresnünk. Súlyos felelősség terheli ezért közoktatásügyi kormányzatunkat, mert a felszabadulást követő öt-hat éven át szinte korlátlan szabadságot biztosított az ifjúságnak, ugyanakkor nem fordított kellő gondot arra, hogy segítsen őket ezzel a szabadsággal élni.

A nyár folyamán figyeltem, hogy a városi strandfürdőben 15—16 éves gyerek úgy ismerkedett meg a tőle néhány lépésre ülő fiatal lánnyal, hogy labdával fejbedobta. Azt is tapasztalnom kellett, hogy a lányok többnyire mosolyogva fogadják az ismerkedésnek ezt az új módját. Nem tapasztaltam azonban egyetlenegy esetben sem, hogy kívülem bárki is figyelmeztette volna az ilyen suhancokat, kivéve a Balokány-fürdő úszómesterét. De azt sem tapasztaltam, hogy kifogástalanul viselkedők rendetlenkedő társaikat figyelmeztették volna. Itt jegyzem meg, hogy feltétlenül szükségesnek tartanám, ha a városi tanács a következő fürdőidényre az iskolákkal együtt gondoskodnék a strandoló fiatalok felügyeletéről, és a helytelenül viselkedő tanulókkal szemben fegyelmi úton járnának el az iskolák.

Ez a szervezeti intézkedés azonban nem elég. Higyje el mindenki, hogy megfelelő módon és hangon nyugodtan figyelmeztetheti a rendetlenkedőket. Az idősebb jóbarát szeretetével vonjuk félre őket és beszélgessünk el velük. Természetesen ez nem egy-két ember, hanem a társadalom feladata kell, hogy legyen.

Végezetül: sokkal többet foglalkozzunk ifjúságunkkal, sokkal nagyobb bizalommal és szeretettel közeledjünk feléjük és meggyőződésem, hogy ők szívesen fognak bennünket követni.

Dr. Nagy Andor
gyermekvédelmi felügyelő

●

Nagyon helyes, hogy végre a nyilvánosság előtt is foglalkozunk az ifjúság erkölcsi magatartásának égető kérdésével. Nem volt ez annyira „kényes kérdés", mert már sokat beszéltünk, vitatkoztunk róla, csak nem a nagyközönség előtt. Hogy idáig fajult a dolog, annak sok kellemetlen és szomorú tény az oka.

Tüskés Tibor cikkében írja: „A porráomló hamis bálványok helyében nem állítottunk a ma társadalmának megfelelő, igaz erkölcsi eszményeket". Ezzel nem egészen értek egyet. Iskoláinkban nevelés, mégpedig szocialista nevelés folyik. Ez erkölcsi nevelés nélkül elképzelhetetlen. Vannak erkölcsi téziseink — csak helyesen kell felhasználnunk őket — melyek megállják a sarat a múlt bármely dogmatikus tételével szemben. Csupán a nevelőkön és a gyermekekkel foglalkozó felnőtteken múlik, hogy azt a helyes irányban kellőképpen kifejlesszék.

Tény, hogy a szülőknek valamivel kevesebb idejük van a gyermeknevelésre, mint valamikor volt. Azonban annyira kevés idejük nincs, hogy kénytelenek lennének levenni kezüket gyermekeik neveléséről. Aki igazán szereti gyermekét, és érdeklődik sorsa iránt, annak van ideje gyermeknevelésre is.

Tüskés Tibor cikkében azzal is foglalkozik, hogy „miért látni manapság annyi utcán csavargó, kéregető, kéteshírű szórakozóhelyeken lebzselő fiatalt". Állítom, hogy manapság sincsenek ezek többen, mint 15 évvel ezelőtt, sőt jóval kevesebb a csavargó, kéregető gyermekek száma.

Nem csökkent a szülők nevelő szerepe sem, mert enélkül az iskola és a nevelő intézmények sem tudnának eredményt elérni.

Kellett és ezután is kell az állat és ember közötti rokonvonásokat, vagy inkább az emberréválás folyamatát tanítani. Ha helyesen magyarázzuk ezeket a tényeket — eddigi tapasztalataim alapján — ezen egyáltalában nem áll vagy bukik ifjúságunk erkölcse.

Azzal egyetértek, hogy a szülők, nevelők legyenek az ifjúság eszményképei. A példamutatás, — mint régóta ismert tény — jelentős szerepet játszik ifjúságunk erkölcsi nevelésében. Ezen a téren még sok tennivalójuk van az ifjúsággal foglalkozó szülőknek és nevelőknek egyaránt. Ha ezen javítunk, már előbbrejutunk egy nagy lépéssel.

Nagy feladat vár a DISZszervezetekre, ifjúságunk nevelésében, mint ahogyan ezt Tüskés Tibor hangsúlyozta. Eddig bizony DISZ-szervezeteink zöme nagyon keveset törődött a fiatalok életével, gondjaival, pedig nagyon-nagyon sok múlik azon, hogy hogyan foglalkozik az ifjúsággal a DISZ.

Nehéz feladatok várnak ránk, de mindannyiunk érdeke, hogy a fiatalok életét helyes mederbe tereljük. Feladatok várnak valamennyiünkre, szülőkre, pedagógusokra, DISZ-szervezetekre egyaránt. Éppen ezért helyes, hogy vitatkozunk az ifjúság problémáiról, de az még helyesebb lesz, ha a vitát hamarosan tettek is követik.

Szabó Jenő
tanító, Vejti

Olvasóinkat elnézést kérünk, hogy a szombatra jelzett vita technikai okok miatt egy nappal késett. Legközelebbi cikksorozatunk azonban már szombaton jelenik meg, és ez alkalomból válaszolunk az eddigi írásokban felmerült tisztázatlan kérdésekre.

Szerkesztőség

Sorbanállási tanácsadó

Valljuk be férfiasan, van még lehetőség sorbanállásra... Aki azonban nem ismerős ennek a taktikájával, az gyámoltalanul áll a szakma mesterei között, hasonlóan a rossz utazóhoz, aki három bőröndbe gyömöszöli bele azt, ami egybe is beleférne.

Nekik, a gyámoltalanoknak írom ezt a sorbanállási tanácsadót. Nem állítom, hogy teljes, ahogy a Révai Nagy Lexikona sem az, de vezérfonalat mindenesetre kap az olvasó és ha ehhez egyéni leleményéből hozzátesz valamit, a legedzettebb sorbanállók ellen is sikerrel veheti fel a harcot.

Ha némelyik tanácsom primitívnek látszana, ne jeleskedjenek el arról, hogy különböző fejlettségűek vagyunk és ami Pécsett szánalmas vergődésnek látszik, Görcsönyben, ahol évente legfeljebb egy sorbanállásra van lehetőség, már ördögi praktika.

De a sok szósz helyett lássuk a medvét! Hol adódik lehetőség sorbanállásra? Ezeket felsorolom és az ott követendő legjobb taktikát is.

UTCA: Tolongani nem érdemes. Legjobb néha otthagyni a sort, elmenni egypárszor meg visszajönni. Mikor visszajövünk, csatakiáltással rá kell rohanni a legjobb pozícióra:

— Ez az én helyem! Mit! Hogy most jöttem?! Nem szégyeli magát, kitúrná az embert a helyéről... Itt a kartársnő a tanu, hogy mellette álltam.

PATIKA: Súlyos betegnek viszem és lekésem a bányatelepi buszt. A beteg különben itt haldoklik a villamossinek között... Kérek 2 darab influenza elleni port...

VASUTI PÉNZTÁR: Már indul a vonatom! Maguk ráérnek, kartársam!

AUTOBUSZON FELSZALLASKOR NAGY TUMULTUS ESETÉN: Kérem, nekem feltétlenül ott kell lennem! Én viszem a vállalat fizetését. Itt van az aktatáskámban... Nem elvtársam, engem nem lehet lehagyni! Megírom a Dunántúli Naplónak, aztán majd körbenézegetheti magát!

FÜSZER, CSEMEGE: Legegyszerűbb, ha az ember átkiabál a többiek feje felett.

— Van bors, Kartársam?... Igen?!... Akkor adjon 2 dekát. Meg kérek egy csomó hagymát is... (Ne tolongjon kérem, várjon a sorára! Micsoda eljárás ez!) Két kalóriát is kérek. Jó az a szalámi? Abból is vágjon.

SZINHAZI RUHATÁR: Itt kombinált módszert kell alkalmazni és a fizikai erőszakot vegyíteni a martír megkínzott ábrázatával.

— Bocsánatot kérek, lökdösnek! Appardon! — mondja az ember szenvedő arccal és könnyed mozdulattal könyökét az előtte küzdő vesébe nyomja, miközben lábával az egész akadályt arrább taszítja.

Néha nem árt felszisszenni: Jaj! Bocsánatot viszont mindig kérünk, akár a szemét nyomtuk ki valakinek az esernyővel, akár csak egyszerűen a hasára léptünk. Elvégre sötét ruhában vagyunk és ilyenkor a jó modor kötelező.

FUTBALLMECCSEN értelmes ember egyáltalában nem áll sorba.

— Hé öregem, te már úgyis váltasz jegyet, válts nekem is! — kiáltással keresünk egy ismerőst a sorbanállók között. Ha nincs, addig várunk, amíg jön és beáll a sorba.

BOLTI FIZETŐPÉNZTARAKNÁL az eddigi módszerek közül egyik sem jó. Ha valaki előre ordibál az ismerősének, a tagot már el is sodorták. Ha viszont tolong, meglincselik. Itt lélektannal kell kísérletezni. Ki kell számítani, hogy az éppen fizető vásárló merre hagyja el a csatateret és a mögötte keletkezett légüres térbe kell belesodródni. Ügyes taktikusok harminc előttük tolongó ember között harmadiknak könnyedén befuthatnak.

VONATRÓL LESZALLASNÁL a primitívek a kijárat irányában nagy csörtetés közben hagyják el a színteret. A fejlettebbek viszont tudják, hogy még rengeteg kijárat van. Így a kultúrváró terem, a gyermekek és anyák váróterme és a resti is. (Bár az utóbbi némi kockázattal is jár, mert ott meg is sarcolhatják az embert egy pohár sör erejéig.)

AZ APÁK BOLTJÁBA többnyire szomjanható, vagy már szomjan is halt emberek járnak. Itt csak a módszeres edzés, a dzsiu-dzsiku, a szabadstílusú birkózás, vagyis a jó erőnlét segít. (Lásd: magyar válogatott) Gyengébb fizikumu emberek menjenek a tejcsárdába és igyanak tejet, vagy egyenek promenádit.

Ezek a főbb lehetőségek. Persze, ennyivel nem merül ki az egész tudomány. Van még egy-két olyan mód, ami egyszerre több helyen is sikerrel alkalmazható.

Így nagyon ügyes előresurranási alkalom a meséles. Nagy hangon elő kell adni valami érdekes történetet, lehetőleg motorkerékpárbalesetet és az általános szörnyűködésben oda lehet az elárusítóhoz ódalogni és vásárolni.

Vagy: le kell egy tolongót leplezni és azt gyalázni. Miközben a közönség azzal van elfoglalva, hogy a védekező delikvenset lehurrogja, azalatt szabad a vásár.

Jó módszer a szegények és elesettek gyámolítása is:

— Van lelkük elnézni, hogy egy ilyen beteg öregasszony sorbanálljon?!... Jöjjön nénikém, majd én vezetem!... Adjanak ennek a szegény öregasszonynak egy fél kiló karajt!... Halló! Kartárs!... Nekem is adjon egy fél disznófejet! Ne azt a csontosat!

Ugyancsak minden kockázat nélkül sikerre vezet az is, ha az ember nem áll sorba a többiekkel, hanem oldalt állva vár egy darabig, amíg meg nem szokják. Utána nyugodtan odamehet bárki elé, senki sem tudja már megállapítani, hogy mikor jött.

Egy esetről még nem beszéltem. Arról, mikor az ember szépen megvárja, míg rákerül a sor.

Ezt azért nem említettem, mert ehhez nem kell taktika, ehhez elég némi becsületesség!

SZÖLLŐSY KÁLMÁN

Irodalmi est Pécsett

A nyár könnyű esztrád műsorai után az Ismeretterjesztő Társulat és a Városi Tanács Népművelési Osztálya kiadásában megjelenő Pécsi Műsorkalauz szerkesztősége irodalmi estet rendez 23-án, vasárnap délután 5 és este fél 9 órakor a Liszt Ferenc Hangversenyteremben, Szörényi Éva Kossuth-díjas érdemes művész vendégszereplésével.

A TTIT egyik feladatát — az ifjúság helyes nevelését és irányítását — szem előtt tartva, az ezt a célt megvalósítani kívánó szervek, pedagógusok munkájának segítésére rendezte meg az iskolai év megnyitása után a diákságot és természetesen a nagyközönség igényeit kielégítő estet.

A Pécsi Műsorkalauzhoz érkezett, s a szeptember 1-én megjelent számban közölt levél, mely az ifjúság nevelésével foglalkozik, kérdést intéz a TTIT-hez, hogy milyen segítséget kíván nyújtani az iskolai kereteket már túlnőtt központi feladat megvalósításához.

A „Szállj költemény" című irodalmi est rendezése válasz a feltett kérdésre. Pedagógusainkon múlik, hogy a célt mielőbb és a legjobb eredménnyel érjük el, a ma megtartandó irodalmi est és hasonló jellegű előadások segítségével.

A megjegyzett gondolatok után mégegyszer meghívjuk és szeretettel várjuk a délutáni előadásra az ifjúságot, az esti előadásra pedig az irodalmat kedvelő pécsi közönséget!

Ladányi Piroska

Kezdődik a hangversenyévad

Az első hangverseny szólistája: Liszt-verseny díjnyertes

A zenekedvelők legszélesebb tábora egy hete a fővárosban folyó nemzetközi Liszt-verseny eseményeit figyeli. A rádió estéről-estére minden érdeklődő számára közelhozza az egyre izgalmasabb, s zeneileg is felejthetetlen élményt jelentő eseményeket. Pécsett, a zene városában, itt is, ott is a verseny kilátásait latolgatják. Tanárok, diákok utaznak Pestre, hogy jelen lehessenek a Liszt-verseny végén és a Bartók-fesztivál kezdetén.

A magyar zenének ezeken a felejthetetlenül szép ünnepnapjain kezdődik Pécsett az új 1956—57-es hangversenyévad. S mindjárt olyan eseménnyel, amely híven tükrözi a tényt: nem estünk távol az eseményektől — Pécs is részesül a Liszt-verseny záróaktusának zenei élményéből.

Az újjászervezett Pécsi Filharmonikus Zenekar közreműködésével négy bérleti hangversenyt rendez ez év végéig az Országos Filharmonia. S mindjárt az első hangversenyen, október elsején, a Liszt-verseny egyik díjnyertese működik közre annak a Liszt-versenynek előadásával, melyet a döntőn, illetve a győztesek hangversenyén játszott. Az évadnyitó hangverseny műsorán egyébként Beethoven I. szimfóniája, Liszt Les Preludes szimfónikus költeménye s a Bartók fesztivál alkalmából Bartók Két arckép című műve szerepel. Az első bérleti est dirigense Melles Károly lesz.

A további három estén Cziffra György, Szendrey Imre, Sassy Iringó, valamint a Liszt-kórus működik közre Unger Ernő, Rozsnyai Zoltán s Antal György vezényletével.

Cziffra György, akit egy évvel ezelőtt hallott Pécsett a hangversenylátogató közönség, hosszabb nyugateurópai körútja előtt játszik Pécsett azúttal Bartók versenyművet.

Szendrey Imre Chopin E-moll zongoraversenyét, Sassy Iringó a Haydn D-dur csellóversenyt játssza.

A színházi bérlet-hangversenyek terve készen áll, s a szépnek ígérkező zenei események várják a hangversenylátogatók s a bérlők táborát.

Az elmúlt években mindig sóvárogva gondoltunk Győrre, ahol már működött a félfüggetlenített zenekar, s ahol a félakkora város lakossága egy nap alatt elkapkodta a hangversenyek bérleteit, úgyhogy legtöbbször kétszer adtak elő egy művet.

A nagyobb érdeklődés jelei már Pécsett is mutatkoznak s talán nagyszerű mozgalom bontakozik ki, amely igazolni fogja, hogy Pécs, a pécsi zenekedvelők megérdemelték a nagy anyagi áldozattal létrehozott félfüggetlenített zenekart.

Végetért a londoni értekezlet

A londoni értekezlet nyilatkozata

London (MTI): Az AP jelentése szerint a Szuezi-csatorna kérdésével foglalkozó második londoni értekezlet az alábbi nyilatkozatot adta ki:

1. Annak a 18 kormánynak képviselői, amelyek csatlakoztak azokhoz a javaslatokhoz, amelyeket Robert Menzies ausztráliai miniszterelnök vezetésével az öt ország képviselőiből alakult bizottság később az egyiptomi kormány elé terjesztett, a Szuezi-csatorna kérdése rendezésének tárgyalási alapjaként, 1956. szeptember 19—21 között Londonban értekezletre ültek össze. Céljuk az volt, hogy foglalkozzanak a helyzettel a fentemlített bizottság által tett jelentés fényénél és figyelembe véve az első londoni értekezlet óta bekövetkezett más fejleményeket.

2. A küldöttek sajnálattal állapították meg: hogy az egyiptomi kormány nem fogadta el ezeket a javaslatokat és nem tett semmiféle ellenjavaslatot az öt ország képviselőiből álló bizottságnak.

3. Jelen értekezletnek az a véleménye, hogy ezek a javaslatok még mindig becsületes alapot nyújtanak a Szuezi-csatorna problémája békés megoldásához, figyelembe véve mind a Szuezi-csatornát használó országok, mindpedig Egyiptom érdekeit. A 18 kormány folytatja a rendezés elérésére irányuló erőfeszítéseit. Az egyiptomi kormány szeptember 10-én tett javaslatát ismertették az értekezlettel, de az értekezlet azt túlságosan pontatlannak tekintette ahhoz, hogy hasznos alapul szolgáljon a tárgyalásokhoz.

4. Az értekezlet megszövegezte azt a nyilatkozatot, amely gondoskodik a Szuezi-csatornát használó országok szövetségének létrehozásáról. A nyilatkozat szövege jelen nyilatkozat melléklete. Ennek a szövetségnek az a célja, hogy megkönnyítsen minden olyan lépést, amely a Szuezi-csatorna problémája végleges vagy ideiglenes megoldásához vezethet. A szövetség előmozdítja az ahhoz csatlakozott kormányok közötti együttműködést a Szuezi-csatorna használatát illetően. E célból keresi majd az együttműködést az illetékes egyiptomi hatóságokkal, amíg a szélesebbkörű problémák megoldódnak. Foglalkozik ezenkívül olyan problémákkal is, amelyek akkor vetődnének fel, ha a forgalom a Szuezi-csatornán keresztül csökkenne, vagy megszűnnék. A szövetséget mint funkcionáló szervet hozzák létre röviddel azután hogy az értekezleten résztvevő küldötteknek alkalmuk volt ezzel kapcsolatban tanácskozást folytatni illetékes kormányukkal.

5. Az értekezlet tudomásul vette, hogy 1956. szeptember 12-én az Egyesült Királyság és Franciaország kormánya tájékoztatta az Egyesült Nemzetek Szervezetének Biztonsági Tanácsát a helyzetről s hogy ezt követően, szeptember 17-én, Egyiptom kormánya szintén közlésel fordult a Biztonsági Tanácshoz. Az értekezlet úgy véli, az Egyesült Nemzetek Szervezetéhez kell fordulni mindenkor, amikor úgy látszik, hogy ez megkönnyíti a rendezést.

6. A 18 kormány képviselői úgy találták, hogy az értekezleten értékes és építő jellegű együttműködést fejtettek ki. A 18 kormány folytatja az egymás közötti tanácskozást annak érdekében, hogy biztosítsa azoknak a problémáknak közös megközelítését, amelyek a jövőben merülhetnek fel a szuezi kérdéssel kapcsolatban.

7. Az értekezletnek meggyőződése, hogy a jelen nyilatkozatban körvonalazott irányvonal alkalmas arra, hogy békés eszközökkel megteremtse a megoldást, ami összhangban áll az igazságnak és a nemzetközi jognak az Egyesült Nemzetek Szervezete alapokmánya első cikkelyében kinyilatkoztatott elveivel.

Mellékelt nyilatkozat a Szuezi-csatorna használói szövetségének létrehozásáról

1. A Szuezi-csatorna használói szövetségének tagja lehet minden olyan ország, amely részt vett a Szuezi-csatorna ügyével foglalkozó második londoni értekezleten, s amely aláírja a jelenlegi nyilatkozatot, továbbá minden olyan ország, amely megfelel a szövetség által a továbbiakban kifejtendő elvekkel.

2. A CsHSZ célkitűzései a következők:

a) Megkönnyíteni minden olyan lépést, amely a Szuezi-csatorna kérdésének végleges vagy ideiglenes megoldásához vezethet és segíteni a tagokat, mint a csatorna használóit, az 1888-as egyezményben biztosított jogaik gyakorlásában, kellő tekintettel Egyiptom jogaira:

b) előmozdítani minden tagország hajóinak biztonságos, zavartalan, kielégítő és gazdaságos áthaladását a csatornán keresztül, minden olyan országét, amely igénybe akarja venni a CsHSz nyújtott lehetőségeket és e célból hajlandó együttműködni a konkurrens egyiptomi hatóságokkal.

c) Kibővíteni a lehetőségeket a szövetségen kívülálló országok hajói számára is olyan országok hajóinak, amelyek e lehetőségekkel élni akarnak.

d) Beszedni, majd szétosztani az áthajózási illetékekből és más összegekből származó bevételeket, amely összegeket a csatorna bármely használója fizethet a CsHSz-nek, anélkül, hogy ez érintené jelenlegi jogait a végleges rendezés eléréséig.

e) Megvizsgálni és jelentést tenni a tagországoknak bármely jelentős fejleményről, amely a csatorna használatát érinti;

f) Segítséget nyújtani az összes gyakorlati kérdések megoldásában, amelyek abból adódhatnak, hogy a Szuezi-csatorna nem tudja kielégítően szolgálni használóit és nem éri el a kitűzött célt — tanulmányozni kell már előre olyan eszközöket, amelyek révén megvalósítható, hogy csökkentsék a csatornákhoz fűződő függőséget.

Megkönnyíteni a szuezi kérdés ideiglenes megoldásának megvalósítását, méghozzá olyan formában, hogy azt az ENSZ elfogadhassa.

3. A fent említett célkitűzések megvalósítása érdekében:

a) a tagországoknak egy tanácsban kell egyesülniök, amelyben minden tag képviselve lesz,

b) a tanács végrehajtó szervet létesít, s ehhez olyan országokat delegálhat, amelyeket erre megfelelőnek tart.

4. A tagságot bármikor fel lehet mondani, de erről hatvan nappal korábban értesítést kell adni.

A londoniak tiltakoznak a kormány fegyvercsörtetése ellen

Gamal, Nehru és Tito — az egyiptomi hármasikrek

Alexandria egyiptomi kikötővárosban egy asszonynak hármasikrei születtek. Az asszony a három fiúnak a Gamal, Nehru és Tito nevet adta.

Nylon-kötéllel 7 730 méteres mélységbe

A Calypso nevű francia kutatóhajó az Atlanti-óceán déli részén nylon-kötél segítségével 7 730 méteres mélységben vetett horgonyt. Ez az eddigi legnagyobb mélység, ahol sikerült lehorgonyozni.

Egyiptomi lapok a londoni értekezlet kudarcáról

Kairo (MTI): Az Al Gumhurija szombati kommentárja megállapítja, hogy „a londoni értekezlet szánalmas helyzetbe hozta a Nyugatot és borzalmas veresége a fenyegetéseken, nyomáson és katonai eljárásokon alapuló politikának."

„E kudarc — írja a cikkíró — a középkeleti angol és francia befolyás és uralom megszüntetését jelzi."

Az Al Ahram azt mérlegeli, hogy milyen haszna lesz az Egyesült Államoknak a Londonban képviselt politikájából. E politika: „megnyerni az arab államok rokonszenvét, majd közvetítő szerepet játszani Nagy-Britannia és Franciaország között." Amerika — szögezi le a lap, — így akarja örökölni az angol-francia befolyást a Közép-Keleten.

Végül az Akbar el Jom kijelenti, „hála Egyiptom hidegvérének, a szuezi ügyből komédia lett, amin az egész világ nevet". A lap hangsúlyozza azonban, hogy ez még nem a nagy, végső győzelem. Csak az első megnyert csatáról van szó, — írja, — n sok más csatát kell megvívnunk és ha ugyanezeket a fegyvereket használjuk, megnyerhetjük azokat."

A francia minisztertanács ülése

Párizs (MTI): Az AFP gyors-hírekben ismerteti a minisztertanács ülését:

A minisztertanács fenntartás nélkül jóváhagyta Christian Pineau londoni állásfoglalását.

A minisztertanács a csatorna nemzetközi igazgatásának elve tekintetében semmiféle egyezkedéshez nem járul hozzá. Franciaország e kifejezett fenntartás mellett fog csatlakozni a csatornát használók szövetségéhez.

A minisztertanács az AFP szerint „örömmel könyvelte el a francia-brit szolidaritás teljes mértékű fenntartását."

Apró Antal elvtárs nyilatkozata a területrendezésről

(Folytatás az 1. oldalról)

tesz javaslatot. Ezek a következők:

Baranya megye
Bács-Kiskún megye
Békés—Csongrád megye
Borsod—Heves megye
Fejér-Veszprém megye
Győr-Vas megye
Hajdu megye
Pest megye
Somogy megye
Szabolcs megye
Szolnok megye
Zala megye

A területrendezés nem egyes megyék és járások megszüntetését jelenti, mert a fejlődés során kialakult társadalmilag, földrajzilag egységes, néprajzilag sajátos területek továbbra is fennmaradnak. E területek azonban nagyobb földrajzi egységekké alakulnak át.

KÉRDÉS: Milyen előnyökkel jár a lakosság számára a javasolt területrendezés?

VÁLASZ: Erre vonatkozóan már vannak tapasztalataink. Ismeretes, hogy 1950-ben is hajtottunk végre területrendezést, s ennek során egyesült például Borsod, Abaúj- és Zemplén megye. A volt Abaúj és Zemplén megye lakossága már saját tapasztalataiból tudja, hogy e főleg mezőgazdasági jellegű terület számára igen sok előnyt jelentett az egyesítés az ipari jellegű Borsod megyével. A lakosság érdekét szolgálta például, hogy az abaúj—zempléni lakosság a megyén belül jutott piachoz. A mezőgazdaságból felszabadult dolgozók a megyén belül juthattak munkához, s igénybe vehették Borsod megye fejlettebb egészségügyi, kulturális intézményeit. Az egyesített terület a népgazdaság szempontjából harmónikusan fejlődött és csökkentek az igazgatási célokra fordított kiadások is. A jelenleg javasolt területrendezés hasonló előnyöket jelent nemcsak az ipari, hanem a mezőgazdasági jellegű megyék lakosságának is.

A területrendezés mindenekelőtt elősegíti, hogy az igazgatás jobb és olcsóbb legyen. Számos készülő hatásköri és szervezeti intézkedés célja, hogy a dolgozókat közvetlenül érintő kérdéseket a jövőben a községekben és a városokban, de legfeljebb a járásokban intézzék el. Így átalakul a központi szervek és a megyei szervek államigazgatási szerepe is: a megyék egyre inkább elvi irányító szerepet töltenek be. Az alsóbb helyi szervek hatáskörének növelésével a lakosság régi kívánságát teljesítjük.

Nemcsak az ügyintézésben, hanem gazdasági téren is megnyilvánul a területrendezés előnye. A megnövelt megyék nagyobb anyagi eszközök felett rendelkeznek majd, s a nagyobb hatáskör birtokában az eddiginél hathatósabban és a helyi kívánságokat fokozottabban figyelembevéve, fejleszthetik területüket.

KÉRDÉS: Hogyan gondoskodik a kormányzat a területrendezés során létszám felettivé váló dolgozókról?

VÁLASZ: A párt és a kormány legfontosabb feladatának a dolgozók életszínvonalának emelését tartja. Emelni akarjuk a nyugdíjakat, tovább akarjuk javítani a dolgozók életkörülményeit. Mindezt csak úgy érhetjük el, ha — a termelés növelésén túl, — gazdasági életünk minden területén, az államapparátusban is — csökkentjük az igazgatással járó költségeket, takarékoskodunk.

A megyék, a járások és Budapesten a kerületek összevonása, valamint az ezzel párhuzamos egyéb intézkedések megvalósítása, jelentős számú dolgozót érint személyében, eddig megszokott munkájuk helyett más területen kell elhelyezkedniök. A kormány tervet dolgoz ki az átszervezés során létszámfelettivé vált munkaerők elhelyezésére, s gondoskodik arról, hogy a télvíz idején ne kerüljenek a jelenleginél hátrányosabb helyzetbe. A Minisztertanács számos egyéb intézkedést is tesz, hogy az átszervezés minél kisebb zökkenővel járjon, a munka folyamatossága biztosítva legyen.

Nemzetközi hírek

Robogó műanyag karosszériával

Egy holland cég háromkerekű robogót szerkesztett, melynek burkolata erős plasztikanyagból készül. A motort a robogó hátsó részén helyezték el. Az első jármű bemutatását 1957 februárjára tervezik.

Francia expedíció Grönlandon

Augusztus 28-án francia expedíció szállt le ejtőernyőkkel Grönland teljesen jéggel borított központi részén. Az expedíció egy évig folytat kutatómunkát Grönland szigetén.

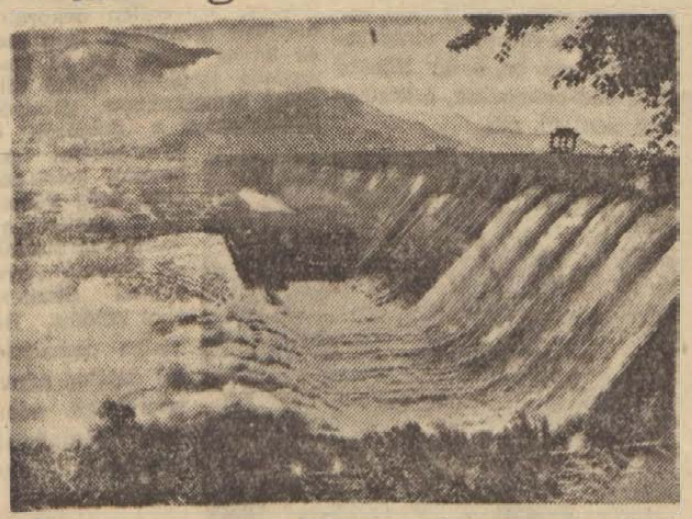
2 500 amerikai túrista járt nyáron a Szovjetunióban

A News című amerikai folyóirat arról számol be, hogy az idei nyár folyamán 2 500 amerikai túrista látogatott el a Szovjetunióba. Az amerikai utazási irodák több képviselőjének véleménye szerint jövőre legalább 10 ezer amerikai túrista megy a Szovjetunióba.

Másfél millió lakosa van Uj-Delhinek

A legújabb hivatalos adatok szerint Uj-Delhinek, India fővárosának másfél millió lakosa van.

A fengmani vizierőmű

A fengmani vizierőművet (Kína) 1937-ben a japánok építették. A háború alatt teljesen tönkrement. Most újra felépítik a gátakat, s mire elkészül, kétszer annyi villamosenergiát szolgáltat, mint a háború előtt. Emellett megszünteti az örökös árvizeket a Szungari folyón

Lesz-e betevő falat kenyerem?

„Három hét telt el azóta, hogy leszereltem a hadseregtől és hazatértem. Amikor Metzből hazaküldtek, még csak meg sem kérdezte senki, van-e pénzem az útiköltségre és lesz-e otthon betevő falat kenyerem."

Így kezdte keserves sorsának történetét a 26 éves Roland Lang, egy montrequiennei parasztfiú. Tavaly novemberben Algirban súlyosan megsebesült, jobblábát amputálni kellett.

Egy évvel ezelőtt még magabiztos léptekkel járt kis farmján. Roland már nem az az ember, aki volt. Tudja-e most az ekét tartani, meg tudja-e itatni a lovakat? Mióta hazatért, naphosszat a konyhában üldögél és végtelen szomorúsággal nézi, amint öreg anyja egyedül vesződik a gazdasággal.

Miután tényleges idejét letöltötte, ő lett özvegy édesanyja egyedüli támasza. 25 éves korában azonban, 1955 áprilisában ismét behívták katonának.

— Amikor levágták a lábam, — folytatta elbeszélését Roland Lang — senki sem mondta, hogy feltétlenül kérvényt kell beadni, ha műlábat akarok kapni. Ha bajtársaim nem figyelmeztetnek, egész életemre műláb nélkül maradtam volna.

...Ott állunk a kis farm udvarán. Az istállóban Roland anyja beszél az állatokhoz, miközben friss almot rak alájuk. Majd kilép az istállóból s odajön hozzánk. Szeme könnyben úszik. Mentegetődzve szólal meg:

— Nem tudom visszatartani a könnyeimet.

Roland szüntelenül lehorgasztja fejét, a lábát nézi. Arcát sötét pír lepi el. Szégyen és bosszúság fogja el, ha arra gondol, hogyan küszködik anyja a gazdasággal, utolsó erejét is megfeszítve. De mit tud ő segíteni neki?

— Hogy fogunk ezután élni? — szólal meg édesanyja. — A két kezünkkel építettük fel ezt a kis farmot, — 1944-ben evakuáltak bennünket. A nácik minden mozdíthatót elvittek. Hazatérésünk után ismét munkához láttunk. A férjem meghalt, Roland munkát vállalt, hogy eltartson bennünket. Éjszakánként egy műhelyben dolgozott, nappal pedig a szántóföldön. Így ment ez öt évig. Sikerült szert tennünk néhány tehénre. Az inség azonban most arra késztet bennünket, hogy sorra eladjuk teheneinket. Nem bírom tovább egyedül gondozni őket. Egy év mulva mindenünket feléljük és koldusbotra jutunk. Miért küldték a fiamat Algirba?! Azt sem tudom, hol van ez az ország. Vajon kevesebb hasznot nyújtott volna az itthoni munkája?

Roland fölveti a fejét. Szája körül keserű ráncok gyűlnek.

— Hiába küldtek bennünket Algirba. Azért hajtottak oda, hogy öljük egymást a gyarmatosítók érdekeiért. És milyen gyalázatosan bántak velünk!

Mankóira támaszkodva, nagy kínnal vonszolja előre magát. Épen maradt lába, amelyre egész testének súlya nehezedik, belesüpped az udvar sarába.

— Nagyon rosszul bántak velünk — ismétli. Pedig azért küldtek oda bennünket, hogy az ő farmjaikat védjük. Még derékaljnak való szalmát is sajnáltak tőlünk. Úgy bántak velünk, mint a rabszolgákkal. Egyszer letéptem egy szőlőskertben egy fürtöt. Mikor a farm tulajdonosa észrevette, panaszt tett feletteseimnél. Szigorú büntetést követelt. Telebeszélte a kapitány fejét. Négy napi zárkát kaptam érte. Pedig ott, Algirban vesztettem el a lábam. Úgy látszik, még egy fürt szőlőt sem ért.

Roland Lang idegen földön, a gyarmatosítók vagyonának védelmében vált nyomorékká, akik még egy fürt szőlőt is sajnáltak tőle.

PAUL TILLARD

Kossuth első látogatása Pécsett

Szerdán az ország több vidékén ünnepélyes külsőségek között emlékeztek meg a Hazafias Népfront rendezésében Kossuth Lajos születésének évfordulójáról. Elevenítsük fel ebből az alkalomból a nagy magyar államférfi száztíz év előtti (1846) pécsi látogatásának emlékét, midőn a fiumei vasúttal kapcsolatos tárgyalásáról, Vukovárról jövet, egy napot a városban töltött.

Kísérőivel, Smaich, volt buccari követtel és Kecskés Károly, kincstári mérnökkel együtt, idejének jórészét a vasgyár és a kőszénbányák megtekintésére fordította. Késő este lett, mire visszatért szállására, a Magyar Királyba. Az Életképek pécsi tudósítója így számol be a Kossuth tiszteletére rendezett lelkes felvonulásról:

„Kossuthnak nem engednek nyugalmat baráti 's ellenei egyaránt. A' főutca 's 'a magyar király' környékén a' néptömeg órák óta hullámzott, mindenki színről színre vágyván látni az ország kedveltjét, ki ez alkalommal először szerencsételeté városunkat jelenlétével, — míg megindult a' fáklyásmenet, hosszú sorokban, a' polgárság színe 's az egész lelkesült fiatalság, kinek jelesbjei képezték a' fáklyavivők seregét; kettős zene váltva játszá a' legnépiesebb darabokat, 's midőn az ünnepelt ablaka alatt kört képezve, megállapodánk, szívből szakadt „éljen" rezgé át a léget. A' megtisztelt, ki néhány barátival épen a' térkép előtt kedvencz eszméjét fejtegetve, az ország 's különösen e' vidék boldogulásán fáradozott, — megjelent tisztelői körében 's figyelemmel hallgatá választott szónokunk Hainer Ignác, egykori hű 's erélyes levelezőjének üdvözlő beszédét... Az ünnepelt szokott megható ékesszólásával válaszolt, ...s számos éljennel megszakított beszédében minden befolyását oda irányozni ígérte, hogy az építendő mohács—pécsi vasútvonal a' fiumei vonallal kapcsolatba tétessék."

Később Kossuthot a kaszinóban, fehér asztal mellett is megünnepelte Pécs lakossága. Erről így ír a szemtanu: „A' zene végeztével Kossuthot és társait Rákóczy-induló mellett a' nemz. casinóba kísértük 's vidor estelizés közben, Vörösmartynkkal tartva: „Egy pohár bor a' hazáért meg nem árt" — számos, honi pezsgővel telt poharat ürítettünk kedves vendégeink; Wesselényi, Deák 's a' t. hosszú életéért és minden nemzet jóléte — 's testvéri egyesüléséért. Az ünnepelt férfiútól pedig ismét alkalmunk volt néhány lelkes toastot hallani, miket honszeretet 's baráti rokonérzet sugaltak hő keblébe. Éjfél után oszoltunk; másnap vendégeink Pécset elhagyák. Ekként végződött e' nemben e l s ő fáklyás zenénk, mellynek alkotó részeit nem tevék egyedül a' fáklyák világa, sem a' zene harsogása."

Beszámolóját az Életképek tudósítója a pécsiek nevében azzal fejezi be, hogy Kossuth látogatásának napját „éltünk szebb 's felejthetetlen napjai közé soroztuk."

Hernády Ferenc

Negyven interpelláció az októberi tanácsülésen

Pécs város tanácsa eredetileg úgy tervezte, hogy szeptember 28-án tart tanácsülést. A közbejött akadályok miatt azonban a tanácsülést október elsején és másodikán tartják meg. Az első napon a tanács beszámol munkájáról, a második napon pedig sor kerül az interpellációk megválaszolására.

Czirkos Mihályné tanácstag felvilágosítást kér majd arra vonatkozólag: a tanács végrehajtó bizottsága miként hajtja végre a Minisztertanácsnak azt a rendeletét, hogy a 14—16 éves fiatalokat állásba kell helyezni. Interpellációjában megjegyzi, hogy Pécsett sokkal több leány és asszony szeretne dolgozni, mint amennyi jelenleg munkában áll. Felteszi a kérdést: van-e lehetőség arra, hogy Pécsett textilüzemet létesítsenek, ahol asszonyokat és leányokat foglalkoztathatnának. Megkérdezi továbbá: a tanács miként hajtja végre a Minisztertanácsnak azt a határozatát, hogy a lakások 20 százalékát fiatal házasoknak kell juttatni.

Korda Alfréd, a Nemzeti Bank pécsi fiókjának igazgatója kifogásolja, hogy Budapesthez viszonyítva Pécsett a piaci árak magasabbak. Felteszi a kérdést: az állami kereskedelem mit kíván tenni ennek a tarthatatlan állapotnak a megszüntetése érdekében. Kifogásolja, hogy a Pécsett lévő szállodák és vendéglők, kávéházak a forgalom lebonyolításához nem elegendők. Javasolja, hogy a Déldunántúli Textil Nagykereskedelmi Vállalat jelenlegi raktárhelyiségét szabadítsák fel és alakítsák át reprezentatív étteremmé. Kéri, hogy a Kossuth Lajos utcában lévő RÖVIKÖT helyiségét is szabadítsák fel és ennek helyén cukrászdát létesítsenek. A szállodai szobahiányokat szüntessék meg és a honvédség által visszajuttatandó épületek egyikét szállodai célokra használják fel.

Nagy Károly, a közlekedési állandóbizottság elnöke javasolja, hogy a honvédség által visszajuttatandó honvédségi laktanyákat a városi tanács közületi raktárak céljára használja fel és ezek egy részéből irodaházakat létesítsen. Felteszi a kérdést: a városi tanács a város melyik részéről kívánja kitelepíteni a jelenlegi raktárakat és irodákat? Javasolja, hogy, a raktárak és irodahelyiségek kitelepítésénél vegyék figyelembe, a város legforgalmasabb útvonalait.

Kóbor József interpellációjában a Jankovics telepi lakosság problémáját veti fel. Kéri, hogy az állati fehérje telepeket helyezzék máshová.

Horváth József felteszi a kérdést: milyen intézkedés történt eddig a peremvárosrészek útjainak megjavítása érdekében? *Dienes Gyula* a Vilmos, György és Munkácsy utca szennyvízlefolyó csatornák elhanyagolt állapotát teszi szóvá.

Studer Györgyné és *Böröcz Istvánné* javasolják, hogy a Szigetj úton a vízhálózatot bővítsék, mert az ottani lakóknak mindössze egy kút áll rendelkezésre, ami egészségügyi szempontból kifogásolható.

A fenti interpellációkon kívül még számos más ügyben is történt interpellációs bejegyzés. A felvetett kérdésekre a városi tanács az október 2-i tanácsülésen ad választ.

„Huligánosok..."

A dolog a „jó példával" kezdődött...

Pongrác Ferenc honvéd (A/1.) ezt vallja:

— Baján és itt Pécsett is néhány tiszt elvtárs „bróm-acetonnal" könnyeztette egymást csak a játék kedvéért. Ekkor ismertem fel tulajdonképpen a bróm-aceton hatását...

S így folytetódott... Pongrác a raktárból szerez egy kevés bróm-acetont, megtölti vele bakelit cigaretta tartóját s engedély nélkül Pécsről Mohácsra, szülővárosába távozik. Találkozik barátjával, Bogo József 19 éves fiával, aki Nagy Károly matróz személyében a harmadik társat hozza magával. Pongrác megmutatja a vegyszert s mindjárt megmagyarázza a hatását: csak el kell szórni olyan helyen, ahol tömeg van, s néhány perc mulva a vegyszer rettenetes fojtó könny-ingert okoz. Bogónak tetszik a dolog s mindjárt kész is a „haditerv":

A mozielőadás megkezdése előtt a bejárat függönye mögött elhintik a port, utána átmennek a járási kultúrházba s ott szintén megszórják a táncparkettet.

Hatás: mintegy hatszáz ember könnybelábadt szemmel tódul ki az utcára a moziból és a kultúrházból. Az előadást, illetve a bált félbe kell szakítani.

Ennyi történt. Hozzáfűzzük: nem ellenséges tevékenységről van itt szó. Csupán garázdaságról, de ez a „csuván" veszélyesebb, mint gondolnánk. A közbotrányokozást szigorúan bünteti a bíróság s ez esetben a büntetés nem marad el.

R. F.

A mai NAPLÓ

Hol művelődjünk, hol szórakozzunk?

MA ÉS HOLNAP:

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA

18.00: Hírek — közlemények.

18.03: Baranyai Tükör. A Pécsi Rádió tudományos és kulturális híradója.

18.20: Dunántúli írók új műveiből. Kopányi György: „Szegény ördög" című regényének ismertetése. Bevezetőt írta Csajághi János. Közreműködik: Feleky Sári, a Pécsi Nemzeti Színház tagja.

18.30: Délszlávnyelvű műsor.

SZÍNHÁZ

A szabin nők elrablása. (délután 3 órakor) Cigányszerelem. — Este fél 8 órakor. Bérletszünet.

MOZI

Kossuth: Ünnepi vacsora (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: Riadó a hegyekben (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Park: Idegen tollak (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Építők kultúrotthona: Erkel (5 és 7 órakor)
Józserencsét (Pécsszabolcs): Holnap már késő (6 és 8 órakor)
Május 1. (Vasas II.): Egy szép lány férjet keres (4, 6 és 8 órakor) Csak 16 éven felülieknek!
Kossuth (Mohács): Bel ami (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor) Csak 16 éven felülieknek!
Zrínyi (Szigetvár): Papa, mama, feleségem, meg én (4, 6 és 8 órakor)
Május 1. (Komló): Traviata (fél 5, fél 7 és 9 órakor)
Szabadság (Komló): Apa lett a fiam (4, 6 és 8 órakor) Csak 16 éven felülieknek!

HÉTFŐ:

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA

18.00: Hírek — közlemények

18.03: Riportműsor: — Egy új létesítményről. — Szigeti jelentés. — Mi újság a nevelők házában. — A Kossuth-szobor környékén. — A vasutas színjátszók munkájáról. — Az őszi hangverseny évadról. — Kovács Marian háza. — Ma délelőtt történt. — Belgrád, Zágráb, Noviszád! Munkatársunk jugoszláviai utinaplójából.

Közben kb:

18.10: Mai postánkból.

18.30: Délszlávnyelvű műsor.

18.50: Műsorzárás.

SZÍNHÁZ

Szünnap.

MOZI

Kossuth: Ünnepi vacsora (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: Hintónjáró szerelem (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Park: Egy pikoló világos (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Józserencsét (Pécsszabolcs): Holnap már késő (6 és 8 órakor)
Kossuth (Mohács): Bel ami (fél 7 és fél 9 órakor) Csak 16 éven felülieknek!
Május 1. (Komló): Nápolyiak Milanóban (fél 7 és 9 órakor)
Szabadság (Komló): Tigrisszelídítő (6 és 8 órakor)

Mohácssziget újjáépítését tárgyalják meg a megyei tanácsülésen

A Baranya Megyei Tanács szeptember 24-én, hétfőn délelőtt 10 órakor tanácsülést tart Pécsett a megyei tanács tanácstermében. A tanácsülés napirendjén a termelőszövetkezeti mozgalom és Mohácssziget újjáépítésének kérdései szerepelnek.

Uj szótárak

Az Akadémiai Kiadó még ebben az évben latin-magyar, magyar—koreai kéziszótárt, magyar—orosz kisszótárt, magyar—német általános szótárt jelentet meg. Második kiadásban bocsátja közre a francia-magyar, a német—magyar és a magyar—német kisszótárt.

„Ki a kispolgár?"

A TTIT szeptember 26-án „Ki a kispolgár?" címmel érdekes vitaestet rendez. — Vitavezető: Lemle Géza elvtárs.

Pedikűr részleg a Fodrászipari Vállalatnál

A pécsi Állami Fodrászipari Vállalat tervbevette, hogy októberben a volt kozmetikai helyiségében megnyitja férfi és női pedikűr részlegét is.

Ezerkétszáz személyes bányászfürdő

Pécsújhegyen októberben befejezik az 1 200 személyes bányászfürdőt. Itt röntgen- és kvarcolótermet, valamint 300 személy befogadására alkalmas gyűléstermet is építenek.

1956. szeptember 23.

Névnap: Tekla.

Ügyeletes gyógyszertárak: 1. sz. gyógyszertár: Széchenyi tér 3. Tel: 17-85. — 8. sz. gyógyszertár: Kossuth Lajos u. 81. Tel: 23-04; — 12. sz. gyógyszertár, Doktor Sándor utca 47. sz. Telefon: 13-53.

Időjárásjelentés. Európa felett két egymással ellentétes irányú áramlás alakult ki. Nyugat- és Közép-Európa felett délről északi felé vonulnak a légtömegek és lassan tovább melegszik az idő. A Szovjetunió európai területeire a sarkvidék felől hideg levegő nyomul újabb lehülést hozva, úgy, hogy a hőmérséklet nappal is alig emelkedik 10 fok fölé. Várható időjárás vasárnap estig: ma derült száraz idő, holnap kisebb elhőátvonulások, legfeljebb néhány helyen kisebb eső, mérsékelt keleti szél. Az éjszakai lehülés tovább gyengül, egy-két helyen hajnali köd. Meleg nappal. Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: 8—11. keleten 5—8 fok között. Legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap Észak-Keleten 19—22, máshol 22—25 fok között.

FELVÉTEL A PÉCSI MŰVÉSZEGYÜTTES TÁNCKARÁBA

A Pécsi Művészegyüttes tánckara felhívja a táncolni szerető fiatalokat, jelentkezzenek az együttes tánckarába. Jelentkezhet minden fiatal, fizikai és szellemi dolgozó, diák és főiskolás, aki kedvet és tehetséget érez a tánc iránt. Az együttesen belül külön csoportban táncolnak a legfiatalabbak. Az együttesben balett és népitánc-oktatás folyik.

Jelentkezés szeptember 30-ig minden nap 9—16 óráig a Doktor Sándor Művelődési Házban.

ELŐADÁS

Az Eötvös Lóránd Fizikai Társulat pécsi csoportja szeptember 25-én, kedden délután fél 6 órakor a MTESZ helyiségében (Janus Pannonius u. 11.) előadást rendez. Tárgy: Edit Hyrossova, a Pozsonyi Komensky Egyetem fizikai intézetének adjunktusa:

a) Csehszlovákiai fizikaoktatás és főiskolai élet.

b) Abszorpciós jégszekrényben lejátszódó körfolyamatok fizikai tárgyalása (Az előadás nyelve magyar)

Vendégeket szívesen látnak.

FILMVETÍTÉS

Hétfőn délelőtt fél 11 órakor a Doktor Sándor Művelődési Házban a Hópelyhecske című filmet vetítik.

A MUNKÁCSY MIHÁLY SZABADEGYETEM BEIRATÁSAI

Értesítjük a szabadegyetemünk előadásai iránt érdeklődő közönséget, hogy a szabadegyetemre való beiratásokat október 1-vel lezárjuk. Kérjük a szabadegyetemet látogatni szándékozókat, hogy eddig az időpontig feltétlenül jelentkezzenek beiratás végett a szabadegyetem titkárságán: Janus Pannonius u. 11. I. em. A részletes tematika megtalálható a Pécsi Műsorkalauz szeptemberi számaiban. Beiratási díj felnőtteknek 20 forint, tanulóknak 10 forint egy-egy kollégiumra.

A Munkácsy Mihály Szabadegyetem titkársága

Mosható sertésbőrkesztyű

A Pécsi Kesztyűgyárban elkészültek a mosható sertésbőrkesztyű első kísérleti példányai. A Pécsi Kesztyűgyár tervbevette, hogy a negyedik negyedévben körülbelül 8—10 ezer mosható sertésbőrkesztyűt készít.

Elérték a 600 métert a zobáki ikeraknán

A zobáki ikerakna mélyítésénél a napokban elérték a 600 métert. Az akna mélysége összesen 1 000 méter lesz. Elkészülése után ez az akna körülbelül 60 esztendeig ad majd szenet.

Új művészi értékkel gyarapodott városunk

Remek freskók a pécsi állomás gyermekvárótermében

Néhány száz évvel ezelőtt élt Itáliában, Firenze városában egy festő, ki azzal az ötlettel lepte meg a város tanácsát, hogy a várost körülvevő falakat freskókkal látja el. A festő ekkor kapta a Ghirlandajo nevet. Egy pécsi születésű szombathelyi vasutas is nemrégiben egy ötlettel állt elő a szombathelyi állomás vezetőségénél. A bemutatott vázlatok alapján a tervet elfogadták, s a szombathelyi állomás kifestése megvalósult. Ez volt a kezdet. Míg Ghirlandajo terve csak füst maradt, a vasút budapesti igazgatósága engedélyezte a pécsi állomás kérését, s így *Pécsi Unger Károly*, a pécsi gyermekváróteremben is megfesthette körbe „girlandba" állatmese-kompozícióját.

Az egyik falon a kórház világa látható.

Az ugrándozó, szeleburdi mókus eltörte a lábát, s az orvos-nyuszi gyógyítja. Odébb látható a harc az életért: a kis csermely szélén a béka szorongatja a réce nyakát, a kis réce mögött bottal a kezében, illetve szárnyában siet a kacsa-mama, hogy segítsen a bajbajutott csemetéjének. A nagy zsivajra, sikoltozó hápogásra a harcias bagoly is megjelenik alabárddal az odújában, a fa törzsén azonban a közömbös, mással nem törődő, önző harkály, az erdők ácsa kopácsol egykedvűen tovább...

A másik fal az élet vidámsága: tánc, muzsika, ének. A sarokban a híres énekművészek láthatók egy cserje ágain, ki kottával, ki anélkül. Még dirigens, karmester is akad köztük. Ezt a pompás zenekart látni kell! A muzsika nyelve valóban nemzetközi nyelv, — itt is megérti, s nagy szeretetben olvad egymással minden fajta, a teknősbéka mellett például ott látható a kakas a rókával, amint széles jókedvvel ropják a táncot. A népes társaságot pipázva, háziköntösben igen megelégedetten szemléli a házigazda-elefánt.

Két ajtó között *a pletyka* jelenete látható: a gombában ül az egér-ténsasszony, s a gomba ajtaja előtt áll seprővel, csípőre tett kézzel az egér-menyecske és szaporázza a szót, — hisz e rágcsálóknak örökké jár a szájuk... A másik két ajtó között *a viszontlátás* látható: a kakassal elporzik a kocsi...

A művész minden állatot „jelleméhez" méltóan festett meg. Külön érdeme a művésznek, hogy gondot fordított arra is, hogy a növényvilág a mi jellegzetes mediterráni, sajátos pécsi-mecseki virágainkat mutassa be, s így látható itt a vad-bazsarózsa, a kaukázusi zergefű, stb.

Pécsi Unger Károly remeket alkotott, s köszönjük a pécsi állomás igazgatóságának, hogy módot adott a művésznek álmai megvalósítására, s így az óvodák és napköziotthonok is példát vehetnek e váróteremről: hogyan kell ízlésesen, művészien dekorálni, díszíteni termeiket. Igen szép és üdvös volna, ha az igazgatóság területén minél több ilyen remekműben gyönyörködhetnének a dolgozók és gyermekeik! Igen hasznos volna például még Pécsett az úgynevezett kultúr-várótermet is hasonló freskókkal díszíteni, ahol például Baranya nemzetiségei sajátos népviseletükben adnának egymásnak találkozót, ahol megismerhetné minden idegen egyúttal Baranya életét is...

Dr. Harcos Ottó

Tanácstagi fogadóórák

I. kerület:

Szeptember 24-én (hétfőn) 6 órától **Lucza Jánosné** és **Kalmár Kálmánné** a Kokszművek kulturtermében.

II. kerület:

Szeptember 27-én délután 6 órakor **Haraszti Pál** és **Gyurkár Vince** a kertvárosi általános iskolában.

Szeptember 28-án délután 6 órakor Farkas Ernőné és Till Antalné a siklósi külvárosi pártalapszervezet helyiségében (Szabadság utca).

III. kerület:

Szeptember 24-én délután 5—6 óráig **Kovács Andrásné** és **Kotolái János** a Ped. Főiskolában, **Varga Lajos** és **Jeszenszki László** a Keltető Vállalatnál (Xavér utca). **Herendi Ferenc** és **Lippai Antalné** a patacsi iskolában 7—8 óráig. **Baka János** és **Berta Lajos** a III. kerületi tanács tanácstermében 7—8 óráig.

Szeptember 25-én délután 5—6 óráig **Nagy Istvánné** és **Kaszás Júlia** Vitéz utca 24. szám alatt. **Marton Istvánné** és **dr. Gál Gyuláné** Petőfi utcai iskolában, **Katonai Ferencné** és **Romvári István** a III. kerületi tanácson, **Cseresnyés Józsefné, Bojtor János** és **Kis Tóth Györgyné** a III. kerületi tanácson, **Bandics István** az Alkotmány u. 26. szám alatt, **Zádori László** a Petőfi utca 58. szám alatt, **Sipos Sándorné** és **Balogh Anna** a Ped. Főiskolán, **Glück Józsefné** és **Krisztbaum Gyuláné** a Ped. Főiskolában, **Beck Ferenc** és **Szőke Jánosné** a Keltető Vállalatnál (Xavér utca) **Mischl Lajosné** és **Bőröcz István** a III. kerületi tanácson, **Kollár Elemérné** és **Bükkösdi János** az ürögi pártházban, **Csiszár Nándor** és **Markó János** a patacsi kultúrházban, **Kövesdi Józsefné** és **Háromszéki Gyula** a Kassa utca 16. szám alatt.

Szeptember 26-án 5—6 óráig **Gungl János** és **dr. Méhes Gyula** a Gyógyszertani Intézet tantermében (Rákóczi uti bejárat) **Bedő Pálné** a III. kerületi tanácson **Kovács Jánosné** és **ifj. Pozsgay Andor** az Alkotmány utcai iskolában, **Rapp Dezső** és **Szita Istvánné** a Keltető Vállalatnál tanácstagi fogadóórát tartanak.

Képviselői fogadónapok

23-án, vasárnap Drávaszerdahelyen délelőtt 10 órától Achátz Imre.

23-án, vasárnap Bólyban d. e. 9 órától Gregor Sándor.

23-án, vasárnap Szederkény ben délelőtt 9 órától Bárdos Lajos.

Fogadónapok a szerkesztőségben

A szerkesztőség zavartalanabb munkája érdekében kérjük kedves olvasóinkat, levelezőinket, hogy ezután panaszaikkal személyesen lehetőleg csak a meghatározott időben keressék fel levelezési rovatunkat. Félfogadást minden szerdán délelőtt 9—12-ig és pénteken délután 3—7 óráig tartunk. Kérjük olvasóinkat, a lehetőséghez mérten alkalmazkodjanak a megadott időhöz, hogy jobban és gyorsabban intézhessük el kéréseiket.

Anyakönyvi hírek

Születtek: Bokor János, Gazdag Magdolna, Mókus Ágnes, Keresztes Terézia, Tompa Erika, Borbély László, Piukovics Velykó, Mesterfalvi Gyula, Kult Olivia, Szombathelyi Ágnes, Orsós Sándor, Popovics Mihály, Kigyósi Géza, Balog Attila, Szőke Piroska, Teigl Béla, Alkonyi Balázs, Balla Cecilia, Jégi Gizella, Erdei Mária, Kott Miklós, Csorba Péter, Géczi József, Szabó László, Haraszti Zsuzsanna, Schäll Livia, Czimmer Erzsébet, Studi József, Sipos János, Vida József, Kordé Gyula, Kecskés Éva, Varga Ágnes, Boros Anna, Szabó Dezső, Sárközi Erzsébet, Berta Aranka, Szegedi Ágnes, Hajnik József, Kovács Judit, Horváth Imre, Csuka Zsuzsanna, Makány György, Élias Erzsébet, Szabó Éva, Dragovecz Anna, Elmayer István, Balogh Mária, Tóth István, Mig András, Balogh Ágnes, Besze Ágnes, Bencze József, Gerber Éva, Sarkadi Eszter, Villányi Mária, Csornai Zoltán, Stefkó Sándor.

Házasságot kötöttek: Balatonyi Sándor városi bírósági biró és Mayer Klára bírósági fogalmazó gyakornok, Decsi Imre gépkocsivezető és Kuszinger Mária jegykezelő, Harcos József építésvezető és Rauch Zsuzsanna könyvelő, Székelyi Ferenc építés technikus és Zsámboky Ilona építész technikus, Strasser László MÁV tiszt gyakornok és Király Edit segédmunkás, Geizler Gyula gépészetechnikus és Kovács Mária ovónő, Kálóczi József árukihordó és Babai Borbála, Korsós Ferenc sütőegéd és Szegény Hajnal segédmunkás, Berkes István kőműves és Tóth Ilona vasbetonszerelő, Piszer János B. M. dolgozó és Müller Margit kirendeltségvezető, Maul E. Richárd villanyszerelő és Török Mária adminisztrátor, Békési János kirakatrendező és Kiss Ilona felvásárló, Nádelstumpf János segédmunkás és Mattenheim Róza, Czeglédi István vasöntő és Ambrus Judit kesztyűvarró, Tokaji Gyula forgalmi szolgálattevő és Tóth Magdolna MÁV távirdász, Petschnig Károly vájár és Nagy Mária beszerző, Kollár György bányamunkás és Helgert Irén bányamunkás, Miszlai László gépészetechnikus és Vondra Bernadetta könyvelő, Ripszám László sertésetető és Pázmán Erzsébet segédmunkás, Kovács József vállalati őr és Hamel Erzsébet, Márkus Ernő katona és Pataki Mária gondozónő, Gölles Ferenc továbbszolgáló tiszthelyettes és Rochi Éva dobozkészítő, Riedl László aknász és Gyimesi Anna, Szabó Sándor hivatásos honvédtiszt és Dankó Margit konyhai alkalmazott.

Meghaltak: Bálint Ferencné szül. Kruck Paula 73 éves, özv. Rendeczki Józsefné szül. Bedekovics Paulina 81 éves, Németh József 57 éves, Leipám Károly 28 éves, dr. Kazár Andor 53 éves, Pozsonyi Sándor 49 éves, Pusztai István 38 éves, Sturm Ede 75 éves, Rózán Péter 6 hónapos, Bozzai Jánosné szül. Jankó Terézia 54 éves, özv. Obermayer Józsefné szül. Tóth Mária 75 éves, Kovács József 37 éves, Bányai Jenő 73 éves, Fridrich Elza 73 éves, Szabó Sándor 2 hónapos, özv. Almási Istvánné szül. Cselyuszka Mária 75 éves, Ellás Erzsébet 1 napos, Hunyadi Józsefné szül. Harkai Julianna 32 éves, Kakuk István 3 hetes, Ömböli Ambrusné szül. Kántor Anna 21 éves, Deák Mária 1 napos, Török János 25 éves.

Múltkori közleményünktől eltérően a II. kerületben nem október 3-án, szerdán, hanem október 2-án, kedden a cédulaháznál (vasártéren) oltják be az ebeket.

Munkásokat keresnek

PÉCS: A 3. számú Mélyépítő Vállalat 50 fiút segédmunkára, a **Gyógypedagógiai Iskola** 2 fűtőt, a **Szekérfuvarozó Vállalat** 4 kocsist, 2 lóápolót, a **3. számú Téglagyár** 8 férfi segédmunkást és 4 női segédmunkást, a **Pécsi Utfenntartó Vállalat** 5 férfi segédmunkást, a **Borforgalmi Vállalat szőlőgazdaságának II. számú pincéje** 8 férfi segédmunkást, a **Borforgalmi Szőlőgazdaság** (Légszeszgyár u. 32.) 2 kádárt, a **Szikvízüzem** 4 kocsist, 2 lóápolót, a **Dohánybeváltó** egy éjjeliőrt, a **Húsipari Vállalat** 5 férfi segédmunkást, a **Sopiana Gépgyár** 3 takarítónőt, az **Orvostudományi Egyetem** egy gyors- és gépírót, a **Pécsi Állami Erdőgazdaság** 20 női segédmunkást, a **22. számú Építőipari Vállalat** kőműveseket és szobafestőket, a **Baranya Megyei Építőipari Vállalat** építőipari szakmunkásokat, (kőműveseket, ácsokat, villanyszerelőket és vízvezetékszerelőket) építőipari tanulókat és 10 női segédmunkást, a **Pécsi Vájáriskola** vájártanulókat.

KOMLÓ: A Helyiipari Vállalat egy kárpitost és kőműveseket, a **Karbantartó Vállalat** asztalosokat, egy festőt, egy villanyszerelőt, 2 kőművest és 4 női segédmunkást, a **49. számú Építőipari Vállalat** kőműveseket, ácsokat, lakatosokat, asztalosokat, vasbetonszerelőket, kubikosokat és férfi segédmunkásokat, a **Cementipari Vállalat** 10 segédmunkást, a **7. számú Kőbánya Vállalat** 20 bunkózó-pakolót és egy villanyszerelőt, a **Parképítő Vállalat** 20 kubikust, az **Aknamélyítő Vállalat** 20 csillést földalatti munkára, a **Víz- és Csatornaművek** egy lemezlakatost, 5 kubikost, az **Anyagbeszerző Vállalat** 2 kőművest és 3 segédmunkást, az **Aszfaltútépítő Vállalat** 150 kubikost, a **Helyiipari Vállalat** 2 kőművest és 4 segédmunkást, a **MÁV rakodási főnökség** 5 férfi segédmunkást.

A Mohácsi Helyiipari Vállalat szíjgyártót.

Jelentkezni lehet a járási, városi tanács vb. munkaerőgazdálkodási csoportjain és a megyei tanács vb. munkaerőgazdálkodási osztályán bővebb felvilágosítás végett.

Pécs város Begyűjtési Hivatala felhívja a szőlőtermelők figyelmét, hogy 1956—57. évi borbeadási kötelezettségük teljesítése mustban van elrendelve. Minden borbeadásra kötelezett termelő beadási kötelezettségét a szüret megkezdésétől számított három napon belül köteles teljesíteni. A mustátvétel helye: a Borforgalmi Vállalat II. pincészete, Irányi Dániel tér 6. szám. A Begyűjtési Hivatal felhívja az érdekeltek figyelmét, hogy nem teljesítés esetén a beadási kötelezettség 10 százalékos felemelést von maga után.

BE KELL JELENTENI A FÖLDEK HASZNÁLATÁBAN BEKÖVETKEZETT VÁLTOZÁSOKAT

Pécs város tanácsa pénzügyi osztályának földnyilvántartási részlege felhívja Pécs város mezőgazdasággal foglalkozó lakosságának a figyelmét, hogy a földhasználók személyében és a földek művelési ágában bekövetkezett változást csak akkor lehet a következő évi beadási kötelezettség megállapításánál figyelembe venni, ha a változást a tulajdonos (használó) legkésőbb november 30-ig a föld fekvése szerint illetékes községi (városi, városi kerületi) tanács végrehajtó bizottságánál bejelentette.

Az 1956 november 30-a után bejelentett változások az 1957. évi beadási és adófizetési kötelezettség megállapításánál nem vehetők figyelembe.

Pécsett a földhasználók személyében bekövetkezett változást mind az eladónak, mind a vevőnek, illetve a bérbeadónak és a bérlőnek a lakhelyük szerinti kerületi tanácsok mezőgazdasági csoportján kell bejelentenie és a földhasználathoz fűződő jogát okmányokkal igazolnia (Tkvi végzés, elidegenítési engedéllyel és illetékbefizetéssel igazolt adás-, vevési-csere-, ajándékozási szerződés, illetve a kerületi begyűjtési hivatalok által jóváhagyott bérleti szerződés stb.)

A földek művelési ágában bekövetkezett változásokat a földhasználó köteles bejelenteni.

FELHIVÁS

A városi tanács munkaerőgazdálkodási csoportja a Minisztertanács határozata értelmében felhívja az üzemek, vállalatok és intézmények figyelmét, hogy munkaerőigényüket (nőkre és 14—16 éves fiatalokra) jelentsék be a városi tanács munkaerőgazdálkodási csoportján (városi tanácsház, félemelet 20-as ajtó)

SPORT

A világ sportolói Melbournebe készülnek

Soha a modern sport történetében nem történtek olyan nagyarányú előkészületek az olimpiai játékokra, mint az idén. Az egyes nemzetek már jórészt összeállították a nagy világversenyen számításba jövő sportolóikat, nézzük kik képviselik az egyes államokat és a különböző nemzetek milyen számokban vesznek részt a versenyeken.

Ausztria olimpiai csapata

A legtöbb résztvevővel a kajakosok indulnak, mint akiknek a legtöbb esélyük lehet. Hét sportolót küldenek ki. Biztosra vehető a következő férfi kajak kettősök indulása: Raub—Wiedermann, Schmiedberger—Salzner és Schindler—Waldner. Ehhez egy női versenyző jön: Schwingl, Hellebrand vagy Schindler. Ez még a Kuchelauban sorra kerülő selejtező versenyekén dől el.

A birkózók mindössze három résztvevőre számíthatnak, akik közül biztos induló Brützner és Wiesberger. A lehetőségek szerint Brunner is hozzájuk csatlakozik majd. Ezzel szemben a meglepetés erejével hatott az a határozat, hogy csak két súlyemelőt fognak kiküldeni. Ez a kettő a könnyűsúlyú Tauchner és a nehézsúlyú Hölbl lesz. A legnagyobb kilátása a maratonista Grubernak van, akinek csak egy teljesítménye hiányzik a végső minősítéshez. A nők közül a súlylökő Branner már egy előírt eredményt ért el. A diszkoszvető Poll, a tapasztalatok szerint csak később lendül formába. Az olimpiai bizottság tehát az atlétikánál egyelőre még várakozó álláspontra helyezkedik.

A tornászok közül az osztrák bajnoknak, Sautersnak a kiküldetése van biztosítva. Lehetséges, hogy dr. Girardi fog hozzá csatlakozni. Az ökölvívásban Potesil, a vívásban Ellen Müller—Preisnek a kiküldetése biztos. Az evezésre nagy esélyes a linzi Radebeder. A műugrásban való részvételre valószínűleg Eve Pfarrhofernek lesznek esélyei. A lehetőséghez képest a csapatot kiegészíti majd még dr. Saxenmeier a lövészetben, aki a tavalyi világbajnokságon a kisöbű puskában 12. lett és azóta nagyon feljavult.

Johannesburg

A melbourne-i nyári olimpiai játékokon Dél-Afrika 51 sportolóval és 8 hivatalos kísérővel vesz részt.

A kanadai evezős szövetség

bejelentette, hogy Melbournebe csak egy „nyolcast" és egy kormányos nélküli négyest küld. Az evezősök a Vancouver városi British Columbia egyetem diákjai.

Olaszország melbournei olimpiai csapata

körülbelül 110 aktív résztvevőből fog állni, akik a kenuzás, labdarúgás, öttusa, férfi torna, gyeplőki és a kosárlabdázás kivételével valamennyi versenyszámban indulnak. Komplett csapatot Olaszország csak a vívásban és a kerékpáros versenyeken indít.

A svédek nem küldenek ki váltót

Ma Birger Bergwall egy interjúban úgy nyilatkozott, hogy a nagy költségekre való tekintettel, aligha küldenek ki váltót Melbournebe. Sem a 4 x 100 méteres, sem a 4 x 400-ban esélyük nincs és az 50—60.000 koronát, amennyibe a kiküldetés kerülne, jobb célokra tudja a svéd sport felhasználni.

Változás a nevezésekben

Legutóbb Izland és Uganda togadta el a meghívást az Olimpiai Játékokra. Izland 4 főnyi, Uganda 5 főnyi csapatot szándékozik kiküldeni. Ezzel szemben Peru és az Aranypart visszavonása mellett most Egyiptom is bejelentette, hogy nem küld csapatot Melbournebe. Így a nevezett országok számában változás állott be, az eddigi 73 nevezés helyett, most „csak" 72 a résztvevő országok száma.

A svájciak összeállítása

A svájci OB csökkenteni kívánja a keretet, egyrészt a magas utiköltségekre, másrészt arra való tekintettel, hogy több sportágban nincs nemzetközi értékű svájci versenyző. Svájc részvétele így alakul:

Könnyűatlétika: 8 versenyző és egy kísérő (a 20 és 50 km gyaloglásban Louis Marquis és Fritz Schwab a jelöltek: a 400 m síkban Jean-Jacques Hegg, a 400 m gátban Josef Kost, a 800 m-en Josef Steger, az 5000 m-en Pierre Page a valószínű kiküldöttek).

Torna: 6 versenyző, 1 tartalék és egy kísérő és két bíró. (A válogatás később történik meg.)

Evezés: 6 versenyző és egy kísérő és 1 bíró.

Vitorlázás: 6 versenyző és egy kísérő. (A csillaghajóosztályban Hans Bryner, a Finn-ben Willy Pieper már ki van szemelve.)

Kik képviselik Jugoszláviát?

Jugoszlávia 45 versenyzőt küld Melbournebe. (Ezek: 12 vízilabdázó, 18 labdarúgó, 5 evezős, 10 az atléták, úszók, céllövők és birkózók közül.) A vízilabdacsapat eddig biztosnak látszó tagjai: Movácsics, Amsel, Kacsics, Csesi, Stakula, Arneri, Jezics, Vukasanovics, Radonics, Ivkovics és Frankovics. A 12. Siljak vagy Cirkovics lehet.

A női úszásban biztos Vinka Jericsevics helye, aki a 100 m mellben 1 : 22.2-t, a 200 m mellben 2 : 57.2-t úszva új jugoszláv csúcsokat állított fel. Nincsenek is van reménye a kiküldetésre, miután a 100 m gyorsúszásban 58.2-t ért el.

Lorger a 110 m gátban 14.3-at futott, ami egyenlő a jugoszláv csúccsal. A szakvezetők 14.2-t várnak tőle. A 100 m síkfutásban eddig kétszer futott 10.6-ot. Ha 10,4-et érne el, ebben a számban is versenyezne az olimpián. Mugosa kissé az évad hőse. A 3000 m-en új országos csúcsot (8 : 09.7) az 1500 m-en szintén azt (3 : 44) érte el. Belgrádban az 5000 m-en is országos csúcsot állított fel a napokban: 13 : 58.7-es nagyszerű idejével. Kiküldése valószínű.

Vasárnapi sportműsor

Labdarúgás. NB II. mérkőzések: Váci Bástya—Komlói Bányász Vác 17, Törekvés Szállítók—Pécsi Törekvés Budapest 16.30, **Megyei I. osztályú mérkőzések:** Mohácsi Bástya—Pécsbányatelepi Bányász Mohács 16,30. — Pécsszabolcsi Bányász—Szigetvári VL Pécsszabolcs 16,30. — Pécsi Postás—Véménd Postás pálya 10. — Pécsi Építők—Szászvári Bányász Sörgyárpálya 15. — Hidasi Bányász—Haladás Hidas 16,30. — Megyei II. osztályú **mérkőzések: Keleti csoport:** Pécsvárad—Töttös Pécsvárad 16,30. — Hosszúhetény—Bóly Hosszúhetény 16. — Szederkény—Sátorhely Szederkény 16. — Lánycsók—Babarc Lánycsók 17,30. — Dunaszekcső—Mohácsi Bástya Dunaszekcső 16,30. — Villány—Károlymajor Villány 16,30. — **Komlói csoport:** Mágocs—Komlói Bányász II. Mágocs 17. — Orosztó—Komlói Kossuth-akna Orosztó 16. — Sásd—Komlói Vasas Sásd 16,30. — Magyarszék—Csikóstöttös Magyarszék 16,30. — **Nyugati csoport:** Szentlőrinc—Baksa Szentlőrinc 17. — Szigetvári Kinizsi—Siklós Szigetvár 17, — Szentegát—Beremendi Vörös Csillag Szentegát 10. — Beremendi Építők—Nagyharsány Beremend 16,30. — Vajszló—Csobokapuszta Vajszló 17. **Városi I. osztályú mérkőzések:** Vasas I. Bányász—Keszthelyi Vasas I. 16,30. — Vasas II. bányász—Bástya Vasas II. 15. **Megyei Ifjúsági mérkőzések:** Mohácsi Bástya—Pécsbányatelepi Bányász Mohács 14,30. — Pécsszabolcsi Bányász—Szigetvári VL Pécsszabolcs 14,30. — Pécsi Kinizsi—Pécsi Postás Sörgyár pálya 9. — Pécsi Építők—Komlói Bányász Sörgyár pálya 11. **Barátságos mérkőzések:** Bp. Honvéd—Pécsi Dózsa Budapest 11.30.

Kosárlabda. Ob mérkőzések: Pécsi Törekvés—Bp. Vörös Meteor női Törekvés tornacsarnok 8,45. — Pécsi Törekvés—Bp. MÁVAG férfi Törekvés tornacsarnok. 10 órakor. **Területi mérkőzések:** Zalaegerszegi Törekvés—Pécsi Törekvés nő' Zalaegerszeg 10. — Zalaegerszegi Építők—Pécsi Törekvés férfi Zalaegerszeg 11. — Nagykanizsai Bástya—Pécsi Postás férfi Nagykanizsa 12. — Kaposvári Törekvés—Pedagógiai Főiskola férfi Kaposvár 10 órakor.

Kézilabda. Megyei mérkőzések: Dózsa—Szigetvári Vörös Lobogó női Építőipari Technikum Diákotthona 9. — Bástya—Haladás női Építőipari Technikum Diákotthona 9,45. — Terményforgalmi—Szigetvári Vörös Lobogó női Építőipari Technikum diákotthona 10,40. — Bástya—Pécsbányatelepi Bányász férfi Építőipari Technikum diákotthona 11.30. — Komlói Bányász—Törekvés férfi Komló 9. — Komlói Bányász—Sellyei Vörös M. női. Komló 10,10. — Pedagógiai Főiskola— Haladás férfi Ped. Főiskola 16 órakor.

Röplabda. Területi mérkőzések: Pécsi Bástya—Sztálinvárosi Vasas férfi Vörös Meteor pálya 10. — Pécsi Vörös Meteor—Sztálinvárosi Vasas női Vörös Meteor pálya 11. — Szikra—Székesfehérvári Vörös Meteor női Pénzügyi pálya 11. — Dózsa—Simontornyai VL férfi, Dózsa pálya 9,30 órakor.

Atlétika: A megyei ifjúsági és felnőtt egyéni bajnokságok második napja Törekvés pálya 9.30. — Baranya—Tolnai Traktor sportkörök közötti atlétikai verseny, Tüzér utca 9,30 órakor.

Birkózás: Baranya megye kötöttfogású felnőtt második és harmadosztályú egyéni bajnoksága Komlói Bányász kulturotthon 10 órakor.

Motor: A Pécsi Dózsa országos gyorsasági versenye Mecseki körpálya. Indítás 10 órakor. Rajt és cél Üdülőszálló.

VIVÁS

A pécsi városi TSB vasárnap délelőtt 9 órakor rendezi meg az egyetemi tornacsarnokban a Pécs és Győr városok közötti vívóviadalt. A győri csapat a vidék legerősebb együttese, amit bizonyít az is, hogy a Győri Vasas nyerte Dunántúl bajnokságát a pécsi Haladás ellen. A pécsiek szorgalmasan készültek a találkozóra, bár halvány a győzelmi esély. Pécs válogatottja a Haladás és a Dózsa versenyzőiből kerül ki. Összeállítások: női tőr: Turós Szabó, Vince, Villányi, tartalék Almássy, férfi tőr: Czigány, Szőllősi, Kovács, Méhes, tartalék Keserű. Párbajtőr: Méhes, Keserű Császár, Karakin, tartalék Lovisgin, kard: Földesdi, Boros, Szőllősi, Benczenleitner, tartalék Spellenberger.

Kik képviselik Jugoszláviát?

Jugoszlávia 45 versenyzőt küld Melbournebe. (Ezek: 12 vízilabdázó, 18 labdarúgó, 5 evezős, 10 az atléták, úszók, céllövők és birkózók közül.) A vízilabdacsapat eddig biztosnak látszó tagjai: Movácsics, Amsel, Kacsics, Csesi, Stakula, Arneri, Jezics, Vukasanovics, Radonics, Ivkovics és Frankovics. A 12. Siljak vagy Cirkovics lehet.

A női úszásban biztos Vinka Jericsevics helye, aki a 100 m mellben 1 : 22.2-t, a 200 m mellben 2 : 57.2-t úszva új jugoszláv csúcsokat állított fel. Nincsenek is van reménye a kiküldetésre, miután a 100 m gyorsúszásban 58.2-t ért el.

Lorger a 110 m gátban 14.3-at futott, ami egyenlő a jugoszláv csúccsal. A szakvezetők 14.2-t várnak tőle. A 100 m síkfutásban eddig kétszer futott 10.6-ot. Ha 10,4-et érne el, ebben a számban is versenyezne az olimpián. Mugosa kissé az évad hőse. A 3000 m-en új országos csúcsot (8 : 09.7) az 1500 m-en szintén azt (3 : 44) érte el. Belgrádban az 5000 m-en is országos csúcsot állított fel a napokban: 13 : 58.7-es nagyszerű idejével. Kiküldése valószínű.

A PÉNZÜGYŐRSÉG értesíti az érdekelt bortermelőket, hogy a tárolási hely szerinti elszámolásokat a következőként tartják meg. **24-én, hétfőn: Pécs-szabolcs** községben és Csertető, Cserihegy, Felsőhegy és Deák Ferenc u. 1—62. számig tárolóknál. **25-én kedden:** Pécs-szabolcs Középhegy egész területén. **26-án, szerdán:** Pécsújhegy I., II., III. dülők. **27-én, csütörtökön:** IV., V., VI., VII., VIII. dülők és Deák Ferenc utca végződése. Felhívjuk a termelőket, hogy a bor tárolási helyén feltétlenül jelenjenek meg a szükséges iratokat készítsék elő, valamint a borforgalmi adótartozásokat a helyszínen rendezzék.

Apróhirdetések

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik ifj. Leipám Károly édes, drága, jó gyermekünk, férj, apa, testvér és rokon temetésén résztvettek és bármilyen módon részvétükkel adtak kifejezést.

A gyászoló család

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik férjem, édesapánk és apósom temetésén megjelentek. A gyászoló Király család.

Köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik drága halottunk temetésén részvétükkel fájdalmunkat enyhítették. A gyászoló család 581

MAGYAR perzsa 2x2½ méteres újszerű állapotban eladó. Megtekinthető hétköznaponként tizenhat óráig. Endresz György u. 34.

KÉTSZOBÁS, hallos, balkonos, komfortos (központi fűtéses) belvárosi lakást adok, belvárosi háromszobás komfortosért megegyezéssel. Telefon: 44-53 délután 4—6 között és esti órákban.

MECSEKALJÁN egy szobából álló kis ház 300 négyszögöl gyümölcsössel beköltözhetően eladó. Cím: Bajcsy Zs. u. 13.

ELADÓ férfi, női varrógép. Jókai Mór (Deák) utca 9. földszint 1.

EGY teljesen új írhabunda eladó. Érdeklődni lehet Kulich Gyula u. 37. szám alatt. Telefon: 47-36.

CSALÁDI ház Pécsújhegyen 1.500 négyszögöl földdel jutányos áron eladó. Érdeklődni József utca 2. esti órákban. Pusztinál.

BEKÖLTÖZHETŐ kétszoba, előszoba, és fürdőszobás, gazdálkodásra is alkalmas családi ház, 164 négyszögöl termő gyümölcsössel eladó. Nap u. 9.

KIADNÉK egy hold szőlőt gyümölcsössel 600 négyszögöl cukorborsó földet megegyezés szerint. Lakás van. Kürtösi János Terehegy (Baranya m.)

BAJAI kétszoba-konyhás lakásomat elcseréléném pécsiért. Esetleg ráfizetéssel is. Érdeklődni: Pécs Ditzmalom utca 10, sz.

EGYSZEMÉLYES rekamié, Beltika fényképezőgép eladó. Légszeszgyár utca 5 földszint 1. Érdeklődni: délután 5 óráig.

KAPITÁNY János tűzifafűrészelő telefonszáma 10-01. Alkotmány u. 6. szám.

MINDENFÉLE nyers és vadbőrt, valamint borkövet veszek, Hablicsek, Ipar utca 3.

HASZNÁLT kádakat, boroshordókat, borászati eszközöket vásárol, elad: Gulyás, Perczel utca 27. Telefon: 29-63.

HÁZ lakáscserével eladó, vagy kisebbért elcserélhető. Xavér u. 11. szám.

EREDETI Stingl zongora eladó. Damjanich utca 10. Telefon: 32-10.

SZEKERES clánozó olcsón, részletfizetésre is clánoz. Pécs, Tettye utca 1. szám.

5.000 km-t futott Pannonia eladó. Pécs, Semmelweis utca 8.

ELADÓ 4 szobás családi ház a belvárosban, kétszobás összkomfortos rész beköltözhető. Pécs, József utca 27. szám.

KÉT keveset használt kétszárnyas, redőnyös ablak eladó. Érdeklődni: Gerde, 64. sz.

TAMÁS Kálmán motoros fafűrészelő telefonszáma: 39-01. György utca 6.

1 DARAB 5/45-ös sikkötő eladó. Gombos kötőde, Sallai utca 27.

ELCSERÉLNÉM 4 szoba, összkomfortos egyedülálló villalakásomat hasonló budapestiért. Telefon: 34-17.

BARNA polítúrozott íróasztal eladó, Szigeti út 93. szám.

IGÉNYESEK! Figyelem. Bösendorfer, angolmechanikás zongora eladó. Pécs, Rákóczi út 13/b. I. em. 1. ajtó. Megtekinthető: 17-19 óra között.

LAUBERGER és Glass pianinó eladó. Pécs, Geisler Éta utca 19., félemelet 3 csengetés. Megtekinthető 17—19 óráig.

ÉLETJÁRADÉKOS házat, szőlőt, gyümölcsössel, kerttel megvételre keresek. Pécs, Somogyi Béla utca 13. Nagy György.

ELADÓ kis családi ház. Bicsérd, 59. szám. Tancsik.

FRANCIA, német, latin órákat ad nyug. tanár, Zsinkó utca 8.

ELCSERÉLNÉM szoba-konyhás lakásomat hasonlóért. Nyíl utca 24. szám.

NAGYTEHERBIRÁSÚ vastengelyes, fuvarozásra alkalmas kéziszekér eladó. Szilágyi Dezső utca 6. szám.

DONÁTUS templomtól 5 percre 377 négyszögöl szőlő gyümölcsössel lakással, felszereléssel eladó. Brassó utca 16. szám.

HÁZ eladó beköltözhető lakással. Nap utca 11.

ELADÓ egy újszerű állapotban lévő mély gyermekkocsi és egy férfi hosszú kabát.

BEKÖLTÖZHETŐ 3 szoba összkomfortos családi ház 150 négyszögöl szőlővel eladó. Vorosilov u. 31. Telefon: 45-77.

ELADÓ 10 család méh szalmakasban. Cím: Páhoky József, Szőke.

SZERÉNY-igényű szakácsnőt 35 éves korig azonnal alkalmazok teljes ellátásra. Jelentkezni vasárnap délután 1—6-ig. Mecsekalja, Kovács-telep, Aradi utca 6. szám.

PÉCSTŐL 14 kilométerre egy családi ház gyümölcsössel olcsón eladó. Érdeklődni: Pécs, Kovácstelep, Ürögi fasor 63.

VILÁGOS, polítúros hálószobabútor sodronnyal együtt eladó. — Szentenrei, Kertváros, Gyulai P. utca 2.

NAGYSZOBA-konyhás, éléskamrás egybekötött mellékhelyiségből álló lakásomat elcserélném kisebb, disznó- és baromfitartásosra.

EGY nagy Orion csúcsszuper rádió — majdnem új — eladó. Cím: Tavasz utca 13. szám.

MÁRIAGYŰDÖN azonnal beköltözhető családi ház eladó. Cím: Farkas Lajos, Máriagyűd.

EGY szőlődaráló eladó, Szigeti út 96.

ELADÓ keleti antik Szumák szőnyeg 230x350 és egy perzsa összekötő. Fogaras utca 6. délután 4-től 6-ig.

MÉHÉSZEK! Kasos méhcsaládokat ne fojtsák le, azokat a helyszínen kidobolom. Értesítést kér. Méhész Zoltán, Vas Gereben utca 47. szám.

125-ÖS, első-hátsó teleszkópos, piros Csepel eladó. Munkácsy M. utca 13. szám.

BETÁRSULNÉK komolyabb összeggel. Csak levélbeni ajánlatok. Dr. Ujvári Géza, Aradi vértanuk útja 10. szám.

ELCSERÉLNÉM Landler utca 7. szám alatti kétszoba-konyhás lakásomat hasonlóért vagy nagyobbért. Férfi varrógép eladó. Naponta 5 után. Striczky.

HÁZ olcsón. 130 000-ért eladó. — Kürt utca 7. szám.

TÜLTÖTOLLJAVITÁS, golyóstollfűzés. Kossuth Lajos utca 36. szám. Zátonyi János.

ELADÓ kétszobás, összkomfortos családi ház alagsorral. Pécs, Lotz Károly utca 35.

BÚTOROZOTT albérleti szobát keresek a színház környékén. — Ajánlatokat a színház portásához kérek.

RÁDIÓ-MŰSOR

1956. szeptember 23—29-ig

ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMOK:

KOSSUTH RÁDIÓ: 4.30: Hírek. — Időjárásjelentés. — 4.35—8.00: Zenés műsor. — Közben: 5.00: Falurádió. — 5.30: Előadás. — 6.00: Hírek. — 6.05: Falusi híradó. — 6.40: Színházak és mozik műsora. — 7.00: a Szabad Nép mai vezércikke. — 7.15: Naptár. — 8.00: Műsorismertetés. — Időjárásjelentés. — 10.00: Hírek. Lapszemle. Időjárásjelentés. — 12.00: Hírek. — Időjárásjelentés. — 13.00: Falusi híradó. — 14.00: Időjárás- és vízállásjelentés. — 15.00: Hírek. Közérdekű közlemények. — 17.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 20.00: Esti híradó. Időjárásjelentés. — 20.20: Jó estét gyerekek! — 22.00: Hírek. Sport. Időjárásjelentés. — 24.00: Hírek. Időjárásjelentés — 0.22: Himnusz. Utána: Vízjelzőszolgálat.

PETŐFI-RÁDIÓ: 7.00:—11.57-ig: azonos a Kossuth-rádió műsorával. — 11.57: Műsorzárás. — 23.00: Műsorzárás.

Vasárnap, szeptember 23.

Kossuth-rádió: 8.10: Édes anyanyelvünk. — 8.15: Egy falu — egy nóta. — 8.55: Két szobrász beszélget egy új szoborról. — 9.00: Zenés fejtörő. — 10.00: Versek. — 10.25: A Gyermek-rádió műsora. — 11.05: Hangverseny. — 11.30: Vasárnapi album. — 12.10: Magyar nóták. — 12.40: Hangverseny. — 14.00: Közvetítés Moszkvából a nemzetek közötti labdarúgómérkőzésről. — 16.00: Tánczene. — 17.10: Kincses Kalendárium. — 18.00: Egy hét a külpolitikában. — 18.15: Szív küldi szívnek szívesen. — 18.45: Könnyű melódiák. — 19.15: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 20.20: Magyar nóták. — 21.00: Szüret Sopronban. — 23.10: Sport. — 22.30: Hanglemezek. — 23.00: Hangverseny. — 0.10: Népdalok.

Petőfi-rádió: 8.00: Dalok. — 9.00: Operettrészletek. — 9.30: Miska bácsi lemezesládája. — 10.10: Szív küldi szívnek szívesen. — 11.00: Nagy karmesterek. — 12.25: Debussy-művek. — 12.30: A világirodalom humora. — 12.55: Magyar nóták. — 13.20: Kórusművek. — 13.40: A Gyermekszínház műsora. — 14.12: A Gyermekrádió műsora. — 14.20: Művészlemezek. — 15.20: Régmúlt századok íródeákjai. — 16.20: Zenebarátok köre. — 17.20: Könnyű zene. — 18.00: Schumann d-moll trio. — 18.32: Csehov novellái. — 18.56: 80 perc zenével. — 20.20: Rádió-lexikon. — 20.50: Tánczene. — 21.30: Operettek. — 22.00: Magyarnóták.

Hétfő, szeptember 24.

Kossuth-rádió: 8.10: Sporthírek. — 8.15: Reggeli hangverseny. — 9.00: A Gyermekrádió műsora. — 9.20: Népdalok. 9.40: Wanda Landowska cemballozik. — 10.10: Óvodások műsora. —10.40: Szívesen hallgattuk. — 12.10: Operettek. — 13.15: Népzene. — 14.15: Úttörőhíradó. — 14.35: Az Ifjúsági Rádió műsora. — 15.10: Heti zenés kalendárium. — 16.00: Az Ifjúsági Rádió műsora. — 16.30: Válaszolunk hallgatóinknak. — 16.45: Turán László zongorázik. — 17.15: Svéd Sándor énekel. — 17.35: Énekkarok műsora. 18.00: Az Ifjúsági Rádió műsora. — 18.20: Operettrészletek. — 19.10: Csepeli jubileum. — 19.10: Tánczene. — 20.10: Zenekari hangverseny. — 23.00: Népzene: — 0.10: Dankó-nóták.

Petőfi-rádió: 14.00: Népi táncok. — 14.15: Operarészletek. — 15.10: Hanglemezek. — 16.00: Lapszemle. — 16.10: Filmzene. — 16.50: Riport Kecskemétről. — 17.00: Népdalok. — 17.30: Innen-onnan. — 17.50: Muzsikáló zenei szótár. — 18.20: Irodalmi műsor. — 18.40: Zongoraműsor. — 19.10: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 19.40: Szimfonikus zene. — 19.59: Könnyű zene. — 20.40: Sporthíradó. — 21.00: Üzemi lapok szemléje. — 21.10: Zenekari hangverseny. — 21.30: Elbeszélés. — 22.00: Operák.

Kedd, szeptember 25.

Kossuth-rádió: 8.10: Népi zene. — 8.40: Indulók. — 9.00: Úttörőhíradó. — 9.20: Ifjúsági hangverseny. — 9.50: A Gyermekrádió műsora. — 10.10: Erdei kirándulás — 11.00: Lányok, asszonyok. — 11.15: Ajándékhangverseny. — 11.45: Novella József Attiláról. — 12.10: Magyar nóták. — 13.15: Operarészletek. — 14.15: Az Ifjúsági Rádió műsora. — 15.10: Chopin-művek. — 15.40: Regényismertetés. — 16.00: A Gyermekrádió műsora. — 16.20: Ifjúság fejtörő. — 16.40: Madrigálok. — 17.10: Operettrészletek. — 18.00: A lakásfronton. — 18.15: Szív küldi szívnek szívesen. — 19.00: Közvetítés az Operaházból. — 20.26: Bartók: Táncjáték. — 22.25: Tánczene. — 23.00: Magyar nóták. — 0.10: Mursi Sámuel furulyázik.

Petőfi-rádió: 14.00: Operettrészletek. — 14.45: Nemzetközi kérdések. — 15.00: Népek zenéje. — 15.40: Bartók-dalok. — 16.10: Fúvószene. — 16.30: Válaszolunk hallgatóinknak. — 16.45: Dőme Péter mélyhegedűn játszik. — 17.10: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 17.40: Előadás. — 18.00: Miklós Kata énekel. — 18.30: A Rádió szabadegyeteme. — 19.10: Könnyű zene. — 19.40: Hanglemezek. — 20.00: Könnyű zene. — 21.00: Tallózás a mezőgazdasági lapokban. — 21.10: Tánczene. — 21.40: Filmzene. — 22.00: Hangverseny.

Szerda, szeptember 26.

Kossuth-rádió: 8.10: Operarészletek. — 9.00: A Rádió szabadegyeteme. — 9.40: Népdalok. — 10.10: Mesejáték. — 10.50: Pillanás a nagyvilágba. — 11.00: Ivanka Irén énekel. — 11.20: Kórusok. — 11.40: Szülők — nevelők — gyerekek. — 12.10: Tánczene. — 13.15: Zene ebédszünetben. — 14.15: Kamaraművek. — 15.10: Ajándékműsor. — 15.35: Fiatalok sporthíradója. — 15.55: Hangverseny. — 16.45: Válaszolunk hallgatóinknak — 17.10: Szív küldi szívnek szívesen. — 17.40: Riportműsor. — 18.00: Előadás. — 19.00: Külpolitika kérdésekre válaszolunk. — 19.10: Jó munkáért — szép muzsikát! — 20.20: Népi zene. — 21.00: A Rádió Irodalmi folyóirata. — 22.15: Tíz perc külpolitika. — 22.25: Szimfonikus zene. — 23.19: Szórakoztató zene. — 0.10: Virágénekek.

Petőfi-rádió: 14.00: Operaáriák. — 14.15: Úttörő-híradó. — 14.35: Operettek. — 15.10: Előadás. — 15.30: Verbunkosok. — 16.00: Tudósítónk jelenti. — 16.10: Ajándékhangverseny. — 17.10: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 17.40: Filmzene. — 18.10: A Gyermekrádió műsora. — 18.30: A Rádió szabadegyeteme. — 19.00: Liszt-művek. — 19.35: Irodalmi jegyzetek. — 19.40: Orosz nyelvtanfolyam haladóknak. — 20.00: Operettrészletek. — 20.20: Sporthíradó. — 20.40: Könnyű zene. — 21.00: Hogy tetszik? — 21.10: Tánczene. — 21.50: Előadás. — 22.00: Magyar népdalok. — 22.30: Esti muzsika.

Csütörtök, szeptember 27.

Kossuth-rádió: 8.10: Népdalok. — 8.40: Szimfonikus zene. — 9.20: A Gyermekrádió műsora. — 9.40: Kórusművek. — 10.10: A Rádió szabadegyeteme. — 10.40: Gregor Klára orgonál. — 11.00: Válaszolunk hallgatóinknak. — 11.15: fúvószene. — 11.30: Új hajtás. — 12.10: Kórusok. — 12.30: Operarészletek. — 13.15: Népi zene. — 14.10: Gyermekműsor. — 14.50: Romániai jegyzetek. — 15.10: Magyar elbeszélők. — 15.30: Mozart-művek. — 16.00: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 16.30: Szív küldi szívnek szívesen. — 17.10: Tánczene. — 17.30: Schubert-művek. — 18.00: Bizalmi emberek. — 18.15: Dalok. — 19.00: Szerelmeseknek... — 20.20: Emlékezés Basilides Máriára. — 21.00: Szökevények. — 21.22: Hanglemezek. — 22.15: Tánczene. — 22.35: Hangverseny. — 0.10: Népdalok.

Petőfi-rádió: 14.00: Operakórusok. — 14.30: Operettrészletek. — 15.10: Egy falu — egy nóta. — 15.40: A Gyermekrádió műsora. — 16.00: Lapszemle. — 16.10: Operettek. — 17.53: Hangverseny. — 19.20: Irodalmi műsor. — 19.00: Filmzene. — 19.30: Lányok-asszonyok... — 19.45: Táncz... 20.30: Elbeszélés. — 21.00: A külföldi sajtó hasábjairól. — 21.10: Sporthíradó, — 21.30: Hangverseny — 22.30: Népi zene.

Péntek, szeptember 28.

Kossuth-rádió: 8.10: Lukács István cimbalmozik. — 9.00: Versek. — 9.10: Operarészletek. — 10.10: Óvodások műsora. — 10.30: A Gyermekrádió műsora. — 10.40: Hangszerszólók. — 11.10: Lányok, asszonyok.... — 11.25: Szimfonikus zene. — 12.10: Népdalcsokor. — 13.15: Tánczene. — 14.15: Úttörőhíradó. — 14.35: Operarészletek — 15.10: Elbeszélés. 15.33: A Mosolyegyüttes énekel. — 16.00: Rádiójáték. — 16.40: Népi zenekar játszik. — 17.15: Ajándékhangverseny — 18.00: Hogyan dolgoznak a parlamenti bizottságok, — 18.10: Kodály Zoltán előadása. — 18.50: Ifjú Figyelő. — 19.20: Szív küldi szívnek szívesen. — 20.10: Hangverseny. — 23.00: Versek. — 23.10: Magyar dalok. — 23.40: Csákányi László énekel. — 0.10: Csárdások.

Petőfi-rádió: 14.00: Szórakoztató zene. — 15.00: Hangverseny. — 16.00: Lapszemle. — 16.10: Operettmuzsika. — 16.40: Orosz nyelvtanfolyam **kezdőknek.** — 17.00: Kovács Dénes hegedül. — 17.30: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 18.00: Népművészek műsora. — 18.30: Előadás. — 18.50: Zenés műsor. — 19.30: Válaszolunk hallgatóinknak. — 19.45: Könnyű melódiák. — 20.15: Az orvos beszél... — 20.20: Történelmi rádiódráma. — 22.00: Sporthíradó. — 22.20: Tánczene.

Szombat, szeptember 29.

Kossuth-rádió: 8.10: Hangverseny. — 9.00: Úttörő-híradó. — 9.20: Kossuth-dalok. — 9.40: Keringők. — 10.10: Operarészletek. — 10.40: Dalok. — 11.00: Viharvirág. — 11.25: Hangverseny. — 12.10: Operettek. — 13.15: Művészlemezek. — **14.15: — Könnyű zene.** — **15.10: Brahms-művek.** — 15.40: Zenekari művek. — 15.45: Válaszolunk hallgatóinknak. — 16.00: A Magyar Néphadsereg Művészegyüttesének műsora. — 16.20: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 17.15: Tánczene. — 18.00: Borbélyőtperc... — 18.15: ... lemezek. — **19.00: Új felvételek.** — 19.16: Emlékszik-e még? — 20.20: Hét falu kovácsa. — 22.35: Sporthíradó. — 22.50: Tánc éjfélig. — 0.10: Juhásznóták.

Petőfi-rádió: 14.00: Gitárszólók. — 14.10: Weber: A bűvös vadász. — 15.10: Akvaristák őtperce. — 15.15: Népdalok. — 16.00: Vidéki studiónk jelentkezik. — 16.10: Zenés hétvége. — 17.25: Az új technika problémái. — 17.45: Előadás. 18.20: Kék vizen. — 18.45: Tánczene. — 19.20: Külpolitikai kalauz. — 19.30: Kamarazene. — 20.15: Verbunkosok. — 20.45: Hazai kistükör. — 21.00: Képeslapokról. — képek nélkül. — 21.10: Operák. — 22.00: Hangverseny.

(A Magyar Rádió a műsorváltoztatás jogát fenntartja.)

ELVESZETT több igazolvány, ebédjegy. Megtalálóját kérem adja le a bennelévő címre, pénzt megtarthatja.

BEKÖLTÖZHETŐ ház (szoba-, konyha, pince) gyümölcsössel Szatina községben eladó. Pécs, Ágota utca 1. szám.

HASZNÁLT férfiruhát, lábbelit veszek. Hetényi, Bem utca 20. Telefon: 22-49.

ELADÓ 2,25x3,10 méteres valódi perzsaszőnyeg és egy tüll-nemescsipke, kombinációs terítő. Sztálin út 68., földszint, délután. Dekleva.

SZŐLŐ művelését elvállalnám lakással. Kuczi István, Nagykozár.

PECSI, 2 szobás, komfortos lakásomat elcserélném hasonló pestiért. Nyitrai Zrínyi utca 10.

FIATALEMBER különbejáratú butorozott szobát keres lehetőleg a belvárosban. Telefon: 44-49.

KÉTSZOBÁS, előszobás, lakásomat elcserélném egyszoba összkomfortosra. Jászai Mari utca 6.

NAGYDOB-felszerelés, 3/4-es 4/4-es iskolahegedű részletfizetésre eladó. Bartók Béla utca 17.

HÁZASPÁR, mindkettő gyakorlattal rendelkező képesített könyvelő értelmiségi munkakörben állást keres. Vidéken is. Cím: Pécs, Aradi Vértanuk útja 12. szám.

KISEBB szőlő épülettel és felszereléssel eladó. Érdeklődni lehet: Pécs, Rudas László u. 9.

KÉTSZOBA-konyhás, éléskamrás beköltözhető családi ház eladó. — Palata, Dózsa György út 7. sz.

STEINMETZ tér 7. szám alatt egy ház eladó.

REMINGTON gyártmányú irodai írógép olcsón eladó. Petőfi utca 18. I. em. 6. Koltai.

ELADÓ egy 125 köbcentis elsőrendű teleszkópos Csepel. Marx út 18. szám.

CSALÁDI ház eladó, Kozármisleny 76. szám.

EGY kisipari gyermek-ketrec, egy és egy 2+1-es rádió eladó. Cím: Antónia utca 3.

CSALÁDI ház kerttel eladó. Dózsa György út 28.

KÉTSZEMÉLYES rekamié bordó huzattal eladó. Rókus utca 4.

ELCSERELNÉM székesfehérvári szoba-konyhás lakásomat hasonló pécsiért. Érdeklődni Pécs, Rákóczi út 44. Farkasék.

KÁRPITOZOTT fotel, egy politúrozott asztal eladó. Irányi D. tér 7. szám.

ELCSERELNÉM pécsi, belvárosi, utcai, kettőszobás, konyhás, gázos, komfortos lakásomat budapesti hasonlóért, vagy egyszobás összkomfortosért. Cím: Pécs, Rákóczi út 61. II.

FODRÁSZATI cikkek Páncél Gézánál szerezhetők be. Rákóczi út 37. Telefon: 43-36.

BÚTORÁTALAKÍTÁST, javítást, fényezést vállal Alpár, Alsóbalokány utca 41.

NYLON, perlon, xilon, hernyóselyem, műselyem, harisnyák szemfelszedése másnapra. Ujmeszes, Szeptember 6 tér 14/4, Szalayné.

BÚTOROZOTT szobát keresek egy férfi részére. Szemes Ferenc, József utca 23. II. em. 11, vagy telefon 46-48.

EMELETI 3 szoba összkomfortos lakást elcserélnék földszinti 2 szoba összkomfortosért. Sallai u. 41. Telefon: 13-01.

HÚSFELDOLGOZÓ gépek felszereléssel, villanymotorral eladók. Komló, Kossuth út 41.

ONIXGOMBOK minden színben, gyöngyházgombok, fagombok Marosy ruhadíszítőnél, Apponyi tér 6. Telefon: 20-90.

SZÉP fehér, steppelt mélykocsi eladó. Fürst Sándor utca 60. Magyar.

KILENCHETES Cornwall-berkshirei keverék malacok eladók. — Felszabadulás út 71.

BEJÁRÓNŐT felveszek Pécs, Batsányi u. 1.

BÚTORÁTALAKÍTÁST, politúrozást, javítást vállalok. Rákóczi út 23. Csizmadia asztalos.

BEKÖLTÖZHETŐ családi ház eladó. 2 szoba, előszoba, konyha, éléskamra, nyárikonyha, pince, épített fáskamra és disznóól, 30 termő gyümölcsfával. Érdeklődni délutáni órákban. Csaba utca 9.

JÓ karban lévő fekete asztali tűzhely eladó. Csoronika 2. (Pacsirta utcából a kereszt mellett.)

ELADNÁM egyszoba-konyhás, éléskamrás, azonnal beköltözhető öröklakásomat. Felsőbalokány 21. sz. Papék.

125-ÖS Csepel sürgősen eladó. Erreth Lajos utca 3. Kertészet.

ZOMÁNCOZOTT, kisebb méretű fürdőkádat vennék. Székely Bertalan út 19/d.

MÁRKÁS zongora, fűrészporos kályha eladó. Mártírok útja 42.16/4.

KEVESET használt 75x196-os palló-tokos teli ajtó és egy csikó-tűzhely eladó. Szondy György u. 39. Budai vám felett.

NŐI kalapokat a legújabb őszi modelek után alakítok. Sárdiné, Rákóczi út 39/d.

KAZÁNFŰTŐKET vizsgával és vizsga nélkül is alkalmazunk. — Pécsi Növényolajipari Vállalat, Batthyány utca 2—4.

PECSETT Nyugatkőhíd-dűlőben 800 négyszögöl, szőlőtelepítésre is alkalmas szántó, 130 négyszögöl gyümölcsössel eladó. Bővebbet: Mohács, Rókus utca 10.

26 EZER forintért azonnal beköltözhető egyszoba-konyhás, éléskamrás lakás, istálló, ólak. 1500 négyszögöl beltelek, nagy gyümölcsössel eladó, Baranyahidvég, Kincses, Zsófia. Vasútáll. Sámod.

GÉPKOCSIVEZETŐKET és autószerelőket alkalmazunk. 21. sz. Autóközlekedési Vállalat Pécs, Ipar u. 7.

PÉCSI Húsipari Vállalat adminisztrációban jártas raktári munkást keres.

VIZSGÁVAL rendelkező kazánfűtőt alkalmaz a Pécsi Porcelángyár.

PÉCSI Erdészet teherautó-rakodó munkásokat alkalmaz, Pécs, Nagy Jenő utca 32. sz.

KAZÁNFŰTŐKET alkalmazunk központi fűtéshez. Vizsgázott fűtők előnyben, Cím: Pécsi Szénbányászati Tröszt gépészeti osztálya, — Pécs, Molotov u. 9.

GYORS- és gépírónőt, vagy gépírót több éves gyakorlattal, valamint vizsgázott szakácsot vagy szakácsnőt szintén több éves gyakorlattal azonnal alkalmaz a Szentegáti Kísérleti Gazdaság, Vasútállomás: Szigetvár.

Vasbetonszerelőket

komlói telepünkre azonnal alkalmazunk.

Jelentkezni:

PÉCSI CEMENTÁRUIPARI VÁLLALAT

Siklósi út 10. szám alatt

Óriási sikert arat Komlón

a Prága Cirkusz

műsora.

Pécsett megnyitó díszelőadás

szeptember 25-én,

a Balokány-ligetben

FELHÍVJUK kedves vevőink figyelmét, hogy a T. 325-ös rádió is kapható részletre. (8 havi részlet, havi 140 Ft.) Pécsi Hangszerbolt, Kossuth utca 38.

ÉPÍTKEZÉSHEZ szállítunk vörös ciklop követ vagononként (15 tonna) 1.350,— Ft, falazókövet 1.250,— Ft árban. Érdeklődésre megrendelőlapot küldünk. — Vörös Csillag Termelőszövetkezet, Köveskál.

VIZSGÁZOTT kazánfűtőt alkalmaz a Közgazdasági Technikum ipari tagozata, Pécs, Temesvár u. 2. Szerelési munkához értő előnyben.

FELSTABIL gőzgépkezelőket, fűtőket, rakodókat, gépkezelőket alkalmazunk — Pécsi Növényolajipari Vállalat, Batthyány u. 2.

SZOBA-konyhás lakásomat elcserélném hasonlóért. Pécs, Tábor u. 10. szám.

BONYHÁDON háromszoba-hallos villaház eladó. Ugyanott fekete politúros ebédlő eladó. Bán András, Bacsó Béla u. 3.

FULLADÁST megakadályozó libatömőt 44,— forintért utánvéttel szállít Lind Dezső Budapest, VIII., Lósy Imre utca 1.

FAÁLLVÁNYOS szalagfűrész sürgősen eladó, Mohács, Tolbuchin u. 58.

DOLGOZÓKAT nyersbőrmunkára azonnal felveszünk. Nyersbőrgyűjtő és Készletező V. Pécs, Siklósi út 58.

A SZABADSZENTKIRÁLYI országos állat- és kirakodóvásárt szeptember 25-én tartják meg.

A PÉCSI Épületanyagfuvarozó Vállalat villanyhegesztőt és villanyszerelőt keres. Jelentkezni lehet Megyeri út 50 alatt a vállalat munkaügyi osztályán 8—12 óráig.

GYAKORLATTAL rendelkező anyagkönyvelőt és állami gazdasági bérelszámolásban jártas bérelszámolókat keres a Bogádmindszenti Állami Gazdaság. Bogádmindszent, Baranya megye.

ELCSERELNÉM kétszobás-hallos, összkomfortos lakásomat budapestiért. Pécs, Szigeti út 7.

KÜLÖNBEJÁRATÚ bútorozott szobát keresek nő részére, lehetőleg fürdőszobahasználattal. Telefon: 18-66.

CSALÁDI HÁZ pincével, telekkel Máriakéméndon eladó. Érdeklődni Hosszúhetény 82 alatt. 573

FARAGOTT keményfa íróasztal eladó. Színház tér 2. házfelügyelőnél. Telefon: 12-07.

VENNÉK garzon örök-lakást. Telefon 25-65. 577

EGY 103-as nagy Singer varrógép prima állapotban eladó, Bosnyák utca 1. 579

TELEK: Széchenyi térhez közeli villasorban 210 négyszögöl eladó. Bővebbet Koczián utca 17. udvari épület. 518

HÁZTARTÁSBA magános nőt keresnek pusztára. Ugyanott kisipari sportkocsi eladó. Szilágyi D. utca 21/1. 580

500 NÉGYSZÖGÖL fiatal gyümölcsös körülkerítve, 80 köbméter tégla és kőanyaggal együtt eladó. Kovácstelep, Háromszéki. 582

SZABÁS TANÍTÁS. Női és gyermekruhák szabását, próbáját vállalom. Szabásmintákat készítek. Lósz Györgyné női szabó m., Mátyás király u. 18. 585

GYALUPAD, különböző szerszámok eladók. Ságvári E. utca 3. (Gyárváros) Unger. 583

ÚJ vizsgázatlan piros Zetka, Danuvia motorok, új három hangszórós rádió eladók. Rákóczi út 78. 586

250 cm³-es Stender motorkerékpár eladó. Vas Gereben utca 11. 587

1080 négyszögöl szőlő beköltözhető lakással, kúttal eladó. Érdeklődni József utca 23., II., 14. 588

ÜDÜLŐNEL 370 négyszögöl telek eladó. Érdeklődni: Pécs József utca 23., II., 14 589

KÉTSZEMÉLYES sezlon új állapotban eladó. Alkotmány utca 5. 590

SZÉP utcai, nagy szoba, konyha, éléskamrás, gazdálkodásra alkalmas lakásomat elcserélném hasonlóért a belvárosban. Antónia utca 24., Vargáné.

ALIG használt sportkocsi eladó. Széchenyi tér 11. Diákotthon. 591

250 cm³-es Csepel motorkerékpár teljesen új, eladó. Kisfaludy u. 4/2. 567

700 négyszögöl szőlő, gyümölcsös, beadásmentes, újszerű lakással beköltözhetően 60.000 Ft-ért eladó. Györkő József, Kisdeindol-tető 14. 588

2 HP Ganz 220/380 voltos villanymotor eladó. Teréz utca 9. balra. 577

125-ÖS export Csepel újszerű állapotban eladó. Rózsa Ferenc utca 11., 6 sz. ajtó. 581

500-as Rudge speciál oldalkocsival, modern, újszerű motor igényesnek eladó. Csernavölgyi Antal Mágocs, Telefon 11. 537

VIKKENDHÁZ, szőlőbe, vagy piaci bódénak faanyag eladó. Boszorkány út 2. 536

AZONNAL beköltözhető 3 szobás családi ház eladó. Csoronika dűlő 3. Kovácsék. 573

VIZSGÁZOTT Traktor vezetőket felvesz a Gazdaság azonnali belépésre, jelentkezés a gazdaság igazgatójánál, vagy a főgépésznél. Beremend, Vörös Csillag Állami Gazdaság. 572

KÉTSZEMÉLYES rekamie bordó plüss huzattal eladó. Doktor Sándor utca 44. 574

BORKABÁT, irhabunda festés, tisztítás, Igert tímárműhelyében. Szabadság út 5. 568

TELJESEN új nagyméretű kombinált szekrény eladó. Sallai u. 39., asztalos. 571

HARISNYAFEJELÉST tökéletesen készítek, gépvarrással elhasznált harisnyaszárakkal. Megye utca 11., földszint. 575

BEKÖLTÖZHETŐ családi ház eladó. Zöldfa utca 19/2. 608

DIÓSZINRE fényezett háló. Kétszemélyes bordó rekamie eladó. Rózsa Ferenc utca 2. 607

ELADÓ: Kombinált szekrény, rekamie, fotelek, székek. Deindoli autóbusz, Lajkó megálló, Kőéknél. 596

HÁZ eladó Landler (Klimó) utca 33., egy szoba konyhás beköltözhető lakással. Érdeklődni hétköznap 10—12 óra között. 606

HÁLÓSZOBABÚTOR, könyvszekrény, félháló, szekrények olcsón kaphatók. Beloiannisz utca (volt Zsolnay) Bútorüzlet. 605

331 Tetra varázsszemes rádió eladó. Aradi Vértanuk útja 11. Hétfőtől. 604

CSALÁDI HÁZ belvárosban modern 4 szobás beköltözhetőséggel eladó. Mecsek utca 15. 603

RÁDIÓT veszek, javítok, Néprádiót átalakítok. Hohmann, Aradi Vértanuk útja 11. 602

MODERN új konyhabútor eladó. Perczel utca 27. 599

ROSSZ nylon harisnya átkötés hátulvarottra 45,— Ft. Gumizás, szemfelszedés. János utca 11. 600.

EGY 100 kg-os sertés, szerződésre eladó. Nagyárpádi út sarok. Györkös László. 598

200 kg-os éves prima hízott sertés december elsejére leköthető. Vilmos utca 23. 609

2½ hold rét sarjútermése eladó, vagy részért kiadó. Bővebbet Ady Endre utca 65., vagy Pécsbányatelepi út 137., vasárnap. 610

ELROMLOTT rádiójával ne fáradjon, helyszínen is megjavítja. Bagi rádiómester. Hegyalja utca 41/3. 611

BORKABÁT, redikül, táska festése szakszerűen, gyorsan készül. Felsőmalom u. 14. 612

100-as Sachs motor olcsón eladó. Sallai utca 14., udvari em., 1. ajtó. 594

350-es motorkerékpár eladó, kisebbért cserélek. Szabógép eladó. Rudas László utca 26. 593

KEMÉNYFA ágy, szekrények és ablaktok eladó. József utca 18. szám 4—6-ig. 595

TÖLTŐTOLLJAVÍTÁS, golyóstoll-töltés egy óra alatt elkészül. Varga József, Kossuth Lajos u. 30. 597

MOSÓGÉP új 110 W eladó. János utca 11., ajtó 3. 601

TÖLTŐTOLLJAVÍTÁS azonnal, jótállással, írógép, varrógépjavítás. Kovács műszerésznél, Jókai tér 6. 613

ELCSERELNÉM kettőszobás, összkomfortos lakásomat, egyszobás összkomfortosra, belvárosban, Bem utca 3. földszint balra. 99

PANNONIA Sörgyár alkalmaz érettségizett (képesítő vizsgával rendelkező) tanulókat söripari műszaki tanulónak. Felvilágosítás: a munkaügyi osztályon.

ELCSERELNÉM főbérleti szobakonyha-, éléskamrás, sertéstartásos lakásomat belvárosi lakásért. Kapás, Szilágyi Dezső utca 21.

MEGVÉTELRE keresünk sürgősen egy vitrint. Játéknagyker V., Pécs, Rákóczi út 68. 94

DÉLDUNÁNTÚLI Üzemlelmezési Vállalat téli tároláshoz felvesz rakodómunkásokat. Jelentkezés kedden, Pécs, Perczel u. 8. sz. alatt.

MECSEKVIDÉKI Borforgalmi Vállalat 4 férfi fizikai munkást és éjjeliőrt keres felvételre. Jelentkezés: Irányi Dániel tér 6. sz. alatt.

A DÉLDUNÁNTÚLI Üveg- és Porcelánértékesítő Vállalat 8 általános iskolát végzett fiút tanulónak felvesz. Jelentkezés Alkotmány u. 14. 95

A KESZTYŰGYÁR Vállalat Pécs, Ferenc u. 10. felvesz vizsgázott kazánfűtőt. Ugyanitt vásárolunk használt íróasztalt. Telefon: 21-30. 97

INGATLANOK: Felsőmakár-dűlő 3. sz. 1334 négyszögöl új szőlő beadásmentes beköltözhető lakással sürgősen eladó. — Eladó 615 négyszögöl szőlő és gyümölcsös új épülettel, saját kúttal, teljes felszereléssel. Abaligeti út, Felsőhegy 18. Schweigert. Lajkótól 5 perc. Hétköznap Deák u. 1. Pedikűr üzlet. — Attila u. 11/1. sz. ház utcai része beköltözéssel eladó. Kovács. — Szőlő u. 15/2. családi ház, gazdálkodásra alkalmas, eladó. — Eladó azonnal beköltözhető kertes ház Barcson, Rózsa u. 2. — 700 négyszögöl szőlő, gyümölcsös, présházzal Nagybányaréti-völgyben eladó. Inköz. — 400 négyszögöl szőlő elsőrendű állapotban, gazdasági épülettel, beköltözhető lakással a Donátusi busztól négy percre eladó. Csurgó-dűlő 3/1. Patkó. — Villány községben eladó 1.700 négyszögöl szőlő, présházzal, pinceházzal, érdeklődni Csicskár Jánosnál, Villány, Felszabadulás u. 474.

LAKÁSCSERÉK: Elcserélném egyszoba, összkomfortos lakásomat kétszoba komfortosért, költséget térítek. Kovács, Gábor u. 4. sz. — Sétatérhez közel szoba-konyha előszobás lakásomat elcserélném gazdálkodásra alkalmas kétszobás esetleg nagyszoba konyha éléskamrás lakásért. Lehetőleg szigeti részen. Mészáros, Landler u. 33. — Elcserélném pécsi kertes házban lévő lakásomat budapestiért. Inköz. — Nagykanizsai egyszoba konyha, előszoba, kamrából álló lakásomat elcserélném hasonló, vagy nagyobb pécsiért. Inköz. 93

A Miskolci Üveggyárban

kertészüvegnek és más erős üvegezéshez alkalmas inkurrens méretű (18 × 38, 30 × 30 és 21 × 41,5 cm), drótüvegek kaphatók m²-ként 16,80 Ft-os áron. A helyszínen is átvehetők, de vasúton ládában is megrendelhetők.

MISKOLCI ÜVEGGYÁR
Miskolc, Tatár u. 56 92

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Dolgozók Pártja Baranya Megyei Bizottságának és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: FARKAS LÁSZLÓ
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T: 13-32. 13-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjeszti: a Magyar Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11.— Ft.

Pécsi Szikra Nyomda
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27
Nyomdáért felel: Melles Rezső.

Azonnali felvételre keresünk:

szakmai gyakorlattal rendelkező gépésztechnikust,

nagy gyakorlattal rendelkező dieselmotorszerelőt,

hálózati villanyszerelőt, traktoros gépészeket.

Jelentkezés személyesen vagy levélben:

Ormánysági Állami Gazdaság

Kislippó, up. Magyarbóly

1048

EGYETEMI KÖNYVTÁR PÉCS

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A BARANYA MEGYEI PÁRTBIZOTTSÁG ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIII. ÉVFOLYAM, 226. SZÁM ÁRA 50 FILLÉR KEDD, 1956 SZEPTEMBER 25

Termelőszövetkezeteink fejlesztésének újabb feladatai

a megyei tanács hétfői ülésének napirendjén

Helyesen ismerte fel választói kívánságát Baranya Megye Tanácsa, amikor kitűzte hétfői ülésének napirendi pontjait. Szűkebb hazánk legfőbb állami szerve a termelőszövetkezeti mozgalom helyzetének és a Mohács-szigeti helyreállítás ügyének megvitatásával olyan kérdésekre adott feleletet, amelyek egyformán elevenébe vágnak az egész baranyai közvéleménynek. A júliusban bekövetkezett belpolitikai változások — annak ellenére, hogy Központi Vezetőségünk újra félreérthetetlenül pálcát tört a szövetkezés ügye mellett — bizonytalanságot, és kételyt szültek nem egy gazdában és tanácstagban a falu további jövőjét illetően. Őszinte érdeklődésükre ez a tanácsülés új hangon megfogalmazott — őszinte választ adott Katona Lajos elvtársnak, a megyei tanács elnökének beszámolója kendőzés nélkül rajzolta meg szövetkezeteink helyzetét és jelölte ki a vitában javasolt módosításokkal azt az irányt, amely a választók és a megválasztottak együttes erőfeszítéseivel, a kormány által hozott intézkedések megvalósításával a megye termelőszövetkezeteinek gazdasági, szervezeti és politikai megerősödéséhez vezet.

Katona Lajos elvtárs beszámolója

Bár népi demokratikus fejlődésünk — kezdte beszámolóját Katona Lajos elvtárs — időszakonkint mindig más és más kérdést helyezett előtérbe, mint a szocializmus felépítésének legközelebbi láncszemét — a Magyar Kommunista Párt III. kongresszusa óta nem volt olyan időszak, amelyben a szövetkezés ne szerepelt volna a legfontosabb feladatok között. Rá kellett jönnünk arra, hogy nincs népi demokrácia szövetkezeti mozgalom nélkül, mint ahogyan a szövetkezeti mozgalom sem bontakozhat ki, nem valósíthatja meg célkitűzéseit a maga teljességében sehol sem úgy, mint egyedül a szocializmust építő népi demokráciában. Előrehaladásunkkal tehát a szövetkezeti mozgalom nem veszített aktualitásából, hanem egyre inkább időszerűvé vált. Ezt támasztották alá a XX. kongresszus magyar vonatkozásai, ezért szállt síkra a mezőgazdaság szocialista átszervezése mellett a mi Központi Vezetőségünk július 18—21-i ülése és ebben segít bennünket a Minisztertanács most szeptember 9-én megjelent határozata is.

A tsz-ek búzatermés átlaga 8 mázsa, az egyénieké 7 mázsa tíz kiló

Kétséget kizáróan meg kell állapítanunk, hogy megyénk termelőszövetkezetei általánosságban ebben az esztendőben is kielégítő gazdasági eredményeket mutattak fel. Bár a kedvezőtlen időjárás sokban keresztülhúzta számításainkat, búzából holdankint 8 mázsát takarítottunk be, míg az egyéniek csak hét mázsa tíz kilót. Rozsból 7 mázsa 90 kilót fizetett a szövetkezetek minden holdja, míg az egyéniek csak 6 mázsa 10 kilót tudtak betakarítani ugyanakkora területről. Amíg az egyéniek őszi árpából 10.4 mázsát és zabból 8.5 mázsát termeltek átlagban, addig a tsz-ek ugyanezen növényfélesé-gekből 10.6 és 9.4 mázsás átlagokat értek el. Egyedül a tavaszi árpa volt az a gabonaféle, ahol az egyéniek a maguk 8.3 mázsás átlagtermésével felülmúlták a 680 kilós termelőszövetkezeti átlago. Ezekben a számokban már benne tükröződik annak hatása is, hogy idén gépállomásaink 12.000 holddal többet arattak le a szövetkezeteknek és kétszer annyit kapáltak meg nekik géppel, mint az elmúlt esztendőben. Nagyobb részt vállalva magukra a takarmánybetakarításból is, nekik köszönhető, hogy szinte minden szálastakarmány betakarításra került.

Termelőszövetkezeteink a gabonabegyűjtésben megmutatták, hogy államunk mindig biztosan számíthat rájuk. Amíg az egyénileg dolgozó parasztok szeptember 8-ig csak 93.2 százalékra teljesítették állampolgári kötelezettségeiket, addig a társasgazdaságok 97.7 százalékos eredményt értek el. Másként áll a helyzet a szabadfelvásárlás terén. Itt kedvezőtlenebb a helyzet, mint az elmúlt esztendőben és az egyénileg dolgozó parasztok is jobban teljesítették szabad felvásárlási tervüket a termelőszövetkezeteknél.

Túlhaladjuk a tavalyi tejtermelést is!

Örömmel könyvelhetjük el, hogy ellentétben az országos értékeléssel és Dobi István elvtársnak a Termelőszövetkezeti Tanács legutóbbi ülésén tett eléggé negatív megállapításaival — megyénk közös állattenyésztésének helyzete valóban némileg biztatóbb, mint sok más megyében. Az év végére célul tűzött, száz holdankinti szarvasmarhasűrűséget máris elértük, s míg tavaly a tsz-ek egy tehénre eső tejtermelése egész esztendőben 1844 liter volt, addig idén már július 31-én az 1030 liternél tartottunk. 1955-ben tsz-eink összesen 5 millió 400 ezer liter tejet termeltek — 1956 első felében pedig már 4 millió 120 ezer litert.

Nem hallgatjuk el azonban, hogy 40—50 újonnan alakult termelőszövetkezetünk állattenyésztésében súlyos problémák jelentkeznek. Nincs meg a kielégítő állatsűrűség, alig jutottunk előre valamit a rossz tartási, gondozási és takarmányozási viszonyok miatt a növendékállatok nevelésében, s a tenyésztési kedv sem olyan, mint amilyennek lennie kellene. Véleményünk szerint ennek egyik alapvető oka, hogy a tagság nem visz be annyi jószágot a közösbe, mint amennyit gazdasági helyzete indokolttá tenne és ezt a hiányt lehetetlen máról-holnapra pótolni. A Minisztertanács mostani határozata úgy igyekszik ezen a helyzeten változtatni, hogy az eddigi alapszabálytól eltérően anyagilag is ösztönzi a belépőket arra, hogy jószágaikat behozzák a közösbe.

A vezetésben még sok a kívánni való

Termelőszövetkezeteink egyrészében javult a vezetés színvonala azzal az ötven elvtárssal is, akik tavaly ősszel és idén tavasszal jelentkeztek falusi munkára. Nagy többségük jól megállta helyét és ennek nyomán fordulatot várunk gazdasági eredményeikben is. Az állam további támogatása mellett ezek a termelőszövetkezetek egy-két éven belül kiheverik minden gazdasági nehézségüket. Nem tagadjuk, hogy negyven-ötven szövetkezetünkben még sok kívánnivalót hagy maga után a vezetés szervezetlensége. Csodálnivaló-e, ha a kisbudméri termelőszövetkezet nem tud boldogulni, hiszen megalakulása óta hét elnök cserélte egymást? A mohácsi, pécsváradi és pécsi járások kivételével még nem rendeződött mindenütt a túlméretezett háztáji, főleg háztáji állattartás nem. Ennek ellenére javult a munkafegyelem megyei szinten és egyre nagyobb erőfeszítéseket tesznek a szövetkezeti demokrácia betartására is, bár ezen a téren még nagyon messze vagyunk a kívánalmaktól.

Megyénkre jellemző — tért rá Katona elvtárs a tsz-tagok anyagi helyzetének ismertetésére, — hogy a tagok jövedelme ezévben tovább növekszik, bár a szövetkezeti gazdaságok mintegy negyven százaléka nem érte el a kívánt fejlődést. A rosszul működő szövetkezetek tagjainak jövedelme — s ezt nyíltan meg kell mondanunk — nem éri el az egyéniek átlagos jövedelmét.

A tsz-ek idén is határozott lépéseket tettek arra, hogy évközben is biztosítsák tagjaik rendes megélhetését. Természetben átlag 3—3 és fél kiló búzát, egy—másfél kiló takarmánygabonát osztottak ki. A rózsafai Közös Út Tsz-ben dolgozó Lovász Lajos és családja például 700 munkaegysége után 32 mázsa búzát, ugyanannyi takarmányt és 6000 forint előleget kapott. Itt, Pócsán és Bólyban rendszeresen osztottak 6-10 forint készpénzelőleget is. Nem hallgatjuk el azonban, hogy tsz-eink egy része még mindig el van adósodva és mintegy fele „sorban áll". Ennek az az oka, hogy sokuk az állami hiteleket nem kamatoztatta megfelelően. A hitelek ügyében a Minisztertanács legutóbbi határozata már intézkedett, azonban szükséges, hogy a Nemzeti Bank is megtegye a megfelelő lépéseket.

Ne avatkozzanak bele indokolatlanul a tsz-ek életébe!

A végrehajtó bizottság gyökeresen változtatni akar azon az állapoton, hogy a termelőszövetkezetek gazdasági életébe illetéktelenül és indokolatlanul beavatkozzanak. Elrendelte — többek között, — hogy a különböző termeltető vállalatok a tsz-ek vezetőivel nem köthetnek közvetlen szerződéseket, illetve az ilyen megállapodások csak akkor lesznek hatályosak, ha azokat a közgyűlés jóváhagyja.

Tisztelt Tanácsülés!

A továbbiakban a termelőszövetkezeti mozgalom fejlesztésének kérdésével szeretnék — a végrehajtó bizottság nevében — foglalkozni. Az elmúlt év őszén és idén tavasszal — a jól gazdálkodó szövetkezeti gazdaságok példamutatása, a tsz-tagok, valamint a párt és tanácsi szervek felvilágosító és agitációs tevékenysége következtében 26 új mezőgazdasági termelőszövetkezet alakult, 2549 családdal, 4536 taggal és 20 038 hold földdel gyarapodtak termelőszövetkezeteink. Itt kell elmondanunk azt is, hogy volt szórványosan kilépés is. A példák egész sora igazolja, hogy ahol a tanácsi szervek vezetői élére álltak a szövetkezeti mozgalomnak, ott jelentős eredmények születtek. Ahol megmutatkozott a tanácstagok példamutatása, ahol valóban betartották az önkéntesség elvét — ott előrébb ment a mozgalom. Hibásak voltunk azonban abban, hogy néha a tsz-szervezést ott is erőltettük, ahol ez ellenkezett a dolgozó parasztok akaratával és nem voltak meg a számszerű fejlesztésnek sem gazdasági, sem politikai feltételei. Ennek eredményeként visszaesés következett be olyannyira, hogy szervezés ott sem folyik, ahol pedig a feltételek különben adva lennének. Most jelentkeznek a korábban elkövetett törvénysértések utóhatásai is. Ismeretes például, hogy tavaly ősszel a pécsi járás területén például a párt politikájával ellentétesen több községben transzferálással akarták a belépéseket kierőszakolni és a transzferálások alkalmával a hátralékosoknak nem nyújtottak módot a lezálogolt állatok visszavásárlására. Szentlőrincen személyesen tapasztaltam, hogy a v. b. elnök az egyik gazdát megfenyegette, amikor megjelent nála adót fizetni, hogy ha nem lép be a tsz-be, akkor olyan adókivetése lesz, hogy abba belepusztul. Az ilyen esetek egyáltalán nem viszik előre a szövetkezeti mozgalmat, sőt annak kerékkötői. Szerencsére a törvénytelenségek már egyre ritkábban fordulnak elő. A továbbiakban feltétlenül azon kell lennünk, hogy a törvényesség minden tekintetben megszilárduljon és a tsz-szervezés a reális feltételek alapján tervszerűen, ütemesen folyjon.

Legyenek a megyei tanácstagok a legpéldamutatóbbak, a legharcosabbak nemcsak termelőszövetkezeteink megszilárdítása, de az egész mozgalom előbbrevitele érdekében. Segítsék a tagosítás nagy munkáját is, mely ugyancsak a szövetkezetek érdekeit szolgálja. Ezen a téren komoly problémák mutatkoznak. Néhány helyen már a tsz-szervezéskor olyan felelőtlen ígéreteket tettek egyes járási vezetők, hogy pl. a tsz tábláit ott alakítják majd ki a falu határában, ahol a tsz akarja. Odaígérték a tsz-eknek a legjobb földeket is, annak ellenére, hogy a tsz kialakítását tagosítási rendelkezés szabályozza. Emellett fel kell figyelnünk a tagosítás ellen izgató egyének tevékenységére is. Sajnos, párt és állami szerveink Bogdásán, Kákicson, Drávaszabán és más helyeken nem léptek fel ellenük megfelelő erélyel.

Mindenben támogatni kell a földművesszövetkezeti mozgalmat

A végrehajtó bizottság őszintén feltárja azt a hibáját, hogy a fejlesztés során nem fordított elég gondot az alacsonyabb típusú termelőszövetkezeti csoportok és az egyszerűbb földművesszövetkezeti társulások szervezésére. A Minisztertanács határozata jelentős tért enged az alacsonyabb típusú csoportok és társulások működésének. Előírja, hogy a jövőben a párt és tanácsszerveknek és azok tagjainak is mindenben támogatni kell a földművesszövetkezeti mozgalmat s a földművesszövetkezetek tevékenységét.

Tisztelt Tanácsülés!

Kedves Elvtársak!

A jelenleg működő termelőszövetkezetek politikai és gazdasági megerősítése és fejlesztése egymástól elválaszthatatlan. A végrehajtó bizottság beszámolójában azért tartotta fontosnak az őszinteséget, a kendőzetlenséget, hogy a reális értékelés valóban alapot adjon a további munkához. Valóban nem lehetnek mások célkitűzéseink, mint a meglévő hibák kijavításával előrevinni a termelőszövetkezeti mozgalmat. Ha úrrá tudunk lenni a küszöbön álló területszervezés okozta bizonytalanságon tanácsai szerveinknél, ha helyesen értelmezzük a Minisztertanács szeptember 9-i határozatát és annak valóraváltásáért a XX. kongresszus szellemében küzdünk — akkor termelőszövetkezeti mozgalmunk hétmérföldes léptekkel halad előre. Ha meg tudjuk mindenkinek magyarázni a mezőgazdaság szocialista átszervezésének szükségességét hazánkban, akkor elkerülhetetlen, hogy észre ne vegye minden gondolkodó, a népgazdaságért és a nép sorsáért is felelősséget érző parasztember: nálunk a mezőgazdaságban, mint általában az egész életünkben a szocialista építésben a megállás és visszafordulás lehetetlen. Az eddig oly sokat hangoztatott és egyre inkább tényekkel alátámasztott szemlélet valóban testet ölt: a parasztság felemelkedésének egyetlen járható útja a nagyüzemi gazdálkodás felé visz.

(Folytatás a 2. oldalon)

Hősök dicsérete

Kürtszó harsant vasárnap délelőtt fél 12 órakor a Harkánytól északra elterülő síkon. A díszőrség fegyverein felcsillant a tűző nap — megkezdődött a bolgár katonai temető és hősi emlékmű leleplezési ünnepsége.

Már kora délelőttől jöttek ide gyerekek, anyák, férfiak. Emlékezni jöttek, a magasbatörő emlékoszlophoz és tengernyi kőtáblához.

Legtöbbünknek ez a rengeteg feketebetűs név — mintegy másfélezer — egybeolvadt egy nagy tompa fájdalommá, ami azonban csak szikrája száz és száz bolgár anya és feleség gyászának. De van itt, aki szeretteire vagy barátjaira ismer egy-egy névben.

A pécsi Daszkalov Hriszto is járja a sorokat és egy-egy kőtáblánál kis időre megáll. Több barátja nyugszik alattuk. Együtt harcolt velük 11 éve a drávamenti falvakban. Hiradós volt... Az ott Ivan Ct. Kolev hadnagy — legjobb barátjának — sírja. A harmadik műszaki alakulatban szolgáltak. 1945 március 5-én este még arról beszélgettek, hogy nemsokára vége lesz a háborúnak, mennek majd haza, folytatják a megszakadt tanulást. És másnap — még úgy emlékszik, mintha tegnap történt volna, — nem messze feküdtek egymástól, tombolt a harci vihar és ő átszólt valamit Ivánnak. Az meg nem válaszolt, — soha többé. Megölte egy aknaszilánk.

Aztán tovább indul a temetőben a háborút átvészelt barát. Mindenfelé ismerős nevek, amelyek ismerős arcokat idéznek... A rodimiri alezredes, Mihail Andr. Hulinko politikai tiszt, Georgij Kolev Ivanov közlegény és három társa, Ivan D. Ivanov a szófiai önkéntes és egy bátor önkéntes lány, Janka Kirova Ivanova s a többi, a régi hű harcostársak, akiknek az emléke itt kísért a kék ég alatt és bolgár anyákat hozott ide messzi földről.

Eljött fia — Ivan Alexander Porjakov hadnagy — sírjához feketeruhás őszhajú édesanyja Szófiából. Bolgár nemzetiszínű szalaggal átkötött krizantémokat és gyertyát rak a kőtábla mellé. Meggyújtja, nézi a pislákoló lángot és csendesen zokog. Öt sorral odébb az ugyancsak szófiai Petr Dimitrov Cvetkov édesanyja kutatja a kőtáblákon a fia nevét. Végigjárja többször is a sorokat, de az a név, amelyet ő keres, nincs sehol. Azonban többször találkozik ezzel a két szóval „Ismeretlen hős". Az egyik kőtáblánál végül is megállapodik, a sorszám szerint itt nyugszik talán a fia. Kémesen volt eltemetve, onnan hozta el a fényképét és most idehelyezi. És ételt is rak a sírra.

— Régi népszokás ez nálunk — mondja Daszkalov Hriszto. Így mondja „nálunk", hiszen most ezekben a forró percekben minden gondolata a szülőföldjén bolyong, hiába lakik már tíz éve Magyarországon. A felesége is magyar. A háború után bejárta azokat a falvakat, ahol nem is olyan sokkal előtte véres csaták résztvevője volt. Villanyt szerelt az elpusztított, majd helyrehozott házakba, a fényt és világosságot vitte lakóinak.

Körbejárjuk a temető kőfalát, amelyen sárga réztáblák jeleznek egy-egy közös sírt, testvéri halmot. Az egyik táblán az 59. bolgár gyalogezred 16 elesett katonájának neve csillog, három „Ismeretlen hős" felirat között és a 3. balkáni gyalogsági hadosztály két harcosának neve, s alatta: „Ismeretlen szovjet harcos."

Pontosan fél 12... Djakov Matejev Djakov altábornagy, a bolgár küldöttség vezetője köszönti a díszőrséget, majd a hősi emlékmű talapzatán Hidvégi Ferenc vezérőrnagy mondott ünnepi beszédet.

— Hősök kiöntött vérétől szentelt föld ez, amelyen itt állunk, — kezdte beszédét Hidvégi vezérőrnagy és ismertette a negyvenöt márciusában dúló drávamenti harcokat s azok jelentőségét. Elismerő szavakkal emlékezett meg az 1. bolgár hadsereg tisztjeinek és katonáinak hősi helytállásáról a német fasiszta hadigépezet e tájon összpontosított túlerejével szemben. Elmondotta, hogy akiknek csontjai itt porladnak, előfutárai és teremtői voltak a mi jobb jövőnknek, amelyért a legdrágábbat, életüket adták.

— Hirdesse ez az emlékmű a népek szabadságáért elesett hősök dicsőségét, emlékeztessen a bolgár és magyar nép vérrel megpecsételt örök barátságára — fejezte be ünnepi beszédét Hidvégi Ferenc vezérőrnagy.

Ezután Hambalkó Sándorné, a harkányi tanács elnöke átvette a temetőt, és ígéretet tett:

— Úgy gondozzuk szeretett bolgár halottaink sírját, hogy hozzátartozóik érezzék, ha távol is hazájuktól, mégsem nyugszanak idegen földben.

Djakov Matejev Djakov altábornagy ünnepi beszéde után egy fia sírját meglátogató bolgár anya, Evdokija Karintova szólt az egybegyűltekhez. Az őszhajú asszony beszéde nemcsak az ottlévő harkányi és környékbeli anyák szemébe csalt könnyet, hanem az őt megrendülten hallgató férfiak szemébe is. Minden szava tiltakozás volt egy újabb háború borzalmai ellen.

A katonazenekar gyászindulójának dallamára helyezték el a koszorúkat a magyar és bolgár néphadsereg jelenlévő képviselői; az MDP Baranya Megyei Pártbizottsága és a megyei tanács nevében Farkas László elvtárs, az MDP Központi Vezetőségének tagja, a megyei pártbizottság első titkára és Katona Lajos elvtárs, a megyei párt-végrehajtó bizottság tagja, a megyei tanács elnöke; a pécsi és budapesti bolgár kolónia vezetői, majd Harkány és környékének dolgozói díszítették a sírokat a szeretet és emlékezés virágaival.

Evdokija Karintova asszony két ezüst fenyőt hozott — ültessük el a temető bejáratához, hadd hirdessék az élet reménységét...

WEIDINGER VILMOS

A megyei tanács hétfői ülése

Erősítsük a tsz demokráciát!

Vita a beszámoló felett

(Folytatás az 1. oldalról)

A vitában elsőnek felszólaló Sziveri Kálmán tanácstag, a Szocialista Munka Hőse, a mágocsi termelőszövetkezet elnöke a tsz-szervezést gátló körülményekről szólt. Nagyobb megbecsülést kell adnunk a szövetkezetbe lépett parasztembereknek — mondotta többek között. Nemcsak addig van szükség a parasztra, amíg beszervezzük. Az utasításszerű hang nem tetszik a gazdáknak. Én a magunk termelőszövetkezetével kapcsolatban mondom, hogy nagyobb megbecsülést kívánnak a dolgozó parasztok. Szólt arról, hogy a gépállomásokat jobban kellene felszerelni rétkaszálókkal is, mert így ez még sok kézi munkaerejét leköti a szövetkezeteknek. Sziveri elvtárs után előbb Marschalkó Péter, majd Dalmer Péter megyei tanácstagok következtek szólásra. Futó Ferencné tanácstag, az adorjáspusztai termelőszövetkezet tagja elmondotta, hogy az újonnan választott tsz-elnök jól vezeti a közös gazdaságot, de durva magatartása sérti a tagokat, akik már szólni sem mernek önkényes intézkedései miatt. Czégény József tanácstag a határozati javaslat módosítására tett indítványt. Fordítson nagyobb gondot a végrehajtó bizottság az elkövetkező hetekben a zárszámadás lefolytatására, hogy azok reális képet adjanak.

Lukács Antal tanácstag kérte a v. b.-t, hogy terjesszen fel javaslatot a sorbanállások elintézésére az illetékesekhez, mert erről a Minisztertanács határozata sem intézkedik. A rossz hitelgazdálkodás mellett a tsz-ek eladósodásánál azt is tekintetbe kell vennünk, hogy a tsz-ek rossz gazdasági évben is végeztek beruházásokat, amelyekre az egyéniek rossz termés után nem is gondolnak. Meg kell gyorsítani a kisgépek és a szállítóeszközök átadását: nem lehet egy hatszáz holdas tsz silózását attól tenni függővé, hogy mikor küld a gépállomás silótöltőt. Módosítsuk úgy a határozati javaslatot, mondotta, hogy az alacsonyabb típusú társulásoknak nagyobb segítséget nyújtsunk. Hangsúlyozta, hogy most legfontosabb feladatnak a meglévő, gyenge tsz-ek gazdasági és politikai megerősítését tartja. Javasolta, hogy a tanácsülés a meghívott vendégeknek is adja meg a szót.

Andics Józsefné tanácstag felvilágosítást kért arra, hogy mivel a rehabilitált személyek egyrésze visszaköveteli a tsz tulajdonába került istállókat, gazdasági épületeket, mit csináljanak? *Pekarek Géza, Budai Miklós, Benkő János, Balogh István, Zákány József és Pálkuti Keresztély* elvtársak felszólalása után Katona Lajos elvtárs válaszolt a felmerült kérdésekre.

— Vannak még tsz-elnökök, akik megsértik a törvényességet, túlteszik magukat a tagság akaratán. Itt nem a felsőbb szervektől kell várni a segítséget *Futó* elvtársnő, hanem maga a tagság vonja felelősségre a közgyűlés előtt és teremtsen rendet. *Dalmer* elvtárs kérdésével kapcsolatban, hogy legyen-e dísztagja a tanácselnök és a titkár a tsznek, az a válaszunk, hogy ha családjuk tagjai földműveléssel foglalkoznak, akkor természetesen az a helyes, ha belépnek a tsz-be és így mutatnak példát. Tsz-ben nem dolgozó, úgynevezett dísztagokra nincs szükség. *Andics* elvtársnő kérésére válaszolva: kárpótoljuk a rehabilitált személyeket anyagilag is, de ez nem mehet a szövetkezet kárára. Nincs az előírva, hogy a saját tulajdonát kell visszaadni, még ha az a tsz érdekeivel ellentétes is — fejezte be válaszadását Katona elvtárs.

A megyei tanácsülés a módosított határozati javaslat elfogadása után rátért a második napirendi pont megtárgyalására.

A Helyreállítási Bizottság munkájáról szóló jelentésre és vitára lapunk holnapi számában visszatérünk.

Dulles beszéde a londoni értekezletről és a szuezi kérdésről

Hírügynökségi jelentések szerint Dulles amerikai külügyminiszter Londonból visszatérve vasárnap televíziós beszédben nyilatkozott a londoni értekezletről és a szuezi kérdésről. Helyeslőleg vette tudomásul azt az angol-francia döntést, hogy a szuezi kérdést a Biztonsági Tanács elé terjesztik. Kijelentette, hogy felfogása szerint nem lett volna helyes a szuezi kérdést a csatornát használók szövetségének megalakulása előtt Biztonsági Tanács elé terjeszteni, de azt hiszi, hogy ez a szövetség már működni fog, amikor a tanács érdemben tárgyalja majd a szuezi kérdést.

A csatornát használók szövetsége Dulles szerint nagy mértékben az ENSZ segítségére lesz, mert „lehetőséget nyújt a gyakorlati intézkedésekre a csatornát használó országok, valamint Egyiptom között, anélkül, hogy új szerződésbeli kötelezettségekre volna szükség". A külügyminiszter hangsúlyozta, hogy az Egyesült Államok továbbra is ragaszkodik a Szuezi csatornának valamilyen nemzetközi igazgatásához. Elutasította Egyiptomnak azt a javaslatát, hogy egy újabb szerződésben biztosítsák a szabad átkelést a csatornán.

Dulles ezután a szuezi kérdés megoldásának lehetőségeivel foglalkozva a televízió munkatársának kérdésére azt válaszolta, hogy amikor Londonban tartózkodott, nem vitatta meg, mi történhetnék, ha az ENSZ-nek sem sikerülne megtalálnia a kérdés békés rendezésének módját. „A megoldásnak — mondotta — az igazságon és a nemzetközi jogon kell alapulnia". Később azonban hozzátette; „nem lehet mindig arra számítani, hogy az országok nem fognak az erőhöz folyamodni, hacsak nincs egy olyan alternatíva, amely megfelel a nemzetközi jognak és az igazságnak. Hacsak nincs egy igazságos megoldás, úgy véleményem szerint nem lehet elvárni azt, hogy örökösen azt kérjük a népektől, ne folyamodjanak az erő alkalmazásához".

„Kérdéses — folytatta Dulles — hogy érdemes-e háborút indítani a csatorna miatt, mert a Szuezi csatorna helyett más víziutat lehetne kiépíteni. Ennek tanulmányozása a csatornát használók szövetségének egyik feladata. Így például olcsóbb volna, ha a nagy tankhajókat a Jóreménység fokának megkerülésére küldenék, mintha ezek a hajók a csatornát vennék igénybe".

Dulles hangoztatta, attól tart, hogyha „Egyiptom nem orvosolja gyorsan a helyzetet", úgy arra fognak gondolni, hogy a csatorna helyett más útvonalat vegyenek igénybe. Azt is kijelentette, hogy véleménye szerint az amerikai hajóskapitányok „hosszú ideig haboznának, mielőtt szovjet révkalauzt vennének fel hajójuk fedélzetére". Az, hogy a Szuezi csatornánál újabban alkalmazott szovjet révkalauzok vezetnének amerikai hajókat, Dulles szerint „ellentétben állna a csatorna használatának tisztességes feltételeivel".

Dulles a továbbiakban közölte: javasolni fogja Humphrey pénzügyminiszternek, tegyen olyan intézkedéseket, amelyeknek értelmében az amerikai hajóknak a csatorna használati illetékeket az Egyesült Államokban lévő befagyasztott egyiptomi folyószámlákra kelljen befizetniök. Végül pedig hangsúlyozta: az Egyesült Államok a jelenlegi körülmények között nem újítja meg azt az ajánlatát, hogy segítséget nyújt Egyiptomnak az asszuani gát építéséhez.

Angol vélemény a Biztonsági Tanács összehívásáról

Az AFP szerint illetékes angol helyen kijelentették, hogy a Biztonsági Tanács, amely szerdán a szuezi kérdéssel foglalkozik, meghívja Egyiptomot, hogy vegyen részt a vitákon. Mint hozzáfűzik, a szerdai ülést a kérdés előzetes tanulmányozásának szentelik. A kérdés lényegére vonatkozó viták — mint hiszik, — csak akkor kerülnek sorra, amikor október 1-én már összeült a második londoni értekezleten résztvett országok nagyköveteinek bizottsága, hogy a csatornát használók szövetségét létrehozza.

A brit külügyminisztériumban kijelentették, Nagy-Britannia és Franciaország az érdemi tárgyalások során azt kéri majd, hogy a Biztonsági Tanács hagyja jóvá a csatorna nemzetközi irányításának helyreállítása céljából tett tizennyolc-hatalmi javaslatokat, amelyeket Kairó Menzies látogatása után elutasított.

Mint hozzáfűzik, a brit kormány továbbra is teljes mértékben támogatja a csatornát használók szövetségét, az a véleménye, hogy a szövetségnek fontos szerepe lesz a szövetség tagjai és az egyiptomi kormány közötti kapcsolatokban.

A külügyminisztériumban végül hozzáfűzik, hogy Selwyn Lloyd minden vitán résztvesz majd, amikor az érdemi kérdéseket tárgyalják. A szerdai ülésen Nagy-Britanniát Sir Pierson Dixon képviseli.

Közlemény a szaudarábiai, szíriai és egyiptomi államfő megbeszéléseiről

A kairói rádió hétfőn részleteket közölt abból a közleményből, amelyet Szaud-Arábia királyának, Szíria és Egyiptom köztársasági elnökének Dammanban, illetve Rijadban folytatott megbeszéléseiről kiadtak.

Az egyiptomi rádió szerint a közlemény mindenekelőtt „rávilágít az összes arab problémák legfrissebb fejleményeire és az izraeli veszélyre, „majd megerősíti, hogy a három államfő „nézete teljes mértékben egyezett a szuezi ügyben.

Angol szakértő levele a Manchester Guardianben

Mint az United Press londoni tudósítója közli, John Philby, a középkeleti kérdések ismert angol szakértője a Manchester Guardian című laphoz intézett levelében kijelenti: az angol kormány úgy döntött, hogy a Szuezi-csatorna nemzetközi ellenőrzése jó dolog, egyszerűen azért, mert most az egyiptomiak igazgatják ezt a viziútat, nem pedig az angolok.

Anglia hetvenegy esztendőn át tartott ellenőrzése alatt a Szuezi-csatornát, és szembeszállt minden olyan kísérlettel, amely nemzetközi igazgatás alá akarta azt helyezni. Most, hogy Nasszer elnök a Szuezi-csatorna Társaság államosításával gyökeresen megváltoztatta a helyzetet, az angolok megváltoztatták álláspontjukat és határozottan a nemzetközi ellenőrzés mellett foglalnak állást.

Philby azt írja, hogy „az angol kormány mindig fő akadálya volt annak, hogy teljesen érvénybe lépjen „az 1888. évi konstantinápolyi egyezmény".

Jugoszláviából Magyarországra látogat az indiai ének- és táncegyüttes

Vasárnap megérkezett Belgrádba az indiai ének- és táncegyüttes, amely az elkövetkező napokban Jugoszlávia különböző városaiban lép fel. Jugoszláviai fellépésük után az indiai művészek Magyarországra utaznak vendégszereplésre.

Huszonhét ottmaradt...

A marcinelleí bányák Bois du Cazier nevű tárnájában augusztus 8-án történt súlyos szerencsétlenség utolsó halálos áldozatait még mindig nem sikerült felszínre hozni. Mint a DPA közli, szombaton ismét áttörte a falakat a befalazott 715-ös folyosón dühöngő tűz, amely a mentési munkálatok résztvevőinek életét veszélyeztette. A bányamentők ezért kénytelenek voltak távozni a tárnából.

Emlékezetes, hogy a súlyos bányaszerencsétlenségnek 262 halálos áldozata volt. Közülük 27-nek a holttestét még mindig nem sikerült felszínre hozni.

Kétszáz letartóztatás Nicaraguában

Somoza nicaraguai köztársasági elnököt, aki ellen pénteken este merényletet követtek el, vasárnap megoperálták — közli az AFP. A műtét négy és fél óra hosszat tartott. Az orvosok szerint az elnök állapota kielégítő.

A nicaraguai rendőrség mintegy kétszáz embert tartóztatott le vasárnap, amikor igyekezett felkutatni az elnök merénylőjének „valószínű társait."

Letartóztattak két ismert politikai vezetőt. Az egyik Emiliano Chamorro tábornok, a Konzervatív Párt vezetője, aki Somoza hatalomrajutása előtt Nicaragua elnöke volt. A másik Enoc Aguado, aki „Független Liberális Pártot" igyekezett létrehozni, hogy szembeszálljon Somoza újraválasztása iránti törekvésével.

Mi fáj Fekete Nándornak?

— Nézze elvtársam, én már nem mondom, mekkora volt a károm, nem az a párezer forint fáj nekem...

Beszélgetés közben mondja ezt Fekete Nándor, paléi tizenötholdas gazda. Két hónapja már, hogy panaszt tett a sásdi gépállomásra, mert annak hanyagsága folytán szépen termett bíborheréjének a cséplése rosszul sikerült. Két hónapja levelez a Baranya Megyei Tanács Mezőgazdasági Igazgatóságával, a Szabad Földdel, a Földművelésügyi Minisztériummal, hogy panaszát valamilyen módon orvosolják végre.

Két hónapja,

ha bármilyen hivatalos emberrel találkozik, már mondja az ügyet és kéri a segítséget. Szívósan küzd a maga igazáért, s azért, hogy ne károsodjék a gépállomás hibája miatt. Miért teszi? Nyilván azért, mert látni szeretné munkájának az eredményét.

Most mégis azt mondja, hogy őt nem az elszenvedett kár, az elvesztett pénz bántja. „Okozott ennél nagyobb kárt is az időjárás" — mondja. Más fáj neki még ennél is jobban.

Nézzük csak, mi is történt a nyáron Palén.

Jónéhány gazda szerződött aprómagtermelésre, fogtak is magot, s amint eljött a cséplés ideje, gépet kértek a sásdi gépállomástól. A gép megérkezett, a gazdák a közös szérűre hordták a csépelnivalót és megkezdődött a munka. B. Szabó József bíborheréjével kezdték, gyönyörűen ki is csépelték, B. Szabó mennyiségi és minőségi prémiumot kapott a Magtermeltető Vállalattól. Góz Áron körülbelül egy hold bíborhere termését hozta, kapott belőle 196 kg igen jó magot.

Szépen kezdődött, de aztán abbahagyták a cséplést, jött az eső és a takaratlan gép megázott, farészei megdagadtak, fémrészeit megtámadta a rozsda. Mikor aztán újra kezdték, a gép a szem egy részét összetörte, másik részét a pelyvába szórta. Tóbiás gazda 130 kg magot adott át a vállalatnak, de már igen gyenge minőségben, a vállalat magasnak találta a törött szemek arányát. Ekkor került sor Fekete Nándorra, aki egyébként két évig a sásdi gépállomás cséplőgépszerelője volt. Rögtön észrevette, hogy a gép rosszul dolgozik, a kelleténél alacsonyabb fordulatszámmal jár, s láthatta az eredményt is a lisztté őrölt aprómagban és a szemmel tele pelyvában. Megállíttatta a gépet, tiltakozott a hanyag munka ellen. Felajánlotta, hogy segít megjavítani és beállítani a gépet (az első alkalommal is az ő segítségével indult a cséplés), de a gépkezelő, Orsós Sándor fiatal gépállomási dolgozó nem engedte, mondván: ő a felelős. Fekete Nándor nem akarta, hogy aprómagtermését elpocsékolja a rosszul dolgozó gép. Tornyi Sándor és Feczer József kismennyiségű bíborheréjét még elcsépelte Orsós, mert ők „nem voltak finnyásak", azután a munka ismét megszakadt. A gép és a közös szérűre hordott bíborhere ott ázott és száradt tovább a szabad ég alatt.

Segítséget kért

a járási tanács mezőgazdasági osztályától. Nem kapott. Panaszt tett a gépállomáson. Oda se hallgattak. Kártérítési perrel fenyegetőzött. Kinevették. Megkérte Hajducsi elvtársat, a járási pártbizottság munkatársát, hogy intézkedjék. Annak sem volt nagyobb szerencséje, de legalább megígérte, hogy nem hagyja anynyiban a dolgot. Irt ezután Fekete Nándor a Földművelésügyi Minisztériumnak, a minisztérium utasította a járási tanács mezőgazdasági osztályát, hogy vizsgálja ki a dolgot. Ki is ment Szilágyi Mihály, megnézte a lisztté tört aprómagot, a maggal tele pelyvát, a közös szérűn kicsépeletlenül kallódó bíborherét, jelentést tett, s a minisztérium kötelezte a gépállomást, hogy a paléi közös szérűn folytassa az aprómagcséplést.

Lámcsak — mondhatnánk erre, — hiszen szépen rendeződnek a dolgok. Igaz, hogy Szilvási elvtárs, a járási tanács mezőgazdasági osztályvezetője azt mondta: „Ejnye, ejnye Fekete elvtárs, hát kellett magának mindjárt a minisztériumhoz szaladni?" De ezt el lehet viselni, mert csakugyan kellett. Hanem Fekete Nándor — hogy biztosabb legyen a dolgában — a Szabad Földnek is írt. A Szabad Föld azután írt a Megyei Tanács Mezőgazdasági Igazgatóságának és kérte, hogy vizsgálja ki a dolgot.

A Mezőgazdasági Igazgatóság is írt a sásdi gépállomásra.

Így történt, hogy alig érkezett meg a minisztérium levele, amely szerint Fekete Nándornak igaza van, a cséplés (persze megfelelően beállított géppel) folytatni kell.

mégegy levél

érkezett, a Baranya megyei Mezőgazdasági Igazgatóságtól. Ezt aztán igazán érdemes teljes terjedelmében közölni:

Szám: 632—245/2/1956.

Fekete Nándor, egyéni gazdálkodó

Palé, 17. házszám.

A „Szabad Föld"-höz eljuttatott panaszát megvizsgáltam és megállapítottam, hogy az nem fedi a valóságot. A bíborhere cséplés minőségileg megfelelő volt a Sásdi Gépállomáson.

Az a körülmény, hogy a gépállomás nem huzatott be az On tanyájára külön, nem hiba, mert miniszteri rendelet mondja ki, hogy aprómagot csak közös szérün szabad csépelni.

A közös szérün a sásdi gépállomás minden aprómagot elcsépel. Ha On és Tompa Sándor nem vitték be a közös szérűre az elcsépelendő aprómagot, akkor a gépállomás nem tehet egyebet, mint felajánlja, hogy az elmaradt aprómagot Sásd községben, az ottani közös szérün utólag elcsépeli. Egyes termelők aprómagjának elcséplése kedvéért nem szabad a közös szérün kívül, az egyesek portájára vagy tanyájára a cséplőgépet behuzatni.

Pécs, 1956. augusztus 21.

GERÉBY GYÖRGY
megyei főmezőgazdász

Érdekes levél. Azt mondja: „panaszát megvizsgáltam" Palén, legalábbis az utóbbi negyedévben, senki sem látta Geréby elvtársat, sem a Mezőgazdasági Igazgatóság más munkatársát. Igaz, a technika rohamléptekkel fejlődik, ki tudja, milyen távirányított vizsgálati módszert találtak fel az Igazgatóságon. Második mondata igen ravasz. (Ez Márton István elvtársnak, a gépállomás igazgatójának levele nyomán íródott). Ami cséplés a gépállomáson folyik, csak megfelelő lehet, mert ott semmiféle cséplés sem folyik. Hogy aztán a közös szérűkön mi történik?... A továbbiakban: Az, hogy a gépállomás nem huzatott be Fekete Nándor tanyájára, csakugyan nem hiba. Nemcsak azért, mert ezt rendelet tiltja, hanem azért sem, mert erre senki sem kérte, legkevésbé Fekete Nándor, mert ő tudja legjobban, hogy nincs is tanyája. Végül: miért feltételezi Geréby elvtárs, hogy Fekete Nándor és Tompa (helyesen: Tornyi) Sándor nem vitték a közös szérűre a csépelnivalójukat? Azért, mert a gépállomás levele így állítja. Vitték ők. A szalmája, pelyvája ma is ott van, a pelyvába került sok mag szépen kicsírázott, ki is zöldelt már.

A gépállomás augusztus utolsó hetében mégiscsak elcsépelte Fekete Nándor bíborheréjét. Sajátkezűleg igazította meg a gépet, ügyelt, hogy kifogástalanul dolgozzék, s a tönkreázott, majd agyonszáradt heréből a várt 6 mázsa helyett sikerült kiveretnie 160 kilót. Még jó, hogy a Magtermeltető elfogadta és nem kötött bele.

Az anyagi veszteségbe már beletörődött. Már csak ezt a levél fáj neki. Az a nemtörődömség, a panaszokkal szembeni közömbösség, ami abból a levélből árad. Az a felfogás, amely szerint mindegy, mi van a levélben, értelmetlenség vagy melléfogás: a parasztnak el kell fogadnia a hivatalos szerv „alapos vizsgálat" és megfontolás után" született döntését.

Jó lenne végre a „hivatali gyakorlatban is érvényre juttatni azt a meggondolást, hogy hátha esetleg a panaszosnak is igaza lehet...

Mészáros Ferenc

Nehéz hozzászólni...

A „FEHÉR ASZTAL” mindig is feloldotta az emberek nyelvét, tartózkodást vagy éppen a feszültséget. Nyolcvan egynéhány paraszt — köztük nagyon sok asszony és lány — üli körül a megteritett asztalt a nagyharsányi kocsmában. Reggel érkeztek Egyházasharaszti, Kisharsány, Magyarbóly, Villány meg a környékbeli falvakból. Egyéni gazdák és szövetkezeti tagok. A vendéglátó pedig a nagyharsányi „Ságvári” Termelőszövetkezet tagsága.

Délelőtt járták a gazdaságot, benéztek az istállókba, ólakba, górékba, felkukkantottak a padlásra, megcsapkodták a tehenek farát, megnézték a lovak fogsorát, — szóval úgy istenigazából „körülnéztek” ha már itt vannak. Vesztergombi József elnök röviden — számokkal tüzdelve — elmondja a szövetkezet eddig megtett útját. Nos, tessék hozzászólni! S hozzászólnak, nem csak a beszámoló után, hanem később az ebédnél is. Balázs Pál, a magyarbólyi termelőszövetkezetet képviseli. Azt mondja:

— Felhasználhatnátok az istálló padlását is, ha betonhabarccsal leöntenétek a padlózatját. A mag nem vész el a réseken és tisztán tárolhatjátok a terményt...

Ezt mindjárt megfogadják a helyiek. Balázs egyébként kőműves, ért hozzá. A siklósnagyfalui szövetkezet brigádvezetője, Varga Lajos tanácsot kér Vesztergombi elnöktől:

— Hogy-hogy ilyen jó kapcsolatotok van a villányi gépállomással?

Erti ezalatt azt, hogy a gépállomás pontosan elvégez minden gépi munkát a szövetkezetnek. A nagyharsányiak aztán megmondják az okot: a gépállomás agronómusával közösen készítik el az időszerű mezőgazdasági munkálatok tervét. S az agronómus ezzel felelősséget is vállal a határidők betartására. Ezért tudták időben elvetni a 12 hold bibort és az 56 hold őszi árpát is.

Az elnöki beszámoló alatt egy sárgablúzos menyecske szorgalmasan jegyezget. Irja a számokat; alakuláskor — éppen hat esztendeje — a Ságvári szövetkezetnek hat darab szarvasmarhája, — 7 sertése és hat lova volt. Most: 27 ló, 5 csikó, 63 szarvasmarha, 236 sertés és 29 anyasertés. Feljegyzi és elismerően bólint maga elé. Hát amikor a részesedésről esik szó! 1951-ben 181 ezer, 1955-ben már több mint hétszázezer forinton osztozott a szövetkezet. Érthető is, hiszen öt-hat év alatt 17,21 forintról 41,98 forintra emelkedett az egy munkaegységre eső készpénz-jövedelem! A tagság létszáma 57-ről 109-re, a földterület 330 holdról 603 holdra emelkedett.

BESZÉLÜNK AZ ASSZONNYAL. Füge Jánosné egyéni gazda, Magyarbólyból.

— En már nem sokáig töprengek elvtárs...: Csak erre vártam, hogy egyszer közelebbről is megnézzem a szövetkezeti életet.

Azt mondja, azért jegyez fel mindent pontosan, hogy otthon beszámolhasson a többi egyéninek: érdemes-e betársulni a szövetkezetbe.

Balázs Pálról már esett szó az előbb. Most az asztal végén magyaráz valamit nagy hévvel az asszonyoknak: meséli, hogy a nyáron ki akart lépni a szövetkezetből. A Sinai Bálint csalta, hogy menjenek Pestre vagy Pécsre az építőiparba. Többet keresnek. Balázs kilépett, de aztán addig számolgatott, míg rájött, hogy a szövetkezetben sokkal többre megy, mint az építőiparban. Visszajött, őrül hogy a vezetőség szó nélkül visszafogadta.

Aztán — ha már egyszer vendég most itt Nagyharsányban, megjegyzi:

— Tudja asszonyom — mondja a nagyharsányi Zajácz Istvánnénak — szépszép itt maguknál minden, de azért nálunk sem kutya! Mert tudja mit kaptam én az idén is előlegbe? Öt mázsa búzát! Persze azonkívül még sokmindent, de nálunk búza a „valuta”!

Zajáczné veszélyben látja a nagyharsányiak jóhírét:

— No, idefigyeljen: nekem nyolc mázsa búzát adtak előlegként!

Balázs rávágja:

— De én másfél hónapig beteg voltam ám! Különben pedig tavaly 19 ezer forint volt az összrészesedésem!

Zajáczné bosszúsan, de fölényesen legyint:

— Hát az is valami?! Én 22 ezer forintot vittem haza. Többet kerestem, mint az uram, meg a fiam a kőbányában!

A kőműves már izzad a vitában, nem tudja miképpen licitálja felül az asszonyt. De aztán kivágja:

— Megnéztem a maguk sertésállományát. Jók. Szépek. Gondozottak. Csak egy baj van!

— Mi lenne? — bosszankodik Zajáczné.

— ...Hogy keverékek. Sokfajta egyben. Nálunk meg fajtiszta a sertésállomány!

Erre már Zajáczné nem tud mit felelni. Csak azt tudja, hogy a sajátjuk milyen, — különben a magyarbólyiakét nem látta. Ott is hagyja a kőművest, aki izzadt homlokát törülgeti és nevetve néz az asszony után. Hanem azok az egyéni gazdák, — akik ezt a vitát végighallgatták — elgondolkoznak.

NEM TUDTAK KÖZBESZÓLNI, mert az a két szövetkezeti ember itt ezrekben vitatkozott, meg nem sertésről beszéltek, hanem sertésállományról! Mint aféle nagybirtokosok... Szóval ehhez nem tudnak hozzászólni. De gondolkozni rajta, — annál inkább!

S ezzel célt is ért a nagyharsányi Ságvári Tsz. Igen. Gondolkozzanak csak a meghívott egyéniek. Ez már fél siker, a szövetkezeti mozgalom javára...!

R. F.

Csak zsebre kellett volna nyulni...

Egy részletvásárlási könyvecske okozta a galibát, a gondot, a felesleges idegeskedést. Külgusz István vájár nagyítókészüléket akart vásárolni az OFOTÉRT pécsi fiókjánál, ki is kérte a vásárlási könyvet, alá is íratta Somogyi és Szabó elvtárssal, le is bélyegeztette B ita-akna bélyegzőjével, de az OFOTÉRT-nál mégsem fogadták el.

— Az aláírás nem elég — mondta az eladó — rá kell vezetni az aláírók személyi igazolványának a számát is.

A boltot központi körlevél (kelt: 1956. II. 29, aláíró: Barócz Ferenc főkönyvelő) valóban kötelezi, hogy ezt megkövetelje a részletvásárlótól. Igaz, másutt nem kérik a személyi igazolvány számát, de ezt csak Budapesten, a központnál lehet megváltoztatni. Mit tehetett hát Külgusz István? Másnap ismét fél órával előbb szállt ki, hogy benn találja az irodában az illetékeseket és kérte, írják még rá a személyi igazolvány számát a vásárlási könyvecskére.

Mit tehetett volna Somogyi és Szabó elvtárs? Ráírja a számot és aztán megvitatja a dolgot az OFOTÉRT-tal.

De nem ez történt. Ragaszkodtak ahhoz, hogy nem írják alá, az OFOTÉRT bolt pedig amellett kardoskodott, hogy a személyazonossági igazolvány száma nélkül nem adja ki a nagyítógépet. Az egyik ragaszkodott, a másik kardoskodott (a központ utasítása szerint jogosan), Külguszék pedig — mint az inga — jártak egyiktől a másikig, hiába.

Pedig egy kis emberséggel el lehetett volna érni, hogy a fiatal vájár már otthon a filmekkel és képekkel pepeseljen kedvére, ne pedig az újsághoz jöjjön, mint utolsó reménységéhez. Igen ám, de ehhez az kellett volna, hogy Somogyi és Szabó elvtársak a zsebükbe nyúljanak, megnézzék személyi igazolványuknak számát és azt le is írják! Ezt pedig ugye, igazán nem lehet megkívánni tőlük?! Az igazság kedvéért hozzá kell tenni, hogy úgy látszik az OFOTÉRT központtól sem lehet megkívánni azt, hogy egyszerűsítse a részletvásárlási feltételeket, ne pedig komplikálja!

Levél egy fiatal kőműveshez

Kedves Zsifkó László!

Először is engedd meg, hadd tegezzelek, én is 21 esztendős vagyok, mint te, s a magam korabeliekkel könnyebben esik a tegeződés, mint a komor magázás. Ugy jöttél be hozzánk a szerkesztőségbe, mint egy igazi huszonegyéves, kicsit rendetlenül, kicsit feltűnően öltözve, tele felháborodással, vélt vagy valódi igazságtalanságok miatt. Ideges voltál, kapkodó, türelmetlen, velünk szemben csakúgy, mint a vállalatoddal szemben. Mi megígértük, utánanézünk a repülőtéri építkezésnél, hogy áll a dolgod, de mire estére kerestelek a Belolannisz utcai munkásszálláson, azt mondták, már Mohácsra mentél. Elhamarkodottan! Mint ahogy mást is elhamarkodottan tettél!

Megvádoltál sok embert azalatt a néhány perc alatt, amíg beszélgettünk. Azt mondtad, keveset keresel, 7—800 forintot, nem tudsz félretenni, pedig nősülnél is, és tudom szórakoznál is, utaznál is. De nem magadat vádoltad érte. A vállalatot, Kiss Gyulát, a főépítésvezetőt, Balla főmérnököt, Domsics János bácsit! — őt nem akartad, tudom, de mégis — Török Józsefet, a munkavezetőt és másokat. Azt gondoltad igazad van? De mielőtt bebizonyíthattad volna, hogy valóban nálad van az igazság, kivetted a munkakönyvedet és elmentél önkényesen, magaddal víve Arnold Ferencet és Kovács Jenőt is.

Laci, neked nincs igazad! Nagyon is kűnnyű volt bebizonyítani, hogy nincs. Keveset kerestél, kevesebbet, mint a többi kőműves? Ez igaz! De magad is tudod, a te hibádból. Miért akartad hát másra kenni? Pontatlan voltál, — nem vádollak azzal, hogy akarattal, — de pontatlan voltál, mikor panaszkodtál nekünk! Azt mondtad 150 százalékot teljesítettél és arra kaptál 830 forintot. Nem így volt. A brigádod teljesített 135 százalékot — és nem 150-et — és nem te. Te csak részben, mikor ottvoltál. Mert mindenki azt mondta, sokszor hiányoztál, igazolatlanul is. Augusztusban négy napot, szeptemberben is sokat.

S a bérlapod szerint még így is 1121 forint volt a jövedelmed, Kovács Jenőé pedig, aki végig rendesen dolgozott, 1265 forint. Több ez, mint amennyit te mondtál. Es emlegettél másokat is, hogy nagyon keveset keresnek. Biztosan vannak ilyenek az Építőipari Vállalatnál, néhányan talán nem is a saját hibájukból. De nem általánosan. Megnéztem: a repülőtéri építkezésen augusztusban 1091 forint volt az átlagjövedelem. A kőműveseké pedig ennél is jóval magasabb: 1400—1500 forint körül.

Hogy te nem ennyit kerestél? De annyit sem, amennyit te mondtál.

A munkáddal nem voltak megelégedve. Domsics bácsi azt mondta, — pedig én állítom, hogy szeret téged, — ha még 70 évig élnél, sem sajátítanád el a szakmát, mert nem akarod. Török Józsi bácsi megmutatta azt a lépcsőházat, amin 5 hétig pepecseltetek, az MTH-sok pedig két nap alatt elkészítették.

Fiatal ember vagy Laci! Sok hibával és nagyon sok jó tulajdonsággal is. A szálláson azt mondták rólad csendes, rendes, józanéletű gyerek vagy. És nekem semmi okom arra, hogy ezt ne higgyem el. Csak nagy benned a mehetnékség, a kalandvágy. Es ez a vádaskodás!

Könnyű megvádolni embereket, akik nincsenek jelen és nem tudnak védekezni. Mindenki hibázhat, a te vállalatod is. Ha tudod, neked van igazad, harcolj! De csak akkor és abban, amiben igazad van. De elnagyolni, pontatlanul előadni dolgokat a legnagyobb felelőtlenség másokkal és magaddal szemben is.

Most Mohácson vagy, ott fogsz dolgozni. Hadd adjam át neked Domsics bácsi üzenetét. Azok az emberek, akikhez most mentél, nagyon nehéz helyzetben vannak. Nekik szükségük van arra a házra, amit te és mások fogtok építeni. Jobban törődjetek vele, milyen munkát adtok ki a kezetekből! Ne csak a pénzért dolgozzatok, ha valahol, hát Mohácson emberségből is.

Mert Laci hidd el, a pénzedért lehet, hogy megnéznek, talán tisztelni is fognak, de szeretni csak az emberségedért. Es ehhez az emberséghez az igazság szeretete is hozzátartozik. Üdvözlettel:

Kocsis Tamás.

Új iskolát avattak Magyarteleken

Egytantermes iskola és nevelolakás épült Magyarteleken 392 000 forint költséggel. Az iskolát Takács Gyula elvtárs, a megyei tanács oktatási osztályának vezetője, ünnepélyes keretek között adta át a község dolgozóinak és a tanulóifjúságnak. Az építkezéshez sok segítséget nyújtott a helyi tanács, a termelőszövetkezet és a szülői munkaközösség.

Hámor János
a megyei tanács dolgozója

A helyiipar ellátottsága

Komló város tanácsa október 5-én délelőtt 9 órakor egésznapos tanácsülést tart. A tanácsülésen megvitatják a helyiipar ellátottságát, valamint a tanács tömegkapcsolatát és a dolgozók panaszainak intézését. Utána Galabár Tibor elvtárs, Komló város tanácsának v. b. titkára, a városi tanács három rendeletitervezetét terjeszti elő. Az egyik a „kiváló társadalmi munkáért” kitüntető jelvény alapításáról, a második az állattartásról, a harmadik pedig a piaci hídmérleg használatáról szól. Utána sor kerül a tanácstagok interpellációira és azok megválaszolására.

Kőműves tanulók versenye

A kővágószőllősi, illetve Pécs repülőtéri építkezéseken rendezik meg szeptember 24 és 30. között a „Kőműves szakma legjobb tanulója” címért folyó országos versenyt. A versenyt jövő vasárnap kultúrműsorral egybekötött jutalomkiosztó ünnepséggel fejezik be.

Nagyszabású őszi vásár Pécsett

Pécs város tanácsának kereskedelmi osztálya Pécsett első ízben rendez önálló őszi vásárt október 6-án és 7-én. Az őszi vásár lebonyolításához nem építenek külön pavilonokat, hanem azt az üzletekben és az utcákon felállítandó sátrakban rendezik meg. Az állat és terményvásárt a vásártéren tartják meg, a sátrakat pedig a Széchenyi téren, a Jókai-téren, a Boltívközben, a Színház téren, valamint az Irányi Dániel téren állítják fel. A vendéglátó egységekben húsz féle hideg-meleg ételt hoznak forgalomba, ezenkívül pécsi és alföldi borokat is árusítanak majd. Az őszi vásár alkalmával több ezer divatos kabátot, öltönyt, cipőt, fehérneműt, új fazonu női ruhát, gyermek ruhát, rádiót, háztartási gépet, edényt, iskolaszert, órát, ékszert, valamint bútort vásárolhatnak. Száz kilométeres körzeten belül 50 százalékos vasuti és 25 százalékos autóbusz kedvezményt biztosítanak.

Mikor megszólalnak a költők

Előadói esten voltam vasárnap. Az estet a TTIT műsorfüzetének szerkesztősége rendezte, mindössze három szereplővel. Ez a három szereplő — Szörényi Éva Kossuth-díjas érdemes művész, Joó László, a József Attila Színház tagja és Székely Júlia zongoraművész — szellemóriások érzéseit szólaltatta meg és forrósította át a hallgatóság szívét.

Petőfi, Arany, Vörösmarty, József Attila, Ady, Kosztolányi, Juhász Gyula, Illyés — a magyarok közül; — Shakespeare, Villon, Shelly, Burns, Verhaeren és mások a külországi költők legnagyobbjaiból adták a verseket, Bartók, Chopin, Liszt muzsikája szárnyalt, és a közönség, mi valamennyien, akik ott voltunk, percekig ünnepeltük minden egyes szám után a művek alkotóit és ihletett tolmácsolóit.

Ha nehéz feladat is volt a magyar- és világirodalom zsúfolt kincsestárából kiválogatni a legszebb, legértékesebb alkotásokat, ha érvényes is az ízlések különbözőségéről alkotott csattanós magyar közmondás, mégis: sikeres volt a műsor kiválasztása. Nem kaleidoszkóp-szerűen, hanem tartalmi, értelmi, hangulati csokrokba szedve nyújtották át a költeményeket, szerelmes, hazafias, béke- és gyermekverseket, balladákat, hangulatképeket. Es ez jó volt. Igy — mintegy lépcsősoron felhaladva — emelkedett a lélek mind magasabbra, így fokozódtak az érzések, így melegedett át fokról-fokra a lélek, hogy a végén, mikor a három művész együttesen köszönte meg az ünneplést, a lelkesedés legmagasabb fokára hágott közönség ünnepi áhitattal határozza el: ilyen előadói estet ezután is akarunk, ezután is szives-örömest meghallgatunk.

Egységes elhatározás volt ez, mert fizikai törvény, hogy a megütött hangvilla rezgését átveszi a másik hangvilla is, az emberi érzés törvénye pedig az, hogy az igazi művészi alkotás — költemény, zenemű — az alkotóval azonos érzelmeket ébreszt abban, aki hallgatja. József Attila „Altató”-ja például eszembe idézte, amint kisfiam még selypítve, bizonytalanul, de már utánam mondja: „Lehúnyja kék szemét az ég, — lehúnyja sok szemét a ház, — dunna alatt alszik a rét — aludj el szépen, kis Balázs.” Egy másik emlékkép: Molványban Fekete Sándor bácsi, a kárgeskezű parasztember Shakespeare 75. szonettjét mondja, azt a szonettet, amit az előadói esten Szörényi Éva szaval: „Az vagy nekem, mi testnek a kenyér — s tavaszi zápor fűszere a földnek”; vagy Joó László műsorából az egyik Radnóti-vers, amit Mohácson diákok szájából hallottam: „Hisz bűnösök vagyunk mi, akár a többi nép, — s tudjuk miben vétkeztünk, mikor, hol és miképp, — de élnek dolgozók itt, költők is bűntelen, — és csecsszopók, akikben megnő az értelem, — világít bennük, őrzik, sötét pincékbe bújva, — míg jelt nem ír hazánkra újból a béke ujja, — s fojtott szavunkra majdan friss szóval ők felelnek.” Itt, az előadói esten, a parasztköltő Molványban, a gyermek otthon, a diák Mohácson — mi valamennyien —, hogy zenei műszóval éljek — együttrezegtünk, rezonáltunk a költő szavára, szíveink „friss szóval” feleltek a még élő és már elporladt szívek hívására. Es ez volt a szép, ez volt a jó, ez volt a felemelő.

Ami rossz volt, ami bántó volt: kevesen voltak. Bizony „vatta” kellett az esti előadásra, a délutáni diákelőadáskor is csak háromnegyed ház hallgatta az örökéltű verseket, és még előtte, szombaton kétségbeesve jött a szervezőkhöz az előadás két szervezője: „Csináljanak valamit, nem fogynak a jegyek! A pedagógusok nem törődnek a dologgal, az egyetemről egy jegyet sem vittek, a Széchenyi gimnázium és tanítóképző igazgatója szóba se akart velünk állni.”

Valóban: ha meggondolom, hány egyetemi hallgató, hány felsős diák és középiskolás, sőt hány pedagógus él ebben a városban, akkor az lenne a legtermészetesebb, hogy nem egy 450 személyt befogadó terem, de tizekkora is megteljen irodalomszerető, műveltségre szomjazó, szépre vágyó emberekkel, elsősorban fiatalokkal. Különösen akkor, ha számbavesszük: mennyire hiányosak irodalom tankönyveink, hogy legtöbbjük forgatása közben az olvasó csak a költők jellemzésével, rövid életrajzával, de nem műveikkel, nem szellemükkel találkozik. Itt, ezen az előadói esten mód lett volna legalább egy parányit pótolni ezt a hiányt.

De kevés volt a diák, kevés a pedagógus; sőt, kevés a funkcionárius is — üresen, foghíjasan ásitoztak a protokollsor székei. Csak néhányan jöttek el a pártapparátusbeliek, csak néhányan újságírók, csak néhányan tanácsi dolgozók. Pedig József Attila, Petőfi, Ady, Radnóti, Shelly és a többiek hozzánk, nekünk daloltak. József Attila nyiltan ki is mondja: „Mondd, mit érlel” című versében:

„S mondd, mit értel annak
[a sorsa,
ki költő s fél és így dalol;
felesége a padlót mossa
s ő másolás után lohol:
neve, ha van, csak
[áruvédjegy,
mint akármely mosóporé,
s élete, ha van élte még egy
a proletár utókoré?!”

Ez a proletár utókor mi vagyunk — akik ott voltunk, s akik nem voltunk ott, akik elmegyünk a legközelebbi előadói estre, s akik nem megyünk el. De ki menne el egy előadói estre, ha nem a vezetők?! Elsősorban a vezetők, akik nem címük és rangjuk, nem születésük és származásuk, hanem rátermettségük, becsületük, harcosságuk révén lettek azokká, amik! Sőt, el kellett volna már mennünk régebben, olvasnunk, tanulmányoznunk kell a verseket, a jó verseket, a mi verseinket, nemcsak a szakmai és pártirodalmat. Talán, ha így történik, nem éreztük volna jónéhányan annyira magunkhoz is szólni a nagy proletárköltőnek azt a versét, amely így vádol: „Es nem sejthetem, mikor lesz elég ok, — előkotorni azt a kartotékot, — mely jogom sérti meg.”

Ugyanő irta:

„A költő — ajkán csörömpöl
[a szó,
de ő (az adott világ
varázsainak mérnöke)
tudatos jövőbe lát
s megszerkeszti magában,
[mint ti
majd kint, a harmóniát.”

Ki ne vágynék a jövőbe látni, azt formálni? Most, a mi világunkban lehetősége van rá mindenkinek. Ne hagyjuk hát kihasználatlanul azt az ablakot sem, amelyet költők tárnak ki előttünk!

GÁRAMI LÁSZLÓ

A mai NAPLÓ

Emlékeztetőül!

A második ötéves terv irányelveinek vitája során számos értékes javaslat hangzott el. Néhány kiemelkedő elgondolás lapunk hasábjain is megjelent. A javaslatok egynémelyikére még nem jött válasz, az illetékes szervek nem reagáltak rájuk. A sok közül egy elgondolást idézünk emlékeztetőül.

Június 26-án, a „Kevesebb fellegekben járó elképzelést" — összerűbb gyakorlati munkát!" című cikkünkben megírtuk Sárics János és Wunderlich József elvtársaknak, a Pécsi Építő és Tatarozó Vállalat vezetőinek javaslatát: vonják össze egy központi helyre a különböző kis vállalatoknál lévő fogatokat, mert a szétszórtság sok gondot, s magasabb önköltséget jelent. A tatarozóknak például 13 lovuk van. Ehhez tartozik egy szállítási felelős, egy bognár, három rakodómunkás, s természetesen a hajtók. A vállalatnak állandó istálló-, takarmánybeszerzési és elhelyezési problémái vannak. Most például három helyen tartja a lovakat, s 100 ezer forintos költséggel központi istállót akar építeni.

Leghelyesebb lenne, ha a tatarozóknál, a PIK-nél, s más kisvállalatoknál lévő fogatokat összevonnák a Kertészeti és Helyiipari Vállalatnál, amelynek profilja ennek tökéletesen megfelel. A tanács ellenőrzése biztosítaná, hogy a Kertészeti és Helyiipari Vállalat az építőiparral vállalt szerződési kötelezettségeit maradéktalanul teljesítse, s ne a kifizetőbb, drágább szállításokat végezze a magánosoknak az építőipari fogatokkal.

A javaslat véleményünk szerint életképes, megvalósításra érdemes. Várjuk az illetékes vezető emberek véleményét, hozzászólását — intézkedését.

A rendőrség befejezte a vizsgálatot a Németh—Leipám ügyb.n

A megye lakosságát napokig foglalkoztatta az a halálos kimenetelű szurkálás, amelynek Leipám Károly 28 éves pécsi építőipari vállalkozó esett áldozatul és ezzel kapcsolatban a legkülönbözőbb mende-mondák keletkeztek. A valóság az, hogy szeptember 15-én este háromnegyed 10 és 10 óra között, amikor Németh István 53 éves pécsi lakos, a Honvédkórház volt portása hazatért Zrínyi utca 17/1 számú lakására, a kaput nem tudta kinyitni, mert Leipám Károly éppen motorkerékpárját helyezte el ott. Emiatt összeszólalkoztak és Leipám arculütötte Némethet, akinek szemüvege összetört, arca pedig megsérült.

Németh ekkor bement lakására, ahonnan leányával, Nagy Bélánéval a rendőrségre indult. Utközben Nagyné beszólt Leipámnak, hogy apjával együtt a rendőrségre mennek feljelenteni. Leipám — akiben már egy kis szesz volt, — kijött és Nagynét hátulról megtámadta. Németh István elől ment és amikor hallotta, hogy leányát Leipám üti, visszafordult. Leipám őt is ütlegelni kezdte, mire Németh előrántotta zsebkését és Leipámot háromszor megszúrta.

Miközben a mentők Leipámot a kórházba szállították, Németh István **és** leánya a rendőrségre mentek, ahol előadták a történteket. A rendőrség Némethet előzetes letartóztatásba helyezte és megindította a vizsgálatot. A rendőrség szombaton fejezte be a vizsgálatot és az ügyet átadta a megyei ügyészségnek. A halálos kimenetelű szurkálási ügyet a megyei bíróság tárgyalja majd.

Teherautó vagy ócskavas?

Közel egy éve ázik, rozsdásodik, pusztul egy teherautó a MÁV pécsi rakodókarbantartó műhelyének udvarán. A kocsit a Közlekedési Minisztériumtól kapta az állomás, elég jó állapotban, hogy javíttassa meg és állítsa forgalomba. Sinen közlekedő műhely-vágány-gépkocsit akartak készíteni belőle, egyszerűen azért, mert erre lenne szükségük, de az igazgatóság még egyszerűbben nem utal ki egy fillért sem a javításra, mondván, hogy neki nem kell a kocsi, viszont másra kell a pénz.

S a kocsi közben pusztul, pusztul.

Novák János párttitkár „érthetetlen" türelmetlenségében a politikai osztályt kérte, nézzen utána a dolognak. Ez a válasz érkezett az állomásra: a kocsit nem lehet sinrehelyezni, nem érdemes foglalkozni vele, bontsák szét s a még esetleg használható alkatrészeket adják át felhasználásra az Autóker-nek.

Egy év alatt valóban sokat romlott a most már nagyon is viharvert állapotban búslakodó teherkocsi. De a motorja még mindig jó, a karosszéria pedig — igaz, hogy drágábban, mint egy évvel ezelőtt — ugyancsak rendbehozható. Egy teherautó mégis csak többet ér teherautónak, mint ócskavasnak!

S ha nem kell a vasútnak, nem tudná felhasználni más, például egy szövetkezet? Ne dobjunk ki könnyelműen sokezer forintot.

Megalakult az első géphasználati társulás

Szeptember 18-án Kacsótán a földművesszövetkezet keretében tíz taggal megalakult a megye első géphasználati társulása. A társult gazdák részére a földművesszövetkezet a gépállomással szerződést köt földjeik gépi erővel történő közös megművelésére.

Két új prototípus gyártását kezdik meg a Sopianában

A negyedik negyedévben a Sopiana Gépgyárban két új prototípus gyártását kezdik meg. Az egyik a 85 literes hidraulikus hústöltő, a másik pedig a 200-as motoros húsdaráló. Mindkettő nagyjelentőségű a magyar húsipar gépesítése szempontjából.

Hol művelődjünk, hol szórakozzunk?

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA

18.00: Hírek — közlemények.
18.03: Riportműsor: — Jó földben terem a búza. — A jövő évi DISZ-oktatásról. A filmhíradó bírái, a Rádió válaszol. — Szeptember végén. — Jó ha tudjuk. — Épül az úttörőpark. — Zenés napló. — Mi újság a pécsi lakásfronton. — Munkatársunk jugoszláviai utinaplójából. — Kenedi Mihály a mikrofon előtt.
Közben kb:
18.10: Mai postánkból.
18.30: Délszlávnyelvű műsor.
18.50: Műsorzárás.

SZÍNHÁZ

Lehár: Cigányszerelem. Este fél 8 órakor. Pótszelvény „I".

MOZI

Kossuth: Ünnepi vacsora. (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: Hintónjáró szerelem (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Park: Egy pikoló világos (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Holnap már késő (6 és 8 órakor)
Kossuth (Mohács): Irén menj haza (fél 7 és fél 9 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): A mi nemzedékünk (fél 9 órakor)
Május 1. (Komló): Nápolyiak Milanóban (fél 7 és 9 órakor)
Szabadság (Komló): Tigrisszelídítő (6 és 8 órakor)
Építők (Pécs): Monte Christó I. (5 és 7 órakor)

1956. szeptember 25.

Névnap: Töhötöm.
Ügyeletes gyógyszertárak: 1. sz. gyógyszertár: Széchenyi tér 2. Tel: 17-65. — 8. sz. gyógyszertár, Kossuth Lajos u. 81. Tel: 23-94. — 12. sz. gyógyszertár. Doktor Sándor utca 47. sz. Telefon: 13-53.
Időjárásjelentés. Európa felett megerősödött az anticiklon uralma. Nyugati oldalán Nyugat- és Közép-Európában déli áramlással tovább tart a lassú melegedés. Kelet-Európában továbbra is északi szél fúj és a sarki levegő benyomulása nyomán tegnap sokfelé voltak futó havazások. Hazánkban vasárnap kisebb felhóátvonulások voltak, eső nélkül. A hőmérséklet nappal 24—26 fokig emelkedett. Éjszaka általában 7—10 fokig süllyedt. A talajmenti fagyok megszűntek. Várható időjárás kedden estig: nyugaton kisebb felhóátvonulások eső nélkül, keleten jobbára derült idő. Mérsékelt, helyenként élénkebb délkeleti szél. Hűvös éjszaka, meleg nappal. Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel 6—9, helyenként hat fok alatt. Legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 22—25 fok között.

A Dunántúli Napló postájából

A napokban két olyan levelet kapott a szerkesztőség, amelyben a levélírók a PIK-re panaszkodnak. *Solymár Ottóné* a Tettye utca 15-ben lakik. Így írt: „Elmúlt a nyár és házunk javítási munkálatait még mindig nem végeztette el a PIK. Tavasz óta ígérik az ajtóm megjavítását is. Azt hiszem jogosan kértem a javítást, mert télen a szél a szoba közepéig hordja a havat." Ha figyelembe veszszük, hogy Solymárnénak 6 éves kislánya van, és dolgozik, elmondhatjuk: panasza jogos.

Schliczer Jánosné a Kassa utca 11 számból beszámol probléмájáról, amely az ősz beköszöntése miatt mindinkább foglalkoztatja. „Nincs faházam, — írja — nem tudom, hol tároljam a tüzelőt. Lakásom kicsi, de bent egyébként sem tarthatnám a szenet, fát, mert két gyermekem van."

Reméljük, a PIK-nek van lehetősége Schliczerné panasza orvoslására.

Kedves levelet küldött Beckmann István vájár Ujmeszesről. „A Frankel Leó utcai lakók nevében mondok köszönetet Szekeres István postásnak lelkiismeretes, pontos munkájáért" — írja. „És külön köszönjük a postaigazgatóságnak, hogy a bányavidékre ilyen udvarias kézbesítőt küldött."

Igaza van *Lázár Bélánénak*, amikor a Petőfi utcai általános iskola tanulói érdekében emel szót. Porfelhő van az iskola környékén és ami még ennél is nagyobb baj, porfelhő van az iskola udvarán is. „A gyerekek ruháját, tüdejét belepi a por — írja, — vajon egészséges ez? Semmiképpen." Bizony nem! S ha már az utcát nem portalanítják, miért nem öntözik az iskola udvarát?

SPORT

Magyarország—Szovjetunió 1:0 (1:0)

Moszkva, Lenin-stadion, 105 000 néző, Vezette: Devillers

Magyarország: Grosics — Kárpáti, Börzsei, Kotász — Bozsik, Berendi — Sándor, Kocsis, Hidegkuti, Puskás, Czibor.

Szovjetunió: Jasin — Tiscsenko, Basaskin, Ogonykov — Paramonov, Netto — Tatusin, Ivanov, Sztrelcov, Szalnyikov, Iljin.

Óriási küzdelmet vívott a két csapat. Mindvégig igen izgalmas volt a játék. A magyar csapatnak a világbajnokság óta legnehezebb mérkőzését sikerült megnyernie. Labdarúgóink lényegesen jobban játszottak és a helyzetek alapján még több gólt is lőhettek volna. Meglepetésre a magyar csapat erőnlétben is felülmulta nagynevű ellenfelét. A magyar játékosok, kivétel nélkül mind nagy akarással, szívvel-lélekkel küzdve vívták ki nagyszerű győzelmüket. Az első percekben a hazaiak vezéreltek. Nagy iramban folyt a játék. A szovjet játékosok minden labdára rámentek, sokszor igen keményen játszottak. A mieink igyekeztek ésszerűen, jó technikával megoldani a különböző helyzeteket. Az első félidő 16. percében dőlt el a mérkőzés sorsa. Hidegkúti átment a szovjet védőkön, Cziborhoz játszott, aki a 16-os tájékáról jobb külsővel nagy lövést küldött kapura.

A labda a felső lécről vágódott a gólvonal mögé. 1:0 lett az eredmény a magyar válogatott javára.

Ezután hatalmas küzdelem alakult ki. A csatársorok támadásai a jól romboló védelmeken akadtak el. A szovjet csapat a 39. percben kiegyenlíthetett volna. Sztrelcov 10 méterről a bal kapufát találta el.

A szünetben a szovjet válogatott cserélt. Tatusin helyett Mozer játszott a jobbszélen. Most kiegyenlítetté vált a játék. A magyar játékosok nyugodtan játszottak, jól bírták a nagy iramot. A 4. percben Sztrelcov lerúgta Berendit, aki helyett Bundzsák állt be. A hazai csapat támadott. A mieink lelkesen védekeztek. Az utolsó negyedórában ismét a magyar csapat irányította a játékot. Az eredmény azonban már nem változott.

A magyar válogatott csapatból Grosics, Börzsei, Bozsik, Sándor és Czibor volt a legjobb, de a többiek is mind nagyszerűen küzdöttek. A szovjet csapatból Netto játéka emelkedett ki. Rajta kívül Paramonov, Szalnyikov játéka volt jó.

Két pontra nőtt a Komlói Bányász előnye

A labdarúgó NB II. 20. fordulójában volt meglepetés bőven. A Sztálinvárosi Vasas Győrben vereséget szenvedett, a Komlói Bányász viszont Vácott is megszerezte a győzelmet és így a bányász csapat már két ponttal vezet a bajnoki táblázaton. A Pécsi Törekvés súlyos vereséget szenvedett a Szállítóktól Budapesten. A forduló eredményei: Győri Vasas—Sztálinvárosi Vasas 3:0. Pénzügyőrök—Nagykanizsai Bányász 0:0. Bp. Szikra—Soproni Törekvés 2:1. Kaposvári Kinizsi—Zalaegerszegi Dózsa 1:0. Budafoki Építők—Szikra Gázművek 3:1, Vasas Izzó—Vasas Dinamó 5:0.

Komlói Bányász—Váci Bástya 1:0 (0:0) Vác, 3000 néző. Vezette: Dankó. Komló: Magyar — Kanizsai, Csárdás, Kripl — Kohlmann, Polgár — Grózdics, Molnár, Korom, Daum, Gelencsér. Vác: Fehéri — Kapuszta, Básti, Varga — Konrád, Neugan — Buchnitz, Kálozi, Pintér, Cservenák, Frick. A komlói csapat győzelmével megerősítette vezető helyét. A mérkőzés nagyrészében kiegyenlített volt a játék. Mindkét csapat nagy akarással küzdött. A mérkőzés egyetlen gólját Gelencsér szerezte. Jók: Csárdás, Kripl, Gelencsér, illetve Kapuszta, Varga és Cservenák.

Törekvés Szállítók—Pécsi Törekvés 6:1 (4:0). Budapest, 2000 néző. Vezette: Szaffián. Szállítók: Dávid — Nárai, Blaska, Mátyus — Makrai, Buza — Ihász, Jerabek, Kurucz, Bajzák, Sárkány. — Pécsi Törekvés: Hámori I. — Göttlinger, Mohácsi, Szegedi — Freppán, Hernádi — Lendvai, Kakuszi, Szőke, Tura, Hámori II. Kemény, helyenként durva mérkőzés. A hazai csapat kíméletlen játéka nem ízlett a pécsi csapatnak. Freppán súlyosan megsérült, de Kakuszi és Tura is sérüléseket szenvedett. A budapesti csapat csatársora igen jó napot fogott. Góllövők: Jerabek 3, Sárkány, Bajzák, Makrai (tizenegyesből), illetve Hámori II. Jó: Mátyus, Ihász, Jerabek, Kurucz, illetve Mohácsi, Hernádi.

Az NB II. állása

1. Komló	20	13	5	2	41:15	31
2. Sztálinváros	20	13	3	4	44:21	29
3. Izzó	20	11	4	5	36:19	26
4. Győr	20	11	3	6	38:21	25
5. Budafok	20	8	7	5	27:26	23
6. Nagykanizsa	20	6	10	4	23:18	22
7. Pénzügyőrök	20	9	3	8	29:21	21
8. Vác	20	7	6	7	28:31	20
9. Zalaegerszeg	20	7	5	8	26:26	19
10. Bp. Szikra	20	5	8	7	24:30	18
11. Kaposvár	20	8	1	11	34:45	17
12. Dinamó	20	5	7	8	19:26	17
13. Pécsi Tör.	20	7	3	10	26:39	17
14. Szállítók	20	5	5	10	24:40	15
15. Sopron	20	3	5	12	18:35	11
16. Gázművek	20	4	1	15	25:49	9

Izgalmas küzdelmek a Dózsa országos motorversenyén

Vasárnap igen sokan igyekeztek a Mecsek felé. Az első futam indítására már igen sokan álltak körül a mecseki körpályát, a Pécsi Dózsa országos gyorsasági motorversenyének színhelyét. A nézők jó versenyt láthattak, különösen az alacsonyabb űrtartalmú gépek csoportjában volt sok induló. Kitűnt a Bp. Dózsa női versenyzője, Gondos Aranka. Két futamban győzött, megelőzve a férfi versenyzőket is. Nagy érdeklődés kísérte az autók versenyét, itt hat gép indult. Részletes eredmények:

125 kcm (6 kör, 21 induló): 1. Gondos Aranka (Bp. Dózsa) 13:30, 2. Gáspár (Komlói Zalka Máté) 15:11, 3. Kucsma (Bp. Autótaxi) 15:21. Mind Csepel gépen. 250 kcm (8 k, 10 i.): 1. Pásztor (Bp. Dózsa) 17:29.2, 2. Wolfram (Pécsi ZM) 17:31, 3. Végvári (Kaposvári ZM) 17:51. Pásztor és Végvári Csepel, Wolfram saját készítésű géppel indult. 125 kcm sportgépek (6 k, 16 i.) 1. Gondos A. 13:2, 2. Kovács (Bp. Autótaxi) 13:19, 3. Hamar (Bp. Honvéd) 13:23.4. 350 kcm (10 k, 10 i.): 1. Pál (Bp. Autótaxi) 21:04, 2. Bürger (Bp. Dózsa) 21:20.4. Mind Csepel gépen. 500 kcm (10 k, 4 i.) 1. Németh (Bp. Dózsa), BMW, 20:45, 2. Szűcs (Bp. Dózsa) Jawa 20:54, 3. Illyés (Bp. Dózsa) BMW 21:32.8. Oldalkocsik: 6 k, 3, i.): 1. Pettenkoffer, Fehér (Bp. Dózsa) BMW 19:09.8, 2. Simon, Kiss (Bp. Dózsa) Jawa, 3. Ferenci, Kürti (Tatabányai ZM) Csepel, idő nélkül. Autók: (6 k, 6 i.): 1. Wimmer (Bp. III. sz. Autójavító) BMW 13:26.2, 2. Kovács (Bp. III. sz. Autójavító) Fiat 13:35, 3 Tóth (IV. sz. Autójavító) Skoda 15:29.2. A nők a férfiakkal együtt indultak.

A megyei I. osztályú labdarúgóbajnokság állása

1. Pécsbánya	26	21	2	3	94:20	44
2. Szigetvári VL	26	16	3	7	53:35	35
3. Pécsszabolcs	26	13	6	7	53:39	32
4. Pécsi D. III.	26	14	4	8	58:41	32
5. Pécsújhegy	25	11	5	9	43:27	27
6 Pécsi Haladás	24	12	3	9	45:37	27
7. Pécsi Vasas	24	9	4	8	36:40	25
8. Hidasi B.	26	10	4	12	53:58	24
9. Pécsi VL	25	9	5	11	40:42	23
10. Pécsi Traktor	24	7	7	10	25:40	22
11. Mohácsi B.	26	10	2	14	31:59	22
12. Szászvári B.	24	8	5	11	46:58	21
13. Pécsi Postás	26	6	6	14	43:61	18
14. Pécsi Kinizsi	25	8	2	15	36:59	18
15. Pécsi Építők	25	8	3	14	32:51	17
16. Véménd T.	26	6	4	16	40:61	16

Barátságos mérkőzések

Budapest ifjúsági válogatott—Baranya megye ifjúsági válogatott 12:0 (4:0). Népstadion, 10 000 néző. Vezette: Pósfai. Budapest: Bártfai (Virág) — Lipták, Nemes, Kovács — Keresztes, Kiss — Göröcs, (Zámbó), Szalai, Kaszás, Matesz, Pázmándi. Baranya: Szomor (Bogyai), — Kutas (Tamási), Solymár (Márkus), Juhász — Czukor, (Devecseri), Hudecz — Pintér, Göncz, Garami, Pfeffermann, Hertelendi, Baranya ifjúsági válogatottja teljesen alárendelt szerepet játszott. Egy pillanatig sem tudták tartani az igen jó játékerőt képviselő budapesti csapatot. A megyei ifjúsági válogatott játékából teljesen hiányzott a csapatmunka. Góllövők: Kaszás 6, Szalai 4, Matesz, Zámbó. Jók: Nemes, Szalai, Kaszás, Matesz, illetve Garami, Göncz.

Bp. Honvéd—Pécsi Dózsa 8:3 (4:0). Budapest, 200 néző, vezette: Gál. Bp. Honvéd: Faragó (Garamvölgyi) — Rákóczi, Bányai, Solti — Törőcsik I, Tóth G — Törőcsik II (Kiss), D. Szabó, Tichy. Babolcsai Csóka II. Pécsi Dózsa: Krausz (Lelich) — Szőcs, Kocsis, Farkas (Kamondi) — Fazekas, Takács — Lovig, Lehel, Opova, Pleck, Horváth. Az első félidőben gyengén játszott a Pécsi Dózsa. A Honvéd csatársora, különösen Tichy igen veszélyesnek bizonyult. Szünet után feljavult a pécsi csapat. Most már nemcsak a mezőnyben játszottak jobban, hanem a kapu előtt is eredményesebbnek bizonyultak a csatárok. A játékidőnek ebben a részében kiegyenlített volt a játék és a Dózsa még több gólt is lőhetett volna. Góllövő: Tichy 4, Csóka II. 2, Babolcsai, Törőcsik II, illetve Opova, Lehel és Szőcs. Jók: Bányai, Tichy, Babolcsai, illetve Szőcs, Lovig, Fazekas, Kocsis.

Hírek, eredmények

Pécsi Törekvés—Szekszárdi Dózsa. A területi ifjúsági Béke Kupa ökölvívó CSB őszi második fordulójában a Törekvés Szekszárdon szerepelt. A vasutas ökölvívók nagy küzdelem után, de biztosan nyertek. A pécsi csapatból Gombkötő D, Iványi, Rózsavölgyi, Maczkovics, Verling és Schellinger győzött.

Magyarország B—Szovjetunió B 2:0 (0:0). A Népstadionban 40 ezer néző előtt játszották le a mérkőzést. A magyar csapat a második félidőben mutatott jó játékával győzött. Góllövő: Buzánszki (tizenegyesből) és Vilezsál.

Belgrád—Budapest 11:9. A városok közötti ökölvívómérkőzés a jugoszláv fővárosban került sorra.

A TOTO 12 találatos szelvénye: 2, 1, 1, x, 2, 2, 1, 2, 2, 2, 2, x.

Apróhirdetések

— **HALÁLOZÁS. Palágyi Károly elhúnyt, temetése ma délután fél 4 órakor lesz.**

— **Özv. Galamb Jánosné, sz. Lizán Anna 77 éves korában tragikus körülmények között elhúnyt. Temetése 26-án 16 órakor.**

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Köszönetet mondunk a B. M. Baranya Megyei Főosztály városi kapitányság, járási pártvégrehajtó bizottság dolgozóinak, a bányász zenekarnak és mindazoknak, akik felejthetetlen férjem temetésén megjelentek, virággal és koszorúkkal részvétüket fejezték ki.

özv. Kovács Józsefné és családja

PARADICSOM és alma vásár a zöldségboltokban. Befőzési paradicsom 1 kg 70 fillér, alma 1 kg 2—4 Ft, 50 kg-nál nagyobb tételeket házhoz szállítunk. Megrendeléseket valamennyi zöldségboltban le lehet adni. Baranya Megyei Mezőgazdasági Termékeket Értékesítő Szövetkezeti Központ. 72

HASZNÁLT férfiruhát, lábbelit veszek. Hetényi, Bem utca 20. Telefon: 23-49. 525

KALAPTISZTITÁS, vasalás, Kertész Józsefnél, Kossuth utca 1. sz. udvarban balra. 560

DIÓSZINRE fényezett háló, kétszemélyes bordó rekamié eladó. Rózsa Ferenc utca 2. 607

PÉZSMABUNDABÉLÉS eladó, megtekinthető Tukács szűcsnél. — Teréz utca 5. 635

BÚTORÁTALAKITÁST és új bútorok készítését újból vállalom: Bischoff József, Ujvilág u. 20. 614

1944-ES kiadású Csepel kismotor jó állapotban eladó. Pécs, Kun utca 1. 615

JÓKARBAN lévő 125-ös ezüsttankos Csepel motorkerékpár eladó. Felső-Balokány u. 21. 617

SZŐLŐ eladó. Városi, bekerített, 1 300 öles (autóbusz, közmű), villaszerű épülettel, pincével, felszereléssel, 20 hektós termőkilátással, óborral, száznegyvenezerért. Alkotmány utca 31. 619

ELADÓ Harkány fürdőben 2 szoba, konyhás lakás, gazdasági épületekkel. Villány-terehegyi bor. — Vidéken két hold szőlő felszereléssel. Bővebb felvilágosítást ad Brusz György órásmester, Siklóson. 621

PRIMA hangú Franz Oeser gyártmányú rövid zongora eladó. Sik Béla Pécs, Bem u. 14. I. em. 622

ERŐS üvegfal ajtóval, áttetsző üvegezéssel, 277 cm hosszú, 240 cm magas, 1 500 Ft. József utca 5. sz. 623

ELADÓ 6 ajtós garderőbe szekrény, konyhakredenc, zománcozott kis Kalor kályha. Csak délelőtt. Müller, Rét utca 27/1. 625

CSALÁD[illegible] egyszobás gyümölcsöskertben lakás átvehető. — Bővebbet Molotov utca tizenhat gondnoknál. 626

ÓRÁT, szemüveget veszek. Wágner, Rákóczi út 73/a. 627

MOHÁCS, Kossuth Lajos utca 50. szám alatti ház eladó. Érdeklődni a helyszínen. 630

1956 Tp. N. S. U. Max, igényes vevőnek eladó. Megtekinthető 25-én, délutántól 27-ig. Krampfhard motorjavító, Bajcsy Zs. u. 25. 629

PELLÉRDEN az állomáshoz 8 percre 964 négyszögöl kukoricaföld terméssel együtt sürgősen eladó. Érdeklődni Móré Fülöp u. 25. sz. 616

UJ-KUKORICA eladó, Ilona u. 4. Telefon: 38-22. 632

CSERÉP és 5 darab szalufa eladó. Tompa Mihály utca 26. sz. 634

MEGVÉTELRE keresünk sürgősen egy vitrint. Játéknagyker, V. Pécs, Rákóczi út 68. 94

MŰ-FOGSOR javításokat soronkívül vállal Vajda L. fogtechnikai laboratóriuma, Mártírok útja 7. 633

ÉPITKEZÉSHEZ szállítunk vörös ciklop követ vagononként (15 tonna) 1 550.— forint, falazókövet 1 250 forint árban. Érdeklődésre megrendelőlapot küldünk. Vörös Csillag Termelőszövetkezet, Köveskál. 74

A PÉCSI Épületanyagfuvarozó Vállalat, villanyhegesztőt és villanyszerelőt keres. Jelentkezni lehet Megyeri út 50 alatt, a vállalat munkaügyi osztályán, 8—12 óráig. 87

GYAKORLATTAL rendelkező anyagkönyvelőt és állami gazdasági bérelszámolásban jártas bérelszámolókat keres a Bogádmindszenti Állami Gazdaság. Bogádmindszent, Baranya m. 88

ELCSERÉLNÉM szoba-konyhás éléskamrás lakásom nagyobbért, költségtérítéssel, csak nem hegyre. Citrom utca 14. Endrő. 636

PÉCSI Húsipari Vállalat gyakorlattal rendelkező bérelszámolót keres azonnali belépésre. Jelentkezés Siklósi út 37.

NAGY gyakorlattal rendelkező gépkocsivezetőt azonnalra alkalmazunk. Jelentkezés 26-án a Borforgalmi Vállalatnál, Szt. István tér 12.

KÁLYHÁST keres folyamatos alkalmaztatási lehetőséggel Pécsi Széntröszt Vegyesüzeme, Molotov u. 9. sz.

ALKALMAZUNK 14—16 éves fiatalokat, házhoz szállításra (lehetőleg fiúkat). Jelentkezni lehet a Pécsi Hús- és Tejkiskereskedelmi V. Pécs, Kossuth tér 4.

MECSEKVIDÉKI Borforgalmi Vállalat 4 férfi fizikai munkást és éjjeliőrt keres felvételre. Jelentkezés: Irányi Dániel tér 6. sz. alatt. 93

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Dolgozók Pártja Baranya Megyei Bizottságának és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: FARKAS LÁSZLÓ
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjeszti: a Megyei Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés: postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11.— Ft.

Pécsi Szikra Nyomda Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz. Telefon: 20-27
Nyomdáért felel: Melles Rezső.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A BARANYA MEGYEI PÁRT BIZOTTSÁG ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIII. ÉVFOLYAM, 227. SZÁM ÁRA 50 FILLÉR SZERDA, 1956 SZEPTEMBER 26

A Béke Világtanács felhívása

A Béke Világtanács elnöksége szeptember 24-én a következő felhívást bocsátotta ki.

A közvéleményt mélységesen nyugtalanítják a Szuezi-csatorna igazgatásával és használatával kapcsolatban támadt surlódások esetleges következményei.

A Béke Világtanács indokoltnak tartja ezt az aggodalmat, mert a fejlemények veszélyeztethetik a békét.

Ezért óva inti az összes érdekelt kormányokat, különösen azokat, amelyeknek intézkedései komoly összetűzéssé változtathatják ezt a konfliktust. Mindazoknak, akik nem tétováznak ilyen összetűzés elő idézésében, tudniok kell, hogy ez a világ egyes térségeiben olyan hadműveletekhez vezet, amelyek kiterjedhetnek és igazi háborúvá fejlődhetnek, veszélybe sodorva tízmilliók sorsát.

A Béke Világtanács leszögezi, hogy csakis tárgyalások útján érhető el olyan megoldás, amely biztosítja a szabad hajózást a csatornán megkülönböztetés nélkül minden állam hajói számára és ugyanakkor szavatolja Egyiptom szuverén jogait.

Amennyiben a közeli hetekben folytatandó tárgyalások nem járnak pozitív eredménnyel, akkor ez semmi esetre sem szolgálhat okot az erő alkalmazására, hanem elengedhetetlenné teszi az Egyesült Nemzetek Szervezetének közreműködéséhez való folyamodást. Az Egyesült Nemzetek Szervezete ugyanis alapokmánya értelmében a békét veszélyeztető surlódások kiküszöbölésére hivatott.

A Béke Világtanács azzal a kéréssel fordul az összes kormányhoz, hogy minden befolyásukat használják fel a szóbanforgó konfliktus békés megoldása érdekében.

A Béke Világtanács elnöksége nevében

Párizs, 1956 szeptember 24.

FREDERIC JOLIOT-CURIE.

A Washingtonból terjengő „kereskedelmi illatok"

Az egymást keresztező események és a sűrűn váltakozó, módosuló tervek kusza gomolyagából ma még nehéz kihalászni a főszálat: milyen irányban haladnak majd a dolgok Szuez körül. Jósolni pedig éppenséggel lehetetlen, mert régen volt olyan, a béke sorsára számottevő jelentőségű diplomáciai helyzet, amely annyi gyorsan felbukkanó meglepetést hozott volna, mint a mostani.

A csatorna használók szövetségének nyugati megalakítása áll az előtérben. E terv mozgató erői, hátsó gondolatai és valóságos haszonélvezői ma már pőrére vetkőztetve állnak előttünk, így helyes lesz erre irányítani a fő figyelmet. A második londoni konferencia, amelyen csak a 18 nyugati állam vett részt, e terv körül vitatkozott s a disputa feltárta a nyugati tábor kebelén belül dúló ellentéteket.

Akik feltétel nélkül akarják az egyiptomi szuverénitást mélységesen megsértő szövetséget, azok egyedül az amerikaiak, az angolok és a franciák. A többi tizenöt között is akadt a szövetségnek támogatója, de nem teljes egyértelműséggel, kinek-kinek megvoltak a fenntartásai. Pakisztánnak ma még csak halványan új irányban sodródó külpolitikája elhatárolta magát Dulles tervétől olyannyira, hogy a pakisztáni küldött kivonult az értekezletről. Franciaország — ma még felderíthetetlen okokból — fenntartással csatlakozott a szövetség megalapítóihoz. Az olaszok Egyiptommal fennálló más jellegű szerződéses kötelezettségeikre hivatkoztak, noha támogatták a szövetség megalakítását, a svédek mielőbbi ENSZ megoldást sürgettek és a spanyol külügyminiszter szavaiból is kiérződött, hogy kormánya előtérbe helyezi sajátos érdekeit. A 18-cak augusztusi egysége tehát legalábbis szétziláló dik, így pontosan nem lehet előre látni, milyen irányban kísérel majd meg együttesen kitörni a Nyugat offenzívája.

Ezek az árnyalati ellentétek is nagyon fontosak, de a második londoni értekezlet tanácskozásaiból nem ezeket kell elsősorban kiragadnunk. A két angolszász főváros: Washington és London kakasviadala ad jellemző képet a pillanatnyi erőviszonyokról és a két külügyminiszter hátsó gondolatairól. Anglia szuezi érdekeltsége eléggé ismert ahhoz, mintsem szükségessé válnék részletek kifejtése. De mit akarnak az amerikaiak?

Dulles békítgető tervei alkalmat adtak a nyugati lapoknak arra, hogy az amerikai külügyminisztert a közvetítő és a pacifikáló szerepében ábrázolják. Ma már azonban hasztalan keresnénk akár az angol, akár a francia sajtóban ezeket az emelkedett jelzőket, helyükben egészen mást találunk. Londonban is, Párizsban is kezdenek közelebb kerülni a valósághoz és kezdik felismerni azt, amit a mi sajtónk, a demokratikus tábor sajtója már korábban is feltárt: az amerikaiak békevágya csupán külszín s a békemáz alatt meghúzódik a kettős érdek: letaglózni Egyiptomot is, de egyszersmind nagyot sózni a főversenytárs, az angol imperializmus hátára is, kiforgatni a zsebeit, kiszedni belőle azt a keveset, ami még megtalálható.

A csatorna használók szövetségének Dulles-i terve már eleve arra épült fel, hogy az Nasszer számára elfogadhatatlan. Ha pedig Kairó nem fogadja el, gazdasági bojkottot indítanak ellene, elterelik a nyugati hajók forgalmát a Szuezi-csatornáról, s a Jóremény-fok megkerülésével szállítanak. Igenám, csakhogy a meghosszabbodott viziút sokkal nagyobb költségeket emészt fel. Honnan teremtik elő a gazdasági gondokkal küszködő nyugateurópai országok a nagyobb költségeket? S itt bukkan fel a Dulles-terv lényege: az Egyesült Államok ötszázmillió dollár erejéig segítségére siet partnereinek, de csak az olajszállítás folyamatosságának biztosítására. Szuez bojkottálása ugyanis elvágja elsősorban Angliát a középkeleti olajbeszerző helyeitől és más irányban kell olaj után néznie. A Dulles-féle csatorna használók szövetségének terve a középkeleti helyébe amerikai olajat ajánl fel drágább árakon és uzsora-kamattal. Amerika nem segélyt ad az „átmeneti nehézségek" terheinek enyhítésére, hanem az export-import bank útján kölcsönt, éspedig nem kevesebb, mint öt százalékos kamattal.

Hogy ez a „megoldás" mit jelent Angliának, arra a szigetországi lapok kommentárjai vetnek fényt. „Eladósodunk, mégpedig úgy, hogy unokáink is nyögik majd a terheket. „Nem elégségesek mostani gazdasági bajaink, húzzuk még szorosabbra a nadrágszíjat!" Így panaszkodnak még azok a lapok is, amelyek pedig a közelmúltban fenntartás nélkül lelkesedtek a csatorna használók szövetségéért, támadták a más véleményt valló munkáspártot. A francia Monde-ban pedig az ismert és népszerű párizsi közíró, Maurice Duverger eként sommázta a nézeteket: a Dulles-féle „békítgető" tervnek eléggé nyerseu érezhető „kereskedelmi illata" van.

A pénteken este közzétett zárónyilatkozat arról tanuskodik, hogy Londonban lenyelték a békát. Valószínűnek látszik, hogy a csatorna használók szövetségének megalakítását a nyugati egység újabb megszilárdulásaként és az egységes fellépés diadalaként fogják szerteharsonázni. De ekkor felbukkan a nagy kérdés, amit a nyugati lapok máris feszegetnek a jövő előrevetítődő sötét árnyaként: mit nyer és mit veszít majd ezzel az újfajta szövetséggel az atlanti paktum?

Teljesítették a III. negyedévi tervet

A Baranya Megyei Patyolat Mosoda szeptember 20-án befejezte harmadik negyedévi tervét. A vállalat a hónap végéig előreláthatólag 15 százalékkal, mintegy 10 mázsával fogja túlteljesíteni a negyedévi előirányzatokat.

●

Örömmel jelentjük, hogy a Pécsi Vendéglátó Vállalat harmadik negyedéves tervét szeptember 22-vel teljesítette.

BAKA BÉLA
igazgató

●

A BM Tanácsi Téglagyári Egyesülés III. negyedévi nyers gyártási és téglaégetési tervét szeptember 18-án befejezte. A negyedév végére 1 millió nyers téglával és 1 millió 400 ezer égetett téglával termelnek többet a tervezettnél.

A Jugoszláv Népi Ifjúsági Szövetség (NOJ) K. V. elnöksége és a DISZ K. V. intéző bizottságának közös közleménye

A Jugoszláv Népi Ifjúsági Szövetség (NOJ) Központi Vezetőségének meghívására magyar ifjúsági küldöttség tartózkodott Jugoszláviában. A küldöttség tagjai voltak: *Szakali József*, a DISZ Központi Vezetőségének első titkára, *Hollós Ervin* és *Gosztonyi János*, a DISZ K. V. titkárai.

A küldöttség meglátogatott üzemi és iskolai NOJ szervezeteket, majd szeptember 21-én a NOJ elnökségével megbeszélést folytatott. A megbeszélésről az alábbi közös közleményt adták ki:

A NOJ Központi Vezetőségének elnöksége és a DISZ Központi Vezetőségének küldöttsége szeptember 21-én tárgyalást folytatott. A megbeszélés során kölcsönösen tájékoztatták egymást a két szervezet munkájáról, tapasztalatairól és megvitatták a nemzetközi ifjúsági mozgalom aktuális kérdéseit.

A megbeszélésen kidolgozták a két ifjúsági szövetség együttműködésének alapelveit és programját. Ennek megfelelően többek között megállapodtak: kiadványok és folyóiratok cseréjében; a két szervezet közötti rendszeres tájékoztatásban; ifjúsági küldöttségek cseréjében; ifjúsági táborozásokon való kölcsönös részvételben; kapcsolatok megteremtésében, egyes városok, üzemek, iskolák NOJ és DISZ-szervezetei között.

Mind a két szervezet vezetői fontos feladatuknak tekintik a jugoszláv és a magyar fiatalok közötti baráti kapcsolatok fejlesztését és kiszélesítését, valamint a két ifjúsági szövetség közötti tapasztalatcsere megteremtését.

Nyolcvannyolc vagon terményt osztottak ki a baranyai árvízkárosultak között

Az amerikai Vöröskereszt küldeményéből eddig összesen nyolcvannyolc vagon terményt osztottak ki a baranyai árvízkárosultak között. Negyvenegy vagon búzát, harminckilenc vagon kukoricát és 8 vagon babot juttattak a mohácsi, mohácssziget, dunaszekcsői, dunafalvai és homorúdi árvízkárosultaknak. A nyolcvannyolc vagon terményt a Magyar Vöröskereszt osztotta ki.

Zöldell az őszi árpa Vetik a búzát Forgatják a földet — a babarci állami gazdaságban

A zörgő levelű kukoricások, sápadozó akácosok halódó színei között az új gazdasági év friss, zöld üzenete köszönt a babarci állami gazdaság központi üzemegységében.

Sorol már az idei vetésű őszi árpa!

S míg esőt várva sörtéken ülekszenek a tábla felszínére a hegyes levélkék — Hímesházán és itt Babarcon a hét eleje óta már vetik a búzát is. Ott is, itt is Zetorok vontatják a nagy vetőgépeket, amelyek magszekrényeiből egyszerre harminckét csoroszlyán csurran a morzsásra elmunkált földbe a búza. Mire e sorok megjelennek, 85 holdon — ha a tél-túl fodrozó bárányfelhők, végre nemcsak ígérik, hanem meg is hozzák az esőt — csirába indulhat a százezernyi szem.

— Mi megá.. ami rajtunk múlott. Három mázsány.. ors foszfátot kapott minden katasztrális hold. És vagy ötszörös tárcsázást gyűrűshengerrel.

Esőt azonban nem adhatott még a főagronómus sem, akit a vetés mellett még 300 hold szilvás és barackos elültetésének gondja is nyomaszt. A használhatatlan, vízmosta domboldalakon létesül a megye legnagyobb gyümölcsöskertje. Elől megy egy negyven lóerős DT traktor és láncon húzza maga után a másik lánctalpasat, amely mögé egyetlen ekefejet akasztottak. Ezzel a szörnyű munkával is alig győzik elég mélyen megforgatni a gyümölcsös alá.

De a csemeték már várják a helyüket, sürget a vetés is — mit tehet most az agronómus?!

Legyint a felhőtlen égre és vet porba, és fák alá hasít fel sziklakemény földet.

A vendéglátó vállalat új kezdeményezéseiről

A Pécsi Vendéglátó Vállalat Tímár utca 2 szám alatti központjában, a napokban számos érdekes új terv született s intézkedés történt. Ezek a lakosság jobb, változatosabb áruellátását, a dolgozó nők, háziasszonyok munkájának megkönnyítését szolgálják. Baka Béla elvtárs, a vállalat igazgatója ezekről a következő tájékoztatást adta:

MEGKEZDIK A KELT KALÁCS SÜTÉSÉT

Központi cukrászüzemünk egyik részlegét az Irányi Dániel térről áthelyeztük a Janus Pannonius utca 8 szám alatt lévő ostyasütő üzemünkbe és itt megkezdjük a kelt kalács sütését is. Szeptember 26-tól kezdve itt brióst, fonott kalácsot, sós rudat, sajtos stanglit, lekváros és mákos buktát is készítünk. A sós és sajtos rudat a vállalat vendéglőiben, a többit pedig az 1-es számú büfében létesített tejcsárdában hozzuk forgalomba.

HÁZHOZ SZÁLLITJÁK AZ EBÉDET ÉS VACSORÁT

Az olyan családokban — mondotta, — ahol a férj és a feleség is dolgozik, sokszor előfordul, hogy az asszony fáradtan tér haza, nincsen kedve vacsorát főzni. Nem akarnak étteremben vagy kisvendéglőben menni, bár meleg vacsorát szeretnének fogyasztani. A dolgozó nők, a háziasszonyok munkájának megkönnyítése érdekében ezért október 15-től kezdve bevezetjük az ebéd és a vacsora házhozszállítását. A típusételektől eltérően házikosztot készítünk, amit 7 forintért adunk és mindössze 50 fillér házhozszállítási díjat számítunk fel.

Megfelelő számú jelentkező esetén, csereedényhordókat veszünk fel, akik a vállalat edényében szállítják házhoz az ebédet és a vacsorát. Erre a célra 14—16 éves fiatalokat állítunk majd munkába. Az ebéd és vacsora megrendeléseket a 31—57, vagy a 10—10-es számú telefonon vesszük fel. Itt említem meg, hogy az 1-es számú büfé melletti éttermünkben is bevezetjük a háziételek kiszolgálását, illetve helybeni fogyasztását.

II. OSZTÁLYU ÉTTEREM LESZ A 2-ES BÜFÉ

Györkő Antal elvtárs, a városi tanács v. b. elnöke egyik sajtónyilatkozatában azt ígérte, hogy a Kossuth Lajos utcai 2-es számú büfét megszüntetik. Várjuk, hogy a városi tanács mikor intézkedik, mert a büfé helyén másodosztályú éttermet kívánunk létesíteni. Olyan lesz, mint az Elefánt étterem, ahol fehér asztalok mellett lehet étkezni és italokat fogyasztani. A 2-es számú büfét pedig a Kossuth Lajos utca végén, a volt Március-féle vendéglőbe helyezzük át.

„CSALÁDI" CUKRÁSZDÁT LÉTESITENEK

Legújabb kezdeményezésünk: a „családi" kiscukrászdák létesítése. Ez abból áll, hogy a cukrászdát férj-feleségnek adjuk oda. A férj a cukrászda saját üzemében készíti majd a süteményeket, felesége pedig az üzletben hozza forgalomba. Október 1-én ilyen „családi" cukrászdává alakítjuk át a Kossuth Lajos utcában az Uttörő cukrászdát. Eddig nem volt saját cukrászüzeme, ezt most létesítjük. — Eddig a központi cukrászüzemünktől kapta az árut, amely a szállítás közben sokszor megtört, összerázódott. Most a saját cukrászüzemében tejszínes süteményt, tejszínes kávét, francia krémest, képviselő fánkot és egyéb friss süteményeket készít majd. Tervbe vettük, hogy a város területén még több ilyen családi cukrászdát létesítünk és versenyt indítunk közöttük, hogy melyik tud jobb minőségű árut biztosítani. A verseny győztese a közönség lesz, amely az eddiginél is jobb és frisebb süteményt kap.

KISVENDÉGLŐKET LÉTESITENEK

A pécsi közönség éppen úgy, mint a budapesti, nagyon megkedvelte a kisvendéglőket, ahol kulturált környezetben étkezhet, szórakozhat. Ezért tervbevettük, hogy a negyedik negyedévben még három kisvendéglőt létesítünk a város területén.

Bár az a törekvés, hogy a régi vendéglőket adják vissza rendeltetésüknek, még mindig sok nehézséggel kell megküzdenünk, hogy ezt megvalósíthassuk. Itt van például a Kazinczy utcában a volt István pince, amely azelőtt vendéglő volt. Ezt eddig a MOKÉP használta és ahelyett, hogy ennek kiköltözése után átadták volna vállalatunknak, a helyiségbe beköltözött a MESZÖV, amely jelenleg raktárnak használja. Vállalatunk a MESZÖV-nek a Makár utcában tudna raktárt biztosítani és így a helyiségben kisvendéglőt létesíthetnénk.

DÉLBEN ÉTTEREM — DÉLUTÁN KÁVÉHÁZ...

Szeretnénk Pécsett egy olyan vendéglátó egységet létesíteni, amely délben étterem, délután kávéház, este pedig újból étterem lenne. Erre a célra a legalkalmasabb a Tiszti Klub volt étterme lenne, annál is inkább, mert utcai bejárata van. Ezzel megoldódna a belvárosi dolgozók étkezési problémája is, nem kellene jobbra-balra szaladgálniok, hogy megfelelő étkezőhelyiséget találjanak. Ha a városi tanács ezt a helyiséget átadná nekünk, egy héten belül megnyithatnánk. Elgondolásunk szerint déli 12-től fél 3—3 óráig ebédet adnánk. Ez után a helyiségnek kávéház jellege lenne. Folyóiratokat, újságokat járatnánk ide, a vendégek dominózhatnának, sakkozhatnának, este 7 órától pedig a népi zenekar muzsikája mellett vacsorát szolgálnánk fel.

UTCAI BÜFÉKET ÁLLITANAK FEL

A helyiséghiány miatt elhatároztuk, hogy utcai büféket állítunk fel olyan helyeken, ahol vendéglő nyitására jelenleg nincsen lehetőségünk. Október elsején az Engels út sarkán állítjuk fel a legelső utcai büfénket, egy átalakított weekend-házban. Ha ez beválik, akkor a Fiume és a Szilágyi Dezső utca sarkán, valamint a város több részén is létesítünk utcai büféket, ahol étel-, ital- és trafikárut hozunk majd forgalomba, — fejezte be nyilatkozatát Baka Béla elvtárs, a Pécsi Vendéglátó Vállalat igazgatója.

P. J.

Az alsószentmártoni tsz már elvetette őszi árpáját

A harkányi gépállomás körzetébe tartozó tsz-ek közül az alsószentmártoni tsz elsőnek fejezte be őszi árpa vetését. Továbbá az őszi mélyszántásra kerülő 140 kat. hold mélyszántásból 100 holdat végzett el. A vetést nagyban elősegítette Zenkó Béla zetoros, aki 8 nap alatt elvetett 40 kat. hold őszi árpát. A tsz az őszlek betakarítását, a kukorica kivételével jövő hét közepére befejezi.

JAKAB JÓZSEF
mezőgazdász

A Biztonsági Tanács összehívásának egyiptomi sajtóvisszhangja

Hír szerint Mahmud Favzi egyiptomi külügyminiszter Newyorkba utazik, hogy Egyiptom képviseletében részt vegyen a Biztonsági Tanácsnak a szuezi kérdés megtárgyalására összehívott ülésén. A külügyminiszter newyorki útját nyomban a Biztonsági Tanács összehívására előterjesztett francia és angol kérelem nyilvánosságrahozatala után határozták el Kairóban a legutóbbi napokban már kialakult olyan általános benyomás, hogy a szeuzi kérdés az Egyesült Nemzetek elé kerül, de arra nem számítottak, hogy a nyugati országok a problémát a Biztonsági Tanács elé viszik még a „csatornahasználók szövetségének" megalakítása előtt, vagy mielőtt lépéseket tennének az Egyiptommal folytatandó előzetes megbeszélésekre, amint ezt jelezték. Ezért a határozat meglepetésként hatott, de számítanak arra, hogy az általános vita október eleje körül kezdődik majd, amikorra a szóban forgó szövetség megalakítását tervezik.

Az említett francia és angol lépés indítóoka iránt érdeklődés nyilvánul meg politikai körökben. E körök véleménye szerint erre a lépésre az adott okot, hogy a tizennyolc államból álló csoport egyes tagjai vonakodnak csatlakozni a tervbevett szövetséghez.

Az egyiptomi sajtó tág teret szentel ennek a hírnek, de egyelőre tartózkodik behatóbb kommentároktól. A kairói lapoknak megnyugtatásuk, hogy az említett lépésre éppen a szövetséggel kapcsolatos kedvezőtlen kilátások miatt szánták el magukat Párizsban Nagy-Britannia és Franciaország lépésére vonatkozóan az Al Ahbar emlékeztet arra, hogy a nyugati hatalmak általános eredeti elgondolása szerint a kérdést az ENSZ elé terjesztik, de csupán azután, hogy a tervbevett szövetség tárgyalásokba próbál bocsátkozni Egyiptommal. A lap szerint a lépésnek két oka van, először több országnak a szóban forgó szövetséggel szemben tanusított tartózkodó magatartása és másodszor az a meggyőződése, hogy a szövetség nem jelentene megfelelő eszközt a közvetlen tárgyalásokra.

Az Al Ahram az Egyesült Nemzetek Szervezetéhez történt folyamodást előzetes lépésnek tekinti az Egyiptom ellen irányuló fokozottabb gazdasági és politikai nyomásra.

Az Egyptian Gazette című lap rámutat, hogy az ENSZ-hez való folyamodás mindig örömmel üdvözölhető, de utal arra a körülményre, hogy a két nyugati ország ismét valótlanságok állításához folyamodott, amidőn a Biztonsági Tanácshoz intézett levelében azt bizonygatta, mintha az államosítás végetvetett volna a csatorna nemzetközi működési rendszerének.

Az angol külügyminiszter a Biztonsági Tanács összehívásáról

Selwyn Lloyd brit külügyminiszter hétfőn este a BBC televíziós adása során nyilatkozott a szuezi kérdésnek a Biztonsági Tanács elé terjesztéséről. Ezzel, mint mondotta, bebizonyosodik majd, hogy az ENSZ hajlandó és képes-e fenntartani az igazságot és érvényt szerezni a nemzetközi kötelezettségeknek. „Nem szabad elfelejteni, — mondotta, — hogy az ENSZ feladata nem merül ki tisztára abban, hogy fenntartja a békét, hanem érvényt is kell szereznie a jogrend uralmának. Azért megyünk a Biztonsági Tanács elé, hogy tágabbkörű jóváhagyást nyerjünk az általunk előterjesztett tervekhez. Ugyan akkor támogatjuk a csatornát használók szövetségét is, mert úgy hisszük, hogy hasznos szerepet fog játszani az egyiptomi hatóságokkal való tárgyalásban, illetőleg érintkezésben és abban is, hogy továbbra is nyitvatartja a csatornát az átmenő forgalom számára."

Az angol külügyminiszter azt a véleményét fejezte ki, hogy a szuezi kérdésben az angol népnek legalább háromnegyedrésze szilárdan a kormány mögött áll.

Volt munkáspárti hadügyminiszter a kormány felelősségrevonását sürgeti

E. J. Strachey volt munkáspárti hadügyminiszter kijelentette kerületében:

Felelősségre kell vonni a kormányt, amiért visszatartja a hadseregben a tartalékosok tízezreit s amiért nem bocsátja el azokat, akik már kitöltötték szolgálati idejüket. Vajon lemondott-e a kormány a fegyveres erő használatáról a szuezi-ügyben? Mivel a kormány az ENSZ elé viszi az ügyet, miért tartja még mindig fegyverben a tartalékosokat? Nem meggyőző válasz, hogy készen kell tartani őket arra az esetre, ha az ENSZ a fegyveres erő használatát határozná el.

A Biztonsági Tanács szerdai üléséről

A Biztonsági Tanács Franciaország és Nagy-Britannia kérelmére szerdán magyar idő szerint 21 órakor ül össze, hogy megvitassa a szuezi kérdést. Miután időközben Egyiptom is kérte a tanács összehívását, a londoni rádió hírmagyarázója szerint a szerdai ülésen előreláthatólag hosszas eljárási vita lesz, hogy a szuezi kérdést milyen formában tárgyalják meg.

Egyiptomban hétfőn taktikai hadgyakorlatokat tartottak

Az AFP a kairói rádió alapján jelenti, hogy Egyiptomban hétfőn összetett „taktikai" hadgyakorlatokat tartottak, amelyeken jelen volt Abdel Hakim Amer tábornok, hadügyminiszter, a fegyveres erők főparancsnoka.

Szeptember 30-án megszűnik a nyári időszámítás

A Minisztertanács határozata értelmében a nyári időszámítás szeptember 30-án megszűnik. Szeptember 30-án, szombatról vasárnapra virradó hajnali három órakor az órákat két órára kell visszaigazítani.

FÓRUM

A Tervező Irodánál dolgozó elvtársak kérdezik:

„Mi a biztosíték arra, hogy a parlament, amely eddig nem jól dolgozott, most már rövid időn belül jól fog működni?"

A kérdésre előbb kérdéssel kell válaszolnunk: Mikor mondhatjuk, hogy jól dolgozik a parlament? Akkor, ha jó törvényeket hoz, ha a kormány tevékenységét elbírálva helyes irányba tereli annak munkáját, ha egész tevékenységében helyesen juttatja kifejezésre a nép akaratát.

Az Országgyűlés azért nem volt nálunk jóideig teljes értékű képviselője a nép hatalmának, mert működését gyakran a formalizmus, a demokratizmus hiánya jellemezte. Hiányoztak az építő viták, a törvények alkotását többnyire formális szavazás helyettesítette. A képviselőknek nem volt módjuk arra, hogy elmondják választóik kívánságát, véleményét, mert nem élhettek az interpelláció jogával. Azt, hogy a továbbiakban jól dolgozzék a parlament, ezeknek a hibáknak a megszüntetése biztosítja. Tudjuk, hogy az interpelláció, a miniszterek beszámoltatása ma már az Országgyűlés munkájának fontos része. A törvényalkotással kapcsolatos viták szélesebb mederben, szabadabban folynak. Később pedig a választási rendszer módosítása, a személyenkénti választás biztosítja, hogy minden országgyűlési képviselő valóban a választók kívánságait, akaratát képviselje, mert ezért közvetlenül vonhatják kérdőre választói, s ha nem úgy tevékenykedik, ahogy választói elvárják tőle, visszahívhatják. A demokratizmus következetes megvalósítása, a képviselői jogok szélesítése, a néppel való kapcsolat erősítése — ez a parlament jó munkájának biztosítéka.

Magyar népi ének- és táncegyüttes alakult Romániában

A Román Népköztársaság Minisztertanácsának határozata értelmében ének- és táncegyüttes alakult a magyar autonóm tartományban a romániai magyarság népzenéjének és néptánc-hagyományainak ápolására. Az új művészegyüttes nemsokára megkezdi az előadásokat.

A Dunántúli Napló jogi tájékoztatója

Panaszainkkal elsősorban az ügy intézésére hivatott állami szervekhez forduljunk

A Szovjetunió Kommunista Pártjának XX. kongresszusa, de még inkább a MDP júliusi határozatai óta örvendetesen megnövekedett a dolgozóknak a hatóságok iránti bizalma és ez azzal járt, hogy fokozottabb mértékben fordulnak az állami szervekhez panaszaikkal. Ez így is van rendjén és az állami szervek ebből azt a következtetést vonják le, hogy munkájukat az állampolgárok megbecsülik. A tanácsi szerveknél és a bíróságoknál egyaránt növekszik a panaszosok száma úgy, hogy egy-egy bírósági panasznapon már oly sokan vannak, hogy az érkezés rendjében való meghallgatás biztosítása végett sorszámot kell kiosztani. A panaszosok egy része régi sérelmeire keres orvoslást, mert abban az időben amíg a törvényességet nem hangsúlyoztuk eléggé, bizony sok dolgozót ért méltánytalanság, sőt jogtalanság, és ezt a felsőbb szervek elnézték.

Tapasztalat szerint a panaszosok egy része sokszor hiába vesztegeti értékes munkaidejét, esetleg óraszámra a panasziroda előtt. Ennek az az oka, hogy nem az ügyintézésre hivatott szervhez fordul. Általában a fellebbezéseket az első fokon eljáró szervnél kell benyújtani, ami általában kitűnik az első fokú határozat rendelkező részéből is. Minden ügyben az illetékes hatósághoz kell fordulni. Ha pl. a tanács, mint lakásügyi hatóság döntést hoz abban a tekintetben, hogy valemelyik helyiséget melyik társbérlő használhatja, a sérelmes döntés miatt ne forduljunk a bírósághoz, mert az ilyen ügy elbírálása ez idő szerint nem tartozik bírósági hatáskörbe. Általában az egyik állami szerv nem bírálhatja érdemben felül a másiknak a döntését. Mindegyik csak a saját jogterületén hozhat döntést. Bírói ítélet ellen hiába adunk fellebbezést a tanácshoz. Többször előfordul, hogy a peres fél nem az elsőfokú, hanem a fellebbezési bíróságnál adja be fellebbezését, ami azzal a következménnyel járhat, hogy mire az irat az illetékes bírósághoz érkezik, a 15 napos fellebbezési határidő lejár, az elsőfokú bíróság kiállítja a végrehajtási lapot és már végrehajtási költség is merülhet fel.

Különösen az utóbbi időben szokásos, hogy a panaszokat mindjárt a főfelügyeletet gyakorló minisztériumokhoz, legfőbb ügyészhez, Legfelsőbb Bírósághoz, sőt igen sok esetben a pártszervekhez nyújtják be. Ezek a szervek azt általában az ügyintézésre hivatott állami szervekhez továbbítják az ügy kivizsgálása végett és a panaszos csak időt veszít az által, hogy panaszát nem az elsősorban illetékes szervhez intézte.

Ameddig nyitva van a rendes jogorvoslati út, ne adjunk be a felügyeleti hatósághoz, pártbizottságokhoz, a sérelmezett határozat elleni panaszokat, mert a fellebbezés célja elsősorban az, hogy az esetleges sérelmet az arra hivatott hatóság a jogszabályoknak megfelelően jóvátegye.

Ha a panaszos nem az ügyintézésre hivatott szervhez nyújtja be panaszát, más szerveknek felesleges munkát okoz, ő maga pedig kárt szenvedhet azáltal, hogy a törvényszerű jogorvoslatot elmulasztja.

Hazaérkezett Jugoszláviából a földművesszövetkezeti küldöttség

Vas Zoltánnak, a SZÖVOSZ igazgatósága elnökének vezetésével hazaérkezett Jugoszláviai útjáról a földművesszövetkezeti küldöttség. A küldöttség a Jugoszláv Általános Falusi Szövetkezetek, a termelőszövetkezetek és az ekonomiák szervezetét, működését, irányításuk módszereit, valamint a különböző szervezetekkel kialakult kapcsolatait és a géphasználat kérdéseit tanulmányozta. Utjukon szoros és szívélyes kapcsolatot hoztak létre a jugoszláv szövetkezeti és gazdasági élet vezetőivel, akik rövidesen viszonozzák a magyar szövetkezeti küldöttség látogatását.

VESSZŐFUTÁS

Itt élnek, itt járnak közöttünk számosan olyanok, akik hibáztak egyszer az életükben, akik egyszer az élet nagy országútjának mellékösvényére léptek. Közöttük sok olyan akad, aki ezerszer is megbánta már hirtelen tettét, elfeledni és másokkal is feledtetni szeretné. Ez azonban nem könnyű, mert a tévúton járt ember mások szemében nem mindig képes levetkőzni egykori ballépését a multja mint fekete árnyék kíséri mindenüvé. Szerencsére ilyen már kevés akad, de mert ritka, érdemes feljegyezni.

A következő történet kiragadott példa. Ha főszereplője életének útjával csak ennyire is részletesen foglalkoztak volna, valószínű, sorsa másként alakul.

Gyermekkora

Az árvaházban nevelkedett. Jó szóban, kedveskedésben ritkán volt része. Nem nevelte őt az anyacsók, ha fájt valamije, senkisem ölelte keblére.

Egy napon Geisler Gyula pécsi seprűkészítő és felesége gyermekéül fogadta őt, a vöröshajú kisfiút. Boldogan lépkedett nevelőszülei mellett, ment haza.

Aztán megint egy boldog pillanat: beíratták az iskolába. Örült, hogy most már lesznek barátai, pajtásai, akikkel nevetve kergetőzhet, játszhat, tanulhat.

Az iskolában érte az első csalódás. Övele egy gyermek sem akart egy padban ülni, ha játszani készültek, őt senkisem hívta, senkisem szólt a „vörös lelenc"-hez. Ez volt a csúfneve.

Sorsa a szegény gyermekek sorsa lett. Tizenkétéves korában már dolgoznia kellett. Elvállalt minden munkát. Volt kifutó, napszámos, alkalmi munkás, majd otthon segített a seprűkészítésben. Télen, nyáron később nyúló éjszakákig dolgozott nevelőapjával együtt.

Dolgoztak és vártak. Nem értette ő pontosan, mi az, amit annyira várnak, csak ahogy az öreg mondta: a virradatot fiam, azt várjuk. Mert el kell jönnie, sokan kívánják, sokan harcolnak is érte...

Felszabadulás

És eljött. 1945-öt írtak akkor. Felszabadulás! Felszabadulás! Ezt ismételgették az emberek, ezzel a szóval ölelte meg az öreg is az egyik reggelen. Tizenhatéves volt ekkor.

MADISZ-tag lett. Elvtárs! — így szólították. Amikor először szóltak hozzá így, mintha megtántorodott volna az örömtől. Nem „vörös lelenc" — hanem elvtárs!

Az enyém a világ, minden az enyém — így érezte. Fiatal volt s olyan, aki nagyon megéhezett s most előtte volt az étel, hát habzsolta. Tanulhatok — gondolta, — lehetek mérnök, tanár, orvos. Minden szeretett volna lenni, mindent akart tudni. Válogatás nélkül kereste a társaságot, tanulni akart mindenkitől, akiről úgy hitte, többet tud nála. Mint falevelet a forgószél kapta fel az élet és ő hagyta, hogy pörgesse, sodorja. Nagyot akart markolni az életből, válogatás nélkül vonzotta őt a társaság, hitt mindenkinek, igazaknak, gazembereknek egyaránt. Ez a hibája sokszor gáncsolta őt életében.

Tévúton

Egy ismerőse és egy elvált asszony — akinek rokona élt Franciaországban, — megszédítették. Franciaország, ott az élet, az az igazi — mondották. Hevülékeny fejjel nem gondolta meg a dolgot.

1948 januárjában elindultak, de nem jutottak messzire. A határon elfogták őket. Őt elengedték, de társait nem. Valami „volt a fülük mögött" — úgy tudja. Azóta nem találkozott velük, de beszédük, a mese a nagy lehetőségekről az állítólagos gyors érvényesülésről ott zsongott a fülében. Nem volt nyugta, a gondolat nem hagyta pihenni. Világot látni! Ez forgott agyában szüntelenül.

Újra nekivágott a szökésnek — de most már egyedül. 1948 húsvétja már Bécsben érte. Steierbe, majd Linzbe utazott. Tájékozatlanul járt-kelt a városban, amikor magyarul megszólították:

— Mi az fiatalember, nincs munkája?

— Nincs.

— Ha velem jön, lesz munkája, lesz pénze. Akarja?

Mi történhet? — gondolta és elfogadta az idegen férfi ajánlatát. Az idegen férfi — akiről csak annyit tudott, hogy Kázmérnak hívták — megcsillantotta előtte, amire vágyott. Semmi az egész! Egy évet Franciaországban kell ledolgozni, akkor mint szabad francia állampolgárnak semmi sem lehetetlen — így tájékoztatta Kázmér. Franciaországba? Hát éppen odavágyott! Kész volt a megállapodás, együtt utaztak Insbruckba.

Az idegenlégióban

Insbruck — ez a város örökre emlékezetes marad számára. Megállítak egy ház előtt, amelynek falán „Legionire etragé" felírás volt. Mit sem sejtve lépett be a ház kapuján. Itt a munkaközvetítő-iroda, itt kell elszerződni egy évi franciaországi munkára. Majd én eljárok, hogy a legjobb helyre kerüljön, bízza csak rám — mondotta Kázmér.

Egy év nem olyan hosszú idő. Hát ha ez az érvényesülés útja, akkor... majd csak elmúlik valahogy — gondolta. Aláírta a papírt, amit Kázmér elébe tett, s látta amint Kázmér az egyik ablaknál pénzt vett fel, majd zsebregyűrte a bankókat s amikor tekintetük találkozott, úgy rémlett, mintha Kázmér arcán cinikus mosoly bujkált volna. Nem sokáig gondolkodhatott magában, mert egyszerre fegyveres katonák fogták körül. Vajon mit akarnak a katonák? „Legionire etragé" — villámlott át gondolatán a ház falán látott felirat, amelyet akkor éppen, hogy elolvasott, de nem következtetett belőle semmire. Csak nem a légióba kerültem — kérdezte önmagától. Zavartan nézett körül, de akkor már késő volt. — Eladták. Mint egy állatot a vásáron. Szemével Kázmért kereste. Megölni, megfojtani akarta ezt az embert, még a szemét is kikaparni. Hol van? Merre ment? Dühödt pillantással tekintett körül. Már csak akkor vette észre, amikor az a kapuból kezével búcsút intett feléje s nevetett. Utána akart rohanni — de lefogták.

Zötyögött velük a tehervagon, Brégens, a katonai gyűjtőtábor felé. Körülötte a vagonban szótlan, elcsigázott, szomorúarcú férfiak ültek. Csak a vonatkerekek egyhangú, tompa csattogása hallatszott. Menekülni! — ez volt az első gondolata. Menekülni, de hogyan?

Brégensbe értek. Pár nap mulva hatan, magyarok, akik hasonló úton kerültek ide, összebeszéltek: megszöknek Svájcba. Elfogták őket. Később Kielbe, a légió elosztó táborába tranyitották csoportjukat. Itt már nagyon sokan voltak.

A pokol-expressz

A gyűjtőtábor mellett kis erdő húzódott, oda gördült be a vasúti szerelvény éjszakánként. Minden éjszaka vagoníroztak itt. A bársonyfekete éjben csak a vasúti kocsik ütközőinek hideg csattanása hallatszott a táborig. A pokol-expressz — így hívták maguk közt a vonatot.

Tíz napot töltött itt, amikor hatszázad magával ő is a pokol-expressz utasa lett. Irány Marseille, ahol behajózták őket. Csendesen úszott velük a gőzhajó, mint menyasszony húzta maga után fodros vízüszályát.

— Világot látni akartál? — Ugye milyen szép a tengeri naplemente? — zakatoltak a szavak agyában. Körülöttük víz, víz, mérhetetlen haragos zöld színű víz, ameddig a szem ellát. Arra nagyon messze a horizonton mintha legörbülne egy kicsit a tenger .. Kerek a föld... Vajon merre van Magyarország?

(Folytatjuk)

Még mindig kevés a kőműves Mohácsszigeten

A Helyreállítási Bizottság beszámolója a megyei tanács hétfői ülésén

A Baranya megyei Tanács hétfői ülésének második napirendjén a Helyreállítási Bizottság beszámolója szerepelt a Mohácsszigeten folyó helyreállítási munkákról. A beszámolót Palkó Sándor elvtárs, a Helyreállítási Bizottság elnöke tartotta.

Beszámolójában elmondotta, hogy az árvízkárosult területen szeptember 21-ig teljesen elkészült 220, tető alá került 238, falegyenig kész 179 ház, további 73 háznál pedig az alapozás készült el. Százalékban kifejezve az összes tervbevett építkezésnek Uj Mohácson 66,6, Sárháton 57,9, Homorúdon 53,1, Dunafalván 50,3, Dunaszekcsőn 79 százalékra készült el, az egész területre átszámítva pedig 59,7 százalék a készültség foka.

Az építkezés üteme nem kielégítő, s ennek fő oka a kőművesek hiánya.

A helybeli lakosság sem nyújt elegendő segítséget. Különösen szeptember első felében okozott ez fennakadást, amikor az iskolaév kezdete miatt a DISZ-táborok is kiürültek.

A Város- és Községgazdálkodási Minisztérium az igényelt szakmunkásoknak csak egy kis hányadát küldte, úgyhogy a munkások nagyobb részét helyben kellett toborozni. A Helyreállítási Bizottság kérte ehhez a sajtó, a rádió, a járási tanácselnökök és a Munkaerőtartalékok Hivatala segítségét.

Felhívta Palkó Sándor elvtárs a tanácstagokat is: toborozzanak ők is lakóhelyükön legalább egy-egy kőművest.

Elmondotta ezután, hogy a Baranya megyei Tanács szociálpolitikai csoportja saját erejéből vállalta egy sokgyermekes homorúdi özvegyasszony házának felépítését. Ehhez Budapesten szerzett bontási anyagot használtak fel, az egyéb szükséges anyagokat pedig maguk szerezték be, maguk végezték szabadságidejükben a munkát is.

A szegedi honvéd elhelyezési csoport 21 szakmunkása az utóbbi két hét folyamán teljesen kitatarozta a sárháti iskolát és tanítói lakást.

Ezen kívül azonban igen kevesen ajánlottak fel július 30 óta társadalmi munkát.

Mintegy 200—300 tanyai lakos máig sem kért építési segítséget. Közülük többen a régi helyen, engedély nélkül kezdték meg az építkezést, gyakran az újjáépítés területéről csábítanak el ehhez kőműveseket.

A helyreállítási kormánybizottság engedélyével a DISZ-táborok október végéig maradnak a szigeten. A táborparancsnokság vállalta, hogy a más területen nyújtott segítségen túl, megszervezik Homorúd újjáépítését.

Azóta, három hét alatt, kiszállították Homorúdra az összes építőanyagot.

A honvédelmi miniszter 28 kőművest küldött, az építésügyi miniszter pedig megígérte, hogy októberben mintegy 400 építőipari technikumi hallgató érkezik Homorúdra. A szakmunkáshiány mindemellett fennáll, szükség van körülbelül újabb 300 szakmunkásra.

Az anyagszállítás lényegében befejezettnek tekinthető, a korábbi 117 tehergépkocsival szemben szeptember 21 után már csak harminckilencre van szükség.

Az Országos Takarékpénztár szeptember 21-ig 1 077 építtetőnek nyitott folyószámlát, ami azt jelenti, hogy ennyien kezdték meg az építkezést. Szeptember 21-ig építőanyagra 31,798.000, munkabérre 3,151.000 forintot folyósítottak.

Az újjáépítésre nem jelentkezett körülbelül 200 szigeti lakos helyzetének megvizsgálása folyik. A homorúdi tanács például jelentette, hogy 35 homorúdi lakossal beszéltek, közülük csak három van igen nehéz helyzetben,

harminckettő vagy saját erőből épített már hajlékot magának, vagy más községbe költözött.

Dunafalván mindössze huszonheten nem jelentkeztek újjáépítésre, valamennyiük más úton oldotta meg, a vizsgálat szerint kielégítően, a problémáját.

A továbbiakban bejelentette Palkó elvtárs, hogy a július 30-i tanácsülés határozatai serkentően hatottak az újjáépítésre, végrehajtásuk folyik. A megyei tanács végrehajtó bizottsága figyelmeztetésben részesítette a Mezőgazdasági Igazgatóságot, mert késedelmesen intézkedett és utasította, hogy fokozottan foglalkozzék a tsz-ek üzemi épületeinek felépítésével.

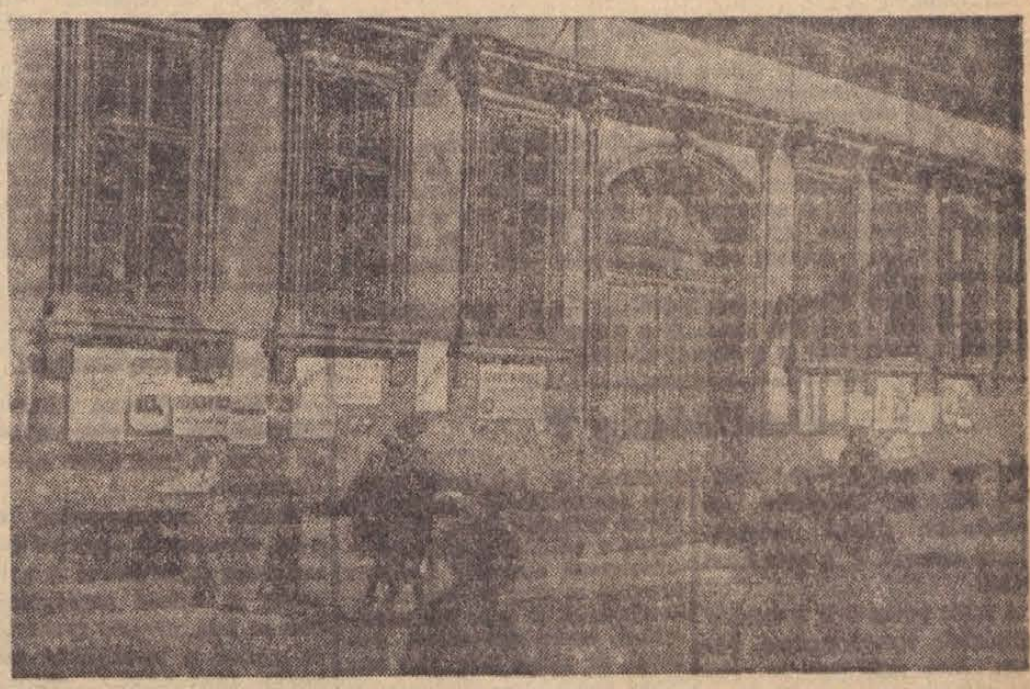
Az oktatás, a sárháti iskola kivételével, mindenütt megindult.

Végül bejelentette, hogy a Nemzetközi Vöröskereszt búzát, kukoricát, babot és vajat adományozott az árvízkárosultaknak. Az adományokat a helyi Vöröskereszt-bizottságok osztották szét.

A Helyreállítási Bizottság elnöke ezután válaszolt még néhány tanácstagnak az építkezéssel kapcsolatban feltett néhány kérdésére, majd a tanácsülés elfogadta a beszámolót.

„Plakátkiállítás"

Tessék csak jól megnézni ezt az épületet! Pécs város egyik legforgalmasabb főútvonalán, a Kossuth Lajos utca 53 szám alatt található. Arról „nevezetes", hogy az Állami Hirdető Vállalat „hirdetőtáblának" használja. Tessék csak utánunk számolni: a ház egyik oldalán 14, a másik oldalán pedig 16, összesen tehát 30 darab falragasz csúfítja el és rongálja ezt a házat. Több plakát már nem is férne el rajta.

Tévedés lenne azt hinni, hogy ez egyedülálló jelenség. A város többi utcáiban is számos államosított, vagy magánház falát „díszítik" ilyen plakátsorozatok. Például: a Felsőmalom utca 1/1 számú házon 16, a Kossuth Lajos utca 60. sz. házon 15, a Deák utcában a főposta épületének bal sarkán 23 (!), a Kossuth Lajos utca 79. sz. házon 17, a Nagy-Flórián utca 1 sz. házon — annak ellenére, hogy a falon kis hirdetőtábla is van, — 14 darab plakát látható. A házak falaira helyezik el a hirdetményeket még ott is, ahol a közelben több mint három méteres hirdetőoszlopokat állítottak fel. Például: a Szabadság út 11 sz. alatti házon négy plakát látható, jóllehet húsz lépéssel jobbra és balra is hárommméteres hirdetőoszlop van, amelyen ezek a plakátok szépen elfértek volna.

Nem hisszük, hogy Pécsen kívül lenne még egy vidéki város, ahol ennyire semmibevennék a város esztétikai képének kialakítását. Amellett hogy a plakátokkal elcsúfítják a lakóházakat, középületeket, a falakat is rongálják, kárt okoznak. A PIK és a háztulajdonosok nagy összegeket fordítanak a házak tatarozására — de ezt nem azért teszik, hogy ezek falát „plakátkiállításra" használják fel.

Az Állami Hirdető Vállalat a városban állítson fel több hirdetőoszlopot, helyezzen el több helyen falragasztáblát és a plakátokat ezekre ragassza. A városi tanács végrehajtóbizottságának pedig javasoljuk: mondja ki határozatilag, hogy a lakóházak és középületek falára plakátokat elhelyezni tilos!

Pusztai József

Helyet a DISZ-nek a művelődési házakban!

Az 1955—56-os ifjúsági seregszemle idején több helyen súrlódás keletkezett a helyi DISZ-vezetőség és a művelődési házak között. Ezek az ellentétek a nyári mezőgazdasági munkák idején elcsendesedtek és bizonyos „fegyverszünet" állott be, mégis félő, hogy ősszel és télen megint kiújulnak. Ezért szeretnénk tisztázni a DISZ-szervezetek és a művelődési házak viszonyát.

A DISZ Központi Vezetőségének és a Népművelési Minisztériumnak az a közös álláspontja, hogy a DISZ-szervezetek elsősorban is a meglévő művelődési házakban végezzék munkájukat. A művelődési ház vezetősége adjon a fiataloknak helyiséget és felszerelést és rendezzen a DISZ-szel játékdélutánokat, ifjúsági klubnapokat és tánciskolákat.

Az évek során kialakult ellentéteknek úgy vethetünk véget, ha a művelődési ház igazgatóhelyettesének a DISZ küldöttjét választjuk meg. (Így szól az egyik határozat is). Pécsett és Komlón ez már megtörtént, a járásokban azonban nagyon vontatottan halad az igazgatóhelyettesek beállítása, mert az igazgatók úgy érzik — nagyon helytelenül, — mintha beavatkoznának a hatáskörükbe. Ez a helyzet pl. a siklósi járási népművelési otthonban is, ahol Hidasi Vargha elvtárs, — aki jó szakember és vezetésével ügyesen teljesítik erős bevételi tervüket — mereven ellenáll a DISZ „térhódításának."

Az ellentéteket még úgy is megszüntethetjük, hogy a művelődési ház igazgatóját beválasztjuk a DISZ-vezetőségbe. Vajszlón például a művelődési ház igazgatója a DISZ kultúrfelelőse lett s így már nem kívülről szemlélte a fiatalok életét és kívánságait, hanem hozzájárult ahhoz, hogy a DISZ helyet kapjon a művelődési házban.

Még megjegyezzük, hogy Vajszlón nincs különösebb panasz az ifjúság magatartására. Egyes helyeken viszont még most is sokat támadják a fiatalokat, hogy rendetlenek, jampecek, stb., ahelyett, hogy nevelnék őket. Igaz, hogy ezek a fiatalok nem angyalok, hogy többször virtuskodnak vagy dacoskodnak, de azzal, hogy kitesszük őket a kultúrotthonból — nem hagyva más helyet a kocsmánál vagy utcánál — még nem fogjuk őket a hibáiktól megszabadítani. Jó lenne erre is gondolni.

Barabás Gabriella
a DISZ megyei bizottság kultúrfelelőse

Tűzeset Baksán

Baksa községben szeptember 24-én, hétfőn hajnali fél 6 órakor tűz keletkezett. Eddig még ismeretlen okból kigyulladt az Előre Termelőszövetkezet szalmakazla és lángba borult a pelyvája is. Az ottani dolgozók azonnal értesítették a baksai és a rádfapusztai önkéntes tűzoltókat, valamint a pécsi tűzoltókat, akik a helyszínre siettek. Elégett a termelőszövetkezet egy teljes szalmakazla és négy kocsira való pelyvája, mintegy 720 forint értékben. A tűzoltóknak sikerült a tűz továbbterjedését megakadályozniok és így megmentették a termelőszövetkezetnek egy kazal szalmáját és szénáját. A tűzeset ügyében a rendőrség megindította a nyomozást. A nyomozás eredményére lapunkban még visszatérünk.

Ötlábú malac Fazekasbodán

Fazekasboda községben az Uj Remény Termelőszövetkezetben az egyik berkshiri kocának ötlábú malaca született. A malac ötödik lába a jobb lapockájánál nőtt ki.

Októberi országos vásárok

Baranya megyében októberben a következő helyeken tartanak országos állat- és kirakodó vásárokat: 1-én Bólyban, 2-án Sellyén, 3-án Villányban, 4-én Sásdon és Vásárosbécen, 5-én Gyöngyösmelléken, 7-én Pécsett, 9-én Diósviszlón, 10-én Szentlőrincen, 11-én Egerágon és Mozsgón, 12-én Szigetvárott, 14-én Siklóson, 15-én Pécsváradon és Szentdénesen, 16-án Nagyharsányban, 17-én Baranyajenőn, 18-án Kémesen, 19-én Majson, 21-én Mohácson, 22-én Ujpetrén, 23-án Godisán, 24-én Mágocson, 25-én Magyarmecskén, 26-án Kaposszekcsőn és Mecseknádasdon, 28-án Dunaszekcsőn.

Kubikus szerelem...

Áll a tanya közepén, ez a szőke — szinte még gyerek-legény. Végig kigombolt kockás inge alatt barna a bőre, innét a Duna felől benyargal a szél, hordja a homokot, — az árvíz hagyatékát — telefujja az ember szemét, száját, a legény inge alatt a bőrt...

Szerelmes a gyerek... Ugy ahogy egy tizenhétéves ifjú szerelmes lehet. Néha vadul, néha átszellemülten, ilyenre mondják, hogy „Se lát, — se hall..." Csak szeret, szereti azt a kis parasztlánykát, az Annát, Dömse Annát... A lány beáll a hüsre, a tanyaépület falának támaszkodik, szőke, fonott varkocsába is bebújik a nyárutói szél.

Áll a legény leszegett fejjel előttem és káromkodik. Mint egy kubikus. Itt tanulta ezt is, a kubikusok között a télen, amikor a víz betakarta Mohácsszigetet...

— Hát most maga mondja meg elvtárs: nem disznóság ez...?!

— ?...

— Hát a nősülés! Azt mondják háromezer forintot kell lefizetni. Csak akkor lehet.

— Ki mondta ezt?

— Hát itt a tanyán. A népek...

De már közelebb jön a lány anyja is. Idős, fogatlan asszony, hasán összefűzi a kezét és csak a fejét hajtogatja:

— Tudja, a Sanyi gyerek csak gyött a tavaszon. Azt mondja Csongrádból, többen jöttek kubikusok. Mi adtunk neki helyet, mostunk rá, most aztán az Annával egybekelnének. Hiszen mi nem bánnánk, csak hát háromezer forint sok pénz ám a kérvényért...!

Csak most jövök rá, miféle kérvényről esik itt szó! Szegi Sanyi, — a csongrádi kubikus legény — még nem töltötte be a 18. évet. S hát addig... csak messziről nézegethetik egymást Annával. Pedig Sanyi jól hazatalált, mert hogy a kubikus munka befejeződött itt a Duna-töltésen, azonnal belépett a dunafalvai termelőszövetkezetbe. Az öreg Dömse meg a lány tsz-tagok s — hogy reggelente ne menjenek kétfele munkába, — Sanyi is odatartozik már a közöshöz.

Ebner elnök azt mondja, Sanyi szorgalmas, kora tavasszal is itt a töltésen kemény munkát végzett a gyerek, látták ők, hogy jól járnak vele. No, ha a lakodalom lesz — ezt is megígéri az elnök — a „dinom-dánomot" állja a szövetkezet, bár leszegényedtek, az árvíz miatt, de azért egy süldő jut majd arra az éjszakára.

— De erről a kérvényről én sem tudtam... — mondja az elnök. — Nem szóltak nekem, mit tudom én, mi fáj nekik?

No igen... A kérvény. Hát háromezer forintról szó sem lehet! Ez csak afféle rémhír, jól is néznénk ki, ha minden fiatal házasnak ezreket kellene fizetni, csupán azért, hogy az anyakönyvvezető felálljon és elkezdje: „A Magyar Népköztársaság nevében... stb."

Hanem szülői beleegyezés, az bizony kell.

Sanyi megint csak kifakad:

— Ez az, amit én nem kapok meg... Faggatom, de csak tekintget jobbrabalra, izzad, dühös, majd végül is kiböki:

— „Fasirban" vagyok az öregekkel. Otthon, Csongrádon. Mert nem küldtem nekik pénzt már a tavaszon... De hát nekem is kell! Igaz? Vagy mi az isten? Másként mire nősülnek...?!

A pénz... Miféle szakadékot hasított ez a szörnyű árvíz Sanyi és szülei közé...! Mert hisz ilyen a kubikus élet: fogja a taliceskát, vagy a kordét aztán elmegy, bejárja az országot. Halastavat ás, vagy új városnak alapzatot, esetleg erőműnek, — a pénz meg megyen haza. De ez sem élet ám egy fiatalnak! Mert valahol elereszti a taliga nyelét, — ahol párjára lel, — s ottragad. Istentelen hidegben hordta a követ, a földet a fatörzseket, se éjjele — se nappala, s egyszer csak a töltésen, megpillantja a zilált hajú, álmatlan szemű Annát. Azután már együtt küzködnek az árral. Több ezer emberrel együtt... De hiába minden, felszakad a gát és a víz megindul...

...S talán éppen ebben a pillanatban, amikor a pusztulás lett úr a szigeten és tanyák, falvak roskadtak össze a hullámok alatt, — két szempár egymásba kapcsolódik... Ebben a két fiatal szívben már vajúdik egy érzés... szerelem, amely erősebb még az iszonyatos árnál is...

Hát így történt ez. Kitavaszodik, a víz visszafut a medrébe és emberek ezrei állnak munkába. Felépítik a szigetet, minden erőt, minden pénzt erre a célra áldoz a nép...

Hát Sanyi? Ő is felépítené a maga kis otthonát. Annáét és az övét. Ehhez is pénz kell. Hova küldje hát? Csongrádra? Megy a levél, — válasz nem érkezik, elsőre, másodikra, harmadikra sem.

— Most má én itthon vagyok. Csongrádot nem tagad meg, mert tudja, alföldi gyerek vagyok én, de azért nagyon bánt ám! A szülsim, érti ügye?!

Értem én Sanyi. Értem bizony. Fiatal kis alföldi legényke elkallódott ide a Duna mellé, hogy két keze erejét adja Mohácssziget szerencsétlen népének. Megbecsülik őt itt a tanyán, a szövetkezetben, Dunafalván, egész Baranyában. Csak otthon nem. Pedig Sanyi nem vár semmiféle elismerést. Minek? Meg van neki az Annája. Legnagyobb kincse. Semmi sem kell.

...Csak egy jó szó otthonról. Egy kevéske. Csak éppen annyi, amit elvárna az édesanyjától, apjától. Valahogy így:

— Maradj hát fiam. Áldásunk rátok...

Szóval csak ennyi kéne...

RAB

Leesett a motorkerékpárról — agyrázkódást szenvedett

Botlik László 38 éves pécsi lakos, művezető, motorkerékpáron a Mecsekre hajtott. Az Üdülőszálló előtt motorkerékpárjáról leesett és agyrázkódást szenvedett. A mentők beszállították a sebészeti klinikára.

Gázolt a szekér

Alsószentmártonban Maticsanács István 23 hónapos gyermeken keresztül gázolt az egyik parasztszekér. A gyermek belső sérüléseket szenvedett és a mentők beszállították a pécsi gyermekklinikára.

Megkéselték

Tóth Gyuláné 46 éves foglalkozásnélküli, Alsóhavi utcai lakost a Márton utcában ismeretlen férfi ittas állapotban megkéselte. A mentők első segélyben részesítették.

Hirtelen halál Vásárosdombón

Kovács Lajos 48 éves sásdi lakos, pénzügyőri szemlész motorkerékpárjával Vásárosdombó főutcáján haladt végig, amikor rosszullét fogta el. Leszállt motorkerékpárjáról és bement az egyik házba, ahol hirtelen meghalt. A halál oka magas vérnyomás volt.

A mai NAPLÓ

Javaslatunkra megnagyobbítják a kispiacot

Lapunk szeptember 20-i számában „A pécsi kispiac nagy problémái" című cikkünkben javasoltuk: a zsúfoltság megszüntetése érdekében a városi tanács nagyobbítsa meg az Irányi Dániel téri kispiacot. Javaslatunkra a II. kerületi tanács már szeptember 22-én lehetővé tette, hogy a Gépipari Technikum mögötti park-háromszög területén is árusíthassanak az őstermelők.

A tanács tervbevette, hogy amint az esős időjárás beköszönt, az itt lévő fákat és cserjéket kiszedeti a földből — a Bajcsy Zsilinszky utcai piacra helyezi át — és így a kispiacnak ezen a háromszögletű részén, az eddiginél is több hely áll majd az elárusítók rendelkezésére.

A II. kerületi tanács 1957-es évi költségvetésében összesen 100 ezer forintot irányzott elő a pécsi nagypiac és kispiac területének betonoztatására, illetve betonasztalok létesítésére. Ebből az összegből a nagypiacon a jövő évben egy áruraktár építését is tervezik. Az Irányi Dániel téri kispiacon a Gépipari Technikum mögötti rész betonlappal való ellátására is 1957-ben kerül sor.

Javaslatunk nyomán megtörtént a kispiac szakosítása és megszüntették az aljföldi alma- és a baranyai zöldségárus asszonyok éjszakázását is a kispiac utcáján.

Önállóság?

Sárics János, a Pécsi Tatarozó Vállalat igazgatója és Wunderlich József műszaki vezető mondta el a következő esetet:

A múlt héten volt a tanácsi vállalatok tervtárgyalása Pécsett. Arra már nem is panaszkodnak, hogy a vállalat terve az idei 5 és fél millióval szemben hét millióra emelkedett. Nem panaszkodnak csupán attól félnek, hogy a munkáslétszám biztosítása lesz nehéz, mert a tatarozóknál dolgozó munkások 10 százalékkal kevesebbet keresnek, mint a többi építőipariak, s emiatt igyekeznek más vállalatokhoz átmenni.

A legnagyobb panaszuk amiatt volt, hogy hiába beszélünk az utóbbi időben a vállalati önállóságról, mégsem biztosítják a felsőbb szervek ezt a nagyon is szükséges szabadkezet. Ujra a mutatók sokasága szabályozza a vállalat munkáját, s még mindig beleszólnak a legelemibb dolgokba is. A vállalat be akart állítani egy helyszíni anyagnyilvántartót. Ennek az lenne az előnye, hogy az anyaggazdálkodás területén a legszigorúbb ellenőrzést vezethetnék be, ami sok tízezer forintos hasznot hozna. A nyilvántartó beállítása pedig maximum havi ezer forintot igényelne. Bár a vállalat a jelenlegi alacsonyabb tervéhez képest is előnyösen kevés alkalmazottal rendelkezik, a minisztérium (VKGM mégsem engedélyezi az egy fő beállítását, arra hivatkozva, hogy csökkenteni kell az improduktív létszámot. Ez a törekvés helyes, de amikor kézzelfogható a haszon, nem szabad mereven elzárkózni. S különben is milyen önállóság az, ha az igazgató nem dönthet egy ember munkábaállítása ügyében? Nyilván nem beszélhetünk itt semmiféle önállóságról.

A másik fájó pontjuk a nyereség. A minisztérium 1957-re 8 százalékos nyereséget tervezett be a vállalatnak. Ezzel szemben a tatarozási munkák haszonkulcsa rendeletileg három százalék lehet. Honnan vegye a vállalat a hiányzó öt százaléknyi hasznot? Csaljon? Lehetne esetleg különböző takarékossági és más intézkedésekkel eredményesebben dolgozni, de abból még nem lesz nyolc százalék haszon.

A vállalat vezetőinek ebben a kérdésben tökéletesen igazuk van. A második ötéves tervben éppen azzal akarunk nagyobb eredményeket elérni, hogy szabadabb kezet adunk az alsóbb szervek és kisvállalatok vezetőinek. Erről viszont nemcsak beszélni kell, hanem cselekedni, a VKG-vonalon is.

A hasznot illetően az az álláspontunk, hogy hiába tervezünk magasabb hasznot, ezzel még nem leszünk gazdagabbak, hiszen csupán a tényleges bevételre számíthatunk. Ha a tatarozásból származó nyolcszázaléknyi nyereségből történetesen lakóházakat akarnak építeni majd a tervek szerint, akkor abban a lakóházban csak az ég madarai lakhatnak majd, ember nem mert abból ház nem lesz. Az irreális, s megszorított, nem teljesíthető és nem ösztönző tervekkel nem megyünk előre, hiába fogadja el a vállalat hosszas agitálásra, vagy ami még rosszabb, erőteljes nyomásra.

Az utóbbi hónapok szelleme valami mást kívánna, valami ésszerűbbet, jobbat!...

(—ly —s)

Előadás a szuezi kérdésről

A Magyar Dolgozók Pártja Baranya megyei Bizottsága Pártoktatók Háza rendezésében szeptember 27-én, csütörtökön délután 6 órakor dr. Vitányi Béla docens, a pécsi Tudományegyetem Nemzetközi Jogi Tanszékének vezetője „A szuezi kérdésről" címmel előadást tart. Az előadás helye: Sztálin u. 11. Az érdeklődőket ezúton hívjuk meg.

1956. szeptember 26

Névnap: Jusztina.

Ügyeletes gyógyszertárak: 1. sz. gyógyszertár: Széchenyi tér 2. Tel: 17-85. — 8. sz. gyógyszertár, Kossuth Lajos u. 81. Tel: 23-94. — 12. sz. gyógyszertár, Doktor Sándor utca 47. sz. Telefon 13-53.

Időjárásjelentés. Európa középső részén leszálló légáramlással továbbra is csendes, száraz, derült az idő. Szárazföldünk délnyugati részén azonban az óceáni levegő hatására több helyen esik az eső. A Szovjetunió európai területén az északról előtörő hideg levegő következtében több helyen hózáporok voltak. Hazánkban hétfőn derült volt az égbolt. A hőmérséklet napközben 22—25 fokig emelkedett. Éjszaka általában 6—10 fokig hűlt le a levegő, de az északkeleti megyékben helyenként 4—5 fokos minimumértékek is kialakultak. Várható időjárás szerdán estig: kevés felhő, száraz idő. Mérsékelt, helyenként élénkebb déli, délnyugati szél. A hőmérséklet alakulásában nem lesz lényeges változás. Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel keleten 2—5, nyugaton 5—8, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 21—24 fok között.

Az orosz nyelvtanfolyamokról

A Magyar-Szovjet Társaság megyénkben és városunkban ez évben is indít orosz nyelvtanfolyamokat.

Kezdő tanfolyamokon az írást, olvasást és egyszerű beszélgetést sajátítják el a hallgatók. *A haladó tanfolyamokon* az írás, olvasás gyakorlása mellett a beszélgetést szélesebb téma körben. *Társalgási orosz nyelvtanfolyamot* a már orosz nyelvet tanultak és az MSZT haladó orosz nyelvtanfolyamot végzett hallgatók részére indítunk. — *Szakmai orosz nyelvtanfolyamokat* egyes iparágban, kereskedelemben, hivatalban indítunk a dolgozók és műszakiak részére. Ezeken a tanfolyamokon elsősorban a szakmával kapcsolatos beszélgetési anyagot tanulják meg a hallgatók. — *Fordítói szaktanfolyamot* azok részére indítunk, akik fordítással foglalkoznak vagy kívánnak foglalkozni.

Az orosz nyelvtanfolyamokat a járási MSZT-titkárságok szervezik, kultúrotthonokban és falusi MSZT-szervezetekben. Városokban az üzemi, hivatali, kereskedelmi és területi MSZT-szervezetek indítanak tanfolyamokat. Központilag is indulnak orosz nyelvtanfolyamok a városi titkárság székházában. A tanfolyamokra jelentkezni ugyanezeken a helyeken lehet, falun október 15-ig, városokban október 5-ig.

Tandíj havi 10,— Ft.

A tanfolyamok falun november első hetében, városokban október elején indulnak. A jelentkezők heti egy alkalommal két órás foglalkozáson tanulják az orosz nyelvet.

Az MSZT Pécs Városi Titkársága (Pécs, Janus Pannonius u. 11. sz. Tel.: 14—32.)

Megfelelő számú jelentkező esetén 4-től 7 éves korig gyermekek részére is indít tanfolyamot. Felhívjuk az érdeklődő szülők figyelmét, hogy a gyermektanfolyamokra október 15-ig lehet jelentkezni.

SPORT

Több számban jó eredmény született a megyei atlétikai bajnokságokon

A megyei ifjúsági és felnőtt atlétikai bajnokságokon több számban igen jó eredmény született. Kiemelkedett Lippai, Kolozs, Borbás, Fogarasi, Varga és Czuder eredménye. Az egyéni teljesítményeken kívül azonban az eredmények általában gyengék. Több számban, főleg a női felnőtteknél feltűnően kevesen indultak. A vidékiek közül jó eredményeket értek el a mohácsi és a komlói atléták, különösen Tóth Klári tett ki magáért.

Részletes eredmények, férfi ifjúságiak. 100 m: 1. Varga (Pécs) 11.4, 2. Papucs (Pécs) 11.9, 3. Berger (Mohács) 12.0, 200 m: 1. Varga (Pécs) 23.1, (megyei ifjúsági csúcs beállítás), 2. Fogarasi (Pécs) 23.6. 3. Kalamény (Pécs) 23.9. 400 m: 1. Fogarasi (Pécs) 51.5, 2. Pazar (Mohács) 52.2, 3. Kalamény (Pécs) 52.5. 800 m: 1. Künszler (Pécs) 2:05.2, 2. Kovács (Pécs) 2:05.4. 1500 m: 1. Czuder (Komló) 4:11, 2. Kovács (Pécs) 4:32.6; 3. Kardos (Pécs) 4:34.2, 3000 m: 1. Kardon (Pécs) 9:36.4, 2. Koszorus (Komló) 9:57, 3. Oszvald (Pécs) 10:45.8. 110 m gátfutás: 1. Polecsek (Pécsi járás) 20.2, 2. Kövesi (Szigetvári járás) 20.9, 200 m gát: 1. Nidling (Komló) 28.9, 2. Varga (Pécs) 29.4, 3. Bánik (Pécs) 29.9, 400 m gát: 1. Krausz (Komló) 65.9, 2. Koszorus (Komló) 69.3, 3. Polacsek (Pécsi járás) 71.9. 1 500 m akadály: 1. Czuder (Komló) 4:41.8, megyei ifjúsági csúcs. 2. Orosz (Mohács) 5:07.8, 5000 m gyaloglás: 1. Koszorús József (Komló) 29:30. 2. Koszorús Ödön (Komló) 29:30.2, 4x100 méteres váltó: 1. Pécs A) csapata 46.1, 2. Pécs B) csapata 47.6, 3. Komló 48.9. 4x400 méteres váltó: 1. Pécs A) csapata 3:37.8, 2. Pécs B) csapata 3:45.6, súlylökés: 1. Csongor (Komló) 10.16, 2. Sárközi (Komló) 9.27 3. Predács (Mohács) 9.26. Gerelyvetés: 1. Zag (Komló) 49.35, 2. Keresztes (Komló) 36.50, 3. Hetény. (Mohács) 34. Diszkoszvetés: 1. Veres (Pécs) 27.09, 2. Tóth (Mohács) 26.71, 3. Gyenes (Pécs) 26.68. kalapácsvetés: 1. Marton (Mohács) 29.96, 2. Korsós (Mohács) 17.30, 3. Tóth (Mohács) 14.34. Távolugrás: 1 Kalamény (Pécs) 625, 2. Pakucs (Pécs) 599, 3. Varga (Pécs) 594. Magasugrás: 1. Varga (Pécs) 160, 2. Markos (Mohács) 155, 3. Nidling (Komló) 150, rúdugrás: 1. Rácz (Mohács) 270, 2. Balázs (Pécs) 260, 3. Nidling (Komló) 250. Hármasugrás: 1. Ruff (Mohács) 12.24. 2. Nidling (Komló) 12.19. 3. Farkas (Pécs) 11.67.

Női ifjúságiak. 100 m: 1. Varga (Pécs) 13.9, 2. Tóth (Mohács) 14.2. 3. Baranyai (Pécs) 14.3. 200 m: 1. Varga (Pécs) 28.6. 2. Kiss (Pécs) 29.1. 3. Suszter (Komló) 30.2. 400 m. 1. Varga (Pécs) 64.2, megyei ifjúsági és felnőtt csúcs, 2. Baranyi (Mohács) 64.6, 3. Kiss (Pécs) 66.9. 800 m: 1. Temmer (Pécs) 2:32.7, 2. Nádasdi (Pécs) 2:48.1, 80 m gátfutás: 1. Suszter (Komló) 14.2, távolugrás: 1. Tóth (Mohács) 484, 2. Baranyi (Mohács) 438, 3. Varga (Pécs) 413, magasugrás: 1. Nyikos (Szigetvári járás) 130, 2. Schiffer (Komló) 125, 3. Szabó (Pécsi járás) 115, súlylökés: 1. Varga (Pécs) 998, 2. Tóth (Mohács) 954, 3. Bala (Mohács) 813, diszkoszvetés: 1. Tóth (Mohács) 29.93, 2. Lengyeltóti (Szigetvár) 19.91, 3. Bódis (Pécs) 18.54, gerelyvetés: 1. Tóth (Pécs) 23.62, 3. Bódis (Pécs) 18.27.

Férfi felnőttek. 110 m gátfutás: 1. Lippai (Törekvés) 15.4, 2. Vágner (Dózsa) 16.6, 3. Perlaki (Dózsa) 16.9, 100 m: 1. Suszter (Dózsa) 11.9, 2. Harmath (Siklósnagyfalu) 12.2, 3. Talján (Komlói Bányász) 12.2, 200 m gát: 1. Perlaki (Dózsa) 28.5, 2. Vágner (Dózsa) 28.5, 3. Schmidt (Törekvés) 29.4; 1500 m: 1. Kolozs (Dózsa) 4:00.6, 2. Tóth (Törekvés) 4:10.0, 3. Somorjai (Törekvés) 4:16.4, 400 m: 1. Lippai (Törekvés) 49.3, 2. Révész (Törekvés) 52.2, 3. Földi (Haladás) 53.4; 3000 m akadály: 1. Gombos (Dózsa) 9:54.0, 2. Hollósi (Törekvés) 10:53.4, 3. Balogh (Siklós) 11:29.2, súlylökés: 1. Kiss (Dózsa) 12.53, 2. Cserháti (Komlói Bányász) 12.05, 3. Borbás (Dózsa) 11.71. gerelyhajítás: 1. Szemeti (Dózsa) 48.75, 2. Cserháti (Komlói Bányász) 47.50, 3. Török (Komlói Bányász) 44.12, távolugrás: 1. Májer (Sásdi járás) 593, 2. Győre (Pécsi járás) 586, 3. Krémer (Siklósi járás) 580, 400 m gátfutás: 1. Vágner (Dózsa) 61.7, 2. Szilágyi (Ped. Főisk.) 62.2. 3. Szemeti (Dózsa) 62.6, 200 m: 1. Suszter (Dózsa) 24.0, 2. Flek (Ped. Főisk.) 24.5, 3. Kripl (Komlói Bányász) 25.0, 800 m: 1. Kolozs (Dózsa) 1:57.4, 2. Talján (Komlói Bányász) 2:00.5, 3. Somorjai (Törekvés) 2:01.1. Rúdugrás: 1. Szörényi (Ped. Főiskola) 280, 2. Perlaki (Dózsa) 270, magasugrás: 1. Vass (Ped. Főiskola) 170, 2. Perlaki (Dózsa) 160, 3. Vágner (Dózsa) 160, diszkoszvetés: 1. Borbás (Dózsa) 41.80, 2. Pál (Dózsa) 39.61, 3. Manzini (Dózsa) 37.05, hármasugrás: 1. Dombi (Haladás) 13.04, 2. Szilágyi (Ped. Főiskola) 12.04, kalapácsvetés: 1. Resz (Törekvés) 42.57 2. Horváth (Haladás) 41.65, 3. Manzini (Dózsa) 37.95. Női felnőttek: 100 m: 1. Gajda (Postás) 14.3, 2. Perlaki (Postás) 15.0, diszkoszvetés: 1. Bakos (Haladás) 26.61, 200 m: 1. Gajda (Postás) 29.2, 2. Perlaki (Postás) 31.7, 3. Vajcsi (Postás) 34.3. Súlylökés: 1. Melcerné (Haladás) 10.58, távolugrás: 1. Gajda (Postás) 429. 2. Szabó (Pécsi járás) 376. 3. Perlaki (Postás) 376. gerelyvetés: 1. Bakos (Haladás) 28.54, 2. Melcerné (Haladás) 23.94.

A Mecseken rendezték

meg Baranya megye kerékpáros hegyi bajnokságát. Eredmények: felnőtt férfi: 1. Holti (Törekvés) 2. Szabados (Spartacus), 3. Kovács (Törekvés), versenykerekes ifjúsági: 1. Déval (Törekvés), 2. Mátis (Törekvés), 3. Manó (Spartacus), vaskerekes III. osztály: 1. Hergerröder (Törekvés), 2. Gertner (Törekvés), 3. Vajda (Spartacus), — vaskerekes ifjúsági: 1. Kovács (Vörös Lobogó), 2. Déval (Vörös Lobogó), 3. Reich (Törekvés), versenykerekes serdülők: 1. Kozma (Vörös Lobogó), 2. Blézer (Pécsi Bányász), 3. Béres (Spartacus).

Kézilabda

A megyei kézilabda bajnokság legutóbbi fordulójában a férfiaknál vezető Haladás ismét pontot adott le, ezúttal a Pedagógiai Főiskolának. A forduló eredményei: női mérkőzések: Pécsújhegyi Bányász—Kesztyűgyár 17:0. Terményforgalmi—Traktor 12:2, Dózsa—Szigetvári Vörös Lobogó 4:4. Bástya—Haladás 4:2, Terményforgalmi—Szigetvári Vörös Lobogó 4:2. Komlói Bányász—Sellyei Vörös Meteor 3:2. Férfi mérkőzések: Ped. Főiskola—Haladás 11:11, Pécsbányatelepi Bányász—Bástya 9:6, Haladás—Bástya 25:5. A Komlói Bányász—Törekvés mérkőzésre a pécsi csapat nem érkezett meg. Városi férfi mérkőzések: Honvéd—Építők 25:13, MTH 506—Kesztyűgyár 22:20. Női mérkőzés: Kinizsi—Pécsújhegyi Bányász 2:1.

• **A vasárnapi Dózsa—Szombathelyi Törekvés NB. I. mérkőzésre a jegyek árusítását a TOTO irodában, az Állami Áruházban és a Dózsa Baráti Kör helyiségében megkezdték.**

Vereséget szenvedett a Pécsbányatelepi Bányász Mohácson

Meglepetések a megyebajnokságban

Mohácsi Bástya—Pécsbányatelepi Bányász 3:2 (1:1). Mohács. A tartalékos Pécsbányatelepi Bányász nem bírt az igen nagy lelkesedéssel játszó mohácsi csapattal. A mohácsiak jobban kihasználták helyzeteiket. Góllövők: Horváth, Mészáros, Kispál, illetve Keszler 2.

Szigetvári Vörös Lobogó—Pécsszabolcsi Bányász 2:1 (2:0). Pécsszabolcs. Kemény, jó iramú mérkőzés, az egységesebb és jobb csatársorral rendelkező csapat győzött. Góllövő: Györki, Benczeː illetve Lajos.

Hidasi Bányász—Haladás 4:1 (0:0). Hidas. Az első félidőben még tartotta magát a Haladás. A szünet után a játék eldurvult és a hazaiaknak sikerült felülkerekedni. A játékvezető Hidvégit (Haladás) feleselésért kiállította. Góllövő: Völgyi 2, Mező 2, illetve Kasza.

Véménd—Postás 3:0 (1:0). Postás pálya, végig a vendégcsapat fölénye jellemezte a mérkőzést. A véméndiek még több gólt is lőhettek volna. Góllövő: **Hirci 2 és** Bereczki.

Dózsa III—Traktor 4:2 (1:1). Dózsa pálya. A játékvezető kiengedte kezéből a mérkőzést. A játék eldurvult.

Dózsa III—Kinizsi 4:1. A mérkőzést hétközben játszották. A Pécsi Vörös Lobogó—Pécsi Kinizsi, és a Pécsi Vasas—Pécsújhegyi Bányász mérkőzések az ifi válogatott mérkőzése miatt elmaradtak.

Kosárlabda

Bp. MÁVAG—Pécsi Törekvés 74:68 (34:29). OB férfi mérkőzés. Törekvés tornacsarnok, vezette: Csabai, Twordi. Végig izgalmas, helyenként kemény mérkőzés. Főleg palánk alatti eredményesebb játékával és nyugalmával szerezte meg a győzelmet a pesti csapat. A pécsi csapat jól küzdött. Legjobb dobók: Molnár 13, Zsíros, Keszei, Labore 12—12, illetve Mórocz 20, Iffinger 15, Frank 14.

Bp. Vörös Meteor—Pécsi Törekvés 58:43 (35:17). OB női mérkőzés, Törekvés tornacsarnok, vezette: Czakó és Twordi. Igen szoros küzdelem. Befejezés előtt 3 perccel csak két ponttal vezetett a pesti csapat, az utolsó pillanatokban azonban sikerült elhúznia. Legjobb dobók: Cselkóné 23, Thorez 17, Páderné 11, illetve Sabacz 13, Aratóné 12, Bálványi (Törekvés) kéztörést szenvedett.

Hétközben, szerdán délután újabb mérkőzést játszanak a Törekvés kosárlabdázói. Fél 5 órakor a Bp. Vörös Lobogó—Pécsi Törekvés női, majd utána háromnegyed 6 órakor a Bp. Vörös Lobogó—Pécsi Törekvés férfi OB mérkőzés kerül sorra. A férfi csapatok találkozójának a kiesés szempontjából van igen nagy jelentősége.

A területi kosárlabda bajnokság során több mérkőzés elmaradt. A forduló eredményei, férfi mérkőzések: Pécsi Haladás—Pécsi Traktor 64:62 (26:28), Bajai Vörös Meteor—Nagykanizsai Bányász 66:63 (33:23). Bajai Vörös Lobogó—Nagykanizsai Bányász 76:49 (34:24). — Női mérkőzés: Bajai Építők—Bajai Törekvés 77:55 (34:32).

Birkózás

Baranya megye kötöttfogású felnőtt III. és II. osztályú egyéni birkózó bajnokságát Komlón tartották. Igen jól szerepeltek a Szigetvári Kinizsi birkózói, a pontversenyt biztosan nyerték. De sokat fejlődtek a komlói birkózók is. Az egyes súlycsoportok győztesei, III. osztály: Hegyi (Komlói Bányász), Andrási Pécsi Kinizsi), Módos (Szigetvári Kinizsi), Szántó (Komlói Bányász), Szántó (Dózsa), Keresnyei Pécsi Kinizsi), Székely (Szigetvári Kinizsi), Hegedüs (Szigetvári Kinizsi). II. osztály: Büki (Pécsi Dózsa), Turbéki (Pécsi Dózsa), Csóti (Komlói Bányász), Nagy (Törekvés), Kun (Pécsi Dózsa). A II. osztályuaknál csak lég-, pehely-, közép-, könnyű-, és váltósúlyban volt induló. A pontverseny végeredménye: 1. Szigetvári Kinizsi 22, 2. Pécsi Dózsa 20, 3. Komlói Bányász 14, 4. Pécsi Kinizsi 14, 5. Pécsi Törekvés 12, 6. Pécsi Bányász 3 ponttal.

Hol művelődjünk, hol szórakozzunk?

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA

18.00: Hírek — közlemények.
18.03: A Pécsi Rádió hallgatói interpellálnak. Címzettek: a Városi Tanács VKG osztálya, a Pécsi Kesztyű KTSZ és a Városi Tanács kereskedelmi osztálya.
18.06: Ajándékműsor az élüzem Kokszművek dolgozóinak.
18.25: Munkatársunk jugoszláviai utinaplójából.
18.30: Délszlávnyelvű műsor.
18.50: Műsorzárás.

SZÍNHÁZ

Lehár: Cigányszerelem. Este fél 8 órakor. Pótszelvény „1".

MOZI

Kossuth: Ünnepi vacsora (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: Hintónjáró szerelem (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Park: Egy pikoló világos (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Két krajcár reménység (6 és 8 órakor)
Május 1. (Vasas II.): Hintónjáró szerelem (8 órakor)
Kossuth (Mohács): Irén mejn haza (fél 7 és fél 9 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): A mi nemzedékünk (fél 9 órakor)
Május 1. (Komló): Nápolyiak Milánóban (fél 7 és 9 órakor)
Szabadság (Komló): Tigrisszeliditő (6 és 8 órakor)
Építők (Pécs): Monte Christó I. (5 és 7 órakor)

FILMVETITÉS

Ma este fél 8 órakor a József Attila Kultúrotthonban a „Bel ami" című filmet vetítik.

„A SZUEZI ÜGY LEGUJABB FEJLEMÉNYEI"

címmel rövid politikai tájékoztatót tart Kocsis Ferenc, a Hazafias Népfront városi titkára, szeptember 27-én (csütörtökön) este 7 órakor a Doktor Sándor Művelődési Házban.

KÖZLEMÉNYEK

A Janus Pannonius Gimnázium igazgatósága értesíti a levelező tagozat hallgatóit, hogy a javítópótló és különbözeti vizsgák szeptember 27-én, csütörtökön délután 3 órakor kezdődnek. A vizsgadíjak tárgyanként 10 forint. A pótbeiratkozás szeptember 26-án, pénteken délután 3 órától lesz.

*

A Pécsi Közlekedési Vállalat villamosüzeme értesíti az utazóközönséget, hogy szeptember 27-én, csütörtökön és szeptember 28-án, pénteken reggel 8 órától 16.30 óráig a Széchenyi tér—Balokányfürdő—Külvárosi pályaudvar között a forgalmat szüneteltetni.

— HALÁLOZÁS. Deák Margit ny. postaellenőr hosszas szenvedés után 25-én elhúnyt. Temetése csütörtökön délután fél 4 órakor.

Többen takarékoskodnak

Megyénkben a múlt évben decemberben mégcsak 31 Kölcsönös Segítő Takarékpénztár működött. Ez év augusztusában azonban a KST-k száma elérte az 51-et. A KST-tagok száma 2 113-ról 3 862-re emelkedett. A KST-tagok az év első nyolc hónapjában összesen 769 ezer forintot takarítottak meg.

Apróhirdetések

PARADICSOM és alma vásár a zöldségboltokban. Befőzési paradicsom 1 kg 70 fillér, alma 1 kg 2—4 Ft, 50 kg-nál nagyobb tételeket házhoz szállítunk. Megrendeléseket valamennyi zöldségboltban le lehet adni. Baranya Megyei Mezőgazdasági Termékeket Értékesítő Szövetkezeti Központ.

VIZSGÁVAL rendelkező kazánfűtőt alkalmaz a Pécsi Porcelángyár.

1956 Tp. N. S. U. Max, igényes vevőnek eladó. Megtekinthető 25-én délutántól 27-ig. Krampfhard motorjavító, Bajcsy Zs. u. 25. 629

FELHIVJUK a SZOT tüzelőakcióban résztvevő dolgozók figyelmét arra, hogy amennyiben beváltatlan utalványok vannak birtokukban, úgy azokat a Tüzép és földművesszövetkezeti telepeken f. hó 30-ig váltsák be, mert a beváltás határideje szeptember 30-val lejár, Pécs—Szekszárdi Tüzép.

3 DARAB sertést lekötnék hizlalásra, vidéki gazdálkodó. Érdeklődni lehet Szilágyi D. u. 27. 650.

PÉCSI Húsipari Vállalat gyakorlattal rendelkező bérelszámolót keres azonnali belépésre. Jelentkezés: Siklósi út 37.

VIZSGÁZOTT fűtőket és fűtő segédmunkásokat alkalmazunk a fűtési idényre október 15-től. — Jelentkezés a Zipernovszky Károly Gépipari Technikum gondnokságánál, Pécs, 48-as tér. 2 sz.

A PÉCSI Épületanyagfuvarozó Vállalat, villanyhegesztőt és villanyszerelőt keres. Jelentkezni lehet Megyeri út 50 alatt a vállalat munkaügyi osztályán, 8—12 óráig.

ÉPITKEZÉSHEZ szállítunk vörös ciklop követ vagononként (15 tonna) 1 550 forint, falazókövet 1 250 forint árban. Érdeklődésre megrendelőlapot küldünk. Vörös Csillag Termelőszövetkezet, Köveskál. 74

A BARANYA Megyei Építő és Tatarozó Vállalat (Pécs, Beloiannisz u. 4—6.) villanymotorokhoz és kapcsolókhoz is értő karbantartó villanyszerelőt alkalmaz havi fizetéssel. Jelentkezés a vállalat főmüvezetőjénél.

PIANINO bérbeadó, október elsejére. Érdeklődni, Szabadság út 56. II. em. 6. 642

VENNÉK szőlődarálót és szőlőprést, kisebbméretűt. Ajánlatokat kérek: Kossuth Lajos u. 74. sz. Tölgyesi. 639

HÁZTARTÁSI alkalmazottat keresek teljes ellátással, nyugdíjas előnyben. Jelentkezni Kovácstelep, Aradi utca 6. szám. 637

KVARCLÁMPA, asztali, alig használt, 300-as égővel eladó. — Megtekinthető naponta délután 5—6-ig. Pécs, Alkotmány u. 7. 1 számú lakás. 643

NYLON, perlon, xilon, hernyóselyem, műselyem harisnyák szemfelszedése, másnapra. Újmeszes, Szeptember 6 tér 14/4. — Szalayné. 644

PRIMA 500-as sólómotorkerékpár eladó, vagy kisebbre elcserélhető. Pécsbánya, Debreceni út 4. Wölfel. Megtekinthető naponta 8—5-ig. 645

MINDENNEMŰ vas- és fémesztergályozás, oldalkocsikészítés. — Erzsébet utca 20. 646

190x90-es dupla ajtó tokkal, 200x90-es ajtólap vasalással, kétkerek-tragacs eladó. Pécs, Lasko u. 34. Simonék. 652

GYORS- és gépírni tudó gyakorlott adminisztratív női munkaerőket alkalmazunk. Kokszművek, Felszabadulás útja 107.

1310 NÉGYSZÖGÖL házhelynek való terület, 60 darab gyümölcsfával eladó, a pellérdi busz-megállónál. Érdeklődni a szövetkezeti boltnál. Szalai István. 653

TAMÁS KÁLMÁN motoros fafűrészelő telefonszáma 39-91. — György utca 6. 655

ELCSERÉLNÉM belvárosi kettőszoba, fürdőszoba, konyhás lakásomat, belvárosi kétszobás összkomfortosért, költségtérítéssel. — Értesítés: 46-26 telefonszámra. 657

KONYHABÚTOR, rekamié eladó, Tábor u. 4. 660

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Dolgozók Pártja Baranya Megyei Bizottságának és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: FARKAS LÁSZLÓ
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T: 15-32. 15-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11.— Ft.

Pécsi Szikra Nyomda
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27
Nyomdáért felel: Melles Rezső.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A BARANYA MEGYEI PÁRTBIZOTTSÁG ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIII. ÉVFOLYAM, 228. SZÁM ÁRA 50 FILLÉR CSÜTÖRTÖK, 1956 SZEPTEMBER 27

A pécsi kereskedelem az eszéki vásáron

Amikor Nagy Gyula elvtárs, a Baranya megyei Tanács v. b. tanácselnökhelyettese legutóbb Jugoszláviában járt, Eszéken megbeszélést folytatott az ottani járási népbizottság vezetőivel a két város közötti árucsereforgalom megvalósításának lehetőségeiről. Hogy a jugoszláv elvtársak jobban megismerjék a pécsi kereskedelmet és a magyar ipar gyártmányait, meghívást kaptak az augusztus 20-i pécsi vidám vásárra. Az elgondolás az volt, hogy az eszéki kereskedelem jugoszláv árukkal vegyen részt a pécsi vidám vásáron. Az idő rövidsége miatt azonban ennek megvalósítására már nem kerülhetett sor.

Most az eszékiek hívták meg a pécsi kereskedelem dolgozóit, hogy a magyar ipar gyártmányaival vegyenek részt a szeptember 29-én kezdődő egyhetes eszéki vásáron. Az volt a kérésük, hogy — a külkereskedelmi és az árucsereforgalmi hivatal kikapcsolásával — közvetlen árucsereforgalom lebonyolítására kerülhessen sor. A Külkereskedelmi és a Belkereskedelmi Minisztériumtól erre megérkezett az engedély és így egy 30 tagú pécsi kereskedelmi küldöttség csütörtökön elindul Eszékre, hogy résztvegyen az ottani vásáron. A küldöttség tagjai az Észak- és a Dél-Baranya Megyei Népbolt dolgozóiból állanak.

A jugoszláv határ felé ma jól megrakott tehergépkocsik indulnak, amelyeken körülbelül egymillió forint értékű árut — kizárólag a magyar ipar termékeit viszik — Eszékre. Mintegy 100 kerékpárt, 6—8 különböző típusú motorkerékpárt, villamosháztartási készülékeket, kávéfőzőt, rezsót, villanytűzhelyet, villanyvasalót, egyéb háztartási kisgépeket: kávédarálót, dióőrlőt, mákdarálót, ezenkívül padlókefélőgépet, villamos porszívógépet, hanglemezeket hoznak majd forgalomba az eszéki vásáron. A pécsi kereskedelem pavilonjában ott szerepelnek majd a Zsolnay gyár eozin vázái, hamutartói, a magyar konfekcióipar gyártmányai: ballonkabátok, férfi és női öltönyök, kosztümök, ezenkívül cipőáruk, hőpalackok, bizsuáruk: nyakláncok, gyűrűk, ruhadíszek. A pécsi kereskedelmi küldöttség tagjai az eszéki vásáron eladott magyar iparcikkek ellenértékén olyan jugoszláv árucikkeket kívánnak megvásárolni és Pécsre szállítani, amelyek a megyei áruválasztékot bővítik majd.

Felszabadulásunk óta ez az első alkalom, hogy a pécsi kereskedelem a szomszédos, baráti Jugoszlávia egyik városában vásáron vesz részt.

Eredményesebben!

Mai munkánkról és holnapi feladatainkról beszélgetve egy szóban sűríthetjük teendőnket: eredményesebben! Eredményesebben kell dolgoznunk ahhoz, hogy a második ötéves tervben előirányzott célkitűzéseinket megvalósíthassuk. Ez elsősorban a gazdasági életre vonatkozik, még közelebbről, az iparra.

Mi a helyzet iparunkban? Az elmúlt években sokat fejlődtünk a háború előtti színvonalhoz képest. Ez tagadhatatlan, de az is tény, hogy nemcsak mi, hanem az egész világ rohamlépésekkel ment előre az elmúlt tíz—tizenegy esztendőben. Ahhoz, hogy lépést tarthassunk a külfölddel, további erőfeszítésekre, eredményesebb munkára van szükségünk. Minden körülmények között csökkentenünk kell a gyártmányok önköltségét, s többet, jobbat kell olcsóbb áron termelnünk. Igen! De hogyan? — Vetik fel sokan — szinte naponta — a kérdést.

Az tény, hogy gépparkunk modernizálásra szorul. Ujtípusú, nagyteljesítményű univerzális gépek tömegére lenne szükségünk. Ezen kívül automatizálnunk kellene néhány nagyobb gyárat. Ezt mindenki elismeri, a gyári munkástól a miniszterig. De ezzel még nem oldottuk meg a kérdést! Egyikét év alatt gyökeres változást végrehajtani nem tudunk. Éppen ezért nem intézhetjük el a problémát annyival, hogy majd az új gépekkel termelünk olcsóbban és többet. Nekünk az előttünk álló években fő' g a meglévő gépparkkal kell eredményesebb munkát végeznünk. Ha minden pénzünket az iparra fordítanánk, azt más célkitűzések, többek között az életszínvonal emelésének terve sinylené meg. Ezért kell minden lehetőséget megkeresnünk, amely eredményt hoz.

Mik ezek a lehetőségek?

Három lehetőségünk is van. Találmányok, újítások, összerűsítések.

Az elmúlt hónapokban több esetben is hallhattunk találmányokról. A baranyai szakemberek keresik, kutatják az új utakat, a kifizetőbb módszereket. Igy született meg a Pécsi Bőrgyárban Turós Ernő gépészmérnök és Vajda József üzemvezető közös találmánya, a kuposszárító, amely a korábbi 5—6 óra helyett 10 perc alatt végzi el a bőr szárítását infravörös lámpák segítségével. Igy született meg Matytyasovszky-Zsolnay főmérnök és Horváth Lászlóné találmánya is a kályhagyártásnál. Ez a találmány egyszerűbbé, és gyorsabbá teszi a massza tisztítását, mert a régebbi mechanikus tisztítás helyett savaslugos eljárással szabadítják meg a masszát a szennyeződéstől. Most van születőben Koncz István gépészmérnöknek, az ÉPFU műszaki vezetőjének elgondolása is. A diesel-motorok robbanásszerű anyagégését akarja folyamatossá tenni az előkamra módosításával. Ha ez sikerül, akkor az alkatrészeket jobban igénybevevő robbanások helyett lágyan járna a motor, megnövekszik az alkatrészek élettartama, s növekszik a motor hatásfoka is.

Ha színvonalában nem is, de nagyobb számánál fogva a találmányokkal vetekszik az újítások jelentősége. Az elmúlt években újítások ezrei születtek a baranyai gyárakban, üzemekben. Sokmillió forintos megtakarítást, gyorsabb, eredményesebb munkát jelentettek ezek az újítások. Az a cél, hogy az elmúlt évek lendületét tovább fokozzuk s még több nagyobbszabású újítás megszületését tegyük lehetővé. Ezt úgy érhetjük el, ha az üzemek újítási megbizottai — amennyiben szakmai képzettségük erre alapot ad — nagyobb önállóságot kapnak. Ugyszintén nagyobb önállóságot kell adni az újítások elfogadása és bevezetése területén az igazgatóknak is. Igy rövidül a munkás kedvét szegő huza-vona. Meg kell gyorsítani tehát az újítások felülvizsgálását, elbírálását, s a hasznos újításokért járó díjakat, jutalmakat minél rövidebb időn belül ki kell fizetni. Ha a munkás látja újításának gyakorlati hasznát pénzben is, emellett érzi a gyors intézkedésben a törődést, megbecsülést, lelkesebben keresi az új megoldásokat. Használna az újítómozgalomnak, ha az elmúlt években létesített újító-műhelyeket felkarolnák, munkájukat a műszakiak — mérnökök, rajzolók, szerkesztők és művezetők — intenzívebben segítenék.

Az újítóknak úgy adhatjuk meg a legnagyobb elismerést, ha újításaikat azonnal bevezettetjük, s minél szélesebb körben ismertetjük, terjesszük. Helyes gondolat volt a Sopianában alkalmazott vándorcsomag-rendszer, amely ezt a célt szolgálta. Jelen pillanatban több olyan jelentős újítás van, amelynek széleskörű bevezetése országos feladat lenne. Itt említhetjük meg többek között Mókus Béla esztergályos automatikus menetvágóját, amelyet a Sopianában már ismernek. Ugyancsak széleskörű alkalmazást érdemel Mischl Antalnak, a Baranya megyei Építő és Tatarozó Vállalat főmérnökének egyszerű, mégis nagy jelentőségű újítása, a téglabetétes béléstestek helyett a vasbeton födémbetét alkalmazása.

A találmányok és jelentős újítások egész sorát említhetjük meg tehát. Mindez azt jelenti, hogy van mód az eredményesebb munkára. Anélkül, hogy egyik napról a másikra ki kellene cserélnünk gépparkunk javarészét — ami lehetetlen rövid idő alatt — dolgozhatunk kisebb termelési költségekkel, kevesebb erővel, mégis jobban és többet. Hogy az eddigieknél nagyobb eredményeket érjünk el, ahhoz az eddigieknél többet és jobban kell foglalkozni a találmányokkal, újításokkal, s ezek bevezetésével, ismertetésével. Többet és jobban kell foglalkoznunk emellett az új megoldásokat, új utakat kereső gondolkozó, kísérletező, nagy szakismerettel rendelkező emberrel — az eredményesebb munka zálogával!

Béke-értekezlet lesz Pécsett

A Hazafias Népfront megyei és városi bizottsága, valamint a szakszervezetek megyei elnöksége szeptember 30-án, vasárnap délelőtt 9 órakor béke-értekezletet tart Pécsett a megyei tanács kultúrtermében. Az értekezleten Darvasi István, a Magyar Távirati Iroda munkatársa ismerteti a jelenlegi külpolitikai helyzetet.

270.000 forinttal olcsóbb Három hónap alatt elkészül Egészségesebb a bikali vasvázas istálló

— Műszakilag átvették Petőházi Gábor és Sas Tibor újítását —

Kedden délelőtt népes küldöttség gyülekezett a bikali állami gazdaság Háb-pusztai üzemegységében. Az AGEM budapesti Szerelőipari Vállalata adta át az új százférőhelyes istállót *Zámbó István* igazgatónak, hogy a hátralévő tetőfedési munkákat és kitöltőfalazást most már saját kőműveseivel végeztesse el a gazdaság. Megyénkben szinte minden héten átadnak, hol egy termelőszövetkezetnek, hol egy állami gazdaságnak százas tehénistállókat. A bikali átadásnál azonban mégis hosszabban időzünk, mert ez az istálló elüt a világ minden hasonló építkezésétől. Az egész építmény ugyanis ötméterenkint leásott három és fél méteres vasoszlopokon nyugszik. Vasból készültek a födém részek is, amelyekre annakidején 35 centis nádréteg kerül. A vasváz már készen is áll s nines vissza más feladat, mint a váz közeit akár agyaggal, akár salakkal, akár vályoggal — amilyen építőanyag éppen kéznél akad — kitölteni ezeket a részeket, s behelyezni az előregyártott ajtókat és ablakokat.

Mivel jobb ez a tehénistálló az eddigieknél?

Olcsóbb! Bár a vasvázak hallatán azt hinnők, hogy méregdrága — felépítése az összes anyagköltséggel együtt csak 450 000 forintra rúg, szemben a régi tervek hagyományos építőanyagaival készült 720 000 forintos istállóival. A megtakarított pénzen csaknem még egy vízvezetékkel, felsőpályás etetőutakkal, gépi fejéssel felszerelt teljesen villamosított vasvázas istállót építhetünk fel — újabb száz tehén részére.

Egészségesebb! A régi istállóknál csaknem mindig megoldatlan volt a szellőztetés. Itt alul-felül ventillátoros szellőztető berendezések cserélik tetszés szerint a levegőt. Az eddigi 24 helyett 44 ablakon dől be a napfény, de az istálló még télen sem hideg, mert falai még a téglánál is jobb hőszigetelő anyagból készülnek. Külön előnye, hogy a középre és keresztbe ráépített takarmányos hatvan helyett 210 négyzetméter alapterületű, amelyben bőséggel tárolható a sok helyet elfoglaló vizenyős takarmányok mellett az alomszalma és a széna is.

Gyorsabb! Harmadik előnye pedig, hogy három hónap alatt elkészíthető és így felmérhetetlenül meggyorsíthatja az egyébként ólomlábakon haladó mezőgazdasági építkezéseket.

Az istálló ugyan ott áll a Háb-pusztai üzemegységben, de Petőházi Gábor megyei igazgató és Sas Tibor gépészmérnök újításának hírét a tervrajzokkal együtt már elvitték magukkal külföldre azok a csehszlovák, lengyel, bolgár és szovjet küldöttségek, akik nem voltak restek sokezer kilométert is utazni érte. A műszaki átvétel során sem esett ellene semmiféle kifogás. Most a szakemberek megkezdték a vasváz miniummal történő átfestését, a kőművesek pedig a falazáshoz láttak hozzá úgy, hogy a vasvázas istálló, október végére valószínűleg elkészül. A Baranya megyei Építőgépkarbantartó Vállalat máris elvállalta, 15 ehhez hasonló istálló vasvázának összeállítását és felszerelését.

Liu Shi-kun Pécsett hangversenyez

„Liu Shi-kun zongorájának elbűvölően tiszta hangja a verseny másik nagy eseménye volt. Azt a rapszódiát, amit az első fordulóban játszott, aligha fogják elfelejteni, akik hallhatták. Rólunk, magyarokról nem is beszélve. Akiknek eddig nem sikerült közvetlenül átélniök, mit jelentenek ezek a szavak: népek testvérisége, Liu Shi-kun magyar rapszódiája bizonyára többet mondott ezer magyarázatnál.

Tiszta, nemes és csodálatos, szinte áhitatosan egyszerű minden, amihez ez a tizenhét esztendős kínai fiú hozzányul. Mondják, hogy összesen két és fél hónapig készült a versenyre. A H-moll szonáta lényegéhez még nem jutott el, de ha valakire érvényes az, hogy megvannak benne a zsenialitás születési adottságai, rá igazán érvényes".

Ennél szebb ajánló sorokat nem írhatott volna Asztalos Sándor, a Szabad Nép zenekritikusa, a Szabad Nép szeptember 26-i számában. Azért írjuk, hogy „ajánló sorokat", mert a fiatal kínai zongoraművész — a Budapesten lezajlott Liszt-verseny harmadik díjának nyertese — hétfőn, október 1-én, Pécsett szerepel és Liszt Ferenc Esz-dur koncertjét adja elő. Ahogy a Liszt versenyt végighallgató pécsi szakemberek mondják: az ajánlás nem túlzott, Liu Shi-kun nemhogy nem cáfol rá a róla írottakra, hanem még rájuk is dupláz.

Bizonyos tehát, hogy a hétfői hangverseny közönsége — akárcsak a pesti zenekedvelők serege — szívébe zárja a baráti kínai nép nagy reményekre jogosító művészfiát.

Lissák Kálmán professzor előadása Pavlov születésének 107. évfordulója alkalmából

Iván Petrovics Pavlov születésének 107. évfordulója alkalmából a Magyar Tudományos Akadémia elnöksége mellett működő Pavlov-Bizottság és a Magyar—Szovjet Társaság egészségügyi szakosztálya Budapesten szeptember 28-án, pénteken délután 6 órakor ünnepi ülést tart a Semmelweis Kultúrotthonban. Az ünnepi ülésen Lissák Kálmán Kossuth-díjas egyetemi tanár, akadémikus: „Uj szempontok a magatartás neuroendokrin integrációjában" címmel tart előadást.

Szociálpolitikai értekezlet Pécsett

Pécs város tanácsa v. b. egészségügyi osztályának szociálpolitikai csoportja szeptember 28-án, pénteken délután 5 órakor szociálpolitikai összaktíva értekezletet tart a városi tanácsháza tanácstermében (II. emelet 56.). Az értekezleten Kádár Róbertné, az egészségügyi minisztérium szociálpolitikai főosztályának vezetője: „A tömegkapcsolatok jelentősége a szociálpolitikai munkában" címmel tart előadást. Kovács Antalné a városi tanács szociálpolitikai osztályának vezetője pedig: „A szociálpolitikai aktívahálózat kiépítése Pécsett" címmel tart előadást. Mindkét előadást hozzászólás követi, majd a szociálpolitikai aktívák beszámolnak eddig végzett munkájukról.

Tizenhatos szarvasbikát lőttek

A Pécs-Baranyai Szakszervezetek Vadásztársaságának Vörös Csillag brigádja a legutóbbi vadászat alkalmával a bérelt kisvaszari vadászterületen egy darab, erős szarvasbikát ejtett. Egy-egy agancsszárán 8 ág van. A szarvasbikát Kollár Dénes, a komlói Kossuth-akna párttitkára lőtte.

Hatszázezer csibét keltettek idén Pécsen

A Baranya megyei Baromfikeltető Vállalat Xavér utcai telepén befejezték a csibekeltetést. Ebben az évben összesen 600.000 csibét keltettek és ezzel a vállalat 130 százalékra teljesítette csibekeltetési tervét. Az utolsó 15.000 csibét csütörtökön délelőtt viszik el a vállalat pécsi telepéről. A jövő esztendőben a Baranya megyei Baromfikeltető Vállalat már a megnagyobbított helyiségében kezdi meg a csibekeltetést. Az idei 600.000 csibe helyett 1957-ben már összesen másfél millió csibét keltetnek majd. Igy az idei száz község helyett jövőre már 250 község szükségletét fedezik.

Ujabb adatok a repülőtéri építkezésről

Hétfőn elkezdték a jövő évben átadandó első épületek földmunkáit a repülőtéri építkezésen. 1957-ben mintegy 1000 lakást, és különböző kommunális épületeket, iskolát, bölcsődét, óvodát, legényszállást adnak át rendeltetésének.

Ebben az évben, október 15 és december 1 között kilenc 3 emeletes épületet, összesen 328 lakást fejeznek be és adnak át az építők.

*

1500 személy számára főző konyhát kap október elsejére a repülőtéri építkezés. Az új konyhát a Lakics laktanyában rendezik be.

Nagyjelentőségű felfedezés az atomkutatásban

A kaliforniai Berkeley-egyetem fizikusai felfedezték az új elemi részecskét, az antiprotont. Nem véletlen felfedezésről van szó, hanem tervszerű kutatás eredményéről, mert már 25 évvel ezelőtt biztosra vették a fizikusok, hogy kell lennie egy olyan elemi részecskének is az atomvilágban, amelynek tömege akkora, mint a régóta ismert protoné, de elektromos töltése ellenkező, vagyis negatív. A nagyjelentőségű sikerről a napokban számoltak be az amerikai lapokban. A felfedezők nevében Emilió Segré és Clyde E. Wiegand adták hírül a világnak az atomkutatás legújabb eredményét.

Bár itt maradnának!

Ez Kiss Gyulának, a pécsi repülőtéri építkezés főépítésvezetőjének véleménye a kőművestanulókról. Már három napja folyik itt a verseny az ország 30 legjobb kőművesjelöltje között, nagy hévvel, akarattal, és megbecsülendő szaktudással. A „kis mesterek" húzzák egyre magasabbra a falakat két épületen is, olyan lendülettel, hogy alig győzik kiszolgálni őket.

Mindenki elégedett a versenyzőkkel, a versenyzők viszont koránt sem elégedettek az építésvezetőséggel. Hogy miért?

Forr, pezseg a gyerekek keze alatt a munka, gyors számítás szerint átlagban legalább 135 százalékot teljesítenek. Még ebédre sem szívesen állnak meg, úgy kell kivenni a kezükből a malteroskanalat. Ezért vannak velük megelégedve!

De üldözi őket az anyaghiány; amiatt panaszkodnak — s joggal. Ladányi Ferenc budapesti kőművestanuló így: „Két és fél, 3 órát álltunk eddig munka nélkül". Faragó László tatabányai MTH-s ezekkel a zokszavakkal: „jobban is megszervezhették volna!"

Van elég anyag az építkezésen, ezt állítják a vezetők. Gondoskodjanak hát arról, hogy idejében odajusson, ahol szükség van rá. Legalább most, a verseny idején!

Az esélyek? Erről senki sem mer beszélni. Mindenki másban látja és titokban, nagy titokban magában reméli a győztest.

Kovács János pécsi MTH-s gyorsan, komoly igyekezettel rakja a téglákat. Jól dolgozik, s az anyaghordókat is úgy vezényli, mintha legalább 30 év állna mögötte.

— Mi lesz a versennyel? — kérdezzük, miközben malterra vár nagy türelmetlenül.

— Majd csak befejeződik, — feleli tömör egyszerűséggel.

— És hogy áll?

— Nézze meg, magamról nem beszélek!

— Nyerni fog?

— Dehogy fogok, nehogy azt írják, hogy nyerni akarok — kiáltja rémülten.

— Akkor miért versenyez?

Erre már nem válaszol, csak nevet. Hogy miért, az három nap mulva kiderül.

A verseny első fele már lezárult. Szerdán este befejezték a falazást, csütörtök-pénteken rendezik meg a vakolóversenyt, szombaton elméleti vizsga. Ez a heti program.

Vasárnap délelőttre pedig várják Pécsi Jánost, az MTH elnökét, a jutalmakat, a jelvényeket és az okleveleket. Az első három pedig — s ez mindennél fontosabb — a szakmunkásbizonyítványt!

(K. T.)

Fokozzák a bányák gépesítését, egyszerűsítik a bányák bérrendszerét

Sajtótájékoztató a bánya- és energiaügyi minisztériumban

Czottner Sándor bánya- és energiaügyi miniszter szerdán délelőtt sajtófogadást tartott, amelyen az újságírók több mint 30 kérdésére válaszolt. Hangsúlyozta, hogy a háromszázezer tonna szénért kemény küzdelmet folytatnak a bányászok. A termelés növeléséért még ebben a hónapban megkezdik a munkát a várpalotai II-es számú külfejtésen, októberben pedig az ormosbányai II-es és az oroszlányi II-es külfejtéseken. 1957 elején a várpalotai II-es akna lép a széntermelő üzemek sorába.

1956-ban negyedévről negyedévre sikerült gondoskodni a szükséges feltárásokról és az elővájásokról. A harmadik negyedévben feltárt elővájások lehetővé teszik a negyedik negyedév zavartalan termelését és a terven felül kért háromszázezer tonna szén esedékes részének kibányászását. Kétségtelen, hogy 1957-ben az ideihez viszonyítva jelentősen növekednek a termelési feladatok. Nagy segítségre számítunk a kohó- és gépipari minisztérium, továbbá az építésügyi minisztérium részéről: várjuk, hogy a korszerű biztosításhoz szükséges hengerelt acélt, illetve betonidom tömböket jó minőségben folyamatosan szállítsa.

A magyar szénbányászatban jelenleg már általánosan elterjedt kéziszerszám a fejtőkalapács.

Az év végére mindazokat a munkahelyeket, amelyek gépi rakodással gazdaságosan tudnak dolgozni, ellátjuk rakodógéppel.

Az idén kétszáztíz felrakó gépet gyártottunk s a múlt évivel együtt jelenleg 280 gép működik bányáinkban. Az év végéig további százhúsz gépet gyárt a Duclos Bányagépgyár. A tervek szerint huszonöt Hidasi-féle felrakó gépet állítunk üzembe. A kohó- és gépipari miniszter által ígért segítség még az úgynevezett mullszéria gyártásánál is késik és emiatt az idén a sorozatgyártásra nem térhetünk át. Amíg a múlt évben az összes mélyművelési széntermelésnek csak 1,8 százalékát raktuk fel gépi erővel, addig ebben az évben nyolc hónapban már a mélyművelési széntermelés négyegész öttized százalékát, év végéig pedig — egész évi átlagban — 6,3 százalékát rakjuk fel gépel. Ha a kohó- és gépipari minisztériumtól megkapjuk a kellő támogatást, a jövő évben széntermelésünk 10—11 százalékát rakjuk gépel.

A bér- és munkaügy kérdésére rátérve kifejtette Czottner Sándor miniszter: a szénbányászat bérezésében ma az a hiba, hogy különféle általudományos jelszavak miatt olyan tételeket is tartalmaz, amelyeket az egyszerű bányász nem tud nyomon követni. A tapasztalatok alapján

legkésőbb 1957-ben kialakítunk olyan egyszerű darabbér-rendszert, amely legjobban megközelíti a bányászok által kedvelt szabvány-bérezést.

A miniszter ezután hangsúlyozta, hogy a második ötéves terv időszakában további, mintegy negyvenezer dolgozó kell a szénbányászatba. A bányászatban a munkaerővándorlásnak elsősorban azzal tudunk gátat vetni, hogy a legtöbb dolgozónak kielégítjük lakásszükségletét.

A szénbányászat az ötéves tervben harmincezer lakást kap. Kérjük az építésügyi miniszter elvtársat: tegyen meg mindent, hogy a bányászok a lakásokat mielőtt megkaphassák. Sokszor kérdezik, mi a helyzet a munkaruha juttatásnál. A juttatás egyszerűbb megoldása és a jogos igények kielégítése érdekében javasoljuk a pénzbeli megváltást.

A miniszter ezután a szénbányászat önálló tervezéséről szólt, majd így folytatta:

— Itt kívánom bejelenteni, hogy a bánya- és energiaügyi minisztériumban megszüntettük a belépő cédulákat, továbbá, hogy mind én, mind pedig a miniszterhelyettes és a főosztályvezető elvtársak rendszeresen, hetenkint fogadónapot tartunk.

A villamosenergia helyzetéről kifejtette: a múlt év tapasztalatai alapján minden intézkedés megtörtént, hogy a legnehezebb téli hónapokban is biztosítsuk az ország energiaszükségletét. Hozzáfűzte azonban a miniszter: feltétlenül szükséges, hogy a nagyipari fogyasztók a már korábban megállapított menetrend szerint gazdálkodjanak a rendelkezésre álló villamos-energia mennyiséggel.

Helyes az a kezdeményezés, hogy a megtakarított áram jelentős százalékának árát a megtakarításban részes munkások kapják meg.

A szénellátási nehézségek javarészének a nagylengyeli olajmező elvizesedése az oka. Az ott kiesett kalória-mennyiséget szénnel kell pótolni. Kétségtelen, a népgazdaság bizonyos területén nincs elég széntartalék. Beosztással, gondos széntakarékossággal azonban meg tudunk birkózni a nehézségekkel.

Elhangzott az a kérdés, hogy miért van szükség vasárnapi termelésre és pótműszakokra a bányákban. A válasz szerint a szénbányászat igyekszik minél kevesebb vasárnapon foglalkoztatni a dolgozókat. A terven felül kért mennyiséget azonban csak pótműszakokkal és vasárnapi műszakokkal lehet kibányászni. Sajnos, azonban a legényszállásokon lakók és a vidékről bejárók nem tudnak vasárnaponkint dolgozni, így tehát ez a feladat a törzsgárdára vár.

Végül foglalkozott Czottner miniszter az egyetemi oktatás kérdésével.

Szeptember 30-tól korlátozzák a vonatközlekedést

Sajtótájékoztató a közlekedés- és postaügyi minisztériumban

A közlekedés- és postaügyi minisztérium, tekintettel az erős őszi forgalomra és az üzemanyaghiányra, átmenetileg korlátozza a távolsági autóbuszközlekedés forgalmát és szeptember 30-tól többszáz vonat közlekedését is megszünteti. Az intézkedés szükségességéről és okairól Bebrits Lajos közlekedés- és postaügyi miniszter szerdán tájékoztatta a sajtó képviselőit.

A miniszter először az autóközlekedési korlátozásokról beszélt. Elmondotta, ennek oka elsősorban az, hogy nem rendelkeznek elegendő üzemanyaggal. Ugyancsak nehezíti az autóközlekedés helyzetét, hogy a rendelkezésre álló üzemanyag elosztása sem zavartalan. Így az elmúlt három napban számos tehergépkocsit és autóbuszt kellett kivonni a forgalomból.

Külkereskedelmünk most már intézkedett az üzemanyag beszerzéséről s az autóközlekedési korlátozást előreláthatólag október elején megszüntethetjük.

A miniszter ezután a vasúti közlekedés korlátozásáról beszélt. Ismertette, hogy ez a korlátozás szeptember 30-tól előreláthatólag három hétre szól. Ennek is több oka van. Elsősorban nem áll a MÁV rendelkezésére elegendő mennyiségű szén és az áruszállítások mértéke sokkal nagyobb, mint azt az év elején várták.

— Így természetesen nem a teher-, hanem a személyszállításnál kerül sor átmenetileg forgalomkorlátozásra. Ez azt jelenti, hogy mintegy hatszáz személyvonat közlekedését szüntetik meg. Egy-egy fővonalon az eddigiektől eltérően egy pár személyvonat és egy pár gyorsmotorvonat közlekedik majd. A mellékvonalakon szintén csökkentik a szerelvények számát. Az intézkedés a motoros és a villamos vonalak, valamint a munkásvonatok közlekedését nem érinti. A munkásvonatokat egyébként ez idő alatt jól fűthető személykocsikból állítják össze.

A nem munkásvonattal utazók közlekedését nem tudják zavartalanul lebonyolítani. Ezért — mivel a lehetőségek korlátozottak — a lakosság megértése szükséges ahhoz, hogy az átmeneti nehézségeket a vasút minden zökkenők nélkül áthidalhassa. Kérjük a lakosságot, hogy az utazásokat lehetőleg halasszák el arra az időre, amikor a MÁV ismét teljes kapacitással dolgozhat. Csak igen sürgős és fontos esetekben vegyék igénybe a vasútat.

A miniszter még több intézkedésről szólt, amelyek a korlátozott forgalom zavartalan lebonyolítására vonatkoznak és felelt a sajtó képviselőinek kérdéseire.

Többek között elmondotta, hogy a távolsági gyorsmotorvonatokat csak vonalhasználati jeggyel lehet igénybevenni és ezekhez a vonatokhoz csak annyi jegyet adnak ki, amennyi a férőhelyek száma. A személyvonatoknál szintén korlátozzák a jegykiadást. Átmenetileg megszüntetik az IBUSZ-nál az elővételi jegyek eladását. A korlátozás a nemzetközi gyorsvonatok közlekedését nem érinti. A különvonatok számát azonban csökkentik és szeptember 30-tól megszüntetik az IBUSZ hétvégi vonatok közlekedését. Továbbra is gondoskodnak a postaforgalom zavartalan lebonyolításáról. A postai küldeményeket nem személyvonatokkal, hanem gyorstehervonatokkal továbbítják. Megváltoztatják ezek menetrendét, hogy az újságszállításban ne legyen fennakadás. A korlátozás ideje alatt a vasúti szabadjegyek nem érvényesek.

Új jugoszláv partizán film

kerül ma a pécsi közönség elé. „A Sas fia" című film a szlovén partizánok harcainak állít emléket, bemutatva, hogy a jugoszláv népek harcai azért voltak olyan eredményesek, mert idős és fiatal összefogott a náci betolakodók ellen. A filmet a Petőfi moziban vetítik

II.

VESSZŐFUTÁS

1948. május 20: Oránba értek. Oránból Sidi bel Abbes-be szállították őket. Itt találkozott egy magyarral, akit még 1937-ben vetett a sors erre, s aki tanácsot adott, hogyan szabadulhat meg innen. Olyan betegséget szimulált, amelynek meglétét orvosi vizsgálat nem állapíthatta meg, de nem is tagadhatta. A hadosztályfőorvos végülis tehetetlenül állt a „betegség" előtt, s kénytelen volt megírni: katonai szolgálatra alkalmatlan. Sikerült megmenekülnie a pokolból. Leszerelték.

Újra Magyarországon

1948 augusztus 29-én öthónapi távollét után — Sopronbánfalvánál lépte át a magyar határt.

Tétova léptekkel, hevesen dobogó szívvel lépett be nevelőszülei házába, otthonába. — Amikor az öreg meglillantotta, hirtelen megállott kezében a munka. Hosszasan, szó nélkül néztek egymásra, csak a falióra tiktakkolt csendesen. Aztán mindketten egyszerre ölelték át egymást...

Pár hónapig otthon segített, majd a pécsszabolcsi István-aknára ment dolgozni, csillésnek. 1950-ben megnősült. Házassága nem az ő hibájából nem sikerült. Nem maradt tovább feleségével, hanem Budapestre utazott, ahol a Tejipari Vállalatnál kapott munkát. Szorgalmasan, fáradhatatlanul dolgozott. Az egyik nap vezetői hivatták:

— Úgy határoztak, — ha ő is beleegyezik, — a vállalat tiszti iskolára jelöli — közölték vele.

Alig akarta elhinni. Hogy őt tiszti iskolára ajánlják? Ő, az egykori vörös lelenc tiszt lehet? A magyar néphadsereg tisztje? Úgy érezte, hogy most kárpótolja az élet a sok keserűségért.

— Igen, beleegyezem — mondta halkan s amikor kiment a szobából, szerette volna a világba belekiáltani: tiszt leszek, most nézz ide világ!

A tiszti iskolán

1950 októberében már a Honvéd Kossuth-Tiszti Iskolának tanulója volt. Nagy közösséget talált itt, igazi barátokat, nagyszerű fiatalokat, tiszti iskolásokat.

Egymással versengve tanultak, szívták magukba a tudományt. Őt sem kellett biztatni. Tanult, tanult vasszorgalommal, a legelsők között akart lenni, a legtöbbet akarta tudni. Oktatói észrevették szorgalmát, képességeit. Nem is titkolták, megírták nevelőszüleinek. Először 1950 december 23-án vitte a postás a kis pécsi házba az írást: „Közöljük önökkel, hogy fiúk, aki tanulmányait a mi iskolánkban folytatja, jól teljesíti kötelességét a Haza, a párt, kormányunk és a dolgozó nép iránt." Ezt a levelet negyedévenként követték hasonló írások. Amikor látogatóba hazaérkezett, az öregek szeretete övezte, simogatták, kedvében járták.

Nemsokára kitüntették. Megkapta az „Élenjáró" jelvénnyel ellátott kis kék igazolványt, amely hivatalosan bizonyította, hogy tulajdonosa a legjobbak között is az első.

Kívül az iskola kapuin

Két évig tanult, amikor...

1952 augusztus 16-án egy írást kapott. Olvasni kezdte: „...a feszült nemzetközi helyzet miatt... tanulmányait nem folytathatja tovább..."

Összefutottak, elhomályosodtak előtte a betűk. Talán tévedés? Nem, nem lehet igaz! Hát mégsem lesz tiszt? Mi az ő nagy bűne? Ezerszer megbánta már, miért szaggatják fel ismét a régi sebet?

Hát nem tudják neki feledni „azt"? Hát olyan rossz fiad vagyok én, hazám? Nincs bocsánat? — kavarogtak benne a kérdések. Kereste az igazát, ment fölötteséhez, vezetőjéhez. Vitatkozott, érvelt, de mindenhol egyet említettek:

— Sajnos, ön az idegenlégióban...

Minden hiába volt. Le kellett szerelnie.

Céltalanul bolyongott Pesten. Úgy érezte, hogy most már nem tudja, mihez kezdjen. Közel, nagyon közel volt ahhoz, hogy ráléphjen a lejtőre, aztán csússzon, csússzon mind lejjebb, egész a posványig.

A földalattinál, Komlón, Pécsett

De nem! Munkát kapott a földalatti építésénél. Igaz, nem könnyűt, fagyasztott térben kellett dolgoznia. Az egyik napon érezte, hogy fáj a lába. Issiás — állapította meg az orvos. Fagyasztott térben tovább nem dolgozhatott. Nem baj — gondolta — akad még számomra más munka is. Komlóra ment, hiszen a bányát már ismerte. Komlón dolgozott. Ismerősei nem voltak, nem is nagyon kereste a társaságot. Tanulni akart. Letette a vájárvizsgát, majd beiratkozott a Bányaipari Technikumba. Tanult és dolgozott. Munkája után jól keresett, havonta átlagban 2 500 forintot. Így teltek a napok, hónapok, így telt el újabb két év a bányában.

Amikor a pécsi Bauxit Vállalat munkásokat kért Komlóról, ő is jelentkezett. Új munkahelyén mint vájár dolgozott. Itt is jó véleménnyel voltak róla s mint aki Bányaipari Technikumba jár, később irodai munkára osztották be.

Megint reménykedett, hogy tartogat talán a sors számára jót is, nyugodtabb életet.

Pár hetet dolgozott csak az irodán, amikor elbocsátották.

Indok: idegenlégióban volt, nem megbízható.

Hát már megint? Mit csinálják, hogy higyjenek nekem? Mi vagyok én, ellenség? — törtek fel belőle a gondolatok, aztán mint aki nem tört meg, csak belefáradt a küzdelembe, szó nélkül hagyta ott munkahelyét. — Hej, de labdázhatnékja van velem a világnak! — gondolta.

Nem adta fel a harcot. Újra munka után nézett, mert érezte: elég erős, ha kell százszor is előlről kezdi, s ha kell, hát százegyedszer is.

A Pécsi Szénbányászati Tröszt MEO osztályára került, havi fizetése 1 100 forint volt. Később megnősült, s — amint mondja, — úgy érzi, hogy megtalálta igazi élettársát. Felesége a pécsi II. számú sebészeti konyháján dolgozik, havonta 650 forintért. Az, hogy a jövő hónap végére kisbabát vár a felesége, arra sarkalta őt, hogy többet keressen. Ezért szabályos úton kérte, hogy a pécsszabolcsi Béke-aknán dolgozhasson, hasonló munkakörben, valamivel több fizetésért. Amikor az aknára került, ezt a bánya vezetőjével annak rendje és módja szerint megbeszélte s már elintézettnek is vélte új állását. Igen ám, de közben átszervezés folytán a tröszt azt a munkakört, ahová került volna, megszüntette. Nem esett kétségbe. Vájár a szakmája, hát kérte, hogy mint vájárt alkalmazzák. Örömmel fogadták, azonban az orvosi vizsgálat megállapította, hogy issiás-betegsége miatt földalatti munkára nem alkalmazható. Az üzem vezetősége — más munkakör nem lévén — napszínti munkát ajánlott fel neki, olyat, ahol 650 forint a kereset. Nem fogadta el, hiszen nem azért akart a bányában dolgozni, hogy 1 100 forint helyett 650 forintot keressen. Ha más megoldás nincs, — hát akkor inkább marad az előző munkahelyén — gondolta. De már ez sem volt lehetséges, mert a MEO osztályon már betöltötték az ő munkakörét. Két szék közül a pad alá került. Mondhatná valaki: miért nem maradt meg eredeti munkahelyén. Akkor most nem lenne ilyen hányatott az élete. Ezen lehet vitatkozni. De bűn-e, ha valaki többet akar dolgozni, többet nyújtani a köznek s ezért ellenszolgáltatásként többet akar keresni, magának, családjának? Ezt akarta, sajnos nem sikerült. A tröszt pedig nem segített rajta, olyan munkát, ahol legalább annyit kereshetne, mint előzőleg, nem tudott adni neki. Ellenben közölték vele, hogy — ha akar, — hozzájárulással leszámolhat. Leszámolt.

Most sem keseredett el. Munkakönyvvel a zsebében ismét a Pécsi Bauxitbánya Vállalatnál próbálkozott, hátha talál alkalmas munkát. Nem volt szerencséje, s úgy érzi, hogy megint a régi ballépése miatt utasították el, habár ezt nem mondották neki határozottan.

Életének ezt a vesszőfutását már nem bírta elviselni egyedül, felkereste hát szerkesztőségünket, hogy kiöntse a lelkében rakásra gyűlt keserűséget.

Mi a helyzet jelenleg?

Xavér utca 11 számú házban lakik. Amikor felkeresem, otthon találom. Felesége éppen ruhát foltoz. Két kis szuterinszobája van, ahova nap sohasem süt be. A konyhában seprűkészítéshez szükséges szerszámok és szerény konyhabútor. Hármasban beszélgetünk:

Elmondja, hogy állása még nincs, pedig tennie kell valamit, mert feleségének 650 forintos fizetése bizony nagyon kevés s rövidesen már hárman lesznek. Ha máshol nem, hát alkalmi munkát vállal, mert dolgozni akar, dolgozni és családjára keresni. Meg tanulni. Hiszi, hogy a tudásnak használ veszi, hiszi, hogy nem fölösleges ember ő. — Ujságolja, hogy folytatja bányaipari technikumi tanulmányait. Már be is iratkozott...

Utóirat

Sem rokonságban, sem különös ismeretségben nem vagyok Németh Györggyel, akinek élettörténetét papírra vetettem. A szerkesztőségben találkoztam vele először, amikor panaszkodni jött. Mégis: úgy érzem, segítenem kell rajta, segíteni, ezen a harmincéves fiatalemberen, — emberségből. Legközelebb a bánya áll hozzá, ott kellene munkát találni számára. Bizonyosan akadna számára megfelelő hely, hogy zakiatói élete végre révbe érjen. Ennek utánajárni azonban már meghaladja az újságíró feladatát...

GARAY FERENC

Összetartoznak...

Kicsi ez a márkakamra, bútorzata is kevés. Durván ácsolt asztalt, padot és egy sámlit látok, a szoba közepén lévő állványon pedig három nagy vastábla van, sokszáz csillogó fémlapocskával. Sárgára festett vascsövek vezetnek fel a padlózattól a mennyezetig, forr, bugyborékol és pattog bennük a víz.

Fojtó, fülledt, és párás a levegő. Taksonyi István kigombolta ingjét, térdig tűrte nadrágját s papucsban áll előttem:

— Igen. Engemet látogatott meg a külügyminiszter... Hogyan történt? Hát, kinéztem az ablakon unalmamban. Egyszercsak egy fehér nyári szandál, fekete alj és tarka blúz tűnik elő s végül viselője — a feleségem! De mit keres ez Béke-aknán? Évek óta nem volt nálam!? — gondoltam...

Feleségét őszes és szürkeruhás férfi és két nő követte: kedvesarcú fiatal lányka és hátrafésült hajú, egyszerűen, de ízlésesen öltözött asszony.

Kifutott a fürdőbe, behozott két sámlit és letakarta törölközővel. Már odaértek:

— Szerbusz Imre bátyám!

— Szerbusz Pista! Végre megtaláltalak!... Huszonegy év után! De sokat gondoltam rád a háború alatt!...

— Én is Imre... Hej, ha Jóska is itt lenne! Meghalt szegény, elvitték a nyilasok. Azt mondják, akik vele voltak: vidám ember volt, élete utolsó pillanatáig bátorította őket...

A fejetetejéről hiányzik egy tenyérnyi haj. — Csendőr tépte ki. Társa a hátán sétált, röhögött és „csihuhú"-zott, hogy „megyünk Moszkvába." A harmadik a talpát verte:

— Kik a társaid?

Moccanni se tudott, mert odaszíjaztak a deresre. A nagybátyjáért, Jóskáért aggódott, akit vele együtt fogtak el. Mi lehet vele?

— Csihuhu! Megyünk Moszkvába!

— Kik a társaid?

Nagyapja komlói bányász volt. Anyja egytehénkés parasztcsalád sarjadéka, apját darabokra tépte 1927-ben a DGT réselőgépének huszonkét szigonykése.

Dózsa évszázados keserűsége gyűlt össze mellében. 1919-ben, tíz éves korában már a finn forradalomról olvasott. Tizenkét éves korában, amikor mecsekszabolcsiak tüntettek Horthy bevonulása ellen, vörös zászlót vitt a sorban. Néhány hónap mulva, amikor a tanító Horthyt dicsőítette az iskolában, lehurrogta és kigúnyolta.

— Csihuhu! Megyünk Moszkvába!

— Kik a társaid?

A nagybátyjára gondolt, azért aggódott.

— Hagyd abba — legyintett a hátán táncoló csendőr. — Nem látod, milyen a talpa? Mintha elefánté lenne, verhetted azt...

Igen, a bányászgyerek lába nyáron mindig mezítláb csattog a betonkemény földön. Később, amikor a mélység forró leheletével mérközik, leveti még a csizmáját is. Ezért keményedik meg a talpa.

Mivel nem bírtak vele, a szegedi „Csillag"-ba vitték nagybátyjával. Ott magánzárkával próbálkoztak először: hét és fél hónapig kuksolt egyedül a cellában. Ekkor se „köpött". Erre abbahagyták a kínzást s összetették Jóskával.

Csak a gyékényfonás jelentett a börtönélet egyhangúságában változatosságot. Igaz, dolgozni kellett, de a folyosón dolgoztak az elvtársakkal.

A mellettük járkáló pisztolyos őr csak annyit látott, hogy készülnek a lábtörlők, szatyrok és óvodástáskák. Néha suttogást is hallott, de mire odaért, elhalkult minden.

Pedig tanultak. Az általános történelem előadója egy újságíró volt, a közgazdaságtant egy pápai cipész magyarázta, a gyakorlati forradalmat egy erdélyi kazánkovács, az orosz történelmet pedig Horváth Imre. Kopaszra nyírták őt is, durva darócruhában volt, csak annyiban különbözött tőlük, hogy nagyon halkszavú és kevésbeszédű ember volt.

Amikor megismerkedtek, szokás szerint kikérdezték egymást:

— Mikor szabadulsz Horváth elvtárs?

— Nyolc és fél évet kaptam. És te?

— Nyolc hónapom van hátra.

A hetedik hónap után történt:

— Imre bátyám, te családos ember vagy. Nekem meg senkim sincs anyámon kívül, de ő megél, mert nyugdíjat kap apám után... Járjuk meg törvényes úton, hogy hazamehess, én majd ittmaradok helyetted!

— Nem lehet Pista. Kár a kísérletért, kinevetnek bennünket.

Egy hónap mulva, amikor szabadult, szokás szerint bezárták a cellaajtókat és még a kémlelőlyukakat is eltakarták. Csak a hangjával búcsúzhatott Horváth Imrétől és elvtársaitól:

— Megyek elvtársak! Szervusztok!

— Hej, mi is mennénk!

— Szervusz!

— Ne felejts el bennünket!

Tizenkilenc évig semmit se hallott róla, a huszadik évben örvendező hangú levelet kapott tőle, hogy „Pista barátom, hát élsz, hát megvagy?" A huszonegyedik évben meglátogatta feleségével és lányával.

Nem felejtették el egymást.

Milyen örömmel mondja ezt Taksonyi István!

De íme, megkocogtatják az ablakot. Tömzsi, kiskabátos bányászlegény áll ott s a márkáját kéri. Alig megy el, már megint jönnek, de most a fürdő felől: két szénporosarcú, villogófogú fiatal bányász. Melegvizért jöttek „Pista bácsi"-hoz.

A sovány „Pista bácsi" fürgén ugrik, „Pista bácsi" szaladgál és tréfálkozik:

— Látja elvtárs! Ugyanigy ment akkor is, amikor az „Imre bátyám" itt volt.

Igen, így volt. Először leültette őket a sámlira, beszélgettek kicsit, utána elhívták. Visszajött, de megint elhívták és vissza se jött többet.

A külügyminiszter körbejárta az aknát, később bérügyi vitába keveredett Michelutti Ferenc ü. b. elnökkel, majd odajött a párttitkár, s felhívta őket a pártirodába, hogy ne üljenek a sámlin.

De itt van újra Taksonyi elvtárs.

— És mi történt utána?

— Egervári Emil üzemi ápoló ideállott a helyemre, engemet pedig beültettek a miniszteri kocsiba és elvittek a Nádorba... Megebédeltünk és megajándékozott egy csomaggal. Tokaji, egri bikavér és pálinka volt benne...

— Igy, siktes ruhában volt a Nádorban?

— Igy bizony!... Először még nem akartam, mondtam neki, hogy „Imre, ne menjünk, mert kizavarnak bennünket. Tegnap is betértem a Becker Miskával egy pohár fröccsre és elküldtek, mert siktes ruhában nem szabad odamenni!" De ő csak legyintett: „Most az egyszer beengednek. Majd megértik..."

Igen, sokan megnézték őket, de senki se szólt semmit. Mindenki megértette, hogy összetartoznak.

MAGYAR LÁSZLÓ

„Meghív'ak bennünket Khartumba és Londonba"

Augusztus végén, szeptember elején tartotta meg a Nemzetközi Diákszövetség prágai kongresszusát. A magyar diákságot 17 tagú delegáció képviselte, amelynek szerencsés tagjai között ott voltam én is.

A magyar delegáció mindent elkövetett, hogy a kongresszus szellemében minél több külföldi diákszövetséggel teremtsen kapcsolatot. Javasoltuk, hogy Budapesten rendezzék meg a világ diákifjúságának jövő évi vegyészkonferenciáját, olasz, osztrák, kanadai, vietnami, szudáni és kínai ifjúsági legációt fogadtunk, stb. Én is nagyon sok diákkal kötöttem barátságot, amiről a nevekkel és címekkel teleírt jegyzetfüzetem tudna a legjobban beszélni.

Törekvéseink nem is voltak eredménytelenek, mert például az olaszokkal megbeszéltük, hogy újra megszervezzük a pécsi és torinói egyetemek között a múltban már hagyományossá vált sportversenyeket. Most már csak a merésznek tűnő tervek kolcsönös kidolgozása és a megvalósítása van hátra. Felvetődött az a gondolat is, hogy London és Pécs között cserelátogatás jöjjön létre, az angol diákok ugyanis szívesen jönnének hozzánk és szívesen látnának bennünket fővárosukban.

A legnagyobb meglepetés mégis az volt, hogy a szudáni fiatalok meghívtak engem és még öt pécsi egyetemi és főiskolai hallgatót fővárosukba, Khartumba. Nagyon örültem ennek a tíz napos vendégségnek, de az első pillanatban még megoldhatatlannak találtam az elképzelést. A DISZ Központi Vezetőségének jelenlevő képviselői és a Nemzetközi Diákszövetség titkára azonban megoldhatónak tartják a látogatást és megígérték, hogy mindenben támogatnak bennünket. Igy tehát még Khartumba is eljuthatnak a pécsi egyetemisták.

Mondanom sem kell, nagyon örültem a meghívásoknak, hiszen az a célunk, hogy megismerjük egymást és barátságot kössünk egymással. Igy tudunk mi, pécsiek is hozzájárulni az NDSZ nagy célkitűzéseihez, ahhoz, hogy újra egy táborba tömörítsük a világ diákifjúságát.

Gerencsér József
az egyetemi és főiskolai DISZ-bizottság titkára.

Huszonkét átalakított kombájn silóz az állami gazdaságokban

A megye állami gazdaságaiban ötletes újítások gyorsították meg a fővetésü takarmánynövények — silókukorica, silócsalamádé — betakarítását és silózását. 22 gabonakombájnt alakítottak át erre a célra. A kombájnok terelőmotollájáť felemelték, a cséplőrészből csak a dobot hagyták meg, melyre késeket szereltek. A felaprított takarmányt láncos szállítószalag továbbítja a kombájn után kapcsolt pótkocsira. Egy-egy átalakított kombájn 500—550 mázsa, csaknem száz köbméter takarmányt silóz be naponta. Ezzel a módszerrel egy mázsa silótakarmány elkészítése három és fél forinttal olcsóbb, mintha külön menetben végeznék a levágást, behordást, silózást. Az ormánysági (károlymajori) állami gazdaságban négy, a bólyi gazdaságban három, a sátorhelyiben és a gyulapusztaiban két—három kombájn dolgozik jelenleg silózásban.

A Megyei Pártbizottság vándorzászlajának őrzői:

A siklósi járás
A pécsváradi gépállomás
A Beremendi Vörös Csillag Állami Gazdaság

A megyei pártbizottság a nyár folyamán vándorzászlókat alapított a gazdálkodásban és begyűjtésben időszakonként legjobb járás, gépállomás és állami gazdaság munkájának különös elismerésére. A Megyei Párt-Végrehajtó Bizottság legutóbbi ülésén első ízben ítélték oda a zászlókat a siklósi járásnak, a pécsváradi gépállomásnak és a Beremendi Vörös Csillag Állami Gazdaság dolgozóinak.

A siklósi járás vándorzászlaját kedden kibővített járási párt v. b. ülésen ünnepélyes keretek között adta át Farkas László elvtárs, a Központi Vezetőség tagja, a megyei pártbizottság első titkára. Üdvözlő beszédében elmondotta, hogy hosszú idő után most került fel először a siklósi járás a megye élvonalába. A megyei pártbizottság értékelte ezt a megtett útat s ezért ítélte oda a zászlót éppen a siklósi járásnak.

— Nagy örömmel fogadjuk ezt az elismerést — vette át a zászlót Marenics János elvtárs, a siklósi j. b. első titkára. — A dicséret nem tesz bennünket elbizakodottá és rajta leszünk, hogy a zászlót becsülettel megtartsuk továbbra is.

A pécsváradi gépállomás dolgozóinak Katona Lajos elvtárs, a megyei tanács v. b. elnöke vasárnap, 30-án délelőtt adja át a zászlót. A Beremendi Vörös Csillag Állami Gazdaságba pedig Právicz Lajosné elvtársnő, a megyei párt v. b. mezőgazdasági osztályának vezetője viszi ki a 28-án, pénteken tartandó termelési értekezletre.

A zászlók átadására még visszatérünk.

Az ésszerűsítés jegyében

Egyszerűsítések várhatók a vasútnál

Megírtuk, hogy a vasuti személypénztárosoknál és raktárnokoknál aszerint értékelik a teljesítményt, mennyi jegyet adnak el, illetve mennyi csomagot továbbítanak. Helytelenítettük ezt a módszert, s a tervezés túlzásának tartottuk. Hiszen a jegykiadó semmiképpen nem befolyásolhatja az utasforgalmat, s az eladott jegyek száma nem lehet munkájának fő mutatója. Márcsak azért sem lehet ez az elv reális a munka értékelésénél, mert a hét különböző napjain más — kisebb vagy nagyobb — a forgalom, s nagyobb forgalomnál az éppen szolgálatban lévő jegykiadó olyan előnyhöz jut saját érdemén kívül, amit a másik semmiképpen nem tud pótolni.

Értesüléseink szerint az elmúlt héten a Közlekedés és Postaügyi Minisztériumban értekezleten tárgyalták ezt a tarthatatlan értékelési elvet, s változások várhatók. A javaslatok szerint a jegykiadók és darabárukkal foglalkozó raktárnokok munkáját nem tételesen, hanem összegszerűen értékelik. Ezzel még nem lenne megoldva a dolog, hiszen az előbbihez hasonló lenne a probléma. A nagy változás abban lesz, hogy ezután nem írják ki minden emberre az egyéni tervet, hanem az egész üzemrész bevételét értékelik. Emellett megnövelik a szolgálati főnökök hatáskörét. A szolgálati főnök ezután megjutalmazhatja és kitüntetheti kiváló dolgzóit. Igy értékelik majd — s nyilván sokkal reálisabban — személyenként is a munkát. Eddig az volt a gyakorlat, hogy a munkahelyről beküldték az adatokat az igazgatóságra. Megjelölték, hogy ki hány százalékra teljesítette tervét, a többit aztán az igazgatóság intézte. Természetesen így sokszor éppen azok nem kapták meg a jutalmat, vagy kitüntetést, akik legjobban megérdemelték volna. Ezt az áldatlan állapotot szünteti meg az új módszer, amelyet Kaposváron próbálnak ki gyakorlatban s január elsején országosan is bevezetik.

Hol vannak a fiatalok?

Mint az előregyártott, kész falakból összeállított ház, úgy épült fel ez a termelőszövetkezet. Negyvenkilencben megalakult a Vörös Csepel és a Boldog Jövő, ötvenben Uj Alkotmány néven egyesült a kettő, és idén, február nyolcadikán az Uj Alkotmány és az ötvenkettőben született Keleti Fény ismét egyesült — Uj Élet Termelőszövetkezet néven.

Keleti Fény, Uj Alkotmány, Uj Élet — mintha nemcsak az 1 200 holddassá növekedett tsz nevei, hanem

program is

lenne. A szövetkezet jelenlegi neve: Uj Élet is programot jelent. Az 1 200 hold földön gazdálkodó 170 tag, sőt még a kívülállók sokéves programját is.

1 200 hold... A falon egy árkus papiron elfér, a valóságban napokig tartana, míg bejárnám. De ha az egész termelőszövetkezetet nem is tudtam megnézni három óra alatt, sok helyre eljutottam. Igy például a krumplioszításhoz, ahol a tagok zsákokkal felszerelkezve gyülekeztek a munkaegységenkénti két kiló burgonyáért, az új istállóhoz, melyben 24 növendékmarha, 14 szopósborjú nevelkedik, a karámhoz, ahol 70 tehén és hat üsző kérődzik, az apró-magcsépléshez, ahol a zsákokba látszólag kicsiny aranysárga magot csurgatnak, voltaképpen azonban ezreseket gyűjtenek (a mag mázsája 2 500—3 000 forint és lesz belőle vagy 60—70 mázsa), megnéztem a kovácsműhelyt, a bognárt munkaközben, az új gépszín építését, és végül látogatást tettem néhány tsztagnál, néhánynál azok közül, akiknek keze munkája formálja az új életet.

Sok mindent láttam tehát a nap három órája alatt, csak egyet nem: fiatalokat.

Nem láttam

16—18—20 éves fiúkat, lányokat, akik rakoncátlanok ugyan néha, de kedvvel, nótaszóval, fiatalos pezsgéssel töltik meg maguk körül a levegőt. Nem láttam diszistákat, akik beletanulva a paraszti munka, a nagyüzemi gazdaság ezernyi titkába, öt-tíz év mulva felváltják a fáradt öregeket. Nem láttam azt az utánpótlást, amely nemcsak a jelennek, hanem a jövőnek is formálná a véméndi termelőszövetkezetben az új életet.

Azaz, egyet mégiscsak láttam. Weigert Teréznek hívják, ő az egyetlen lány a termelőszövetkezetben. Apja takarmányelőkészítő, ő adminisztrátor.

Megmutatta az új hálószobabútort (tavaly vette 8 000 forintért), az új konyhabútort (idén csináltatta a tsz asztalosával), és elmondta, hogy jól keres, munkáját is szereti, csak egy baj van: kívüle nincs több fiatal.

A többiek: a könyvelő, a növénytermelést brigádvezető, a bognár megerősítette ugyanezt.

Hát hol vannak a fiatalok?

Guzi Gyula, a könyvelő, egyébként alapító tag, elmondta a maga példájával:

Két fiamat behoztam

a termelőszövetkezetbe, hogy vezető lévén példát mutassak. Kértem, adjanak nékik munkalehetőséget ősszel és tavasszal is, amikor még nem lehet kint mozogni. Nem tudtak munkát adni az egyiknek, a fiatalabbnak. Igy elment az állami gazdaságba.

— Hogy jól dolgozik-e? Azt hiszem, elég, ha annyit mondok, hogy 2 000 forintot keres havonta. Ha ő is, meg a többi is itt, a termelőszövetkezetben végezné azt, amit máshol tesz, már előbbre tartanánk, pedig így sem állunk rosszul.

Jónéhány termelőszövetkezetnél, különösen évekkel ezelőtt, az volt a hiba, hogy nem adtak havonta pénzt a tagoknak, a költőpénzre vágyó fiatalok tehát elkívánkoztak. Véméndén ilyen bajok nincsenek, 6 forint előleget osztottak munkaegységenként havonta minden tagnak. — A másik taszítóerő az volt, hogy keveset osztottak év végén is. Véméndén e téren sincs baj: aki dolgozik, jól részel: az idei munkaegység megér több mint 35 forintot.

De ha nincs folyamatos munka — a fiatalok szárnyrakelnek, mert a semmittevés rossz dolog, olyan a dologtalan, szobarákényszerített ifjú ember, mint a **szárnyaszegett** madár.

És a munka sem minden.

— Kultúrtermet és szórakozást! — ezt mondta legalább hat-nyolc idősebb. —

Kultúrtermet és szórakozást,

— ez hozza majd be a fiatalságot!

Vigasztalan dolog, hogy ahol ennyit építenek, ahol ennyit törődnek a gazdaság fejlesztésével, ott szinte semmi sem jut a műveltség építésére, a test és lélek fejlesztésére.

A gépeknek kőházat építenek a véméndi szövetkezetes emberek — helyesen, — de az ifjúságnak szalmatetős viskó sem jut, ahol sakkozhatnának, olvashatnának, ping-pongozhatnának. Uj teherautóra került pénz — szükség is van rá, — jövőre Zetor is lesz, — kell, nagyon kell, — de nincs egy röplabdapályája a termelőszövetkezetnek, nincs könyvtára, nincs művészeti csoportja, nincs rádiós szakköre és sokáig lehetne folytatni a „nincs"-et, ami helyett a „van" vonzaná, csábítaná a fiatalokat.

— Fiatalok vagyunk még mi! — legyintett Benkő Boldizsár elvtárs, a tsz elnöke, mikor erről a problémáról szót próbáltam vele váltani. Más itt a baj. Az, hogy nem veszik át a vetőmagnak termesztett burgonyát, és hogy a palotabozsoki gépállomás elvezényelte megkérdezésem nélkül a Sztalinyec traktort!

Hogy igaza van-e vagy nincs igaza Benkő elvtársnak, ezekben a kérdésekben, azt majd megírjuk. Az azonban tény, hogy a főkérdésben nincs igaza. A krumpliátvétel ügye, a traktorügy

napi nehézség.

Ma van, holnapra megoldódik, mint ahogyan egy nyári zápor elvonul, ha néha kárt is okoz. De a fiatalság hiánya nagyobb baj. Olyan baj, amely évről-évre nő. Hiszen máris van olyan tsz-tag, akinek a neve mellett munkaegységtáblázaton havi két-két egység szerepel.

— Udvart söpörnek már csak. Öregek — mondja a könyvelő.

Szép dolog, igazságos dolog, hogy a tsz gondoskodik az öregekről. De ki fog róluk gondoskodni, ha nem is olyan hosszú idő, 10—15 év mulva már nem egy-két tag, hanem tíz-húsz kényszerül söpörgetni az udvart, mert dereka megrokkant, karja meggyengült? Lám, Széhn Tóbiás bácsi még javában dolgozik, de az osztáskor a krumpliszsákokat már nem bírja leemelni a kocsiról...

Ma még van, aki segítsen néki. Ma még haza lehetne hozni a fiatalokat. Holnap sem késő. De egy-két év mulva, mikor megszoktak az új helyen, — bizony már sokkalta nehezebb lesz.

Kérdés: lehet-e nélkülük építeni az új életet?

GARAMI LÁSZLÓ

A mai NAPLÓ

Jelzőtáblát az iskola elé!

Újra a közlekedési táblákról írunk. Pécsett normális körülmények között is nehéz a gépkocsiközlekedés, mert szűkek, kanyargósak az utcák. Mostanában, mivel hihetetlen mértékben megnőtt a közúti forgalom, még nehezebb lett a közlekedés, a karambol nélküli közlekedés.

Az utóbbi hetekben egymást érik a közlekedési balesetek. Ezért mindent el kell követni, hogy ami a hivatalos szerveken múlik, azt maradéktalanul, s minél hamarabb el is végezzék a balesetek megakadályozására. Ilyen feladat lenne a közlekedési jelzőtáblák pótlása, ott, ahol hiányzik, s új táblák felállítása oda, ahol nem is volt.

A Kossuth utcai egyirányú forgalommal kapcsolatosan már írtunk. Megírtuk, hogy hiányoznak a mellékutcák sarkáról a jelzések. Most újabb mulasztás miatt emelünk szót. Az utóbbi időben nagyforgalmú útvonallá változott Alkotmány utcán, a Makár iskola előtt sincs jelzőtábla egyik oldalon sem. Reggel és délben a gyerekek százai rajzanak az utcán egyenként és csoportosan. A pécsi gépkocsivezetők vigyáznak is ilyenkor, ha erre vezet az útjuk. De sok pesti és szekszárdi sofőr is jár mostanában nálunk. Azok honnan tudják, hogy iskola is van az Alkotmány utcában, s hogyan vonhatók felelősségre, ha a mulasztás miatt baleset lesz? Ki felel a szülők és tanárok előtt?

(—ly —s)

Szerkesztői üzenetek

Steindl Ferenc, a 26. AKÖV szerelője kérdezte: köteles-e túlórázni? — *Máy József* elvtárs, a Szakszervezetek Baranya Megyei Tanácsa titkára így válaszolt: „A Minisztertanács a túlóra elrendelését a Munka Törvénykönyve 41. paragrafusától a 43. paragrafusig tárgyalja. Ezekben a határozatokban megjelöli, hogy a túlóra mértéke elvileg 8 óra lehet, de vannak kivételes esetek is, ilyen például a forgalom zavartalanságának biztosítása érdekében dolgozók helyzete. Az AKÖV, MÁVAUT-szerelőkre is vonatkozik a túlóra megállapítás annál is inkább, mivel a forgalom zavartalan lebonyolítása érdekében feltétlenül fontos munkálatokat rendkívüli esetben is el kell végezni. Ez azonban nem jelenti azt, hogy mindig ugyanazok a szerelők túlórázzanak.

●

Károly József Gerdéről panaszolta, hogy mint apaállatgondozó nem kapta meg prémiumát. Jár-e prémium és mennyi? — kérdezte.

Bencze János elvtárs, a Pécsi Járási Tanács mezőgazdasági osztályának vezetője a következőket válaszolta: A Földművelésügyi Minisztérium az apaállatgondozók bérezését a 119/1955.(Mg. É. 45) FM. számú utasításával szabályozza. E rendelet szerint az apaállatgondozó részére havonként két pihenőnapot kell biztosítani. Ha munkáját e két napon is elvégzi, pihenőnaponként a havi alapbérének 1,25 részét kell az alapfizetésen felül kifizetni. Minden második héten a heti pihenőnapon is köteles az apaállatgondozó a gondjaira bízott állatokat etetni — ezért külön fizetés nem jár. Egyébként a prémium megoszlása a következő: tehén ellése után 8, sertéskoca ellése után 3, juh, és kecske ellése után 2 forint. Az ellések után járó prémiumot a negyedévi eredmények alapján a negyedévet követő hó 5-ig kell kifizetni. A tehenek ellési százalékának növeléséért és az apaállatok tenyésztésben tartásának meghosszabbításáért Gerde községben prémium nem jár, mert mesterséges termékenyítés folyik, így bika nincs a községben. A tehén ellés után járó prémiumot pedig a mesterséges termékenyítő állomás szaksegédje kapja.

Károly Józsefnek tehát a havi két pihenőnap kifizetése jár, ha ezeken a napokon is gondozta az állatokat, valamint a kocák, juhok, kecskék elléséért a 3, illetve a 2-2 forint. A gerdei községi tanács jelentette, hogy a megjáró összeget kifizette Károly József részére."

Faliújságkiállítást rendez a Vöröskereszt

A Magyar Vöröskereszt Baranya megyei és Pécs városi szervezete szeptember 27-től október 10-ig faliújság kiállítást rendez Pécsett a Megyei Rendelőintézet kultúrtermében. A kiállítás célja, hogy bemutassa a Vöröskereszt sokirányú munkáját az üzemegészségügy, a közegészségügy, az anya- és gyermekvédelem, valamint az ifjúsági vöröskeresztes munka területén. A kiállítást szeptember 27-én, csütörtökön délután 5 órakor dr. Sófalvi Zoltán megyei főorvos, a Vöröskereszt megyei elnöke nyitja meg.

Előadások a szuezi kérdésről

A Magyar Dolgozók Pártja Baranya megyei Bizottsága Pártoktatók Háza rendezésében ma, szeptember 27-én, délután 6 órakor dr. Vitányi Béla docens, a Pécsi Tudományegyetem Nemzetközi Jogi Tanszékének vezetője, „A szuezi kérdésről" címmel előadást tart. Az előadás helye: Sztálin u. 11. Az érdeklődőket ezúton hívják meg.

A Doktor Sándor Művelődési Házban, ma este 7 órakor „A szuezi ügy legújabb fejleményei" címmel Kocsis Ferenc, a Hazafias Népfront városi titkára rövid politikai tájékoztatót tart.

1956. szeptember 27.

Névnap: Adalbert.

Ügyeletes gyógyszertárak: 1. sz. gyógyszertár: Széchenyi tér 2. Tel: 17-85. — 8. sz. gyógyszertár, Kossuth Lajos u. 81. Tel: 23-04. — 12. sz. gyógyszertár, Doktor Sándor utca 47. sz. Telefon 13-33.

Időjárásjelentés. A magasnyomású gerinc, amely tegnap még leszálló légáramlással csendes, száraz időjárást biztosított Közép-Európa felett, lassan kelet felé helyeződik át. A Ligur tengeren ciklon alakult ki, hatására Dél-Franciaországban, az Alpokban és Olaszország nagy részén esik az eső. Várható időjárás csütörtökön estig: felhősebb idő, ma eső nélkül, holnap elsősorban délnyugaton több helyen eső, esetleg zivatar. Mérsékelt, majd élénkebb déli szél. Az éjszakai lehülés gyengül, a nappali hőmérséklet kissé emelkedik. Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: nyugaton 9—12, keleten 3—8, helyenként 5 fok alatt. Legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön: a nyugati határmegyékben 19—22, máshol 23—26 fok között.

Őszi házi horgászverseny Mohácson

A pécsi sporthorgászoknak csak ritkán van lehetőségük arra, hogy a horgászatban szerzett ügyességüket, leleményességüket nemes vetélkedésben összemérjék. Ezért a Pécsi Horgászegyesület elhatározta, hogy az egyesület tagjai részére, őszi házi horgászversenyt rendez. A versenyt szeptember 30-án, vasárnap reggel 8 órától délután 3 óráig Mohácson rendezik meg a „szabadság-zátonyi" Duna részen.

A versenyt a MOHOSZ horgászrendje szerint bonyolítják le; a verseny első hat helyezettjét díjazzák. Az első díj egy peremorsó, a második díj pedig egy ólomkristályváza, amit a Pécsi Kiskereskedelmi Vállalat erre a célra ajándékozott a Pécsi Horgászegyesületnek. A harmadik díj egy kiemelő-szák, míg a negyedik, ötödik és hatodik díj egy-egy darab négy és fél méteres kínai bambusz horgászbot. Az I.—II.—III. díjat azok között osztják ki, akik a nemes halak közül (ponty, süllő, harcsa, márna, csuka) a legnagyobb súlyút fogják ki. A IV. —V.—VI. díjat pedig a fogott halak összsúlya alapján megállapított sorrendben adják ki.

Az őszi házi horgászversenyre a benevezési díj 5 forint. Ebben az összegben benne van az egyesület motorcsónakján és az általa vontatott csónakon a helyszínre és vissza történő szállítás díja is.

A versenyre benevezni a helyszínen is lehet, de az egyesület vezetősége kéri tagjait, hogy — a rendezés megkönnyítése érdekében — nevezéseiket előre adják le a Kossuth Lajos utcai „Vadász és Horgász Bolt"-ban. A verseny alkalmából a MÁV szeptember 30-án a horgászoknak 33 százalékos utazási kedvezményt és külön kocsit biztosított. Indulás Pécsről: 30-án reggel 4,45 órakor induló vonattal. Visszaérkezés Pécsre: 20 óra 12 perckor. A Pécsi Horgász Egyesület ezúton is kéri tagjait, hogy a versenyen minél nagyobb számban vegyenek részt.

SPORT

DISZ-sportkör az iskolában

Napjainkban mind több cikket olvashatunk az iskolai testnevelésről, és az iskolai sportélet kérdéseiről. Ennek oka, hogy általános és középiskolánkban nevelik a magyar sport utánpótlását. Nem lehet tehát közömbös részünkre, hogy az iskolai testnevelés és azon belül a sportolók nevelése, edzése miképpen folyik.

Az iskolai testnevelésnek szervesen kell kapcsolódnia az iskolában folyó többi tárgy tanításához, illetve elő kell segítenie az eredményes tanulást. Ma már megdőlt az az állítás, hogy legtöbbször a jó sportoló rossz tanuló is, vagyis hogy a többi tantárgyból gyengébb eredményt ér el aktív sporttevékenysége miatt. Örömmel állapíthatjuk meg,

mind több lesz azon tanulók száma, akik kitűnő, jeles vagy jó-rendűek és emellett az egyes sportágakban is kiváló eredményeket érnek el.

Az 1955—56. tanévben felmérést végeztünk és annak eredményeképpen bebizonyosodott, hogy iskolánkban, a Leőwey Klára Leánygimnáziumban a rendszeresen sportoló tanulók tanulmányi átlaga (3,50) felülmulta az iskolai átlagot (3,35).

Ha sportolóink múlt évi eredményeit tekintjük, annak állandó emelkedését láthatjuk. Hosszú idő után tornacsapatunk országos bajnokságot nyert, atlétikában is eredményesek voltunk, mert serdülő súlylökésben szintén országos bajnokságot és csapatban értékes helyezéseket értek el. Hasonló volt a helyzet a bajai dél-dunántúli diákolimpián, ahol leányaink az összetett versenyeredmények alapján az első helyezést bizonyító nagy kupát szerezték meg.

Mindezeken felül tanulóink magatartásában, főleg vidéken és Budapesten megmutatkozott a jó közösségi érzés, az egymáson való segítőkészség,

s nem utolsó sorban az a törekvés, hogy a sportolók iskolájuknak minél több elismerést s ezzel Pécs városának is dicsőséget szerezzenek.

Eredményeink rugója elsősorban a testnevelési órákon folyó munkában beállt minőségi változás, valamint a sportköri szakosztályokban folyó eredményes munka. Feltétlenül itt kell megemlíteni a Bástya Sport Egyesület eredményes és cselekvő támogatását, együttműködését az iskolával. Abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy sportolóink itt kapták meg a nevelést és szakszerű edzést. Nemcsak a pályáról és megfelelő felszerelésről gondoskodott, hanem pedagógus edzők foglalkoztatásával lehetővé tette, hogy

az edzéseken és szakosztályi összejöveteleken komoly nevelési és sportmunka folyjék.

Erről több alkalommal meggyőződhetett a nevelőtestület több tagja is, akik már nem idegenkednek annyira a sporttól, sőt elértük azt, hogy tanulóinkkal együtt örülnek az elért eredményeknek. — Az edzők is rendszeresen felkeresik az iskolát és érdeklődnek neveltjeik iskolai előmeneteléről, magatartásáról. A közös együttműködés eredménye, hogy csak 1—2 tanulót kellett eltiltani évközben a sportköri munkától rossz tanulmányi eredmény miatt. Magatartás ellen sem merült fel komoly kifogás.

Általános és középiskolai testnevelésünk szervezetebbé és hatékonyabbá tétele érdekében a DISZ Központi Vezetősége több javaslatot dolgozott ki. Az elgondolások egész sora vetődött fel a viták közben. Az iskolában a tanévnyitó értekezleten, valamint a munkaértekezleten is foglalkoztunk a kérdéssel s a következő javaslatot fogadtuk el.

Amint az iskolában megalakult a szakkör s ezen belül a 9 szakosztály, hasonlóképpen

alakítjuk meg a DISZ sportkört is teljesen a DISZ bizottság irányításával, segítségével,

a testnevelő tanár útmutatása alapján. Nagyobb szerepet kap ebben a bizottság sportfelelőse, valamint az egyes osztályok sportfelelősei. Ezután már nemcsak névleges funkciójuk lesz. Tevékenyen kell közreműködniök iskolájuk, osztályuk sportéletének előmozdításában. Kiemelt szakosztályaink: a torna, atlétika, kézilabda, úszás, továbbra is működnek. Ezeken kívül a következő szakosztályok felállítását tervezzük a DISZ-sportkörben: kosárlabda, röplabda, asztalitenisz, természetjáró és sakk. Az utóbbi két szakosztály vezetésére iskolánk két tanárát kértük fel, akik már eddig is ezen a téren kellő szaktudással működtek.

Természetesen továbbra sem nélkülözhetjük patronáló egyesületünk támogatását. Induló szakosztályaink tapasztalatlanok, ezért válik szükségessé azok patronálása is. Miként a vállalatok egy-egy iskolát, vagy az iskolán belül a szakkör egy-egy technikai szakosztályának patronálását vállalták szakember, anyag, sőt megfelelő helyiség rendelkezésre bocsátásával, ugyanezt várjuk patronáló egyesületünktől is. Vannak ott kiváló sakkozók, természetjárók, asztaliteniszezők, röplabdások; akik már eddig is foglalkoztak tanulóinkkal, s reméljük, ezután is segíteni fogják őket a kezdeti nehézségek legyőzésében.

Fontos kérdés a felszerelés biztosításának módja és anyagi fedezetének megteremtése. Minden tanuló az év elején megvásárolja könyveit, füzeteit, az íróeszközöket; általában mindazt, ami az eredményes munkához szükséges. Az egyéni sportfelszerelés se legyen kivétel.

Különösen az a tanuló, akinek szívügye valamelyik sportág, fokozatosan szerezze be az egyéni felszerelést

(melegítő, trikó, nadrág, torna- és futócipő). Mindezek megszerzése bizonyos anyagi áldozatot követel, de megéri, mert a saját felszerelésre jobban vigyázunk, és jobb felszerelés elősegíti az eredményesebb munkát.

Sportlétesítményeket (pálya; tornaterem) nemcsak az iskolák többsége nélkülöz, hanem Pécs városa is. Az ifjúsági stadion elkészülésére a közeljövőben még nem számíthatunk. Patronáló egyesületünk biztosít ugyan pályát az edzések és a mérkőzések levezetésére, de az távol esik az iskolától. Az Oktatási Osztály és a VTSB segítségével sikerült iskolánk közelében megfelelő helyet szereznünk.

Leánytanulóink társadalmi munkával már elvégezték az egy méteres színkülönbséget megszüntető földmunkát, de az építés nehezebb része csak most kezdődik. A fekete és vörös salak szállítását megnehezíti, hogy a fuvarozó vállalatok csak este 7 óra után, vagy vasárnap tudnak kocsit biztosítani, ami nagy mértékben meglassítja a munkálatokat.

Az őszi versenyekre a testnevelési órákon és edzéseken tanulóink csak úgy tudnak megfelelően felkészülni, ha a pálya építése hamarosan befejeződik.

Ezért kérjük a tanács segítségét.

Kormányunk már eddig is számos lehetőséget biztosított az ifjúsági sport és testnevelés fejlesztésére. Bízunk abban, hogy most a tanulók sportjára is több gondot fordít anyagi támogatással; hogy az iskolai DISZ-sportkör szakosztályaival együtt betöltse feladatát az iskolai tömegsport kialakításában és további fejlesztésében.

Dr. Görcs László
VTSB Okt, Bizott. elnöke

A területi asztalitenisz bajnokság állása

Férfiak

1. Pécsi VM	12	11	1	—	136: 56	23
2. N. Lokom.	12	10	—	2	119: 73	20
3. Kap. VM	12	8	2	2	140: 52	18
4. Tolna	12	8	2	2	130: 62	18
5. Baja	12	9	—	3	110: 82	18
6. Szfv. VM.	12	6	1	5	121: 71	13
7. Siófoki B	12	5	1	6	91:101	11
8. Bonyhád	12	3	2	7	76:116	8
9. Sztálinv.	12	3	2	7	73:119	8
10. Pécsi VL	12	3	1	8	71:121	7
11. Szfv. Tör.	12	3	—	9	69:123	6
12. Domb. Tör.	12	1	1	10	59:133	3
13. Pécsi B.	12	1	1	10	54:138	3

Nők

1. Pécsi B.	9	9	—	—	111: 33	18
2. Pécsi VL	9	7	—	2	91: 53	14
3. Siófoki B.	9	6	—	3	86: 58	12
4. Szfv. KSZG	9	5	—	4	84: 60	10
5. Pécsi Sz.	9	5	—	4	82: 62	10
6. N.kanizsai T	9	4	2	3	71:73	10
7. Bonyhád	9	3	1	5	71:73	7
8. Nk. Tör.	9	2	1	6	56: 88	5
9. Bóly	9	1	2	7	57: 87	4
10. Dombóvár	9	—	—	9	11:123	—

• Értesítik a Dózsa vízilabda- és úszószakosztályának tagjait, hogy a tornatermi edzéseket hétfőn, október 1-én, délután 6 órakor megkezdik. Az edzéseket a Széchenyi Gimnázium tornatermében tartják.

• Felkérik a Dózsa rendezőit, hogy pénteken este 6 órakor a rendőr kultúrotthon helyiségében, Ibarruri Dolores u. 8. szám, jelenjenek meg.

• **Haladás—Vasas megyei I. osztályú labdarúgó mérkőzést játszanak ma a Dózsa Tűzér utcai sport telepén, 5 órai kezdettel.**

A szombat, vasárnap megrendezett

megyei atlétikai bajnokságok rendezése nem a legjobban sikerült. Egyes versenybírák távolmaradása nehéz feladat elé állította a rendezőséget, ezért a verseny lebonyolítása nem volt zökkenőmentes. Elszállásolás hiányában a vidéki versenyzők nagy része már szombaton hazautazott, és az amúgy is gyér mezőnyök vasárnapra nagyon megcsappantak. Legkirívóbb volt a női felnőtt versenyzők hiánya, és a férfi felnőtt ugrószámokban tanusított részvétlenség. Például a távolugrásban egyetlen pécsi induló sem akadt és hat méteren aluli eredménnyel nyerték. Sajnálatos, hogy a Ped. Főiskola és egyes gimnáziumok tanulmányi kirándulása éppen a bajnokság időpontjára esett, ami szintén sok versenyzőt érintett. — A kevés induló miatt a verseny folyamán gyakran tízperces hézagok voltak és a versenybírák egyrésze valósággal szétszéledt, ami szintén a rendezés rovására ment. Eredményesség szempontjából nézve az eszményi atlétaidőben lezajlott versenyen néhány igen jó eredmény született. Lippai a 400 méteres síkfutásban is bebizonyította kiváló formáját, de jó formáról tett tanuságot Fogarasi, Varga eredménye is. A 800 méteres síkfutásban is végre komoly eredmény született. Kolozs, a Dózsa tehetséges versenyzője még jobb eredmény elérésére is képes erősebb mezőnyben. A legjobb vidéki atlétának a mohácsi Tóth Klári bizonyult, sokoldalúságára jellemző, hogy öt számban is elindult, mindenütt átlagon felüli eredményt ért el.

A sportolók nevelésével kapcsolatban

tartott bizottsági ülést legutóbb az MTSB Mohácson. A bizottsági ülésen megtárgyalták az OTSB határozata nyomán az ifjúság nevelésével kapcsolatos kérdéseket. Bár javul a sportolók nevelése Baranyában is, mégis még mindig sok a tennivaló. Ahol helyesen látják meg a célkitűzéseket, mint például Komlón, ott már vannak eredmények. A helyes testnevelési szemlélet megismerése a legfontosabb feladat. Nagyobb segítséget kaphatnak így a sportkörök a különböző szervektől. Döntő, hogy tisztán lássuk a sport jelentőségét. Minden alkalmat meg kell ragadni ennek érdekében. Az edzőknek, a játékvezetőknek a sportvezetőknek is tisztában kell lenniök ezekkel a kérdésekkel. Sportszerveink most használják fel a téli időszakot a továbbképzésre. Szorosabb kapcsolatot építsenek ki a sportköri vezetők a sportolókkal. Eredményes módszer a vitaestek rendezése. Sok sportoló találta meg a helyes utat, az edzőjével folytatott beszélgetés után. Természetesen ahhoz, hogy az edzők nevelni tudják a rájuk bízott fiatalokat, nemcsak szakmailag, hanem politikailag is képzetteknek kell lenni. Megfelelő pedagógiai érzékkel is kell rendelkezniök, mert csak így használhatják fel a nevelés érdekében a sport jellemformáló hatását.

Hasznos és értékes volt az MTSB bizottsági ülése. Reméljük, hamarosan mutatkoznak eredményei a gyakorlatban is.

Ho! művelődjünk, ho! szóra'kozzunk?

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA

18.00: Hírek — közlemények.
18.03: Riportműsor. — Új automata berendezés Komlón. — Mohácsszigeti jelentés. — Egy másodéves joghallgató gondolatai a pályaválasztásról. — Dohányszüret. — VIT tanfolyam kezdődik az üzemekben. — Szüreti képek. — Bemutatjuk Bíró Attilát, a Pécsi Nemzeti Színház új karmesterét. — Az MSZT orosz nyelvtanfolyamairól. — A legújabb . . . — Packázik a vállalat. — Munkatársunk, Kiss Sándor jugoszláviai utinaplójából.
Közben kb:
18.15: Mai postánkból.
18.30: Délszlávnyelvű műsor.
18.50: Műsorzárás.

SZÍNHÁZ

Lehár: Cigányszerelem. Este fél 8 órakor. Pótszelvény „1".

MOZI

Kossuth: Ünnepi vacsora. (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: A sas fia (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Park: Ganga (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Két krajcár reménység (6 és 8 órakor)
Május 1. (Vasas II): Othelló (fél 7 és fél 9 órakor)
Bólyi (Szigetvár): Seuderi kisasszony (fél 9 órakor) Csak 16 éven felülieknek!
Május 1. (Vasas): Tavasz (fél 7 és 9 órakor)

ELŐADÁSOK

Az Energiagazdálkodási Tudományos Egyesület Pécsi Csoportja szeptember 28-án, pénteken délután 6 órai kezdettel a MTESZ helyiségében (Janus Pannonius u. 11. sz.) klubdélutánt rendez. A klubdélután keretében Varga István, az egyesület főtitkára beszámol Rio de Janeiro-ban megtartott világenergia konferenciáról. Az élménybeszámolóban ismertetést ad a műszaki problémákon kívül a gazdasági, kulturális és társadalmi tapasztalatokról, színes vetített képekkel.

VITAEST AZ IRÓSZÖVETSÉGBEN

Szeptember 28-án, pénteken este 7 órakor az Írószövetség pécsi csoportja (Széchenyi tér 16.) Kende Sándor novelláját vitatja meg, T. Polgár István bevezetőjével. Az érdeklődőket ezúton hívják meg.

A FILHARMÓNIAI TÁRSASÁG alakuló ülése közbejött akadályok miatt elmarad.

A Pécsi Közlekedési Vállalat villamosüzeme értesíti az utazóközönséget, hogy szeptember 27-én és 28-án 8 órától 16.30 óráig a Széchenyi tér, Balokányfürdő, Külvárosi pályaudvar között a forgalmát szüneteltetti.

HA ÖN IS SZÉP AKAR LENNI, a „Levendulá"-t kell megkeresni. Szakszerű tanácsadás, kozmetikai és piperecikkek nagy választékban. — „Levendula" Kossuth Lajos u. 27. szám.

BERELNÉK zongorát, vagy pianinót balettiskola részére, azonnal. Ajánlatokat a következő címre kérünk: Doktor Sándor Művelődési Ház (Molotov u. 18. Telefon: 24-50)

EGYEDÜLÁLLÓ idősebb kertészt alkalmaz a csertői Állami Gyermekotthon, október 1-től. — Ellátást és lakást biztosítunk.

A JANUS Pannonius Gimnázium október 15-re fűtőt keres. Jelentkezni lehet Molotov u. 2. sz., igazgatói irodában.

RAKODÓMUNKÁSOKAT és gépkezelőket alkalmazunk. Pécsi Növényolajipari Vállalat.

VIZSGÁVAL rendelkező kazánfűtőt alkalmaz a Pécsi Porcelángyár.

BEKÖLTÖZHETŐ ház, szobakonyhás, mellékhelyiséggel, kis szőlővel eladó. Kismélyvölgy u. 13. sz. Ivánczi. 651

PÉCSI Húsipari Vállalat gyakorlattal rendelkező bérelszámolót keres azonnali belépésre. Jelentkezés: Siklósi út 37.

VIZSGÁZOTT fűtőket és fűtő segédmunkásokat alkalmazunk a fűtési idényre, október 15-től. — Jelentkezés a Zipernovszky Károly Gépipari Technikum gondnokságánál, Pécs, 48-as tér. 2. sz.

KÁLYHÁST keres folyamatos alkalmaztatási lehetőséggel, Pécsi Szénbányászati Tröszt Vegyesüzeme, Molotov u. 9.

A PÉCSI Épületanyagfuvarozó Vállalat, villanyhegesztő és villanyszerelőt keres. Jelentkezni lehet Megyeri út 50. alatt, a vállalat munkaügyi osztályán, 8—12 óráig. 87

MŰ-FOGSOR javításokat soronkívül vállal Vajda L. fogtechnikai laboratóriuma. Mártírok útja 7. —

FIÚ tanulót azonnal felveszünk. Önkiszolgálók boltja. 669

FELHÍVJUK a SZOT tüzelőakcióban résztvevő dolgozók figyelmét arra, hogy amennyiben beváltatlan utalványok vannak birtokukban, úgy azokat a Tüzép és földművesszövetkezeti telepeken f. hó 30-ig váltsák be, mert a beváltás határideje szeptember 30-val lejár. Pécs—Szekszárdi Tüzép.

ELCSERÉLNÉM 2 szobás, összkomfortos, kertes baromfi- és sertéstartásos, magános házban lévő lakásomat, belvárosi 2 szobás, komfortosért, vagy egyszobás, hallosért. Megkeresés a 14-02 telefonszámon naponta délelőtt 11—13-ig. 638

TÖLTŐTOLLJAVÍTÓ gyorsszolgálat, jótállással megjavítja töltőtollát Blancz Vilmos, Jókai Mór utca 2. (Volt Deák utca) 667

ELADÓ 2 darab keveset használt pallótokos ajtó tokkal és egy nagyméretű Kalor kályha. — Cím: Szondi György út 45. sz. Budai vám felett. 665

ELCSERÉLNÉM belvárosi villanegyedbeli modern, kettőszobahallos főbérleti lakásom nagyobbért. Telefon: 46-85. 672

BEJÁRATI tölgyajtó, veranda üvegfal eladó. Pécsszabolcs, Tolbuchin út 94. 670

HASZNÁLT kétajtós szekrény, ffi. dupla balonkabát középtermetre, egy pár 43-as bilgeri eladó. Délután 4 után, Mészkemence utca 20. 668

FELVESZÜNK 10 fő férfi segédmunkást, 2 fő géplakatost azonnali alkalmazásra. Jelentkezni: Pécsi Cementáruipari V., Siklósi u. 10. sz. alatt lehet. 114

DIÓSZÍNŰ új hálószoba eladó. Klein asztalos, Vorosilov (Felsővámház) 33. 675

ŐSZIBARACK oltvány-szükségletét már most biztosítsa a legjobb fajtákból álló kitűnő minőségű készletünkből. Megrendeléseket kérjük az alábbi címre: Pécsi Kertészeti Vállalat, Pécs Perczel u. 1.

BEGÓNIA Rex — gyönyörű dísznövény — I. osztályú minőségben beszerezhető a Kertészeti Vállalat virágüzleteiben, 8—10 forintos árban. 115

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Dolgozók Pártja Baranya Megyei Bizottságának és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: FARKAS LÁSZLÓ
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjeszti: a Megyei Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés: postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11.— Ft.

Pécsi Szikra Nyomda
és, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27
Nyomdáért felel: Melles Rezső.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A BARANYA MEGYEI PÁRTBIZOTTSÁG ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIII. ÉVFOLYAM, 231. SZÁM ÁRA 50 FILLÉR VASÁRNAP, 1956 SZEPTEMBER 30

A begyűjtés őszi feladatai

Szeptember 10-én lezárult a nyári begyűjtési verseny. Megyénk 105 százalékos jó eredménnyel végzett. Köszönet és dicséret illeti ezért elsősorban Baranya megye dolgozó parasztságát, melynek szorgalmas, jó munkája, kötelességtudata lehetővé tette a jó teljesítést. Érvényesült az a cél, hogy a politikai munka előtérbe helyezésével minél kevesebb elszámoltatással teljesítsük a terveket. A hátralékosok száma erőteljesen csökkent és ütemesen teljesítettük a begyűjtési terveket. A begyűjtés munkája, lebonyolítása is — noha az nem mentes még a hibáktól — visszatükrözi a XX. kongresszus határozatait. Elősegítette ezt termelőszövetkezeteink, dolgozó parasztságunk becsületes helytállása a népünk kenyeréért folytatott harcban.

Ebben a munkában nagy segítséget kapott a begyűjtési apparátus a pártszervektől és a községi tanácsoktól. A begyűjtési vállalatok és földművesszövetkezetek dolgozói is becsülettel kivették részüket a munkából. A begyűjtés dolgozói a nyári begyűjtés szakaszában általában jól vizsgáztak.

Az őszi begyűjtési versenyszakasz azonban, mely November 7 tiszteletére indult meg, új és az eddigieknél nagyobb, nehezebb feladatok elé állítja a begyűjtési apparátust és természetesen a tanácsszerveket, vállalatokat is. A kisebb-nagyobb hátralékok begyűjtése mellett gondoskodnunk kell a kukorica, napraforgó és burgonya, valamint a bor begyűjtéséről. Biztosítanunk kell a — termelők önkéntességére építve — a kukorica szabad értékesítési terveket, ennek keretében a szerződéses sertés, illetve baromfi felvásárlási terveket és a piacpás szabad felvásárlási terveket is.

Komoly feladat ez, mert idén kétségtelenül kevesebb a kapások termése és súlyos károsodás érte bortermő vidékeinket is. Mindenesetre a termés, ha gyengébb is a tavalyinál, lényegesen jobb, mint a legtöbbi szályos évben, 1952-ben volt. Termelőszövetkezeteink, egyéni gazdáink gazdaságilag megerősödtek. Kormányzatunk megadja az elemi kár kedvezményeket azoknak a termelőknek, akiket jég vagy egyéb kár ért. A tervfelbontás során idén tavasszal is mintegy 600 vagon gabonának megfelelő hátralék behajtását, — a beadás pontos teljesítésétől függő hatállyal — felfüggesztettük. Mintegy 120 vagon gabona hátralékot töröltünk olyan kuláknak bélyegzett termelőknél, akiket a nyár folyamán az illetékes szervek döntése nyomán rehabilitáltak.

Ezt figyelembevéve megállapíthatjuk, — különösen, ha hozzávesszük azt is, hogy számos termelő kérte a takarmány beadásának sertéssel való helyettesítését — hogy ezidén nagyszámú termelő és tsz kukorica „B" beadási kötelezettsége kisebb, mint az előző évben volt.

Parasztságunk egy részénél mégis — indokolatlanul — kedvezőtlen hatást váltott ki kormányzatunk „É" kukorica rendelete. Ez elsősorban annak tulajdonítható, hogy a legtöbb helyen nem magyarázzák meg világosan, hogy a kukorica értékében megadott tervek, irányszámok, — teljesíthetők — a termelő választása szerint — sonkasüldőben (baconsertésben), hízottsertésben, hízott liba vagy kacsában, sőt csirkében, vagy pulykában is.

A sertés átvételi 18—22 forintos, illetve keresztezett sertés esetében 17 forintos árak, 340—440 forintig terjedő kukorica árat jelentenek, nem szólva arról, hogy a termelő választása szerint a „B" kukoricából 100 kilogrammtól 180 kilogrammig terjedő kukorica beadási kedvezményt kaphat hízottsertés beadása esetén.

A felvilágosító munka, a helyes agitáció, a kormány célkitűzésének megértetése nemcsak a legfontosabb feladata ma — a „B" tervek teljesítése mellett — a begyűjtési, vállalati és ugyanígy a tanácsi apparátusnak is, hanem ez egyben az apparátus őszi erőpróbája is. Az, hogy eddig mintegy 11 ezer darab sertésre kötöttünk hízlalási szerződést, vagyis a terveinket már egyharmad részben csaknem teljesítettük, bizonyíték arra, hogy kormányzatunk helyes úton indult el és a tervek teljesítésének van gazdasági alapja.

A törés és betakarítás a kapásfélékben az egész megye területén megindult, de a beszolgáltatás a törés arányához képest lemaradt. Ennek oka elsősorban az, hogy a begyűjtő apparátus valamiféle nyári szünetet tart, községi tanácsaink figyelmét a vetés, a tsz-szervezés, a tagosítás körüli problémák kötik le és községi pártszervezeteink részéről eddig még nem kaptuk meg azt a támogatást, amely az őszi begyűjtés lebonyolításához nélkülözhetetlen.

A begyűjtési apparátusnak, különösen a földművesszövetkezetek dolgozóinak fontos feladata, hogy alaposan felkészüljenek a burgonya és a hízott baromfi átvételére. A járási szövetségeknek sokkal nagyobb támogatást kell adniok a burgonya és baromfibegyűjtéshez.

Komoly raktározási és szállítási problémák vannak a burgonya átvétele körül. A vételijegyek átadása sem zavartalan. A Terményforgalmi több raktáránál tapasztaltunk huzavonát és meg nem értési az átvételek alkalmával. Ezeket mind sürgősen ki kell javítani.

Számos olyan gazda, mint Máté Pál hoboli, Vida József somogyhatvani, Saiin András szigetvári, Keri János magyarszéki, Klonga József kákicsi, Papp József sellyei, id. Keserű Ferenc diósviszlói termelők példamutató teljesítése, — hogy a tízezrek közül csak egynéhányat ragadjunk ki, — mutatja, hogy dolgozó parasztságunk magáévá tette, küzd pártunk és kormányzatunk célkitűzéseiért. Még inkább kötelessége ez a begyűjtő apparátusnak, mely elsősorban felelős a begyűjtési tervek teljesítéséért. A geresdi Dózsa, a berkesdi Alkotmány, a mozsgói József Attila, a siklósnagyfalui Jóbarát Termelőszövetkezet példája nyomán a többi termelőszövetkezetektől is várjuk a példamutató teljesítést. Segíteni, támogatni kell a termelőszövetkezeteket ebben a törekvésükben. Ehhez a begyűjtő szervek minden igyekezetükkel nyújtsanak segítséget.

Az ország érdeke — a falu és a város közös érdeke — kívánja tőlünk, hogy megvalósítsuk a télre való felkészülés begyűjtési terveit és maradéktalanul biztosítsuk a zavartalan ellátást.

Fejlesszük bányáinkban a technikát!

Lapunk munkatársa felkereste Kiss Nagy József elvtársat, a Pécsi Szénbányászati Tröszt műszaki fejlesztési osztályának vezetőjét és Baka Zoltán elvtársat, a tröszt gépészeti osztályának vezetőjét, hogy nyilatkozzanak a pécsi szénmedence műszaki fejlesztéséről.

Kiss Nagy József elvtárs a következőket mondotta:

Legjelentősebb eredményeinket a korszerű biztosítás bevezetésével értük el. A korszerű biztosítás, tehát a TH, a Moll, a beton és faidomkocka biztosítás szükségességét üzemeink vezetői felismerték. Az erre az évre beütemezett ilyen irányú terveinket valóra váltjuk: TH gyűrűvel például ebben az évben mintegy 300 métert biztosítunk, 1957-ben pedig az ideinek mintegy hússzorosára kívánjuk fokozni.

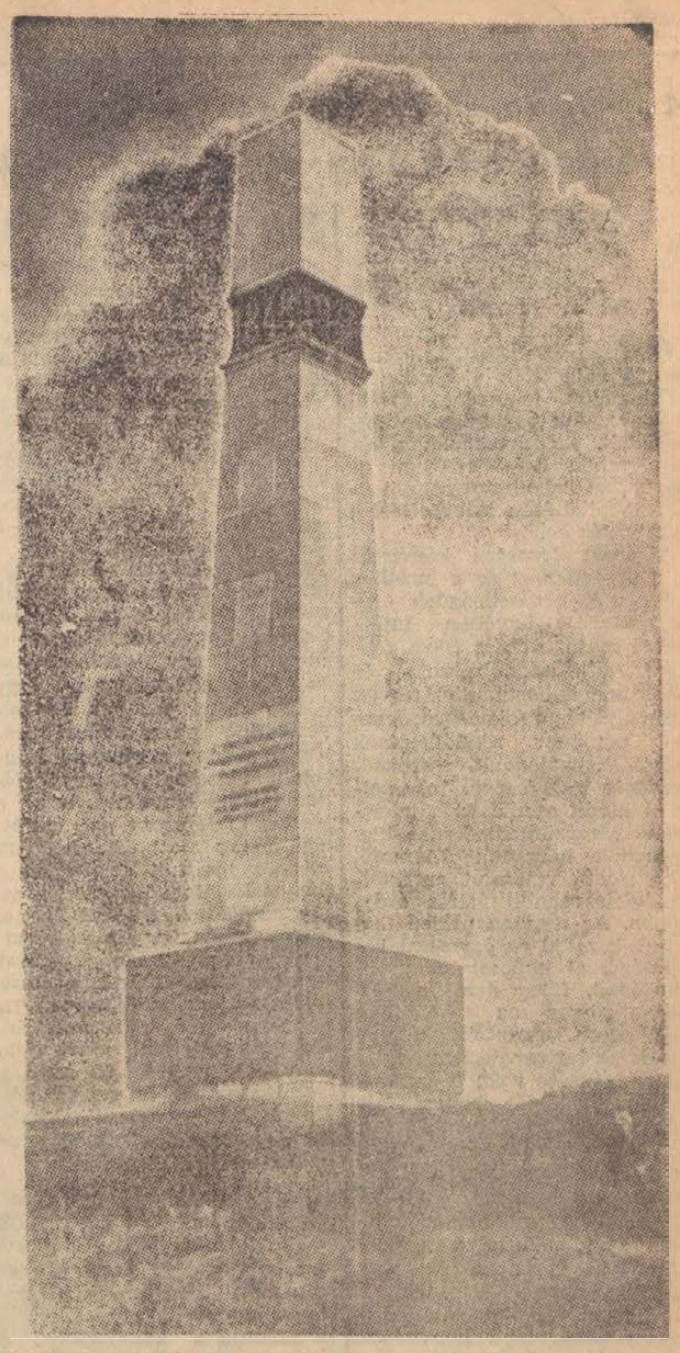
A műszaki fejlesztés természetesen nem korlátozódik a biztosításra, hanem még számos feladata van a termelésben és a termelékenység emelésében. Meg kell gyorsítanunk az elővájó és a feltáró vágatok előrehaladási sebességét. A jelenlegi műszakonkénti 15 centiméteres előrehaladást szeretnénk 18—20 centiméterre felemelni. Ehhez természetesen brizánsabb, sújtólégbiztos repesztőanyagra van szükségünk. Gondot okoz a vékony széntelepek gyorsabb lefejtése. A vékony széntelepek leművelési technikájának fejlesztéséért szénfűrészt alkalmazunk majd. Lassítja azonban a műszaki fejlesztés ütemét, hogy az új gépeket a gyártó vállalatok csak december 31-i leszállításra igazolták vissza, tehát előbb nem tudják szállítani.

Baka Zoltán elvtárs az alábbiakat mondotta:

— A mecseki szénmedencében különösen a gépészeti vonalon vannak nagy feladataink. Ez évi munkánknak már vannak eredményei. Istvánaknán például a 4-es telepi fejtés alapvágata teljesen gépesített.

Nem vitás, hogy a pécsi szénmedence sűrített levegő ellátása nem kielégítő. A sűrített levegő ellátást ez év november végéig 9 ezer köbméterrel növeljük.

Műszaki fejlesztési tervünk maradéktalan valóraváltásának vannak akadályai. Ezzel kapcsolatban például Andrásaknán is tervezzük egy 3 000 köbméteres kompresszor beépítését. A gép már megérkezett, felszerelni azonban nem tudjuk, mert a kompresszorház felépítésével elmaradtak az építők. Szükségünk lenne új bányamozdonyokra is. A Klement Gottwald Villamossági Gyártól 1957 első negyedév végéig két darab bányamozdonyt kértünk, de éppen a napokban értesítettek bennünket, hogy igényünket csak 1959 első negyedévében tudják kielégíteni.

Dicsőségű néphadseregünk dicső elődének, a szabadságharcos honvédseregnek első győzelme színhelyén, Pákozdon

A néphadsereg napja Pécsett

Pécs városában és Baranya megye járási székhelyein méltóképpen ünnepelték meg a néphadsereg napját. Szeptember 28-án, pénteken este 8 órakor a B. M. Baranya megyei Főosztály Ibarruri Dolores utcai kultúrotthonában bensőséges ünnepséget rendeztek a néphadsereg napja alkalmából. Az ünnepségen megjelent *dr. Ernst Jenő* elvtárs, a megyei pártbizottság tagja, kétszeres Kossuth-díjas professzor, *Papp Imre* elvtárs, a megyei pártbizottság adminisztratív osztályának vezetője, *Bukszár* alezredes elvtárs, *Jelenszky Márton* alezredes elvtárs, *Kővágó Dezső* őrnagy elvtárs, a pécsi helyőrség tisztikara, számos aktív és tartalékos tiszt.

(Folytatás az 5. oldalon)

Elkészült Pécs 1957-es évi költségvetési tervezete

Pécs megyei jogú város tanácsának végrehajtó bizottsága elkészítette 1957-es évi költségvetési tervezetét. Eszerint a városi tanács az 1956-os évi 14 865 000 forinttal szemben, a jövő esztendőben több mint 18 000 000 forintot fordít majd különböző beruházásokra, amelyek a város lakosságának érdekeit szolgálják.

ELKÉSZÜL A JÉGGYÁR

A tanács tervbevette, hogy Pécs város jégproblémájának megoldása érdekében 1957-ben Pécsett, a Fürst Sándor és a Felszabadulás útja sarkán, a vasútvonal közelében, jéggyárat létesít. Erre a célra a tanács összesen 1 millió forintot irányzott elő költségvetésében. A jéggyár gépi berendezéseit még ebben az évben leszállítják.

RUHÁZATI BOLT KERTVÁROSBAN

A költségvetési tervezet elkészítésénél a tanács figyelembe vette a külvárosi kereskedelmi hálózat fejlesztését. Tervbevette, hogy a Kertvárosban új ruházati boltot létesít és erre a célra 280 000 forintot irányzott elő. Ugyanakkor a Megyeri úti szövetkezeti házaknál 300 000 forintos beruházási költséggel új húsboltot létesítenek.

ISKOLÁT KAP MECSEKALJA

A jövő esztendőben Mecsekalján megkezdik egy nyolc tantermes általános iskola építését egymillió 100 000 forintos költséggel. Ugyanakkor a Pedagógiai Főiskola mellett is nyolc tantermes általános iskolát építenek. Ez lesz a Pedagógiai Főiskola gyakorló iskolája. Ennek építéséhez a városi tanács összesen 1 millió forinttal járul hozzá. Az új iskola felépítése után felszabadul az Alkotmány utcai iskola, illetve ez újból körzeti iskola lesz. A Petőfi utca környékén pedig 700 000 forintos költséggel új óvodát építenek.

RENDBEHOZZÁK AZ IFJUSÁGI STADIONT

A Balokány liget mögötti részen lévő ifjúsági stadion jelenleg az egyetem kezelésében van, de rendbentartásáról senki sem gondoskodik. A tanács ezért tervbevette, hogy 1957-ben rendbehozatja az ifjúsági stadiont. Eljárt az OTSB-nél és ennek eredményeként az OTSB a jövő évben fél millió forintot ad a stadion rendbehozására.

HUSZ UJ IKARUSZ

A közlekedés megjavítása érdekében a városi tanács a jövő évben húsz darab 601-es típusú, hatvan férőhelyes Ikaruszt szerez be 600 000 forintos költséggel. Tekintettel arra, hogy a növekvő forgalom következtében állandóan emelkedik a Pécsi Közlekedési Vállalat kocsiparkja, szüksége mutatkozik annak, hogy a vállalat garázsát bővítsék. Erre a célra a tanács 400 000 forintot irányzott elő költségvetésében.

1750 FOLYÓMÉTER GÁZCSŐVEZETÉK

A gázszolgáltatás megjavítása céljából a Gázszolgáltató Vállalat a jövő évben összesen 1750 folyóméter gázcsővezetéket fektet le. Erre a célra a tanács 570 000 forintot kíván fordítani. Gázcsővezetéket fektetnek le a Siklósi út déli részén, az Uzsok, Hargita, Megye, Kolozsvár, Vas Gereben, a Tiborc és több más utcában. Ezenkívül számos helyen csatlakozó vezetékeket helyeznek el.

A tanács 192 000 forintot fordít a Gázszolgáltató Vállalat nehézgépbeszerzéseire. A vállalat a gáznyomáshoz szükséges gépeket, egy darab 3 tonnás tehergépkocsit, egy forgódugattyús kompresszort, egy 300 kilós teherbírású teherfelvonót és egyéb gépi berendezéseket szerez be 164 000 forintos költségen.

VIZVEZETÉK ÉS CSATORNAHÁLÓZAT FEJLESZTÉSE

A vízvezetékhálózat fejlesztésére összesen 1 millió 10 000 forintot kíván fordítani a városi tanács. Ebből az összegből a Dózsa György, Jankovics telep, Kertváros, Ditz malom, Hegyalja, Sarló, Marx, Kirov, Szent László, Szigeti út, Makár utca, Magaslati út és Bálicsban fektetnek le vízvezetékcsöveket. Ezenkívül a szennyvíztelepi homokfogó létesítésére 150 000 forintot fordítanak.

A városi tanács 1957-es évi költségvetési tervezetébe 500 000 forintot irányzott elő csatornaépítésre a város különböző részein. A jövő évben összesen 1750 folyóméter csatornát építenek. Ugyanakkor bővítik majd az Víz- és Csatornaművek 2-es számú telepét. Itt az épületre egy emeletet építenek 600 000 forintos költséggel. A tanács 914 000 forintot fordít nehézgép beszerzésére a vállalat részére. Ebből az összegből többek között áramfejlesztő gépcsoportot, DH 200 típusú szivattyúkat, többlépcsős turbószivattyúkat, valamint búvárszivattyúkat szereznek be. A tortyogói erőátviteli berendezések további felszerelésére 500 000 forintot irányzott elő.

ÖNTÖZŐ ÉS SEPRŐ AUTÓ

A jövő esztendőben a tanács fokozottabb gondot kíván fordítani a város tisztaságára és ehhez a Köztisztasági Vállalat gépesítésére van szükség. A tanács ezért a vállalat részére egy öntöző, egy seprőautót, bitumenezéshez egy úthengert, három aszfaltozó dobot, egy 1000 literes bitumen előmelegítőt és két darab 3 tonnás Csepel tehergépkocsit vásárol. Kettőszázezer forintos költséggel pedig üzemi fürdőt és öltözőt létesít a Köztisztasági Vállalat dolgozói részére.

RAKTÁR A BICSÉRDI FAISKOLATELEPEN

A Pécsi Kertészeti Vállalat melegágyainak korszerűsítésére 200 000 forintot ad a tanács. Ebből az összegből a melegágyakba bevezetik a központi fűtést. Ugyanakkor Bicsérden 240 000 forintos költséggel raktárt építenek. A vállalat részére 100 000 forint értékben tehergépkocsit és mezőgazdasági gépeket szereznek be.

9 MILLIÓ HÁZAK TATAROZÁSÁRA

A PIK kezelésében lévő házak, lakások felújítására, karbantartására a tanács 9 millió forintot irányzott elő. Ugyanakkor 580 000 forintot költenek gazdaságos lakásnyerés céljára. Utfenntartásra pedig 4 és fél millió forintot költenek, 300 000-rel többet, mint 1956-ban.

EGYETEMI KÖNYVTÁR PÉCS

A demokratizálódás útján

Interpellálnak a baranyai képviselők

A Baranya megyei országgyűlési képviselők csoportja Pécsett értekezletet tartott a Hazafias Népfront helyiségében. Az értekezleten megtárgyalták azokat a fontosabb, közérdekű problémákat, amelyeket választóik a képviselői beszámolók, vagy fogadóórák, fogadónapok alkalmával felvetettek. Az értekezleten elhatározták, hogy ezekben az ügyekben az országgyűlés legközelebbi ülésén interpellációt jegyeznek be.

Teppert Józsefné képviselő a magyarsághoz és a hazához hű német nemzetiségűek rehabilitációja ügyében interpellál majd. *Achátz Imre* képviselő a községpolitikai — és általában a beruházási tervek megvalósítását akadályozó merev pénzügyi rendelkezések megváltoztatásának szükségességét teszi szóvá. Interpellálni kíván ezenkívül a lakáshiány megszüntetéséért, a kisiparosok házainak államosítása miatt, valamint az értelmiségiek rehabilitációja érdekében. Az országgyűlésen foglalkozik majd az egyetemi beiskolázással kapcsolatos problémákkal, főleg azzal a kérdéssel, hogy az iskolákban csak olyan tagozatokat létesítsenek és tartsanak fenn, amelyek elvégzése után a fiatalok elhelyezkedésére biztosíték is van.

Molnár István képviselő a komlói lakásproblémákról, valamint a bányászok és özvegyeik nyugdíjrendezését sürgeti. Az értekezleten kifogásolta Pécs város tisztaságát és közbiztonságát. Kérte, hogy a rendőrség vezetője a baranyai országgyűlési képviselők csoportjának legközelebbi értekezletén adjon tájékoztatást arról: mit kíván tenni a közbiztonság megszilárdítása érdekében. *Gregor Sándor* képviselő a sertészsírbeadással és a kenyérgabona vetésterület meghatározásával kapcsolatos sérelmeket tolmácsolja. Ugyanakkor javasolja a tartalékföldek fokozottabb kihasználását.

Vas Zoltán elvtárs, Komló képviselője az értekezleten bejelentette: az országgyűlésen javaslatot tesz majd, hogy a tartalékföldeket adják át a földművesszövetkezeteknek, amelyek azokat megművelik majd. Az értekezleten *Parragi György* képviselő kifogásolta, hogy ha egy országgyűlési képviselő a beszámoló-, vagy a fogadónap alkalmával a felvetett kérdésekre őszintén válaszol, akkor a funkcionáriusok reklamálnak. *Sztergár János* elvtárs elmondta, hogy a Hazafias Népfront az elmúlt egy hónap alatt összesen 19 esetben nyújtott segítséget a képviselői fogadónapok megszervezéséhez. Kifogásolta, hogy az országgyűlési képviselők tevékenysége javarészt a falura korlátozódik és nem foglalkoznak kellőképpen a városban lévő ipari munkásság problémáival. Javasolta, hogy a képviselők ne csak a fogadónapokon és beszámolók idején, hanem más alkalmakkor is többet tartózkodjanak választóik körében.

Az értekezleten megjelent országgyűlési képviselők örömmel fogadták az ügyészség bejelentését, hogy a legközelebbi képviselői értekezleten az ügyészség tájékoztatni kívánja a képviselőket a legfontosabb kérdésekről.

A pártélet hírei

A marxizmus-leninizmus alapjai tanfolyamok propagandistái tanácskozást tartottak a pécsi járási pártbizottságon és megbeszélték az új pártoktatási év tennivalóit.

A keszüi pártszervezet már megrendelte a propagandista és hallgatói tananyagokat. A propagandista, Dobos Dezső elvtárs az oktatási év kezdetén minden hallgatójával beszélget.

A vókányi pártszervezetben még a vezetőség tagjai sem jelentkeztek pártoktatásra. Propagandistájukat ugyan már kijelölték Pelle Gyula elvtárs személyében, de hallgatókat még nem szerveztek. Mulasztásukat még pótolhatják, előadásos propaganda vagy más oktatási forma szervezésével.

A pécsi járás területén 51 tanfolyam indul, de eddig csak három alapszervezet rendelte meg a hallgatók tananyagát. A mulasztást a legrövidebb időn belül pótolni kell, hogy az anyag időben megérkezhessék.

Kaposi János elvtárs a pécsbányarendezői vasútállomás propagandistája eddig még sem anyagmegrendelőt, sem anyagot nem kapott, a vasút politikai osztályának mulasztásából.

A falusi pártszervezetek propagandistáinak többsége úgy döntött, hogy az őszi mezőgazdasági munkák miatt november elején kezdi meg a pártoktatást.

A sellyei járás pártszervezetei önálló napirendi pontban foglalkoztak, illetve foglalkoznak taggyűléseiken a pártoktatás előkészítésével.

Ki a kispolgár?

A kispolgár mibenlétéről vitatkoztunk szerdán a Bartók klubban. Lemle Géza elvtárs vezette a vitát, amely késő estig tartott, élénk érdeklődés mellett s azzal a határozattal ért véget, hogy — folytatni kell. S valóban folytatni kell a vitát, amelynek újszerűsége és őszintesége ad különösen nagy értéket.

A vita során történelmileg áttekintettük a polgárság fejlődését és megállapíthattuk: a polgárság a feudalizmusból a kapitalizmusba való átmenet idején a feudális társadalom megdöntésében és az új társadalmi rend kivívásában haladó szerepet játszott, csak később válik retrográd, visszahúzó, akadályozó jellegűvé.

Gorkij így jellemzi a kispolgárt, azaz nyárspolgárt: „Ne zavarjatok abban, hogy úgy éljek, ahogy megszoktam." A szocializmusba való átmenetet a gyakori és gyorsütemű változás jellemzi, s ez a kispolgárt is a megszokott mindennapi életből való kimozdulásra kényszeríti. A kispolgárt minden változás sérti, bántja, hiányzik belőle a forradalmiság, ezért válik tartózkodóvá, ezért vonul vissza.

A kispolgárság a tőkés társadalommal együtt született. A polgári társadalom számára a kapitalista világ a szabad verseny lehetőségét jelenti: a gazdagodás, de ugyanakkor az elnyomorodás lehetőségét is. A kispolgárság így válik kettős arculatuvá. Él benne a vágy a vagyonosodásra, de tömegében nincs erre lehetősége, a kizsákmányolt osztályokkal szemben viszont elzárkózik, a kettő között mintegy középső réteget alkot.

Minden ország kispolgárságát sajátos vonások jellemzik.

A francia kispolgár részvényekbe fektette megtakarított filléreit és — ha munkás is — részvényese a gyárnak. Kerékpárral járt a gyárba, munkásruhában vett részt a gyár részvényeseinek megbeszélésein. Nyugalombavonulása után kerékpárját — ha minden jól ment — autóval cserélte fel és kertes házában élte a Gorkij által jellemzett életet.

A német kispolgár igyekezett rangra és tetemes vagyonra szert tenni — ez volt a főtörekvése.

A nálunk ismert kispolgár függő gazdasági helyzete az egyszeri figaróhoz tette hasonlóvá, aki abban a reményben, hogy máskor is hozzá mennek borotválkozni, mindig annak adott igazat, akit éppen borotvált. Ennek a kispolgárnak a tipikus alakjával találkozhattunk a „Dollárpapa" című film tanári családjában.

A mai kispolgár már más. A kapitalista körülmények igen kivételes esetekben lehetővé tették, hogy egy-egy kispolgár tőkéssé váljon. (Példa erre a Ford-család). A mi társadalmunkban a kispolgárok ilyesféle vágyálmai sohasem válhatnak valóra, mégis a kispolgárt éppen az jellemzi, hogy ettől a vágytól, illúziótól nem tud megszabadulni. A mi feladatunk az, hogy segítsünk megszabadítani hamis képzeteitől, illúzióitól és az élet reális talajára állítsuk.

A vita során a kispolgár fogalmának és történelmi fejlődésének áttekintésén kívül az értelmiség több fájó problémája is felmerült. Többen rámutattak a közelmultban tapasztalt olyan ferdeségekre, amelyek számos becsületes értelmiségi dolgozót távoltartottak vagy eltávolítottak a párt politikájától, pedig ezek az értelmiségiek tudásukkal, rátermettségükkel, jószándékukkal hasznos építői lehettek volna eddig is a szocializmusnak.

A „kispolgár" bélyegét a múlt években különösen, de még ma is gyakran sütik becsületes dolgozó emberekre is. Ha valaki nem ölt meg senkit, nem lopta el a toronyóra láncát, nem nyilatkozott társadalmi rendünk ellen, sőt templomjáró sem volt, még mindig tarthatott attól, hogy valaki, akinek nem tetszik az ábrázata, „kispolgár"-nak bélyegezheti. A legnagyobb hiba az volt, hogy párt-, állami, társadalmi és gazdasági szervek egyes vezetői a „kispolgár" jelzőt sokszor minden alap nélkül általánosították az értelmiségre is. Volt idő, amikor elég volt felvenni egy kordbársony kabátot, vagy véletlenül a káderes fülehallatára akár tulajdon édesanyjának vagy nőismerősének „kezitcsókolom"-ot köszönni, vagy egy színházi előadásra sötét ruhát ölteni, hogy káderlapjára kitörölhetetlenül bevésessék: „kispolgár". Ennek azután gyakran káros következményei is voltak. Például, jó munkájuk ellenére is kimaradtak a jutalmazásokból, gyermekeik esetleg kiszorultak a gimnáziumi oktatásból, mert apjuk kispolgár és a társadalomra ennélfogva veszélyes.

Egyesek — szektás nézeteik folytán — nagyjából olyan álláspontot foglaltak el, hogy a kereskedő, kisiparos, értelmiségi olyan külön osztályhoz tartozik, amelyben nem minden esetben lehet megbízni.

Nem az a hiba, hogy harc folyt a kispolgárságnak az úrivilágot majmoló, üres, tartalmatlan életformája, társadalmi rendünkkel egyet nem értő, múltbakívánkozó törekvése ellen. A hiba az volt, hogy ez a harc, sokszor éppen azokat sújtotta, akik a kispolgári magatartást, állásfoglalást maguk is mélyen elítélték. Sokan sértődtek meg emiatt. A megsértett emberek azután begubóztak, a társadalmi szerepléstől visszavonultak, gyakran a „Szabad Európa" rádióadó leghűségesebb hallgatói lettek.

(Folytatjuk)

Saját erőnkkel is...

— Meződěn a tervezettnél 10 735 forinttal nagyobb értékben végeztek járdaépítést. 1 000 Ft értékű könyvekkel fejlesztették a népkönyvtár könyvállományát. A község lakói pedig 2 000 forint értékű társadalmi munkával segítették a földút megjavítását.

— Kisvaszaron a községfejlesztési alapból megvásároltak 300 négyzetméternyi betonjárdalapot, felszereltek a községben két közvilágítású lámpát, az iskolához egészségügyi mosdókat szereztek be, a kultúrház pedig zeneszekrényt kapott, és vettek új könyveket is. Mindezekre 13,400 forintot fordítottak, és 800 forint értékű társadalmi munkát végeztek a falu lakói.

— Jágónak községben a községi tanács szeptember 16-án a falu lakosságának bevonásával a dombóvári TEFU segítségével megkezdte a felsőegerszegi téglagyártól a járdaépítéshez biztosított több mint 25 ezer darab tégla elszállítását.

— Sásdon a községi tanács a községfejlesztési terv keretében számos értékes munkát végzett. Nemrég megkezdték a Kolozsvár utcai járda építését, ahová a betonlapokat már elszállították. A napokban társadalmi munkában megkezdik a lapok lefektetését.

Sérelem

EGY HÓNAPJA, hogy Börzsei Mihály elvtárssal, Pécsbánya kerület igazgatójával az irodájában beszélgettem a bánya munkájáról. Amikor hazafelé készülődtem, egy teleírt papírt nyújtott át:

— Olvassa — mondotta — magának megmutatom, hogy tudjon a dolgokról. Elolvastam az írást: leváltását kérte. Meglepetten néztem rá s magyarázatot kértem. — Majd alkalomadtán — csak ennyit tett hozzá.

A minap ismét úgy adódott, hogy a kerület munkájáról kellett volna írnom. Felhívtam telefonon, hogy megtudjam: mikor ér rá? Semikor — volt a válasz lényege. Nem értettem, hiszen mindig szívélyes, udvarias volt...

— Addig nem érek rá semmire, amig ügyemet el nem intézik — hallatszott a drót másik végéről. Most már csak kíváncsiságból is felkerestem, mert úgy éreztem, hogy Börzsei Mihály elvtársnak jelentős ügye lehet, ha „addig nem ér rá, amig ügyét el nem intézik".

*

Irodájában találtam Iróasztalán két szép csokor szegfű illatozott.

— Csak nem születésnapi ajándék? — kérdeztem.

— Névnapi.

— Hányadik?

— Ötvenedik.

— Kitől kapta?

— Nem tudom — mondotta — s mint szerető anya a gyermekét, olyan dédelgetően simogatta meg a virágokat.

Alig 10 perce ültem a szobájában, de legalább öt ember nyitotta ránk az ajtót. Az egyik a délelőttös műszak termelési eredményét hozta, a másik a hiányzását akarta igazolni, egy fiatal nős bányász lakást kért...

Amikor ismét kettesben maradtunk, nevére címzett írást mutatott. Olvastam. Tárgy: Bányavezetői beosztás alóli felmentés. A papír végén az aláírás: Vereckei Lajos, a Pécsi Szénbányászati Tröszt igazgatója. Iróasztalának fiókjába nyúlt, egy csomó iratot vett elő s ömlött belőle a keserű panasz.

Mi is történt?

Ez év május 22-én Pécsbányán Matausek Károly légmozdonyvezető a VI. szinti főszállítóvágatban mozdonyával kiütött egy támfát s ez a támfa a mozdonyvezető halálát okozta. A halálos baleset körülményeit a Kerületi Bányaműszaki Felügyelőség vizsgálta meg, s a következő határozatot hozta: „...a baleset kapcsolatban a következő személyek mulasztása állapítható meg s ezért a mulasztás súlyosságára való tekintettel Börzsei Mihály bányavezetőt 1 000 forint, Szabó Rezső főmérnököt 1 000 forint, Kirsching János bányamestert 500 forint rendbírsággal sújtja..." A határozat indoklást is tartalmaz, amelyben többek között ez olvasható: „...Egybehangzó tanúvallomások szerint a baleseti műszakon a főszállítóvágatban közlekedő mindkét mozdony 3 esetben befelé, ugyanennyi esetben kifelé haladva a baleseti helyen nem súrlódott... a fentiekből következik, hogy a baleseti mozdonymenetnél a mozdony és a támfa érintkezését vagy az idézte elő, hogy közben a támfa a vágat szelvényébe nyomódott, vagy a sín illesztésében az előző menet óta elmozdulás történt, vagy a mozdony ezúttal gyorsabban haladva jobban kilengett, mint az addigi hat menet alatt..." A tiszta kép nyeréséhez tudni kell, hogy a bányarendészeti szabályok előírják; a vágatokban a csillék, illetve a mozdony oldala és a támfák közti távolságnak legalább 20 centiméternek kell lenni. Ez a húsz centiméter azonban a baleset helyén nem volt meg.

EGY DOLOG VITATHATATLAN: a halálos baleset megtörtént. Meg kell állapítani, hogy ki ezért a felelős. Az igazgató, a főmérnök és a bányamester?

A Bányaműszaki körzeti Felügyelőség egy munkatársa, s esetenkint több is, azzal a feladattal van megbízva, hogy ezt a bányát járja, ellenőrizze. Ez a felügyelet nincs megterhelve vezetési és termelési feladatokkal, míg a bányaigazgatónak, a főmérnök és bányamesternek mindezzel foglalkozni kell. Nagyon természetes, hogy például az igazgató nem ellenőrizheti naponkint minden munkahely állapotát, hiszen az üzemben csaknem 800 munkahely van. Hasonló a helyzete a főmérnöknek és a bányamesternek is. A mulasztást a határozat mégis csak erre a három emberre korlátozza. De miért nem beszél a határozat a bejáró aknászokról, akiknek kötelességük, hogy minden nap kétszer ellenőrizzék a területet? Miért nem vonja felelősségre a határozat a körletaknászt, akinek ugyancsak kötelessége minden műszakon ellenőrizni a körletéhez tartozó munkahelyeket?

DE NÉZZÜK csak tovább az esetet, boncolgassuk azt a tényt, hogy a baleset helyén az előírt 20 centiméteres távolság nem volt meg. Az Országos Bányaműszaki Főfelügyelőség is megvizsgálta az ügyet s megállapította, hogy nemcsak a baleset színhelyén nem volt meg a 20 centiméteres távolság, hanem „...25 helyen a mozdony 5 centiméternél kisebb távolságra volt a biztosító szerkezettől, vagy egyéb tárgyaktól. A mozdony több helyen elérte és súrolta a biztosító szerkezeteket, oldaltámfákat, Moll-vasakat, sűrített levegős csővezetékeket. Sok helyen csak 1—3 centiméter volt a távolság a mozdony és az ácsolatok között. A főszállítóvágat fenntartását nem végezték olyan mértékben, hogy a biztonság szempontjából feltétlen szükséges vágatszelvény biztosítva lett volna..."

És amikor a fenntartási munkák elnemvégzéséről beszélünk, elérünk ahhoz a dologhoz, ami „kényes ügy", amely nagyon szorosan hozzátartozik a biztonságos bányaműveléshez. A bányák vezetőitől sokszor még most is csak a tervteljesítést követelik meg. Ha nincs tervteljesítés, vizsgálják, ellenőrzik a termelést, mi az elmaradás oka, felelősségre vonják az egész üzemvezetőséget. Pedig minden üzemben, de különösen egy bányaüzemben a mennyiségi termelés mellett még egy egész sor feladatot kell megoldani, amely lényegében szorosan kapcsolódik a termeléshez. Ilyen feladat a bányában a többek között a fenntartási munka is. Aki csak egy kicsit is ismeri a bányát, tudja, hogy nem egyszer a mennyiségi előirányzat teljesítéséért időszakonkint rövidebb vagy hosszabb ideig az lövájási, feltárási vagy fenntartási munkahelyeket telepítik gyengébben, ami természetesen nagyon helytelen. De mit csináljon az üzemvezető, amikor köztudomású, hogy különösen bányáinkban kevés a munkaerő, s a tervet mégis teljesíteni akarja. Kénytelen többek között a fenntartási munkák hátrányára közvetlenül a szénfalra irányítani a munkaerőt, pedig tudja, hogy nem cselekszik helyesen. Ugy is lehetne mondani, hogy „ha az egyik újját harapja meg az is fáj, ha a másikat, az is fáj".

Mi volt a helyzet ezzel kapcsolatban Pécsbányán? A Kerületi Bányaműszaki Felügyelőség már említett határozata erről így ír: „...Az üzemben a teljesített fenntartási műszakok száma ebben az évben, leszámítva februárt, minden hónapban magasabb volt a tervezettnél..." Tehát nem vontak el embereket a fenntartástól, sőt még többet telepítettek mint amennyit a terv előír, éppen a biztonságos munka betartása végett. De még ez sem volt elegendő, hogy a vágatokat mindenütt a szabályoknak megfelelően kibővítsék. Lényegében nem biztos, hogy a szűk vágat volt a baleset egyetlen okozója, hanem elősegíthette az is, hogy a mozdonyvezető a megengedettnél nagyobb sebességgel vezette mozdonyát.

Amikor a bizottság megvizsgálta azt a főszállítóvágatot, ahol a baleset történt, a szűk vágat miatt a szállítást leállította. Igen ám, de akkor az üzem termelése 60 százalékra csökkent. Ezt látva, ugyanazok, akik a szállítás leállításáról intézkedtek, harmadnapra már engedélyezték a szállítást, holott lényeges változás nem történt, mert nemcsak akkor, hanem még ma is 25 helyen 5 centiméternél kisebb a távolság a mozdony és a biztosító szerkezet között. Mi a biztosíték arra, hogy ilyen körülmények között nem történik-e ismét baleset? Nem vitás, hogy erre biztosíték nincs. És akkor megint az igazgató és a másik két vezető lesz a hibás?

Ennek ismeretében írta a bányavezetői beosztásától való leváltási kérelmében Börzsei Mihály elvtárs: „...Hat és fél évig szívesen, becsületesen, bátran végeztem bányavezetői feladatomat. Azonban a fentiek megtörténte mellett félek a jövőtől és félni meg vezetni nem fér el egymás mellett..."

Börzsei Mihály elvtárs 30 éve bányász, elismert szakember a pécsi szénmedencében. Ha bármelyik pécsi bányaüzemben valamilyen különleges feladatot kellett megoldani, mindig kikérték véleményét, hallgattak tanácsára. Különösen a biztonságos munkára ügyelt s nem mulasztott el egyetlen alkalmat sem, hogy erre bányászai figyelmét fel ne hívta volna. Most mégis halálos baleset miatt őt okozzák mulasztással. Vajon tud-e ilyen légkörben dolgozni, vajon hogyan álljon a bányászok elé s hívja fel figyelmüket a biztonságos munkára?

Ez hát Börzsei Mihály elvtárs sérelme s úgy érzem, nem teljesen alaptalan. Az ügy még nem zárult le, mert a Legfelsőbb Ügyészséghez fordult felülvizsgálatért.

NEM TUDNI még a Legfelsőbb Ügyészség véleményét, de biztos vagyok benne, hogy alaposan megvizsgálják majd a történteket. Szükséges is ez, mert nagyon helytelen lenne, ha harmincévi bányagondokban hófehér hajúvá őszült egyik kiváló szakemberünk úgy érezné, hogy egy nem tárgyilagosan hozott határozat miatt kénytelen saját elhatározásából félreállni s a „tövist" viselni.

Garay Ferenc

A BÉKE KATONÁI

Deres Zoltán!

Amikor belép, tétova pillantást vet a fogasra akasztott tisztisapkára és kalapra, a háromszínű lobogóra és a népköztársasági címerre, majd az asztalnál ülőkre siklik a tekintete: a fiatal és energikus Léhmann István hadnagyra és Kónyi Dávid bácsira, az I. kerületi tanács végrehajtó bizottságának kiküldöttjére, a rendíthetetlen nyugalommal cigarettázó öreg bányászra.

— Tessék, foglaljon helyet... Hol dolgozik Ön?

— A Pécsújhegyi Erőműben Villanyszerelő vagyok.

— Igen?... Ön villamosgépipari technikumot végzett ugy-e? No, akkor egy kérdést: mi a feszültség mértékegysége?

Zoli hátrasimítja ősztökét, mert mindenre várt, csak erre nem.

— A Volt. Jele a „v".

— És az áramerősség?

— Az Amper.

— Egész jó. Most egy másikat: legyen szíves mondja meg, kik voltak a negyvennyolcas forradalom vezérei?

— Kossuth, Petőfi, Táncsics...

Léhmann hadnagy szeme összevillan Kónyi bácsiéval. A kizökkenthetetlen nyugalmú filozófustermészetű öreg bányász szemhéja picit lecsukódik, cseppet bólint, jelezve: okos gyerek a Zoli! Általános műveltségből jól „vizsgázott".

Zoli, aki mit sem vesz észre a szemjátékból, izgatottan feszeng helyén, tekintetében ott bujkál a kérdés: így megy a sorozás? Én nem ezt vártam!

— Még egy kérdés: mondja meg, hogy milyen viszonyban vagyunk a szomszédos államokkal?

— Baráti viszonyban. A Szovjetunióval is, Csehszlovákiával is, Romániával is. Jugoszláviával is egyre barátibb a viszonyunk és Ausztriával is...

— Ugy van — helyesel Léhmann hadnagy, amit Kónyi bácsi elégedett bólintással nyugtáz. — Van-e valamilyen kérése?

Zoli nyel egyet, aztán kibök:

— Igen, van. Már tavaly be akart volna vonulnom, de lebeszéltek róla, hogy levizsgázzak. Az iskola meg is volna, csak a gyakorlati tudás hiányzik... Nem lehetne olyan alakulathoz kerülni, ahol folytathatnám a szakmát?

— Dehogyisnem, majd intézkedünk, tessék csak nyugodtan lenni.

Léhmann hadnagy átmegy a másik terembe Szabó István századoshoz, a sorozóbizottság elnökéhez, szót váltani Zoli érdekében. Ifjú barátunk ebből se vesz észre semmit és izgatottan nézi, hogyan mérik magasságát és miként kötik át a mérőszalagot mellén. Az ősz Bartha Vilmos doktor bácsi szívéhez szorítja fülét és elérzékenyedetten dörmög, ami körülbelül annyit jelent: birkózómellű, vasgyúró vagy fiam!

Most a sorozóbizottság elnöke előtt mondja el kérését, amire Szabó István százados felsorolja azokat az alakulatokat, ahol gyarapíthatja tudását: repülősök, rádiólokátorosok, híradósok...

Zoli örül s inkább vállalja a három évet, csak tanulhasson. Elégedetten pislog az orvosi műszerekkel telerakott asztalokra, ahol papírját „stemplizik", a következő felírással: „Fegyveres szolgálatra alkalmas".

Deres Zoltán honvéd lett.

Honvédőkünnepre

Dicsőség csúcsára röppen a zászló,
csillog a fegyver s az emlékezet.
Pákozd dombjain vérrel is felírták
e napot, s a honvédők ünnepe lett.

E napon én is meghajtom a zászlót,
fegyverem megtöltöm. Tűz! Zengjen az ég!
Honvédő vagyok — Pákozd unokája!
Szívéből köszönt ma minket a nép.

Együtt a néppel! Szép, aranyos ősz jön
és csordultig töltött mindent a nyár,
Honom mezején ma új magot vetnek
és zizzenő selymet csinál a gyár.

Hajlékony szövőnők gyermeket várnak,
szüret lesz, esküdni készül a lány.
A remény csengője cseng a szíveken
— ránkbíztad békédet kedves hazám.

Aranyos őszben miénk ma az ünnep.
Zászlók suhognak a pákozdi dombon.
Évszázad óta ragyog e becsület,
őrizzük, hogy mindig úgy ragyogjon!

SZENDREI JÓZSEF

Az olimpiára készülnek

Faragó István őrnagy elvtárs versenylövő csapata már sok dicsőséget szerzett hazánk és városunk hírnevének. A csapat hét hadseregbajnokság és 14 országos bajnokság nyertese, hadipuskából és hadipisztolyból pedig mintegy 20—22 országos rekord birtokosa. A csapathoz tartozó Pankász János hadnagy elvtárs második helyezést ért el hadipuskával az egyik lengyelországi nemzetközi lőversenyen.

A csapat legjava most a melbournei olimpiára készül. November óta gyakorolnak a málomi lőtéren s a legnehezebb lőszámban, a futószarvas lövészetben indulnak. Képünk is a gyakorlás egyik szünetében

készült a futószarvaslövő olimpiai keret három tagjáról. Balról jobbra Kocsis Miklós hadnagy elvtársat, Faragó István őrnagy elvtársat és Kovács Miklós hadnagy elvtársat láthatjuk.

A parancsnok nyilatkozik:

Mi újság a határon?

Jelenszky Márton elvtárs, a pécsi határőrség parancsnoka nyilatkozott a határkérdésekről. A következőket mondotta:

Az akna- illetve műszaki zárak eltávolítását Baranyában augusztus 10-én befejeztük s ezt emberáldozat nélkül sikerült végrehajtanunk. Az ötven méteres sáv eltörlésével még a tavasszal felszabadult mintegy 2000 hold termőföld, amit még tetéz az, hogy most már az 500 méteres sávon is lehet kultúrnövényeket (kukoricát, napraforgót) termeszteni. Amint tapasztaljuk, nagyon hálásan fizet a föld e területeken s igen jó termést ad a kukorica például Illocskán és Ivándárdán. Hasonlót mondhatnók a halászatról is: 1948 óta nagyon elszaporodtak a halak, különösen a ragadozó harcsák, s most, amikor modern, elektromos felszereléssel halásznak a Dráván egy budapesti vállalat, 20—30 és 40 kilós harcsákat is fognak.

Provokációk és átlövések nincsenek. Ha áttéved valaki, akkor a jugoszláv határszervekkel történt kölcsönös megállapodásunk értelmében visszaadjuk az illetőket s a túlsó oldalról is visszakapjuk az áttévedetteket. Igy történt például Bosnyák Márk jugoszláv állampolgár esetében is, aki a túloldalon lévő Torjácz községből lovával együtt áttévedt (gyermeke született és nagy örömében felöntött a garatra) és így volt Gróf Károly udvari tsz-tag esetében is, aki szeptember 20-án ugyancsak pityókásan átment s akit 22-én visszakaptunk. (Megjegyzem: tréfásnak tűnik Gróf Károly átmenése, mégis az igazságügyi szervek elé került az ügy, mert tette határsértésnek számít s zavaróan hat a magyar és jugoszláv határőrség bensőséges jó viszonyának kialakítására.)

A határőrség most is segít a polgári lakosságnak. A nyáron például ötven katonánk aratott a határmenti községekben. A lakosság is áldozatkészen segít. Tavasszal például, amikor a jugoszláv határszervek jelezték, hogy határsértő szökött át, a lakosság s a MÖHOSZ-isták két nap, két éjjel segítettek bennünket s közös erővel el is fogtuk az illetőt Nagynyárád környékén. Köszönettel adózunk a lakosságnak ezért a hű segítségért, ugyanakkor kérni is szeretnénk, hogy tartsa be a határmenti szabályokat és előírásokat.

Mire is gondolok? Egyes vadászok nem tartják be az előírásokat és az ötszáz méteres sávon belül vadásznak (tudott dolog, hogy nem szabad), s ebből átlövések is lehetnek. Az se jó, hogy Udvaron és Sárokon több dolgozó paraszt felügyelet nélkül kiengedte állatait s azok átcsatangolva a túloldalra, kárt okoztak a jugoszláv parasztok kultúrnövényeiben. Ugyancsak Udvaron történt meg, hogy az útőr, a határőrség figyelmeztetése ellenére tüzet rakott a határszélen s a tűz átterjedt a jugoszláv oldalra is. Általában bizonyosfokú türelmetlenséget tapasztalhatunk, egyesek átkiabálnak túloldalon lévő rokonukhoz, ami szabálysértésnek számít, mások viszont horgásznak a Dráván. Ezzel a mi munkánkat is zavarják, mert sose tudjuk, hogy meggondolatlan és megtévedt emberről vagy pedig határsértőről van-e szó s ami még nagyobb hiba, megsértik az 1952-es bajai egyezményt, amely a magyar és jugoszláv határszervek közötti együttműködésről és a szabálysértések megszüntetéséről szól.

A magyar és jugoszláv kormányszervek között előkészületek folynak arra, hogy a rokonlátogatások legális alapokra helyeződjenek, Barcs községnek engedélyeztek, hogy jövőre a községmenti Drávaszakaszon fürödjék s a jövőben előreláthatóan engedélyezik ezt a többi határmenti községnek is. Kormányunk s a határőrség tehát mindent elkövet, hogy a határmenti lakosság vágyait a lehető legteljesebben kielégítse, ezért ismét kérjük az embereket, hogy legyenek türelmesek — fejezte be nyilatkozatát Jelenszky Márton alezredes elvtárs.

A legnagyobb szégyen

Meglehetősen régen történt. Legalább húsz éve. Előkelő családok sarjai egzecíroztatták a szegény bakát — persze nem bajátkezüleg, hanem kifent bajszú, kegyetlen őrmesterurak közreműködésével. Azidőtájt volt a 3. zj. 3. szd. pk. Kenceffy Kázmér főhadnagy úr, aki csizmája különlegesen makulátlan ragyogásával tett szert hadosztályra szóló hírre.

Ennek a szemkápráztató ragyogásnak lett az áldozata.

A ragyogásnak ugyanis titka volt. Nemcsak a pucerját képezte specialistává a csizmatisztításban, hanem még tulajdon zsebében is hordott egy jó kapcanagyságú, puha, fehér flanelldarabot, s ha nem az álnok porszem a szolgálatkész pucer távollétében ártányékezte meg a tükörfényes csizmát, nem átallotta saját ápolt kezével elővenni a flanelldarabot, ügyesen szétkajhotgatta, s mesteri mozdulattal érintette a csizmához, hogy a szemtelen porszemet magukbafogadják az apró bolyhok.

Történt aztán, hogy egy különösen porveszélyes napon magához hivatta Recseghe Ödön százados.

— Kedves öcsém — mondta neki, miután gondosan becsukta az ajtót és meggyőződött róla, hogy senki sem hallgatózik — alighanem baj lesz. Ez a bizottság igen érdeklődik századod raktára iránt. Egyesek suttogják, hogy te, kedves öcsém, sikk... akarom mondani, a sikkre sokat adsz, de a raktár rendjére kevesebbet és izé... szóval hiány van.

— Node kedves bátyámuram! — próbált felháborodni.

— Semmi jelenet, öcsém, inkább igyekezz még a vizsgálat előtt helyrehozni a dolgokat.

Hát igyekezett is, de azért mindent nem sikerült helyrehozni. A bizottság még mindig talált némi hiányt, mert hát a szomszéd századoknál sem volt hiánytalan a leltár, ahonnan kölcsönkérte a holmikat...

A szolgálatvezető őrmestere kapott két hét egyszerű fogságot a főőrségen, nyakába varrták a kártérítést, Kenceffy Kázmér főhadnagyot pedig három napi szobafogság letöltésére ítélték, mert akkoriban dühöngött az egyenlőség.

Szigorú hangon közölték vele ezt a parancsnoki elhatározást, aztán összeültek baráti eszmecserére.

Kenceffy barátunk szomorúan hallgatta a vígasztaló baráti szavakat. Mélyen eltűnődött, majdnemhogy azt mondhatnánk, gondokba merült. Nem azért, mert századában három hete nem volt fehérneműváltás... ó, nem, az ő fehérneműje mindig tiszta volt, másodnaponként váltotta. Nem is a szobafogság „formaság kérlek..." Hanem az, hogy most mit fog kezdeni két hétig mindenhez értő őrmestere nélkül.

S míg így tűnődött, tüsszentés ingerelte az orrát. Képtelen volt visszatartani, hát villámgyorsan zsebrenyúlt, hogy ne pusztakézzel fogja fel a szerteröppenő apró cseppeket és sikerült. Az éktelen Haaa... pci-t már az orrára borított kendő tompította.

Kéjjel megtörölte, s csak akkor nézte ijedten, mi van a kezében. Csíkos, jó kapcanagyságú flanelldarab... S milyen kajánul nézik azok a gazok. Az a hadnagy még mosolyogni sem restell... Micsoda szégyen!

Este, másfél liter tokajhegyaljai után ijedten kérdezte a barátja:

— Miért vagy úgy nekikeseredve? Semmi az a három nap...

— Ugyan, — legyintett rá — ugyan... De micsoda blamázs, az egész ezred rajtam fog röhögni... a zsebkendő...

Hazament, s mellbelőtte magát.

(Mész.)

„...Az akna-, illetve műszaki zárak eltávolítását Baranyában augusztus 10-én befejeztük..."

Ady Endre Pécsett

Negyvenhat éve, 1910. október 1-én járt Ady Endre Pécsett egy Nyugat-est alkalmával. Az irodalomtörténet, de a helyi hagyomány is mintha megfeledkezett volna a nagy költő életének erről az apró mozzanatáról...

A századelő haladó irodalmi törekvéseit egyesítő, folyóirat, a Nyugat, 1909-ben tartotta első országos felolvasó körútját. A Nagyváradon, Temesvárott, Debrecenben, Kaposvárott, Aradon, Szegeden és Budapesten megrendezett Nyugat-esteket országszerte az Ady-imádatnak és az Ady-gyűlöletnek fellángoló tüzei követték. Ekkor lett Ady igazán ismert költő. Bár már hat kötet vers és a Nyugat egy Ady-száma volt mögötte, népszerűségét elsősorban ezek a felolvasó-propaganda útak hozták meg. A Pécsi Napló már 1909-ben Ady-versparódiát közölt valami Bodonyi Nándor tolláből. A vers címe: Új irány. Írta: Ady Yda.

Téveteg űrben réveteg álom...
Ledér levélke kacagva int:
— Oh engedj bízva, borongva szállnom
Sejtelmes, édes ezüstfonálon...
Hollá... fiák fel...; kobozra mind!

Az ilyen vers bizonyára nagyobb népszerűséget szerzett akkor a költőnek Pécsett, mint egy igazi Ady-kötet megjelenése...

Amikor 1910. nyarán híre jött Pécsre, hogy a Nyugat írói gárdájának néhány tagja városunkba is ellátogat, a helyi lapok siettek az olvasók figyelmét felkelteni erre az érdekesnek igérkező irodalmi csemegére. A nyár derekától a négy pécsi lapban nem kevesebb, mint tizenhárom (a Pécsi Naplóban 4, a Pécsi Hírlapban 7, a Pécsi Közlönyben és a Pécsi Ujlapban 1—1) cikk harangozta be az eseményt. Abban az időben a vidék álmos szellemi életében frónak, és olvasónak ez a találkozása nemcsak újszerűnek és érdekesnek hatott, hanem a haladó irodalom eszméinek terjesztésében is jelentős szerepet töltött be. Pécsett akkoriban irodalmi társaság még nem működött, a felolvasó estet valószínűleg a nyugatosokat a legmegfelelőbb fogadtatásban részesítő Pécsi Hírlap szervezte. Adyról például így írt a lap: „Verseiben a mai magyarság összes égető problémáinak költői feldolgozását megtalálhatni... Ady nem félt kimondani azt is, amit az ország szemébe port hintő álhazafiak óvatosan elhallgattak". Egyébként a Pécsi Hírlap szerkesztőjének, Rudnyánszky Endrének édesapját (R. Gyulát) Ady személyesen ismerte.

A korabeli, már megsárgult újságok hírrovata és az est még élő résztvevőinek — közülük Nikelszky Gézával és özv. Fischer Bélánéval sikerült beszélnem — egyre fakuló visszaemlékezései alapján így zajlott le a Nyugat íróinak és a pécsi közönségnek a találkozása:

1910. október elsején, a szombat esti gyorssal a Nyugat írói közül négyen, Ady Endre, Hatvany Lajos, Heltai Jenő és Ignotus érkezett Pécsre. Az állomáson hivatalos küldöttség fogadta őket. A vonat késése miatt a nyolc órára hirdetett előadás negyed kilenckor kezdődött a Vigadó nagytermében (ma: November 7. művelődési otthon). Hatvany bevezetőjében az írói őszinteségről beszélt, arról, hogy az író szándéka és az olvasó igénye ma már végre találkozott egymással. Méltatta a Nyugat korszakos jelentőségét, azt a fordulatot, amelyet a lap és a köréje tömörült írók a magyar irodalom fejlődésében hoztak. Heltai Jenő verses meséiből olvasott fel néhányat, a közönség melegen megtapsolta. Ignotus, a Nyugat szerkesztője előadásában azt az átalakulást elemezte, amely a magyar irodalmi életben az utóbbi húsz esztendő alatt végbement. Aztán Ady Endre következett. Szeretném, ha szeretnének című kötetéből olvasott fel három verset, „a villanyfényben hamuszürke arccal, holt, beesett szemmel, szomorúan lehulló hajjal. A hangja is valahogyan fáradtan, rekedten tört fel" — amint az egykori tudósítás írta. A kötet akkor már híressé vált címadó versét, a „Szeretném, ha szeretnének" kezdetűt, a „Bujdosó kuruc rigmusá"-t és a kötet záróversét, a „Most pedig elnémulunk" címűt mondta el:

Csókolj szájon, szép húgom: Este,
Némits el és hordd szét a hírt,
Hogy bátyád, a hangos szavú, Dalait daccal befejezte...

A közönség lelkes tapsát a „Rothschildék palotája" előadásával köszönte meg.

Az alig egy órás felolvasás után számos helyi nagyság gyülekezett az előadók körül, — így emlékezik vissza a Nyugat pécsi estjére Hatvany Lajos. A nyugatosok pécsi bevonulását követő ünneplésbe azonban rosszindulatú hangok is keveredtek. A Pécsi Ujlap ilyen „méltatást" írt az estről: „Ady Endrében, az Ultra-Petőfiben, a csak száz év múlva megérthetővé váló költőgigászban a magyar költészet főslágerében csalódott a felcsigázott reménységű fényes közönség...; A törzs-magyarság ízlése még nem változott meg annyira, hogy Nyugatékat nyugalmasan bevegye... Minket holmi Nyugat-i ízléstelenséggel nem lehet lóvá tenni." A Pécsi Hírlap heti verse is azt árulja el, hogy a városban sok értetlenséggel fogadták a Nyugat felolvasását:

Igen, a Nyugat nagy betűvel.
De jönne bár a kis betűs:
Nyugat helyett kis nyugat
Pécsre,
Ahol mindent poshasztva, főzve
Kelet lusta napfénye tűz.

A Nyugat pécsi irodalmi estjén mindössze kétszázegynéhányan vettek részt. Nem sokan, de akik ott voltak, és még élnek, egy 46 évvel ezelőtti feledhetetlen estre emlékeznek vissza. Persze jó lenne még többet tudni Adyék pécsi tartózkodásáról. Dehát hol van az a szállodai vendégkönyv, melyben megtalálnánk Ady pécsi tartózkodásának a bejegyzését, talán a saját kezevonásával? Hol vannak a levelek, amelyeket a pécsi Nyugat-est megszervezése ügyében váltottak Budapest és Pécs között? S élnek-e még emberek, akik őrzik Ady és társai pécsi tartózkodásának az emlékét?

Tüskés Tibor

Uj könyvekről — mondatokban, képekben

Uj Turgenyev kötet jelent meg az „Orosz remekírók" sorozatban

TURGENYEV: Töretlen föld — Tavaszi vizek — Költemények prózában című kisregényeit élete végefelé írta. A Töretlen földben a liberális „felvilágosult" bürokratát leplezi le. A Tavaszi vizek saját reménytelen szerelmének története. A Költemények prózában mély költőiséggel papirra vetett gondolatait fogja össze, életről, halálról, emberekről és természetről.

DE VRIES: Barátja című regénye a földhözragadt holland mezőgazdasági cselédek életéről szól. A regény főhőse, Bartje, akit négy esztendős korától tizennegyedik életévéig kísér el az író művében, és akinek gyermeksége és családjának története az élesen látó írónő regényében a holland szegényparasztság tragédiájává nő.

Illusztráció De Vries „Bartje" című most megjelent regényéből

Válasz a „Mozi vagy cirkusz" című cikkre

A Dunántúli Naplóban cikk jelent meg a fenti címen Petrich László elvtárs tollából, majd később egy szerkesztőségi cikk, mely több hozzászóló véleményét is közölte.

Tekintettel arra, hogy nemcsak azok várják a választ, akik a vitában részt vettek, hanem a közönség nagy része, így az alábbiakban válaszolok a felmerült problémára.

Mielőtt a tárgyra térnék, elnézést kérek a Dunántúli Napló olvasóitól és a kedves mozilátogató közönségtől a kései válaszért. Tudom, hogy a felmerült problémákra a lehető leggyorsabban kell válaszolni, azonban ez esetben válaszomat az késleltette, hogy az illetékes felettes szervek is késtek állásfoglalásukkal.

Meg kell mondanom a nyilvánosság előtt, hogy az artistaműsorok filmelőadáshoz való kapcsolásával én sem értettem egyet teljes mértékben. Ugyanis még egyéb — a mozivarieté műsorokkal kapcsolatos, moziszakmai szempontból kifogásolható — hiányosságokat is találtam ezekben a műsorokban, bár magában véve az is éppen elég nyomós érv megszüntetésük érdekében, melyet a Napló két cikke elmondott, mint a nagyközönség véleményét.

Felmerül tehát két kérdés.

Először: miért engedélyeztük ezeket a műsorokat?

Pontosan azért, amit Petrich László elvtárs is megemlített. Szociális okokból. Még helyesebben megfogalmazva, a humanizmus elve vezérelt bennünket. Mindenki ismerte a felszabadulás előtt az artisták és cirkuszosok nyomorúságos életét. Éppen ezért én magam és munkatársaim is a felettes szervek kezdeményezésére sok vita után úgy döntöttünk, hogy engedélyezzük a moziban az artisták fellépését. Ugyanis véleményünk szerint nem volna helyes, ha azok az artisták, akik ezen a pályán élték le életüket, és a múlt rendszer hibájából talán a munkanélküliség vezérelte őket erre a területre, népi demokráciánkban nem szakmájuk, mesterségük, művészetük gyümölcseként tudnák biztosítani megélhetési lehetőségüket. A nemzetközi kapcsolatok kiszélesítésével úgy a népi demokratikus államokban, mint a kapitalista államokban egyre többen kapnak szerződést, és reméljük, ez idővel azt eredményezi, hogy meg lehet szüntetni a mozikban a varieté-műsorokat. Jelenleg azonban ennek még nincs meg az előfeltétele.

A második kérdés: A közönség által felvetett problémák, illetőleg vita után milyen megoldást találtunk?

Őszintén meg kell mondani, hogy felettes szerveink ezt a kérdést teljesen reánk bízták. Tehát ha jónak látjuk, teljes mértékben el is zárkózhatunk a Mozivarieté Intézőség kérése elől.

Ugy gondolom, hogy a közönség nem fog megharagudni, ha őszintén megmondom: a fenti indokok alapján most is úgy döntöttünk, hogy egyelőre, míg jobb megoldást nem találnak az illetékesek, havonta egy-két esetben továbbra is engedélyezzük az artisták fellépését.

Tájékoztatásképpen még csak annyit, hogy a jövőben sokkal nagyobb gondot fordítunk arra, hogy a mozivarieté műsorok finoman kapcsolódjanak a filmekhez, azok valóban nívósak legyenek és megnyerjék a közönség tetszését.

Mészáros Bálint
Baranya megyei Moziüzemi Vállalat műsorprop. csop. vez.

Horváthné ismét dolgozik

Hétfőn délelőtt egy nagyon sovány és nagyon boldog asszony kopogtat majd be egyik nagyvállalatunk személyzeti osztályának ajtaján. Bizonyára remeg majd a keze, amikor átadja munkakönyvét, és a meghatottság fojtja el a szavát, amikor azt mondja: megjöttem, itt vagyok, hol fogok dolgozni?

A sovány, boldog, meghatódott asszony: Horváth Andrásné gyors- és gépírónő, a hely, ahol munkát lelt: a Baranya megyei Építőipari Vállalat.

Pontosan két és negyed éve lesz hétfőn, hogy ugyanez az asszony ugyanilyen reszkető kezekkel vette át egy másik vállalatnál a munkakönyvét és könnybenúszó szemmel vette tudomásul, hogy racionalizálták.

— Tudjuk, hogy jól végezte munkáját, tudjuk, hogy egyedül tartja el kislányát, tudjuk, hogy beteges — mondhatta neki valaki, miközben szeme elkerülte az asszony tekintetét, — de népgazdasági érdek... Négy gépírónőt kell elküldenünk... Aki marad, arra rengeteg munka vár, maga gyenge, nem bírná a túlórákat, így hát...

Így hát mennie kellett a 73/7-es Segédipari Vállalattól. Igaz, munkatársai, a vállalat főkönyvelője is sokat szaladgált Horváthné érdekében. Sikerült is elhelyezniök hat teljes hétre a mecsekaljai földművesszövetkezetnél. Ez a hat hét pontosan elegendő volt ahhoz, hogy a racionalizált gépírónőnek meg legyen a kétéves szolgálati ideje, és hogy a két esztendővel a háta mögött Horváth Andrásné — akinek szervezetét megviselte az elbocsáttatás és a bizonytalanság szörnyű érzése, — két évre táppénzre menjen.

— Gondoltuk, két év alatt majd csak történik valami — mondja az azóta megszűnt vállalat volt főkönyvelője, aki annakidején soká vitázott a volt igazgatóval, hogy ne éppen ezt a beteges, gyenge asszonyt tegyék ki az utcára, de hiába.

Horváthné pedig a két esztendő alatt megjárt vagy két szanatóriumot, feküdt otthon, megpróbálta beosztani a táppénzt, az elvált férjtől rendszeresen érkező gyermektartási forintokat, pótolgatta a hiányokat, — amíg telt egy öröklött harmadház árából, — közben pedig...

Közben pedig nem egy olyan adminisztrációs munkaerő maradt a vállalatnál, mint az a gépelni és gyorsírni egyáltalában nem tudó adminisztrátor, akinek csak egy érdeme volt, hogy Tóth pártitkár elvtárs szerint „jól futot pártvonalon". Maradtak természetesen olyan fiatalok is, akik nyugodtan elbírták volna a fizikai munkát, akiknek nem létkérdés volt, hogy az írógép és a gyorsírófüzet mellett maradjanak.

A racionalizálás ésszerűsítést jelent. Talán nem is kellene külön megállapítani, hogy az ilyesfajta racionalizálás — nem racionalizálás! Azt sem kellene leszögezni, hogy az olyasfajta pártosság, melynek szellemében Tóth elvtárs cselekedett — nem pártosság! Az is magától értetődő ma már, hogy ahogyan mi, újságírók írtunk annakidején a racionalizálásról, — csak a „globális" tényeket nézve, nagyvonalúan eltekintve az egyéni sorsoktól, az egyéni tragédiáktól — az nem szolgálta valóban a nép érdekeit.

És egyszercsak, két és negyedév múlva az újságíró előtt megáll egy szerény, halkszavú, negyvenesztendős asszony és bejelenti: engem ésszerűsítési okokból bocsátottak el annakidején, azóta, — igaz, beteg voltam, — két esztendeig munka nélkül húztam az állam pénzét, és most nem kapok sehol állást...;

Mit mondjon néki az újságíró, aki „népszerűsítette" a racionalizálásnak ezt a rossz módját, aki sokszor, nagyon sokszor írt az alkotmánynak ama passzusáról, amely félreérthetetlenül kinyilvánítja az embernek a munkához való jogát?!

Mondja azt ennek a negyvenkilós gyenge asszonynak, hogy: kérem, hiszen keresnek segédmunkásokat a mélyépítőkhöz, betonkeverőket a tatarozóhoz, anyagmozgatókat a szerelőiparihoz?!

Mit feleljen az újságíró akkor, amikor ez az asszony feláll a székről és megkérdezi:

— Mit gondol, találok én barátot, aki eltartson? Lesz-e valaki, aki az utcasarkon meghallgasson? Mert valahogyan el kell tartanom a kislányomat!!!

És a kislány, akit el kell tartani, csendesen ül az asztal mellett, lapozza a Szovjet Kultúrát, nem hall, nem lát mást, mint a színes képeket.

— Teiszik, kislányom? — fordul zavarában az újságíró a gyerekhez, felelet helyett.

— Nagyon!

— Akkor tudod mit? Vidd majd magaddal, néked adom!

De most aztán már válaszolni kellene! A válasz azonban kérdéssé formálódik:

— Volt már valahol ajánlkozni? Állást keresett már?

Az asszony cédulát vesz elő, rajta sorban a vállalatok, mint a háziasszony komissióján a fűszerfélék, amiket vásárolnia kell. De Horváthnénak ezért a „komissióért" hetekig kellett gyalogolnia. Az ÉPFU-tól a Bauxit-ig, a Papírértékesítőtől az egyetem géhájáig, a FÜSZÉRT-től a Cementiparig, a Húsiparitól a Borforgalmiig és még vagy húsz-huszonöt helyre, ahol gépírót, gyorsírót, adminisztrátort kerestek.

— És az eredmény?

Legyint.

— Volt hely, ahol felírták a nevem, címem, hogy majd értesítenek, volt hely, ahol megmondták, hogy már betöltötték az állást, volt hely, — mint a Bauxit, — ahol három és negyed órát vártattak egy ajtó előtt, amíg megmondták, hogy egy másik ajtó előtt kell várakoznom, és volt hely, ahol azonnal bebocsátottak... De értesítést sehonnan sem kaptam... Tudja, nincs protekcióm, és látja, sovány és csúnya vagyok...

Tudom, hogy az igazgatók vagy a személyzeti osztályok csorbíthatatlan joga, hogy azt vegyék fel munkásaik sorába, akik nékik legjobban megfelelnek. De azért... De azért érdemes lenne megnézni, hogy a sok betöltetlen helyre hány fiatal, csinos, szemrevaló gépírónő került Horváthné helyett, hogy hány pályázónál nem annyira a szaktudás, mint inkább egy telefon döntötte el, hogy írógéphez jutott!

A végső tény azonban továbbra is az maradt, hogy Horváthné három-négy hete egy fillér kereset, egy fillér táppénz, egy fillér támogatás nélkül áll, hogy arcára napról-napra jobban és jobban ráfeszül a bőr, hogy a tüdejének csak levegő jut, de jó, bőséges táplálék nem, pedig az kellene, csakis az kellene, hogy a két év alatt kapott szanatóriumi kezelés, a sok drága gyógyszer ne legyen hiábavaló, hogy megmeneküljön az, ami a mi társadalmunkban a legdrágább: az élet.

És ekkor az újságíró értesítette azt a vállalatot, amelyik jogutódja lett annak a vállalatnak, amelyik Horváthnét „racionalizálta", a Baranya megyei Építőipari Vállalatot.

És itt azok az elvtársak, akik tudták, hogy a kommunista ember első erénye az emberség, összedugták a fejüket. Nemeskéri igazgató beszélt a munkaügyi osztály vezetőjével, azután Rácz elvtárssal, a személyzetissel. — Rácz elvtárs behívta a megszűnt vállalat volt főkönyvelőjét, hogy tisztázza Horváthné elbocsátásának a körülményeit, azután tárgyalt a főmérnökkel, azután ismét az igazgatóval...

Minden tény, adat, szó amellett tanuskodott, hogy helytelen volt az elbocsátás, hogy segíteni kell a kétségbeesett asszonyon, hogy érvényesíteni kell az alkotmánybiztosította munkajogot.

Ez történt pénteken délelőtt.

És délután már megszületett a döntés: Horváthnénak helyet biztosítanak, még ha nincs státusz, akkor is. Egyelőre egy beteg gépírónő helyére ül, azután — ha az felgyógyult, — egy másik helyébe, aki úgyis el akar menni a vállalattól.

— Szakképzettségének megfelelő beosztást kap — mondta röviden Rácz elvtárs, — havi kilencszáz forint fizetéssel.

És még hozzátette:

— Jó helye lesz.

Ha láthatták volna Horváth Andrásné arcát, mikor megtudta a hírt, hogy van munkája, hogy dolgozhat, hogy lesz a kislánynak téli ruhája, cipője, ha belenézhettek volna boldogságtól sugárzó szemébe, akkor talán nem is kellene ideírnom, hogy ez a kicsiny ügy — milyen nagy ügy.

Azaz, mégis meg kellene írni akkor is ezt az esetet, ennek az asszonynak két és negyedéves kálváriáját. Köztudomású ugyanis, hogy egyszerűsítenünk, ésszerűsítenünk kell. Csökkenteni kell a bürokráciát, az aktagyártást, és ezzel együtt a felesleges íróasztalokat, az aktagyártókat, a gépírókat és adminisztrátorokat, hogy akik csak kimutatásokat készítettek, csak regisztrálták a termelést, most már termeljenek is.

Racionalizálni kell, egyszerűsíteni kell, hogy olcsóbb legyen az élet és több legyen az áru.

De Horváthné esete intő példa: hogyan **nem szabad** racionalizálni!

Bűn az, ha csak a népgazdaság érdekeit tartjuk szem előtt, és nem vizsgáljuk meg az egyének körülményeit: éppen olyan bűn, mintha egyéni érdekekre való tekintettel nem törődnénk a népgazdaság érdekeivel.

Racionalizálni, ésszerűsíteni kell — de racionálisan, ésszerűen. Ugy, hogy a népnek és az egyénnek is haszna váljék belőle.

— Ugy kellett volna csökkenteni a létszámot a 73/7-es vállalatnál, hogy az elbocsátottak részt vehessenek a termelésben — mondta Rácz elvtárs.

Ugy kell hát tenni most vagy később, ha rákerül a sor.

Ez a legfőbb tanulsága Horváth Andrásné ügyének.

Garami László

A néphadsereg napja Pécsett

(Folytatás az 1. oldalról)

A kultúrotthonban felcsendült a szovjet és a magyar Himnusz, majd *Bukszár* alezredes elvtárs mondott ünnepi beszédet, amelyben méltatta a néphadsereg napjának jelentőségét. A negyvennyolcas hősökről szóló vers elszavalása után, a hivatásos tisztek és a tartalékos tisztek baráti találkozót tartottak.

Szeptember 29-én, szombaton délelőtt 10 órakor a pécsi központi temetőben sor került a szovjet hősök emlékművének megkoszorúzására. A megyei pártbizottság nevében *Papp Imre* elvtárs, az adminisztratív osztály vezetője, a honvédség, a DISZ, a Magyar Önkéntes Honvédelmi Szövetség és több tömegszervezet helyezte el koszorúját a szovjet hősök emlékművére. A délelőtt folyamán megkoszorúzták a Dömörkapu közelében lévő 48-as emlékművet is.

A néphadsereg napja alkalmából, szeptember 29-én, a Magyar Önkéntes Honvédelmi Szövetség a kisállomás alatt lévő kispuska lőtéren kispuska céllövő emlékversenyt rendezett a tartalékos tisztek részére. A versenyre összesen tíz csapat nevezett be. A néphadsereg napján a MÖHOSZ megyei elnöksége Horváth Vilmos elvtársat, a MÁV Igazgatóság MÖHOSZ-alapszervezet elnökét eredményes, jó munkája elismeréseként pénzjutalomban részesítette.

Bányáink jelentik

Üzemeink esedékes havi tervteljesítése:

KOMLÓ:	
Kossuth-akna	98,8%
III-as akna	101,6 „
Anna-akna	106,5 „
Béta-akna	88,1 „
Nagymányok	104,2 „
Mázа	98,0 „
Szászvár	112,6 „
Tröszt	98,3 „
PÉCS:	
András-akna	96,7%
Széchenyi-akna	97,8 „
Béke-akna	95,5 „
István-akna	90,8 „
Petőfi-akna	102,2 „
Tröszt	96,2 „

Átadták a megyei pártbizottság zászlaját a beremendi állami gazdaságnak

(Tudósítónktól)

Pénteken este ünnepélyes termelési értekezleten adta át Práviez Lajosné elvtársnő, a megyei párt-végrehajtó bizottság mezőgazdasági osztályának vezetője a beremendi állami gazdaság dolgozóinak a megyei pártbizottság vándorzászlaját. Ünnepi beszédében rámutatott arra, hogy a gazdaság irányításában, a munkafegyelem megszilárditásában milyen nagy lépéseket tett meg a gazdaság. A zászlót azzal adta át Molnár Pál igazgató elvtársnak, hogy a továbbiakban még nagyobb lendülettel dolgozzanak a gazdaság termelési eredményeinek fokozásán. Az ünnepség a miniszteri kitüntetések átadásával és a dolgozók megjutalmazásával ért véget.

Janus Oseka:

Meggyőzési módszerek

Pieprzdowice rajon lakossága elejétől fogva idegenkedett a disznónyüzástól és a legelképesztőbb nemtörődömséggel viseltetett ezzel a nemzetgazdasági fontosságú mozgalommal szemben. Még a gyufásdobozokra nyomtatott jelszavak is teljesen hidegen hagyták.

A dolgok ilyen állását látva, az illetékes minisztérium elhatározta, hogy egy külön erre a célra kiképzett megbizottat küld Pieprzdowicebe, azzal a feladattal, hogy az tudományosan megalapozott, széleskörü felvilágositó munkát fejtsen ki a rajon területén.

A kiküldött szerényen kezdte tevékenységét. Vörös festékkel felirta a kerítésekre:

PARASZTOK NYÚZZÁTOK MEG DISZNÓITOKAT!

Bár a legkorszerübb módszerekkel megejtett kisérletek bebizonyitották, hogy a vörös festék feltétlenül magára vonja a járókelők figyelmét, a kérdéses rajonban még ennek a jelszónak a bedobása után sem észleltek egyetlen disznónyüzási esetet sem.

De a mi emberünk túlságosan jól képzett volt ahhoz, semhogy a kezdeti kudarc kedvét szeghette volna. A továbbiakban taktikát változtatott. Elhatározta, hogy most a makacs lakosság gazda-ambiciójához fog apellálni. Ebből az elképzelésből kiindulva a következő jelszót fogalmazta meg:

A JÓ GAZDA MINDIG LENYÚZZA DISZNAJÁNAK BÖRÉT!

A plakát kifüggesztése után azonban megállapitást nyert, hogy a helybeli lakók cseppet sem ragaszkodnak ahhoz, hogy őket jó gazdáknak tartsák.

A disznók ezúttal is sértetlenek maradtak.

De még ez a meglepő eredménytelenség sem hozta zavarba a megbizottat. Szakember lévén, a lehető legjobban ismerte foglalkozásának minden csinját-binját. Ezúttal biztos recepthez folyamodott — a hazafias érzéshez. Az újabb falragasz szövege igy hangzott:

AKI SZERETI HAZÁJÁT, MEGNYÚZZA DISZNAJÁT!

Sajnos azonban a pieprzdowicei lakosság úgy látszik nem dicsekedhetett a becsület és a honszeretet nemes érzelmével. Ezeknek az istentől elrugaszkodott, makacs embereknek, akik kutyába sem vették az ésszerü gazdálkodást, saját és hazájuk boldogságát, eszükbe sem jutott, hogy az ajánlott irányban valamelyes tevékenységet kifejtsenek. Akkor a különlegesen kiképzett megbizott elérkezettnek látta az időt arra, hogy a szatira fegyveréhez nyuljon. Egy bárgyun mosolygó kövér szörnyeteget rajzolt, akinek a szájából a következő szavak jöttek ki:

OSTOBA ÉS ALJAS VAGYOK, NEM NYÚZOM MEG A DISZNÓMAT!

A parasztok megnézték a rajzot, de ahelyett, hogy a föld alá süllyedtek volna szégyenükben és mindent megtettek volna annak érdekében, hogy a mulasztottakat pótolják, a legnagyobb lelki nyugalommal tovább hizlalták sertéseiket.

A soronlévő,

CSAK A SZABOTÖRÖK ÉS A KÜLFÖLDI KÉMSZOLGÁLAT ÜGYNÖKEI NEM NYÚZZÁK MEG DISZNAIKAT!

szövegü jelszó után a megbizott megpróbálkozott még egy utolsó summázó jellegü plakáttal:

A JÓ GAZDA, AKI SZERETI HAZÁJÁT, AKI NEM ALJAS ÉS OSTOBA, A SZABOTÖRÖK ÉS KÉMEK MESTERKEDÉSEI ELLENÉRE IS MEGNYÚZZA DISZNAJÁT!

Másnap a minisztérium visszahivta.

Az illetékes szervek széleskörüen megbeszélték a Pieprzdowice rajoni disznónyüzás kérdését s az ügy rendezését egy másik propagandistára bizták, aki minden kockázatot vállalva, új meggyőzési módszer alkalmazására szánta rá magát. A helyszinre érkezve, szobája ajtajára egy cédulát tüzött, amelyen a következő felirat állt:

DISZNÓBÖRT VESZEK. MINDEN DECIMÉTER BÖRÉRT 10 ZLOTYT FIZETEK!

Pár óra mulva Pieprzdowicén és környékén minden disznó megnyüzottan szaladgált.

(Forditotta: Harasztos Éva. Átvéve a Magyar Nemzet szeptember 25-i számából)

A szuezi kérdést békés úton kell megoldani

A Szovjet Békebizottság nyilatkozata

A szovjet közvéleményt mint a világ békeszerető közvéleményét is, mélységesen aggasztja az a tény, hogy a Közel-Keleten veszélyben forog a béke. Az angol és francia kormány az amerikai kormány támogatásával a népek elitélte erőpolitikát igyekszik alkalmazni a szuezi kérdésben.

Minden katonai konfliktus veszélyezteti a világbékét. Az angol és francia kormány cselekedetei ezért a népek békéjét és biztonságát fenyegetik. Minden népnek tevőlegesen kell síkraszállnia a tárgyalásokért, a fenyegetések és ultimátumok ellen.

A szovjet békeharcosok a béke valamennyi hívével együtt lelkesen támogatják a Béke Világtanács felhivását, amely arra szólitja fel a kormányokat, vessék latba befolyásukat a szuezi konfliktus békés tárgyalások útján, az ENSZ alapelveinek szellemében történő megoldásáért.

A Szovjet Békebizottság valamennyi szovjet békeharcos nevében arra hivja fel az Egyesült Nemzetek Szervezetét, hogy szálljon síkra olyan határozatok hozataláért, amelyek egyaránt biztositják Egyiptom szuverén jogainak tiszteletben tartását és valamennyi állam hajói számára a csatornán történő szabad áthaladást.

A szuezi kérdést békés úton kell megoldani! Ezt követeli a békeszerető szovjet nép. Ezt követelik a világ népei.

Az Egyesült Államok és Anglia a szuezi kérdéssel kapcsolatban nyomást gyakorol Japánra

Japánból érkezett jelentések szerint Allison amerikai nagykövet pénteken felkereste Sigemicu külügyminisztert, az angol nagykövet pedig Kadovaki külügyminiszterhelyettest. A két nagykövet a szuezi kérdésről tárgyalt. A tárgyalások részleteit nem közölték a nyilvánossággal. A japán rádió feltevése szerint azonban az amerikai és az angol nagykövet „ismét állhatatos formában" ajánlotta a japán kormánynak, hogy képviseltesse magát a Szuezi csatorna használók szövetségének megalakítására tartandó értekezleten.

Mint ismeretes, a japán kormány a napokban „előzetes döntést" hozott, amelynek értelmében nem vesz részt a szóbanforgó értekezleten és nem lép be a tervezett szövetségbe.

A Minisztertanács határozata

A Minisztertanács a személyi kultusz egyes maradványainak felszámolása érdekében több elnevezést megváltoztatott.

A Minisztertanács a Rákosi Mátyás Vas és Fémművek elnevezést, Csepel Vas- és Fémművekre változtatta.

A Rákosi Mátyás nehézipari műszaki egyetem új elnevezése: Nehézipari Műszaki Egyetem. A Rákosi Mátyás tanulmányi érdemérmet a jövőben egyetemi- és főiskolai tanulmányi érdemérem elnevezéssel adományozzák, s a már kiadott érdemérmeket kicserélik. A Rákosi Mátyás egyetemi és főiskolai ösztöndíj új elnevezése: Népköztársasági egyetemi és főiskolai ösztöndíj, a Rákosi Mátyás tanulmányi versenyé pedig Országos középiskolai tanulmányi verseny.

Összehivták az országgyűlést

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa az Alkotmány 12. paragrafusának (2) bekezdése alapján az országgyűlést október 22-én, hétfőn délelőtt 11 órára összehivta.

Az SZVSZ főtanácsának ülése

A Szakszervezeti Világszövetség főtanácsa VIII. ülésszakának péntek délelőtti ülésén Abdullah Dialle, az SZVSZ alelnöke tartott beszámolót a második napirendi pontról: A gyarmati országok szakszervezeti mozgalmáról és a dolgozók gyarmatositás elleni szolidaritásáról.

Ujabb provokáció az NDK határán

Az NDK határán újabb provokáció történt. A határ mentén több mint 2 400 bajor kézenléti rendőr részvételével széleskörü „polgárháborús hadgyakorlatot" tartanak. A gyakorlat azon a provokatív feltételezésen alapul, hogy „felfegyverzett ügynökök törnek be a keleti övezetből Nyugat-Németországba" és ezen a vidéken „falvakat rabolnak ki, gyújtogatnak és gyilkolnak." A provokatív rendőri gyakorlat közben felhasználják a Szovjetunió és az NDK állami emblémáit is.

Üzembehelyezték az első francia atomerőművet

Párizsban bejelentették, hogy a nemrég elkészült első francia atomerőmű szeptember 28-án fejlesztett elsőizben áramot.

A Közlekedés és Postaügyi Minisztérium

autóközlekedési főigazgatósága közli, hogy az üzemanyaghiány miatt bevezetett forgalomkorlátozás egyelőre az új őszi menetrend életbe lépése után is fennáll. Ezért felhivja az utazóközönséget, hogy elutazása előtt továbbra is érdeklődjön a közlekedő autóbuszjáratok felől. Felvilágositást valamennyi autóbuszjáratra vonatkozólag Budapesten az Engels téri autóbuszpályaudvar (Telefon: 182-828) vidéken az Autóközlekedési Vállalatok és szolgálati helyeik adnak.

Az SZMT hétfőn délután

öt órára értekezletet hivott össze az SZMT székházba. Az értekezleten a területi bizottságok és a középszervnélküli üzemek kultúrfelelősei, valamint a tömegszervezetek vezetői a SZOT IX. teljes ülésén a szakszervezetek kulturális nevelőmunkájáról hozott határozat alapján szabják meg a tennivalókat.

Bélyegkiállitás lesz Pécsett

Mint már korábban hirül adtuk, a MABEOSZ Pécsi Bélyeggyüjtő Köre 1956. október 6-án délután 5 órakor ünnepélyesen megnyitja Pécset, a Színház téri SZOT Kultúrházban az október 7—10-ig tartó bélyegkiállitását.

A Biztonsági Tanács október 5-én tárgyalja érdemben a szuezi kérdést

A Biztonsági Tanács legközelebbi ülését október 5-én, pénteken, newyorki időszámitás szerint délután 3 órára tűzték ki.

Az ülésen tudvalevőleg a szuezi kérdést tárgyalják majd.

A 2907-es ügy

Aznap, amikor Kindlovitsék ügye elkezdődött, különösen bő termést aratott szerkesztőségünk levelezési rovata. A postás egy egész kazal levelet tett az elvtársnők asztalára. Rabkovács Tibor lelkendező sorokban számolt be a sásdi falugyülésről, ahol igazságtalanul kuláknak nyilvánított parasztok becsületét adta vissza a közvélemény. — Schäffer Alajos Somberekről nyugdijügyének elintézését kérte, Kovács elvtárs pedig az 506-os Épitőipari Intézettől zsákbanfutásra és lepényevésre hivta meg a szerkesztőség tagjait a mecseki Kisrétre. — Bulsz Péter párttitkár, az Áramszolgáltató Vállalattól a villanyszerelők röpgyülésének határozatát küldte meg — eltéliik a poznani provokációt. Szálkás betűi már messziről elárulták Weszely Mihály bácsit, a bári állami gazdaság öreg agronómusát. Három oldalas levele végén kimutatta, hol az ország bajainak gyökere: „Túl sok az irányító!"

Akkor akadt kezünkbe Kindlovits István boritékja a Báthory utca tizenkettőből.

Levele egy vádirattal ért fel

és sorait olvasva úgy tűnt, hogy felvilágositásai segitségével egy feneketlen aljasságról ránthatjuk le a leplet. A babarci állami gazdaságban a dolgozók szája elől eltüntettek 225 kiló szalámit — s mikor ő, a belső revizor erre rájött, Vimi Joachim igazgató, Takács elvtárs, a párttitkár, és Porvay László, a főkönyvelő úgy próbálták elsimitani, hogy őt elküldték a gazdaságból. „Szerény véleményem szerint az ilyen kiskirályokat, akik nem méltók az ilyen fontos irányító szerv vezetésére, mert működésükkel nem szolgálják szocialista államunk épitését — el kell távolitani!" Nehéz leirni azokat az érzéseket, amelyeket ez a levél fakasztott bennünk. Vimi elvtárs közel hatvan esztendőt élt meg becsületben és most ezt a 43-as párttagot, aki még ki nem emelték, csepeli vasasként két kezével kereste kenyerét — megszédített pár rúd szalámi? S tetejébe kényürként tör az igazság mellett kiálló emberek kenyerébe?! Hát kiben bizhatunk meg végtére ezek után — senkiben sem talán?!

De a bejelentések sorsát nem bizhatjuk érzéseinkre. Szigorú vizsgálat döntse el, hogy

gazember-e Vimi igazgató?

Miután az Állami Gazdaságok Megyei Igazgatósága nem adott kielégitő választ, egy főrevizor kiséretében mi mentünk ki Babarcra és vizsgáltuk át töviről-hegyire az összes raktári számadást. Domina elvtárs, a főrevizor olyan ember, aki egy hajszálat négy felé is elvág, — de tolvajlásnak, büntettnek még az ő segitségével sem tudtunk nyomára bukkanni. A szalámi rudak száma az utolsó darabig egyezett az elszámolással, csak a súlyban volt eltérés: 160 kiló hiányzott. De hogy lehet ellopni 160 kiló szalámit úgy, hogy egyetlen rúd se hiányozzék?! Kiderült, hogy nem is lopott itt senki semmit, hanem az üzemikonyha gyakorlatlan raktárosa elfelejtette leirni hónapról-hónapra a füstölés és a beszáradás következtében előirt és engedélyezett súlyveszteséget. Annakidején Porvay főkönyvelő ezt megmagyarázta Kindlovitsnak is, akit nem ezért bocsátottak el, hanem mert a 30 napos próbaidő alatt rájöttek, hogy szaktudása egyáltalán nem elegendő. A volt revizor azonban mártirt csinálva magából, feljelentést tett az MDP Központi Vezetőségénél, megmozgatta az Állami Ellenőrzés Minisztériumát s az Állami Gazdaságok Minisztériumát is. Miután a hazugságot sehol sem fogadták el igazságnak, —

szerencsét próbált a Dunántúli Naplóval

is. Sajnos, a posta nem üthet rá olyan bélyegzőt egyik boritékra sem, hogy jogos sérelmet küld-e benne a feladó vagy rágalmat — s ezért kénytelenek voltunk minden ügygyel, s igy Kindlovitséval is foglalkozni, időt s munkát pocsékolva rá. De megérte, mert személyében egy tipikus emberfajta összetéveszthetetlen példányával ismerkedtünk meg. 1950 óta 19 vállalatnál dolgozott és alig egynéhánytól távozott csak becsülettel. Az Utfenntartó Vállalatnál tűnt fel először mint „főkönyvelő." Dölyfössége miatt és azért, mert ha csak tehette, mindig azt emlegette, hogy neki Bebrits miniszter közeli rokona — rettegtek tőle az emberek. — Egy ÁEK-vizsgálatnak kellett kideritenie, hogy a könyveléshez annyit ért, mint a hajdú a harangöntéshez és csak igy köthettek félév után talpára útilapút. Ez 1949-ben volt, de az Utfenntartó főkönyvelői igazolványával még 1953-ban is „operált". Előbb szépen kérte tőle vissza az igazgató, mire Kindlovits útszéli hangú levélben válaszolt neki. Végül is a rendőrség szedte el tőle az őt meg nem illető okmányokat. Három hónapig szolgált a Kaposvölgyi Téglagyárnál, harminc napig a Nyomdaipari Egyesülésnél, öt hónapig a szekszárdi Állami Malomnál, ahonnan 1951 áprilisában kiröpitették. A komlói kőbányánál ütötte fel sátorfáját ezután, ahol simulékony behízelgéssel próbálta az igazgató kegyeit megnyerni. Ez azonban nem zavarta abban, hogy amikor a régi igazgató megbetegedett, és újat neveztek ki helyébe, „az új górénál" lopással és sikkasztással rágalmazta meg azon nyomban a régi főnököt. Az ügy egészen az Épitésügyi Minisztériumig került, míg végül kiderült, hogy Kindlovits hazudott, mire nyomban távoznia kellett. A Sütőipari Tröszténél most is úgy emlegetik, hogy

a Kindlovits az „Linkovics"

Uj munkahelyén sem használhatták sokáig. Felvett hát gyorsan 600 forint OMB-előleget és ezt még ma, két évre rá sem fizette vissza. Ellenben — nála ez magától értetődik szinte — itt is megrágalmazta feletteseit abból kiindulva, hogy az egész világ gazember, s csak egyetlen tisztességes embert hordoz a hátán — Kindlovits Istvánt.

Érdemes lenne utánajárni, hogy pályafutása utolsó évtizedében hány emberbe mart bele igaztalanul, hány keserü percet, mennyi dühöt és mennyi fáradtságos kivizsgálást provokált ki rágalmaival. — Volt idő, amikor több-kevesebb sikerrel ezzel is lehetett karriert csinálni s mivel eddig senkinek sem volt merszе rágalmazásaiért bíróság elé állitani — úgy gondolta, megint neki áll a világ. — Nem! A pártsajtót nem lehet „munkáslevelező" álarca mögé bújva sem tisztességes emberek megvádolásának fórumává tenni még ekkor sem, ha rágalmait teli is spékeli a XX. kongresszus szelleméről szóló idézetekkel. Kindlovits nyilt választ kért levelére, — amely 2907-es szám alatt került nálunk iktatóba — nem maradunk adósak vele:

A rágalom tüzénél nálunk senki sem süthet pecsenyét magának!

Oroszlán Imre

A nyári begyűjtési verseny győztese, az országos versenyben második a MOHÁCSI JARAS

Szeptember 10-én lezárult gabonabegyűjtési versenyben a *mohácsi járás* országosan második helyezést ért el. *Mohács* városa a városok közti versenyben első lett országosan. A megyei begyűjtési versenyben második a *siklósi* járás, harmadik a *pécsváradi* járás.

A községek egymásközti versenyében első *Palotabozsok* község, amely hatezer forintos, második *Somberek* község, amely ötezer forintos, és a harmadik *Szűr* község, amely négyezer forintos községfejlesztési jutalmat érdemelt ki kiváló begyűjtő munkájával.

A termelőszövetkezeteink közül első a *berkesdi Alkotmány* Termelőszövetkezet, amely négyezer forint, második a *szűri Kossuth Tsz*, amely 3,500 forint jutalomban részesül.

A megye maga a begyűjtési versenytervét közel 105 százalékra teljesítette és ezzel csoportjában a harmadik helyre került.

A begyűjtési verseny jó eredményei elsősorban dolgozó parasztságunk megnövekedett, állampolgári fegyelmének, beadási készségének és annak a helyes politikai felvilágosító munkának köszönhető, amelyet a községi párt-, tanácsszervek és a begyűjtő apparátus folytatott.

A hátralékosok száma tovább csökkent, helyszíni elszámoltatást a megye területén csak elszórtan kellett alkalmazni.

A megyei versenyben a községek közül kiváló eredményt ért el még *Véménd, Babarc, Villány, Harkány* község is. A termelőszövetkezetek közül kiváló eredményt mutatott fel a *geresdi Dózsa, a véméndi Uj Élet, a majsi Táncsics, somberek Béke, szentlőrinci Utörő, siklósnagyfalui Jóbarát*, továbbá a *mozgói József Attila, villánykövesdi Alkotmány, dunaszekcsői Petőfi* és *a nagyvátyi Béke Tsz.*

A begyűjtési apparátus előtt most az a feladat áll, hogy a kapásnövények, elsősorban a kukorica, napraforgó, burgonya begyűjtési terveket, az „É" kukorica szerződéssel kapcsolatos feladatokat teljesítsék maradéktalanul és biztosítsák a IV. negyedévre tervezett élőállat- és állati termék begyűjtését. A most következő szakaszban még nagyobb jelentősége van a politikai felvilágosító munkának és a begyűjtéssel és felvásárlással megbízott szervek fáradtságot nem ismerő szorgalmára van szükség. A szocialista törvényességet feltétlenül biztosítani kell; de a türelmes felvilágosító munka mellett is alkalmazni kell a szankciókat azokkal szemben, akik az állam iránti kötelezettség teljesítése alól szándékosan kibújnak. Fokozott mértékben kell szervezni a begyűjtési versenyt és mindenütt a dolgozó parasztokra, termelőszövetkezetekre támaszkodva biztosítani kell a tervteljesítés ütemességét is, mind a területi, mind pedig a szabad felvásárlás vonalán. Meg kell javítani a munkát a sellyei járásban is!

Megyei Begyűjtési Hivatal Pécs

Megszüntetik a csecsemőtej vasárnapi árusitását

A városi tanács v. b. kereskedelmi osztálya közli, hogy a nyári vasárnapi csecsemőtej árusitását október 7-től kezdve megszünteti. A csecsemőtej vasárnapi árusitására gyanis csak a nyári meleg miatt volt szükség. Csecsemőtejet vasárnap utoljára, szeptember 30-án hoznak forgalomba. A csecsemőtejre jogosultak szeptember 30 után a „V" jelzésű szelvényt ugyanott adják le, ahol a tejet hétköznap vették át.

Családi történetek

Soha nem volt olyan bő termés értekezletekből, mint az utóbbi évek alatt. Ha feleségemnek azt mondom, hogy értekezlet miatt később jövök haza, hozzászólását hallgatva kételyeim támadnak jónevelését illetően. Engem szid, pedig az értekezlet — objektív!

A minap történt.

— Megint értekezlet? — szólt feleségem vésztjóslóan, amikor este hazatoppantam.

— Oh, nem! — mondtam. — Ma kirúgtam a hámból. — Tudod, találkoztam a Jóskával, a Pistával, a Ferivel, s mulattunk, lumpoltunk! Voltunk a Hullámban, a Nádorban, a Tettyén, a Susogóban ... hukk ... Nők is voltak ... hukk... Csak egy kislány van a világon... — dúdoltam és kalapomat az előszobába hajítottam. Vártam a hatást, na most mi lesz?

— Na, hogy végre egyszer nem értekezleten voltál — mondta kedvesen — majd átölelt és megcsókolt.

Pedig hazudtam. Értekezleten voltam. Csak már nem merem bevallani ...

—ay—

Anyakönyvi hírek

SZÜLETTEK: Feleki József, Mercz Anna, Udvarácz Anna, Tóth Júlianna, Pecsnek Gábor, Kovács Mária, Wirsz Gabriella, Erjábecz Andrea, Rupert Zita, Fucskár Erzsébet, Besenyei László, Veszprémi Rita, Tasnádi Péter, Teubel Ágnes, Mang László, Békés Erzsébet, Dobokai Gábor, Berkes Csaba, Buzási Erzsébet, Lakatos György, Erdős Beáta, Spengler Valéria, Szemelyácz Gyula, Jambrisek Eva, Bicskei Ibolya, Almási József, Horváth Mária, Kapitány Csaba, Orsós Flóra, Pálfalvai László, Konrád Márta, Alkusz Ferenc, Dani Zoltán, Erdei Pálma, Makai László, Ancil Györgyi, Reizner Ildikó, Szabó Zoltán, Ginder János, Kovács Sándor, Nagy Valéria, Kunos Andrea, Cserti Zoltán, Sovány István, Batizi-Pócsi Béla, Vidra Róbert, Gáspár László, Kósa Gabriella, Szabó Jenő, Illés László, Földi István, Taradzsia Ibolya, Luca József, Hertelendi József, Erdélyi Adrienne, Koklács László, Iharosy Margit, Soponyai Zoltán, Varga József, Papp András, Hahner János, Lőrincz Judit, Ozdi Zsuzsanna, Pápa Zoltán, Kovács Ferenc, Bobár Zsuzsanna, Győri Éva, Berke Mária, Nagy Anikó, Sümegi István, Ignácz László, Pálinkás Edina, Orbán Ágnes.

HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK: — Rezsnyák Ferenc autószerelő és Zádori Ilona gépésztechnikus, Ligetfalvi Ervin állatorvos és Szentkirályi Eleonóra gyors- és gépíró, Berta János egyetemi hallgató és Simon Borbála számfejtő, Magyar László mérnök és Lovas Jolán gyors- és gépíró, Lantos János B. M. dolgozó és Majzik Mária gépíró, dr. Molnár László főkönyvelő és Brigovácz Mária főkönyvelő, Tóth Ferenc lakatos és Kolarics Mária, Pálinkás András MÁV raktári munkás és Kumli Margit konyhalány, Kelle Ferenc műszerész és Nagy Zsuzsanna, Zóna Rezső villanyszerelő és Pauli Mária, Hodoli László vájár és Matkovics Terézia, Gyánó János kőműves és Koczka Rozália segédmunkás.

MEGHALTAK: Pap János 73 éves, Bíró János 79 éves, Hirth János 77 éves, Borbás Györgyné szül. Györkő Ilona 67 éves, Petkó Ferencné szül. Györkő Rózsa 78 éves, Papp István 5 éves, Konrád Géza 54 éves, Lakner János 60 éves, Bod Károlyné, szül. Bernáth Anna 59 éves, Gazsi Tibor 1 napos, Horváth Gyuláné szül. Prezelmayer Leopoldina 83 éves, özv. Nagy Lukácsné szül. Fekete Mária 89 éves, özv. Galamb Jánosné szül. Lizán Anna 76 éves, Deák Margit 48 éves, Polgár János 81 éves, Horváth Imre 3 hetes, Meszlényi Gyuláné szül. Árokszállási Julianna 31 éves, Krasecz Mária 3 hónapos, Palágyi Károly 74 éves, özv. Frey Istvánné szül. Lengl Rozália 57 éves, özv. Ukrom Istvánné szül. Kozma Klára 71 éves, özv. Horváth Péterné szül. Horváth Mária 69 éves.

Nemzetközi hírek

Beomlott a hindu templom — hét halott

Aligarhban, Uj-Delhitől délnyugatra, beomlott egy régi hindu templom. A szerencsétlenség alkalmával hét ember meghalt, ötvenen megsebesültek.

Agyonharapták a kisgyereket a patkányok

A Berliner Zeitung hírt ad arról, hogy egy chicagoi földszinti lakásban agyonharaptak a patkányok egy egyesztendős gyereket. Ugyanabban a szobában még két nagyobb gyerek is aludt, azokat nem bántották a patkányok.

Anglia adóssága az Európai Fizetési Unióban 113,107.143 font-sterling

Az angol kincstár közlése szerint Nagy-Britannia hiánya az Európai Fizetési Unióban júliusban 24,475 millió font-sterling volt. Ezzel Anglia adóssága az Európai Fizetési Unióban 113,107.143 font-sterlingre növekedett.

Hajbakaptak az amerikai, angol és francia katonák

A Málta-szigeti La Valetában megtiltották az amerikai NATO-katonáknak, hogy a központi szórakozóhelyeket felkeressék. Az amerikai katonák ugyanis verekedésekbe keveredtek az angol és francia katonákkal.

Varga községben kigyúl a fény

Varga községben pénteken lesz a falu villamosítási munkálatainak műszaki átvétele. A falu villamosításával egyidőben befejeződött 7 villanymotor beszerelése is. A falu 25 rádiótulajdonosa nemsokára boldogan áll készüléke mellett. (Gelencsér Jenő)

Ötletes siló-lerakó készülék

Az ormánysági állami gazdaságban igen érdekesen oldották meg a silótakarmánynyal megrakott pótkocsik ürítését. Jakabos Endre, a gazdaság főmérnöke egy szállítószalagot készített, amely majdnem olyan hosszú, mint a pótkocsi hosszúságának kétszerese. A szállítószalagot a pótkocsi aljára terítik, azt a végét pedig, amelynek sarkain egy-egy vaskarika van, a takarmány felett visszahajtja. Ha a szállítószalagnak ezt a végét a silógödör közelében levő külső tárgyhoz rögzítik és ugyanakkor a pótkocsit meghuzatják, a silótakarmány lerakása kézierő nélkül történik.

A Dunántúli Napló postájából

Sürgős intézkedést várunk!

Örömmel olvastuk a Vendéglátóipari Vállalat vezetőségének a határozatát, mely szerint gondoskodnak a pécsi dolgozók egészségügyi és szórakozási lehetőségeiről. A hozott határozatok és a tervbevett intézkedések csak akkor elégítik ki a dolgozókat, ha azt végre is hajtják.

Pécs-szabolcs falu dolgozói ez év februárjában azzal a kéréssel fordultak a vállalathoz, hogy tegyék lehetővé a folyóvízzel való pohármosást. Baka elvtárs, a vállalat igazgatója a Dunántúli Naplóban ígéretet tett, hogy a hó eltakarodása után ezt az egészségnek meg nem felelő állapotot megszünteti egy nagyobb víztartály elhelyezésével. Eddig azonban semmiféle intézkedés ebben az ügyben nem történt.

Félő, hogy az új hó leesik és kérésünket Baka elvtárs most sem teljesíti. Pécs-szabolcs bányászai és dolgozó parasztjai joggal várják, hogy a város külső területén is egészségügyi szempontból kifogástalan kiszolgálásban részesüljenek.

CSICSÓK JÁNOS

„Gombaszakértőt kérünk az Irányi Dániel téri kispiacra is" — írta levelében Frank Bertalanné. „A gombák ellenőrzése helyes, de kellemetlen az, hogy azoknak, akik egyébként a kispiacon vásárolnak, gombáért a nagypiacra kell menniök" — fejezte be levelét Frank Bertalanné.

Várjuk a Kereskedelmi Felügyelőség válaszát!

Hunyadvári Béla, a pécsbányatelepi dolgozók kérését tolmácsolja, amikor így ír: „Állítsa vissza a Pécsi Közlekedési Vállalat a Széchenyi téri Pécsbányatelep-i 23.40-kor induló járatot. Pécsbányatelep és környékének lakói nem hallgathatnak meg hangversenyt, nem mehetnek színházba, mert nincs autóbusz, amely hazavigye őket".

Várjuk a Pécsi Közlekedési Vállalat igazgatójának, Szentirmai Jakab elvtársnak válaszát!

„A Bőrgyár blankosműhelyének 45 dolgozója — tudósítja Kibédi Béla elvtárs — szeptember 16-án társadalmi munkában segítette Sárhát házainak újjáépítését".

Vajon hány pécsi üzem követi a bőrgyáriak példáját, hogy még a tél beállta előtt fedél alá jussanak az árvízkárosultak?

Érik már a szőlő s a szüretelők énekétől hangzanak majd a szőlőhegyek. Elérkezett a szüreti bálok ideje. A garéi DISZ-fiatalok már szeptember 23-án rendeztek szüreti mulatságot". 20 ló és 4 szekér vitte a fiatalokat — írta ifj. Takács Pál. „Közel 550-en vettek részt a hangulatos, jólsikerült mulatságon.

Kevésbé szívderítő Nagy András levele. „Nagyon piszkos a vasútállomás melletti vendéglő, — írta — a dolgozók terítő nélkül piszkos asztaloknál kénytelenek elfogyasztani, amit rendeltek. A kiszolgálás sem udvarias, — ha kis sört kér az ember, korsóval hoznak, ha málnát kér — „igyon bort a válasz, nincs málna!" No és a pohár sör fele hab.

Ezekkel a panaszokkal nagyrészt már foglalkoztunk, de úgy látszik nem eleget!

Nagy Vilmos az állomás harmadosztályú váróterének büféjére panaszkodik. „Rengeteg a légy — írja — ellepik a süteményt. És ami a legbosszantóbb, a falon lévő táblán ez áll: „A tisztaság fél egészség!"

A két utóbbi panasz orvoslásáról várjuk a Pécsi Vendéglátó Vállalat válaszát.

Hírek a pécsi járásból

A pécsi járás legjobb kultúrmunkásai közül 55-en utaztak Budapestre, hogy megtekintsék a mezőgazdasági kiállítást. A kétnapos jutalomkirándulás — mintegy háromezer forintot kitevő költségeit — a járási tanács fedezte.

●

Szökéd, Pellérd és Kozármisleny termelőszövetkezeteinek elnökei és állatgondozói szerződést kötöttek a járási tanács elnökével, amelyben vállalták, hogy a következő esztendőben egész évi sertésbeadási kötelezettségüknek már az első tervnegyedben eleget tesznek. A járási tanács elnöke a többi termelőszövetkezetek vezetőivel is hasonló szerződést szándékozik megkötni.

●

Kacsótáról Garai Zsigmond aláírásával — levelet kapott a járási tanács. A levél írója kéri a tanácsot, hogy töröljék a kuláklistáról. Tizenhét hold földje volt és cselédet csak akkor foglalkoztatott, amikor 1946-ban egy évig ágybanfekvő beteg volt. A járási tanács kivizsgálta Garai Zsigmond ügyét és ennek eredményeként a panaszos nevét törölték a kulák-listáról.

Közgyűlés után

Beszélgetés Őrsi Ferenc iróval

A széleskörű érdeklődésnek örvendő írói közgyűlésen a tollforgatás pécsi művelői is képviseltették magukat. Egyik küldöttük Őrsi Ferenc volt, akit a pécsi közönség többek között a „Testvértüzek" című történelmi drámája révén ismer.

A közgyűlés után hazatért Őrsi Ferenccel a pesti viták-ról és az írók jelenlegi helyzetéről beszélgettünk.

KÉRDÉS: Miben jelentett előrelépést a közgyűlés?

VÁLASZ: Elsősorban abban, hogy végre az írói szabadságot bizonyosfajta alkotmányos okmányba foglalta, amennyiben ez a kérdés jelentős helyet kapott az új alapszabályzatban. A szabályzat kimondja, hogy a szocialista realizmus kérdéseinek tisztázásával, a különböző irodalmi és művészeti irányzatok figyelembevételével irányítani, segíteni, *védelmezni* kell a szövetségnek az írói alkotó munkát. Ezt eddig így sehol sem rögzítették le és a szocialista realizmus ürügyén mindenki beleszólhatott az író munkájába. Főképpen azok tették, akik annyira sem [illegible] szocialista realizmus, mint maguk az írók.

KÉRDÉS: Ha már a szocialista realizmusnál tartunk, hogyan vetődött fel a szocialista realizmus alkotó módszereinek kérdése a közgyűlésen?

VÁLASZ: A szocialista realizmus lényegének meghatározása egy később összehívandó plénum feladata lesz. Annyi azonban most is látszik, hogy a szocialista realizmus közel sem olyan szűk keretű és szürkeségre kényszerítő irodalmi irányzat és alkotó módszer, mint ahogy egyes írók és irodalompolitikusok az elmúlt időkben hitték és gyakorlását erőltették.

— Meglepő volt a közgyűlés előtti napokban Pécsett tartózkodó Sztálin-díjas Gulia elvtárssal való beszélgetésünk. Gulia elvtárs több olyan szovjet írót és könyvet sorolt fel, amely a szocialista realizmus keretein belüli írói alkotás sokrétű és széles lehetőségét bizonyította és amelyek közül úgyszólván egy sem ismert Magyarországon.

— A jövőben megrendezendő plénum feladata lesz, hogy az addig tartó viták és az ott összecsapó nézetek tüzében tisztázza a szocialista realizmus lényegét és megtisztítsa az évek során rárakódó hordaléktól amely ezt a művészeti irányt igyekezett a legközvetlenebb napi politikai célkitűzések agitációs szócsövévé tenni és ezáltal illusztrálásra kényszerítve megfosztotta művészi rangjától, továbbá a szocialista embertípus kialakítását. Ez eddig rendben is lenne, de aki erre sem erőt, sem képességet, sem elhivatottságot nem érez, annak is joga legyen a maga és embertársai gyönyörűségére olyan műveket alkotni, amelyek csak gyönyörködtetnek, s tehesse ezt anélkül, hogy ezért megbélyegeznék, vagy éhenhalásra ítélnék.

KÉRDÉS: Az elmúlt hónapokban az irodalom agitációs feladataival kapcsolatosan elhangzottak olyan vélemények, hogy az irodalomnak magasabb szempontokból kell vizsgálni a jelenségeket. Az irodalom a ma tapasztalatait, élményeit szelektálva, tipizálva, olyan megállapításokat tesz, amelyek érvényesek holnap is, ezzel jelöli az utat a jobb felé. Hogyan áll most ez a kérdés?

VÁLASZ: Az irodalom, művészet és ha a napi politikai kérdéseket művészi fokra emelve tudja megoldani az író, akkor írjon napi kérdésekről is. De ha erre nem képes, ha ezt nem fűti át a lelkesedés és őszinteség, akkor ne írjon napi politikai kérdésekről, mert ennek sem az irodalom, sem a politika nem veszi hasznát. Az irodalom — ahogy ez a közgyűlésen is elhangzott — legyen világnézeti irodalom, s ezáltal — ne pedig határozatok és rendeletek illusztrálásával segítse a legégetőbb nemzeti problémáink felvetését és megoldását: a szocialista embertípus kialakítása kézierő nélkül történik.

KÉRDÉS: Az elmúlt években sokat beszéltünk arról, hogy az írók ne csak a tegnapról, hanem a máról is írjanak. Hogyan vetődik fel ez a kérdés a közgyűlés után? S hogyan vetődik fel a témaválasztás kérdése?

VÁLASZ: Az író csak arról írjon, ami élménnyé forrósodik benne. Minden író korának krónikása. A késői olvasók jobban megismerik az elmúlt idők szellemét az irodalmi alkotásokból, mint a nem egyszer száraz, s gyakran egyoldalúan értékelő történelmi művekből (Lásd az SzK(b)PT-kérdést!) Itt nő meg aztán az író felelőssége, mert az ilyen művekben csak az igazságot szabad megírni, mert másként gyakran még az író életében kihullanak művei az idő kérlelhetetlen, s csak az igazságot fenntartó rostáján. Éppen ezért fontos, hogy az író ezekben az alkotásokban az önmaga vallomását adja koráról és ne kerüljenek bele műveibe mások (lektorok, dramaturgok, párt és állami funkcionáriusok) az írótól és az igazságtól talán távol álló, napi célkitűzéseket szolgáló — ezzel az enyhe szóval kell mondanom — lakkozásai.

KÉRDÉS: Miben lehetne megjelölni a közgyűlés legnagyobb jelentőségét?

VÁLASZ: Abban, hogy előtérbe kerül a saját szív és saját fej!... Megszabadulunk a cenzúrázás külső formáitól, de ami még ennél is nagyobb jelentőségű, megszabadulunk egy olyan belső cenzúrától, amely már a mű írása közben megkötötte kezünket és saját fejünk helyett nem egyszer lektoraink, végső soron a „miniszter" fejével gondolkoztatott bennünket.

— Ettől a belső és megalkuvásra kényszerítő cenzúrától való megszabadulás a biztosíték arra, hogy az éveken át elfojtott művészi kísérletezés robbanásszerűen jelentkező hatással legyen [illegible] után minél több író saját hangján beszélhet és saját szíve szerint alkothat!...

KÉRDÉS: Milyen terveid vannak jelen pillanatban?

VÁLASZ: December első napjaiban jelenik meg az „Aranylakodalom" című regényem, amely egy szegény özvegyasszony két keserves esztendejéről szól. A jövő év első negyedében jelenik meg az Ifjúsági Könyvkiadónál a „Négyen a jégen" című már befejezett ifjúsági regényem, amelynek témáját a tavaszi árvíz adta.

— Most novemberben befejezem a „Sasok fia" című történelmi drámámat, amely a Pécsett bemutatott „Testvértüzek"-nek az a változata, amelyet az albániai bemutatóra írok. Utána nagy kísérletezésbe kezdek: egy hatíves kisregényben szeretném megörökíteni az idei tavaszi árvíz eseményeit. Címe ez lesz: „Az ember és az áradat." Más terveim egyelőre nincsenek.

*

Nagy segítséget adott tehát az írók közgyűlése, amint a beszélgetésből is kiderült. Szám most olyan kérdést tisztázott, vagy legalább megindította a tisztázódás folyamatát, amely eddig nehezítette, akadályozta az írók alkotó munkáját. A kialakult kedvező légkör [illegible] az új, igazán élő, s égető problémáink megoldását segítő irodalmi alkotások egész sorát. Jó munkát és sok sikert kívánunk hozzá!

TENKELY MIKLÓS

A mai NAPLÓ

Hol művelődjünk, hol szórakozzunk?

VASÁRNAP:

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA

18.00: Hírek — közlemények.
18.03: **A Pécsi Rádió ajándékműsora Bóly község lakóinak.**
18.30: **Délszlávnyelvű műsor.**
18.50: Műsorzárás.

SZÍNHÁZ

Móricz Zsigmond: Nem élhetek muzsikaszó nélkül. Délután 3 és este fél 8 órakor. Bérletszünet.

MOZI

Kossuth: Vízkereszt, vagy amit akartok (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: A sas fia (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Park: Ganga (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Két kapitány (4, 6 és 8 órakor)
Május 1 (Vasas II): Varázsduda (4, 6 és 8 órakor)
Kossuth (Mohács): Othelló (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): Scuderi kisasszony (4, 6 és fél 9 órakor) Csak 16 éven felülieknek!
Május 1 (Komló): Ünnepi vacsora (fél 5, fél 7 és 9 órakor)
Szabadság (Komló): A fiú (4, 6 és 8 órakor)
Építők (Pécs): Rigoletto (5 és 7 órakor)

HÉTFŐ:

A PÉCSI RÁDIÓ MŰSORA

18.00: Hírek — közlemények.
18.03: **Riportműsor:** — Liu-Shi-Kun, a nemzetközi „Liszt" zongoraverseny díjnyertese Pécsett. — A MAV ideiglenes forgalmi korlátozásáról. — A Dunántúl új számából. — Zenés napló. — Legfrissebb futballunk. — Az újjáépült Szikra nyomdáról. — Munkatársunk, Kiss Sándor jugoszláviai utinaplójából. — Ismerd meg Baranyát.
Közben kb:
18.15: Mai postánkból.
18.30: **Délszlávnyelvű műsor.**
18.50: **Műsorzárás.**

SZÍNHÁZ

Nincs előadás.

MOZI

Kossuth: Vízkereszt, vagy amit akartok (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: A sas fia (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Park: Ganga (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Két kapitány (6 és 8 órakor)
Kossuth (Mohács): Zsongó melódiák (fél 7 és fél 9 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): Emirátus bukása (fél 8 órakor)
Május 1. (Komló): Ünnepi vacsora (fél 7 és 9 órakor)
Szabadság (Komló): Egy igaz ember (6 és 8 órakor)

Tanácstagok fogadóórái

Október 1-től október 5-ig

Október 1-én délután 6 órakor Dörgő Mihály és ifj. Pigecz Györgyné Ágoston téri ált. isk., Zsinkó József és dr. Kolta János Gyógypedagógiai iskolában, Debreczeni László és Magyar Ferenc a Nagy Lajos gimnáziumban.

Október 2-án 6 órakor Köteles Ferencné és Vodl Mária Ágoston téri iskolában, Betlol János és Jankó Mária Mandula u. 15, Geller B. Miklósné és Klemm Mihályné Ágoston téri általános iskolában, Gyenes József és Jandó Jenő Ágoston téri általános iskolában, Bárdos Pálné és Antal György Janus Pannonius gimnáziumban, Szlebi Antal és Molnár Jánosné a Ruházati Bolt Irodájában, Kossuth Lajos utcában, Tóth József és Szoyka Pál Tanítóképző Intézet Kossuth L. u., Jéhn József Fürdő utcai általános iskolában, Kovács János és Törjéki Istvánné Lasko utca 42., Tóth Gyuláné és Mohl László Vegyianyag Nagykereskedelmi Vállalat Bajcsy Zs. úti irodájában, Csery Istvánné Vízmű kulturtermében Bajcsy Zs. utcában.

Október 3-án délután 6 órakor dr. Sebők Lászlóné és Váczi Júlia Ágoston téri általános iskolában, Lamb Józsefné és Krizmanics István Ágoston téri általános iskolában, Grichisch Rudolfné és dr. Rudolf Lóránt Egyetem utcai általános iskolában, Csongor Ferenc és Hoffmann Pál a Belvárosi fiú iskolában, Szabó Sándorné és Asztalos Ferenc a Szabadság úti általános iskolában.

Október 4-én délután 6 órakor Gerencsér József és dr. Csorba Győző MOHOSZ Megye utcai helyiségében, dr. Kiss E. Viktor és Babics András a József-u. 15. sz. alatti helyiségben.

Október 4-én délután 5 órakor Bíró László és dr. Lissák Kálmán a Villanytelep Légszeszgyár u. 11. szám alatt.

Október 5-én délután 6 órakor Juhász Károly és Odor Sándorné az Egyetem utcai általános iskolában, dr. Kodolányi János és Vaskuti József a Leőwey Klára gimnázium földszinti fizikai előadótermében, ifj. Kovács István és Pusztai József az Ágoston téri általános iskolában, Tatár Béla és Zahorcsek Alfonz az Ágoston téri általános iskolában, Pataki Miklós és Tasnády Jenő Vasutas Kulturotthonban, Baronek Jánosné és Varga Vilmos a Nagyírpádi vb. kirendeltségen fogadóórát tart.

Október 4-én délután 5 órától dr. Móró Vilmos Nagyszeben u. 4-ben, Achátz Imre Közgazd. Technikum Temesvár u. 2-ben.

Október 9-én délután 5 órától Somogyvári Lajos és Studer Györgyné a III. ker. Tanácsnál fogadóórát tart.

Munkásokat keresnek

PÉCS. A Pécsi Vegyesipari Vállalat 2 férfi segédmunkást, a 36. számú Mélyépítő Vállalat 50 fiatalkorú fiút (14—16), az Üttörőház (Szent István tér) 1 fűtőt, a 26. számú AKÖV 1 takarítónőt, a Szekérfuvarozó Vállalat 4 kocsist, 2 lóápolót, a 3. számú Téglagyár 6 férfi segédmunkást és 4 női segédmunkást, a Pécsi Utfenntartó Vállalat Központi ag. raktára 3 férfi segédmunkást, a Pécsi Szikvízüzem 4 férfi szikvizes kocsist, 2 lóápolót, a Borforgalmi Szőlőgazdaság (Légszeszgyár u.) 2 kádárt, a Szerárugyár 2 raktári segédmunkást, a Növényolajipari Vállalat 15 férfi segédmunkást, az Agrária Keményítőgyár 6 férfi segédmunkást, a Nagy Lajos Gimnázium 1 férfi kályhafűtőt, a Pécsi Sütőipari Vállalat 4 férfi kályhafűtőt, 1 asztalost, 1 kocsist, a Szerves Trágya Vállalat 2 kocsist, az Épület Anyagipari Vállalat 1 kovácsot, az 508. számú MTH Intézet 1 éjjeliőrt, 2 kályhafűtőt, a Pécsi Állatforgalmi Vállalat 3 állathajtót, a 401 számú KÖMI 2 rakodó segédmunkást, a Városi Tanács Gyermekotthon 1 gépkocsi rakodót, a Baranya megye Tanács Kórháza (volt Honvéd Kórház) 2 konyhalányt és 2 takarítónőt keres, az EM. 22. számú Állami Építőipari Vállalat Kővágószőlősi üzemvezetőséget és a Baranya Megyei Építőipari Vállalat építőipari szakmunkásokat és építőipari tanulókat keres.

KOMLÓ. Az Aknamélyítő Vállalat 20 földalatti csillést, az Aszfaltútépítő Vállalat 100 kubikust, az Anyagbeszerző Üzem 3 kőművest és 5 segédmunkást, a 24. számú AKÖV 3 autóbusz gépkocsivezetőt, 6 autószerelőt és 1 férfi telefonközpontost, a 49. számú Építőipari Vállalat kőműveseket, ácsokat, lakatosokat, vasbetonszerelőket és kubikusokat, valamint segédmunkásokat keres, a Cementipari Vállalat 10 segédmunkást, a Karbantartó Üzem 4 asztalost, 2 festőt, 2 kőművest, 1 villanyszerelőt, 4 női segédmunkást és 18 női ácsot, a Kőbánya Vállalat 20 bunkozó-pakolót, 2 lakatost, a Kiskereskedelmi kirendeltség 2 férfi kereskedő tanulót és 3 férfi kihordót és csomagolót, a Víz- és Csatornaművek 10 kubikust, 1 kőművest, a Parképítő Vállalat 20 kubikust keres.

Jelentkezni lehet a járási, városi tanács vb. munkaerőgazdálkodási csoportjainál és a megyei tanács vb. munkaerőgazdálkodási osztályán bővebb felvilágosítás végett.

ÁRAMSZÜNET

Áramszünet lesz transzformátor állomás átépítése miatt f. hó 30-án vasárnap reggel 7 órától 7.30 óráig Széchenyi tér, Leonardó Da Vinci, Kaptalan u., Sztálin út déli része, Vak Bottyán u. nyugati része, Zetkin Klára u. és Kossuth u. nyugati része által behatárolt területen, ezen áramszünet megismétlődik kb. 15.30-tól 16.— óráig. Az áramszünet fennmarad 7.30-tól 16.— óráig a Széchenyi tér első része, Molotov u. 1—7 számig terjedő szakaszán, Leonardó Da Vinci utcában, valamint a Belvárosi templomban.

Áramszünet lesz transzformátor állomás karbantartása miatt f. hó 30-án, vasárnap 10-től 11 óráig a Szabadság út déli részén, Mártírok útja keleti részén a MÁV ÚV és a Főpályaudvar területén.

Felemelték a lapátos áruk bérét

A Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium normarendezése lehetővé tette a lapátos áruk bérének 30—10 százalékos emelését a Pécsi Belsped-nél. Ez az intézkedés havonta 3—400 forint keresetemelkedést biztosít a vállalat dolgozói számára, — jelentette Tóth István, a Belsped igazgatója.

1956. szeptember 30

Névnap: Jeromos.

Ügyeletes gyógyszertárak: 1. sz. gyógyszertár: Széchenyi tér 2. Tel: 17-85. — 8. sz. gyógyszertár, Kossuth Lajos u. 81. Tel: 23-91. — 12. sz. gyógyszertár. Doktor Sándor utca 47. sz. Telefon: 13-32.

Időjárásjelentés. Szárazföldünk nagyrészén tovább tart a nyugati-délnyugati áramlás uralma, mely tengeri léghullámokat szállít. Ennek következtében csaknem mindenütt változékony, de az évszakhoz képest enyhe az idő. Várható időjárás vasárnap estig: újabb felhőátvonulások, néhány helyen, elsősorban az északi megyékben kisebb eső, mérsékelt, időnként élénkebb délnyugati, nyugati szél. Egy-két helyen reggeli köd. Enyhe idő. Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: 10—13, legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap északon 19—22, délen 21—24 fok között.

PÉCS VÁROS TANÁCSA

október 1-én, délután 3 órakor és október 2-án reggel 8 órakor ülést tart. A tanácsülés nyilvános és arra a város lakosságát a végrehajtó bizottság ezúton is meghívja.

SZABÁS-VARRÁS TANFOLYAM

kezdődik október 3-án, délután 5 órakor a Szakszervezeti Művelődési Otthonban (Színház tér 1.). Részvételi díj kezdőknek és haladóknak havonként 20,— forint. Jelentkezni lehet a Művelődési Otthon irodáján.

AZ URÁNIA CSILLAGDÁBAN

október 2-től, keddtől kezdve este 7 órakor előadások és bemutatások kezdődnek. A Csillagda helye: a Leőwey Klára leánygimnázium épülete (Szent István tér.

SZAKKÖRI OKTATÁS A DOKTOR SÁNDOR MŰVELŐDÉSI HÁZBAN

Október 1-ével kezdődnek meg a szakköri foglalkozások a Doktor Sándor Művelődési Házban. Foglalkozás időpontjai: irodalmi szakkör hétfőn este 6—8 óráig, földrajzi szakkör szombaton délután 3—6 óráig, műszaki szakkör pénteken este 6—8 óráig, fotó szakkör pénteken este 6—8 óráig, néprajzi szakkör kedden délután 3—5 óráig, képzőművész szakkör kedden délután 4—7 óráig. A szakkörökbe az első foglalkozás előtt lehet jelentkezni. Részvétel díjtalan.

AZ ÁLLATORVOSI ÜGYELETES

szolgálatot a város egész területén szeptember 30-án reggel 7 órától, október 1-én reggel 7 óráig dr. Horváth Csongor kerületi állatorvos látja el. Elsősegélynyújtásnál vehető igénybe. Lakás: Alkotmány utca 12. Telefon: 16-18.

FIGYELEM!

Mávaut értesíti az utazóközönséget, hogy szeptember 30-tól az érvényes téli menetrendben korlátozásokat léptetett életbe. Utazása előtt a forgalmi irodától kérjen felvilágosítást.

*

A Városi Tanács elnöki hivatala közli, hogy a szokásos heti fogadónapot — a hétfői tanácsülés miatt — október hó 3-án, szerdán tartja.

SPORT

Nehéz ellenfél lesz a Szombathelyi Törekvés

Szombathely labdarúgósportja komoly hagyományokkal rendelkezik. Hosszú idő óta vidéki szemszögből nézve e sportágban komoly vezetőszerepet játszott. Jelenlegi képviselőjük, mai ellenfelünk a Szombathelyi Törekvés is hosszú évek óta tagja a Nemzeti Bajnokságnak. Érdekes az is, hogy a vidéki városok közül talán egyik sem adott annyi játékost a magyar állabdarúgásnak, mint Szombathely. Most mégis bizonyos válsággal küzd a szombathelyi labdarúgás és ennek oka az országosan ismert utánpótlási nehézségekkel magyarázható. Itt is hiányzanak a tehetséges fiatalok, akik az összeszokott, de már idősebb gárdát váltanák le. Ennek tudható be, hogy a két utóbbi évben a szerencse, illetve a csapat bravuros hajrája mentette meg őket a kieséstől. Idén ugylátszott, hogy biztos kieső lesz a Szombathelyi törekvés.

A játékosok azonban most is jól hajráztak, és szinte reménytelen helyzetüket az utóbbi időkben váratlan öt ponttal (Bp. Kinizsi 2 : 1, Bp. Vasa 3 : 1, Csepelen 1 : 1) lényegesen megjavították.

Nem véletlen, hogy a mai mérkőzés előtt a pécsi szurkolók feltesszik a kérdést:

Pécs, vagy Szombathely.

Az idén a szombathelyi csapat sokat kísérletezett a fiatalokkal. Talán egyszerre sokat is akartak, azért nem születtek jó eredmények az év első felében. Végül az edző újból elővette a „tapasztalt öregeket", akik bebizonyították, hogy lehet rájuk is számítani.

Szombathely stílusos futballjátszik.

Általában az együttest lelkesen védekező, néha — főként otthon — bátran támadó csapatnak ismerik. Mi pécsiek sikeresen szerepeltünk ellenük. Emlékezetes a tavalyi első pécsi NB I-es mérkőzés, 3 : 0-ás hazai győzelme, de idén tavasszal is jól jött csapatunknak a Szombathelyen szerzett két pont. Egyébként a szombathelyi együttes tapasztalt játékosokból áll. A kapuvédő Horváth, már a válogatottak mezét is magára húzta, a hátvéd hármasból az utóbbi időben Tarr nyújtotta a legegyenletesebb teljesítményt, szakemberek szerint a válogatottak összeállításánál is figyelembe kellene őt venni. Két társa Nyíró és Szölösi is harcos játékos. A Kulcsár—Szakály fedezetpár nagy munkabírású és főként a védekezésben hasznosan játszó két játékosból áll. A támadósor tagjai közül mi a Papp—Varga jobb szárnyat ismerjük jobban. Jelenleg e két játékos jelenti a legtöbb veszélyt az ellenfelek kapujára.

Fentiekből a pécsi szurkolók is láthatják, hogy

jó, de nem legyőzhetetlen együttes a Szombathelyi Törekvés.

Biztos, hogy ellene még itthon is nehéz dolga lesz ma délután Pécs NB I-es csapatának.

Vasárnapi sportműsor

Labdarúgás. NB. I. mérkőzés: Pécsi Dózsa—Szombathelyi Törekvés, Törekvés pálya 15,30. **NB. I. tartalékmérkőzés:** Pécsi Dózsa—Szombathelyi Törekvés, Törekvés pálya 13,30. **NB. II. mérkőzések:** Pécsi Törekvés—Váczi Bástya, Törekvés pálya 10,30. Komlói Bányász—Győri Vasas, Komló 15,30. **Megyei I. osztályú mérkőzések:** Pécsbányatelepi Bányász—Pécsszabolcsi Bányász, Pécsbányatelep 15,30., Dózsa III—Szigetvári Vörös Lobogó Tüzér utca 9. Pécsi Vörös Lobogó—Mohácsi Bástya, Bőrgyári pálya 14., Pécsi Vasas—Hidasi Bányász, Bőrgyár pálya 10., Szászvári Bányász—Pécsújhegyi Bányász Szászvár 16., Véménd—Pécsi Építők—Mohács 15,30. **Megyei II. osztályú mérkőzések nyugati csoport:** Sellye—Vajszló, Sellye 15,30., Csobokapuszta—Bere nendi Építők, Csobokapuszta 10., Nagyharsány—Szentegát, Nagyharsány 15., Beremendi Vörös Csillag—Siklós, Beremend 15., Szigetvári Kinizsi—Szentlőrinc, Szigetvár 15,30. **Keleti csoport:** Villány—Dunaszekcső, Villány 15,30. Mohács—Lánycsók Mohács 13,45. Babarc—Szederkény, Babarc 15. Sátorhely—Hosszúhetény, Sátorhely 16. Bóly—Pécsvárad, Bóly 16. Károlymajor—Töttös, Károlymajor 15. **Komlói csoport:** Mágocs—Magyarszék, Mágocs 15. Komlói Béta-akna—Oroszló, Komló 10. Csikostöttös—Sásd, Csikostöttös 16. **Megyei ifjúsági mérkőzések:** Dózsa—Szigetvári Vörös Lobogó, Tüzér utca 11. Pécsbányatelepi Bányász—Pécsszabolcsi Bányász, Pécsbányatelep 13,30. Pécsi Vörös Lobogó—Mohácsi Bástya, Bőrgyár pálya 11,30. Pécsi Vasas—Hidasi Bányász, Törekvés edzőpálya 12. Komlói Bányász—Pécsújhegyi Bányász, Komló 10. Törekvés—Pécsi Kinizsi, Törekvés edzőpálya 8,30. **Városi I. osztályú mérkőzések:** Bauxit—Vasas I. Bányász, Bauxit pálya 9. Bástya—Honvéd, Sörgyár pálya 10.

Kézilabda. Megyei mérkőzések: Terményforgalmi—Pécsújhegyi Bányász, női, Építőipari Technikum diákotthona 9,30. Sellye—Dózsa női. Sellye 10. Szigetvár—Bástya női, Szigetvár 10. Törekvés—Pécsbányatelepi Bányász férfi, Törekvés pálya 11.

Vívás: A Haladás országos férfi III. osztályú és női II. osztályú tőrversenye, egyetemi tornacsarnok 9.

Kosárlabda. Területi mérkőzés: Ped. Főiskola—Bajai Vörös Meteor, férfi, Ped. Főiskola 10,40. Pécsi Vörös Meteor—Zalaegerszegi Törekvés, női, Vörös Meteor pálya 11,15. Pécsi Traktor—Zalaegerszegi Építők férfi, Vörös Meteor pálya 12,20. Bajai Vörös Lobogó—Pécsi Haladás férfi, Baja 11. Kaposvári Kinizsi—Pécsi Postás női, Kaposvár 13,30. Kaposvári Törekvés—Pécsi Postás férfi, 14,45. Nagykanizsai Traktor—Pécsi Törekvés női, Nagykanizsa 12,30. Nagykanizsai Bástya—Pécsi Törekvés férfi, Nagykanizsa 13,40.

Röplabda. Városi mérkőzés: Siklós—Dózsa férfi, Siklós 10.

Atlétika. Pécs—Szombathelyi városok közötti verseny, Törekvés pálya 8,30.

Hol a labda?

Mármint a Szulimáni Sportkör meccslabdája, amellyel múlt vasárnap a szentegátiakkal Szentegáton mérkőzött, 2:2-es eredménnyel.

A meccs utáni zűr-zavarban ottfelejtették a labdájukat. A szentegáti kapusnál látták utoljára. Másnap telefonáltak. A gazdaságvezető feleségével beszéltek, aki azt mondta, hogy náluk van a labda, csak semmi izgalom, szerdán beküldik a szigetvári JBre.

Nem küldték. Ellenben a szentegáti szertáros telefonált: „Nincs nálunk a labda". A kapusuk otthagyta az utána játszó Kinizsi játékosoknak. A járási TSB elnöke megnézte a Kinizsi szertárát. Nem volt ott, — a Kinizsi játékosok még a meccs előtti tréningen is a saját labdájukat rúgták.

Újabb telefon Szentegátra. A szertáros nagyon sajnálja a dolgot, de ha megkerül a labda, szól.

... És a szulimániak most két ócska tréninglabdát rugdalnak. Az volt ugyanis az egyedüli meccslabdájuk. Kinek az érdeke, hogy megfossza őket ettől a kis örömtől?!

FEGYELMI ITELETEK A LABDARÚGÓKNÁL

Az utóbbi időben ismét megszaporodtak a fegyelmezetlenül és sportszerűtlenül viselkedő labdarúgók. A társadalmi szövetség fegyelmi bizottsága legutóbbi ülésén több súlyos ítéletet hozott, a magáról megfeledkezett labdarúgókkal szemben. Gerőfi László, a Pécsi Építők játékosa a játékvezetőt durván szidalmazta, ezért 1957. március 26-ig nem vehet részt mérkőzésen. Hidvégi Imre (Haladás) december 31-ig nem játszhat fegyelmezetlen viselkedése miatt. Cseh Oszkárt a Komlói Bányász ifjúsági játékosát két mérkőzéstől tiltották el. Négy bajnoki mérkőzésen nem vehet részt Mikolái József (Pécsi Traktor). Három bajnoki mérkőzésen nem szerepelhet Török Csaba (Postás), Tóth Tibor (Komlói Bányász), Lázár György (Szentlőrinc)

* A Pécsi Dózsa tornaszakosztálya gyermektorna és művészitorna-órákat október 1-től a Lyceum tornatermében (Kossuth Lajos utca) tartja. Jelentkezhetnek még 3—10 éves korú leány- és fiúgyermekek minden hétfőn és szombaton 4—6-ig, az órákon.

A megyei II. osztály keleti csoportjának állása:

1. Sátorhely	18	11	3	4	53: 20	25
2. Pécsvárad	18	11	2	5	38: 22	24
3. Villány	17	10	4	3	42: 27	24
4. Szederkény	18	11	2	5	45: 30	24
5. Töttös	18	8	4	6	24: 26	20
6. Bóly	18	7	4	7	44: 37	18
7. Károlymajor	17	7	3	8	32: 36	16
8. Lánycsók	18	6	2	10	29: 32	14
9. Dunaszekcső	18	6	1	11	20: 42	13
10. Mohács	17	5	3	10	30: 31	12
11. Hosszúhetény	18	5	1	12	25: 33	11
12. Babarc	17	4	1	12	19: 48	9

A Pécsbányatelepi Bányász—Pécsszabolcsi Bányász megyei I. osztályú mérkőzés időpontjai megváltoztatták. A nagy érdeklődéssel várt bányász rangadót nem vasárnap délelőtt játsszák le, mint tervezték, hanem a két csapat találkozója délután fél 4 órakor kerül sorra a pécsbányatelepi sportpályán. Előtte az ifjúsági csapatok játszanak fél 2 órakor.

Hétfőn délután fél 4 órakor Haladás—Kinizsi megyei I. osztályú mérkőzés lesz a Tüzér utcai pályán.

Apróhirdetések

— Halálozások. Fájdalommal tudatjuk, hogy ifj. Bottlik László elhúnyt, temetése hétfőn fél 3 órakor lesz. 804

— özv. Fuchs Ferencné elhúnyt, temetése október 1-én, délután 4 órakor. 809

MEGVÉTELRE keresek egy 16 kal. 2 csöves kakasnélküli kifogástalan állapotban sörétes vadászfegyvert. Cím: Pintér György, Mágocs, Árpád u. 19. 134

HA Ön is szép akar lenni, a „Levendulát" kell megkeresni. Szakszerű tanácsadás, kozmetikai és pipere cikkek nagy választékban. „Levendula" Kossuth Lajos utca 27.

FŰTŐT és kertészt állandó munkára keresünk. Jelentkezni lehet az Üttörőházban, Szent István tér 17. szám. 149

A BARANYA megyei Fűszer- és Édességkereskedelmi Váll. értesíti összes vevőit, hogy a pécsi, valamint mohácsi fiókjaiban f. hó 1-én és 2-án leltározás miatt az árusítás szünetel. E két napon kizárólag csak élesztő szerezhető be a pécsi és a mohácsi fiókoknál. 148

FŰTŐ segédmunkásokat Pécsi Pedagógiai Főiskola azonnalra felvesz. Jelentkezés Ifjúság útja 6., Gazdasági Osztályon. 143

ALKALMAZUNK pécsújhegyi üzemi konyhánk részére középkorú női alkalmazottakat. Jelentkezés 3. sz. Mélyépítő Vállalat üzemi konyháján, Pécsújhegyen 12-től 2-ig. 142

KÖZÉPFOKÚ jogosítvánnyal rendelkező gépkocsivezetőket, taxi úrgépkocsivezetőket, férfi kalauzokat, autó- és villanyszerelőket, segédmunkásokat alkalmazunk. 26. sz. AKÖV, Pécs Siklósi u. 6. 141

SÖTÉTHÁLÓ, konyhabútor, kárpitozott székek, asztalok, szelon, rekamie, szekrények olcsón, részletre is eladók. Árdi Vértanuk útja 32. 776

RAKODÓMUNKÁSOKAT, lóápolót állandó- és alkalmimunkára felvesz Belsped Vállalat Pécs, Széchenyi tér 7. 140

A BARANYA megyei Melléktermék és Hulladékgyűjtő Vállalat Siklósi telepe gyakorlott tehergépkocsivezetőt keres azonnali belépésre. Jelentkezni lehet Siklós, MÉH telep. 147

VIZSGÁZOTT kazánfűtőt azonnalra alkalmaz Patyolat Mosoda Vállalat. Jelentkezés: Pécs, Szabadság u. 13. 139

A PÉCSI Bírósági Gazdasági Hivatal október 15-iki belépésre 2 fűtőssegédmunkást alkalmaz. Jelentkezés: Széchenyi-tér 14. sz., I. em. 31. alatt. 146

FODRÁSZATI cikkek Pánczél Gézánál szerezhetők be, Rákóczi út 37. Telefon 43-36.

HÁLÓSZOBA, modern kisipari, diósszínre fényezett, eladó. Molotov (Mária) utca 15.

PÉCSÚJHEGYEN családi-ház kis szőlővel, mellékhelyiséggel eladó. Deák Ferenc utca 113. sz. Vastagh. 647

MODERN belvárosi 2 szobás összkomfortos lakást cserélek hasonló Budapestiért. Telefon: 31—60. 649

EROSHANGU, rövid, kereszthúros bécsi zongora eladó. Érdeklődni: Kardosnénál, Sallai u. 40. 648

NYLON, perlon, xilon, hernyóselyem, műselyem, harisnyák szemfelszedése, másnapra. Újmeszes, Szeptember 6 tér 14/4. Szalayné. 644

KAPITÁNY János tűzifafűrészelő telefonszáma 10-01. Alkotmány utca 6. 238

MŰ-FOGSORAT, javításokat soronkívül vállal Vajda L. fogtechnikai laboratóriuma. Mártírok útja 7. 638

MÉH családok eladók. Nagy-Boconádi kaptárral vagy kaptár nélkül. Szélí Lajos, Bicsérd. 629

ELADÓ egy újszerű állapotban lévő mély redőnyös gyermekkocsi. Cím: Gyümölcs utca 4. (Dunántúli malomnál). 462

NAGY SZOBA konyhás, éléskamrás egybekötött mellékhelyiségből álló lakásomat elcserélném kisebb diszno- és baromfitartásosra. Hétfőtől kezdve. Márton utca 15. 505

SZŐLŐTERMELŐK figyelmébe! Mecsekaljai, bálicsi, valamint szamárkuti szőlő átvevőhelyeket megszüntetjük. Helyette Bm. Mezőgazdasági Termékeket Ért. Szöv. Központ Bajcsy Zs. u. 6. sz. alatti raktárban történik mindenfajta gyümölcs, illetve szőlő átvétele október 1-től.

MÉLY gyermekkocsi, mélyen steppelt jó állapotban eladó. Szent István tér 21. Farkas. 138

TIZEDES mérleget 30—50 kg-ra, szabóvasaló asztal és nagy kályhát iszapszénre vásárolunk. Ruha- és Cipőipari Vállalat, Széchenyi tér 18., emelet. 144

KÜLÖNBEJÁRATÚ bútorozott szobát keresek. Telefon: 19—18.

ELADÓ üzlet-ajtó kirakattal, rolóval, rekamie, 125-ös Csepel motor. Ady Endre u. 15. (volt Ágoston u.) 800

BÚTOR átalakítását és új bútorok készítését újból vállalom. Bischof József, Ujvilág utca 20. 799

MODERN új konyhabútor eladó. Perczel utca 27. 801

EGY kifogástalan állapotban lévő 20 soros kanalas vetőgép eladó, vagy két kisebbre elcserélhető. Érdeklődni Szilágyi, Kertváros. 802

14—16 éves fiú s. m. minőségben napi 4 órás mundaidőre a pécsi Mentőállomáson felvételre jelentkezhet. 806

TÖLTŐTOLLJAVITÁS azonnal, 10 tállással, írógép, varrógép javítás. Kovács műszerésznél. Jókai tér 6. 805

TÖLTŐTOLLJAVITÁS golyóstollfeltöltés 1 óra alatt elkészül. Varga József, Kossuth L. u. 20. 810

ÚJ láncbúrás Pannonia, 125-ös Danuvia motorkerékpárok eladók. Rákóczi út 78. 813

PORCELÁN mosogató, gáz vízmelegítő, hibás fali tükör, díszlámpa, állólámpa eladó, Nagy Flórián u. 16. 812

ÉRTELMISÉGI fiatal lakótársat keres mérnök, belvárosi albérleti szobába. Telefon: 48-74. 811

HÁLÓSZOBABÚTOR, könyvszekrény, szekrények, eladók. Belolaniisz utca 7. (volt Zsolnay) Bútorüzlet. 814

ÚJ konyhabútor a legmodernebb kivitelben olcsón eladó. Endre utca 7. asztalos műhely. 803

MODERN kettőszemélyes rekamié elsőrendű huzattal eladó. Petőfi utca 26. 815

RÁDIÓ 3+1 világvevő 650 forintért eladó. Aradi Vértanuk útja 11. 806

RÁDIÓT veszek, javítok, négyrádiót átalakítok. Hohmann, Aradi Vértanuk útja 11. 807

FÉRFI segédmunkást azonnal felveszünk. Utasellátó, Főpályaudvar. 815

VILÁGOS fél-hálóelad. Tettye utca 26. 773

BUDAPESTI 2 szoba összkomfortos lakásomat elcserélném pécsi hasonlóért, megegyezés szerint. Szerp, Pécs, Malom utca 2 775

NAGYMESZESI és Kispiricsizmai dülőben szőlő parcellázva, továbbá beüvegezett ablakok eladók, Marton Dénes, Kispiricsizma. 761

ELADÓ egy üzemképes 3 kerekű kisautó, rászerelhető Topolino karosszériával. Pécsbányatelep, Geszteneyés dűlő 2. Szeifert. 778

HÁZ eladó Vázsnokon, Sásdhoz egy és fél km-re. Kettő szoba, konyha, éléskamra, ötszáz négyszögöles telken, 10 állatra istálló, kitűnő ólak, góré, gazdálkodásra, kertészkedésre kiválóan alkalmas hely. Ár megegyezés szerint. Beköltözhető. Vicze József, Vázsnok.

HÁZ eladó Vázsnokon, Sásd mellett. Kettő szoba, kettő konyha, istálló, konyhakert. Gazdálkodásra alkalmas. Pál Márton, Vázsnok. 780

EGY FOTEL, gyürődeszka, ruhakosár eladó. Alkotmány utca 7., I. emelet 2. 777

KERESEK társbérleti vagy főbérleti lakást költségtérítéssel, István utca 46. 640

RÁDIÓ-MŰSOR

1956 szeptember 30-tól október 6-ig

ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMOK

KOSSUTH-RÁDIÓ: 4.30: Hírek. — Időjárásjelentés. — 4.35—8.00: Zenés műsor. — Közben: 5.00: Falu rádió. — 5.30: Előadás. — 6.00: Hírek. — 6.05: Falusi híradó. — 6.40: Színházak és mozik műsora. — 7.00: A Szabad Nép mai vezércikke. — 7.45: Naptár. — 8.00: Műsorismertetés. — Időjárásjelentés. — 10.00: Hírek. Lapszemle. Időjárásjelentés. — 12.00: Hírek. — Időjárásjelentés. — 13.00: Falusi híradó. — 14.00: Időjárás- és vízállásjelentés. — 15.00: Hírek. Közérdekű közlemények. — 17.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 20.00: Esti híradó. Időjárásjelentés. — 20.22: Jó estét, gyerekek! — 22.00: Hírek. — Sport. Időjárásjelentés. — 24.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 0.22: Himnusz. Utána: Vízjelzőszolgálat.

PETŐFI-RÁDIÓ: 7.00—11.57-ig: azonos a Kossuth-rádió műsorával. — 11.57: Műsorzárás. — 23.00: Műsorzárás.

VASÁRNAP, SZEPTEMBER 30.

KOSSUTH-RÁDIÓ: 8.05: Édes anyanyelvünk. — 8.15: Egy falu — egy nóta. — 8.45: Vidám könyvtár. — 8.50: Uj Zenei Ujság. — 9.45: A versmondás művészete. — 10.15: A Gyermekrádió műsora. — 11.00: Zenés műsor, — 11.45: Lányok, asszonyok . . .; — 12.15: Jó ebédhez szól a nóta. — 13.00: Hangverseny. — 13.30: Hangos Naptár. — 14.15: Hangverseny. — 15.30: Egy hét a külpolitikában. — 15.45: Szív küldi szívnek szívesen. — 16.15: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 16.55: Kedvelt melódiák. — 17.30: Közvetítés bajnoki labdarúgó-mérkőzésekről. — 18.35: Tánczene. — 18.55: Kincses Kalendárium. — 20.10: Kodály-est. — 22.10: Sport. — 22.30: Spirituálék. — 23.00: Hangverseny. — 0.10: Népi zene.

PETŐFI-RÁDIÓ: 8.00: Dalok. — 9.00: Operettdalok. — 9.30: Miska bácsi lemezesládája. — 10.10: Szív küldi szívnek szívesen. — 11.00: Hangverseny. — 12.30: Elbeszélés. — 13.00: Művészlemezek. — 14.00: A Rádió Gyermekszínházának műsora. — 14.40: A DISZ budapesti együttesének műsora. — 15.00: Versek. — 15.47: Vidám fúvószene. — 16.00: Zenés kirándulás Meseországba. — 17.00: Délutáni muzsika. — 17.40: Kamarazene. — 18.05: Könnyű muzsika. — 18.15: Albán népdalok. — 18.40: Versek. — 19.00: Szórakoztató zene. — 20.20: „A mai tudomány problémái." — 20.40: Tánczene. — 21.30: Szabad szél. — 22.00: Népi muzsika.

HÉTFŐ, OKTÓBER 1

KOSSUTH-RÁDIÓ: 8.10: Sporthírek. — 8.15: Gordonkaverseny. — 9.00: A Gyermekrádió műsora. — 9.20: Népdalok. — 9.40: Kamarazene. — 10.10: Óvodások műsora. — 10.40: Szívesen hallgattuk. — 12.10: Operettek. — 13.15: Népi muzsika. — 14.15: Úttörő-híradó. — 14.35: A Gyermekrádió műsora. — 15.10: Zenés kalendárium. — 16.00: Ifjúsági műsor. — 16.30: Válaszolunk hallgatóinknak. — 16.45: Zentai Anna énekel. — 17.15: Dalok. — 17.30: Népdalhangverseny. — 18.00: Beszélgetés a gyermektelenségi adóról. — 18.20: Operaáriák. — 18.55: Kommentár. — 19.00: Válasz Horváth Józsefnek. — 19.10: Tánczene. — 20.20: Kabaré. — 20.50: Könnyű zene. — 21.30: Séta Pekingben. — 22.15: Tíz perc külpolitika. — 22.25: Nádor Mihály műveiből. — 23.20: Népi muzsika. — 0.10: Bárdos: Somogyi kalászok.

PETŐFI-RÁDIÓ: 14.00: Népdalok. — 14.15: — Operarészletek. — 15.10: Hanglemezek. — 16.00: Lapszemle. — 16.10: Filmzene. — 16.30: Kínai zene. — 16.50: Riporterszemmel a világ körül. — 17.00: Magyar nóták. — 17.30: A kis vő. — 18.50: Chopin-művek. — 19.10: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 19.40: Innen — onnan . . . — 20.00: Hangverseny. — 20.40: Sporthíradó. — 21.00: Kulturális folyóiratok szemléje. — 21.10: Tánczene. — 22.00: A Niebelung gyürüje Zenedráma.

KEDD, OKTÓBER 2.

KOSSUTH-RÁDIÓ: 8.10: Népi zene. — 8.40: Indulók. — 9.00: Egy óra gyermekeknek. — 10.10: Szimfonikus zene. — 10.50: Lányok, asszonyok . . . — 11.05: Jó munkáért — szép muzsikát. — 11.35: Versek. — 12.10: Népdalok. — 13.15: Operarészletek. — 14.15: Fiatalok Zenei Ujsága. — 15.10: Ajándékfelvételeinkből. — 15.40: Irodalmi műsor. — 16.00: A Gyermekrádió műsora. — 16.20: Fényszóró. — 17.10: Mai operettekből. — 17.55: A lakásfronton. — 18.10: Szív küldi szívnek szívesen. — 18.55: Kommentár. — 19.00: A világirodalom humora. — 19.30: Egy falu — egy nóta. — 20.20: Beethoven-est. — 21.10: Irók a mikrofon előtt. — 22.25: Tánczene. — 23.00: Könnyű zene. — 0.10: Lakodalmas dalok.

PETŐFI-RÁDIÓ: 14.00: Operettek — 14.45: Nemzetközi kérdések. — 15.00: Népek zenéje. — 15.30: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 16.00: Tudományos lapok szemléje. — 16.10: Az Állami Tűzoltózenekar játszik. — 16.30: Válaszolunk hallgatóinknak. — 16.45: Weber: A bűvös vadász. — 19.15: Szécsi Klára hegedül. — 19.40: Előadás. — 20.00: Népzene. — 20.15: Aranykincs. — 21.10: Népzene. — 21.30: Tallózás a mezőgazdasági lapokban. — 22.00: Hangverseny.

SZERDA, OKTÓBER 3.

KOSSUTH-RÁDIÓ: 8.10: Operarészletek. — 9.00: Jászai Mari levelei. — 9.30: Népi zene. — 10.10: A Gyermekrádió műsora. — 10.40: Pillantás a nagyvilágba. — 10.50: Zsolnay József hegedül. — 11.10: Kórusmuzsika. — 11.30: Regényrészlet. — 12.10: Tánczene. — 13.15: Szólistákkal a világ körül. — 14.15: Kamarazene. — 15.10: A Gyermekrádió műsora. — 15.35: Fiatalok sporthíradója. — 15.55: Hangverseny. — 16.45: Válaszolunk hallgatóinknak. — 17.10: Szív küldi szívnek szívesen. — 17.40: A Csepel Autógyárban. — 18.00: Soproni muzsika. — 18.55: Kommentár. — 19.00: Szülők — nevelők — gyerekek! — 19.20: Jó munkáért — szép muzsikát. — 20.20: Közvetítés a Balaton-étteremből. — 21.00: Munkás hétköznapok. — 22.15: Tíz perc külpolitika. — 22.25: Hangverseny. — 23.40: Könnyű zene .— 0.10: Csermák műveiből.

PETŐFI-RÁDIÓ: 14.00: Kínai operákból. — 14.15: Úttörő-híradó. — 14.35: Operettrészletek. — 15.10: Romániai útijegyzetek. — 15.30: Népdalok. — 16.00: Lapszemle. — 16.10: Ajándékhangverseny. — 17.10: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 17.40: Filmzene. — 18.10: A Gyermekrádió műsora. — 18.30: A Rádió szabadegyeteme. — 19.00: Antal István zongorázik. — 19.35: Irodalmi jegyzetek. — 19.40: Orosz nyelvtanfolyam. — 20.00: Operettrészletek. — 20.20: Sporthíradó. — 20.40: Hubermann hegedül. — 21.00: Tudományos lapok szemléje. — 21.10: Tánczene. — 21.50: Fürdő a föld alatt. — 22.00: Népi muzsika. — 22.30: Rafael Márta énekel.

CSÜTÖRTÖK, OKTÓBER 4.

KOSSUTH-RÁDIÓ: 8.10: Népek dalaiból. — 8.40: Szimfónikus táncok. — 9.20: A Gyermekrádió műsora. — 9.40: Kórusok. — 10.10: A Rádió szabadegyeteme. — 10.40: Hangszerszólók. — 11.00: Válaszolunk hallgatóinknak. — 11.15: Fúvósindulók. — 11.30: Regényismertetés. — 12.10: Énekkarok műsoráról. — 12.30: Operarészletek. — 13.15: Népi zene. — 14.15: A Rádió Gyermekújság műsora. — 14.50: Uttörőmikrofonnal az országban. — 15.10: Elbeszélés. — 15.25: Gáncs Edit énekel. — 16.00: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 16.30: Szív küldi szívnek szívesen. — 17.10: Tánczene. — 17.40: A budapesti fúvósötös játszik. — 18.00: Beszélgetés a 2011. sz. rendeletről. — 18.15: Híres primások műsora. — 18.55: Kommentár. — 19.00: Hanglemezek. — 20.20: Mai Irók Rádiószínháza. — 21.30: Hanglemezek. — 22.15: Külpolitikai kérdésekre válaszolunk. — 22.25: Hanglemezek. — 22.45: A madridi eposzból . . . — 23.05: Éji zene. — 0.10: Népdalok.

PETŐFI-RÁDIÓ: 14.00: Meyerbeer operáiból. — 14.30: Operettrészletek. — 15.10: Egy falu — egy nóta. — 15.40: A Gyermekrádió műsora. — 16.00: Lapszemle. — 16.10: Az utolsó padban. — 18.30: Az elbeszélés mesterei. — 19.00: Filmzene. — 19.30: Lányok, asszonyok . . . — 19.45: Tánczene. — 20.40: Elbeszélő költemény. — 21.00: A külföldi sajtó hasábjairól. — 21.10: Magyar nóták. — 21.40: Sport-híradó. — 22.00: Hangverseny.

PÉNTEK, OKTÓBER 5.

KOSSUTH-RÁDIÓ: 8.10: Népdalok. — 9.00: Versek. — 9.10: Régi operákból. — 10.10: Óvodások műsora. — 10.30: A Gyermekrádió műsora. — 10.40: Orgonaművek. — 11.10: Lányok, asszonyok . . . — 11.25: Könnyű zene. — 13.15: Tánczene. — 14.15: Úttörő-híradó. — 14.35: Magyar operákból. — 15.10: Regényrészlet. — 15.30: Könnyű muzsika. — 16.00: Az aradi tizenhárom. — Rádiójáték. — 16.40: Népdalok. — 17.10: Jó munkáért — szép muzsikát. — 18.00: Előadás. — 18.10: Jegyezzék meg ezt a dalt. — 18.20: Liszt Ferenc magyar rapszódiái. — 18.50: Ifjú Figyelő. — 19.20: Tánczene. — 20.20: Operetthangverseny. — 20.50: Emberek között. — 21.00: Sporthíradó. — 21.20: Hangverseny. — 23.20: Tanya az Alföldön. Jubász Ferenc költeménye. — 23.30: Magyar nóták. — 23.40: Tánczene. — 0.10: Dalok.

PETŐFI-RÁDIÓ: 14.00: Hulló levelek. — 15.00: Hangverseny. — 16.00: Lapszemle. — 16.10: Hangverseny. — 16.40: Orosz nyelvtanfolyam. — 17.00: Kamarazene. — 17.30: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 18.30: Előadás. — 18.50: Stockholmi Zenei Fesztivál. — 19.30: Válaszolunk hallgatóinknak. — 19.45: Könnyű melódiák. — 21.05: Az orvos beszél . . . — 21.10: Csernisevszkij. Rádiójáték. — 22.00: Tánczene.

SZOMBAT, OKTÓBER 6.

KOSSUTH-RÁDIÓ: 8.10: Reggeli hangverseny. — 9.00: Az aradi tizenhárom. Rádiójáték. — 9.40: Balettzene. — 10.10: Közzenék. — 10.40: Népi zene. — 11.10: Versek. — 11.25: Zongoraművek. — 12.10: Operettrészletek. — 13.15: Művészlemezek. — 14.15: Könnyű muzsika. — 15.10: Kamarazene. — 15.45: Válaszolunk hallgatóinknak. — 16.00: Kórusaink életéből — 16.20: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 17.15: Szív küldi szívnek szívesen. — 18.00: Borbély ötperc. — 18.15: Népi zene. — 18.55: Kommentár. — 19.00: Verdi operáiból. — 20.20: Közvetítés a Katona József Színházból: Fáklyaláng. — 23.23: Tánczene.

PETŐFI-RÁDIÓ: 14.00: Ana Talmaceanu énekel. — 14.10: Az opera mindenkié, — 15.10: Fotóamatőrök öt perce. — 15.15: Verbunkosok. — 16.00: Vidéki studiónk jelentkezik. — 16.10: Zenés hétvége. — 17.25: Előadás. — 17.45: Gyöngyök az orosz muzsikában. — 18.20: Regényrészlet. — 18.40: Tánczene. — 19.20: Külpolitikai kalauz. — 19.30: Franck: Zongoratrió. — 20.08: „Szombat este Lisszabonban." — 21.00: Képeslapokról — képek nélkül. — 21.10: Francia operákból. — 21.40: Sporthíradó. — 22.00: Kedvelt melódiák.

(A Magyar Rádió a műsorváltoztatás jogát fenntartja.)

BÁRÁNYTETŐN 688 négyszögöl gyümölcsös vikkendházzal eladó. Mecsek utca 3., délután. 782

HASZNÁLT szőlészeti és borászati, pincegazdasági eszközök vétele és eladása. Gulyás Lajos, Pécs, Perczel utca 27. Telefon 29-63. 783

HELYESÍRÁST szépírást, számtant, gyors eredménnyel tanít tanárnő. Megye utca 11. 783

KÜLÖNLEGES jóminőségű férfi bőrkabát eladó. Vető Jánosné, Felsőmalom utca 16/1. 786

KIFOGÁSTALAN, üzembiztos 250 cm³-es DKW motorkerékpár sürgősen eladó. Völgyi Károly, Szigetvár. 785

EGY szoba-konyhás azonnal beköltözhető családi ház eladó. Szent Vincze utca 72. 787

NAGYMÉRETŰ hűtőszekrény, hús-zúzógép, és emelőcsiga eladó. Arnold Péter, Bóly. 794

HORVÁTH Ferenc motoros fafürészelő lakás Tábor utca 6. Telefon: 41-66. 792

TÁBOR utca 6. számú ház szabadkézből eladó. 793

DIÓSZÍNRE fényezett háló. Kétszemélyes bordó kisipari rekamie eladó. Alsómalom utca 2. 791

6×6 Tessáros nagyító, fényképező gép és egyéb fotófelszerelés eladó. János utca 10. Koda. 790

FIU-tanulót azonnal felveszünk. Önkiszolgálók boltja. 789

SZERDA éjjel egy barna aktatáska Lyceum utcában elveszett, becsületes megtalálója a bennelévő igazolványokat a címemre szíveskedjen elküldeni jutalom ellenében. 778

ELCSERÉLNÉM szép, kettőszobás belvárosi lakásomat három, vagy négyszobásra költségtérítéssel. Ambrus Antal, Munkácsy M. utca 29. Érdeklődni 6 óra után 795

KÜLÖNBEJÁRATÚ bútorozott szoba szolid értelmiségi férfinek kiadó. Munkácsy M. utca 43. 796

AGYBETÉT készítés és javítás. Eller Sándor lakatos, sodronyfonó, Nagy Lajos utca 5. Telefon 25—89. 794

FELSTABIL gőzgépkezelőt alkalmazunk. Pécsi Növényolajipari Vállalat.

A JANUS Pannonius Leánygimnázium október 15-re fűtőt keres. Jelentkezni lehet Molotov u. 2. igazgatói irodában.

RAKODÓMUNKÁSOKAT és gépkezelőket alkalmazunk. Pécsi Növényolajipari Vállalat.

VIZSGÁVAL rendelkező kazánfűtőt alkalmaz a Pécsi Porcelángyár.

A BARANYA MEGYEI Építő- és Tatarozó Vállalat (Pécs, Beloiannisz u. 4—6) villanymotorokhoz és kapcsolókhoz is értő karbantartó villanyszerelőt alkalmaz havi fizetéssel. Jelentkezés a vállalat főművezetőjénél.

Vay Ilus elfoglaltsága miatt október hó 1-től Pena Pruss és Boross János vidám műsorral szerepelnek a Hullám étterem eszpresszóban.

FELHÍVJUK a SZOT-üzelősakcióban résztvevő dolgozók figyelmét arra, hogy amennyiben beválttatlan utalványok vannak birtokukban, úgy azokat a Tüzép és földművesszövetkezeti telepeken f. hó 30-ig váltsák be, mert a beváltás határideje szeptember 30-val lejár. Pécs—Szeleszárdi Tüzép.

KÁLYHÁST keres folyamatos alkalmaztatási lehetőséggel Pécsi Szénbányászati Tröszt Vegyesüzeme. Molotov u. 9.

REKAMIÉ-különlegességek, fotelok, székek, modern kivitelben, jótállással olcsón: Bátay kárpitosnál. Budpaest, VIII. Bacsó Béla u. 9. sz. (Körút—Népszínház utca saroknál.) 117

FULLADÁSMENTES libatömőt 44,— Ft-ért utánvéttel szállít Lind Dezső Budapest, VIII. Lósy Imre u. 1. 118

BEGONIA Rex — gyönyörű dísznövény — I. osztályú minőségben beszerezhető a Kertészeti Vállalat virágüzleteiben, 8—10,— Ft-os árban. 115

ŐSZIBARACK oltvány szükségletét már most biztosítsa a legjobb fajtákból álló kitűnő minőségű készletünkből. — Megrendeléseket kérjük az alábbi címre: Pécsi Kertészeti Vállalat Pécs, Perczel u. 1. 115

600-AS BMW fedett oldalkocsival eladó. Érdeklődni: Mohács, Hajóállomás. 112

BÉRELNÉK zongorát, vagy pianinót balettiskola részére, azonnal. Ajánlatokat a következő címre kérünk: Doktor Sándor Művelődési Ház. (Molotov u. 18. Telefon: 24-50.)

EGYEDÜLÁLLÓ idősebb kertészt alkalmaz a csertői Állami Gyermekotthon október 1-től. Ellátást és lakást biztosítunk.

A KERTÉSZETI és Helyiifuvarozási Vállalat kocsisokat és etetőket keres felvételre. Jelentkezni Perczel u. 1. sz. alatti irodában lehet. 116

BARANYA MEGYEI Állatforgalmi Vállalat vágóhídi kirendeltségére hajtó-rakodó munkásokat keres azonnali belépésre. Jelentkezni lehet Vágóhídon Laufer Györgynél. Kereset havi 1 000,—, 1 100,— Ft. 121

KARBANTARTÓ lakatost (gépészt) alkalmaz az Állatifehérje Vállalat. 123

VADÁSZATI és horgászati cikkeket értékesítő boltunk vezetésére alkalmas, fegyverhez értő szakembert felveszünk. Pécsi Kiskereskedelmi Vállalat. Városi Tanács épület, III. emelet 111. sz. szoba, telefon 13-21 89

TELJESEN egyedülálló özvegy nyugdíjas asszony családtagnak élettársat keres 55 évtől 65 éves korig, aki szintén egyedülálló és nyugdíjjal rendelkezik. Szép családi házam, kertem és gyümölcsösöm van. Értesítést: özv. Varga Józsefné, Vasas II. 144/1 címre kérek. 136

INGATLANOK: Attila u. 11/1. sz. ház utcai része beköltözéssel eladó. — Azonnal beköltözhető háromszobás családiház, műhelyrésszel eladó. Szentlőrinc, Erzsébet út 22. — Egy kataszteri hold szántó házhelynek is alkalmas, eladó. INKÖZ. 133

KŐMŰVESEKET, kőfaragókat, segédmunkásokat, vízvezeték szerelőket, bádogost, ácsokat, festőket, kocsisokat, villanymotorokhoz is értő vizsgázott gépkezelőt alkalmaz a Baranya megyei Építő- és Tatarozó Vállalat. Pécs, Beloiannisz u. 4—6. sz. Vidékieknek szállás biztosítva. 132

FELHÍVÁS! Az általános patányirtások kapcsán felhívjuk a háztulajdonosok vagy bérlők figyelmét arra, ha még lakóhelyükön patkányfertőzés áll fenn, úgy ezen körülményt írásban közöljék: Pécsi Köztisztasági és Útkarbantartó Vállalat, Pécs, Rózsa F. u. 32.

PÉCSI Tervező Iroda keres fiatal általános mérnököt mélyépítési tervezési munkára. Jelentkezés naponta 8—16 óráig Pécsi Tervező Iroda (Rét u. 43) titkárságán. 128

ÉRTESÍTJÜK a lakosságot, hogy a Pécsi Sütőipari Vállalat a Csurgó-dűlő 13. sz. alatti darálójában a terménydarálást megindította. 127

FELVESZÜNK 14—16 éves fiatalokat áru házhoz szállítására (lehetőleg fiúkat). Jelentkezni lehet a Pécsi Hús- és Tejkiskereskedelmi V. Pécs, Kossuth tér 4. 126

KERTVÁROSBAN a Táncsics utcában 244 négyszögöl házhely eladó. Érdeklődni: Gábor u. 4. II. 7.

TÉLI tároláshoz rakodómunkásokat alkalmaz a Déldunántúli Üzemélelmezési Vállalat. Jelentkezés Pécs, Perczel u. 8. sz. alatt. 124

HAJSZÁRÍTÓ bura, dauergép, 50 literes fodrász-kályha, kétkerekű tragacs, hokedlik és egyebek eladók. Jókai-tér 2., emelet első ajtó. 670

CSEHSZLOVÁK mélykocsi eladó. Alkotmány utca 75. fsz. 6. Iványiné. 754

KERESZTHÚROS bécsi zongora eladó. Mártírok útja 42. 16/4. 753

EGY ház eladó. Pécs-Szabolcs, Szabó István utca (vasút mellett). Petrovics Mihály. 738

GAZDÁLKODÁSRA is alkalmas, beköltözhető kétszobás családiház eladó. Érdeklődni délutáni órákban Csaba utca 9. 758

DRÁVAPISKIN 30. számú ház melléképületekkel, gyümölcsössel eladó, életjáradékra is. 742

VETŐMAGTISZTÍTÓ (konkolyozó) eladó Magyarürög 43. szám alatt. Borbáséknál. 741

TELJESEN új diófa kombináltszekrény eladó. Sallai utca 39. asztalos. 755

KONYHABÚTOR, De-Ha rekamié olcsón eladó. Tábor utca 4. Hétfőtől. 762

DOLGOZÓ szülők gyermekének gondozását vállalom. Aradi Vértanúk u. 33. sz. Hátul az udvarban. 761

ARANYHEGYEN 500 négyszögöl prima szőlő olcsón eladó. Ugyanott könnyű kocsi, egy pár lószerszám. Mezőszél u. 14. 760

BEKÖLTÖZHETŐ kétszoba-előszoba és fürdőszobás, gazdálkodásra is alkalmas családi ház, 164 négyszögöl termő gyümölcsössel eladó. Nap utca 9. 760

BACSÁNYI utca 1. sz. családi ház, cserével beköltözhető, és 30 db 4 m-es deszka eladó, Csoronika dűlő 1. 759

CSERÉP és szalufa eladó. Tompa Mihály utca 26. 772

ELADÓ Tóth mesterhegedű, cimbalom, nagydob-felszerelés részletfizetésre. Bartók Béla utca 17. 771

KANDALLÓ, légfűtést készít, javít Friedrik. Rákóczi út 37. Telefon 23-87. 757

NÉMET és francia nyelvet kezdő és haladó fokon tanít középiskolai tanár. Özv. Zoltánné Farkas Lenke, Dischka Győző u. 8. 763

MANDULA utca 27. sz. ház, kétszer egy szoba-konyha, beköltözhetően eladó. 765

ELROMLOTT rádiójával ne fáradjon, helyszínen is megjavítja, világvevőre átépíti Bagi rádiósmester. Üzeme Vasason. Lakása Pécs, Hegyalja utca 41/3. 767

BRENNER-FÉLE szőlőt harmadosba kiadnám. Pécsbánya, Istenáldásvölgy 7. Özv. Hoffman Miksáné. 768

EGY komplett modern hálószoba és egy két személyes dohánybarna plüs rekamié és különféle asztalok eladók igényes vevőnek. Cím: Molotov utca 26. Megtekinthető fél 3-tól 5-ig. 769

ELADÓ modern kombináltszekrény, asztal, nagy konyhaszekrény, sodronyos gyerekágy 3+2 Orion rádió, nagy szőnyeg. Jókai (volt Deák) utca 45. Gyimóthy. 770

KOVÁCS-TELEPEN házhely eladó. Pécs, Szigeti-út 25. 737

KERESEK idősebb magányos nőt, aki betegségemben ápol és háztartásomat vezeti, családtagnak számítjuk. Cím: Pécs-Ujhegy 5. dűlő 209. sz. 736

JÓKARBAN lévő kőrisfa hálószobabútor eladó. Megtekinthető Zidina-környék 11. szám, 5 óra után. 688

CSALÁDIHÁZ eladó, 2x1 szobakonyha, éléskamrás, az egész beköltözhető. Szövetség utca 20. 730

SZÁMOLÓGÉP és táskaírógép bérbeadó. Kandó Kálmán utca 12.

SZABÁSTANITÁS. Női és gyermekruhák szabását, próbáját vállalom. Mátyás király utca 18. 735

ELVESZTETTEM 26-án a mecseki autobuszban pénztárcámat és igazolványaimat. Kérem a becsületes megtalálót, a pénzt tartsa meg, az igazolványokat adja le vagy küldje a címemre. 732

SZÉP világos keményfaháló eladó. Szövetség utca 19. 731

BEKÖLTÖZHETŐ ház eladó (szoba-konyha, éléskamra). Tóth János Hosszúhetény, Iskola u. 26. 729

KITŰNŐ állapotban lévő hálószobabútor, ágybetétek, fotelok eladók. Rákóczi u. 51. 687

FENYŐDESZKA, szalufa és léc eladó. Kertváros, Nyárfa utca új építkezésnél. 686

Vasas I. külterületen 16. számú ház, présházzal, 345 négyszögöl szőlővel eladó. Érdeklődni Pécs-Meszes-telepen, Apáffi utca 29. 685

BEKÖLTÖZHETŐ családi ház kerttel eladó. Autóbuszmegállóhoz közel. Mecsekalja 3. 681

TAMÁS Kálmán motoros fafürészelő telefonszáma 39-91. György utca 6. 655

A PÉCSI RUHÁZATI BOLT újonnan átalakított cipőszalonja megnyílt. (Kossuth L. utca, volt Delka) SOK VÁLASZTÉK, ÚJDONSÁGOK, MINŐSÉGI ÁRU

HÁZ 1 500 négyszögöl telekkel, szőlővel, melléképületekkel, sürgősen eladó. Cím: Csapó János Boda. 682

A MECSEKNYUGATI Állami Erdőgazdaság javítóműhelye (Majláth u. 3/1.) felvesz 2 bognárt és 2 férfi segédmunkást. Ugyanott használt kocsialkatrészek kaphatók. 678

ANYAGBESZERZŐ nagy ismerettel, gépjárművi és szállítási vizsgával, állást változtatna. Sallai utca 33., Heffner. 679

VILLATELEK eladó, ugyanott 4 szobás villalakás elcserélhető 1x2 szobás, 1x1 szobás összkomfortosra. Érdeklődni: Telefon 41-05. 675

1 600 NEGYSZÖGÖL szántóföld a déli Megyeri dűlőben eladó. Pécs, Kis Rókus u. 4. 674

MÉLY, fehér, steppelt, kifogástalan gyermekkocsi eladó. Szabó József utca 6. 673

ELADÓ 2x2 m-es kelén terítő. Citrom utca 14. 672

KOVÁCS-TELEPEN Aradi utca 3. számban egy szoba-konyha és 410 négyszögöl szántóföld eladó. 671

ALBÉRLŐT felveszek. Csermák, Rákóczi út 62. 669

SZŐLŐ 400 négyszögöl, beköltözhető lakással eladó. Donátusnál, Csurgó dűlő 3/1. Patikó. 663

350 CM³-ES új Izs motorkerékpár eladó. Athinai utca 6. 666

ÉLETJÁRADÉKRA családi házat vagy öröklakást vennék megegyezés szerint. Farkas, Szent Vincze utca 20. 668

BELVÁROSI szép szoba-konyhás lakásomat elcserélném hasonlóért. Majláth utca 15. sz. 667

EGY 125-ÖS Csepel Danuvia, bejáratva, újszerű állapotban eladó. István-u. 3. Tel. 49-97. 660

ÚJ, modern konyhabútor eladó. Báthori utca 4. 662

KÖZÉPKORÚ házvezetőnőt azonnalra felveszek. Jelentkezés hétfőtől. Cinkraut cipész, Rákóczi út 40. 661

EGY férfi részére bútorozott szoba kiadó. Alsó-Havi utca 15. 659

ELCSERÉLNÉM főbérleti egyszoba mellékhelyiségből álló lakásomat, szoba-konyhásért ráfizetéssel. Hollenbach, Zólyom utca 5. 656

ALHDAICH keményfa háló eladó. Garay utca 22. Megtekinthető 4—8-ig. 655

KIFOGÁSTALAN jó borszivattyú 10 m vastag vörös gumicsővel. Méhek, Nagyboconádi kaptárak és felszerelés eladó. Perczel u. 18. Hoffmann. 648

JÓ állapotban lévő 3¼ lóerős villanymotor 12 kalapácsos darálóval eladó. Rákóczi Tsz, Szabadszentkirály. 647

KÜLÖNBEJÁRATÚ, szép bútorozott szobát keres tanárnő. Cím: Pedagógiai Főiskola. 646

RUDAS László utca 13. számú kisebb családi ház eladó. Bővebbet József Attila utca 33. II. em. 11. délután 5 óra után. 683

CSALÁDIHÁZ Szentlőrincen eladó. Vörösmarty utca 21. Érdeklődni Pécs, Ungvár utca 45. 652

ELADÓ asztali tűzhely, süllyesztős nagy Singer varrógép, tőltő kályha, káposztás hordó. Kossuth-tér 9. 648

ELADÓK szekrények, ágyak, asztalok, toalet tükrök, Biedermeier szekrények. Rákóczi út 27., udvarban. 645

ZÜNDAP 250-es motorkerékpár kifogástalan állapotban eladó. Orsolya utca 6. 691

Figyelem! Értesítjük kedves vevőinket, hogy a Pécsi Ruházati Bolt 6. sz. (volt Heinemann) készruha üzlet, átalakítás alatt Bajcsy Zsilinszky u. 12. sz. alatt, tovább árusít!

MARÁST és gyalulást vállalok. Balatoni géplakatos, Szentlőrinc, Erzsébet utca 20. 686

ELADÓ 140x100-as ablak tokkal és fürdőkád. Csoronika dűlő 2. sz., a Pacsirta utcánál. Sáringer. 678

ELADÓ ház szőlővel, Pécs, Kisdeindol tető 23. 677

ZONGORA, bécsi mechanikájú, kiváló hangú eladó. Érdeklődni: Telefon 32-24. 676

MÁNFÁN eladó 2 drb ház 4 hold föld szőlővel, réttel, házhellyel. Bálint Józsefné. 675

BÉCSI Luner zongora, masszív fehér ágy, éjjeliszekrény és tükrös szekrénnyel eladó. Zöldfa utca 3.

BEJÁRÓNŐT alkalmazok délelőtti elfoglaltsággal, Beloiannisz utca 32., emelet. 666

2 SZOBA, hall, személyzeti szoba, összkomfortost cserélnék, két kisebbért. Ugyanott epedás rekamié eladó. Telefon 34-04. 662

PÉCSI 2 szoba-összkomfortos belvárosi lakásomat elcserélném budapestiért 1 szoba-hallostól 4 szobásig. Felsőmalom utca 6. sz. II. em. Telefon 31-28. 663

TÖLTŐTOLLJAVÍTÁS, golyóstoll-töltés, Kossuth Lajos utca 36. szám. Zátonyi János. 664

TÖLTŐTOLLJAVÍTÓ gyorsszolgálat, jótállással megjavítja töltőtollát Blancz Vilmos, Jókai Mór utca 2. (volt Deák utca). 687

360 NÉGYSZÖGÖL szőlő gyümölcsössel, 1 drb 12 hl kád, 2 drb 350 l hordó eladó. Cím: Tolbuchin utca 30. 650

SZÜLETETT oszirák óvónő németre tanítana gyermekeket és felnőtteket. Sallai u. 23. 658

ELADÓ kifogástalan állapotban lévő szilbunda, szmoking, felöltő. Doktor Sándor utca 60., földszint balra. 654

BEKÖLTÖZHETŐ ház, szobakonyhás, mellékhelyiséggel, kis szőlővel eladó. Kismélyvölgy u. 13. sz. Ivánczi. 651

SZÉP fekvésű villa, gyümölcsössel (lakáscsere). Gyümölcsös beköltözhető házzal. Belvárosban saroktelek eladó, Cím: Molotov u. 43. II. emelet. 674

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Dolgozók Pártja Baranya Megyei Bizottságának és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: FARKAS LÁSZLÓ
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel.: 19-18.
Terjeszti: a Magyei Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés: postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj: 11.— Ft.
Pécsi Szikra Nyomda Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz. Telefon: 30-27
Nyomdáért felel: Melles Rezső.

ELADÓ Balatonbogláron a legjobb helyen, modern családi villa egyszoba-konyha, fürdőszoba, előszoba, angol WC., vízvezeték, villannyal minden helyiségben, 68 ezer forintért. Karg Lajos Kaposvár, Nyár utca 3. szám.